BIBLIOTECA UNIVERSITARIA DE ZARAGOZA

SIGNATURA: I – 135

Leonardus de Utino. Sermones aurei de Sanctis. Lugduni. 14 marzo 1495.

285 I 39
535

I
285.

UNIVERSIDAD Y PROV.
BIBLIOTECA
ZARAGOZA

[redacted] Prologus.

Iuinozū inter

pres misterioꝝ.que ſpū ſancto ſuggerente nacꝰ eſt haud puate oblectationi modo deputabit: verū ſi ſapit eccleſie ieſu xpi eruditioni expromēda diudicabit. Quē admodū aplus ait. Unicuiqꝫ dat manifeſtatio ſpūs ad vtilitatē ecclie. Recte ſane Quis.n. exuberantiſſimo diuinitatis fonte potatus: tam vehemēti pfruit gaudio vt ſibi ebrii videat nīſi qđ ſpūs feruore cōceperit. ceteris plena fide eructauerit. implens illud pſal. Memoriā abundantie ſuauitatis tue eructabunt: et iuſticia tua exultabūt. Et vero qñ quiqꝫ mortaliū p maximo ſue intelligentie captu parū ebrietudinis fuiſſe videat. ne qđ eccleſie quod aut illius incremento: aut pfectui: aut gre opitularetur deeſſet: miniſtroꝝ non paucos ad eterna diſpertienda ſacramenta deſtinauit. e quibus alter pręſtat idoneos nos fecit miniſtros noui teſtamēti: ſeu diſpenſatores multiformis gre dei. qui licet vno ſpū vegetant: non pariter officio ſua miniſteria pegerūt. Prorecto vnicuiqꝫ data eſt gratia ꝑm menſuram donatiois xpi: et ipſe dedit quoſdā qđē apoſtolos. quoſdā aut ē ppheras. alios ꝙo euāgeliſtas alios aut ē paſtores et doctores ad cōſummationē ſcoꝝ in opus miniſterij: in edificationē corporis xpi. Quis em illum ppheratū ordinē ſatis ꝑ dignitate ac ſanctitate admiret. Quoꝝ omniū vnū opus fuiſſe dignoſcit et ſtudiū: vt peſſundato exercabili deoꝝ cultu: vni ſummo deo oēm cerimoniarū ac ſacrificioꝝ ritum dicaret: vt ſaluatoris aduentū: noſtreqꝫ fidei cōpora predicarent: vt quāta cura deus illos patres nros gubernauerit: et qđ a nobis in hoc vite curſu maxime agi velit: diligentiſſime cōparent. Il[illegible]mme diſpoſitionis ordo ꝑz. Hinc [illegible] poteſtatis virtus. Hinc humane cor[illegible]s vtilitas. Quippe nulla erat ē nul[illegible]i: nulla mortalium cōditione neglexi no et humanit et diuinitus vtē[illegible]lat. et cōq fuerint: vt nihil oporteat [illegible]ofontis yconomicon: aut alteri cu[illegible]onimēta exigere. Ceterū et ſi ex ꝑ-

petis nōnullos maiores nōnullos minores nūcupemus: cauendū firme eſt ne alio ſpū aut alio lumine locuros atqꝫ illuſtratos cogitem. Sic dē vn oīm extitit ſpūs diuiſio ſingul purvult cuiqꝫ penes modū fidei ꝑ ſua volūtate diſpertiēs: vt plane intelligamus illoꝝ predicatiōe ppbanos hoīm mores diſſipari ac penit ſuoruī et euerti. Quāta porro ſpūſſancti virtus ac fortitudo eſt: quo inſpiratore atqꝫ duce: aplī terrariis atqꝫ inuitis hoſtib: euangeliū vulgauerūt. Quāta ſermonis poteſtate Stephan iudeis reſtitit: ſeuientesqꝫ mirabili ac diuina cōſtantia ſuperauit. Quā ꝓſus dulce et preclarus aplorū predicatione et vite labore cognoſcere. vt nihil iam mozari oporteat Pitagorā aut democritū aut Platonē accumulande doctrine cauſa. orbē terrarū pagraſſe. nec firme cuiuſqꝫ philoſophi vita tanto ſp edore enarrat. vt vel m[illegible]nima ex parte apoſtolis cōferendus ſit: q tanto aio tantoqꝫ conſilio difficillimā peregrinationē ſuſcipientes: quicqđ in mūdo magnū et preclarum erat: ſtudioſiſſime inueſtigauerūt. Quos preterea Stoycos: quos achademicos diſcere cupiamus. Quos oratores audire. Mihi ſane reſtē habeo ſcientiā: nullū vnq Demoſthenem: nullū ex noſtris Ciceronē iuuat audirū. nullū item Xenonē acutius de vite diſciplina ptractaſſeq habituri ſum aplis cōferentibus q diuitias maxime atqꝫ oēm ſeculi pōpam et cupiditatē abijcere docuerūt. nec vllī rei preterq iuſticie et pietati ꝓfidendus. Moyes ſumme fidei: doctrine grauitatis ſanctitatis q̄nꝫ dicēdi poteſtate equauerit adiūcta eloquentie vnte ſpūs. et nihil minus factis q̄ ſermonib celebrarit. quippe qui ꝑ hos vita verboꝝ fiducia atqꝫ auctoritate cōfutando. Nimirū nec caro nec ſanguis illis reuelauerat. ſed eternū dei ſpūs qui illuminatore atqꝫ inflāmatore ex celo [illegible] uaqꝫ nauicula ad totius eccle claues [illegible] nuī q̄rende vite lucro ad xpianarū [illegible] ē gregandū fenus. tandē ex humili abiectaqꝫ piſcatoris officio ad excellentiſſimū in toto orbe ꝓnciparū euecti ſunt. Quid plures brōꝝ hominū maieſtas ſe ſpectantib [illegible] fit vt inter ꝑpos niſi repugnaſſent dij coleren. venerarent. adorarent. Poſt quos vno vicio deprehēſum eſt humanū genus falſarū opinionū credulitate cōcrebeſcere. in graues iniurias et intoleranda cōtumelias veri creatoris dei diſpoſitis inciderit

Fr. Augustinus Ducalog. El Portillo y Zamora

vt yndigz subeūt evanitati ⁊ errori locus ac prās esset. denigz veritati sapiētie: iustitie: p petuū exiliū indictū videret. Eousdz pruerat humana temeritas vt nec de semetipsis nihil cogitare nec de deo idigne sentire mortales putarent indignuz. Quis eī nesciat quātis erroribus laborauerit humana vesania: vt pene oblita fuerit qd esset humanarū mētiū bonū. Quis nostre vite mod⁹. Quetandē nostroz laboz merces cōstituta. Si nō vnū creatoz oim rerum. puidisset. vt e celo predicatores veritatis pstantissime religionis viros demitteret vsqz in nos. q modo indeos gentilesqz vna correctiōe castigarēt. modo reliquos pctores necessaria aiad uersione corripēret. modo ceteros hoies varijs documētis instruerent. Ac ne plura cōmemorē. nihil est ab illis pretermissum: qō ad erudiendā fidē: ad instituendā vitā: ad intelligēda misteria. ad predicandā celestiū donoz grām: ad reuelandā diuine voluntatis dispensationē: ad excitādā humane spei cōfidentiā: ad cōponendā ecclie pacē: ad instauranda fideliū sacramēta ptineret. Porro in hoc oēm mundi sapietiā. pfligandam sanxerūt q diuine pdicatiōis sacriqz euangelij ministros a spūsancto dilectos se cognouerūt. nō in vna regione dūtaxat verbū disseminaturos: sed per omies mundi oras humane salutis ordinem fidelissime ac prudentissime cōstituturos. Nemo enim nescit hoz doctrinā ex ipso celo ad nos platā. tantūqz illos celestibus alis cōscendisse vt eo peruenerint vbi celestiū atqz ineffabiliū sacramētoz cognitiones susceperint. Itaqz hoz religione ⁊ offm pfessi⁹. Ego frat⁹ Leonardus de vrino inter sacre theologie doctores minimus. cū sanctissimoz ac fortissimorū vironz exēpla apud pclaros nobiles vrienses plurimis sermonib⁹ baderi⁹ exegissem: cōstantiores feci. ne qd in virtute acerbū ⁊ intolerandū existimarent. Sic quondam Plato ciuitatē instituēs viris fortib⁹ mortuoz monimēta subiecit. Quia vo illis egregiū ac singulare visuz est. martyrū atqz scōz nouī testamēti pulcherrimū exēplar agnoscere. ne ignauie atqz ingratitudinis me arguerēt: meme cupidius ad eoz acta pscribenda cōtuli. Quāqz existimauerim modestius facturū si hec leui ac vulgato sermone discurrā: qz obscuris aut inuolutis verbis: rantas res renuiores faciā. Ar si qspiā ad huius sapie limē se ingredi posse causabit: q in ea rusticū qddā ⁊ icultū ineē videat. qsi idē sit inanis eloquētie garrulū: ⁊ fecūde atqz vtilis doctrine bene peritū censeri: solis humilibus aduertat veri luminis: celestisqz cognitionis gratias prestari. qbus nihil secularis philosophia obstat. nihil mūdana eloquentia detinet. nihil garrulitas popularis impedit. Humilitas eī spem pariet. spes diligentiā. diligētia pfectū. pfectus incrementum. ⁊ eo qdeuscz vt plane cupidissimi vitatis amatores videant. e ppinquo tante lucis adventum excipere: suoqz laboz felicissimū fructum adipisci. qui est ihesus xps in secula seculorum. Amen.

Incipiūt sermones aurei de sancti[redacted] [redacted]mere theologie doctoris: ⁊ oīdinis pdicatoz eximij pfessoris ⁊ primo.

In festo sancti Andree apli. Sermo. i.

Decauit andreā fra

trem ei⁹ Mat. iiij. ca. ⁊ in euangelio hodierne solēnitat⁹. Beatus Aug⁹. in secūda epla ad Volusianū dicit sic. Xps ihesus Petrū. ⁊ Andreā fratres eius ⁊ alios p quos operat⁹ est salutē in medio terre: non de foro iustiniani: sed de simplicitate piscatorū legit assumptisse. Inflat eī sapientia huius mundi: ⁊ leguz ventosa loquacitas. Elegit eī nō Reges: nō Senatores: nō Philosophos. sed plebeios pauperes: indoctos: piscatores: ineruditos liberalibus disciplinis. Non peritos grāmatica nō armatos dyalectica: ⁊ nō iuflatos rhetorica. Sed piscatores cū rherib⁹ fidei pauciss̄imos misit. ac itaqz tam multos pisces ex omni genere tā mirabiliores q̄ rariores: etiā ipsos pbos cepit. hec ille. Super quo mouco talem questionem. Utruz Beatus Andreas rationabiliter christum se vocantem secutus fuerit quem nullas virtutes facere viderit. Ad istam questionē respondit Gregorius in omelia super illo verbo propositio dicit sic. Audiistis fratres charissimi. quia ad vnius iussionis vocem Andreas relictis rbebus secutus e[redacted]dem⁹ prozem. Nullaverō hunc facere ac[redacted]ira cula viderat. nihil ab eo de premio tributionis audierat ⁊ tamen ac[redacted] preceptuz hoc quod possidere v[redacted] litus est hec ille. Porphirius [redacted] deprauans istam vocationem a[redacted] arguit tripliciter contra eaz. P[redacted] quia

ista vocatio apostolorū procedit ex magna malicia christi. Nam oīa facta christi erāt sophistica ⁊ falsa. Si habuisset secum viros sapientes: facilime perpendissent maliciaz ⁊ fraudē eius. ppterea voluit habere simplices ⁊ ignaros: vt facilius deciperent. Jn eo eī q fuerūt piscatores erant modici ingenij. maxime: qz hec ars modico ingenio indiger. ergo ⁊c. Ad istud dico: q xps novocauit tales ad decipiendū: sed ad instruendū: qō paret dupliciter. Primo ex doctrina quaz ab eo receperūt q non est deceptoria: sed cūctis fidelio⁹: benignio⁹: ⁊ virtuosio⁹ inuenit. Nec eī docet vitia fugere. virtutes acqrere: iniurias remittere: ⁊ alia q̄ pertinent ad humanā pfectionem. Secūdo ex modo quo didicerūt. cum eī essent ydiote simplices ⁊ paupes. Quō potuissent acqrē tātā sapiaz ⁊ eloqntiā ⁊ linguis oīm gētiū scire loq in vna die. nisi hoc fuisset a deo. Nō eī hoc habuerūt a diabolo: qm illū pcurati sunt: ⁊ exterminauerūt ab vniuersis ydolis qbus mūdus erat plenus. Quō nō etiā philosophi hoc idem assecuti sunt qui ydola colebant. Restat ergo vt oīa ista didicerint a spūsancto sm q xps promisit eis. Jobis. xvi. Cum aut̄ venerit ille spūs veritatis docebit vos oēm veritatem. Secūdo arguit Porphirius. qz ista vocatio apl̄oz pcedit ex magna insipientia. Nam ad pmulgādaz nouā legē in mūdo⁹ ad trahendū homies ad eā debuit assumere viros sapientes q̄ sciuissent hoc facere: ⁊ qui fuissent magne fame: ⁊ digni fide. maxie cū scribat Job. xxxv. Deus potentes nō abijcit cū ipse sit potens. Sicut sol nō abijcit lunam: vel alias stellas q̄uis sit potens in lumine. Unde cū xps elegerit simplices hoies: ⁊ se ⁊ suā legē adduxit in cōtemptū. Ad istud dico: q non fuit insipientie: sed magne sapietie. q non elegit sapientes vel potētes: qz hoc fecit ad manifestandā veritatē fidei. q fi per sapientes fuisset introducta: potuisset ascribi eozū astutie aut potētie. ⁊ nō virtuti fidei vel xpi. Jdeo. i. Coz. i. dicitur sic. Videte vocationē vestram fratres. Quia non multi sapientes sm carnem non multi potentes: non multi nobiles. Sed que stulta sunt mundi elegit deus: vt confundat sapientes: ⁊ infirma mūdi elegit deus: vt confundat fortia: ⁊ mundi ignobilia ⁊ peremptibilia elegit deus: ⁊ ea q̄ non sunt vt ea que sunt destrueret. vt non glorietur omnis caro in conspectu eius. hec ibi. Fecit eī christus sicut de Gedeone in veteri testamento. Unde dicit Judicū. vij. Nō deus mandauit diminui multitudines populi que erat cum eo ad pugnandum vt non ascriberet sibi victoriaz. Sic etiam fecit nūc in nouo testamēto. Un Aug⁹. super verbo proposito dicit sic. Si eī doctus eligeretur. fortasse ideo se diceret electum: qa sui doctrina elegā meruit. Dns autem noster ihesus christus volens superboz frangere ceruices. non quesiuit per oratozes piscatorem. sed de piscatore lucratus est inperatorem. hec ille. etiam Bern⁹. super verbo proposito dicit sic. Piscatores illiterati mittuntur ad predicandū: ne fides credentium virtute humana. sed eloquētia ⁊ virtute dei ⁊ eius doctrina fidelis putaretur. Hec ille.

Tertio Porphirius arguit sic. Quia apostoli fuerunt leues corde ⁊ stulti tam cito assentire huic vocationi. Sapiens eī nunq̄ mouet ad assentiendū rei dubie: nisi euidentem noticiam vel demonstrationē habēdo. vel ex aliquo probabili argumento. Sed apostoli absqz vllo argumēto adducto: absqz vllo miraculo viso: statim credentes relictis omnibus secuti sunt christum. ergo non fuerunt sapientes. Unde Salomon ait. Qui cito credit leuis corde est. Ad istud dico: q hoc non pcessit ex leuitate mentis: sed ex virtute christi trahentis. Nam vox xpi vocātis: habuit non solū virtutem inductiuam. sed etiam attractiuā: quoniā erat instruēntium diuinitatis. pō. Dabit voci sue vocem virtutis. vt quos vocaret exterius: moueret ⁊ traheret interius. sicut Grego. in omel. de Maria magdalena dic sic. Quid miramur fratres: mariā venientē an dīm suscipientem. Suscipientē dicā: an trahentē. Dicam melius suscipientē ⁊ trahentē. hec ille. Si eī magnes trahit ad se ferrū vture sue nature ⁊ sol suo calore vapores sursum trahit. ⁊ pātera suo odore alia aialia ad se venire facit. multomagis xpus qui est fons oīs virtutis dare potest voci sue vocem attractiuam.

Intelligendū q vna res sequit aliam tripliciter. Primo per violentiā: sicut currus post boues. Quantūcūqz eī sit volubilis q nunq̄ tamē per se iret nisi traheret. Sic currus liberi arbitrij nunq̄ moueret in deuz nisi traheret. Rote eī liberi arbitrij sunt due scilicet ratio ⁊ voluntas. Quia liberum arbitrium est facultas rationis ⁊ voluntatis. Boues autem trahentes sunt ibi fides ⁊ mi

fericordia dei. Prouer. xxi. Cor regis in manu domini quocūqz voluerit vertet illud. De iustitia dicit psal. Justicia aīa ips ābulabit. De mia dic idē ps. Misericordia ei⁹ preuenier me. Jdeo christus dixit Joh. xij. Nemo pt venire ad me nisi pr me⁹ q misit me traxerit eū. Hijs duab⁹ virtutibus tanq̄ hob⁹ traxit christus Andream ad se. Secundo vna res sequitur aliam per sapientiaz. sicut discipulus sequitur magistrum. Unde quidam philosophus init. xxx. annis postq̄ a pem vt cognosceret naturam eius. Cum ergo christus fuerit summus magister Joh. i. Magister vbi habitas? non est mirandum si apostoli libenter sequebant eum. Unde q dam dixit ei. Magister sequar te quocūqz ieris. Sic etiam traxit Andreā ad se. Tertio vna res sequitur aliam per conuenienti am: sicut simile attrahit simile. Unde Salomon dicit. Omne animal diligit sibi simile. Nos autem efficimur christo similes p gratiam quā nobis infundit. psal. Signatum est super nos lumen vultus tui dñe nr̄e. Christus autem vocans ad se Andreā nouam gratiam menti eius infudit: qua factus similis illi secutus est eum. ratione huius gratie infuse potest Andreas dici frater christi. Quia qui facit voluntatē patris mei qui in celis est hic meus pater frater et soror est. vt dicit christus Mat. xij. Jdeo dicitur. vocauit andream fratrem eius.

Vocauit andream fratrem eius.
Primitate conuersionis.
Primitate predicationis.
Primitate perfectionis.
Primitate consummationis.

Primo xps iesus vocauit Andream primitate conuersionis.

Fuit enī primus conuersus de discipulatu Johānis ad christum inter oēs apostolos. Un Joh. i. dicitur. Stabat Johannes t ex discipulis ei⁹ duo: t respiciens iesus ambulantē dicit. Ecce agnus dei: t audierunt eum duo discipuli loquentez: t secuti sunt iesum. Super quo verbo dicit Beda in omel. Testimoniū perhibente Johāne. q iesus esset agnus dei: secuti sunt illuz duo discipuli. magi desiderantes ab ipso iesu q̄ a precursore illius verba gratie percipere. per qđ t ipsi mererent in agno dei sorte computari. hec ille. vnus autem ex hijs duob⁹ discipulis fuit Andreas. Sicut Joh. i. dicitur. Erat autez andreas frater Symonis petri vn⁹ ex duobus qui audierant a Johanne: t secuti fuerant iesum tē. Auditio enim doctrine beati Johannis disposuit Be. andream ad tria.

Primo ad penitentiam. quia doctrina spiritualis inducit impunctionem in peccatoribus. Unde predicante Petro audientes compuncti sunt corde. t dixerunt ad petrum t ad reliquos apostolos. Uiri fratres quid faciemus. Petrus autem ait ad illos. penitentiā agite tē. vt dicit Act. ij. Et Neemie viij dicitur sic. Fleuit omnis populus dum audirent verba legis. Nam vt dicit Jeremi. xxiij. Uerbuz dei est sicut malleus conterēs petras. id est corda dura. Sic etiam iohannes bapti. dicebat t predicabat penitentiā Juxta illud. Matth. iij. Uenit iohannes baptista predicans in deserto iudee dicens. penitentiam agite tē. Et quia beatus andreas tanq̄ verus discipulus iohānis. in iciunio t austeritate penitentie prepollebat. Jdeo idoneus erat ad discipulatum christi. Secundo auditio iohannis disposuit beatum Andream ad scientiam. quia Prouerb. iij. dicitur. Si dilexeris audire sapies eris. Se cūdū autē philosophum primo methaphi. auditus desernit discipline. Multa enī sunt que ab alijs audiendo discim⁹ que per nosipsos non inuenimus. Et precipue ad scientiam fidei: cum fides sit ex auditu. Roma. viij. Et ideo beatus andreas coipso q̄ fuit auditor iohannis: factus est idoneus ad disciplinā t scientiā christi que est scientia salutis: t ad hanc disponebat doctrina iohannis. Luce. ij. Tu puer propheta tē. vsq̄z peccatorum eoz. Tertio auditio iohannis disposuit beatuz andream ad obedientiam. q̄z psal. dicit. In auditu auris obediuit mihi. animalia enī que carent auditu sicut apes t muscе non obediunt voci hominis: nec sunt disciplinabilia. vt dicitur primo methaphi. Sed doctrina iohannis precipue disponebat ad obedientiam t reuerentiā xpi. iuxta illud Joh. i. Qui post me venit ante me factus est: cuius nō sum dignus tē. Jdeo beatus Andreas ex eo q̄ fuit auditor iohānis fuit idoneus ad obedientiaz christi. t quia inter ceteros discipulos fuit magis disposit⁹ ad hec tria. ideo fuit primus ad fidē christi conuersus. Cuius primitatis dignitas apparet in q̄tuor ordinib⁹ veteris testi t in q̄tuor noui testi. In veteri testō fuerūt q̄tuor ordines. Primus fuit ordo pharchar

in quo primus fuit abel ad cui⁹ munera deus respexit. vt dr Gen. quarto. c. Et hoc propter meritū fidei sue. Juxta illud Heb. xi c. Fide plurimā hostiā abel obtulit deo p quā testimonium cōsecutus est esse iustus tē. Beatus andreas hūit cōformitatē cū isto ordine. Quia fuit primus ad fidē xpi cōuersus inter aplos. vn Johis i. dicit. Inuenit hic primū frem suū Symonē t dicit ei. Inuenimus Messiam qđ est interpretatū xps: t adduxit eū ad ihm. Secūs fuit ordo pphetarū in quo primus fuit Enoch. vn Jude. ij. dr sic. pphetauit aūt de ijs septimus ab adā Enoch. Iste enī propter meritum fidei sue: fuit vnus in paradisum trāslatus. Juxta illud Heb. xi. Fide Enoch trāslatus est ne videret mortem tē. Btus andreas hūit cōformitatē cū isto ordine. q̄z merito fidei sue quā duob⁹ diebus cōstāter pdicauit pendēs in cruce. illis duobus diebus raptus est in paradisuz vbi clare videt dominum. vt habetur in legenda. Tertius fuit ordo sacerdotum in quo primus fuit Melchisedech de quo dicitur Heb. vij. Hic enim Melchisedech rex salem sacerdos dei summi tē. beatus Andreas habuit conformitatez cum isto ordine. quia sicut Melchisedech offerebat panem t vinum. iuxta illud. Eccles. xliij. At vero Melchisedech rex salem proferens panem t vinum tē. Sic beatus andreas sacrificabat agnū immaculatum sub speciebus panis t vini sub eucharistie sacramento. vt habet in legenda. Quartus fuit ordo pontificum in quo primus fuit Aaron. vt patet in Leuit. xxviij. Beatus andreas habuit conformitatē cuz isto ordine. quia sicut Aaron consecrabat sacerdotes qui postea synagogam instruerēt Sic beatus Andreas consecrauit sacerdotes qui postea docerent ecclesiam. ita vt vere possit dicere illud. ij. Regi. xix. Primo occurri in occursum dñi mei regis. quia de vniuerso israel primo venit in occursum christi post eius baptismū in nouo testamēto fuerunt quattuor ordines. Primus fuit ordo discipulorum in quo primus fuit Nathanael: quem adduxit Philippus ad iesum. vt dicitur Joh. i. Secundus fuit ordo euangelistarum in quo primus fuit Matheus. vt dicitur Luce. v. Tertius fuit ordo martyrum in quo primus fuit Stephanus. vt dicitur. Actuū. vij. Quartus fuit ordo apostolorum. qui fuit honorabilior omnibus ordinibus noui testamenti. vt dicit Dyonisius libro de ecclesiastica hierarchia. in quo primus fuit beat⁹ Andreas. de quo dicitur dilud Eccles. xliij. Primus cuz fratribus suis ingressus est ad ioseph. quia cum fratre suo Petro primus conuersus est ad fidem christi. Ratione cuius primitatis preformauit quadruplicem primitatem inhonestaz quatuor ordinum. Primo fuit ordo agricolarum: quorum primus fuit Adam. de quo dicitur. Zach. xiij. Homo agricola ego sum. Quoniā Adam exemplum meum ab adolescentia mea. iste dehonestauit primitatez suam per peccatum inobedientie transgrediendo preceptuz quod habuit a deo. Sed istam primitatem reformauit beatus Andreas cui adhesit nobilis quidam iuuenis inuitis parentibus potius volens obedire fidei christi quam beatus Andreas predicabat: p monitis parentum. nota hystoriā in legenda. Secundus fuit ordo primogenitorum: quorum primus fuit Caym. vt dicitur Eccles. xliij. Iste dehonestauit primitatem suam per peccatum inuidie. occidendo fratrem suuz Abel ex inuidia. vt dicitur ibidem. Sed istam primitatem reformauit beatus Andreas. ad quem in specie canuz iussu eius: venerunt septē demones qui homines in via occidebant: quos cum expulisset: ex inuidia occiderunt quēdam iuuenem quem beatus Andreas suscitauit. vt habetur in legenda. Tertius fuit ordo bigamorum quoz primus fuit Lamech: qui ex libidine duxit duas vxores. vt habetur Gene. iij. Iste dehonestauit primitatem suaz per peccatuz luxurie. vt patet ibidem. Sed beatus Andre. reformauit istā primitatez. vt ps in Nicolao Sene. Et in mre requirente filium de luxuria. Et in mulierz pugnca homicide. vt hr in legenda. Quartus fuit ordo pncipū t tyrānoz quoz primus fuit Nemrod. de quo dr Gen. x. Iste enī cepit potēs cē in terra. t robustissim⁹ venatoz: t oim oppressor corā dño tē. Hic dehonestauit pmitatē suā p pcm iniustitie. qz pmo fregit libertates iuris naturalis: vi redigēs homines i seruitutē. Sz btus An. reformauit istā pmitatē qñ ciuitatē patras ingressus occurrit Egee dicēs. Oportebat vt tu qui iudex hoim esse inscribis: iudicem ruū qui est in celis cognoscere: t agnitum coleres: t colendo animā a falsis dijs penit⁹ reuocares tē. Ecce quo modo iesus vocauit Andreaz primitate conuersionis.

Secundo Jesus christus

vocauit an. ꝑmitate ꝓdicationis. vñ Remigius sup verbo ꝓposito dicit sic. Per duos fratres: duo ppli designant q̃ ab vno deo patre creati sunt: quos vidit qñ eos misericorditer respexit. Per petrū em̃ q̃ iterpretat agnoscens: & 02 Symon. i. obediens: designat iudaicus populus q̃ per legem dñm agnouit: & ꝓceptis eius obediuit. Per An. qui interpretatur virilis flue decorus intelligitur gētilis pplus: qui post agnitionē dei viriliter in fide ꝑmãsit. Nos aplos vocauit qñ ꝓdicatores misit in mundū. s. Pe. & An. ffrem ei⁹. hec ille. In officio em̃ ꝓdicationis andreas fuit ꝑmus. q2 Primo mediator fuit inter xp̃m & gentiles. vnde Jobis. xij. dicit sic. Erãt autē gentiles quidã ex his q̃ ascenderãt vt adorarent in die festo. Hij ergo accesserũt ad Philippum: & rogabãt eū dicētes. Dñe volumus Jesum videre. Venit philippus & dixit Andree. & andreas dixit Jesu &c. hec ibi. Fuit. n. in hac mediatione velut portarius cū. Philippo. de q̃bus dicit. iiij. Regū. vij. Ingressi sunt. xij & nũciauerũt in palatio regis intrinsecus. Secundo mediator fuit inter xp̃m & pplm iudaicū. s. qñ petrū ꝑ quē designat circũcisio ad Jesum vocauit: & ad eius adduxit. vt habet Joh̃. i. O q̃ petrus debet andreã diligere: ꝑ quē xp̃m meruit inuenire. O quãti meriti est andreas apud deum: q̃ cõuertere meruit ꝑncipē apostolor. Ecce quomõ in officio ꝓdicationis fuit ꝑmus tam quo ad iudeos q̃ etiam quo ad gentiles. Huius autē ꝑmitatis dignitas declarat in ordie quadruplici. Primo in ordine diuinarũ psonaruꝫ: vbi psona pfis est ꝑma. q2 alias psonas mittit: & ipe a nullo mittit. Sic bea. An. alios discipulos adducit ad xp̃m: & ipe a nullo eorũ adducitur. Secũdo in ordine angelor: vbi ꝑmo creatus est lucifer. Job. iij. Ipse est ꝑncipium viarũ dei. cui collata est magna sapiẽtia. Juxta illud Ezech. xxviij. Tu cherub plenus sapia. Sic bea. andreas iter ceteros discipulos fuit ꝑmus ꝓfiliarius xp̃i. s. qñ de tuba satianda: xp̃us cũ eo ꝓfiliuꝫ habuit: vt habetur Joh̃. vi. Nã Philippus nõ cõsiderabat. Andreas vero dei potentiam & misericordiã ꝓuocabat dicẽs. Est puer vn⁹ hic &c. Quasi dicat. q̃uis hec dñe modica sint: tamen tu potes supplere qõ deest. Prouer. vi. Amicus in domesticis fiducialiter agit.

Tertio in ordine visibilium creaturaruꝫ: vbi primo creata est lux. Gen̄. i. Et sic xp̃s fit vera lux: q̃ illuminat omnẽ hoiem venientez in hunc mundū. vt dicit Johan. i. Primus illuminatus ab hac luce inter christi discipulos. fuit bt̃us andreas. de quo psal. dicit. Amict⁹ lumine sicut vestimento. Quarto in ordine dierum. quia prima dies creata fuit dies dñica quã sanctificauit xp̃us sua natiuitate: resurrectione: & spũs sancti missione. Sic beat⁹ An. ꝑmo inter ceteros apostolos sanctificatus est ꝑ gratiã & charitatem. ideo vt dicitur Eccle. xlviij. Verba illius quasi facula ardebant. Unde fuit figuratus ꝑ Jepte. de quo dicit Judicũ. xi. Cepit primo cũ hostibus dimicare & ira obtinuit ꝓncipatum in populo iudeor. Sic bt̃us andreas in ordine apostolorum: ꝑ fidei ꝓdicationez dimicabat contra inimicos crucis xp̃i: assumens gladiũ spiritꝰ q̃ est verbũ dei: nõ solũ cõtra iudeos: ſ etiã contra gentiles & paganos. Vñ xp̃s de bea. An. dicit illud Esa. xlix. Parũ est vt sis mihi seruus ad suscitandas tribꝰ israel: & feces Jacob cõuertendas: dedi te in lucem gentiuꝫ vt sis salus mea ab extremis terre. Et in cuangelio hodierno dicit. Venite post me: faciaꝫ vos piscatores hoim. Sup quo Remigi⁹ dicit sic. De his nãq̃ piscatoribus loquitur dñs ꝓdicens per Jeremiã ꝓphetam. Mittam in vos piscatores meos: qui piscabuntur vos. Piscatores & venatores sãcti apostoli dicti sunt. qui bene piscatores dicũtur: quia rethe sancte ꝓdicationis: pisces. i. homes de profundo pelagi. i. infidelitatis ad lucẽ fidei traxerunt. & bene venatores dicũtur: quia latram sãcte ꝓdicationis & sagittis inuectiõis psecuti sũt bestialiter in filiꝫ generis humani viuẽtes & ceperũt eos: & ad fidem xp̃i perduxerunt. De his etiã psal. ait. Qui descendũt mare in nauibus facientes operationes in aqs multis. Isti sancti apostoli in nauibus. i. in ecclesijs: descendunt mare. i. latitudinem gentilitatis: facientes operationes. i. signa & miracula: in aquis multis. i. in populis. & Esa. Volabunt in nauibus alienigenarũ: mare simul depredãtes. i. ipsi volabunt in ecclesijs gentium. & totiens mare depredati sunt quotiẽs sua doctrina aliquẽ ab amore mũdi. i. maris abstraxerunt. & alibi idem ꝓpheta dicit. Euz arcu & sagittis ingredientur illuc. i. cum potestate & predicatione ingredientur ad gentes admirandi sunt isti predicatores & admirãda est istoꝝ piscatio. pisces cum capiuntur: mox moriuntur. homines cũ capti sunt, verbo predicationis nõ mortui sunt: sed potius vinificati. hec ille. Beat⁹ ergo andreas tanq̃ bonus piscator: & fidelis ꝓdicator in achaia cõsistens: totam eam ecclesijs ꝓdicator in achaia pulos ad fidem xp̃i cõuertit: vxorem quoq̃ egee. s. maximillam ad fidem xp̃i ꝓuertit & sacro baptismi fonte regenerauit. Ecce quomodo Jesus xp̃us vocauit An. ꝑmitate ꝓdicationis.

Tertio Jesus xp̃s vocauit andream ꝑmitate perfectionis.

Unde Remigius sup Math̃. dicit sic. Andreas interpretatur virilis. Sicut em̃ apud latinos a viro deriuat virilis: ita & apud grecos ab aner deriuatur andreas. Et bene hoc nomie decoratus est apostolus: qui ad predicationem Johan. agnum sequi & audire & videre cucurrit. Siue bene virilis dicitur: q2 ad vnius iussionis vocem relictis omibus secutus est xp̃m & viriliter in mandatis eius perseuerauit. hec ille. Eius aũt perfectio patet ex eo ꝙ de numero duodenario apostolor fuit. Iste enim numerus designat perfectionem.

Primo quia constat ex duobus senarijs: & numerus senarius est numerus ꝑfectus vt dicunt arthimetici. Secũdo quia implet figuras veteris testamenti. Unde Rabanus dicit sic. Duodenarius numerus per multas figuras in veteri testamento perfignatus est per. xij. filios Jacob. per. xij. ꝓncipes filiorũ israel. per. xij. fontes viuentes in Helin. per xij. lapides in rõnali Daron. per. xij. panes ꝓpositionis. per. xij. exploratores a Moyse missos. per. xij. lapides vnde factum est altare. per. xij. lapides sublatos de Jordane. per xij. boues qui sustinebant mare eneũ. In nouo etiam testamento. per. xij. stellas in corona sponse. per. xij. fundamenta hierusalem q̃ vidit Johãnes. & per. xij. portas. hec ille.

Tertio q2 implet numerus elector. Juxta illud Apocalip. vij. Ex omi tribu filioꝝ israel xij. milia signati: vbi singulas tribꝰ enumerat Qui numerus duodenarius in seipsum ductus. puta duodecies duodecim facit centuꝫ quadraginta quattuor. & quia mille designat statum beatitudinis. Ideo dicit Johannes ibidem. audiui numerũ signator centũ quadraginta quattuor milia signati &c. Quarto quia implet numerũ iudicantium cũ xpo in iudicio vniuersali. Juxta illud Math̃. xix. Sedebitis super sedes duodecim iudicãtes xij. tribus israel. Sed bea. an. in hoc numero fuit primus. Nec tamen solus: sed cũ Petro ad designandum perfectam consolationem Unde Chryso. sup verbo ꝓposito dicit sic. Erant em̃ habitatione ciues: dilectione concordes: artificio pares: fraternitatis pietate ꝺiuncti. Ideo q̃ simul eos vocauit: ne tot homines cõiunctos: dissimilis vocatio separaret. hec ille. Sciendum ꝙ cognatio fraternitatis aliquãdo habet disparitatez. sicut in Cayn & abel. quorum vnus deo placuit: et alter nõ. vt ꝑz Gen̄. iiij. sicut in Jsaac & Jsmael. quoꝝ vnus hereditatem obtinuit: alter amisit. vt ꝑz Gen̄. xxi. sicut in Esau & Jacob quoꝝ vnus fuit deo amabilis. & alter, odibilis. vt patet Malachie ꝑmo. et talis nõ fuit cognatio andree & petri. quia licet ambo precauerunt: abnegantes fidem xp̃i in passione dicens. Pater in manus tuas cõmendo spiritũ meũ. i. omẽs qui mihi ꝑ charitatem & fidem sunt adheſuri. & hij sunt vnus spũs dei. ꝑs. Qui adheret deo: vnus spũs est cum eo. & sic nulla imperfectio infidelitatis & malicie remansit in eis. Aliquãdo autē cognatio fraternitatis habet quandã paritatez: sicut Valerius maximus lib. ꝑmo dicit de duobus philosophis: qui fuerunt eodem die nati. eiusdẽ ꝓceptoris: epicuri sectaꝫ secuti: patrimoniꝫ & ria ꝓsidendi. alendeq̃ schole cõmunione cõiuncti. eodemq̃ tempoꝛis vltima senectute extincti. & talis fuit cognatio andree & petri. Nam fuerunt ab eodem artificio vocati. scilicet a piscatione. vt patet in euangelio hodierno. Item fuerunt eidem officio deputati. scilicet apostolatui christi. Unde dicitur Mathei. x. Elegit duodecim: quos apostolos nominauit. scilz Symonem qui cognominatur petrus & andream fratrem eius.

Tertio fuerunt eodem ꝓuilegio dotati. scz miraculorum operatione. vnde dicitur ibidẽ Conuocatis duodecim apostolis. dedit eis potestatem spirituũ immundorum &c.

Quarto fuerunt eodem genere martyrij mortificati. s. crucis. Jere. xlvi. ambo pariter corruerunt. Sic ergo perfectio beati Andree est in duobus. s. in perfectione numeri duodenarij. & in perfectione charitatis designate per binarium. & hoc est Jesum xp̃m inuenire. Augu. sup Johan. dicit sic. Hoc est vere dñm inuenire: vera illius dilectõe frui fraterne quoq̃ salutis curam gerere. Ille eternã perfecte conditoris sui ducatum sequitur. qz

etiam ꝓmi quantū valet habere comitatū nutritur. hec ille. Et sic patz quomodo xp̃s vocauit andream primitare perfectionis.

Quarto Jesus christus

vocauit bn̄m andreā p̃mitare cōsummatiōis Unde de ista p̃mitare dicit Nume. xij. Mihi est omne primogenitū. sanctifica mihi q̄cquid primū nascitur in israel. Cuius ratio ponitur Exo. xxiij. Primitias frugū terre tue deferes in domū dn̄i dei tui: vt benedicam eis ⁊ auferam iniquitatez de medio tui. Sz bea. An. fuit primogenitus in fide xp̄i. ideo debebat sanctificari deo offerendo seipsum in domo dn̄i: sicut fecit. Nam tres fuerunt a postoli de terra xp̄i. scz Andreas: Petrus: ⁊ Philippus: quos xp̃s quasi primitias ad se vocauit: ⁊ meritō. x̄pus cū erat agn̄s in ara crucis imolandꝰ. Sic isti tres apostoli tanq̄ agni erant in ara crucis imolandi. Ceteri apostoli erant oues lupoꝝ morsibus laniādi. Matth. x. Ecce ego mitto vos sicut oues in medio luporum. Et quia x̄pus erat agnus: ideo p̄ collegit agnos ⁊ postea oues. Esa. xl. In brachio suo leuabit agnos: ⁊ in sinu suo congregabit: feras ipse portabit. ⁊ q: beatus andreas fuit primus agnus collectus a x̄po ideo quattuor circa eum fecit. Primo fecit eum cōmilitonē suuz. Nam x̄pus habuit crucem tanq̄ equū: per quē contra demonē militauit. Sic voluit beatus andreas equitare sup equū crucis. ideo fecit eum cōmilitonez suū. Hester. vi. Homo quē rex honorare cupit: debet sedere sup equū qui de sella regis ē.

Secūdo fecit eum assessorem suū nā x̄pus habuit crucem tanq̄ solium: in quo inter hominem ⁊ diabolū iudicio diffiniuit. Sic voluit beatus andreas in isto solio sedere. ⁊ iō fecit eum assessorem suum. ij. Reg. xxiij. Dauid sedet in cathedra sapientissimꝰ princeps inter tres. i. x̄pus in cruce. inter Andreā Petrum ⁊ Philippū: quos in eadem consedere fecit. Tertio fecit eum cōmensalem suū. nā x̄pus habuit crucem tanq̄ mensam in qua fideles reficit. Sic voluit bn̄s an. in eade mēsa sedere: ideo fecit eum cōmensales suū. ps. Parasti in conspectu meo mensam. Quarto fecit eum sacrificium suū. Nam christꝰ habuit crucez tanq̄ altare in quo se patri obtulit sacrificium in odorem suauissimū. Sic voluit bn̄s andream in cruce imolari tanq̄ sacrificium odoriferum. Juxta illud quod cantatur. Dilexit andream dn̄s in odorem suauitatis. vt pareat in legenda. Quāuis autē beatus andreas fuerit passus patibulū crucis sicut x̄pus: non tamen eo modo quo x̄pus Nam christus fuit crucifixus rectus. q: tanq̄ caput obtinebat superiora: ⁊ vt respiceret mundum infra se: quem redimebat. Petrus fuit crucifixus euersus: quia tanq̄ alter princeps obtinebat inferiora. ⁊ vt respiceret celum cuius claues tenebat. Andreas fuit crucifixus transuersus: vt manū dextrā porrigeret ad x̄pm: petens auxilium ascendendi in celum. sinistram ad Petrum: petens sibi aperiri regnum celorum. Ecce quomodo beatus Andreas fuit vocatus a x̄po primitare consummationis: hic per gratiam. tandem per gloriam. Amen.

Jn festo sancti Nicolai episcopi ⁊ cōfessoris. Sermo. ij.

On est inuentus similis illi: qui conseruaret legem excelsi. Ecclesiasti. xliij.

Chrysostomus de dignitate sacerdotali li. iij, dicit sic. Sacerdotij aspice dignitatem. Agitur enim in terra. sed officium celestibus negotijs cōtinet. Non em̄ homo: nō angelus: nō archangelus nō aliqua creatura nō virtꝰ: nō ipse spūs sanctus hoc munus instituit. sed ipse x̄ps. Atq; manētes in carne ministerio fungi prestitit angelorum. ideo sapientissimū esse oportet: ⁊ perspicacem in omnibus sacerdotem: ⁊ mille vt dicit: ex omni parte oculos apertos habentem. qui non solum fidē sed etiam toti populo viuat. hec ille. Super quo moueo talez questionem. Utrum beatus Nicolaus tāto in amicicia dei fuerit sublimior: quanto in lege excelsi obseruanda fuit fidelior. Ad istā questionem respondent duo doctores noui testamenti. Primus est beatus Ambrosiꝰ i suo pastorali dicēs sic. Magna sublimitas magnam debet habere cautelā: ⁊ honor grādis: grandi debet sollicitudine circūuallari. Cui plus creditur: plus ab eo exigitur. sicut scriptum est. Scienti legem et non facienti: peccatū est grande. Et seruus sciens voluntatem dn̄i sui si nō fecerit. vapulabit multum. Sz sicut Senatorē clamis ornat. sicut agricultura rusticum. sicut barbarū arma. Nautā nauigationis peritia. ⁊ singulos quosq; opifices operis sui qualitas: ipsos demonstrat actores. Sic episcopū nō aliter q̄ episcopalis operatio designat. vt ex bono ope magis q̄

professione noscatur: ⁊ plus meritis esse episcopus q̄ nomine noscē. hec ille. Sic fecisse beatum Nicolaum eius hystoria declarabit: etiam et nomen: quia Nicolaus interpretatur victoria populi. ⁊ ipse multos populos vita ⁊ doctrina docuit: vicia ⁊ peccata vincere.

Sēcūdus est sanctus Thomas. iiij, sententiarum. dist. xxiij. qui ponit q̄ epūs debet habere quattuor que maxime fuerunt in beato Nicolao. Primo ordinis perfectionem. Deus enim sua opera in sui similitudine producere voluit quantū possibile fuit: vt perfecta essent: ⁊ per ea cognosci posset. Ideo vt in suis operibus representaret. non solū in se. sm̄ q̄ in se est: sed etiā sm̄ q̄ alijs influit hanc legē naturalem posuit omnibus: vt vltima per media perficerentur: ⁊ media p prima. vt dyonisius dicit. Et ne ista pulcritudo ecclesie deesset: posuit ordinem in ea: vt quidam alijs sacra traderent. suo modo deo in hoc assimilari quasi deo cooperantes. sicut etiam in corpore naturali quedam membra alijs influūt: ⁊ sicut oīum naturalium perfectiones preexistunt exemplariter in deo. ita christus fuit exemplar omniū officioz ecclesiasticoruz. Unde vnusquisq; ministēr eccle sie quantum ad aliquid gerit typum x̄pi vt dicit magister sententiarū. li. iiij. dist. xxiij. Et tamen ille est superior: qui sm̄ maiorem perfectionez x̄pm̄ representat. Sacerdos autem representat x̄pm̄ in hoc p̄ seipsum aliqō ministeriū implcuit. Sed epūs in hoc q̄ alios ministros instituit ⁊ ecclesiam fundauit. Unde ad epm̄ pertinet mācipare aliquid diuinis obsecuijs. quasi cultū diuinū ad similitudinem x̄pi statuens. Et propter hoc etiaz episcopus specialiter ecclesie sponsus dicit: sicut x̄pus. Sed beatus Nicolaus hanc ordinis perfectionem habuit. vt patet. Secundo dispensationis gratificationem. Dei em̄ perfecta sūt opera: vt dicitur Deutero. xxxij. Et ideo cuicūq; datur potentia aliqua diuinitus: dantur ea per que executio illius potētie potest cōgrue fieri. Et hoc etiam in naturalibus patet: q: animalibus dantur mēbra quibus potētie aīe possunt exire in actus suos, nisi sit defectus ex parte materie. Sicut autē gratia gratum faciens exigitur ad hoc q̄ homo digne sacramenta recipiat: ita etiam ad hoc q̄ homo digne sacramenta dispenset. iō sicut in baptismo p̄ quez homo fit susceptiuꝰ aliorum sacramentorum, datur gratia gratū faciens: ita in sacramento ordinis per quod homo ordinatur ad aliorum sacramentorum dispensationez. Sed quia beatus Nicolaus super plebē x̄pi cōstitutus erat gradu ordinis, ita superiorem se reddebat meritō sanctitatis ⁊ gratie gratum facientis. Tertio vite sanctificationez, sicut em̄ Dyonisiꝰ dicit. iij. ecclesiastice hierar. vt subtiliores ⁊ clariores essentie replete influxu solarium splendoz lumen in eis superueniens ad similitudinē solis ad alia corpora vertūt. sic in omni diuino non est audendū alijs dux esse nisi sm̄ habitū suum factus deiformissimus et deo simillimus Unde cū in quolibet ordine aliquis cōstituatur dux alijs in rebus diuinis: in quolibet q̄li presumptuosus mortaliter peccat. qui cū cōscientia peccati mortalis accedit. ⁊ ideo sanctitas vite requirit ad ordinem de necessitate precepti. vnde Leuit. xxi. dicit. Homo de semine Aaron qui habuerit maculam nō offerat panes coraz dn̄o: nec accedat ad ministerium eius. Glo. dicit p maculā: omne peccatuz intelligitur. Et Hiero. dicit nō solū episcopi ⁊ p̄sbyteri ⁊ dyaconi debēt magnopere p̄uidere: vt cunctum populuz cui p̄sidēt sermone ⁊ conuersatione p̄cedant, verūetiā inferiores gradus ⁊ omnes qui domini oraculo deseruiunt. quia vehementer ecclesiam dei destruit: meliores esse laicos q̄ clericos. hec ille. Sed beatus Nicolaus p totam vitā suam sanctitatem studuit conseruare. vt p̄z.

Quarto scientie instructionem. Jn quolibet enim actu hominis si debet esse ordinatus: oportet q̄ assit directio rationis. Unde ad hoc q̄ homo ordinis officium exequatur oportet q̄ habeat tantū de scientia: quantuz sufficiat ad hoc q̄ dirigatur in actu illius ordinis. ideo talis scientia requiritur in eo: qui ad ordines promouetur nō q̄ vniuersaliter in tota scriptura sit instructus. sed plus et minus sm̄ q̄ ad plura vel pauciora eius officium se extendit. Et sic ad episcopum pertinet vt ea que difficultatez in lege facere possunt sciat. Ideo Malachie. ij. dicitur. Legem requirunt ex ore sacerdotis i. Petri iij. dicitur. Parati semper ad satisfactionem omni poscenti vos rationem de ea que in vobis est fide et spe. Sed beatus Nicolaus supra coz pus mysticum. id est supra ecclesiam constit tuendꝰ erat. Ideo scia legis in eo fuit. Scies pfectissime q̄ ppls debebat credere: ⁊ obsua re de lege. verū q̄libet scūs in aliq̄ arte emi

tuit: in qua nullus sibi similis fuit: vt appareret sapiētia dei que in tāta varietate sanctoꝝ: tantā posuit varietatē virtutū: que liceret nobis nō sit cognita: deo tamen est nota. Si em̄ tanta est varietas in facieb⁹ hominū nō mirū si tanta potest esse in animabus. ⁊ qa brīs Nicolaus maxime excessit in operib⁹ misericōie. Juxta illud. Luce. vi. Estote misericordes. sicut pat vester cele. misē. est. Jdeo dicit. Non est inuentus similis ⁊c.

Non est inuentus similis illi.
In sanctificatione.
In generatione.
In nobilitate.
In educatione.
In perfectione.
In iustificatione.
In electione.
In conuersatione.
In emigratione.
In tumultuatione.
In assumptione.
In miraculoꝝ operatiōe.

Primo non est inuētus

similis brō nicolao in sanctificatione. Licet em̄ in vtero matris sanctificat⁹ nō fuerit tamē mox natus scūs fuit. Juxta illud psal. Dñe preuenisti eū in bñdictionib⁹ dulcedinis. Intelligendū: qz quattuoꝝ modis alii qui sanctificāt. Primo in vtero matris. sicut Johānes baptista. Luce. i. Spūsancto replebit adhuc ex vtero matris. Et pō. In te cōfirmatus sum ex vtero deꝛtre matris mee. Secūdo natus ex vtero: sicut Nicolaus: q spūssancti gratia ab vberib⁹ matris abstinebat. pō. Spes mea ab vberib⁹ mr̄is mee. Tertio in iuuētute: sicut Martin⁹: q in sua iuuentute deo seruire cepit. pō. Spes mea dñe a iuuētute mea. Quarto in senectute: sicut latro in cruce: dicēs. Memento mei dñe dum veneris in regnū tuū. ⁊ xp̄us sanctificans eū dixit. Amen dico tibi: hodie mecū eris in paradiso. vt dicit Mar. xxvij. Talis autem cum nō possit de suis meritis confidere ne proficiatur a dei misericordia debet orare. psal. Ne projicias me in tempore senectutis: cum defecerit virtus mea. ne derelinquas me. Jn secundo modo sanctificationis non est inuentus similis Beato Nicolao.

Secūdo modo nō est inuentus similis beato Nicolao.

Jn generatione. Fuit em̄ gratiose generatus ꝓpter q̄t tuoꝝ. Primo ex parte vtriusq; generantis Licet em̄ essent iuuenes tamē mox vt Nicolaus nat⁹ est ꝓtinent⁹ vixerūt. vnde erāt matrimonio iuncti nō vt libidini deseruirent: sz vt plez educandā ad dei seruitū generarēt Sicut em̄ miraculū fuit in natiuitate iobis bapti. q patri muto loquelā reddidit. Luce ij. Sic miraculū fuit in natiuitate bti Nicolai: q vtriq; parenti ꝓtinentiā deinceps impetrauerit. Secūdo ex parte geniti quo ad corpus. qz ad vbera pendēs: quarta ⁊ sexta feria ieiunabat. hoc aūt nō fuit a natura. qz tūc in oībus paruulis idem ꝓtingeret semp vel frequēter. vt dicit. ij. phīs. Nec a casu: qa tunc feria a feria nō distingueret. nec a proposito. qz tūc vsum liberi arbitrij non habebat. Restat ergo q fuerit ex singl'ari dei dono. Job. viij. Pacatū reddet habitaculū iusticie tue. Tertio ex pte geniti quo ad animā: q mox vt nat⁹ est brīs Nicola⁹ fuit habitaculū spūssancti. Epb̄. ij. In quoꝝ vos coedificamini in habitaculū dei in spūsancto. ⁊ statim cepit seruire deo. Eccl. xxiiij. In habitatione sancta coram ipso ministraui. Magnū miraculū fuit q iobes baptista q̄nquē nis deserti perierit. ⁊ ieiunare cepit. Sz maius miraculū ē q Nico. mox nat⁹ carnē suaꝫ mortificauit. Jdeo. iiij. Reg. ij. dicit. Affer te vas nouū non vetustuꝫ ⁊ mittite in illud sal. Quarto ex parte modi generandi: qa generatus est per oratione. Sicut em̄ ysaac per orationez abrahe genitus est. vt dicitur Geneb. xv. Et sicut samuel per orationem anne. vt patet. i. Reg. i. Sic parentes beati Nicolai deum exorauerunt: vt filiū eis concederet. quem non tantū diuitiarum. sed etiam morum haberent heredem. i. Reguz. i. Pro puero isto orauj; ⁊ dedit mihi dom⁹ petitionē meam ⁊c.

Tertio non est inuentus

similis beato Nicolao in Nobilitatione. sm enim Grego. Nazāzenū: nobilitas est quadruplex. Prima causatur ex carnis ꝓpagatione. scilicet cum quis ex nobilibus parentibus nascitur. Unde Bernardus in epistola ad magistrum Gualteruz de celiomōte dicit sic. Genus clarum: corpus apertuz. forma cuidens: ingenium velox: eruditionis vtilitas. et morum honestas. gloriosa quidem sunt. Nec ille. Nanc autem no

bilitatez habuit B. Nicolaus. Unde dicitur de eo. Nobilissimis ortus natalibus velut lucifer Nicolaus emicuit. Secūda causa ex animi formatiōe. s. cum quis virtutib⁹ intendit. Unde Hieroni. in epistola dicit sic. Ille apud deum potior est: nō quē nobilitas carnis: nec dignitas seculi: sed quem deuotio fidei ⁊ vita sancta deo cōmendat. hec ille. Nāc nobilitatem habuit beat⁹ Nicolaus. de quo dicitur. Nobilis genere: sed nobilior fide.

Tertia causa ex legali adoptione. sicut ꝓz Exo. ij. vbi dicitur q filia Pharaonis moysen in filiū adoptauit. Nanc nobilitatē habuit brīs Nicola⁹ in dei filiū per spiritū sanctuz adoptatus. Roman. viij. Accepistis spiritum adoptiōis filioꝝ dei. Jn cui⁹ signū brīs Nico. ꝑma die sue natiuitatis: duz balneatur sterit erect⁹ in pelui. nō quidez virtute humana sed potius diuina. Quarta causatur ex diuine imaginis impressione: sm quā omnes boies sunt equaliter nobiles. de qua dicitur Actu. xvij. Ipsius em̄ genus sumus. Si ergo honoramus imaginez depictam: multo fortius honorare debem⁹ imaginē dei nobis impressam. Eccle. x. Jn mansuetudine seruia aiam tuā: ⁊ da illi honorē sm meritū suum. Jsta imago in peccatorib⁹ intrīs obfuscat q vix a deo cognoscitur. Matb. xxv. Amen dico vobis: nescio vos. Nāc nobilitatē habuit brīs Nico. p mundiciā cordis: quā semp cōseruauit. Prouerbio. xxij. Qui diligit cordis mundiciam: habebit amicū regem ⁊c.

Quarto non est inuētus

similis be. Nico. in educatione. Fuit em̄ gratiose educat⁹ quantū ad quattuoꝝ. Primo vt iuuenū lasciuias euitaret. Unde in legenda dicit. Facē aūt iuuenis: alioꝝ iuuenū deuitans lasciuias. Ecclesia xiij. Qui tetigerit picē inquinabit ab ea. Secūdo vt ecclesiaz frequēraret. Un dicit. Ecclesie sancte frequētans limina. ⁊ glo sup Matb. dicit. Ingressus vbem Jesus templū adijt dans formā religionis: vt quocūq; ꝙmo ꝑmo domū orationis adeam⁹. Sic bea. Nico. faciebat tāq; verus discipul⁹ Jesu xp̄i ⁊c. Tertio vt verba dei libenter audiret: ⁊ seruaret. Unde dicitur. Quicquid de scripturis sācīs audire poterat: armariolo cōdebat pectoris. Prouerb. ix. Beatus qui audit me: et qui vigilat ad fores meas quotidie. Sic beatus Nicolaus faciebat vt haberet scientiam sanctoꝝ. Quarto vt corpus ieiunio macerāret. Unde dicit de eo. Beatus Nico. adhuc puerulus multo ieiunio macerabat corpus. Trenoꝝ. iij. Bonum est viro cum portauerit iugum dñi ab adolescentia sua Jste aūt portauit ab infantia sua ⁊ nunq̄ illud dereliquit.

Quinto non est inuētus

similis bea. Nico. in perfectione. Unde Hieronym⁹ in epla ad Theodorū monachū dicit sic. Si vis pfectus esse tu qui perfectuz te esse pollicitus es. Quid aliud q̄ sectar⁹ es vi tam perfectus aūt seruus xp̄i. nihil aliud q̄ xp̄m habet. Aut si preter xp̄m aliud habet. perfectus nō est. hec ille. Nanc aūt perfectionem habuit bea. Nico. qui xp̄m imitari cupiebat. Juxta illud Luce. vi. Perfectus autem omis erit: si sit sicut magister eius. Jsta perfectionem habuit beatus Nico. in quattuoꝝ.

Primo in mulierū vitatiōe quas velut pestem fugiebat. Unde dicitur Eccleꝫ xiij. De vestimentis ꝓcedit tinea ⁊ a muliere iniquitas viri. Secūdo in mundi despectione. vn de dicit de eo. Gloriā mūdi spreuit cū oblectamīnibus suis. Jaco. iiij. Qui voluerit esse amicus seculi hui⁹ inimicus dei cōstituet⁹. Et quo sequitur q brīs Nico. spernēdo mundum: factus est amicus dei. Tertio in deuota orōne. vnde nō solū in die. sī etiaz in nocte semp orabat. ⁊ ad matutinas etiā dum esset laicus ibat. pō. Querite dñz s. in orōne: ⁊ cōfirmamini: querite faciē eius semp. Quarto in modesta conuersatione. Dicit em̄ Ambro. lib. de officijs sic. Jn scenibus grauitas. in iuuenibus alacritas. in adolescentibus verecūdia cōmendatur. Nō est ergo mirū si beatus Nicolaus oīnibus se amabilē exhibuit quia habuit verecūdiā cū adolescentib⁹. Un de dicit. Pudore bono repletꝰ ⁊c. Alacritatem cū iuuenibus. vnde dicit q erat alacer i exhortando. Grauitatem cū senibus. vnde dicit. Et grauitatē in omnibus secrabatur. ⁊ sic patet ⁊c.

Sexto nō est inuentus similis

bea. Nico. in iustificatione. i. in. sanctitate vite. Un Augusti. li. de vita xp̄iana dicit sic. Ille vere xp̄ianus est qui oībus misereꝝ cordiā facit: qui nulla oīno monet iniuria: q alienū tanq̄ ꝓpriū sentit dolorē. cuius mensam nullus pauper ignorat: qui coram hominibus gloriosus habet: vt coram deo ⁊ angelis eius gloriet: qui contēnit terrena vt possit habere celestia: q opprimi pauperē se ꝑnte nō patit,

qui miseris subuenit: qui ad fletum fletib⁹ p uocatur alienis. Ō bene faciebat apls paulus dicens. Quis infirmatur ⁊ ego nō infirmor ⁊c. hec Aug. Nec aūt sanctitas vire fuit in bṕō Nico. in quattuor. Primo in virginitate: qz fuit virgo. Matth. xiij. ca. Simile est regnū celoz thesauro abscondito in agro. id est virginitate in coꝛpoꝛe terreno. ij. Coꝛ. iiij. Habemus thesaurū istū in vasis fictilibus. et dicit virginitas thesaurus. ꝓpter suā ꝓcio siratem. Eccle. xxvij. Non est cōdigna ponderatio aie cōtinentis. Secūdo in liberalitate: quia fuit maxime liberalis ad ꝓximum egentez. vnde dicit. Erat enī valde cōpaties ⁊ iup afflictos pia gestans viscera. Nā oīs suas diuitias liberaliter distribuit. dedit enī pauperi ⁊ nō diuiti. i. illi ḥoi qui ꝓpter paupatem filias suas ꝓstituere volue ꝓs. Disp lic dedit pauperibus iusticia ei⁹ manet in seculum seculi. dedit de meliozi nō de exteriozi. quia aurū. dedit de ꝓpio patrimonio nō de aheno. dedit ꝓpter honoꝛē dei nō ꝓpter fauorem mūdi. dedit in vita nō post moꝛtē. Job xxxi. Ab infancia creuit mecum miseratio. Sciebat enī q mia est sacrificiū deo placitū ⁊ acceptum. Tertio in charitate: qz fuit maxime charitatis. Unī dicit. Copiose charitat Nicolae pontifex ⁊c. i Coꝛ. xiij. Si linguis hoim loquar ⁊ angelozū: charitatē aūt non habeā ⁊c. Quarto in sapiēte ꝓfundirate. quia magnā sapientiā habuit. vnde dicit. q beatus Nico. interfuit ꝓsilio Niceno. vbi plurimuz de fide cōtra hereticos disputauit ⁊ vicit. Sapien. vij. Infinitus enim thesaurus est homibus quo qui vsi sunt: participes facti sunt amicicie dei ⁊c.

Septimo nō est inuētus

similis bea. Nico. in electiōe. Fuit enī gratioſe electus. Eccleſi. xliiij. Elegit eum ex omni carne. Cuius electio fuit ꝓmendabilis ꝓtuz ad quattuor. Primo qz fuit electus ꝓmissa oꝛōne. Nam electozes tota nocte oꝛōni vacauerunt. Exēplo xp̄i: q electus⁹ apostolos iuit in montē oꝛare. Luc. vi. Et apostoli in electione Mathie oꝛáres dixerunt. Tu dñe q coꝛda ⁊c. Act. i. Secūdo quia fuit electus diuina reuelatione: qz vox de celo lapsa fuit ꝛ eligerent Nicolaū. Hebreos. v. Nec quis⁹ ꝑ sibi sumit honoꝛez. Tertio qz fuit electus oīm cōsensū ⁊ approbatione. vñ dicit. q eo viso oēs laudauerūt dei magnalia. Prouer. xx viij. In exaltatione iustoꝛ: multa gloria est.

Quarto quia fuit electus inuitus: ⁊ cū quadam coartatione, vnde poterat dicere illud ps. Exaltatus aūt humiliatus sum ⁊ confusus: ideo. iiij. Reg. x. Elegi te meliozem de filijs dñi nostri. Talis aūt fuit btūs Nicolaus. vt patet in legenda.

Octauo nō est inuentus

similis bea. Nico. in cōuersatione. qz in ēpatu suo fuit gratioſe conuersatus: cū ꝓpło sibi credito quantū ad quattuor. Primo qz pauit populū suū v̄bo. vnde dicit q erat efficax in loquēdo. Mich. iij. Dabo vobis pastoꝛes iuxta coꝛ meū: qui pascent vos sciēcia ⁊ doctrina. Secūdo pauit ꝓpīm suū oꝛōnis suffragio: qz in oꝛōnibus ꝓ ꝓpło suo vigilabat. De hoc dicit Act. vi. Nos aūt o. ōni ⁊ ministerio verbi instantes erimus. Tertio pauit ꝓpīm suū exemplo. vñ dicit. q eandem quā prius gratiarē seruabat. i. Thi. v. Exemplū esto fidelib⁹ in verbo in conuersatione. Quarto quia pauit populū suum tēporali subsidio. Nam populo fame laboranti impetrauit frumentū. vt habet in legenda sua ⁊c.

Nono nō est inuentus si-

milis bea. Nico. in emigratiōe. Fuit enī gratioſe moꝛtuus ꝓtum ad quattuor. Primo cū gratia dei. vñ dicit. q oīm virtutū charisimate replebat. Apoc. iiij. Beati qui in dño moꝛiūtur. Secūdo cū ꝓscientia bona. quia nullius peccati cōscientiam habuit. ꝓpter puritatem vite. Col. iij. Moꝛtui enī estis. ⁊ vita vestra abscōdita est cū xp̄o in deo. Tertio cum senectute bona: quā voluit esse mūdam puram. Heb. viij. Ō antiquat ⁊ senescit ꝓpe interitum est. Quarto cū bona fama populi. qz oīes illū cōmendabāt. dolebant enī moꝛtē tanti viri. nō sperantes se habituꝛū cō similem.

Decimo non est inuētus

similis illi. s. bea. Ni. in tumulatiōne. Fuit enī gloſe sepultus ꝓtum ad quattuor. Primo quia in sepulcro suo fuit positum coꝛpus eius sanctissimū. Secūdo qz in tumba marmorea sicut coꝛpus xp̄i. Tertio qz ex eius mēbris sacrū resudat oleum: valens in salutem multoꝛ. Job. xxxi. Petra fūdebat mihi riuos olei. Quarto qz a ꝑdib⁹ fos aq ꝓfluit. ps. Scirote qm dñs servū suū. s. Nic. mirificauit.

Undecimo nō est inuen-

tus similis bea. Nico. in assumptiōe. Fuit enī

cia forme atq; pudicicie. Rara auis in terris nigroq; simillima cigno. Hec ille. Virginitas enī cōparat luci ꝓpter quattuoꝛ.

Primo qz lux est oīm creaturaruz primaꝛia: quoniā primo fuit creata. vt habet Beneb. i. Sic virginitas est prima oīum creaturarum. quoniā omēs creature in sui ma perfectiōe ⁊ integritate create sunt. A neb. ij. Uiditq; deus cuncta que fecerat: erant valde bona. Secūdo qz lux est oīm creaturarū pulcherrima. Eph. v. Omne qō arguit̄ a lumine manifestat̄. Sic virginitas est pulcherrima oīm creaturarū. Cant. iiij. Tota pulchra es amica mea ⁊ macula non est in te. Tertio qz lux est oīm creaturarū nobilissima: cum sit obiectū nobilissime potentie sensitiue, vt dicit̄ secūdo de aīa. Etiā intellectus qui est nobilissima potentia: est quedam lux. vt patet de aia. Sic virginitas est nobilissima. Unde Cyprianus in sermone de virginitate dicit sic. Virginitas est soroꝛ angelozū: victoria libidinū: regina virtutum: possessio oīm bonoꝛū. Quarto qz lux est oīm creaturarum maxima. quoniā celo empyreo est coextensa. vt dicit. ij. Sniarum. Sic virginitas est maxima: cui debet maximū ꝓmium. scz fructus centesimus ⁊ aureola. Intelligendū q virginitas est quadruplex. vt declarat sanctus Tho. iiij. Sniaꝛ dist. xxxij. q. ij. arti. ij. Ad quartuz dicendū ⁊c. Prima est virginitas naturalis sicut in pueris ante baptismū: in quibus nullus est habitus virtutis. Secūda est sacramētalis. sicut in illis qui ad tēpus incoꝛruptionē carnis seruant post baptismū: tamen cū ꝓposito nubendi suo tempoze. Tertia est spūalis. sicut in illis qui habent electionem ꝓseruādi integritatē carnis hactenus custoditam. tamē sine voto. Quarta est diuinalis: sicut in illis qui ex voto virginitatē conseruant. sicut fuit in Beata virgine. vt habetur. xxvij. q. ij. ℣. beata nēpe Maria. Beata lucia ratione virginitatis dicta est lucia a luce. scz virginitas que maxime in ea viguit. sicut dixit ei agatha. Jocundū deo in tua virginitate habitaculuz ꝓparasti. iuxta illud psal. Domū tuā dñe decet sanctitudo.

Tertio beata lucia ꝓfert

de thesauro suo noua pietatis. Unō Amb. super Beati imaculati dicit sic. Pietas parentibus amica: deo grata: dñm conseruat necessitudines sociat: dei agit cultum: mer-

ces parentum suoꝛ stipendiū. Pietas in ꝯ iustoꝛ [illegible] suffra[illegible]

Beata [illegible] habuit ad parē[illegible] pietatē. quia [illegible] habe[illegible] Prīmo p[illegible] Honoza p[illegible] cundo ꝓ[illegible] in cruc[illegible] ꝓter d[illegible] super [illegible] cum d[illegible] moꝛte[illegible] ta ⁊m[illegible] bonoꝛ[illegible] poꝛale[illegible] poꝛale[illegible]

[illegible] lucia ꝓ

fert [illegible] de [illegible] fecta[illegible] opus [illegible] singuloꝛ: quem [illegible] suum vel adulatoꝛia[illegible] de potest sibi cōuenire illud Prouerb. vlti. Manū suam aperuit inopi: ⁊ palmas suas extēdit ad paupes. Frustra aūt mulier foꝛtis manū aperiret si i manu nihil haberet. Nec aūt virgo habuit manū aperta. qz ꝑ dabat ⁊ extēsaz qz oīb⁹ dabat ⁊ plenā qz abūdāter dabat. ⁊ hylarem: qa leanter dabat. Circa suū patrimoniū se habuit quadruplicīter.

Primo qz dedit pauperibus. ꝓsal. Dispsit dedit pauperibus ⁊c. Ideo meruit celestem thesaurus. Matth. xix. Uade ⁊ vende oīnia que habes ⁊ da pauperibus ⁊ habebis thesaurum in celo. Secundo quia dedit in vita. Esa. lviij. Anteibit faciem tuam iusticia tua. Ideo meruit locū securū. Matth. vi. Thesaurizate vobis thesauros i celo ⁊c.

Tertio quia dedit omnia nihil sibi reseruādo. Ideo me[illegible]nit fructum centuplū. Matt. xix. Omnis qui reliquerit domum: patrem: matrem: agrum ⁊ possessionem centuplum accipiet: ⁊ vitam eternam possidebit.

Quarto quia dedit seipsaz. id est coꝛpus ꝓpriū: morti ⁊ passioni se exponēdo. Ideo

merit habere corpus glorificatum. Phil. iij. Saluatorem expectamꝰ dñm ihesum christum qui. r. c. h. nostre tē.

Quinto beata lucia pro

fert de thesauro suo noua humilitatis. Unde Augꝰ in epistola ad Dyoscorum dicit sic. Non aliam tibi ad capassendam ⁊ optinendam veritatis viam inueniasꝫ quę inuenta est ab illo qui gressuum nostrorum tamꝫ deus infinitatem preuidit. Ea autez est prima humilitas. secunda humilitas. tertia humilitas. ⁊ quotiens interro[illegible] hoc me docentem audires, alludens [illegible] quiusdā petentis a quodam [illegible] esset melius in rethorica. [illegible] Philosophꝰ prima eloquentia sc[illegible] ⁊c. hec ille. Sic beata Lucia [illegible] ambulās de se nō sapiebat [illegible] aut equalitatis sed magis [illegible] ⁊ humilitatis. Non em̄ se [illegible] christi nominauit. imo [illegible]. Ancilla christi sum. Filia [illegible] nobilitatem. sponsa equalitatez. ancil[illegible] humilitatē. Sed ancilla est quadruplex. Prima est ancilla peccati Job. viij. Omnis qui facit petrī seruus est peccati. Secunda est ancilla nūmi Luce. xvi. Non potestis deo seruire ⁊ mamone. Tercia est ancilla diaboli. ij. Petri. ij. A quo quis superatus est: eius ⁊ seruus est. Quarta est ancilla corporis propriꝰ. Roma. iij. ⁊ po dño non seruiunt: sed suo ventri. Sed beata Lucia nō fuit ancilla peccati. quia hoc esset dānabile. nec nūmi: quia hoc esset viruperabile nec diaboli: quia hoc esset periculosum. nec corporis sui: quia hoc esset ignominiosuz. Sed tantū christi: quia hoc est gloriosuz. iuxta illud Pauli. Cui seruire regnare est. Et sic ptz tē.

Sexto beata lucia pfert

de thesauro suo noua firmitatis. Vñ Eccl. xvi. dicitur sic. Lucerna splendens super candelabrum sanctuz. ⁊ species faciei super eratem stabilem. Est em̄ etas quadruplex. Prima est iuuentus: ⁊ hec non est stabilis quia continue tendit ad perfectionez. Secunda est senectus: ⁊ hec non est stabilis. qz incipit deficere occulte. Tercia est senium id est decrepitudo: ⁊ hec non est stabilis. qz deficit manifeste. Quarta est etas virilis: ⁊ hec est stabilis. quia tunc natura stat. beata Lucia licet habuerit eratem iuuenilez: tamen habuit etatem virilem in mente: quia non potuit vinci a quattuor. Primo non a matre: attendens illud Matth. x. Qui amat patrem aut matrem plusꝫ me: non est me dignus. Secūdo nō a sponso. Hester pmo. Parupendent vxores imperia maritorū. Tercio non a tyranno per obprobria ⁊ minas: quādo dixit. Patrimoniū tuū cum corruptoribus expendisti ego te faciam duci ad lupanar. Quarto nō a iudice per supplicia ⁊ violentias. ideo ait. Tumꝫ voluntatem meam ad consensum tuū poteris reuocare: non coinquinatur corpus: nisi de consensu mentis. nam si me inuitā feceris violari: castitas mihi duplicabitur ad coronā. Supquo sanctus Tho. iiij. sñiarum. dist. xlix. q. v. articu. iij. dubio primo. ad quartum dicendum dicit sic. Si aliqua virgo per violentiā oppressa fuerit: non amittit ꝓpter hoc aureolam virginitatis. dūmodo ꝓposituz perpetuo virginitatem seruandi inuiolabiliter seruet illi actui nullomodo cōsentiens: non tamen per hoc perdit virginitatē: ⁊ hoc siue ꝓ fide: siue ꝓ quacūq; alia causa violenter corrūpatur. Sed si hoc ꝓ fide sustineat: erit ei meritoriū ⁊ ad genus martyrij pertinebit. Unde Lucia dicit. Si me inuitā feceris violari: castitas mihi duplicabit ad coronā. nō q̄ habeat duas virginitatis aureolas. sed q̄ duplex premiū reportabit: vnū pro virginitate custodita. aliud ꝓ iniuria quaz passa est. Dato etiā ꝙ talis violenter oppressa: cōcipiat. nec ex hoc meritū virginitatis perdit. nec tamen matri christi equabit: in qua fuit cum integritate mentis. etiaz integritas carnis. hec Tho. Ideo dicitur colūna immobilis ⁊ cetera.

Septimo beata lucia ꝓ

fert de thesauro suo: noua inuincibilitatis. Unde Grego. in omel. dicit sic. Fortes facti sunt sancti: terroꝛe domant: spiritū roborant: virtutibus cornuscant: terrena despiciunt: celestia appetunt: occidi possunt: flecti autem nequunt. nec fustibus flagella per infirmitatem meruīt: nec lesi vnꝙ a veritate conticescunt. hec ille. Beata Lucia cōtra quattuor fortissime pugnauit ⁊ vicit. Primo vicit peccata. scz luxurias. ideo fuit templū dei. Unde ait. Qui caste viuit templū sunt spūssancti. vicit auariciā. Unde ait. Sacrificiū placēs deo: est visitare pauperes in necessitatibus eoz subuenire. vicit superbiā

Unde ait. Tu principū tuoz decreta custodis: ⁊ ego dei mei legē custodio. Tu principes times: ⁊ ego deū timeo. Tu illos offendere nō vis: ⁊ ego deū offendere cauco. Tu illis placere desideras: ego vt xpō placeam cōcupisco. Ideo accepit coronā regni. Unde cantat de ea. Omnis plebs te expectat: vt accipias coronā regni. Et Apocal. iij. Qui vicerit faciam illū columnam in templo dei mei tē. Secūdo vicit mundū quo ad tyrānos qui eius mentē a vera fide subuertere conabant. Unde ipa dixit pascatio. Tu fac q̄ ti bivetile esse cognoscēs. ego faciā q̄ mihi viri le esse perspexero. Mirabile em̄ fuit ꝙ fragilis femina vicit hostem tam robustū. Juuencula hostē tam antiquū. puella delicata hostem tam asturū. Unde cantat de ea. In tua patientia possedisti aiam tuam Lucia sponsa xpi: oduti que in mūdo sunt: ⁊ cozuscas cū angelis: sanguine ꝓprio inimicū vicisti. Ideo meruit illud q̄ ponit. Apoc. iij. Qui vicerit dabo ei sedere mecū in throno meo. sicut ⁊ ego vici ⁊ sedi cū patre meo in trono eius. Tercio vicit rozmētu. Nam boues perdiderunt vim trahendi: qz nec nulle boues nec plura paria boum ad lupanar eoz trahere potuerūt: nec mirū. qz ipsa erat membrū xpi. ideo. i. Cor. vi. dicit. Tollens mēbra xpi: faciaz mēbra meretricis? Absit: etiā iguis perdidit vim comburendi. qz pascha fuus angustiatus nimis: iussit copiosum ignem circa eā accendi: picemq; retinam ⁊ oleū feruens super eam fundi: ⁊ nihil ei nocuit. Eccl. li. In medio ignis non sum estuata. Quarto vicit mortē. Nam percussa in gutture gladio necari nō potuit. Sed ꝙ duvoluit superuixit. Impetrauit em̄ a dño inducias martyrij: vt credentibꝰ auferret terrorem passionis. Et non credentibꝰ auferret vocem insultationis. vt pacez ecclie redditā nūciaret: tanꝙ ꝓphetissa dñi vt corpꝰ dñi reciperet ⁊ se deo cōmendaret: vt aduocatā syracusanis se pmitteret. Sic ꝙ ptz ꝙ bta Lucia magꝰ meruit ꝛ̄ginitatē obseruando ꝙ cū sponso suo pagano mrimonialiter cohabitādo. Mat. vij. Bti mūdo corde: qm̄ ipsi deum videbūt. hic ꝓ gratiā. tandem per gloziam. Amen.

Jn festo sancti Thome apli. Sermo. iiij.

Thoma vidisti me.

Job. xx. ⁊ in euangelio ꝓsentis solēnitatis. Beda sup Marcū dicit sic. Dic est Thomas q̄ interptat abyssus vel geminꝰ: qđ grece dicit didimus que vtraq; interpretatio bene cogruit cuiusq; tui. Didimus em̄ recte vocat: ꝓpter dubiuz cor in fide resurrectionis dñice. abyssus quo q; dici potuit. cū altitudine dñice virtutis: resurrectione celebrata: fide certa penetrauit. hec ille. Super quo mouco talem q̄nem vtrū bti Tho. caruerat. magꝰ nobis ꝓficit ad veritatē dei cōfirmanda ꝙ alioꝛ aplorꝫ credulitas ad dubietatē extirpanda. Ad istam q̄nem rident duo doctores ecclesie.

Primus est brūs Greg. in omel. dicēs sic. Egit nāq; miro modo diuina clemētia vt discipulus dubitās: dū in magistro suo vulnera palparet carnis: in nobis vulnera sanaret infirmitatis. Plus em̄ nobis Thome infidelitas ad fidē ꝙ fides credentiū discipulorꝫ ꝓfuit: qz dum ille ad fidez palpando ducitur: nostra mēs oīi dubitatione posita in fide solidat. Sic quippe discipuli post resurrectionē suā dubitare ꝓmitt. nec tamē in dubitatione deseruit: sicut ante naturam suam habere Mariam sponsam voluit qui tamen ad eius nuptias non peruenit. Nam ira factus est discipulus dubitans et palpans testis vere resurrectionis: sicut spōsus matris fuerat custos integerrime virginitatis. hec ille. Secundus est Petrus rauennas sermone. lxxix. dicēs sic. Ad apostoli resurrexisse dñm mulieribus nūciantibus aut nō crediderūt aut deliramētū indicasse referunt: quoꝫ nemo arguat. Alte em̄ dubitat: q̄ alter credit. decipi non pōt: q̄ non est facilis credituꝛ vel auditoꝛ. Ignauꝰ numis est q̄ post exemplū inuenit incautus. Rudis miles ad aciē currit q̄ causaz belli nescit ⁊ ius bellatoris ignoꝛat. Periti aūt est non segnis cū sensim miles veteranꝰ accedit. hec ille. Ꝛ ps em̄ volēs oīndere singulare dilectū suū ad scām thomā sup ceteros aplos oīndit ei q̄tuoꝛ singularia tīg familiaritatez q̄ amicicie. Primū fuit qz exhibuit se ad tāgendū. Nam q̄dam cognouerunt xpm resurrexisse ex visu. Sicut Lucas ⁊ Cleophas eūtes in Emaus. Luce. vlti. Luidā ex auditu. vt petrus. Mar. xvi. Jte dicite discipulis eius ⁊ petro: quia surrexit dñs. Quidam ex gustu. vt discipuli qui iuerunt ad piscationem. vt patet Job. vlti. Quidam ex tactu. vt Thomas. Et hoc modo nulli se exhibuit nisi thome. imo nec marie Magdalene. cui dixit. Noli me tāgere. Johānis. xx. Ideo cantat

in eius laudem. O Thoma dicime qui meruisti xp̃m tangere. Secunduz fuit: quia exhibuit se ei ad confitendum. Statim em̃ viso ⁊ palpato xp̃o: effectus est theologus verax ⁊ integram fidem eius cõfitendo: q̃tum ad humanitatem ⁊ diuinitatẽ dicẽs. Dñs me⁹ ⁊ deus meus. Videndo ergo credidit: qui cõfiderando verum hominem hunc deũ quez videre nõ poterat exclamauit. Sicut em̃ ante passionẽ nullus apostoloꝝ cõfessus est eum esse verũ deum nisi Petrus qui dixit. Tu es xp̃us filiꝰ dei viui. Matḃ. xvi. Sic etiã post resurrectionem nullus cõfessus est xp̃m esse verum deũ nisi Thomas. Tertium fuit: qa exhibuit se ei ad certificandũ. Licet em̃ aliis apostolis xp̃us apparuerit post resurrectionem tamẽ singulari modo Thomã certificauit in eo q̃ voluit: q̃ homo mortalis tangeret corpus gloriosum. Hoc autẽ est singulare miraculum. Unde Baufredus cardinalis: continens ei⁹ dicit sic. Non em̃ credendus est iste minoris meriti pre ceteris fuisse vt ipe solus indicaretur indignus dñi visiõe. Post dies octo iterum venit Jesus. ⁊ Thomas erat cũ eis. Cui cuncta replicantur a dño q̃ prĩdie locutus fuerat velut de absente. hec ille.

Quartum fuit quia exhibuit se ei ad inflãmandum. Quãuis em̃ ante passionem multa secreta reuelauerit Johãni. vt dicitur Johan. xiij. Tamen secreta celestia post resurrectionẽ nõ reuelauit alicui familiarꝰ q̃ Thome. Unde Baufredus vbi supra dicit sic. Quid autẽ mirũ: si mira deuotione mox exclamauit. Dñs meus: ⁊ deus meus. Nõ em̃ erat iam q̃ de eius diuinitate. q̃ de veritate resurrectiõis aliquatenus hesitaret: quẽ nec arcerent claustra. nec lateret secreta. hec ille. Ratione huius reuelationis accendebatur Thomas in amorem xp̃i. ⁊ inflammabatur Si em̃ ex verbis xp̃i, accendebantur illi duo discipuli eũtes in Emaus dicẽtes. Nõne cor nostrũ ardens erat in nobis, duz loqueretur nobis in via: ⁊ aperiret nobis scripturas. quã tomagis inflãmabatur Thomas ex cõtactu vulnerũ xp̃i. ⁊ pter istam certitudines ⁊ inflammationes: dicit xp̃s. Thoma vidisti me.

Thoma vidisti me,
Per fidelitatem.
Per obedientie velocitatem.
Per charitatem.
Per puritatem.
Per potestatem.
Per firmitatem.

Primo Beatus Tho:

vidit xp̃m per fidelitatem. Unde Augusti. lib. p̃mo de trinitate dicit sic. Mentis humane acies inualida in tam excellenti luce non figitur nisi per iusticiam fidei emundetur.

Sciendu͛ q̃ non quelibet fides illuminat mentem ad videndum deu͛: sed fides recta ⁊ iusta. Est em̃ quadruplex fides. Prima est hereticoꝝ. i. Thimo. iiij. Discedent quidã a fide attẽdentes spiritibus erroris ⁊ doctrinis demonioꝝ in ypocrisi loquentium mendacium ⁊ cauteriatam habentium suam cõscientiam, phibentiuz nubere: abstinere a cibis quos deus creauit ⁊c. Secũda est falsoꝝ xp̃ianoꝝ. Jac. ij. Fides sine operibꝰ mortua est. Et Augu. sermõe xxij. dicit sic. Fides appellata est ex eo q̃ fit. Due syllabe sonãt cum dicitur fides. prima syllaba est a facto. secũda a dicto. Interrogo ergo te vtrum credas: dicis credo. Fac q̃ dicis ⁊ fides est. Ex his duobus fides fit. hec ille. Tertia est curiosoꝝ: quia nõ innititur veritati. i. Coꝝ. i. Judei signa querunt: ⁊ greci sapientiã. Sic em̃ dicit Matḃ. xij. Magister volumus. a te signum videre ⁊c. Quarta est inquietoruz qui nõ sunt stabiles ⁊ firmi. Luc. xij. Ad tẽpus credunt: ⁊ in tempore tentationis recedunt. Beatus Tho. ante passionem christi habuit fidem imperfectam: sicut ⁊ ceteri apostoli. q̃m omẽs relicto eo fugerunt. Matthei xxvi. Post resurrectionem etiam fuit incredulus. cum dixit. Nisi videro in manibꝰ eius fixuram clauoꝝ ⁊c. Quia em̃ ab alioꝝ cõgregatione recessit: ideo incredulitatem incurrit ⁊ xp̃m videre non meruit. Cum autẽ ad congregationem apostoloꝝ rediit: fidem christi confessus est: dicens Dñs meus ⁊ deus meus. Ro. x. Corde creditur ad iusticiã: ore autem confessio fit ad salutem. Eius autem fides patet ex quattuor. Primo quia xp̃us eius fidem approbauit: dicẽs. Quia vidisti me Thoma credidisti. Johan. xx. Aliud quidem vidit: ⁊ aliud credidit: hominem vidit: ⁊ deum credidit. Secundo quia magos baptizauit ẽm Chrisо. Ex quo patz quanta in fide excellentiaz habuit. qui primitias gentiũ ad fidem baptizare pmeruit. Tertio q̃ in ciuitate edissa vbi corpus suũ requieuit: nullum hereticum aut infidelem siue iudeum siue paganum habitare permittit. Ex quo datur intelligi quantus sit defensoꝝ fideiꝰ q̃ nullum iuxta se infidelem viuere permittit.

Quarto q̃ ecclesia que non potest errare fidem imitari petit. vt cõtinet in oratione eius. ⁊ sic pz fidelitas eius.

Secundo btus thomas

vidit xp̃m per obedientie velocitatẽ. Unde Bern̄ sermone. xxi. super Cant̃, dicit sic. Cel̃ ser voluntas, ppria: ⁊ infernus non erit. In quẽ em̃ desinet ignis: nisi in ppriam voluntatẽ. Nam ppria voluntas deum impugnat aduersus eũ extollit. Ipsa est que paradisum spoliat: infernuz ditat: sanguinem xp̃i euacuat: ⁊ ditioni diaboli mundũ subiugat. hec ille. Voluntas autẽ nostra debet p̃ ficere voluntatem dei quadrupliciter. Primo sicut peregrinus obseruat viã quãdo pgit ad patriam suam. Sumus em̃ oriundi a patria celesti: ẽm aiam quẽadmodũ angeli q̃ a deo q̃ nos creauit ad imaginem ⁊ similitudinẽ suam. Q̃diu autẽ sumus in hac vita via nostra est voluntas diuina, de cui⁹ preceptis dicit psal. Deduc me in semitta mã. tuo. q̃ ipsam volui ⁊c. Ab ista via deuiant aliqui ad dexterã: putantes se facere bonuz cum faciant malum. Aliqui ad sinistraz: facientes q̃ malũ est: ⁊ scientes illud esse malum. sicut Grego. dicit. Jdeo dicit Deut. v. Hec est via: ambulate in ea: nec̃ ad dexteram nec̃ ad sinistram. Secũdo sicut infirmus suam dietã q̃diu em̃ voluntas nostra est in via infirmat. vt ait ap'lus. Sed diuina voluntas est sua medicina: q̃m xp̃s antec̃ medicus venit ad sanãdas nostras voluntates per suaz voluntatẽ. vt dicit Mat. ix. Jdeo sicut eger non obseruans dietã interemit se. ita non obseruans voluntatẽ diuinã occidit se. Tertio sicut religiosus suã religionem. Nam aia, nostra ⁊ angeli sunt eiusdem religionis: q̃ in eisdem ordinibus collocabunt. vt dicit Magister sniaruz lib. ij. dist. x. Regula autem religionis angelice est vt cõformet voluntatẽ suam voluntati diuine. psal. Benedicite dño omnes angeli eius: ministri eius: qui facitis voluntatẽ ei⁹ Jdeo ⁊ nos debemus facere voluntatẽ dei

Quarto sicut ciuis legem ppriæ ciuitatis. Nam diuina voluntas est ler nostre ciuitatis quã inquirimus. vt dicit. Deu. xiij. Unde Esa. loquens de ista ciuitate q̃ est a sua lege denotata. dic. lxij. c. Nõ vocaberis vltra derelicta: sed voluntas mea in ea. Jdeo sicut boni ciues p̃ legibus suarũ ciuitatũ mortes subeunt: ita ⁊ nos debemus facere p̃ obseruanda diuina voluntate. Unde dicit. Mat. vij. Quicunq̃ fecerit voluntatẽ patris mei qui in celis est. hic meus frater: soror: ⁊ mater est. Beatus Thomas obediuit voluntati dei perfecte quo ad quattuor. Primo integraliter: quia de suo nihil sibi retinuit. licet em̃ prius dixerit. Dñe mitte me quo via pretereq̃ ad Jndos. tamẽ postea ratio correxit dicens. Dñs meus es tu: ⁊ ego seruus tuus: fiat voluntas tua. Jn hoc imitat⁹ est magistrum suũ. Qui ait. Matḃ. xxvi. Pater si possibile est: transeat a me calix iste. verũtamen non mea voluntas sed tua fiat.

Secũdo letanter: q̃ simplici corde ⁊ ex caritate obediuit. Unde Bern̄. libro de precla. ⁊ dispensatione dicit sic. In ipsa obedientie via: tibi forsse aliqua dura ⁊ aspera possunt occurrere: vt accipias interdũ preceptã nõnulla que licet salubria sint: min⁹ tamen suauia videant. Hoc si moleste ceperis sustinere: ⁊ sic diiudicare preceptum ⁊ murmurare in corde etiam si exterius impleas q̃ iubet: nõ est virtus patientie, sed velamẽ malicie. hec ille. Sed beatus Thomas lentissime ⁊ ex charitate impleuit diuinũ mandatũ psal. In auditu auris obediuit mihi. Tertio velociter: q̃ mox in Jndiã est pfectus. Unde Bern̄. vbi supra dicit sic. Ver⁹ obediens mandatũ non pcrastinat sed statim parat aures auditui linguã voci: pedes itineri: manus operi: ⁊ se totũ intus collugit. vt mandatum peragat imperantis. hec ille.

Quarto perseuerantes: q̃ vsq̃ ad mortez exemplo xp̃i. de quo dicit Phil. ij. Factus obediens vsq̃ ad mortem. Sic btus Thomas vsq̃ ad mortem perseuerauit in obedientia xp̃i.

Tertio beatus Thomas

vidit xp̃m p̃ charitatez. Unde Aug⁹. lib. de doctrina xpiana dicit sic. Charitas est actio rectitudinis: oculos semp habẽs ad deum: glutinũ aiarũ societas fidelium: actio non frigida: actio non fracta: nõ fugax: nõ audax: non preceps. hec ille. Hanc charitatez habuit btus Tho. vt pz per quattuor signa.

Primo q̃ fuit xp̃i imitator: q̃n dixit. Dñe nescimus quo vadis. ⁊ quõ possumus viaz scire. Joh. xiiij. Hoc em̃ ẽm Chrys. ex multa dilectione dixit. q̃ ipsum semp cupiebat. Cui xp̃s rñdit. Ego sum via: veritas: ⁊ vita Sup quo Aug⁹. dicit. Ambula re vis: ego sum via. Falli nõ vis: ego sum veritas. Mo-

ri non vis: ego usm vita. hec ille. Secūdo qz fuit celestiū ꝓtēplaroz. vñ in nuptijs non manducabat: ꝙ oculos in celū erectos habebat. Mat. vi. Ubi est thesaurus tu⁹: ibi est ⁊ coz tuū. Ubi est eīm amoz cordis: ibi est ⁊ oculus corporis. Tertio qz fuit diuinoz auidus auditoz. sicut ps i puella hebrea quā dei cāratione sepe repetere satagebat. Job. viij. Qui est ex deo verba dei audit. Super quo Greg. dicit sic. Penset quisq; in corde suo si verba dei ꝓcipit. ⁊ tunc cognoscet vñ sit. Qui eīm alium diligit: libenter de eo audit. ⁊ in eius mentione delectat. Quarto qz fuit terreno⁹ū contēptoz. Omia eīm que sibi ret Jndie dedit: ꝓ nperibus distribuit. nec aliquid terrenū ab eo accipiens sibi reseruauit. Unde Cryſ. dicit. Uere non habz super terram qō amet: qui donuz celeste in veritate gustauerit. Et sic patet de feruenti eius charitate.

Quarto btūs Thomas

vidit xp̄m p̄ puritatem. Unde Dieroñ. in epla dicit sic. Quacūq; virtute polleas qui buscūq; operibus niteas: si cingulo castitatis carcas omia per terram trahis. hec ille.

Sciendū q̄ virtus castitatis ⁊ puritat⁹ militat cōtra passiones ꝓcupiscentie carnalis quattuoz modis. Primo eīm militant alicq; contra istas passiones sic q̄ eas superant: nec etiā ab eis superant. Sed manent in cōtinua lucta: donec passio sponte discedat. Et tales dicunt perseuerātes. qz nec cadūt nec vincunt. Secundo alicq; militant: sic q̄ diu pugnant ⁊ tandē vincunt: sed cum difficultate. ⁊ isti dicunt cōtinentes. Tertio aliqui sic militant q̄ istas passiones facilīter vincunt cōfestim ⁊ insurgunt ad modū belatoz fortiū: ⁊ isti dicūt tēperati. Quarto aliqui sic militāt ⁊ habent istas passiones adeo domitas: vt nec quāq; insurgere presumant contra iudiciū rōnis. sicut populus infirmus q̄ est subiugand⁹ a fortissimo ꝓncipe. ⁊ qz tales sunt ipassibiles ad modū angelorū. iō dicunt bñ ꝓbare hero ycā. i diuinā. qz pori⁹ dicunt filij dei q̄ filij hoīm. Et b̄ modo B. Tho. militauit ꝫ passiones ꝓcupiscētie: vt oīno ipassibil' foret. Intrñ eīm dilexit puritatē q̄ vocauit eā turrem fontē ⁊ dei ministrā. Turtē ꝓpt' sui excellētiā: qz sicut turris trāscēdit domū. sic ꝙgitas mūnoū. Nier. Sicut poma ex arboze: frumētū ex stipula: aurū ex terra. ita ꝙginitas de nuptijs nascit. Uocat eā fontē ꝓpter fecunditatē. Hiero. Nuptie replēt terrā: ꝙginitas paradisū. Uocat eā dei ministrā: qz ꝙgines deo assistunt. Apocal. xiiij. Hij sequūtur agnū quocūq; ierit. ⁊ sic ps ei⁹ puritas quā valde dilexit.

Quinto btūs Thomas

vidit xp̄m p̄ p̄atrem quā habuit in miraculis faciendis. Uñ Cryſ. sup Mat. dicit sic. Tota rorus mundus mirabat. scz xp̄m post mortē resurrexisse. carnē in celū ascendisse: ⁊ p. xij. apl'os piscatores totū mundū ꝓuertisse. Hui⁹ aūt quadruplex fuit cā. s. pecunie cōtemptus. gle defectus. secularū occupationū segregatio. ⁊ terribiliū passionum toleratio. hec ille. Beatus Thomas multos sanauit quadrupliciter. Primo dādo q̄busdam medicinā purgatiuā: sicut regi indie ⁊ pluribus alijs quos a peccato purgauit. Secundo dando quibusdā medicinaz meliozatiuā. sicut illis quos ad virginitatez induxit. vt patet de sponso ⁊ sponsa: quos bñdixit ⁊ in virginitate cōfecrauit. Tertio dando quibusdā medicinā conseruatiuā: sicut illis quos ad dandū elemosynas ꝓmouit. Elemosyna eīm gr̄am dei conseruat. iuxta illud Eccl. xxix. Gratiā hoīs quasi pupillā conseruabit. Quarto dando q̄busdā medicinā ꝓseruatiuā: sicut illis quos ad audiendū ꝓbū dei induxit. q̄bus. xij. gēdus distinxit. vt ps in legēda. Psal. In corde meo abscōdi eloquia tua. vt nō. p. ti. tē. Assimilabat eīm ꝓbū dei collirio emplastro: potioni ⁊ cibo. quia ꝫuertit ōtruoz gña hoīm. Primo quosdā illuminabat ad fidē. sicut illos de Jndia inferioꝛi: ⁊ istis apposuit collirii. Nā post predicationē eius baptizati sunt. ix. milia viroꝛ exceptis mulieribꝰ ⁊ paruulis: ⁊ in Jndia superiori illumināuit Sinthicen ⁊ conuertit Migdoniā vxorē Carisij cognati regis tē. Psal. Lucerna pedibus meis verbū tuū: ⁊ lumē semitis meis. Secūdo quosdā docebat humilitatē: ⁊ istis a nimoze superbie frēgebat emplastrū: sicut regē Jndie minoris ⁊ reginas indie superioris. Tertio quosdaz inducebat ad ꝓfessionē: ⁊ istis dabat potionē. Nam cū apl's esset posit⁹ in carcere venit eius Migdonia ꝓsitebaſ ei rogās eū vt sibi indulgeret q̄ ꝓpter cā in carcerē missus cēt quā ille benigne ꝓsolās. hec ois se liberet pati asseruit. Quarto quosdā timidos cōfortabat: ⁊ istis dabat cibū. sicut regē Jndie inferioris postulantē veniā ab. apl'o. ꝓ eo q̄

Putas me hic ꝫuenier⁹. Putas isti oculi videbunt per quem cordis oculi reuelabūtur? Dicebat ista quotidie in orationibus suis: ⁊ p desiderio suo accepit responsum: q̄ non gustaret mortem nisi videret xp̄m domini. Hec Augustinus. Ideo dixit. Nunc dimittis domine ser. tē. Anna prophetissa filia Phanuel de tribu asser: vidit hanc gloriaz. Juxta illud Luce. ij. Et hec ipsa hora superueniens confitebatur domiō: ⁊ loquebatur de illo omnibus qui expectabant redemptionez israel. Sic ergo ipsa vidit. Zacharias sacerdos pater Johannis baptiste vidit hanc gloriaz dicens. Luce primo. Tu puer ꝓpheta altissimi vocaberis. pibis eīm ante faciem domini parare vias eius tē. Usq; oziens ex alto tē.

Helisabeth mater Johannis baptiste vidit hanc gloriam: dicens Luce primo. Unde hoc mihi vt veniat mater dñi mei ad me. Omis isti clare viderunt.

Quinto nos apostoli vi

dimus gloriam dominice incarnationis. Juxta illud. Luce. x. Beati oculi que vident que vos videtis. ⁊. i. Johannis primo. Qō audiuimus: quod vidim⁹ oculis nostris quod ꝓspeximus: ⁊ manus nostre contractauerunt de verbo vite. hoc testamur ⁊ annunciamus vobis ⁊ hoc scimus quoniam cognouimus eum. et sic patet.

Sexto nos Pagani vidi

mus gloriam dominice incarnatiōis. In hodierna christi natiuitate. Job vidit hāc gloriam. Unde sanctus Thomas secunda secūde. questione. ij. articulo. vij. dicit sic. Multis gentiliuz facta fuit reuelatio de christo. vt ps per ea que predixerunt. Nam Job. xl. ca. dicitur. Scio q̄ redemptoꝛ meus viuit: ⁊ in nouissimo tē. hec Thomas. Qui tamen ꝓphetans de christo xxxi. ca. dicit sic. Uidi solē cuz fulgeret: ⁊ lunā incedentem clare ⁊ letatū est cor meū in abscondito. Significans p solez diuinitatē: per lunā humanitatez in xp̄o: que incessit clare. i. sine cōtagione vllius peccati. ⁊ quia hanc gloriam vidit mente ⁊ spiritu letatus est tē. Sibille etiam viderunt hanc gloriam. de quibus sanctus Thomas ibidē dicit sic. Sibille etiam quedam prenuntiauerūt de xp̄o. vt Augustin⁹ dicit. hec Thomas de quibus figillatim videamus. Sibilla ꝓfetica: vestita aurea veste cum velo albo in capite dicit sic. Ecce bestia conculcaberis ⁊ gignetur dominꝰ in orbem terrarum ⁊ gremiū virginis erit salus gentium. ⁊ pedes eius in valitudine hominū. Inuisibile verbuz palpabitur. Sibilla Libica: ornata serto viridiuz floꝛum in capite: vestita palleo honesto: ⁊ nō multum iuuenis: dicit sic. Ecce veniet dies ⁊ illuminabit dominus condensa tenebrarum ⁊ soluetur nexus synagoge: ⁊ desinent labia hominum: ⁊ videbunt regem viuentium ⁊ te nebit illum in gremium virgo domina gentiuz: ⁊ regnabit in misericordia. ⁊ verus matris erit frater cunctoꝛum. Sibilla Delphica que ante troiana bella ꝓphetauit. vestita veste nigra: ⁊ capillis circunligatis capiti: in manu coꝛnu tenēs ⁊ iuuenis: dicit sic. Nascet ꝓphā absq; inīis coitu ex virgīe eī⁹. Sibilla Ebūnica in italia nata vestita celestina veste deaurata capillis per scapulas sparsis: et iuuenis: dicit sic. In prima facie virginis ascendet puella facie pulcra: capillis prolixa sedens super sedem stratam, puerum nutricēs. dans ei ad comedendum ius ꝓpriū. i. lac de celo missum. Sibilla Eritrea in Babylonia orta: monachali veste indutа: nigro velo in capite: manu gestans gladium nudum: non multum antiqua: mediocriter facie turbata: habens sub pedibus circulum aureum: natuz stellis ad similitudinem celi: dicit sic. In vltima erate humiliabitur deus. humanabitur ples diuina: vnietur humanitati diuinitas: iacebit in feno agnus: ⁊ puellari officio educabitur. Sibilla Samia a Samo insula iuuenis habens formosum pectus subtili velo capite cooperto. manum ad pectus tenens. censem nudum sub pedibus habens: dicit sic. Ecce veniet dies ⁊ nascetur de paupcula: ⁊ bestie terrarū adozabunt eum clamabunt ⁊ dicent. Laudate eum in atrijs celoz.

Sibilla Cumana que fuit tempoze Tarquini prisci vestita aurea veste: librum apertum ⁊ altum in manu gestās: ⁊ librum in sinistra habēs super genu capite discoperto: dicit sic. Magnus ab integro seclorum nascitur ordo. Jam redit ⁊ virgo redeunt. saturnia regna. Jam noua progenies celo demittitur alto. Tu modo nascenti puero quo ferrea primuz. Desinet ac toto surget gens aurea mūdo. Casta fauc lucina tuus iam regnat apollo. Sibilla Helleſpōtina in agro Troiano nata: vetula ⁊ antiqua veste rurali iudutа: ligata velo antiquo: capite sub gula circum-

voluto vsq; ad scapulas quasi despecto habitu dicit sic. De excelso celoꝝ habitaculo prospexit deus humiles suos: ⁊ nascet in diebus nouissimis de virgine hebrea in cunabulis terre. Sibila Phrygia induta veste rubea: nudis brachijs antiqua facie saturnina: crinibus sparsis per dorsum: digito indicans: dicit sic. Flagellabit deus potentes terre. Ex olimpo excelsus veniet ⁊ firmabitur constillum in celo. ⁊ annunciabitur virgo in vallibus deserti. Sybilla Tybur tina non multum senex veste rubea induta: desuper ad collu; pelle byrcinam per scapulas habens: capillis discoopertis. breuem in manu tenens: dicit sic. Nascetur xps in Bethleem annunciabitur in Nazareth. regnãte tauro pacifico fundatore quieris. O felix illa mater cuius vbera illum lactabunt

Sibilla Europa decora iuuenis: facie rutilans: velo subtilissimo i capite ligata: induta veste aurea. breuem in manu tenens: dicit sic. Veniet ille ⁊ transibit mores ⁊ colles ⁊ latices olimpi. regnabit in paupertate ⁊ dominabit in silentio. ⁊ egredietur de vtero virginis. Sybilla Agrippa vestita rosea veste cum clamide rosea nõ multũ iuuenis: manũ tenens in gremio quasi admiras ⁊ sinistram manũ tenens ostendendo deoꝝ sum cum breue scripto dicit sic. Inuisibile verbum palpabitur. germinabit vt radix: sic cabitur vt folium: non apparebit venustas eius. Circũdabitur alnus materna ⁊ flebit deus letícia sempiterna ⁊ ab hoibus cõculcabitur. Nascet ex matre vt deus: ⁊ conuersabit vt peccatoꝝ. Homo q̃dam gentilis vidit hanc gloriam. Unde sanct⁹ Thomas secunda scde. q. ij. arti. vij. dicit sic. Inuenit etiam in hystoryis Romanoꝝ q̃ tempore Constantini augusti ⁊ hyrene matris eius inuentũ fuit quoddam sepulchrũ in quo iacebat homo aureã laminã habens in pectore in qua scripti erat. Xps nascet de virgine ⁊ credo in eũ. O sol sub hyrene ⁊ Cõstantini temporibus iterũ me videbis. hec Thomas. Plures etiã gentiles viderunt hanc gloriã. Unde serius Thomas ibidẽ dicit sic Si qui tñ saluati fuerũt q̃bus reuelatio nõ fuit facta: non fuerunt saluati absq; fide mediatoris. q; ⁊ si non habuerũt fidem explicitã: tamen fidẽ implicitã in diuina puidentia, credentes deũ esse liberatorẽ hominum 9m modos sibi placitos: ⁊ 9m q̃ aliquibus veritatẽ cognoscentib⁹ ipse reuelasset 9m illud Job. xxxv. Qui docet nos sup iumẽta terre. Magi in oriente positi viderũt hãc gloriaꝝ. iuxta illud Mat. ij. Vidimus stellã eius in oriente ⁊ venimus adorare eũ ⁊c.

Septimo nos xpiani vi

dimus gloriaꝝ dñice incarnationis. Unde Maximus in sermone de natiuitate dñi dicit sic. Viderũt siquidẽ pfes nostri magna innumeraq; mirabilia opa dei. Celũ illis angelicas escas rorauit. Lapis durissim⁹ dulcia pocula ministrauit. Jordanis ppetem sum meatũ in fontẽ retrorsit. Validissim⁹ hostiũ murus tubarũ strepitu corruit. Sol q̃s cõmorans in celo longioꝝ triũ phanti populo diẽ pstitit. Mocho nullis antea seculis videre datũ est vt vnigenitus altissimi quẽ trementes archãgeloꝝ prates suscipiũt homine se hominibus exhiberet: ⁊ carne quã ab hoie sumpsit in deũ transformaret. hec ille. Cernificatus est eiñ hõ de gloria natiuitatis xpi testimonio miraculoꝝ iñ quadruplici genere. Primo in corporib⁹ celestib⁹. Nam circa solẽ apperuit circulus aureus. Apparuerunt etiaꝝ tres soles q̃ postmodũ in vnũ redacti sunt. Apparuit insuper circulus aureus in cuius medio erat puella puerũ gestans in gremio. Apparuit preterea noua stella magis in oriente. Secũdo in elemẽtis. ignis nou⁹ apparuit qui sodomitas cõsumpsit. Aer nouam claritatem induit cum nox in lucem versa est. Fons aque in oleum est conuersus. Terra nouam fecunditatem oñdit. cum vinee Engadi floruerunt ⁊ balsamũ pduxerũt. Tertio in creaturis insensibilib⁹. reptili pacis corruit. Statua Romuli cõfracta est. Ydola egypti subuersa sunt.

Quarto in creaturis cognoscentib⁹. Bos ⁊ asinus adorauerũt xpm in pspio. Octauianus renuit vocari de⁹. ⁊ xpm adorauit. Angeli collaudãt ⁊ pdicãt dei magnalia. Et sic ro⁹ mũdus exultat: vt dicẽ possit. Vidimus gloriam eius que nos saluabit in secula. Amen.

In festo sancti Stephani prothomartyris. Sermo. vi.

Tephanus plenus

S spũscto vidit gliam dei Act. vi. ⁊ in epla ⁊c. Dicit Aug⁹. i sermone hui⁹ diei dicit sic. Preclar⁹ athleta dei vincẽ spũ dei. ad stadiũ certaminis poꝝ exiuit: ⁊ tantã victorie adeptus est gloriaꝝ: vt primus acciperet coronaꝝ. Miles xpi fidelis: si miser martyrum fortis post xpm martyrij meruit principatũ. ⁊ cum ad crucis puenit signa priori de celo mittitur palma. hec ille.

Super quo verbo moueo talem questiõem Utrũ beatus Stephan⁹ adhuc in carne viator: fuerit diuine essentie clarus contẽplator. Ad istam questionem respondent duo doctores noui testamenti. Primus est beat⁹ Augu. in sermõe huius diei dicẽs sic. O beata fidei officina: q̃ tñ exaltasti martyrẽ vt ipsam cõspiceret maiestatẽ. Ecce inquit video celos apertos: ⁊ Jesum stantẽ a dextris dei. patuit sedes dei: ⁊ sulcato aere: celoꝝ latera penetrauit. Uider xpm: cõfitens xpm: moriturus p xpo: perrecturus ad xpm. Hec ille.

Secũdus est sanctus Tho. iiij. sniaruꝝ. di. xlij. q. xlix. articlo. vij. In Rub. dicẽs sic. Cũ beatitudo sit vltimus finis rõnalis creature. status vie in qualibet rõnali creatura: est ille in quo a beatitudine deficit. Beatitudo aũt cuiuslibet rõnalis creature cõsistit in visione dei p essentiam. Sed operatio delectabilissima in qua beatitudo consistit: oportet q̃ fiat potentie disposite ⁊ perfecte ad dignissimuꝝ obiectum. vt patet per phm. x. methaphi. Jõ ad hoc q̃ creatura rationalis sit beata p visionem dei in essentia sua. oportet q̃ in hanc visionem sit potens per aliquam dispositionẽ sibi inherentem: quã dicimus lumen glorie. Sic aũt nulla pura creatura in statu vie existens: videre potest deum per essentiam. Sz contingit aliquãdo diuina virtute q̃ aliqua res miraculose pducit in aliquid: in q̃ nullo modo põt per aliquas dispositiões sibi inherentes. Sicut q̃ virgo pariat: q̃ ignis in aqua comburat. Similiter potest miraculose fieri q̃ diuina virtute aliquis intellectus creatus non habens nisi dispositiones vie: reueletur ad videndum deũ per essentiã nec tamẽ ex tali visione põt dici beatus simpliciter. sed 9m quid tñ. inquãtuꝝ. s. cõicat in actu beati. Sicut etiã aliquod corp⁹ in statu grauitatis existens põt miraculose participare actum agilitatis vel impassibilitatis. Sicut de abacuch legitur Dañ. vlr. ⁊ de tribus pueris conseruatis in fornace. Danielis. iij. Nec tamẽ eorum corpora erant gloriosa. Jõ nulla pura creatura in statu vie existens potest deum per essentiã videre. Sed deus potest facere q̃ videat adhuc in statu vie existens. hec Tho. Beatus stephan⁹ in carne viuẽs vidit gloriaꝝ deitaut oculo corporali: aut mẽtali. Si corporali: fuerunt quattuor miracula in illa visione. Primũ quia vidit celos apertos. cum 9m naturaꝝ celuꝝ nõ possit aperiri: nec diuidi: nec scindi. Secundũ quia vidit Jesum: cum 9m naturam impossibile sit corpus glorificatum ab oculo mortali in sua gloria videri. Tertiũ quia vidit xpm stare a dextris. cuꝝ eñ corp⁹ xpi sit in celo empireo: videndo ipsum vidit vltra celum aereũ: sydereum: cristallinũ vsq; ad empireũ. Impossibile aũt est 9m naturam: vt oculus corporalis in tanta distantia videre possit. Quartum est quia vidit xpm cum virtute se iuuantem in certamine. Impossibile eñ erat 9m naturam vt stephanus superaret tot inimicos ipm persequẽtes: nisi diuina gra fuisset adiutus. Sicut Sãplon vicit philisteos: virtute spiritussancti que designabatur in septem capillis ei⁹. vt dicitur Judic. xvi. Sic stephan⁹ plenus spiritusancto vicit iudeos. Si autẽ vidit oculo mẽtali q̃ cõmuniter dicit: sic dico q̃ videre potuit: quia habuit oculum mentis purificatum p fidem. Actuũ. ix. Fide purificans corda eoꝝ. Illuminatũ p sapientiã. ps. Reuela oculos meos: ⁊ cõsiderabo mirabilia de lege tua. Sanctificatum p gratiaꝝ Matth. v. Beati mundo corde: q̃m ipsi deuꝝ videbũt. Deificatum per spiritũ sanctũ. Job xxxviij. De longe oculi eius prospiciẽt. Et 9 modo patet q̃ Stephan⁹ plenus spiritusancto: vidit gloriam dei vt dicit verbum propositum.

Stephanus plenus spiritu sancto: vidit gloriam dei.

Per sanctificationem.
Per electionem.
Per visionem.
Per orationem.
Per dimicationem.
Per passionem.
Per imperrationem
Per coronationem.
Per glorificationem.

Primo beatus Stepha

nus vidit gloriam dei per sanctificationem. Unde Augu. in sermone huius diei dicit sic. Natus est xps in terris: vt stephanus nasceretur in celis. Ingressus est dñs mundum: vt stephanus ingrederetur celuꝝ. Altus ad humilia descendit: ⁊ humilis ad alta ascendit. hec ille. Sciendum q̃ inter xpi discipulos: stephanus fuit primus natus in celo. Et si

cut xp̃us fuit primus natus in terris: sine vlla contagione peccati: aut originalis: aut actualis. Sic stephan⁹ fuit primꝰ natus in celo inter xp̃i discipulos: sine vlla macula: sed cum perfecta sanctificatione. Apocalip. xiij. Sine macula sunt ante thronū dei. Sanctꝰ stephanus natus est in celo quadrupliciter.

Primo ratione ampliorꝭ loci ad manendum. Sancti em̃ q̃diu sunt in vtero ecclesie: habent locum arctum. qm̃ terra exigua est ⁊ punctus. Sap. ij. Tanq̃ momentuꝫ stat ecre: sic aute te est orbis terrarū. Ideo exire appetunt vt recipiant locū amplum: de quo dicit Baruch. iij. O israel q̃ magna est dom⁹ dei: ⁊ ingens locus possessionis eius magnus ⁊ non habens finem: excelsus ⁊ immensus.

Secūdo ratiõe vberioris cibi ad vescendū. Sancti em̃ q̃diu sunt in vtero ecclesie sunt i cõtinua esurie. ideo exire appetunt: vt sint in plena satietate. p̃s. Satiabor cū apparuerit gloria tua. Tertio rõne liberioris aeris ad respirandum. Sancti em̃ q̃diu sunt in vtero ecclesie nõ habent libertatem aeris. i. diuine refrigerationis: vt respirare possint. ideo exire apperunt: vt in dei eternitate respirẽt. Unde cantat ecclesia. Inter sanctos ⁊ electos tuos resuscitati respirent. Quarto ratione maioris lucis ad videndū. Sancti em̃ q̃diu sunt in vtero ecclesie: sunt in tenebris multiplicis ignorantie. ideo exire appetunt vt veniant ad lucem claritatis eterne. Apocalip. xxi. Claritas dei illuminabit illam. Ista q̃tuoꝫ sibi reseruata in celo beatus stephanus vidit: ideo de vtero ecclesie exire optauit. Uidit em̃ celum apertum tanq̃ locū amplū ad manendum. Uidit Jesum tanq̃ cibum ad vescendum. vidit dei dextram. tanq̃ beatuꝫ requiem ad respirandū. vidit gloriam dei tãq̃ eternam lucem ad videndum. et in his erat sanctificatio eius.

Secundo beatus stephanus vidit gloriam dei per electionez.

Unde Maxim⁹ in sermone huius diei dicit sic. Hesterno die natalez habuimus dñi saluatoris hodie summe deuononis. Hesterno quo renascimur ad p̃mium. hodie quo ꝓuocamur ad exemplum. Bene ergo hesterne solennitati festiuitas hodierna cõiuncta est. vt illa credentes eucheret ad vitam hec ꝓficientes duceret ad coronam. Omni ergo ecclesie beatꝰ Stephanus datus est ad profectuꝫ. Adhuc laycus diaconꝰ meruit electionem; ⁊ leuita martyrij meruit principatum. In plebe adhuc positus erat: sed iam virtutibus emines bat. humilis erat loco: sed celsus fide. Hec ille.

Sciendum q̃ dignitas beati stephani fuit; q̃ ab apostolis fuit primus ordinatus. cuius dignitas apparet ex plenitudine spiritussancti que erat in eo. sed plenitudo est quadruplex. Prima est effluentie: que fuit in christo Johãis p̃mo. De plenitudie eius nos omnes accepimus. Secunda est excellentie: q̃ fuit in beata virgie: que ꝓ omnibus sanctis excellentius gratiã accepit. Luce p̃mo. Aue gratia plena. Tertia est abundantie: q̃ fuit in apostolis qui spiritumsanctuꝫ in abundãtia receperunt. Actuū. ij. Repleti sunt omẽs spiritusancto. Quarta est sufficientie: quaꝫ habent omẽs fideles. Luce. i. Zacharias pater eius impleꝰ est spiritu sancto. Ista quadruplex plenitudo declaratur ad similitudinem aque. Est enim quedam plenitudo fluminis: ⁊ ista est effluentie que fuit in christo Psal. Flumen dei repletum est aquis. Quedam fontis ⁊ ista est excellẽtie que fuit in virgine: que ad instar fontis semper fluit. Cantic. iij. Fons ortorum puteus aquarum viuentium: que fluunt impetu de libano. Quedam riuuli decurrentis: ⁊ ista est abundãtie que fuit in apostolis. Unde postq̃ prophetã dixit. Flumen dei repletum est aquis: iratum subiunxit. Riuos eius inebriãs ⁊ cetera. Quedam est vasis: ⁊ ista est sufficientie: que est plenitudo mensu rata. iiij. Regum. iij. Pete mutuo ab omnibus vicinis tuis vasa vacua nõ pauca ⁊ cetera. Beatus Stephanus habuit istam quadruplicem plenitudinem. Primo effluentie: in continua doctrine emanatione. Secundo excellentie in signorum ⁊ prodigiorum ampla operatione. Tertio abundantie in tam benigna inimicorum dilectione. Quarto sufficientie in operatione strenua fide recta: ⁊ dilectione syncera. Actuū. vi. Elegerunt stephanum virum. id est virilem. ecce operatio strenua: plenum fide: ecce fides recta: ⁊ spiritusancto. ecce dilectio syncera. Sic ergo beatus stephanus vidit gloriam dei per electionem ⁊c.

Tertio beatus stephanus vidit gloriam dei per visionem.

Unde Augustinus in sermone huius diei: dicit sic. Judei malicia cecabantur. Stephanus viso dei filio sapientie illustrabatur. Sciendum q̃ in veteri testamento quattuoꝫ genera hoim viderunt maiestatem dei. Primo patriarche. Sicut Jacob in statu vie existens: vidit deum facie ad faciez. Unde dixit. Geñ. xxxij. Uidi dominū facie ad faciem: ⁊ salua facta est anima mea. Hec enim apparitio nõ fuit dormiẽdo: sed vigilando. Nec tantū audiuit vocem secum loquentis sed etiam figuram inspexit hominis tñ. Unde dicitur q̃ apparuit ei vir ⁊c. quem angelum intellexit. Et ad hanc eminentiam designandam dicitur q̃ vidit dominū facie ad faciem. angelum dñm vocans. Secũdo duces. sicut Moyses. de quo dicit Nume. xij. Palam ⁊ non p̃ enigma cernit deum. ore enim ad os loquor ei. Unde Augustinus libro ij. de trinitate dicit. Qꝫ locutio illa que fiebat vocibus sic modificabatur: tanq̃ esset amici loquentis ad amicū.

Tertio reges. sicut Job. qui dicit. xl. Auditu auris audiui te. nunc autem oculus meus videt te. prius enim nõ fuit facta reuelatio ipsi Job: nisi per auditum loquentis non visi. Postmodum vero per visionem loquentis.

Quarto ꝓphete. sicut Esaias q̃ dicit. vi. ca. Uidi dominū sedentem super solium excelsum ⁊ eleuatum: ⁊ plena erat omis terra maiestate eius. In nouo testamento etiã quattuoꝫ genera hominuꝫ viderunt maiestatem dei. Primo Joban. bapti. qui dicit Johannis p̃mo. Uidi spiritum descendentem quasi columbam de celo: ⁊ mansit super eum et ego nesciebam eum. Sed qui misit me baptizare in aqua: ille mihi dixit. Super quem videris spiritum descendentem ⁊ manentẽ super eum. hic est qui baptizat in spiritusancto. ⁊ ego vidi: ⁊ testimonium perhibui. quia hic est filius dei. Secundo Petrus ⁊ duo filij zebedei. quando viderũt christum transfigurarum. vt dicitur Mathei. xvij. Tertio paulus. qui dicit. i. Corinth. xij. Scio huiusmodi hominem raptum vsq; ad tertium celum ⁊c. Ubi dicit Glo. q̃ deus ostendit apostolo vitam: in qua videndus est in eternum.

Quarto Stephanus qui celum apertuꝫ vidit: ⁊ gloriam dei conspexit: ⁊ Jesum glorificatum intuitus fuit. Unde dixit Actuuꝫ. vi. Ecce video celos aperros: ⁊ Jesum stantem a dextris virtutis dei. quod fuit magnū primilegium.

Quarto Beatus stephanus vidit gloriam dei per orationem.

Unde Fulgentius in sermone huius diei dicit sic. Stephanus vt nominis sui coronam mereretur accipere: charitatẽ pro armis habebat ⁊ per ipsam vincebat. Per charitatem dei: sequentibus iudeis non cessit per charitatem proximi: pro lapidantibus intercessit: p charitatem arguebat errantes vt corrigerentur: per charitatem proximi pro lapidantibꝰ orabat ne punirentur. Hec ille. Sciendum q̃ Beatus stephanus floruit quattuoꝫ virtutibus: quibus oratio sua meruit exaudiri.

Primo virtute castitatis ⁊ mũdicie. In cuius signum fuit constitutus custos viduarū ⁊ mulierum. vt patet Actuuꝫ. vi. Et propter eius puritatem omnes qui erant in consilio intuebantur vultum eius tanq̃ vultum angeli stantis super illos. Secundo virtute veritatis ⁊ sapientie. Actuum. vi. Surrexerunt autem quidam de synagoga ⁊ cetera. Usq; non poterant resistere sapiẽtie ⁊ spiritui qui loquebatur. Tertio virtute fortitudinis et constantie. Actuū. vi. Stephanus plenꝰ gratia ⁊ fortitudine. Fortis enim est ille qui est impauidus contra bonam mortem. Quarto virtute benignitatis ⁊ patientie. quia per securitatibus non solum pepercit: sed etiam ꝓ ipsis orauit. Cuius benignitas apparuit in quattuoꝫ. Primo quia orando pro se: sterit orãdo p̃ suis lapidatoribus genu flexit: quasi plus orationem quam pro ipsis faciebat. q̃ illam quã p̃ se fundebat: cupiẽs exaudiri.

Secundo quia pro ipsis maiori charitate: q̃ p̃ se orauit: cupiens eos cõuerti: ⁊ a pena eterna liberari. Uñ Beda dicit. Pro se stãs orauit. p̃ inimicis genu flexit: quia maioꝫ inimicitias maius supplicandi remediuꝫ flagitabat. Tertio quia cum clamore ⁊ lachrymis pro eis orauit. Actuū. vij. Positus autez genibus. beatus stephanus clamauit voce magna. Unde Augustinus in sermone huius diei dicit sic. Beatus Stephanus dyaconus erat: euangelia legebat in quib⁹ inuenit scriptum. Diligite inimicos vestros: ⁊ orate pro persequentibus vos. Didicit legendo: perfecit diligendo. Judei lapidabant ⁊ ille orabat. Illi cum furiose persequebãtur. ille pacatus christum sequebatur. Illi lapides mittebãt: ille orationes premittebat: tanq̃ diceret. domine si isto modo occideris inimicos: quos postea facies amicos? Hec ille. Quarto qꝫ pro eis allegauit. dices. Dñe ne statuas illis hoc peccatū: quia nesciunt quid faciũt. Uñ

Maximus in sermone huius diei dicit sic. In persecutione positus pro persecutorib⁹ dñm deprecabat. atq; in illa lapidu⁹ ruina quando alius obliuisci poterat: etiam charissimos suos: ille domino cõmendabat inimicos. Plus ita q; tunc dolebat illor⁹ peccata q̃ sua vulnera: plus illorũ impietatem q̃ suam mortem. Dec ille. Ecce quanta fuit benignitas eius pro inimicis suis exorando ⁊ cetera.

Quinto beatus stephanus

vidit gloriam dei per dimicationẽ. Unde Maximus episcopus in sermone huius diei dicit sic. Siquid distare inter martyres potest: precipuus videtur esse iste qui primus est. Mortem enĩ quam dignatus est Saluator⁹ pro omnibus pati: hanc iste primus reddidit saluatori. hec ille. Sciendum q̃ in veteri testamento: fuerunt quattuor genera martyrum. Primo de patriarchis, primus fuit Abel de quo dicit Hiero. in omel. hodierna. De Abel nulla est ambiguitas qn hic fit: quem Caym frater suus occiderit. Justus autem non solũ ex dñi nũc sententia, sed enam ex Geneſis testimonio cõprobatur: vbi accepta a deo eius narrantur munera. Secundo de sacerdotibus: primꝰ fuit Abimelech sacerdos: quez occidit saul. vt habetur. i. Regũ. xxij. Tertio de pphetis: primus fuit Zacharias filius Joiadis sacerdotis: quem occidit Joas filius Ochozie inter templum ⁊ altare. vt habef. ij. Paralipo. xxiij. Et Hieroñ. in omel. hodierna idem dicit. Quarto de principibus militie primus fuit Judas machabeus. vt habef. i. Machab. ix. In nouo testamento fuerũt quattuor genera martyrum. Primus fuit sanctorum Innocentiũ. Secundũ fuit Jo. bapti. Marc. vi. Tertium fuit xpi. Matth. xxvij. Quartũ fuit sancti Stephani. Act. vij. Quare autem beatus Stephan⁹ dicatur primus martyr: fuit quattuor rationes. Prima est quia fuit primus martyrio coronatus post christum. Unde Aug⁹ in sermo. huius diei dicit sic. Fratres charissimi. Heri celebrauimus natalem quo rex martyrum natus est mundo. Hodie celebramus natalem quo primicerius martyrum migrauit e mundo. Secũda ratio est quia fuit primus q̃ ex martyrio volauit ad celum Ceteri enĩ martyres ante ipsum descendebant ad lymbũ, iste aurẽ subito ascendit ad celum. Unde Fulgentius in sermo. huius diei dicit sic. Heri celebrauimus tempozale sempiterni regis natale. hodie celebramus triũphale militis passionẽ. Heri rex noster trabea carnis indutus: de vteri virginalis aula egrediens: visitare dignatus est mundũ, hodie miles de tabernaculo corporis egredi ens triũphator⁹ migrauit ad celũ. Ille semiterne dcitatis maiestate seruata: seruile circoriuz carnis assumens. in huius seculi campũ pugnaturus intrauit: iste depositis corruptibilibus corporis indumẽtis ad celi palatium perhẽniter regnaturus ascendit. Ille descendit carne velatus, iste ascendit sanguine laureatus. ascendit iste lapidanti bus iudeis: qz ille descendit lerantib⁹ angelis. hec ille. Tertia ratio est. qz fuit primus pro fide christi mortuus. Qui enĩ fuerũt ante christum: mortui sunt p lege veteri. Licet aũt innocentes fuerint occisi, pter christũ non tamẽ pter fidẽ xpi quã lingua confiterent: sicut btus Stephanus. Quarta ratio est. qz baptism⁹ sanguinis primo in ipso habuit efficaciã: cum per ipsum alia absoluatur a culpa ⁊ pena. sicut in baptismo fluminis. Sed un oibus martyribus precedenti b⁹ istud martyriũ nũq̃ habuit tale effectũ. cũ oẽs incurrerent penã dãni preter xpm: q̃ a quo absolueret nõ habuit. Uñ. B. Ste. recte fuit figuratus p Sedeonẽ q̃ fuit primꝰ q̃ cepit cũ hostib⁹ dimicare. vt ps Judic. vij.

Habuit enĩ qtuor adiutoria, pter q̃ tã q̃ miles strenu⁹ fortissime dimicauit. Primo habuit grande exẽplũ: sicut si miles videret añ se militẽ fortiter dimicãtẽ. vñ vidit iesus stantẽ a dextris ẋti dei. Sup quo dicit gl. Ne hõ lapidãtib⁹ dubiter in terra: de hõ crucifixus appareret in glia. Et Heb. xij. Recogitate eũ q̃ talẽ sustinuit aduersus se ẽdictionẽ: vt nõ fatigemini aiabus vris deficiẽtes.

Secũdo habuit grande spectaculũ, qñ vidit celos apros. aperrũ enĩ fuit celũ vt rex ⁊ tota curia celestis videret militẽ dimicantẽ Miles aũt valde strenue dimicaret: q̃ a rege ⁊ a tota ciuitate se spectari cognosceret. i. Cor. xiij. Spectaculũ facti sum⁹ deo ⁊ angelis ei⁹. Tertio habuit grande pmiũ sibi oñ sum: qz vidit gliam dei. Greg. Cõsideratio ⁊ spes premij minuit vim flagelli. Quarto habuit grande auxilium, quia vidit iesus stantem. Super quo dicit glosa. Quia stare est pugnantis vel adiuuantis: recte a dextris stare vidit, quẽ inter persecutores adiutorem habuit. Miles enĩ valde secur⁹ esset qui iuxta se pugilẽ fortissimũ haberet. Exo. ix. Dñs pugnabit p vobis ⁊ vos tacebitis Et sic patet pugna victoriosa eius.

Sexto beatus stephanus

vidit gloriã dei per passionẽ. quia passio ei⁹ fuit simlis passioni xpi. vt dicit glo. quantũ ad quattuor. Primo qz sicut xps: sic iste falsis testibus accusat. Secũdo qz xps extra portã patif. stephan⁹ extra ciuitatẽ lapidat Tertio qz xps ait tanq̃ filius patri. In manus tuas dñe cõmẽdo spm meũ. stephan⁹ tanq̃ seruus ait. dñe iesu accipe spm meum. Quarto qz xps ait. Pater ignosce illis deli ctum. stephan⁹. Dñe ne statuas illis hoc peccatũ. Unde Aug⁹. in sermone huius diei dicit Oravit xps p suis crucifixoribus. oravit ⁊ stephan⁹ p suis lapidatoribus. Xps ligno fixus oravit. ⁊ stephan⁹ stans spm suum dño cõmendauit. fixo q; genu p inimicis vt amicus dñz rogauit. Talia ergo in oronis sue quinio dño exhibuit: qualia in sui dñi mẽsa comedit. hec ille. Fuit ergo passio ei⁹ satis conformis passioni xpi. vt patet.

Septimo beatus stephanus

vidit gloriã dei per impetrationẽ. Uñ Aug⁹. in sermone huius diei dicit sic. Deniq; vt noueritis quantũ valuerit oro sancti martyris: recurrite nobiscũ ad illũ adolescentez: qui oim vestimenta seruabat ⁊ tanq̃ manibus omniũ lapidabat. Cui dictũ est. Saule saule qd me pseqris. Ob hoc qdez debuit pdere te. sed stephan⁹ me⁹ orauit p te. Nam si martyr stephan⁹ nõ sic orasset ecclia paulum nõ habuisset. Sed ideo de terra erect⁹ est paulus: qz in terrã inclinat⁹ et audit⁹ est stephan⁹. hec ille. Sic ergo ps q̃ pdestinatio potest iuuari precib⁹ sanctorum ⁊c.

Octauo beatus stephanus

vidit gloriã dei per coronationẽ. Habuit enĩ quattuor dignitates quib⁹ merebatur quadruplicẽ coronaz. Primo habuit dignitatem angelicã. Unde Aug⁹. in sermone huius diei: dicit sic. Beat⁹ qui in ipsa obluctatione pugnantis iam preferebat speciẽ resurgentis habẽs intra se spm scm: os gestabat angelicum. hec ille. Ratione hui⁹ meruit coronam aureã in q̃ fuit virgo incorruptus Eccli. xly. Corona aurea sup mitram eius. Sicut enĩ aurũ est incorruptũ: sic ⁊ ipa virgi

nitas. Sap. vij. O q̃ pulchra est casta generatio cum claritate: imortalis est enĩ memoria illius. Secũdo habuit dignitatẽ pphetica qz fuit plen⁹ spũscto. ij. Petri. i. Spiritu scto inspirati locuti sunt scti dei homines Ratione hui⁹ meruit coronã stellatã in q̃ fuit pdicator lucidus. Dan. xij. Qui ad iusticiam eruditi plurimos: erunt qua si stelle in perpetuas eternitates. Tertio habuit dignitatẽ apostolicã qz fuit discipul⁹ xpi. Ratione hui⁹ meruit coronã gẽmatã in q̃ fuit vir perfect⁹. ps. Posuisti in capite ei⁹ coronã de lapide pciosu. Lapis pciosus habz claritatẽ: solliditatẽ: ⁊ virtuo sitatẽ. Et figuficat visionẽ dei q̃ sanctos facit claros in apta dei, visione siue cognitione: solidos in permanione: ⁊ virtuosos in feruẽti dei dilectõe

Quarto habuit dignitatẽ leuiticaz ad quã ptinet ministrare eucharistiã. Ratione huius meruit coronã roseã inquantũ fuit sanguine purpuratus. Apoc. vij. Lauerunt stolas suas ⁊ dealbauerunt in sanguie agni ⁊c

Nono beatus stephanus

vidit gloriã dei per glorificationẽ. Eius aũt glorificatio apparuit in miraculis que in q̃druplici genere fecit. Primo quedã declarant ei⁹ potentiã. Ostendit enĩ se habere potentiam sup quattuor elementa. Naz in ei⁹ inuentione ignẽ quẽ demones excitauerãt in eos retorsit. Aer pluuiã destinauit. Tempestatem maris sedauit: terra tremuit. Secundo quedã declarãt ei⁹ misericordiã. Nam quosdaz sanauit in corpore: sicut fratrẽ ⁊ sorozem a cõcussione membroz ⁊ septuagintã, infirmos a diuersis infirmitatib⁹ liberauit. Septem mortuos resuscitauit vt dicit Aug⁹ li. xxi. de ciuitate dei. Tertio q̃dã declarant eius sapientiã. nam cõuertit paulus Unde Aug⁹. Quo preceſſit stephan⁹ lapidibus trucidat⁹ illuc secut⁹ est paulus orationibus stephani adiutus. Quarto quedaz declarant ei⁹ reuerentiã. Nam ei⁹ corpus in monte syon loco honorato translatũ est. licet nunc rome quiescat vbi angelorũ voces audite sunt. Sic ergo beatus stephanus vidit gloriam dei. ad quam ⁊c. Amen.

In festo sancti Johannis apostoli ⁊ euangeliste Sermo. vij.

Sic eum volo. Johannis vlti. ⁊ in euãgelio presentis solẽnitatis. Petrus de

miamus in sermone huius diei dicit sic. Dic est quē redemptor noster ad declarandū sue diuinitatis essentiā quoddā quasi organuz fecit atq; vt hoc suppleret qō ad temp⁹ ipe dñs dispensatiue ad rēp⁹ suppresserat vicarium dereliquit: vt cuz homies tanq̄ primo lacentes firmioza iam in via veritatis vestigia fixissent eos ad cognoscendaz diuine noticie celsitudinē promoueret. hec ille. Super quo verbo moueo talem q̄stionē. Utrū beatus iohannes maiori charitate fuerit a xp̄o dilectus: q̄ petrus ad ecclesie regimen electus. Ad istam questionez respondent duo doctores ecclesie. Primus est Beda omelia hodierna q̄ dicit sic. Diligebat autē eū iesus: nō exceptis ceteris singularitē solū sed pre ceteris quos diligebat familiarius vnū quē speciali prerogatiua castitatis ampliori dilectione fecerat dignum. hec ille.

Secundus est Petrus damianus in sermone huius dici dicens sic. Petrus petra. petra quoq; factus est ⁊ iohannes: supra cuius fundū totius ecclesie structura cōsurgit. Hoc beato iohanni dñs concessit in verbis qō ⁊ petro contulit in miraculis: vt ⁊ iste altioza proferret ⁊ ille maiozib⁹ coruscaret prodigijs. hec ille. Sciendū q̄ quadruplex est dilectio. Prima est que consistit in precordiali amore ⁊ ista vtriuq; equalit̄ dilexit ambos cū dilexit affectione animi: qz ambo apud deū sunt equalis meriti. Secūda est que consistit in sapiēciali preseruatione: ⁊ ista vtriuq; equalit̄ dilexit: qz nullis temptationibus diaboli: nullis perturbationib⁹ mundi nullis voluptatib⁹ carnis a xp̄i amore potuerūt euelli. Tertia est que consistit in familiaritatis ostensione: ⁊ ita magis dilexit iohannē q̄ petrum: qz maioza signa familiaritatis ei ostendit. ⁊ hoc patz quadruplici signo. Primū signum est: qz supra petrus xp̄i recubuit. Unde Jsido. lib. de obitu sanctoz dicit sic. Johannes apl's ⁊ euangelista virgo est electus a dño ⁊ inter ceteros magis dilect⁹. qui etiaz supra petr⁹ dñi magistri recumbēs: euangelij sui fluenta de ipso sacri dominici pectoris fonte potauit: ⁊ quasi vn⁹ de paradisi fluminib⁹ verbi dei gratiam in toto orbe terrarum diffudit. hec ille. Pectus xp̄i erat mensa celestis: in qua sunt delitie angelorum. gazofilatiū in quo sunt thesauri oīm scientiarū. ⁊ fons diuinus in quo sunt oīnia dona ⁊ gratie dei. Quando autē famelicus sedet ad mensam delitiarū valde saturatur. Quādo egen⁹ intrat gazofilatiū thesaurorum valde ditatur. Quādo sitibūdus peruenit ad fontē amenū valde repletur ⁊c. Beatus iohānes recumbendo super pectus dñi: sedit vt famelic⁹ ad mensam angelorum ideo fuit plene satiatus. Intrauit tanq̄ egenus gazofilatium oīm scientiarū. ideo fuit valde ditatus. Peruenit vt sitibundus ad fontē oīm gratiarū. ideo fuit valde repletus. Jsta tria tangunt Eccli. xv. Cibauit illū de mānus pane vite ⁊ intellect⁹. ecce qualit̄ famelic⁹ est pastus. aqua sapientie salutaris potauit illum. ecce qualiter sitibūdus est potatus. iocunditatē ⁊ exultationē thesauriza uit super eum. ecce qualiter egen⁹ est ditat⁹. Jdeo Petrus damian⁹ in sermone huius diei dicit sic. Hanc autē supereminentē diuine scientie gratiaz ex illo celesti gazofilatio in quo sunt oīnes thesauri sapiēcie ⁊ scīcie dei absconditi traxit. ⁊ nō immerito vt qui carnis sibi amp[illegible]m illecebras: celestium epularū delitijs frueretur: ⁊ illue acie mētis attingeret quo non ꝓpheram: nō patriarcha: non deniq; quisq̄ ab ipo mundi primordio cognoscitur aspirasse. hec ille. Secundum signum est. quia xp̄us sibi proditorē ⁊ nō alteri reuelauit. Unde Petrus damian⁹ vbi supra dicit sic. In cene conuiuio ait iesus. vnus ex vobis me trader. Aspiciebāt ergo ad inuicē discipuli hesitātes de quo diceret. Innuit iohāni symon petr⁹ ⁊ dixit ei. Quis est de quo dicit? Johanni mox respondit domin⁹. O incomparabilē virū profert verbū in mediū: ⁊ tot⁹ tacet senat⁹ apostolor: tacet lingua que facta est clauis celorum. silet andreas qui ipi fratri ad fontē vite preuius fuit. Non psumit os aperire philippus qui dum patrē sibi poscit ostendi profunda misteria indiuidue diuinitatis audiuit. Johannes condiscipulor in se psona suscepta cōsultor accedit. hec ille. Tertium signum est quia xp̄us matrē suam sibi recōmendauit. Unde Jsido. lib. de obitu sanctoz dicit sic. Johānes in loco xp̄i christo iubente successit dum suscipiens matrē magistri. discipul⁹ par post xp̄m quodāmodo derelict⁹ est fili⁹. Et Petrus damian⁹ vbi supra dicit sic. Nec mirum si iohanni vicē suā delegauit quē ad custodiendaz matrem quasi alterum filium loco sui supposuit. cōmiserat petro dñs claues ecclesie: delegauit iohanni custodiā matrie. Maria mater xp̄i: ecclesia mat⁹ christianorum, dicit dñs petro. Tibi dabo claues regni celoz. Nunquid beata maria celuz non fuit: in cuius vtero tota diuinitatis plenitudo ꝓmanfit. Hic archangelo gabrielī ad custodiam matris dñi socius est datus: vt ille intactam v̄ginem inuisibiliter custodiret. ⁊ iste foris: insecus fragilitati feminee obedientie sue ministeriuz exhiberet. Quantoq; familiarior cum matre verbi conuersat: tanto vicinior verbo inuenitur. Et quoniā ab ipa veritate marie dictus est filius quadā speciali gratia frater est saluatoris. hec ille.

Quartū signum est, quia magnis gratijs ip̄m dotauit. magnā gratiam reputauit sibi Esayas quādo deus fecit ip̄m ꝓpheram suum. Jacob⁹ quādo fecit ip̄m apostolū suuz Matheus quādo fecit ip̄m euangelistā suum. Laurentius quādo fecit ip̄m martyrē suum. Augustin⁹ quando fecit ip̄m doctorem suuz. Agnes quando fecit ipam virginem ⁊ sponsam suam. Sed in iohanne cuncta ista reperiuntur. Undē petrus damianus in sermone huius diei dicit sic. Quid in virtutibus: quo incomparabiliter non excellat. Apostolus siquidem est in epistolis. euangelista in euangelio. propheta in apocalipsi. martyr vtiq; etiam fuit. ⁊ quo ceteris apostolis in carne prolixius manfit. eo durioris martyrij tormenta sustinuit. hec ille ⁊c. Quarta dilectio est que consistit in donorum exhibitione. ⁊ ista magis dilexit petrum: quia maioza dona sibi concessit. Nam principem apostolorum eum fecit. suum vicarium dereliquit. claues regni celorum sibi dedit: eum sequi per crucis misterium voluit. Christus curam ecclesie commisit petro. curam discipuli commisit matri dicens. Mulier ecce filius tuus. Magnum est. esse in cura vicarij dei. id est petri. Magnus est esse in cura matris dei: et quia post christum sic fuit Johannes in cura beate virginis. ideo dicit christus. Sic eum volo ⁊c.

Sic eum volo.

Generari
Vocari.
Conseruari.
Illuminari.
Inflammari.
Flagellari.
Tumulari.
Glorificari.
Reuelari.

Primo christus voluit beatum iohannem sic generari. Nam in sua generatione collata est ei magna gratia. scz vt nasceretur de stirpe regia Dauid: in quo fuit omnis natio benedicta per christum. Jstud patet. nam Joachim accepit vxorem nomine Annam: que habuit tres viros. scz Joachim: Cleophā: ⁊ Salome. De ioachi habuit vnicam filiam. scz beatam virginez quam dedit nuptui Joseph: que genuit christum. Mortuo Joachim accepit Cleophā fratrem Joseph: ⁊ genuit ex eo aliam filiā quam similiter mariam vocauit. ⁊ Alpheo postmodum in coniugem sociauit. Hec autem maria ex alpheo viro suo quattuor filios genuit. scz Jacobum minorem ⁊ Joseph iustum qui ⁊ barsabas dicebatur: Symeonem ⁊ Thadeum. Mortuo secundo viro anne. tertium accepit nomine Salome: ex quo aliam filiam genuit nomine mariam. ⁊ Zebedeo in coniugem tradidit. Hec autem maria ex zebedeo viro suo duos filios genuit. scilicz Jacobum maiorem ⁊ Johannē euangelistam. Et sic in ista genealogia Johannes habuit auiam sanctam: matrē sanctam: duas amitas sanctas: ⁊ quattuor consanguineos sanctos. Unde de ista progenie dicit psalmista. Hec est generatio querentium dominum. Et cum christus fuerit de tribu iuda regali. sequitur q̄ beatus Johannes fuit de eadem tribu ⁊c.

Secundo christus voluit

beatum iohannem sic vocari. Nam in sua vocatione collata est ei gratia quadruplicis priuilegij. Primo quia fuit vocatus iunior. Magis enim gratum est deo cum quis incipit seruire ei in iuuentute q̄ in senectute. Sed iohannes erat iunior petro. vt dicit Jobis vlti. Cum autem senueris alius te cinget ⁊c. Secundo quia fuit vocat⁹ innocentior. Maiozis em gratie est preseruari a lapsu q̄ post lapsum reparari. vt patet in beata virgine ⁊ magdalena. Sed iohānes fuit innocens ⁊ petrus lapsus est. Juxta illud Luce. v. Exi a me dñe quia homo peccator sum. Tertio qz fuit vocat⁹ velocior. Petrus em̄ anteq̄ vocaret a xp̄o fuit p̄dicat⁹ a iohāne baptista ⁊ ab andrea. vt ps Joh. i. Sed iohānes subito vocat⁹ xp̄m secut⁹ est.

Quarto qz fuit vocat⁹ difficilior. petr⁹ em̄ dimisit sola rethia: iohannes aūt dimisit patrē ⁊ rethia vt daret exēplū ꝓtutis adolescētibus: vt relictis parentib⁹ xp̄m sequerent.

Tales eñ xp̄us diligit. vt dicit Matth. xix. Sinite parvulos venire ad me: quib⁹ man⁹ imposuit ⁊ eis benedixit. Nunq̄ eñ alicui seni tales caritias ostendit. Sufficit senib⁹ q̄ a xp̄o reganf. iuxta illud. Senex puerū portabat: puer aūt senē regebat. etiā q̄ ab ipso non projiciamf. p̄s. Ne projicias me in tpe senectutis ⁊c. Et q̄ ab ipo nō derelinquanf p̄s. Et vsq; in senectā ⁊ senium deus ne derelinquas me. ⁊ sic patet.

Tertio xp̄s voluit beatū

iohannē sic cōseruari. scz in purissima v̄ginitate. Unde Petrus damianus in sermone hui⁹ diei dicit sic. Beat⁹ iohānes artissime se in sui dilectionis amore cōiunxit. propter quē jugalis thori federa abdicauit. Unde diuinit⁹ cōcessum est illi vt qui primus erat in redemptionis amore precipuus fieret in fraterna charitate. hec ille. Sciendū q̄ beatus iohānes fuit vocat⁹ de nuptijs sm Hieron. in quib⁹ xp̄us fecit primū miraculum in quo fuit ei collata gratia consecrate virginitatis. Nam in sacramēto matrimonij fuerunt cōsecrate quattuor virginitates. Primo virginitas beate marie que fuit desponsata ioseph. Secundo virginitas sponsi sui: q; nō decebat tantā v̄ginē nisi v̄gini desponsari: vt esset matrimoniū summe gratū. Tertio virginitas xp̄i que fuit consecrata ex sacramento incarnationis in quo humanitas fuit desponsata verbo inseparabiliter. Quarto virginitas iohannis euangeliste quē xp̄s permisit contrahere matrimoniuz vt in tanto sacramento virginitas eius consecraref sicut ⁊ matris. Sicut eñ sacramentum confessionis perficit virtutē penitentie sic sacramentū matrimonij virtutē virginitatis. Unde fuit figurat⁹ per ioseph cui post temptationē virginitate seruata dedit dñs gratiam in conspectu principis. Beñ. xxxix. Et sic xp̄s voluit conseruari virginitatez iohannis euāgeliste. vt patet.

Quarto xp̄s voluit beatū

iohannē illuminari: q; ad omnia secreta sua cuz admisit: ex quo apparet eius magna familiaritas cum xp̄o in qua fuerunt quattuor gradus sm misteria singularia eis a xp̄o reuelata. Primus gradus misteriorum est cor que fuerūt omnib⁹ reuelata vt misteriū passionis. Matth. xx. Secūdus gradus est misteriorum que fuerūt precise trib⁹ reuelata; vt misteriuz transfigurationis. Matth. xvij.

Tertius gradus est misteriorum que fuerūt precise duob⁹ reuelata: vt misteriū resurrectionis. Joh. vlti. Quart⁹ gradus est misteriorum que fuerunt vni tm̄ reuelata: vt sacramentū incarnationis. vt patz Joh. i. Uñ dicit. Quod fuit ab initio: qd̄ audiuim⁹ ⁊c.

Quinto christus voluit

beatum iohannē inflāmari. scz per charitatem: cuius sunt quattuor signa. Primum signū est quando quis multū de dilectione loquitur: q; ex abundātia cordis os loquit. Sic fecit iohānes vt patz in epistolis suis.

Secundū signū est quādo diligēs dilectū inseparabiliter comitatur. sic fecit iohānes. Unde Petrus damian⁹ in sermone huius diei dic sic. Amor quippe dñi quo eū prece teris plus dilexit mortalib⁹. eo ei vere dilectionis pondus exhibuit vt nimirū pl⁹ amaret q̄ plus amabatur ⁊ qui prior erat in redemptionis amore: precipuus fieret in fraterna dilectōne. hec ille. Nam ob amorē xp̄i omnia dereliquit. scz patrē ⁊ retia: qm̄ arte vsuz v̄iuebat. Tertiū signū est quando dilectus a longe cognoscitur. sic fecit iohānes diligēs xp̄m q̄ iuxta crucē xp̄i stetit. Quartum signū est quādo pro dilecto mors suscipitur. sic fecit iohānes: qm̄ xp̄o querenti ab eo. poteſtis bibere calicē quē ego bibiturus sum: respondit. possum⁹. vt dicit Matth. xx. In hijs inflāmabatur vt patet.

Sexto christus voluit beatum

iohannē flagellari: q; fuit martyr sicut dixit ei. Calicē quidē meuz bibetis. Sciendum q̄ qtuor sūt genera martyrij. Quedam q̄ sine pena corporis ⁊ aīe in solo voto sustinendi mortē pro xp̄o consūmanf. sicut beat⁹ martin⁹ cui⁹ aīam ⁊ sī pscutoris gladius nō abstulit: tamē martyrij palmā non amisit. Sicut virgo si violef contra volūtatem suam: nō amittit v̄ginitatis palmā. vt dixit beata lucia. Quedā consūmanf in pena corpis ⁊ aīa letatur in celis. sicut beatus stephan⁹. vt dicitur Act. vij. Quedā consūmantur in sola pena anime. sicut martyrium beate virginis in passione xp̄i: quēad modum symeon dixit. Et tuaz ipsius aīam pertransibit gladius. Luce. ij. Quedā consūmanf in pena corpis ⁊ anime simul. sicut martyrū xp̄i quod fuit maius in anima q̄ in carne. ⁊ tale fuit martyriū beati iohānis fuit eñ graviter flagellatus. fuit ex derisione consurat⁹. fuit in feruentis olei dolio missus: ⁊ fuit exilio relegatus. ⁊ fuit veneno potatus: tamē quo ad aīam magis affligebatur: assistens cruci xp̄i.

Septimo xp̄s beatum iohannē voluit tumulari: de cuius morte sunt quattuor opiniones. Quidaz dicunt ipm̄ esse in celo cum corpore glorificato. qd̄ probant triplici ratione. Primo ex liberalitate dei qui corpus eius custodiuit: ne corruptioni subiaceret: ne oleum feruens adureret ne venenū noceret: ne gladius desecuiret ne mortis dolorē sentiret. Si ergo xp̄us corpori iohānis tam liberalis fuit in mūdo: nō debuit min⁹ liberalis esse in celo. Secūdo ex dignitate iohānis qui in sinu xp̄i recubuit: qui xp̄o tam familiaris extitit: qui virgini societatē fecit a quo angelus adorari noluit.

Tertio q; si alioz apl'oz corpora honorantur in terris. multomagis corpus beati iohannis honorari debuit. Sed nullus honor sibi exhibetur in mundo: ergo honorat in celo. Secunda opinio est illoz qui dicūt ipm̄ defunctū ⁊ aīam glorificatā in celo: corpus vero eius reservari in loco hominibus ignoto ⁊ soli deo cognito. sicut de corpe moysi dicitur. Tertia opinio est illoz qui dicūt ipm̄ adhuc viuere ⁊ in paradisum terrestrē translatū esse ⁊ tempe antixp̄i apparebit ⁊ occidet. Uñ Theophilus dicit sic. Xp̄s nō negauit iohānē moriturū. nam omne qd̄ oritur morit. Sed dixit. volo eū viuere vsq; ad finē mūdi ⁊ tunc patiet pro me martyrium cū helya. ⁊ si assignet eius sepulchrū vīcēs illd̄ itrauit ⁊ postea discessit. hec ille. Quarta opinio est illoz qui dicunt ipm̄ adhuc vivere: ⁊ sub terra dormire. Qd̄ probant ex verbo xp̄i dicentis. Sic eū volo manere. ⁊ exēplo Moysi qui dicunt sub terra dormire: ⁊ q; in eiꝰ sepulchro nihil inuenit nisi manna qm̄ adhuc quasi statu quiescentis ibi videt manna scaturire. Hanc quartā opinionem Aug. in omel. hodierna reprobat: q; paruā gratiā xp̄o fecisset suo dilecto: si ceteris apostolis in celo regnantib⁹ ipse sub terra dormiret. Ad v̄bū autē xp̄i dicentis. Sic eum volo manere. Respondet Chrysostomus. id est nolo ipm̄ per martyriū consūmari. sed expectare donec ego veniēs recipiā euz in eterna beatitudine. Ad exemplū autē de moyse dicit Aug. Qd̄ scriptura testatur ipm̄ fuisse mortuum. ⁊ si dicaf q̄ cum Helya vivus apparuerit. Respondetur q̄ deus potuit de facili eum suscitare ad horā. corpus aūt eius voluit esse absconditū: ne in dei circa eius corpus idolatriaz exercerent. De manna vero ibi scaturiente dicit Aug. q̄ hoc accidit vt ꝓpter hoc cōmendetur quē non cōmendat martyriū: vel ob aliā causam nobis ignotā.

Octauo xp̄s voluit beatū

iohannem sic glorificari quando translatus ipm̄ de hoc mundo ad paradisum terrestrē vt tertia opinio vult. Sciendum q̄ in sacra scriptura inueniunf quattuor translationes.

Prima fuit in statu innocētie. Si eñ adā non peccasset post certū temp⁹ viuens in celum translat⁹ fuisset. vt dicit magister sentētiarū lib. ij. Secūda fuit in statu legis naturalis vt translatio Enoch. Beñ. iiij. Tertia fuit in statu legis scripte. sicut Helyas q̄ fuit translatus in paradisum terrestrē in curru igneo. iiij. Regū. i. Quarta fuit in statu legis gratie. sicut trāslatio dñi nostri iesu xp̄i in ascensione. Marc. xvi. Et sic apparet ei⁹ glorificatio.

Nono xp̄s voluit beatum

iohānē sic revelari. q; ipse veniet ante diem iudicij ad testificandum de dño nostro iesu xp̄o cū enoch ⁊ helya. Qd̄ probaf quadruplici ratione. Prima q; non inuenit in scriptura sacra aliqs translat⁹ quin sit venturus. Unde de Enoch dicit Eccl. xliij. Translat⁹ est vt det gentib⁹ sapientiā. Et de Helya dicitur Eccli. xliij. Helyas quidē venturꝰ est ⁊ restituet oia. Cum ergo iohānes sit de numero translatoz videf q̄ sit venturꝰ. Secunda ratio est. q; cuz ad testimoniū xp̄i sit venturꝰ vn⁹ de statu legis nature. scz enoch ⁊ alius de statu legis scripte. scz helyas: rationabile est vt tertius sit de statu legis gr̄e. sed de nullo presumitur nisi de iohāne euāgelista. Tertia ratio est q; xp̄us loquens discipulis suis de finali predicatione ante suū aduentū dixit. Amen dico vobis nō cōsūmabitis ciuitates israel donec veniat filius hois. vt habet Matth. x. Significās per hoc q̄ aliqs discipuloz ei⁹ sit venturꝰ in finali eius predicatiōe. Quarta ratio est q; angelus dixit iohanni Apoc. x. Oportet te iterū pphetare ⁊ gentibus ⁊ linguis ⁊ regibus multis: sed hoc nondū est completū: cū in sola asya postea predicauerit. ⁊ post hoc assumetur in gloriam. Ad quā ⁊c. Amen.

In festo sanctorum Innocentium Sermo. viij.

Unt ante thronum

dei. Apoc. xiiij. & in epistola p̄sentis solēnitatis. Beat⁹ Aug. in sermone hui⁹ diei dicit sic. Hodie fratres illorum infantium natalem colim⁹ quos ab herode interfectos esse euāgelij textus cloquitur. & ideo gaudeat terra nostra celestiū militū & tantarū parens fecundata virtutū. Digne natalē illoꝝ colim⁹ quos beati⁹ eterne vite mundus edidit q̄ quos materni rum viscerum partus effudit. Siquidē ante vite perpetue adepti sunt dignitatem q̄ vsum presentis acciperēt. Hec ille &c. Super quo verbo moueo talem questionem. Utrum sancti innocētes martyrij palmam obtinuerint qui nullum meritū ex sua passione habuerint. Ad istam questionē respondent duo doctores ecclesie. Prim⁹ est iohannes episcop⁹ in sermone hui⁹ diei dicēs sic. Probat nouos exercitus xp̄us legiones lacrēs victoria perpetrata coronat. Fiunt pro xp̄o victores qui etate fuerant coequales. Fiunt sine certamine fortes sine pugna victores. mercantur pena martyrium gloriam sanguine comparant: vitam eternā temporali morte cōmutant. Transmittit infantes infans xp̄s ad celum: offert nouā ecclesia patri primitias fructuū exhibet genitori hec ille. Secundus est Scuerian⁹ in sermone hui⁹ diei dicēs sic. Hoc loco attendat auditor: attendat & intelligat martyrium non constare per meritum: sed venire per gratiā. In parulis que voluntas: q̄ arbitriū vbi captiua fuit & ipsa natura. De martyrio ergo dem⁹ totus deo nihil nobis vincere diabolum: corpus tradere: contemnere viscera: tormenta expendere: lassare tortorem: capere de iniurijs gloriā: de morte vitam nō virtutis humane sed muneris est diuini. hec ille.

Sciendum q̄ passio sanctoꝝ innocentiū est cōmendabilis ex causa: quia pro xp̄o occisi sunt. ideo iure in numero martyrū computantur quadruplici ratione. Primo ratione persone: q̄ pro xp̄o passi sunt. imo in singulis passus est xp̄s. Unde Aug. in sermone de epiphania dicit sic. O paruuli beati modo nati: nūq̄ temptati nondum luctati iam coronati: non habebatis etatem qua in passurum xp̄m crederetis: sed habebatis tamen in qua p passuro xp̄o passionē sustineretis. hec ille. Ideo dicit Mester. iiij. Hostis noster est cui⁹ crudelitas redundat in regem. Secūdo ratione singularis gratie. rex em̄ terrenus quando coronat multos milites secum facit. Xp̄s ergo qui coronat⁹ erat a patre corona diuinitatis: hodie coronatus est corona humilitatis a matre. ideo tanq̄ nouus rex nouos milites voluit sibi aggregare. Unde Seuerian⁹ in sermone huius diei dicit sic. Xp̄s nō despexit suos milites sed preuexit: quib⁹ dedit ante triumphare q̄ vincere: quos fecit capere sine certatōe victoriaꝝ: quos donauit coronis ante q̄ mēbris: quos voluit virtutibus vicia preterire ante celū possidere q̄ terraꝝ. Premisit suos milites xp̄s nō amisit: recepit suas acies nō reliquit. hec ille. Tertio ratione innocentie in sanguis baptismo assecute. Unde Bern⁹. in sermone hui⁹ diei dicit sic. Ille p xp̄o truncidatos infantes dubitet coronari: qui regeneratos in xp̄o non credit inter adoptiōis filios generari. Et sicut tunc circumcisio nūc vero baptismus sine vllo ppie voluntatis vsu sufficit ad salutem: sic pro xp̄o susceptū martyriū illis sufficit ad sanctitatē. hec ille.

Quarto ratione inspirationis. Fuit em̄ accelleratus in eis vsus ratiōis. vt scilz cognoscerent xp̄m verū deum & verū hominē. Sicut iohannes baptista in vtero matris cognouit xp̄m exultās. Unde Johānes ep̄s in sermone huius diei dicit sic. Fiunt in terra pueri sine magistro diserti: docti sine doctore: eruditi sine eruditore: agnoscūt xp̄m predicant dūm: non quē persuasio humana docuerat: sed quē diuinitas innocentib⁹ inspirabat. hec ille. Licet ergo non habuerint vsum liberi arbitrij ex natura tamen habuerunt ex gratia. ratione cuius martyriū eoꝝ perduxit eos ad palmā. Joō sunt ante thronum dei. Sunt ante thronū dei.

*Ratione puritatis.
*Ratione virginitatis.
*Ratione societatis.
*Ratione primitatis.
*Ratione passibilitatis.
*Ratione flebilitatis.

Primo innocentes sunt

ante thronū dei ratōne puritatis. id est innocentie. Unde Scuerian⁹ in sermone hui⁹ diei dicit sic. Herodes cecus xp̄m gladijs querit inuestigat cruore crudelitate rimat. Successorem timēs incessit in actorem. premit innocentes volens innocētiam deperire. Innocentis causam facit innocentium crimen actoris ortū orientiuz mādat esse occasum. hec ille. Sciendū q̄ innocentia est quadruplex. Prima etatis: & hec est ex nature beneficio. talis erat innocentia illoꝝ puerorum qui rollentes ramos oliuarū exiuerūt obuiam dño clamātes. Osanna filio dauid &c. vt dicitur Joh. xij. propter q̄ dñs air. Ex ore infantium & lacentiū perfecisti laudē. Nec em̄ nō discernit culpam & ideo nō imputat ei culpa. Matth. xix. Sinite parulos venire ad me: talium em̄ est regnū celoꝝ. talis fuit innocētia istoꝝ puerorum. de quib⁹ Eusebius in sermone huius diei dicit sic. O q̄ feliciter nati quib⁹ in primo nascendi limine eterna vita obuiaz venit: imaturi quidē vident ad mortē: sed feliciter moriunt ad vitā. Nondū ingressi sunt infantie cunas & iam perueniunt ad coronas. hec ille. Secunda est innocentia simplicitatis que credit omni verbo & est sine mūdano exercitio. Matth. x. Estote prudentes sicut serpentes & simplices sicut columbe. Talis erat innocentia illoꝝ quos dñs elegit: qm̄ non multi ex eis fuerunt nobiles: non multi sapientes: sed piscatores: & infirma mundi elegit deus vt confunderet fortia. de hac innocentia Hiero. in omel. dicit sic. Sicut paruulus nō persuerat in ira cundia: non lesus meminit: non videns pulchram mulierē delectat: nō aliud cogitat & aliud loquitur. Sic & vos nisi talē habueritis innocentiā & animi puritatē regna celorum nō poteritis intrare. hec ille. Talis fuit innocentia istorum puerorum. Unde Scuerianus in sermone hui⁹ diei dicit sic. Quorū lingua tacuit oculi nihil viderunt: nihil audierunt aures: manus nil fecerunt: & quibus actus null⁹ est culpe: inde susceperūt morte qui viuere nescierunt. quib⁹ apud herodē solum q̄ nati sunt hoc fuit crimē. hec ille. Tertia est innocentia puritatis que ē ex virtutuz bauio. ps. Ego autez in innocētia mea ingressus sum. Talis erat innocētia iob q̄ erat vir timens deū & post flagella retinēs innocentiam: & hoc virtute dilectionis declinata culpa. ps. Sanguinē innocentē nō condemnabunt. Et Chrysost. in omel. dicit sic. Bau de innocentia & exulta: gaude inq̄ qz vbiq̄ illesa es vbiq̄ secura. si temptaris proficis. si humiliaris erigeris. si pugnas vincis. si occideris coronaris: tu in futuro libera es: in periculo tuta. in cuī odia leta: tibi oīs creatus addicitur: tibi vniuersa malicia subiungatur. te potentes honorant: suscipiūt p̄ncipes: magnates exquirunt & illi nōnūq̄ te desiderant qui impugnant. tibi boni parent: mali inuident: zelant inuidi: inimici succumbunt. nec vnq̄ poteris victrix nō esse: & si tibi inter hoīes iudex iustus non fuerit apud deum habebis. hec ille. Talis fuit innocētia istorum puerorum nō actu sed habitu diuina gra mentes eoꝝ perficiente. Unde Aug⁹ in sermone hui⁹ diei dicit sic. Quantū em̄ contra ipos iniq̄tas abūdauit: tanto in eis gratia benedictiōis infulsit. Quarta est innocentia originalis in qua creatus fuit adam a qua cecidit per peccatuz. Hanc aut̄ innocentiā solus xp̄s habuit. vt p. ij. & iij. sniarū.

Secūdo innocētes stant

ante thronuz dei ratione virginitatis. Unde dicit Apoc. xiij. & cantabant canticū nouū ante sedē dei &c. In quo cantico erant quatuor. Primo uouitas. Istud em̄ cantare est de incorrupta mentis & carnis integritate gaudere. sed nūq̄ fuit virginitas tam ita consecrata deo: sicut virginitas istorū innocentiū. de quib⁹ Apoc. xiiij. dicitur sic. Hij sunt q̄ cū mulieribus nō fuerūt coinquinati virgines em̄ sunt & sequunt agnū quocūq̄ ierit. Secundo erat singularitas. &. si dicit ibidez. Et nemo poterat dicere canticū: nisi illa centū quadraginta quatuor milia qui empti sunt de terra. Super quo Beda dicit sic. Hoc canticū ceteri electi audire possunt licz dicere nequeant: qz per charitatē quidem de eorum celsitudine sunt leti: quibus ad eorum premia nequaq̄ assurgāt. hec ille. Tertio erat sonoritas. Unde Apoc. vbi supra. & audiui vocē tanq̄ aquarū multarū. Quia pro gloria carnis incorrupte & meritis illibate laudant deū. Quarto erat ꝑpetuitas. Unde ibidē. Et vocē quā audiui sicut citharedoz citharizantiū in citharis suis: & in hac voce perseuerant immaculati.

Tertio innocentes sunt

ante thronū dei rōne societatis. Unde dicit Apoc. xiiij. Vidi supra mōtē syon agnū stantē & cuz eo. cxliij milia. habētes nomē ei⁹ & nomen patris ei⁹ scriptū in frontib⁹ suis. Nā innocētes associati sunt agno & agn⁹ libenter cū eis moratur ppter virtuoz causas. Pria ē qz hō libēter morat cū peccatoribus & tribulib⁹ suis. xp̄s em̄ fuit bethleemita. ideo habuerūt magnā

cum xpo familiaritate. Nomies enī eius dē ciuitatis magnā familiaritatē inuicē habere consueuerūt. innocētes autē isti nati sunt in ciuitate xpi. Secūda est q3 homo libenter mozat cum consimilib9 suis. Juxta illud Oīne aīal diligit sibi simile. ipi nāq3 fuerūt innocentes: virgines & martyres. ideo xpus libenter mozat cum eis tanq3 innocēs cum innocentib9: tanq3 virgo cum virginib9: tanq3 martyr cū martyrib9. Tertia est q3 homo libenter mozat cuz cōmilitonib9 suis. Xpus enī tanq3 cōmilitones suos eisdē vestibus eos induit quib9 ipse induebat. Apoc. iij. Ambulabūt mecū in albis. etiā dedit eis signum suū. Juxta illud Apoc. xiij. Habentes nomē eius & nomē patris ei9 scriptum in frontibus suis. Nam in frontib9 suis habent istud nomē iesus in similitudinem crucis: ad significādū q3 sunt cōmilitones xpi.

Quarta est q3 homo libent mozat cuz domicellis & seruitoribus suis. maxime quando sunt mundi & honesti. Innocētes autē sunt tanq3 camerarij xpi. ideo dicit. Sine macula sunt ante thronū dei.

Quarto innocentes sunt

ante thronū dei rōne p̄mitatis: q3 p̄mi martyres exiterūt. Unde Apoc. xiij. dicit. Hij empti sūt ex oīb9 p̄mitie deo & agno. Super quo dicit glo. De p̄mitie & illo sancto et īmaculato grege ecclesie quasi sanctiores p̄iozesq3 hostie. p volūtatis sue meritis a spūsancto eligunt. Sciendū q3 innocētes fuerūt p̄mitie dei q̄tum ad quattuoz. Primo fuerūt p̄me gēme ecclesie florētis. Nā xps dixit Job. xv. Ego sum viris vera. Sed in hac vite sunt tres propagines. Juxta illō Beñ. xl. Videbam cozam me vitem in qua erant tres ꝓpagines. i. tres martyrū distinctiones. quarū vna protulit gēmas. i. horuz martyrū p̄mitias qui fuerūt martyres actu & nō volūtate. Unī Aug. in 6mone hui9 diei dicit sic. Pure, dicunt martyruz flores quos in medio frigoze ifidelitatis exoztos: velut p̄mas erumpentis ecclesie gēmas quedā p̄secutionis p̄ruina decoxit. Secundo fuerunt p̄mi flores ecclie nascentis. Unī Cañ. ij. dicit. Capite nobis vulpeculas que demoliunt vineas. nam vinea nostra floruit. Tūc enī vinea nostra. i. eccl̄ia floruit quādo istos martyres produxit: quā in suis floribus vulpes demolire fuerunt. Quando herodes et sui complices istos innocētes necauerunt. Herodes enī vocatur vulpes. Luce. xiij. Ite dicite vulpi illi. Propterea Johānes episcopus in sermone hui9 diei dicit sic. Christus ostendit futurā fecundissimā messem: dum in semine tantaz exhibet vberratē. Tertio fuerunt nouelle plantatōnes ecclesie exuberantis. Unī Esa. xviij. dicitur. Ante messem totus effloruit: & imatura germinauit plantatio. Sunt enī quedā plantatōnes que florem martyrij protulerūt in senectute. exemplum vt petrus. Quedā in iuuentute. exemplum vt stephan9. Quedam in sua īmaturitate & nouella plantatōne, exemplū vt martyres innocentes. p̄s. Filij tui sicut nouelle oliuarū in circuitu mense tue. Quarto fuerunt primi fructꝰ ecclesie fructificantis. Isti enī significabant futurā ecclesie persecutionem. Unde Beda in omelia dicit sic. Qz in bethleem & in oīb9 finib9 eius occisi sūt ostendit non solum in iudea vnde ecclesie cepit origo sed & in oīb9 eiusdem ecclie finibus quacunq3 per orbem diffusa. persecutionem seuiturā perfidorum & piozuz patientiam esse cozonandaz. hec ille. Sic ergo fuerunt primi martyres in ecclesia dei.

Quinto innocentes sunt

ante thronū dei ratione passibilitatis. Unī Seuerian9 in sermone huius diei dicit sic. Beati quos natos videmus martyrio esse non seculo. Beati qui labores in requiem. in refrigeriū dolores: merores in gaudium cōmutarunt. Uiuunt viuunt: q3 vere viuūt qui pro xpo merent occidi. hec ille. Sciendum q3 genera martyrū sunt q̄ttuor. Primum est infantiū qui in odiuz dei occidunt̄ sine ꝓpria voluntate: licet non sine gratia dei. Exemplū de istis sanctis innocētib9. Unde Aug. in sermone de epiphania dicit sic. Nullo modo desereret istos infātes gratia saluatoris qui venerat querere q̄ perierat. non solum in carne nascendo: veruetiaz in cruce patiendo. Nam qui potuit nat9 habere p̄dicatores angelos: narratores celos adoratores magos: potuit & illis ne sic p eo morerentur p̄estare bos si scirer illa morte perituros: & nō pot9 maiori felicitate victuros. absit. vt ad liberandos homines veniens de illoz̄ p̄emio qui pro eo interficiebantur nihil egerit: qui pendens in ligno p eis a quibus interficiebatur orauit. hec ille.

Secundum genus est infirmantium qui non possunt fugere mortem quam libenter

vitarent: nisi deū moztaliter offenderent. & tunc potius eligūt mozte q̄ vitā. Exemplū de eleazaro qui magis gloziosam mozteq̄ vdibilē vitaz in transgressione divine legis elegit. vt dicitur. ij. Machab. Tertiū genꝰ est perfectoz qui mozte non fugiunt sed expectant: Iz fugere possint. Exemplū de Jacobo apostolo q̄ expectauit herodē nolens discedere donec occisus fuit ab eo. vt dicit Act. xij. Quartū genus est perfectissimoꝝ qui non solū mozteq non fugiunt: ūmo eā insequuntur. Exemplū de paulo qui agabo prophete respondit predicenti sibi futuram persecutionē in hierusalē q̄ non solum alligari: sed etiam mozi paratus erat &c.

Sexto innocentes sunt

ante thronū dei ratione flebilitatis. Unde Jo. Crisost. in sermone huius diei dicit sic. Paruuli plozabant eo q̄ a matribus separabantur: matres yulabant eo q̄ a filijs de solabantur. Sciendū q̄ matres istoz̄ innocentum fuerunt marryres p̄opter quat tuoz. Primo p̄opter geminū dolorē quem passe sunt in occisione filioz̄ suoz̄. Unde Crisō. vbi supra ait. Erat videre maiorem dolorē in matribus remanētribus q3 in paruulis mozientib9. Unū quidē paruuli sustinebant dolorē. nondū enī sciebant mortis timorē. Matres vero duplicē patiebātur. vnū q̄ interfici paruulos suos intuebātur. alteruz quoq3 q̄ a filijs ipse desolabantur. In paruulis denīq3 moꝛs eoꝝ beata finem faciebat doloris. In matribus autē paruuloꝝ memoꝛia semp erat reparatio doloꝛis. Hec ille. Secundo p̄opter lacheymarum abūdantiā que fuerunt eis loco baptismat. Unde Seueri. in sermone huius diei dicit sic. Beati ventres q̄ portauerunt tales: beata vbera que se ꝛalibus effuderunt. beate lacheyme que pro talibus fuse flentibus gratiā baptismatis contulerunt. Nam diuerso modo dono vno in lacheymis suis & matres & sui filij in suo sanguine baptizantur. Hec ille. Tertio p̄opter martyrij filiorum tolerantiaz. Idē enī martyriū quod portauerunt filij in coꝛpoꝛibus pertulerunt matres in coꝛdibus. Unde Seueri. vbi supra ait. In martyrio filioz̄ matres passe sunt. Naz glacius filioz̄ pertransiens membra ad coꝛda matruz deuenit. Et necesse est vt sint p̄emij consortes que fuerūt socie passionis. Martyrū matres tulerūt quicquid & angoꝛis exiꝛit & doloꝛis. & ideo nō carebunt martyrij gaudio martyrij lacheyme quas fuderunt. Hec ille. Quarto p̄opter effectuū repugnantiā. Unī Jo. epus in sermone huius diei dicit sic. Duo illa diuersa conspicio: fletū & consolationis cōtemptuz Sed condicio a matre deflet̄ur: & spe gloꝛie consolatio humana cōremnitur. Pietatis affectus in fletibus declaratur: sed ex occisoꝝ gloꝛia repudiū consolationi indicitur. pugnant in matre affectus & fides. Humanitas cū deuotione certat. Plangit affectꝰ sed fides exultat. deflet humanitas: sed deuotio consolatur. Licuit enī matri humanitus flere. non licuit consolatione humanitus indigere. hec ille. Sic ergo patet q̄ matres sanctoz̄ innocentū non sunt minoris meriti quo ad martyriū q̄z sunt ipsi innocētes. Jō cū eis sunt añ thronū dei &c. Amē.

Jn festo circuncisionis dñi. Sermo. ix.

Onsūmati sunt dies. Luce. ij. & in euāgelio p̄cis solēnitat̄ btūs Mathe9 loquēs de xpo. v. c dicit sic. Nolite putare q̄m venit soluere legē aut ꝓphetas. nō venit soluere: sed adimplere. Nō exponens Crisō. dicit sic. Legē impleuit primo quidē mihi trāsgredi endo legaliū. Secō iustificando p fidē q̄ō lex p litteraz facere nō valebat. Sup quo moueo talē questionē. Utrū ꝓuersatio xpi recta debuerit esse 6m legē p̄cepta. Ad istā questionē rñdēs sctūs Tho. iij. pte. q. xl. ar. iiij. dicit sic. Xpus in oīb9 6m legis p̄cepta ꝓuersat9 est. Jn cui9 signū etiā voluit circūcidi. Circūcisio enī est quedā p̄testatio legi implēde. 6m illud Gal. v. Testificoz oi hoi circūcidēti se q̄m debitoz est vniuerse legis faciēde. Voluit autē xpus 6m legē cōuersari ꝓpter quattuoz. Primo quidē vt veterē legem cōprobaret. i. esse datam a deo quam ipse in se obseruauit. Secō vt ipse in seipo eā obseruādo assūmaret & terminaret ostēdens q̄ ad ipm erat ordinata. Tertio vt iudeis occasionez calūniandi subtraheret ne dicerent. iō te nō recepim9 q3 dissimilis es patrib9. Quarto vt homes a seruitute legis liberaret. 6m illud Gal. iiij. Misit de9 filiū suū factū ex muliere natū sub lege vt eos q̄ sub lege erant redimeret. Et q3 hodie incepit hec liberatio a seruitute legis per circūcisionem iesu christi & saluatio per impositionē nominis eius: ideo dicitur. Consum-

mati sunt dies scilicet legis seruilis.
Consummati sunt dies.
¶Reconciliationis.
¶Restaurationis.
¶Renouationis.

¶Primo cõsummati sunt

dies reconciliatõnis. Nã humana natura in adã ita fuit corrupta q̃ oẽs ab ipo ppagati corrupcões traxerũt. q̃ si massa fuerit corrupta. rũc quicq̃d inde trahit erit vitiatũ. Quãuis aũt deus aiam purã corpori infundat. rñ ex vase i. corpore corrũpitur ⁊ vitiatur. ꝓpterea deus a principio remedia instituit contra pcñm originale quibus remedijs hõ deo reconciliaret. Que quidẽ fuerũt quatuor. Primũ fuit oblatio. ⁊ istud incepit ab abel ⁊ duravit vsq̃ ad diluviũ. Gen. iiij. Respexit deus ad abel ⁊ ad munera eius. Secũdũ fuit sacrificiũ. ⁊ istud icepit a noe ⁊ duravit vsq̃ ad abrahã. Gen. viij. Edificauit noe altare dño ⁊ de mũdis aialibus ⁊ volucrib⁹ obtulit olocausta. Tertiũ fuit decimatio. ⁊ istud incepit ab abrahã ⁊ melchisedech. Gen. xiiij. Dedit ei decimas ex omibus. Quartũ fuit circũcisio. Gen. xvij. Circũcidetur in vobis omne masculinum. Di modi reconciliandi hodie consummati sunt in xpo dñ eos in se suscepit. Adã qui dem satisfacere debebat ⁊ penã portare. sed nõ poterat: ideo xps penã portauit: ⁊ sic satisfecit. ps. Que nõ rapui tunc exoluebam Hodie nãq̃ scipm obtulit oblationẽ ⁊ hostiã deo offerens decimũ ordinẽ. i. hominũ subijcians se legi circũcisionis ꝓpter quatuor. Prio vt legẽ impleret. Roma. v. Dico cñi iesum xpm ministrũ fuisse circũcisionis ad cõfirmãdas ꝓmissiones patrũ. Secundo vt verũ corpus se habere ostẽderet. Tertio vt incarnatõnis mysteriũ dyabolo occulteret ne ipm agnosceret verũ deũ quẽ circũcidi videbat tanq̃ peccatorẽ. Quarto vt humilitatem ⁊ obedientiã commendaret quibus deo reconciliamur.

Secũdo ꝓsummati sunt

dies restaurationis. Nã hõ erat exclusus a celo. inclusus in lymbo. conclusus in exilio. reclusus in dispendio. Et quia non poterat se ab his liberare: conueniens erat vt xps hodie sanguinẽ suũ effunderet in restaurationem nature humane. Facit enĩ sicut bonus mercator qui quando aliquid emit nõ statim facit plenã solutionẽ: sed primo dat arrã in signũ rei empte. Sic xps tanq̃ mercator volens emere naturã humanã ꝓcio sui sanguinis hodie effundit sanguinẽ suũ in arrã precij in die parasceues super banchũ crucis persolwendi integraliter tc. Primo homo erat exclusus a celo nec poterat redire propter multa impedimenta. Nã porta celi erat clausa. Gen. iij. Collocauit dñ ante paradisũ cherubin. Itẽ obligatio ad penã eternã. hõ dr ibidẽ. ⁊ flammeũ. Item seuera iusticia. iõ dr ibidẽ. gladiũ. Xps ergo effundit sanguinẽ suũ hodie vt poterat celi apiari: vt ignẽ gehenne extinguat: vt diuine iusticie satisfaciat. Hiero. Sãguis xpi clauis est paradisi. Secundo hõ erat inclusus in lymbo obseratis portis: vnde nõ poterat inde exire. Xps hodie effundens sanguinẽ suũ letificauit sanctos patres qui ibi detinebanꝫ astricti. Splendor quidã apud eos apparuit. Esa. ix. Populus qui ambulabat in tenebris vidit lucẽ magnã. Tertio hõ erat reclusus in exilio detentus a dyabolo in seruitutẽ oppressus multis tribulationibus. Xps hodie effundẽs sanguinẽ suũ cõfrigit potentiã dyaboli dũ caro circũcidi tur: peccator creditur. sed sanguis innoxiꝫ dũ effunditur homo restauratur: ⁊ sic dyabolus decipit. etiã hõ in tribulationib⁹ suis cõsolatur dũ pro eo precium sanguinis xpi persoluit. Vita ei hois est in sanguine. Leuit. xvij. Anima omnis carnis in sanguine est. Sed vita est a deo. ideo sanguis debet offerri deo. Sanguis aũt animaliũ non iustificabat hominẽ peccato. ꝓpterea oportuit vt sanguis christi hominẽ iustificaret tc. Quarto homo erat conclusus in dispẽdio Quia inmundus: durus: fugitiuus ⁊ cecus. Xps aũt hodie fudit sanguinẽ suũ in lauacrũ nostre purificationis. Apoc. i. Dilexit nos ⁊ lauit nos a peccatis nostris in sanguine suo. Ecce restaurario.

Tertio consummati sunt

dies renouationis. Nã hodie impositũ est nomen puero nato. De quo Esa. lxij. dicit. Vocabitur tibi nomẽ nouum quod os domini nominauit. Hoc aũt nomen exprimitur in euangelio hodierno. Vocatũ est nomen eius iesus: scz ꝺm rationez spiritualis ⁊ vniuersalis saluationis. ⁊ ꝺm hoc dicitur nouum. Hoc enim nomen est verbum: quia in principio erat verbum. Est etiam prono

men q̃ ponit̃ p nois⁹ oium electoꝝ. Apoc. xiij. Habẽtes nomen eius scriptũ in frontibus suis. Est etiaꝫ participiũ: q̃ partẽ capit nois. s. naturã hois nõ culpã. quia partem capit verbi. s. personã: ⁊ occultans gloriã. Est etiã aduerbiũ: q̃ hoiem assumptũ facit stare iuxta verbũ diuinũ in eodẽ supposito. Est etiaꝫ interiectio: q̃ interponit se vt fidelẽ mediatorẽ inter deũ ⁊ hoiem. Est etiã coniũctio: quia ꝯiũgit summũ infimo: deũ limo: verbũ homini: virginitatẽ matri: lapsum miserie g̃ orie summi dei. Propter ista hoc nomẽ est nouũ. Licet aũt hoc nomen iesus impositũ fuerit aliis qui fuerunt ante hunc puerũ natũrñ alia rõne. Unde scrũs Tho. iij. pte. q. xxxvij. arti. ij. in rub. dicit sic. Nomina singularium hominũ semper imponuntur ab aliqua proprietate eius cui nomen imponitur: ⁊ hoc quattuor modis. Uel a tpe sicut imponuntur nõa aliquoꝝ sctõꝝ his qui in cor festis nascuntur. Uel a cognatiõe. sicut cũ filio imponitur nomẽ patris: vel alicuius de cognatione eius. Sicut propinqui ich̃ris baptiste voluerunt eũ vocare nomie patris sui Zachariã. non aũt iohannẽ: q̃ nullus erat in cognatione eius qui vocaretur hoc nõe. vt dicitur Luce. i. Uel ab euentu. Sicut Joseph vocauit primogenitũ suũ Manassen dicẽs. Obliuisci fecit me deus oium laborꝫ meoꝝ. Gen. xli. Uel etiã et aliqua qualitate eius cui nomen imponitur. Sicut Gen. xxv. dicitur. q̃ qui primo egressus est de vtero matris rufus erat: ⁊ totus in more pellis hispidus vocatus est nomen eius Esau quod interpretatur rube⁹. Nota aũt q̃ imponunt diuinit⁹ aliquib⁹ semp significant aliq̃d gratuitũ donũ eis diuinit⁹ datũ. Sicut Gen. xvij. dicitur est abrahe. appellaberis abrahã: q̃ patrem multarũ gentiũ constitui te. Et Math. xvi. dictũ est petro. Tu es petrus ⁊ super hanc petrã edificabo eccliam meaꝫ. Quia ergo homini xpo hoc mun⁹ gratie collatum erat vt per ipm omnes saluarentur: ideo conuenienter vocatũ est nomen eius iesus. i. saluatoꝝ. Hec Tho. Circa hoc nomen videnda sunt quattuor. Prio a quo istud nomen Iesus fuit ei impositũ. Secundo quare fuit ei impositũ. Tertio ad quid fuit ei impositum Quarto quare fuit vocatus xps. In his stat omne mysterium huius nominis. Primo istud nomen iesus fuit impositum puero hodie circũciso a multis: scz a patre. Unde in apocriphis esdre dicitur. Renelabitur filius cum his qui cum eo iocundabũtur: ⁊ morietur filius meus iesus ⁊ conuertetur seculum. A propheta Abacuch. iij. c. Ego autem in domino gaudebo ⁊ exultabo in deo iesu saluatori meo. Ab ãgelo Luce. i. Uocabis nomen eius iesum. A matre Luce. ij. Uocatũ est nomen eius iesus tc. Triplicem iesum in scriptura legimus: scz iesum naue. ⁊ iste saluauit ab exilio desertũ ⁊ diuisit terrã promissionis. Josue. xiij. Similiter iesum filium Josedach. ⁊ iste saluauit. quia edificauit templum vbi egit summum sacerdotium. Zach. iiij. Audi iesu sacerdos magne tc. Item iesum filium Syrach: qui fuit doctor ⁊ propheta. Sed noster iesus hodie circuncisus diuisit terrã viuentium: scz beatitudinem eternam. Reedificauit templum virtutis ⁊ gratie ruinosam reparando naturam humanam. Qui fuit propheta vir potens opere ⁊ sermone docens in doctrina dei sicut poterat scz habens. Et illi quidẽ non fuerunt veri iesus. Sed premissi sunt tanq̃ baculus Melyfei ad mortuum. vnde vacui fuerunt a vera salute. Nam baculus superpositus fuit mortuo: ⁊ non erat vox neq̃ sensus. Descendit hic noster iesus qui saluum fecit populum suum a peccatis eorum. quia vox ⁊ sensus ⁊ vita redierunt. Nam vir iste propheta potens opere ⁊ sermone de excelso monte ceIorum descendens: quasi alter helyseus de monte carmelo visitare dignatus est hominem: inclinari dignatus est iacenti: contabi ⁊ coequari paruulo ceco impertiri lumẽ oculorum suorum: ⁊ os murum oris proprij oscula soluere. debiles scz manus robore ⁊ contactu suarum solidare. ⁊ flatu q̃ exuerat sua respiratione intromittere: tribuens cordi sentire fideliter: proferre laudem vtiliter: ⁊ manu opari efficaciter. Puer autem oscitauit septies: quia quinq̃ sensus exteriores ⁊ duos interiores inspiratio ni iesu reddit conformes: dicens. Cor meũ ⁊ caro mea exultauerunt in deum viuum. Septies in die reddendo sibi laudem. vere itaq̃ est iesus. Secundo istud nomen iesus fuit hodie impositum huic puero: quia est premium humane retributionis in statu glorie. Hec enim figurant ipse littere ex quibus componitur hoc nomen iesus. scz J. H. S. ⁊ titulus superpositus que faciũt iesus. Nam J. significat personaꝫ dicatio.

H. significat inspiratione scitatis. S. vero significat inclinatõne maiestatis. Titulus aut significat redemptionem captiuitatis. Primo. J. significat personã diuinitatis. Quia hec lra. J. est media vocaliũ. Sic filius dei est media psonarũ in trinitate. hec lra. J. est minima in forma ⁊ maxima in facto. Sic filius dei est minimus in forma humanitatis: ⁊ maximus in facto redemptionis. Hec lra. J. in metro ẽ aliqñ simplex vocalis. vt in hoc verbo ibo. aliqñ simplex cõsonans. vt hierlm. aliqñ duplex cõsonans. vt maior. quia mediat inter duas vocales. aliqñ est syllaba. vt ibo. aliqñ est dictio. vt in hoc imperatiuo J. qđ est vade. Eodẽ mõ hec lra. J. est caput huius noĩs iesus. quia puer hodie circũcisus est caput oĩm electorũ. Epb. i. Constituit eũ caput sup vniuersam ecclìam. s. electoꝝ. Jtẽ est media inter ḋnq; vocales: qz est medius in gentiũ vocatione que per ḋnq; ciuitates designãtur. Esa. xxx. In die illa erũt ḋnq; ciuitates in terra egypti loquẽtes lingua chananea. Ciuitas solis vocabitur vna. i. in die xpi erũt ḋnq; ciuitates in mũdo. s. ecclìa antiochena. cõstantinopolitana. alexãdrina. hierosolymitana. ⁊ romana. Que vocatur ciuitas solis ppr̃ summũ pontificẽ. loqntes lingua zeli xpianitatis. Hec lra. J. est syllaba in sono pdicatis. Luc. iiij. Alijs ciuitatib⁹ oportet me euãgelizare regnũ dei: qz ido missus sum. Dictio est in verbo imperatis. Matth. viij. Jmperauit vẽtis ⁊ mari. Est vocalis per se sonũ faciẽs in gra pdestinatõis. Est simplex cõsonans in gra iustificatiõis. Est duplex ꝛsonans in schola fruitiõis. s. aie ⁊ corporis. Est duplex ꝛsonãs in gra meditationis. s. inter deũ ⁊ hominẽ. Paulus. Media est dei ⁊ hoĩm hõ xps iesus. Est duplex cõsonãs in vinculo vniõis. Matth. xviij. Ubi fuerint duo vel tres cõgregati in noĩe meo ibi sum in medio eoꝝ ⁊c. Scdo. H. significat inspiratione scitatis. Est em̃ in metro ac si nõ sit. Sic ⁊ inspiratio spũsti est ad cõceptionẽ pueri circũcisi hodie ac si nõ fit qz nõ est pater xpi. Similiter. V. est littera octaua in alphabeto: qz xps resurgẽs nouissime resurrectionis mysteriũ qđ p octauũ significaf ꝛsecrauit. Et sicut. M. nõ computaf inter litteras cũ sit aspiratio: sic xps nõ computatur inter homines naturaliter genitos cũ de inspiratione spiritussanctivoluerit cõcipi. Unde spõsa scilz beata virgo Eanḋ. vi. dicit. Dilectus meus mihi: scz de spiritusancto sacrando ⁊ fecundando vterũ meũ. ⁊ ego illi. s. ꝛcipiendo illũ de substãtia carnis mee ministrando sanguinẽ purissimuz. Qui pascitur inter lilia scz castitatis ⁊ integritatis corporis mei. donec aspret dies. id est per inspirationẽ spiritussancti formetur xpus qui est verus dies ⁊ lux noui testamenti. ⁊ inclinẽtur vmbre scz veteris testamenti. ad ipm adorandum tanq̃ veritatẽ. Tertio. S. significat inclinationẽz maiestatis: quia puer hodie circumcisus rigore iustitie inclinauit in dulcedinẽ misericordie. Hec littera. S. si capitalis ponaf ex toto se humiliat: ⁊ quasi se inclinat. in hac forma. s. Si aũt finalis ponatur: tota contrahitur breuiatur dilatatur in hac forma. s. Sic ⁊ verbũ altissimũ abbreuiaf in nostra natura ⁊ contrahitur totum in amore nostro. Jere. xxxi. Jn charitate perpetua dilexi te: ideo attraxi te miserãs. Quarto titulus superpositus significat redemptionẽ captiuorum per completũ amoris signũ. cũ in cruce clamans dixit. Cõsummatũ est. propter ea Job. xvij. ait. Opus consummaui quod dedisti mihi vt faciã. Tertio istud nomen iesus fuit hodie impositũ huic puero propter multiplicẽ buĩ⁹ noĩs effectuz. ideo Eanḋ. i. dicitur. Oleũ effusum nomen tuũ propter variã suauitatẽ eius. Est em̃ primo pimo penitentibus in refugiũ. Quis em̃ peccatoꝝ non timeat nomẽ diuine potentie. Quis audeat sustinere dominũ vltionuz. Sed ecce iesus dulce refugiuz in quo exinanitur maiestas ⁊ dulcescit pietas. Jpe est spes vnica ad veniam. Matthei. i. Vocabis nomen eius iesum. Ipse enim saluum faciet populum suũ a peccatis eorum. Et. i. Joh. ij. Scribo vobis filioli mei quoniam remittuntur vobis peccata propter nomen eius ⁊c. Secundo egrotantibus in remediuz. Marci. xvi. In nomine meo super egros manus imponẽt: ⁊ si mortiferum quid biberint non eos nocebit. Super quo Bernardus ait. Habes o anima mea reconditum electuariuz in vasculo nominis huius quod est iesus. qđ nulli tue pesti vnq̃ inueniatur inefficax. Habes anima mea in nomine iesu vnde actus tuos prauos corrigas: vel minus perfectos diligenter impleas. Habes vnde sensus tuos aut ne corrumpantur serues: aut si corrumpantur sanes. Hec Bernardus. Exemplum de infirmo quem sanauit dyaconus

adhuc infidelis presente Paulo ad nomen iesu. Act. Tertio pugnantibus in prefidiũ. Rex enim non permittit perire ciuitatẽ vel seruũ inuocantẽ nomen eius. Sic facit puer hodie circumcisus. pñs. Protegã eũ quoniã cognouit nomẽ meũ. Et Prou. viij. Turris fortissima nomen dñi: ad ipsuz recurrit iustus ⁊ exaltabitur. Exemplum de beata Agata que inuocato nomine iesu feras immanissimas mãsuefecit. Quarto patientibus in solatiũ. Nã xpus patientes consolatur dicens Matth. v. Beati estis cũ maledixerint vobis homines: ⁊ dixerint oẽ malum aduersum vos mentientes propter nomẽ meũ. Et Act. v. Jbant apostoli gaudentes a conspectu concilij: quoniaz digni habiti sunt pro nomine iesu contumeliam pati. Quinto proficientibus in auxilium. Unde pñs. Deduxit me super semitas iustitie propter nomen suũ Et Bern̄. Siquidẽ cũ nomine iesu hominẽ mihi propono mitem: humilẽ: sobriũ: benignuz: castũ: misericordẽ: ⁊ omni denicq honestate conspicuũ. Jdeo semper in sinu mihi sit iesus: semp in manu: quo mei omnes sensus in ipm dirigantur ⁊ actus. Hec Bern̄. Et pñs. Dñe in lumĩe vultꝰ tui ambulabunt. ⁊ in no. tuo exultabunt. ⁊c.

Sexto deficientibus in subfidiũ. quod figuratũ est Act. iij. vbi ait Petrus illi claudo. In nomine iesu xpi surge ⁊ ambula. Si qs em̃ sedet per pigriciã. sanat illũ iesus excitãdo to: pore. Si quis deficit per impotentiã sanat illũ iesus tribuendo vigorem. Unde Bern̄. Cũ iesum nomino hominẽ mihi propono qui ⁊ suo me sanet exẽplo ⁊ roboret adiutorio. Excitat em̃ torporem meũ iesus deus ⁊ homo ⁊c. Septimo confitentibus in honorẽ. Unde Job. i. dicitur. Dedit eis poreſtatez filios dei fieri his qui credunt in nomine eius. Non em̃ est modicus honor in sorte filioꝝ dei cõputari. Apls. Si filij ⁊ heredes: heredes quidẽ dei coheredes aũt xpi. Roma. viij. Octauo predicantibus in testimoniũ. Unde Mar. xvi. dicitur. In nomine meo demonia ejcient: linguis loquentur nouis. Et pñs. Deus docuisti me a iuuentute mea ⁊ vsq̃ nunc pronuntiabo. Nono memorantibus in suspirium. Nihil em̃ ita excitat animẽ desideriuz sicut hoc nomẽ iesus. Unde Bernardus. Dulcis iesu memoria dans vera cordis gaudia. Sed super mel ⁊ omnia eius dulcis presentia. Nihil canitur suauius: auditur nihil iocundius. Nil cogitatur dulcius q̃ iesus dei filius. Exemplũ de beato Jgnatio in cuius pectore erat scriptum ⁊c. Decimo postulantibus in suffragium. Joh. vi. Si quid petieritis patrez in nomine meo dabit vobis. Et hoc si petãtur salutaria ⁊ proficua ad salutẽ eternam aliter non ⁊c. Undecimo esurientibus in fructũ. Est em̃ non solũ lux anime: sed etiã cibus. An non totiens cõfortaris quotiẽs iesu recordaris. Aridus est omĩs cibus nisi hoc oleo condiatur. Quid em̃ ita mentez cogitantis impinguat. Quid ita excitatos reparat sensus: virtutes roborat: vegetat mores: ⁊ castas fouet affectiones. Tua iesu dilectio: gratia mentis refectio: replet sine fastidio: dans famẽ de fidẽrio. vt ait Bernardus ⁊c. Duodecimo peruenientibus in premiũ. Unde pñs. dicit. Gloriabũtur in te oẽs qui diligunt nomen tuũ. Et Apoc. xiij. Vidi supra montẽ syon agnũ stantem ⁊ cũ eo centuz quadraginta quattuor milia habentes nomẽ ⁊c. Quarto vocatus est xpus. Nam hoc nomen fuit prefiguratũ singulariter in sacerdotio: in regno: in prophetia: in prelio. Dicitur enim xpus ab vnctione ⁊ hi quattuor vngebantur: scilicz sacerdos: rex: propheta: pugil. Puer noster hodie circumcisus fuit: pphetã predicando: pugil patiendo: sacerdos moriendo: rex resurgẽdo. Jdeo pñs. dicit. Unxit te deus deus tuus oleo letitie pre cõsortibus tuis. Conferam⁹ rem nomini. Hoc enim nomen non scribitur litteris latinis sed grecis. scz. x. p. c. cũ apice superpositũ quod apud latinos nihil sonat. propter excellentiã dignitatis huius nominis quia ista vnctio manat a pectore dei patris Nam hec littera. x. gerit figurã crucis. P. indicat cõflictũ passionis. C. innuit triumphum coronationis. Aper superpositus demonstrat titulũ superscriptionis. Et sic cõpletur vnctio: vt sic cum samaritana dicere possimus. Scio quia messias venit qui dicitur xpus. Hec nanq̃ littera. x. fuit inuenta rome tempore Octauiani augusti: cuius tẽpore natus est xpus in mundũ: ad significandũ q̃ ille iam venerat q̃ esset auctor vniuersalis salutis: qui ⁊ rome erigeret vexillum sancte crucis: ⁊ ibi institueret vnctionẽ sancte sedis. Hec littera. x. semper est duplex cõsonans. Quia regnũ ⁊ sacerdotiũ simul in xpo significat ⁊ dei ⁊ hoĩm in vna psona vnit. Hec littera. p. significat passionis cõflictum in sanctis martyribus cũ romanis

impatoribus. Nec littera. c. diminuta: quia semicirculus significat dignitatem pontificū: sed imperfectaz in hac vita donec corona gratie vite pñtis terminet in coronaz glie eterne. Tādē titulus suppositū designat pacem datā ecclie p Constātinū ad multiplicandū religionē iesu xpi p quez renouate t fundare sunt ecclie in bonorē nois iesu xpi Juxta illud ps. Afferte dño glīaz nomini eius adorate dominum in atrio sancto eius. Ad quam nos tc. Amen.

In festo epyphanie dñi. Sermo. x.

Vidimus stellā eius

Matth. ij. t i euāgelio pñtis solennitatis. Esa. pphēta. xlv. c. dicit sic. Vere tu es dūs absconditus sanctus israel saluator. Super quo moueo istā questionē. Utrū iesu xpi nativitas in salute humani generis ordinata debuerit oib⁹ hoib⁹ rōnabiliter esse manifesta. Ad istā qstionem rndēr duo doctores noui testamēti. Primus est beatus petr⁹ apl's Act. x. dic. Dedit eū manifestū fieri nō oi pplo: sed testib⁹ predestinatis a deo. Pertinet aūt ad diuine sapie ordinē vt dei dona t secreta sapie ci⁹ nō equaliter ad oēs: sed immediate ad quos dā pueniāt t p eos ad alios deriuent. Usi hoc etiā debuit circa iesu xpi nativitatē obseruari vt nō oib⁹ xp⁹ manifestaret: sed quibusdā p q̄s posset ad alios pucnire. Scōus est scrūs Tho. iij. pte. q. xxxvi. arti. i. dic sic. Nativitas xpi nō debuit oib⁹ cōiter esse manifesta. Primo q dem quidē p hoc impedita fuisset humana redemptio q̄ p crucez ei⁹ pacta est. qz vt dr. i. Cor. ij. Si cognouissent nunq̄ dñm glorie crucifixissent. Secōo qz hoc diminuisset meritū fidei p quā venerat hoies iustificare. Sm illud Roma iij. Justicia dei p fidē iesu xpi. Si enī manifestis indicijs xp̄o nascenti ei⁹ nativitas oib⁹ apparuisset rōnabiliter rōfidei q̄ est argumentū nō apparētiū. vt dr Heb. xi. Tertio: qz p hoc venisset in dubiuz veritas humanitatis ipius. vñ Aug⁹ dicit in epla ad volusianuz. Si nullas ex puero in iuuēture mutaret crates: nullos cibos nullos caperet somnos. nōne opinionē confirmaret erroris: nec hoiem verū vllo mō suscepisse crederet. t dū oia mirabiliter facit auferret qd̄ misericorditer fecit. Usi de gra dei saluatoris eruditi crāt oēs hoies ad salutē. nō in principio nativitatis ei⁹: sed postea tpe procedēte postq̄ opar⁹ est salutē in medio terre. vñ post passionē t resurrectionez dixit discipulis Matth. vlt. Euntes docete oēs gētes. Nec Tho. Sciēdū q̄ nativitas xpi quattuor generib⁹ hoim fuit manifesta. Primo marie t ioseph q̄ instruēdi erāt de xpi nativitate antequ nasceret. qz ad eos p tinebat reuerentiā habere. plis cōcepte in vtero t obsequi nascituro. Sz qz cor testimoniū. ppter hoc q̄ erat domesticū fuisset habitū suspectū circa magnificentiā xpi. iō oportuit vt alijs manifestaret extraneis q̄rū testimonū suspectū esse nō posset. ppter ea ioseph certificat⁹ est ab angelo Matth. i. Joseph noli timere accipe mariā cōiugē tuam. Sō enim in ea natū est: de spūsctō est. Scōo manifestata ē pastoribus ipo die nativitatis xpi. vt enī dr Luc. ij. Erant pastores in eadē regiōe vigilātes t custodientes vigilias noctis sup gregē suū. t vt discesserunt ab eis angeli in celū: loquebātur adinuicē. Trāseam⁹ vsq̄ bethleē t videam⁹ hoc verbū q̄ factuz est t q̄ fecit dūs t ondit nobis. t venerūt festinātes. Tertio aūt magi quenerūt ad xp̄m. xij. die nativitatis eius quo die festū epyphanie celebrat: vt est hodie. Si enī revoluto āno aut etiā duob⁹ annis pueniissent: nō iuenissent eū in bethleē: cū scriptū sit Luc. ij. Qz postq̄ pfecerūt oia sm legē dñi. s. pucrū iesum offerrēt in templū: reuerti sunt in galileā in ciuitatē suam nazareth. Quarto aūt manifestata est iustis in cōplo. xl. die a nativitate. vt hz Luc. ij. Symeon t anne pphet⁹: q etiā de illo pphetauerāt iō isti oēs dicūt vidim⁹ stellā ei⁹

Vidimus stellam
Corporalis representationis.
Spiritualis reuelationis.
Personalis incarnationis.
Supernalis fruitionis.

Primo nos magi vidi

mus stellā corpal⁹ repītatōis. Uñ scūs Tho. iij. pte. q. xxxvi. ar. v. dic sic. Dic manifestatio syllogistica fit p ea q̄ sūt magi nota ei cui ē alia manifestādū. ita manifestatio q̄ fit p signa dz fieri p ea q̄ sunt familiaria illis q̄b⁹ manifestat. Manifestū ē aūt q̄ viris iustis ē familiare t p suetū interiori spūsci edoceri ūstinctu absq̄ signoz sensibilium demōstratōe. s. p spūs pphie. Alij vo corpalib⁹ reb⁹ dediti p sensibilia ad intelligibilia deducunt. Judei cū cōsueti erāt diuia rīsa p āgelos accipe p q̄s etiā legē acceperāt. Sm

illō Act. vij. Accepistis legē in dispositiōe āgelor⁹. Gētiles vo t magi astrologi ostenti sūt stellarū cursū inspice. Et tō iustis. s. meonit ānē mānifestata ē xpi nativitas p interiorē instinctū spūscti. Sm illud Luce. ij. Nūnc accepit symeon a spūscto nō vi. se mor. nisi prius vide. xp̄m dñi. Pastoribus āt magi tāq̄ rebus corpalib⁹ dedit mānifestata ē xpi nativitas p appitōes visibiles. t qz nativitas nō erat pure terrena: sed q̄dāmō celestis: iō p sig̃ celestia vtriusq̄ naturas xpi manifestat. vt ci Aug⁹ dic in 9mo. de epypha. Celos āgeli birārt t sydera ornāt. vtriusq̄ g̃ celi enarrāt glīaz dei. Rōnabilit āt pastoribus tāq̄ iudeis apō q̄s freqnt facte sūt appitiōes āgelor⁹ reuelata ē nativitas xpi p angelos. Magi āt assueti consideratōe celestiū corpor mānifestata ē p signū stelle. qz vt dic Crisō. Per solucta eos dūs vocare voluit eis descendēdes. Secōa rō ē. qz vt Greg. dic. Judeis tāq̄ rōe vtentib⁹ rōnale animal i. āgel⁹ predicare debuit. Gentiles vero qui vti rōne nescebant ad cognoscendū deū non p vocē: sed p signa pducunt. Et sicut dñm tā loquentē annūciauerūt gentib⁹ predicatores loquentes: ita eū nondū loquentē elementa nuta pdicauerūt. Tertia rō est. qz vt Aug. dic in sermone epyphanie. Abrahe innumerabilis erat promissa successio. nō carnis semie sed fidei fecunditate generāda. t ideo stellarū multitudini est cōparata vt celestis p genies sperarēt. Et ideo gētiles in syderib⁹ designari ortu noui syderis excitant vt perueniant ad xp̄m. per quē efficiuntur semen abrahe. Quarta rō est. qz sicut dicitur in libro questionū noui t veteris testamenti. Magi illi sequebant traditionē Balaam: qui dixit Num. xxiij. Orietur stella ex iacob Uñ videtes stellā extra ordinez mūdi: hāc esse intellexerūt quā Balaā futurā indices regis iudeor. pphetauerat. hec Tho. Et sic p3 rō qualiter xp̄s voluit manifestare suaz nativitatem magis per stellā. Circa quā videnda sunt quattuor. Primo de materia ei⁹. Secōo de forma. Tertio de efficiētia. Quarto de fine ipius tc. Quantū ad materiam huius stelle sciendū q̄ hec stella q̄ magis apparuit nō fuit vna de celestib⁹ stellis ab initio creatis. Uñ Aug. in lib. 3 fausti dicit. Nō ex illis erat stellis q̄ ab initio itinerum suoz ordinē sub creatōnis lege custodiunt. sed nouo virginis ptu nouū sydus appuit Et scūs Tho. iij. pte. q. xxxvi. arti. vij. dicit sic. Sicut Crisō. dicit super Matth. Qz illa stella q̄ magis appuit nō fuerit vna celestiuz stellarū multipliciter manifestuz est. Primo quidē qz nulla alia stellarū hac via incedit. Nec enī stella ferebat a septentrione in meridiē. Ita enī iacet iudea ad persidem vnde magi venerunt. Secundo apparet hoc ex tempore. Non solū enī apparebat in nocte sed etiā in media die. quod non est virtutis stelle: sed nec etiā lune. Tertio quia quādoq̄ apparebat t quandoq̄ occultabatur Cū enī intrauerunt hierosolymā occultauit seipsam. Deinde vbi herodē reliquerūt monstrauit seipsam. Quarto quia nō habebat continuū motū. sed cū oportebat ire magos ibat. quando autez oportebat stare stabat. Sicut t de columna nubis que erat in deserto. Quinto quia non sursum manens partū virginis demonstrabat. sed deorsum descendens hoc faciebat. Dicit enī Matthei. ij. q̄ stella quā viderant in oriente antecedebat eos vsq̄ dū veniens staret supra vbi erat puer. Ex quo patet q̄ verbū magoruz dicentiū. Vidimus stellā eius in oriente. non est sic intelligendū quasi ipīs in oriente positis stella apparuerit existēs in terra iuda. sed quia viderunt eā in oriente existentē t precessit eos vsq̄ in iudeam q̄uis hoc a quibusdā sub dubio relinquat. Non aūt potuisset distincte dominū demonstrare nisi esset terre vicina. Et sicut ipe Crisostomo dicit. Hoc non videtur proprium esse stelle. sed virtutis cuiusdā rationalis. Unde videtur q̄ hec stella virtus visibilis fuisset in tali apparentiā transformata. Unde quidā dicunt q̄ sicut spiritussanctus descēdit super dominū baptizatū in specie colūbe: ita apparuit magis in specie stelle. Alij vero dicunt q̄ angelus qui apparuit pastoribus in specie humana apparuit magis in specie stelle. Probabilius tamen videtur q̄ fuerit stella de nouo creata. sed in aere vicino terre que sm dei voluntatē mouebatur. Unde Leo papa dicit in sermone epypha nie. Tribus magis in regione orientis stella noue claritatis apparuit: que illustrior ceteris pulchrior: q̄ syderibus in se intuentiū oculos animosq̄ converteret vt confestim aduerteretur nō esse ociosum quod tam insolitū videbatur. Ducusq̄ Tho. vbi supra.

Quantū ad formā sanctus Tho. eadē. q. arti. v. dicit sic. Sicut Crisō. refert. in q̄busdā scripturis apocriphis legitur q̄ quedaz

A.D.1.0.L.2.

gens in extremo oriẽtis iuxta oceanũ quã dã scripturã habebat ex nomine Seth. de hac stella ⁊ munerib⁹ eĩ⁹ offerendis q̃ gens diligẽter obseruabat hui⁹ stelle exortũ: positis explorat⁹ib⁹ .xij. qui certis tẽp⁹ib⁹ de nocte ascẽdebãt in montẽ. In quo postmodũ viderũt eã habentez in se quasi paruli formã: ⁊ super se similitudinez crucis. Hec Tho. Et sic patet ꝛc. Quantũ ad efficiẽtiã istius stelle sciendũ ꝙ vt scribit Tho. iij. pte. q. xxxvi. arti. v. dicit. Stella q̃ xpi natiuitatẽ manifestauit oẽm occasionẽ erroris subtraxit. vt eñ Aug⁹ dic⁹ ⁊tra faustũ. Nulli astrologi ⁊tra cõstituerũt nascentiũ hoim fata sub stellis: vt aliquaz stellarũ hoie aliq̃ nato circuitus sui ordiné reliquisse ⁊ ad eũ qui natus est perretisse assenerent. sicut accidit circa stellã que demonstrauit natiuitatem xpi. ⁊ ideo per hoc non cõfirmat error eoz qui sortẽ nascẽtiũ hoim astroz ordini colligari arbitrant. non aũt credit astroz ordinẽ ad homĩs natiuitatẽ posse mutari. Sili etiã vt Crisp. dicit. Non est hoc astronomie op⁹a stellis scire eos qui nascuntur sed ab hora natiuitat⁹ futura p̃dicere. Magi aũt tp̃s natiuitat⁹ nõ cognouerũt vt hic sumẽtes initium a stellarũ motu futura cognoscerẽt. ſ. potiꝰ ecõuerso. Et sicut Aug⁹ dicit in ſmone epyphanie. Magi ab angelis aliqua monitiõe reuelatiõis audierunt ꝙ stella xp̃m natuz significaret. ⁊ ꝑbabile videt ꝙ a bonis: q̃si in xp̃o adorãdo salus eoz iam quereb⁹. Hec Tho. Et sic stella illa nihil in xp̃o effecit: sed magoz corda p docuit tanq̃ veritatis index. qõ ad illuminationẽ fidei eoz ꝑtinebat ꝛc. Quantuz ad finẽ sctũs Tho. iij. pte. q. xxxvi. arti. viij. dicit sic. Magi sunt primitie gentiũ in xp̃o credentiũ in quib⁹ apparuit: sicut in quodã ꝑsagio fides ⁊ deuotio gentiũ venientiuz a remotis ad xp̃m. ⁊ ideo sicut deuotio ⁊ fides gentiuz est absq̃ erroꝛe p inspirationẽ sctiſpũs: ita etiã credendũ est magos a spiritu sctõ inspiratos sapiẽter xp̃o reuerentiã exhibuisse. Et sicut Crisp. super Matth. dic Si magi regẽ terrenuz quer̃tes venissent fuissent ꝓfusi qz tanti itineris labozẽ sine eã suscepissent. vñ nec adorassent: nec mũera obtulissent. Nũc aũt qz celestẽ regẽ q̃rebãt. ⁊ si nihil regalis excellẽtie in eo viderũt: tñ soli⁹ stelle testimonio ꝺtẽti adorauerunt. viderunt eñ hoiez ⁊ agnoscũt deũ: ⁊ offerũt munera dignitati xpi ꝙgruẽtia. aurũ quidẽ quasi regi magno. thus qõ in dei sacrificiũ ponit immolãt vt deo. mirrha qua mortuoꝝ corpa ꝓdunt ꝑhẽt tanq̃ p salute oĩum moriturꝰ. Et vt Greg⁹ dicit. Instruimur vt nato regi aurũ p qõ significat sapiẽtia offeram⁹ in ꝑspectu eĩ⁹ lumine sapie splẽdentes. thus autẽ p qõ exprimit orõnis deuotio offerim⁹ si p orationũ studia deo redolere valeam⁹. mirrhã que significat mortificationez carnis offerim⁹ si carnis vitia per abstinentiã mortificam⁹. Et sicut Aug⁹ dicit in sermone epyphanie. Cũ multi reges iudeoꝝ nati fuissent atq̃ defuncti: nullũ eoꝝ magi adorandũ quesierũt. Non itaq̃ regib⁹ iudeoꝝ quales illic esse solebant hunc tam magnũ honorem longinqui alienigene ⁊ ab eodem regno prorsus extranei a se deberi arbitrabant. Sed talẽ ngtũ esse didicerunt in quo adorando se salutez que ſm deum est consecuturos minime dubitarẽt. Hec Thomas. Et sic patet ꝛc.

Secũdo nos magi vidimus stellã spũalis reuelatiõis. i. fidei in cordibus nr̃is de diuinitate ⁊ hũanitate istius pueri.

Sciendũ ꝙ dyabolus volẽs seducere mẽtes istoꝝ magoꝝ ne crederẽt ꝙ sit ver⁹ deus ⁊ messias ꝓmissus in lege: addusit decẽ rones valde apparẽtes: quib⁹ respõdent magi vt ps. Prima rõ est. Iste puer generãdus annũciat femine. g̃ est hõ ⁊ nõ de⁹. ps. xviij. qz Ysaac: Sampson: Jobes baptista annũciant⁹ maribꝰ ⁊ patrib⁹ eoz: q̃ eñ nõ fuerũt nisi hoies. Rident magi ⁊ dicunt. Verũ est ꝙ iste puer annũciat⁹ femine sed virgini. Vñ Esa. vij. dic. Ecce virgo cõcipiet ⁊ pariet filiũ ⁊ vocabit⁹ nomen eius emanuel. i. nobiscũ de⁹. Et Ezech. xliij. Vidi portaz in domo dñi clausam. Et Dan. ij. Lapis absciſus est de mõte sine manibus. Et Malach. iij. Statim veniet ad templũ suũ dñator quẽ vos q̃ritis: ⁊ angel⁹ testamenti quẽ vos vultis. Cõueniens eñ fuit vt virgini annũciaret⁹ cõceptio saluatoris: vt redderet mentez ei⁹ attentã ad tante rei ꝓfiderationẽ. qõ q̃dẽ fecit eã salutãdo quadã noua ⁊ insolita salutatiõe. Vñ Origenes dicit sup Lucã. Qz si sciuisset ad aliũ quẽpiã simile factũ esse sermonez: vtpote q̃ habebat legis scientiã: nunq̃ eã quasi peregrina talis salutatio terruisset. Jn qua quidem salutatiõe ꝓmisit ydoneitatẽ eius ad cõceptũ: in eo ꝙ dixit gr̃a plena. Expressit

cõceptũ in eo ꝙ dixit dñs tecũ. ⁊ pnũciauit honorẽ ꝓsequentẽ cũ dixit bñdict⁹ tu in mulie. Secunda ratio est. iste puer cõcipit in vtero femine: ergo est hõ ⁊ nõ de⁹. patz ꝓpria qz de⁹ cũ sit infinit⁹ oĩa impler. iuxta illud propheticũ. Celũ ⁊ terrã ego impleo. ergo non põt claudi femine vtero. Rident magi ⁊ dicunt. Concipit eñ cõueniẽter in vtero femine. qz vt Aug⁹ dicit lib. xxiij. ctra faustũ qui hac obiectiõe vtebat. Non plane inquit catholica fides q̃ xp̃m dei filiũ natũ ſm carnẽ credit ex ꝛgine: nullomodo eũ dẽ dei filiũ sic in vtero mulieris ĩcludit q̃si extra nõ sit q̃si dei ⁊ terre administratione deseruerit. q̃si a patre recesserit. Sed vos manichei corde illo quo nihil ꝓtestis nisi corporalia fãtasmata cogitare ist⁹ omino nõ capitis. vt eñ dic in epla ad volusianũ. Dominus iste sensus est nihil nisi corpora valentiũ cogitare: quorum nullũ põt vbiq̃ esse totus: q̃n ꝑ innumerabiles partes aliud alibi habeat necesse est. Longa alia est natura aie q̃ corporis quãto magis dei q̃ creatoꝛ est aie ⁊ corporis nouit vbiq̃ totus esse ⁊ nullo cõtineri loco. Nouit venire nõ recedendo vbi erat. nouit ubire nõ discedendo quo venerat. vnde nõ est facta mutatio in deo sed in homĩe assumpto. Sicut ps de sole in nube vbi nulla ẽ mutatio ex parte solis sed ex parte aeris lumẽ deferentis ꝛc. Tertia ratio ẽ. Iste puer nascitur ⁊ parturit ex femina: ergo est hõ ⁊ nõ de⁹. patz ꝓpria qz sicut moz hoim subsecuta est ex ꝑcõ ꝓnoz parentũ. ſm illud Ben⁹. v. Quacũq̃z die comederitis ex eo morte morieminꝰ: ita etiã dolor par⁹. ſm illud Ben⁹. iij. In dolore paries filios: sed hoc nõ conuenit deo. Rident magi ⁊ dicũt. Iste puer sine dolore matris nascit: qz dolor par⁹ consequitur in muliere cõmixtiones virilẽ. Vñ Ben⁹. iij. Postq̃ dictũ est in dolore paries, subdu⁹. Sub viri ꝑtẽ eris. ⁊ sicut dic Augustin⁹ in ſmone de assum. btẽ ꝛginis. Ab hac ſnia excipit virgo mater dei. que qz sine ꝑcõ collusione ⁊ sine virilis ãmixtionis detrimẽto xp̃m suscepit sine dolore: sine integritatis violatiõe: pudore ꝛginis integra permansit. Fuit eñ ibi maxima iocunditas: qz hõ deus natus est in mũdo. ſm illud Esa. xxxv. Germinãs germinabit sicut liliũ ⁊ exultabit ꝛcrabũda ⁊ laudãs. Quarta rõ est. Iste puer nascit in bethleez ciuitate parua ergo est hõ ⁊ nõ deus. patz ꝓpria. qz Esa. ij. dic. De syon exibit lex ⁊ ꝛbũ dñi de hierusalem. Si iste puer esset de⁹ g̃ in hierlim debuit esse nasci. Rident magi ⁊ dicũt. Ideo doctores cũ eos interrogauisset⁹ de loco natiuitatis ei⁹ dixerũt ꝙ in bethleẽ nasci debebat: qz sic fact⁹ est ex semine dauid ſm carnem cui facta fuerat repromissio spãlis de xp̃o. ſm illud. ij. Reg⁹. xxiij. Dixit vir cui cõstitutum est de xp̃o dei iacob: ⁊ ides in bethleem de qua nat⁹ fuit dauid nasci voluit: vt ex ipo loco natiuitat⁹ ꝓmissio facta impleta oĩ⁹ deretur. etiaz Adichee. v. dic. Tu bethleẽ effrata parvula es in milib⁹ iuda. ex te eñ mihi egredie⁹ qui erit dñator in israel: ⁊ egressus ei⁹ sicut ab initio a diebꝰ eternitat⁹ vbi trãslatio caldaica hz ex te. egredie⁹ messias ꝛc.

Quinta ratio est. Iste puer nascit⁹ plorando: ergo est hõ ⁊ nõ deus. ps. xxix. Sap⁹. vij. Simile vocẽ oĩ⁹ emisi plorãs. Rident magi ⁊ dicũt. Iste plorat⁹ cognit⁹ fuit in carnatiõis. qz ad hoc filiꝰ dei carne assumpta venit in mũdum vt ꝓ pcõ hũani generis satisfaceret. vn⁹ aũt ꝓ pcõ alio⁹ satisfacit: duz penam pcõ debitam in seipm suscipit. plorat⁹ aũt est pena pcõ q̃ est in mũdum ꝓ adam introductũ. Vñ cõueniẽs fuit q̃tum ad finẽ incarnationis ꝙ hui⁹ penalitates in nostra carne susciperet vice nost⁹. ſm illud Esa. liij. Vere languores nostros ipe tulit.

Sexta ratio est. Iste puer inuoluit pãnis ergo est hõ ⁊ nõ de⁹. ps ꝓpria Luc. ij. Inueniet eris infantẽ pãnis inuolutũ. Rident magi ⁊ dicũt illud maximi in sermo. de natiuitate dñi. Si tibi sensum nuoꝛ fragilitate min⁹ dignũ videt filiũ dei de femina natũ credere ꝛginẽ cogita experisse. Si tibi pãni quibus obvolutus est forsasse vilescit: angelos collaudãtes ⁊ multitudinez celestis exercitus admirare. ⁊ Esa. lx. dic. Surge illumiare hierusalẽ: qz venit lumẽ tuũ ⁊ gl̃ia dñi. ſ. t. o. ẽ.

Septima ratio est. Iste puer nascit inter aĩalia: ergo est hõ ⁊ nõ de⁹. ps ꝓpria. qz dicit. Jn medio duoꝛ aĩaliũ cognoscer⁹. Respõdent magi ⁊ dicũt sic Esa. i. dixit. Cognouit bos possessoꝛẽ suũ ⁊ asin⁹ ꝓsepe dñi sui. Per hoc astruit fides incarnatiõis in iudeis designatis ꝙ bouẽ vt ps in pastoꝛib⁹. ⁊ in gentilibus designatis ꝙ asinũ: vt ps in nobis magis Vñ huic credim⁹ verã aiam ⁊ verã carnem habuisse ⁊ nõ fantasticã. ꝓ bouẽ eñ designatur maturitas discretiõnis q̃ fuit pfectissime in aĩa xp̃i. ꝑ asinũ designat austeritas oneris q̃ fuit in corꝑe ei⁹. Octaua rõ est. Iste puer nascit in diuersorio ⁊ in presepio. g̃ est

homo ⁊ nō deꝰ. pꝫ ꝓña Luc. ij. Reclinauit eū in ꝓsepio: qz nō erat ei locꝰ in diuersorio. Rñdent magi ⁊ dicūt illud Maximi in sermone de natiui. dñi. Si ꝓsepe in quo infans iacuit despicis crige paulisper oculos ⁊ nouam in celo stellā prestantē mūdo natiuitatem dñi cā cōtuere. Si credis vilia crede mirifica. Si de his q̄ humilitaꝫ sunt dispuras: q̄ alta sunt ⁊ celestia venerare. Et Esa. lx dicit. Et ambulabūt gētes in lumine tuo: ⁊ reges in splendore ortus tui ⁊c. Nona rō est. Iste puer vocaꝫ noīe humano: qz iesus. ḡ ē homo ⁊ nō deꝰ. pꝫ ꝓña. qz Exo. iii. dr. Cur q̄ris nomē meū qō est mirabile. Rñdent magi ⁊ dicūt illud Esa. lij. Propter hoc sciet populus meꝰ nomē meū in die illa: qz ego ipse qui loquebar ecce adsum. Multa etiā dicta sunt de hoc noīe iesus in ꝥmo de circūcisiōe.

Decima rō est. Vos magi offerē mirrhā huic puero: ḡ est homo ⁊ nō deꝰ. pꝫ ꝓña: qz mirrha ꝓseruat a corruptiōe. Rñdent magi ⁊ dicūt. Prophete ꝓnūciauerūt hūc puerum esse deū ⁊ hoīem ex nostris muneribꝰ. Vaz dauid in ps. dicit. Reges tharsis ⁊ insule munera offerent. Reges arabū ⁊ saba dona adducēt ⁊ adorabūt eū. ⁊ Esa lx dic. Oēs de saba venīēt aurū ⁊ thꝰ deferētes ⁊c.

Tertio nos magi vidimus stellā ꝓsonalis incarnatiōis. Sicut cīm Chrysos. dicit. Ab oriēte venerūt magi quia vnde dies nasciꝫ inde initiū dei percipit: qz fides lumē est aiarū. vel qz oēs q̄ ad xpm veniunt ab ipo ⁊ p ipm veniūt. Vñ dr Zach. vi. Ecce vir oriēs nomē eiꝰ. Dicaṁ aurē ab oriēte ad litterā venisse. vel qz de vltimis orientis partibꝰ venerūt ꝥm quosdā. vel qz de aliquibꝰ vicinis partibꝰ iudee venerūt: q̄ rñ sunt regioni iudeoꝝ ad orientē. Cū aūt primo xps natus est stella apparuit: qua visa statim magi iter arripiētes longissimuz iter in xiij. diebꝰ pergerūt. p. rrī q̄dē adduci diuina ꝓuide. partim aūt dromedariox velocitate. ꝥm illud Esa. lx. Inundatio camelox operiet te dromedarij madian ⁊c. Visa aūt hac stella pueniētes bierlm q̄ fuerūt stellaz incarnatā. s. iesum xpm. q̄ dicit Apoc. vlti. Ego sum genꝰ ⁊ radix dauid: stella splēdida ⁊ matutina. Ab hac stella pcedūt ḡtuor radij. vt dic Paulus. i. Cor. i. Facꝰ est nobis xps a deo sapiētia ⁊ iusticia sanctificatio ⁊ redemptio. A sapiētia ꝓcedit radiꝰ illustrās. A iusticia radius informās. A sctificatiōe radius purgās. A redemptōe radiꝰ liberās. Perquirētes aūr hāc stellā. s. xpz Herodes rex turbatꝰ est: ⁊ valde cōcutiēt ꝓpr̄ tria.

Primo q̄dē qz per hoc manifestaꝫ celestis xpi dignitas. Vñ Greg. dicit in omel. Celi rege nato rex terre turbatꝰ est: qz nimirū terrena altitudo ꝓfundit cū celsitudo celestis aperit. Secūdo qz per hoc figuraꝫ iudicia xpi poreſtas. Vñ Aug. dicit in ꝥmo. epiphanie. Quid erit tribunal iudicātis q̄n superbos reges cuna terrebat infantis. Tertio qz per hoc figuraꝫ reiectio regni diaboli qz vt Leo papa dic in ꝥmo. epipha. Nō mīn herodes semetipo turbaꝫ quantū dyabolꝰ in herode. Herodes cīm hoīem estimabat. sz diabolꝰ deū ⁊ vterqz regni sui successorē timebat: diabolꝰ celestē: sz herodes terrenum supflue timē. qz xps nō venerat regnū terrenū in terra habere. vt Leo papa dic herodi loquēs. nō capit xpm regia tua: nec mūdi dñs prātis tue sceptri est cōtentꝰ angustijs Etiā ⁊ oīs hierosolyma turbaꝫ qui rñ magi gaudere debuerāt. ⁊ hoc ē qz vt Chrysos. dic de aduētu iusti nō ꝓterāt gaudere iniq. aut volētes fauere herodi quē timebāt. Populus cīm plꝰ iusto fauet eis q̄s crudeles sustinet. ⁊ ꝓpr̄ hāc turbationē vt dic Aug. in q̄dam ꝥmo. innocentū. qz timebat ne puer cui sydera famulanꝫ spēm suā paulo sup erate vel infra trāsformaret: nō statim recedētibꝰ magis: sed post biennium interfecit pueros. vel qz interim accusaꝫ iuit romā vel aliquorum ꝑriculoꝝ terroribꝰ agitaꝫ a cura interficiēdi puerū interim destitit. vel qz credidit magos fallaces stelle visiōe deceptos: postq̄ nō inuenerūt quē q̄fuerunt erubuisse ad se venire. Licet aūt pueri sint interfecti ab herode: rñ nō cessit in eoz detrimētū: sī in eoz ꝓfectū. Dicit cīm Aug. in ꝥmone. quodā de epiphaīa. Absit vt de illoz ꝑmio q̄ pro co interficerent ad liberādos hoīes xps venies nihil egerit q̄ pendēs in ligno. p eis a quibꝰ interficiebaꝫ orauit. Et vt sanctꝰ Tho. scōa scōe. q. xxxiij. ar. i. dic. Quidā dixerūt q̄ in innocentibꝰ accelerataꝰ est miraculose visus liberi arbitrij ira q̄ etiā volūtarie martyriū passi sunt. Sed qz hoc p auctoritatē scripture nō comprobaꝫ melꝰ dicendū est q̄ martyrij gloria quā in alijs ꝓpria volūtas meretur: illi pueri occisi pr̄ dei gram sunt assecuti. nam effusio sanguinis ꝓpter xpm vicē gerit baptismi. Unde sicut pueris baptizatis per gram baptismalē meritū xpi operaꝫ ad

gloriā obtinendaz: ita in occisis ꝓpter xpm meritū martyrij xpi operaꝫ ad palmā martyrij cōsequendā. Vñ Aug. dicit in quodā ꝥmone de epiphaīa. quasi eos alloquēs. Ille de vestra corona dubitabit in passione ꝓ xpo qui etiaz paruulis baptismū ꝓdesse nō estimat xpi: nō habebatis crarē qua in passurum xpm credentes: sed habebatis carnē in qua ꝓ xpo passuro passionē sustineretis hec Thomas. ⁊c.

Quarto nos magi vidimus stellā supernalis fruitionis. nā angelo duce redierūt p aliā viam: ⁊ reuersi in regionem suā. Edocti sunt p frequētes apparitiones angeloꝝ tandē baptizati a bro thoma apło. ꝥm fidez xpi vixerūt donec bro fine in pace quieuerūt. quoꝝ aīe in celo intuitiue ⁊ beatifice vident stellam diuinitatis. Amē.

In festo sancti Anthonij abbatis Sermo. xi.

Stendit illi regnū dei. Sap. x. ⁊ in epla presentis solēnitaꝫ. Beat. Aug. li. xxij. de ciuitate dei dicit sic. Nō deꝰ ꝓparauit diligentibꝰ se: fide nō capit: spe nō attingit: charitate nō cōprehendit: desideria ⁊ vota oīa transgrediꝫ acquiri pōt: extimari nō potest. hec ille. Super quo ꝙbo mouco talem questionē. Utrū beatꝰ anthoni sue actiōis merito regni celoz potiꝰ fuerit beatus. Ad istam questionē rñdent duo doctores eccle

Primꝰ est Hieron. sup psal. lxviij. dic sic. Regnū celoz nō est dāris sī accipiētis. Nō est cīm ꝓsonarū acceptio apud deū. sed quicunq̄ se talē ꝓcbuerit re regno celoz dignꝰ fiat: hic accipiet q̄ nō est paratū ꝓsone sed vite. hec ille. Secūdus est Johānes Chrysostō. in omel. de septuag. dicēs sic. Grādis violētia est in terra nasci ⁊ celuz rapere: q̄ habere nō possimuꝰ ꝑ naturā. Regnū celorum patitur vim qz gīa dñi israel: patribus debita: a ꝓphetis nūciata: a xpo oblata: fide gentiū occupaꝫ ⁊ rapiꝫ dum p penitētiā quā Iohānes ꝓdicauit: reuniscit ad celestē patriā q̄si in alienū locū redeuntes. hec ille.

Sciendū q̄ regnū celoz acq̄ritur octo modis. Primo ꝑ negotiationē. Matth. xiij. Emit agrū illū. Sic cīm dixit dñs Luc. xvi. Facite vobis amicos de māmona iniq̄tatis vt cū defeceritis recipiātvos in eterna tabernacula. Secūdo p importunitatē. Matt. xi. Regnū celoz vim patiꝫ: ⁊ violēti rapiūt illud. Sup quo Greg. in omel. dicit sic. Regnū celoz rapi vult nīs fleribꝰ q̄ nīs meritis nō valemꝰ. Sic enī rapuit ille q̄ ab amico postulauerat tres panes. ⁊ lucz petius fuit sent denegati rī obtinuit ꝑ importunitatē.

Tertio p fraudationem. s. ꝑ furtū. Sic furatus est latro ille regnū celoz: q̄ licet prius mlta mala fecerit: subito rī ex inspirato obtinuit regnū illud: cum audiuit in cruce. Hodie mecū eris in paradiso. Luc. xxiij. Qui ḡ furari didicerat ⁊ iam multa furatꝰ fuerat: tandē furatꝰ est regnū celoz. Quarto per cōmutationē. Matth. xix. Omnis q̄ reliquerit domū aut agros ꝓpter nomē meum centuplum accipiet ⁊ vitam eternā possidebit. Sic enī cōmutauit cui dñs dixit. Vade vende oīa q̄ habes ⁊ da paupibꝰ: ⁊ veni ⁊ sequere me: ⁊ habebis thesaurū in celo. Matt. xiij. Quinto p assecutionē. s. laborꝰ ⁊ dolorum. Matth. iiij. Penitētiā agite: appropinquauit enī regnū celoz. Sic cīm assecutꝰ est paulꝰ di. ij. Cor. xi. In laboze ⁊ erūna in frigore ⁊ nuditate: in plagis supra moduz: in mortibꝰ frequēter. Sexto p gratificationē Titū. ij. Non ex operibꝰ iusticie q̄ fecimꝰ nos sed ꝥm misericordiā suā saluos nos fecit. Et Esa. lv. Qui, nō habetis argentum, ꝓperate emite ⁊ comedite absq̄ argento: ⁊ absq̄ vlla cōmutatione vinum ⁊ lac. Sic cīm gratis conferebat illis qui ad nuptias vocati fuerant. Matth. xxij. Nuptie quidē parate sunt sed qui inuitati erant non fuerunt digni.

Septimo per cōpassionē. Luce. xiij. Compelle intrare vt impleatur domus mea. pā. Multiplicare sunt infirmitates eoz postea acceleraverunt. Sic cīm paulus compulsus fuit: quando in via in qua ibat damascū circumfulsit eū lux de celo. Act. ix. Octauo p oblationē. Nam regnū celoz tīm valet q̄tū habes. maxīme per opera misericordie. vt dicitur Matth. xxv. Sed beat. anthoni acquisiuit regnū celoz sz fignāter per cōmutationem. Nam cum viginti esset annoz ⁊ audiret legi in eccīa. Si vis perfectꝰ esse vade ⁊ vende oīa q̄ habes ⁊ da paupibꝰ ⁊ habebis thesauros in celo. oīa sua vendēs paupibꝰ erogauit ⁊ heremitica vitā duxit. Zōo Augustī. in omel. dic sic. Qui celesti vite dulcedinem inquantū possibilitas admiserit ꝑfecte cognouerit ea q̄ in terris amauerat libenter cūcta derelinqt. In cōpatiōe ei vilescūt oīa deserit habitā: dispergit congregata: marce-

scit in celestib⁹ animus. Nihil in terrenis rebus deformē conspicit quicq̄d de terrene rei placebat specie: q⁹ sola pciose margarite claritas fulget in mente. hec ille. Et q⁹ beatus anthoni⁹ oia terrena cōtempsit ꝓpter deum ideo ostendit illi regnū dei. ꝛ Raban⁹ super illud Matth. xix. Veni ꝛ sequere me. dic sic. Non sufficit ad pfectionē omia renūciare nisi post cōtempras diuitias saluatorē sequatur. i. relictis malis faciāt bona. facili⁹ sacculus relinquit q̄ affect⁹. Multi diuitias reli quēres dñm nō sequunt. hec ille. Hoc patuit in multis antiquis philosophis. Vñ Hieron⁹. in epla ad heliodorum ait. Crates thebanus hō ditissim⁹ cū ad philosophandum athenas pergeret magnū auri pondus abiecit: nec putauit se simul posse ꝛ diuitias possidere. Abite inquit male cupiditates ego vos subiugabo ne subiuger a vobis hec ille non tamē secur⁹ est xp̄m. q⁹ vt dicit Hieron⁹. ibidē. Sequit aūt dñm q̄ imitator est ei⁹ ꝛ per vestigia ei⁹ gradit. hec ille. Sed beat⁹ anthoni⁹ diuitias suas dispersit ꝛ dedit pauperib⁹: ꝛ cū hoc secur⁹ est viam xp̄i. iuxta illud Job. xxiij. Vestigia ei⁹ secut⁹ est pes me⁹: viam ei⁹ custodiui ꝛ non declinaui ab ea. ideo oīdit illi regnū dei. vt dicit ꝓbus primo propositum. ꝛ sic patet ꝛc.

Ostendit illi regnum celorum.

In religione.
In tentatione.
In humiliatione.
In discretione.
In obseruatione.
In oratione.
In reuelatione.
In consummatione.

Primo xp̄s ostendit beato anthonio regnū dei in religione.

Vñ Cesarius in admonitiōne. xxviij. dicit sic. Videte vocationē vestrā fratres charissimi. Venire ad heremū summa perfectio est nō perfecte in heremo viuere summa damnatio ē. Quid ꝓdest si in loco quies teneat⁹ inquietudo in corde seruet⁹. Si in habitatione silentiū sit ꝛ in habitatorib⁹ clamor viciorum: tumul⁹ ꝛ colluctatio passionū. Si exteriora nostra seueritas teneat: ꝛ interiora tempestas obruat. hec ille. Sciēdū q⁹ quadruplex est gradus religionis. Prim⁹ est qui intendit ad exteriores actiones qui totalit⁹ consistit in occupatiōe exteriori, sicut elemosynas dare: hospites recipere: ꝛ alia huiusmodi que sunt minora operib⁹ cōtemplationis nisi forte in casu necessitatis. Vñ Chrysost. lib⁹. de compūctiōe cordis dicit sic. Iste suscipiendo peregrinū vestiēdo nudū: aperiuntur redimēdo: violēter oppressum euendo: ingliter ab oīb⁹ iniquitatib⁹ suis cor euacuat: ꝛ viram suā bonorū operum fructib⁹ ditat. hec ille. Secūdus gradus est qui ordinat⁹ ad cōtemplationē in societate viuēdo. pura castigando corp⁹ per ieunia: vgilias: disciplinas: ꝛ orationi⁹ iugiter insistendo. Vñ Johannes cassian⁹ lib⁹. v. de collationib⁹ patrū dicit sic. ita inquit. Macharius debere monachum ieunijs operā dare vt cēteris annis in corpore cōmorarum: ira mor⁹ animi refrenare vt iniuriarū oblīuisci: tristiciāq̄ respuere: dolores quoq̄ ac detrimenta contemnere tanq̄ continue morituri. Tertius gradus est qui ordinat⁹ ad docēdū ꝛ predicandum: qui ex plenitudine cōtemplatiōis derivatur. Vñ Greg⁹. in omel⁹. v. sup Ezech⁹. dicit sic. De perfectis post cōtemplationē redeūtib⁹ dicit. Memoriā suanitatis tue eructabūt. ꝛ iste grad⁹ est pfectior secūdo gradu. Sicut enī magis est illuminare q̄ soluz lucere. ita mai⁹ est cōtemplata alijs tradere q̄ solū cōtemplari. Quart⁹ grad⁹ est q̄ ordinatur ad vitā solitariā. ꝛ iste est pfectissimus. Nam vita socialis necessaria est ad exercitiū pfectōis: q⁹ mutuo se instruūt ꝓbos exēplo: ꝛ correptione: tandē ad pfectionē deducūt. Solitudo aūt cōpetit iam pfectis q̄ scz sibi sufficiūt: nec alioꝝ regimine indigēt si solo spū dei agunt⁹. Sicut ergo id qō iam pfectū est ꝑminet ei qō ad pfectionē exercetur: sic vita solitaria si debite assumat⁹ ꝑminet vite sociali. Vñ Aug⁹. lib⁹. de opib⁹ monachoꝝ dicit illos supiores esse: q⁹ cōspectu hoīm se pari: nulli ad se prebēt accessum viuētes in magna intētione ofonū. Si autē absq̄ precedēti exercitio talis vita assumat⁹ est periculo fissima nisi per diuinā gr̄am sup pleatur qō in alijs per exercitiū acquirit⁹: ꝛ in isto gradu fuit beat⁹ anthoni⁹: vt ptz per ea que ad hanc vitā exigunt⁹. Vñ Hieron⁹. in epla ad rusticū monachū dicit sic. Solitariam vitā nunq̄d reꝓhendim⁹: minime q̄ꝓpe quaz sepe laudam⁹. Sed de monasterijs hui⁹ volumus egredi milites: quos heremi dura rudimenta nō terreant: qui spem conuersationi multo tempore dederunt q̄ oīm fuerunt minimi vt ꝑmi omniū fierēt: quos

nec esuries: nec saturitas aliquando superauit q̄ pauptate letāt⁹: quoꝝ habit⁹ ꝓmo: vultus incessus: doctrina ꝛ rutū est. hec ille. Sz beato anthonio tantā deus infudit gr̄am vt hec oīa facillime obseruauerit. Cui deus dixit illud Gen⁹. xij. Egredere de terra tua ꝛ de cognatiōe tua: ꝛ de domo patris tui ꝛ veni in terrā quā monstrauero tibi: ꝛ magnificabo nomē tuū. Et q⁹ beat⁹ anthonius obediuit voci dñi: heremiticā vitā duxit in qua sepissime impugnabat⁹ a demonib⁹: ꝛ ꝑmaxie dū in quodā tumulo latitaret: flagellat⁹ fuit acerrime ab eis quos constantia superauit ꝛ ei xp̄s cū splēdore mirabili apparuit ꝛc.

Secundo xp̄s ostendit beato anthonio regnū dei in temptatiōe.

Vñ Aug⁹. super psal. xxxij. dic sic. Justus ex fide viuit: fides tua iusticia tua: q⁹ vtiq̄ si credis caues. si caues conaris: ꝛ conatuz tuū deus nouit ꝛ voluntatē tuā inspicit ꝛ luctam cuz carne cōsiderat: ꝛ hortatur vt pugnes: ꝛ ad iuuat vt vincas ꝛ certantē spectat ꝛ deficientem subleuat: ꝛ vincentem coronat. hec ille.

Sciendū q⁹ cuz voluntas nostra nō possit appetere nisi bonū vel existēs vel apparēs temptatio nō est nisi de bono qō cōcupiscimus. Sicut est quadruplex bonū: sic etiam est quadruplex temptatio. Primo quedā bona sunt sup nos: vt supnaturalia. de quibus deus dixit moy si. Exo. xxxiij. Ego ostendam tibi oīe bonū. Secūdo quedā bona sunt intra nos: vt bona anime. de quibus dixit Mich⁹. vi. cap⁹. Indicabo tibi o homo qd sit bonuz ꝛ quid dñs requirat a te. vtiq̄ facere iudiciū ꝛ iusticiā: diligere misericordiam: ꝛ sollicitū te ambulare cū deo tuo. Tertio quedā bona sunt circa nos: vt bona corporis. de quib⁹ dixit Esa⁹. Pugillus qui est extraordinari⁹ dicit fratris mei bona ꝛ magna sunt: ꝛ nō fuit bñ placitū in eis. Quarto quedā bona sunt extra nos: vt bona fortune. de quib⁹ dixit Joseph fratribus suis. Gen⁹. xlv. Dabo vobis oīa bona egypti. De istis est quadruplex temptatio. Primo de supnaturalib⁹ vt fides in eis corrumpatur Exemplū. Elimas magus querebat auertere procōsulē a fide. vt habet Act⁹. xiij. Secūdo de internalib⁹ vt de ꝛrutib⁹ superbiat⁹. Sicut ꝓnus angelus qui voluit equari deo vt habet Ezech⁹. xviij. Tertio de corporalibus vt carnaliter viuatur. sicut David victus voluptate in bersabee. ij. Reg⁹. xi. Quarto de externalib⁹ vt criminaliter rapiatur. sicut Judas volens vendere xp̄m ex auaricia. His quattuor modis temptat⁹ fuit beatus anthoni⁹. Quantū ad primū modum patet: quia diabolus celsus corpore apparens beato anthonio ꝛ se dei ꝛrutē ꝛ prouidentiā asserens victus abscessit. Quantū ad secundum modū patet: quia diabolus in magna proceritate apparuit beato anthonio: ita vt celum tangere videretur. quē anthoni⁹ interroganit q̄s esset: ꝛ ipse cuz se sathanam affirmasset: addidit. Cur me sic impugnant monachi ꝛ mali xp̄iani. Anthonius respondit. Juste hoc faciunt quia tuis in fidijs molestantur ꝛc. Quantū ad tertiuz modū patz: q⁹ spiritū fornicatōis virtute, fi dei superauit ꝛc. Quantū ad quartū modum patet: quia in alteram heremuz vadēs discum argenteū repperit: ꝛ vltra progrediens ingentē massam veri auri inuenit: sed illis intactis ad montē fugiēs viginti annis ibi permansit: innumeris chorusc̄as miracu lis. Et quoniā sic vicit diaboli temptatiōes ideo data est beato anthonio potestas patrocinandi ad ignem infernalē. vt dicit sanctus Tho. iiij. sentētiaruz. dist⁹. xly. q. iij. ar. ij. ad secundum dicendum vt patet.

Tertio christus ostendit beato anthonio regnum dei in humiliatiōe.

Unde Chrysosto. in suo policrato ñ. lib⁹. iiij. dicit sic. Quisquis gradū proprie celsitudinis amat: humilitatis cultū in moribus diligentissime teneat. Naz qui ab humilitatis operibus recedit a dignitatis fastigio tumoris pondere cadit. hec ille. Sciendū q⁹ cū humilitas sit virtus latens in corde. signa humilitatis sunt quattuor. Primū signuz est in gestu. scz quādo quis compositе inclinatur: sicut signum superbie est eleuari. Esa⁹. iij. Pro eo q⁹ eleuate sūt filie syon ꝛ ambulauerunt collo extento ꝛ nutibus oculoꝝ ibāt ꝛ composito gradu incedebant: decaluabit dñs verticem filiarum syon: ꝛ crinen earū nudabit ꝛc. Secundū signū est in affatu: q⁹ ad humiles pertinet loq̄ cū modestia. sicut ad superbos cum arrogātia. ps⁹. Qui dixerunt linguam nostraz magnificabim⁹ ꝛc.

Tertiū signū est in vestitu: q⁹ sicut signum supbie est vestiri preciose: vt patet de diuite induto purpura ꝛ bysso, Luc⁹. xvi. Sic humilitatis est vestiri viliter ꝛ abiecte. vt patz in rege Niniue. qui abiectis vestimentis re-

galibus indutus est sacco. vi dicit Jone. iij.

Quartū signū est in effectu. scilz cum quis exercet opera humilia. sicut patet de xpo q̄ lauit pedes discipulorū suorū. vt dicitur Joh xiij. Humilitas cū est prima virtus. Sicut superbia fuit p̄mū vicium a quo incepit omnis perditio. Unde dicitur Judith. ix. Superbi non tibi placuerunt ab initio dñe. sed humilium t mansuetorū semper tibi placuit deprecatio. Jdeo cum sanct⁹ anthoni⁹ quereret t inuestigaret per quā virtutem posset resistere temptationi diaboli. in spiritu raptus vidit totum mundū laqueis sese inuicem cōcrementibus plenum. Qui exclamās dixit. O quis istos euadet. t audiuit humilitas. quo audito semper in humilitate permansit. ꝛc.

Quarto xps ostendit beato anthonio regnum dei in discretione. Un Bern. sermone. xxiij. super cantica dicit sic Discretio quippe oīm virtutū ordinez ponit atq; modum tribuit. Est ergo discretio animi virtus moderatrix virtutum: ordinatrixq; affectuum: t doctrix morum. Tolle hanc et virtus vicium est ipsaq; affectio naturalis in perturbationē magis conuertet extremitatum q; nature. hec ille. Sciendū q̄ discretio est necessaria circa quattuor. Prio in probatione: vt scilz res probet anteq; fiat. Un Tullius lib. de officijs dicit sic. Ad rem gerendaz q̄ accedit: caueat ne ad id solūmodo consideret q̄ honesta sit: sed etiaz vt habeat efficiendi facultatez. Jn quo ipo considerandū est ne aut temere despicias propter ignauiam: aut nimiū deficias propter audaciam. Jn oīmbus aut̄ negocijs primū q̄ aggrediare habenda est discretio. Considera ergo ne nimis capias. Nam in puerbio dicitur. Qui nimis capit parum stringit. hec ille. Exemplū. Dauid discrete. p̄bauit si posset armatus incedere anteq; pugnaret contra goliam ꝛc. i. Reg. xvij. Secūdo in ordinatione: vt scz ordinate faciat. Unde Johānes Cassian⁹ lib. de collationib⁹ sanctorum patruz in collatione abbatis moysi: dicit sic Jn veraq; cū parte sustinebit maximū detrimentuz quisq; inequalitatē tenens: nūc ieiunio⁹ aridit̄ate ventr̄ constringit. nunc escarū nimietate distendit. vt cū mens cibi inanitate laxata. perdit oīonū vigorē: dū carnis nimia lassitudine pregranata cōdormire cōpellit. Jta rursum nimietate potacionis appreheusa: mittere ad dēū p̄eces puras leues q; nō poterit. hec ille. Exemplum. Jacob discrete t ordinate egit q̄n debuit obuiare fratri irato muneris p̄emittēdo: res⁹ diuidendo: nūm⁹ dilectas maiori periculo exponendo. Beñ. xxxij. Tertio in circūspectione: vt scz ad circūstantias operis attēdat. Un Greg. xxti. moral. dicit sic. Sanctoz p̄uida discretio duz sollicite circūquaq; circūspicit in alterū posita pulsq; veniat culpa: deprehendit eam: q̄ quo vigilant⁹ prenotat eo fortiter declinat. hec ille. Exemplū in Salomone quo ad iudiciuz duarū meretricū. iij. Reg. iij. Quarto in interpollatione: vt scz interponat aliq̄d in sua iugi actione. Unde Greg. li. xxviij. moral. dicit sic. Ex studio arcus distenditur: vt suo tempe cuz maiori vtilitate tendat. q̄ si ociū relaxationis nō accipit: feriēdi virtutē ipo vsu tentōis perdit. Sic aliq̄n in exercitatōe virtus cuz p discretionē ptermittit reseruat: vt tanto post vicia valenter feriat: quāto a percussione interim prudenter cessat. hec ille. Exemplū de scto Anthonio q̄ sagittario eū deridēti ait. Pone sagittā in arcū t trahe. qđ t fecit. Cuq; hoc secūdo t tertio fieri mādasset: dixit sagittarius. Tantū trahere potero q̄ de ei⁹ fractōe dolebo. Cui beat⁹ anthoni⁹. Sic est in opere dei. qm̄ si sup̄ mensurā tendere vellem⁹: citi⁹ frangeremur. expedit g̃ rigorē relaxari: t in hoc cōsistit magna p̄fectio discretionis ꝛc.

Quinto xps ostendit beato anthonio regnū dei in observatōne scz tēperantie. Un Prosper de vita cōtemplatiua li. iij. dic sic. Temperātia facit abstinentē parcum: sobriū: moderatū: pudicū: tacitū t verecundū. Hec virtus si in aio habitat libidines frenat: affect⁹ cōperat: desideria sancta multiplicat: vicios⁹ castigat: otia intra nos diffusa ordinat: cogitatōes prauas remouet sanctas inserit t confirmat. ignē libidinose voluptatis extinguit: mentē placida tranquillitate cōponit: t totā aiam ab oī semp vicio rum cōpetestate defendit. hec ille. Sciendū q̄ hec observatio t cōperātia dz hīe q̄tuor comites siue socias. Prima ē dña intelligentia. Un Jobes Cassian⁹ li. collationū dicit sic. Monach⁹ cupiēs ad scripturarū noticiaz puenire: nequaq; dz labores suos erga cōmentarios libros impēdere. Sz oēm industriā mētis t intentionē cordis erga emēdationē vicioz eqmalium detinere. quib⁹ expulsis cordis oculi sublato velamine passionū scripturarū sacra contēplant. hec ille. Jn cui⁹ exemplū cū qđā interrogasset btm̄ anthoniū q̄d custodies placebo deo: respondit. Quocūq; vadis sp deū pre oculis habeas. Jn his que agis testimoniū scripturarū sanctarū adhibeas. Jn quocūq; loco sederis nō inde cito recedas. hec tria custodi t salu⁹ eris. Secūda est dña cōtinētia. Un Bern. in quadaz ēpla dicit sic. Labor t latebre t voluntaria paupt̄as. hec sunt monachorū insignia. hec vitā solēt nobilitare monastica. Nostri aūt oculi oē sublime cōspiciūt nostri pedes oīne forū circuunt: nostre lingue in oīm⁹ conflictus pstrepūt. nostre man⁹ oē patrimonium diripiūt. hec ille. Jn exēplū cōtinētie sensuū nostroz ab his vicijs. cū quidā abbas interrogasset btm̄ anthoniū. q̄d facia: respondit. Nō cōfidas in tua iustitia. vēris t lingue sit tibi cōtinētia. t ne penitearis de re transacta.

Tertia ē dña solitudo. Un Hugo de duodecim abusionib⁹ dic sic. Ordo claustri t ordo curie diuisus est. Jbi sedes in insidijs cū diuitib⁹ in occultis vt interficias innocentē hic audis. Non sedi cū consilio vanitatis: t cū insiqua gerētib⁹ nō introibo. Jbi insidiaris vt rapias pauperē: rapere pauperē dum attrahis eū. hic dicis. Odiui eccl̄iam malignantiū t cū impijs nō sedebo. Jbi dextera tua repleta est muneribus. hic lauas manus tuas inf innocēces. Jbi laudat peccatoz in desideriis aie sue t iniquus benedicitur. hic bñdicit dē. Si vis g̃ eē monach⁹ curialis: laudas qđ nō debes t nō expedit: operaris qđ nō licet: loqueris qđ nō decet. hec ille. Jn exemplū hui⁹ dixit beat⁹ anthoni⁹. Sicut pisces si in sicco tardarint moriunt. ita monachi extra cellā tardantes: aut cū viris secularibus inorātes: a quietis ppōsito resoluuntur q̄ sedet in solitudine t q̄escit: a tribulationib⁹ eripit. s. audit⁹ locutiōis t visus: t cōtra vnuz tantūmodo pugnā habebit. s. cordis.

Quarta est dña taciturnitas. Un Hugo de clausto aie li. v. dic sic. Si monach⁹ es qđ facis in turba: Si amas silentiuz cur te assidue clamātib⁹ interesse delectat: Tu sp ieiunijs in sistere debes: t fletibus t tu philosophari q̄ris. Simplicitas monachi philosophia ei⁹ est. si docere inās alios volo. Nō est tuuz docere: si flere. si tñ doctor esse desideras audi qđ facias. Utilitas habit⁹ tui t simplicitas vult⁹: nūmocētia vite: t scientias quer sationis tue: debēt hoies docere. hec ille. Jn exēplū hui⁹ abbas qđā reprehendit duos fratres de nimia loq̄citate: dic̄ coīā brō antho. Bonos qđē inueni frēs: si coz habitatio nō hz ianuā. quilibz itrat stabulū t soluit asinū.

Sexto xps oñdit btō anthonio regnū dei i ofone. Un Aug. in qđā sino. dic sic. Oratio ē aie sctē presidiū angelozū bonoz solaciū diabolo suppliciū gratū deo obsequiū: pnie ac religionis laus: tota p fecta glia: spes t sanitas incorrupta. hec ille

Sciēdū q̄ efficacis oronis q̄tuor sūt ꝯdiciones. Prima ē vt petat pie. s. vt petēs nō ponat obstaculū gre. Et h̄ obstaculū est indispositio petentis ad illō qđ petit. Un Aug. sup psal. lxv. dic sic. Oratois pure magna ē virtus q̄ mandatū peragit velut fidelis nūci⁹ t penetrat q̄ caro nō puenit. h̄ ille. Secūda est vt petat p se: qz merito cōdigni vn⁹ alteri nō merebit pmā gram: cū vix sufficiat ppriū meritū. pm illō Matth. xxv. Ne forte nō sufficiat nobis t vobis. Un Greg. li. ij. moraliū dic sic. Ille deo verā oronē exhibet qui semetipz qz puluis sit: humilit videt q̄ nihil sibi virtutis tribuit q̄ bona q̄ agit de mia conditoris cognoscit. h̄ ille. Tertia ē vt petat perseuerant. Luc. xv. Et si ille perseuauerit pulsās ꝛc. Un Cassio. sup illō pō. Audiuere mei dñe: qm̄ ad te clamauī tota die ꝛc. dicit sic Magna voce ille clamat ad dñz q̄ cuius lingua taceat: bonis tñ operib⁹ p seueranter clamat. h̄ ille. Quarta ē vt petat ad salutem. Un Chryso. dic. Deus nō audit nisi quē dignū ducit esse suis bñficijs. Et Piero. ait Sepe petra nos petim⁹ qđ p nobis cē cristi mam⁹. Mas q̄tuor ꝯditōes ponit glo. sup illa pabola. Luc. xv. Quis vīm habebit amisas ꝛc. Jn horū exēplū btūs anthoni⁹ dū in heremo redio afficeret dixit. Dñe volo saluus fieri: t nō p̄mittit me cogitatiōes mee t surges exiuit foras t vidit quēdā sedentē atq; opantē. deinde surgētez t orantē. Erat eñ angelus dñi t dixit ei. Sic fac t saluus eris. Et sic patet ꝛc.

Septimo xps ostēdit btō anthonio regnū dei in reuelatione. scz quo ad intellectum magnarū rerum. Unde Augusti. li. de doctrina xpiana dic sic. Plenitudo est beatitudo pfecta: vt q̄sq; cito intelligat t bñ viuat. Sed si forte vtrūq; nō pōt melius est bñ viuere q̄ cito intelligere. Qui eñ studet bñ vivere: merebit̄ amplius intel-

ligere. Qui male vivit perdit etiã qđ intelligit. hec ille. Sciendũ ꝙ quattuor sunt genera ꝓphetarũ. Primi sunt fallaces: vt balaam q̃ docuit balaac vt faceret filios israel fornicari cũ moabitis. Nume. xxiij. Secũdi sunt ignorãtes: vt caypbas, de quo dicit Joh. xi. Hoc autẽ a semetipo non dixit: sed cum esset pontifex anni illius ꝓphetauit tc̃.

Tertij sũt inuiti. vt saul. de quo dr̃. i. Reg. xix. Expoliauit se & etiã ipe saul vestimẽtis suis & prophetauit cum ceteris. Quarti sunt veri: vt helyas & ceteri qui ꝓphetant: aut de preterito aut de presenti aut de futuro. Et de numero istoꝝ fuit beat⁹ anthoni⁹ cui revelata fuit psecutio ecclesie & fidei catholice fienda per arrianos: que post duos annos ab ei⁹ revelatione cõtigit. Similiter predixit interitũ ballachij ducis egypti persequentis xp̃ianos tc̃.

Octauo xp̃s ostendit bea

to anthonio regnũ dei in consũmatõne. Vñ Beñ. in quodã sermone dicit sic. Regnum dei concedit: promittit: ostenditur. & percipit: Concedit in predestinatione: promittitur in vocatione. ostendit in iustificatione. percipitur in glorificatiõe. hec ille. His quattuor modis beatus anthoni⁹ habuit regnum celoꝝ. Primo in predestinatione: per quẽ obtinuit in presenti gratiã. Secũdo in vocatione per quã vanitatib⁹ seculi abrenũciauit. Tertio in iustificatiõe per quã vitã solitariã vtiq̃ ꝑfectissimã sanctissime duxit.

Quarto in glorificatiõe per quã centesimo quinto vite sue ãno fratres deosculãs in pace quieuit: locum vtiq̃ honorabilẽ in regno celoꝝ adeptꝰ est: vbi regnat cũ xp̃o per infinita seculoꝝ secula. Amen.

In festo sancte Agnetis virginis & martyris Sermo. xij.

Exiit obuiam spon

so. Matb. xxv. & in euãgelio p̃sentis solẽnitatis. Bear⁹ Bernardus loquens de castitate dicit sic. Cui⁹ dignior species ẽ ꝛginitas. Nec sola in hoc mortalitatis loco & tempore quendã statũ immortalis glorie repꝛesentat. Nec instar odoriferi balsami in quo condita cadauera incorrupta seruant: sensus & artus cõtinet & constringit. hec ille. Super quo ꝛbo moueo talẽ q̃stionẽ. Utrũ brã agnes tanto in glia sit excellẽtior: quãto iesu xp̃o per ꝛginitatem fuit cõformior. Ad hanc questionẽ respondent duo doctores noui testamenti.

Primꝰ est beatus Johãnes euangelista. Apoc. xix. dicẽs sic. Et audiui vocẽ quasi turbe magne: sicut vocẽ aquarũ multarũ. sicut vocẽ tonitruoꝝ magnoꝝ dicẽtiũ Alleluya. qm̃ regnauit dñs deus noster omnipotens. Gaudeamus & exultemus & demus gloriã ei: quia venerunt nuptie agni & vxor ei⁹ preparauit se & datus est illi vt cooperiat se bissino splendenti & candido. hec ille. Secundus est sanctus Thomas. scõa scõe. q. clij. arti. v. dicens sic. Tanto aliqua virt⁹ est maior quãto per eam magis aliquis xp̃o conformatur. sed maxime aliquis xp̃o conformatur per ꝛginitatem. Dicitur em̃ Apoc. xiiij. Qꝛ ꝛgines sequuntur agnum quocũq̃ ierit: & ꝙ cantant canticũ nouum qđ nemo alius poterat dicere. quia ꝛgines sequunt agnum eo ꝙ imitant xp̃m no solum in integritate mentis sed etiam in integritate carnis. vt Aug⁹. dicit in lib. de ꝛginitate. Et iõ in pluribus sequuntur agnũ. Canticũ autẽ nouũ qđ sole ꝛgines cantant. est gaudium qđ habent de integritate carnis seruata. Unde Greg⁹. in pastorali dicit. Singularit canticũ agno cantare est cũ eo in perpetuũ de carnis incorruptiõe gaudere. hec Tho.

Sciendum ꝙ nomen ꝛginitatis sumitur quadrupliciter. Primo pro incorruptione fidei. Unde super illud. ij. Cor. xi. Desponsaui vos vni viro ꝛginẽ castaꝝ exhibere xp̃o. Dicit glosa Aug⁹. Virginitas cordis fides est incorrupta. Secũdo pro integritate carnis. Uñ glo. Aug⁹ super predictũ ꝛbum dicit sic. Virginitas carnis corꝑ⁹ est intactus. Idem cõtra Julianum dicit. Pudicicia est res mentis: ꝛginitas vo corꝑis. Tertio pro integritate carnis cum pudicicia mẽtis cũ propositu seruandi eã. Uñ Aug⁹. lib. de nuptijs & ꝓcupiscẽtia dic̃. Qꝛ ꝛginitas ẽ in carne corruptibili incorruptiõis perpetua meditatio. Per meditatiõnẽ aũt intelligit ꝙ positũ rõnis. Quarto ꝙ pudicia mẽtis cũ integritate carnis. nõ solũ in ꝓpositu seruandi eã: si etiã in re. Uñ Aug⁹. lib. de ꝛginitate dicit. Qꝛ ꝛginitas est cõtinẽtia qua integritas carnis ipi creatori aie & carnis vouetur ꝓsecrat & ꝓseruat. Virginitas aũt sic sumpta ẽ excellẽtissima in gñe castitat. Et habẽtib⁹ talẽ ꝛginitatẽ ꝓuenit deferre ãnulũ aureũ in ecclia militãti: in signũ ꝙ sunt sponse christi. in triumphanti vero ecclesia merito

hui⁹ virginitatis reddet aureola. Quia vero beata agnes hanc virginitatẽ perpetuo seruauit: merito facta est sponsa xp̃i. cũ quo cõicauit etiã in noie: qꝛ ille agn⁹ & illa agna per cognitionẽ fidei & p̃ apertã visionez illi obuiando per abdicationẽ oĩum rerũ tpaliũ & delectationũ carnaliuz a quibus exiuit. Ideo dicitur ꝙ exiuit obuiam sponso.

Exiuit obuiam sponso
Per virginalem integritatem.
Per ornamenti singularitatem.
Per gemmarum preciositatem.
Per fame honestatem.
Per fidei sinceritatem.
Per miraculorum sublimitatem.
Per vnionis inseparabilitatem.

Primo beata agnes exi

uit de mũdo & ꝑcessit obuiã xp̃o sponso suo p̃ virginitatis integritatẽ. Uñ Beda super Lucã dicit. Sicut xp̃us in summa pace natus est vt se pacez diligere ostẽderet: ita de virgine nat⁹ est vt se virgineũ decus diligere monstraret. Xp̃s em̃ & virginitatez in se suauit & matrẽ virginẽ habere voluit: & patrem putatiuũ. s. Ioseph virginẽ ꝓseruauit: & ꝓcursorẽ. s. Iohannẽ baptistã. & familiarẽ. s. Iohannẽ euãgelistã virgines custodiuit. ps. Ambulãs in via imaculata hic mihi ministrabat. Virginitas em̃ est diligẽda ꝓpter quattuor. Primo rõne stat⁹ supnalis. Nam vita virginũ celesti vite assimilat. Matb. xxv. Simile est regnũ celoꝝ decẽ virginib⁹ Virgines em̃ figurant ꝙ pelles hyacinctinas q̃ in tabernaculo supioꝝ es fuerũt vt dicitur Exo. xxvi. Sup quo Beda in glo. dic̃ sic. Hyacinct⁹ celestis est coloris. Per pelles hyacinctinas exꝑimit⁹ virt⁹ illoꝝ qui mortificatis illecebris carnis celestẽ in terris vitã gerũt & inter hoes positi angelicã puritatẽ imitant. qꝛ nec nubũt nec nubũtur. Merito ergo pelles hyacinctine supremũ locuz tenẽt: qꝛ color celestis celo primꝰ est. Scõo rõne actꝰ diuinalis. Nã ꝛgines facit hoies similes angelis. Uñ Amb⁹. sup illud. i. Cor. vij. Bonuz est hoi sic esse: dicit sic. Super greditur virginitas conditionez humane nature per quã homines angelis assimilantur. Tamen maior est victoria virginũ q̃ angeloꝝ. quia angeli sine carne vicerunt: virgines vero in carne triũphant. Nec ro. In carne preter carnẽ viuere non terrena vita est: sed celestis. Tertio rõne habit⁹ spiritalis. Nã de⁹ spiritaliter habitat in virginibus. Uñ apl's. i. Cor. vi. Nescitis quo niã membra vra tẽpla sunt dei: & spũssctus habitat in vobis. Cũ em̃ de⁹ sit sanct⁹. i. mundus: diligit cordis & carnis mũdiciã. Quarto rõne celibat⁹ triũphalis. Nã virginitas retinet figurã ecclie triũphantis. vñ nõ ꝓsecratur nisi virgo: lz epꝰ ꝓsecretur q̃ nõ est virgo. Sciras em̃ virgis sanctitatẽ significat ecclie triũphantis: & sciras epi sanctitatez significat ecclie militantis. Unde Aug⁹. super epla ad Tytũ. vt habet dist. xxvi. c. acutius. dicit sic. Femina si cathecumina vitiata est: non pot post baptisma intra dei virgines consecrari. Beata agnes integritatem virginitatis diligentissime seruauit: p quaz meruit esse sponsa iesu xp̃i. vñ ipa dicebat. Amo xp̃m in cui⁹ thalamũ introiui. cuius mihi organa modulatis vocibus cantant. Jam corpus ei⁹ corꝑi meo sociatũ est. Sz magnũ certamen habuit cõtra ꝑfecti filiũ qui volebat sibi sumpere virginitatẽ inducendo ipam ad suũ coniugiũ. Fuerunt em̃ in ipa quinq̃ impedimenta castitatis que assumpsit velut instrumenta virtutis. Primo etas iuuenilis. Uñ Eccli. xi. dr̃. Adolescentia & voluptas vana sunt. Sz etatẽ iuuenilẽ mentis canicie tẽperauit. vnde dr̃ de ea. Tertiodecimo etatis sue anno mortem perdidit & vitã inuenit. Infantia computabatur in annis: sed erat senect⁹ mentis imẽsa. Corꝑe iuuẽcula: & aio cana. Uñ Sap. iiij. dr̃. Cani sũt sensus hoĩs: & etas senectutis vita imaculata. Scõo pulchritudo corꝑalis. Proũ. xxxi. Fallax gratia & vana ẽ pulchritudo. Sed hãc pulchritudinẽ corꝑoris maceratione tẽperauit. Uñ dicit de ea. Pulchra facie: si pulchrior fide. Hanc fidẽ demonstrauit in sui corꝑoris maceratione. Unde Paulus ad Galathas. v. dicit. Qui aũt sunt xp̃i carnẽ suã crucifixerũt cũ vitijs & concupiscentijs. Tertio oblatio muneris. Multe sunt que nõ seducunt iuuẽtute nec pulchritudie: seducunt cũ oblatoꝝ munere. Osee. viij. Munera dederũt amatoribus suis. Ipsa aũt oĩno despexit munera q filij⁹ prefecti offerebat. Uñ dr̃ in legẽda. Cepitq̃ offerre plurima & plura promittere. Detulitq̃ secum quedam preciosissima ornamenta que ab ea sunt tanq̃ stercora reputata. Sciebat enim ꝙ huiusmodi munera non dantur sponsis: sed concubinis. Beñ. xxx. Filius autem concubinarum largitus

est mūera. Quarto nobilitas amabilis. Nobilitas enī viroꝝ facilius inclinat animos puellarū. Ille aūt erat filius prefecti vrbis rome. ⁊ ideo nobilis ⁊ sublimis. Sed ipsa eius nobilitatē comparatiōe sponsi celestis iesu christi vilipēdit. vnde ait. Discede a me fomes peccati pabulū mortis: quia iam ab alio amatore precūpta sum qui longe est nobilior te ⁊ genere ⁊ dignitate. Quinto terror penalis. Multe enī sunt que respuunt munera ⁊ consentiunt propter supplicia. Dañ. xiij. Sic faciebatis filiab⁹ israel: ⁊ ille timentes loquebantur vobis. Sed ipsa terrores ⁊ minas deridet. vnde dicit in legēda ꝙ terrentē similiter sicut blandientē ao deridebat. Cerere puelle tortuos vultꝰ parentum ferre non possunt ⁊ acus puncta districta solent quasi vulnera flere. Dec aūt virgo cructas carnificū impauida manus expectauit. In hoc enī certamine habuit celeste adiutoriū. s. angelū dei. vnde ipsa dicit. Adest enī habeo custodē corporis mei angelū dñi. ⁊ sic pcessit obuiā sponso p̄ꝙgitatē

Secūdo beata agnes exiuit obuiā sponso suo iesu xp̄o per ornamenti singularitatē. De qua dicitur Prouer. vl. Fortitudo ⁊ decor indumentū eius. Sciendū ꝙ sponsa adueniente die desponsatiōis ei⁹ debet se ornare multipliciter. Primo debet diluculo pparari. Matth. xxv. Que parate erant intrauerunt cū eo ad nuptias. de q̄bus dicitur ꝙ acceperūt oleū in vasis suis cū lampadibus. Secundo debet in speculo se mirari. Seneca de naturalibus questionibus li. i. in fine dicit sic. Inuenta sunt specula vt homo ipe se nosceret. Multi enim assequuntur ex hoc primo noticiā sui. deinde quoddā consiliū bene viuendi. Formosus vitat infamiā. deformis scit remedium esse virtutib⁹ quicquid corpori deest. Iuuenis flore ceratis admonetur hoc esse tp̄us discendi: ⁊ fortia audendi. Senex vt indecora carnis deponat: ⁊ de morte aliquid cogitet: ⁊ sic se reformet. Tertio debet oculus pudice regulari. Seneca in epla. Nutriendus est pudor q̄ q̄diu in aīo duraueritꝫ bone spei locus. Impudic⁹ oculus impudici cordis est nūcius. Quarto debet os ⁊ lingua decorari. s. per honestā locutionez. Seneca in puer. Turpia ne diceris: paulatim enim pudor per verba excutitur. Verborū enim turpium licentia impudentiam nutrit. Apls. Corrumpunt bonos mores colloquia prauа. Quinto debent capilli circūligari. s. expellendo cogitatiōes vanas. Seneca de quattuor virtutibus. Cogitationes vagas ⁊ inutiles. i. somno similes non recipias. pro quibus si animū tuū ablacraueris: cū omia disposueris tristis remanebis. Sexto debent brachia ad vestem elevari. Ad hoc enī vt induamur nos veste virtutis debemus brachia sursum tendere ad re gratiandū deo. Lassio dor⁹li. epl'arū. Inuitat ad maiora qui gratanter accipit minora. ⁊ ipe de futuris recipit qui transacta beneficia recognoscit. aliter beneficio priuatur. Septimo debet variata veste indui. s. aurea charitatis. pō. Omnis gloria eius filie regis ab intus in fimbrijs aureis. ⁊ candida puritatis. Apoc. iij. Ambulabunt mecum in albis. ⁊ rubea penalitatis. Esa. lxiij. Rubrū est indumentū tuū. Octauo debet zona castitatis cingi Apoc. i. Precinctum zona aurea ad mā. Nono debet preparationem mētis calciari. pō. Audiā quid loquatur in me dñs deus. Decimo dor torque obedientie ornari. pō. Audi filia ⁊ vide ⁊ inclina aurē tuā ⁊ obliuiscere pplm tuum ⁊ domū patris tui: et concupiscet rex decorem tuū. Beata agnes his ornamentis singulariter decorata est. vnde dixit. Induit me dominꝰ ciclade auro texta circūdedit me vestimentis atq; coruscantib⁹ gēmis. Sanguis ei⁹ ornauit genas meas. ⁊ sic p̄z scōm

Tertio beata agnes exiuit obuiā sponso per gēmarū preciositatem. Nobiles enī sponse consueuerūt vestes gēmis ornare. Ideo ⁊ ipa gēmis virtutū fuit ornata. ⁊ hoc quattuor modis. Prio in auribus p obedientiā. Ille enī est simpliciter auris qui coact⁹ obedit. Qui vero spontaneus est: auris margarite ornata. Prouerb. xxv. Inauris aurea ⁊ margarita fulgēs q̄ arguit sapientē ⁊ aurē obedientē. Ipa vero ait. Tradidit in auribꝰ meis inestimabiles margaritas. Scō in collo p diligētiā. Ille enī est collū xp̄i q̄ a xp̄o capite docrinā ⁊ legē recipit: ⁊ ceteris membris influit. Qui ꝙ mīn predicāt legē xp̄i sunt colli. q̄ vero p̄dicant ⁊ sermonē opib⁹ virtuosis diligenter adimplēt sunt collū lapidib⁹ pciosis ornatū. Cant. i. Collum tuū sicut monilia. Ipsa vero ait. Collū meū cinxit lapidibus preciosis. Tertio in manu dextera per rectam intentionē. Qui enī facit opera virtuosa corrupta intētione sunt dextera. sed q̄ ea dē faciat simplici ⁊ recta intētiō e sunt dextera gēmis ornata. Matth. v. Nesciat sinistra tua q̄d faciat dextera tua. Ipa vero ait. dextera meā cinxit lapidib⁹ preciosis. Quarto in corpe per lucidā conuersationē. Dañ. x. Corp⁹ ei⁹ quasi crisolit⁹. Et Matth. v. Sic luceat lux vestra corā hominibus vt videant opera vestra bona ⁊ glificēt patrē vestrū q̄ in celis est. Ipa vero ait. Diuersis monilibus ornauit me. i. lucidis ⁊ virtuosis exemplis. Et sic patet tertium.

Quarto beata agnes exiuit obuiā sponso p fame honestatē. Sponsa enī iesu xp̄i vt digne obseruet famā ⁊ honestatē suā dz habere sex additiones. Prio dz discrete sensum pbere si inuitat. Inuitatur enī aīa p inspiratiōnē ⁊ illustratiōez q̄ iesu xp̄o. qō p̄cipit p motū boni ppositi. sicut a dyabolo rep̄hat p suggestionez que sentit p primos mot⁹. pō. Accedite ad deū scz obsequiēdo volūtati ei⁹ ⁊ illuminamini. s. gimba fiatā recipiēdo. Scō dz se defendere si infamat. Aliq̄n enī aīa infamat soluz pter venialē culpā. Aliq̄n vero bonū qō facit iudicabit esse malū. Jō attēdat qō dicit Aug. lib de doctrina xp̄iana. Duo sunt tibi necessaria. s. osciētia ⁊ fama. Cōsciētia pter re: fama pter pximū. Qui aūt conscientie sue cōfidēs famā negligit: crudelis est. Sz dicit aīa. Quō possum infamiā meam defendere cū sepe de falso sim calūniata? Rñdeo. pducrestes in oppositū. Apoc. xiij. Opa illoꝝ sequunt illos. Ne desperes nō murmures nō p̄lames. Fac opus bonū partiēte cū iesu xp̄o q̄ patit calūniā per accusantes ⁊ falsos testes. Opa enī tua testificabuntur corā ipo de bonitate vel malicia tua: ⁊ maxime opa patiētie. ⁊ sic iustificaberis ab ipo Sicut magdalena i domo symonis lepr̄osi. Sicut susanna in iudicio per danielē. Tertio dz pcedere ⁊ nō se abscondere si visitat. Signa enī quib⁹ aīa potest cognoscere ꝙ a sponso suo iesu xp̄o visitat⁹ ponit Hugo de scō victore. pur al legat in speculo hystoriali. li. xxviij. c. cxxiij. dicēs Dulcedo i memoria suauis affectio alienatio a sensib⁹ abstractio a prauis cogitationib⁹ ascie exhilarario. oblitio preteritoꝝ malorꝝ intellect⁹ illuminatio. desideriꝝ iocundatio: ⁊ in hijs q̄dā q̄etatio. Multe aīe sunt que a talib⁹ visitationib⁹ se abscōdunt sicut ralpa in terra: vt cupide. vel sic nocua in culmine dom⁹: vt ambitiose. vel sicut vermis in putredine: vt lubrice seu luxuriose. Quarto debet vicem rependere si aliquod donum ei largiatur. Deus enim nunq̄ animam visitat quin aliquid ei largiatur. s. presentiā bonitatē vel misericordiā. vñ Bern. dicit sup illo verbo. Quid retribuā dño ⁊c. Vñ iguozabā me instruxit. Vñ errabā me reduxit. Vñ peccabā me correxit. Cñ steti me tenuit. Vñ cecidi me erexit. Vñ iui me duxit. Vñ veni ad ipm me suscepit. nec pro his oībus quid illi rependā habeo nisi tm vt diligā. Nō enī melius nec decentius q̄ p dilectionē rependi pōt q̄ p dilectionē data est. hec ille. Semp enī gras agendo ⁊c. Quinto dz ipz diligere si amore subarrat. Vñ Hugo de scō victore dicit vbi supra. Diligite illum: diligite propter illum: diligite dona illius propter illū: diligite illū vt fruatis illo. Illum tibi: ⁊ te illi dilige. Dona illi⁹ ab illo tibi propter te. hec pura ⁊ casta dilectio est. hec ille. Sic ergo xp̄us sponsus aīe summe debet diligi. Sexto debet formosa appere si pulchritudo in ea q̄rat. Sponsus enī aīe est speciosus forma p̄ filijs hoim. iō sponsam q̄rit pulchrā. nō corpaliter si pulchritudo venustate colozis ⁊ integritate membroꝝ. ergo nō dz esse nimis magna p̄sumēdo de p̄eplatiōe. nec nimis pua se vilificando affectu tpalitū: sed debet in medio p̄sistere. vt Ezechiel quē spūs dñi eleuauit inter celū ⁊ terrā. dz esse alba p innocentiā ⁊ puritatē. rubea p dilectionē ⁊ charitatē. vt dicat illud Cant. vi. Pulchra sum ⁊ decora filie hierlm. dz esse nigra p subiectionē ⁊ humilitatē. vt dicit illud Cant. i. Nigra sum sz formosa. vt sic audiat a sponso suo illud Cā ti. i. Tota pulchra es amica mea ⁊c. Beata agnes hanc honestatem conseruare cupiens grande certamen habuit cōtra prefectū virbis qui voluit polluere suc fame honestatē trahēdo ipam ad p̄stibulū. In quo superauit ser machinamenta opprobriosa p̄fecti. Primo fecit ipsam nudam per ciuitatez duci vr nuditate magis erubesceret. Solent enim virgines magis nuditatem timere q̄ penam. Eccli. xvi. Eras nuda ⁊ confusione plena. Istud telum superauit denitate capilloꝝ qui eā induerunt ⁊ p̄fusionē. ppul sauerūt. ij. Cor. x. Capilli. pclamine mulieri dati sunt. Scō fecit ipam i loco turpi. s.

De sancta Agnete Sermo XII

in pstibulo includi vt nomē t honestatem polluer̄et. Iobek.iij. Posuer̄ puellā in pstibulo. Istud telū supauit pīcia angelica. Esa.xxxv. In domib⁹ ūn quib⁹ prius habitabant dracones orietur viror calami. Tertio fecit ipsam recludi in obscuro loco: vt loci obscuritas virginem deterreret.ij. Cor.vi. Que societas lucis ad tenebras? Istud tertium supauit lumis claritate q̄ tanta fuit vt nullus posset eā cōtingere vel videre. Sap. xviij. Scīs autē tuis maxima erat lux.s.in refrigerīū. Quarto fecit ipam relinqui sine vestimēto vt frigoris aspitas eā affligeret. Mich.ij. Desuper tunicā palliū sustulistis. Istud telū supauit indutaveste celesti quā sibi angeli in carcere parauer̄t. Judith.x. Induit se vestimētis ioc̄ditatis sue. Veste em̄ candidā sibi de celo attulerūt. Quinto fecit ipam oīb⁹ exponi: vt p vno quē cōtēpserat oēm haberet.ij. Macha.iiij. Ausus est optimos ephebos in lupanarib⁹ ponere Istud telū supauit diuina ptectiōe t virtute qr oēs q̄ ingrediebant̄ puertebāt.i. Reg. x. Insiliet in te spūs dñi t mutaberis in virū alterū. Sexto fecit ipaz illudi a filio suo vt quem noluerat habere maritū: haberet amasiū. Istud telū supauit p demonis iusticiarij dei emulationem qui ipm suffocauit. vñ ipa ait. Ille cui⁹ volūtatē volebat pfice re: potestatē in eū accepit t occidit. Demones sunt iusticiarij dei: q̄ t si a seipis hūr voluntatē malā: a deo rn̄ iustam accipiūt potestatē.i. Reg.xviij. Spūs dñi malus invasit in saul. Est em̄ mal⁹ ppr̄ iniquā volūtatē.

Quinto beata agnes exiuit obuiā sponso p fidei sinceritatē que constitit in sex. Nā sponsa dz amore sponsi a parentib⁹ separari: qr hō relinquet patrez t matrem t adherebit vxori sue. Ire dz a doctore in via regulari. preterea dz gressus per modestiā moderari. Rursus dz de virtute in virtutē iter abbreuiari. Adhuc dz p viraz prē platiuā coram sponso se erigere. Tandē dz p actiuā se inclinare t flectere. Que oīa in se habuit btā agnes. Vñ hanc fidē volens in ipsa corrūpere vicari⁹ prefecti multiplex ei intulit supplicii: sed ipa oīa supplicia superauit. Primo fecit ignē copiosum succendi t ipam in ignē pici vt eius ossa in cinerē redigerent. Istud certamen superauit per oratiōez deuotā: qr mox vt orauit ignis extinctus fuit. Eccli.li. In medio ignis non sum estuata. Scdo iterū fecit ignē copiosiz succendi vt ciro assumeret. Istud certamen superauit p refrigerantē dei gr̄am q̄ sibi refrigerūū pstitit. vñ ipa ait. Ecce nūc p spiritū sanctū roze celesti pfusa: foc⁹ iuxta me moritur. Tertio pontifices ydolor̄ suscitauer̄t seditionez in pplo in morte virginis. Istud certamen superauit p miraculi euidentiam. Nā prefect⁹ voluit eā liberare ob visum miraculū suscitatiōis filij. Eccli.xlviij. Potentia nemo vicit illā. Quarto vicarius prefecti fecit ipaz in gutture gladio feriri. Istud certamen superauit p celestē palmā quā acc̄ fluit. Apoc.xvij. Stantes ante thronū dei in aspectu agni amicti stolis albis t palme in manibus eorum.

Sexto beata agnes obuiauit sponso suo iesu xpo p miracula sublimitatē. Dē em̄ in vita plenti multiplici gloria ipam sublimauit: qr multis miraculis claruit. Primo in creaturis celestib⁹. Nā de celo chorusc̄atio t fulgur descendit: terre motus magn⁹ pstrepuit: t pfecti filiū de inferno liberauit. Scdo in creaturis elementalibus: qr ignis extinct⁹ est. aqua t tempestas sup paganos exorta est. Aer dū esz in carcere illustrat⁹ est. terra mota est. Tertio in creaturis irratiōalib⁹ que hīt tm̄ esse. sicut in ymagine q̄ annulū recepit t rēptationē fugauit. Que hīt viuere sicut in capellis q̄ instar plantarū viuūt cū crescant. Que habent sentire. sicut in agno niue candidiore qui iurta eā stare visus est. vt ps diligenter inspicienti legendam eius. Quarto in creaturis intellectualibus sicut in angelo qui sibi vestē de celo attulit in carcere seu in pstibulo. Sicut in constantia quam mēte t corpore sanauit.

Septimo beata agnes exiuit obuiā spōlo p vnionis inseparabilitatez Nā spōso suo iesu xpo inseparabiliter vnit⁹ dz honorifice ab angelis psociar dū delicate cibar̄ t satiar̄. ps. Satiabor cū appuerit gl̄a tua. dū cū sponso quiete cubar̄: qr dilectus meus mihi t ego illi. Canticor̄.ij. Dz carta dotis suscipitur t dirat̄. quia coronar̄ aureola virginitatis t martyrij. Super coronam facies alteram coronam aureolam. Exo.xxv. Et sicin aula clare visionis perpetuo mansura cū sponso inducīt: vbi delectatio meriti in delectationē p̄mij cōuertit. vnde ipsa ait. Ysi sum iūcta in celis quē in terris posita rota mētē deuotiōe dilexi eternū.

In festo scī vincētij martyris. Ser.xvij.

Irmabitur in illo t non flectetur. Scribunt hec verba Eccli.xv. t in epla. Beatus Greg.li.vij.moral. dicit sic. Justor fortitudo est carnē vincere ppr̄ijs volūtatib⁹ contraire: delectationē vite p̄sentis extinguere: hui⁹ mundi aspera p eternis p̄mijs amare. Hec ille. Sup quo verbo moueo talem questionē. Utrū beat⁹ vincent⁹ magis coronetur laurea fortitudinis reprimēdo immobiliter timorē piculor̄ q̄s datian⁹ aggrediendo infatigabiliter supplicijs audaciaz laborū. Ad hanc questionē rn̄dent duo doctores noui testamēti. Primus est beatus Aug. Smone p̄mo dui⁹ dicit dicēs sic. Magnū t multū mirādū spectaculū noster animus cepit: nec īmanissimā t pnicio sissimā sicut solet in theatris quarūcūq̄ nugarum Sed plane vtilissimā t fructuosissimā voluptatē oculis interioribus hausim⁹ cū beati Vincentij passio legeret. Terret videre in victā martyris aiam p̄tra insidias antiqui hostis: p̄tra seuitiā impij iudicis: p̄tra dolores mortis carnis: acerrima p̄fectiōe certante t in adiutorio dñi cūcta superantem Hec ille. Scōus est sctūs Tho. ij. ij. cxxiij. arti.vi in rn̄ si. ad secūdū argumentū dicēs sic. Sustinere est principalior actus fortitudinis q̄s aggredi triplici ratione tē. Primo quidem qr sustinere videt aliq̄s ab aliquo fortiori inuadente. Qui aūt aggredit inuadit p modū fortioris. Difficilius aūt est puguare cū fortiori q̄s cū debiliori. Scdo quia ille qui sustinet iā sentit pcula īminentia. ille aūt qui aggredit hz ea vt futura. Difficilius aūt est nō moueri a p̄sentib⁹ q̄s a futuris tē. Tertio qr sustinere importat diuturnitatē tp̄is: s aggredi p̄t aliq̄s ex subito motu. Difficilius est diu manere inmobilē q̄s subito motu moueri ad aliq̄d arduū Unde pbs dicit.iij.ethi. q̄ quidaz sunt p̄uolantes ante pericula t in ipsis discedūt. Fortes aut̄ econtrario se habent. t in sustinendo iusticiā maxime aliqui fortes dicuntur. Hec Tho. Sciendū q̄ exteriorē actum virtutis quandoq̄ aliqui efficiunt non habentes virtutez: sed ex aliqua alia causa q̄s ex virtute. Et ideo pbs.iiij.ethi. ponit quatuor modos cor̄ qui similitudinarie dicūtur fortes: quasi exercentes actuz fortitudinis p̄ter virtutē. Quidaz em̄ fermūt in id quod est difficile ac si non esset difficile p̄pter ignorantiā. qr sez non percipiunt magnitudinē periculi. Quidā aūt propter bonā spem ad pricula vincēda. qr sez sunt experti sepe pericula eua fisse. Quidaz vero p̄pter scientiā t artē quandā. sicut p̄tingit in militibus qui propter peritiā armor̄ t exercitiz non reputant grauia pericula belli estimantes se per artē suam posse cōtra ea defendi. Sicut Vegetius dicit in libro de re militari. Nemo facere metuit qō se bn̄ didicisse p̄fidit. Quidā ppter inpulsum passionis vel tristicie vel ire quam vult repellere. Quidā ppter electionē alicui⁹ talis cōmodi acquirēdi. puta honor̄is voluptatis seu lucri. vel alicui⁹ incōmodi vitādi. puta vituperij afflictōis seu dāni. Idi em̄ nō dicuntur vere fortes: s similudinarie. Vere aūt fortis est q̄ hz firmitatē animi in sustinendis t repellendis hijs in quib⁹ maxime est difficile firmitatez habere. s.in piculis graujb⁹. Unde Ambro.lib.i. de officijs dicit sic. Nō mediocris animi est fortitudo q̄ sola defendit ornamenta virtutū oīm t iusticiā custodit. t q̄ inexpiabili p̄lio aduersus oīa vitia decertat. invicta ad labores ad picula. Rigidior aduersus voluptates: auariciā fugat tāq̄ labē quandā q̄ virtutē effeminat. Hec ille. Et Tullius in sua rethorica dicit. Fortitudo est cōsiderata piculor̄ p̄ssio t laborū susceptio. Sz fortitudo animi dr̄ q̄ firmiter retinet volūtatē hois in bono rōnis contra maxima mala vt hō sustinet p̄sonales ipugnatiōes ppter summū bonū quod est deū quēadmodū referunt sancti martyres qui bus debet laurea fortitudis in celo bm̄ speciale graduz beatitudis. Scōm id Macrob. v. Beati q̄ p̄secutionē patiunt̄ ppter iusticiā: qm̄ ipor̄ est regnū celor̄. Que gradus assecut⁹ est btūs vincēti⁹ p gl̄iosum triumphū sue fortitudinis t firmitatē sue voluntatis in deo. ideo dicitur. Firmabit in illo.

Firmabitur in illo

Per fidelitatem.
Per charitatem.
Per longanimitatem.
Per perseuerantiam.
Per constantiam.
Per patientiam.
Per fortitudinem.
Per beatitudinem.

Primo beatus vincentius

firmat in xpō p fidelitatē que causam pugne in via iustitie instituat. t ista ostendit lucrū ppter qō est dimicandū. Ūn hāc fidē vsq; ad mortē debem⁹ restificari. iuxta illud. i. Pet. iiij. Nemo vestrū patiat quasi homicida aut fur aut aliqd hmōi. Si autē vt xpian⁹ nō erubescat: glorificet aūt deū in isto nōie. Sciendū q xpian⁹ dr ille qui est xpi. dicit aūt aliqs ee xpi quadruplr. Primo qz pfitet fidē xpi nō solū corde credendo fidei veritatē: sed etiā exteriorē confessionē prestādo. Roma. x. Corde creditur ad iustitiā: ore aūt confessio fit ad salutē. Secdo qz spiritu xpi ad opa virtuosa pcedit. Hm illd Roma. viij. Si quis spūs xpi nō hz: hic nō est eius. Nō solū em̄ p verba dz qs confiteri veritatem fidei: sed etiā p facta fidē xpi dz ostendere. Secm illud Jaco. ij. Ostendā tibi ex operibus fidē meā. Ūn t de qbusdā dr Tyti. i. Confitent se nosse deū: factis aūt negant. Et iō xpianus dr nō solū qui patit p fidei confessione que fit p verba: sed etiā quicunqz patit p quocūqz bono ope faciendo. Tertio qz ad imitationē xpi peccatis moritur. Hm illud Bal. v. Qui aūt sunt xpi carnem suā crucifixerūt cū vitijs t concupiscentijs. Ūn xpianus dicit qui p quocūqz peccato vitando patit ppter xpm. sicut p integritate carnis seruāda legunt alique mulieres viram prempsisse. Dicit em̄ Aug⁹. i. de ciuitate dei. Qz quedā sancte femine tpe persecutionis vt inseccatores sue pudicicie euitarēt se in fluuiū deiecerunt: eoqz modo defunctē sunt. earūqz martyria in catholica eccl'ia veneratione celeberrima frequentantur. Quarto quia pro veritate iusticie reprehendendo vitia patitur. Deus em̄ hmōi opa a nobis requirit t nos p eis remunerat. Unde t beati iohānis baptiste in eccl'ia martyriū celebratur. qui nō pro defendenda fide: sed pro reprehensione adulterij mortē sustinuit. vt ps Marci. vi. Beatus vincenti⁹ his quatuor modis fuit vere xpianus. Primo per apertam fidei confessionem. Unde dicitur de eo p dixit datiano de mandato Valerij episcopi. Nepharium apud christianā prudentiam esse cognosce diuinitatis cultū abnegando blasphemare. Secundo per deuotam orationē. Unde dicitur de eo. Surfum erectis luminibus dominum precabatur. Tertio per corporis mortificationem, quia timore diuino carnē suā confixit. ps. Confige timore tuo carnes meas. Quarto p duram increpationē. ps. Sagitte potentis acute cū carbonibus desolatoriis. Ita em̄ sagitta fuit potens: quia iram tyranni non timuit. Fuit acuta: quia eius cor medullitus penetrauit. t uit accensa: quia zelo dei hoc fecit. t sic firmat⁹ est in xpō p fidelitatē tc.

Secundo beatus vincentius

firmatur in xpō per charitatē que mortis periculū imperat in via militie ad prelia dū. Unde Maximus in quodā sermone dicit sic. Charitas xpi in martyribus suis vicit. Et Joh. xv. Maiorē charitatē nemo hz qz vt aīam suā ponat quis pro amicis suis. Etiā sine charitate martyrium nil valet. Hm illud. i. Cor. xiij. Si tradidero corpus meū ita vt ardeā: charitatē aūt non habuero nihil mihi pdest. Primū em̄ motiuū ad actū virtutis est amor charitatis. Sicut semē vl radix est primū motiuū ad fructū. t ex hoc aliquis actus precipue ad perfectionē vite ptinet. iuxta illud Col. iij. Charitas est vinculū perfectionis. Martyriū aūt inter oēs actus virtuosos maxime demonstrat perfectionem charitatis. Quia tanto magis aliquam rem quis ostenditur amare quanto pro ea rem magis amatā cōtemnit: t rem magis odiosaz eligit pati. Sed inter omnia alia bona presentis vite maxime amat homo ipam vitaz. t econtrario maxime odit ipsam mortē: t precipue cū doloribus corporalibus tormentorū quorū metu etiā brutā animalia a maximis voluptatibus abstinerent. vt Aug⁹. dicit lib. lxxxiij. questionū. Charitas aūt facit quadruplex incendium. Primo facit incendium amoris. Luce. xlvi. Nunne cor nostrum ardens erat in nobis. Secundo facit incendium sermonis. Eccli. xxviij. Surrexit helyas quasi ignis: t verbum illius quasi facula ardebat. Tertio facit incendium operationis. Job. xxxvij. Nonne vestimenta tua. i. opera tua calida sunt cū perflata fuerint vento austro. i. spiritu sctō. Quarto facit incendium immutationis: qz licet multa aduersa homo patiatur: non tamen charitas in eo extinguitur. Cant. viij. Aque multe non potuerūt extinguere charitatem. Charitas fecit in beato vincentio istud quadruplex incendium. scz amoris in corde. vnde dicitur de eo. Ur inclytus vincentius succensus igne diuini amoris, fer-

uoris in ore. Unde ipse air ad tyrannū. exurge t toro malignitatis spiritu debacchare feruoris in opere. Unde exclamat prudentius. O nules inuictissime fortissimoq; fortior: iā te seua t aspera tormenta tremūt victorē. feruoris in continuatione. Unde dicit Amb. in hmone huius diei. Torquetur vincētius tū ditur: flagellatur: sed inuictus pro sancto nomine animus non cōcutitur plus ardēs igne celi q̄ ferri. Ignis celi est ipa charitas que in corde vincentij sic ardebat q̄ ignē exteriorem frigidū faciebat. ps. In meditatione mea exardescet ignis. scz charitatis diuine. t sic patet secundum.

Tertio beatus vincētius

firmatur in xpō per longanimitatē que ꝑpara: premiū qō debet diutius expectari: t itineris longitudinē demonstrat ad certandū. Sicut em̄ magnanimitas dicitur per quā aliquis habet animū tendendi in aliquid quod in longum distat. t ideo sicut magnanimitas magis respicit spem tendentes in bonū q̄ audaciā vel timorē siue tristiciā que respiciūt malū: ita etiaz longanimitas que sustinet aliqua mala propter aliqd bonū. nō qō ex propinquo expectetur: sed qō in longū differtur. propter qō assequēdus multa mala in presenti oportet sustinere. t sic dilatio boni sperati pertiner ad longanimitatē. Sciendū q longanimitas seu fiducia mala est quadruplex. Prima est ypocritarū q̄ est ī vanitate t simulatiōe. Job. viij. Spes ypocrite pibit. nō em̄ placebit in corde suo sicut tela aranearū fiducia ei⁹. Secda est superboz q̄ est in potestate t exaltatiōe Esa. xxx. Sperantes auxiliū in equis t hūres fiduciā in vmbra egypti. Tertia est luxuriosoz q̄ est in voluptate t carnali delectatiōe. Job. xl. Habz fiduciā vt influat in os eius. Quarta est cupidoz in diuitiarū possessiōe ps. Ne timueris cū diues fact⁹ fuerit hō tc. Fiducia aūt t longanimitas bona est iustoz t ꝑfectoz que est in dño p gr̄e appositionez. Prou. iij. Habe fiduciā in domino ex toto corde tuo. Hāc longanimitatem se habuisse ostendit beatus vincenti⁹ ex quatuor signis. Primo ex voluntate patiendi. Unde dicebat. Hoc est quod semper opaui t votis omnibus exquisiui. Et. ij. Cor. xij. Libenter gloriabor in infirmitatib⁹ meis. Secundo ex firmitate sufferendi. vnde dicebat. Videbis me plus posse dei virtute dum torqueor: q̄ possis ipse qui torques. Tertio animositate contemnendi. vnde tyranni contemnebat iram dicens. Cum mihi irasci magis pueras: mihi melius incipis misereri. Quarto perpetuitate sustinendi. Unde dicebat. Hoc soluz valde metuo qō re mihi fingis velle misereri. Nolo vt aliqd minuas de supplicijs vt te victū in omnib⁹ fatearis. Et prudentius dicit de eo. Ridebat hic miles dei manus cruētas increpās q̄ fixa non profundius intrarent artus ungula. Et sic patet tertium.

Quarto beatus vincentius

firmatur in xpō per perseuerantiā finaliū iustus iter continuat. que portū ostendit. Unde Bern⁹ in epl'is. Tolle perseuerātiā: nec obsequiū mercedē habet: nec beneficiū gratia: nec laudē fortitudo. Laus em̄ perseuerantie in hoc consistit q̄ aliquis nō recedit a bono propter diuturnā tolerantiā difficiliū t laboriosoz. quoniā hm perseuerantiā aliquis perseuerat in his in quibus difficillimū est diu sustinere. Non est autez difficile sustinere bona: sed mala. Sed mala que sunt pericula mortis vt plurimū nō diu sustinentur. qz vt frequentius circa trāseunt. Unde respectu illoz non est precipua laus perseuerantie. Inter alia aūt mala precipua sunt illa que opponuntur delectationibus tactus. quia huiusmodi mala attendūtur circa vitā. ideo sustinere difficultatez q̄ prouenit ex diuturnitate boni opis dat laudem perseuerantie. Sciendū q̄ perseuerātia consistit in quatuor. Primo in carnis mortificatione. Judith. iiij. Scitote qm̄ exaudiuit dñs preces vras si permanseritis in ieiunijs t orationibus. Secundo in preceptorum observatione. i. Paral. xxviij. Si firmabo regnum eius in eternum si perseuerauerit precepta mea facere. Tertio in flagellorum perpessione. Mathei. x. Eritis odio omnibus hominibus propter me. qui autem perseuerauerit vsq; in finez hic saluus erit. Quarto in fidei predicatione. Hebreorum. xij. In disciplina perseuerate. Beatus Vincentius firmiter in his perseuerauit propter quatuor. Primo ab infantia sui deo tam mente q̄ corpore consecratione. Nam in plenitudine fidei et sancte honestatis: et vere deuotionis

t veritatis ſcripture nutrit⁹ in oī ſcītate ſe exercuit. Scdo a pueritia ſui gratioſa inter hoīes conuerſatiōe. Nā ante deū t ante homines ſcōs ꝓpter ſcōz moz elegantiam gr̄am inuenit t habuit. Tertio in dyacon⁹ officio acceptiſſima xp̄o t eccl̄ie administratione. Exiſtens quippe ſub epō valerio dyacon⁹ re t noīe ſuū officiū digne adimpleuit. Quarto ꝓ fide xp̄i t doctrīa euāgelij ardentiſſima concertatione. Nā cōtra dacianū tyrannū diſceptās ipm doctrina rōne t exēplo mirabilit ꝓfuit. vt ꝑz tē.

Quinto beatus vincentius firmat

in xp̄o p cōſtantiā q̄ difficultatē virtute ſuꝑat in labore multū adiuuans Conſtātia eñ facit firmiter ꝑſiſtere in bono ꝑtra difficultatē que ꝓuenit ex ꝗbuſcūq; exterioꝛib⁹ impedimētis. pō. Non dabis inerrorē fluctuationē iuſto. Sciendū q̄ cōſtantia eſt neceſſaria ad quattuoꝛ. Primo ad deſpiciendū pſpera. Judith. ix. Da mihi in aīo ꝑſtātiā vt ꝑtemnā illū. Et. i. Mach. ij. Mathatias t filij ei⁹ cōſtanter ſteterunt aduerſus nuncios regis anthiochie. Scdo ad ſuſtinēdū aduerſa. ij. Machab. viij. Et linguā poſtulans ciro pruli t man⁹ ꝑſtanter extendit, his verbis ꝑſtantes ſunt effect⁹ p patrijs legib⁹ moꝛi. Tertio ad teſtificādū vera. Act. iiij. Videtes aūt ꝑſtantiā petri t iobānis cōpto q̄ hoīes eſſent ſine litteris t ydiote. Eiuſdē. xxiij. Sequente noctē aſſiſtens ei dñs ait. Conſtās eſto ſicut teſtificat⁹ es de me in hīlm. Sic oꝑtet te teſtificari rome. Quarto ad aggrediendū terribilia. Judith. vlti. Moꝛtuerūt ꝑſe constātia ei⁹ t medi audacīa ei⁹. Et. i. Mach. ix. Cōcuenerūt in iudā oēs cōſtantes corde t ꝓtrita eſt dextera pars ab eis. Et Sap̄. v. Stabit iuſti in magna ꝑſtantia aduerſus eos qui ſe anguſtiauerūt. Beat⁹ vincenti⁹ habuit maximā mēntis ꝑſtantiā, vnde dicitur de eo. Inter hec manet immor⁹ ille dei ſeruulus. quā conſtantiaz demonſtrauit in quadruplici certamine. Primuz certamen fuit in ceculeo. in quo fecit eū darianus toto corꝑore diſtendi. diſtentū diuerſis vulneribus cruciari. cruciatū ferreis pectinibus laniari. t carnifices ad ſeuiendū crudeli⁹ verberibus fecit vrgeri Secundū certamē habuit in craticule incendio: vbi totuz corꝑus vncinis ferreis aperitur. ardentes lamine infliguntur, ſale ignis aſpergitur, telis viſcera extra jaciuntur. Tertiū certamen habuit in carceris ergaſtulo. Nā tyrann⁹ fecit ipm in obſcuro carcē includi: vbi teſtas acutiſſimas congeri. in ligno ꝑdes affigi. t fine oī humano ſolatio derelinqui. Quartū certamen habuit in molli leculo. Poſtq̄z eñ tyrannus vidit ſe eū per aſperitates tormentoꝛū vincere non poſſe: in lecto molliſſimo eū reclinare fecit putans per delitias ipſuz allicere poſſe. Vicit aūt iſta certamina maxima mentis cōſtantia. Unde Aug̃. in ſermone huius diei dicit ſic. Tanta in vincentio penarū aſperitas ſeuiebat in membris t tāta ſecuritas reſonabat in verbis vt putaremus aliū loqui t aliū toꝛquer̄i. Et vere ſic erat. Caro enim patiebatur t ſpiritus lo quebatur. Habuit eñ plurima auxilia quibus conſtans fiebat. Primo lucē ineffabilem que carcerē obſcurū illuſtrauit. Secundo flozū redolentiā ameniſſimā que carcerem mirabili odoꝛe confoꝛtauit. Tertio affectionē liberā que compedes grandi virtute reꝛauit. Quarto ſocietatē angelicā quā chriſtus miſericoꝛditer ſibi deſtinauit.

Sexto beatus vincētius

firmatur in xp̄o per patientiā que in cōtrīs ſtabilibus bonū virtutis defenſat quaſi cūcta conſeruans. Unde Aug̃. in ſermone de ſancto Cypriano dicit ſic. Facile eſt martyrem celebrando venerari: ſed magnū eſt fidem t patientiā eius imitari. Nā patiēria eſt ꝑncipalius circa triſtitias eo q̄ patiēs aliquis dicitur non ex hoc q̄ non fugit: ſed ex hoc q̄ laudabiliter ſe habet in patiendo que preſentialiter nocent. vt ſcz non inordinate ex eis triſtetur. Sciendū q̄ aduerſitates tolerande ſunt patienter ꝓpter quattuoꝛ. Primo ꝓpter ipārū paruitatē. i. Petri. i. Modicū nūc oꝑtet contriſtari in variis temptationibus vt probatio fidei veſtre multo ſit preciofioꝛ aurō quod per ignē ꝓbatur. Secundo ꝓpter retrū paucitatem. pō. Patientia pauꝑrū non ꝑibit in finē. Tertio ꝓpter doloꝛū breuitatē. pō. Scōm multitudinē doloꝛū meoꝛ in coꝛde meo cōſolationes tue letificauerunt aīam meam. Quarto ꝓpter remburionis perpetuitatem. Rom. viij. Nō ſunt condigne paſſiones huius temporis ad futurā gloriaz tē. Beatus vincentius habuit maximam patientiam in ſupplicijs. Unde Aug̃. in ſermone huius diei dicit ſic, Habebat vincentius

in ſermone fiduciam: in paſſione tolerantiam. Nam eius ſupplicia fuerunt grauiſſima numero ſtrate: acerbitate: diuturnitate: implacabilitate: que oīa vicit ſumma patiētia. Un̄ Aug̃. in ſermone huj⁹ diei dicit ſic. Fides pugnat: t quādo fides pugnat nullꝰ expugnat. qz t ſi laniat t ſi lacerat nō perit q̄ xp̄i ſanguine ē redempt⁹. Porēs homo nō pōt perdere qō emit auro ſuo: t xp̄s perdet qō emit ſanguine ſuo: Sed hoc totū nō ad hoīs ſed ad dei gloriā referat. Ab ipſo vere eſt patiētia vera: patientia ſancta: patientia religioſa: patientia xp̄iana que donū dei eſt hec ille: t ſic patet ſextum.

Septimo beatus vincentius firmat

in xp̄o per fortitudinē que mortem victorioſe expugnat in periculis vexillū tenēs. Un̄ Cyprian⁹ in ſmone de martyribus dicit ſic. O beati martyres quib⁹ vos laudib⁹ predicē. O milites fortiſſimi robur toꝛ: poꝛis veſtri quo preconio vocis explicē. Sciendū q̄ fortitudo gratuita que eſt donum dei: firmat animū hoīs in bono iuſtitie dei que eſt ꝑ fidē ieſu xp̄i. vt dī Rom. iij. Et talis fortitudo pōt attēdi circa quattuoꝛ.

Primo inquātum defendit bonū cōmune decertando in acie ꝓ iuſtuz bellū. Secūdo inquantū iudex vel priuata perſona nō recedit a iuſto iudicio timore gladij imminentis vel cuiuſcunq; periculi: etiā ſi ſit moꝛtis rum. Tertio inquātū aliqs nō refugit aliq̄ ſe infirmāti obſequi ꝓpt timorē moꝛtifere infectionis. Quarto inquantū aliqs nō refugit itinerari ad aliq̄ pium negociū proſequendū ꝓpt timorē naufragij vel latroniz Beat⁹ vincēti⁹ fortiſſime oīa pericula moꝛtis vicit. Unde Aug̃ dicit ſic, Beatus vincenti⁹ vicit in xp̄o: vicit in penis: vicit in cōfeſſione: vicit in tribulatiōe: vicit exuſtus: vicit ſubmerſus: vicit vīues: vicit moꝛtu⁹. hec ille. Sic eñ reſpondit Daciano. vt dic̄ Prudentius. Tormēta: carcer: vngule: ſtridēſq; flammis lamina: atq; ipſa penarum vltima mors xp̄ianis ludus eſt. Et ſic ꝑz ſeptimū.

Octauo beatus vincentius

firmat⁹ in xp̄o per beatitudinē que coꝛona gloriē ipm in celis decoꝛat premiuz vltra meritū reddens. Un̄ Apoc. vi. dicit de eo. Data eſt ei coꝛona t exiuit vincens vt vinceret. Et angeli dixerūt ei. Agnoſce o vincētē: quia ꝓ cui⁹ nomine decertaſtī: ipſe tibi coꝛonam ꝓparatam ſeruat in celis: qui te victoꝛem fecit in penis. quam nobis concedat. Amen.

In conuerſione ſancti Pauli apoſtoli Sermo. xiiij.

Tupebant omnes

qui audiebāt. Act. ix. t in epiſtola hodierna. Beat⁹ Aug̃. in lib. de vidēdo deū ad paulinā dic̄ ſic. ꝓpa deī ſubſtantia a quibuſdaz videri potuit in hac vita poſitis, ſicut a moyſe t paulo q̄ raptus audiuit ineffabilia verba q̄ non licz homini loqui. Super quo moueo talē queſtionem. Utrū beat⁹ paul⁹ per ſui admirabilem conuerſionē rapt⁹ fuerit ad glorioſam dei viſionē. Ad iſtā queſtionē rident duo doctoꝛes noui teſtamēti. Primꝰ eſt beatus Aug̃. li. xij. ſuper Geneſim ad litteꝛā dicēs ſic. Cur non credam⁹ q̄ tanto apl̄o doctoꝛi gentiū rapto vſq; ad ipſam excellentiſſimā viſionē voluerit de⁹ demōſtrare vitā in qua poſt hanc vitā viuendū eſt in eternū. hec ille. Secūdus eſt ſanct⁹ Tho ſcō a ſcde. q. clxxv. arti iij. dic̄ ſic. Quidā dixerūt paulum in raptu nō vidiſſe ipam dei eſſentiam: ſed quandā refulgentiā claritat⁹ ipſius. Sed cōtrariū manifeſte ipa ꝛba apli declarāt. Dicit eñ ſe audiſſe ineffabilia ꝛba q̄ non licet homini loqui. huiuſmodi aūt vident ea q̄ ꝑtinent ad viſionē beatoz que excedit ſtatum vie. Hm illō Eſa. lxiij. Oculus nō vidit deus abſq; te q̄ preparaſti diligētibus te: t ideo cōuenient⁹ dicit⁹ q̄ deū per eſſentiā vidit. hec Tho. Sciēdū q̄ mens humana duplit⁹ rapit⁹ ad contēplandā ꝛitatē diuinam quattuoꝛ modis. Primo vt contēpletur eā ꝑ ſimilitudines quaſdā imaginarias, t talis fuit exceſſus mētis q̄ ccidit ſupra petrū. vt ꝑz Act. x. Secundo vt contēpletur eam per intelligibiles effect⁹. Et talis fuit exceſſus dauid dicentis in ꝑs. Ego dixi in exceſſu meo oīs homo mēdax. Tertio vt cōtemplet eā in ſua eſſentia p lumē glie q̄ ſit velut forma ꝛmanens. t talis viſio ē in ſanctis in patria. Quarto vt cōtempletur eā in ſua eſſentia p lumē glorie q̄ ſit velut paſſio tranſiens. t talis fuit rapt⁹ pauli t eriā moyſi, t ſatis cōgruenter. qz ſicut moyſes fuit primus doctoꝛ iudeoꝛum ita paulus fuit primus doctoꝛ gentiū. Unde viſio pauli in illo raptu: quantū ad aliquid fuit ſimilis viſioni beatoꝛum. ſcz quantū ad id q̄ vi

debatur ⁊ quantū ad aliquid dissimilis. scz quantū ad modū videdi: qz nō ita perfecte vidit: sicut sancti q̄ sunt in patria. Un̄ Augustꝰ. dicit lib. xij. super Genesim ad litteram Apostolo arrepto a carnis sensibus in tertium celum: hoc defuit ad plenā perfectāq; rerum cognitionē: que angelis inest ꝙ siue in corpore siue extra corpus esset nesciebat Hoc itaq; non deerit cum receptis corporibus in resurrectione mortuoꝝ corruptibile hoc induerit incorruptionē. hec ille. Et quia in tali visione acceperat noticiam sacramentorum iesu xpi. prout ipsemet dicit Gal. i. Notum vobis facio euangeliū qđ euangelizatum est a me: quia non ℔m hominez sed per reuelationem iesu xpi. Jdeo stupebant omnes qui audiebant. vt dicit thema.

Stupebant omnes.

Angeli qui audiebant eum angelice viuentem.

Justi qui audiebant eum iuste se regentem.

Penitentes qui audiebant eum conuerse gradientem.

Judei qui audiebant eum synagogam euertentem.

Gentiles qui audiebant eum mundana arguentem.

Peccatores qui audiebant eum peruerse incedentem.

Primo stupent omnes

angeli qui audiunt beatum paulū angelice viuentem. Jn angelis em̄ cōsiderant quatuoꝝ. Primo virginalis mundicia. Adarb. xxij. Angeli dei in celo neq; nubēt neq; nubentur. Secundo charitas ignita. ps. Qui facit angelos suos spiritꝰ ⁊ ministros suos ignem vrentem. Tertio velox obedientia. ps. Angeli dei ministri eius qui facitis voluntatem eius. Quarto sollicita custodia. ps. Angelis suis deꝰ mandauit de te: vt custodiant te in omnibꝰ vijs tuis. Stupent angeli ⁊ admirantur in paulo hodie conuerso has quatuoꝝ ꝓprietates. Primo eius virginalem mundiciaz. Fuit em̄ ꝛgo sicut ipse met testatur de ꝛginibꝰ. i. Cor. vij. dicens sic. Volo omnes homines esse sicut meipm. Chryso. de laudibꝰ pauli dicit sic Joseph pudicicie ꝛture decoratus est. Et ego vereor ne iam ridiculum sit hinc etiam paulum laudare qui semetipm crucifigēs: nō solum humanoꝝ corporum pulchritudines: sed omnia etiam que videnꝫ rebus clara ac decora cernebat. quēadmoduꝫ nos faullam cinerēq; cōspicimꝰ: qui q̄si mortuus ad mortuū imobilis permanebat. hec ille. Secūdo eiꝰ charitatem ignitaz. Ignem em̄ charitatis nihil in eo extinguere poterat. Sicut ipse ait Romanos. viij. Certus sum em̄ ꝙ neq; mors neq; vita ⁊c. poterit nos separare a charitate xpi. ⁊ Chryso. dicit. Ut em̄ ferrū missum in ignē totū ignis efficitur: sic Paulus charitate succensus totꝰ efficit charitas. Tertio ei⁹ velocē obedientiā quā hodie demonstrauit: cum dixit. Dñe quid me vis facere. Ex magna obediētia totū mundum ꝑdicando circuiuit. Chryso. Paulꝰ tanq̄ pennatꝰ totū docendo pernolauit orbē. Quarto eiꝰ sollicitā custodiā. Quidā em̄ angeli custodiunt mundū vniuersum. sicut dñatōes. Quidam prouincias: vt ꝓncipatꝰ. Quidaz loca specialia: vt archangeli. Quidaz singulares personas: vt angeli. Paulus aūt curā habuit de vniuerso mūdo. Chryso. Nullus angelus ita credituꝝ sibi populum gubernauit: vt paulus vniuersuz orbē. Curā habuit de prouincijs. Chryso. Tanta paulus ꝛture ꝓgressus est vt vix triginta annoꝝ spacio: ⁊ Romanos: ⁊ Persas: ⁊ Parthos: ⁊ Medos: ⁊ Jndos: ⁊ Sarbas: et Ethiopes: sub iugo mitteret veritatis. Curā habuit de specialibꝰ locis: ad que particulares epłas destinauit. Sicut de roma: corintho: galatia: ephesso ⁊c. Curā habuit de singularibꝰ personis: sicut de Timotheo. Tito. Philemone ⁊c. Jdeo angeli stupent in paulo angelicā eius vitam ⁊c.

Secundo stupent omnes

iusti qui audiunt beatū paulū iuste se gerentem. Nam iusti habēt quatuoꝝ in se q̄ vehementer admirank in paulo hodie cōuerso.

Primo celestiū contemplationē. Phil. iij. Nostra cōuersatio in celis est. Conuersatio autē dicit totā vitā homis. Sed coꝝ q̄ sunt in celo est q̄druplex diuersitas. Quidā em̄ sunt in celo tm̄ corde: vt pigri ⁊ desidiosi. scz qui bona ꝓposita q̄ habent opere nō implēt

Quidā tm̄ ore vt ꝑdicatores ꝛboꝝ. Quidam ꝛo tm̄ ope exterioꝝ: vt ypocrite ⁊ vani głiosi. Quidā autē omnibꝰ modis: sicut paulus qui habuit sancta desideria. Phil. i. Cupio dissolui ⁊ esse cuz xpo. Habuit sincerissimaꝛba. ij. Cor. ij. Ex sinceritate sicut ex deo coꝝ deo in xpo loquimur. Habuit solli

citā opera. ij. Thessal. ij. Jn labore ⁊ fatigatione nocte ⁊ die laborantes ⁊c. Secūdo bonoꝝ operū exercitationē. i. Cor. xv. Abūdantius omnibꝰ laborauī. Vere abundantiꝰ qz plꝰ omnibꝰ peragrauit. Rom. xv. Ab hierusalē vsq; ad illiricū ꝙ circuitū repleui euāgelium. Vere abūdantiꝰ qz plures ꝓ eis ad fidē cōuertit. scz innumerabilē ꝑplm gentiliū. Gal. ij. Qui operatꝰ est ꝑtro in apostolatū circūcisionis: cooperatꝰ est ⁊ mihi inter gentes. Vere abūdantiꝰ: qz plus omnibꝰ manibꝰ laborauit. Act. xx. Ad ea que mihi opꝰ erant: ⁊ his qui mecum sunt: ministrauerūt manꝰ iste omnia. Chryso. Nec vnū quidē diē in ocio ⁊ quiete passus est trāsire: vere abūdantius qz plures epłas scripsit. Tertio ꝓ fundam humiliationem quo ad quatuoꝝ.

Quantū ad denominationē quā humiles habuit vocans se paruulū. Cū em̄ ꝑus vocaretur saulus a saulo superbo, postea vocauit se paulū quasi paruluz. i. Cor. xv. Ego sum minimꝰ apłoꝝ ⁊c. Quantū ad cōuersationē quā humilē habuit. i. Thessal. ij. Facti sumꝰ paruuli in medio vestrū: ecce quanta humilitas: tanq̄ si mitrix foueat filios suos. ecce quāta auctoritas. Quoniā charissimi facti estis nobis. ecce quanta amicabilitas. Quantū ad scientiā quā humilē habuit. i. Cor. ij. Non iudicauī me aliq̄d scire inter vos nisi iesum xpm ⁊ hūc crucifixū. Quātum ad vitā quā humilē habuit nō reputās se pfectū: ñ ꝓtēē. i. Thim. i. Xps iesus venit in hūc mūdū ꝓtores saluos facere: quorum ꝑmus ego sum. Et. i. Cor. iiij. Nihil mihi conscꝰ sum: ñ nō in hoc iustificatus sum.

Quarto aduersoꝝ perpessionē. Chryso st. Paulus fuit saxo durioꝝ: ferro firmioꝝ: adamante fortioꝝ: auro incorruptibilioꝝ. Fuit q̄dem saxo durioꝝ: quia nulli aduersitati cedebat. Gal. ij. Quibꝰ nec ad horā cessimꝰ ⁊c. Fuit ferro firmioꝝ: qz nulla ipm tribulatio cōmouebat: sed tanq̄ incus percussionis firmabat. ij. Cor. xij. Cum em̄ infirmor tunc fortior sum ⁊ potens. Fuit adamāte fortioꝝ qz nulla ipm aduersitas frangebat. ij. Cor. xiij. Placeo mihi in infirmitatibus meis: in contumelijs: in necessitatibꝰ: in persecutionibus: in angustijs ꝓ xpo. Fuit auro incorruptibilioꝝ: qz nec igne persecutiōis crepabat. Eccli. xl. Igne probatur aurum ⁊ argentuz. Et sic patet ⁊c.

Tertio stupent omnes pe

nitentes q̄ audiūt paulū cōuerse gradientē. Hodie nāq; iesus xps magnū spectaculuz dedit tori mūdo ex miraculosa conuersione beati pauli apostoli. Sicut ipe dicit. ij. Cor. iiij. Spectaculū facti sumꝰ mūdo ⁊ angelis ⁊ hominibꝰ. Adaioꝝ em̄ fuit gra cōuersionis pauli ꝙ latronis dextri. lz vtraq; fuerit subita ⁊ miraculosa. Ad̄ parz per duodecim signa que sunt ista. Primo ratione conuersionis. Latro em̄ cōuersus est a xpo existēte in hac vita mortali: quia dum moreretur in cruce. Paulus vero conuersus est a xpo existente iam glorificato in celis. Un̄ sanctꝰ Tho. iij parte. q. lvij. arti. vj. ad tertiū dicendum dicit sic. Xps post suam ascensionem multis sanctis apparuit. Sicut legit de beato paulo Act. ix. Quoniā eius dignitati nō derogat: si ex aliqua dispensatiōe xps quādoq; corporaliter ad terrā descendat: vt ostēdat se alicui specialiter sicut paulo. Et ne aliquis hoc credat factū fuisse xpo ibi non corporaliter ꝓsente: sed aliqualiter apparente. Contrariū apparet ꝙ hoc q̄ ipse apłus i. Cor. xij. Ad confirmandā resurrectionis fidem dicit. Nouissime aūt oim tanq̄ abortiuo visus est ⁊ mihi: qđ quidē veritatē resurrectionis nō probaret nisi ipm verū corpus xpi visum fuisset ab eo. hec Tho. Secūdo ratione acceptationis. Nam latro sursum leuatus in cruce nō acceptauit penā sibi debitam ꝓ peccato suo: nec credidit xpm mori ꝓ salute humani generis. Unde ipm blasphemauit dicens. Si filius dei es saluā temetipm. Paulus autem in terrā ꝓstratꝰ credidit subito se puniri ꝓ peccato suo. Unde acceptauit hanc penam agens debitam ꝓnitentiā mentaliter ꝓ peccato suo ꝑs. Quoniam grauata est super me manus tua: conuersus sum in erūna mea dum configitur spina. Tertio ratione illuminationis. Nam sole obscurato visusq; miraculis que fiebant in morte christi Latro illuminatus est: cum dixit. Nos quidem digna factis recipimus: hic autem nihil malefecit. Paulus vero luce circunfulsus de celo. Ynxta illud Act. xi. Subitō circunfulsit eū lux de celo: perfecte illuminatus est. Quia ceciderunt ab oculis eius tanq̄ squame. Squame em̄ significāt carnalia que inquināt affectum: ⁊ temporalia que obscurant intellectum. Unde. ij. Corinth. iij. dicit. Deus q̄ dixit de tenebris lucem splendescere illuxit cordibꝰ vestris. Et. i. Thessal. i. Non sumus

noctis neq; tenebrarū. Quarto rōne auditionis. Nam latro audiuit xp̄m stridentem hominū salutē: cum dixit. Sitio. paulus audiuit xp̄m iam bibentē: cum dixit. Potestis bibere calicē quē ego bibiturus sum? Latro audiuit vocē xp̄i deprecantis p peccatorū conuersione. paulus audiuit vocē xp̄i cōminantis p sui p̄secutiōe: cū dixit. Durū est tibi p̄tra stimulū calcitrare. Quinto rōne cognitiōis. Nam latro in cruce cognouit xp̄m oīm redemptorē ideo dixit Luc. xxiij. Memento mei dñe dū veneris in regnū tuum. Paulus vo in luce cognouit xp̄m: nō solus redēptorē sed vniuersales glorificatorē quo ad aiam & corpus in suo raptu. ij. Cor. xij. Scio hmōi hoīem raptū vsq; in tertiū celū & audiuit &c. Sexto rōne obtentiōis. Nam latro petiuit indulgentiā peccatorū suorū dicē Memento mei dñe scz vt mihi miserearis: nō tñ ignoscendo culpā preteritā qua in uita vixi: sed etiā p̄sentē qua re blasphemauī & derisi. Obtinuit aūt veniā cū xp̄s ei dixit. Amē dico tibi hodie mecū eris in paradiso. Paulus petiuit promptā obedientiaz dicens. Dñe quid me vis facere. & obtinuit quādo sibi dictū fuit. Surge & ingredere ciuitatē &c. Septimo rōne p̄missionis. Nam latroni p̄misit dñs meritō fui sanguinis beatificā fruitionē: dicēs. Amē dico tibi: hodie mecū eris in paradiso. Paulo aut̄ p̄misit ob meritū suę passionis patientię imitationem: cū dixit. Ego enī ostēdā illi quāta oportet eū pro nomīe meo pati. Act. ix. Octauo rōne comitatōnis. Nam latronē xp̄s duxit ad lymbū vbi fuit per tres dies: quibus ip̄e xp̄s iacuit in sepulchro. paulum aut̄ rapuit vsq; in tertiū celū per tres dies. vt p̄z ij. Cor. xij. & Act. ix. Qđ est spirituale celuz vbi angeli & sancte aīe fruunt dei cōtemplatione: q; deus ostendit ei virā in qua videndus est in eternuz: vt dicit glo. Nono rōne spectatiōis. Nam latro fuit speculū diuine miseratōis vt nemo desperet de misericordia dei. etiam si perseuerauerit peccare vsq; ad finem vite. vt habet de pe. dist. vij. ca. nemo Paulus autem fuit speculum dilectionis & vas electionis. Act. ix. Vade anania: quoniam vas electionis mihi est iste. Decimo rōne correptionis. Nam latro fuit correptor vnius puta latronis consocij. Paulus autem importunus fidei predicator. ideo dicitur. Portet nomen meū coram gen. Undecimo rōne passionis. Nam latro portauit crucem propriam & stigmata p̄pria q̄ fregerunt eius crura. Joh. xix. Paulus aut̄ crucez xp̄i. Gal. vi. Mihi ab sit gloriari nisi in cruce dñi nostri iesu xp̄i. & stigmata eius. Ego stigmata dñi nr̄i iesu xp̄i in cruce mea cum porto. Duodecimo ratione glorificationis. Nam latro meruit gloriā per martyriū sui confessionē que sibi fuit p baptismo. vt habet de conse. di. iiij. ca. baptismi vicē. paulus aūt baptizatus est baptismo spūsancti sicut ceteri apostoli: nō tamē in specie ignis sed in specie lucis. Ytez baptismo lachrymose cōpunctiōis. Chrysо. Juges lachrymarū fontes nō dieb⁹ solū sed etiā noctib⁹ effundebat. Item baptismo aque. vñ dicit. Burgena baptizat⁹ est. Item baptismo sanguinis: quia in suo sanguine baptizat⁹ fuit &c.

Quarto stupent omnes

iudei qui audiūt eum synagogā euertentē. Nam ante cōuersionē emulabat synagogā quadrupliciter. Primo ip̄am nimis zelando. Gal. i. Ampli⁹ emulator existens patrum mearū traditionū. Secundo ecclesiam xp̄i nimis impugnando. Ibidem. Supra modū persequebar ecclesiaz dei & expugnabam illam. Tertio nomen xp̄i nimis odiendo. Act. ix. Hic est qui impugnabat eos qui inuocabant nomē illud. De his tribus stimul. i. Thimo i dicit. Prim⁹ fui blasphem⁹ persecutor & cōtumeliosus. Quarto in discipulos dñi nimis seuiendo. scz per odiuz in corde. Unde dicit. Saulus adhuc spirans per asperitatem in ore: cum dicitur minarū. per penarū irrogationē in personis cum dicitur. & cedis in discipu. dñi. per expoliationem in rebus. Act. viij. Saulus autez deuastabat ecclesiam per domos intrans. Sed ab hac synagoge emulatione conuersus est hodie ad ip̄sius euersionē. scilz synagogam euacuando: ecclesiaz fundando: xp̄i nomen predicando: discipulos xp̄i ampliando atq; confortando. Unde dicitur Act. ix. Paulus magis conualescebat & confundebat iudeos q̄ habitabāt damasci: affirmās quoniam hic est christus &c.

Quinto stupent omnes

gentiles qui audiunt eum mundana arguentem. Nam in gentibus erāt quattuor. scz

Primo magna potentia regum & imperatorum Secūdo magna sapientia philosophorū & doctorū. Tertio magna eloquētia

rhetorum & oratorū. Quarto magna insolentia errorum & viciorū. Contra ista paulus assumpsit alia quattuor. Contra mūdi potentiā assumpsit ꝓtutē & cōstantiā. Act. xxiij. Apparuit aūt illi dñs dicēs. Constās esto paule oportet te rome testificari. Contra vanā sapientiā assumpsit ꝓtatē euāgelicam. i. Cor. ij. Non enī me iudicaui aliq̄d scire int̄ vos nisi xp̄m iesuz: & hūc crucifixū. Contra rhetorū eloquentiā assumpsit fructuosam facundiā. Ibidē. Sermo me⁹ & p̄dicatio mea nō ē in persuasibilib⁹ humane sapientie ꝓbis sed in ostensione spiritus & virtutis. Cōtra errorū insolentiā assumpsit fidei prudentiā. Act. xvij. Dixit athenien sibus. Qđ ergo ignorātes colitis hoc ego nūcio vobis. vnde nec timor tyrannorum: nec subsannatio philosophorū deridentiū xp̄ianos colentes hoīem crucifixū potuerunt retrahere paulū a predicatōne fidei xp̄i. Act. ix. Vas electionis mihi est iste vt portet nomen meū coram gētib⁹ & regib⁹ & filijs isr̄l &c.

Sexto peccatores stupēt

audientes eum peruerse incedentez. Ut enī dicit Luce. xv. Gaudiū est angelis dei sup vno pctore penitentiā agente. Gaudiū enī de cōuersione pctōris tanto ē maius: quāto misericordia indulgēs est maior. quę cognoscitur ex magnitudie pcti. Rom. v. Ubi superabundauit delictū supabundare p̄sueuit & gra. sed duo fuerūt maximi pctōres. Qui mirabilit̄ cōuersi sunt: quoz vn⁹ altero grauius peccauit. s. latro in cruce: & paulus in luce. sic tñ q̄ pctm̄ pauli fuit grauius q̄ pctm̄ latronis. vt p̄z per duodecī signa. Primo ob lectiue. Nam pctm̄ qđ est cōtra substantiaz hominis est grauius q̄ pctm̄ qđ est cōtra res exteriores. sicut furtū. Etiam grauius ē peccatū qđ imediate contra deū committit. sicut infidelitas: blasphemia &c. Sed latro offendit hoīem furādo diuitias eius. paulus auferendo vitā ei⁹: q; ille sitiebat hoīm diuitias: iste sitiebat sanctoz sanguinē. Ille spoliabat domos rebus. iste viris & mulieribus ipsos durissime incarcerādo. Secundo repugnatiue. Nam maiori virtuti opponitur grauⁱ pctm̄. Sicut odiū dei qđ opponitur charitati dei. Sed latro peccauit contra charitatem proximi: quia contra precepta secūde tabule. paulus aut̄ contra charitatē dei: quia contra precepta prime tabule que ordinant hoīem in deum. Tertio intensiue.

Nam quanto voluntas fuerit maior ad peccandū: tanto homo grauius peccat. Sed de paulo dicitur Act. ix. Ibat ergo saulus furijs inuectus: diruptoz toto pectore virus efflabat per totaz iud. fer. in san. vt christi membra laniaret. Quarto terminatiue. Nam in ordine quotūlibet peccatorū vnum pctm̄ est grauⁱ⁹ altero fm qđ est circa aliq̄d principalius vel min⁹ principale. Sed peccatuz latronis fuit p̄cipaliter de alieno victū querere. peccatū aut̄ pauli fuit hoīm salutē impedire: qđ est p̄cipalius ab homine de fide ratum Quinto inclinatiue. Nam grauius peccat cui⁹ voluntas ex intentione peioris finis inclinat⁹ ad peccandū. Sed latro inclinabatur ad peccandū timore paupertatis: cupiditate diuitiarum. paulus aut̄ odio: inuidia cum alijs disputantib⁹ cū stephano.

Sexto iniuriatiue. Nam cause que diminuunt iudicium rationis: sicut ignorantia. vel que diminuunt liberuz motum voluntatis: sicut infirmitas vel violentia: aut metus diminuunt peccatū. Sed peccatum latronis processit ex ignorātia. pauli vo ex industria & malicia: q; accessit ad p̄cipem sacerdotū & petiuit ab eo epi. in damasco ad synagogas &c. Septimo contemptiue. Nam vbi ē maior concupiscentia: est mai⁹ peccatū. Interdum enī insurgit maior concupiscentie motus: ex hoc q̄ voluntas effrenate tendit in suum obiectuz. Sed latro contempsit homines mūdanos minori concupiscentia. paulus aut̄ seruos xp̄i maiori concupiscentia: verbis & verberibus cruciando. Octauo extensiue. Nam quanto peccatū ad pluriuz offensionem extenditur: tanto est grauius. Sed latro blasphemauit xp̄m in conspectu paucoruz. paulus aut̄ in multis ciuitatib⁹.

Nono impugnatiue. Nam quanto impugnatur persona deo magis coniuncta: tanto grauatur illud peccatū. Unde impugnatio & offensa que fit p̄sone ꝓtuosioꝛi & sanctioꝛi ē valde grauis. Sed latro impugnauit laicos auferendo tempoꝛalia. paul⁹ aūt seruos xp̄i tollēdo spiritualia. Decimo ꝓturbatiue. Latro enī peccauit cōtra rempublicam terrenā perturbando. paul⁹ aūt contra celestem scandalizādo Undecimo offensiue. Latro enī offendit xp̄m p̄ se & alijs cruentatū. paul⁹ vltra hoc cōtra pp̄lm p̄destinatuz. Duodecimo malignatiue. Latro enī suam cōuersionē accelerauit viso sole obscurato. paulus autez distulit: viso celo aper

to: predicante stephano: ⁊ miracula faciente. Per eum qui ⁊c̄. Amen.

In festo purificationis beate virginis Marie Sermo. xv.

Enit in spiritu in tē

plum. Luce. ij. ⁊ in euangelio p̄sentis solēnitatis. Beat⁹ Aug. lib. de natura ⁊ gr̄a dicit sic. De sancta v̄gine maria ꝓpt̄ honorē x̄pi nullā prorsus cū de peccatis agit habere volo q̄stionē. Inde enī scim⁹ q̄ ei plus gr̄e collatū fuerit ad vincendum ex omni parte peccm̄ qne cōcipere ⁊ parere meruit eū quem constat nullū habuisse peccm̄. hec ille. Super quo v̄bo moueo talē q̄stionē Utrū btā v̄go per v̄bi dei reꝑtoriē cōceptionē obtinuerit pfectissimā sue sanctificationē. Ad istam q̄stionē rndent duo do ctores veteris testamenti ⁊ duo noui. Primus ē Moyses. Exo. vlti. dicēs sic. Postq̄ tūcra pfecta sunt operuit nubes tabernaculum testimonij ⁊ gloria dn̄i impleuit illud. Ea aūt q̄ fuerūt in veteri testamēto sunt figura noui. ꝟm illud i. Cor. x. Oia in figura cōtingebant illis: Sed p sc̄ificationē tabernaculi. de qua dr̄ in ps̄. Sanctificauit tabernaculuꝫ suū altissim⁹. videl sc̄ificatio mīs dei significari: q̄ tabernaculū dei dr̄. ꝟm illō ps̄. In sole posuit tabernaculū suū. ergo btā v̄go i ceptōe x̄pi fuit pfectissime sc̄ificata

Secūdus est Ezechiel. xliij. dicēs sic. Ecce gl̄ia dei Israel. Ingrediebar p̄ viā orientalem. i. p beatā v̄gīnē de qua oriebar rēporaliter filī⁹ dei. ⁊ terra. i. caro ip̄ius splendebat a maiestate ei⁹. s. x̄pi. Terti⁹ est beat⁹ Hieronym⁹ in ꝟmo. de assumpōe dicēs sic. Benegr̄a plena q̄ ceteris p̄ partes p̄stat. Marie v̄o se totā simul infundit gr̄e plenitudo.

Quart⁹ est sanct⁹ Tho. iij. pte. q. xxvij. ar. iiij. dicēs sic. Illos quos de⁹ ad aliq̄d elegit ista ꝓparat ⁊ dispōnit vt ad id adsq̄ō eligunt inueniant idonei. ꝟm illō ij. Cor. iij. Idoneos nos fecit ministros noui testamēti. Beata q̄ v̄go fuit electa diuinit⁹ vt esset mater dei. ⁊ ideo nō est dubitandū q̄n de⁹ p suā gratiam eas ad hoc idoneā reddidit. ꝟm q̄ angelus ad eā dicit. Inuenisti gr̄am apud deū ecce cōcipies ⁊c̄. Non aūt fuisset idonea mater dei: si aliq̄n peccasset. Tum q̄ honor parentū redūdat in prolē. ꝟm illud Prou. xvij. Gloria filioꝝ patres eoꝝ. vñ ⁊ p oppositū ignominia matris redūdasset ad filiū. Tuz etiaz q̄ singularē affinitatē habuit ad x̄pm qui ab ea carnē accepit. dicit aūt. ij. Cor. vi. que cōuentio x̄pi ad belial. Tum etiā q̄ singulari modo dei filī⁹ qui ē dei sapia in ipa habitauit: nō solū in aīa: sī in vtero. dicit autez Sap̄. i. In malivolā aīam nō introibit sapientia. nec habitabit in corpe subdito peccatis. ⁊ ideo simplicit̄ fatendū est q̄ btā v̄go nullum actuale peccm̄ cōmisit: nec mortale: nec veniale. vt sic impleat q̄d dr̄ Cañ. iiij. Tota pulchra es amica mea ⁊ macula nō est in te Sicut em̄ moysi cū dño colloquēt̄ splēdida ⁊ glorificata ē facies vt nō possent intendere in eū filij israel. Sic maria clarificata virtutis altissimi obumbrata cognosci nō poterat a ioseph donec pareret. Post v̄o partū a ioseph agnita inuenit speciē faciei: nō libidinis tactu. Et Chrys. dicit q̄ nō cognouit eam ioseph ante q̄ pareret cui⁹ fuerit dignitatis: sed post q̄ ꝑperit tunc cognouit eā. q̄ p ipsi⁹ prolem specialior ⁊ dignior facta fuerat q̄ ror̄ mūdus. Quia q̄ totus mūdus capere non poterat: in angusto vteri sui sola suscepit. hec Tho. Sciendū q̄ puritas btē v̄ginis excessit puritatē oīs creature. Eius em̄ puritas est q̄druplex. Prima est puritas sanctificatōis ei⁹ in vtero. Nam oīs puritas rationalis aut est nature vt in angelis aut est gr̄e gratis date: vt innocētia in ꝑmis parentib⁹. aut gr̄e gratū faciēs: que est gr̄a confirmatiōis. Hec em̄ gr̄a confirmationis tria facit. Primo inseparabiliter cōiungit rationē cū deo: vt nō possit peccare mortaliter.

Secūdo inferiores potentias aīe subijcit inflexibiliter sub imperio rōnis: vt nō possit peccare venialit̄. Tertio totū hoiem actuat: vt nec in aliquo ꝑtē nō obediat rōni. Et sic tota aīa: ex toto corde: ex oī⁹ viri⁹ actu tendit in deū. Primo ⁊ secūdo modo fuit gr̄a cōfirmatōis in btā v̄gine tertio modo ē in solis beatis ꝑmis duob⁹ modis. gr̄a cōfirmatōis nō fuit in vlla creatura ꝑter q̄m in btā v̄gine. Secunda est puritas innocētie in vita p quam adeptā est gr̄am inclinantē eam ad bonum. Licz em̄ nō statim habuerit vsuz liberi arbitrij adhuc in vētre matris existens. hoc em̄ spāle ꝓuilegiū x̄pi fuit x̄n per gr̄am abundantē quā in sanctificatōe acceperat: pfect⁹ per diuinā ꝓuidētiā sensualitas ei⁹ ab oī inordinato motu ꝓhibita fuit. s. ne ꝓumperet in aliquē motū inordinatū q̄ rōnē ꝓueniret. Tertio est puritas v̄ginee castitatis Ita em̄ voluit x̄pus v̄ginē matrē sui corꝑis demōstrare: q̄ etiam simul ei⁹ diuinitas declarare tur. ⁊ ideo ꝓmisit mira humilib⁹. Unde vt corꝑ eius verū ostenderet nascit ex femina sed vt ostenderet ei⁹ diuinitas: nascit ex virgine. Talis em̄ part⁹ decet deū vt dicit Ambro. in hym. natiuitat̄. Tale v̄ginitatē cū sue cundirate nun q̄ aliqua creatura habuit.

Quarta est puritas obumbratōis spūsc̄i ex filij dei conceptōe: per quā sic dedicata est diuinis q̄ etiam licitis vsibus humanis. Icz matrimonialib⁹ eam aptare foret impossibile. Tunc em̄ nō solū mēs sed etiā corpus eius diuinitatis luce resplenduit. ꝟm illud Exo. xxx. Sanctificabit q̄z oia erūt sancta sanctoꝝ. ꝓpterea dicit Anselm⁹. Decuit vt illius homis sc̄z iesu x̄pi cōceptio ex ea matre fieret que ea puritate niteret qua maior sub deo nequit intelligi. Cum ita q̄ quadruplici puritate sanctificata a spūsc̄to hodie venit in templum.

Uenit in spiritu in templum.
Beata virgo ad purificationē.
X̄pus iesus ad oblationem.
Symeon ad glorificationē.
Anna vidua ad p̄nūciationē.
Popul⁹ sanctoꝝ ad gr̄aruactionē.

Primo venit in spiritu in

templū beata virgo ad purificationē. Unde sanctus Tho. iij. parte. q. xxxvij. arti. iiij. dicit sic. Sicut plenitudo gratie a x̄po deriuat in matrē. ita decuit vt mater humilitati filij cōformaretur. humilib⁹ em̄ deus dat gr̄am. vt dicit Jaco. iiij. Et ideo sicut x̄pus licz legi nō esset obnoxius voluit tñ circūcisionez ⁊ alia legis onera subire: ad demōstrandū humilitatis ⁊ obediētie exemplū: ⁊ vt approbaret legē: ⁊ vt occasionē iudeis tolleret ꝓpt̄ easdem rōnes: voluit matrē suā implere legis obseruantias: quib⁹ tñ nō erat obnoxia. Licet em̄ btā v̄go nulla haberet īmūdicia: voluit tñ purgatōis obseruantiā implere. non ꝓpter indigentiā sed ꝓpt̄ legis ꝓceptū. ⁊ ideo signant. Luc. ij. dicit. Impleti sunt dies purgationis marie ꝟm legē moysi. Ipa em̄ ꝟm se purgatiōe nō indigebat. Nam Leuit. xij. dr̄. Mulier si suscepto semine ꝑperit masculum: īmunda erit sept̄ diebus. vbi signanter moyses videt fuisse locut⁹ ad excipiendam matrē de: ab īmundicia que non ꝑperit suscepto semine. Et ideo ps̄ q̄ nō obligat ad implerionē illi⁹ ꝓcepti: sed volūtarie purgati ꝓnis obseruantiā impleuit, hec Tho. Sciē dum q̄ beata v̄go hodie purgat quadruplicē. ⁊ret. Primo a malicia diabolice ꝓsecutionis. Nā sicut dic̄ Aug. iij. de trini. Diabolus multa pōt v̄trute sue nature: a quib⁹ tñ ꝓhibetur v̄trute diuina. Et sic v̄trute sue nature ꝑterat diabol⁹ cognoscere matrē dei nō fuisse corruptā: sed v̄gīnē ꝓhibebat tñ a deo cognoscere modū part⁹ diuini. vnde in infātia x̄pi oportebat impediri malicia diaboli. ne eū acrius ꝓsequeret; q̄n x̄pus nec pati dispōnerat: nec v̄trute suā oīndere. ⁊ in oīb⁹ alijs infantib⁹ se similē exhibebat. Unī Leo papa in ꝟmone epiphanie dicit q̄ magi inuenerūt ieſuz quātitate parū: aliene opis indigentē. fandi impotentē: ⁊ nulla ab huāne infantie generalitate discretū. Cuz g̃ btā v̄go venit hodie ad templū: purgatur a malicia diabolice ꝓsecutōis nesciens eā matrem dei. Secūdo ab īsolētia indaice abiectiōis: ne scz x̄pus ab infidelib⁹ tanq̄m illegitime nat⁹ abiceret. Unī Ambr. dic̄ sup Luc Quid iudeis. quid herodi ꝓsit ascribi. Si narū viderent ex adulterio ꝓsecuti: vnde de natis ex adulterio dis. lvi. ca. Si gens dr̄ sic De tali cōmixtione meretricū existimandus est degeneres ꝓpl̄os: ⁊ ignobiles: ⁊ furētes libidine fore ꝓcreandos. ⁊ ad extremū vniuersam plebē ad deteriora ⁊ ignobiliora ver gentē: ⁊ nouissime nec bello seculari fortem nec in fide stabilē: nec honorabilē homib⁹ nec deo amabilē esse ventura. hec ibi. Propterea v̄go btā hodie offert filiū suū in templo: vt approbet ex lege: q̄n nō ex fornicationē natus est. Tertio a feuicia tyrānice lapidationis. Nam beata v̄go erat de stirpe israel: sine de parētela aaron. Unde erat cognata helisabeth. vt dicitur Luce i. Virgo autez de genere sacerdotali ꝓpter stupri occidebatur. Dicitur em̄ Leuit. xxi. Sacerdotis filia si deprehensa in stupro fuerit et violauerit nomen patris sui flammis exuretur. Similiter iudicio adulteroruꝫ lapidabatur ꝟm legem non soluz illa que iam erat desponsata vel nupta: sed etiam illa que in domo patris custodiebatur: vt virgo quandoq̄ nupturo. Dicit em̄ Deut. xxij. Si non est in puella iuuenta v̄ginitas: lapidib⁹ obruent eā viri ciuitatis illi⁹: ⁊ morief: q̄n nephas fecit in israel vt fornicaref i domo patris sui. Btā v̄go hodie venit in templū vt se reddat īmunē ab hac pena: ne. s. a iudeis tā q̄ adulta lapidaref. ⁊ sic se purgat ab hac infamia q adulterij ⁊c̄. Quarto a ꝓtacia hēricē de

ptauatōnis.detestandus est em̄ error: heluidij qui dicere p̄sumpsit matrem xp̄i ioseph post partū esse carnaliter cognitam ⁊ filios genuisse.hoc em̄ deroget dignitati ⁊ scritati matris dei:que ingratissima videret: si tanto filio contenta nō esset: ⁊ si ꝯginitate que in ea miraculose ꝑseuata fuerat.sponte perdere vellet p carnis cōcubitū. Detestand⁹ ē etiā error Manichei q̄ dixit xp̄m nō verum sed fantasticū corp⁹ habuisse.hoc em̄ deroget dignitati p̄sone assumētis. que cū sit ꝯtas nō decuit vt in ope eius aliq̄ ficticē esset. Reprobabat etiā error Valētini:qui dixit xp̄s attulisse corp⁹ celeste:qz sic nō saluaret ꝯtas hūane nature in xp̄o. Refellunt etiā hȳ errores p hoc q̄ btā ꝯgo fuit vera mater iesu xp̄i.vt dr̄ Matb i. Vñ in capitul⁹ Cyrilli approbat⁹ in ephesina synodo dr̄. Si q̄s nō cōfitet deū esse ⁊m ꝯitatē emanuel ⁊ propter hoc genitricē sanctā ꝯginē. Genuit em̄ carnaliter carnē factā ex deo ꝯbuz. Anathema sit. Et Rom ix. dr̄. Qz ex iudeis est ⁊m carnem xp̄s qui ē sup oīa de⁹ benedict⁹ in secula. Non aūt ex iudeis nisi mediante btā ꝯgine. Vñ ille q̄ est sup oīa de⁹ bñdict⁹ in secula est vere nat⁹ ex btā ꝯgine sicut ex sua matre. Ideo ipa hodie p̄sentat xp̄m in templo tanq̄ ei⁹ vera ⁊ naturalis mater:purgās se ab his infamijs ⁊ deprauatiōib⁹ hereticoꝝ. Et sic pater primum.

Secundo xp̄s iesus venit

in spū in tēplū ad oblatiōez. Vñ scūs Tho. iij. pre. q. xxxvij. ar. iij. dic̄ sic. Xp̄s voluit sub lege fieri: vt eos q̄ sub lege erāt redimeret, ⁊ vt iustificatio legis in suis mēb⁹is spūaliter impleret. nam ppt̄ hoc ipm voluit hostias legales p se offerri q̄ erat vera hostia: vt figura ꝯtam ꝺungeret ⁊ p ꝯitatē figura approbaret cōtra illos q̄ deum legis negant a xp̄o fuisse in euāgelio p̄dicatū. Non em̄ putandū est vt Origenes dic̄ q̄ filiū suū bon⁹ de⁹ sub lege nasci fecerit:quā ipe non dederat.hec Tho. Sciendum q̄ xp̄us hodie venit in templū ꝓpter q̄tuoꝝ. Prio ꝓpter legis implet̄one. De prole em̄ nata duplex p̄ceptū in lege tradit. vnuz quidē generale quantū ad oēs. vt scilz cōpletis dieb⁹ purificatiōis matris offerat sacrificiū p filio siue p filia. vt habet Leuit. xij. ⁊ hoc quidē sacrificiū erat ad expiatōnē pcti in q̄ proles erat cōcepta ⁊ nata. ⁊ etiā ad ꝓsecratiōnē quandam ip̄i⁹:qz tūc p̄nto p̄sentabat in tēplo. ⁊ ideo aliq̄d offerebat in holocaustū: ⁊ aliq̄d p pcto. Aliud aūt erat spāle in lege de ꝓmogenitis tam in hoīb⁹ q̄ in iumētis. Sibi em̄ deꝰ deputauerat oīe ꝓmogenitū in israel: p eo q̄ ad liberatiōnē ppli israel pcusserit pmogenita egypti ab hoīe vsq̄ ad pec⁹ ꝓmogenitis filioꝝ israel reseruat. ⁊ hoc mādatū ponit Exo. xiij. In q̄ etiā prefigurabat xp̄s qui ē ꝓmogenit⁹ in multꝫ fratrib⁹. vt dr̄ Roman. viij. Quia q̄ xp̄s ex muliere nat⁹ erat ꝓmogenitus ⁊ voluit fieri sub lege. hec duo euāgelista Lucas circa eū fuisse obseruata oñdit. Prio quidē id qđ ptinet ad ꝓmogenitos: cū dic̄. Tulerunt eū in hierl̄m vt sisterent eū dño sicut scptū est in lege dñi. Quia oē masculinū adaperiēs vuluā scūs dño vocabit. Secūdo id qđ ptinet cōiter ad oēs: cū dic̄. Et vt darēt hostiaz ⁊m qđ dictū erat in lege dñi par turturū aut duos pullos columbarū. Secūdo ꝓpt̄ cōpletionē. Sicut em̄ dic̄ Greg. nazāze. Illud legis p̄ceptū. s. sanctifica mihi oē ꝓmogenitū qđ aperit vuluā in filijs israel. Exo. xiij. In solo deo incarnato singularit̄ ⁊ ab alijs differente implen videt. Ipe nāqz sol⁹ ineffabilit̄ concep⁹ ac incōprehensibilit̄ editus ꝯginalez vterū aperuit:nō antea cōnubio reseratū. cōseruās etiā post partū inuiolabilit̄ signaculum castitat. vñ cū dic̄. aperiens vuluā dest gnat qđ nihil antea inde intrauerat vel exiuerat. p hoc etiā qđ dr̄ masculinū. signat qz nihil de femineitate culpe portauit. Singulariter etiā sanct⁹ dr̄:qui terrene cōtagia corruptele imaculati part⁹ nouitate nō sensit. iō nō indigebat scificari in tēplo: sed potiꝰ tēplū debebat scificari p ipm q̄ erat ⁊ ē sanct⁹ sanctoꝝ. Vñ Aggei. ij. dr̄. Adhuc vnū modicū est ⁊ ego cōmouebo celū ⁊ terrā: mare ⁊ aridam ⁊ mouebo oēs gētes: ⁊ veniet desiderat⁹ cūctis gentib⁹ ⁊ implebo domū istā gloria. Magna erit gl̄ia domꝰ istiꝰ nouissime plusq̄ ꝺme. ⁊ Malach. iij. dr̄. Statim veniet ad tēplū suū dñator quē vos q̄rit⁹. ⁊ angelus testamenti quē vos vultꝫ. Ipe em̄ q̄si ignis cōflans ⁊ q̄si herba fullonū. ⁊ sedebit cōflans ⁊ emūdās argētū ⁊ purgabit filios leui. Tertio ꝓpt̄ nostrā instructionē. Naz sicut fili⁹ dei no ꝓpt̄ sei ipm fact⁹ est hō: ⁊ circūcisus in carne: sic vt nos p gr̄am faceret deos ⁊ vt spūalit̄ circūcidam. sic ꝓpt̄ nos sisti tur dño: vt discam⁹ deo ꝑsentem ostipsos. ⁊ b̄ post circūcisionē ei⁹ sacrū est vt oñdat nemi nem nisi circūcisum vicijs dignū eē diuinis

tēspectib⁹. In veteri em̄ testō fiebat oblatio de ser generib⁹ aialiū. de trib⁹ volatiliū q̄ sunt passer: turtur: ⁊ colūba. ⁊ de trib⁹ gressibiliū q̄ sunt bos: ouis: ⁊ capra. ad demōstrādū pcti reatū. Deꝰ em̄ creauit hoīem innocentē q̄ si in innocētia perstitisset nō fuisset necesse ipm aialiū sanguie expiari. nec pro priā sensualitatē ⁊ carnē mactare. qđ significatur in aialiū mortc̄. si post q̄ cecidit oportuit ipm redimi p ꝺmolationez agni ꝺmaculati ⁊ p p̄ciū sanguis iesu xp̄i. vñ p sacrificia illoꝝ aialiuz nō auferebat pcm̄: sed signabat ꝺmolatio iesu xp̄i. ⁊ p illa ꝺstruebat hō ꝺmolare suā sensualitatē seu bestialitatē sui prauiꝺesideriꝺ. ⁊ quo ad pcā spūalia q̄ dr̄ignātur p aues. ⁊ quo ad pcā carnalia q̄ p bestias dr̄signant. Nā hō in statu innocentie habuit sen. s. sagacitatē quo ad intellectū rectitudinē quo ad iudiciū. bōitatē quo ad volūtatē. strenuitatē quo ad effectū. sobrietatē quo ad victū. mansuetudinē quo ad cōuictū cū alijs. Sz p pcm̄ omīa ista pdidit. Cecidit em̄ a sagacitate in hebetudinē: a rectitudine in obliquitatē: a bonitate in malitia: a strenuitate ⁊ fortitudine in segnitiē ⁊ timiditatē: a sobrietate in ingluuiē: a mansuetudie in crudelitatē. Renouat ꝙ hō ab hebetudie in sagacitatē p sollicitudinē vigilantie. Jō offerebat passer. Leuit. xxiij. iō dic̄it. Vigilaui ⁊ fact⁹ sum sicut passer solitar⁹ in tecto. Renouat ad rectitudinē p simpliciitatē. iō offerebat colūba. Leui. xiij. Jō Matb. x. dr̄. Estote simplices sic colūbe. Renouat ad bonitatē p dilectionē sinceritā. iō offerebat turtur qđ est aial fidele ⁊ diligēdo. Jō dr̄ Luc. ij. Obtulerūt par turturū. Renouat ad strenuitatē p obediētia. iō offerebant boues: vituli: ⁊ vacce: q̄ sunt aialia obediētia. Prou. xiij. Ubi non sunt boues p̄sepiū vacuū est. Renouat hō ad sobrietatē p austeritatē p simonie. iō offerebant capre siue hedi q̄ sunt aialia hīntia pilū ⁊ cibū asperū. iō dr̄ Cant. iij. Capilli tui sicut gregis capraruū. Renouat hō ad mansuetudinē p tolerantia. iō offerebant oues ⁊ agni q̄ sunt aialia māsuetissima. iō dic̄it Matb. vi. Ecce ego mitto vos sicut oues in medio lupoꝝ. Quarto ꝓpt̄ mysticā significationē. Nā Leuit. xxij. p̄cipit vt illi q̄ possent offerēt agnū simul ⁊ turturē siue columbā p filio aut filia. Qui vo non sufficerent ad offerendū agnū offerēt duos turtures aut duos pullos colūbe. Xp̄us ergo qui cū diues esset: ꝓpter nos egen⁹ fact⁹ est vt illius inopia diuites essemus. vt dicitur ij. Coꝝ. viij. Prio se pauperū hostiaz offerri voluit: sicut ⁊ in ipsa natiuitate pannis inuoluitur ⁊ reclinat in p̄sepio. Philomin⁹ tīn hmōi aues figure cōgruūt. Turtur enim qz est auis loquax p̄dicationē ⁊ cōfessionē fidei significat. Quia vero est aial castum significat castitatē. Quia vero est aial solitariū significat cōremplationē. Colūba vero est aial mansuetuz ⁊ simplex: significat mansuetudinē ⁊ simplicitatez. Est aūt aial gregale. vñ significat vitā actiuā. Et huius hostia significabat pfectionē xp̄i ⁊ mēbroꝝ eius. Utrūq̄z aūt ꝓpter cōsuetudinē gemendi p̄sentes scīoꝝ luctus de signat. Sed turtur que est solitaria significat orationū lachrymas. Colūba vero que est gregalis significat publicas orōnes eccl̄ie. Utrunq̄z aūt aial duplicatū offert vt scīras sit non solū in aia: sed etiā in corpe. Et sic xp̄us venit in spiritu in templum ad oblationem.

Tertio symeon venit ho

die in spū in tēplū ad glorificationē. Nā sic anna obtulit puerū suū ꝯly summo sacerdoti ⁊ adduxit eū ad domū dñi in filo glorificās deū in corde suo. vt dr̄. i. Reg. i. Sic xp̄s hodie adducit in tēplū dñi ⁊ p̄sentat scō symeoni. vñ dr̄ Luc. ij. Et cū induceret puerū iesum parēres ei⁹ vt facerēt ꝙm ꝺsuetudinē legis p eo: symeon accepit eū in vlnas suas ⁊ bñdixit eū. O quāta fuit in eo suauitas ⁊ dulcedo ꝓtractando cū quē sciebat esse deū ꝺditorē seculoꝝ p̄miū beatoꝝ. Sciebat em̄ q̄ beati essent oculi q̄ xp̄m iesum videret. quē multi reges ⁊ pphete voluerūt videre ⁊ nō viderūt. Magis desiderabat ad lymbū descendere ⁊ ibi cū scīis patrib⁹ colloquī de regno xp̄i q̄s viuere cū iudeis quos p̄uidebat xp̄s velle occidere. vñ mortē petēdo nō fugiebat xp̄i cōsortiū: sed horrebat ppli sui malignuz flagitiū. ⁊ iō in amplex⁹ puer⁹ iesu p̄ntia satiat⁹ petijt in pace dimitti. ꝓprerea Zacha. xiiij. dr̄. Et venient dñs de⁹ meus oēsq̄ scti ei⁹ cū eo. In die illa nō erit lux. s. iudeis incredulis. ⁊ frigus. s. inuidie. ⁊ gelu. s. obdurationis. Sz in tpe vespi. s. p̄dicatōis apl̄oꝝ erit lux. s. cuāgelice pfectionis. O quantū mirabatur in xp̄o iesu paruulo eximanitionē maiestatis quoniā ille qui est portans oīa verbo virtutis sue: hodie in ylnis senis se recipi ⁊ por-

tari pmittit. qui tñ portabat portantē se. ℈m illud. Senex puerū portabat: puer aūt senē regebat. Tūc beatissim⁹ symeō bñdixit eū ⁊ dixit. Nūc dimittis seruū tuū dñe ⁊c. Ubi glorificat parvulū iesum⁹ laudat quadrupliciter. Primo q̄ sit pax. Col. i. Pacificās per sanguinē suū siue que in celis siue que in terris sunt. Scūdo q̄ sit sal⁹. Mat. b. i. Jpe em̄ saluū faciet populū suū a peccatis eor. Tertio q̄ sit lumen. Job. i. Erat lux vera que illuminat omnē hoiem venientē in hunc mundū. Quarto q̄ sit gloria. ps. Satiabor cū apparuerit gloria tua. Et sic pz q̄ symeon venit i spū in templū ad gl̄ificatōez.

Quarto anna venit i spiritu in templū ad p̄nūciationē. Unde Luce. ij. dicitur. Et hec ipsa hora supueniēs cōfitebatur dño ⁊ loquebatur de illo oibus q̄ expectabant redemptionē israel. Prenunciauit aūt de beata virgine quattuor. Primo q̄ est mater sanctificatōis. Unde angelus dixit ei Luc. i. Quod nascetur ex te sanctū. Dō exponens Greg. xviij. moral. dic. Ad distinctionē n⁹tre sanctitatis ieius sanct⁹ nascitur⁹ asserit. Nos quippe si sancti efficimur non tñ nascimur. qz ipa natura corruptibilis p̄stringimur cōditiōe. Ille aūt sol⁹ veraciter sctūs nat⁹ est qui ex p̄uictiōe carnalis copule p̄cep⁹ non est. Hec ille. Sicut aūt p dei verbū oīa facta sunt: ita per verbū incarnatū sunt oēs sctificati qui sanctificātur. Heb. ij. Qui sanctificat ⁊ q̄ sanctificantur ex vno oēs. Et i Cor. vi. Et hoc quidē fuistis aliqñ. s. peccatores. ſ abluti est is sed sanctificati estis. Scōo q̄ est mater media toris. Dicit em̄ Tbi. ij. Unus est mediator dei ⁊ hoim hō xp̄s iesus. Mediatoris enim officiū est p̄iungere eos inter quos est mediator. extrema em̄ vniunt in medio. Unire aūt homines deo perfecte quidē conuenit xp̄o per quē homines reconciliant deo. ℈m illud. i. Cor. v. Deus erat in xp̄o mundū reconcilians sibi. ⁊ ideo solus x̄pus est perfectus dei ⁊ hoim mediator inquantum per suā mortē humanū genus deo reconciliauit. vnde cū apls dixisset. Mediator dei ⁊ hominū homo x̄pus iesus. subiunxit. qui dedit semetip̄m redemptionē pro omnib⁹. Tertio q̄ est mater redemptoris ℈m illud ps. Redemptionem misit dominus populo suo. glo. id est x̄pm qui dat redemptionē corpuriz. Et Bal. iij. X̄pc nos redemit de maledicto legis factus pro nobis maledictū. Ad redemptoz ē aūt duo concurrunt. scz actus solutionis ⁊ preciū solutum. Sed preciū redemptiōis nostre est sanguis x̄pi vel vita eius corporalis que in sanguine est. quā ip̄se x̄pc exoluit. Quarto q̄ est mater glorificatoris. ℈m illud Heb. x. Habemus fidē in introitu sanctoz. s. celestiū in sanguine x̄pi. Hā per passiōez x̄pi aperta est nobis ianua regni celestis. ⁊ hoc est quod apls dicit Heb. ix. X̄pc assistens pontifex futurorū bonoz per propriū sanguinē introiuit semel in sancta. ⁊ hoc signatur Nume. xxv. vbi dicitur q̄ homicida manebit ibi. s. in ciuitate refugij donec sacerdos magnus qui oleo sancto vnctus est moriatur: quo mortuo poterit domum suam redire.

Quinto populus sancto rū venit in spū in templū ad deo gr̄as agendū dicēs cū ps. Suscepim⁹ de⁹ misericordiam tuā in medio templi tui ℈m nomē tuū de⁹ ita ⁊ laus tua in fines terre: iustitia plena ē dextera tua. Hā in annūciatione audiuit ⁊ letata est syon: qm̄ hic est dñs de⁹ nr̄ q̄ in virgine factus est hō. In natiuitate uotū fecit dñs saluare suū. qz viderūt oēs termini terre saluare dei nr̄i. p̄cipue pastores: venerē magi hierosolymā: iuerūt in bethleē ⁊ viderūt: ſ p aliā viā reuersi sunt in regionē suā. ⁊ adhuc pp̄le sctoz nō erat in plena possessione hui⁹ doni. Hodie aūt a virgie p̄sentatur oib⁹ in templo. Dicebāt em̄ scī pres illō Job. v. Quis mihi det vt veniat petitio mea ⁊ q̄ expecto tribuat mihi de⁹. quid aūt pretabant: Audi moysen Exo. iij. Obsecro dñe mitte quē missur⁹ es. ⁊ Dauid in ps. Excita dñe potentiā tuā ⁊ veni ⁊ saluos facias nos. Sz hodie gr̄as agūt de possessiōe hui⁹ doni. Esa. xxv. c. dicit. Ecce dñs de⁹ noster iste: expectauimus eū ⁊ saluabit nos. ⁊ David dicit. Suscepimus de⁹ miam tuā in medio templi tui. Gras tibi in sempiterna scla.

In festo scti blasij cp̄i ⁊ mar. Ser. xvi.

Egredit circūspectione dei. Eccli. xliij. ⁊ in epla p̄ sentis solēnitat̄. Beatus Paulus. i. Cor. ij. dicit. Nos aūt non spiritū huius mūdi accepim⁹: ſ spm̄ q̄ a deo est vt sciamus que a deo donata sunt nobis. Super quo tale moueo questionē. Utrū beat⁹ blasius in hac vita per sui cogitationē sciuerit

se adeptū gratie perfectionē. Ad istā questionez respondent duo doctores. Primus est Salomō Eccli. ix. dicēs. Sūt iusti atq̄ sapientes ⁊ opa eoz in manu dei: ⁊ tñ nescit hō vtrūz amore an odio dignus sit: sed oīa in futuro seruantur incerta. Scōus est sctūs Tho. p̄ma scōe. q. cviij. arti. v. dicens sic. Tripliciter aliq̄d cognosci potest. Prio mō certitudinaliter p̄ seipm̄ ⁊ sic nullus potest scire se habere gr̄am. Certitudo em̄ nō p̄t haberi ab aliquo nisi possit iudicari per propriū principiū. Sic em̄ certitudo habetur de p̄clusionib⁹ demonstrationis p vniuersalia in demonstrabilia principia. Null⁹ aūt p̄t scire se hr̄e scīam alicui⁹ p̄clusiōis ſ p̄ principiū ignotū. Principiū aūt gr̄e ⁊ obiectū est ip̄e de⁹ qui p̄pter sui excellentiā est nob ignot⁹. ℈m illud Job. xxvi. Ecce de⁹ magn⁹ vincēs scīam nr̄am. Et ideo ei⁹ p̄sentia in nobis vel absentia p certitudinē cognosci nō p̄t. ℈m illud Job. xx. Si venerit ad me nō videbo ip̄m. Si aūr abierit non intelligam. Et ideo homo non p̄t per certitudinē diiudicare vtrū ip̄e habeat gr̄am. ℈m illud. i. Cor. iiij. Sz ne cz meip̄m iudico. Qui aūt iudicat me dñs est. Scōo mō cognoscitur aliquid p revelationē. ⁊ hoc mō potest aliquis scire se habere gr̄am. Reuelat em̄ de⁹ aliquando hoc aliquibus ex speciali priuilegio. vt securitatis gaudiū eriā in hac vita in eis incipiat: ⁊ confidentius ⁊ fortius eriaz in hac vita magnifica opera prosequantur ⁊ mala presentis vite sustineāt. Sicut paulo dicū est. ij. Cor. xij. Sufficit tibi gratia mea. Tertio mō cognoscit aliq̄d p̄iectura liter per aliqua signa. ⁊ hoc mō cognoscere p̄t q̄s se hr̄e gr̄am inquantū. s. p̄cipit se delectari in deo ⁊ p̄nere res mūdanas. ⁊ inquantū hō non est conscius sibi alicui⁹ peccati mortalis. ℈m quē modū p̄t intelligi q̄ habet Apoc. ij. Uincenti dabo manna absconditū. q̄ nemo nouit nisi q̄ accipit. qz. s. ille qui accipit p quandā experientiā dulcedinis nouit. quā nō experit ille qui non accipit. Dec Tho. Sciendū q̄ cōiecture quibus homo certificatur de sanctitate ⁊ gratia sunt plures. Prima est natiuitatis annunciatio. vt natiuitas ysaac. Gen. xv. Natiuitas sansonis. Judicū. xiij. Natiuitas salomonis. ij. Reg. vij. Natiuitas sancti Johannis baptiste. Luce. i. Natiuitas sancti Thome de aquino. Secunda est nascentis sanctificatio, vñ Jere. i. Priusq̄ te formarē in vtero noui te: ⁊ añq̄ exires de vtero sanctificaui te. Johānis baptiste. Luce. i. Spiritus sancto reuelante adhuc existēs in vtero matris sue. Uirginis Marie. Bernardus. Ego puto q̄ copiosioz sanctificationis benedictio in eam descenderit ⁊c. Jesu christi Luce. i. Quod enim ex te nascetur sanctuz vocabitur filius dei. Tertia est nati vnius operatio. vt sancti nicolai qui in infantia feria quarta ⁊ sexta ieiunabat. vt sancti Dominici qui adhuc puerulus deprehēsus est sepe relicto lecto super terram accumbere. vt beati petri martyris puerili etate disputantis de fide catholica. vt beati Thome de aquino. non nisi reddita sibi charta salutationis beate virgis a fletu cessantis. Quarta est sacri baptismatis sumptio. Jobis. iij. Nisi quis renatus fuerit ex aqua ⁊ spiritu sancto nō potest introire i regnū dei. Quinta est diuini verbi cōseruatio. Luce. xi. Beati qui audiunt verbum dei ⁊ custodiunt illud. Sexta est sanctoz mortuoz imitatio Heb. vi. Efficiamini imitatores eoz qui fide ⁊ patientia hereditabunt promissiones Septima est sctoz virorz conuersatio. ps. Cū sctō sctūs eris ⁊ cū viro innocēte innocens eris. Octaua est sctoz locoz visitatio Deut. xij. Uenies ad locū quē elegerit dñs ⁊ offeres oblatiōes tuas. Nona est cordis cōtritio. Dan. iij. In aīo p̄trito ⁊ spū hūilitatis suscipiamur ad te dñe. Decima ē ingis p̄fessio. Roma. x. Corde creditur ad iusticiā: ore aūt p̄fessio fit ad salutē. Undecima est p̄tinuata satisfactio. Act. xviij. Sciens bono aīo satisfaciā genti huic. Duodecima est erga pauperes compassio. Job. vi. Oculus fui ceco ⁊ pes claudo: pater eram pauperum. Tredecima est offensarum remissio. Mat. b. v. Uade prius recōciliari fratri tuo ⁊ tūc veniēs offer munꝰ tuū. Quartadecima ē sacre religionis dedicatio. Levit. xvi. Affliget aīas vras religiōe ppetua. Quintadecima est p̄rimi charitativa correptio.

Prou. xxviij. Qui corripit hoiem inueniet gr̄az apd deū. Sextadecia ē diuini honoris ferues affectio. Rom. xv. Unanimes vno ore honorificet deū. Decimasepta ē tribulationū patientissima p̄solatio. Job. v. In sex tribulatiōib⁹ liberabit te: ⁊ i septa tc. Decia octaua ē suauissima p̄templatio. Nau. ij. Cōtemplare via: confortā lubos tc. Decima nona ē deuotissima oīonis dep̄catio. Tobie. xij. Bona ē oīo cū ieiunio ⁊ elemosyna

Vigesima est efficacissima petitionū exaudicio. Judith.iiij. Exaudiet dñs orationes vestras ⁊c. Ista tamē cognitio imperfecta est. Unde apls dicit.i.Cor. iiij. Nihil mihi conscius sum: sed non in hoc iustificat⁹ suz. quia vt dicitur in ps. Delicta quis itelligit ab occultis meis mūda me dñe. Licet ēm homo sit sanctus ⁊ habeat gratiā dei: non tamen est securus. Primo qz a statu charitatis est transmutabilis. Unde Apoc.ij. dicitur. Habeo aduersum te pauca: quia charitatē tuā primā reliquisti. Nā si consideretur charitas ex parte subiecti quod est vertibile ꝑ arbitrij libertatē. Sic est in subiecto amissibiliter. cū charitas vie nō repleat totā possibilitatē subiecti: eo ꝙ non semper actu feratur in deū. Unde quando actu nō fertur in deū: potest aliquid occurrere ꝙ qđ charitas amittatur. Secūdo: quia vno solo actu peccati mortalis charitas est extinguibilis. Nam vnū contrariū per aliud contrarium superueniens tollitur. Quilibet autez actus peccati mortalis contrariatur charitati ꝑ propriā rationē que cōsistit in hoc ꝙ deus diligatur super omnia: ⁊ ꝙ homo totaliter se illi subijciat omnia sua referendo in ipm. Sed per quodlibet mortale peccatū diuinis preceptis cōtrariatur: quia ex hoc ipso ꝙ homo eligendo prefert peccatū diuine amicicie que requirit vt dei voluntatem sequamur. Consequēs est vt statim ꝙ vnū actū peccati mortalis habitus charitatis perdatur. Unde Aug⁹. viij. super Gen. ad litterā dicit. Qđ homo deo sibi presente illuminatur: absente continuo tenebratur. a quo non locoz internallis: sed voluntatis auersiōe discedit. Tertio quia ab habitu virtutis est variabilis. Gratuita ēm dona recipiūtur in anima sicut habituales dispositiones. Non ēm homo ꝑm eas semp agit. Nihil aūt prohibet eū qui habitū habz agere ꝑm habitū vel ꝓtra eū. Sicut grāmatic⁹ pōt ꝑm grāmaticā recte loqui ⁊ incōgrue. Et ita est etiā de habitibus virtutū moralium. Pōt ēm qui iusticie habitū habet etiā contra iusticiā agere. Qđ ideo est: qz vsus habituū in nobis ex volūtate est. volūtas aūt cū ad vtrūqz oppositoz se habeat: manifestum est ꝙ suscipies gratuita dona peccare pōt ꝓtra grām agendo. Quarto. qz humana volūtas ē mutabil⁹. Immutabilitas ēm volūtatis nō pōt hoi competere nisi ꝑm ꝙ stringit vltimū finez. Ex hoc ēm voluntas immutabilis redditur ꝙ totaliter impletur ira ꝙ non habet quo diuertat ab eo in quo est firmata. Impletio autez voluntatis nō competit homini nisi vt vltimum finem attingenti. cū diu enim restat aliquid ad desiderandum: voluntas impleta non est. Sic ergo homini impeccabilitas non competit antecz ad vltimum finem ꝙueniat. Quod quidem non datur homini in hac vita existenti. Quinto quia intellectus est obfuscabilis. Omne enim peccatū ex quadā ignorantia contingit. Unde dicit philosophus ꝙ omnis malus est ignorans. Et Prouer. x. dicitur. Errant omnes qui operantur malum. Tūc ergo solum homo securus esse potest a peccato ꝑm voluntatem quando ꝑm intellectum securus est ab ignorantia ⁊ errore. Manifestum est autez ꝙ homo non redditur immunis ab omni ignorantia ⁊ errore per gratiam in hac vita perceptam. Hoc ēm est hoīs ꝑm intellectū illā veritatē inspiciētis que est certitudo omniū veritatū. Que quidē inspectio est vltim⁹ hoīs finis. Sexto: quia homo ꝙ passiones est alterabilis. Nā ad alteratiōnē hominis que est ꝑm malicią ⁊ virtutē multū operatur alteratio que ē ꝑm animę passiones. Et eo ēm ꝙ ratione passiones aie refrenātur ⁊ ordinantur hō fit virtuosus: vel in virtute ꝓseuatur. Et eo vero ꝙ ratio sequitur passiones homo redditur vitiosus. Quādiu ergo homo est alterabilis ꝑm aie passiones: est etiā alterabilis ꝑm vicia ⁊ virtutē. Sz hec alteratio nō tollitur ꝑ gram. Septimo: qz ꝙ disciplinā hō est flexibilis. Nā sup fluū videret eos āmonere ne peccent qui peccare nō pñt. sed ꝙ euāgelicā ⁊ apostolicā doctrinā ammonent fideles iā grām ꝓsecuti. Dicitur ēm Deu. xij. Cōtēplantes ne qs desit gratie dei nec radix amaritudinis surſum germinās impediat. Et Eph. iij. Nolite cōtristare spm sanctū dei in quo signati estis. Et.i. Cor. ix. Qui se existimat stare videat ne cadat. Ipe etiā apls de se dic. Castigo corpus meū ⁊ in seruitutē redigo: ne forte cū aliis predicauerim ipse reprob⁹ efficiar. Quāuis aūt beat⁹ blasi⁹ essz certus aliquo nō ꝑ reuelatiōnē se habere grām dei: non tñ iudicauit se securū de illa donec angel⁹ dñi descendens in stagnum in cuius medio sedebat: dixit ei, Egredere Blasi: ⁊ coronam tibi a deo paratam suscipe. Et sic certificatus per reuelationem diuinam ministerio

angeli inde exiuit. propterea dicit verbū ꝓ positū. Cogitauit. s. beatus blasius circūspectionem id est gratiam dei.

Cogitauit circunspectionem dei
Per vite integritatem.
Per dignitatis sanctitatem.
Per indigentium sanitatem.
Per tormentorum varietatem.
Per orationis firmitatem.

Primo beatus blasius

cogitauit circūspectionē. i. grām dei ꝓ vite integritatē. Sunt ēm plures q̄ habēt ꝓsciam vanā: quoz quattuor sunt genera. Primo ꝑsumentes rōne status sui ꝓfectionē. Licet ēm lex ver⁹ fuerit impfecta respectu legis noue: tñ fuerūt aliqui in statu veteris testamenti hītes charitatē ⁊ grām spūs scti. qui principaliter expectabāt ꝓmissiones spuales ⁊ eternas. ⁊ ꝑm hoc ptinebāt ad legez nouā. Similr etiā in nouo testamēto sunt aliqui carnales nondū ꝓpingentes ad pfectionē noue legis. quos oportuit etiā in nouo lege induci ad virtutis opa ꝑ timorē penarū ⁊ ꝑ aliqua ꝓmissa tempalia. ꝑm illud Mathē. x. Accipietis decies tantū in tempore hoc: domos fratres ⁊c. Est etiaz duplex sacrificiū: quoz primū ⁊ principale est sacrificiū interius ad qđ oēs tenent. s. deo deuotā mentē offerre. ps. Sacrificiū deo spiritus contribulatus ⁊c. Aliud est sacrificiū exteri⁹. ps. Tūc imponent super altare tuū vitulos. Nemo ergo vane presumat se saluandū: quia ad nouū testamentū ꝓineat. Secūdo odiētes virtutis cognitionē rōne cōscientie abijcientis correptionē. Contingit enz verū aliquod ꝓticulare repugnare vel ꝓtrariari bono amato tripliciter. Uno modo ꝑm ꝙ veritas est causaliter ⁊ originaliter in ipis reb⁹. Et sic hō q̄nqz odit aliquā veritatē dū vellet non esse verum quod est verū. Alio mō ꝑm ꝙ veritas est in cognitione ipsius hoīs q̄ impedit ipm a ꝓsecutione amati. Sicut si aliqui vellent non cognoscere veritatē fidei vt libere peccarēt ex quoz ꝑsona dr̄ Job. xxiij. Sciam viarū tuarū nolumus⁹. Tertio mō hr̄ odio veritas ꝓticularis tanqz repugnās pur est in intellectu alteri⁹. pura cū qs vult latere in pcō odit ꝙ aliqs veritatē circa suū pctm cognoscat. ⁊ ꝑm hoc dicit Aug⁹. li. x. ꝓfes. ꝙ hoies amāt ꝛitatē lucētē ⁊ odiūt eā redarguētē. Hō dic apls Gal. iiij. Factus sum vob⁹ inimicus veritatē dicēs vob⁹. Tertio extollentes ꝓpriā sufficiētiā ꝑ dignitatē exaltationē. Un Crisо. vt hr̄. xl. di. c. mlti. dic fic. Hōoqz malus sacerdos de sacerdotio suo crimē acquirit nō dignitatē. In iudicio enim sedes. Si q̄dē bn̄ viueris ⁊ bn̄ docueris ꝑ lin instruis. Si bn̄ docueris ⁊ male viueris: tui solius ꝓdemnator es. Nā bn̄ viuēdo ⁊ bn̄ docendo ⁊ male viuendo deū instruis quō te ꝓdēnare debeat. Quarto sacrātes ꝓpriā sanctitatē ꝑter loci dignitatē. Unde Greg⁹ vt hr̄. xl. dist. c. nos q̄. dicit fic. Nos q̄ ꝑsum⁹ nō ex locoz prerogatiua generis dignitate: nec morū nobilitate inno tescere debem⁹. nec vbiū claritate: sz fidei puritate. Idem dr̄. c. nō loco, ⁊ c. illud. Nā quelibet occulta loca fine grā aīam saluare non pñt. qđ aliqñ in ipis quoqz ꝓspicim⁹ erratib⁹ electoz. Nam Loth in ipsa puersa ciuitate iustus fuit: in monte peccauit. Sz ista cur dicim⁹ cū maiora nouerim⁹? Quid ēm paradiso iocūdi⁹? Quid celo securi⁹? Et tñ ex paradiso hō⁹ angelus peccādo cecidit. Que ōia diligēter attendēs beat⁹ blasius ꝛ esset eps: tñ ob dyocletiani ꝓsecutionē spelūcā petijt: ⁊ vitā heremiticā duxit. vbi cogitauit magno studio circunspectionem. id est gratiam dei.

Secundo beatus blasius

cogitauit circūspectionē dei ꝙ dignitatē sanctitatē. Nā in qualibet obligatione ꝑcipue attendi dz obligatōis finis. Obligāt se aūt epi ad exequēdū pastoralē officiū ꝓpr̄ subditoz salutē. ⁊ iō vbi subditoz salus exigit ꝑsone pastoris ꝑsentiā: non dz pastor ꝑsonaliter suū gregē deserere: nec ꝓpter aliqđ cōmodū tpale. nec etiā ꝓpter aliqđ personale piculū imminēs. cū bon⁹ pastor aiam suā ponere teneat ꝓ ouib⁹ suis. Si vero subditoz saluti possit sufficiēter in absentia pastoris ꝑ aliū puideri. tūc licet pastori vel ꝑpter aliqđ eccle cōmodū: vel ꝓpter ꝑsone piculū corꝑaliter gregē deserere. Un Aug⁹. dicit in epistola ad Honoratū. Fugiant de ciuitate in ciuitatem serui christi quādo eorum quisqz specialiter a persecutoribus queritur vt ab alijs qui non ira querunt⁹ non deseratur ecclesia. Cum autez omnium est commune periculum: hi qui alijs indigent non deserantur ab his quibus indigent. Si enim pernicios⁹ est naute in tranquillitate nauim deserere: quanto magis in fluctu

bus vt dicit Nicolaꝰ papa ⁊ habet. vij. q. ij. Beatus autē blasius propter suā mansuetudinē ⁊ sanctitatē electus fuit in episcopū Sebaste ciuitatis a populo capadocie maioris armenie. quē quidē episcopatū laudabiliter gubernauit. Sed ob dyocletiani persecutionē in spelunca fugiens ibi bestiam cam virā duxit. quia non poterat personaliter subditos saluti intendere: animū tamē semper retinuit intendēdi eos saluti si oportunitas affuisset ⁊ necessitas requisuisset. Et sic cogitauit in hoc circumspectionē dei.

Tertio beatus blasius co

gitauit circumspectionē dei per indigentium sanitatē. Sciendū q̄ homines mundi impediuntur a vera fidei credulitate quadrupliciter. Primo ex superbia. Nā infidelitas ꝑm q̄ est peccatū oritur ex superbia ex qua contingit q̄ homo intellectū suū non vult subijcere regulis fidei ⁊ sano intellectui patrū. Unde Greg. dicit. xxxi. moral. q̄ ex inani gloria oriuntur nouitatū ꝓsumptiones. Secundo ex pertinacia per hoc q̄ quis intendit quidē xp̄o assentire ⁊ deficit in eligēdo ea quibus xp̄o assentiat. quia eligit ea q̄ non sunt a xp̄o vere tradita: sed ea que sibi ꝓpria mēs suggerit. ⁊ ideo heresis est infidelitatis species pertinēs ad eos qui christi fidez profitentur: sed eius dogmata corrumpunt. Dicit enī Aug. li. de vtilitate credendi. q̄ hereticus est qui alicuius temporalis cōmodi ⁊ maxime glie principatusq̄ gratia falsas ac nouas opiniones vel gignit vel sequitur. Tertio ex apostasia. Unde Prouerb. vi. dicitur. Vir apostata homo inutilis: gradiens ore peruerso. annuit oculis: terit pede: digito loquitur. corde machinatur malum: ⁊ in omni tempore iurgia seminat. Quia enī fides est primū fundamētū sperandarū rerū. ⁊ sine fide impossibile est placere deo: sublata fide nihil remanet in hoīe q̄ possit esse vtile ad salutē eternā. ⁊ ꝓpter hoc dicitur homo apostata vir inutilis. q̄ides etiā est vita aie. ꝑm illud Roma. i. Iustus ex fide viuit. Sic ergo sublata vita corporali omnia membra ⁊ partes hominis a debita dispositione recedūt. ita sublata vita iusticie que est per fidez apparet inordinatio in omnibus membris. Et primo quidē in ore per quod manifestatur cor. Secūdo in oculis. Tertio in instrumentis motus. Quarto in voluntate que ad malū tendit. Et ex hijs sequitur q̄ iurgia seminet alios intendēs separare a fide sicut ⁊ ipse recessit. Quarto ex calumnia. Nā quidā non solum nolunt credere nisi videant signa: sed videndo calumniantur. vt iudei videntes signa a iesu xp̄o facta calūniabantur dicentes Luce. xi. In beelzebub principe demoniorū eijcit demonia. Et Joh. ix. Non est hic homo a deo qui sabbatū non custodit. Et egyptij cū pharaone magis ac magis corda indurantes. Et tempore beati dominici viso miraculo de libello in igne illeso. Ac tempore beati petri martyris viso miraculo nubecule populū ab estu protegentis. Sic beatus blasius vt veritatē fidei cōprobaret miris ac stupendis miraculis illaz confirmabat. Primo in aliquibus irrationabilibus. Nā aues ei pabulum afferebant. Sicut. iij. Reg. xvij. Pere ad eū vnanimiter conuenebant. ⁊ dum vsq̄ imponeret eis manus benedicens non recedebant ab eo. deniq̄ si que infirmabantur ad eū cōtinuo veniebāt ⁊ sanitatē ad integrū reportabāt. Item porcū mulieris paupercule quez lupus violenter rapuerat: iussu beati blasij continuo lupus veniens vidue reddidit. Secundo in aliquibus rationalibus. Nam mulier vnicū habens filiū pene morientē osse piscis in eius gutture transuersso ad beatū blasium attulit rogans cū lachrymis vt illū sanaret. Sanctus vero dei orauit vt puer ille ⁊ omnes qui eius nomine aliquid a deo peterent sanitatis beneficiū obtinerēt. statimq̄ imposita super eū manu sanatus est. Et sic cogitauit circumspectoz. i. gratiaz dei sibi dōatā

Quarto beatus blasius

cogitauit circumspectionē dei p̄ roꝛmētoꝛ varietatē. Nā ecclia dei semp fuit in tribulationib⁹ ⁊ pscutionib⁹. Ducadmodū. iij. q. i. dc. Nulli dubiū est q̄n boni semp a malis ꝑsequunt ⁊ tribulant. ꝓpter qō nos oporet hūiliari sub potēti manu dei vt liberet nos in tpe tribulatiōis. Nā dyabol⁹ nō cessat circuire querens quem deuoret. quos et fideles bus perdat: ⁊ maxime illos quos ardentiores in fuitio saluatoris eiq̄ familiares inuenerit. Dico familiares eos quos conseruari ⁊ in ordine apostolatus constitui voluit. Ipsi enim pro populo interpellant ⁊ populi peccata comedunt. quia suis precibus ⁊ oblationibus ea velut arcz consumunt. Hec ibi. Hec autem persecutio ꝑ multiplr.

Prīo in dyabolo ꝓtra adā. Scō in caym ꝓtra abel. Tertio in Cam ꝓtra noe. Quarto in ysmael ꝓtra ysaac. Quinto in esau cōtra iacob. Sexto in egypto ꝓtra israel. Septimo in choze contra moysen. Octauo in saul ꝓtra dauid. Nono in fratrib⁹ ioseph cōtra eū. Decimo in herode ꝓtra iohānē baptistam. Undecimo in iudeis ꝟ xp̄m. Duodecimo in tyrannis ꝓtra martyres. Et precipue hodie cōtra sanctū blasiū qui ab iniquis gentilib⁹ multa genera tormentorum sustinuit. Nā primo fuit carceri tradit⁹. Secundo fustib⁹ cesus. Tertio in ligno suspensus. Ꝟro pectinib⁹ ferreis laniat⁹. Quinto in stagnū missus: sed ad signū crucis aq̄ arida ⁊ fixa mansit. in q̄ cū. xxv. pagani submersi sunt. Sexto decollat⁹ cū duob⁹ pueris migrauit ad dominū. Septimo eius occasione sepē mulieres colligētes ei⁹ sanguinem quando pectinib⁹ ferreis laniabatur: laniate sunt pectinib⁹ ferreis: que lac ꝑ sanguine dederūt. tandē ab angelo de celo confortate ꝑ decollationē ad celos migrauerunt. Et sic cogitauit circumspectionem dei.

Quinto beatus blasius

cogitauit circūspectionē dei p̄ oīnis firmitatē. Deus enī vult inferiora p̄ superiora iuuari. ⁊ ideo oportet nō solū superiores: sed etiaz inferiores sanctos iplorare. alioquin esset soli⁹ dei misericordia implorāda. Cōtingit tamen quandoq̄ q̄ implorātio inferiorū sancti efficaciꝰ est. vel quia deuoti⁹ implorantur. vel quia deus vult eoꝝ sanctitatē declarare. vel quia impetrant id q̄ deus vult fieri per orationes eorū. ⁊ hoc petunt quod estimant eorū orationibus implendū ꝑm dei voluntatē. vel quia viuentes merue runt ꝓ nobis orantes vt eos inuocantes obtineremus quod petimus. Et sic beatus blasius anteqū migraret ad dīm orauit vt quicunq̄ ꝓ infirmitate gutturis vel alia quacūq̄ infirmitate eius patrocinia postularet exaudiri continuo mereretur. Et ecce vox de celis ad eum venit q̄ sic fieret vt orauit. Sic ergo cogitauit circumspectionez dei per gratiam Amen.

In festo scē Agathe v̄gis ⁊ mar. ser. xvij.

Mirabilis deus in sanctis suis.

Matth. xiij. ⁊ in euangelio ꝓsentis solēnitatis. Beatus Aug. libro de moribus ecclesie dicit sic. Tanta est pulchritudo iusticie: tanta est iocūditas iusticie eterne. hoc est incōmutabilis veritatis ⁊ sapientie: vt etiam si non liceret in ea amplius manere q̄ vnius diei mora propter hoc solum innumerabiles anni huius vite pleni delitijs ⁊ circunfluctria bonoꝝ temporaliū recte meritoq̄ contemnerentur. Hec ille. Sup quo moueo talē questionē. Utrū beata agatha emerit regnū eterne felicitatis merito fructuoso interne charitatis. Ad hāc questionē respondēt tres doctores noui testamenti. Primus est beatus Aug. libro de spiritu ⁊ anima: dicens sic. Ecce venale ē regnū celeme fluuius. nec multū existimes de re magna propter precij magnitudinē. Tā tū valet quantū habes. Noli querere quid habeas: sed qualis sis. Res illa tantū valet quantū es. Tu te da: ⁊ habebis illā. Si malus si iniquus es forte te non accipit dādo te illi bonus eris. Hec ille. Secūdus est beat⁹ Hieronym⁹ super epla Gal. vt habetur. i. q. i. dicens sic. Unde quantū bonū est charitas: sed ita fecerimus martyriū vt nostras velimus ab omnibus reliquias venerari. ⁊ si opinionē vulgi sectantes intrepidi sanguinē fuderimus: ⁊ substantiā nr̄am vsq̄ ad mendicitatē propriam dederimus huic operi non tam premiū q̄ pena debetur ⁊ perfidie magis tormenta sunt q̄ corona victorie. Regnum celorum non est dantis sed accipientis. Non est enim personarum acceptio apud deum. Sed quicunq̄ se talē prebuerit vt regno celorum dignus sit hoc accipiet quod non persone sed vite paratū est. Hec ille. Tertius est beatus Thomas scō a scō. q. xxiij. arti. vij. dicēs sic. Virtus ordinatus ad bonum. bonum autem ꝓncipaliter est finis. Nam ea que sunt ad finē non dicuntur bona nisi in ordine ad finem. Principale autem bonum hominis est deifruitio. ꝑm illud. pō. Mihi autez adherere deo bonū est. ⁊ ad hoc ordinatur homo per charitatē. ⁊ sic nulla vera virtus potest esse sine charitate. Unde apostolus. i Cor. xiij. dicit. Si distribuero omnes facultates meas in cibos pauperum: ⁊ si tradidero corpus meum ita vt ardeam: charitatem autē nō habuero nihil mihi prodest. Hec Tho. Sciendū q̄ sicut vna visione videm⁹ lumē ⁊ coloratum: sic vna charitate diligimus deum ⁊ proximum in deo. Unde multa sunt signa amoris quo diligim⁹ proximū ex charitate vt patet. Primo q̄n quis patitur ma

lum pene ne ꝓtim⁹ cõmittat malũ culpe. vt ioseph. Gen. xxxix. Et Susanna Dan. xiij. Secũdo quãdo quis affligitur corpaliter et mentaliter ne ꝓximus puniat eternaliter. vt Jere. vij. Tu ĝ noli orare ꝓ pplo isto tc. Et. c. xiiij. et. c. xv. Tertio quando quis sustinet temporale tribulationẽ vt proximo impetret temporis dilationẽ. vt Noe. Gen. vi. Octo qñ ꝙs cũ peccatore quersat vt ille quertatur. vt xps cũ publicanis. Nã conuiuere peccatoribus infirmis quidẽ est virandus propter periculũ quod eis iminet ne ab eis subuertantur. Perfectis aũt de quoꝝ correptione non timetur laudabile est qõ cũ peccatoribus conuersentur. s. vt eos conuertãt Sic em̃ dñs cũ peccatoribus manducabat et bibebat vt habet Matth. ix. Quinto ꝙs cõmittit venule materialiter vt ipediat mortale formaliter. ꝙ figura de Judith. xiij. Contingit em̃ aliquid propter aliquã circũstantiã non esse peccatũ veniale. Qõ illa circũstantia sublata peccatũ veniale esset. debet enim homo impedire dãnationẽ proximi inquãtum potest sine detrimento propie salutis quando ex causa rationabili illud facere potest. Sexto quis differt vel occultat opus perfectionis ne proximus in peccatũ ruat. Sicut scandalũ passiuũ in bonis spiritualibus que nõ sunt de necessitate salutis. aliquando procedit ex infirmitate vel ignorãtia. et huiusmõi est scandalũ pusillorũ. et huiusmodi opera spiritualia sunt vel occultãda vel eriã interdũ differenda vbi periculũ non iminet quousq; reddita rõne huiusmodi scandalũ cesset. Sicut consilia xpi et misericordie opera. Septimo quãdo quis occulta dona manifestat vt proximũ a peccato auertat. vt stephan⁹. Act. vij. et Paulus .ij. Cor. xij. Octauo quando quis orat pro illo qui predestinatur vt predestinatio impleatur. Sicut ysaac rogauit dñm pro Rebecca vxore sua: et dedit conceptũ rebecce. Gen. xxv. Ex illo aũt conceptu natus est Jacob predestinatus. Et. ij. Per i. dicitur. Saragite vt per bona opera vestra certam vestram vocationem et electionez faciatis. Nono quando quis negligit spiritualẽ cõsolationez propter proximi edificationem vt Jeremias. Esayas. vt habetur. viij. q. i. c. In scripturis. vt moyses. Exo. xxiij Decimo quando quis retardat detractis fruitiuã sanctetatem propter proximi necessitatem. vt apostolus Roma. ix. Optabam anathema esse a christo pro fratribus meis. Volebat enim ad tempus priuari fruitione diuina ad hoc ꝙ honoꝝ dei procuraretur in proximis. Undecimo quando quis eligit abesse corporaliter vt possit proximo magis prodesse spiritualiter vt christus ascendens in celũ. Joh. xiiij. Et beatus Dominicus moriens pro amplificatione sui ordinis. Duodecimo quando quis peccatuz proximi occultat ne quersionẽ impediat. Unde Aug. libro de verbis domini exponens illud Cor ripe ipsum inter te et ipsum solũ. dicit. Studens correctioni parcens pudori forte eñ pre verecundia incipit defendere peccatum suũ. et quẽ vis facere meliorẽ facis peiorez. vnde et dominus peccatũ Jude non publicauit. sed obscuris verbis eum ammonuit. Decimotertio quando quis peccatum impij manifestat ne ille simplicem a deo auertat. Nam salus multitudinis est preferenda paci quoꝝũcunq; singulariũ hominum. et ideo quando aliqui sua peruersitate multitudinis salutem impediunt non est timẽda eoꝝ offensio a predicatore vel doctore ad hoc ꝙ multitudinis saluti prouideatur. Jdeo dicitur Matth. xv. ꝙ discipulis domino dicentibus. Scis quia iudei audito hoc verbo scandalizati sunt: respondit. Sinite illos ceci sunt et duces cecoꝝ. si cecus tc. Decimoquarto quando quis permittit malũ amici temporale propter bonuz spirituale. Sicut christus permisit mortẽ lazari amici sui propter fidẽ apostoloꝝ confirmandã. Decimoquinto sustinet quis in se legẽ iniquam vt viret in populo seditionẽ neq;. Nã temporalia quorum nos sumus domini dimittere tribuendo si penes nos ea habeamus. vel non reperendo si apud alios sunt propter scandalum quidem virandũ quando ꝙz debemus. Sicut ecclesia abstinet a decimis exigendis in terris in quibus nõ est consuetum decimas soluere. Decimosexto quando quis a cibo corporali abstinet ne proximum scandalizet ꝺm illud Roma. xiiij. Noli cibo tuo illũ perdere pro quo christus mortuus est. Et. i. Cor. viij. Nõ manducabo carnes in eternum ne proximuz scandalizem. Decimoseptimo quando quis amittit ius proprium ne proximus committat falsum iuramentuz. Si enim quis sciat aliquem falso iuraturum et cogit ipsum iurare homicida est. Ille enī suo periurio se meretur. Sed iste manũ interficienti impressit.

Decimooctauo quãdo ꝙs petit de libro vite deleri: vt possit ꝓximo ꝓmereri. sicut moyses. vt habet Exo. xxxij. Decimonono qñ quis renuit humanã prosperitatẽ ꝓpter proximi necessitatẽ. Nam omis homo tenet exponere corpus ꝓpriũ pro salute ꝓximi. ꝺm illud Job. xv. Maiorem charitate nemo habet q̃ vt aiam suã ponat ꝙs p amicis suis. Uicesimo qñ quis sustinet mortẽ corporalem ꝓpter proximi vitam spiritualẽ. sicut xps et sancti martyres: et precipue btã agatha q̃ feruenti charitate martyrij emit agrũ illuz.

Emit agrum illum.
Per virginitatem.
Per charitatem.
Per stabilitatem.
Per simplicitatem.
Per acerbitatem.
Per pieratem.
Per poreſtatem.

Primo btã agatha emit

agrum illũ eterne felicitatis per ỽginitatez Licet cñ beata agatha nõ habuerit ỽginitatem innata m: habuit tñ per gr̃am acquisitam. Unde. Maior ẽ victoria ỽginũ q̃ angeloꝝ. Angeli cñ sine carne viuunt. homines aũt in carne triumphant. Magnũ ergo est q̃ femia in merito sanctitatis equipararetur viris. Can. i. Equitatui meo in curribꝰ pharaonis assimilaui te amica mea. Magnus est qõ preponat viris. Matth. xxi. Amen dico vobis q̃ meretrices precedẽt vos in regno deloꝝ. Maximum est q̃ equiparet angelis Can. vij. Statura tua assimilata ẽ palme. i. celsitudini angelice. Beata aũt agatha in merito sanctitatis et multis sanctis equalis extitit et multos excelluit: et per ỽginitatem angelis se sociauit. Eius nempe virginitas cõmendabilis fuit quo ad quatuor. Primo qz cõseruauit eam cũ pulchritudine. Fuit em̃ valde pulchra et speciosa: cũ tamẽ ipsa pulchritudo multis mulierib⁹ cõsueuerit eẽ causa ruine. Prouerb. xi. Circulus aureꝰ in naribꝰ suis mulier pulchra et fatua. Secũdo eam seruauit cũ iuuenute: cũ tamen iuuenilis eras lasciua sit. Eccli. xi. Adolescentia et voluptas idẽ sunt. Tertio seruauit eã blandicijs sollicitata: cum tamẽ blandicie et promissiones sepe inclinãt animos puellarum

Quarto seruauit eam minis et supplicijs exagitata. Unde Gregꝰ. Quid nos barbati et debiles in iudicio dicem⁹? qui ire puellas ad regna celestia per ferruz videmus: quos ira superat: superbia inflat: ambitio perturbat luxuria inquinat. Ex hac autem ỽginitate meruit quadruplicez dignitatẽ. Primo meruit esse sponsa xpi. ij. Cor. x. Desponsabi em̃ vos vni viro tc. In cuius figurã dicitur Leuit. xxvi. De summo sacerdote ỽginem ducet vxorem. Quia xps qui est summus sacerdos nisi ỽgines sibi despõsat. iij. Reg. i. Queramus dño nostro regi adolescentulã virginem. Secũdo meruit esse sororꝰ angelorum. Hierony. Virginitas soror est angelorum. Unde angeli vocant eam sororẽ: discentes illud Can. viij. Soror nostra parua est et vbera nõ habet. Tertio meruit esse comes viarũ xpi. Apoc. xiiij. Virgines em̃ sunt et sequuntur agnum quocunq; ierit. Et Sap. vij. Incorruptio facit proximum deo.

Quarto meruit protegi specialiter a xpo. ps. Custodiuit dñs animas sanctoꝝ suorũ id est virginũ. Can. iiij. Ortus cõclusus es soror mea sponsa. i. custodit⁹ et munitus.

Secundo beata agatha

emit agrum illum per charitatẽ: quonĩã ardentissime xpm dilexit. et in hoc assimilatur angelis. ps. Qui facis angelos tuos spiritꝰ et ministros tuos ignem vrentẽ. Cui⁹ charitas apparuit quadruplici signo. Primo qz ꝓpter eius amorẽ omia terrena cõtempsit. Unde ipa dixit. Gratias tibi ago dñe qui abstulisti a me amorem seculi. Can. viij. Si dederit homo substantiam domꝰ sue pro dilectione tc. Secundo qz xpm semp in corde et in ore habuit. Un ipsa dixit. Quãdiu vixero: ipm corde semp et labijs inuocabo. Matth. xij. Ex abundãtia cordis os loquit. Tertio qz omia mundi oblectamenta despexit. Unde ipsa dixit. Dñe iesu xpe q̃ me creasti: qui me ab infantia custodisti. q̃ corpus meũ a pollutione seruasti. Et Prouer. vlti. Non extinguitur in nocte lucerna eius.

Quarto quia pro xpo varia tormenta sustinuit. Unde ipa dixit. Si feras mihi promittis audito xpi nomine mansuescũt. Si ignem adhibeas de celo mihi rorem saluifican angeli ministrabunt. Si plagas ingeras habeo spiritũ sanctum per quẽ despicio vniuersa. ps. Scom multitudinẽ dolorum meorum in corde meo consolationes tue letificauerunt aiam meam.

Tertio beata agatha emit

agrum illum per stabilitatē. quia fuit super xpm fundata ⁊ solidata. Unde ipsa dixit. Mens mea super petram fundata est ⁊ in xpo solidata. Nam tyrannꝰ voluit eam subuertere quadrupliciter. Primo promissis alliciendo. Cum eñ esset nobilissimis ortanatalibus in ciuitate Katania spreta seculi vanitate xpi ancilla effecta: fidelissime ⁊ deuotissime deo seruiebat. que cum esset decora ⁊ pulchra noluit sponsum preʒ ihesuʒ xpm dicēs hanc esse ingenuitatē summā in qua seruitus xpi comprobat. Unde cum de corruptela carnis a quadā matrona meretrice affrodista nomie grauiter fuisset temptata inuenta est tanta castitatis amatrix vt testimonii daretur ei. q̄ facilius posset ferrū in plumbū conuerti ⁊ saxa molliri q̄ ab intentione xpianitatis ⁊ castitatis mens eius reuocari. Unde ipsa dixit. Uerba vestra venti sunt: promissiones vestre pluuie. Epb. iij. In charitate radicati ⁊ fundati. Secundo minis deterrendo. Sed ipa ait. Terrores vestri flumina sunt: que quantūcuncq; impinguant: fundamenta tamē domꝰ mee euertere nō valebūt. Matb. vij. Descendit pluuia ⁊ venerunt flumina. ⁊ flauerunt venti ⁊ nō cecidit: fundata eñ erat supra firmā petraʒ. Tertio iaculis animū perfozando: sed ipa fuit lozica fidei indura. Epb. ij. Induti lozica iusticie. Quarto tormentis affligendo. sed ipsa fuit tota saxea ⁊ adamantina effecta. Ezech. iij. vt adamantē ⁊ silicem dedi faciem tuam.

Quarto btā agatha emit

agrum illum per simplicitatē. Nam magna simplicitate ⁊ puritate sustinuit penas ⁊ lu dibria. ⁊ hoc demonstrauit quadrupliciter.

Primo quia sustinuit parient propter dilecti fidem ⁊ amoreʒ. Unde dicit. Agatha letissime: ⁊ iste ē gradus necessitatis. ⁊ ideo ipa dixit. Non pōt aia mea in padisiʒ intro ire: niſi diligenē cozpꝰ meū feceris a carnifib⁹ attrectari. ecce patiēria. Secūdo q̄ sustinuit libenter. Unde dicit. Agatha letissime ⁊ iste est gradus perfectionis. Ideo ipa dixit. Ego eñ hys penis delector: sicut qui bonum nunciū audit. ecce constantia. Tertio quia sustinuit gloriantes. Unde dicit. Blorianter ibat ad carcerem. ⁊ iste est gradus virtuositatis. Ideo ipa dixit. Aut qui videt quē diu desiderauit. ecce deuotio. Quarto quia sustinuit delectabiliter. Unde dicitur. Et quasi ad epulas inuitata agonem suuʒ dño precibus cōmendabat. ⁊ iste est gradꝰ celestis faculratis. scz quo ad gratiam confirmantes. Ideo ipa dixit. Aut qui multos thesauros inuenit. ecce delectatio. Dis quat tuoz gradib⁹ apparuit eius simplicitas.

Quinto btā agatha emit

agrum illum per acerbitatem. Nam passa fuit multa pro dilecto suo sponso. sicut ille. p ea multa passus fuerat. Tyrānꝰ eñ pugnauit ꝓtra eā in quadruplici acie. Prio sicut christus tempore passionis fuit in facie alapis cesus: consputus: ⁊ velatus: sic ⁊ ipsa fuit alapis acerrime cesa. sed istud certamen vicit diligenti consideratione. Ex quo eñ ilia facies fuit percussa: que est gloria angelorum. Sic ipsa voluit faciem suam percuti cito turpandam cozrosione vermium immundoꝝ. Secundo sicut christus tempore passionis fuit extensus in cruce tanq̄ in patibulo glorioso. Sic ⁊ ipsa voluit extendi in eculeo ignominioso. Sed istud certamē vicit consideratione eterne remunerationis. sm illud. ij. Tim. ij. Non cozonabitur nisi qui legitime certauerit ⁊c. Tertio sicut xp̄s christus fuit iuxta coz in latere vulneratus: sic ⁊ ipsa in pectore fuit flagellata: dum ei mamilla fuit euulsa. Sed istud certamē vicit consideratione diuine consolationis: dicens. Ego mamillas habeo integras intus in anima mea: quas ab infantia dño consecraui. Christus eñ per beatum petrum apostolum mamillam sibi restituit. Job. v. Ipe vulnerat ⁊ medetur. Quarto sicut christꝰ fuit clauis perforatus ⁊ in fornace crucis extinctus: sic ⁊ ipa inē testas ⁊ carbones fuit inuolura. Sed istud certamen vicit consideratione diuine protectionis. Nam terra tremuit: aer chozuscauit: aqua tyrannū absoꝛbuit: ignis erupit. Sap. xvi. Uindex ē orbis terrarum contra insensatos.

Sexto beata agatha emit

agrum illum per pietatem. Ipsa eñ fuit nobis data in aduocatam quattuoz modis.

Primo in sanationē. sicut ipsa dixit beate lucie. Lucia quid a me petis q̄ ipsa presta re continuo poteris matri tue ⁊c. Secundo in defensionem. Nam ipsa defendit patriam suam ab incendio ignis: a cultura demonis: a periculis vniuersis. Tertio in oratiōnem. Nam ipsa pro nobis interecdit ardenti voto. sm illud. ij. Machab. i. Et nūc hic sumus pro vobis orantes. Quarto in impetrationem. Ipsa enim grandi merito apud deum pro nobis impetrat quod deuote petimus. Augustinꝰ. Immensa dei bonitas ⁊ pietas sanctorū merita nostra vult eē suffragia. Propterea angelus domini portauit tabulam marmoreā ⁊ collocauit eam ad caput eius: in qua erat scriptum. Mentem sanctam. scilz habuit quo ad puritatem Spontaneam scz obtulit per sacrificij acerbitatem. Monoreʒ deo reddidit per fidei stabilitatem. ⁊ patrie liberationeʒ contulit per meritoʒum suoʒum fructuoʒ situatem.

Septimo beata agatha

emit agrum illum per potestatem. Nam ipa habuit potestatem grandem per miraculorum operationem quadrupliciter. Primo super cozpora: quia ea sanauit. Unde ab insiciente infirmitate vberum innumerabiles mulieres curauit. Secundo super animas quia ea conuertit ⁊c. Tertio super sanctos Nam deus ad ipsam misit de celo angelos ⁊ beatum petrum apostolum ⁊c. Quarto super creaturas corporales. Nam paganorum multitudo currens ad sepulchrum eiꝰ tulerūt velum quo opertum erat sepulchrū ipsius: ⁊ contra ignem posuerunt. Qui mox extinctus fuit aerem dum esset in carcere splēdore maximo chozuscare fecit. Et sic de alijs per gratiam. Amen.

In cathedra sancti Petri apostoli Sermo. xviij.

Uper hanc petram

edificabo ecclesiam meaʒ. Matthei. xvi. ⁊ in euangelio presentis solennitatis. Cyprianus papa vt habetur. xxiiij. q. i. dic fic. Loquitur dominus ad petrum. Ego dico tibi quia tu es petrus ⁊ super hanc petram edificabo ecclesiam meam. Super vnum edificat ecclesiam ⁊ q̄uis apostolis omnibus post resurrectionem suam parem, potestatem tribuat ⁊ dicat. Sicut misit me pater ⁊ ego mitto vos: accipite spiritum sanctum. tamē vt vnitatem manifestaret vnitatis eiusdem origi nem ab vno incipientem sua auctoritate disposuit ⁊c. Super quo moueo talem questionem. Utrum beatus petrus plus ceteris apostolis fuerit a christo dilectꝰ, qui maioꝛi charitate fuit ecclesie ꝓfectꝰ. Ad istam questionem respondent quattuoz doctores

Primus est Leo papa. vt habetur dist. xix. dicēs fic. Ita dominus noster ihesus christus humani generis saluator instituit veritas que antea legis ⁊ prophetarum preconio continebatur per apostolicam tubam in salutem vniuersitatis exiret. sicut scriptum est. In omnem terram exiuit sonus eoʒum: ⁊ in fines orbis terre verba eoʒum. Sed hui⁹ muneris sacramentum: ita dominus ad omnium apostolorum officium pertinere voluit vt in beatissimo petro apostolorum omnium summo principaliter collocaret. vt ab ipso quasi quodam capite dona sua velut in corpus omne diffunderet: vt extoꝛ rem se ministerij intelligeret esse diuini qui ausus fuerit a petri soliditate recedere. Hūc enim in consortium individue vnitatis assumptum id quod ipse erat voluit nominari: dicendo. Tu es petrus ⁊ super hanc petram edificabo ecclesiam meā: vt eterni templi edificatio mirabili munere gratie dei in petri soliditate consisteret. Hanc ecclesiam sua firmitate coroborans vt illam nec humana temeritas posset appetere. nec porte inferi contra illam preualerent. hec ille.

Secundus est Anacletus papa. vt habetur distin. xxi. dicens fic. In nouo testamento post christum dominum a petro sacerdotalis ccpit ordo. Quia ipsi primo pontificatus in ecclesia christi datus est: dicente domino ad eum. Tu es petrus et super hanc petram edificabo ecclesiam meam: et porte inferi nō preualebunt aduersus eam Et tibi dabo claues regni celoʒum. Hic ergo ligandi soluendiq; potestatem primus accepit a domino. Primusq; ad fidem populum virtute sue predicationis adduxit. Ceteri vero apostoli cum eodem patri consortio honoꝛem ⁊ potestatem acceperunt. ipsumq; principem eoʒum esse voluerunt. hec ille. Tertius est Nicolaus papa. vt habetur distin. xxij. cap. Omnes. dicens fic. Illam vero ecclesiam solus ipse fundauit: et super petram fidei mox nascentis erexit qui beato eterne vite clauigero terreni simul et celestis imperij iura commisit. Et cap. Sacrosancta dicitur fic. Inter beatos apostolos quedam fuit discretio. Nam licet omnes essent apostoli. Petro tñ concessuʒ est a deo ⁊ ipi int̄ se voluerunt id ipm vt reliq̄s oib⁹ ꝑesset aplis. ⁊ cephas. i. caput ⁊ ꝓncipiū te-

ueret apostolatus, hec ibi. Quart⁹ est sanctus Tho. parte. i. q. xx. ar. iiij. dicēs sic. De⁹ magis diligit meliora: q; deū magis amare aliquid; nihil ē aliud q̄ ei maius bonū velle. voluntas em̄ dei e.. causa bonitatis in rebus. ⁊ sic ex hoc sunt aliqua meliora q̄ de⁹ eis maius bonū vult. Unde sequit q̄ meliora pl⁹ amet. Petr⁹ aūt fuit melior ceteris apostolis: q; pl⁹ xp̄m diligebat. Unde dñs sciens hoc verū esse: interrogauit petrum dicens. Symon iohānis diligis me plus hijs hec Tho. Sciendū q̄ xp̄us plus dilexit petrū q̄ iohānē ⁊ cōuersio q̄ ad q̄truor. Primo q; vita actiua q̄ significat p petrū plus diligit deū q̄ vita cōtemplatiua q̄ significatur per iohannē: quia magis sentit vite presentis angustias ⁊ estuauit⁹ ab eis liberari desiderat ⁊ ad deū ire. Contēplatiua ꝓ vitam deus plus diligit: quia eam magis conseruat. Non em̄ simul fuit cū vita corporali sicut vita actiua. Secundo q; petrus plus dilexit xp̄m in mēbris: ⁊ sic erat fuit a xp̄o plus dilect⁹. Unde ei ecclesiā cōmendauit. Iohannes vero plus dilexit xp̄m in seipo: ⁊ sic etiam ab eo fuit plus dilectus. vñ matrē ei cōmendauit. Tertio q; petrus plus dilexit xp̄m quantū ad quandā promptitudinē vel feruorē. Johānes vero plus fuit dilect⁹ quantū ad quedaz familiaritatis indicia: que xp̄s magis ei demonstrabat propter eius mundiciā ⁊ puritatē. Quarto q; xp̄s p⁹ dilexit petruz quantū ad excellentius donū charitatis. iohannē ꝓ vo plus quantū ad donum intellectus. Unde petrus simpliciter fuit melior ⁊ magis dilect⁹. iohannes vero sm̄ quid. Jn cuius signū dicit verbū ꝓpositum. Super hanc petram edificabo ecclesiam meam.

Super hanc petrā edificabo eccl̄iam meā.

Per exaltationem.
Per interpretationem.
Per confirmationem.
Per correptionem.
Per humiliationem.
Per distinctionem.
Per celebrationem.

ꝑimo super hanc petrā

edificabo eccleziz meā per exaltationē. sm̄ illud p̄s. Exaltent eū in ecclia plebis. Nam sancta trinitas exaltauit beatum petrū quo ad quattuor super oēs angelos. Primo in dominici corporis consecratione. Angelorum em̄ officium est sacerdoti consecrāti assistere: ⁊ hostiam consecratam deo offerre. petri aūt ⁊ sacerdotū est panem in corpus xp̄i conuertere q̄ nulli angelo est datum. Unde nō angelis sed solis sacerdotibus dictū est. Luce. xxij. Hoc facite in meam cōmemorationē. Secūdo in peccatorū remissione. Angelorū em̄ officiū est peccatorem suis inspirationibus a petō auertere: ⁊ suis oīonib⁹ eidē misericordiā dei implorare. Petri aūt ⁊ sacerdotū est sibi peccata remittere. vnde non angelis sed solis sacerdotib⁹ dictū est. Job. xx. Quoz remiseritis pcā remittunt eis: ⁊ q; hoc officium solius dei est. Esa. xliij. Ego sum qui deleo iniq̄tates tuas ꝓpter me. ideo dij vocant. ps̄. Ego dixi dij estis ⁊c̄. Tertio in clauium collatione. Angelorū em̄ officium est aias ad celū deducere. Petri aūt ⁊ sacerdotū est ipās animab⁹ ianuam celi aperire. Unde nō angelis sed petro dictum est. Matth. xvi. Tibi dabo claues regni celorum: ⁊ quodcūq; ligaueris super ⁊c̄. Quarto in causarū discussione. Angelorum em̄ officiū est iudicandos ad iudicium colligere: collectos ab inuicē separare: separatos malos in ignē proijcere. Matth. xiij. Sic erit in cōsūmatiōe seculi. exibūt angeli ⁊ separābūt malos de medio iustoz ⁊ mittent eos in caminū ignis. Petri aūt ⁊ sacerdotū est ipsos iudicare. Unde nō angelis sed petro dictū est. Luce. xxij. Sedebitis ⁊ vos iudicantes duodecim trib⁹ israel ⁊c̄.

Secundo super hanc petram

edificabo eccleslam meam per interp̄tationez. Nam ad auctoritatē petri pertinet determinare ea q̄ sunt fidei vt ab oīb⁹ in cōcussa fide teneant: ad quā maiores ⁊ difficiliores q̄stiones eccl̄ie referunt. vt dicit in decret. dist. xliij. Unā ⁊ dñs Luce. xxij. Dixit petro quē summū pontificem constituit. Ego rogaui pro te petre vt nō deficiat fides tua: ⁊ tu aliq̄n conuersus confirma fratres tuos. Cui⁹ ratio est. q; vna debet esse fides totī⁹ eccl̄ie. sm̄ illō. i. Cor. i. Idipm̄ dicatis oēs ⁊ nō sint in vobis scismata. q̄ seruari non posset: nisi questio de fide exorta determinaret̄ per eum qui totī eccl̄ie preest: vt sicei⁹ sententia a tota eccl̄ia firmiter teneatur.

Sciendū q̄ beat⁹ petrus tres sapientissimos doctores habuit. scz Patrē reuelantē. Matth. xvi. Beatus es symon bariona: q; caro ⁊ sanguis non reuelauit tibi: sed pater meus qui in celis est. Filiū instruentē. Joh. xv. Oīa quecunq; audiui a patre meo nota feci vobis. Spiritū sanctū infundentem. Joh. xiiij. Paraclit⁹ aūt spūssanct⁹ quē mittet pater in noīe meo ille vos docebit oīa. Jdeo ad sedē magistralē petri spectant q̄truor. Primo conciliorū cōuocatio. vt habetur in decret. dist. xvij. per totū. Secundo scripturarū expositio. Mar. xvi. Predicate euangeliū oīi creature. ⁊. xxiij. q. i. ca. non turbat: dicit. Deniq; ⁊ si alijs imperetur vt lateat rethia sua soli tantūmodo petro dicit duc in altum hoc est in profundū disputationū ⁊c̄. Tertio scripturarū interpretatio. ij. Petri. i. Oīs ꝓphetia ꝓpria interpretatione non fit. Quarto scripturarū modificatio. Unī illud q̄ dr̄ Matth. xix. Quos deus coniunxit homo nō separet. sic p sedē petri modificat. coniunxit per consensuz mentis ⁊ copulam carnis.

Tertio super hanc petrā

edificabo eccleslam meā per cōfirmationē. Nam bon⁹ pastor debet p ouib⁹ suis aiam suā ponere. sicut xp̄us posuit. Joh. x. Unde circa subditas oues debet seruare q̄ndecim

Primo nō debet mortē corporalē fugere: si possit prodesse. Unī Greg. dicit. vt habet. vij. q. i. ca. aduersitas. Cū non prelatorū tm̄ sed totī⁹ eccl̄ie salus querit̄ fides impugnatur necesse est vt ex aduerso ascendant ⁊ in die belli seipos opponāt murum pro domo dei: animas suas ponāt p ouib⁹ suis: vt exēplo sue passionis accēdāt quos sm̄one doctrine confirmare nō valent. hec ille. Secūdo debet mortē pro ouib⁹ tolerare. Unī. vij. q. i. ca Scisciaris, dr̄. Nos q̄ tanq̄ arietes gregibus ducatū prebem⁹ imo qui ⁊ horuz pastores sum⁹ deo auctore cū eis in periculis pro viribus persistere p certo cōuenit. hec ibi. Exemplū de xp̄o qui eccl̄iam acq̄siuit p proprio sanguine. Tertio ꝓpriam quietē debet postponere. vt ptz. vij. q. i. ca. Suggestū. Et. viij q. i. ca. Jn scripturis. Dicit Gregor⁹ pastori sancte eccl̄ie dicit. Symon iohānis amas me: pasce oues meas. Et quib⁹ xp̄bis colligit. q; si is qui valet oīpotētis dei renuit oues pascere: ostendit se pastorē simū minime amare. Quarto cuz misericordia subditos corripere. Unī dist. xlv. ca. disciplina. dicit Greg. Disciplina vel misericordia multū destituit si vna sine altera teneatur. Sed circa subditos inesse debet rectoribus ⁊ iuste consulens misericordia: ⁊ pie seuicia disciplina. hec ille. Et ponit ibi tria exempla. Primū est de samaritano q̄ adhibuit vulneribus sauciato vinū ⁊ oleū. in vino notās discretionē iusticie. in oleo vero compassionem misericordie. Secundū exemplū est de moyse orante ꝓ populo q̄ adorauit idolum Exo. xxxij. Tertiū exemplū est de Job dicente. Cunct̄i sederē quasi rex circūstāte me exercitu: eraz tm̄ merentiū ꝓsolator. Quinto ds̄ ꝓ ppō ofonē fundere. Unī Alexāder papa. vt habet. i. q. i. dicit. Jpsi sacerdotes pro ppō interpellant ⁊ petā ppō comediū: q; suis precib⁹ ea delent atq; consummant q̄quāto digniores fuerint: tanto facili⁹ in necessitatib⁹ pro quib⁹ clamant exaudiuntur. hec ille. Sexto debet ad subditos visitandos accedere. Unī. i. Reg. vij. dicit. Judicabat quoq; samuel israel cunctis diebus vite sue. ⁊ ibat p singulos annos circuiens Bethel ⁊ Galgal. ⁊ Maspphot. ⁊ iudicabat israelem in supradictis locis. reuertebaturq; in ramatha. ibi em̄ erat dom⁹ eius. hec ibi.

Septimo debet peccata ppō in se conuertere. Unde Bonifaci⁹ martyr. vt habet. xi. q. iij. ca. Antecessor. dicit sic. Spiritualit̄ impleni sacramentū: q; ⁊ in consensuz ⁊ in cōsilium sacerdotū ypocritarū ⁊ seductorum populoz in germanicis partibus nō venit aia mea. corporalit̄ aūt ab eis oīno abstinere nō potui. Exemplū de dauid. ij. Reg. xxiij. Dixit dauid ad dñm cū vidisset angelum cedentē pplm. Ego sum qui peccaui. i. ego q̄ inique egi. isti qui oues sunt quid fecerunt. vertat obsecro man⁹ tua contra me ⁊ contra domuz patris mei. Octauo debet discordes in vnū reducere. Unī dist. xc. dicitur. Discordantes clericos eos vel rone vel auctoritate ad cōcordiā trahat. ⁊ ca. Oblationes. ⁊ ca. Necq; ad ea ym. ⁊ ca. Studēdū. idem dicit. Nono debz ad subditos paternalem dilectionē habere. Unde Esa. xxij. dicitur sic. Jn die illa vocabo seruū meū helyachim filiū helchie ⁊ induā illuz tunica tua ⁊ cingulo tuo confortabo eū: ⁊ potestatē tuā dabo in manu eius: ⁊ erit quasi mater habitātibus hierlm ⁊ domui iuda. hec ibi. Decimo subditoz redemptionē debet sollicitare vt fecit Moyses contra pharaonē pro populo dei. Exo. vi. vij. viij. ⁊ ix. caplis. Undecimo debet corda subditoz ad fletum p̄uocare. Unī Esdre. x. iij. dr̄. Flebat oīs populus cum audiret ꝓba legis ⁊c̄. Duodeci

mo in sui absentia debet populo de gubernatiõe prouidere. sicut fecit Moyses. Exo. xxiiij. ⁊ xpc. Job. xij. Decimotertio debet pplm ad dei subiectionẽ inducere. sicut fecit Josue. vt patet Josue. xxiij. ⁊. xxiiij. Decimoquarto debet pplm a malis defendere. sicut fecit iudas. i. Machabeor. v. ⁊ Jonatas. i. Macha. xij. Decimoquinto debz populum in pace seruare. sicut fecit Onias. ij. Macb. ij. Beatus Petr⁹ bis modis p firmitatẽ constantie suum pplm conseruauit. Quia sicut dicit Prouer. xviij. Qui mollis ⁊ dissolut⁹ est in opere suo. frater est sua operа dissipantis. Beatus petrus nõ fuit mollis. sed durus: qz nõ cessit ſ fortiter sustinuit oẽm psecutionẽ illatam. Act. v. Ibant apostoli gaudentes a conspectu concilij ⁊c. pcz ex incarceratione ei⁹ per Theophilũ pncipẽ antiochie. Non fuit dissolut⁹ sed colligatus cũ xpo per charitatẽ firmatã. Job. vlti. Dñe tu scis qz amo te. Non fuit fract⁹ sed solid⁹: per perseuerantiã. Eccli. l. Quasi vas auri solidum ⁊c.

Quarto super hãc petraz

edificabo ecclesiam meã per correptionem Duplex eñ est correptio. Una que ẽ act⁹ charitatis que specialit rendit ad emendationem fratris delinquentis. ſ. p simplicẽ am monitionẽ. ⁊ talis correptio ptinet ad quẽlibet charitatẽ habentẽ siue sit subdit⁹ siue p latus. Unde. xxiij. q. iij. dicit. Tam sacerdotes q̃ reliqui fideles omes summã debent hr curã de his qui pereunt. quatin⁹ coꝛ redargutione aut corrigant a pctis: aut si incorrigibiles appareant ab ecclia separent: ⁊ de illa nõ loquimur. Alia est correptio que ẽ act⁹ iusticie: per quẽ intendit bonũ cõmune qõ nõ soluz pcurat p ammonitionẽ fratris. ſ interdũ etiã per punitionẽ: vt alij a pcõ retinent pr timoꝛe. ⁊ talis correptio ptinet ad solos prelatos q̃ non solũ habent ãmonere sed etiã punire corrigẽdo. Dicit eñ Hiero. Sacerdotes studeãt illõ euangelicũ implere. Si peccauerit in te frater tuus ⁊c. Beat⁹ petrus hanc correptionẽ exercuit. Primo in hoc q̃ seuere malos reprehendit. Act. viij. Pecunia tua tecũ sit in perditione. Secũdo in hoc q̃ seuere punit. sicut patz Act. v. In punitiõe ananie ⁊ saphirie. Tertio in hoc q̃ seuere excõmunicauit. vt pcz in absciſione auricule serui summi pontificis. Luce. xxij. Quarto in hoc q̃ potestatẽ liganꝺi atq; soluendi accepit a dño. Nam aperiet celum peccatori. Matth. xvi. Quodcũq; solueris super terram: erit solutũ ⁊ in celis. Infernũ claudit. Ibidem. Porte inferi nõ prealebũt aduersus eam. Spiritũsanctũ dat. Act. xvi. Tunc imponebant man⁹ sup illos ⁊ accipiebant spiritũsanctũ. Peccata dimittit. Joh. xx. Quoꝝ remiseritis pcã remittũtur eis. Sanctoꝝ merita cõmunicat. ij. Coꝛ ij. Cui aũt aliqd donastis ⁊ ego ⁊c.

Quinto super hanc petrã

edificabo ecclesiã meã per humiliationem. Unde Aug. li. xiij. de ciui. dei. ca. xij. dic sic Judeo dicere superbis vtile esse cadere in aliqõ apertũ manifestũq; peccatuz. Unde sibi displicebant: qui iam sibi placẽdo ceciderant. Salubriꝛ eñ petrus sibi displicuit: qñ fleuit: q̃ sibi placuit quãdo psumpſit. hec ille. Et Greg. vt habet dist. l. dicit sic. Consideranꝺũ nobis est: cur oñipotes deus eum quẽ cũcte ecclie sue preferre disposuerat ancille vocẽ pertimescere ⁊ seipm negare pmittit. qõ nimirũ magne actum pietatis dispensatione cognoscim⁹. vt is qui futur⁹ erat pastoꝛ ecclie in sua culpa disceret qualit⁹ alios misereri debuisset. Prim⁹ itaq; eũ ostendit sibi: ⁊ tunc preposuit ceteris: vt ex sua infirmitate cognosceret q̃ misericoꝛ: diter alienа infirma toleraret hec ille. Et beat⁹ Amb. vt eadem dist. habet: dicit sic. Fidelioꝛ facт⁹ est petr⁹ post q̃ fidem se perdidisse dexeuit. atq; ido maioꝛe gr̃am reperit q̃ amisit. Tanq; eñ bonus pastoꝛ tuendũ gregez accepit: vt qui sibi ante infirm⁹ fuerat. fieret firmamẽtum oñib⁹ ⁊ qui se interrogatõnis tẽptatione mutauerat: ceteros fidei stabilitate fũdaret. Deniq; pro solicitare debuerionis ecclesiarum petra dicit. Sicut ait dñs. Tu es petrus ⁊ super hanc petrã edificabo ecclesiam meam. Petra eñ dicitur eo q̃ primus in natõnib⁹ fidei fundamẽta posuerit: ⁊ tan q̃ saxuz imobile totꝛ corporis xpiani cõpagẽ molemq; cõtineat. hec ille. Ex quo patet q̃ beatus petrus per sui humiliationem in pastoꝛem totꝛ ecclie a xpo institui meruit. Cuius humilitas apparuit in quattuoꝛ. Prio in hoc q̃ indignum se xpi presentia reputauit. Luce. v. Exi a me dñe: quia homo peccatoꝛ sum. Secundo in hoc q̃ se a xpo lauari recusauit. Joh. xiij. Non lauabis mihi pedes in eternuz. Tertio in hoc q̃ minorib⁹ humiliter obediuit. Act. viij. Cuz audissent

apostoli qui erant hierosolymis. quia receperat dei. mis. ad eos petrũ ⁊ iohãnẽ. Quarto in hoc q̃ crucifigi vt dñs renuit. Unde ait. Quia non sum dignus in cruce esse vt dñs meus: crucẽ meam girate ⁊c.

Sexto super hanc petram

edificabo ecclesiã meã per distinctionẽ. Cũ eñ apud antiochiam beat⁹ petr⁹ fuisset captus infideles ob xpi iniuriã sibi summittarem capitis abrasерunt. Ceteri autez clerici videntes suum pastoꝛem sic in capite deformatũ idem sibi fieri fecerunt. Et sic petrus postmodum voluit seruare in gloriã: qõ sibi fuerat illarum ad xpi iniuriam. Unde sepius deus de malis bona elicit. hoc autẽ fecit quadruplici ratione. Primo ratiõe distinctionis. scz vt per hoc signũ laici a clerico discernantur. Olim deus distinxit populum iudeoꝝ a populo gentilium per circuncisionis signaculum. Sed cõueniens⁹ est nostrum signaculũ q̃ illoꝝ. Illud cũ fiebat in parte coꝛporis verecunda: nostrum fit in parte coꝛporis reuerenda. Illud in membro generatiuo. quia dediti erant generationi filiorum: nostrum in membro ad celuz eleuatoꝛ: quia debem⁹ esse intenti contemplationi celestiũ. Illud cuz doloꝛe ⁊ cũ effusione sanguinis: nostrum cũ exultatione ⁊ leticia coꝛdis. Secũdo ratiõe significatiõis. Fit eñ in superiori parte toralis ratio capilloꝝ: qz inter deum ⁊ ipsos clericos nihil debet esse mediũ. Tertio ratione subtractionis. Nazi eis qui ad diuina misteria applicant. comperit rasura ⁊ tonsura: in modũ coꝛone rationem figure. quia coꝛona ẽ signũ regni ⁊ perfectionis: cum sit figure circularis. Illi autẽ qui diuinis ministerijs applicant adipiscũtur regiam dignitatẽ ⁊ perfecti in virtute eẽ debent. Competit etiã eis ratione subtractionis capilloꝝ: ⁊ ex parte superiori p rasurã mentis coꝛ temporalib⁹ occupatoib⁹ a cõtemplatiõe diuinoꝝ retardet. ⁊ ex parte inferiori p tonsuraz me coꝛ sensus tẽporalib⁹ obuoluant. Quarto rõne glificatiõis. Nazi de coꝛona sacerdotalis dignitatis puenturi sunt ad coꝛonã eterne felicitatis.

Septimo super hanc petram

edificabo ecclesiam meã per celebrationem. In aia eñ sacerdotis ẽ impressuz q̃dam signaculũ qõ vocat caracter qõ ẽ oino indelibile. ⁊ hz q̃ttuoꝝ pprietates. Primo aiam sacerdoꝛ decoꝛat. plus q̃ lux solis tpm solem. qm̃ spiales perfectiões sunt illustriores coꝛporalib⁹. Unde si qs videret aiam sacerdotis hoc signo illustratã oia coꝛporaliaviderentur ei obscura. per hoc signaculum sacerdos docet legem dei. Malach. ij. Labia sacerdotis custodiunt scientiam: ⁊ legem requirent ex oꝛe eius quia angelus dñi exercituũ est. Secundo aiam sacerdotis deo assimilat. Licet eñ anima sit ad imaginem dei facta per naturam, tamen magis per istuz caracterem deo assimilatur. Quoniaz beatus Dionysius appellat istum coꝛdinem deiformem. Per hoc signaculum sacerdos habet oꝛare apud deum. Primo pro se. Secundo pro populo. vt habetur in Leuitico. ⁊ in epistola ad Hebreos. Tertio aiam sacerdotis ad conficiendum confoꝛtat. Si eñ iste caracter ab anima sacerdotis deleretur iam non posset conficere coꝛpus xpi: nec baptizare: nec alia sacramẽta ministrare. Per hoc signaculum sacerdos offert sacrificium in altari: in memoriam dominice passionis.

Quarto animam sacerdotis signat. Nam benedicit populis ⁊ purgat sibi subditos a peccatis per impositionẽ manus: precipue in confessione. In confirmationem horum beatus petrus hodie celebrauit primã missam in pontificalibus antiochie: vt hic habeamus gratiam tandem gloriam. Amen.

In festo sancti Mathie apostoli Sermo. xix.

Ecidit soꝛs super

e mathiam. Act. i. ⁊ in epistola presentis solẽnitatis. Theophilus super illud Luce. xvij. Non est inuentus ⁊c. dicit sic. Nihil impedit quẽ q̃ placere deo etiaz ſ de genere pphano pcesserit: dũ modo bonũ gerat ppositũ: nullus etiã nat⁹ de sanctis superbiat. Sup quo tale moueo questionẽ. Utrũ beat⁹ mathias certa ꝓdestinatiõe assumpt⁹ fuerit ad gradũ apostolatus. de quo iudas sui obstinatiõe fuit preuaricat⁹. Ad istam questionẽ rñdent duo doctoꝛes noui testameti. Prim⁹ est beat⁹ Aug. li. de ꝓdestinatõe sctoꝝ: dicẽs sic. Predestinatoꝝ ita cert⁹ ẽ numer⁹: vt nec addat eis q̃cq̃ nec minuat ex eis. Tene g̃ qõ habeas ne ali⁹ accipiat coꝛonã tuã. Si eñ ali⁹ nõ ẽ acceptur⁹ nisi ille ꝓdiderit cert⁹ ẽ nũer⁹. Hũ le. Secũd⁹ est sctus Tho. pte. i. q. xxxiij. ar. vi. ad. i. dicẽdũ. di. sic. Coꝛoa dr̃ eẽ alicui⁹ dupl⁹

Uno modo ex predestinatione diuina. et sic nullus perdit suaz coronam. Alio modo ex merito gratie. Dō eñ meremur quodā modo nostrū est: ⁊ sic aliquis suā coronam potest amittere per petñ mortale sequens. Alius aūt illam coronā amissam accipit in quantū in locum eius subrogatur. Non eñ permittit de⁹ aliquos cadere quin alios erigat. ſm illud Job xxxiij. Conteret multos ⁊ innumerabiles ⁊ stare faciet alios p eis. Sic eñ in locū angelorz cadentiū substituti sunt homines. ⁊ in locū iudeorz substituti sūt gentiles. Substitur⁹ aūt in statu gratie etiam quantū ad hoc coronā cadentis accipit q̄ de bonis que ali⁹ fecit in vita eterna gaudebit in qua vnusquisq; gaudebit de bonis tam a se q̄ ab alijs factis. hec Tho. Sciēdum q̄ possunt designari q̄ ceciderūt in multiplici gradu. Primus fuit lucifer. de quo dicit Esaias. xiiij. c. Quomodo cecidisti de celo lucifer: qui mane oriebaris. Et Luce. x. Videbā sathanā quasi fulgur de celo cadentem. In cui⁹ locū successit natura humana. Unde Aug⁹. vt habet. ij. sen. dist. x. dicit sic. Supna hierlm mater nostra cūiras dei nulla ciuiū suorz numero sitrate fraudabitur. aut etiā vberiore fortasse copia abūdabit. nec eñ numerū immū dorz spirituū nouim⁹. In quorz locū succedētes filij catholice matris in ea pace de qua illi eiecti sunt fine fine permanebunt. hec ille. Secūdus fuit primus parens damnatorz hominū scz caim qui sub corruptionib⁹ diluuij perierūt. In quorz locū successit Seth cū electis ab eo descēdētibus. Tertius fuit Canam cū. xxxij. regib⁹ ab eo descendēt⁹ qui oēs gladio occubuerunt. In quorz locū successerūt Josue ⁊ duces ⁊ reges electi a deo in pplo hebreozum Josue. xij. ⁊. xiij. ⁊. xxiij. q. v. ℌ. hinc notādū.

Quart⁹ fuit ppls caldeorz adorantiū creaturas. Beñ. xv. In quorum locū successit abrabā ysaac. Beñ. xv. Quint⁹ fuit Esau ⁊ ppls edom. In quorz locū successit iacob ⁊ duodecim patriarche. Sext⁹ fuit Chore daran ⁊ abyron ⁊ corz complices. In quorum locū successerūt Eleazar ⁊ ceteri sacerdotes electi a deo. Septim⁹ fuit Nely cuz filijs suis: ophin ⁊ phinees. In quorz locum successerūt ꝓphete dei. Octauus fuit saul inobediens. In cui⁹ locum successit dauid.

Nonus fuit ppls hebreorz. Esa. v. In quorum locum successit popul⁹ gentilis. vt Job corneliꝰ centurio: latro in cruce. chananea samaritana ⁊c. pā. Populus quē nō cognoui seruiuit mihi ⁊c. Decimus fuit pharisei⁹ cum ceteris scribis. Luce. vij. ⁊. xviij. In quorum locum successerunt apostoli ⁊ publicani. Undecimus fuit Cayphas ⁊ magistratus iudeorz tempore passionis xp̄i. Job. xi. In quorz locum successerunt doctores ⁊ martyres in nouo testamēto. Duodecimus fuit populus comessantiū ⁊ luxuriantium in templo dei. ij. Machab. vi. In quorz locum successerūt sancte virgines sequentes xp̄m. Decimustertius fuit iudas de quo dicit pā. Fiant dies ei⁹ pauci. In cuius locum successit hodie sanct⁹ Mathias de quo sequit. ⁊ episcopatū eius. scz iude accipiat alter. ideo dicit verbū propositū. Cecidit sors scz gradus apostolici sup mathiā

Super mathiam cecidit sors.

Sanctitatis.
Maturitatis.
Familiaritatis.
Acerbitatis.
Potestatis.

ℙrimo super mathiam

cecidit sors sanctitatis. Un̄ de ipo pōt dici illud. i. Reg. x. Certe videris quem elegerit dñs. q̄ non sit similis ei in oñi populo. In tam brā congregatōe discipulorz xp̄i nemo potuisset habitare nisi valde sanct⁹. Unde Chryso. sup Job. dicit. Qz q̄diu iudas fuit in collegio apl'orz: diabol⁹ nō fuit ausus ips̄ invadere. qñ aūt ab ipis recessit: inh̄ip̄m intrauit. Sanctitas beati martyr̄ habuit testimoniū a quartuor. Primo a patre celesti. Mathias eñ paruus interpretat. ad patrē aūt pertinet paruulos erudire. Matth. xi. Confiteor tibi dñe pater celi ⁊ terre: quia abscondisti hec a sapientib⁹ ⁊ prudentibus ⁊ reuelasti ea paruulis. etiā ad ipm spectat paruulos confouere. Matth. xviij. Non est voluntas patris vestri vt pereat vn⁹ ex his pusillis. Secūdo a filio: qz cū apostoli procederent ad electōnē duodecim apl'orz in locū iude: ⁊ statuissent duos pre ceteris: xp̄s pre elegit mathiam. Tertio a spūsancto q̄ ips̄ in pentecoste in gratia cō firmauit ⁊ donis suis repleuit. Quarto ab apostolorz collegio qui eū cum ioseph in medio statuerunt. Si eñ duos meliores habuissent vtiqz eos preelegissent. Propterea dic̄ xp̄s Job. xviij. Nō vos me elegistis: sed ego elegi vos ⁊ posui vos vt eatis ⁊ fructuz afferatis ⁊ fructꝰ

vester maneat. Nā in electorz predestinatione per quā firmatur eorz sanctitas concurrunt quattuor. Primo amor dei prouenies Cuilibet eñ existenti deus vult aliq̄ bonū Unde cū amare nihil aliud sit q̄ velle bonū alicui: manifestū est q̄ de⁹ oia que sunt amat. nō eñ eodē mō sicut nos. Quia eniz volūtas nr̄a non est cā bonitatis rerū: sed ab ea mouet sic ab obiecto. amor noster quo bonū alicui volumus: non est cā bonitatis ipsius. Sed econuerso bonitas ei⁹ vel vera vel extimata puocat amorez q̄ eis volum⁹ ⁊ bonū cōseruari q̄ habēt. ⁊ addi q̄ non habēt. ⁊ ad hoc opamur. Sed amor dei est ꝓfundēs ⁊ causans bonitatē i reb⁹. Sap. xi. Diligis oia que sunt ⁊ nihil odisti eorum que fecisti dñe. Et sic p̄amādo p̄aceptat nos ſm quid nō simpl'r. Quia vita gr̄e nō hs rōnem finis: sed rōnem eius q̄ est ad finem. Unde ad vitā gr̄e nō habet aliq̄s eligi nisi inquantū vita gratie ordinat ad vitā glorie. ⁊ ppter hoc illi qui h̄nt gr̄am ⁊ decidunt a gloria nō dicuntur esse electi simpliciter: sed ſm quid. put scz de eis in ordinatione ⁊ noticia diuina existit q̄ sunt habituri aliquē ordinē ad vitā eternā ſm ptipationē gratie. Secō predestinatio fine merito nō p̄cedens. Nā effect⁹ predestinationis nō hs aliquā cām ex pte nr̄a. qñ q̄ quid in hoc ordinat ip̄m in salutē totū cōprehendit sub effectu p̄destinationis etiaz ipa prima p̄paratio ad gr̄am que nō fit nisi p auxiliū diuinū. ſm illō Thren. vltī. Cōuerte nos dñe ad te ⁊ conuertemur. Ideo dicit apl'o Titū. iij. Nō ex opibus iusticie q̄ fecimus nos. sed ſm suā miam saluos nos fecit. ideo dr̄. Nō vos me elegistis. s. amorez meū p̄ueniendo quo ad primū sed ego elegi vos quo ad secundū. Tertio electio nos dignificans. iō dr̄. Et posui vos. s. meos cooperarios ⁊ adiutorez. aliqñ aūt dr̄ iunari p alterū dupl'r. Uno mō inquātū ab eo accipit virtutē. ⁊ sic adiuuari est infirmi. Un̄ deo nō cōpetit. ⁊ sic intelligit illud Roma. xi. Quis audiuit spūm dñi: aut qs ꝓfiliarius ei⁹ fuit. Alio mō dr̄ aliqs adiuuari p alium p quē exequit suā opationē. Sicut dñs p ministrū. ⁊ hoc mō de⁹ adiuuat p nos inquātū exequimur suam operationem. ſm illud. i. Cor. iij. Dei enim adiutorez sumus. nec hoc est propter defectū diuine virtutis. Sed vtitur causis mediis: vt ordinis pulchritudo seruetur in rebus. ⁊ vt etiā creaturis dignitatē causalitatis cōicet. Quarto electos gratia pfundens. s. gr̄a gratū faciēte. iuxta illud Job. xv. Sine me nihil potestis facere. quantū ad meritū vite eterne. Et Aug⁹. iij. de trinitate dicit q̄ spūsc̄us tpaliter p̄cedit ad sanctificandus creaturā. Ideo dicitur. eatis ⁊ fructū afferat⁹. Et hijs modis predestinar⁹ ⁊ sanctificatus est beat⁹ Mathias i sui electōe ⁊ electiōis approbatōe.

Secūdo super mathiā ce

cidit sors maturitatis quantū od eius electionem que appuit in quattuor. Primo in eligentiū ꝓbitate. Apl'i eñ habuerūt intētionē rectā cū statuerūt mathiā extraneuz ⁊ nulli apl'oz ꝓpinquū. qz nō amore carnali sed zelo dei ducti sunt. Habuerūt paces ⁊ ꝓcordiā: qz de centū viginti electorib⁹ nemo discordauit. Habuerūt mentē deuotā: quia orōnib⁹ insti terunt. Exēplo moysi q̄ cū quereret a ꝓncipatu cessare orauit. dicēs. Dñs de⁹ exercituū ois carnis ꝓuideat hoiez qui sit sup multitudinē hanc ⁊c. Numeri. xxvij. Habuerunt meritū vite cū essent principes mūdi: tanti orez celi: iudices seculi. pā. Principes pplorz ꝓgregati sunt cū deo abraham scz ad martyr̄e electionez. qñ dij fortes tibi vehemēter electi sunt. Scō in eligendi dignitate. Nā brūs mathias habuit magnanimitatē ꝓstātie. iō dr̄. Ex his viris. a virili tate ꝓstātie dr̄ vir. qñ vidēs iniusticiā nō flet ⁊ vidēs aduersitatē non fugit. Jō dicit Eccli. x. Ue terre cui⁹ rex puer est. Itez habuit pfectionē sapie. iō dr̄. Omni tpe quo intrauit ⁊ exiuit ⁊c. Null⁹ eñ alicui⁹ negocij plenā noticiā hr̄e pōt nisi sciat ei⁹ ꝓncipiū mediū ⁊ finē. Btūs vero mathias oim actuū xp̄i sciuit ꝓncipiū. s. natiuitatē. ⁊ mediū. s. p̄dicationē. ⁊ finē. s. passionē: resurrectionē: ascensionē ei⁹ in celū. ꝓterea habuit dei approbationē. tandē fecit in pplo magnā edificationez. ꝓpterea dr̄ Jere. iij. Dabo vobis pastorez iuxta cor meū q̄ pascāt vos scia ⁊ doctrina. Tertio in electiōis firmitate. Apl'i eñ inchoauerūt ipam electionē ab exhortatiōe salutifera. qz petr⁹ vtilē simonē ꝓmisit. iō dr̄. Surgens petr⁹ in medio fratrū dixit ⁊c. Ab expositione pacifica qz statuerūt duos. ⁊ hoc vnanimiter ⁊ concorditer. ꝓsecuti sunt ipam cū orōne deuota. Un̄ orātes dixerūt. Tu dñe q̄ corda hominū nosti ⁊c. Termiata ē cū reuelatione diuina. yñ dr̄. Et cecidit sors sup mathiam

Scōm eñ Dyo. Illa sors fuit q̄dā splēdor diuin⁹ p quē oñdebat q̄ erat ī apl̄m sumēdus. Quarto in ꝓfirmatōis stabilitate. Nā q̄dā de apl̄is pri⁹ fuerūt electi t postmodū in penthecoste ꝓfirmati. pō. Ego ꝓfirmaui colūnas ei⁹. Quidā fuerūt electi ſ nūq̄ cō firmati. Sicut Judas. Quidā insimul fuerunt electi t ꝓfirmati. sicut Mathias q̄ ab apl̄is fuit elect⁹ t mox a spūsctō ꝓfirmat⁹.

Tertio super beatū ma

thiā cecidit sors familiaritatis: q̄ fuit multū dilect⁹ a xpō. qō ps ex q̄ttuor signis. Primo q̄ xps fecit eū ꝓtribulē suū. Quit eñ de tribu iuda fić t xps. Solēt autē hoīes qui sunt de eadē cognatiōe se inuicem diligere. Eph. v. Nemo vnq̄ carnē suā odio habuit. Scōo q̄ xps fecit eū cōpatriotā suū. Fuit eñ bethleemita fić t xps. Solēt hoīes eius dē patrie specialē adinuicē familiaritatem hr̄e. Tertio q̄ xps inter ceteros discipulos fecit ipm apl̄m suū cui reuelauit secreta celestia t in fide solidauit. Quarto q̄ xps fecit eū cōmilitonē suū vt per orbē discurret ꝓdicādo euāgelū t baptizādo quē suū sacerdotē instituit fić t ceteros apl̄os tc.

Quarto super beatū ma

thiā cecidit sors accribeat quantū ad martyriū. Prīo eñ fuit tract⁹ p ciuitatē missō fune ad collus ei⁹. Scōo fuit crucifix⁹. t ibi stans in cruce fuit lapidatus. tandem fuit securi percussus t excerebratus.

Quinto super beatū ma

thiā cecidit sors prātis q̄ ad opationē miraculoz. Nā opatio miraculoz est manifestatiua gr̄e gratū faciētis. fić t donū ꝓphetie t q̄libet gr̄a gratis data. vñ. ij. Cor. xij. Gr̄a gratis data noīat manifestatio spūs Sic ḡ apl̄is dat⁹ est spūsctūs ad opationē miraculoz: q̄ data est eis gr̄a gratū faciēs cū signo manifestāte. fić hodie brō mathie q̄dā eñ attestant sue mīe. Cū eñ centum quinq̄ginta hoīes ex q̄dā portiōe vcuenosa fuissent torticati oēs sanauit t ad fidē conuertit. Quedā attestant sue iusticie. Cū ei q̄dā obstinati p̄sisterēt t ꝓbū dei deriderēt dixit eis. Denūcio vob⁹ q̄ in infernū descendetis. Statimq̄ terra se aperuit t ipsos viuos deglutiuit. Quedā attestant sue potentie: q̄ demones expellebat t in infernū mittebat. Cū eñ q̄dā demon in forma pueri ꝓ ipm incitaret hoīes p tin⁹ ipm expulit t in infernū demersit. Quedā attestant sue fidei: q̄ quandā portionez torticatā bibit t in nullo eū lesit. Marc. vlti. Signa aūt eos q̄ crediderint tc. vsq̄ t bn̄ hēbūt. Qui tandē obtinuit nobis gratiam tc. Amen.

Jn festo sancti Thome de aq̄no. Sermo. xx.

Vt is lux mūdi. Ma

e thei. v. t in euāgelio p̄sentis solennitatis. Joh. iij. dicit. Lux venit in mundū t dilexerūt hoīes magis tenebras q̄ lucē. Sup quo ꝓbo talē moueo qōnem Utrū btūs Thomas sapie dono sic effulserit vt lux ecclie dici meruerit. Ad istā qōnē rñdēt duo doctores. P⁹ im⁹ est Esayas xlix. c. dicēs sic. Ecce dedi te in lucē gentium vt sis sal⁹ mea vsq̄ ad extremū terre. Secundus est Jobes Apoc. xviij. dicēs sic. Et vidi alterū angelū de celo descendentē hñtē potestatez magnā: t terra illuiata est a gl̄ia ei⁹. Sciendū q̄ de⁹ vltra creationē rerū voluit ꝓnicipal⁹ q̄ttuor ee in mūdo ad ei⁹ pulchritudinē t honorē. Prīo creaturarū multitudinē t distinctionē. Nam distinctio rerū t multitudo est ex intētiōe primi agētis qō est de⁹. produxit eñ res in esse ꝓpter suā bonitatē cōicandā creaturis t p eas repñtam dā. t q̄ p vnā creaturā sufficiēter repñtari nō pōt. produxit multas creaturas t diuīsas vt qō deest vni ad repñtandū diuinā bonitatē ſuppleat ex alio. Nā bonitas q̄ in deo est simpl̄r t vniformit̄ in creaturis est multipliciter t diuīsim. vñ pfect⁹ p̄cipat diuinā bonitatē t repñtat eā totū vnīsum q̄ alia q̄cūq̄ creatura. Et q̄ diuina sapia est cā distinctionis rerū. Jo moyses dicit ree esse distinctas ꝓbo dei. qō est ꝓceptio sapientie. t hoc ē qō dī Ben̄. i. Dixit de⁹ fiat lux t facta est lux. t diuīsit de⁹ lucē a tenebris. Scōo de⁹ voluit rerū ineq̄litatē t meliorationē. Nā optimi agētis est pducere totuz effectū suū optimū, nō tñ q̄ q̄libet partem toti⁹ faciat optimā simpl̄r: ſ optimam sm̄ ꝓportionē ad totū. Tolleret eñ bōitas aīalis ſi q̄liber pars ei⁹ haberet oculi dignitatē. Sic ergo t de⁹ ipm vniuersum ꝓstituit optimū sm̄ modū creature. non aūt singulas creaturas: ſ vnā alia meliorē. t ido de singulis creaturis dī Ben̄. i. Vidit de⁹ lucē q̄ esset bona t similiter de singulis. Sed de omnibus simul dicitur. Vidit deus cuncta que fecerat t erant valde bona. Et Eccliā. xxxiij. dicitur. Quare dies diem superat: t lux luce⁹: t annus annū a sole. a domini sciētia separata sunt. Tertio deus voluit in corpore mystico ecclie ordinū variationē. Nā diuersitas statuz t officioz in ecclesia ad tria pertinet. Primo quidē ad perfectionez ipsius ecclesie. Sicut eñ in rerū naturaliū ordine perfectio que in deo simpliciter t vniformiter inuenitur in vniuersitate creaturarū inueniri nō potuit nisi difformiter t multipliciter. Ita etiaz plenitudo gratie que in xpo ficut in capite adunatur ad eius membra diuersimode redundat ad hoc q̄ corp⁹ ecclesie sit perfectū Et hoc est qō apl̄s dic Ephe. iiij. Ipse dedit q̄sdā q̄dē apl̄os. quosdā aūt ppbetas. alios vero euāgelistas. alios aūt pastores t doctores ad ꝓsummationē scrōz. Scōo aūt ptinet ad necessitatez actionuz q̄ sunt in ecclia necessarie. oportet aūt ad diuīsas actiōes diuīsos hoīes deputari ad hoc q̄ expeditius t fine ꝓfusiōe oīa paganē. vñ dns dedit moysi. lxx. senes ppli in adiutoriū. Nume. xi. Et apl̄s Rom. xij. dicit. Sicut in vno corpe multa mēbra habem⁹ oia aūt mēbra nō eūdē actū habēt: ita multi vnū corp⁹ sum⁹ in xpo. Tertio hoc ptinet ad dignitatē t pulchritudinē ecclie: que in quodā ordie ꝓsistit. vñ dī. iij. Reg. x. Or videt regina saba omnē sapiam salomonis t habitacula seruoz t ordines ministrantiū nō habebat vltra spm̄. Un̄ apostolus dic. j. Thi. ij. q̄ in magna domo nō solū sunt vasa aurea t argētea: ſ lignea t ficilia. Et in p̄s, dī in laudē ecclie q̄ est circūamicta varietate. Ubi dicit glo. q̄ doctrina apl̄oz t confessiōe martyrū t puritate virginū t lamēto penitentiū ornat regina. i. ecclia. Quarto de⁹ voluit ī ecclia religionū exornationē. Nā stat⁹ religionis ordinatur ad pfectionē charitatis q̄ se extendit ad dilectionē dei t p̄simi. Ad dilectionē aūt dei directe ptinet vita cōtemplatiua q̄ soli deo vacare desiderat. Ad dilectionē aūt p̄simi ptinet vita activa q̄ deseruit necessitatib⁹ p̄simoz Sed opus vite active est duplex. Unū qō totaliter consistit in occupatione exteriori Sic elemosynas dare: hospites recipe tc. Aliud est quod ex plenitudine contemplationis derivatur. Sicut doctrina t predicatio. Unde Greg. dicit. v. omel. sup Ezech. q̄ de perfectis viris post contemplationem suam redeuntibus dicitur. Ad memoriaz suauitatis tue eructabunt. t hoc p̄ze ferunt simplici contemplationi. Sicut enim maius est illuminare q̄ lucere solū: ita maius est cōtemplata aliis tradere q̄ cōtemplari. Dicitur eñ ex de regula. t trāse. ad reli. c. licet. Sic maius bonū minori bono p̄ponit: ita cōis vtilitas speciali vtilitati p̄fert. Sic ḡ sūmū gradus in religionib⁹ tenēt q̄ ordinant ad docēdū t p̄dicādū q̄lis est religio fratrum p̄dicatorū. Et in hac floruit sctūs Tho. vita t doctrina velut lucerna ardens sup candelabrum p̄sita. Jdeo de ipso conuenienter dicitur, Est is lux mundi.

Est is lux mundi
Ad sapientie decorem.
Ad vite honorem.
Ad vite valorem.

Primo beatus thomas

est lux mūdi ad sapiētie decorē. Sciendum q̄ sctā mater ecclia significat p illā mulierē de q̄ dī Apoc. xij. Signū magnū appuit in celo mulier amicta sole t in capite ei⁹ corona stellarū. xij. t luna sub pedib⁹ ei⁹. Jn h eñ q̄ est amicta sole designatur decor sapientie. Nic aūt sol quo circundat est sctūs Tho. emittēs duodecim radios. i. būs sapientiā duodecim patrū veteris testamēti ad decorē sctē mīs ecclie. Ex quib⁹ merito dī de eo. Est is lux mundi vt sic verificet⁹ ꝓphetia sctissimi illi⁹ Anachoritę dicētis ad matrem eius. Gaude dña: quia cōcipies t paries filiū. Thomas q̄ vocabit nomen ei⁹ Nic erit magnus in scientia t in vita: eritq̄ frater ordinis predicatorum. Inter omnia vero hominū studia sapientie studium est perfectius: sublimius: vtilius: t iocundius. Perfectius quidem inquantū homo sapiēte studio deditus intantū vere beatitudinis iam aliquam partem habet. Unde sapiens dicit. Bēs vir q̄ in sapia morabitur Eccli. xiiij. Sublimius aūt est: quia homo per ipm precipue ad diuinam similitudinē accedit qui oīa in sapientia fecit. Unde q̄ similitudo est causa dilectōis sapientie studium precipue deo per amicitiaz coniungit Propter q̄ Sap. viij. dī. q̄ sapientia infinitus thesaurus ē hominibus quo qui vsi sunt participes facti sunt amicicie dei. vtili⁹ autem est: quia per ipsam sapientiaz ad immortalitatis regnū puenit. Cōcupiscentia eñ sapientie reducet ad regnū perpetuum. Sap. vi. Jocundius aūt est: quia non habz amaritudinez conuersatio illius: nec tediū cōuictus illius: sed letitiā t gaudiū. Sap.

viij. Sed btūs Tho. ardentissime huic studio sapiētie inhesit. vñ primo cōtra gentiles dicit sic. Assumpta igit ex diuina pietate fiducia: sapiētis officiū pscquēdi. cuius proprias vires excedat: ppositū nostre intentionis est veritatē quā fides catholica, pfitet̄ p nostro mudulo manifestare: errores eliminando ꝓrarios. Ut cū verbis Hylarij vtar. ego hoc pcipue vite mee officiū debere me ideo ꝓscius sum vt cū ois sermo meus t sensus loquat. hec ibi. Inter pfes autem veteris testamenti duodecim fuerunt qui ad sapientie studiū peruenerūt. quo decoratur sancta mater ecclia: qui tū imperfecte hāc sapientiā adepti sunt. quā pfectissime sctūs Tho. habuit qui ecclam mirabiliter illuminauit. vnde cantat. Collaudetur xp̄s ret glorie qui per thomā lumen ecclesie mundū replet doctrina gratie. Primus fuit adā in statu innocētie in generis humani gubernatione. Nā ad gubernationem vite p:opzie t alioꝝ non solū requirit cognitio eoꝝ que naturaliter sciri possunt. sī etiā cognitio eoꝝ que naturalē cognitionem excedūt. eo ꝙ vita hoīs ordinatur ad quendā finē supernaturalē. sicut nobis ad gubernationē vite nostre necessariū est cognoscere que fidei sunt. vñ t de hijs supernaturalib⁹ primus homo tantā cognitionē accepit quanta erat necessaria ad gubernationē vite humane sin statū illū. Sctūs autem Tho. cōfirmatus in gratia per spiritū sanctū ipm sanctificantē ad gubernatioēz vite humane sin aiam obtulit librū de articulis fidei t ecclie sacramētis ad Urbanū papā quartū. sm vero coz⁹ librū de regimine t regno ad regē Cypri. t puuz tractatū ad duxissam brabantie. Secundus fuit noe tpe diluuij in generis humani liberatione. Nā solus iust⁹ inuenit cui ppt̄ iusticiā suā septē boies donauit. hic tanta sapia floruit vt mūdū a piculo submersiōis liberauerit. Sctūs aūt Tho. videns mūdū pclitari erroribus librū ꝛ errores gētiliū t ꝛ errores greꝛ obtulit. t puū tractatū ꝛ errores infideliuz addidit. vt sic septē ecclias septiformi spū illustratas in vnā fidē ꝙgregaret. iō dicit illō Prou. viij. Veritatē meditabit̄ guttur meū: t labia mea detestabunt impium. Tertius fuit abrahā tpe caldeoꝝ in trinitatis repītatiōe. Nā egyptij quersi erāt ad ydolatriā adorātes creaturas. Cui⁹ abrahām vnū verū deū pdicaret adorandū missus ē in ignem. quem tamen deus ab incendio liberauit. Viderat enim tres viros descendentes per viam. tres vidit vnū adorauit. Sctūs. viij. In quo cognouit mysteriū sancte trinitatis. Sctūs aūt Tho. huic errori volens obuiare primū librū sniarum obtulit: t primā partē summe theologie. cōpendium theologie ad frēm reginaldū socium suū. t expositionē sup Boetiū de trinitate. in quibus mysteriū trinitatis apit. Jō dicit illud Eph. iiij. Non amplius ambuletis sicut t gētes ambulāt in vanitate sensus sui tenebris obscuratū hītes intellectū. Quartus fuit ysaac p repromissionē nat⁹ in redēptionis hūane pfiguratiōe. in quo ꝓmissio facta est de incarnatiōe filij dei: qz de ei⁹ semine nasci debebat. in quo etiā pefigurata ē passio xp̄i p cuius immolationē. que tū in umbra cognouit. Sctūs aūt Tho. mysteriū humane redemptionis absconditū a seculis lucu lentissime apuit. vnde ipemet in principio tertie partis summe theologie dicit sic. Dr saluator nr̄ dñs iesus xp̄s teste angelo populū suū saluū faciens a peccatis eoꝝ viaz ꝓpitatis nobis in seipo demōstrauit. p quā ad beatitudinē imortalis vite resurgendo peuenire possumus: necesse est vt ad cōsummationē totius theologici negocij post ꝓsideratione vltimi finis humane vite de ipo oīm saluatore ac bñficijs ei⁹ humano generi pstitis: nr̄a ꝓsideratio subsequat. hec ibi. ideo obtulit tertiū sniarum t tertiā partez summe theologie in quibus de mysterio redemptiōis humane subtilissime ptractat. Quint⁹ fuit iacobin sacroꝝ cognitiōe. Nā fugiēs a facie frīs sui esau post visionē scale edificauit altare dño fundēs oleū desup. in q̄ pfigurabat mysteriū sacroꝝ ecclie. qz sic de latere xp̄i in cruce pendētis formata est ecclia. Scala aūt quā vidit iacob significat crucē christi ex qua profluxerūt sacra ecclie que ab ipso verbo incarnato efficaciā hnt. Sctūs aūt Tho. mysteriū sacroꝝ ecclie di sertissime apuit in q̄rto libro sniarū de ⁊ho instruxit sufficient⁹ mīstros ecclie. iō dicit illud Esa. viij. Ponā vniuersos filios tuos doctos a dño. Sext⁹ fuit ioseph in panis pui sione. nā dū vendit in egypto ꝓstituit dñs egypti: t prouidet de frumento vniuerso orbi. Sicut xp̄us dū venditur a iuda instituit sacrm corpis t sanguis sui ad salutez totius generis humani. Sctūs aūt Tho. officiū de

tanto sacramēto instituit atq; ꝓfecit qū celebrat p vniuersas ecclias. vñ sibi a dño iesu xp̄o dictū est. Bñ scripsisti de me thoma qua ergo mercedē p tuo labore recipies? Qui ait. Dñe nō aliā mercedē recipiā nisi teipm. Septim⁹ fuit moyses in legis dei ꝓpositione. Nā in monte syna loquēs cū deo facie ad faciē. Nume. xij. Accepit legem a deo in duab⁹ tabulis: quā pp̄o electo ꝓpofuit. si cūctas cerimonias legis nō clare intellexit: qt omia in figurā ꝓtingebāt illis vt dr̄. ij. Coz. xi. t Heb. x. Umbrā hñs lex futuroz bonoz quo ad cerimonias. Sctus aūt Thomas t legē t cerimonias diligentissime exposuit. p q̄b⁹ oīb⁹ prima scē sume theologie obtulit. Octau⁹ fuit Dauid i regimis approbatione. Nā in psalterio suo tractauit de regimīe xp̄i sm diuinitatē. ps. Ego aūt cōstitut⁹ sum rex ab eo. t sm humanitatē. ps. Uirgā virtutis tue t̄. Sed beatus Thomas q̄ in psalterio pabolice t obscure a dauid ꝓphetata erant. in sua postilla sup psalterio diligētissime aperuit. ex eodē fonte diuinitatis vteriq; secreta celestia potauit. si hic abyssum diuinitatis penetrauit vltra dauid. Nonus fuit Salomō in rerū naturaliū cognitiōe. Nā interiori lumine fuit illustrat⁹ ad cognoscendū ea que nō excedūt limites naturalis cognitionis. Sicut de eo dicitur iij. Regū. iiij. q̄ locutus ē pabolas t disputauit sup lignis a cedro q̄ est in libano vsq; ad ysopū q̄ exit de pariete: t disseruit de iumētis t volucrib⁹ t reptilib⁹ t piscib⁹: t hoc totū fuit ex diuina inspiratione. Uñ ꝓmittit ibi. Dedit de⁹ salomoni sapiam t prudētiā multā nimis. Sctūs aūt Thomas oīm operū dei cognitionē habuit. vñ secūdū librū sniarū obtulit t questiones de potētia dei: t qōnes de spūalib⁹ creaturis. iō dicit illud pb̄. Meditabit⁹ fuz in oīb⁹ opib⁹ tuis t in factis manuū tuarū meditabar. Decim⁹ fuit Esayas in gētiū vocatione. Nā grauit iniq; t scelera arguit peccanti pp̄o futura mala pdicit. gram noui testamēti a ꝓmo saluatoris aduentu vsq; ad vltimū iudiciū de ecclia sm onē pducit. Sāctus aūt Tho. quo ad multiplicationē ecclie penes caput t mēbra disertissime esayā exposuit. Cū enī ad q̄ndā passum pphie eius dē sibi valde dubiū deuenisset ex reuelatione ap̄lica scē⁹ petri t pauli fuit sufficient⁹ instruct⁹. Undecim⁹ fuit Job in diuine pnidentie attestatiōe. Nā q̄dā epycurei asserebant deū nō curare de hijs inferioribus dicētes qm̄ nubes latibulū ei⁹ circa cardines celi pambulat nec nr̄a ꝓsiderat. Uñ Job conatus est oīdere diuinā puidētiā circa res hūanas. Sctūs aūt Tho. obuolutas rones t sn̄ias in expositiōe super Job mirabiliter declarauit. vt de eo dicat illud pb̄. Declaratio symonū ruoz illuiat. t itellectū dat paulis. Duodecim⁹ fuit Delyas in religiōis observatiōe. Nā indutus pilis camelorum: austeritā pniā: pcā arguēs: legē dei zelauit. t spūi duplicē a deo accepit. s. ad pphetādū t miracula faciēdū. Sctūs aūt Tho. vt fideles aīas ret ad cultū dei: librū de pfectiōe xp̄iane religionis obtulit. t librū ꝛ retrahentes a religionevt sic oēs fideles dicere possunt illud Tullij lib. de achademicq. Nos inq̄t in nr̄a vbe pegrinātes errāre sq; tanq̄ hospites tui libri q̄si domū reduxerunt vt posscim⁹ aliq̄n q̄ t vbi essem⁹ agnoscere. Tu es tez patrie tu descriptiones repoz: tu sacroz iura: tu sacerdotū tu domesticā: tu publicā disciplinā tu sediū: regionū: locoz: tu oīum diuinarū hūanarūq; rerū noīa: gña: officia: cās aperuisti. hec ille. vt merito dici possit de eo. Est is lux mūdi. qui est sol circūdās sctām matrē eccl̄am illuminans ea. xij. radijs ūi. xij. patrib⁹ veteris testa mēti designat. Primus est generis hūani gubernatio in adaz. Secundus est hūani generis liberatio in noe. Tertius est trinitatis repsentatio in abrahā Quartus est redēptiōis hūane pfiguratio in ysaac. Quintus est sacroz pcognitio in Jacob Sextus est eucharistie. puisio i ioseph. Septimus est legis dei ꝓpositio in moyse. Octauus est regimis approbatio in dauid. Nonus est rerū naturaliū cognitio in salomōe Decimus est gentiū vocatio in esaya. Undecimus cōfirmatio in iob. Duodecimus est religiōis obseruatio in belya. Sic enī sol circuit. xij. signa ecclie: sic btūs Tho. circuit. xij. pfes veteris testi ad illuminationez sce mīis ecclie. Ita vt vere dicat de eo. Est is lux mundi ad sapientie decorem.

Secūdo beatus thomas

est lux mundi ad vite honorem. Sciēdum q̄ sancta mat̄ ecclesia est illa sponsa de qua dicitur Apoc. xxij. Veni ostendam tibi sponsam vxorem agni. t ostendit mihi ciuitatē sanctam hierusalem descendentem de celo a deo habentem claritatez dei. Lumen eius simile lapidi precioso: t habebat murū ma-

gnū ⁊ altū habentē portas.xij.⁊ in ipis nomina.xij.apl̄oꝝ.hec ibi. Hec ciuitas est illa mulier de qua dictū est supra, quā circumdabat sol.xij.radijs que habet. in capite coronam.xij.stellarū.quia habet perfectiones ⁊ virtutes.xij.apl̄oꝝ. Mas aūt perfectiones habuit sanct⁹ Tho. ad honorez vite ipsius ecclie vt sic vita sancti Thome sit corona duodecim stellarū in vertice ecclie. Beatus petrus floruit virtute sapientie. Cui dicitur Matth.xvi. Beatus es symon bariona: qz caro ⁊ sanguis nō reuelauit tibi: sed pater meus qui in celis est. Beat⁹ Thomas floruit sapientia non in etate prouecta: sed in infantia. Sicut em̄ beat⁹ Johannes baptista in matris vtero cognouit sacm̄ dñice incarnatōis in eo ꝙ exultauit ad salutationem factā elizabeth vt dicit Lu.i. Sic beatus Thomas positus a nutrice in balneo ebartā cōtinentē salutationē angelicā fibi de celo a deo missam manu accepit ⁊ diligēter eā intuens in ea legit: quā legens genu flexit vt dicat illud pō. Os meū aperui ⁊ attraxi spiritū: quia mandata tua desiderabā Beatus andreas floruit virtute innocētie. Fuit em̄ virgo mente ⁊ corpore. Unde andreas decorus interpretatur. Beatus Thomas floruit virginitate quā a deo fibi dari impetrauit. ⁊ ecce duo angeli cingulo castitatis renes eius stringentes dixerunt eum a dñō forte clementius exaudirū. Unde poterat dicere illud.ij.Cor.xij. Datus est mihi stimulus carnis mee angelus sathane ꝙ me colaphizet: propter quod ter dñm rogaui vt auferret a me. ⁊ dixit mihi. Sufficit tibi gratia mea. Beatus iacobus maior floruit virtute constantie. parauit em̄ se ad bibendū calicē passionis p:o xp̄o. Matth.xx. Beatus Tho. matime cōstantie fuit ad p̄seuerandū in religione fratrū predicatorū. Ꝯ multiplicit fuisset a matre ⁊ fratrib⁹ suis carnalibus ve ratus vt ab ea discederet nō sine graui molestia corporis, tandez ordini post biennīū fuit restitutus vt posset dicere illud.ij.Cor.xij. Per fene.in spor.di sū tē. Beatus Johannes floruit virtute benignitate: qz mira charitate a dñō dilect⁹ fuit. Unde petrus vidit illū discipulū quē diligebat ieſus. Joh.xxi. Beat⁹ Tho. magna charitate cōpatiebaſ peccatorib⁹ flens petā eorū velut petā ꝓpria. vt posset dicere illō Job xxx. Flebam ego super eo qui afflictus erat. Beatus Thomas floruit virtute veritatis qz sacm̄ resurrectiōis dñice credere noluit donec de veritate fuit certificat⁹ vt dr̄ Joh. xx. Beat⁹ Tho. suā sciam nō tā humano ingenio q̄z diuino oraculo habuit: qz quotiēs disputare: legere: scribere: dictare volut: prius ad orōnis suffragiū ꝛfugit. Unī poterat dicere illud Gal.i. Nō euāgelizatum est a me nō est ſm̄ hoiem: neq; em̄ ego ab hoie accepi illud neq; didici: sed p̄r reuelationē ieſu xp̄i. Beat⁹ Jacob⁹ minor floruit virtute patientie. nā ꝓpter mansuetudinē suam dict⁹ est frater dñi, vt dr̄ Gal.i. Beat⁹ thomas in p̄ncipio studij sui tante fuit taciturnitatis vt ab oīb⁹ vocaret bos mutus. Nō em̄ accepat licētiā a deo loquēdi q̄ viderat ⁊ audiuerat vt dicere posſit illō.ij.Cor.xij. Audiui archana verba que nō licet hoi loq̄. Nā sepi⁹ oīās eleuabaſ duob⁹ cubitis a terra: tūc; mens ei⁹ rapiebaſ in celū vbi addiscebat q̄ docere debebat. Jn cui⁹ signū tūc incepit loqui. Uñ Albert⁹ magn⁹ legebat libru de diuinis noibus ⁊c. Beat⁹ Philipp⁹ floruit virtute ꝛfidēte. puauit em̄ ꝙ ad sui defensionē ⁊ beatitudinē sufficeret sibi visio diuinitat̄ dicēs illō Joh.xiiij. Dñe oſtē de nobis patrē ⁊ sufficit nobis. Btūs thomas valde ꝛfilus est in dño. cū em̄ cogeretur ad gradū magisterij suscipiendū omnē fiduciā in dño posuit. cūq; nesciret q̄d p:o themate assumeret affuit senex in habitu p̄dicatoꝝ dicēs ei. Cōfide qz q̄ p̄ris impetrasti. onus magisterij assume: ⁊ p tuo themate assume illud pō. Rigās montes de supioꝛib⁹ suis: de fructu operū tuoꝝ satiabit̄ terra. Btūs Bartholome⁹ floruit ꝛtute intelligētie. Nā vt dicit Dyo. in lib⁹ de mystica theologia. Diuin⁹ bartholome⁹ dicit ⁊ multā esse theologiā ⁊ nimiā: ⁊ euangeliū latū ⁊ magnū. Btūs Tho. tāta intelligētia p:editus est vt secreta mysteria sacre doctrine oīb⁹ faceret puia ⁊ clara. vñ in p̄ncipio p̄me p:iis dicē tic. Quia catholice ꝛitatis doctor non solum p:oficeros debet instruere: sed ad eum etiam pertinet incipientes erudire, ſm illō apostoli.i.Cor.iij. Tanq̄z parulis in christo lac potum dedi vobis non escam. p:opositū nostre intentionis in hoc ope est ea q̄ad xp̄ianā religionē ptinēt eo mō tradere ſm ꝙ ꝛgruit ad eruditionē incipientiū. hec ibi. Juxta illō Job.xxviij. Profunda fluuioꝝ scrutat⁹ est ⁊ abdita. p. in. lucē. hoc aūt pōt̄ apparet in ex:positiōe epl̄arū pauli, a quo cū q̄reret an ín eis verū habuisset intellectū. Rñdit. quantū q̄s viuēs in corpe habere posſet. Btūs Matheꝰ floruit virtute indigētie. Nā cū esset reb⁹ ⁊ curis tpalib⁹ implicat⁹: vnico verbo a xp̄o vocatus oīa reliq̄t ⁊ secut⁹ est xp̄m. Matth.ix. Btūs Tho. vt liber⁹ vacaret cōtēplationi dei ⁊ sctarū scripturarū abiectis dignitatib⁹ ⁊ diuitijs parentū ordinē p̄dicatoꝝ est ingressus. Nā cū papa Clemes ipm̄ creasset archiep̄m Neapolitanū addēs ei reddit⁹ monasterij sci petri oīno renuit. Uñ poterat dicere illud Sap. viij. Preposui illaꝝ regnis ⁊ sedib⁹ ⁊ diuitias nihil esse dixi in cōparatiōe illi⁹. Btūs Symon floruit ꝛtute obediētie. Nā symon interp:etat obediens. in hoc unitar⁹ est xp̄m: q̄ dixit. Ego non veni, vt faciā voluntatē meā. ſi voluntatē ei⁹ qui misit me. Btūs Tho. placis suis in oībus obediens fuit. Nā dū scriberet Paris⁹ op⁹ summe in theologia de mādato p:ioris inuitat⁹ a sctō Ludouico rege frācie ad p:andiū accessit. cūq; in mensa nihil gustaret: ſi in p:eplatiōe q̄d p ſisteret medirabūdus excitat⁹ ait. nūc oclusum est manicheis. Jō poterat dicere illud Thob.xij. Videbar q̄dem vobiscū māducare ⁊ bibere: ſi ego cibo ⁊ potu inuisibili vtor. Btūs Thadeꝰ floruit pietate iusticie: p quā multa miracula fecit vt apperet iusticia ⁊ bonitas legis xp̄i. Beatus Tho. multis miraculis claruit etiā cū adhuc viueret. Nā quandoꝝ mulierē in die pasche post ipius predicationē a fluxu sanguis curauit ad tactū capse illi⁹. sociū suum etiā a febre sanauit ⁊c. vt posſit dicere illud Eccl.iij. Fides q̄.p. deū est dedit integrā sanitatē istā in ꝛspectu oīm vestrū. Btūs matheus floruit virtute bñuolentie. Om̄ls esset assumpt⁹ ad gradū apl̄atus: semp tñ in humilitate pmāſit. Btūs Tho. q̄uis sctūs ⁊ doctor esset: nō tñ renuit sociare fratrē quēdam cōuersum ⁊ hospitē p Bononiā ipm̄ sequēdo. vt posſit dicere illud.i.Cor.ix. Cū essem liber ex oīb⁹ seruū me feci oīm vt plures lucrifacerē ⁊c. Dijs.xij. ꝛtutib⁹ beatus Tho. exornauit coronā sctē mīis ecclie velut.xij.stellis fulgētib⁹ ad honorē vite. quēadmodū ⁊ apl̄i ipam exornauerūt vt sic de eo dicatur. Est is lux mundi. suis radijs fulgentibus in vniuersa ecclesia.

Tertio beatus thomas

est lux mūdi ad vie valorē. Sciēdū ꝙ dyabol⁹ multiplr conat⁹ est ipugnare sctās mat⁹ ecclam. Unī Aug. lib⁹ de vera religione dicē tic. Nec; in ꝛfusiōe paganoꝝ nec; in purgamētis hereticoꝝ: nec; in lāgnore scismaticoꝝ: nec; in cecitate iudeoꝝ q̄rēda est religio: ſi apud eos solos q̄ xp̄iani catholici nō iank integrit⁹ custodes ⁊ recta sectātes. Hec em̄ ecclia catholica p totū orbem valide late; diffusa errāt⁹ vtiq; ad pfect⁹ suos ⁊ ad eoꝝ correctionē cū euigilare voluerint. Utiq; em̄ gētib⁹ ad materiā operationis sue. hereticq; ad pbationes doctrine sue. scismaticq; ad documētū stabilitat̄ sue. iude is ad cōpationē pulchritudis sue. hec ille. Dis velut instrumēd conat⁹ est dyabol⁹ de prauare veritatē fidei catholice. Di oēs significant p lunā ꝓpter defectū lumis ⁊ variationē quos sctā mr̄ eccl'ia pedib⁹ calcat. vñ dr̄. Et luna sub pedib⁹ ei⁹. Audiuit aūt sctūs Tho. in sua doctrina istoꝝ errores supprimere ⁊ calcare ⁊ eos ad viā veritat̄ reducere. vt recte dicat de eo. qm̄ est is lux mūdi. Di aūt distinct sunt in.xij gradus. Primi sunt naturales: q̄ varios errores induxerūt in duxerūt in p̄ncipijs rerū naturaliū. Thales Dileſt⁹ q̄ fuit p:im⁹ ex septē sapientib⁹ grecie. posuit aquā eē p̄ncipiū rerū naturaliū. Anaximāder hui⁹ discipul⁹ posuit ignez eē p̄ncipiū. Anaximenes hui⁹ auditor posuit aerē eē p̄ncipiū. Anaxagoras posuit intellectū q̄ndā seperatū eē p̄ncipiū. Archelaꝰ posuit terrā eē p̄ncipiū. Empedocles posuit amiciciā ⁊ litē eē p̄ncipia oīum rerū naturaliū. Et hec p̄ncipia colebāt tanq̄z deos vt declarat Tull. lib.i.de nā deoꝝ. Sctūs tho. hos errores ꝛfutās obtulit librū opusculoꝝ naturaliū in q̄ manifestat ꝛitatē p̄ncipioꝝ naturaliū. p̄pter q̄d dicūt illō Sap.ij. Ergo errauim⁹ a via ꝛitat⁹: ⁊ lumē iusticie nō luxit nob. nūc aūt ē is lux mūdi. Scōi sunt morales: q̄ varios errores induxerūt. Sic Socrates q̄ posuit q̄ hō bñs sciaꝝ peccare nō poterat. ſi q̄cūq; peccabat, ppt̄ ignorātiā peccabat. qz dixit oēs ꝛtutes prudētias. Itē posuit q̄ in ciuitate oīa debēt eē cōia. s. possessiōes: uxores: ⁊ officia debēt eē ppetua. Sctūs Tho. hos errores ꝛfutās obtulit librū de q̄tuor ꝛtutib⁹ cardialib⁹ in q̄ declarat q̄d sit tenendū circa ista ſm ꝛitatē. Tertij sunt stoyci. q̄ varios errores induxerūt circa ꝛtutes morales. sic pictbagoras q̄ posuit felicitatē in ꝛtutib⁹ ⁊ q̄ passio ñ p̄t cadē in virū sapiētē vt pscḗ Tull. i li. de tusculanis qōni. Sctūs Tho. hos errores ꝛfutās obtulit librū, etbi

rox. in quo exposuit veritatē eox q̄ stringūt circa vtutes morales. Quarti sunt achademici: qui negauerūt hoiem scire aliq̄d. sicut Plato Pseuſipus. Polemon. Arbesilas. Carneades. Qui voluerunt q̄ nihil posset sciri certitudinaliter. ſ ad vtrāq; partē posset disputari vt dicit Tullius lib. de achademid. Scūs Tho. hūc errorē confutās obtulit libruū qui dr quotlibeta. in quo disputat de oībus rebus ad vtrāq; partē. docens q̄d veri ac certi tenendū sit in singulis. Quinti sunt peryparetici: q̄ negauerūt creationē t mūdū incepisse esse. Sicut Aristoteles Themistius. Jobes grāmatic⁹. Auerroys. qui poluerūt q̄ ex nihilo nihil fit. Scūs Tho. hox errores pfutās obtulit fidelē expositionem sup libros philosophie naturalis. in q̄bus oñdit veritates naturales non pradicere veritatib⁹ theologicis. Sexti sunt epycurei qui voluerūt aiam interire cū corpore. sicut Leucipp⁹. Democrit⁹. Aristipus. qui felicitatē hois posuerūt in voluptatib⁹ corpis vt dr Sap. ij. Scūs Tho. obtulit istis libruū questionū de aia. t questiones de malo. in quib⁹ declarat penas hoim p peccatis: t gl̄iam sempiternā p virtuoso viuere. Septimi sunt iudei q̄ negāt multas veritates circa fidē xpi angelox officia: gram incarnationis xpi. Scūs Tho. obtulit istis questiones de veritate: t qōnes de incarnatione verbi: in quib⁹ gr̄am noui testamenti mirabilr declarat: t postillā sup Johannē. Octaui sunt greci: qui negāt. pcessionē spiritus sancti a filio: t multa circa potestatem romani pōtificis. Scūs Tho. obtulit istis expositionē sup primā decretal̄: vltra libruū ō errores gētiliū. in qua errorē ipox elidit. Noni sunt hereticī: q̄ multa pfingūt ō fidē catholicā. sicut Origenes. Manicheⁱ. Pelagⁱ⁹. Scūs Tho. obtulit eis libruū de articulis fidei ad mgr̄m ordis pdicatoꝝ. t qōnes ad lectorē Venetū. t qōnes ad lectorē Bisuntinū. in q̄b⁹ oib⁹ elimiat hereses istorū. Decimi sunt rectores ciuitatū q̄ multos patiunr defect⁹ in illarū gubernatōe. Scūs Tho. obtulit libruū politicox t yconomicox in q̄b⁹ docet modū gubernādi ciuitatē t familiā. Undecimi sunt pterplatiri. in q̄b⁹ cōtingit defect⁹ ex pterplatiōe diuinox. pcipue secretorū celestiū. Scūs Tho. obtulit istis expositionē sup cantica canticox. t librū de substātiis separatis. in q̄b⁹ t de xpo t de angelis multa disseruit. t expositionē sup quatuor euāgelia ex dictis scrōx pretā. quam catheną aureā vocaur. Duodecimi sunt actiui: pcipue ministri ecclie in q̄b⁹ pox euenire error quo ad ministeria sua. Sanctus Tho. obtulit istis expositionē super libros Dyonisij in quib⁹ officia ministrorū ecclie declarant. sm ordines angelox. Omēs isti pfitr vere dicere q̄ñ scūs Thomas est lux mundi. Uñ cantat scā mr ecclia. Exultet mētis inbilo laudās turba fideliū errorus pulso nubilo per noui solis radiū tc. Et sic pz q̄ lunā. i. mundū subiecit pedib⁹ scē matris ecclie. pō. Ota subiecisti sub pedib⁹ ei⁹ Propter q̄ hodie quadruplici corona est in gl̄ia coronat⁹. Prima corona est gloriē in visione diuine essentie pō. Gloria t honore coronasti eū: banc sibi tedit pater. Dicēs illō. i. Pet. v. Percipe imarcessibilē eternē gl̄ie coronā. q̄ significatū est in appitione stelle in modū comete p tres dies ante obitū ei⁹. Scā est corona sapiēie q̄ datur p aureola doctorib⁹. t hec ē corona aurea de qua dr Eccli. xlv. Corona aurea sup caput ei⁹ expressa signo scitatis. Hanc sibi tedit filⁱ⁹. q̄ significatū est in egressu ei⁹ a scholis p associationē pauli apli. Tertia ē corona miscōie in opatione miraculorū. t hec est corona de lapide pcioso quā tedit sibi spūsctūs. De qua dr Esa. lxi. Spūs dñi misit me vt darē lugentib⁹ coronā p cinere oleū gaudij p luctu. i. sanitatē infirmis. q̄ significatū est in fratre Johāne monacho monasterij in quo scūs doctor obijt: q̄ cuz esset cce⁹ in die obit⁹ scti doctoris visum recepit. Quarta est corona pudicicie seu virginitatis. t hec est corona flox quā sibi tedit beā v̄go. De qua dr Esa. lxij. Eris corona gl̄ie in manu dñi: t dyadema regni in manu dei tui. Q̄ significatū est in visione beati Augustini dictis fratri Alberto de Brixia. Thomas mihi par est in gl̄ia: ſ virginitas aureola me pcedit p gr̄az xpi amē.

Jn festo scti Gregorij papē. Sermo. xxi.

Et fidelis seruus t

e prudēs. Matb. xxiiij. t in euāgelio pntis solēnitatis. Beatus Greg. in pastorali. dicit sic. t habetur viij. q. i. c. licet ergo. Tantum debet actionē populi acrio transcendere presulis: quantū distare solet a grege vita pastoris. Super quo moueo talem questionem. Utruz beatus Gregorius debuerit esse sanctior vt regimini ecclesie esset aptior. Ad istam questionē respondent duo doctores noui testamenti. Prim⁹ est glosator. extra de officio custodis. ca. vlti. dicēs sic. Sufficit eligē bonū: nec oportz eligē meliorē. Secūd⁹ ē sanctus Tho. scōa scōe. q. clxxxv. arti. iij. dicens sic. Circa assumptionē alicui⁹ ad episcopatum aliq̄d est considerandū ex parte ei⁹ qui assumit. t aliq̄d ex parte ei⁹ qui assumitur. Ex parte eñ ei⁹ qui assumit: vel eligēdo vel pudendo requirit: q̄ fideliter diuina misteria dispenser. que quidē dispensari debent ad vtilitatē ecclie. sm illō. i. Cox. xiiij. Ad edificationē ecclesie queritevt abūderis. nō autem misteria diuina homib⁹ cōmittunt p̄pter eox remunerationē quā expectare debent in futuro. Et ideo ille q̄ debet aliquem eligere in epm vel de eo puidere: nō tenetur assumere meliorē simplicit q̄ est sm charitatem. sed meliorē quo ad regimen ecclesie. qui scz possit ecclīam t instruere t defendere t pacifice gubernare. Uñ contra quosdā Hierony. dicit. Q̄ quidā nō querūt eos in ecclesia colūnas erigere quos plus cognoscunt ecclesie pdesse. sed quos vel ipi amāt vel quox sunt obsequijs tediti. vel p quib⁹ maiox quispiā rogauerit: t vt deteriora taceam. qui vt clerici fierent munerib⁹ impetrauerunt. Hoc aūt pinet ad acceptōnē psonarum que in talib⁹ est grave pctm̄. Uñ super illud Jaco. ij. Fratres mei nolite in plonarū acceptionē tc. dicit glosa. Augu. Si hanc distantiā sedendi t standi ad honores ecclesiasticos referam⁹. nō est putandū leue esse pctm̄: in personarū acceptōe habere fidē dñi glorie. Cuis eñ ferat diuitē eligi ad sedem honoris ecclie. contēpto paupere instructore t sanctiore: Ex parte aūt ei⁹ qui assumit nō requirit q̄ reputet se alijs meliorem hoc eñ esset superbū t superstitiosuz. sed sufficit q̄ nihil in se inueniat: per q̄ illicituz ei reddatur assumere prelationis officiū. Unde licet petrus interrogatus esset. an dñm plus ceteris diligeret: in sua responsione nō se ptulit ceteris. sed respondit simplicit q̄ xpm amaret. Studiū tamē illi⁹ qui in dignitate est constitut⁹. debet ad hoc tendere vt talez se exhibeat: vt ceteros t sciētia t scitate p cellat. Unde Symacus papa vt habet. i. q. i. dicit. Utilissim⁹ computandus est nisi scia t sanctitate precellat: qui est dignitate prestantior. Sed nō est sibi imputandū si ante prelationē nō est excellentior. hec thomas.

Sciendū q̄ ad bonuz publicū augendum concurrunt quatuor. Primo cōmunitas vt scz qui est pastor. pareat bona cōmunia. t nō ppria. i. Cox. xiij. Charitas nō querit que sua sunt sed que iesu xpi. Hec aūt cōmunitas exigit tria fundamēta. s. cōcordiā vnionem. Nam sicut dicit pbs. ix. Ethicox. Ad amicitiā nō pertinet concordia in opinionibus sed cōcordia in bonis conferentib⁹ ad vitaz: t precipue in magnis: q̄ dissentire in aliquib⁹ paruis: quasi nō videtur esse dissensus. Existente eñ cōcordia in pncipalibus bonis: dissensio in aliquib⁹ paruis nō est cōtra charitatē. Sed pax vera nō pōt esse nisi in bonis t bonox. Pax aūt maloz est pax non vera: sed apparēs. Jdeo dicit Aug⁹. xix. de ciui. dei. Q̄ pax hoim est ordinata concordia. Item exigit iusticie adequationē. Nam rex distribui possunt a cōmuni in singulos t cōmutari de vno in aliū. t est quedā distributio laborioso⁹ operū t cōmutatio. Similiter q̄ñ aliq̄s tradit rem suā alteri p recompensationē alteri⁹ rei. sicut accidit in emptione t vendītione. Rursus exigit p̄terā obliuionē. Unde Tulli⁹ li. i. officiox dicit sic. Scire debem⁹ q̄ue in rerū gignunt ad vsū hois creari oīa: homies aūt hoim causa fuisse genitos: vt ipi inter se alij alijs prodesse possint. in hoc debem⁹ naturā ducē sequi t cōmunes vtilitates in mediū afferre. qui reipublice pfuturi sunt: duo platonis precepta teneant. Unū vt vtilitatē ciuiū sic tueātur: vt quicq̄d agant ad eam referant obliti cōmodox suox. Alterū vt totuz corpus rei publice curent: ne dum vnā partē tuent⁹: reli quam deserant. hec ille. Secūdo concurrit cōmoditas: pura scientia in speculabilibus. Unde Plato dixit. Beatas fore res publicas: si eas aut sapientes regerent: aut earuz rectores sapientie studerent. Jrē prudētia in agibilib⁹: q̄ prudētia est vir⁹ maxime necessaria ad vitam humanam. Bene autem viuere cōsistit in bene operari. ad hoc eñ q̄ alīq̄s bene operet: nō solū requirit⁹ quid faciat. sed etiā quomodo faciat. vt scz ꝑm rationē recta operet: nō solū ex impetu. aut passione. Rursus ars in factibilib⁹: vt ars belli ca: nautica: fabrilis. Et sic de ceteris artibus mechanicis. Tertio occurrit securitas: pura lex naturalis: let humana: t lex diuina. pō. Lex dñi inmaculata cōuertēs aias testimonium dñi fidele sapiam prestans paruulis. Et Jsido. dic li. Ethimo. Q̄ lex est nullo pu

uato cõmodo: ꝑ cõmuni vtilitate oĩm cõscripta. Quarto cõcurrit sanctitas ad quẽ tria expediũt, scz sacra defensiua. Nam p sacrificia ciuitates defensant. vt tempe moysi Exoð xvij. ⁊ tpe iosue. Josue. vi. Et inimici debellati fuerũt. Josue. x. Item penitentia reconciliatiua, vt ninive. Jone. iij. Rursus innocentia ciuitatũ preseruatiua. vt pz de decẽ iustis tpe subuersionis sodome. Gen. xviij. Et qz beat⁹ Greg⁹ floruit tum sctitate vite, tum sapia doctrine, diligẽs cõitatẽ fidelius: cõmoditatẽ: securitatẽ: ⁊ scitatẽ. Jõo dicit ꝓbũ ꝓpositũ. Est fidelis seruus ⁊ prudẽs.

Est fidelis seruus ⁊ prudens.
Per humilitatem.
Per vigilantiam.
Per confidentiam.
Per patientiam.
Per paupertatem.
Per pietatem.

Primo beatus gregorius

est fidelis seruus ⁊ prudẽs per humilitatez Nam sicut ex cemẽto liquido ⁊ ex lapidib⁹ duris fit edificiũ. ita etiã ex humilib⁹ ⁊ igne diuini amoris induratis fit spũale edificium Vñ dñs Luc. xiiij. Inducit similitudinẽ de homie qui vult turrim edificare. qꝫ prius sedens cõputat sumpt⁹: qui sunt ei necessarij si habeat ad pficiendũ ne insultet ei qꝫ hic ꝓmo incepit edificare ⁊ nõ potuit cõsumare. Sumpt⁹ aũt ad turri edificãdã. vt Aug⁹ dicit in epla ad Vrbi. Nihil ẽ aliud qꝫ vt nũcier vnusquisqꝫ oib⁹ q̃ sunt ei⁹. Materia autem hui⁹ edificij est xps: qz fundamentũ aliud nemo pot ponere preter id qꝫ positũ est qꝫ est xps iesus. Cui fundamẽto apponuntur ꝓphete ⁊ apli. Eph. ij. Superedificati super fundamentũ aplorꝫ ⁊ ꝓphetarũ ad qꝫ fundamẽtuz yucnif ꝓ bũlitatẽ. Vñ Aug⁹. Magnã fabricã vis cõstruere celsitudinis de fundamẽto ꝓus cogita humilitatẽ. Ad h edificiũ eccle volẽs puenire beat⁹ gregori⁹ ꝓus fecit fundamentũ humilitatẽ. ⁊ hoc qua druplicit. Primo in aio: qz se peroze reputabat. Vnde Mauricio imperatori q̃ eũz pse quebat sic scripsit. Quia em peccatoz sum credo qꝫ omipotẽtẽ deũ tanto vobis amplius placatis quãto sibi male seruientẽ affligitis. Secũdo in ꝓbo ⁊ doctrina. Nam primus in litteris suis: seruuz seruoꝝ dei se appellauit. etiã doctrinã suaz vilem reputauit. Vnde dixit in epistola ad Innocẽtiũ affricẽ ꝓfectũ. Si delitioso capitis pabulo saginari: beati augustini opuscula legite. ⁊ ad cõparationẽ illius similaginis nostrũ furfurem nõ queratis. Tertio in signo. Cũ em quidã heremita vellet sibi reuerentiã exhibere: ipse ꝓus se in terrã prostrauit. Quarto in honoze iniunctoz: ei⁹ quidẽ electio fuit inuita ex parte sui. ⁊ ideo fugit ⁊ se abscondit Ex parte populi fuit volũtaria: quia omnes vnanimiter eum elegerũt. Ex parte deifuit miraculosa: qz cum lateret indicio, colũbe manifestatus est.

Secundo beatus gregorius

est fidelis seruus ⁊ prudens pervigilantiam. Ipse em potest dicere illud Eccli. xxiij. Ego nouissim⁹ vigilaui. ⁊ quasi qui colligit racemos post vindemiatoꝛes in benedictione dei ⁊ ipe sperani. ⁊ quasi vindemiãs replenl torcular. Gregori⁹ em interpretatur vigilans, ⁊ hoc quantũ ad quattuoꝛ. Prio quantũ ad deũ per cõtẽplationẽ: ido ipm deũ inuenire meruit. Eccl. xxiij. Qui mane vigilauerint ad me inuenient me. Meruit em xpm in peregrini specie ⁊ visibili carne videre. Meruit videre spm sanctũ in specie columbe super caput eius manentẽ. Meruit videre beatã virginẽ inter choꝛos angelorum iubilantiũ ⁊ dicentiũ. Regina celi letare. ⁊ sibi propitiam in pestis ꝓpulsatiõe. qñ ante imaginẽ ꝓginis turbulentia aeris fugit: ⁊ serenitas mira remã fit. Meruit videre angelos oones suas deo offerentes. siẽ audiuit ab angelo quem in forma peregrini suscepit ⁊ pauperis. Ego angelus dei sum: ⁊ dñs misit me ad te vt te protegã: ⁊ oratio nes tuas deo offeram. Etiam vidit angelũ sibi obsequentẽ. Nam in die pasche cũ apõ sanctã Mariã maioꝛẽ missam celebraret: ⁊ pax dñi pnũciaret. angelus alta voce respondit. ⁊ cũ spiritu tuo. Vñ papa eadem die celebrat in dicta eccle fia. ⁊ cũ dicit. pax dñi. sibi minime respondet in hui⁹ miraculi testimoniũ Secũdo vigilauit quantũ ad se pvitere perfectionẽ. Nam terrena despexit: celestia suspexit: mortẽ appetijt. Vnde in prologo dialogi dicit. Infelix animus me⁹ in monasterio meminit qualis fuit. quãdo ei labẽtia tempoꝛa cuncta subter erant. qꝫ nulla nisi celestia cogitare consueuerat. qꝫ mortem quoqꝫ que pene cunctis pena est vt ingressum vite ⁊ laboꝛis sui ꝓmiũ amabat. Tertio vigilauit quantũ ad proximũ per sollicitam prouisionem. Ecclesia em sic modo picta est in officio ecclesiastico multiplici colore. Primum colozẽ apposuit xps: dicens. Hoc est coꝛpus meũ. Secundũ apposuerunt apostoli: qñ oratiõnẽ dñicam in missa dicẽdã ordinauerunt. Tertium apposuit Ignatius qui psalmos per antiphonas dicendos statuit. Quartũ apposuit Hylarius qui Gloria in excelsis deo composuit.

Quintũ apposuit Nicena synodus q̃ simbolum maius instituit. Sextum apposuit Athanasius qui fidem catholicam sufficiẽter explicauit dicẽs. Quicunqꝫ vult saluus esse ⁊c. Septimuz adiunxit Hieronymus qui psalteriũ per ferias distinxit. ⁊ Gloria patri in fine psalmoꝝ dicendum instituit.

Octauũ apposuit Ambrosius: qui cant⁹ hymnos ⁊ orationes fecit. Gregori⁹ vero opus perfecit: qz eorum officiũ ecclesie ordinauit. Eccl. xlvij. Stare fecit cantores circa altare. ordinauit hymnos. Jdeo sequit. Insono cozuz dulces fecit modos. Ordinauit missam. Jdeo sequit. Dedit in celebrationibus decus. Ordinauit officiũ in septem horis perpetuo decantandũ. Jdeo subdit. Ordinauit templũ vsqꝫ ad consummationẽ vite. Ordinauit antiphonarium in matutinis specialiter decantandũ. Jdeo subditur. Illuminauit mane dei sanctitate. Ordinauit qꝫ missa vocetur. quia sacra hostia est nobis a deo dupliciter missa. s. ꝓ incarnatione in mundo. ⁊ ꝓ sctificatiõez i sacramẽto. ⁊ nos ea sibi duplicit mittim⁹. scz per passionẽ qua deo reconciliamur. ⁊ per quotidianã oblationẽ q̃ pro nobis intercedit vt dei misericordiã cõsequamur. Ordinauit etiã vt missa in tripli di lingua decantaret. scz greca vt Kyrie eleyson. hebrea. vt Amen ⁊ Alleluya. ⁊ latina: vt alia que legunt. Ut sicut iste tres lingue in titulo crucis posite: cõfesse sunt xpm tũc morientez. Sic nunc ipm laudarent in celo regnantem. Ordinauit etiam qꝫ in missa fierent tres partes hostie consecrate: quaruz vna ponitur in calice ⁊ intingitur vino: ⁊ significat beatos qui inebriantur ab vbertate domus dei. Alia ⁊ maioꝛ significat fideles in mundo istoꝛ: q̃ exponunt multi acerbitatib⁹. Tertia ⁊ minoꝛ signat fideles in purgatorio qui subijciuntur magnis penalitatibus. Quarto vigilauit quantũ ad ecclesiam per vtilem sacre scripture expositionem vt dicatur de eo illud Geneh. xlix. Nepthalim ceruus emissus dns eloquia pulchritudinis. Studuit em in quinqꝫ libris a quibus exemplauit omnes libroꝝ suos, scz in libro creaturarum: in quibus vidit dei potentiam sapientiam: ⁊ bonitatem. ⁊ ab isto exemplauit libroꝝ suos: quibus rudiores instruxit. qui aliquando instruũtur verbis, ideo fecit quadraginta omelias. Aliquando instruũtur exemplis, ideo fecit dialogum. Item in libro conscientie per viciorum extirpationem: ⁊ virtutum plantationez. ⁊ ab isto exẽplauit libroꝝ moralium. Item in libro scientie per pastoralis officij perfectam cognitionem. ⁊ ab isto exemplauit libroꝝ pastoralis regiminis. Item in libro vite per iugem dei meditationem. ⁊ ab isto exemplauit expositionem super Ezechielem. Item in libro gratie per omniũ gratiarum ⁊ virtutum possessionem. ⁊ ab isto exemplauit ordinationem officij ecclesiastici ⁊c.

Tertio beatus gregorius

est fidelis seruus ⁊ prudens per cõfidentiã Valde em confidit in misericordia dei. ⁊ h quattuoꝛ modis. Primo per orationes suas ipm deum ad misericordiaz inclinando. quia traiano penam eternam pepercit. Beneh. xxxij. Si contra deum fortis fuisti ⁊c.

Secundo ipm angelum placando. Cum em beatus gregori⁹ pro peste oraret. vidit angelũ gladium cruentatũ tergentem ⁊ reponentem. Tertio diabolum fugando. nã falcem accensam de manu petri accipiens os eius ⁊ faciem excussit, ⁊ instar ethiopis denigrauit. Quarto purgatoꝛium aperiendo: ⁊ animas ab eo citius liberando. vt pz de missis quas fecit celebrari pro fratre iusto ⁊c. De misse eaz sint satisfactoriez: nõ possunt nisi pro vno celebrari. Etiam non possunt dici nisi ab eo qui aliter non est obligatus. etiã missa cõuentualis non est cõputanda in numero harum missarum.

Quarto beatus gregorius

est fidelis seru⁹ ⁊ prudẽs per patientiam Licz em lãgueret. semp tñ aut legebat: aut scribebat: aut dictabat: aut orabat. ij. Coꝛ. xij. Cũ em infirmoꝛ tũc fortioꝛ sum ⁊ potẽs. Sancti em viri qñ sũt infirmi coꝛpe: sũt fortiores mẽte. Infirmi ad amãdũ frena: fortes ad amãdũ celestia. Cũ em orasset ꝓ traiano. angel⁹ dixit ei. qz orasti ꝓ dãnato. duorum tibi optio datur. aut in purgatoꝛio duobus diebꝫ cruciaberis, aut oñi tempoꝛe vi-

te tue doloribꝰ ⁊ infirmitatibus affligeris. Qui preelegit toto tempore vite sue vexari infirmitate: qꝫ ⁊ facꝰ est. languores tamē suos patienter tolerauit.

Quinto beatus gregorius

est fidelis seruus ⁊ prudens per paupertatem. Quis enī multis diuitijs abundauerit: in his tñ oīibꝰ paup fuit: qz oīa pauperibus erogauit. Prouer. xiij. Est qua si diues cū nihil habeat: ⁊ est qua si paup cū in multis diuitijs sit. qꝫ patet ex quattuor signis.

Primo enī sex monasteria in scicilia construxit ⁊ septimū in domo ꝓpria fundauit.

Secūdo indigentiū noīa scripta habuit ⁊ eis necessaria ministrabat. Vñ quottidie duodecim pauperes in mensa secū habebat ⁊ Tertio tribꝰ milibꝰ ancillis dei ꝑ quottidianis stipendijs. lxxx. auri pondera annuatī offerebat. Quarto ex reuelatiõe facta cuidam heremite: qui petens a deo qualē gloriam in celis haberet. responsum est ei q̄ eqlem cū brō gregorio q̄ diuitias nō amando sed pauperibꝰ erogando distribuit.

Sexto beatus gregorius

est fidelis seruus ⁊ prudēs ꝑ pietatē. Nam ⁊ iustus fuit in puniendo: ⁊ pius in cōpatiēdo. talis debet esse quilibet prelatꝰ vt cōstituatur sup familiā xp̄i. hic per gram: ⁊ tandem per gloriam. Amen.

In festo sancti Benedicti abbatis Sermo. xxij.

Jus memoria in be

nedictõe est. Eccli. xlvi. ⁊ in epistola presentꝫ solemnitatꝫ. Bēñ. xxiiij. dr. Ingredere benedicte dñi. cur foris stas? parauī locū bonū camelis tuis. Sup quo talē questionē moueo. Vtrū beatꝰ bñdictꝰ in visione q̄ vidit totū mūdū specifice viderit diuinā essentiā beatifice. Ad istam q̄stionē rñdēt duo doctores noui testamēti

Primꝰ est beatꝰ Greg. li. ij. dialogoꝝ dicēs Qz beatꝰ bñdictꝰ vidit totū mūdū in diuino lumīe. nō qō est deꝰ sed qō est ab ipo deriuatū. Sm illō ps. In lumīe tuo videbimꝰ lumē

Secūdꝰ ē sctūs Tho. i. quotlibe. q. i. dicēs sic. Corpꝰ corruptibile aggrauat aiam: vt dr Sap. ix. Sūma aūt eleuatio mētis hūane ē vt ad diuinā videndā essentiā pringat. Vñ impossibile ē vt mēs hūana dei essentiā videat. vt Aug. dicit. xij. sup Bēñ. ad lram. Nūl huic vite mortali hō fundit' intereat: vel sit alienet a sensibus: vt nesciat verū sit in corpore an extra corp. Sicut de Paulo legit ij. Cor. xij. Beatꝰ aūt bñdictꝰ q̄n illā visionem vidit. nec huic vite fundit' mortuꝰ erat: nec a corporeis sensibꝰ alienat'. Ō ps ꝑ bō q̄ dū adhuc in eadē visione ꝑsisteret aliūm ad idem videndū aduocauit. vt Greg. dic. Vñ manifestū est q̄ dei essentiā non vidit. hec tho. Sciendū q̄ benedictio est triplex scz nature: gre: ⁊ glorie. Benedictio nature fuit in ꝓma rerū creatõe: q̄n bñdixit nos deus in ꝓmo parēte: vt multiplicaremur naturaliter. Vñ Bēñ. i. dr. Benedixit eis dꝰ dic Crescite ⁊ multiplicamini ⁊ replete terram que quidē multiplicatio ꝛ̄true buiꝰ bñdictionis debebat esse cū innocētia. Vñ Ansel. dicit lib. de cōceptu ꝛ̄ginali. Ō simul cū rationalē haberent aiam iusti essent: quos generaret hō si nō peccasset. Item hec multiplicatio fuisset sine mortalitate. Vñ Aug. in li. de q̄stionibꝰ noui ⁊ veteris testamēti. dicit. Ō dꝰ fecit hoīem qui q̄diu nō peccaret immortalitate vigeret: vt ipe sibi auctor esset. aut ad vitā vel ad mortē. Rursus hec multiplicatio fuisset sine penalitate. Nā corpus homis in statu innocentie poterat preseruari: ne pateret lesionez ab aliquo duro. partim quidē per ꝓpriā rōnē per quā poterat nociua vitare. partim etiā per diuinā ꝓuidentiā que sic ipm tuebat': vt nūl ei occurreret ex improuiso a quo lederet. Benedictio gre fuit in diuini ꝛ̄bi incarnatiõe. Tūc enī deus pater nos bñdixit: quādo ad nos filium suū misit. in quo oīes benedicimur. Quantū ad plenitudinē gre Bēñ. xij. In semine tuo. i. in xp̄o benedicent' oīes gētes. Nam ꝓpter pcm ꝓmi homis triplex maledictio introiuit in mundū. Prima terre sterilitas. Gene. ij. Maledicta terra in opere tuo: spinas ⁊ tribulos germinabit tibi Secunda laboris anxietas. Vñ dr ibidem. In labore comedes ex ea cūctis diebꝰ vite tue.

Tertia doloris multiplicabilitas. Vñ dicit ibidē. Multiplicabo erūnas tuas ⁊ pceptꝰ tuos. In dolore paries. xp̄s in huc mūdū venies loco inuocētie perdite attulit gram. Apls. Gratia ⁊ veritas per iesum xp̄m facta est. loco mortis attulit vitā. Job. x. Ego veni vt vitā habeāt. loco penalitatis attulit immortalitatē. cui' exēplar apparuit in resurrectione ip̄i'. Jdeo dr. ij. Cor. xv. Si xp̄s resurrexit ⁊ nos resurgem'. Benedictio gre nobis dabit in fine mūdi. quantuz ad corpꝰ ⁊ aiam simul. Matth. xxij. Erūt hoīes sicut angeli dei in celo. Nam ad beatitudinē consequendā cōcurrūt duo. s. natura ⁊ gra. In prio pfectio beatitudinis q̄ est pfectio totiꝰ vniuersi. puta perfecta beatitudo sanctorum erit in fine mūdi. Sed ista ꝓsūmatio pcessit tausaliter. quantū ad naturā quidē in ꝓma rerū institutione. quantuz ad gram vero in incarnatiõne xp̄i: sicut aūt in septimo die fuit cōsūmatio nature: in incarnatiõe xp̄i ꝓsūmatio gre. cū moriens in cruce dixit. Consummatū est. Joh. xix. Sic in fine mūdi erit cōsūmatio glorie. Matth. xiij. Manc triplicem benedictionē habuit beatꝰ benedictꝰ. prout fuit sibi ostensuz in illa visione qua vidit totum mundū. Jdeo dicit. Qz eius memoria in benedictione est.

Eius memoria est in benedictione.
- Angelorum.
- Patriarcharum.
- Prophetarum.
- Apostolorum.
- Martyrum.
- Confessorum.
- Virginum.
- Electorum.
- Contemplatiuorum.
- Actiuorum.

Primo memoria beati be

nedicti est in benedictione angelorum: quorum beneficio est hoīm custodia. circa q̄s agunt quattuor. Primo assistunt homini ne a diabolo suffocetur: ⁊ in ꝑfundū inferni demergatur. Secūdo illuminat hoīem vt se ⁊ pcm suū agnoscat: ⁊ vt proximū delinquentem charitatiue corripiat. Tertio excitant hoīem vt ad deum cōuertat'. ⁊ hoc per cōtritionē: ⁊ ne vltērius in peccatū recidat. Quarto orationes hoīm deo presentant. vt ꝑz de Raphaele qui dixit Tobie Quādo tu orabas cū lachrymis ego orationē tuā obtuli corā dño. Beatꝰ benedictus ista officia angelorꝝ se habuisse de inonstrauit. Primo astitit placido puero ⁊ monacho: quē a raptu fluuij ⁊ submersione liberauit. Secūdo illuminauit monachos eos charitatiue corripiendo. q̄ sibi vinuz vene no mixtū obtulerāt. qz districtius regulā seruari volebat. Tertio excitauit florentium presbyterū vt a malicia sua cessaret: q̄ viruz dei persequebat'. Quarto monachum ab oratione exercitē sic ꝓstantē reddidit: vt discipulus demon nō fuerit ausus illū ab oratione distrahere. vt sic quilibet istorum dicere possit illud Act. xij. Nunc scio vere quia misit dñs angelum suum ⁊c.

Secundo memoria beati

benedicti est in benedictõe patriarcharū: inter quos fuerūt precipue quattuor quoꝝ vestigia ipe secut'. Prim' est Abraham de quo dicit Bēñ. xij. Egredere de terra tua ⁊ de cognatiõe tua ⁊ de domo patris tui: ⁊ veni in terrā quā monstrauero tibi. faciamq̄ te crescere in gentē magnā ⁊ benedicā tibi ⁊ magnificabo nomē tuum: eriscz benedict'. vbi dño hortat' beatū benedictū ad mūdi contēptum ⁊ ad religionis ingressuz. que duo plene obseruauit. Grego. desprectiscz studijs relicta domo: rebusq̄ patris sctē cōuersatiōis habitū quesiuit. Secūdꝰ est Loth. de quo dicit Bēñ. xix. ꝙ angeli loth extra sodomā posuerunt. precipites ne post tergū respiceret, ⁊ ne in oīi loco circa regionē maneret. Sic angeli beatū benedictū eduxerūt de sodoma mundi: ne cū mūdanis habitaret etiam corporalit', in hoc ꝙ preceperūt ne post tergū aspiciat dederūt intelligere ne rediret ad mundū etiā mētaliter. Tertius est Jacob qui in deserto triplicē benedictionē obtinuit ab angelo. Vnā qz neruus femoris emarcuit. i. concupiscentia debilitata fuit. Secūdā qz nomē mutauit scz israel. i. videns deum. Tertiā qz contra deū fortis fuit. vt dicit ei angelus. Manc triplicem benedictionem habuit beatus benedictus in deserto religionis. s. carnis incorruptionem. vt patz de merula que ante ei' faciē volitabat. cui qz magna carnis cōcupiscentia cū temptaret. signo crucis edito mox nudū se inter spinas ⁊ vepres proiecit. vt sic per vulnus corporis vulnus sanaret mentis. Deut. xxxiij. Benedictio illi' q̄ apparuit in rubo veniat sup caput ioseph. Rubus qui ardebat ⁊ nō comburebatur est castitas que a cōcupiscentia nō superatur. habuit celestiū ꝓtemplationē vt ꝑz q̄n nutricē suā occulte fugiēs in quendam locū venit in campania q̄ distat a Roma per. xl. miliaria. vbi trib' annis incognitus homib' permāsit. excepto quodā monacho nomīe Romano: qui sibi sedule necessaria ministrabat. Bēñ. xxxvij. In pinguedine terre ⁊ in roze celi dsuper erit benedictio tua. habuit devotā orationē que deum

viuecit. vt ps de capisterio fracto ad ei⁹ oratiōnem reintegrato. Osee xxv. Inualuit iacob ad angelū ⁊ confortat⁹ est: ⁊ fleuit ⁊ rogauit cum. Quart⁹ est populus israel q̄ ex egypto exiens venit in desertū. de deserto in terrā ꝓmissionis in qua ꝓmos fruct⁹ terre comedit. deinde puenit in bierlim. Sic beatus benedict⁹ bene de mūdo tenebroso puenit ad desertū penitētie ⁊ inde ad gustus celestis gr̄e: tandē ad cōtemplationē supne patrie. Et sicut in deserto de⁹ ministrauit populo israel mānā. sic beato benedicto per romanū monachū necessaria subministrauit. licet diabol⁹ cuntinabulū fregerit.

Tertio memoria beati be

nedicti est in benedictiōe ꝓphetarum inter quos fuerūt ꝑcipue quattuor. Prim⁹ fuit Moyses cū quo magnā similitudinē habz beat⁹ bñdict⁹. Naz sicut ille egyptū. sic iste mundū deseruit. ecce nociui derelictio. Sicut ille desertū: sic iste claustrū petijt. ecce ꝓficui electio. Sicut ille iudeos in desertum. sic iste monachos in heremū deduxit. ecce multimodis gubernatio. Sicut ille legem: sic iste regulam tradidit. ecce populi instructio. Sicut ille tēptationes populi: sic iste tēptationes diaboli superauit. ecce tēptationū subiugatio. Sicut ille multis ⁊ stupendis mirꝭ: sic iste crebris miraculis clarnit. ecce miraculoꝝ opatio ⁊c. Secundus fuit dauid q̄ habuit spīm ꝓphetie quo ad ꝓteritā: ꝑsentia ⁊ futura. vñ fact⁹ est rex sup populū israel. Sic beat⁹ benedict⁹ spū ꝓphetie viguit: cognoscēs occulta ꝑsentia. sicut ꝓz in monacho sibi seruīcte de supbia tēptato. Unde fact⁹ ē ꝓnceps monachoꝝ. Tert⁹ fuit Helyas q̄ latēs in spelūca pastus est a deo ministerio corui deferētis ei panes ⁊ carnes. Sic beatus bñdict⁹ post mortē romani monachi refect⁹ est in die pasche: dū latitaret in specu ꝓ quendā sacerdotē a deo missū

Quart⁹ fuit helyseus q̄ stās in cellula sua cognouit q̄d egerat Giezi puer ei⁹ in via cū Naamā Syro. vt dr̄. iiij. Reg. v. etiā cū quidam maceriā succidisset ⁊ caderet ferrū securis in aquā. tulit helyseus manubriū ⁊ ferrū enatauit. vt dr̄. iiij. Reg. vi. Sic beat⁹ benedict⁹ spū ꝓphetico cognouit monachos extra monasteriū comedisse. Similit cū circa monasteriū ei⁹ quidā cum falcastro vepres abscideret: ferrum de manubrio ꝑsiliens in quendā lacū profundū cecidit. cuncq; ille de hoc nimis angustiaret: vir dei manubrium in lacu posuit. ⁊ mox ferrū enatauit.

Quarto memoria beati

bñdicti est in bñdictiōe aplorū: quib⁹ assimilat⁹ in ꝙtuor. Prio in humilitate subiectione. Unde dr̄ Matth. xviij. Cū accessēt discipuli ad iesum dicētes. Quis putas maior est in regno celoꝝ: ⁊ aduocās iesus paruulum statuit eū in medio eoꝝ ⁊c. Sic beat⁹ bñdictus iuxta numerū. xij. aplorū. xij. grad⁹ hūilitatis distīxit: ⁊ in vita sua obseruauit. Secundo in ecclesiarū fundatione. Nā aplī discurrentes p mūdū nouas ecclias fundauerunt: ⁊ xpo dedicauerūt. Sic beat⁹ bñdict⁹ iuxta numerū. xij. aplorū. duodecī monasteria cōstruxit: ⁊ ea monachis repleuit. Tertio in prolis ꝓpagatione. Nā aplī sua ꝓdicatione multos filios genuerūt xpo spualiter i. Cor. iiij. In xpo iesu p euāgeliū ego vos genui. Sic beat⁹ bñdict⁹ p regulā suā innumerabiles filios genuit. Dcur. xxiij. Benedictus in filijs asser. fit placēs fratrib⁹ suis. multos em̄ filios spualiter generauit. generatos temporalib⁹ subfidijs enutriuit. nutritos ad promotiones ⁊ abbatias promouit.

Quarto in miraculoꝝ opatiōe. Nam q̄dā miracula fecit in elemētis. i. in igne purgatorij. Sicut q̄n ꝓ monialib⁹ defunctis orauit. In igne fantastico quē suis meritis extinxit. In aere q̄n lucē celestē aspexit. In aqua q̄n placidū puerū liberauit. In ēra q̄n aquā de terra pduxit. In celo: q̄n aiam sororis in specie colūbe ascēdentē vidit. In morte hominis q̄n monachū quē diabol⁹ ex ruina parietis oppresserat liberauit. Post mortē hominis q̄n monachū q̄ ad parētes vi fradag fine bñdictiōe iuerat adiuuit. ⁊ sic de alijs.

Quinto memoria beati be

nedicti ē in bñdictiōe martyrū: Quis em̄ nō fuerit martyr effectu. ardētissime em̄ desiderauit martyriū affectu. q̄ ꝓz q̄druplici sigmo. Prio ex feruēti deuotiōe p iugē dñice passionis recordatione. pś. Iuringuat ꝑ ruus in sanguīe. Secūdo ex monumēti aptione. Fecit em̄ sibi monumētū apiri. q̄ indicat mortē di alacritatē. Job. iij. Gaudent vehemēt cū inuenerint sepulchrū. Tertio ex loci veneratiōe. fecit em̄ se cōferri in ecclīa vt prestaret dei bonitatē ꝓpt bñficia recepta. Quarto ex diuina reuelatiōe. predixit em̄ diem sui obitus ⁊ sacramentuꝫ eucharistie deuotissime suscepit.

Sexto memoria beati be

nedicti est in bñdictiōe cōfessoꝝ: quoꝝ vita ūmirat⁹ est quo ad quattuor. Primo in cō passione. Greg. Benedict⁹ religiosus ⁊ pi⁹ puer cū nutrice suā flere conspiceret. illi⁹ dolori cōpassus est: ⁊ ideo meruit diuinā misericordiā cōsequi. Secūdo in oratione. ideo meruit exaudiri. Ecc. iiij. In oratione dierū exaudierur. Tertio in lectione. ideo meruit diuina sapiētia impleri. i. Thi. iiij. Attende lectioni: exhortationi ⁊ doctrine. Quarto in efficaci locutione. ideo meruit plures deo lucrari. Greg. Dum ei cibos deferrebant corporis: ab ei⁹ ore verba referebant vite. ꝓz ex miraculo dolij qō impletum est oleo tempore illi⁹ magne famis ⁊c.

Septimo memoria beati

benedicti est in bñdictiōe virginū. Fuit em̄ virgo-mēte ⁊ corpore. Greg. A puericia corsemie gessit: eratē quidē mozib⁹ transiens. nulli animū suū voluptati dedit. istud patet q̄druplici signo. Prio qz fuit talis i senectute q̄lis i iuuētute. nā ꝑseuerauit i eadē fortitudine operis. pś. Fortitudinē meaz ad te custodiā. Secūdo quia perseuerauit in eadem alacritate mētis. Prouer. xvij. Animꝰ gaudēs etatē floridā facit. Tertio quia fuit in eodē calore amoris. Cāt. viij. Fortis ē vt mors dilectio. Quarto quia semp ꝓfecit in dei cognitiōe. Unde mūdana ⁊ trāsitoria sibi deſtipuerunt. Esa. xlviij. Implebit dñs splendoribꝰ aiam tuam.

Octauo memoria beati be

nedicti est in benedictione electoꝝ. Nomē em̄ eius sicut ceteroꝝ sanctoꝝ est magnificatum quadrupliciter. Primo quia semp est coram oculis diuine maiestatis pś. Notabile nomē coꝝ coram illo. Secūdo qz in honore habetur ab angelis. ij. Reg. vi. Feci tibi nomen grande iuxta nomen magnoꝝ. Tertio quia est scriptū in celis Luce. x. Gaudete quia noīa vestra scripta sunt in celis. Quarto quia honorat⁹ ab oīb⁹ ecclesijs. Eccli. xliij. Sapientiā sanctoꝝ narrant populi ⁊ laudem eoꝝ nunciat ecclesia. nomina autez eoꝝ vi. in sāculū seculi.

Nono memoria beati be

nedicti est in benedictiōe cōtemplatiuoꝝ. Sicut em̄ lucerna accensa extinguit aut per negligentiā aut nimiam abundantiā aut ꝓ nimiam penuriam. Sic contemplationem mentis quidā perdunt per negligentiam. vt virgines fatue. Matth. xxv. Quidam per nimiam abundantiam. pś. Prodijt quasi ex adipe iniquitas eoꝝ. Quidā per aduersitatem illatam. Eccl. xxi. Cor fatui quasi vas confractum: omnē sapientiam non tenebit. Beat⁹ autē benedict⁹ fuit expedit⁹ ad ambulandū ne corpesceret per negligentiā. ideo dicit Deut. xxxij. Ferrum ⁊ es calciamētū eius. Fuit em̄ calciatus ere. quia nō marcescebat ꝑ prosperitatem nimiam. Fuit etiā calciatus ferro. vt esset firmus cōtra aduersitatem illatā. vnde quia fuit in contemplatione assiduus meruit celestibus reuelationibus illustrari. pś. Reuela oculos meos et considerabo mirabilia de lege tua. In cuius signum visio quedam vtiq; certa monstrata est vni fratri morianti in cella ⁊ alteri longe posito. viderunt nāq; viam pallijs stratam atq; innumeris choruscam lampadibus a cella sancti benedicti versus oriētez vsq; ad celum tendentē. Cui venerando habitu vir desuper clarus assistens. Cuius esset via quam cernerent inquisiuit. quib⁹ cuꝫ nescire se dicerent ait. Hec est via qua dilectus domini benedict⁹ celū ascendit. Sicq; certificati sunt ambo pariter.

Decimo memoria beati

benedicti est in benedictiōe actiuoꝝ. nā ere ctus ūi⁹ man⁹ discipuloꝝ vitā finiuit. Quidam em̄ moriunt iacentes: qui a bonis operibus vacauerunt. Quidā prostrati qui per pcīm corruerūt. Quidā claudi: qui fidē sine operib⁹ habuerūt. Quidā ab infirmitate sanati sunt: q̄ post pcīm ad penitentiā redierūt. Quidā erecti sunt. sic viri serī: qui a pcō sūt liberati: bonis operib⁹ pleni ⁊ in intentione recti. Mos diffe rentias tangit aplus. Heb. xij. Remissas manus ⁊ genua soluta erigite: ⁊ gressus rectos facite pedibus vestris: vt non claudicans quis erret: magis aūt sanetur. Beatus aūt benedict⁹ in signū rectitudinis sue actiuitatis inter discipuloꝝ manus imbecillia membra sustentans. erectis in celum manibus steric ⁊ vltimū spiritum inter hꝫ oratiōis efflauit. Ideo vt dicitur Esa. xxxiij. Regem in decore suo videt scilz iesum xpm per infinita secula. Amen.

In festo annunciationis beate Marie virginis Sermo.xxiij.

Uomodo fiet istud

Luce.i.ꝛ in euangelio presentis solẽnitatis. Beatus Bernard⁹ in quadã epla dicit sic. Nemo hominuꝫ nouit nec nosce potest ad plenũ. Quid boni ad gr̃am, quid congruentie ad sapientiã, qd decoris ad gloriã quid cõmodi ad saluẽ. penes seipam cõtineat hui⁹ venerandi misterij, scz humane redemptionis: inscrutabilis altitudo, hec ille. | Super quo talem moneo questionẽ. Utrum ad generis humani post lapsum reparationẽ: congruũ fuerit subsecꝙ verbi dei incarnationẽ. Ad istam q̃stionez rñdent tres doctoꝛes noui testamẽti. Primus est beat⁹ Aug̃l.li.xiij.de trinitate dicẽs sic. Ostendam⁹ nõ aliũ modũ possibilẽ deo defuisse: cui⁹ potestati omnia equaliter subiacent: sed sanande miserie nostre conuenientioꝛem aliũ modũ non fuisse. Secũdus est Damascen⁹ in p̃ncipio tertij libꝛi: dicẽs sic. Per incarnationis misteriũ mõstrat simul bonitas: sapiẽtia: iusticia ꝛ potẽtia: vel virt⁹ dei. Bonitas quidẽ q̃m nõ despexit propꝛij plasmatis infirmitatẽ. Justicia vo q̃m hominem victo non aliũ facit vincere tyrannuꝫ necꝙ vi eripit et morte hoiem. Sapiẽtia vo q̃m inuenit difficillimi decẽtissimã solutiõez Potentia vo siue virt⁹ infinita: qꝛ nihil est maius q̃ deũ fieri hoiem. hec ille. Tertius est sanct⁹ Tho.iij.parte.q.i.arti.xi. dicẽs sic Aliqua satisfactio põt dici sufficiens dupliciter. Uno modo perfecte qꝛ est cõdigna p quandã adequationẽ ad reparationẽ cõmissi culpe. ꝛ sic hois puri satisfactio sufficies esse non potuit. Tum qꝛ tota natura hũana erat per peccꝫ corrupta: nec bonũ alicui⁹ persone: vel pluriũ poterat per equiparantiam totius nature detrimentũ recõpensare. Tũ etiã qꝛ peccꝫ cõtra deũ cõmissuꝫ quandã infinitatẽ habet ex infinitate diuine maiestat̃ Tanto enim offensa est grauioꝛ: quãto maioꝛ est ille in quẽ peccat sen delinquit. vñ oportuit ad condignã satisfactionẽ: vt actio satisfacientis haberet efficaciã infinitã: vt puta dei ꝛ hois existens. Alio modo põt dici satisfactio sufficiens imperfecte. scilz sm acceptationẽ eius q̃ est ea contenꝫ: q̃uis non sit cõdigna. ꝛ hoc modo satisfactio puri hominis est sufficiens. Et qꝛ omne imperfectũ presupponit aliqd perfectũ a quo sustentet Inde est qꝙ omnis puri homis satisfactio essi caciam habet a satisfactione xp̃i. hec Tho.

Sciendũ qꝙ congruũ fuit deũ incarnari p pter duo. Primo ppter remotionẽ mali. ꝓpter quatuoꝛ causas. Primo qꝛ p hoc hõ instruit ne sibi diabolus preferat ꝛ eum veneretur qui est auctoꝛ peccati. Unde Aug̃l. dicit.xiij.de trinit. Quãdo sic deo cõiungi potuit humana natura vt fieret vna ꝓsona superbi illi maligni spũs non ideo se audeant homini preponere qꝛ nõ habẽt carnẽ. Secundo qꝛ p hoc instruimur quanta sit dignitas humane nature ne eam in q̃nem⁹ peccãdo. Unde dicit Aug̃l.li.de vera religione. Demonstrauit nobis de⁹ q̃ excelsum locũ inter creaturas habeat humana natura in hoc qꝙ homiẽ⁹ in vo hoie apparuit. Et Leo papa dicit in ſmo.de natiuitate. Agnosce o xp̃iane dignitatẽ tuã: ꝛ diuine consoꝛs facti⁹ nature: noli in veterem vilitatẽ degeneri cõuersatione redire. Memento cui⁹ sis capitis: ꝛ cui⁹ coꝛporis mẽbꝛũ. Reminiscere q̃m exutus de potestate tenebꝛaꝛũ translatus es in dei lumẽ ꝛ regnũ. Tertio quia ad presumptionem hois tollendã gr̃a dei nullis meritis nostris precedentib⁹ in noie xp̃i nobis cõmendat. vt dicit Aug̃l.iij.de trinita. Et sic superbia hois que maximũ impedimentũ est ne inhereat deo: per tantã dei humilitatẽ redarguat atꝙ sanet. vt Aug̃l. dicit ibidem.

Quarto ad liberandũ hoiem a seruitute. Nõ quidẽ vt dicit Aug̃l.xiij.de trinit. fieri debuit fic. vt diabol⁹ iusticia hois iesu xp̃i superaretur qõ factuꝫ est xp̃o satisfaciente p nobis. Nomo ait ꝑus satisfacere non poterat pro toto humano genere: deus ait satisfacere nõ debebat. vnde oportebat deũ ꝛ hominẽ esse iesum xp̃m. Unde Leo papa dicit in ſmone de natiui. Suscipitur a maiestate humilitas. a virtute infirmitas. ab eternitate mortalitas: vt quod nostris remediis ꝛgrediebat, vnus atꝙ idez dei ꝛ hoim mediaꝛ ꝛ mori ex vno: ꝛ resurgere posset ex altero. Nisi enim esset verus deus: nõ afferret remediũ nisi esset verus hõ: non preberet exẽplũ. hec ille. Secũdo congruũ fuit deũ incarnari ꝓpter ꝓmotionẽ hois in bono. Primo quãtum ad fidẽ que magis certificat ex hoc qꝙ ipsi deo loquenti credit. Unde Aug̃l.dic.xi. de ciui.dei. Ut homo fidentius ambularet ad veritatem ipsa veritas dei filius homie assumpto: constituit atꝙ fundauit fidem.

Secundo quantũ ad spem que per hoc mꝛ

time erigitur. Un Aug̃l.dic.xiij.de trinita. Nihil tam necessariũ fuit ad erigendã spem nostrã q̃ vt demonstraretur nobis quantũ diligeret nos de⁹. Quid vero huius rei isto iudicio manifestius q̃ qꝙ dei filius nostre nature dignatus est inire consoꝛtiũ. Tertio quantũ ad charitatez que maxime per hoc excitatur. Un Aug̃l.dicit in lib̃.de catheꝛizandis rudib⁹. Que maioꝛ causa est aduẽtus dñi nisi vt ostẽderet de⁹ dilectionẽ suaꝫ in nobis: Si amare pigebat: saltẽ reamare nõ pigeat. Quarto quãtũ ad rectã opationem in qua nobis exemplũ se prebuit. Un Aug̃l.dicit in quodã sermone de natiuitate dñi. Nõ sequẽdus nõ erat q̃ videri poterat Deus sequẽdus erat q̃ videri nõ poterat. Ut ergo exhibereꝛ hoi ꝛ qui ab homiẽ videreꝛ: ꝛ quẽ hõ sequereꝛ deus fact⁹ est hõ. Et sic plenã participationẽ diuinitatis que vere est hois beatitudo ꝛ finis humane vite possideret. Un deus assumendo carnem suã maiestatẽ nõ minuit: si ex hoc nob̃ appꝛopinquare voluit ꝙ incarnationez vt magis nos ad se cognoscendũ attraheret. Unde pater quomodo fiet istud. scilicet tãtum sacramentum incarnationis.

Fiet istud
Justoꝛum consilio.
Angeloꝛum ministerio.
Uirginis arbitrio.
Deuoꝛum obsequio.

Primo fiet istud sacramentũ incarnatiõis iustoꝛ. filio. Quoniã dyabolus humani generis inimic⁹: veritatis aduersari⁹: caput scelerũ: princeps oĩm vitioꝛ: fusoꝛ malarũ cogitationũ: inuẽtoꝛ mortis: ꝛ pater oĩm maloꝛ. insatiabilis homicida: inuidẽs hoi calido stercoꝛe in oculos dormientis immisso ipm miserũ hoiez excecauit multis bonis atꝙ virtutibus spoliauit pirer ꝛ pemit s. naturalib⁹ ꝛ gratuitis atꝙ in sui seruitutẽ captiuauit. sup quo putabat se exercere pratez ꝓpetuo eo qꝙ ipso bedientia cecidisset. qꝛ qui facit peccatũ est seruus peccati. ꝛ a quo quis superatus est eius seru⁹ est. Nouerat tñ deũ oipotentẽ sue volũtatis arbitrio homis morbo exhibere medicinã ꝛ remediũ. non tñ nisi ꝙ eus qui solueraꝛ damna fraudis cõmisse. Ideo cõcludebat qꝙ necꝙ de⁹ q̃ pati non debet: necꝙ homo qui impotens erat satisfacere poteꝛat. propterea mirabatur qꝙ sacra scriptura ꝓnũciaret xp̃m venturũ nescicns qꝙ ex homine qui pati põt. ꝛ ex deo qui est oipotens posset ꝓstitui vnus redẽptoꝛ. Uno in superbia semꝙ crescẽs deridebat multũ sanctos qui erant in lymbo. ꝛ frequenter super flumia babylonis interrogabat verba cantionũ a captiuis dicens. Eligite ex vobis virũ qui descendat mecũ ad singulare certamen: veniat ꝛ liberet vos. atꝙ exprobrabat fidelitatẽ sanctoꝛ in obseruantiã legis dei ꝛ dicebat. Uanus est oĩs q̃ seruit deo: ꝛ qõ emolimẽtũ qꝛ seruiuistis ei: Ubi sunt dij vestri in quib⁹ habebatis fiduciã: Surgãt ꝛ opitulentur vobis: ꝛ in necessitate vos pregãt. Talia impropabat sctis assidue in illa magna valle miserie, vbi pseuerabãt gemitib⁹ sauciati. cũ se noscerẽt de plateis supne syõ exules filij eue. Collegerũt tandẽ ꝓfilij patriarche ꝛ pphete vt ꝙ pace acq̃renda legationẽ dirigerẽt deo suo. Dauid ait exurges in medio coꝛ dicit. Cõgregate illi sctos ei⁹ q̃ ordinauerũt testiñ ei⁹ sup sacrificia. Uno la deo sacrificiũ laudis ꝛ redde altissimo vota tua. Die em dicit de⁹. Inuoca me in die tribulationis: eruã te ꝛ honorificabis me. Sacrificiũ laudis honorificabit me: ꝛ illic iter quo ostendã illi salutare dei. Placuit dicꝫ dauid. ꝛ habita diligẽti inq̃sitioe: elegerunt q̃tuoꝛ pces magne sctitatis. s. Esayã Jeremiaz Job ꝛ Dauid. quos statuerũt in medio ꝛ dixerũt. hi sunt viri in ie in q̃b⁹ perseuerat bona hereditas. Naz Esayas futura rerũ in xp̃o ꝛ ecclia p̃uidit dño reuelãte Jeremias sctificat⁹ est in vtero mris a deo ꝛ in ꝓphetã gentibus dat⁹ est. Job erat vir simplex ꝛ rectus ac timẽs deũ ꝛ recedẽs a malo. cui similẽ in terra nõ inuenit de⁹. Daꝫ vero testimoniũ habuit a deo dicẽte. Inueni hoiem sm coꝛ meũ. Jsti sunt viri sctꝫ quos elegit dñs in charitate nõ ficta. ꝛ dedit illis ꝓuideriaz ꝛ virtutẽ. Pergãt itaqꝫ in spũ ad dñm oꝛates p salute oĩm. Et flentes dixerũt. Exaudiat dñs oꝛones nras ꝛ recõciliet⁹ nob̃: nec nos deserat in tpe malo De⁹ misereat nostri ꝛ bñdicat nob̃: illuminet vultũ suũ super nos ꝛ misereat⁹ nostri. His dictis prexerũt isti q̃tuoꝛ viri ad dñz p salute generis hũani depcaturi. Primo surrexit Esayas purgat labijs ꝛ hũiliꝫ sic exoꝛsus est. lxiij.c. Utinã dirũperes celos. ꝛ descenderes vt notũ fieret nomẽ tuũ inimicis tuis. A facie tua gẽtes turbarent̃. Ecce tu irat⁹ es qꝛ peccauim⁹ ꝛ facti sum⁹ vt inmũ

dus oẽs nos: q̃si pann⁹ mẽstruate vniuer-
se iusticie nr̃e. nõ est q̃ invocet nomẽ tuum
t surgat t teneat te. t nunc dñe p̃r nr̃ noster
es tu: nos vero lutũ tu fictor nr̃ t opera ma
nuũ tuarũ oẽs nos. Ciuitas scĩa tua deserta
facta ẽ: syõ deserta facta ẽ: hierl̃z desolata ẽ: do
mꝰ sanctificatiõis t glie nr̃e. Ne irascaris dñe
saris t ne vltra memineris iniquitatis nr̃e.
Ecce respice dñe: pplꝰ tuꝰ oẽs nos. Ciuitas de
siderabilia nr̃a versa sunt in ruinas. Nũqd
sup his p̃tinebis te dñe. tacebis t affliges
nos vehemẽter. hec ibi. Tũc deus p̃r rndit
Esaye dicẽs illud. lxiij. c. Ecce ego ad gen-
tẽ que nesciebat me t que nõ invocauit no
men meũ. Expãdi manꝰ meas tota die ad
pplm incredulũ q̃ gradit̃ in via non bona
post cogitatiões suas: pplus q̃ puocat me
ad iracundiã: ante faciẽ meã semp. Qui di
cũt recede a me nõ appropinques mihi: q̃
imũdus es. ecce scriptũ est corã me non ta
cebo: sed reddã t retribuã in sinũ eoꝝ iniq̃
tates vras t iniq̃tates patrũ vestroꝝ simꝫ
Dec ibi. Resumptis viribꝰ Esayas dixit il
lud. lvij. c. Justus perit t nemo est q̃ recogi
tet in corde suo t viri misericõdie colliguntur t
nõ est q̃ intelligat. A facie enĩ malicie colle
ctus est iustꝰ. Veniat ergo pax t requiescat i
cubili suo. hec ibi. Irasꝰ dñs respondit illud
qõ ibi sequit̃. Sup quẽ dilatasti os tuum t
eiecisti linguã. Nunqd vos filij sceleste t se
men mendax. Nunqd sup his nõ indigna-
bor: Terrisꝰ ait Esayas fugit a facie domi
ni t ad suos reũsus cũ lachrymis ait. Ob-
stupescite pplẽ meꝰ conturbamini confidẽ
tes erunte vos t cõfundamini plangite su
per regionẽ desiderabilem. quoniã non est
pax impijs dicit dominus. Secundo perre
xit Jeremias ad dominũ loquens̃q verba
pietatis cũ planctu ait. Recordare domie
qd acciderit nobis intuere t respice obpro
briũ nostrũ. Pupilli facti sumus absq; pa
tre: matres nostre quasi vidue. Patres no
stri peccauerunt t non sunt: t nos iniquita
tes eoꝝ portauimus. Serui dominati sunt
nostri: non fuit qui redimeret de manu eo-
rum. Defecit gaudiũ cordis nostri: versus
est in luctus chorus noster. Cecidit corona
capitis nostri: ve nobis quia peccauimus.
Tu autem domine in eternũ permanebis
solium tuum a generatione in generationẽ
Quare in perpetuum obliuiscẽris nostri: de
relinquens nos in longitudinem dierum.
Conuerte nos dñe ad te t conuertemur;
innoua dies nostros sicut a principio. Sz
proiciens repulisti nos: iratꝰ es contra nos
vehementer. Tunc dominus respondit di
cens illud Jere. xv. Si steterint moyses t
samuel coram me: non est anima mea ad po
pulũ istũ. Eijce illos a facie mea vt egredi
antur: tu reliquisti me retrorsum abijsti. Et
extendã manũ meã super te: t interficiã te.
Resumptis viribus dixit iterũ Jeremias
illud. viij. c. Dolor meus super dolorẽ in me
cor meũz merens. Ecce vox clamoris filie
populi mei: de terra longinq̃. Nunquid dñs
non est in syon: aut rex eius non est in ea:
aut non est medicus ibi. Quare non est ob
ducta plaga filie populi mei. Iratus dñs re-
spondit illud Jere. xi. c. Tu ergo noli orare
pro populo isto: t ne assumas p eo laudes
t orationẽ. Quia non exaudiã in tempore
clamoris eoꝝ ad me in tempore afflictiõis
eoꝝ. Dixit iterũ Jeremias illud. xv. c. Dñe
deus prophete dicebant eis. Non videbitis
gladiũ. s. pene inferni t fame. s. diuine visio
nis nõ erit in vobis: sed pacẽ verã dabit in
loco isto. Rndit dñs Jeremie. Falsi pphe
te vaticinantur vobis in nomine meo. Nõ
misi eos t nõ precepi eis neq; locutus sum
ad eos. Visionẽ mendacẽ t diuinationes
fraudulentã t seductionẽ cordis sui pphe
rant vobis. Idcirco in gladio t fame cõsu-
mentur prophete illi t populi quibus pro-
phetauerunt. Territus autẽ Jeremias fu-
git a facie dñi t ad suos reuersus cũ lachry-
mis ait. Deducant oculi mei lachrymas p
die t nocte t non taceatur: q̃m contritione
magna p̃trita est virgo filia populi mei pla
ga pessima vehement. Tertio perrexit Job
ad dñm loquẽs amaritudines cordis sui t
dicens illud. vi. c. Quis det vt veniat petitio
mea: t qõ expecto tribuat mihi deꝰ. Sed ta
men ad omnipotentẽ loquar t vias meas
in conspectu eius arguã t ipse erit saluatoꝛ
meus. Quare tacens consumor. Duo tm̃
ne facias mihi: t tũc a facie tua non absc̃o
dar. Manũ tuã lõge faca me: t fortitudo
tua non me terreat. Voca me t ego respõ
debo tibi. Sed quãtus ego sum qui respõ
deam ei t loquar verbis meis cum eo. Et
hec sit mihi consolatio vt affligens me nõ
parcat nec contradicam sermonibus suis.
Que est enim fortitudo mea vt sustineam
aut quis finis meus vt patienter agã. Nec
fortitudo lapidum fortitudo mea: nec caro
mea enea est. Ecce non est auxilium mihi in

me. Nolo multa fortitudine contendat me
cũ: nec magnitudinis sue mole me premat
Proponat equitatẽ contra me: t tũc perue-
niet ad victoriã iudiciũ meũ. Tunc domi-
nus respondit Job dicens illud. xxxviij. c.
Quis est iste inuoluens sententias sermo-
nibus imperitis: Nunquid irritũ facies iu-
diciũ meũ t condemnabis me vt tu iustifi
ceris: Quis enĩ resistere potest voluntati meo
aut quis dedit mihi ante t reddã ei: Omia
que sub celo sunt mea sunt. Non parcã enĩ
verbis potentibus: t ad deprecandũ compo
sitis. Resumptis viribus Job humiliter vt
molli sermone frangeret iram dei ait. xlij. c.
Scio quia omnia pores: t nulla te latet co
gitatio. Ideo ĩsipienter locutus sum t que
vltra modũ excedunt scientiã meã. Idcir-
co meipse reprehendo t ago penitentiaz in
fauilla t cinere. Iratus dñs respondit Iob
dure, dicẽs illõ. viij. Usquequo loqueris ta
lia t spiritus multiplex sermonis oris tui.
Numquid deus supplantat iudiciũ: t omni
potens subuertit quod iustũ est. Nunquid
deo comparari potest homo etiaz cũ perfe-
cte fuerit scientie: Quid prodest deo si iust⁹
fueris: aut quid ei conferes si ĩmaculata
fuerit vita tua: Numquid timens arguet te
t veniet tecũ in iudiciũ: t non propter ma
liciam tuã plurimã t infinitas iniquitates
tuas: Territus autẽ Job fugit a facie do-
mini: t ad suos reuersus cũ lachrymis ait,
Cogitationes mee dissipate sunt torquen-
tes cor meũ. Pereat dies in qua natus sum
t nox in qua dictũ est cõceptus est homo.
Quare non in vulua mortuus sum: egres-
sus ex vtero non statim perij: Quare data
est misero lux t vita his qui i amaritudine
anime sunt: Quarto perrexit dauid cũ psal
terio ad dominum t ait. Ad te domine cla-
mabo deus meus: ne sileas ne quondo ta-
ceas a me t assimilabor descendentibus in
lacũ. deus meus clamabo per diẽ t non ex-
audies. Ecce propter te mortificamur tota
die. estimati sum⁹ sicut oues occisionis vbi
sunt misericordie tue domine: sic iurasti da
uid in veritate tua. Tu dixisti. Clamabit ad
me t ego exaudiã eũ cũ ipo sum in tribula
tione: eripiã eũ t glorificabo eũ. Exurge q̃
re obdormis dñe: exurge t ne repellas in fi
nẽ. Educ de carcere animas nostras vt cõ-
fiteamur nomini tuo dñe. Exurge dñe ad-
iuua nos t redime nos. Rndit dñs ad da
uid dicẽs, Quis est hõ q̃ viuet t non vide
bit mortem: eruet aiam suã de manu inferi.
Interroga p̃rẽ tuũ: quoniã iniq̃tatez me
ditatus est in cubili suo: astitit omnivie nõ
bone: maliciã autẽ non odiuit. Dilexit ma
luciã super benignitatẽ: iniquitatẽ magis lo
qui q̃ equitatẽ. Dilexit omnia verba preci
pitationis. Ecce mater tua parturiuit iniu
sticiã concepit doloꝛẽ t peperit iniquitatez,
Lacũ apuit t effodit eũ: t incidit in foueã
quã fecit. Cõuerteatur doloꝛ eius in caput
eius: t in verticẽ ipsius iniquitas eius des-
cendet. Resumptis viribus ait dauid. Ti
bi domine derelictus est pauper: orphano
tu eris adiutoꝛ. Desideriũ pauperũ exaudi
uit dominus: preparationẽ cordis eoꝝ au-
diuit auris tua: quoniã requirẽs sanguinẽ
eoꝝ recordatus es. non es oblitus clamoꝛ
rem pauperũ. ve quid domine repulisti in fi
nem: iratꝰ est furoꝛ tuꝰ sup oues pascue tue
Memoꝛ esto congregatiõis tue quã possedi-
sti ab initio. Rndit dñs dicens. Manũ est
vobis aure lucẽ surgere: quia que procedũt
de labijs meis nõ facia irrita. Territus aũt
dauid fugit a facie dñi: t ad suos reuersus
cũ lachrymis ait. Laboraui i gemitu meo
laboraui clamãs: rauce facte sũt fauces mee
defecerunt oculi mei dũ spero in deum meũ:
quoniã abiecrus sum a facie oculoꝛ eius.
Factus sum tanq̃ vas perditũ: q̃m audiui
vituperationẽ iustoꝛũ in circuitu. Tunc oẽs
ceperunt planctũ magnũ omnis maritus
sumpsit lamentũ. t que sedebant in thoꝛo
mari: tali plangebãt spes eoꝝ p̃rita est. t
tota posteritas addinduit confusionẽ. Sic
ergo ploꝛabant in illa valle miserie t tene-
brarus: afflicti vehemẽter in mendicitate t
ferro induti confusione. Sancti patres con
uocato itẽrũ consilio: quid agendus foret.
Quo fiet istud rã profundus mysteriũ hu
mane redemp iõis. Surrexit dauid dicẽs.
Intelleri a domino q̃m in eternus seruabo
dauid misericordiã meaz t testiñ meum fi
dele ipsi. Et ponam in seculus seculi semen
eius t thꝛonũ eius sicut dies celi t dixerunt.
Nũc clamemus in celũ: t miserebit nr̃i deꝰ
noster. Tunc ait Esayas. Visiones pphe-
tarũ multiplicate sunt. Cũ egredietur virga
de radice iesse: t flos de radice eius ascendet t
Ecce ecce virgo concipiet t pariet filiũ t vo
cabitur nomen eius emanuel. t Jeremias
ait. Nouũ faciet dominꝰ super terrã: mulier
circundabit virũ. t Job ait. Vidi solẽ cum
fulgeret t lunam incedentem clare: t leta-

tum est cor meū in abscondito. Dauid vero ait. Surge dñe i requiē tuā: tu t archa sanctificationis tue. Sacerdotes ei⁹ induā̄ salutari: t sancti ei⁹ exultatiõe exultabūt. Tūc sancti patres dixerūt. Queram⁹ ergo adolescentulā virginē t speciosam: t stet coram rege t foueat eū: dormiatq; in sinū ei⁹ t celefaciat dñm nostrū regem. ūj. Regi. i. t sic reconcilietur nobis t faciat pacē. Respondit Salomon dicens. Mulieres forte quis inueniet? Cui dauid ait. Jurauit dñs dauid veritatē t non frustrabitur eū: de fructu vēteris tui ponā super sedē tuā. Respondit Salomon illud Cant. vi. Vide vt pulchra sit: suauis t decora sicut hierl'm: terribilis vt castroꝝ acies ordinata. Cui dauid ait. Os meū loquetur sapiētiā: t meditatio cordis mei prudentiaꝝ. Et ait ad sanctos patres. Voce mea ad dñm clamabo: voce mea ad dñm deprecabor: effundā in cōspectu eius oratione meā: t tribulationē meā ante ipꝫ pronūciabo. Aperiā in parabolis os meū: loquar propositiones ab initio. Benedicaꝝ dñm in omni tempore: semper laus eius in ore meo. Ju dño laudabitur aīma mea: audiant mansueti t letētur. Magnificate dominū mecū: t exaltemus nomen eius in id ipsū. Exquirā dñm t exaudiet me: t ex omnibus tribulatōnibus meis eripiet me. Vos aurē benedicite deū: t enarrate oīa mirabilia eius. Confitemini ei coram omnibus viuētibus: quia fecit nobiscū misericordiā suā. Respōderūt sancti patres t dixerūt. Adhuc tat tibi dñs auxiliū de scto: t de syon tueatur te. Memor sit dñs sacrificij tui: t holocaustuꝫ tuū pinguē fiat. Tribuat tibi dñs cor tuum t oē cōsiliū tuū cōfirmet. Letabimur in salutari tuo: t in noīe dei nr̄i magnificabimur. Impleat dñs oēs petitiões tuas: exaudiat te dñs in die tribulatōis nr̄e. Tūc dauid ūspū sec⁹ celū ascēdēs ait. Apite mihi portas iustitie: t ingressus i eas: confitebor dño. Dixerunt angeli ad semicē. Veniūt legati ex egypto: pueniam⁹ eos t sciam⁹ quid q̄rūt a deo. Et Michael archāgel⁹ ait. Quis est hō q̄ vult vitā: diligit dies videre bonos. s. redemptionis humane. Dauid aūt timēs ne sibi solito molestus fieret: humiliter respondit dicēs. Obsecro dñe de fine ab ira t derelinque furorē: noli emulari vt malignaris. Dixit ei michael. Reuela per me dominō viam tuam: t spera in domino: t dabit tibi petitiones cordis tui. Respōdit dauid dicēs. Eructabit cor meū verbū bonū: dicā ego opa mea regi. Quis ex vobis deduceret me in ciuitatē munitā: Nōne ipe dē⁹ qui repulit nos: ipse dabit nob auxiliū de tribulatione? Dixit ei michael. Vide ne diuti⁹ graues regē sermone plixo. Tu scis quoniam vir lingu osus non diligit in hac terra. Rūdit dauid dicens. Lingua mea calam⁹ scribe: velociter scribētis. Tūc ibāt angeli charitate preuenti ad dominū t dicebāt. Ademento domine dauid: t omnis mansuetudinis eius. Et ad illos ait dominus. Inuenī dauid seruuꝫ meū: oleo sancto meo vnxi eū. Et veritas mea t misericordia mea cū ipso: t in nomine meo exaltabit cornu ei⁹. Reuerſi sunt angeli ad David dicentes. Quasi protinum t quasi fratrem nostruꝫ sic te proposuimus coram domino. Veni ergo t accede ad deū t illuminare: t facies tua non confundetur. Oculi domini super iustos: t aures eius in preces eoꝝ. Clamauerunt iusti⁹ dominus exaudiuit eos: t ex omnibus tribulationib⁹ eoꝝ liberauit eos. Juxta ē domin⁹ his qui tribulato sunt corde: t humiles spiritu saluabit. Respondit dauid ad michaelem archāgelum. Factus sum sicut homo nō audiēs: imo sicut equ⁹ t mulus quibus non est intellectus. Vide domine ne fileas: ne quādo discedas a me cum fuero in conspectu dei. q̄m aduena ego sum apud te: t peregrinus sicut omnes patres mei. Dixit illi michael. Intellectum tibi dabo t instruaꝫ te in via hac qua gradieris: firmabo super te oculos meos. Firmetur manus tua t exaltetur dextera tua: q̄m mia t veritas precedent faciem tuam. Introductus ergo dauid transiens de hierarchia in hierarchiā: de ordine in ordinē pueniat ad tribunal dei vbi residebat sancta trinitas personarum in vnitate deitatis: quaꝝ cum aspexisset prostratus humiliter adorauit dicēs. Benedicat nos deus deus noster benedicat nos deus: t metuant eum omēs fines terre. Cumq; eleuasset oculos t aspiceret loci amenitatem ait. Quā dilecta tabernacula tua domine virtutum: concupiscit t defi. a. m. in atri. domi. Elegi abiectus esse in domo dei mei ma. q̄ ha. in taber. peccatorum. Beati qui ha. in do. tua do. in se. secu. lau. te. Et ait dominus ad dauid. Ego sum dominus deus tuus qui eduxi te de terra egypti dilata os tuum t ego implebo illud. Postula a me: t dabo tibi. Dauid

genē cadens in faciē suā: iterū adorauit eū dicēs, Speciosus forma pre filijs hoīm diffusa est gratia in labijs tuis. Ecce dñe dra co iste quem formasti ad illudendū nobis. Quāta malignatus est inimicus in sancto omnia te expectant vt des illis escā in tpe. Quia misericordiam t veritatē diligit deus: gratiam t gloriā dabit dñs. Non priuabit bonis eos q̄ ambulant in innocentia: dñe virtutū beatus homo qui sperauit i te. Accingere gladio tuo super femur tuū potentissime. t veni ad liberandū nos dñe deus virtutū. Oste de faciē tuā t salui erimus. Oia indurata sunt nobis. Emitte verbū tuū t liquefacies ea: t flabit spūs tuus t fluent aque gratiarū. Stabit aūt regina a dextris tuis in vestitu deaurato circundata varietate: quā tibi desponsabis in gaudio. Adducentur regi virgines post eā: proxime eius afferent tibi in letitia t exultatōe. Et ait dñs ad dauid. Omnis gloria eius filie regis ab intus in fimbrijs aureis. Cui dic. Audi filia t vide t inclina aurē tuā t obliuiscere populuꝫ tuū t domuꝫ patris tui. Et concupiscet rex decorē tuū. Deus in medio eius non cōmouebitur. Adiuuabit eā deus mane diluculo. Respondit dauid. Cōfitebor tibi dñe in toto corde meo: narrabo oīa mirabilia tua. Narrabo nomen tuū fratribus meis in medio ecclesie iustorū laudabo te. Reuersus aurē dauid ad suos cū gaudio ait. Qui timetis deū laudate eū: vniuersuꝫ semen israel: quoniā non sprenit nec despexit deprecationē pauperis. Nec auertit faciē suam a me: t cū clamarē ad eū exaudiuit me. Viriliter agite t confortetur cor vestrū omnes qui speratis in dño. Et factū est consilium magnū ante tribunal pacis inter misericordiā veritatē t iusticiā: sup mysterio humane redemptionis. Primo locuta est misericordia dicēs. Piū est boi misero nō valenti p se surgere mibi corditer subuenire. Q̄m misericordie dñi multe sunt nimis. Et misericordia dñi ab eterno t vsq; in eternū super timentes eū. Et loquens ad dominum ait. Tu exurgens misereberis syon: quia tēpus miserēdi eius q̄ venit tempus. Quia prospexit de excelso sancto suo: dominus de celo in terram aspexit. Ut audiret gemitus compeditoruꝫ: t solueret filios interemptorum. Secūdo locuta est veritas dicēs. Domine deus virtutū quis similis tibi: potens es domine t veritas tua in circuitu tuo: noni tui est. Sed tu dixisti hominē: in quacunq; die comederis ex eo morieris. Cū ergo fis deus t non mentiaris: quia non est deus vt homo vt mentiatur. ergo ista redemptio fieri non poterit? Respondit misericordia dicens. Si male dixisti terre in opere ade: salutem potest fieri non⁹ homo cui nihil de adā proueniat. t sic per eum poterit fieri redemptio ista. Numquid inuetemū proijcier deus aut non apponet vt complacitior sit adhuc: aut in fine misericordiā suā abscidet a generatione in generationē: aut obliuiscetur misereri deus: aut continebit in ira sua misericordias suas? Veritas ait. Verūtamē vniuersa vanitas omnis homo viuens. Si nouus homo fieret non maiorez fiduciā in eo habere q̄m in protoplausto. Unde ad hāc redemptionē faciendā nec homo nec angelus est ydoneus. Misericordia respondit. Facienda est hec misericordia propter me. si non propter adam. immo tu que pio affectu coniuncta mihi es: que mihi nunq; defuisti visita meā miserū hominē. deprime dyaboli tyrannidē qui tuū hoīem seducendo cōtra te iniuriose egit. Veritas ait. Vere tibi non consentire asperuꝫ t crudele foret: imo nec a me quicq; exigeres. quod nō subito concederē. Justicia videns veritatē misericordie cōsensisse ait. Quid facis o veritas. vide q̄m nullatenus tibi dimittaꝫ donec satisfeceris vsq; ad minimū quadrātē. Filius dei qui datū est omne iudiciū a patre auditis allegationibus vtriusq; partis dixit. Justicia dicit piū si adā non moriatur. Misericordia dicit periū si adā miam non consequatur. Nec est ergo diffinitiua sniā sup hoc. Fiat mors bona t habebit vtraq; q̄ petit. Obstupuerūt oēs in verbo sapiētie t dixerūt. Quō fiet istud? Mors est crudelissima: imo amarissima. q̄m mors peccatoꝝ pessima. quō ergo erit bona? Judex ait. Mors est crudelissima peccatorib⁹? iustis vero bona. Nōne mors erit bona si soluet debitū adē? si aperiet ianuā paradisi. Que responderunt. Quomodo fiet istud? Judex ait. Si moriatur quis ex charitate qui non sit dignus mori. Sermo iste bonus visus est. vtpote fidelis t omni acceptione dign⁹ si poterit inueniri innocens qui velit mori suo beneplacito t non ex debito aut malo suo merito. Veritas circuit per totum orbē

terre: ⁊ nemo inuentus est mũdus a sorde nec infans vnius diei sup terrã. Misericordia celũ omne plustrat: ⁊ in angelis minorem inuenit charitatẽ. Tandẽ redeunt misericordia ⁊ veritas que obuiarunt sibi angrie plurimũ q̃ non inuenerant ẽm latã sententiã. Tunc iustitia ⁊ pax osculate sunt. ⁊ pax ait. Vos nescitis quicq̃ nec cogitatis: quoniam omnes homines declinauerunt simul inutiles facti sunt. Non est q̃ faciat bonum non est vsq̃ ad vnũ. Hoc em̃ est iudiciũ. Qui tulit sententiã ⁊ dedit consiliũ ipse ferat ⁊ auxiliũ. Filius dei audito iudicio pacis ait. Ue video mihi onus satisfactiẽdi p homine per mortẽ imponitur. Tunc pater ait. Omnia in sapientia fecimus mundũ creando: sic omnia in sapiẽtia faciem⁹ mũdum reparando. Respondit filius. In capite libri scriptũ est de me vt facerẽ voluntatem tuã deus me⁹ volui. Annunciabo iustitiam tuã in ecclesia magna. Nõ abscondam misericordiã tuam ⁊ veritatẽ tuã a consilio multo. Holocaustũ ⁊ pro peccato non postulasti: tunc dixi ecce venio. Et sic patet quomodo in tertio cõsilio diffinitũ est quomodo fieri istud ꝛc̃ altũ sacrm̃ incarnationis.

Secũdo fiet istud sacramentũ incarnationis angelo⁹ ministerio.

Pater eterno⁹ ait filio. Legatũ oportet nos mittere ad sponsam qui eã animet ad consensum ne secreta coniugia abnuat deuota virgo. Cuius pudor illesus maneat: atq̃ ei epistolã ⁊ mandata dirigamus. Respondit filius dicens. Ira pater. Dionisia sic placitũ est ante te. Pater autẽ ait vt dicit Augusti. sermone pmo de annũciatione dñica Veni inquit o gabriel minister efficito terribilis sacramẽt: absconditũ obsecũda miraculũ. Ad requisitionẽ ⁊ redẽptionẽ errãtis adeas meis cogor descendere sedibus. Illũ em̃ quẽ ad ymaginẽ meã creaui: peccatus inueterauit: trahe efferẽ quẽ feci, obfuscauit quẽ plasmaui decorẽ. Lupus meũ depascit pecꝰ. Deserta est paradisi possessio. Lignus vite ab ignea rumphea seruatur. Clausus est voluptatis agellus. Miserere⁹ errantis ⁊ apprehendere cupio hostem. latere autẽ volo omnes celestes virtutes: tibi soli pando secretum. Ad virginem mariam perge. Vade ad animatam ciuitatem: de qua dicitur. Gloriosa dicta sunt de te ciuitas dei. vade ad rationalem meum paradisum. perge ad orientalẽ splendidã portã. vade ad meã verbi dignũ habitaculũ. perge ad secundus in terra celũ. vade ⁊ denũcia ei mee presentie ymbrem. perge ad preparatũ mihi sanctuariũ. Vade ad sponsas incarnationis filij mei mundũ thalamum natiuitatis eius. Loqre in aures rationales archana. Prepara mihi auris introitũ: sed ne conturbes nec terreas virginis animũ vehemẽter sanctuariũ appara. primã mei vocẽ gaudij proclama. Tu dicito virgini marie. Aue gratia plena, vt miserear ego malignitati eue. Audiuit angelus hec ⁊ intra se cogitabat dicens. Stupendũ est hoc miraculus: ⁊ oĩs cõscientie precellit sensum. qui in cherubin terribilis est: ⁊ in seraphin inuisibilis: ⁊ in omnibus virtutibus angelicis incomprehẽsibilis: puelle sui habitaculi presentiã reprimittit. ⁊ qui euã cõdemnauit eius familiaꝛ glorificare in tantum cogitur: vt dicat preparari sibi per aurẽ ingressum. ⁊ potest vterus capere eũ qui nõ capitur. Dec ⁊ huiusmodi angelo cogitante ait ad eum dñs. Quid turbaris ⁊ miraris o gabriel: Nũqd non prius a me missus es ad Zachariã sacerdotẽ: ⁊ natiuitatẽ Johãnis ei nũciasti: Nõne pro incredulitate sniam ei silentij p tulisti: Nũquid non condemnasti senẽ sine voce eũ esse faciens: Nunquid non decreuisti ego aũt confirmaui: Nunquid nõ nũciationis tue effectũ prosecurus est: Nunquid non effugata sterilitate concepit sterilis ⁊ nature vacatio aufugit: Nunquid nõ tunc est seges illa fertilis facta que iam arebat: Nũqd impossibile est apud me q̃cq̃ q̃ creaui omnia verbo: Cur ergo ambigis: Ad hec angelũ respõdentẽ audiamus. Domine inquit sanare culpas nature: dissolue re passionũ languoꝛẽ defunctionẽ artus ad viralem reuocare virturem: imparare nature procurationis filiorum effectum: soluere sterilitatem ⁊ vetustissimorum membrorũ vetustam ariditatẽ in viriditatis reformare statum. sterilicq̃ aruo manipulorum repente ostendere partus: opus existit tue virtutis qõ ex more perficitur. Festis est Sarra. ⁊ post illam Rebecca. ⁊ iterum Anna q̃ miserie ⁊ sterilitatis simul seruiẽtes a te libertatem acceperunt. virginem autem parere que de viro genitura non est: superat omnem legum naturam. ⁊ tuaꝛ quomodo puelle annunciabo presentiam: Te eniꝛ celi ⁊ terre non capiũt fines: ⁊ quomodo te

rus capiet virginalis: Aut quomodo ferret maria igne deitatis tue sedis: Et dominus ait. Si le fit ignis presentia in solitudine rubũ: ledet vricq̃ ⁊ mariã mea presentia. Si vero ignis ille qui figurauit diuini mei ignis e celo aduentũ. inflammabat quidẽ rubũ: non q̃t cõburebat. quod vtiq̃ dices de veritate. non in ignis flamma: sed in specie pluuie descendente. Concionãte deo mirantur sedes: stupẽt throni: potestates oẽs ac diuini exercitus silent. Pater nihilominus cum nuptialibus occupatus instat votis. Vade inquit gabriel ⁊ celeri raptu nostra illa perfice: ethereas rupe sedes: arcq̃ antiquũ pro seculo consiliuꝛ virgini nostre defer marie. Hec incolit menia parua nazareth. Angusta quidẽ illi domus: sed celi palatia patent. Cui ego vnicũ meũ quo alter charioꝛ nemo est. ⁊ vt plenius dicã alteruꝛ me donare volo ⁊ vt sit illa mater cui sum ego pater. Ne ne dubiter fidẽa que mando spiritus implebit aluũ: viscera celestis aura fouebit. Erit illa fine marito mr̃: cui sum ego fine coniuge pater. Sic mundo succurrere volo: tibi inquit hec munera dono. Jã non dicatur viuentiũ mater eua: sed maria det accipietq̃ fidẽ: ⁊ arras illi celesti munere dabis. sed regna promitte: ipius erit totũ cuius filius possidet celũ. Hec ergo cuncto celitus audiente senatu: Parer gabrieli mandata dabat. Sz ille fulmineos obtutus arcq̃ ora tonãtia pauens. archanis parat parere treinefactus imperijs: mox q̃ volatu rapido secat axem astriferuꝛ nubesq̃ profundas celer adit. Ipse per medios celi sinus: flammineos artus vibrans: ignito aere fertur donec extrema in tecta radiãs magno lumine coꝛruscãs intraret. Hec augustinus. Et sic ps quõ fiet istud tã altũ sacramẽtũ dñice icarnatõis ãgelo⁹ misterio

Tertio fiet istud tam altum sacrm̃ dñice incarnatõis virginis obsequio.

Unde Aug̃ in quodã sermone introducit beatã virginẽ sic loquentẽ. Eram inquit maria i domo mea puella iudea: et semine Dauid regis generata. Adulta facta sum ⁊ desponsata. Desponsata sum confugi ⁊ placui alteri non interueniente adulterio: sed intercedẽte spiritusancto. Desponsata suꝛ homini iudeo: ⁊ placui homini deo Desponsauit me virꝰ iudeus: ⁊ amauit me xp̃s deꝰ. Ignorauit q̃dẽ ioseph sponsus me⁹ q̃ me adamasset deus me⁹: ⁊ putauit q̃ de adulterio impgnat⁹ esset venter me⁹. Nãq̃ ignorante ioseph sponso meo venit ad me quidã magn⁹ xp̃i panimphus: nõ patriarcha prim⁹ aut pphera egregi⁹. Sed gabriel archangelus: facie rutilãs: veste coruscãs ingressu mirabilis: aspectu terribilis: ⁊ visitauit me. Hec ille. Beata virgo in domo cõsistens erat associata duodecim puellis virtuosis q̃ norant in euangelio hodie nro instruẽtes eã in tã alto sacro. Prio fuit dña secrera: que instruebat beatã virginẽ vt meditaret ea q̃ ptinebant in illo ps. Bñdixisti domine terrã tuã: auertisti captiuitatem iacob. Remisisti tc̃. Mitigasti tc̃. Conuerte nos tc̃. Nunqd ineternũ tc̃. Deꝰtu conuersus tc̃. Unde nobis dñe tc̃. Et ait dña secrera. O si veniret angel⁹ gabriel q̃ secreta mysteria dei nob revelaret. Hic em̃ tria magna hz officia. Prio assistit añ deũ. Lucee. Ego sum angelus Gabriel qui assisto semper ante deũ. Scõ est victor in prelijs Unde Gabriel prelijs prepositus est. Jõ fortitudo dei interptat vt dicit glo. Dañ. viij. Tertio reuelat secreta. Dañ. viij. Gabriel fac istã itelligere visionẽ. Eũq̃ sic meditaret ecce angel⁹ gabriel missus a deo in ciuitatem galilee cui nomen nazareth: pulsabat ad hostiũ, Statimq̃ dña secrera cucurrit ad hostiuꝛ: nec subito aperuit: sed per speculaꝛ aspiciens ait. deo gratias. ⁊ angelus ait semper. Interrogauit dña secrera. Pacificus ne ingressus tuus: Respondit angelus. Ego sum gabriel angelus missus nunciare totius mundi salutẽ deferens ad reuocationis conscriptiõ: missus ad animatũ regis angeloꝛ palatiũ preparare mũdũ sponso thalamũ: missus miles referans regis secretũ: quod cognoscit fides ⁊ non discussione quod deifice glorificatur ⁊ non inuestigatur missus ad virginem desponsatã viro cui nomen erat ioseph de domo dauid ⁊ nomẽ virginis Maria. Beata virgo ait Audiã quid loquatur in me dominus de⁹: qñ loquet pacẽ in plebẽ suã. Et sup seruos tc̃. vsq̃ gllia in terra nra. Et tunc dña secreta a puit hostiũ. Scõa fuit dña intelligentia: que instruebat beatam virginem vt peteret intellectum coꝛ que legebat. vnde ipsa dicebat, Da mihi itellectũ ⁊ scrutaboꝛ legem tuam. Cũ declaratio sermonũ tuoꝛũ illumiat: ⁊ intellectũ dat puulis. Et subito angelus ingressus ad eã dixit. Aue gra

plena dñs tecū: benedicta tu in mulieribꝰ. Aue sponsa dei genitrix imaculata, aue aia tum templū dei, aue sacrariū spiritussancti. dñs tecū in corde: dñs tecuz in vtero: dñs tecū in auxilio. Terria fuit dña erubescētia que instruxit beatā virginē ne statim rñderet. ideo cū audisset turbata est in sermone eiꝰ & cogitabat qualis essz ista salutatio, q pudicicia bz verecūdiā honestatis. Turbata est in introitu angeli cogitans ꝙ sic benedixerit ei que modestū retinens apud se ꝓpositi sancti silentiū & incognitū dñs viri le colloquiū. Stupet angelo salutāte: sibiqꝫ talis bñdicēte: nō rñ ē ausa ꝓmere loquētem. Turbata est eñ non turbatione impatientie: sed verecūdie & pauoris & admirationis ꝓpter inēsitatē luminis, q expauescit virgo de lumine ꝓpter nouā & insolitaz saluationē. Quarta fuit dña tacirumitas que instruebat beatā virginez vt cogitaret intra se altitudinē ꝙ filij diuini super substantiā generis humani. O annunciatio mirifica. O salutatio pegrina plenitudinis copiam portans & virgineū corpus illustrās. preueniens tragz indicē: preco tā preclarꝰ & miꝫ. Festinus prepat vt in pretorio virginitatis suscipi possit deꝰ maiestas. Cogitabat nāqꝫ beata virgo qualis essz ista salutatio: quia de plenitudine ipius debebāt accipe yniuersi captiui redēptionē, tristes ꝙsolatiōez, peccatores veniā, iusti gram, angeli letitiā, deniqꝫ tota trinitas gram. filꝰ dei carnis humane substantiā. Quinta fuit dña timorosa: q instruebat beatā virginē ne cito assentiret his verbis. Saluat angelus puellam viri salutatiōis ignarā, terret virgo nouitate verboꝝ, ad quā āgelꝰ. Ne timeas maria Ne ingt aspectu meo mater dñi mei terrearis. Ego conceptionis tue minister aduenio: non vt virginitatē amittas intercueni. Ipse me misit ad te qui est nasciturꝰ ex te. Ideo dicit dña timorosa. Hic est bonꝰ angelꝰ confortās & letificās. Sexta fuit dña honestas: que instruebat beatā virginē vt staret cuz oculis depressis ad terrā & cū multa modestia. Tanta enim fuit honestas eiꝰ vt nemo vnq̄ cēptationē yllā carnis de ea habuerit Nihil eñ in maria tonuz in oculis: nihil in verbis procax: nihil in actu inuerecūdū: nō gestus fractior: nō incessus solutior: nō vox petulātior. Ne timeas maria neqꝫ expauescas ꝙgo prū: neqꝫ metuas neqꝫ formides nullū inexpta: tm̄ crede & cōcepisti: ama & peperisti. Qm̄ inueniſti grām apud deum. Quā gratiaz. Dei & hoim pacē: mortis destructionē: vite repanonē. Concipies eñ & paries filium: non cuiuslibet meriti hoiem sed totius seclī saluatorē. Recole maria in libro Esaye ꝓphete virginē quā pariturus legisti & gaude & exulta: q tu esse meruisti tu ibi ꝓfigurata es virgo. Ecce tu in vtero ꝛcipies: nō de viro: sī de spiritu sancto, grauida eris & incorrupta manebis. Paries q̄ dem filiū: & virginitatis non patieris detrimentū. efficieris grauida: & eris mater semper intacta. Septima fuit dña prudentia q̄ instruebat beatā virginē vt sic prudēter responsionē temperaret q̄ hoc fieri posse non dubitaret: sī de modo fiēdi interrogaret. iō ipsa ait. Quō fiet istud: qm̄ virū nō cognosco: habebo filiū & nescio virū. portabo fetū que fugio partū. Quō vacuo vtero generabo: vnde prebebo lac labijs infantis sugere postularis: Octaua fuit dña virginitas: q̄ instruebat beatā virginē vt qō semel vouerat ꝓpetuo obseruaret, ꝓpterea angelus ait, Noli expauescere: noli de tue virginitatis ꝓmanentia sollicitudinez gerere, Intacta manebis: de ꝑple gaudebis: sine cōtactione mortalis viri efficieris nup̄ altissimi, pinde nō est qō metuas: sī inde est qō gaudeas. Tūc eñ dolor sequeret partum si ꝓcederet libido ꝛceptū. Nūc vo spūssanctus supueniet in te: & virꝰ altissimi obumbrabit tibi, i. refrigerabit tibi sub vmbraculo spūssci, ne in feruore ꝛcupiscētie correaris Erit in te ꝛceptio: & nō cōcupiscētie libido. Nō eñ erit estus vbi vmbrā faciet spūssanctus. Nona dñs fuit obedictia: q̄ beatā virginē instruebat tā grandi sacramēto assensum ꝑbere dicēs. O btā maria seculū oīe captiuū: tuū depcat assensum. Te deꝰ nuncio sue fidei assistere fecit. Noli morari virgo nūcio: festinā & rñde verbū & suscipe filiū. Tunc maria sic salutata fic ꝓfortata fic de magnifica, ple letificata: fic de pudore certificata. Ecce statim surrexit: genua in terram fixit: terrā osculata fuit: oculos ad celū lenauit: brachia ad celuz extendit. Et sic cū magno gaudio dixit. Ecce in quo notatur ꝓmptitudo obedientie. Decima fuit dña humilitas que instruebat beatam virginez vt de se non alta sapret dicens. O veneranda virginitas. O predicāda humilitas ab angelo mater domini appellaris: sed re ancillam domini ꝓfitearis: ideo ipsa ait. Ecce

sunt bibentes aquā intinctā reliquijs bti petri. Etiā frater Jobes ꝓlonꝰ ordinis nr̄i cū apud bononiā quartana laborareꝫ. tādē in festo bti petri mar. q̄ erat sermocinaturꝰ ad clerū, deuotissime se deuouēs meritꝫ scti ē plenissime sanatꝰ. Vicesimū primū foliuz nr̄e buiꝰ rose est Ezechie sanatio. Naz vt dr̄ Eccl. xlviij. Fecit ezechias qō placuit deo et fortiter iuit in viā dauid ꝓris sui. In diebus ipi⁹ retro rediit sol: & addidit regi vitā. Sic beatꝰ petrꝰ mar. ꝓmo cū quidā naute caligine noctis maris ꝓcellis pene naufragarent ad īmocatōnē eiꝰ, in antēna cū luminaribꝰ accensis apparuit, ornīqꝫ obscuritate fugata. nox illa tam caliginosa in die clarissimuz cōmutat: mare q̄uit: ventꝰ cessauit a tēpestate. saniqꝫ & incolumes naute ipso die ianuam puenerūt. Secūdo cū q̄dā magister grāmatice in ꝓuincia Taurbonie apud tholosam plurimū detraheret scītati bti petri mar. de quodā sanguīe q̄ miraculose apparuerat in digitis quarūdā mulierū filantiuz in festo ꝓdicti martyris: granibꝰ febribꝰ correptus vicinꝰ morti desperatōe medicoꝝ: totum se deo & sancto petro martyri deuouēs mox sanatꝰ est. Vicesimūsecūdū foliū nr̄e buiꝰ rose est Josie ampliatio. de q̄ dr̄ Eccli. xlix. Memoria ioſie in compositiōe odoris ꝑe est directꝰ diuinit⁹ in penitētia gētis vt tulit abhoiatōes impietatꝫ & gubernauit ad dñm corꝫ ipi⁹: & in diebꝰ petroꝝ corroborauit pietatē. Idē dr̄. iiij. Reg. xxiij. Sic beatꝰ petrus martyr vt ampliaret fidē iesu xp̄i, abstulit abominationes demonū vexantiuz & inducentiū plures ad pcm̄. vt ps de euphemia diocesis mediolanēsis, q̄ septē annis a demonibꝰ vexata, maxime diebꝰ ōnicis & festiuis cum missa celebrareꝫ: meritꝫ scti petri martyris est ꝓfecte sanata. Etiaz nerbona septē annis a demonibꝰ agitata & hereticо quodā q̄ Cōradus de landriano vocabatur maximo quidē nigromātico nō valente eaz tenere meritꝫ scti petri martyris liberata est & nigromantie abiurata oīmi hereſi & incātationibꝰ demoniozꝝ ad fidē catholicā cōuersus est. Vicesimūtertiū foliū nostre huius rose est Jeremie ꝓnūciatio, de quo dr̄ Eccli. xlix. Male tractauerūt illū q̄ a ventre mris cōsecratꝰ est ꝓpheta. Sic beatꝰ petrꝰ mar. cōsecratꝰ a deo ꝓpheta spūsctō plenꝰ: q̄tuor ꝓdixit. Prīo nāqꝫ transiens cū fratre gardo tridentino, iuxta quoddā castrū hereticoꝝ noie gather, p annū añ passionē suaz dixit illi socio. Istud castrū destruet ꝓ fide, & nazariꝰ & desideriꝰ duo epi hereticoꝝ q̄ ibi sepulti sunt cōburent in curia ipi⁹ castri. qō ira euenit ministerio fratrū inq̄sitoꝝ ꝙ hereticos. Secūdo dū in ōnica i ramis palmarū beatꝰ petrꝰ mar. ꝓdicaret mediolani vbi erat vtriuscꝫ ꝓpli maxia multitudo. s. virorū & mulierū: dixit alta voce. Scio p certo q̄ hereticі tractāt mortē meā & p morte mea ꝑficere cupiunt & iam deposita: sī faciāt qō volūt: q̄ deteriꝰ faciā eis mortuus q̄ viuꝰ: q̄infra mensem ab eis occisus ē. Tertio dū q̄dā matrona noīe Girolda. xiiij. annis a spiritib⁹ īmūdis fuisset obsessa & nulli⁹ auxilio iuuari posset, tandē veniēs ad scm̄ petrū mar. postulauit ei⁹ suffragiū, cui sancꝰ rñdit. Cōfide filia q̄ & si modo qō postulas impetrare non vales. nouo mīro post a me plenarie obtinebis: qō & factū est. nam post passionē eiꝰ ꝓdicta mulier accedens ad sepulcbrū bti petri martyris: ꝑfecte fuit liberata. Quarto dū ipse de cumis mediolanū pgēt & tūc pateret q̄r tanā: & socij dicerēt ei ꝙ nō possent mediolanū applicare. scūs rñdit. Apud scm̄ simplicianū oportet nos hospitari: qō & factuz est. nā cū ei⁹ sacrū corpus deferret ꝓpꝫ nimiaz ppli frequntiā: nō potuerūt illud mediolanuz deducere: sī apō scm̄ simplicianū deꝑsuerūt & ibidē illa nocte remāsit. Vicesimūquartū foliū nr̄e buiꝰ rose ē Ezechiel⁹ reuelatio. de q̄ dr̄ Eccl. xlix. Ezechiel q̄ vidit cōspectū glorie quā ondit illi⁹ in curru cherubi. Sic bto petrus mar. reuelatū est ꝑ gliosū inf agmia bto ꝛpuz xp̄s sibi pauerat ūno sepi⁹ in spū rapt⁹ vidit plima secreta dei. q̄ ꝓdicatꝰ erat fidelibꝰ xp̄ianis: cui⁹ gliaz deꝰ reuelauit multis ꝑsois: ꝑcipue aūt cuidā deuotissime monialī i mōasterio de ripul⁹ apō florētia eo die q̄ martyrizatꝰ fuit. Vicesimūquintū foliū nr̄e buiꝰ rose est Zorobabel restauratio. de q̄ dr̄ Eccl. xlix: Quō āplificemꝰ zorobabel: Nā & ipe q̄si signū in dextera ifra. Hic restauravit vrbe scrām hierl̄z. vt dr̄. i. Esdre. iij. Sic beatꝰ mar. restauravit ꝙuētū attrabatēsez ordinis nr̄i. Nā cū mercatores q̄dā i ciuitate attrabatēsi haberēt iuꝝ ꝙuētū nr̄m maximam struē lignoꝝ venaliū. in qb⁹ ignis erat succēsus & vēt⁹ impelleret flāmas i ꝙuētū nec posset ab incēdio vllo modo liberari. apportaq̄ reliquijs bti ꝑ. mar. cū magna deuotione. flāma incēdij i aliud lat⁹ deflexit & ꝙuēt⁹ ille sine oīno pmāsit. excepta q̄dā cruce q̄ erat i summitate ecclie quā ignis succenderat añ ap-

lt

portationē pdicatōrū reliquiarū. Uicesimū sextū foliū nr̄e huius rose ē Esdre reedificatō de q̄ dr̄ Ecd.xliz. In diebꝰ suis edificauit dominū & exaltauit tēplū sctm dño patrū in gl̄ia sempit̄na. Sic be.pe.mar. edificauit ples cōuent⁹ ordinis nr̄i i diuersis prib⁹ xpianitat̄ puta parme ecclesie.etiam i traiecto ciuitate rheuronie:cū q̄dā frēs deducerēt lapides p edificāda eccl̄ia nauigio:& nauis adhe fisset cuidā litrori adeo vt nullo mō moueri posset inde suppōr apposita manu ad nauī & leuit ipos ipellēs ait. In nōie scī petri mar.in cui⁹ honorem lapides istos deferim⁹:vade. Statimq; nauis velocissime se mouit:& de litrore inter gra recessit. Uicesimūseptimū foliū nr̄e huiꝰ rose ē Neemie deuotio.de q̄ dr̄.ij. Esdre.viij.dixit aūt necmias vnūsq; pplo.dies scr̄ificar⁹ ē dño deo nr̄o. Nolite lugere & flere:nolite cōtristari. Gaudiū enī ē fortitudo nr̄a q̄ cōfreb an⁹ pctā sua.& adorabāt dñm deū suū:& dñs de celo exaudiuit eos in miſi cordijs multd. Sic be.pe.mar.sua passiōe cōsecrauit die suā dño in q̄ magnū gaudiū attulit plebi dñi. Cū enī Innocē.q̄rt⁹ brīū pe trū sanctoꝝ martyrū i catalogo asscripsisset frēs apō mediolanū ad capl̄z q̄uenēr. Uolentes aūt ei⁹ corp⁹ ad alior̄ē locū trāsferre cū plusq̄ p annū sub tra iacuisset:ira sanū & integrū repert̄ ē ac si eadē die fuisset sepultū. Frēs igr̄ sup magnū pulpitū iuxta plateam corp⁹ ei⁹ cū magna reuerētia dedurēr:& ibi dez oī pplo ē oſiuz & ab eo deuotissime bonorarū. sibr cū q̄dā comitisse ō mōte masino ad bea.pe.mar.spālez deuotoꝝ hērent & ei⁹ vigiliā ieiunarēt & interessent vespis vigilie ipī & facula quādā accēsa ad altare ei⁹ posuerūt:quā cū extinxisset sacerdos diuinr̄ de sterrū ac tertio accēsa. Uicesimūoctauū foliū nr̄e huiꝰ rose ē Symeōis honie filij in portatio.de q̄ dr̄ Ecd.l. Qui curauit gētē suā & liberauit eā a pditōe. Et iterauit oronē suaꝝ voles oīdere ḡrue dei Sic be.pe.mar.apō deū p nob aduocare nō desinit.de q̄ pōt expōni illō ii Macha xv. Hic ē frater amator & ppli isr̄l. Hic ē q̄ multū orat p pplo:& vniūsa sctā cuitate & accepr⁹ ē valde.ps ex miraculi ei⁹ multē q̄b⁹ pstat bñficia sanitat̄. Nā a morbo caduco liberauit quēdā puerū. & ab eodē morbo caduco liberauit quādā mulierez religiosaz i frācia alios a podagra.alios a febre q̄rtana alios a pturitis febrib⁹. alios a tumore gule.alios a fractura intestinoꝝ &c

Uicesimūnonū foliū nr̄e huiꝰ rose ē Jude machabei reductio.de q̄ dr̄.i. Mach.iij. Similis facꝰ ē leonī opib⁹ suis & pfecit⁹ est iniq̄s pcurās eos:& q̄ turbabāt ppl̄z suū succēdit eos flāmis.& repulsi sūt inimici p ti more ei⁹ & noiat⁹ ē vsq; ad nouissimū & re & ogregault peūtes. Sic be.pe.mar.tang̃ leo qr̄ pdicator⁹ feruid⁹ fidei zelator⁹ alter rybiq; rugiebat:ir repid⁹ hereticoꝝ dānator:vicioꝝ ri gid⁹ sp extirpator⁹. vitaq; lucid⁹ doctor & amator⁹. Haz hēric⁹ q̄dā noie Opizo terdēs scr̄ibr̄i pe.mar.accedēs ad altare ipi⁹ scti accepit duos denarios & socijs ait. Bonuz ē vt bibam⁹ istos.statiq; imobil⁹ facꝰ puat⁹ vsu & oīs mēbroꝝ se ououit abiuraturū oēz suā hēsim. Restitut⁹ itaq; sanitati cōgīces ḡrue scti pe.mar.heresim abiurauit:& ad fidē catholicā se reduxit. Tricesimū foliū nr̄e huiꝰ rose est Eleazari passio.q̄ ait:vt dr̄.ij. Macha.vi. Ut dolescēribꝰ exēplū forte relinquā.si pro pro aio ac forti.p guissimis & scti simis legib⁹ honesta morte pfigar.& iste q̄ dē h mō vita decessit:nō soluz iuuenib⁹: sī & vniūse gēri mōriā morē sue ad exēplū ḡrutis & fortitudis derelinquēs. Sic be.pe.mar. p fide xpi mori oprabat.vñ Inno in lra canonizatōis ei⁹ dic sic. In ordie fratrū pdicatoꝝ.xxx. fere ānoꝝ spacio fuit⁹ cū eis ḡrutū fide pre.bula spe astāte:comite charitate sic pualuit & pfecit circa ipi⁹ defēsionē fidei.p q̄ roꝝ ardebat qp̄ illi⁹ diros hostes mēte i trepida ferueriq; spū:primuū certamen exercens.suū tādē agone diutinū victrici supante martyrio feliciter psūmauit.& sic pter⁹ fir mꝰ i petra fidei petra dēmū passionis allisus Ad pētā xpm digne laurēd⁹ ascēdit. Cū ō ciuitate cumana vbi fratrū sui ordinis poz erat. Mediolanū pgeret p exēpla inq̄sitione ɔ hēticos sibi ab aplica sede cōmissa sic in publica pdicatōne pdixerat. q̄da de ipoꝝ hēticoꝝ credētib⁹ pce illoz iducꝰ & pcio. iter saluaris .ppo siti p sequentē. funest⁹ in filijs i agnū vrieq; lup⁹ ser⁹ i mitē. i pū ipi⁹ furibūdus i mā suerū. i modestū effrenis. ppban⁹ in sctm. psumit insultū exercet cognatū. nrōr tē intēptat. sacrū aūr illi⁹ caput crudelit̄ ipe tēs. diris i ipz ipressis vulneribꝰ & saciato sāguine iusti ensevencrūdū: illū nō diūrētē abhe ste:& exhibētē se prin⁹ hostiā:& cesoris sustinētē. i patiētia truce sicꝰ. dimisit spū pcē re supra i ipo loco passiōis occisū. Ipo q̄q; sacrilego pcussuras i xpi mistrū gemias inculcāte:ille nō ḡrula voce murmurās:& suffe rēs oia patiēt⁹ suū dño spm̄ cōmēdabat:dic

In manꝰ tuas dñe cōmēdo spm̄ meū. Symbolū etiā cepit dicē fidei. cui⁹ nec in h articulo defuit ee pce:& cū adhuc martyr dñi palpitaret. cultellū crudelis lictor arripuit & per latera ei⁹ trāsfixit. h ibi. Qui aūt i vicinis agris laborabāt. abscidentes ramusculos arborꝝ & vitiū. fil⁹ herbā secātes videbāt sanguinē ex illis fluere & mirātes q̄dnā h eēt. p uenēr ad locū passiōis. ppt̄ q̄ facꝰ ē maxi m⁹ cursꝰ ppl̄oꝝ veneratiū xpi martyrē. q̄ est velut flos rosarū i diebꝰ vernis. & sic ptz quō trigita folia hz rosa. i. be.pe.mar. que sūmo honore hodie venerat ecclesia.

Secūdo triginta folia hz

rosa i xpi imitatiōe. Nā beat⁹ petr⁹ mar. imitator⁹ ē xpz:p cui⁹ fide sitiebat ardētissime calicē passiōis i trigita ɔfectiōib⁹. Prio i gn̄atiōe. Sic enī xps sine labe pcti ner⁹ ē de peccatoribꝰ. vt petā rolleret. Sic be.pe.mar. natus ē de hēric⁹ sine ɔtagio hēsis:vt hēsim expugnaret. Unde dr̄. Pueri fide claruit carēs parētū nebula. Secūdo in scr̄ificatiōe. Sic enī xps scr̄ificat⁹ ē spūsctō supueniēte. Sic be.pe.mar. scr̄ificat⁹ ē & i gr̄a ɔfirmat⁹ ne de inceps mortalit̄ peccaret. Tertio i regnatione. Sic enī xps baptizari voluit:lz nō haberet i mūdicia pcti originalē. sic be.pe.mar. baptizat⁹ ē:lz eēt. p tūc immunis ab originali.

Quarto i disputatiōe. Sic enī xps duodē nis i medio doctoꝝ disputat. sic be.pe mar. cū esset septēnis cuꝝ patruo de fide disputat quē cōuicit:sic xps doctores. Quinto i subiectiōe. Sic enī xps se subijcit discipline parentū vsq; ad etatē legitimā. sic be.pe.mar. subijcit⁹ parētib⁹ suis mēdēs cū studio fidei catholice. Sexto i vite institutiōe. Sic enī xps instituit nouā legē in q̄ pctōres saluos faceret. sic be.pe.mar, elegit sibi nouā religiōnē in q̄ hēricos ad fidē xpi q̄erteret. Septimo i pdicatiōe. Sic enī xps venit in mūdū vt suā pdicatiōe secreta pfis sui doceret. sic be.pe.mar. itrauit ordinē pdicatoꝝ: vt se creta fidei pdicādo aperet. Octauo i corporis maceratiōe. Sic enī xps. xl. diebꝰ & nocti bus i deserto ieiunauit. sic be.pe.mar. i iusti ficatiōib⁹ dñi exercebat assidue i ieiunijs:vigilijs:abstinērijs:disciplinis:vt sic a spiritalib⁹ negōtijs rur⁹ eēt. Nono i integritate cōseruatiōe. Sic enī xps ḡginitatē sp dilexit & exaltauit. sic bea.pe.mar. ḡginitatē mēris & corpis illibatā sp ɔseruauit. Decimo i peccatoꝝ susceptiōe. Sic enī xps nunq̄ spreuit pctōres ad ipm conuersos: si benigne ipos ad gr̄am suscepit. sic bea.pe.mar. hereticū ad fidē xpi q̄uersis sp indulsit. Undecio i obstinatoꝝ dānatiōe. Sic enī xps obstinatos phariseos acerrime dānauit. sic be.pe.mar. hereſiarchas obstinatos audacissime cōfudit & supauit. Duodecio i lāguētiū sanatione. Sic enī xps liberalit̄ languētes ad eus veniētes sanauit. sic be.pe.mar. duz viueret plurimis lāguidis sanitatē impetrauit. De cimotertio in officij administratiōe. Sic enī xps hūilit̄ pedes discipl⁹ lauit cū eēt mḡr & dñs eoꝝ. sic be.pe.mar. hz eēt prior cumanus:tñ hūilit̄ fratrib⁹ suis mīstrauit. Decimoq̄rto i tpaliū abdicatiōe. Sic enī xps cuꝝ eēt dues:egen⁹ ppt̄ nos fieri voluit. sic be.pe.mar. licz eēt ex nobilib⁹ & diuitib⁹ parēt bus ppt̄ xpm oia cōtempsit & pauptatē assumpsit. Decimoq̄nto in passiōis pfiguratione. Sicut enī xpi passio pfigurata fuit in abel quē occidit cayn:ex inuidia:ira:& auaricia. sic bea.pe.mar. ex inuidia:ira:& auaricia hereticoꝝ occisus fuit. Inuidebāt ḡrosio pdicatori:irascebāt valido expugnatori:cōcupiscebāt auaricia & mercede conducti ad ipm occidēdū. Decimosexto i volūtaria passione. Sic enī xps oblat⁹ ē: q̄ ipe voluit. sic be.pe.mar. passionē suā pscinit. nec tñ vitauit. imo hanc sepi⁹ a deo postulauit. Decio septimo in capitis vulneratiōe. Sic enī xps fuit vulnerat⁹ in capite qñ ipm spinis induit coronauerūt. sic be.pe.mar. crucian⁹ fuit i capite qñ hereticī diris ictibus ipm i capite p cusserūt. Decimooctauo i cordis infixione. Sic enī xps passus ē in corde:qñ lācea ipm trāsfixerūt. sic be.pe.mar. in latere cordis sui trāsfossus. Decimonono i sanguis effusione. Sic enī xpi venas aperuerē & totū sanguis effluxit. sic be pe.mar. in vulnerū multiplicatiōe totū sāguinē effudit. Uicesimo in ofone. Sic enī xps suis crucifixoribꝰ indulsit. sic bea.pe.mar. nō maledixit:nō murmurauit:sī p suis occisoribꝰ exorauit. Uicesimo primo in cōmēdatiōe. Sic enī xps suū spm̄ pri cōmēdauit:dic. Pat̄ in manꝰ meas cōmēdo spm̄ meū. Sic be.pe.mar. spm̄ suuz dño cōmendauit. dic. In manꝰ tē. Uicesimosecūdo i cōfessiōe. Sic enī xps oia legalia pfūmata ee prestat⁹ est dic. Consummatū est. Sic be.pe.mar. veritatē fidei pfessus ē dicēs Credo in deū tē. Uicesimotertio in distributiōe. Sic enī xps i cruce testamētuz fecit:in q̄ oia distribuit liberaliter. Sic btūs

per⁹ martyr qꝫ parū habuit totaliē distri-
buit, ſ aiam dño cōmēdando ⁊ co:p⁹ ꝑ fide
xpi morti exponēdo. mūdū aūt iam cōtēpse
rat cū ꝓcipiēcijs ſuis. Vicēſimoqrto i de
uotiōe Sanguis xpi clamat petroꝝ deuotio
nē dicē. Intinguat pes tuus in ſanguie, ſan-
guis bti petri mar. clamat ſui imitationez. i.
Mach.vi. Elephaud oſtendēt ſanguinē ſue:
ad acuēdos eos in plīū. Vicēſimoqnto i
ꝓuerſiōe. Sanguis xpi clamat petroꝝ ꝓuer-
ſionē: dicē. Que vilitas in ſanguie meo ⁊c.
⁊ tūc plures i paſſiōe xpi cōuerſi ſunt. ſ. Lō
gin⁹ Centurio ⁊ alij q̄ pcuriētes pectora ſua
reuertebant hierl'm. Luc. xxiij. Sāguis bti
petri mar. clamat ad hereticos pēs ſuā cō-
uerſionē. Eſa. xxxiiij. Tabeſcēt mōres a ſan
guine ei⁹. Vicēſimoſexto in cōpaſſiōe. ſan
guis xpi clamat ad totū mūdū petēs cōpaſ
ſionē. Threñ. i. O vos oēs q̄ tranſitis ⁊c.
Sanguis bti pe. mar. clamat ad totū mūdū
petēs ſui veneratiōnē. Heb. xi. Fide celebra
uit paſca ⁊ ſanguis effuſionē. Vicēſimo
ſeptimo in manifeſtatiōe. Sanguis xpi cla
mat ad ⁊rā petēs ſui manifeſtationē. Job.
xvi. Terra ne operias ſanguinē meū. San-
guis bti pe. mar. clamat petēs ſui reuelatōez
Eſa. xxvi. Reuelabit terra ſanguinē ſuum

Vicēſimooctauo in remiſſione. Sanguis
xpi clamat ad pfem petēs petroꝝ remiſſionē
Heb. xij. Acceſſiſtis ad ſanguis aſpſionem
meli⁹ loq̄ntē ꝙ abel. Sanguis bti pe. mar.
clamat ad deum petens ſui remuneratiōnē
Apoc. vi. Uſqꝫquo dñe ſanct⁹ ⁊ ver⁹ nō vin
dicas ſanguinē noſtrū. Vicēſimonono in
miraculoſa opatiōe. Sanguis xpi fecit ⁊rā
tremere: lapides frangere: monumēta mor
tuos reddere. Sanguis bti pe. mar. terruit
⁊ cōmouit hereticos obſtinatos ⁊ duros i
here ſi ofregit ad fidē catholicā deducēdo: cō
ſcientias eoꝝ aperuit ſua petā ofitēdo. Tri
ceſimo in glificatiōe. Sāguis eīm xpi a puit
nob ianuaꝝ regni celeſtis. Heb. x. Habem⁹
fiduciā in introitu ſanctoꝝ ꝑ ſanguinē ipi⁹.
Sanguis bti pe. mar. mult⁹ damnatis impe
trauit glificatiōnē ⁊ brīmdinē celeſtē q̄s ſuſ
citauit a morte ad vitā: q̄ dignā egerit pēni
tentiā. vt ꝺe dicē poſſit illō Job. xxxiij. Ue
ſtigia ei⁹ ſecut⁹ ē pes me⁹. ⁊ Job. Apoc. i. c.
dicē. Vidi ſim: lē filio hoīs. Ecce quō triginta
folia hȝ roſa. i. brūs petr⁹ mar. i xpi imitatōe

Tertio triginta folia ha

bet roſa in ſui remuneratōe. Nā btūs petr⁹
martyr hodie coronat⁹ ſerto roſarū inꝰ cho
ros ſcīoꝝ ſpūum glīoſus reſider. ideo cārat
ſcā mat⁹ eccl'ia. Adeſt triūph⁹ nobil⁹ feſtiuꝫ
celi curie q̄ roſa delectabilis offert regi glie.
Dec roſa hȝ triginta folia. i. triginta btitudi
nes in glīa. Primū foliū eſt qz habuit glo
riā ꝙginū. Nā fuit ꝙginali mūdicia ꝓditus
Apoc. iij. Qui vicerit ſic veſtiet veſtimēt⁹
albis. Secūdū foliū ē qz habuit glīaz ꝓfeſ
ſorū, nā fidē xpi cōſtant⁹ ꝓfeſſus ēnō ſoluz ē
pmordio ſue etat⁹ ⁊ i medio: ꝓdicādo. Sz ēt
in vltō: ſcribēdo ſuo ſanguie ꝓpzio in terrā
Credo i deū ⁊c. Et illa ⁊ra fuit mirabilis ⁊rā
tis. in ſanatōe lāguidoꝝ. vt pz ō illa muliere
q̄ patiebat cozroſionē cācri. q̄ ſuppoſita illa
terra rubricata ſanguie martyris, mox pfec
te curata ē. Tertiū foliū ē qz habuit glīaz
martyrū. Nā fuit ꝓpzio ſanguie rubricatus
Apoc. vij. Lauerūt ſtolas ſuas in ſanguine
agni. Quartū foliū eſt qz habuit glīaz apo
ſtoloꝝ. Nā fuit celeſti ſapia ꝺecorat⁹ ſic apli
Dañ. xij. Qui docti fuerīt fulgebūt ſic ſol ⁊c

Quintū foliū eſt qz habuit glīam ꝓphanū.
Nā ſpū ꝓphetie fuit plen⁹. vñ ꝓdixit q̄ ab
hereticō occideret: ⁊ q̄ in letaniis noiaret: ⁊
q̄ feſtū ſuū in kalēdario ſcriberet: q̄ oīa ſibi
ſpūſſcrūs reuelauerat. Sextū foliū ē qz ha
buit glīam patriarcharū. Nā paſſio ei⁹ ꝑfi
gurata ē in ꝑriarchis ſic ⁊ paſſio xpi. Sſee
xi. In manib⁹ ꝓphetarū aſſimilar⁹ ſuꝰ. Se
ptimū foliū ē qz habuit glīam angeloꝝ. Nā
ſecreta dei annūciauit: ꝓdicādo miniſtrauit:
frēs ſibi ſubditos bñ regēdo cuſtodiuit: po
pulū catholicū errores fugādo. Octauum
foliū ē qz habuit glīam archāgeloꝝ. Nā ſecre
ta cōſilia dei nouit. ꝓcipue miſterīū trinita⁹
⁊ ſacīm incarnatiōis filij dei etiā in pueritia
vt pz. Nonū foliū eſt qz habuit glīam vtu
tum. Nā in vita mīra miracula fecit. cum fi
deverā, cū rōne deuota. cū vita ꝓfecta ⁊ imā
culata. Decimū foliū eſt qz habuit glīaz po
teſtatū. Nā cohercuit demones ne tīn noce
rent ꝙrū vellēt. imo expulit demones a mul
tis corpib⁹ obſeſſis. Undecimū foliū ē qz
habuit glīam ꝑncipatuū. Nā regna ⁊ puin
cias in timore dei gubernauit. hoſtes hereti
cos cōꝓteſſit. petores ad viā pnie reduxit. i
tribulatōib⁹ eccl'iam catholicā ꝓtexit. ſō dic
Ecc. xliij. In oī gēte ⁊ in oīni ppło ꝓmarū
habui excellētiū ⁊ ſublimiū colla calcaui. ꝑ
fundū abyſſi ꝑtranſiui: ⁊ in fluctib⁹ maris
ambulaui. Duodecimū foliū eſt qz habuit
glōriā dominationū. Nā purgauit hereſes.

luminauit fideles ⁊ infideles ignorantes.
perfecit debiles pectatores in bono deficie
tes. Decimūtertiū foliū eſt: qz habuit glori
am chronoꝝ. Naz in eo de⁹ ſedit: ipm in gra
cōfirmando. pſ. Ego cōfirmaui columnas
ei⁹. Per eū de⁹ ſua iudicia exercuit: cōtra de
prauatores fidei catholice. Phil. iij. Multi
ambulant ꝙs ſepe di. vo. ini. cru. xpi. Deci-
moqrtū foliū eſt: qz habuit glōriā cherubin.
Nā habuit plenitudinē ſcie: nō q̄dē aīalis ⁊
diabolice q̄ inflat ⁊ decipit: ſꝫ diuine q̄ edifi
cat ⁊ coꝛripit. Decimūq̄ntū foliū eſt. qz ha
buit glōriā ſeraphin. Nā arſit charitate ma
gna eo q̄ oēs ſaluari cupiebat ꝑ ſalute alio
rū mori deſiderabat. ij. Coꝛ. iij. Ego libenꝫ
impēdar ⁊ ſuperimpēdar ꝑ aīab⁹ vr̄is. De
cimūſextū foliū eſt: qz habuit glōriā paupe
rū ſpū. Nā cōtēpſit diuitias ⁊ honores mū
di ꝑ hūilitatē: ⁊ iō ſibi debeꝫ iure hēditario
regnū celoꝝ. Decimūſeptimū foliū ē. qz ha
buit glīaz māſuetoꝝ. Nā ꝺm volūtatē diui
nā fuit totaliter tranq̄llus a ſeq̄la paſſionū
aie iraſcibil'. iō pacifice ⁊ firmit⁹ poſſidet ter
rā regni celoꝝ. Decimūoctauū foliū ēqz ha
buit glīaz lugētiū. Nā a ſeq̄la paſſionū ꝓcu
piſcibilis refrenauit mētē ſuā. tū moderate
delectabil⁹ vt̄ꝺo. tum totaliē abiciēdo cū
erat neceſſariū. cū volūtariū lucrū aſſumen
do: ⁊ iō cū gaudio cōſolat⁹ in celo. Decimū
nonū foliū eſt: qz habuit glīam eſurientium
iuſticiā. Nā nō recuſauit exhibere ꝓximis de
bitū aut ſpontaneū bñficiū: q̄ ꝓtinet ad iu
ſticiam. vñ feruēti deſiderio iuſticie opa im
pleuit, ſic eſuriēs ⁊ ſitiēs feruent⁹ ſumit cibū
⁊ potū: ⁊ iō ſaturat⁹ abūdantia cōſolatōnis
in regno celoꝝ. Vicēſimū foliuz eſt: qz ha
buit glīam miſericordiū. Nā libere donauit
q̄b⁹ rō dictabat eē donandū. puta amic⁹ ⁊ fi
bi cōiūctis ꝑ fidē catholicā. ⁊ ob dei reuerē
tiā gratuita bñficia ꝓſtitit etiā inimic⁹ in q̄
bus ſolā neceſſitatē ꝓſiderauit. ⁊ iō pl⁹ acce
pit q̄ meruerit vel deſiderare potuerit in re
gno celoꝝ. Vicēſimū primū foliū eſt. qz ha
buit glīaz mūdoꝝ corde. Nā ſe diſpoſuit ad
vitā ꝓplatiuā per ꝓtutes ⁊ dona ſpūſſcri:
cōſeruādo mūdiciā cordis i ſeipo. ſ. vr̄ mēs
ei⁹ paſſionib⁹ nō inq̄narek. ⁊ iō cū gaudio
deū videt i regno celoꝝ. Vicēſimūſecūdū
foliū eſt. qz habuit glīam pacificoꝝ. Nā ad
carbolicos ſemp habuit pacē. Eſa. xxi. Op⁹
iuſticie pax. Infidelib⁹ aūt optabat eīna pa
cem. ⁊ iō ſuīmā dignitatē obtinet: qz filij dei
vocat⁹ in regno celoꝝ. Vicēſimūtertiū foli
um ē. qz habuit glōriā deū ex charitate amā
tiū. Nā pmo mentē ſuā diſpoſuit ad ſeruien
dū deo ꝑ amoꝛē ⁊ charitatē. Rom. v. Cha
ritas dei diffuſa ē in cordib⁹ nr̄is ꝑ ſpūſcm
q̄ dat⁹ eſt nob. iō o ꝑ charitatē fruit deo i re
gno celoꝝ. Vicēſimumq̄rtū foliū eſt. qz ha
buit glīam gaudētiū. Nā ipe deū amās gau
debat ex cōiūctōe amati. qz charitas hȝ deū
ꝑſentē quē amat. i. Job. iij. Qui manet in
charitate i deo manet: ⁊ iō gaudet ſine triſti
cia in regno celoꝝ. Eſa. xxxv. Gaudiū ⁊ exul
tatione obtinebunt ⁊ fugiet doloꝛ ab eis.

Vicēſimūq̄ntū foliū eſt. qz habuit glōriaz
patientiū. Nā mēs ei⁹ nō fuit ꝓturbata per
iminētiā maloꝝ nc qz ꝑ dilatiōnē bonoꝝ
Matth. v. Beati eſtis cū maledixerint vob
hoīes ⁊c. Gaudete ⁊ exultate: ecce enī mer
ces vr̄a copioſa ē i celo. Vicēſimūſextū fo
liū ē: qz habuit glōriaz modeſtoꝝ. Nā i oīb⁹
dictis ⁊ factis ſuis ſemp obſeruauit modū.
iō hȝ amicicīā ſine emulatiōe in regno ce
loꝝ: vbi implef illō ꝓceptū dñi. Diliges ꝓ
ximū tuū ſic teipm. Vicēſimūſeptimū fo
liū eſt. qz habuit glīam dei timentiū. Nā ab
infantia ſemp deū timuit. iō o cū magna ſe
curitate poſſidet regnū celoꝝ quo ad q̄ttuor

Primo in glīa videt diuinā volūtatē in q̄
fuit eternaliē ꝓdeſtinat⁹ ad eīna felicitatez

Secūdo ē cōfirmat⁹ in glīa a q̄ nō pōt diſ
cedere per malā volūtatē. Tertio legit in
libro vite ſue glīe ꝓpetuitatē. Quarto bea
tifice deo iungiꝫ ꝑ inſeparabilē charitatem

Vicēſimūoctauū foliū eſt qz habuit gloriz
am ſapientiū. Nā de deo nouit quātū ſciri po
teſt in hac vita: nec banc ſapiamꝫ vllo erroꝛe
cōtaminauit. iō o videt in ꝛbo tanq̄ in ſpe
culo oīa pītia: ꝓterita: ⁊ futura. Apoc. xxij.
Ambulabūt gētes ꝑ lumē ei⁹ ⁊ videbūt fa
ciem ei⁹. Vicēſimononū foliū eſt q: habu
it glīam fortiū. Nā nulli vnq̄ ꝓuiuit niſi deo
cui ſeruire regnare ē. iō o hȝ rantā fortitudi
nem mirabilē quide vt de eclis ad terras ve
niat. ⁊ de terris ad celos aſcēdat: hoīb⁹ appa
rens ⁊ ab eis diſcedēs ſicut ⁊ angeli faciūt.
Eſa. xl. Murabūt fortitudine ſcilz hūanā in
āgelicā. aſſumēt pēnas vt aq̄le volabūt ⁊ nō
deficiēt, Tricēſimū foliū ē: qz habuit glīam
iudicantiū. Nā in hac vita iniuſte iudicat⁹ ē
ad mortē. iō in iudicio nouiſſimo iudicabit
cū xpo malos ⁊ petores ꝑ ſniam approbas
tionis, vñ in dle paſſiōis ſue viſa ſunt lumi
naria celū aſcēdēria. in q̄b⁹ ipſe vilus ē celū
aſcēdere ⁊ inxta beatā ꝙginē ſedere: quam

summe dilexit ⁊ in matrima reuerẽtia habuit dñ̃ vineret, ⁊ ido ipa in gria secũ in sua sede recepit eũ letissime. Propkea Cañ.iij.dr̃ Egredimini filie syon ⁊ videte regẽ salomonem in dyademate q̃ coronauit eũ mat sua Et sic patet quo triginta folia habet rosa in gloria. Amen.

In festo sanctor̃ Philippi ⁊ Jacobi apl̃or̃ Sermo.xxix.

Philippe q̃ videt me

p videt ⁊ patrẽ. Joh̃.xiiij.⁊ in euãgelio pẽtis solẽnitat. Beat⁹ Gregl.li iiij dialogor̃.dic sic. Quid ẽ q̃ nõ videant q̃ videntẽ oĩa videt? Sup quo moueo talẽ qstionẽ. Utrũ bn̄ apl̃i philippus ⁊ Jacob⁹ videres trinitatis essentiã ꝺsequant supne beatitudinis sufficientiã. Ad istaz q̃stionẽ rñdent q̃ttuor doctores. duo veteris ⁊ duo noui testamẽti. Prim⁹ est moyses. Exo.iij cui dñs ait. Veni ⁊ ostendã tibi oẽ bonũ. Secũd⁹ est Esaias.vi.ca.dicẽs. Nõ erit tibi ampli⁹ sol ad lucẽdũ p diẽ. neq; splẽdor lune illumiabit te. Sẽ erit tibi dñs in lucẽ sempitnã ⁊ de⁹ i gliaz tuã. Terti⁹ ẽ Paul⁹.i. Cor̃.xiij. Videm⁹ nũc p speculũ in enigmate. tũc aũt facie ad faciem. nũc cognosco ex parte: tũc aũt cognoscã sicut ⁊ cognit⁹ sum.

Quart⁹ est Joh̃. Apoc̃.xxij. Ciuitas illa scz dei ⁊ beator̃ nõ eget sole neq; luna. nam claritas dei illuminabit illã. Sciendũ q̃ ad verã ⁊ pfectã hoĩs beatitudinẽ cõcurrũt q̃tuor. Primo eẽnitatis participatio in clara visione. Nã beat⁹ in patria eẽnitatẽ participat. qin̄ q̃to aliq̃d est deo ppinqui⁹ qui ẽ oĩno imobilis. tanto est min⁹ mutabile ⁊ magis pseuerans. Un̄ quedã corpa ꝓpter hoc q̃ longe distãt a deo nõ possunt ꝓpetuo diuinare. vt dr̃.ij de generatione. Sed nulla creatura põt vicini⁹ deo appropinq̃re q̃ illa q̃ ei⁹ substantiã videt, creatura ergo intellectualis q̃ dei substantiã videt sũmã imobilitatẽ cõsequit. nõ ergo possibile est q̃ ab illa visione deficiat. pñs. Beati q̃ habitãt i domo tua dñe i secula seculoz laudabũt te. Et iterum. Nõ cõmouebit̃ in eternũ qui habitat⁹ hierl̃m. Et Esa.xxxiij. Oculi tui videbũt hierusalem ciuitatẽ ⁊ habitationẽ opulentã. tabernaculũ q̃ nequaq̃ trãsferri poterit: nec auferent̃ claui ei⁹ in sempiternũ: ⁊ oĩes funiculi ei⁹ nõ rumpent̃: q; solũmodo ibi magnificat⁹ est dñs deus noster. Et Apoc̃.iij. Qui vicerit faciã illuz colũnã in templo dei mei ⁊ foras nõ egredi⁹ ampli⁹. Nec autez beatitudo est ꝓperua, ꝓpt sex causas. Primo q; desideriũ beati nõ fraudatur. Sicut em̃ naturalit̃ desiderat felicitatẽ: ita naturaliter desiderat felicitatis ꝑpetuitatẽ. pñs. q̃ dilecta tabernacula tua dñe ꝟtutũ. Secũdo q; volũtas beati nõ cõtristat̃. Dñe em̃ q̃ cũ amore possidet̃ si sciat illud amitti tristiciã infert. Sed illa bẽtitudo maximo amore possidet̃. pñs. Satiabor cũ apparuerit gloria tua. ergo non põt amitti. Tertio q; nulla violentia retardat̃. Dñe em̃ q̃ naturali rer tendit in finẽ suũ nõ retardat̃ nisi p violentiam alicuj⁹ q̃ est maioris ꝟtutis. Sed nulla ꝟtus est maior ꝟtute diuina. Joh̃.xl. Ego vitaz et̃nã do eis ⁊ nõ rapiet eas q̃squã de manu mea. Quarto q; nullo impedimẽto phibet̃. Nõ quidẽ põt cõtingere: vel q; deficit ei facultas videdi p sui corruptionẽ: vel q; auertit visum: ⁊ nõ vult ampli⁹ videre vel q; obiectũ subtrahit̃. Sed beato videnti deũ nihil horum cõtingere põt. Sap̃.vij. Venerũt mihi oĩa bona pariter cũ illa scilz contẽplatõe diuine substãtie. Quinto q; nihil ibi mali ammittet̃. Jn fruitõe em̃ diuina nihil mali cõtingere põt cũ sit optimũ hoĩs bonũ quo nihil meli⁹ esse põt. Un̄ Philippus dixit Joh̃.xiiij. Dñe ostende nobis patrem ⁊ sufficit nobis. Sexto q; nullo fastidio amouetur. q̃ quidẽ generat̃ vel ꝓpt debilitationẽ ꝟtutis fruentis. vt ps in viribus sentitiuis: vel ꝓpter fatigationẽ ꝟtutis. vt ps i virib⁹ intellectiuis: ñ nullũ horũ accidẽt põt in illa bẽtitudie. Sap̃.viij. Nõ hz amaritudinẽ cõuersatio illi⁹ nec tediũ q̃uic⁹ illi⁹. Joh̃.ij. Paralip.ix. Bti serui tui: ⁊ q̃ assistunt cor̃ te oĩi ẽpe vt audiãt sapientiã tuã. Et pñs. Replet in bonis desideriũ tuũ ⁊c. Secundo intellect⁹ pfectio ignoscibiliũ cognitione. Jn illa em̃ eẽna felicitate beati videt oĩa in diuina essentia: q; naturale desideriũ rationalis creature est ad sciendũ oĩa illa q̃ ptinẽt ad pfectionẽ intellect⁹. ⁊ hec sunt species ⁊ genera rerũ ⁊ rones earũ q̃ in deo videbit quilibet videns diuinã essentiam. Cognoscere aũt aliq̃ singularia ⁊ cogitata ⁊ facta cor̃ nõ est de pfectione intellect⁹ creati: nec ad hoc eius naturale desiderium tendit. neq; iterum cognoscere illa que a deo facta nõ sunt sed a deo fieri possunt. Si tamẽ sollus deus videretur qui est fons ⁊ principium totius esse ⁊ veritatis: ita repleret naturale desideriũ sciendi q̃ nihil aliud quereret ⁊ beat⁹ esset. Unde dicit Aug.li.o.fes. Infelix homo qui scit illa oĩa. scilz creatura. tu aũt nescit. beatus aũt̃ qui te scit etiam si illa nesciat: qui vero te ⁊ illa nouit nõ ꝓpter illa beatior: sed ꝓpter te solũz tẽ.

Tertio appetit⁹ quietario in plena fruitione. Ad beatitudinẽ em̃ concurrunt ista tria scilz visio que est cognitio perfecta intelligibilis finis. i. Jobis.xij. Cum apparuerit similes ei erim⁹ ⁊ videbimus eum sicuti est. Et Aug.i. de trinitate. Uisio est tota merces fidei. secundo concurrit comprehensio que importat presentiã finis. i. Cor̃.ix. Sic currite vt comprehendatis. Specialis aũt̃ cursus terminatur ad beatitudinẽ. Unde dicitur.ij. Thimo.vlti. Bonũ certamen certaui: cursum cõsummaui: fidem seruaui. Jn reliquo reposita est mihi corona iusticie. Tertio delectatio vel fruitio que importat quietationẽ rei amãtis in amato. pñs. Delectationes in dextra tua vsq; in finem ⁊c. Quarto corporis perfectio in plena mentis eleuatione. Nam ex beatitudine anime fiet redundantia ad corpus vt ⁊ ipm̃ sua perfectione potiatur. Unde Augu. dicit in epistola ad Dyoscorũ, Tam potenti natura deus fecit aiam̃ vt eius plenissima beatitudine redũdet in inferiorem naturã incorruptionis vigor. Et Esa.vltio. dicitur. Uidebitis et gaudebit cor vestrum: ⁊ ossa vestra quasi herba germinabunt. Ad hanc beatitudinez preexigitur rectitudo volũtatis que amat quicqd amat sub ordine ad deum. ⁊ hec est mundicia cordis. de qua dicitur Math̃.v. Beati mundo corde: quoniã ipsi deum videbunt. de qua beatitudine dicit christus. Philippe qui videt me videt ⁊ patrem ⁊c.

Philippe qui videt me
Sanctitate religionis.
Dignitate conuersationis.
Studio sitate predicationis
Acerbitate passionis.
Sublimitate honorationis.

Primo philippe q̃ videt

me sanctitate religionis: videt ⁊ patrem familiaritate vocationis. Sciendũ q̃ sanctitas beati Philippi apparet ex quattuor signis. Primo divine inspirationi velociter obediendo. Unde.i. Adachabe.vi. dicitur. Uocauit philippum vnũ de amicis suis et preposuit eum super regnum suum ⁊ dedit ei dyadema ⁊ stolam ⁊ anulum. Cum eñ christus dixit ei. Sequere me: ipm̃ protin⁹ est secutus. vt habetur Joh̃.x. Et ĩstud non processit ex leuitate cordis: sed ex beneficio gratie superioris. Jobis.iij. Spiritus vbi vult spirat. Et ex virtute exteriozis doctrine Ecclesiastici.viij. Sermo eius potestate plenus est. Et ex bona dispositione hominis interioris. Esa.v. Dominus aperuit mihi aurem: ego autem non contradico. Secundo penitentiam celeriter inchoando. Fuit em̃ vnus de primis discipulis qui ad christum conuersi sunt. Primus fuit Andreas Secundus fuit Petrus. Tertius fuit Philippus. Jobis.i. Erat autem Philippus a bethsayda ciuitate Andree et Petri. Eius enim penitentia fuit humilis: quia non presilit: sed secutus est christum ad vnius iussionis vocem. Fuit enim facilis: quia oĩa temporalia contempsit. Non relictis oĩib⁹ sequutus est eum. Fuit etiam vtilis: quia labores ⁊ afflictiones patienter sustinuit. Jn fidelis. Qui vite future premia diligenter excogitat: mala oĩa vite presentis equaniter portat. Tertio dona recepta fideliter proximo cõmunicãdo. Joh̃.i. Jnuenit Philipp⁹ Nathanael ⁊ dixit ei. quẽ scripsit moyses in lege ⁊ prophetis. Jnuenim⁹ iesum filiũ ioseph a nazareth: ⁊ dicit ei. Philippus veni ⁊ vide. Ideo dicitur Apocal̃. xxij. Qui audit dicat veni. Quarto diuine electioni veraciter cõsentiendo. Unde Augustin⁹ dicit ad Selentianum. Jntelligim⁹ discipulos christi fuisse baptizatos: siue baptismo iohannis. sicut nõnulli arbitrantur. siue q̃ magis credibile est baptismo christi Neq; em̃ misterio baptizandi defuit: vt haberet baptizatos seruos per quos cereros baptizaret: qui non defuit humilitatis mĩsterio quando eis pedes lauit. Et sic beat⁹ philippus electus fuit ad gradum apostolicum in quoz numero fuit quintus. vt patz Joh̃.i. Sanctitas religionis beati Jacobi apparet etiam ex quattuor signis. Primo quia fuit in vtero sanctificatus. Esa.xliij. Hoc dicit dom̃⁹ formans te ab vtero auxiliator tuus. Noli timere serue meus iacob rectissime quẽ elegi. Hierony. etiam lib. de viris illustrib⁹ dicit q̃ Iacob⁹ ex matris vtero sanctus fuit: etiã a peccato originali purgatus fuit. Secundo a peccato mortali fuit preseruat⁹. Licet em̃ in passione x̃pi oĩs apl̃i peccauerũt mortaliter. tñ ab illa gñalitate iacob⁹ est excipiend⁹. Tum q; sanctifica

ti in vtero nō possunt peccare mortaliť. Tū q; ẏm Hieroñ. vbi sup in parasceue se voto astrinxit q; nō comederet donec xp̄m surre-xisse videret. ad q̄d eñ se voto astringeret si de resurrectōne fidē nō haberet. Vñ dr̄. i. Cor. xv. deinde visus est Iacobo. Tertio in ẏginitate mētis ⁊ corpis fuit cōfirmatus. Nam ẏm Hiero. in ppetua ẏginitate vixit. In cuiꝰ signū semp mūda syndone vtebať Prou. xv. Auser rubiginē de argēto ⁊ egredietur vas purissimū. Quarto ad gradus apostolatꝰ fuit sublimatꝰ. Fuit eñ nonꝰ in numero apl̄oꝝ. vt dr̄ Math. x. cui dñs reuelauit secreta celestia. Luc. vij. Vobis datum est nosse misteriū regni dei. cui etiā dñs dedit prārem miracula faciēdi. vt ps̄ Math. x. Et sic ps̄ sanctitas religionis vtriusq; horū apostolorum.

Secūdo philippe q̄ videt

me bōitate ꝓsatiōis videre ⁊ pfem firmitate acceptatiōis. Sciēdū q; bōitas br̄i philippi appet ex ḡtruoꝝ signis. Prio q; fuit hostiarius xp̄i. Nā sic̄ 3r̄ Joh. xij. Bēriles q̄dā venerūt ad philippū dicētes. Dñe volumꝰ iesum videre. Secūdo fuit mediatoꝝ xp̄i ⁊ populi. Ipe eñ ⁊ andreas fuerūt mediatores inter xp̄m ⁊ gentiles vt eū viderēt ⁊ cognoscerēt Joh. xij. Venit philippꝰ ⁊ dic̄ andree. andreas rursus ⁊ philippꝰ dixerunt iesu. Tertio fuit aduocatꝰ cerꝰ apostolici. Audierāt eñ apl̄i a xp̄o q; ascensurꝰ erat in celū ⁊ q; missurus erat eis spūsanctū: ⁊ de his nihil dicebant. Audierūt q; viderent patrē: ⁊ de ẏ plurimū mirabant. nullꝰ tñ fuit aususꝰ eū interrogare. Philippus aūt ran̄ oīm aduocatus petiuit dicēs. Dñe osīde nobis patrē ⁊ sufficit nobis. In hoc eñ beatꝰ philippꝰ est valde cōmēdabilis. q; int' apl̄os quidā petiuerunt seculare potentiā: vt iacobꝰ ⁊ iohānes Math. xx. Dic vt sedeant hij duo filij mei, vnꝰ ad dextrā ⁊ alius ad sinistrā tuā in regno tuo. quidā futuroꝝ sciētiā. Math. xxiij. Dic nobis q̄n hec erūt. quidā inimicoꝝ vindictā vt iacobꝰ ⁊ iohānes. Luc. ix. Vis dicim' vt descendat ignis de celo ⁊ cōsumat illos. quidam visionē paternā: vt philippꝰ. Non aūt illā visionē petebat q̄ est p creaturarū sꝛcuiationē: q; obscura est: nec illā qua videť per fidē q; imꝑfecta est. nec illam q̄ videť p cōtemplationē q; pnixa est: cum nō habeāt plenā delectationē. ꝓp̄ corporis corruptionem: sed petit paternā visionem que erit in patria que est lucida perfecta ⁊ suauissima. Esa. li. Gaudiū ⁊ letiriā obtinebūt: ⁊ fugiet dolor ⁊ gemit⁹. Et iō xp̄us sibi sua secreta reuelauit: dicēs. Philippe q̄ videt me videt ⁊ patrē. Sap. vij. In alias scās se trāsfert. amicos dei ⁊ ꝓphetas constituit. In aiam sanctā philippi se transtulit: quādo grām sibi infudit: amicū ip̄m constituit quādo sibi sua secreta reuelauit. Intellexit eñ philippꝰ q; xp̄s erat verꝰ filius dei per eternā generationē vnꝰ natureꝰ ⁊ glorie cū patre. Prophetas cōstituit quādo filiabꝰ suis spūs ꝓphetie dedit. ⁊ ipe etiā fuit in aduētu spūsancti sup apostolos. Quarto fuit ꝓcuratoꝝ totius collegij. de turba eñ pascēda cum nullo xp̄s cōsulit nisi cū discipulo suo philippo dicēs. Unde emem⁹ panes vt mā ducent hij. Joh. vi. Ex quo videť q; in collegio xp̄i erat dispēsatoꝝ. Luc. xij. Quis putas est fidelis dispēdatoꝝ ⁊ prudens? Ipe eñ fuit fidelis: q; bona dñi sui fideliter custodiuit. Fuit dispensatoꝝ q; ea sibi nō retinuit si ꝓpio distribuit. Fuit prudēs q; bona dñi sui augere sciuit. Dignitas couersatiōis beati iacobi apparet ex quattuoꝝ. Prio q; fuit multe austeritatis ⁊ abstinētie quo ad seip̄m. Dicit eñ Hiero. li. de viris illustrib⁹. Vinū ⁊ sicera nō bibit. carnes nunq̄ comedit. ferrus in caput eiꝰ nō ascendit. oleo nō est vnctus balneis nō est vsus. Secūdo fuit multe deuotionis ⁊ gr̄e quo ad deū: q; totiēs in oratione genua flectebat vt callos in genibus sicut in calcaneis videreť habere. Vñ dicit Hiero. de viris illustrib⁹. q; fixis genibꝰ pro pplo deprecabat in tantū q; callozꝝ duriciā traxisse ei⁹ genua videreť. Tertio fuit multe reuerentie quo ad primus: q; apl̄i ip̄m in magna reuerētia habuerūt cū eum in ep̄m hierosolymis elegerunt. Et sicut dicit Anacletus papa. Petrus iacobꝰ ⁊ iohānes ip̄m ordinauerūt ⁊ ꝓsecrauerūt. hic ꝓmus inter apl̄os missaꝝ celebrauit hierosolymis. Vñ dicit de consecra. dist. i. Jacobus frater dñi cui ꝓmū credita est hierosolymitana eccl̄ia tradidit nobis misse celebrationē. hic solus inter apostolos propter nimiā sanctitatem suam permittebať in sancta sanctoꝝ intrare: non q̄dē imolationis causa sed oratōnis vt dicit Egisipus. Quarto fuit mīre virtutis ⁊ efficacie. quia vt dicit Hierony. vbi supra. Tante reuerentie ⁊ sanctitatis in populo extitit vt fimbriam vestimenti eius certatim tangere cuperent. Unde etiam frater

domini dicebatur. Tum propter similitudinem faciei. Unde cum iudei ad capiendum christum pergerent a Juda qui christum a Jacobo tanq̄ eius familiaris optime discernebat: signū osculi acceperunt. Hoc etiā testatur Ignatius in epistola ad Johannē euangelistā dicens. Si licitū est mihi apud te hierosolyme partes volo ascendere vt videam illum venerabilem Jacobum qui cognominatur iustus. quem ferunt christo ieſu similimum facie: vita: ⁊ modo conuersationis. ac si eiusdem vteri frater esset gemellus: quem dicunt si video: video ⁊ ipsum ieſum ẏm omnia eius corporis lineamenta. Tum propter cognationē: quia mater sua fuit soror mr̄is xp̄i. ⁊ pater eiꝰ. s. Cleophas fuit frater ioseph q̄ fuit pater xp̄i putatiꝰ.

Tertio philippe qui vi-

det me: studio sitate predicationis: videt ⁊ patrem familiaritate subuentionis. Unde dicitur Canti. viij. Lampades eius lampades ignis atq; flammarum. Sicut enim in templo accendūtur lampades materiales ad illuminationeꝫ templi: sic in mundo accendūtur lampades spirituales. id est apostoli ad illuminationem mundi. Nam philippus interpretatur os lampadis. In ore enim lampadis ardet ignis a quo diffunditur lumen. Etiam iacobus dicitur lāpas Job. xij. Deridetur iusti simplicitas: lāpas contempta apud cogitationes diuitum parata ad tempus straturum. Ambo fuerunt lāpades ignis quibus accēdimur ad amorem dei. Et flammarū quibus illumīamur ad cognitionem fidei. Philippus enim gētilibus euangelium christi predicauit pervigilii annos discurrens per frigiam ⁊ eccl̄ias construens ⁊ ꝓsbyteros ordinans. Iterum per vnum annum ibidem predicauit vbi quattuor miranda fecit. Primo draconem expulit. Nam cū quidam draco q̄ ibi erat sub statua martis exiuisset ⁊ filiū pontificis ⁊ duos tribunos cum plurimis occidisset: iussu beati philippi in locum desertū descendit: nulliq; omnino nocuit. Secūdo ydolum martis confringi iussit: loco eius crucem christi erexit: quam omnes fideliter adorauerunt ⁊ deuote. Tertio omnes morbidos statu draconis perfecte sanauit. ⁊ illis tribus mortuis vite beneficiū impetrauit qui omnes crediderunt in christū ⁊ baptizati sunt. Quarto heresim hebionitarū qui carnem christi fantasticam dogmatizabant extinxit. Erant autem illi due filie sanctissime virgines per quas dominus multas virgines ad fidē christi conuertit. Beatus autem iacobus iudeis predicauit fidē christi. Unde dictus est iacobus iust⁹ qua drupliciter. Primo quia iusticiaꝫ fidei qua homo iustificatur in corde habuit. Roma. v. Justificati igitur ex fide pacem habeam⁹ ad deum. ⁊ sic dicitur iustus quasi iusticiaꝫ tenens. Eccli. xv. Qui cōtinens est iusticie apprehender illam. Secundo quia iusticiā ore predicauit. ps̄. Annunciauerunt celi iusticiam eius. Nam septimo anno episcopatus sui conuenientibus apostolis hierosolymis ad diem pasche: iacobus predicauit illis septem diebus pasche in templo coram caypha ⁊ alijs iudeis. Et sic dicitur iustus quasi iusticiam tonans. ps̄. In omnem terram exiuit sonus eoꝝ ⁊ in fines orbis terre verba eorum. Tertio quia iusticiam operibus ostendit. sicut iudei de ipso testificati sunt dicentes. De te tam nos q̄ omnis populus testimoniuꝫ ferimus: quia iustus es ⁊ personam nullius accipis. ⁊ sic dicitur iustus quasi iusticiaꝫ tuens. Quarto quia iusticiā fidei vsq; ad mortem defendit. Eccli. iiij. Pro iusticia agonizare pro anima tua ⁊ vsq; ad mortem certa pro iusticia. Unde trigesimo anno episcopatus sui conuenientibus iudeis in die pasche hierosolymis p̄dicans de ieſu clamauit voce magna dicēs Christus ieſus quē vos occidistis suspendentes in ligno ecce ipse sedet in celis a dextris summe virtutis dei venturus iudicare vivos ⁊ mortuos. ⁊ sic dicitur iust⁹ quasi iusticiā tutans. quoniaꝫ christianos tutatus est assecurās eos de ꝓmio iusticie fidei

Quarto philippe qui vi

det me: acerbitate passionis: videt ⁊ patrem affabilitate consolationis. Ulī dicitur Sapie. v. Stabunt iusti in magna constantia ad vultus eos qui se angustiauerūt. Nā q̄dam sunt q̄ penas fugiūt. ps̄. In labore hoīm nō sunt. Isti aūt apl̄i ꝓ xp̄o pati elegerūt. ps̄. Propter te mortificamur tota die. Quidam sunt q̄ ⁊ si penas suscipiūt: ipatienter tñ portant. Sūt eñ sicut rota plaustri q̄ onus portat tñ remurmurat. Eccl. xxxij. Preconia fatui q̄si rota plaustri. Isti aūt apl̄i in penis gliabunt. Roma. v. Gliamur in tribulatiōib⁹ sciētes q; tribulatio patiam⁹ opaſ.

Quidã sunt ꝛ si eas patiẽter portãt nõ tñ pseuerãt. Job. iiij. Letigit te plaga ꝛ defeci isti. Isti aũt apli vsq; ad mortẽ pseuerauerunt. ij. Cor. iiij. In oibus tribulatione patimur sed non angustiamur. psecutionem patimur sed non relinquimur. Semp mortificationẽ iesu in corpe nostro circuferentes vt ꝛ vita iesu in corpibus nr̃is manifesteꝛtur. De passiõe bti philippi dicit Isidor⁹ li. de vita ꝛ obitu scõꝝ. Philippus gentilibus p̃dicat xp̃s. barbaras q; getes vicinasq; tenebras mari occeano q; incretas ad scie lumen fideiq; portũ ducit. demũ in Jerapoli frigie prouincie vrbe crucifixus lapidatusq; obijt: simulq; cũ filiab⁹ suis ibi requieſcit. hec ille. De passiõe bti iacobi refert Egisippus apl̃oꝝ cõtemporane⁹ li. de eccle. hystoria. q; fuit de pinnaculo tẽpli p̃cipitatus. deinde lapidat⁹ cũ prica fullonis excerebrat⁹ rñ sup genua p; cubens orabat p; psecutoribus dicẽs. Rogo domie dimitte eis: quia nesciunt quid faciunt ꝛc.

Quinto philippe qui vi

det me: sublimitate honoratõis: videt ꝛ patrẽ potestate exaltationis. Vñ Sap. v. dr̃. Hi sunt quos aliq̃n habuimus in derisum ꝛ in similitudinẽ imp̃roperij. Nos insensati vitã illoꝝ estimabam⁹ insaniã ꝛ finẽ illorũ sine honore. Ecce quõ cõputati sũt inter filios dei ꝛ inter scẽos sors illoꝝ est. Hi duo apostoli cõputantur inter sanctos q̃drupl̃r. Primo p assistẽtiã. Dañ. vij. Adilia milliũ ministrabant ei: ꝛ decies centena milia assistebant ei. Et sic assistunt deo ip̃m perfecte videndo: quiete diligendo: iocũde fruẽdo: pnpte obediendo. Apoc. xi. Isti sunt due oliue ꝛ duo candelabra in cõspectu dñi terre stantes. Scõo p; permanentiã. Eccl̃ia. i. Terra aũt in eternũ stat. Stant itaq; quia nõ deijciuntur per pugnã: quoniã ibi plena victoria est. quia non opp̃imunt⁹ per culpã quoniã ibi omnimoda mundicia est. quia non debilitantur per penã: quoniã ibi nulla miseria est. quia nõ alterantur per tristiciã: quoniã ibi summa leticia est. ps. Stantes erant pedes nostri: in atriis tuis hierusalẽ. Tertio per preeminẽtiã. Esa. vi. Seraphin stabant sup illud ꝛc. Quia habent preeminentiaz in iudicio. Matth. xix. Sedebitis ꝛ vos super sedes duodecim iudicantes duodecim tribus israel. Quia habent preeminentiam in premio. Luc. xxij. Et ego disp̃no vobis sicut disposuit mihi pater meus regnũm ꝛ edatis ꝛ bibatis sup̃ mensam meã in regno meo. Quia honorant⁹ a pp̃lo ps. Nimis honorati sunt amici tui de⁹ nimis cõfortatus est principat⁹ eoꝝ. Quia inuocantur pro beneficio. Apoc. xi. Habẽt prãtem dau. ce. nu. ꝛ apire portã eis⁹. Jdeo cantatur Quoꝝ pce pro subdit⁹ salus ꝛ languor oĩm sanate egros morib⁹ nos reddẽtes virtutib⁹ Quarto p audaciã cõtra inimicos. p; quos stabũt tanq̃ testes: tanq̃ iudices: tãq; sententiã exequentes: tanq̃ de suis gaudẽtes. Esa. iij. Dns ad iudicandũ veniet cũ senioribus pp̃li sui, ꝛ sic viderũt patrẽ: hic p; gratiam: nunc autem per gloriam. Amen.

In festo inuẽtiois scẽ cruc̃. Sermo. xxx.

Vacuatum est scan

dalũ cruc̃ xp̃i. ad Gal. v. Crisõ. in omel. de cruce dicẽ sic, Crux nobis totiꝰ beatitudis cã est. hec nos a cecitate liberauit erroꝝ. h̃ a tenebris reduxit ad lucẽ. hec debellatos q̃ti sociauit. hec alienatos deo p̃iunxit. longe astitutos. p̃ximos presentauit. pegrinos ciues effecit. hec discordie amputatrix est. hec pacis firmamentũ. hec bonoꝝ oĩum abũda largitio. hec padisum p̃clusum nob⁹ ap̃uit. hec ille. Sup quo quo talẽ moueo q̃nem. Utruz crucis xp̃i scandalũ digne euacuet⁹ fl adoratiõe latrie adoret⁹: Ad istã q̃nẽ rñdẽt duo doctores noui testi. Prim⁹ est Damascen⁹ lib. iij. c. iij. dicẽs sic. Dic⁹ mirabil⁹ mirabilioꝝ ẽ crux. Per nullũ em̃ aliud mors euacuata ẽ: p̃ximi peccatis pcm̃ soluꝝ est. infern⁹ spoliat⁹ est. resurrectio donata est. vit⁹ nob⁹ ad contemnendũ p̃nia cria ꝛ ipam mortẽ indulta est. ad pristinã beatitudiẽ reuersio data est. porte padisi apte sunt. natura nr̃a in dextra dei sedet. filij dei coheredes p; eas facti sum⁹. Per ipas porcia dei nob⁹ manifestata est. i. victoria xp̃i demonstrata est. Jsta nob⁹ signũ in fronte data est quẽadmodũ israeli circũcisio. Per ipam em̃ fideles ab infidelibus cognoscunt⁹. hec galea ꝛ scutuz ꝛ trospheũ aduersus dyabolũ. hec signũ vt non p̃pinquet nobis vlis vastatoꝝ. hec dormientiũ resurrectio, infirmoꝝ bacul⁹ pastoruz ẽga. p̃uerciũ manuductio. pficiscentiũ pfectio. sal⁹ aie ꝛ corpis, oĩm maloꝝ aũsio: oiz bonoꝝ datrix: pati interẽptio arboꝝ resurrectiõis lignũ vite eterne. Preciosum in q̃ lignũ vt sanctificatũ p; cruciatu scti corpis ꝛ sanguinis decẽter adorãdũ. hec ille. Scõs est sanctus Tho. iij. pte. q. xxv. arti iij. dicens sic. Honor seu reuerẽtia non debetur nisi rõnali creature. creature aũt insensibili nõ debetur bono: vel reuerẽtia nisi rõne nature rõnalis. ꝛ hoc dupl̃r. Uno mõ in q̃ntũ repesentat naturã rõnalẽ. Alio mõ inquantuz ei quocũq; modo p; aliq; significt. Primo mõ consueuerũt boies venerari regis ymaginem. Scõo mõ ei⁹ vestimẽtũ. vtriq; aũt venerãtur boies eadẽ veneratiõe qua venerant⁹ regẽ. Si ergo loquamur de ipa cruce in qua xp̃s crucifix⁹ est vtroq; mõ est a nobis venerãda. Uno mõ inquãtũ repñtat nobis figurã xp̃i extensi in ea. Alio mõ ex p̃tacu ad mẽbra xp̃i ꝛ ex hoc q; ei⁹ sanguine est p; fusa. Un vtroq; mõ adorat⁹ eadẽ adoratione cũ xp̃o. s. adoratiõe latrie. ꝛ p̃p hoc etiã crucẽ alloq̃mur ꝛ dep̃camur q̃si ip̃m crucifixũ. Cantat em̃ ecclia. O crux aue spes vnica hoc passiõis tpe auge pijs iustitiã reisq; dona veniam. Si vero loquamur de effigie crucis xp̃i in quacũq; alia materia: puta lapidis vel ligni. argẽti vel auri: sic veneram⁹ crucẽ tñ vt ymaginẽ xp̃i quaz veneramur adoratiõe latrie. hec Tho. Sciendũ q; per crucẽ xp̃i multi scandalizant⁹: audit⁹ his q̃ in xp̃o fuerũt ante passionẽ eius. Primo i incarnatiõe q; in illa deus ꝛ hõ vnit⁹. in ista deus ꝛ hõ mortif⁹. q̃n in illo triduo nõ fuit hõ. vt dicit mgr̃ sniarum li. iij. In illa de spiritusc̃o cepit⁹. in ista spũ nequicie sanguis fundit⁹. Illa ex virgine sancta ꝛ nupta. ista fit a nouerca adultera ꝛ corrupta. in illa exultat baptista in vtero: in ista inquit aduersum me loque. qui se. in p̃. ꝛ in. m. ꝛc. In illa sctẽ mulieres nuptuo se salutãt. in ista lachrymant⁹ maxime ꝛ plorãt. In illa ad muliere mittitur angelus visibiliter. in ista mittitur dyabol⁹ inuisibiliter. In illa aue quasi fine ve dr̃ ꝛ annunciat⁹. in ista ve mulieribus p̃gnãtib⁹ p̃dicat⁹. Scõo in educatiõe: qr in natiuitate nascit⁹ in stabulo. in ista moritur i caluarie loco. In illa reclinat⁹ in p̃sepio. in ista cõfigit⁹ crucis patibulo. In illa pannis a mr̃e inuoluitur. in ista a nouerca in terris crucifig̃t. In illa stat i medio duoꝝ asialiũ in ista pẽdet in medio duoꝝ latronũ. In illa a maria vbere de celo pleno lactat⁹. in ista erue ei⁹ sanguie cruentat⁹. In illa angeli in celo gl̃iam cantãt. in ista iudei in terra diuinã pcẽriam blasphemãt. In illa bñdicunt xp̃m rudes pastores. in ista maledicũt ip̃s legis doctores. In illa magi gẽtiles munera offerũt. in ista p̃cipes ꝛ bui gẽtiles crucifigunt. In illa sol media nocte radios influxit. in ista sol in medio die lucẽ obstruxit. Tertio in q̃uersatiõe. qr in illa p̃m legẽ circuncidit⁹. in ista sanguis vndiq; ejcitur. In illa sup altare in cẽplo ponit⁹. in ista sup crucẽ in paribulo suspẽdit⁹. In illa gladius doloris marie p̃dicit⁹. i. ista gladio merozis ei⁹ aĩa transfigit⁹. In illa moriunt⁹ innocentes. in ista moriunt⁹ pp̃ pctores nocentes. In illa fugiẽdo in egyptũ nutu angeli se occultauit. in ista p̃fectur⁹ ab angelo se p̃nũciauit. In illa maria p̃dictũ in medio doctoruz inuenit. in ista in medio pctoꝝ amittẽs discipulũ accepit. Quarto in gl̃ificatiõe. qr in illa a iohãne baptista baptizat⁹. i. ista ab synagoga cruentat⁹. In illa spũsc̃us sup baptizatuz appuit: vox patris intonuit. in illa pater eũ dereliq̃t. In illa dyabolũ in deserto superauit. in ista dyabolus eũ p̃ suos ministros in cruce exaltauit. In illa vinum ex aqua miraculose fecit. in ista sanguine cum aqua dedit. In illa peccata hominibus remittebat. in ista cũ clamore valido p̃to crucifixoribus orat. In illa vt deus ꝛ rex honoratur. in ista spinis coronat⁹ blasphemat⁹. In illa cũ publicanis ꝛ peccatorib⁹ mandu cauit ꝛ bibit. in ista latroni padisum p̃mittit. In illa miracula faciebat p; humanitatẽ in ista occultat suam diuinitatez. In illa petro ecclesiam commisit. in ista matrem discipulo dimisit. In illa ab infirmitate expellitur ois infirmitas. in ista a planta pedis vsq; ad verticẽ nõ est in eo sanitas. In illa turbe ab ipso cibũ ꝛ potum susceperunt. in ista ip̃m in fel suũ felle ꝛ aceto potauerũt. In illa oẽs inuitat ad bibendũ aquã viuã. in ista se fitire clamat p̃to nobis eternã vitã. In illa se hr̃e p̃tez ponẽdi aĩam clamabat. in ista spiritum patri cõmendabat. In illa mortuos suscitauit. in ista inclinato capite spũ emittens expirauit. In illa fuit vt speculũ. in ista fuit ludibriũ spectaculum. Et sic in cruce fuit cũctis videntib⁹ in scandalũ. Sz aliter est de eo qui hz curaz alicui⁹ pticularis: ꝛ de prouisore vniũsali, prouisor enim particularis excludit defectum ab eo quod cure eius subditur quantũ potest. sed prouisor vlis permittit aliquẽ defectum in aliquo p̃ticulari accidere ne impedit⁹ bonũ totius. Unde corruptiones ꝛ defectus in rebus naturalibus dicuntur esse contra natu

ram pticularē. si tñ sunt de intentione nature vlis, inq̄ntū defect⁹ vni⁹ cedit in bonū alteri⁹ et etiā toti⁹ vniuersi. Nā corruptio vni⁹ est gñatio alteri⁹ per quā spēs p̄uersat. Cū ergo dē sit cā vniūsalis et puisor toti⁹ entis ad ipius ꝓuidentiā ptinent vt pmittat q̄sdā defect⁹ esse in aliquib⁹ pticularib⁹ rebus ne impediat bonū vniuersi pfectū. Si enīz oia mala impedirent: mlta bona deessent vniuerso. Nō em̄ esset vita leonis si nō eēt occisio aāliū. Neq̄ esset patiētia martyrū si non esset p̄secutio tyrannoꝝ. Vñ dicit Aug⁹. in encheridion. De⁹ omps nullo mō sineret aliquid malū esse in o pib⁹ suis nisi vsq̄adeo esset omps et bon⁹ vt būficaret etiam de malo. Eodē mō crux xpi habito respectu ad pticularē vitaz xpi scandalizauit plures. nō aūt habito respectu ad redēptionem et saluē toti⁹ vniuersi. Hoc em̄ ad maiorē dignitatē hoīs p̄cessit vt sicut bōvica⁹ fuerat et decep⁹ a dyabolo: ita etiā hō esset qui dyabolū vinceret. et sicut hō mortē meruit: ita hō mortiēdo mortē superaret. Vñ 2o. i. Cor. xv. Deo gras qui dedit nobis victoriā p ihesum xpm. Et. i. Cor. i. Verbū crucis pereūtibus quidē stultitia est. His aūt qui saluī fiunt id est nobis dei virtus est. Ergo euacuatum est scandalum crucis christi.

Euacuatum est scandalum crucis christi
Diuinitatis ostensione.
Angelorum distinctione.
Creaturarum productione.
Hominis formatione.
Figurarum verificatione.
Christi incarnatione.
Mediatoris redemptione.
Virtutum moderatione.
Peccatorum reconciliatione.
Spirituali inuocatione.
Anime beatificatione.
Corporis glorificatione.

Primo euacuatū ē scandalum crucis christi diuinitatis ostensiōe.

Exemplum enim crucis originaliter. et primo inuentū est in altitudine maiestatis diuine. Unde Ephe. iij. dicitur. In charitate radicati et fundati possitis comprehendere cum omnibus sanctis que sit longitudo latitudo sublimitas et profundum. in quibus designatur mysteriuz crucis. Job. xi. Excelsior celo est et quid facies? profundior inferno et vnde cognosces? Longior terra mensura ei⁹ et latior mari. Ubi designat p altitudinē excellētiā xpti sup oīa. p profunditatē xpti ad cognoscēdū occulta. p lōgitudinē durationē sui ee. p latitudinē affectū dilectiōis ad oīa. Uel vt Dyonisi⁹ dic. xi. c. de dīnis noib⁹. Per altitudinē intelligit imēsitas dīnitat⁹ ei⁹ cū sit sup oia exīs. Per profunditatē intelligit incōprehēsibilitas eēntie ipius. Per lōgitudinē ꝓcessus xpti ei⁹ oia penetrāt. Per latitudinē ꝙ superēsit ei⁹ ad oia iq̄tū. i. sub ei⁹ ptectōe oia ꝓtinēt

Secundo euacuatum est scandalū crucis xpi angelorum distinctiōe

In altitudie pone cherubin et seraphin. In profundo angelos et archangelos. In dextra pte virtutes et prātes. In sinistra pncipat⁹ et dñationes. In medio thronos. et sic hēbis crucē xpi formatā ex nouē ordinib⁹ angelorum ad designandū q̄ hij ordines reparati sunt per crucem xpi: quia xp̄s pendēs in cruce habuit officia omnium istorum ordinū. Cherubin enī interpretatur plenitudo sciē tie. Sed in xpo sunt oēs thesauri sapientie et scientie dei absconditi. Col. i. Seraphin interpretatur incendium. Sed xp̄us deus noster ignis consumens est. Est etiam angelus: quia vocatur magni cōsilij angelus. Est etiam archangelus: quia fortitudo dei pō. Dominus fortis et potēs: dominus potens in prelio. Est etiā virtus. pō. Dextera domini fecit virtutem. Est etiam potestas Mathei vltimo. Data est mihi omnis potestas in celo et in terra. Est etiaz principatus. Esa. ix. Factus est principatus sup humerū eius. Est etiā dominationes. ps. Dominabif a marivsq̄ ad mare. Est etiā thronus. ps. Thronus tuus deus in seculū seculi.

Tertio euacuatū est scandalū crucē xpi in creaturarū ꝓductiōe, q̄tū ad distinctionē.

Altitudo em̄ est natura intellectualis incoruptibilis. pfundū ē creatura pure corpalis coruptibilis. dextrū est creatura corpalis celestis incoruptibilis. sinistrū est cratura ptim corpalis et ptim intellectualis homo. Etiā in mundi situatiōe cui⁹ sublimitas est meridies. profundū est aquilo. dextrū est oriēs. sinistrū est occidēs vt dic̄ ps. ij. de celo et mūdo. Etiā in tēpoꝝ varietate. cui⁹ sublimitas ē estas. pfunduz yems. dextrū ver. sinistrū autumnus. Etiā in elementoruz combinatione. cui⁹ sublimitas est ignis. profundū terra. dextrū aer. sinistrū aqua. Etiā qualitatū variatiōe. cui⁹ sublimitas est caliditas. pfunduz siccitas. dextrum humiditas. sinistrum frigiditas.

Quarto euacuatum est scandalū crucis xpi hoīs formatiōe, qui extenso corpe et brachijs gerit similitudinem crucis. Etiā in humoꝝ cōpositione, cui⁹ sublimitas est sanguis. profundū melencolia. dextrū colera. sinistrū fleugma. Etiā i virtū coaptatione: cui sublimitas est intellect⁹. profundū sensus: dextrū irascibilis. sinistrū concupiscibilis. Etiā in natiuitatis originatione: cuius sublimitas est nasci de matre sine patre. vt xp̄s. profundū est nasci de patre et matre. vt Abel et Caym. dextrū nasci sine patre et sine matre. vt Adam. sinistrum nasci de patre sine matre. vt Eua.

Quinto euacuatum est scandalū crucis xpi figurarū verificatione

Nā mysteriū crucis fuit figurarū primo in ligno scientie boni et mali. qz hoc gen⁹ mortis maxime cōueniens erat satisfactioni ꝓ peccato primi parentis. qō fuit ex eo q̄ contra mandatū dei pomū ligni vetiti sumpsit. et ideo ꝙuenies fuit q̄ xp̄s ad satisfactiōnē pro peccato illo seipm̄ pateretur ligno affigi quasi restitues q̄ adā sustulerat ꝑm illud pō. que non rapui tunc exoluebā. Vñ Aug⁹. dicit in quodā sermone de passione. Contempsit adā preceptū accipiens et arborē pomū. Sed quicquid adā pdidit xp̄s inuenit in cruce. Scdo in archa noe. vt em̄ Aug⁹. dicit in sermone de passione. Sicut de diluuio aquarū humanū gen⁹ archa lignea liberauit: sic crux xpi a diluuio pene infernalis. Tertio in virga moysi. Nā moyses mare diuisit virga et pharaonē p̄strauit: et populū dei redemit. Quarto in exēplione manus moysi ꝑ ꝓtra virgā ad subuersionē amalech. Nā vt amalech vinceretur contra virgā: moyses expāsis manib⁹ extēdit. Quinto in archa testamēti. qm̄ lex dei archa creditur testamēti in q̄ erat recondita. Sexto in altari olocaustoꝝ qō erat factū de lignis in quo tamē sacrificia aāliū offerebant vt hē Ero. xxvi. Septio in palo serpētis. Jo. iij. Sicut moyses exaltauit serpentē in deserto: ita exaltari oz filiū hoīs vt oīs q̄ credit in ipm̄ nō pereat si habeat vitā eternā. Sup quo Crisо. dicit. Exaltari audiēs sus-

pensionē intelligas in altū vt sanctificaret aerē qui sanctificauerat terrā ambulādo in ea. Octauo in virga lignea quā moyses in aquā misit: et amarā aquā in dulcedinē cōmutauit. et ex lignea virga de spiritali petra salutaris vnda ꝓfluxit. Nono in iacob qui cancellatis manib⁹ in modū crucis būdixit filios ioseph. Decimo in ysaac q̄ portauit ligna ꝓ sui immolatiōe. Undecimo in naamā q̄ suspēsus est in cruce. Hester. vi. Duodecimo in signo thau. vt habetur Exo. vij.

Sexto euacuatū est scandalū crucis xpi in xpi incarnatiōe, cui⁹ sublimitas est qz diuinitas assumpsit humanitatē in vnitate personali vt de natura corrupta et infirma assumeret qō in tantā ꝙtitatē et dignitatē erat ꝓmouendū. profundū est natura cū defectib⁹ aptis ad redemptionē. Ad hoc em̄ filius dei carne assumpta venit in mūdum vt pro petō humani generis satisfaceret. Unus aūt pro peccato alterius satisfacit dū penaz peccato alteri⁹ debitā in seipm̄ suscipit. Huius aūt defect⁹ corporalis scilz mors: fames: et sitis: et hmōi sunt pena peccati. quod est in mūdū per adā introductū. ꝙm illud Roma. v. Pervnū hoīem peccatū intrauit in mundu: et per petū mors. Ideo conueniens fuit q̄ xp̄s huius panalitates in sua carne suscipere vice nostra. ꝙm illud Esa. liij: Vere languores nostros ipse tulit. Dextrū est quia simul fuit viator et cōprehensor. Nā ante passionē ꝙm mentē plene videbat deū. et sic habebat beatitudinē. q̄tū ad id quod erat ꝓpriū anime. sed q̄tū ad alia deerat ei beatitudo: quia et anima eius erat passibilis: et corp⁹ passibile et mortale. Jere. xiij. Quasi colonus futur⁹ es in terra: et quasi viator declinans ad manēdū. et ideo simul erat comprehensor inquantū habebat beatitudinē anime ꝓpriam: et simul viator inquantū tendebat in beatitudinem ꝙm id quod ei de beatitudine deerat. Sinistrū est vnitas indiuisibilis diuinitat⁹ et humanitatis. Unde Damascenus dicit li. iij. Et si xp̄s mortuus est vt homo et sancta eius anima ab incontaminato diuisa ē corpe. Sed diuinitas inseparabilis ab vtrisq̄ ꝑmansit ab anima dico et corpore.

Septimo mediatoris redemptione euacuatum est scandalum crucis christi. Dicitur cuiz. i. Thimo. ij. Unus

est mediator dei ⁊ hominū homo christus iesus. Cuius sublimitas est ascensio ipsius in celum. Marc. vlti. Dominus quidem iesus postq̄ locutus est eis assumptus est in celū ⁊ sedet a dextris dei. Profundū est defectus ei⁹ in sepulchrū q̄rū ad corp⁹: ⁊ in lymbū q̄ntū ad aiam. Matth. xxvi. Mittēs hec mulier vnguentū hoc in corpus meū ad sepeliendū me fecit. Et ps̄. Tollite portas principes vras ⁊ eleuamini porte eternales ⁊ introibit rex glie. Dextrū est resurrectio. Luce vlti. Oportebat xp̄m pati ⁊ resurgere a mortuis tertia die. Sinistrū est passio vsq̄ ad mortē. Unde Aug⁹ lib. xiij de trini. dicit. Sanande nostre miserie sueniētior mod⁹ alius non fuit q̄ p xp̄i passionem ⁊ mortem.

Octauo euacuatum est

scandalū crucis xp̄i virtutuz moderatione. Primo per crucē intellectualē. cui⁹ sublimitas est sapia q̄ p̄sideratur altissimas causas. vt dr̄. i. Matha. Un̄ p̄uenieuē iudicat ⁊ oz dinat de oībus: qz iudiciū pfectū ⁊ vle haberi non pōt nisi p resolutionē ad primas cās. Profundū est scientia q̄ est de p̄clusiōib⁹ demonstratis ex p̄incipijs. Dextrū est intellectus q̄ est habit⁹ p̄incipioz p̄m se p̄sideratoz. Sinistrū est p̄silii q̄ pficit rōnez practicā. Scdo p crucē moralē. cuius sublimitas est prudētia q̄ pficit rōnez. Profundū est tpantia q̄ pficit cōcupiscibilitatē. Dextrū est iusticia q̄ pficit volūtatē. Sinistrū est fortitudo q̄ pficit irascibilitatez. Tertio p crucem transformalē p quā hō supra rōnem extollitur. cui⁹ sublimitas est virt⁹ exēplaris per quā hō ad diuina se trahit q̄rū pōt. Mat. v. Estote perfecti sicut pat̄ vr celestis perfectus est. Profundū est virt⁹ politica p quā viri boni reipublice p̄sulūt: vbesq̄ tuētur. Dextrū est virt⁹ purgati animi q̄ terrenas cupiditates nō reprimit: si penit⁹ obliuiscit ⁊ possessiones nō vincit: si penit⁹ ignorat. Sinistrū est virt⁹ purgatoria q̄ quadā humanoz fuga solū se ingerit diuinis. Un̄ Aug⁹ dicit li. xix. de ci. dei q̄ ociū sanctū q̄rit charitas veritatis: negociū iustū suscipit necessitas charitatis. quā sarcinā si nullus iponit p̄cipiēde at q̄ intuēde vacandū est veritati. si aūt impon⁹ suscipiēda est. ꝓpter charitatis necessitatē. Quarto p crucē doctrina lē cui⁹ sublimitas ē spes q̄ ē ad caput crucifixi: qz bn̄ spantiū supna expectatio est. Profundū est gratia gr̄a q̄ mēti occulte a deo infunditur. Dextrū est bona opa. sinistrū est perseuerātia in bono opere. vt Aug⁹ dicit libro de gratia veteris testamenti.

Nono euacuatū est scan

dalū crucis xp̄i petroz recōciliatiōe. Primo p crucē vnitiuā. cui⁹ sublimitas est reparatio ruine angelice. Col. i. Pacificās p sanguinē crucis ei⁹ siue q̄ in celis siue q̄ in terris sūt. Profundū est liberatio sctoz patrū de lymbo. Zach. ix. Tu quoq⁹ in sanguine testi tui emisisti vinctos de lacu in quo nō erat aq̄. Dextrū est vocatio vtriusq⁹ ppli. s. iudayci ⁊ gētilis. Crisō. enī dicit q̄ xp̄s in cruce extēdens manib⁹ mortē vr altera manu veterem pp̄m: altera eos q̄ ī gētib⁹ sunt trahat. Sinistrū est ꝓtinuatio redempti ppli. Joh. xvij. Pr̄ sctē cerne eos in nōie tuo quos dedisti mihi vt sint vnū sicut ⁊ nos. Scdo per crucem iustificatiuā. s. pnie. cui⁹ sublimitas est amoz dei quē offendisti. Profundū ē dolor p gr̄a quā amasti. Dextrū est timoz mortis ad quā currīs. Sinistrū est horroz pene ad quā trāscurris. Tertio p crucē mortificatiuam cui⁹ sublimitas est mortificatio ꝓprie volūtatis. Gal. ij. Uiuo ego iā non ego si viuit in me xp̄s. Profundū imm mortificatio carnis. Gal. v. Qui aūt sunt xp̄i carnē suā crucifixerūt cū vitijs ⁊ concupiscētijs. Dextrū est mortificatio in mūdanis. Gal. vlti. Mihi aūt mūdus crucifix⁹ est ⁊ ego mūdo. Sinistrū ē mortificatio in naturalib⁹. Apls. Ad ibi vluere xp̄s est ⁊ mori lucrū. Quarto p crucē gratificatiuā. scz p iustificationē impij. cui⁹ sublimitas est gratie infusio. Profundū est remissio culpe. Dextrū est motus liberi arbitrij in deū ipm sequēdo. Sinistrū est mot⁹ liberi arbitrij in pctū ipm ꝛrestādo. ps̄. Dixi cōfitebor aduersum me iniusticiā meā dño ⁊c.

Decimo euacuatum est

scandalū crucis spūali innouatiōe. Primo p crucē originatiuā. cui⁹ sublimitas est natiuitas spūalis. Joh. iij. Nisi q̄s renat⁹ fuerit ex aq̄ ⁊ spū sco nō pōt introire in regnū dei. Profundū est natiuitas corpalis. Joh. iij. Nūq̄d pōt hō iterato introire in ventrē matris sue ⁊ renasci. Dextrū est natiuitas ex matrimonio. Gen. ij. Crescite ⁊ multiplicamini. Sinistruz est natiuitas ex adulterio. hi mōi fuerunt in patribus vñ est genealogia xp̄i. Matth. i. Scdo p crucē pegrinatiuā. cuius sublimitas est posse nō peccare. s. in statu innocentie. Profundū est nō posse. s. sub originali. Dextrū ē nō posse peccare. s. in statu glie. Sinistrū ē posse peccare. s. in statu gr̄e. vt declarat mgr̄ lib. xi. sniarum. Tertio per crucē restauratiuā cui⁹ sublimitas ē diuina iuspiratio. Apoc. iij. Ego sto ad hostiū ⁊ pulso. Et ps̄. Audiā q̄d loquat̄ in me dñs de⁹ meus. Profundū est ꝓtritio cordis. Joel. ij. Scindite corda vra ⁊ nō vestimēta ad dñm deū vr̄z ⁊c. Dextrū est ꝓfessio oris. Jaco. v. Cōfitemini alterutrū peccā vra ⁊ orate p inuicē vt salue mini. Sinistrū est satisfactio operis. Lu. xix. Si q̄d aliquē defraudaui reddo q̄druplum. Qui arto p crucē defectiuā. cui⁹ sublimitas ē amoz dei. Profundū est amoz ꝓximi dextrum est amoz sui. Sinistrum est amoz inimici.

Undecimo euacuatū est

scandalū crucis xp̄i aīe beatificatiōe. cuius sublimitas ē clara ⁊ meridiana visio dei in patria. Jo. iij. Scim⁹ q̄m cū appuerit simles ei erim⁹ ⁊ videbim⁹ eū sicuti est. Deorsum est visio vespertina rerū in ꝓprio gr̄e. Dextruz ē cōprehensio. i. Cor. ix. Sic currite vt cōprehendatis. Sinistrum est sempiterna fruitio ⁊ delectatio ps̄. Delectationes in dextera tua vsq̄ in finem.

Duodecimo euacuatum

est scandalū crucis xp̄i corpis glorificatione, cui⁹ sublimitas est claritas. Profundū est agilitas. Dextrū est impassibilitas. Sinistruz est subtilitas. q̄ sunt q̄tuor dores corporis glorificati in resurrectione. Lignū aūr crucis xp̄i ly diu sub terra latuerit. tñ hodie clarū splendescit ꝓpter mīta. Prio qz regina saba illud puidit. Scdo qz xp̄s suo cruore illud decorauit. Tertio qz cōstatino in celo oñsuz fuit. Quarto qz helena illud repiens ornauit. qz reptoz p martyrij palmā triūphauit Sexto qz fidelis p hoc signū dyabolū effugauit. hec oīa patet ī legēda hui⁹ diei. Et sic ps̄ quō p inuentionē crucis xp̄i euacuatū est scandalū ei⁹. hic p gr̄am: rādē p gr̄az. amē.

In festo corone domini Sermo. xxxi.

Exiuit iesus portas

e coronā. Jo. xix. ⁊ in euāgelio p̄sentis solēnitat̄. Apls ad Col. ij. dic̄ sic. Estis ī illo repleti q̄ est caput oīs ꝓncipat⁹ ⁊ prāt. Sup q̄ moueo talē qōnez. Utrū xp̄s q̄ electos ī gl̄a celesti coronat sit caput ecclie p gr̄az q̄ ipas decorat. Ad istā qōnem rīdet duo doctores noui testi. Primꝰ ē btūs paul⁹ Eph. i. dicēs sic. Oīa subiecisti sub pedib⁹ ei⁹. ⁊ ipm dedit caput supra oēm ecclīaz q̄ ē corp⁹ ipi⁹ ⁊ plenitudo ipi⁹. qz oīa in oib⁹ adipleuit. Scdo ē scūs Tho. iij. pte. q. viij. art. i. dicēs sic. Sic tota ecclia ꝛ vnū corp⁹ mysticū p filiatudinē ad corp⁹ naturale hoīs sm q̄ diuīsa mēbra bn̄t diuīsos act⁹. vt apls dic̄. Rom. xij. ⁊ i. Cor. xi. Ita xp̄s ꝛ caput ecclie sm filiatudinē bn̄a ni capit. ī q̄ tria possum⁹ ꝓsiderare. s. ordinē pfectiōez ⁊ vtutē. Ordinē: qz caput ē prīa ps hoīs icipiēdo a supiori. Et inde ē q̄ oē ꝓncipiū ꝓsueuit vocari caput. sm illō Jer. ij. Ad oīe caput me posuisti lupanar tibi. Perfectiōez ār: qz ī capite viget oēs sensus ⁊ interiores ⁊ exteriores. cū in ceteris mēbris sit sol⁹ tact⁹. ⁊ inde ē q̄ dr̄ Esa. xi. Senex ⁊ honorabil⁹ ipse ē caput. Uirtutē ꝛ: qz vir⁹ ⁊ mot⁹ cetero⁹ mēbroz ⁊ gubernatio eoz ī suis actib⁹ ē a capite ppt̄ vim sensitiuā ⁊ motiuā ibi dñantez. vñ ⁊ rector ꝛ caput ppli. sm illō. i. Reg. xiij. Cū ees paruus ī ecclīs tuis caput ī tribub⁹ isrl̄ facꝰ es. Hec aūt tria cōperiūr xp̄o spūal̄r. Prio em̄ sm ꝓpinq̄tatē ad deū gr̄a xp̄i altior ⁊ prior ē. ⁊ si nō rpe. tñ dignitate. qz oēs alij accepe rūt gr̄am p respectū ad gr̄am ipi⁹. sm illud Rom. viij. Quos pscīuit hos ⁊ pdestinauit ꝓformes fieri ymagini filij sui. vt sit ipe pgenit⁹ in multis frib⁹. Scdo ꝛo pfectionē hs q̄tū ad plēitudinē oīm gr̄arū. sm illud Jo. i. Uidim⁹ eū plenū gr̄e ⁊ vit̄at̄. Tertio vtutē būt influendi gr̄az ī oīa mēbra ecclie sm illō Jo. i. De plēitudie ei⁹ oēs accepim⁹ Sciēdū q̄ oēs electi veluti capilli sūt ī xp̄o radicati p eīnā pdestinatiōez. Un̄ ꝛ Apoc. i. In medio septē cādelabroz aureoz vidi silem filio hoīs. Caput aūt ei⁹ ⁊ capilli erāt cādidi velut lana alba ⁊ tāq̄ nix. Predestinatio ei pōt ꝓsiderari dupl̄r. Uno mō sm ipz actū pdestiant. ⁊ sic pdestinatio xp̄i nō ē cā nec exēplar pdestinatiōis scōz cui⁹ ⁊ eode actu eterno pdestinauerit de⁹ xp̄m ⁊ electos. Alio mō pōt ꝓsiderari pdestinatio sm terminū ⁊ effectū pdestinatiōis. ⁊ sm hoc pdestinatio xp̄i est cā ⁊ exēplar nr̄e pdestinationis. ⁊ hoc dupl̄r. Prio quātū ad bonū ad q̄d pdestinamur. xp̄us em̄ pdestinat⁹ ē ad hoc q̄ eēt dei filius naturalis. Nos aūt pdestinamur ad filiationē adoptiōis q̄ est quedā pticipata filiatudo filiatiōis natural̄s. Rom. i. Quos pscīuit hos ⁊ pdestinauit ꝓformes fieri ymagis filij ei⁹. ⁊ Jo. i.

redit eis ptātē filios dei fieri. Scdo q̄tu ad
modū ꝯsequendi istud bonū qd̄ ē p gr̄am
vt p iesum xp̄m cōpleref. Sub p̄destinati-
one em̄ eterna cadit nō solū id qd̄ fiendum
in tp̄e: ſ etiā mod⁹ ⁊ ordo ſm quez cōpled⁹
est in tp̄e. Vn̄ si xp̄s nō fuiss3 incarnādus
deus p̄ordinasset hoīes saluari p aliā cām.
Sz qr p̄ordinauit incarnationez xp̄i simul
cum hoc p̄ordinauit vt esset cā nr̄e salutis.
Dicit em̄ Aug. lib. de p̄destinatione sctōꝝ.
Est p̄clarissimū lumen p̄destinatiōis ⁊ gr̄e
ipse saluator: ipse mediator dei ⁊ hoīm hō
xp̄s iesus. Et Eph. i. dicif. Predestinauit
nos in adoptionē filioꝝ p iesum xp̄m. Et
sicut apud deū cognit⁹ est numer⁹ electoꝝ
sicut dicit Aug. lib. de correctione ⁊ gr̄a ꝙ
cert⁹ est p̄destinatoꝝ numer⁹ qui nec auge
ri pōt nec minui. sic xp̄s tanq̄ caput ecclie
h3 noticiā oīm saluādoꝝ in merito sue pas
sionis. Vn̄ glo. sup illud Apoc. v. Dignus
est agn⁹ qui occisus est accipe diuinitatē ⁊
sciā. dicit. i. animū ⁊ cognitionē qr ad xp̄m
⁊ ad ei⁹ dignitatē spectāt quodā mō oīa in
q̄tū subiecta sunt ei oīa. Ipe em̄ est oīm iu
dex ꝯstitut⁹ a deo qr fili⁹ hoīs est. vt dicitur
Ioh. v. Et Ioh. iij. dicif. Ipe em̄ sciebat qd
esset in hoīe. Et Mathei. x. Capilli capitis
vestri oēs nūerati sunt. Circa electos autē
considerant q̄ttuor. Primo qr sicut capilli
q̄nq3 radicant in capite ⁊ q̄nq3 decidūt: sic
quidā radicant in xp̄o p gr̄am pseueratu-
ri ⁊ quidā nō pseueraturi. Est em̄ liber vite
ꝯscriptio ordinatoꝝ in vitā eternā ad quā
ordinaf aliqs ex duob⁹. s. ex p̄destinatione
diuina. ⁊ hec ordinatio nunq̄ deficiet. ⁊ ex
gr̄a. Quicūq3 em̄ h3 gr̄az ex hoc ip̄o dign⁹
est vita eterna. ⁊ hec ordinatio deficit inter
du3. qr aliq ordinati sunt ex gr̄a habita ad
habendū vitā eternā ex p̄destiōe diuina. a
qua tn̄ deficiūt p pctm̄ mortale sequēs. ps.
Deleant de libro viuētiū ⁊ cū iustis nō scri
bant. De pseuerantib⁹ aūt dr̄ Luc. xij. Ca-
pill⁹ de capite vr̄o nō pibit. Scdo qr sic ca-
pilli q̄nq3 lauātur ab eo cui⁹ sunt: q̄nq3 ab
alio: sic electi q̄nq3 lauant a xp̄o p p̄prium
sanguinē. Apoc. i. Dilexit nos ⁊ lauit nos a
pctīs nr̄is in sanguie suo. Et q̄nq3 p̄cibus
sctōrum. Nā Gen. xxv. dr̄ ꝙ ysaac rogauit
deū p Rebecca vxore sua: ⁊ dedit ꝯceptum
rebecce. Ex illo aūt ꝯceptu nat⁹ est iacob q̄
fuit p̄destinat⁹. Nō fuisset aūt impleta pre
destinatio si nat⁹ nō fuisset. Vn̄ p̄destina-
tis conandū est ad orandū ⁊ bn̄ opandu3
qr p ista p̄destinatiōis effect⁹ certitudinali
ter implef. ppter qd̄ dicif. ij. Pet. i. Sata-
gite vt p bona opa certā vestrā vocationē
⁊ electionē faciatis. Tertio qr sic Absalon
p capillos fuit suspensus in ligno. ij. Reg.
xviij. Sic xp̄s fuit suspensus in cruce ppter
electos. Per hoc em̄ hō cognoscit q̄ntu de⁹
diligat hoīem. ⁊ p hoc puocaf ad diligen-
dū ip̄m in quo p̄fectio humane salutis cō-
sistit. Vn̄ apl's dicit Roma. v. Cōmendat
de⁹ suā charitatē in nobis. qm̄ cū inimici es-
semus: xp̄s p nobis mortu⁹ est. Quarto qr
Abacuch fuit portat⁹ p capillos in babylo
nem in lacū. Dan̄. xiiij. Sic xp̄s descendit p
pter dilectos ad inferos. Eph. iiij. ꝙ autem
ascendit quid est nisi qr descendit primū in
inferiores partes terre. glo. i. ad īferos. Et
Zach. ix. Tu quoq3 in sanguine testamēti
tui emisisti vinctos de lacu in quo non erat
aqua. Ideo dicitur Dan̄. vij. Capilli capi-
tis eius velut lana munda. Et his modis exi-
uit christus portans coronam.

Exiuit iesus portans coronam
Sanctificationis.
Glorificationis.
Redemptionis.
Exaltationis.
Adorationis.
Retributionis.
Premiationis.

Primo exiuit iesus por

tans coronā sanctificatiōis. Nā sanctifica-
ri est aliqd fieri sanctū. Fit aūt aliquid non
solū ex cōtrario: sed etiā ex negante vel pri-
uante opposito. sic albū fit ex nigro ⁊ etia3
ex non albo. Nos aūt ex peccatorib⁹ sancti
efficimur ⁊ ita sanctificatio nostra ē ex pec
cato. i. Cor. vi. ⁊ hoc qd̄ fuistis aliq̄n. s. pec-
catores: sed abluti estis sed sctificati estis.
Sed xp̄s quidē ſm hoīem factus est sc̄us
qr hanc gratie sanctitatē non semp habuit
non tn̄ factus est sctūs ex peccatore. qr pec-
catū nunq̄ habuit. Sed fact⁹ est sanct⁹ ex
non sancto ſm hoīem. nō quidē priuatiue
vt scilicet aliquando fuerit homo ⁊ nō fue-
rit sanctus. sed negatiue: quia scilicet quan
do non fuit homo non habuit sanctitatem
humanam. ⁊ ideo simul factus fuit homo
⁊ sanctus homo. propter quod dicit ange-
lus Luce. i. Quod nascetur ex te sanctum.
Quod exponens Greg. xviij. moral. dicit.
Ad distinctiōe3 nostre sanctitatis. ⁊ sic san

ctus nasciturus asseritur. Nos quippe si san
cti efficimur nō tamē nascimur: qr ipa natu
re corruptibilis conditiōe cōstringimur. Il-
le autē solus veraciter nat⁹ est sanct⁹: qui ex
cōiunctiōe carnalis copule ꝯcept⁹ nō est. Et
Ioh. x. Quē pater sctificauit ⁊ misit in mun
dum. Et sicut p verbu3 dei oīa facta sunt: ita
p verbū incarnatū sunt oēs hoīes sanctifi-
cati q̄ sanctificant. Heb. ij. Qui sanctificat
⁊ q̄ sanctificant ex vno oēs. Est aūt duplex
sanctificatio. Vna quidē adultoꝝ: qui ſm p
prium actū sanctificant. Alia autē pueroꝝ
qui nō sanctificant ſm p̄priū actū fidei: sed
ſm fidē ecclesie vel parentū. Prima aūt san
ctificatio est p̄fectior secūda: sicut actus est
p̄fectior q̄ habit⁹. ⁊ qd̄ est per se eo qd̄ est p
aliud. Sanctificatio vero xp̄i fuit perfectis-
sima: qr sic sanctificat⁹ est vt esset alioꝝ san
ctificator dupliciter. Primo quidē per eius
passionē. Heb. vlti. Xp̄s vt sanctificaret per
suū sanguinē populū: extra portā passus ē.
Secundo per baptismum Iohānis. iij. Ni-
si quis renat⁹ fuerit ex aqua ⁊ sp̄ūsctō ⁊c̄. qr
gr̄a collata est aīe xp̄i: sicut cuidā vniuersali
p̄ncipio gratificatiōis in hūana natura. ſm
illd̄ Eph. i. Gratificauit nos in dilecto filio
suo. Et sic exiuit iesus portans coronā san-
ctificatiōis nostre. Ideo dr̄ Eccli. xxxij. Or-
namentū gr̄e accipias coronā.

Secundo exiuit iesus por

tans coronā glorificatōis. ps. Gloria ⁊ ho
nore coronasti eū: ⁊ ꝯstituisti eū sup opera
manuū tuarū. Oīa subiecisti sub pedi. ei⁹ ⁊c̄
Nam xp̄o collata est maior gloria q̄ ade p̄
mo homini in statu innocētie. vt p3 ex p̄ui
legiis vtriusq3 q̄ fuerūt duodecim ⁊c̄. Pri
mū fuit formatiōis. Dicitur em̄. i. Cor. xv.
Prim⁹ hō de terra terren⁹. Secūdus de ce-
lo celestis. Xp̄s em̄ dr̄ de celo descendisse du
pliciter. Vno modo rōne diuine nature. nō
ita ꝙ diuina natura esse in celo defierit. sed
qr in infimis nouo modo esse cepit. scil3 ſm
naturā assumptam. ſm illud Ioh. iij. Nemo
ascendit in celū nisi q̄ descēdit de celo filius
hoīs q̄ est in celo. Alio modo rōne corpis:
nō qr ip̄m corp⁹ xp̄i ſm suā substantiā de ce
lo descēderit. Sed qr v̄tute celesti. i. sp̄ūsctī
est ei⁹ corp⁹ formatū. Vn̄ Aug. dic̄ ad Oro
sium expōnēs auctoritatē inductā dic̄. Cele
stem dico xp̄m qr nō ex hūano cōcept⁹ est
semine. Et hoc modo etia3 Hilari⁹ exponit
li. de trini. Adam ergo fuit de terra terren⁹
xp̄s aūt de celo celestis. Secundū fuit im-
pletionis. Na3 incarnatōis misteriū est pri
mo homi reuelatū. vt p3 p hoc qd̄ dixit. hoc
nūc os ex ossib⁹ meis ⁊c̄. qd̄ apl's dicit esse
magnū sacramentū in xp̄o ⁊ in ecclia. vt p3
Eph. v. Sed p iesum xp̄m est impletū. Vn̄
Aug. dic̄ in lib. de v̄bis dn̄i expōnēs illd̄ qd̄
habef Luce. xix. Venit fili⁹ hoīs querere ⁊
saluare qd̄ perierat. Si hō nō peccasset fili⁹
hoīs nō venisset. Et. i. Thim̄. i. sup illd̄ v̄bū
xp̄s venit in hūc mūdu3 peccatores saluos
facere. dic̄ glo. Nulla causa fuit veniēdi xp̄o
dn̄o nisi peccatores saluos facere: tolle mor
bos: tolle vulnera ⁊ nulla ē causa medicine
Tertiū fuit visionis. Nam p̄mus hō vidit
deū vt viator in enigmate. Homo em̄ in pa
radiso fuit beat⁹: nō illa p̄fecta beatitudine
in quā trāsferēdus erat: q̄ in diuine essentie
visione ꝯsistit: habebat tn̄ perfectā vitā ſm
quendā modū inq̄tū habebat integritate3
⁊ p̄fectionē quandā naturalē. vt dic Aug.
xi. sup Gen̄. ad lr̄am. Vn̄ dr̄. i. Cor. xv. Nō
prius qd̄ sp̄uale est: ſ qd̄ aīale [illegible] Xp̄s aūt
vidit deū vt viator ⁊ cōprehensor sine enig
mate. qr diuine essentie visio co[illegible]ib⁹
beatis ſm participationē luminis deriuatur
ad eos a fonte verbi dei. ſm illud Eccli. v.
Fons sapiētie v̄bū dei in excelsis. Huic au
tem v̄bo dei p̄pinqui⁹ cōiungif aīa xp̄i que
est vnita v̄bo in p̄sona q̄ quevis alia crea-
tura. ⁊ ido pleni⁹ recipit influentiā luminis
in quo de⁹ videf ab ip̄o verbo [illegible] quecunq3
alia creatura. ⁊ ido pre ceteris creaturis per
fectius videt ip̄am p̄mā verita[illegible] q̄ est diui-
na essentia. Ioh. i. Vidim⁹ glo[illegible]ā ei⁹ quasi
vnigeniti a patre plenū nō solū gr̄e ſ etiam
v̄itatis. Et Eph. i. De⁹ cōstituit eū sc3 xp̄m
in celestib⁹ sup oēm p̄ncipatū ⁊ ptātē ⁊ vir-
tutē ⁊ dn̄ationē: ⁊ sup oē nomē qd̄ noīatur
nō solū in hoc seculo ſ etiā ī futuro. Quar
tum fuit cognitōis. Nam p̄m⁹ hō de reb⁹ na
turalib⁹ ⁊ supnaturalib⁹ tn̄ cognouit q̄tu3
erat necessariū ad gubernatōnē vite hūane
ſm statū innocētie. Alia v̄o q̄ nec naturali
hoīs studio cognosci p̄nt: nec sunt necessa-
ria ad gubernationē vite hūane. p̄m⁹ homo
nō cognouit sicut sunt cogitatōes hoīm. fu-
tura contingentia: ⁊ quedā singularia puta
quot lapides iacent in flumine ⁊ hmōi. xp̄s
aūt cognouit omia ſm statū diuinū. qr aīa
xp̄i cognoscit totā suā potentiā ⁊ oīa in que
pōt. pōt aūt in emūdationē infinitoꝝ pecca
toꝝ. ſm illud. i. Ioh. ij. Ipe est ꝓpiciatio p

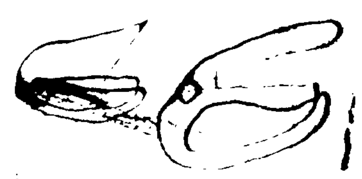

Señorino Señorino sendomingolatorre
sendamini

peccatis nostris:nō aūt p nostris tm̄:ſ̄ etiā p toti⁹ mūdi. Ideo aīa xp̄i cognoſcit infinita:qz oīa q̄ ſunt in potētia creature. Vñ cuz in potentia creature ſint infinita: p hūc modum ſcit infinita. pſertim cuz ſit nobis dat⁹ a deo in doctorē. ſm illud Joheſ.ij. Letamini in dño deo veſtro q̄ dedit vobis doctorē iuſticie. Quintū fuit pſeruatiōis. Nā p̄m⁹ hō nō poterat decipi niſi p̄cō preuenir⁹ qz intellect⁹ nō poterat decipi p extimationē falſi. Vñ t ſeductio mulieris t ſi p̄ceſſerit peccatū opis. ſubſecuta eſt tm̄ pcm̄ interme electionis. dicit em̄ Aug⁹.ri.ſup Geñ.ad ſſam q̄ mulier verbis ſerpentis nō crederet niſi iam ineſſet menti ei⁹ amor. ꝓprie poteſtatis t quedā de ſe ſuperba ꝓſumptio. X̄ps aūt nō potuit eſſe peccato puent⁹. Joh.viij. Quis ex vobis arguet me de peccato. Et.i. Petr.ij. Qui pcm̄ nō fecit nec dolus inuent⁹ eſt in ore ei⁹. Sextū fuit damnatiōis. Naz p̄m⁹ hō habuit dominiū ſup oīa naturalia q̄uz ad effectus naturales. Dicit em̄ Geñ.i.de hoīe. Preſit piſcib⁹ maris t volatilib⁹ celi: t beſtijs terre. In alijs em̄ aīalib⁹ inuenit ſm extimationē naturalē. quedaz participatio p̄udētie ad aliquos ꝓticulares act⁹. In homine aūt vniuerſalis p̄udētia q̄ eſt recta rō oīm agibiliū. oē aūt q̄ eſt per participationem ſubdit ei q̄ eſt p eſſentiā. t hoc naturalit. Vñ eſt naturalis ſubiectio aliox aīalium ad hoīem. X̄ps aūt habuit dominiū ſuper oīa q̄tū ad effect⁹ ſupnaturales. Nam aīa xp̄i ſm q̄ eſt inſtrumentū ỹbi dei ſibi vniti habuit inſtrumentale ỹtutē ad oīnes imutatiōes miraculoſas ordinabiles ad finem incarnatiōis q̄ eſt inſtaurare ſiue que in celis ſiue q̄ in terris ſunt. Matth.vlti. Data eſt mihi oīs ptās in celo t in terra. Septimū fuit aſſimilationis. Nam adā nō aſſimilabat niſi i duplici ſtatu hoīm. Nō em̄ p tinebat hoc ad originalē iuſticiā quā adam habuit in ſtatu innocētie: q̄ aīa hois haberet ỹtutē transmutandi corp⁹ ꝓpriū in quācuz formā: ſi q̄ poſſet ipm̄ ꝓſeruare abſq; nocumēto. t hanc etiā ỹtutē x̄ps aſſumere potuiſſet ſi voluiſſet. Sed cū ſint tres ſtat⁹ hoīm. ſ. innocētie: culpe: t glorie. Adā nō fuit in tertio ſtatu. x̄ps aūt ſicut de ſtatu glie aſſumpſit cōpreh̄ſionē: t de ſtatu innocentie immunitatē a peccato. ita de ſtatu culpe aſſumpſit neceſſitatē ſubiacendi penalitatib⁹ huiꝰ vite. Heb.ij. Debuit p oīa fratrib⁹ aſſimilari. Octauū fuit incorruptiōis. Nam hō in ſtatu innocētie erat incorruptibilis ex ꝓtē cauſe efficientis. qz vt dic̄ Aug⁹.li. de q̄ſtionibus veteris t noui teſtamēti. Deus fecit hominē q̄ q̄diu nō peccaret in mortalitate vigeret vt ipe ſibi actor eſſet aut ad vitaz aut ad mortē. Non em̄ erat corp⁹ ei⁹ indiſſolubile p aliquā indiſſolubilitatis vigorē in corpore exiſtentē: ſi inerat nature aie vis q̄dā ſupnaturalit data p quā poterat corp⁹ ab oīni corruptione preſeruare: q̄diu ipa deo ſubiecta manſiſſet. Unde vis illa p̄ſeruandi corpus a corruptōe nō erat aie hūane naturalis ſi p donū gr̄e. t q̄uis gr̄am recuperauerit ad remiſſionē culpe t meritū glorie non tamē ad amiſſe imortalitatis effectuz. Hoc em̄ reſeruabat x̄po p q̄ nature defect⁹ in meli⁹ reparandus erat. X̄ps aūt habuit immortalitatē per gr̄am t gloriam. poterat em̄ ſuā paſſionē t mortē impedire. Primo q̄dem aduerſarios rep̄mendo: vt eū aut non vellent aut nō poſſent interficere: vt pluries fecit. Secūdo q̄ ſpūs ei⁹ habebat poteſtatem cōſeruandi naturā carnis ſue ne a quocuncz leſiuo inflicto opprimeret. q̄ō q̄dē habuit aīa x̄pi q̄ erat verbo dei cōiūcta in vnitate pſone. vt dicit Aug⁹.li.iiij. de trini. Nonum fuit pfectiōis. Nā p̄m⁹ hō habuit pfectionē oīs ỹtutis ſm ſtat⁹ ſui cōdecētiam. Unō Aug⁹.ome⁹.xi. dicit ſic. Princeps oīm vicioz dū vidit adā de lymo terre ad imaginem dei factū: pudicicia ornatū: temperantia cōpoſitū: charitate ſplendidū. habentur iſta de pnia diſ.ij. §. pnceps. Et ſic homo in ſtatu innocētie aliqualit habuit oēs ỹtutes q̄ ratio erat ꝺo ſubiecta. t inferiores vires erant rōnis ſubiecte. Uirtutes aūt ſunt q̄dam pfectiones quib⁹ ratio ordinat in deuz t inferiores vires aie diſponunt ſm regulā rōnis. Vñ rectitudo p̄mi ſtat⁹ hoc exigebat vt homo aliqualiter oīnes ỹtutes haberet. X̄ps aūt habuit pfectiones oīum ỹtutū ſm plenitudinē gr̄e: q̄ ꝓ to aliq̄ō p̄ncipiū eſt p fectiū: tanto magis impuit ſuos effect⁹. Cuz aūt gr̄a xp̄i fuerit pfectiſſima iō ab ipa pceſſerūt oēs ỹtutes ad pficiendū ſingulas potentias aie q̄tū ad oēs aie actus. Uñ ſup illud pſ. Sed in lege dñi fuit voluntas ei⁹. dicit glo. Dic oſtendit x̄ps plenus oīni ỹtute t bono. Decimū fuit gubernatiōis. Nam p̄mus hō eſt gubernator t caput oīz naſcentiuz naturalit: qz homo eſt naturale animal ſociale. Unde hoīes in ſtatu innocentie vixiſſent ſocialiter, Socialis aūt vita

multox nō poſſet eſſe niſi aliquis preſideret qui ad bonum cōmune intenderet. Multi em̄ per ſe intendūt ad multa. vnus vero ad vnum. Ideo philoſoph⁹ dicit. i. politice. Qz quandocuncz multa ordinantur ad vnum ſemper inuenitur vnum vt principale t diri gens. X̄ps aūt eſt gubernator t caput oīm naſcentiū ſpiritualiter ſed ſm diuerſos gradus. Primo t p̄cipaliter eſt caput eorum qui actu ſibi vniuntur per gloriam. Secundo eorum qui actu vniuntur ſibi per charitatem. Tertio eorum qui actu ſibi vniuntur per fidem. Quarto eorum qui ſibi vniunt in potentia nondum ad actum redacta que tamen eſt ad actum reducenda ſm diuinaz predeſtinationem. ſicut ſunt infideles per conuerſionem. Undecimū fuit aſſimilationis. Naz p̄mus homo fuit ſimilis deo ſm duplicem imaginē. X̄ps autem ſm triplicem. Unde ſuper illud pſ. Signatum eſt ſuper nos lumē vultus tui domine. Gloſa diſtinguit triplicem imaginem. ſcz creationis recreationis: t glorificationis. Imago em̄ dei reperitur in homie tripliciter. Uno modo ſm q̄ homo habet aptitudinem naturalem ad intelligendum t amandū deum. t hec aptitudo conſiſtit in ipſa natura mentis que eſt cōmunis oīnibus hoīb⁹. Alio modo ſm q̄ homo actu vel habitu cognoſcit t intelligit deum ſed imperfecte. t hec eſt imago per conformitatez gratie. Tertio modo ſm q̄ homo actu deum cognoſcit et amat perfecte: t ſic attēditur imago ſm humilitatem glorie. primis duobus modis fuit imago dei in adam in ſtatu innocentie: ſi omnibus modis fuit in chriſto. Duodecimum fuit tranſlationis. Nam p̄mus homo fuit poſitus in paradiſo terreſtri. Geneſ.ij. Tulit deus hominē t poſuit eum in paradiſo voluptatis. X̄ps autem eſt aſſumptus in paradiſo celeſti. Eph.iij. Aſcendit ſuper omnes celos vt adimpleret oīnia. pſ. Aſcendit ſuper celum celi ad orientem. Et ſic ptz corona glorificationis ieſu x̄pi.

Tertio exiuit ieſus portās

corona redemptiōis. Gentiles em̄ coronā ſpineam capiti ſuo impoſuerunt: q̄ē cruentantes deriſorie ſalutauerunt. Judei autez ipm̄ ceſari poſtpoſuerunt: t crucifige crucifige clamauerunt. In ipſo em̄ modo paſſionis x̄pi prefiguratus eſt effectus redemptionis quo ad vtroſq; ſcz iudeos t gentiles. Primo em̄ paſſio x̄pi habuit effectum ſalutis in iudeis, quoꝝ plurimi in morte x̄pi baptizati ſunt. vt patz Act.ij. t.iij. Secūdo vero iudeis p̄dicand⁹ effectū paſſionis x̄pi tranſiuit ad gentes. t ideo cōueniens fuit vt x̄ps a iudeis pati inciperet. t poſtea iudeis tradentib⁹ per manus gentiliū eius paſſio finieretur. Quia vero x̄ps ad oſtendendaz abundantiā charitatis ſue ex qua patiebat in cruce poſitus venia peccatorib⁹ poſtulauit. Hui⁹ petitionis fruct⁹ ad iudeos t gentiles peruenit: a quib⁹ patiebat. Ideo dicit Cañ.iij. Egredimini filie ſyon t videte regem ſalomonez in diademate quo coronauit eum mater ſua. Debemus aūt egredi a q̄ttuor que nos impediunt a fructu redemptionis. Primo a vicio conformādo volūtatem noſtrā diuine voluntati. Matth.xxvi. Non ſicut ego volo ſed ſicut tu vis: q̄ dicit qz rectum vult eſſe hoīem t ad deū dirigit. vt Aug⁹. exponit in Enchiridion. Et ſup illud pſ. Rectos decet collaudatio. dicit glo. Rectum cor habet q̄ vult q̄ deus vult, ſcz vt homo velit aliq̄d ex charitate ſicut deus vult. Secundo ab odio. Nam odium nū q̄ vinceret amorē: niſi ꝓpter amorē maiorem cui odium correſpondet. ſicut homo magis diligit ſeipm̄ q̄ amicuz. t ꝓpter hoc q̄ diligit ſe habz odio etiā amicū ſi ſibi contrarietur. Tertio a paſſione. Roma.vj. Judico aliam legē in membris meis repugnantem legi mentis t captiuantē me in lege peccati qz paſſio ligat rationē. imo cū paſſiones intendunt ligant totaliter vſum rōnis. Adulteri em̄ ꝓpter abundantiā amoris t ire verſi ſunt in inſaniam. Quarto a vindicta. Naz peccatū iudeoz crucifigentiū x̄pm q̄ō pceſſit ex inuidia. odio t vindicta fuit grauiſſimum ſicut dixit x̄pus pylato. Joh.xix. Qui tradidit me tibi maius peccatum habet.

Quarto exiuit ieſus portans

coronā exaltatiōis. Naz meritū impotat quandā equalitatem iuſticie. Unde apoſtolus dicit. Ei qui operatur merces imputatur ſm debitum. Cum enim aliquis ſibi ex iuſta voluntate ſubtrahit quod debet habere: meretur vt ſibi amplius aliquid ſuper addatur qua ſi merces iuſte voluntatis. Et inde ē q̄ ſicut dicit Luc.xviij. Qui ſe humiliat exaltabitur. Cum autem chriſtus in ſua paſſione ſe humiliauerit infra ſuam dignitatem yſq; ad confuſionem: t opprobria que

fustinuit. Ideo p̄ suā passionē ⁊ precipue p̄ coronationē spūalium. meruit exaltationē ⁊ manifestationē diuinitat̄ ipius. ꝺm illud Esa. lij. Exaltabit̄ ⁊ eleuabit̄ ⁊ sublimis erit valde sicut obstupuerūt sup̄ eū multi. sic inglorius erit inter viros aspect⁹ ei⁹. Et Phil. ij. dr. Fact⁹ est obediēs vsq; ad mortē: mortē aūt crucis. ꝓpter q̄ ⁊ de⁹ exaltauit illum ⁊ donauit illi nomē q̄ est sup̄ oīe nomē. scz vt ab oīb⁹ nominet̄ de⁹: ⁊ oēs sibi reuerētiam exhibeant sicut deo. ⁊ hoc est q̄ subdit̄ ur vt in noīe iesu oīe genu flectat̄ cele. ter. ⁊ infer. Et Esa. xxviij. Eris corona gl̄ie manu dñi: ⁊ dyadema regni in manu dei tui.

Quinto exiuit iesus portans coronā adoratōis.

Cum em̄ in xp̄o sit vna tantū p̄sona diuine ⁊ humane nature ⁊ etiā vna ypostasis. ⁊ vnū suppositū. ideo est ei⁹ vna adoratio: ⁊ vnus honor ex parte eius q̄ adorat. Vñ Damas. li. iij. dicit. Adoratur caro xp̄i incarnato dei ✠bo nō ꝓpter seipam: ⁊ ꝓpter vnitū ei ꝺm ypostasim verbum dei. Et sup̄ illud p̄s. Adorate scabellū pedū ei⁹. dicit glo. Qui adorat corp⁹ xp̄i nō terrā intuet: ⁊ illū potī⁹ cui⁹ scandalū est: in cui⁹ honore scabellū adorat. Et in capitulis quinte synodi dr. Si quis duabus naturis adorari dicit xp̄m. ex quo due adorationes introducunt: ⁊ nō vna oratione deū ✠bum in carnatū cū ꝓpria ipi⁹ carne adorat sicut ab initio eccl̄ie dei traditum est. talis anathema sit.

Sexto exiuit iesus portās coronā retributōnis q̄rum ad protestatē iudiciariā. Vñ dr Job. xxxvi. Causa tua quasi impij iudicata est. ꝓpterea iudicium causamq; recipies. Et Aug. li. de verbis dñi dicit Sedebit iudex q̄ stetit sub iudice. Damnabit veros reos q̄ falso fact⁹ est reus. Nam iudiciaria potestas boī xp̄o cōperit. Tuz ꝓpt̄ diuinā personā. Tum ꝓpt̄ capitis dignitatē Tum ꝓpt̄ plenitudinē gr̄e habitualis. Tū ex merito. s. vt ꝺm dei iusticiaz iudex esset: q̄ pro dei iusticia pugnauit ⁊ vicit ⁊ iniuste iudicatus est. Unde ipse dicit Apoc. iij. Ego vici ⁊ sedi in throno patris mei. In throno autē intelligitur iudiciaria potās. ꝺm illō p̄s Sedet super thronū ⁊ iudicat equitatem.

Septimo exiuit iesus portans coronam premiationis. p̄s. Posuisti in capite eius coronam de lapide precioso. Sicut em̄ lapides pretiosi firmant̄ in corona ⁊ ipam ornant: ⁊ ipa est ornamentū coronati. Sic in merito xp̄i firmant̄ oīes electi: ⁊ sunt ad ornamētū glorie sue: prout patuit in ioseph q̄ vendit⁹ a fratrib⁹ suis ductus est in egyptū ⁊ nō fuit fact⁹ eunuch⁹ ne pharao abuteret̄ eo quē a tam graui pcō dñs custodiuit pharaone infrigidato. Vñ ꝓpt̄ fidē ⁊ castitatē a domina sua accusat⁹ incarcerat⁹ fuit. Inde aūt extract⁹ ⁊ dñs egypti ꝓstituit⁹. dū circuiret egyptū declinauit ad domū pharaonis p̄ncipis satraparuz pharaonis: cui erat filia speciosissima nōe arseneth sed idolatra que idola abiecit vt ioseph haberet sponsuz. Ad hanc aūt desponsandā ac cessit ioseph indut⁹ tunica candida: ⁊ cū aurea corona in curru aureo. In corona vero erant inserti duodecim lapides ꝑcios: super q̄b⁹ erāt duodeci astra aurea ⁊ virga regia in manu ei⁹. vt dr in speculo hist̄oriali li. ij. c. cxviij. Hec oīa fuerūt figura xp̄i: ꝑcipue corona in qua sunt duodecim trib⁹ israel: super quib⁹ sunt duodecim apl̄i. vt p̄z Apoc. xxij. Et sic corona xp̄i est numer⁹ oīm saluandorum q̄ decorant xp̄m hic in statu gr̄e: nouiss̄ime aūt in statu glorie. Amen.

In festo victorie sancti Michaelis archangeli Sermo. xxxij.

Ic maior est in regno celorum. Matth. xviij. ⁊ in euangelio p̄sentis solēnitatis Beat⁹ Bern̄. sup̄ p̄s. Qui habitat dicit sic. Dñe q̄d est hō q̄ innotuisti ei: aut fili⁹ hois q̄ repuras eū? Deniq; mittis ei vnigenitū tuū i mittis spm̄ tuū. p̄mittis vultū tuum: ⁊ ne q̄d vacet i celestib⁹ ab ope sollicitudinis illos etiam bearos ipūs. ꝓpt̄ nos mittis in ministeriū nostrū. hec ille. Super quo moueo talē questionē. Utrū in eccl̄ia militanti archangel⁹ michael maiorē dignitatē assequitur: cui⁹ officio diligenti⁹ a deo gubernatur Ad istam questionē rñdent duo doctores.

Prim⁹ veteris testamēti ē Daniel. x. c. dicē Michael vn⁹ de p̄ncipib⁹ p̄mis venit in adiutoriū meū. Secūdus noui testamēti est Johānes Apoc. xij. dicē sic. Factū est prelium magnū in celo. Michael ⁊ angeli ei⁹ prelia bantur cū draconе: ⁊ draco pugnabat ⁊ angeli eius ⁊ non valuerūt. neq; est inuentus locus eor̄ amplius in celo. Sciendū q̄ ꝺm

glo. sup̄ illud Matth. xxij. Simile est regnum celor̄ homini regi qui fecit nuptias ⁊c. per regnū celor̄ p̄sens ecclesia siue congregatio iustor̄ intelligit̄. Manc aūt ecclesiaz gubernat deus p̄r angelos. Unde Aug. dicit lij. de trini. Quēadmodū corpora grossiora ⁊ inferiora: p̄ subtiliora ⁊ potentiora quodā ordine regunt̄. Ita oīa corpora p̄r spm̄ vite rōnalē. ⁊ spūs vite rōnalis deseror⁹ arctq; rector per spm̄ vite rōnalē ⁊ pium ⁊ iustum ⁊ ille per ipm̄ deū. Nam tam in reb⁹ hūanis q̄m etiā naturalib⁹ hoc cōiter inuenit̄ q̄ potestas particularis gubernat̄ ⁊ regit a prāte vniuersali. sic potestas balliui gubernat̄ p̄ potestatē regis. Superiores aūt angeli qui p̄sunt inferiorib⁹ habēt sciētiā magis vniuersalē sed ✠bus cuiuslibet corporis est magis pricularis q̄m ✠r spūalis substātie. Nam oīnis forma corporalis est indiuiduata per materiā ⁊ determinata ad hic ⁊ nunc. Formе aūt imateriales sunt absolute ⁊ intelligibles. ⁊ ideo sicut inferiores angeli qui habent formas min⁹ vniuersales regunt̄ per superiores. ita oīa corporalia regunt̄ per angelos. Sed actio quā angel⁹ exercet̄ p̄cedit a deo velut a p̄mo p̄ncipio cui⁹ nutu ⁊ auctoritate angeli operant̄: ⁊ in deū reducitur sicut in vltimū finē. ⁊ hoc facit ministerium. Nam minister est sicut instrumentū intelligens. Instrumētū aūt ab alio mouet̄ ⁊ ei⁹ actio ad aliud ordinat̄. Unde actiones angelorum ministeria vocant̄. ⁊ ꝓpter hoc dicuntur in ministeriū mitti. Heb. i. Oēs sunt administratorij spūs in ministeriū missi p̄pter eos q̄ hereditatē capiunt salutis. Inter hos aūt angelos missos circa homines precipuum est ministeriuz beati michaelis. ideo hic maior est in regno celorum.

Nic maior est in regno
Archangelorum.
Patriarcharum.
Prophetarum.
Xp̄ianorum.
Paganorum.
Electorum.
Sanctorum.

Primo sanctus michael est maior in regno archangelor̄. Unde cāntat eccl̄ia. Collaudem⁹ venerantes oīnes celestiū lites: sed precipue p̄matē celestis exercitus michaelem. Computatur em̄ in ordine p̄ncipatuū. de quo ordine sanctus Tho. p̄ma parte. q. cviij. arti. v. dicit sic. Principari vero vt Greg. dicit. Est inter reliquos priorem existere quasi p̄mi sint in executōe eorum que imperantur. Et ideo Dionysius dicit. ix. c. celestis ierarchie. Qz nomen p̄ncipatuū signat ductiuum in ordine sacro. Illi em̄ qui alios ducunt primi inter eos existentes: p̄ncipes proprie vocantur. ꝺm illud p̄s. Preuenerunt p̄ncipes coniuncti psallentibus. ꝺm Greg. autem archangeli dicuntur ex eo q̄ p̄ncipantur soli ordini angelorum. quasi magna nunciantes. Principar⁹ aūt dicuntur ex eo q̄ p̄ncipantur oīnibus celestibus p̄ncipib⁹ diuinas iussiones explentibus. Executio em̄ angelicor̄ ministeriorum cōsistit in annūciando diuina. In executione aūt cuiuslibet actus sunt quidā quasi incipientes actionē ⁊ alios ductēs sicut in cātu precentores: ⁊ in bello illi qui alios ducunt ⁊ dirigunt. ⁊ hoc p̄tinet ad principat⁹. Alij vero sunt qui simplicit̄ exequunt̄. ⁊ hoc pertinet ad angelos. Alij ꝺo medio modo se habent q̄ ad archangelos pertinet. Principatus ergo sunt p̄mi in executōe diuinor̄ ministeriorum. vtpote presidentes gubernationi gentiū ⁊ regnor̄ q̄ est p̄mū preceptuz in diuinis misterijs. Nam bonuz gentis est diuini⁹ q̄m bonū vni⁹ homis. Prim⁹ ergo ordo post dñationes dicit̄ p̄ncipatuū qui etiā bonis spiritib⁹ p̄ncipat̄. vt Greg. exponit. hec Tho. Sanctus michael in prelio habito cū lucifero. fuit dux ⁊ princeps. Unde vicit luciferū cū angelis suis ⁊ de celo in hunc aerem caliginosum ⁊ in pfundū abyssi tandē deiecit. Uñ cantat eccl̄ia. Michaelē in ✠bute conterentē zabulon. De isto prelio dicit Apoc. xiij. Et proiect⁹ est ille draco magn⁹ serpens antiquus q̄ vocatur diabolus ⁊ satha nas. proiect⁹ est in terra: ⁊ angeli ei⁹ cuz eo missi sunt. Non em̄ p̄missuz est eis habitare in supiori parte aeris: qz locus lucidus est ⁊ clarus. nec in mūdo nobiscū. qz nimis nos suis temptationib⁹ infestarent. Sed in medio aeris vt dū sursuz respiciunt ⁊ vidēt gloriā quā amiserunt: inde dolorē habeant. Et dum inferi⁹ p̄spiciunt ⁊ vident boies sursuz ascendere vnde ipi ceciderunt inde inuidia torqueantur. Unde Eph. vi. Non est nobis colluctatio aduersus carnē ⁊ sanguinem: sed aduersus principes ⁊ potestates tenebrarum harum contra spiritalia nequitie in celestibus. Et sic michael est maior in regno archangelorum.

Secūdo sanctus michael

est maior in regno patriarcharū. Unde sanctus Tho. parte.i.q.cxiij. dicit sic. Ad bonus operandū duo cōcurrunt. Primo quidem ꝙ affectus inclinet ad bonum qđ quidē fit in nobis per habitū ꝟtutis moralis. Secūdo ꝙ ratio inueniat congruas vias ad perficiendum bonū virtutis. qđ quidē pbs attribuit prouidentie. Quantū ergo ad primū deꝰ hoiem custodit imediate infundendo ei gr̄am & ꝟtutes. Quantū ad secundū deꝰ custodit hoiem sicut vlis instructor: cuiꝰ instructio peruenit ad hoies mediantibꝰ angelis. Custodia aūt humane multitudinis ad ordinē p̄cipatuus pertinet. Unde & michael vnꝰ de p̄cipibus dicit. Daniel.x. Inferiores aūt angeli exercent officiū superiorum: in q̄tum aliquid de dono eoꝝ participant & se habent ad supiores sicut executores virtutis eoꝝ. Homo em̄ in statu innocētie non patiebat aliqđ periculum ab interioꝝ: q̄ interierant omnia ordinata: sed imminebat ei periculus ab exteriori ꝑ insidias demonū vt rei ꝓbauit euentꝰ. & ideo indigebat custodia angeloꝝ. Etiam angeli q̄ subuerterunt sodomā percusserunt sodomitas cecitate vel aurisia: vt hostiū domus inuenire non possent. vt dicitur Gen̄.xix. hec tho. In homie potentia operatiua sepius impeditur ne exeat in opus ꝓpter mūdi oppressionem. Job.xvi. In mūdo pressuram habetis. sed istud impedimentū remouent principatus q̄ faciūt nos mūdanis omnibꝰ p̄ncipari. Hoc significatū est Gen̄.xxxij. vbi cuꝫ iacob esau valde timeret angelos sibi obuios habuit. ipsum adiuuare paratos. Et ait. Castra dei sunt hec. Tunc angelꝰ tria bona iacob dedit. q: ipm cōtra esau constantē fecit. israel nomen ei imposuit & neruū femoris eius percussit & emarcuit. Hec aūt omnia spectant ad p̄cipat⁹ in quoꝝ ordine primꝰ est michael qui mandauit angelo vt diceret agar ancille ꝙ ad dñam suaꝫ rediret & se ei humiliaret. Gen̄.xvi. &c.

Tertio sanctus michael

est maior in regno ꝓphetarū: q̄m ꝓphetica reuelatio fit ꝑ angelos. Unī sanctus Tho. ſcda ſcē.q.clxxij.arti.ij. dicit sic. sicut apls dicit Rom̄.xij. Que a deo sunt ordinata sūt habet aūt hic diuinitatis ordo. sicut Dionysius dixit. vt infima ꝑ media disponat. Angeli aūt mediij sunt inter deū & homines. vt pote plus participantes de perfectiōe diuine bonitatis q̄ homies. Et ideo illuminationes & reuelationes diuine a deo ad hoies ꝑ angelos deferunt. Prophetica aūt cognitio fit ꝑm illuminationē & reuelationem diuinā Unde manifestū est ꝙ fiat ꝑ angelos. Dicit em̄ Diony.iiij.c. celestis ierarchie Diuinas visiones gl̄iosi patres nostri adepti sunt ꝑ medias celestes virtutes. hec tho. Sanctꝰ michael fuit ꝓnceps synagoge. ꝑm qđ dicit Dañ.x. Nemo mihi adiutor est nisi michael ꝓnceps vester. Circa quā fecit q̄ttuor. Primo miranda. Nam ipse fuit ille angelus qui plagas egyptijs intulit: qui mare diuisit: qui in colūna ignis & nubis ꝓpm̄ israeliticū ancerestit: qui in terraꝫ p̄missionis hebreos introduxit. Secūdo stupēda. Scies em̄ diabolꝰ iudeos ad idolatriā ꝓmptos esse volebat corꝑ moysi honorifice sepelirent iudei suas idolatrias ibi exercerēt. & michael victoriā obtinuit q: moysi corpus ab oīnibꝰ absconditur. Unī in canonica iud̄.i. ca. dicit. Cum michael archangelus cū diabolo disputans altercaret de moysi corpore non est ausus iudiciū inferre blasphemie. & dixit. Imperet tibi deꝰ. Forte etiā ista altercatio fuit q: diabolus dicebat se in moyse ꝑpter peccm̄ ad aquas contradictōis aliquod ius habere. Sed cū michael culpam sibi remissam assereret & diabolus adhuc instaret michael dixit. Imperet tibi deus. Tertio ꝓ regenda. Nam cū syri obsiderent ciuitatem samarie: dixit Helyseus. Plures nobiscum sunt q̄ cuꝫ illis: & loquebat de angelis quorum ꝓnceps erat michael: qui percussit syros cecitate: quos helyseus duxit in samariam. vt habet.ij.Reg̃.vi. Quarto adiuuāda. Dicit em̄ Dañ.x. Ex persona gabrielis archangeli ꝓnceps regni persarū restitit mihi.xx.vno diebꝰ. Et ecce michael vnꝰ de ꝓncipibꝰ ꝓmis venit in adiutoriū meum. Super quo sanctꝰ Tho. parte.i.q.cxiij.arti.viij. dic sic. Dicit Hieroñ. exponēs hec ꝟba dicit ꝓncipem regni persarū esse angelū qui se opposuit liberationi ꝓpli israelitici ꝑ quo Daniel orabat. Gabriel preces deo ꝓsentāte. Nec aūt resistentia potuit fieri quia ꝓnceps alicuis demonū iudeos in perfidē ductos ad peccm̄ induxerat: per qđ impedimentū prestabatur orationi danielis ꝑ eodem ꝓpheticantis. Sed ꝑm Grego.li.xvij.mora. Ꝓnceps regni persarū fuit bonꝰ angelus custodie illiꝰ regni deputatꝰ. Ad videndum ergo qualiter vnꝰ angelꝰ alteri resistere nititur considerandū est ꝙ diuina iudicia circa diuersa regna & diuersos homies per angelos exercentur. In suis aūt actionibꝰ angeli ꝑm diuinā sententiam regulant. Contigit autē quandoq; ꝙ in diuersis regnis vel in diuersis hominibꝰ contraria merita vel demerita inueniunt vt vnus alteri subdatur: aut p̄esit. Quid aūt sup hoc ordo diuine p̄uidētie habeat: cognoscere non possunt nisi deo reuelante. Unī necesse habēt sup his diuinā sapientiam consulere. Sic ergo in q̄tum de cōtrarijs meritis & sibi repugnātibꝰ diuinā cōsulunt voluntatē resistere sibi inuicē dicuntur. Non quia sint eoꝝ contrarie volūtates eius in hoc omies concordent qđ dei sententia impleat: sed quia ea de quibꝰ consulūt sunt contraria, hec Thomas.

Quarto sanctus michael

est maior in regno xp̄ianoꝝ. Nam vt dicit sanctꝰ Tho. parte.i.q.cxi.ar.i. Ad fidē duo concurrūt. Primo quidē habitꝰ intellectꝰ quo disponit ad obediendū voluntati tendenti in diuinā veritatē. Intellectꝰ em̄ assentit ꝟitati fidei nō qua si cōuicꝰ rōne: sed q̄si imperatꝰ a volūtate. Nullus em̄ credit nisi volens. vt Aug̃. dicit. Et q̄tū ad hoc fides est a solo deo. Eph̄.ij. Gratia estis saluati ꝑ fidē & nō ex vobis: dei em̄ donū est. Secundo requirit ad fidez ꝙ credibilia ꝓponant credenti. & hoc quidē ꝑ hoiem fit ꝑm ꝙ fides est ex auditu. vt dī Rom̄.x. sed p̄cipaliter per angelos ꝑ quos hoibꝰ releuant diuina. Unī angeli aliqđ operant ad illuminationē fidei: & m̄ hoies illuminant ab angelis nō solū de credendis q̄ etiā de agēdis. ꝑm ꝙ Diony. ꝓbat.iij.c. cel. ierar. ꝙ reuelatōes diuinoꝝ puenit ad hoies mediantibꝰ angelꝰ hec tho. Sanctꝰ michael instituit ecclīam dei de credēdis qđ ꝑs ex q̄ttuor. Prio qz ē ꝓnceps ecclie xp̄i. Post ꝙ cū iudea dñs crucifixit: michael factꝰ ē ꝓnceps eccl̄ie. Unī refert Josephꝰ ꝙ audite sūt voces angelorum dicentiū. Transeamꝰ ab his sedib⁹. Etiā ipe solus inf sanctos angelos acies xp̄i signifer est. ꝑm qđ cantat eccl̄ia. Signifer sanctꝰ michael repsentet eas in lucē sanctā. Et iterū. Dū sacrū misteriū cernet iobes archāgelꝰ michael tuba cecinit. Dignꝰ es dñe deꝰ nr̄ accipe librū & soluere signacula ei⁹. Et sumitur Apoc̄.v. vbi dī. Vidi angelū fortē ꝓdicātem voce magna. Quis est dignꝰ aperire librū & soluere signacula ei⁹ &c. Secūdo qz est instructor ecclie. Quicqđ em̄ ꝟtutis: iustitie: misericordie: & obseruātie legis xp̄i est in nobis. vt dic̄ Greg̃. Ab instructōe michael̄ ꝓcedit. Unī iste ē ille angelꝰ q̄ ligauit diabolum ꝑ annos mille: vt nō seducat ecclīaꝫ donec ꝓsumant mille ānī. vt dī Apoc̄.xij. Iste est ille angelꝰ q̄ cū magno exercitu angeloꝝ diuinis interest misteriis in altari cū hostia ꝓsecrat. Iste ē ille angelꝰ q̄ sipontinis victoriā dedit: & ꝓtra aduersarios oīa elemēta pugnare fecit. Terrā: qz mōs gargan⁹ ꝓtremuit. Mare: qz caligo tenebrosa totū monte obduxit. Ignem quia fulgura crebra volabāt. Aquā. vñ cantat eccl̄ia. Cōcussus est mare & ꝓtremuit terra. vbi archangelꝰ michael descendebat de celo. Et hec pugna vocat victoria sc̄i michaelis q̄ celebrat. viij. Id⁹ Maij Rome aūt eodē die celebrat apparitio sc̄i michaelis. qz eodē die apparuit michael archangelus brō Grego. pape. tergēs gladiū a peste inguinaria quā deꝰ romanis immiserat. Tertio qz est destructio antichristi. sicut em̄ dic̄ glo. sup illō Apoc̄.xiij. Vidi vnū de capitibus eiꝰ occisum: antichristꝰ mortuū se finget & p triduuꝫ latēs postea apparebit dicēs se suscitatū. Et fercentibꝰ cuꝫ demonibus in aere ascendet: & vniuersis mirantibꝰ adorabunt eū. Tandē dū stabit in papilione suo in mōte oliueti michael ipm occidet vt dic̄ glo. sup illud.ij. Thessal̄.ij. Quē dñs interficiet spū oris sui. Quarto qz est conductor iudicij: qz ad vocē ipius omes resurgent. ꝑm illud.i. Thessal̄.iiij. Ipe dñs in iussu & in voce archangeli: & in tuba dei descendet de celo. & mortui qui in xp̄o sunt resurgent primi. Etiam in die iudicij crucem: clauos: lanceam: & coronam spineam christo ꝓsentabit: vt omies agnoscant q̄ iuste iudicentur.

Quinto sanctus michael

est maior in regno paganoꝝ. Unde sanctꝰ Thomas parte.i.q.cxiij.arti.iiij. dicit sic. Sicut infideles nō ꝓuantur interiori auxilio naturalis rationis. Ita etiam non ꝓuant exteriori auxilio toti nature humane diuinitus concesso. scz custodia angeloꝝ ꝑ quā & si non inuentur q̄tuꝫ ad hoc q̄ vitā eternam bonis operibus mereantur: quia infideles etiam interdum bona faciūt: sed non bene. qz non recta intentione faciūt quoniā

fides intentionem dirigit. vt Aug. dicit. Juuatur tamē ꝑtus ad hoc ꝙ ab aliquib⁹ malis retrahitur quib⁹ sibi ꝑ sis & alijs nocere possunt. hec Tho. Sciendū ꝙ michael archangelus plura signa ostēdit infidelib⁹ quibus poterant deus verum cognoscere & ab idolatria sua cessare. Prio tempe abrahe quē vnū verū deū predicando iactauerunt in ignē. sed michael archangelus ipm liberauit. de hur. i. igne caldeoꝝ. Exo. xv. Secundo tempe moysi immolato agno in egypto signat⁹ eius sanguie domib⁹ hebreoꝝ michael archangelus venies pcussit egyptiorum primogenitis. post graues plagas in mari submersit pharaonem & exercitū eius

Tertio tempe iudicū debellatis. xxxij. regibus chananeoꝝ per iosue diruris muris iericho ad sonum tubarum. Josue. vi. Percussis centū viginti milib⁹ bellatoꝝ per gedeonem. & trecentos viros comites ei⁹. Judicū vij. Prostratis mille viris cum mandibula asine per samsonem. Judic. xiiij. Percussis philisteis i secretiori parte nature. qz archā dñi ireuerent⁹ tractauerunt. i. Reg. v. Michael eis demonstrauit viam veritatis quā ferre neglexerūt. Quarto tempe regū. Michael percussit centum octoginta q̄nq̄ milia viroꝝ qui venerūt cū senacherib rege assiriorum vt ꝓphanarent templū. iiij. Reg. xix. Etiā percussit centū milia pedites de syris qui venerant cū benadab contra populum dei. iij. Reg. xx. Ubi ergo sunt dij eorum in quib⁹ habebant fiduciā. cur eis nō sunt opitulati & in necessitatib⁹ nō ꝓtexerunt. Hec signa demōstrauit sanct⁹ michael vt colerēt viū verū deum: sed noluerunt.

Sexto sanctus michael

est maior in regno electoꝝ. Uñ cātat sancta mater eccl̄ia. Archangele michael cōstituite ꝓncipē sup oēs aias suscipiendas. Habz em officiū ponderandi. ꝓpterea in eccl̄isijs pingit⁹ ponderans animas. Dicit em Dan. v. Appēsus es in statera & inuent⁹ es minꝰ habens. Sunt em quattuoꝝ differentie animaruz. Quedā sunt vacue que nulla secum merita portauerūt. Istas appendet & dicet Appensus es in statera & inuent⁹ es nihil habens. Quedam sunt semiplene: que aliq̄ bona fecerunt. & tepide & negligēter. Istas ponderabit & dicet. Appensus es in statera & inuent⁹ es minus habens. Quedaz sunt plene que multa secum merita portauerunt Istas ponderabit & dicet. Appensus es in statera & inuentus es satis habens. Quedam sunt superplene que nō tantū ꝑcepta sed etiam consilia seruauerunt. Istas ponderabit & dicet. Appensus es in statera et inuentus es multū habens.

Septimo sanctus micha

el est maior in regno sanctoꝝ. Habet em officiū deportandi cū ceteris angelis sibi subiectis animas in paradisum. Unde cantat ecclesia, Venit michael archangelus cum multitudine angeloꝝ. cui tradidit de⁹ aias sanctoꝝ vt perducat eas in paradisum exultationis. Data est potestas archangelo michaeli sup animas sanctoꝝ. Portat em eas valde reuerēter: qz nō humeris sed manib⁹. pā. In manib⁹ portabunt te. Portat valde diligent⁹ quia ab oīnib⁹ offendiculis defendit. Ibidem. Ne forte offendas ad lapidez pedem tuum. Portat valde gaudenter: quia cū canticis & iubilationib⁹. Esa. lv. In letitia egrediemini & in pace deducemini. Portat valde humiliter: qz pauperes & mēdicos non contēnit. Luc. xvi. Factum est vt moriꝛ. & portaret⁹ ab angelis in sinu abrahe. quia secure ergo sunt anime que talē portatorem. sicut aliquādo socius in itinere alium portat: nō humeris sī solacijs. Esa. lv. Montes & colles cantabūt coram vobis laudem & omnia ligna siluarum plaudent manu. i. angeli maiores & minores: quoꝝ oones perducant nos ad regna celoꝝ. Amen.

In festo ascensionis dñi Ser. xxxiij.

Videntibus illis iesus

v eleuat⁹ est. Act. i. & in epla hodierne solēnitatis. Joh. xx. dixit iesus. Ascendo ad patrē meū & patrē vestrū. deū meū & deus vestrū. Super quo moueo talem ꝗstionē. Utruz ascensio xpi in celum qua cū patre in eternū regnaturus naturaz humanā attraxit: fuerit nobis vtilior ꝙ sua ꝑsentia corporalis quā a nob⁹ subtraxit. Apparet alicui ꝙ nō: & ꝓpter ipm & ꝓp nos.

Primo ꝓp ipm. quia ad hoc venerat vt se verū dei filiū declararet. Joh. xvij. Pater manifestaui nomē tuū homib⁹ quos dedisti mihi. Sed hoc fuisset magis manifestatum si semp fuisset conuersatus cū homib⁹ tum rōnib⁹. tum exemplis. tum miraculis. ergo &c. Secundo ꝓpter nos. quia filius dei naturā humanā assumpsit ad nostram

salutē. Si magis fuisset salutare' omnibus ꝙ semper cōuersaret nobiscū in terris. Nā multi iudei & pagani conuersi fuissent ad fidem: & multi peccatores a peccatis abstinuissent de fide: antes videre iesum. Uñ ipse dicit Luc. xvij. Uenient dies qñ desiderabitis videre vnū diē filij hoīs & nō videbitis Gentiles etiā dicebant Joh. xij. Volum⁹ iesum videre. ergo &c. Ad istā questionem respondent duo doctores. Prim⁹ est dauid in ps. dicens. Notas mihi fecisti vias vite adimplebis me lētia cū vultu tuo: delectationes in dextera tua vsq̄ in finē. Sup quo dic glo. Delectatio & letitia erit mihi in cōfessu tuo humanis obtutib⁹ subtracto. Secundus est scūs Tho. iij. pte. q. lvij. ar. i. dicens sic. Loc⁹ dz eē ꝓportionat⁹ locato. xps aūt ꝓ resurrectione suā vitā imortalē & incorruptibilē inchoauit. loc⁹ aūt in quo nos hitam⁹ est loc⁹ gñatiōis & corruptiōis. sī locus celestis est loc⁹ incorruptiōis. & iō non fuit ꝓueniēs ꝙ xps post resurrectionem remaneret in terris: sī ꝓueniēs fuit ꝙ ascēderet in celū. hec Tho. Sciēdū ꝙ xps ascēdit q̄drupl'r. Prio opāte sua dīnitate. Nā xps ex ꝟrute dīnitat⁹ in celū ascēdit tanq̄ ex cā nō aūt ex ꝟrute hūane nature. iō xps ascēdit in celū nō vt ꝙ hō: sī vt ꝙ de⁹. Unde Aug. dic. in sinone de ascēsiōe. De nō fuit ꝙ xps ꝛpēdit in cruce: de suo aūt ꝙ ascendit. Scdo coopante sue aīe dignitate. Cā ascēsiōis xpi in celū fuit ex ꝓte aīe glificate. ex cui⁹ redūdātia glificat⁹ corp⁹ vt Aug. dicit ad dyascoꝝ. Erit em tāta obedientia corporis gliosi ad vitā beatā vt sic Aug. dicit xij. de ciui. dei. Ubi volet spūs: ibi erit ptin⁹ corp⁹. nec volet aliquā qō nec spūs posset decere nec corp⁹ decet aūt corp⁹ gliosum & immortale eē in loco celesti. & iō ex ꝟrute aīe volētis corp⁹ xpi ascēdit in celū. Sicut aūt corp⁹ efficit gliosum ex redūdantia aie: ita vt Aug. dicit sup Jo. Participatiōe dei fit aīa bta. vñ ꝑma oratio ascēsiōis in celū est vīr⁹ diuina. Sic ḡ xps ascēdit in celū ꝓpria ꝟrute. Prio quidē ꝟrute dīna. Scdo ꝟrute aīe glificate mouētis corp⁹ put vult. Tertio ꝓparāte sua hūilitate. Nā xps i sua passiōe hūiliauit se infra suā dignitatē quātū ad locū. qz corp⁹ eius positū fuit in sepulchro: aīa in inferno: iō meruit vt sibi amplⁱ aliq̄d supadderet q̄si merces iuste voluntatis. & hoc q̄ntū ad ascēsionē in celū. vñ dr Eph. iiij. Descēdit primū in inferiores partes terre. qui aūt descendit ipe est: & q̄ ascendit sup oēs celos. Quarto ꝓmerēte sua claritate. Nā q̄nto aliq̄ corpa ꝑfect⁹ ꝓticipāt bonitatē diuinā: tanto sunt superiora corpali ordine q̄ est ordo localis. vñ videmus ꝙ corpa q̄ sunt magis formalia sunt naturaliter superiora. vt ps ꝙ phm. iiij. phisic. & in. ij. de celo. Per formā em vnūquodq̄ corpus ꝓticipat diuinū esse. vt ps. i. phisic. Pl⁹ aūt ꝓticipat de dīna bonitate corp⁹ ꝙ gliam ꝙ q̄dcūq̄ corp⁹ naturale ꝙ formā sue nature Et inter cetera corpa gliosa manifestū est ꝙ corp⁹ xpi maiori refulget glia. vñ ꝓueniētissimū est sibi ꝙ sit supra oīa corpa constitutū in altū. Et iō super illud Eph. iiij. Ascendens in altū. dicit glo. loco & dignitate. & ire rū. ascēdit sup oēs celos. vt adimpleret oīa que sunt ostensa discipulis. ꝓpterea dicit⁹ Videntibus illis eleuatus est.

Jesus eleuatus est videntibus
Angelis.
Patriarchis.
Prophetis.
Apostolis.
Justis.
Peccatoribus.
Purgatis.

Primo iesus eleuatus

est videntib⁹ angelis. Nā sicut dicit aplus Roma. xiij. Que a deo sunt: ordinata sunt. Est aūt hic ordo diuinit⁹ institut⁹ vt ea q̄ supra hoīes sint hoib⁹ ꝑ angelos reuelentur vt ps ꝑ Dyoni. iij. c. cele. hierar. Ascensio aūt xpi ꝙtū ad terminū a quo: nō trāscendebat hoīm cōem noticiā: sed solū ꝙtū ad terminū ad quē. & iō manifestata est angelis primo. quoruz testimonio deferretur in alios. In q̄b⁹ angelis circa diuinā ascensionē fuerūt ꝙtuor. Primo revelatio. Nā vm Dyoni. Lex dīne bonitat⁹ est vt illuminationes suas influat ag̈elis superioribus. superiores medijs. medij inferioribus. inferiores nob. Ista lex bodie est ꝟuata. nā ipe xps suam ascensionez superioribus angelis reuelauit q̄si ipis interrogātib⁹. ds ē iste rex glie: rīndit. Ego q̄ loquor iusticiā & ꝓpugnator sum ad saluādum. Esa. lxiij. Superiores ag̈eli medijs reuelauerūt. ps. Dies dici eructat ꝟbū. i. superiora hierarchia reuelat mysteriū ascensionis medie hierarchie. cū dicit Exultauit vt gygas ad currēdā viā: a summo celo egressio ei⁹. Et occursus ei⁹ vsq̄ ad summū ei⁹.

Adedij reuelauerũt inferiorib⁹ qñ eis interrogantib⁹: qs est iste rex glie: rñderũt. dñs fortis ⁊ po. in p. dñs ⁊turũ ipe est rex glie. Inferiores nob reuelauerunt. qr vt dicitur Ecce. i. Ecce duo viri. i. duo angeli in forma viri. astiterũt in vestib⁹ albis ⁊ dixerũt discipulis. Viri ga. qd sta. aspi. in celũ: hic iesus q assum. est a vo. in ce. sic ve. quẽad. vi. eũ eum. in celũ. Scdo admiratio. mirabant eñ q terra ascẽderet sup celũ. cũ olim dictũ esset Prou. xxv. Celũ sursum ⁊ terra deorsum. mirabant q hõ ascẽdebat sup angelũ. ps. Ascẽdit sup cherubin ⁊ volauit. mirabantur q hõ ascẽdebat vsq ad deũ. Danielis. vij. Venit vsq ad virũ q sedebat in throno. mirabant q hõ crucifix⁹ ascẽdebat cũ tanta prãte. Esa. lxij. Quis est iste q venit de edom tinctis vestibus de bosra: Iste formosus in stola sua gradiẽs in multitudine virtutis sue. Tertio reductio. associabãt eñ ⁊ deducebãt xp̃m in celũ tanq̃ regem ad soliũ maiestatis. Esa. ix. Sup soliũ dauid ⁊ sup regnũ ei⁹ sedebit. tanq̃ victoriosum pugilẽ ad brauium victorie triũphalis. Apoc. iij. Ego vici ⁊ sedi cũ p̃re meo i throno ei⁹: tanq̃ pontifice ad tẽplũ paterne pietatis. Heb. iij. Vñ res pontificẽ magnũ qui penetrauit celos iesum. tanq̃ iudicẽ ad sedem iudiciarie prãtis. Matth. xxv. Cũ venerit filius hois in maiestate sua: tũc sedebit in sede maiestat⁹ sue. Quarto iubilatio. ps. Ascẽdit de⁹ in iubila. ⁊ do. in vo. tube. Dẽs angeli sine intermissione continuatis vocib⁹ psallebant dicentes. Psallite deo nr̃o: psallite regi nostro: qm̃ rex omis terre deus ⁊c.

Secundo iesus eleuatus

est videtib⁹ patriarchis. Nã ppt̃ promissionem ade ianua regni celestis erat clausa sic q nemo q̃uis sctus poterat p illã ingredi. q̃uis aũt xp̃s sua passione meruerit nob introitũ regni celestis ⁊ impedimẽtus remouerit: tñ p suã ascensionẽ nos q̃si in possessionẽ regni celestis introduxit. Et hoc patriarche ꝓuiderunt. Adã in trãslatione ei⁹ in paradisum post sui creationẽ. vt ps Beñ. iij. Abrahas in egressione: cũ dictũ est ei Beñ. xij. Egredere de terra tua ⁊ de cognatiõe tua ⁊ de domo p̃ris tui: ⁊ veni in terrã quã monstraue ro tibi ⁊ faciã te crescere ⁊c. Ysaac in seminatione. vt cũ dr̃ Beñ. xxij. Seminauit in terra illa ⁊ habuit in ipo anno fructũ cẽtuplũ. Jacob in hiratiõe. Beñ. xxxv. Ascẽdens in montẽ bethel. i. domus dei. ⁊ hita sibi ⁊c. Moyses in auxiliatiõe. Deut. xxiij. Ascẽsor celi auxiliator⁹ tu⁹. Josue in expugnatiõe. Josue. i. Ascẽdit cũ seniorib⁹ i fr̃ote exercit⁹

Tertio iesus eleuatus ẽ

videntib⁹ pphetis: qb⁹ pphetice reuelata ẽ xp̃i ascẽsio q̃re fuerit sublimitas. nõ enim fuit trãslat⁹ hẽ enoch: nec subuect⁹ igneo curru hẽ helyas: nec rapt⁹ sicut paulus: si fuit assumpt⁹. i. a seipo sumpt⁹. qua quidẽ sublimitate ⁊ virtute ascẽsiõis viderũt pphete. Dauid in ps. dicẽs. Eleuata est magnificẽtia tua sup celos de⁹. Salomon Prou. xij. dicẽs. Qui sequr̃ iusticiã ⁊ miam inueniet vitã ⁊ gliã. Ciuitate fortiũ ascẽdit sapiẽs. Esayas. xix. dicẽs. Ascẽdit dñs sup nubẽ leuem. Baruch. iij. dicẽs. Quis ascẽdit i celũ ⁊ accepit sapiam ⁊ deduxit eã de nubibus: Qui scit vniuersa nouit eã: ⁊ inueniet eam pudẽtia sua. Midheas. ij. c. dicẽs. Ascẽdit pandẽs iter ante eos. Daniel. vij. dicẽ. Aspiciebã in visiõe noctis: ⁊ ecce cũ nubib⁹ celi q̃si filius hois veniebat: ⁊ vsq ad antiquum dierũ puenit: ⁊ in ꝓspectu ei⁹ obtulerũt eum ⁊ dedit ei prãtem ⁊ honorẽ ⁊ regnũ vt oẽs ppli trib⁹ ⁊ lingue seruirẽt ei. Ezechiel. i. dicẽ Vidi ⁊ ecce nubes magna ⁊ splẽdor in circuitu ei⁹ ⁊ de medio ei⁹ quasi spẽs electi. hec visio filiorũ dis glie dñi. Abacuch. iij. dicẽs. Sup excelsa deducet me victor in psalmis canentem.

Quarto iesus eleuatus ẽ

videntib⁹ aplis. Nã xp̃s vt ꝓfirmaret totum op⁹ hũane redẽptiõis anteq̃ ascẽderet venit ad discipulos suos ad cenaculũ vbi fec̃ q̃ruor. Primo comedit cũ eis. Marc. xvi. Recũbentib⁹ vndecim discipul⁹ apparuit illis iesus. Scdo eos increpauit. Jo dr̃. ⁊ exp⁹o brauit incredulitatẽ illor⁹ ⁊ duriciã cordis: qr his q̃ viderãt eũ resurrexisse nõ credidernt. Tertio ꝓcepit eis ne discederẽt inde. Act. i. Cõuescẽs ꝓcepit eis ab hiereso lymis ne discederẽt: si expectarẽt ꝓmissionem p̃is. Quarto precepit eis q̃ post spũscm missum p̃dicarẽt. Marc. xv. ⁊ dixit eis. Eũtes in mũdũ vniũsum p̃dicate euãgeliũ oi creature ⁊c. Quib⁹ pactis cũ honorabili comitiua. cxx. hoim iuit versus montẽ oliueti vbi fec̃ etiã q̃ruor. Prio rephẽdit curiosos Act. i. Jgit q̃ quenerãt inter rogabãt eũ dicentes. Dñe si in tpe hoc restitues regnum

isr̃l ⁊c. Scdo promisit eis spũscm dicẽs. Accipietis virtutẽ spũscti supuenientis i vos ⁊ eritis mihi testes ⁊c. Tertio bñdixit eis donãs eis suã pacẽ: p quã bñdictiõem fuerunt cõfirmati discipuli in magno roboze. Quarto appuit nubes mire claritatis sub pretib⁹ xp̃i ascẽdẽtis. nõ q̃ nubes illa ꝓuerit admiculũ xp̃o ascẽdẽti p modũ vehiculi: si appuit in signũ dignitat⁹ ẽm q̃ gl̃ia dei isr̃l appebat sup tabernaculũ in nube. tũc videntib⁹ aplis nubes suscepit eũ ab oculis eor.

Quinto iesus eleuatus ẽ

videntib⁹ instis. q̃uis eñ pñtia corporalis xp̃i fuerit subtracta fidelib⁹ p ascensionem pñtia tñ dignitat⁹ ipsi⁹ semp adest fidelibus ẽm q̃ ipe dicit Matth. vlti. Ecce ego vobiscũ sum vsq̃ ad cõsummationẽ seculi. Qui eñ ascẽdit in celos nõ deseruit adoptatos vt leo papa dicit. Cõueniẽs eñ ⁊ vtilis fuit instis xp̃i ascẽsio. Primo quidẽ ppt̃ fidei augmẽtũ q est de nõ visis. vñ ipe dñs dicit Jo. xiij. q̃ spũscũs aduenies arguet mũdũ de iustitia. i. eor q credũt. vt aug⁹ dicit sup Jo. Jpa ꝓpt̃ fideliũ cõpatio: infideliũ ẽ vituperatio. vñ subdit. qr ad p̃rem vado. ⁊ iã nõ videbitis me. Bñ eñ q nõ vidẽt ⁊ credũt. erit ita q̃ vra iusticia de q̃ mũd⁹ arguit: qm̃ in me qui nõ videt credit. Scdo ad spũ subleuationẽ. Vñ ipe dicit Job. xiij. Si abiero ⁊ ꝓparauero vob locũ: iterũ veniã ⁊ accipiam vos ad meipm: vt vbi ego sum ⁊ vos sitis. Per hoc eñ q̃ xp̃s hũanã naturã assumpsit in celo collocauit dedit nob spem illuc ꝓueniẽdi. qr vbi fuerit corp⁹: illic ꝓgregabũtur ⁊ aq̃le. vt dr̃ Matth. xxiij. Tertio ad crescendũ charitat⁹ affectũ in celestia. vñ dicit ap⁹s Col. iij. Que sursum sunt sapite: non q̃ sup terrã. vt eñ dr̃ Matth. vi. Ubi ẽ thesaur⁹ tu⁹ ibi ẽ ⁊ cor tuũ. Et qr spũscts est amor nos in celestia rapiẽs: ió dñs dicit discipulis Jo. xvi. Expedit vob vt ego vadam Si eñ nõ abiero paclyt⁹ nõ veniet ad vos Si aũt abiero: mittã eũ ad vos. Vñ exponẽs Aug⁹. sup Job. dicit. Nõ potestis capere spũ q̃diu sim carnẽ nosse perfstitis xp̃m. Xp̃o ãt discedẽte corpalr nõ solũ spũscts sed etiã p̃r et fili⁹ illis affuit spualr. Quarto vt in celor̃ sede q̃si deus ⁊ dñs ꝓstituat⁹ exinde dona dona boib⁹ mitteret. ẽm illud Ephe. iij. Ascendit super omnes celos vt adimpleret omnia. scz donis suis. vt glo. dicit ⁊c.

Sexto iesus eleuatus est

videntib⁹ pctoribus. nã i nudo erat q̃druplex defect⁹. Prim⁹ hitatoris glie. Jo dr̃ Beñ. i. In pncipio creauit de⁹ celũ ⁊ terrã. i. terras dedit hoi: celũ reseruauit sibi. Xp̃s g ascẽdit vt celestẽ ianuã pctoribus aperiret. ⁊ sic abstulit defectũ hitatoris glie. Heb. ix. Per ꝓpriũ sanguinẽ introiuit semel in scta eterna redẽptõe inuẽta. Scdo erat ignoratie. qr hõ nõ cognoscebat deum. Jo dr̃ Beñ. i. Tenebre erat sup faciẽ abyssi. Xp̃us g ascẽdit vt hõ deũ cognosceret. dũ eũ iã nõ existimam⁹ fiẽ hoiem terrenũ: si fiẽ deũ celestẽ. Sic aplus dicẽ. ij. Cor. v. Et si cognouim⁹ ẽm carnem xp̃m. i. mortalẽ p qd̃ putauim⁹ eũ tñ hoiez vt glo. exponit. si nũc iã nõ nouim⁹. Tertio erat gr̃e ⁊ mie. Jo dr̃ Beñ. i. Terra aũ erat inanis ⁊ vacua. i. gr̃a ⁊ mia. ps. Dñe in celo mia tua. Xp̃s g ascẽdit ad interpellãdũ p pctoribus. Sic pontifex in veteri testo intrabat sanctuariũ vt assisteret deo pro pplo. ij. Jo. ij. Aduocatũ hẽm⁹ apud p̃rem iesũ xp̃m iustũ: ⁊ ipe ẽ ꝓpiciatio p pctis nr̃is. Jpa ei repñtatio sui ex nã hũana quã in celo intulit ẽ q̃dã interpellatio p nob: vt exq̃ de hũana naturã sic exaltauit in xp̃o: ita etiã eorũ misereat⁹ p q̃b⁹ fili⁹ dei hũanã nãm assũpsit. Heb. ix. Introiuit in ipz celũ vt appearet vultui dei p nob. Quart⁹ erat defect⁹ pseuerãtie q: hoies erãt fragiles ad pseuerãtiã boni: ⁊ tolerãtiã mali. Xp̃s g ascẽdit vt p missio nẽ spũscti corda debilia roboraret. ps. Rbo dñi celi firmati sr̃ ⁊ spũ oris eius oẽs virtutes eor.

Septimo iesus eleuatus

est videtib⁹ purgat⁹. Nã q: ipe ẽ caput nr̃m oz illuc secũ mẽbra quo caput pcessit. vñ dr̃ Jo. xiij. Ut vbi ego sum ⁊ vos sitis. Jn cuius signũ alias scrozus q̃s de inferno eduxerat in celũ traduxit. ẽm illud ps. Ascẽdens in altũ captiuã duxit captiuitatez q: eos q̃ fuerãt captiuati a dyabolo secũ duxit in celũ q̃si in locũ peginũ hũane nature. bona captiõe captiuos. vtpote per victoriã acq̃sitos. Sicr alias eor̃ qui in purgatorio detinebant ⁊ pfecerãt suã purgationẽ inde abstraxit ⁊ in celũ secũ deduxit. ió xp̃s dicit illo Beñ. xxxij. Ecce cũ duabus turmis regredior. ⁊ Col. iij. Expoliãs pncipat⁹ ⁊ potestates scz infernales. auferẽdo ysaac ⁊ iacob ⁊ ceteros iustos. traduxit eos. i. lõge ab hoc regno tenebrarũ ad celum deduxit. vt glo. ibi dẽ exponit. ⁊ Aug⁹. in epla ad Euodiũ dicit. Xp̃m venisse apud inferos ⁊ in eor dolorib⁹ ꝓstitutꝫ ẽ bñficiũ liberatiõis ꝓstitisse ñ

dubito, Ubi Aug. non vult q̄ oēs illi q̄ in purgatorio erāt fuerint a purgatorio liberati: ſ̄ q̄ aliq̄b⁹ eoꝝ fuerit hoc bñficiū collatū. ſ. illis q̄ iā ſufficiēter purgati erāt: vel ēt q̄ dū adhuc viuerēt meruerāt p fidē ⁊ dilectionē ⁊ deuotionē ad mortē xpi vt eo descendente ad ipos liberarent a tpali pena purgatorij. X̄ps ergo associat⁹ p̄ ſctos patres ⁊ p purgatos audiēs patrē dicentem illud Gen. xxvij. Reuertere in terrā natiuitatis tue. rndit illud Cant. viij. Ascendā in palmā ⁊ appbendā fructū ei⁹. Uñ hodie vidētib⁹ illis eleuat⁹ est ⁊ illi simul cū angel⁹ parit eleuati sunt. ſ. nō ad equalē gl̄iam cū xpo q̄ ſedet ad dexterā p̄is inq̄ntū eterna liter manet incorruptibilis ſm̄ humanā naturā in excellētiori possessiōe diuinoꝝ bonorū p̄ ceteris creaturis, Uñ Heb. i. dr. Ad quē aliq̄n dixit angelorum. Sede a dextris meis. i. in potioribus bonis meis. vl̄ mihi ſm̄ diuinitatē equalis, q̄ſi dicat. ad nullū. Cui ēt data est iudiciaria ptās. Uñ Aug. in ſmone symbolo. Jpam dexterā intelligite potestatē quā accepit ille hō ſuscepto deo vt veniat iudicatur⁹ qui p̄i⁹ venerat iudicandus: q̄ etiā resuscitabit nos ⁊ p fidere faciet in celestibus. Quod nobis prestare dignet⁹ ihesus xp̄s dom̄in⁹ noſter. Amen.

Jn festo penthecostes. Sermo. xxxiij.

Spiritusctus docebit vos oīa. Joh. xvi. ⁊ in euangelio p̄ntis solennitatis. Beatus Ber̄n. in ſmone huius diei dicit ſic. Spūs paclyt⁹ dat pign⁹ saluris: robur vite: ſcīe lumen. Pign⁹ saluris vt ipſe spūs reddat testimoniū spūi nr̄o q̄ filij dei sum⁹. Robur vite vt q̄d̄ p̄ naturā est nob̄ impossibile: per gr̄am ei⁹ nō ſolū possibile: ſ̄ etiā facile fiat. Lumē ſcie vt q̄cq̄d boni in nob̄ inuenim⁹: illi retribuam⁹ a quo oē bonus est. In trib⁹ istis: spūsctus docebit nos oīa q̄ ptinēt ad saluteē. hec ille. Sup quo ꝟbo moueo talez qōnem. Utrū dona spūsctī sint tante ꝟtutis q̄ ſine ipis homī nulla ſit spes saluris? Ad istā qōnem rndent duo doctores nostri testi. Prim⁹ est btūs Amb. lib. de spūsctō dicēs ſic. Ciuitas dei illa bierlm celestis nō meatu alicui⁹ fluuij terrestris alluit: ſ̄ ex vite fonte ꝓcedēs spūsctūs cui⁹ nos breuit sariamur hausru: illis celestibus spiritib⁹ redundanti⁹ videt affluere: pleno ſepē virtutū spiritualiū feruens meatu. hec ille. Secūdus est scūs Tho. ꝑma ſcōe. q. lxviij. ar. ij. in rn̄ſōe dicēs ſic. Dona spūsctī sunt q̄dā bona pfectiones q̄bus bō disponit ad hoc q̄ bñ sequat instinctū diuinū. Uñ in his in q̄bus nō sufficit instinct⁹ rōnis est necessariū spūsctī instinct⁹. ⁊ sic est necessariū donū. ficut dicit Esa. xl. Dñs aputt mihi aurem ego aūt nō ꝓtradico: retrorsum nō abij. Et pbs dicit in lib. de bona fortuna q̄ his qui mouent⁹ instinctū diuinū: nō expedit ꝓ ſe liari ſm̄ rōnem humanā: ſ̄ q̄ sequant⁹ intellectū instinctū. Quia mouent⁹ a meliori ꝑncipio q̄ ſit rō humana. Sz inter dona spūs tussancti summū videt esse sapia. Jnfimū aūt timor. vtrū q̄z aūt hoꝝ est necessariū ad saluteē. quia de sapientia dicit Sap. vij. Neminem diligit deus nisi qui cum sapientia inhabitat. Et de timore dicitur Eccl. i. Qui ſine timore ē nō poterit iustificari. Et Roma. viij. dicitur. Qui spiritu dei agunt⁹ hi filij dei sūt. q̄ ſi filij ⁊ heredes ⁊c. Et in ps. dicitur. Spiritus tuus bon⁹ deducet me in terrā rectā. Quia scz in hereditatē illi⁹ terre beatoꝝ nullus potest peruenire nisi moueatur ⁊ deducat⁹ a spūsctō. ⁊ iō ad illū finē ꝓsequendū necessariū est hoi bñe donū spiritussancti. Uñ Greg. dicit in. ij. lib. moral. q̄ spūsctūs dat sapiam ꝺ stulticiā. intellectuz ꝺra hebetudinē. ꝺ ſilliū ꝺra precipitatōez. fortitudinē ꝺra timorē. sciam ꝺra ignorātiā. picratē ꝺra duriciē. timorē ꝺra superbiaz. Jdis donis spiritussanctus nos tutos ab hmōi defectib⁹ reddit. hec Tho. Propt⁹ eq̄ dicit ꝟba ꝓpōsita. Spūsctūs docet. ⁊c.

Spiritussanctus docebit vos

Angelos.
Celos.
Elementa.
Jnsen sibilia.
Bruta.
Patriarchas.
Prophetas.
Apostolos.
Electos.
Beatos.
Contemplatiuos.
Actiuos.
Mechanicos.
Peccatores.
Penitentes.

Primo spiritussanctus docebit vos angelos: omnia ad vos pertinentia: que quidē sunt quattuor. Primo dignitas creatōis. Illud em̄ q̄ō ꝓcipue de⁹ intēdit in reb⁹ creatis est bonū q̄ō ꝓfistit in assimilatiōe ad deū. Perfecta aūt assimilatio effect⁹ ad cām attendit q̄n effect⁹ imitatur cām. ſm̄ illud p q̄ō cā ꝓducit effectū. ſicut calidū facit calidū. De⁹ aūt ꝓducit creaturā p intellectū ⁊ volūtatē. vñ ad pfectionē vniuersi requirit⁹ q̄ sint aliq̄ creature intellectuales ⁊ spūales. ſm̄ illud p̄s. Qui facit angelos suos spūs. Et dyonisi⁹. iiij. c. de diuinis noib⁹ dicit. q̄ prime creature ſic incorporales: ita ⁊ imateriales intelliguntur Et q̄ ymago dei est in ipa natura angeli impressa: iō p essentiā suā angelus deū cognoscit. Principia aūt creatiōis angelorū fuit spūsctūs. ſm̄ illud p̄s. Emitte spūm tuum ⁊ creabuntur. Scdo sublimitas cognitionis Nam angeli mysteria gr̄e a ꝑncipio cognouerunt: q̄ inter oīa mysteria gratie excellētius est mysteriū incarnationis xp̄i. ⁊ hoc quidez angeli cognouerūt a ꝑncipio. Dicit em̄ Aug. v. sup Gen. ad lr̄am. Q̄ ſic fuit h̄ mysteriū absconditū a seculis in deo vt rn̄ innotesceret ꝑncipatib⁹ ⁊ ptātib⁹ in celestibus. Et. i. Thimo. iij. dr. Magnū est pietatis sacm̄ q̄ manifestū est in carne: iustificatū est in spū: appuit angelis, Et hoc quidem in principio siue creatiōis cognouerūt angeli in generali per reuelationez spūsctī. ſm̄ illō. i. Cor. ij. Que sunt dei nemo nouit nisi spūs dei. nobis aūt reuelauit p spūsctm̄ suū. Tertio gr̄a ꝓfirmatiōis. Nā angeli habuerūt gr̄am ⁊ charitatē ante q̄ essent beati: p que beatitudinē meruerūt. vñ ꝓuersione naturali nō meruerūt beatitudinē: ſ̄ cōuersione charitatis que est p̄r gr̄am. Dicit em̄ Aug. xij. de ciui. dei. Bonā volūtatē ds fecit in angelis nisi ille q̄ eos cū sua voluntate. i. cum amore casto quo illi adherent ſimul in eis cōdens naturā ⁊ largiēs gr̄am Hanc aūt gr̄am ⁊ charitatē semiauit in eis spūsctūs. Quarto firmitas dilectiōis. Nā inq̄ntū angeli cognouerūt deū beatificantē eos supnaturali beatitudīe: sic dilexerūt eū dilectiōe charitat⁹. Sic em̄ virtuosus ciuis se exponit mortis piculo p totī⁹ rcipublice ꝺseruatiōe. Sic angeli ciuitatē celestē defenderunt ab inimīc. ſm̄ illud Apoc. xij. Factū est prelīū magnū in celo: michael ⁊ angeli eius prelīabantur cū draconе ⁊c. Et vt dicit Aug. xiij. de ciuitate dei. Ciuitatē celestē fecit amor dei vſq̄ ad contemptū sui. Hec

omnia spiritussanctus docuit angelos.

Secūdo spūsctus docebit vos celos: quattuor que in vobis sūt. Primo q̄ ipe spūsctūs fuit ꝑncipiū vestre creatiōis. Nā bonitas dei est rō volendi q̄ alia sint. cū per suā voluntatē res in esse p̄duxerit. amor igit quo suā bonitatē amat ē causa creatiōis rerū. vñ ⁊ q̄dā philosophi antiqui amorē deoꝝ cām oim rerū esse posuerunt. vt ps. i. methaph. Et Dyonisi⁹ dicit iiij. c. de diuinis noib⁹. Q̄z diuin⁹ amor non ꝓmisit ipm̄ sine germine esse. Sz spūsctūs ꝓcedit p modū amoris quo de⁹ amat seipz Jdeo spūsctūs est ꝑncipiū creatiōis rerum ⁊ ita etiā celoꝝ. ſm̄ illud p̄s. Qui fecit celū ⁊ terrā mare ⁊ oīa q̄ in eis sunt. Scdo q̄ ipe spūsctūs fuit ꝑncipiū vite formatiōis. Nā vt dicit Dyonisi⁹. iiij. c. de dinis noib⁹. Sicut sol radios suos emittit ad corpa illuminationē: ita diuina bonitas radios suos. i. ꝓticipatiōes sui diffundit ad rerū creationē. Jdeo Aug. dicit q̄ inquantū deus bon⁹ est: sum⁹. Ornat⁹ aūt rerū ꝓuenit ad dispositionē earū. q̄ eas varia pulcritudine decorauit. vñ dr Eccl. xlij. Magnalia sapientie sue decorauit. Et Boet⁹ dicit. Mūdū mente gerens pulchrū: pulcherrim⁹ ipe. Dic aūt ornatus a spūsctō fuit. Job. xxvi. Spūs dñi ornauit celos. Recte em̄ spūs celos ornasse dr: q̄ tribuit eis stabilitatem Pro. viij. Stabilinit celos prudentia. Et etiā tribuit eis indeficientē claritatē. Eccl. xliij. Ego feci in celis vt oriret lumē indeficiens. Tertio q̄ ipe spūsctūs fuit ꝑncipiū vite illuminatiōis. Nā lux est ornamentū celoꝝ: cū sit qualitas primi corpis. ſ. celi in qua cōsistāt inferiora corpa cū supiorib⁹. Jdeo dr Gen. i. Uidit de⁹ lucē q̄ ēet bona. Spūsctūs vt efficeret homīes celestes: hodie visibiliter apparuit in specie lucis. Joh. iij. Lux venit in mūdū. Quarto q̄ ipe spūsctūs fuit ꝑncipiū vite distinctiōis. Nā celū a philosophis distinguit⁹ in q̄ttuor plagas scz orientalē: occidētalē: meridionalē: aq̄lonarē. hodie aūt spūsctūs veniēs a celo ab his q̄ttuor plagis venit. Uñ dicitur Ezech. xxxvij. A quattuor ventis veni spūs ⁊ insuffla sup interfectos istos vt reuiuiscant. Nā a plaga orientali hodie venit spūsctūs vbi est fons lumis. Quia datur se exercentibus in diuinoꝝ cognitiōe. A plaga meridionali etiā venit vbi est ardor luminis. q̄z

datur se erigentib⁹ in supnoꝛū dilectiõe. A plaga aq̃lonari venit: qꝛ dat se affligentib⁹ in pcõrum cõfessione. A plaga occidẽtali venit. qꝛ datur se gerẽtib⁹ in bonoꝛ satisfactione. Etiam luminaria celi sunt creata vt sint in signa: tpa dies ⁊ annos. sic spũs sanctus visibilr missus est quinquagesimo die a pascha. Et hoc rõnabiliter: qꝛ a spũsco est legis pfectio. quẽ admodũ lex ver⁹data est in monte syna. Sic lex noua a spiritu scõ in monte syon. ⁊ sicut lex ver⁹data est in sublimi montis loco: sic lex noua data est a spiritu scõ in cenaculo. Etiã quantũ ad tpus hore spũs sanctus visibilr appuit hora tertiaruꝫ. qꝛ est tertia in trinitate psona. Et quia post tempus legis nature ⁊ legis scripture in tertio tempore. s. legis gratie debuit apparere. ideo dicit. Dũ hora cunctis tertia ꝛc.

Tertio spũs sanctus docebit

vos elementa quo ad quattuoꝛ in quibus tanq̃ in signis visibilr appuit. Primo eñ spũs sanctus hodie appuit in igne. propter septẽplicẽ eius gratiaz. Nã spũs sanctus ad modũ ignis ydea dicitur: p donũ timoris emollit dura: p donũ pietatis illuminat obscura: p donũ scie restringit fluida: p donũ ꝓsilij ꝓsolidat mollia: per donũ fortitudinis clarificat metalla tollẽdo rubiginẽ: p donũ intellect⁹ sursum rẽdit p donũ sapie. ió dr. Threñ. i. De excelso misit ignẽ in ossib⁹ meis ⁊ erudiuit me. Et scrã mr ecclia cãtat. Aduenit ignis diuin⁹ nõ cõburens: ꝛ illuminãs. nõ consumens: ꝛ lucens. Sc̃o spũs sanctus hodie apparuit in specie soni cõmouẽtis aerẽ. qui sonus fuit repentin⁹. qꝛ nescit tarda molimina spũs sancti gra. fuit celestis: qꝛ celestes efficit. fuit vehemẽs: qꝛ mentẽ ab oi carnali timoꝛe ⁊ amoꝛe vehit ⁊ abstrahit. fuit replẽs qꝛ repleti sunt oĩes spũscõ. ió dr. iij. Regi. xix. Post ignẽ sibil⁹ aure tenuis ⁊ ibi dñs. Tertio spũs sanctus appuit visibilr i specie nubis. ⁊ hoc sup xpm in trãsfiguratione. Nubes ei⁹ a terra eleuat: refrigeriũ pstat: ⁊ pluuiam generat. Sic spũs sanctus quos replet a terra eleuat p dẽptũ terrenoꝛ. Ezech. viij. Eleuauit me spũs inf celũ ⁊ terrã. Et Ezechielis. i Quocũq; ibat spũs: illuc⁊ rote pariter eleuabant sequtes eũ. Spũs eñ vite erat in rotis. Et Bregi. Bustato spũ defipit ois caro. Inlup refrigeriũ pstat contra incendia vicioꝛ. Añ ⁊ dr̃ marie dixit angelus. Spũs sanctus supueniet in te ⁊ virt⁹ altissimi obũbrabit tibi. i. te ab oi estu vicioꝛ refrigerabit. Nã ⁊ spũs sanctus vocat aqua que ꝯ vim refrigeratiuã. Joh. vij. Flumina de vẽtre ei⁹ fluent aque viue. hoc aũt dixit de spũ quẽ accepturi erãt credẽtes in eum. Item generat pluuiã lachrymarũ. ps. Fla uit spus ei⁹ ⁊ fluent aque. s. lachrymarum. Cũ eñ quis lachrymaf pcã sua: signũ est q̃ coꝛ illi⁹ obduratũ resoluit spũs sanctus. vt ps̃ in magdalena. Quarto spũs sanct⁹ visibilr appuit in specie flatus. sicut dr Joh. xx. Insufflauit ⁊ dixit. Accipite spm̃ sanctũ: quoꝝ remiseriꝫ pcã remittunf eis. Nã qꝛ flatus est calidus: ió spũs sanctus sic ꝛ flammat p ardentẽ charitatẽ. Luc. xij. Ignẽ veni mittere in terrã: ⁊ q̃d volo nisi vt ardeat Quia vero flat⁹ est lenis: ió spũs sanctus facit nos lenes demulcẽdo. vñ ⁊ vocat vnctio q̃ mollificat. Joh. iij. Unctio ei⁹ docet nos de oĩb⁹. Jõ etiã noie roris inuocat. put cãtat ecclia. Sui roris intima aspsione fecũder. Quia vero flat⁹ est necessari⁹ ad respirãdũ quo subtracto hõ moꝛeref: sic ꝛ spũscõ intelligendũ est. ps. Auferes spm̃ eoꝝ ⁊ defficient: ⁊ in pulueꝛ suũ reuertent. Joh. xvi. Spũs est q̃ viuificat. Et Ezech. xxxvij. Dabo vobis spiritu⁊ ⁊ viuetis. Et in symbolo dicitur. Et in spm̃ scm̃ dñm ⁊ viuificantẽ.

Quarto spũs sanctus doce

bit vos insensibilia: in q̃b⁹ ⁊ p q̃ tanq̃ p instrumẽta sue ꝛrutis mirabilia operat⁹ est in rõnali creatura. Hic enim est ille spũs qui in forma ignis appuit moysi in rubo q̃ rub⁹ ardebat ⁊ nõ cõburebaf. Hic est ille digit⁹ quez pfessi sunt magi dicẽtes, digit⁹ dei est hic. Exo. iij. Hic est ille ignis in quo combuꝛẽda sunt residua agni paschalis. Exo. xij. Hic est ille funis cocine⁹ in fenestra raab meretriꝛ. Josue. vi. Hic est illud oleũ de coꝛnu sumptũ quo dauid vnct⁹ est. i. Regi. xvi. Hic est illa man⁹ dñi q̃ facta est sup helyaz q̃ currebat ante achab. iij. Regi. xix. Hic ẽ ille digit⁹ de quo xps ait. Si in digito dei eij cio demonia. Luc. xi. Hic est illa ꝛrus que exibat a xpo q̃ mulier terigit fimbriã vestimenti ei⁹. Matth. ix. Hic est ille spũs q̃ hodie super aplos apparuit in linguis igneis vt ipsi verba ignea proferrent ⁊ legẽ igneã predicarent. s. legẽ amoꝛis. Unde Bernardus ait. Uenit spũsanctus in linguis igneis vt linguis oĩm gentiũ verba ignea loqrent ⁊ legem igneaꝫ lingue igneꝫ predicarent.

Quinto spũs sanctus do

cebit vos bruta: per que ostensa sunt magna mysteria dei. Hic enim est ille spũ qui tribuit virtutẽ serpẽti eneo: que cũ aspicerent filij isrl sanabant a moꝛsib⁹ ignitoꝛ serpentũ. Num. xxi. Hic est ille spus q̃ aput os asine cui insidebat Balaã vt loqueref ei: ⁊ aperirent oculi ei⁹ vt videret angelũ dñi. Numeri xxij. Hic ẽ ille spus q̃ appuit sup xpm baptizatũ. Luc. ij. Descẽdit spus. s. coꝛpali specie sicut colũba in ipm. Nã sicut noe dũ esset in archa emisit colũbã q̃ ramũ virentis oline oꝛe suo detulit in signũ pacis. Sic spũs sanctus in specie colũbe sup xpm baptizatũ visibilr appuit ad significandũ fecũdita tẽ spũalẽ que est in baptismo: qꝛ colũba est aial fecũdissimũ. Hoc spũ petr⁹ rapet⁹ in extasi vidit aialia sibi in disco missa. Act. x.

Sexto spũs sanctus docebit

vos patriarchas: quib⁹ reuelauit nullatenꝰ fieri posse celestis regni cives nisi p spm̃sanctũ sanctificantẽ vos ab oi macula. Hic enim est ille spus quo adã inspirat⁹ euigilãs ab extasi. pphetauit dicẽs. Hoc nũc os ex ossibus meis: ⁊ caro de carne mea. p qõ intellexit hoiz posteritatẽ coheredẽ fieri celestis patrie. Ephe. v. Sacramentũ hoc dico magnũ in xpo ⁊ in ecclia. i. in cetu fideliũ. Hic est ille spus quo inspirat⁹ abel obtulit oblationẽ acceptã deo qñ respexit deus ad abel ⁊ ad munera ei⁹ mittẽs ignẽ q̃ flumeret hostiã ei⁹. Hic est ille spũs q̃ dictãte noe fabricauit archã in qua saluatũ est gen⁹ hũanũ. Sap. xiij. Hic ẽ ille spũs q̃ inspirãte credidit abrahã deo ⁊ reputatũ ẽ ei ad iusticiam vt ps̃ Beñ. xij. Hic ẽ ille spũs q̃ suadẽte rebecca yroꝛ ysaac mandauit iacob filio suo vt surriꝑet bñdictionem esau. Beñ. xxvij. Hic ẽ ille spũs q̃ docẽte intellexit iacob visionẽ scale cui innix⁹ erat dñs dicẽs. Vere dñs est in loco isto ⁊ ego nesciebaz. Beñ. xxviij. Hic ẽ ille spus q̃ suggerẽte ioseph exposuit somniũ pharaonis de vaccis pinguibus ⁊ macris: ⁊ de spcem spicis. Beñ. xli. Hic ẽ ille spus q̃ pcedebat moysen ⁊ filios isrl in colũna nubis p diez: ⁊ i colũna ignis p noctẽ. Exo. xiij. Hic ẽ ille spus q̃ tanq̃ digit⁹ dei scripsit in tabulis lapideis legẽ dei. pp̃s. ppheret ⁊ det eis dñs spm̃scm̃ suuz. Añ ⁊ dñs de ꝟ spũ abstulit a moyse vt daret senioꝛib⁹ ppli qñ ad mãdatũ dñi ⁊ ꝟsiliũ ietro elegit. lxx. viros ad iudicandas mineꝛes cãs toti⁹ ppli isrl. vt hr Nume. xi. Hic est ille spus q̃ induxit caleph in terrã promissionis de q̃ dr Nume. xiij. Seruũ meũ caleph q̃ plen⁹ spũscõ secut⁹ est me. inducam in terrã hãc quã circuiuit: ⁊ semẽ ei⁹ possidebit eã. Hic ẽ ille spus q̃ instituit iosue ducẽ ppli dei post moysen. Un dr Deut. xxxiij. Josue filius nun: repleꝛ⁹ est spũ sapie: qꝛ moyses posuit sup eũ manꝰ suas. Hic ẽ ille spus q̃ coꝛtauit gedeonẽ. de q̃ dr Judicum. vi. Spus dñi repleuit gedeon dicẽs. Vade in hac foꝛtitudine tua: ⁊ liberabis isrl de manu madian. Dic est ille spus q̃ irruit sup iepte de q̃ dr Judicũ. xi. Fact⁹ est sup iepte spus dñi: trãsiuitq; ad filios amon vt pugnaret ꝯ eos quos tradit dñs in manu ei⁹. Hic ẽ ille spus q̃ dedit sansoni foꝛtitudiez in septẽ capillis. de q̃ dr Judicũ. xiij. Ercuit sanson ⁊ bñdixit ei dñs: cepitq; spus dñi eũ eo. Hic ẽ ille spus q̃ docuit mariã soꝛoꝛẽ aaroñ cãticũ qõ eccinit deo post hostam victoꝛiã dicens. Cãtem⁹ dño: gliose enim magnificat⁹ ẽ ꝛc. Exo. xv. hic ẽ ille spus q̃ pdixit verboꝛa victoꝛiã p manũ mineris futurã. Judic. iiij.

Septimo spũs sanctus do

cebit vos ppheras. Nã in pphetia reqrit q̃ intenno mentis eleuetur ad percipiẽda diuina. Unde dicitur Ezech. ij. Fili hois sta super pedes tuos ⁊ loquar tecũ. hec autem eleuatio intentiõis fit spũscto mouente vñ ibi subdit. ⁊ ingressus est in me spus ⁊ statuit me sup pedes meos. Postq̃z aũt intẽtio mẽtis eleuata est ad supna: pcipit diuina. vnde subdit. Et audiui loquẽtẽ ad me Et Bregi. in omel. hui⁹ dici dicit. Impletnãq; spũscti gra puerũ cythareduꝫ ⁊ psalmistã facit. Implet pastoꝛẽ armẽtariũ sicomoꝛos vellicantẽ ⁊ propheraz facit. Implet abstinentes pueꝛum ⁊ iudicem senum facit. het ille. Quomodo aũt spũscts docet prophetas: declarat sanctus petrus in epla. ij. c. i. dicens. Non enim voluntate humana allata est aliquando pphetia: sed spirituscto inspirati locuti sunt scti dei hoies. Hic enim ẽ ille spus de quo dicit dauid in ps. Exibit spus eius ⁊ reuertetur in terrã suã: in illa die perbunt oẽs cogitationes eoꝝ. Et iteruꝫ. verbo dñi celi firmati sunt: ⁊ spũ oꝛis ei⁹ oĩs virt⁹ eoꝝ. ⁊ iteruꝫ. Ne projicias me a facie tua: ⁊ spũsanctũ tuũ ne auferas a me.

Dic est ille spūs de quo Salomon Sap̄.i. dicit. Spūs dñi replevit orbē terrarū: ⁊ hoc qđ ptinet oīa. i. hō sciam hȝ vocis. qz loqr oīb⁹ linguis. ⁊ eiusdē. ix. dr. Sensum autez tuū q̄s scier nisi tu dederis sapiam ⁊ miseris ei spūm scīm de altissimis: Dic ē ille spūs de quo dicit Job. xxxij. Spūs est in hoibus ⁊ inspiratio oīpotētis dat intelligētiā. Dic est ille spūs quo suggerēte Nathā ppheta corripuit dauid: ⁊ phibuit ei ne domū dño edificaret. ij. Reg. xiij. Dic est ille spūs de quo ait Abdias ppheta ad Delyā. Cū recessero a te spūs dñi asportabit te in locum qđ ignoro. iij. Reg. xviij. Dic est ille spūs Helye q̄ fact⁹ est duplex in helyseo. iiij. Regū. ij. Dic est ille spūs helysei de quo dicit Eccli. xlviij. q̄ ei⁹ co:p⁹ mortuū ppheravit. Dic est ille spūs de quo Esa. iij. ait. Sctūs vocabit oīs q̄ scripⁿ est in vita in hierlm. Si abluerit dñs sordes filiarū syon ⁊ sanguinē hierlm lauerit de medio ei⁹ in spū iudicij ⁊ spū ardoris. Et iterū. xliij. c. Effundā spīm meū sup semen tuū: ⁊ benedictionez meā sup stirpē tuā. Dic est ille spūs q̄ Jeremiā in ventre scrificauit: q̄ eū a puericia ppheture docuit. vt ps Jere. i. Qui virginitate sua virū euangelicū xp̄i ecclie dedicauit. Dic est ille spūs de quo Ezechiel. xxxvi. dic. Cū scrificar fuero in vobis congregabo vos de vniversis terris: ⁊ adducā vos in terram vestrā: ⁊ effundā sup vos aquaz mundā ⁊ mūdabimini ab oīb⁹ inq̄nametis vestris: ⁊ dabo vobis cor nouū ⁊ spīritū nouū ponā in medio vestri. Dic est ille spūs q̄ dedit danieli intelligentiā oīum visionū ⁊ somniorū. de quo ait. ij. c. Est de⁹ in celis revelās mysteria. Dic est ille spūs de quo Joelis. ij. dr. Effundā spīm meū sup oēm carnē ⁊ pphetabunt filij vestri ⁊ filie vestre. Senes vestri somnia somniabūt: ⁊ iuvenes vri visiones videbūt. Dic est ille spūs de quo Zach. xiij. dr. Effundā sup domū dauid ⁊ sup habitatores hierusalem spīm gratie ⁊ precuz.

Octauo spiritussctūs do

cebit vos apl̄os principaliq̄tuor. Primo pphetica revelatione. Nā donū pphetie ē vtili⁹ q̄z donū linguarū. ⁊ hoc quidez ptat apl̄s. i. Cor. xij. tripl̄r. Primo: qz pphetia ē vtilior ad edificationem ecclie q̄z loqui lin. Nā donū pphetie pertinet ad rerū notitiā que est vtilior q̄z notīcia vocū que pertinet ad donū linguarum. Secundo quantum ad ipsum loquentem. qui fi accipiat vt loquatur diversis linguis: sine hoc quod intelligat. quod pertinet ad donū pphetie, mens eius non edificaretur. Tertio quantum ad infideles: propter quos precipuevi detur esse datum donum linguarū: qui quidem forte eos qui loquerentur linguis reputarēt insanos. sicut ⁊ iudei reputaverūt apostolos ebrios. linguis loquentes. vt dicitur Actuū. ij. Per prophetiam autem infidelis conuincitur manifestatis occultis cordis eius. Ideo dicit apostolus. i. Cor. xiij. Maior est qui prophetat q̄z qui loqtur linguis. Secundo linguarum locutione. Nam ad pfectionē opatiōis spūssci ptinet q̄ nō solū impleat mentē lumine pphetico: ⁊ fantasiā ymaginaria visiōe. sicut fuit in veteri testō. sed etiā exteri⁹ linguā erudiat ad varia signa locutionū pferenda. qđ totū fit in nouo testamēto. scm illō. i. Cor. xiij. Unusquisq̄ vestrū psalmū habet: doctrinā habz: linguā hz: apocalipsim. i. pphetica revelationē habet. Primi autē discipuli xp̄i ad hoc fuerūt ab ipo electi vt p vniversum orbem discurrētes fidē eius vbiq̄ pdicārēt. scm illud Matb. vlti. Euntes docete oēs gētes: Nō aūt erat cōveniēs vt qui mittebant ad alios instruēdos indigerēt ab alijs instrui: qualiter alijs loquerētur: vel qualiter q̄ alij loqbant intelligerent. pcertim qz isti q̄ mittebantur erāt vni⁹ gentis. scilicet Judee. scm illud Esa. xxvij. Qui egredientur impetu a iacob implebunt faciem orbis semine. Illi etiam qui mittebātur pauperes ⁊ impotētes erāt nec de facili a principio reperissent qui eorū verba alijs fideliter interpretarent. vel verba eoz eis exponerēt. maxime qz ad infideles mittebant. ⁊ ió necessariū fuit vt sup hos eis diuinitus pvideret per donū linguarū. vt fi dut gentib⁹ ad ydolatriā declinantibus introducta est diversitas linguarū: vt dicitur Gen. xi. Ita etiā q̄n erāt gentes ad cultuz vnius dei revocāde cōtra hmōi diversitatē remediū adhiberet p donū linguaruz. Unde dicitur Act. ij. Repleti sunt oēs spūscto: ⁊ ceperūt loq varijs linguis put spūssctūs dabat eloq illi. vbi dic g'o. Secundo q̄ spūssctūs sup discipulos in igneis linguis appuit: ⁊ eis oīz linguarū sciaz dedit. Tertio simonis pstinatione. Nā spūssctūs nō deficit i aliq̄ qđ prinear ad ecclie veritatē. Unde sicut pvidet membris ecclie in locutione: non solū vt alius quis sic loquatur vt q̄ diversis possit intelligi qđ ptinet ad donū linguarū. si etiā q̄ efficaciter loquat qđ ptinet ad gram hmōnū ⁊ hoc tripliciter. Primo q̄dē ad instruēdū intellectū. qđ fit dū alijs sic loquit q̄ doceat. Secūdo ad mouendū affectū. s. vt libēter audiat verbū dei: qđ fit dū alijs sic loquitur: q̄ auditores delectet: qđ non dz alijs q̄rere ppter favorē suū: si vt hoies alliciant ad audiendū verbū dei. i. Cor. ij. Sermo meus ⁊ predicatio mea nō fuit in psuasibilib⁹ humane sapie verbis: sed in ōnī floue spūs ⁊ virtutis. Tertio q̄ alijs amet ea q̄ verbis fi gnant. ⁊ velit ea implere qđ fit dū alijs sic loquit q̄ audit⁹ ē flectat. ad qđ qđē efficiēdū: spūssanctus vtit lingua hois q̄si quodā instrumēto. Ipse aūt est q̄ efficit operatiōez interius. vñ Gregl. dicit in omel. hodierna. Nisi cor da auditor. s. s. repleat. vox docentiū ad aures corpis incassuz sonat. Quarto miraculoz operatione. Nā spūssctūs sufficienter pvidet ecclie in hijs q̄ sunt ad salutem utilia. ad qđ ordinant gre gtis date. ⁊ sicut oz q̄ notīcia quā q̄s diuinitus accipit in notīciā alioz deducat p donū linguaruz ⁊ p gram sermonis: ita necesse ē q̄ sermo p latus cōfirmet ad hoc q̄ credibilis fiat. hoc aūt fit p operationē miraculoz. scm illud Mar. vlti. Sermonē confirmante sequētib⁹ signis. ⁊ hoc rōnabiliter. Naturale est enī hoi vtve ritatē intelligibilē p sensibiles effect⁹ deprehendat. Unde sicut ductu naturalis rōnis hō puenire pōt in aliquaz dei notīciā p effect⁹ naturales: ita p aliquos supnaturales effectus q̄ miracula dicūt i aliquā supnaturalē cognitionē credendoz homo adducit.

Mono spūssanctus doce

bit vos electos siue iustos: in qb⁹ plura mirabilia facit. Primo caritatē feminat. Nā ex hoc q̄ diuise pfectioni vt cūctz assimilemur hui⁹ pfectio a deo nobis dari dr. sicut sapia nobis a deo donat. scm q̄ divine sapie virtūi assimilamur. Cū q̄ spūssctūs pcedat per modū amoris. quo de⁹ seipm amat: ex hoc q̄ huic amori assimilamur deū amāres. s. s. a deo nob dari dr. vñ apl̄s dicit Rom. v. Caritas dei diffusa est in cordib⁹ nostris p. s. s. qui. d. est nobis. Secūdo hoiem inhabitat esse incipiūt: si etiā p eā teneni inesse. Nihil aūt opari pōt vbi nō est. oz enī operās ⁊ operatū in actu esse simul sicut motus ⁊ motū. necesse esse vt vbicūq̄ est aliq̄s effect⁹ deus ibi sit ⁊ ipse de⁹ effector. Unī cū caritas dei qua ipsum diligim⁹ sit in nob p. s. s. oz q̄ ipse s. s. etiā in nobis sit. Qđ aūt caritas in nob est. Unī apl̄s. i. Cor. xiij. Nescitis qm̄ spūs dei estis. ⁊ s. s. habitat in vob. ⁊ Joh. xiiij. Ad eum veniemus ⁊ m. a. e. faciem⁹. Tertio hō in deo latitat. Deus enī maxime amat illos q̄s sui amatores p. s. s. constituit. qz tm̄ domuz nisi amando pferret. Prouerb. viij. Ego diligentes me diligo. nō quasi nos p⁹ dilexerim⁹ deū. si qm̄ ipse p⁹ dilexit nos. vt dr. i. Joh. iiij. Omne aūt amatū in amante ē. necesse ē q̄ p. s. s. nō solū deus sit in nobis. si etiā nos in deo. i. Joh. iiij. Qui manet in caritate: in deo manet. ⁊ iterū. In hoc cognouim⁹ q̄ in deo manem⁹ ⁊ ipse in nobis. qm̄ de spū suo dedit nob. Quarto secreta revelat. est enī hoc amicicie pprium: q̄ aliq̄s amico suo secreta reveler. Nam cū amicitia ꝓiungat affect⁹ ⁊ duoz faciat quasi cor vnū. nō videt extraneū aliq̄s illud ꝓtulisse qđ amico revelat. Unī ⁊ dñs dicit discipulis. Joh. xv. Jam non dicā vos seruos si amicos meos. qz oia q̄ audiui a pre meo nota feci vobis. qz igit p spūssctū amici dei ꝓstituimur. ió pueniente p spūssctū hoibus dicunt revelari diuina mysteria. vñ apl̄s dicit. i. Cor. ij. Scriptū est q̄ oculus nō vidit nec auris audiuit: nec in cor hois ascen. q. p. d. di. se. nobis aūt revelauit p spūssctū. Quinto oīa dona. donat pprium enī amicitie est: q̄ ea q̄ hz: amico cōicet. qz cū hō habeat amicū vt seipsum necesse ē q̄ ei subueniat. sua cōicans ei. vñ ꝓprium amicicie ponit velle ⁊ facere bonū amico. scm illud. i. Joh. iij. Qui habuerit substantiam huius mūdi. ⁊ viderit fratrē suū necesse habere. et clau. vi. s. ab eo. q. c. d. m. in eo. Hoc aūt maxime in deo hz locū cui⁹ velle est efficax ad effectū. ⁊ ió pueniēter oīa dōa dei p. s. s. nob dari dicūtur. i. Cor. xij. p spūm dat sermo sapientie ꝛc. vsqz. hec oīa operatur. v. a. i. s. d. fl. ꝛc.

Sexto hoiem sibi configurat. sicut enī ad hoc q̄ corpus aliq̄d ad locū ignis pueniat oz q̄ igni assimilet. leuitatē acqrens ex quadam motu ignis ꝓprio moueat. ita ad hoc q̄ hō ad diuine fruitiōis beatitudinē q̄ deo ꝓpria ē scm suā naturā pueniat. necesse est primo quidem q̄ p spūales pfectiones deo assimilet. deinde q̄ scm eas operet: sic tandē beatitudinē psequet. Dona aūt spūalia nobis p. s. s. dāt ⁊ ita p. s. s. deo cōfiguramur: ⁊ p ipsum ad bene operandū habiles reddimur. ⁊ per eūdē ad beatitudinē nobis in via parat. Que tria

aplis in linguis. ij. Cor. i. dicēs. Unxit nos deus ⁊ signauit nos ⁊ dedit pignꝰ spūs in cordibꝰ nostris. Et Eph. i. signati estis spū promissionis scō q̄ est pignus hereditat nr̄e. Signatio em̄ ad similitudinē cōfiguratiōis principeuſ. unctio aūt ad habilitatiōez boīs ad pfectas opationes. pignꝰ ꝺo ad spē qua ordinamur in celestē hereditatē. q̄ est beatitudo pfecta. Septimo boiem sibi in filiuz adoptat. Nam ex benivolētia quā ds bz ad aliquē. ꝓtingit q̄ eū sibi adoptat in filiū. vt sic ad eū hereditas adoptātis ꝓtineat. Conueniēter itaq̄ spūs scō adoptio filioz dei attribuit. ℞n illud. Ro. viij. Accepistis spm̄ adoptionis filioz. in q̄ clamamꝰ abba pat.

Octauo boiem a culpa liberat. Per b em̄ q̄ aliqs amicus alterius ꝓstituit. oīs offensa remittit. Unꝺ ꝺ Prouerb. x. Uniuersa delicta operit caritas. Cū g̃ per s.s. dei amici cōstituamur. ds est q̄ per ipsum nobis a deo remittunt peccata. Job. xx. Accipite. s.s. quoꝝ remiseriſ peccata remittunt eis. Nono boiez renouat cū em̄ vetustas peccati auferet: sic aīa lauat ⁊ purgat. ⁊ sic renouat. hoc aūt fit per s.s. Eph. iiij. Renouamini spū mētis vestre

Decimo. linguā boīs formar. ex his em̄ q̄ hō nouit formar eiꝰ loquela. ideo cōueniēter p.s.s. hō loquit diuina misteria. ℞n illō i. Cor. xiiij. Spūs loquitur misteria. Et Mat. x ꝺ. Non em̄ vos estis qui loquimini. sꝺ spūs patris vestri qui loquit in vobis.

Decimo spūs sctūs doce

bit vos beatos cōprehēsores quattuor q̄ habetis in vita bta. Primo trāsformationez hoc em̄ vr esse amicitie maxime ꝓpriū simꝫ cōuersari ad amicū. cōuersatio aūt boīs ad deū est p ꝓplationē ipsius. Phil. iij. Nra ꝺuersatio in celis est. q̄ ꝑ spūsscrūs nos amatores dei facit. ꝺns est q̄ p ipsum dei ꝓplatores ꝓstituamur. Unꝺ apls. ij. Cor. iij. dicit. Nos oēs revelata facie gl̄iam dñi speculantes in eandē imaginē trāsformamur a claritate in claritatē tanq̄ a dñi spū. Hec aūt trāsformatio fit p clarā visionē ⁊ beatificā divinitatis. Secūdo delectationē. em̄ hoc amicitie ꝓpriuz q̄ aliqs in pūcia amici delectat. ⁊ in eius ꝓbis ⁊ factis gaudeat. et in cōsolatione ꝺ oēs anxietates inueniat. vñ in tristib⁹ maxime ad amicos ꝓsolarōis eā ꝺfugim⁹. q̄ ꝑ s.s. dei nos amicos ꝓstituit. ⁊ deū in nobis habitare facit. ⁊ nos in ipso precipue in statu glie. ꝺns est vt p.s.s. gaudiuz de deo ⁊ ꝓsolatione habeam⁹. Ꝺ oēs mundi adūstrates ⁊ ipugnatores. vñ in ꝑs. lxxv. Redde mihi leticiā salu. r. ⁊ ſ pnc. cō. me. ⁊ Ro. xiiij. Regnū dei est iusticia ⁊ pax ⁊ gaudiuz in spūsscō. Tertiodecimo p mānsionē. cum em̄ beatitudo sit pfectū bonū ⁊ sufficiēs: oz q̄ desiderīū boīs q̄eter: ⁊ omne malū excludat. naturaliter aūt bō desiderat retinere bonū q̄ bz: ⁊ q̄ eiꝰ retinēdi securitate retineat. alioq̄n necesse est q̄ timore amittēdi vel dolore de certitudine amissionis affligat. vñ reqrit ad verā beatitudinē q̄ bō certā habeat opinionē seruādi bonū q̄ bz: ⁊ nunq̄ se amissurū. Hꝰ aūt facit. s.s. ℞n illud ꝑs. Qui replet tuo desiderio te. Quarto retributionē. nulli em̄ beato deest aliqō bonū de sua ꝺuz cū habeat bonū infinitū q̄ ꝺ se bonū oīs boni. vt aug. dic. si ꝺ aliqs alio beatior: ex diuersa eiusdē boni participatione. ℞n q̄ dicit xps. Joh. xiiij. In domo p̄ris mei mānsiones multe sunt: quasi vt Aug⁹. dicit. Diuerse meritoz digni tates intelligunt in vita bta. que sunt retributiones ex bonis operibus que oīa fiunt per spūsscm̄. ⁊ per gratiā nobis collatam.

Undecimo spūs sanctus

doceb it vos ꝓplatiuos adinuētores scientiarū. liz cultores fuerint demonū. nāvr dic scūs Tho. secūda scē. q. clxxij. arti. vi. Prophete demonū non semp loquūt ex revelatione demonū: sed interdū ex inspiratione diuina. sicut manifeste legit de Balaā cui ꝺ ds. esse locutus. Nūe. xxi. Licet esset ꝓpha demonum q̄ detrimentū eriā malis ad vtilitatē bonoz. vñ eriā p ꝓphas demonū aliqua vera ꝓnunciat. Tum q̄ credibilior fit veritas q̄ etiaz ex aduersarijs testimoniū bz. tū etiā q̄ dū boies talib⁹ credūt. p eos dicta magis ad ꝺiratē inducunt. vñ etiā sybille multa vera ꝓdixerūt de xpo. Sed q̄n ꝓphe demonū a demonib⁹ instruunt aliqua pdicūt: q̄nq̄ ꝓpria ꝺrute nature. cui⁹ auctor est. s.s. q̄nq̄ etiā revelatione bonoz spūz. vt ps ꝑ Aug. ij. sup Gen. ad lit̄am. ⁊ sic etiā illud verū q̄ demones enunciāt. a.s.s. est. dicit Amb. q̄ omne verū a q̄cūq̄ dicat a.s.s. est. Unꝺ ꝓphā falsitatis nō spūs instruit a spū falsitatis. Jō q̄nq̄ ānunciat vera q̄nq̄ falsa. ꝑ virtutē etiā ꝓprie nature q̄nq̄ vera ꝓnunciāt. vtrū etiā eis ds aduersitatis manifestationē p ipsos fiendā: dū divina misteria eis per angelos revelant. hec Thomas. Eodēmō inuētores scientie mixta vera in sciētijs ꝓnunciauerūt. nō nisi docti a spūsscō q̄ est spūs oīs ꝺratis. Dic em̄ ē ille spūs q̄ ꝓmo docuit Moysen adinuētionez ltarum apud hebreos. ⁊ Abrahā apud syros ⁊ caldeos ⁊ Ysim reginā Ynachi. filiā q̄ de grecia veniēs in egyptuz: reppit ltras egyptioz ⁊ egyptijs tradidit. primi fenices grecarū ltaruz vsum inuenerūt. vñ Lucan⁹ ait. Fenicei primi magno fi credidit ausu Mādturaz rudib⁹ vocē signare figuris. Dic est q̄ ⁊ seniceo colore libroruz capita scribuntur. Cadmus Agenoris filius grecas ltras a fenice in grecia ꝓmꝰ attulit. Palamides Troiano bello tres adiecit: post quē symonides Mileſius tres addidit. y. ltraz. Pithagoras samius ad exēplum vite humane ꝓmus formauit. Dic est ille spūs q̄ suggerēre Dyonisius syllabarū nomē singulasq̄ formas aptissimas fecit. ⁊ ob id status honorar⁹ ē

Dic est ille spūs q̄ docēre ꝓes oīonis primus Aristoteles duos tradidit nomē ⁊ ꝺbū. vnde ꝺnat⁹ octo diffinivit. Dic ē ille spūs q̄ docēre studium carminū ⁊ metroꝝ. Moyses apud hebreos adinuenit. Achates apud grecos. Fericides apud syros.

Dic ē ille spūs q̄ docēre. Fabulas Alcinō creoniēſis ꝓmus adinuenit: q̄ fabule ficta narratiōe ad veri significationez deducunt.

Dic est ille spūs q̄ docēre hystoriā q̄ mēoriā tribuit rerū gestaruū. ꝓmus moyses apud hebreos ꝓscripſit. apud gentiles vo Dares frigius. de grecis ⁊ troianis hystoriā edidit apud grecos herodotus hystoricus habit⁹ est. Dic est ille spūs q̄ docente rhetorica a grecis inuēta ē a Borgia aristotele. Erma gora: ⁊ trāslata in latinū a tullio videlz ⁊ q̄n tiliano ⁊ Titiano. Dic est ille spūs q̄ docēte dyaleticā ad regulas quasdā ⁊ argumenta. Arist. ꝓmus. ꝓduxit: demuz eriā varro i octo libros diffinivit. Dic est ille spūs q̄ docēte phisicā apud grecos pscrutar⁹ est ꝓmꝰ Tales mileſius. vn⁹ ex. vij. illis sapientib⁹. hic em̄ ante alios celi cās atq̄ viā rerū naturalium ꝓplata roue suspexit. quā postmodum Plato i q̄tuor diffinitiones distribuit. Dic est ille spūs q̄ docēte socrates ethicā ad coꝝ rigēdos cōponēdosq̄ moꝛes instituit: atq̄ oīe studiū ad bene viuendi dispurationez ꝓduxit. Dic est ille spūs q̄ docēte arithmeticā ꝓmus apud grecos pithagoras. pscripsit. Deinde Nicomacus diffusius dispoluit: apud latinos Apuleiꝰ ⁊ Boeciꝰ trāstulerunt

Dic ē ille spūs q̄ docēte Geometricā discipliną. ꝓmo egyptij adinuenerūt. q̄ inūdante nilo ⁊ oībus possessionibꝰ limo ꝺductis initiū terre diuidēde p lineas ⁊ mēsuras cepit numerari. Dic est ille spūs q̄ docente Musicā. Tubal q̄ fuit de stirpe Cayn ꝓmꝰ reppit aīs diluuiū vt Moyses in ꝓn. Dēs. dixit. Greci ꝺo pithagoraꝫ dicūt hui⁹ artis inuenisse ꝓmordia. ex malleoz sonoꝝ: ⁊ cordarū extēsaruz pcussura. Alij linū. Z. babeā ⁊ Zetū: ⁊ Amphyonū mutica arte ꝓmos claruisse ferūt. Dic est ille spūs q̄ docente Astronomiā ꝓmi egiptij inuenerūt. Astrologiā ꝺo ⁊ variuitatis observatiaz. Caldei primi docuerūt. Abrahā in structuisse egyptios astronomiā. Joseph⁹ auctor edixit. greci aūt dicunt hanc artē ab arblante pus excogitatā. ideoq̄ dicrus est sustinuisse celum. Ptholomeꝰ aūt rex alexādrie: apud grecos pcipuus hꝰ. Dic est ille spūs q̄ docēte Medicinā ꝓmus apud grecos Apollo inuenit. hāc filius eiꝰ Esculapi⁹ laudet ope aplauit. Sed postq̄ fulminis ictu: esculapi⁹ interijt interdicta fert medēdi cura. ⁊ ars timuit cū auctore defecit. latuitq̄ p āños pne q̄gentos vsq̄ ad āños artaxerse regis psaru. tunc eā revocauit in lucē Ypocrates asclepio prē genitus in insula Choo. Dic est ille spūs q̄ docēte Cronicā apud grecos. ꝓmus Eusebius cesariēſis eps edidit: ⁊ Dieroⁿ. phr̄ in latinā linguā cōuertit. Dic est ille spūs q̄ docente Moyses gēi hebraice: ꝓmus oīm diuinas leges scripturis explicauit. Solone⁹ rex grecis ꝓmus leges indicauit ⁊ ꝓstituit. Mercuriꝰ trinegistus ꝓmus egyptijs tradidit. Solon ꝓmus lege athenien⁹ ꝺdit Licurgus ꝓmꝰ lacedemonijs iura legū regia apollinij auctrate confinxit. Numa popili⁹ q̄ rom⁹ lo successit i regē ꝓmꝰ rōanis legē edidit

Duodecimo spūs sctūs

docebit vos actiuos: q̄r debeat vos disponē ad recipiēdū eū: q̄ ꝺ ꝺe fit. vij. mōis. Prio debet ee alio q̄ctō. q̄ notat cū ꝺ. Dū cōpleuerint dies pentheco stes. i. q̄ctis. Illud em̄ festū erat deputatū ad q̄ctē. Esa. lxvi. sup quē redescet spūs me⁹: nisi sup humi. ⁊ quietuz.

Scō ꝺ dee ee dilectōe vnitī. cū ꝺ. erāt oēs pīt. eāt ei aplis q̄n receperūt. s.s. coz vnū: ⁊ aīa vna. sic em̄ spūs hoīs no vnificat mēbra corporis nisi vnita. sic nec s.s. mēbra spūalia. ⁊ sic ignis lignoz diuisiōe extinguit. sic spūs p diuisiones in homib⁹. ideo canat de aplis. Inuenit eos concordes caritate. ⁊ illustrauit eos inundans divinitas deitatis.

Tertio debetis esse loco secreti.cū ōr i codē loco s.in cenaculo.Osee.ii.Ducam eā in solitudinē & loquar ad cor ei⁹. Quarto debet esse oratione assidui cū ōr. erāt pseuerantes in oratione. Vñ Sap.viij.dicit. Inuocaui.s.p oratz.& venit in me spūs sapie. & Job.is.xiij. Rogabo patrē & aliū paraclitū dabit vobis Et de aplis ōr. Brantib⁹ aplis deū nouelle nunciāt. Quito debet esse humilitate pditi. cū ōr. Sedētes.ps.al' Qui emittis fontes i cōuallib⁹.i.gr̄am spūssancti donas humilibus.

Sexto debet esse pace ziuicti.cū ōr.in hierusalem.q̄ interpretatur visio pacis.vñ xps discipulis suis pmo obtulit pacē dicēs.pax vob. deinde insufflauit & dixit.accipite spūmsanctū. Joh.xx. Septimo debet esse cōtemplatōe erecti cū ōr.Dō receperunt spūmsanctū in supiori cenaculo.vbi dicit glo. Qui spūmsanctū desiderat:carnis domicilliū mētis cōtemplatōe transcendat.

Decimo spūssanctus

docebit vos mechanicos artes vsus in subsidium vite vestre. Hic est ille spūs quo assistus Esdras scriba repsauit incensam legez cū iudei fuissent regressi in hierusalē post captiuitatem babylonicaz. Hic est ille spūs q̄ docere Rome pmus libz⁹ copiā aduexit Paul⁹ emilius deuicto pse rege macedonū.

Hic est ille spūs quo docēte greci & tusci.pmuz ferro in ceris scripserūt. Hic est ille spūs quo docēte cartarū vsum pmū egyptijs ministrault.ceptū apud mēphiticā vrbē ciuitatez egypti.vt ait Lucan⁹. Cōficit bibula mēphitica carta papiro. Hic est ille spūs q̄ docente pgamene reges cū carta indigerēt mēbzanas pmi excogitauerūt. Hic est ille spūs quo docente:pōdera & mēsuras primo apud hebzeos Moyses inuenit:argiu⁹ ponderum rōnez:pm⁹ in grecia cōstituit. Hic est ille spiritus q̄ docente:agricultrā apud grecos pmus Nesyodus humanis studijs cōtulit.apud Romanos aūt de agricultura prim⁹ egitho instituit. Hic est ille spūs quo docēte:pma Ceres cepit vti frugib⁹ in grecia et hīc se geres translatis aliunde semib⁹. hui⁹ meminit Ouidius dicēs. Prima ceres vnco glebā demouit aratro.prima dedit fruges alimentaq; miria terris. Hic est ille spūs quo docēte:vitē plantationē:pm⁹ Noe instituit rudi adhuc seculo.apud grecos aūt inuentoz Eyitis liberū appellant. Hic est ille spūs q̄ docēte:ferrariā artē Tubalchaim pmus inuenit:res bellicas decent exercuit:sculpturas operū in metallis fabzicault. In fabzoz aūt fornace gentiles Vulcanū auctoz dicunt. Hic est ille spūs q̄ docente in fabricis parietū atq; tectoz apō grecos:Dedalus pmus artē inuenit. Hic ē ille spūs quo docente picturā egyptij pmuz excogitaueūt.vmbra hois lineis circūducta.

Hic est ille spūs quo docēte carpētariaz artem:serre circiniq; vsuz.quidaz adolescens p dices pmus inuenit. Hic ē ille spūs q̄ docēte Noema sozoz Tubalchaim inuenit artē varie texture:apud gentiles vero Minerua.

Hic est ille spūs quo docēte cerdoniā artez Romulus primus reperit.

Decimoquarto spūssanctus

docebit vos pcōes nouā creationem. Cū em̄ gr̄a spūssancti pcōzi a deo infundit. pcōz nouiter creat. Scōm illud Judith.xvi. Dixisti & facta sunt.misisti spūm tuū.& creata sunt. Sicut em̄ deus a pncipio.vij.dieb⁹ mūdum creauit. Ita spūaliter minoz mūdū.id est hoiem per.vij.pcā mortalia ad nihilū redactū.vij.donis quasi septē dieb⁹ p spūmscm recreat. Vñ illud.i. Johā.iij. In hoc apparuit filius dei vt p spūmsanctū dissoluat opa diaboli.vt patet. Primo die creauit de⁹ lucem Ben.i. Dixit de⁹. Fiat lux. In aīma pcōzis sunt tenebze pcōz. Dap.vij. Una cathena tenebzarū erāt oēs colligati q; pcōz pnecrit de pcō cogitatiōis psensus.delectatiōis:opationis:psuetudinis:& cōcupi⁹:quandā cathenam. Spūs aūt sctūs aduenies in aīam nouaz lucē creat in aīa p donū timoris & sicut lima purgat ferrū & splendidū facit.sic timoz dñi purgat aīam p cognitionē ppe fragilitatis & vilitatē pcti & seueritatē iudicij. Eccle.ij. Qui timet dñm diligite illū:& il. cor.vra.& sle dissoluit pcm̄ superbie. Eccl.i. Timoz dñi expellit pcm̄.i.superbiam. Secūdo die creauit de⁹ firmamētū. In aīa pcōzis ē instabilitas. q; mō dp̄mit p aduersitatē.mō eleuat p prosperitatē. Trenoz.i. Pcm̄ peccauit hierusalem ppterea instabilis facta est. Spūs aūt sanct⁹ aduenies in aīam:ipam i bono stabilit et firmat. Heb.xiij. Optimū ē gr̄a stabilire cor. Et ps. Cōfirma h̄ de⁹ qđ operat⁹ es in nobis. Hec aūt firmitas creat in nob p donū pietatis. Eccl.iij. Ignē ardentē extinguit aq̄.& clemosyna resistit pctis.& de⁹ pspector ei⁹ q̄ reddet gr̄am.s.in purgatorio.meruit in pterū: & in tpe casus sui ueniet firmamētū.s.in patrie sufragijs.p h̄ aūt op⁹ dissoluit pcm̄ in

uidie q̄ gaudet de alienis malis & dolet de alienis bonis.s.pietas subuenit eis. Tertio die pduxit deus herbā virentē:& ligna fructifera.Ben.i. Aīa em̄ pcōzis aīa aduētū.s.s.est quasi arbor mortua & arida sine humore gr̄atie:sine fructu. vñ ē apta incēdio infernali. Luce.iij. Dis arbor q̄ nō facit fructū bonū excidet & in ignē mittet. Spūs aūt sctūs aduenies in aīam.reddit ei humorē gr̄e. ps. Ego aūt sicut oliua fructifera in domo dei. Oliua em̄ in se ē pinguis.& alijs medicinalis aīa viuificata.s.s.est in se pinguis p deuotionē.& alijs medicinal⁹ p sufferātiaz bonoz operū.vbis:exēplis.hāc fructificationez facit.s.s.in aīa p donū scie q̄ docet hoiem gr̄iose versari in medio natiōis pue & perse.p malsuetudinē & patētiaz.& sic dissoluit pcm̄ ire q̄ hoiem ipedit ne alijs fructificet p bonū opus:uersatiōez ei⁹ odibilē reddēdo. Eccl.xviij. Spūm ad ascendū facilē q̄s poterit sustinere. Nōne ardoz ez refrigerabit ros. Quarto die fecit de⁹ luminaria.s.solē: lunā:stellas:añ aduentū.s.s.ly aīa aliq̄n bonū ppositū accipiat:& aliqua opa de gr̄ie bonoz faciat:tūc statim deficit:& inflat manus eius. Vñ nō pseuerat in bono. Lu.viij. Ad tpus credunt.& in tpe tēptatiōis recedunt. Spūs aūt sctūs aduenies in aīa:fortificat & roborat eā in bonū. Vñ B.per⁹ p̄ receptionē.s.s.repurauit:leue mori p xpo.q̄ tūc prius añ negauerat xp̄m ad voce ancille.hāc preseruatiuā facit.s.s.in aīa per donū fortitudinis. Judi.v. Stelle manetes in ordine & cursu suo:& sysara pugnauerūt.p h̄ aūt dissoluitur pcm̄ accidie q̄ eneruat vires hois.ps. Fingit la.in pcepto. Quinto die creauit de⁹ ex aqua & terra aues & pisces. ante aduentū.s.s.in aīa coz ad terrena deprimit̄ pr nimiū amoꝛe ps. Oculos suos statuerūt declinare in terrā. Spūs aūt sctūs aduenies in aīa eleuat coz a terrenis ad celestia p.pm ptitudinē obediētie mādatoz dei Job.xxxix Ad pceptū tuuz eleuabit aq̄la.i. coz nobile doctri.a.s.s.Mant. pmptitudinez facit.s.s.in aīa p donū pietatis q̄ dicit. Vade & vēde oia q̄ habes & da pauperib⁹: & veni & seqre me Mat.xix. Per hoc aūt dissoluit pcm̄ auaricie:q̄ est ydolox seruitus.vbi em̄ spūs dñi ibi libertas.vt ōr.ij.Cor.iij. Sexto die creauit deus hoiem ad imaginē & similitudinem suā. Ante aduentū.s.s.in aīa nihil hō cogitat nec cupit nisi immunditiā luxurie.vt ps in pn. mundi.Ben.vij. Dis q̄ppe caro cōtra peratviā suā cor à dño. Spūs aūt sctūs aduenies in aīa eleuat ipam ad pr̄eplationē et nox p donuz intellect⁹.q; spūs oia scrutat etiā pfunda dei.i.Cor.ij. p h̄ aūt dissoluit pcm̄ luxurie. Job.xxxiij. Si diuerit ad deū cor suū. spūz illius & flatū ad se trahet.& defficiet oīs caro.i.carnalitas. Septimo die requieuit de⁹ ab oī ope qđ patrarat. Hec em̄ est pfummatio post laborē dierū. Vñ aduētum.s.s.in aīa.nō sapiūt ei bona celestia. cū hēat palatū & gustū infectū Phil.iij. Quoz de⁹ veter est.& gl'ia in pfusiōe eoz. Spūs aūt sctūs aduenies in aīa vocat eā ad q̄rē diuine pr̄eplatiōis. Apoc.xiij. Amodo iaz dicē spūssctūs:vt req̄escāt in laboribus suis. & h̄ p donū sapie q̄ pgustat cēna eterne btitudis Eccl.xxiij. Spūs me sup mel dulcis.per hoc autem dissoluitur peccatum gule. Bregoriꝰ Gustato spiritu desipit oīs caro.

Decimoquito spūssctūs

docebit vos penitētes. Set vob necessaria ad iustificationē. Primo pfolationē. iō ōr Job.xiij. Paraclitus qđ idē est q̄ pfolator Esa.lxi. Spūs dñi sup me &c. vt ponerē cōsolationē lugentib⁹ syon. Bregꝰ. Consolator spūs ōr.q̄ de pcti ppetratiōe merentib⁹. dū spē venie pparat ab afflictione tristicie mētē leuat. Secūdo vinificationē. iō ōr spūs qui spūs est q̄ viuificat.s.pcōzes penitentes

Tertio sanctificationē. iō ōr sctūs q; sctificat & mūdat. Vñ sanctus.i.mūdus.psal. Fluminis impetus.i.abundans gr̄a.s.s.letificat ciuitatē dei.i.eccliaz dei. Quarto dilectionez.iō ōr.quē mittet pr̄. Dicit em̄ pr̄ q; naturaliter diligit nos. Job.xiij. Ipe em̄ pr̄ amat vos. Si ipse est pr̄ & nos filij. Sed inter filios eius sde pñs:dz ee natural' dilectio.

Quinto saluationē.ideo ōr. In noie meo qđ est ihesus.i.saluator:qz i noie saluti pr̄ mi fit spūs ad saluādas gētes. Mat.ij. Ipe em̄ s.f.p.suum. Sexto instructionē.ideo ōr ille vos docebit oia.q; eramus ignari ei⁹:p qđ poteramus saluari. Missus est g.s.s. q̄ nos doceat oia,hic per gr̄am &c. Amen.

Jn festo scrissime trinitatis Sermo.xxxv.

Jdixero vobis ce

lestia credet̄. Joh.iij.& in euāgelio pñtis solēnitatis, Btus Ben.in sermo.de trinitate dicit sic. Jnqrē de trinitate puersa curiositas ē. Credē & tenere fic sata ecclia tenet:fides & securitas ē.

Videre aūt eā sicuti est: pfecta ⁊ summa felicitas est. hec ille. Sup̄ q̄ talē moueo q̄onem vtrū explicite credere misteriū trinitat̄ sit ad salutē maxime necessitatis. ad istā q̄onem rñdent duo doctores noui testi. Primus est. B. Aug⁹. li. i. de trini. dicēs sic. Vbi querit̄ vnitas trinitatis. ⁊ trinitas vnitat̄. pñs ⁊ f. ⁊ s. nec piculose alicubi erratur nec laboriose aliq̄d q̄rit: nec fructuose aliq̄d inuenit. hec ille. Secūdus ē scūs tho. secūda scē. q. ij. arti. viij. dicēs sic. Misteriū xpi explicite credi nō pōt sine fide trinitat̄. qz in misterio xpi b̄z intinet ꝙ filij⁹ dei carnē assumpserit: ⁊ ꝙ p gr̄am. s. s. mūdū renouauerit. ⁊ iterū: ꝙ de. s. s. ceptus fuerit, ⁊ iō eo modo q̄ misteriū xpi ante xp̄m fuit q̄dē a maioribꝰ explicite creditū. Implicite autē ⁊ quasi obūbrate a minoribꝰ: ita etiā ⁊ misteriū trinitatis. ⁊ iō etiā post tp̄s gr̄e diuulgate: tenent oēs ad explicite credendū misteriuz trinitatis. ⁊ oēs q̄ renascunt in xp̄o hoc adipiscunt̄ p̄ inuocationē trinitat̄. ꝺm illud Mat. vlti Euntes docete oēs gentes baptizātes eos i noīe pr̄is ⁊. f. ⁊. s. s. hec tho. vbi ponit quatuor ꝛclusiones. Prima cōclusio deū cognoscē possumus rōne naturali suggerēte. pz qz vt dicit p̄ma pte. q. xij. arti. xij. Creature sensibiles sunt effectꝰ a cā dependētes: nō ex eis in hoc perduci possumꝰ: vt cognoscamus de deo an est: vt cognoscamus de ipso ea q̄ necesse est ei cōuenire ꝺm ꝙ est p̄ma oīm cā excedēs oīa sua causata. Vñ cognoscimus de ipso habitudinez ipsiꝰ ad creaturas. s. ꝙ est oīm cā: ⁊ differentiam creaturaū ab ipso. s. ꝙ ipse nō est aliq̄d eoꝝ que ab ipso causant̄: ⁊ ꝙ hec nō remouent̄ ab ipso ꝓpter eius defectū: sī qz sup̄ excedit. Ro. i. Cōd notū est deꝰ manifestū est illis. ⁊ Aug⁹. lib. retractationū dicit. Nō approbo q̄ō in oīone dixi. Deus q̄ non mūdos scire verū noluisti. Rideri etiā pōt mulros etiā non mundos. multa vera scire. s. p rōnē naturalē. hec tho. Secūda ꝛclusio deū pfectꝰ cognoscē possumus. s. s. p gr̄am insluēte. pz qz vt dicit p̄ma pte. q. xij. arti. xiij. Licet per reuelationē gr̄e in hac vita nō cognoscam⁹ de deo q̄d sit: ⁊ sic cī quasi ignoto ꝺiūgimur. sicut dicit Dyoñ. lib. de mistica theologia. Cōd ille q̄ melius deo vnit̄ in hac vita. vnit̄ ei sicut oīno ignoto. cui plenius ipsuz cognoscimus: in quāū plures ⁊ excellētiores effectus eius nobis demonstrant̄. qz interdum alique res sensibiles formant̄ diuinitꝰ: aut etiā voces ad aliquid diuinū expelmendū sicut in baptismo visus est. s. s. in specie colūbe: ⁊ vox pr̄is audita est. Hic est filius meꝰ dilectus. etiā inquantū ei aliqua attribuim⁹ ex reuelatiōe diuina ad q̄ rō naturalis non pringit: vt deū esse trinū ⁊ vnuz. ꝺm illud. i. Cor. ij. Nobis reuelauit deus p. s. s. illa. scz q̄ nemo p̄cipum huj⁹ seculi nouit. i pbor. vt glo. exponit. Tertia ꝛclusio. ante xp̄i aduētum fides trinitatis erat occulta in fide maioꝝ: voluntate rōnī p̄cipiente. pz. qz vt dicit tho. secunda scē. q. ij. arti. vi. Explicatio credendoꝝ fit p reuelationē diuinā. Credibilia enī naturalē rōnez excedūt. Reuelatio aūt diuina ordine quodā puenit ad inferiores p superiores. sicut ad hoies p angelos. ⁊ ad inferiores angelos per superiores. vt pz per Dyoñ. in cele. hierarchia. Ērio pari rōne explicatio fidei. oz ꝙ perueniat ad inferiores hoies p superiores. ꝺm ꝙ ꝺr Job. i. Boues arabāt ⁊ c fiue pascebant iuxta eos. qz vide licet mūtiores q̄ significant̄ p asinas ꝺbent in credendis adherere maioribꝰ. q̄ p boues significant̄. vt Greḡ. exponit. ij. moral. hec tho. Quarta ꝛclusio. post xp̄i aduentū manifestata est fides trinitatis mūdo p apl̄os deo efficiente. pz. qz vt dicit secūda scē. q. ij. arti. ij. Intellectus credentis aliq̄n inuincit ad hoc ꝙ iudicet esse credendū his q̄ dicuntur. licet nō inuincat̄ p euidentiaz rei. sicut si aliq⁹ pphēta prenūciaret in sermone dñi aliquid futurū. ⁊ adhiberet signū: mortuum suscitando: ex hoc signo cōuinceret intellectus videntis vt cognosceret manifeste hoc dici a deo: q̄ non mentit̄. licet illud futurum q̄ō predicit in se euidens nō esset. vñ rō fidei nō rolleret. ideo fides xp̄i in fidelibꝰ laudat̄. q̄a vident multa manifesta indicia: ex quibus percipiunt doctrinā eccle esse a deo q̄uis ipsi res ipsas quas ecclesia docet nō videant. puta deuz esse trinū ⁊ vnū. ⁊ aliq̄d hmōi. Unde dñs dicit Joh. xvij. Pater manifestaui nomen tuū hoīb⁹ quos dedisti mihi. q̄ō exponens Aug⁹. dicit. Non illud nomen tuū quo vocaris deꝰ: sed illud q̄ vocaris pater meus. hoc nomen eis priusoccultuz: nūc manifestaui eis. Ille enī q̄ hoc credit: habet sufficiens inductiuuz ad credēdum. Inducit enī auctoritate diuine scripture miraculis confirmate. Et q̄ō plus est interiori instinctu dei iuuantis. Ideo dicitur. Si dixero vobis celestia credetis.

Si dixero vobis celestia,

Appropriatoꝝ credetis.
Angelorum: credetis.
Celorum: credetis.
Elementoꝝ: credetis.
Patriarcharum: credetis.
Prophetarum: credetis.
Scientiarum: credetis.
Creaturarum: credetis.
Apostoloꝝ: credetis.
Miraculoꝝ: credetis.
Paganorum: credetis.
Virtuosorum: credetis.

Primo si dixero vobis celestia

scē trinitatis declarata signis appropriatoꝝ credetis. Sciendū ꝙ ad manifestationē fidei ꝓueniens fuit ēntalia attributa pſonis diuinis appropriari. Licet enī trinitas pſonarū demōstratiue ꝓbari non possit: ꝺringit rñ vt p aliqua magis manifesta declaret. Essentialia autē attributa sunt nobis manifesta magis ꝙ ꝓpria pſonarū. q̄ ex creaturis a q̄bus cognitionē accipim⁹ possumus p certitudinē deuenire in cognitionē essentialiū attributoꝝ: nō aūt in cognitionē pſonaliū ꝓprietatū. Intellectus autē noster q̄ ex creaturis in dei cognitionē manuducit̄. oportet ꝙ deū ꝺfideret ꝺm modū quē a creaturis assumit. In cōsideratōe autem creature: quartuoꝝ nobis ꝺfideranda p ordinē ꝺcurrit. Primo cōsideraf res ipsa absolute inquantū est ens quoddā ⁊ sic ꝺfideret deus absolute ꝺm esse suū. sic sumitur appropriatio Hylarij. ij. de trini. dicētis Eternitas est in patre. species in imagine. vsus in munere ꝺm quā eternitas approꝓatur patri. species filio. vsus sp̄ūscto. Eternitas enī inquantū signat nō esse p̄cipatū similitudinē b̄z cū ꝓprio patris. q̄ est principiū: nō de p̄cipio Species aūt siue pulchritudo: similitudinē habet cū ꝓprija filij. naz ad pulchritudinē tria requrunt. Primo q̄dē integritas siue perfectio. que enī diminuta sunt: ex hoc ipso turpia sunt. ⁊ ꝺm hoc habz similitudinē cū ꝓprio filij inquantū est filius habens in se naturā patris vere ⁊ pfecte. Secūdo debita ꝓportio siue ꝓsonantia mēbroꝝ: ⁊ sic cōuenit cū ꝓprio filij. inquantuz est imago expressa pris. Vñ videm⁹ ꝙ q̄n imago pfecte repñtat rē: ꝙuis turpē ꝺr esse putet. Tertio claritas. ⁊ sic ꝓuenit cū ꝓprio filij inq̄tū ē ꝛbū. q̄ō q̄dē est lux ⁊ splēdoꝝ intellect⁹. vt dic̄ Damas. Visus aūt b̄z similitudinē cū ꝓprio s. f. ⁊ visus q̄ pfe filius se habet ad fruitur ꝓuenit cū ꝓprio sp̄ūscto in q̄ntum est amor. Visus ꝛo q̄ nos fruimur deo ꝓuenit cū ꝓprio. s. inquātū est donū. Secūdo cōsideraf res inquantū est vna: ⁊ sic si cōsideret deꝰ in ꝑsonis est vn⁹. sic sumit appropriatio. Aug⁹. i. de doctrina xp̄iana dicētis. In pfe est vnitas. in filio eq̄litas. in sp̄ūscto vnitat̄ eq̄litatis q̄ cordia. Nam vnitas ꝺr absolute. nō p̄supponēs aliq̄d aliud. ⁊ iō patri appropriat̄. q̄ nō p̄supponit aliquā personā cū sit p̄cipiū: nō de p̄cipio. Equalitas aūt importat vnitatē in respectu ad alterū. Nam equale est q̄ō b̄z vnā quātitatez cū alio ⁊ iō equalitas appropriat̄ filio: q̄ est p̄cipiatū de p̄cipio. Cōnexio aūt importat vnitatē aliquoꝝ duoꝝ. Vñ appropriat̄ sp̄ūscto inq̄tum est a duob⁹. Tertio ꝺfideraf res inq̄tū ineſt civitꝰ ad operandū ⁊ sic si ꝺfideret deus inquātū est in eo ꝛtus ad operandū. sic sumit appropriatio Aug⁹. dicēs. In patre est potētia: in filio sapia: in sp̄ūscto bonitas. Potentia enī b̄z rōnem p̄cipii. ⁊ sic b̄z similitudinē cuz patre celesti q̄ est p̄cipiū totius deitatis. Sapientia habet similitudinē cū filio celesti inquantū est verbuz q̄ō nihil aliud est nisi ꝺceptus sapiētie. Bonitas aūt cū sit rō ⁊ obiectum amoris. b̄z similitudinē cū sp̄ūscto vel dono q̄ est amor.

Quarto cōsideratur res ꝺm habitudinem quā habet ad ꝓducta ⁊ sic si consideraf deus in habitudine ad suos effectus: sumitur appropriatio Aug⁹. libro de trini. d. ccntis. Non confuse accipiendum est q̄ō dicit apostolus. Ex ipso ⁊ per ipsum. ⁊ in ipso. Ex ipso dicens propter patrem. per ipsum ꝓpter filium. in ipso propter spiritum sanctuz. Inquantū enī hec ꝓpositio p̄designat habitudinez forme per q̄ā agens operaf. Sicut dicim⁹ ꝙ artifex operaf p artē: sic appropriat̄ filio q̄ est ars ⁊ sapia. put vero res cōtinentur a deo inquantū deus sua bonitate eas ineſſe conseruat ⁊ gubernat ad finem conuenientem adducendo. Sic ly in ipso appropriat̄ sp̄ūsancto sicut ⁊ bonitas.

Secundo si dixero vobis

celestia Angeloꝝ: in q̄bus reluceat imago trinitatis credetis. Nam quantū ad id in q̄ cō-

fiderak rō imaginis: qō est natura intellectualis. imago dei pfecte est in angelis. ꝺm illō Ezech. xxviij. Tu signaculū similitudis. plenus sapia. pfect⁹ decore. in delicijs paradisi dei fuisti. Imago⁹ aūt trinitatis ē in angelis p̄tū ad quattuor. Primo q̄tum ad distinctiōez hierarchiarū. In angelis eiñ tres hierarchie distinguūtur. Nā superiores angeli hñt vniū saliorē cognitionē v̄itatis q̄ inferiores. Nec aūr vlis acceptio cognitōis ꝺm triplicē gradum in angelis pōt distingui possunt eiñ rōnes rerū de q̄bus angeli illuminank ꝺ fideratri triplicit. Primo ꝺm q̄ pcedūt a p̄ncipio vlī qō est de⁹. & iste mod⁹ conuenit p̄me hierarchie: q̄ imediate ad deū extēdik: & in vestibul dei collocak. vt Dyo. dic. iij. c. cele. hierarchie.

Secūdo p̄t hui⁹ rōnes dep̄ndēt ab vltō causis creatis. q̄ iam aliquo mō multiplicantur. & hic mod⁹ cōuenit scōe hierarchie. Tertio ꝺm q̄ hui⁹ rōnes applicank singulis reb⁹ & p̄t dep̄ndēt a p̄prijs causis. et hic mod⁹ cōuenit infime hierarchie. Secūdo quantū ad distinctionē ordinū. Nam ipa rō hierarchie req̄rit ordinū diuersitatē. q̄ q̄dem diuersitas ordinū ꝺm diuersa officia & act⁹ cōsiderantur. Sicut in vna ciuitate sunt diuersi ordines ꝺm diuersos actus. In ciuitatib⁹ eiñ triplex ordo hoim inuenit. Quidā eiñ sūt super̄emi: vt optimates. Quidā infimi: vt vilis pplus. Quidā medij: vt ppl⁹ honorabilis. Sic & in q̄libet hierarchia angelica ordines distinguūk ꝺm diuersos act⁹ & officia. Et p̄p̄ hoc Dyo. vi. ca. cele. hierarchie ponit tres ordines in q̄libet hierarchia. Tertio q̄tum ad distinctionē in codē ordine. Licet eiñ omēs angeli vni⁹ ordinis sint alij mō equales quātum ad cōmunem similitudinē. ꝺm quā ꝺstituūtur in vno ordine: tñ simplicit nō sunt eq̄les. Unde Dyo. dicit. iiij. ca. cele. hierarchie. Q̄ in vno & codē ordine angelor⁹ est accipe p̄mos: medios & infimos. Quarto ꝺm distinctionē actuū. Nā vt Dyo. dicit. viij. ca. cele. hierarchie. Angeli scōe hierarchie purgantur. illuminantur et perficiūtur per angelos p̄me hierarchie.

Tertio si dixero vobis celestia celor⁹ in quibus relucet vestigiū trinitatis credetis. Nat celū dicit quattuor modis in scripturis: in quibus sanctissima trinitas relucet. Primo eiñ dicit celū p̄prie & naturaliter: & sic dicit celū corpus aliqō sublime & luminosum actu vel potentia; & incorruptibile p̄ naturam. Et ꝺm hoc ponūtur tres celi. Primū totaliter lucidum: q̄ vocat empireū. Secūdum totaliter dyaphanū: q̄ vocatur celū cristallinū. Tertium partim dyaphanum & partim lucidū actu: q̄ vocat celū sydereū: & diuidit in octo sperās. s. sperā stellarū fixarum. & vij. speras planetarū. Secūdo dicit celum p̄ticipationez alicui⁹ p̄prietatis corporis celestis. s. sublimitatis & luminositatis actu vel potentia. & sic totū istud spaciū quod est ab aq̄s vsq̄ ad orbez lune. Damas. ponit vnū celū. noians ipsum celū aereum: & sic ꝺm eū sunt tres celi: aereū sydereū. & empireum. de quo intelligit: q̄ a p̄lus legitur rapt⁹ vsq̄ ad tertiū celū. Tertio dicit celū aliq̄ spūale bonū: in quo est scōr beatifica remuneratio. Unde Luce. vi. dicit. Merces vr̄a multa est in celis. vt Augu. exponit. & sic ꝺm eus sunt tres celi. ꝓpter tres dotes aie. Prima ē visio q̄ succedit fidei. Secūda est cōp̄hēsio q̄ respondet spei. Tertia est fruitio que cōcreatur charitati. Hō eiñ apud nos: oñe q̄ vidēk iam tenēk & habek. quia videnk interdū distantia: vel q̄ nō sunt in potestate nostra. Nec̄ iterū omibus q̄ habemus fruimur. q̄ vel nō delectamur in eis: vel q̄ nō sunt vltimus finis nostri desiderij. vt n̄m desideriuz impleant & quiet̄ent. Sed hec tria hñt beati in deo: quia & videt ip̄m: & videndo tenēt sibi p̄sentem: in p̄te hñtes semp eū videre & renentes fruūtur: sicut vltimo fine desideriuz implente. Quarto dicit celū aliq̄ gen⁹ sup naturalis visionis ꝺm ordinē potentiarū cognoscitiuarū: vt ꝑmuz celū dicak visio supernundana cor̄poralis q̄ fit p̄ sensum: sicut visa est manus scribentis in pariete, Danie. v. Scōm aūr celum fit visio imaginaria. puta quā vidit Esaias. & Johānes in Apocalipsi. Tertiū vero celū dicak visio intellectualis: q̄ angeli & scē aie fruūtur dei cōemplatiōe. de q̄bus exponit Aug. xij. sup Geñ. ad litteraz. Q̄ paul⁹ est raptus vsq̄ ad tertiū celuz &c.

Quarto si dixero vobis celestia elementor⁹, in q̄bus splendet signuz sanctissime trinitatis credetis. Sūt eiñ quattuor elementa: velut p̄ncipia rerū corruptibiliū: in q̄bus imp̄ssum est signū scē trinitatis. Primū elementū est ignis: in q̄ quidē ē spes ignis splēdor & calor. Splēdor ab igne nascit. Calor ab igne & splēdore gnat. Unde dic̄ Aug. splēdor ē de igne, calor vo de vtro q̄ & tñ coeua sunt. Da mihi ignē sine calore, &

splendore: & credam patrē sine filio: & spūsancto. Secūdum elementū est aer: in quo sanctissima trinitas mirabilia opata est. Nā pater in voce p̄testāte manifestat sup xp̄m baptizatū. tanq̄ actor vocis: vel loquēs p̄ vocē & quia p̄p̄rium est patri p̄ducere verbū. q̄ est dicere vel loqui. ió cōuenientissime pater per vocē manifestat⁹ est. q̄ signat⁹ hui⁹. Uñ & ipsa vox a patre emissa filiationē hui⁹ p̄testak Habak. iij. Ecce vox de celis dicēs. Hic est filius me⁹ dilectus. Filij⁹ etiā in sua passiōe noluit pati sub tecto: nec i tēplo iudaico: ne putaret̄. p̄ vna tñ plebe oblat⁹: sed in aere cōi: vt sacrificiū esset cōe: q̄ cōis est purificatio. Etiā ascendēs in celū p aera tuan fluit: vt per sacrā ascensionē sui corp̄is mūdaret aeris infectio. Sp̄s aūr scūs dat⁹ est apostolis i spē & lingue flamis & aeris. Job. xx. Insufflauit & dixit. Accipite sp̄m sanctū. Tertiuz elementū est aqua: in qua trinitatē p̄sonarū oñdit. Dyo. li. de diui. no. Pater eiñ est instar fontis. Filius instar riui a fonte p̄cedentis. Spūsanctus instar stagni a fonte & riuo emanantis. Et sicut fons generat riuū: sic pater gñat filiū. Fons & riuus faciūt stagnū. q̄ pater & filius spirāt sp̄m sanctū. Fons a nullo p̄cedit: q̄ p̄ a nullo existit. Et tñ in fonte: riuo: & stagno: ē eadē aqua. quia in patre & filio & spūsancto: est eadē substantia. Quartuz elementū est terra: in qua demonstrata est p̄sonarū trinitas. et hoc q̄ dz. iij. Job. p̄mo. Tres sunt q̄ testimoniū dant in terra. Spūs: aqua: & sanguis. Nā et latere xp̄i fluit aq̄ ad nos ablue ndum: p̄ sacramentū baptismi. sanguis autez ad redimendū. spūs aūt p̄fitus est a xp̄o ad eos p̄ri reconciliādū q̄ testāt trinitatē p̄sonar.

Quinto si dixero vobis celestia Patriarcharū: in q̄bus figurata est trinitas p̄sonarum. credetis. Adam credidit tunc a deo vt haberet sciam oim ad instructionem & gubernationē gñis humani. Ad req̄rit̄ cognitio eor̄ q̄ naturaliter sciri p̄t. dicit. co q̄ vita hoīs ordinak ad quendā finē vltr nr̄e necessariū est cognoscere q̄ fidei sūt tam cognitiones accepit: quāta erat necessaria ad gubernationē vite humane ꝺm statuz illū. Unde vidit deum in tribus p̄sonis in ratu q̄nāo deus imisit sopōrē in Adā. Beñ. ij. Noe credidit mysteriū trinitatis: q̄n in archa saluatus est. i. in celesti gīa. cū tribus filijs. i. cū fide sancte trinitatis. Abrahā credidit mysteriū trinitatis: in trib⁹ viris descendētibus p̄ viā. Nam tres vidit & vnū ador⁹ auit. vt dr Beñ. xxviij. Isaac credidit mysteriū trinitatis. q̄n fodit tres puteos. vt dr Beñ. xxij. Jacob credidit mysteriū trinitatis: q̄n vidit scalam triū graduū. Beñ. xxviij. Joseph credidit mysteriū trinitat⁹: q̄n vidit tres palmites in vna vite. Beñ. xl. Moyses credidit mysteriū trinitatis: q̄n tres solēnitates p̄cipuas instituit. ad q̄s cōuēire debēāt oēs iudei. Exo. xxiij. etiam Exo. v. dixit. Deus hebreoz vocauit nos vt eam⁹ viā triū dierū in solitudine, i. vt p̄ fidē trinitatis ei in hac vita in qua peregrini sum⁹ fideliter seruiamus. q̄ sic ad salutem peruenimus.

Sexto si dixero vobis celestia Prophetarū q̄ spū ꝓphetico mysteriuz sancte trinitatis cognouerūt & vobis annunciauerunt credet̄. Dauid in p̄s. dixit. Uerbo dñi celi firmati sunt. & spū oris ei⁹ oīs virtus eoz. Per dñm intelligens patrē. q̄ ipe iuocabit me, pater me⁹ es tu. Per verbū intelligens filiū. dñs dixit ad me: filius me⁹ es tu. Per sp̄m intelligēs sp̄m sanctuz. q̄ sp̄m sctm tuū ne auferas a me. Salomon. pverbi. xxx. Tria sunt mihi difficilia: quia trinitatē i vnitate imp̄fecte cognouit. Esaias. vi. dixit. Seraphin clamant & dicūt: Sctūs, sctūs, sanct⁹; dñs de⁹ exercituū. plena est oīs terra maiestate ei⁹. Cū eiñ ter dicit sctūs oñdit trinitatē p̄sonarū. Cū semel dicit, dñs deus: oñdit vnitatem essentie. Jeremias. i. c. dicit. A, a, a. dñe de⁹. Cum tertio dicit. a. designat trinitatē p̄sonarum. q̄ aūt singulariter dicit: dñe de⁹. ostēdit vnitatē essentie. Dan. iij. dicit. q̄ apparuerunt tres digiti q̄si man⁹ hoīs scribētis. appēdit. numerauit. diuisit. Alan⁹ ista est de⁹ qui oīa creat. in q̄ manu sunt tres digiti. i. tres p̄sone. de q̄bus dr Esa. xl. Quis appēdit tribus digit⁹ molē terre. Quāuis q̄ isti tres digiti hēant appēdere. numerare & diuidere. tamē pater p̄ suā potentiā oīa appēdit. i. omia portat & custodit. Filius p̄ suā sapiaz oīa numerat. i. cognoscit & inuestigat. Spūs sanct⁹ p̄ suā bōitatē oīa diuidit. i. dōa sua oīb⁹ tribuit.

Septimo si dixero vobis celestia scīaruz: exp̄mentiū scilicet̄ trinitatē

credetis. Grāmatica enī q̄ est scīa recte loquendi: recte q̄z scribēdi exp̄mit hāc trinitatē. Oīs liter oīs pres oīs dō declinab⁹ sic: non nisi tres p̄sonas assumit. s. p̄mā de se loquentem, hec significat patrē: t̄ scōam ad quā prima loq̄tur. t̄ b significat filiū: t̄ tertiā de q̄ prima loq̄tur ad scōam. t̄ b significat spūsc̄m. Etiā in nūero triplicē numerū statuit. s. singulare, duale. t̄ pl̄ale. Rhetorica q̄ est bñ dicendi scīa ad psuadendum iusta t̄ bona hāc trinitatē exponit: cū tria gña causaꝝ assumit scz deliberatiuū, demōstratiuū iudiciale. Eī enī sua fio trib⁹ locis dividit. s. honesto, vtili, possibili. et⁹ tertiā laudis ordo trib⁹ tp̄ib⁹ cōp̄rehendit. s. ante ip̄m i ipo, p⁹ ip̄m. Dyaletica q̄ est rōnalis scīa atq̄ argumētatiua hāc trinitatē exp̄mit. cū in syllogismo tres terminos assumit. tres p̄pones cōstituit. q̄s p tres figuras ordinat t̄ distinguit. Philosophia q̄ est rerum humanarū cognitio bñ viuēdi rōni p̄iuncta, hāc trinitatē exp̄mit. cū se in tres spēs dividit. s. in naturalē siue phīcā q̄ rerū naturaꝝ disserit. i ethicā siue moralē, q̄ moresh̄oim diſq̄rit. in rōnalem siue logicā: q̄ in naturalib⁹ t̄ moralib⁹ veritatē inq̄rit. Rerū naturas de⁹ pater condidit. Mores hoim de⁹ filius instituit. Veritatē oīum rerū atq̄ cognitionē deus spūssanctus edocuit. Arithmetica q̄ est disciplina numeroꝝ, hanc trinitatē exp̄mit. cū numero ternario vnā q̄ est in diuinis p̄sonis, nō aūt put vnā nōie triplicitatis q̄ est spēs p̄portionis inequalis. Sicut p̄ Boeriū in arithmetica. vñ in diuinis p̄sonis nō est triplicitas, sī trinitas. Cū enī dicimus trinitatē in vnitate nō ponimus numerū in vnitate essentie, quasi sit ter vna. Sed p̄sonas numeratas ponim⁹ in vnitate nature. Sicut suppositā alicui⁹ nature dicim⁹ essevnū in illa natura. Econuerso aūt dicim⁹ vnitatem in trinitate: sicut natura dicit esse vna in suis suppositis. Geometria q̄ mēsuras dimēsionesq̄ cōplectitur hanc trinitatē exp̄mit. cum equalitatē inter diuinas p̄sonas transsumit. Vñ hylarius li. de synodis dicit. Tolle corporum infirmitates tolle p̄ceptus mulierū. tolle dolores t̄ oēm humanā necessitatē. oīs filius p̄m naturalē natiuitatē eq̄litas p̄fis est. q̄ est initiū simílitudo nature. Et Arbanasius dicit. Tres p̄sone sibi sunt coeq̄les, nō vt eq̄litas dicit dimensiuā quātitatem. sed diuine nature vnitatē. que vna numero est in p̄sonis diuinis. Musica q̄ in carmībus consticiſq̄ cōsistit hanc trinitatē exp̄mit: cum in tres partes se distribuit. s. a. monicā q̄ sonos acutos t̄ gues ac mediocres decernit. t̄ rithmicam q̄ in curſu verboꝝ an bene sonus ammale cohereat requirit. t̄ metricā que mensuras diuersorum metroꝝ, pbabili rōne cognoscit. Astronomica q̄ de mundo tractat hāc trinitatē exp̄mit. cū de celo: mari: ac terra in solita plura dicit. Job aūt. xi. dicit. Excelsior celo est. t̄ quid facies? pfundior inferno. t̄ vñ cognoscēs. longior terra mēsura eī⁹. t̄ latior mari. Per altitudinē designat porētia virtutis eius sup oīa q̄ appropriat patri. Per p̄funditatem virtus eius ad cognoscendū occulta p sapiam: q̄ appropriat filio. Per latitudinem affectus dilectiōis ad oīa p charitatem t̄ amorē: q̄ appropriat spiritui sancto.

Medicina q̄ corporis vel tuet vel restaurat salutē. hanc trinitatē exp̄mit. cū morboꝝ curationē tribus generib⁹ dividit. s. farmaciuā: quā latini medicinā vocant. Cyrurgiā: quā latini manuū opationē appellāt. Dietā quā latini regulā nūcupant. Hec genera curatōis habuit xp̄s in humanis corporibus. de p̄mo dicit Luce. iiij. Quotquot eū tangebāt salui fiebāt. Exemplum de hoie hñte, xxx. annos i infirmitate. de scōo pars in ceco nato: q̄ lutū fecit ex sputo. Joh. ix. de tertio dicit Matth. ix. Euntes discite quid est misericordiā volo t̄c. Sed hec opa xp̄us faciebat in nōie p̄fis sui. Vñ dicit Joh. v. Opa q̄ ego facio in nomine patris mei ipsa testimoniū phibent de me. etiā virtute spūssancti. Esa. xi. Spūs dñi sup me: eo q̄ vnxerit me t̄c. Ut mederer cōtritos corde. t̄ Lu. xi. In spū dei ejcio dēmōia

Octauo si dixero vobis ce

lestia creaturarū: in q̄bus relucet vestigiū trinitatis diuinarū p̄sonarū credetis. Vñ Augu. vi de trini. dicit. Q̄z vestigium trinitatis in creaturis apparet. Nā in oībus creaturis inuenīf representatio trinitatis p modū vestigij in⁹p̄rum in qualiber creatura inueniūtur aliqua q̄ necesse est reducere in diuinas p̄sonas sicut in cām. hoc aūt vestigiū inuenīf q̄drupliciter. Primo ꝑm q̄ dicit Augu. li. v. de tri. Vestigiū trinitatis inuenīf in vna q̄q̄z recreata. ꝑm q̄ vnū aliquid est: t̄ ꝑm q̄ aliqua specie format: t̄ ꝑm q̄ quendā ordinē tenet. Quelibet enī creatura subsistit in suo esse: et habet formā p quam determinat⁹ ad speciez: t̄ habet ordinem i aliquid aliud. Scōm ergo q̄ est quedam subsistentia creata representat causam t̄ p̄ncipium. t̄ sic demōstrat p̄sonā patris. qui est p̄ncipium. non de p̄ncipio. Scōm aūt q̄ hz quandā formaz t̄ spēm rep̄sentat verbum. scōm q̄ forma artificiati ē ex conceptione artificis. Scōm aūt q̄ habet ordinez representat spiritūsancti qui est amor quia ordo effectus ad aliq̄d alterū est ex voluntate creantis. Secūdo p̄nes illud quod ponitur Sapien. xi. Omnia in numero ponderе t̄ mensura cōstituisti dñe. Nam mensura refertur ad substantiā rei limitatā suis p̄ncipijs numer⁹ ad speciem. pond⁹ ad ordinē.

Tertio penes illud qō ponit augu. modus species t̄ ordo. Quarto penes illud qō ponit Augu. li. lxxtiij. questionū. Qō cōstat. qō discernit. qō congruit. Constat enī aliquid per suā substantiā. discernit p formā. congruit per ordinem. Et li. de trinitate ostendit Augustī. imaginem trinitatis in hoie inducens auctoritatē. Gene. p̄mo. Faciam⁹ hoiem ad imaginem t̄ similitudinē nostrā. Non enī potuit esse verbū ad āgelos. quia ipsi creatores nō sunt. Qō ꝑ dicit faciam⁹? t̄ nras pl̄alitatē indicat p̄sonarū. q̄z si nō esset ibi pl̄alitas i p̄sonis nō diceret faciam⁹ sī faciā. nec nostrā. sī meā. qō ro dicit. ad imaginē t̄ similitudinē. primet ad vnitatē substātie. que si nō esset ibi nō diceret ad imaginē sed ad imagines. nec ad similitudinē. sed ad similitudines. In homine enī mens: notitia eius: t̄ amor ei⁹: tria quedaz sunt. ecce mens novit se et amat nō enī posset se amare nisi nosceret se. Ipsa aūt mens est quasi parens noticie eius quasi p̄les. tertius est amor. qui quidē ab ipsa mente: t̄ noticia p̄cedit.

Nono si dixero vobis ce

lestia apostoloꝝ expresse docentiū mysteriū trinitatis, credetis. Matth. vlti. dicit. Euntes docete omēs gentes: baptizantes eos in nomine pa. t̄ fi. t̄ spi. san. Marci vlti. dicit. Qui crediderit t̄ baptizatus fuerit: salu⁹ erit. Lu te p̄mo dicitur. Spūssanctus superuenīet in te t̄ virtus altissimi ob. tibi t̄c. vsq̄z filiꝰ dei t̄c. Joh. p̄mo dicit. In p̄ncipio erat xp̄s. Et i. Joh. v. Tres sunt q̄ testimoniū dāt in celo. pater. verbū. t̄ spūssanct⁹ t̄ hi. t. v. sūt. Paul. xp̄i t̄ charitas dei. t̄ cōmunicatio scīspiritus sit semper cum omnibus vobis.

Decio si dixero vobis ce

lestia miraculoꝝ: declarantiū mysteriū trinitatis credetis. Unde tribus miraculis declaratur. Primū ponit magister hystoriarū scholasticarum. t̄ Eusebius. q̄ in natiuitate xp̄i in oriente apparuerunt tres soles. q̄ paulatim sibi appropinquāres: in vnū solē redacti sunt. per qō significabat q̄ cognitio vnī⁹ dei t̄ triū p̄sonarū toti mūdo imminebat.

Secundus miraculū ponit Eutropius. Cū enī quidā sacerdos arrianus quendā baptizaret t̄ formā trinitatis mutaret: dicēs. Ego te baptizo in nomīe patris per filiū in spiritu sancto, volens ex hoc ostendere q̄ filiꝰ t̄ spiritussanctus non essent patri equales. subito aqua disparuit t̄ baptizandus ad ecclesiam catholicam cōfugit. Tertiū miraculū ponit Sigilbertus. Q̄z circa annos dñi quingētos q̄nquagīta. cū intra gallias arriana hereſis pullularet: q̄ filiū t̄ spūssanctus minores p̄se affirmat in vrbe Vasaccensi: dum epūs eiusdem vrbis missam celebraret. vidit tres guttas claritissimas equalis magnitudinis de celo super altare descendisse que sibi paulatim appropinquāres. vnā gemmā pulcherrimā effecerunt. quam cum in medio cumulaz auree crucis posuissent. gemme q̄ ibi erant tantam ei⁹ pulcritudinē nō ferentes subito ceciderunt. Immūdis aūt hominibus videbatur horribilis t̄ obscura. Mūdis aūr t̄ purisſ delectabilis t̄ clara multis ifirmis p̄stitit sanitatē. t̄ adorantib⁹ ipam crucē aurit virtutē Ut Richard⁹ lib. i de trini. dicit sic. Utinaz attenderent indei. vtinā aduerterēt pagani: cū quāta cōsciēcie securitate p hac fide trinitatis ad diuinū iudiciū poterimus accedere. Nonne cū oīni cōfidētia deo dicere poterim⁹ Dñe si error est a teipso decepti sum⁹. Nam hec fides tantis signis t̄ pdigijs cōfirmata est. que nō nisi p te fieri posſuit. t̄ certe a summe sanctitatis viris nobis est tradita. cū summa t̄ aurentica attestatione pbata. te ipso cooperante t̄ sermone cōfirmante sequentib⁹ signis. hec ille.

Undecio si dixero vobis

celestia paganoꝝ p̄signantium mysterium trinitatis: credetis. Non enī cognouerūt philosophi mysteriū diuinarū p̄sonarum per p̄pria: One sunt paternitas siliatio. t̄ pcessio Scōz illud apli. i. Cor. ij Loq̄mur dei sapiaz quā nemo p̄ncipuz huiꝰ seculi nouit. i. philosophoz. ꝑm glo. Cognouerūt tamen quedaz essentialia attributa que appropriantur p̄sonis. sicut potentia appropiatur p̄ri. sapiē

tia filio bonitas spiritusancto. De quibus ꝑbis: quattuor sunt ꝓncipales q̄ per hec apꝓpriata cognouerit aliq̄d de misterio trinitatis. Aristoteles ꝓmo de celo ⁊ mūdo dixit. Oñe ⁊ totū ponum⁹ sup tria. Per hūc eñ numerū adhibuim⁹ nosipsos magnificare deū vnū eminentē ꝓprietatib⁹ eoꝝ q̄ sūt creata. Nō ꝙ intellexerit trinitatē psonarū in diuinis. Sed vult dicere ꝙ anticq̄ ternario numero vtebant in sacrificijs ⁊ oꝝnibus ꝓpter quādā ternarij numeri pfectionem. Plato etiā in libris suis ponit: ꝙ in ꝓncipio erat verbū: ⁊ verbū erat apud deū: ⁊ deus erat verbū. Sm q̄ dicit Aug⁹. vij. li. dfeb. se in eo legisse, non sm ꝙ verbū significat psonā genitā in diuinis: sm ꝙ ꝑ verbū intelligit rō ydealis rerū. per quā deus oia cōdidit: q̄ filio appꝛopriat. Magi pharaonis dicunt defecisse in tertio signo. i. in noticia tertie psone. s. spūsancti. vt dicit gl. Ro. i. ⁊ Exo. vij. q̄ licet appꝛopriar a trib⁹ psonis cognoscerent, dicunt tñ in tertio signo defecisse. i. in cognitōe tertie psone. q̄m a bonitate q̄ spūsctō appꝛopriat: deuiauerunt. dū cognoscētes deū: nō sicut deū glorificauerūt. vt dꝛ Ro. i. Trimegistus etiā dixit. Monas gignit monadē: in se suū reflexit ardorē. Nō tñ referēdo ad gñationē filij ⁊ ꝓcessionē. s. s. ꝑ ad ꝓductionē mūdi. Unō eñ deus ꝓduxit vnū mundū ꝓpter suij ipsi⁹ amorē. ⁊ ꝓpter hoc dicit Hylarius lib. de tri. Non puter hō sua intelligētia sacramentuꝫ gñatiōis ⁊ ꝓcessionis se posse ꝙsequ. Ambr. etiā dic. Mihi est impossibile scire gñationis diuine secretuꝫ. mens deficit. vox filet: non mea tñ, sed etiā oīm angeloꝝ.

Duodecimo si dixero vo

bis celestia ꝓtuloꝝ manifestātiū misteriū trinitat⁹: credet. s. Virtutes eñ theologice de q̄bus dꝛ. i. Coꝝ. xiij. Nūc aūt manent fides: spes: caritas. ⁊ria hec satis manifestāt psonarū trinitatē. vñ Bern⁹. in sm̄one de trinit. dicit. Est trinitas ꝑ quā hō resurgit. s. fides, spes. caritas. Fides ꝓceptoꝝ. articuloꝝ. sacramentoꝝ. Spes venie. gr̄e. gl̄ie. Caritas de corde puro. cōscientia bona. ⁊ fide nō ficta. hec Bern⁹. Fides trinitatis diuinarum personaruꝫ: est nobis necessaria tripliciter.

Primo ad recte sentiendū de creatione rerum. Per hoc eñ ꝙ dicimus deū oia fecisse verbo suo: excludit erroꝝ ponentiū deū ꝑduxisse res ex necessitate nature. Per hoc autem ꝙ ponimus in eo ꝓcessionez amoris: ostendit ꝙ de⁹ non ꝓpter aliquā indigentiā, ꝓduxit creaturas. neq̄ ꝓpter aliquā causam extrinsecā. sed ꝓpter amorē sue bonitatis. Un̄ ⁊ moyses post q̄ dixerat. In ꝓncipio creauit deus celū ⁊ terrā. subdidit. dixit deus. Fiat lux ad manifestationē diuini ꝛ̄bi. ⁊ postea dixit. Vidit deus lucem ꝙ esset bona: ad oñendū approbationē diuini amoris. Et similiter in aliis operib⁹. Aliomō ⁊ ꝓncipalius ad recte sentiendum de salute gnis humani. q̄ ꝑficit ꝑ filiū incarnatū: ⁊ ꝑ dona. s. s. Tertio ad cōsecrationē baptismi cui⁹ principalis cā a qua virtutē hꝫ: est sctā trinitas. in cuius significationē fit trina immersio in baptismo aque. Un̄ Aug. in quodā sm̄one de symbolo: dixit ad baptizatos. Recte tertio mersi estis. q̄ accepistis baptismū in noīe trinitatis. hec aūt fit ad maiorē expressionē: non autē ad necessitatē salutis. Spes autem trinitatis est nobis necessaria ꝓpter tres partes penitētie. q̄ sunt contritio. cōfessio. ⁊ satisfactio. Nam ex parte penitentis req̄ritur ꝓmo voluntas recompensandi: qō q̄dem fit per cōtritionē. Secūdo ꝙ se subijciat arbitrio sacerdotis loco dei. qō fit in ꝓfessione. Tertio ꝙ recōpenset sm arbitriū ministerij dei. qō fit in satisfactione Luce. iij. Facite fructꝰ dignos penitentie.

Caritas autē trinitatis est nobis necessaria ꝓpter tria. Primo ꝓpter demonum expulsionem: qō significat in quodam fidelī notario apud Constātinopolim. quē cum q̄dam magus duxisset ad ꝙspectū maxime multitudinis demonū a sedente in trono interrogatus: an seruus eius fieri vellet. Signans se signo crucis ait. Ego sum seruus sanctissime trinitatis. Et statim illa multitudo demonuꝫ aufugit. Secundo ꝓpter tribulationum ꝓpulsionem. Cum enim grauis pestilentia Constantinopolim oppremeret. Quidam puer de medio populi raptus in celum. canticum sancte trinitatis scilicet sancte deus. Sancte fortis. Sancte ⁊ immortalis saluator mundi: miserere nobis. ab angelis edoctus est quod cum rediens coram populo decantasset, mox omnis pestilentia est fugata. Tertio ad maloꝝ conuersionem. Nam cum archiepiscopus obꝛucinet⁹. Symoniacus esset ⁊ omnes testes pecunia corrupisset. Quidam legatus vir sanctus ei ꝓcepit: vt versum Sancte Trinitatis, scꝫ Gloria patri ⁊ filio et spiritui sancto diceret rogans deū ꝙ si simonia eus esset spūs sanctū cui iniuriā fecerat: noīa re nō posset. qō ⁊ factū est: ⁊ sic ille dep̄hēsus penāñ suū humiliter est cōfessus ⁊ penitentiā egit. Manc trinitatē Dauid inuocās dixit in ꝑs. Benedicat nos deus de⁹ noster. bñdicat nos deus. ⁊ metuāt eū oēs fines terre. In hꝫ ꝙ ter dicit deus: oñdit psonarū trinitatē. In hoc ꝙ singulariter dicit eū: oñdit essentievnitatem. Credam⁹ ergo firmiter bane trinitatē psonarū: ⁊ essentievnitatē: vt hic habeamus gratiam: ⁊ in futuro gloriam. Amen.

In festo coꝛporis xp̄i. Sermo. xxxvi.

Aromea vere est ci-

bus: ⁊ sanguis me⁹ vere est potꝰ Johā. vi. Paulus apl's. Heb. ij. ea. dicit. Quia ergo pueri cōicauerūt carni ⁊ sanguini: ⁊ ipse similiꝫ ꝑticipauit eisdez vt ꝑ mortē destrueret eū q̄ mortis habebat imperiuꝫ. i. diabolū: vt liberaret eos q̄ timore mortis ꝑ totā vitā obnoxij erant seruituti. Sup quo ralē mouco q̄stionem. Utrū oībus fidelibus sacro fonte ablutis: sacramēti eucharistie cōicatio sit de necessitate salutis. Ad istā q̄stionē rñdent tres doctores noui testamēti.

Primus est Alexander papa q̄ntus a Petro. vt habet de cōse. di. ij. ea, nihil. dicens sic. Nihil in sacrificijs maius esse pōt: q̄ coꝛp⁹ ⁊ sanguis xp̄i. nec vlla oblatio hac potior est. ſ. hec comēs excellit: q̄ pura cōscientia dño offerenda est: ⁊ pura mēte sumēda: atq̄ ab oīb⁹ venerāda: ⁊ sicut potior est ceteris: ita potius excoli ⁊ venerari dz. hec ille. Secūdus est Eusebeius: vt habet eadē dis. dicens sic. Quia coꝛp⁹ assumptū ablaturus erat ab oculis fideliū ⁊ syderib⁹ illaturus necesse erat vt sui cōsecrator: vt coleret⁹ iugiꝫ ꝑ mysteriū q̄d fessa currebat ꝑ oīm salute redēptio: ꝓpria viueret in memoria: ⁊ semp ꝑns esset in gr̄a. hec ille. Tertius est sanctus Tho. iij. pte. q. lxxiij. articulo. iij dicēs sic. In hoc sacramēto est duo cōsiderare. s. ipm sacrm ⁊ rē sacramēti. Res sacramēti est vnitas coꝛporis mistici sine qua nō pōt esse salus. Nulli eñ ꝑs aditus salutis extra ecclesiam. Sicut nec in diluvio archa Noe. que significat ecclesiā. vt habet. i. Pe. iij. Res aūt alicui⁹ sacramēti ex ipso voto sacramēti ꝑcipiendi. Unde ante ꝓceptionē huius sacramēti pōt homo habere salutē ex voto ꝑcipiēdi hoc sacramentū. sicut ⁊ ante baptismū ex voto baptismi. Tamen est differētia q̄tum ad duo. Primo q̄ dem q̄ baptism⁹ est ꝓncipiuꝫ spūalis vite ⁊ ianua sacramentoꝝ. Eucharistia vero est q̄si cōsūmatio spūalis vite: ⁊ oīm sacramentoꝝ finis. Per sanctificationes eñ oīm sacramentoꝝ fit ꝓparatio ad suscipiendas ⁊ cōsecrandas eucharistiā. ⁊ ideo ꝓceptio baptismi est necessaria ad inchoandā spūalem vitā. Perceptio aūt eucharistie est necessaria ad cōsūmandā ipam: nō ad hoc ꝙ simplicit̄ habeat sed sufficit eā habere in voto: sicut ⁊ finis habetur in desiderio ⁊ intentione. Alia differētia est: q̄ ꝑ baptismū ordinat̄ homo ad eucharistiā. ⁊ ideo ex hoc ipo ꝙ pueri baptizātur ordinant̄ ꝑ eccl'iam ad eucharistiaꝫ. ⁊ sic sicut ex fide ecclie credūt. sic ex intētōe ecclie dicunt eucharistiā. ⁊ ꝑ cōsequēs recipiūt rem ipsius. Sed ad baptismū nō ordināt̄ ꝑ aliud ꝓcedens sacramentū. ⁊ ideo ante susceptionem baptismi nō habent aliquo mō pueri baptismū in voto, sed soli adulti. Un̄ rem sacramēti pcipere nō possunt sine ꝓceptione sacramēti. ⁊ ideo hoc sacramentū nō hoc modo est de necessitate salutis sicut baptismus. Potest eñ aliquis xp̄o incoꝛporari voto mētis. etiā sine hui⁹ sacramenti ꝓceptione. Unde Augu. in epla ad Bonifa. dicit. Nulli est aliquatenus ambigendū. tunc vnūquēq̄ fidelium coꝛporis sanguinisq̄ dñici participē fieri. q̄n in baptismate membrū coꝛporis xp̄i efficit: nec alienari ab illi⁹ panis calicisq̄ cōsortio. etiā si ante q̄ panē illū comedat ⁊ calicem bibat. de hoc seculo in vnitate coꝛpis xp̄i cōstitut⁹ abscedat. hec Thomas. Sciendū ꝙ hec ꝛba xp̄i nō ꝛtradicūt legi dei: ꝓpter quidem existimāt. licet in sup̄ficie videant stupēda. Sūt eñ quattuor auctoꝛitates legis dei. q̄ dissuadent esum carnis cū sanguine. Prima est Ben⁹. ix. Oñe q̄ mouet ⁊ viuit: erit vobis in cibū. Quasi olera virētia tradidi vobis oīa. excepto ꝙ carnē cū sanguine nō comedetis. Sanguinē eñ aīarum vestrarū requiram de manu cunctarū bestiarū ⁊ de manu hois. Quicūq̄ effuderit sanguinē humanum: effundet sāguis illi⁹. Secūda ē Leui. vij. Sanguinē quoq̄ oīs aīalis nō sumetis in cibū: tam de auibus q̄ de pecoꝛibus. Omnis aīa que ederit sanguinez: peribit de populis suis. Tertia est Deutero. xij. Hoc solum caue: ne sanguinē comedas. s. Sāguis eñ coꝛ

pro alia est: et idcirco nō debeas aīam comedere cū carnibus: sed sup terrā fundes quasi aquā: vt bene sit tibi. ⁊ filijs tuis post te cū feceris qđ placet in cōspectu dñi. Quarto ē i. Reg. xiiij. Comedit populus carnes cū sanguine. Nunciauerūt sauli dicētes q̄ populus peccasset dño comedēs cū sanguine. qui air. p̄uaricati estis ⁊c. Sunt aūt quattuor auctoritates in lege xp̄i: quibus mandat vt comedamus carnē cū sanguine. Prima ē Joh. vi. Ego sum panis vitus qui de celo descendi: si q̄s manducauerit ex hoc pane viuet in eternū. panis quē ego dabo: caro mea est p̄ mūdi vita. Secūda est eiusdē ibidē. Nisi manducaueritis carnes filij hois: ⁊ biberitis eius sanguinē: nō habebitis vitam in vobis. Qui manducat carnē meā ⁊ bibit meū sanguinem: habet vitā eternā: Tertia est pauli apli. i. Cor. xi. Dñs Jesus i qua nocte tradebatur accepit panē ⁊ gras agens fregit et dixit. accipite ⁊ māducate hoc est corp⁹ meus Similiter ⁊ calicē post q̄ cenauit dicēs. Hic calix nouū testamentū est in meo sanguine. Hoc facite quotiēscunq̄ bibetis in meā cō memorationem. Quarta est Apoc. xix. Vidi vnū angelū stantē in sole ⁊ clamauit voce magna. dicens oībus auibus q̄ volant p̄ medium celū. Venite ⁊ cōgregamini ad cenā dei magnā: vt manducetis carnes. Ad tollendam hāc cōtrarietatē vtriusq̄ legis. Respōdendū est p̄mo: ad p̄mas quattuor auctoritates. Vñ sctūs Tho. p̄ma scōe. q. cxiij. articulo iij. dicit sic. Hoc aūt; generaliter obseruabatur: q̄ sanguis ⁊ adeps nō veniebāt neq̄ in vsum sacerdotū: neq̄ in vsum offerentiū: sed sanguis effundebat ad pedes altaris in honorē dei. Adeps autē cōburebaf in igne. Cuius rō vna quidē fuit ad excludendū idolatriā: q̄ idolatrantiū cōsuetudo erat: vt sanguinē adunatū cōgregarent ad comedendū in honore idoloꝝ: q̄bus reputabāt sanguinē acceptissimū esse vñ libabāt de sanguie victimarū ⁊ comedebāt adipē. sm illō Deutero. xxij. de quor victimis comedebant adipes. ⁊ bibebāt vinū libaminū. ideo dñs mādauit vt sanguis effunderef ⁊ q̄ puluere operiretur.

Secūda rō est ad informationem humane vite. p̄hibebaf em̄ vsus sanguinis ad hoc q̄ horrerēt humani sanguinis effusiones. Esus vero adipū p̄hibebatur eis ad virandū lasciuiam. Unde dr Ezech. xxxiij. Nō crassum eras occidebatis. Tertia ratio est ppter reuerentiam diuine maiestatis. q̄ sanguis est maxime necessarius ad vitā rōne cui⁹ aīma dicit esse in sanguine. adeps vero abundantiam nutrimenti demōstrat. ⁊ ideo vt ostenderetur q̄ a deo nobis est ⁊ vita ⁊ oīs bonorum sufficiētia: ad honorē dei effundebaf sāguis ⁊ aburebatur adeps. Quarta ratio ē, quia p hoc figurabatur effusio sanguinis xp̄i ⁊ pinguedo charitatis eius p̄ quā se obtulit deo p nobis. hec Tho. Auctoritates legis xp̄i nō loquūtur de manducatiōne corporali: sed spūali. sicut dicit Augu. lib. de remedio penitētie. vt hr de cōse. di. iij. ca. Et q̄d paras dentem ⁊ ventrē: Crede ⁊ manducasti. Credere em̄ in eū. hoc est panē viuū māducare. Qui credit in eū manducat eū. hec ille. Xp̄s ergo nō manducaf corporaliter ad refectionez vite corporalis. sed spūalis. Nō ps. Nā cū dñs dixisset. Nisi māducaueritis carnē filij hois ⁊c. Multi ex discipulis eius audientes dixerunt. Durus est hic sermo. q̄bus ipe dñs ait. Spūs est q̄ viuificat. caro aūt nō p̄deīt q̄cq̄ quasi dicerer sm exp̄onem Aug. sup ps. iij. Spūaliter intellige q̄ locutus sum. Nō b corpus qđ videtis māducaturi estis. ⁊ bibituri illū sanguinē quē fusuri sunt q̄ me crucifigēt. Sacramentū aliqđ vobis cōmēdaui. qđ spiritualiter intellectū viuificabit vos. Non em̄ erat manducandū in ea spē qua ab eis videbatur. sed spūaliter. Nam sacramēta ecclesie ordinātur ad subuenīēdū hominī in vita spirituali. Vita aūt spūalis vire corporali cōfortatur. eo q̄ corporalia spūalīz similitudiez gerūt. Manifestū est aūt q̄ sicut ad vitam corporalē requirit generatio p̄ quā homo vitam accepit. ⁊ augmentū quo homo p̄ficitur ad vitā. ita etiā requritur alimentū quo hō cōseruatur in vita. Et ideo sicut ad vitam spūalem oportuit esse baptismū. qui est spūalis regeneratio. ⁊ cōfirmatione que est spūale augmentum. ita oportuit esse sacramentū eucharistie qđ est spūale alimentū. Ordinatur em̄ ad spūalem refectionē q̄ corporali cōformatur. Ad corporalē aūt refectiōez duo requrūtur. s. cibꝰ q̄ est alimētū siccū. ⁊ potꝰ q̄ est alimentū humidū. Et iō etiā ad integritatē huius sacri duo pcurrūt. s. spūalis cibꝰ ad salutē corporis. ⁊ spūalis potꝰ ad salutē aīme. ppterea dicit. Caro mea vere est cibus ⁊c.

Caro mea vere est cibus.
Angelorum.
Electorum.
Justorum.
Viatorum.

Comprehensorum.
Catholicorum.
Philosophorum.

Primo caro Christi vere

est cibꝰ angelor. Nam p̄tum ad effectū huius sacramēti māna fuit p̄cipua eius figura p̄tum ad sex. Primo māna erat nature mirabilis qm̄ in radio solis liquefiebat: ⁊ ad ignē indurabaf. sic corpꝰ xp̄i in cordibꝰ vanis liquefit ⁊ euanescit. In cordibꝰ vo ignitis p̄ charitatē: p̄durat ⁊ in celū deducit. ⁊ sic mali sumūt b sacrm ad sui dānationē. sic boni ad p̄solationem. Secūdo qm̄ descendebat māna de celo descendebat simul ⁊ ros celi. Sic qm̄ corpus xp̄i sumīf a dignis: cōferf eis simul gra dei ⁊ virtutes imo eas auget cū inuenit. Tertio māna erat albū: et ad modū nivis cādidum. Sic cōicans dz habere cor mundū ⁊ purum.

Quarto māna habebat in se oīe delectamentum cibi terrestris. sic eucharistia habet in se oīe delectamētū cibi celestis: qđ nō sentitur in masticatiōe cibi. sed in sctis meditationibꝰ: ⁊ in cōtēplatiōe celestiū. sursū eleuando mentē p̄ gram. Quinto gustꝰ māne conuerrebaf in oēz saporē vt q̄liber desiderabat. Sic dulcedini huius sacri nullꝰ sapor assimilatur qm̄ sīs p̄fecte gustauerit eiꝰ dulcedinē: repurabit delectationes mūdi abſinthiū. Exē pluꝝ. Petrus in mōte thabor: gustās de hac dulcedie dixit xp̄o. Dñe bonū ē nos hic esse ⁊c. Vñ Greg. Gustato spū desipit oīs caro.

Sexto moyses p̄cepit ppl'o vt mane aīa solis ortū exirēt ⁊ singuli p illo die vnū gomor colligerēt. sed miraculo dei vorabaf: q̄ plꝰ colligerāt qm̄ redibāt ad ppria nō inueniebant plusq̄ vnū gomor. q̄ aūt n plenū gomor colligerāt qm̄ redibant ad ppria plenū gomor inueniebāt. Sic cōicās q̄ plures hostias sumit nō hz plus q̄ ille q̄ vnā tm̄ sumit. Similiter ille q̄ accepit pticulā hostie nō minꝰ hz q̄ ille q̄ integrā vel plures sumpserit. Recte g̃ māna qđ significabat corpꝰ xp̄i. dicit cibꝰ angelor. qđ ruptheiter. Primo p̄tum ad p̄figurationem. Nā māna formabaf in celo ministerio angelor. ps. Panē celi dedit eis: panem angelor māducauit hō. Secūdo p̄tum ad visionē. Nam corpꝰ xp̄i est in hoc sacro p modū substātie. Substātia aūt in q̄tū hmōi nō ē sui nec̄ imaginationi nec̄ subiacet alicui sēsui nec̄ imaginationi si soli intellectui: cui⁹ obiectum est qđ qđ est vt dr. iij. de aīa. Et iō p̄prie loquēdo corpꝰ xp̄i sm modū quē hz in b sacrāmēto: nec̄ sensu nec̄ imaginatiōe p̄cipibile est: sed solo intellectu: q̄ dr oculꝰ spūalis. p̄cipit aūt diuersimode a diuersis intellectibus. Quia em̄ modꝰ essendi quo xp̄s est in hoc sacro: est p̄nitus spūalis a spūali intellectu. s. diuino sm se visibilis est. ⁊ p oīs ab intellectu brō vel angeli vel hoīs q̄ sm participaram claritatē diuini intellectꝰ videt ea q̄ spūalia sunt p visiones diuine essentie. nō tm̄ intellectus angelicus p̄ sua naturalia sufficit ad hoc intmendū. Tertio p̄tum ad fruitionem. Si em̄ cōsideref xp̄s put in sua spē cōsistit. sic angeli spūaliter māducāt ipm xp̄m q̄tum ei vniūtur fruitiōe charitatis p̄fecta ⁊ visione manifesta. quē panez expectam⁹ in patria nūc ⁊ p fidē. p quā nos hic ei vnimur. Vñ glo. sup illud ps. Panē angelor mādu cauit homo. dicit. i. corpꝰ xp̄i q̄ est vere cibꝰ angelor. Et Augu. sup Joh. dicit. Nūc cibus et potus vult intelligi corporis ⁊ membror suorum qđ est eccla in p̄destinatis societatem. Sed ad hanc societatē nō solū p̄tinēt hoīes: sed etiam angeli. ergo sancti angeli spūaliter manducāt. q̄ ipo fruuntur in patria in p̄pa specie. Quarto p̄tum ad associationē. Vñ Greg. in omel. paschali. vt habef de cōse. di. iij. ca. quid sit. dicit sic. Quis em̄ fidelium habere dubiū possit: in ipa īmolationis hora ad sacerdotis vocē celos apiri. in illo Jesu christi mysterio chorus angelor adesse summa imis sociari. ⁊ vno eodēq̄ tpe ac mometo ⁊ in celo capi misterio angelor. ꝓsociandū. b ille. Et Apocalip. xix. dicitur. Et exercitꝰ qui sunt in celo sequebantur eum. Vere ergo caro christi est cibꝰ angelorum.

Secūdo caro christi ē vere cibus electorum.

Nam in hoc sacramento est tria cōsiderare. scz id quod est sacramentum tantū. scilz Panis ⁊ vinū. ⁊ id quod est res ⁊ sacramentum scilz corpus christi verū ⁊ id quod est res tantū. scz effectus huius sacramenti Agnus paschalis quantus ad hec tria p̄figurabat hoc sacramentum. Quantum enim ad primū. quia manducabaf cum azimis panibus sm illud Exo. xij. Edent carnes ⁊ azimos panes. Quantū vero ad secūdum: quia immolabatur ab omni multitudi ne filiorum israel. xiiij. luna quod fuit figura passionis christi: qui p̄opter innocentiā dicitur agnus. Quantum vero ad effectum. quia per sanguinem agni paschalis p̄recti sunt filij israel a deuastante angelo ⁊ educti de egy

ptiacta seruitute. ⁊ quānū ad hoc ponit figura hui⁹ sacri precipua agnus paschalis. qz ꝑ ola ea repetitat. Nam ⁊alis rō paschalis cōuiuij fuit in cōmemoratione beneficij quo de⁹ eduxit eos de egypto. Unde p huius ꝙuiuij celebrationē ꝓhibebat se ad ullū pplm ptinere quē de⁹ sibi assumpserat de egypto. Quādo em̄ fuerūt de egypto liberati, preceptū ē eis vt sanguine agni linirent supliminaria domoꝝ. quasi ꝓtestantes se recedere a ritibus egyptioꝝ q̄ arietē colebant. vñ ⁊ liberati sunt per sanguinis agni aspersionē vel per linitionē in postib⁹ domoꝝ a periculo ex terminij qō imunebat egyptijs. In illo aūt exitu eoꝝ de egypto duo fuerūt. s. Festinantia ad egrediendū. Impellebāt em̄ eos egyptij vt exirent velociter. vt hꝫ Exo. xij. Imminebatq; ei periculū q̄ nō festinaret exire cū multitudine. ne remanens occideret ab egyptijs. Festinantia aūt designabat duplicit̄er. Uno q̄dem modo p ea q̄ comedebāt Preceptū ei erat eis vt comederēt panes azimos. Jn hui⁹ signū q̄ nō poterāt fermentari cogentib⁹ eos exire egyptijs. ⁊q; comederent assum igni. sic em̄ velocius preparabāt. ⁊q; os nō cōminuerent. ex eo q̄ in festinantia nō vacat ossa frangere. Alio mō quātū ad modū comedendi. Dicit̄ em̄ renes vestros accingetis calciamēta habebitis in pedibus vestris, rementes baculos in manib⁹. ⁊ comederis festinanter. Qō manifeste designat boies existentes in ꝓcinctu itineris. Ad idez etiā ptinet qō eis precipit. Jn vna domo comedetis. nec feretis de carnib⁹ ei⁹ foras. qz. s. ꝓpter festinātiā non vacabat in uicē mittere in xenia. Amaritudo aūt quā passi fuerāt in egipto figurabat p lactucas agrestes. Figuralis rō hoꝝ ꝓz; qz per imolationē agni paschalis significabat imolatio xpi ꝟm illud. i. Coꝝ. v. Pascha nr̄m imolat⁹ est xps. Sanguis vero agni liberans ab exterminatore linitus supliminaribꝫ domoꝝ significat fidem passionis xpi in corde⁹ oze fideliū. p quā liberamur a pcō ⁊ morte. ꝟm illud. i. Pe. i. Redēpti estis ꝓcioso sanguie agni imaculati. Comedebant aūt carnes ille ad significandū esum corpis xpi in sacro. Erāt aūt asse igni ad significandā passionē ⁊ caritatē xpi. Comedebant aūt cū azimis panib⁹ ad figurandū purā cōuersationem fideliū sumentiū corꝑ xpi. ꝟm illud. i. Coꝝ. v. Epulemur in azimis sinceritatis ⁊ veritatis. Lactuce autem agrestes addūtur in signum pnie petōꝝ que necessaria est sumentibus corpus xpi. Renes aūt sunt accingēdi cingulo castitatis. Calciamenta autez pedu⁹ sunt exempla mortuoꝝ patrū. s. ne sancta desideria vlla sordе maculētur. Baculi aūt habendi in manibus significāt pastoralem custodiā. s. firmitatē recte fidei⁹ sancte vite quā inchoauerūt. Precipit autez q̄ in vna domo agnus paschalis comedaf. i. in ecclesia catholicoꝝ non in cōuenticulis hereticoꝝ. Et qz effectus sacri pōt ab aliquo ꝓrcipi. si sacrm̄ habeaf in voto. Quāuis non habeatur in re. ita etiā aliqui manducāt spūaliter hoc sacramentū. antеq̄ sacramēraliter sumāt. s. ꝓpter figuram, sicut apl⁹ dicit. i. Coꝝ. x. Qō antiqui patres bapizati sunt in nube ⁊ in mari. ⁊ q̄ spiritalē escam manducauerūt ⁊ spiritalē potum biberūt. Nam caro xpi est ve cib⁹ electoꝝ q̄drupliciter. Primo corpus xpi veritate. Un̄ Hylarius lib. viij. de trini. dicit. De veritate carnis ⁊ sanguinis xpi non est relictus ābigendi locus: nūc ⁊ ipsius dñi pfessione. ⁊ fide nostra caro eius vere est cibus. ⁊ sanguis eius vere ē potus. Et Amb⁹ dicit lib. viij. de sacramen. Sicut verus est dei filius dñs iesus xpus. ita vera xpi caro est quā accipimus. ⁊ vere sanguis eius est potus. Sed verū xpi corꝑ ⁊ sanguinē eius esse in hoc sacramēto. neq; sensu ꝛprehendi pōt. sed sola fide que auctoritati divine innitit. Unde sup illud Luce xxij. Hoc est corpus meū ꝛē. Dicit Cyrillus. Non dubites: an hoc sit verū. sed potius suscipe verba Saluatoris in fide, Cum em̄ sit veritas non mentit. Hoc autem cōuenit pfectioni noue legis. Sacrificia em̄ veteris legis istud verū sacrificium passionis christi cōtinebant solū in figura. ꝟm illud Heb. x. Umbram habens lex futuroꝝ bonoꝝ nō ipsam imaginē. Et ideo oportuit vt aliquid plus haberet sacrificium noue legis a christo institutū. s. vt contineret christū passum non solus in significatione vel in figura. sed etiam in rei veritate. Et ideo ipsuz sacramentum qō xp̄m realiter ꝛtinet. vt Dyoñ. dicit iiij. Ecclesiastice hierarchie est pfectissimuz oim̄ alioꝝ sacramentoꝝ: in quibus virtus xpi ꝓticipat. Secūdo xpi dei ⁊ hoīs vinculū coniungit. Aliqd em̄ est in ⁊ sacro duplicit̄ Uno modo quasi exvi sacramēti. Alio mō ex naturali cōcomitātia. Ex vi q̄dem sacramēti est sub speciēb⁹ hui⁹ sacri id in qō dirigitur cōuertit substantia panis ⁊ vini ꝑfitis

put significat per verba forme q̄ sunt in ꝟ sacramēto effectiua. Sicut ⁊ in ceteris: puta cū dr. Hoc est corpus meū. hic ē sanguis meus. Ex naturali aūt cōcomitantia est in hoc sacramēto illud qō realiter est ꝓiunctuz ei in qō ꝓdicta cōuersio terminat. Si em̄ aliqua duo realiter sunt ꝓiuncta. vbicūq; est vnū realiter oz ⁊ aliud esse, Sola em̄ operatione anime distinguūtur que realiter sunt cōiuncta. Unde cōuersio panis ⁊ vini non terminat ad deitatem vel ad aiam xpi. Et ideo diuinitas vel aia xpi nō sunt in hoc sacramento ex vi sacramenti. sed ex reali cōcomitantia. Quia em̄ diuinitas corꝑ assumptū nunq̄ deposuit, vbicūq; est corpus xpi necesse est ⁊ eius diuinitate esse. ⁊ ideo in ꝟ sacramēto necesse est esse diuinitatē xpi cōcomitantē ei⁹ corpus. Un̄ in ſymbolo ephesino legit. Participes efficimur corporis ⁊ sanguinis xpi nō vt cōem carnē ꝓcipientes nec viri sanctificati ⁊ vbo ꝓiuncti ꝟm dignitatis vnitatē. sed vere vivificatricē ⁊ ipsius verbi, ppriā factā. Quia vo xpus resurgēs ex mortuis iam nō morit. vt dr Ro. vi. Jō aia ei⁹ semp̄ est realiter corꝑi vnita. ꝓpterea in hoc sacramēto corpus qdem xpi est ex vi sacramēti: aia autem ex reali cōcomitantia

Tertio instituentis auctoritate. Nā post ꝓcm̄ ꝓmi hois sine fide passionis xpi nullū ꝙ potuit esse salus. ꝟm illud Ro. iij. Quem ꝓposuit dñs ꝓpiatorē p fidem in sanguine ipsius. ⁊ ideo oportuit oī tpe apō hoies eē aliqd repesentatiuū dñice passiōis. cui⁹ in vetеri quidē testō ꝓcipuū sacramentuz erat agnus paschalis. Unde ⁊ apl⁹ dicit. i. Coꝝ. xv. Pascha nostrū immolatus est xps Cui succedit in nouo testamēto eucharistie sacramentū: qō est rememoratiuū preterite passionis. sicut ⁊ illud fuit ꝓfiguratiuū future. Et ideo imminēte passione celebrato ꝓ ozi sacramēto. xps nouū sacramentū instituit. Unde Leo papa dicit. Ut vnitate cederent corpori antiquā observātia nouo excluditur sacro. hostia in hostiā transit ⁊ legalis festiuitas dū inutat implef. Quarto suscipientis cōseruabilitate. Decem est differentia inter alimentū corꝑale ⁊ spūale. qō alimētum corꝑale cōuertit in substantiam eius. q̄ nutrit. ⁊ ideo nō pōt homini valere ad vite cōseruationē alimentum corꝑale, nisi realiter sumaf. Sed alimētum spūale cōuertit hoīem in seipsuz. ꝟm illud qō Aug. dicit in lib. cōfes, Qō quasi audiuit vocem christi dicentis. Nec tu me mutabis in te: sed tu mutaberis in me.

Tertio caro christi vere

est cibus iustoꝝ. Xp̄us em̄ dr sacerdos ꝟm ordinē melchisedech. qz Melchisedech ꝓtulit offerens panem ⁊ vinum. Unde quantū ad id qō est sacramentum tantū. potissima figura huius sacramēti fuit oblatio Melchisedech: qui obtulit panem ⁊ vinū. ⁊ hoc quidē rōnabiliter: qz hoc sacramētum ꝙ ola continet sanctitatē ꝓcipue quo ad quartuo. Primo qz celebraf in materia triticea qua suauitas noue legis figuraf. Nam panis ordeaceus quo xps pauit turbas in monte. vt dr Joh. vi. Significat duriciam veteris legis. tū ꝓpter duriciā panis. tum qz etiā vt Aug⁹ dicit lib. lxxxiij. qōnum. ordei medulla q̄ tenacissima palea tegit. vel ipaz legē significat. q̄ ita data erat vt in ea vitale aie alimentū corꝑalib⁹ sacramentis obtegeref: vel ipsum pplm non dum expoliatū carnali desiderio qō tanq̄ palea cordi eius inhereban. Hoc aūt sacrm̄ pertinet ad suauē iugū xpi. ⁊ ad veritatem iam manifestā. ⁊ ad populū spūalem. vnde materia cōueniens hui⁹ sacri est panis triticeus. qz in hoc sacramēto cōsecraf xps qui se grano frumēti cōparat. Joh. xij. Nisi granū frumenti cadens in terra ꝛē. Et xps creditur in hui⁹ panis specie hoc sacramētū instituisse. psal. Panis cor hominis cōfirmet.

Secūdo in dispositione azima qua sinceritas populi denotaf. Nam ꝙsuetudo de pane azimo cōficiendo rōnabilior est. Tum ꝓpter institutionē xpi qui hoc sacramēturz instituit prima die azimoꝝ. vt habef Matth. xxvi. ⁊ Mar. xiiij. ⁊ Luce. xxij. Tū qz panis est. ppie sacrm̄ corporis xpi qō sine corruptione ꝓceptū est magis q̄ deitatis ipsius. Tum qz hoc cōpetit magis sinceritati fidelitū q̄ requirit ad vsum hui⁹ sacri. ꝟm illud. i. Coꝝ. v. Pascha nostrū imolatus est xps ita q; epulemur in azimis sinceritatis ⁊ veritatis

Tertio in cōmixtione vini cū aqua p quaz ꝓiunctio capitis ⁊ membroꝝ cōsideraf. Nā sicut dñs cōparauit se grano frumēti ita etiam se comparauit viti dicēs. Joh. xvi. Ego sum vitis vera. Et ideo de solo vino vitis potest confici hoc sacramentū. tum ꝓpter institutionē xpi q̄ in vino vitis instituit hoc sacrm̄ vt ꝑs ex eo qō ipse dicit. Luce. xxij. circa institutionē hui⁹ sacri. Dico em̄ vobis. qz amo

do nō bibam de hoc genimine vitis. Tū qz vinū viris cōperit ad effectū hui⁹ sacri qui est spūalis letitia. qz scriptū est in psal. Vinū letificat cor hois. Vino aūt qō offertur in hoc sacro debet aqua cōmisceri. qz Amb. dicit. vt habef de cōse. dist. ij. Sicut sacrificiū xpi significatū est per oblationē Melchisedech q obtulit panē t vinū. ita etiam significatū est per aquā que in deserto fluxit de petra. sm illud. i. Cor. x. Bibebāt aūt de spirituali ꝺ xpo eos petra. Addiscef aūt aqua vino. tum ꝓpter institutionē xpi: q hoc sacrm instituit in vino aqua ꝓmixto. Prouerb. ix. Bibite vinū qō miscui vobis. Tum qz ꝺuenit repōtationi dnice passionis. Unde dic Alexander papa. vt habef de cōsec. dist. ij. Non debet in calice dñi: aut vinū solum: aut aqua sola offerri. sed vtrūq; permixtum. qz vtrūq; ex latere xpi in passione sua legit ꝓfluisse. Tū qz hoc cōperit ad significandum effectū hui⁹ sacri q est vnio ppli xpiani ad xpm. qz vt Iuli⁹ papa dicit: vt sup. Videm⁹ in aqua populū intelligi in vino vero oste di sanguinē xpi. g cū in calice vino aqua misceř: xpo populus adunaf. Quarto in consecratiōe duplicis speciei per quā vera t generalis vnitas designaf. Nam vt Amb. dic sup epl'am Cor. Hoc sacrm valet ad mutuionem corporis t aie ideo caro xpi sub specie panis ꝓ salute corporis. sanguis ꝺo sub specie vini ꝓ salute anime offerf. sicut ꝺr Beñ. r. Nō alia ala in sanguine est. Sūliter ad repōrandū effectū respectu totius ecclie q cōstituit ex diuersis fidelib⁹ sicut panis cōficitur ex diuersis granis. t vinū fluit ex diuersis vuis. vt dicit glo. super illud. i Cor. x. Multi vnū corpus sum⁹ in xpo. Aug⁹. etiā dicit sup illud. Caro mea vere est cibus ꝛc. Dñs noster corp⁹ t sanguinē suū in eis rebus cōmendauit q ad vnū aliqō redigūtur ex multis. Nā qz aliud. s. panis ex multq; ſnil in vnū ostat. Aliud. s. vinus ex multis racemis ꝺfluit t vt hꝰ de ꝺse. dist. ij. Idē Aug⁹. dicit. O sacrm pietatis. O signū vnitat. O vinculū caritat. Iste ei panis mādueat a iustis suauit t cū deuotō ꝓpf. x. effect⁹ mirabiles ipsi⁹. Dicit qz ē gre augmētatiu⁹. vñ ipse dñs ait Joh. vi. Panis quez ego dabo caro mea est p mūdi vita. Nā effect⁹ huius sacri ꝺsidera: f ex modo q tradit. s. p modus tibi t potus. t iō oēm effectū quē cib⁹ t potus material fac t cōtū ad vitā corpalez. da sustentat: auget: repat: t delectat. hoc totū fac ist ud sacrm: cōtū ad vitā spūalē. vñ Amb. dicit lib. de sacris. Iste panis est vite eterne q aie nře substantiā sulfit. Et Cryb. dic sup Jobem. Prestat se nobis desiderāb⁹ t palpare: t comedē: t amplecti. Uñ t ipse dñs dicit. Caro mea vere est cib⁹ ꝛc. Per hoc em sacrm auget gra t pficit spūalis vita. ad hoc hō in seipso pfectus existat p ꝺiunctionē ad deū. Secūdo qz est mētis transformatiu⁹. In hoc em sacro sumit xpiā s. caro: aia t diuinitas. Caro vnit sibi corp⁹ digne cōcātis. Alia volūtatē. Diuinitas intellectum. Digne cōicās tot⁹ trāsformat in xpm. Corpus em xpi glificatū hz nō ꝺueniat cū mortali. cū si qua in eo repiat ꝺueniētia sibi. illa rapit ad se t pficit. Alia xpi iūcta aie cōicantis eā ignit infundendo caritatis ardorem. Diuinitas ꝺo irradiat intellectualē splēdorē. Nā sacrū corp⁹ xpi vires corpis digne cōicātis: auget: ꝓfortat t pficit. cui vitā pstat: sanitatē roborat: puritatē: castitatē fortitudinē inducit. t dotat munerib⁹ sacris. leuitatē corporis firmat. Ut ps de multis qui diu vixerūt ex sola cōione eucharistie: t de eis q leuabant a terra plurib⁹ cubitis nulli ꝓsus inniti corpeo sustētaculo. etiā vires aie accēdunt ad feruorē: crescit fides: spes renouat t nouū lumē diuīe ꝛitatis intellectui cōdonat. Sic g hō in deuz transformat. Et sicut xps in mundū visibiliter veniēs ꝺnlit mūdo vitā gre. sm illud Joh. i. Vita t vitas p iesum xpm facta est: ita in hoiem sacramentalit veniēs vitā gre opat. sm illud Joh. vi. Qui mānducat meviuit ppf me. Unde Cyrillus dicit. Vinificatiuū dei ꝛbū veniēs seipz ppie carni. facit ipsam vinificatiuā. Decebat em eū nīs quodāmō vniri corporibus p sacra ei⁹ carnē t pciosum sanguinē q accepimus in bñdictiōe vinificatiua t in pane t vino. Tertio qz est aie vinificatiu⁹. vñ ps. dicit. Justi epulent t exultēt in ꝓspectu dei delectent in letitia. Cū em maxime ppriū sit amicitie ꝺuiuere amicis. vt pbs dic. ix. ethi. Ideo xps sui pñtiā corpalē electis suis repromittit in pmiū Mat. xxiiij. vbi fuerit corpus illuc ꝺgregabunf t aqle. Interim tñ nec sui pñtia corporali in hac peregrinatiōe destituit. Sed per veritatē corporis t sanguis sui spūaliter eos sibi coniungit in hoc sacro. Unde ipse dicit Joh. vi. Qui mānducat meam carnē t bibit meū sanguinē in me manet t ego in eo. ꝓpter qō istud sacrm ē maxime caritatis signū. t nře spei sublevamē-

tum ex tam familiari ꝺiunctiōe xpi ad nos psal. Introibo ad altare dei: ad deū q letificat iuuē meā. Quarto qz est habitualis caritatis actuatiu⁹. Nam hoc sacrm ꝓfert gram spāliter cū ꝛtute caritatis. vñ Damas cōparat hoc sacrm carboni quē Esaias vidit. Esa. vi. Carbo em simplex lignū nō est: si vnitus igni. Ira t panis cōiunctionis nō simplex panis est: si vnitus diuitati. Sicut aūt Greg. dicit in omel. penthe. Amor dei nō est ocios⁹. operaf em magna: si ē. Et iō p hoc sacrm ꝛtutis ꝓferf: si etiā excitat in actū. sm illud. i. Cor. iiij. Caritas xpi vrget nos. t inde ē q ex ꝛtute hui⁹ sacri: aia spūaliter reficit: p hoc q aia delectat t quodāmō inebriaf dulcedine bonitatis dīne. sm illud Cant. v. Comedite amici t inebriamini charissimi. Et psal. Impinguasti in oleo caput meum: t calix meus inebrians q̄ p̄clarus est. Qz em sacra operanf sm similitudinē p quā significāt. Ideo p quādā similitudinē ꝺr q vinū hoc sacro corp⁹ xpi offerf. p salute corpis. t sanguinis xpi. p salute aie: cuius vtrūq; ad salutē vtilitatē operef: cū sub vtroq; sit totus xps. t hz corpus nō sit immediatū subiectum gre: ex aia em redundat q̄dā effectus gre ad corp⁹. duz in pñti membra nostra exhibem⁹ arma iusticie ad seruiēdū deo. vt ꝺr Ro. vi. t in futuro corp⁹ nostrū sortiet incorruptionē t gliam aie. Quinto qz est eterne glie collatiu⁹. In hoc em sacro q̄dāmodo duo. ꝑmo id ex quo hz effectū s. ipse xps ꝑfectus t passio ei⁹ repōtata. Secūdo id p qō hz effectū. s. vinus sacri t species eius. Quātum ad vtrūq; cōperit huic sacro. qō causet ad optionē glie t vite eterne. Nam ipse xps p suam passionē aperuit nobis aditū vite eterne. sm illud. Heb. ix. Noui testamēti mediator ē vt morte intercedēte q vocati sunt repromissionē accipiāt eterne hereditat. Uñ t in forma hui⁹ sacri ꝺr. Hic est calix sanguis mei noui t eterni testamēti. t Joh. vi. ꝺr. Si q̄s mānducauerit ex hoc pane viuet in eternum. Similiter etiā refectio spūalis cibi t vnitas significata p species panis t vini. habēt quidem in pñti: sed impfecte. perfecte aūt in statu glie. Unde Aug⁹. dicit sup illud Joh. vi. Caro mea vere est cibus. Cū cibo t potu id appetāt homines vt non esuriant nec sitiāt. Hoc vere non prestat nisi iste cibus t potus qui eos a quibus sumit ꝺmortales t incorruptibiles facit. i. in societate sanctorum, vbi pax erit t vnitas plena atq; perfecta. t sicut passio xpi ex cuius ꝛtute hoc sacrm operaf est quidē cā sufficiens glorie. non tñ ira q statim per ipsam introducamur in gliam. Sed opz vt simul pus cōpatiamur: vt postea simul glorificemur vt ꝺr Ro. viij. Ira hoc sacrm nō statim nos in gloriā introducit. sed dat nobis ꝛtutē perueniendi in gliam. t iō viaticū ꝺr. In cuius figurā legif. iij. Regū. xix. Nō helyas comedit t bibit: t ambulauit in fortitudine cibi illius: xl. diebus. t. xl. noctibus vsq; ad montē dei oreb t sicut passio xpi non habet effectū in his q se ad eam non habēt vt debent. ita t p hoc sacrm non adipiscunf gloriā: q indecenter ipsum suscipiūt. Unde Aug⁹ dicit sup Joh. exponens illa verba. Aliud est sacramentū: aliud virtus sacramenti. Multi de altari accipiunt. t accipiendo moriuntur. Panem ergo celestem spiritualiter manducare est innocentiam ad altare portare. Unde non est mirum si illi qui innocentiam non seruant: effectum huius sacramenti nō consequūtur. pura eternam gloriam. Sexto qz est mortalis peccati remissiuus. Uirtus em huius sacramenti pōt cōfiderari dupliciter. Uno modo sm se. t sic hoc sacrm: habet virtutem ad remittendū qcunq; peccā ex passione xpi que est fons t cā remissiōis peccator. Alio modo pōt cōsiderari per cōparationē ad eū qui recipit hoc sacramentū. put in eo inuenitur: vel nō inuenif impedimentū pcipiendi hoc sacrm. Quicūq; autem habet ꝺfidentiam peccati mortalis: hz in se impedimentū pcipiendi effectū hui⁹ sacri. eo q non est cōueniens susceptor hui⁹ sacri. Tum! qz nō viuit spūaliter. t ideo nō debet spūale nutrimentū suscipere. qō non est nisi viuētis. tuz qz non pōt vniri christo. qō fit p hoc sacrm. dum est in affectu peccandi mortaliter. Et ideo dicitur in libro de eccle flasticis dog. Si mens in affectu peccandi est: grauatur magis eucharistie perceptione q̄ purificef. Unde de hoc sacramentū in eo qui ipsum percipit cū cōscientia peccati mortalis: nō operatur remissiōez pcti mortalis. sm illō. i. Cor. xi. Qui manducat t bibit indigne: iudicium sibi manducat t bibit. Super quo dicit glosa. Nō ille mānducat: bibit indigne q in crimie est. vel irreuerēter tractat. t talis mānducat t bibit sibi iudicium. i. dānationez. Potest tamen hoc sacramentū opari remissionē pcti dupliciter. Unomō nō ꝓceptū actu. si voto

Sicut cū quis primo iustificatur a peccato, Alio mō etiā p̄ceptū ab eo qui est in pctō mortali cui⁹ cōscientiam ⁊ affectū nō habet. Forte eñ p̄mo nō fuit cōtritus: sed deuote ⁊ reuerenter accedēs, p hoc sacramentū cōseqūtur gr̄am charitatis q̄ cōtritionē p̄ficit et remissionem peccati. Septimo quia est pctī venialis deletiu⁹. In hoc eñ sacramēto duo possunt cōsiderari. s. ipm sacramentū. ⁊ res sacramenti. ⁊ ex utroq; habet virtutē ad remissionē venialiū peccator. Nam hoc sacramētum sumitur sub specie cibi nutrientis. Nutrimentū aūt cibi necessarium est corpori ad restaurandū id q̄ quotidie deperdit p caloris naturalis depascentiam. Spūaliter aūt quotidie in nobis aliq̄d deperditur ex calore concupiscentie p̄ peccata venialia q̄ diminuit feruorem charitatis. ⁊ ideo cōpetit huic sacrō q̄ remittat pctā venialia. Vñ Ambro. dicit li. de sacramentis. Ut iste panis quottidianꝰ sumitur in remediū quottidiane infirmitatis. Res aūt huius sacramēti est charitas. non solū q̄ntum ad habitū: sed etiā q̄ntum ad actū q̄ excitat in hoc sacro p q̄ pctā venialia solu̇untur. Iō dicit Inno. iii. Ut hac sacrā venialc delet ⁊ cauet mortale ⁊c. Octauo q̄ est a pctis p̄seruatiuus. Pctm eñ est quedam mors spūalis aie. Vñ hoc mō p̄seruat alios a pctō futuro sicut p̄seruat corp⁹ a morte futura. q̄ quidē fit dupl⁹. Uno mō inq̄ntus natura hois interi⁹ roborat cōtra interiora corruptiua. ⁊ sic p̄seruat a morte p cibū ⁊ medicinā. Alio mō p hoc q̄ munit contra exteriores impugnatiōes. ⁊ sic p̄seruat p arma quibus munit corp⁹. utroq; autē mō hoc sacrm p̄seruat a pctō. Primo q̄dez p hoc q̄ xp̄o cōiungit p gr̄am: roborat spūalem vitā hominis tanq̄ spūalis cib⁹: ⁊ spūalis medicina. psal. Panis cor hois cōfirmet. Joh. vi. Nic ē panis q̄ de celo descendit. si q̄s ex eo māducauerit nō morietꝫ in eternū. Sup q̄ dicit Augu. Securus accede panis est nō venenū. Alio mō inq̄ntum est signū passionis xp̄i. p quā victi sunt demones. Repellit eñ ecm demonū impugnationē. Vñ Crisо. dicit sup Joh. Ut leones flāmā spirātes: sic ab illa mēsa discedim⁹ terribiles effecti diabolo. Nono q̄ est a penis pctōr liberatiu⁹. Hoc eñ sacrm ē sacrificiū ⁊ sacrm. Inq̄ntum offert hz rōnez sacrificij. Inq̄ntum sumit hz rōnem sacramēti. Sed effectū sacramēti hz in eo q̄ sumit. Effectum aūt sacrificii habet in eo qui offert. vel in illis p̄ q̄bus offert. Inq̄ntum est sacramētum habet effectū dupliciter. Uno mō directe ex vi sacramēti. Alio mō ex quadā concomitantia. Ex vi sacramēti habet illū effectum ad quē est institutū. s. ad spūaliter nutriēdum p vnionem ad xp̄m ⁊ ad membra eius. sicut ⁊ nutrimentū vnit nutrito. Sed q⁹ hec vnitas fit per charitatē ex cuius feruore aliqs cōseqūtur remissionē nō solum culpe: sed etiā pene. Inde est q⁹ ex p̄sequēti per quandā cōcomitantiam ad p̄ncipalem effectum homo cōsequitur remissionē pene. nō quidē totā: ⁊ sm modū sue deuotiōis ⁊ feruoris. Inq̄ntum vero est sacrificium habet vim satisfactiuā. Sz in satisfactione magis attenditꝫ affect⁹ offerentis: q̄ quātitas oblationis. Unde ⁊ dñs dicit Luce. xxi. de vidua q̄ obtulit duo era: q̄ plus oīb⁹ misit. Quāuis ergo hec oblatio ex sui quātitate sufficiat ad satisfaciendū p oīm pena. tñ fit satisfactoria illis p̄ q̄bus offertur vel etiā offerentib⁹ sm quātitatē sue deuotionis: ⁊ nō p tota pena. Decimo q̄a est vīuis ⁊ defunctis sumētibus ⁊ nō sumentibus p̄sentibus: ⁊ nō p̄sentib⁹ p̄fecit⁹. Inquantū eñ in hoc sacramēto repr̄senteat passio xp̄i: qua xp̄us obtulit se hostiā deo, vt dicitur Eph. v. habz rōnem sacrificij. Inquātum eñ in hoc sacro tradit inuisibiliter gr̄a subi sibili specie: habz rōnem sacramēti. Sic ergo hoc sacramentū sumētib⁹ quidē p̄dest p̄ modum sacramēti: ⁊ p modū sacrificij. q⁹ p oīmnibus sumentib⁹ offertur. Dicit eñ in canone misse. Quorquot ex hac altaris p̄ticipatione sacrosanctū filij tui corp⁹ ⁊ sanguinē sūpserimus: omni b̄n̄dictione celesti ⁊ gr̄a repleamur. Sed alijs q̄ non sumūt p̄dest per modum sacrificij: inq̄ntum p salute ip̄oz offertur. Unde ⁊ i canone misse dicit. Memēto dñe famulor̄ famularūq; tuar̄. pro q̄bus tibi offerimus vel q̄ tibi offerunt hoc sacrificium laudis: p se suisq; oībus: p redēptione animarum suarū. p spe salutis: ⁊ incolumitatis sue. ⁊ vitā q̄ nodum dñs exp̄imit dicens. Math. xx vi. Qui p vobis. s. sumentibus et p multis. s. alijs: effundetur in remissionem peccator̄um. ⁊c.

Quarto caro christi ē ve

re cib⁹ viator̄. Triplex. n. xp̄s h̄ideat hoīm indigentiū refectiōe. Primo xp̄s p̄teritū. ⁊ sic indiget xp̄o vel⁹ agno in sacrificiū. q̄m b sacrm respectu p̄teriti ē cōmemoratiuū dñice passiōis. q̄ fuit verū sacrificiū. Iz aūt agnus paschalis fuerit p̄cipua figura hui⁹ sacri. q̄tū ad passionē xp̄i q̄ repr̄sentat p hoc sacrificiū. ⁊ ideo semel tm̄ in anno sumebat. q⁹ xp̄s semel tm̄ mortu⁹ est: ⁊ ppter b etiā ecclia semel tm̄ in anno celebrat memoriā passiōis xp̄i. tm̄ in hoc sacro tradit nobis memoriale xp̄i p modū cibi q̄ quotidie sumit: ⁊ iō q̄tū ad hoc significat per mānā q̄ quotidie data pplo in deserto. Secūdo xp̄s pn̄s. ⁊ sic indiget re hui⁹ sacri. s. cōione: qm̄ hoc sacrm respectu pn̄tis est significatiuus ecclīastice vnionis cui hoies aggregant. ⁊ sic nō datur cōio vel syllaxis. Dicit eniz Damas. lib. iiij. sniarum suarū. Nō dz cōio. q⁹ p ipsum cōicamus xp̄o. ⁊q⁹ participamus de ei⁹ carne ⁊ deitate. ⁊ q⁹ cōicamus ⁊ vnim⁹ adinuicē p ipsum. Tertio xp̄s futurū: ⁊ sic indiget ho effectu hui⁹ sacri. s. gr̄a. qm̄ hoc sacrm ē prefiguratiuū fruitionis dei q̄ erit in patria. ⁊ sic dz viaticū: q⁹ prebet nobis viā illuc pueniēdi. ⁊ sm hoc dz eucharistia. i. bona gr̄a. q⁹ vt dz Ro. vi. Gr̄a dei vita eterna. vel q⁹ realit cōtinet xp̄m q̄ est plenus gratis. Dicit etiā in greco methalipsis. i. assumptio. quia vt Damas. dicit. p hoc filij deitate assumimus ⁊ sic dz hostia salutaris: q⁹ detinet ipsum xp̄m Eph. v. Inter viatores aūt vocatos ad hāc refectionē est quadruplex dīa: q̄ Luc. xiiij. notat. vbi dz. Homo q̄dam. i. xp̄s. Fecit cenā magnā. i. instituit sacrm illud ⁊ vocauit multos. Primo q̄dam per p̄ceptū cōpellūtur. Nam sm diuersum statum ecclie: diuersa circa hoc statuta emanauerūt. In p̄mitiua eñ ecclesia q̄n magis vigebat deuotio fidei xp̄iane statutū fuit vt fideles quottidie cōicarēt. Unde anacletus papa dicit. vt hr̄ de cse. di. ij. Post p̄actā cōsecrationē oēs cōicent. q̄ nolunt ecclasticis carere liminib⁹. Sic eñ ⁊ apli statuerūt ⁊ scta Romana tenet eccla. Postmodū vo diminuto fidei feruore. Fabianus papa indulsit vt si nō frequentius. saltez ter in anno oēs cōicent. scz in pasca ⁊ pēthecosten: in natiuitate dñi: Sother papa etiā in cena dñi dicit esse cōicandum. vt dz ibidem. Postmodū vero ppter iniquitatis abundantiā refrigescente caritate multor̄ statuit Innocē. tertiꝰ. vt saltem semel in anno. s. in pasca: fideles cōicent, vt dz ex de pe. ⁊ re. ca. oīs. Consulit tm̄ in lib. de eccla. dog. oīm⁹ die⁹ dīnicis cōicandum

Secūdo quidam repellunt. s. p̄cōres. Duplex eñ est res hui⁹ sacri. Una quidē figurata ⁊ cōtenta. s. ipse xp̄s. Alia aūt est figurata non cōtenta. s. corpus christi misticū. q⁹ est societas sanctor̄. Quicūq; ḡ hoc sacrm sumit significat ex hoc ipso se cē xp̄o vnitū q⁹ quidē fit per fidē formatā quā nullus hz cū pctō mortali. ⁊ ideo quicūq; pctō mortali hoc sacramentū sumit. falsificatē in b sacramento cōmittit. ⁊ ideo incurrit sacrilegiū tanq̄ sacri violator: propter hoc mortaliter peccat. Sed istud pctm̄ in q̄busdā est ḡui⁹. sez q̄ ex actuali p̄cipitu cuz p̄scia pctī ad hoc sacramentū accedit. In q̄busdā vero min⁹ graue. s. q̄ ex quodā timore vt nō deprehēdā tur in pctō cū p̄scia pctī ad b sacramentū accedit. Tertio q̄dā expellunt. s. nō intrātes cū veste nuptiali. Et primo canimus infidelis. Cū eñ caritas sit vestis nuptialis cuz q̄ debem⁹ accedere ad b sacramentū. iō pctm̄ infidelitatis q̄ fundit⁹ separat hoies ab ecclie vnitate maxime reddit ipsum ineptū ad susceptionē hui⁹ sacramēti q̄ est sacrm ecclīasticevnitat⁹ qm̄ in forma hui⁹ sacramēti dz misteriū fidei. iō si infidelis sumat species sacramētales, nō māducat sacr̄alit⁹: q⁹ nō vnit eo q̄ accipit vt sacro. sed vt simplici cibo: nisi forte infidelis intēderet recipere id q̄ ecclia p̄fert. Iz nō haberet fidē verā circa alios articulos vl̄ circa b sacramētū. Secūdo maculatus sacerdos. vñ Hieroñ. in q̄dam epla dicit. Quid tibi cuz feminis q̄ ad altare cuz dño fabularis. Dic sacerdos. dic clerice q̄liter cū eis de labijs filiū dei obscularis q̄bus oscular⁹ es filia meretricis. O inda osculo filiū hois tradis. ⁊ sup illō. i. Corin. xi. Qui māducat ⁊ bibit indigne iu. fi. mā. ⁊ bibit, dicit glo. Indigne māducat ⁊ bibit q̄ in crimine est vel irreuerēter tractat. Et Joh. xx. Dicit xp̄s Magdal. Noli me tangē. nō dū eñ ascendi ad patrē meū. s. in corde tuo p defectū fidei formate. Tertio scismatici ⁊ excōicat⁹. Nam nō recte ex ecclīaz offerūt sacrificiū. qm̄ ex ecclīam nō est spūale sacrificiū verū p̄ vnitate fructus. ⁊ cū sint ab ecclie vnitate separati oratōes eor efficaciā non hnt. Dicit eñ Aug⁹. li. ij. ō Permenianum q̄ extra ecclīam catholicā nō est locus veri sacrificij. ⁊ Leo papa dicit. vt habetur. i. q. i. Alibi q̄ in ecclia q̄ corpus xp̄i est: nec vera sunt sacrificia. nec rata sacerdotia. Quarto degradatus. Nam sacerdos si p̄ sniam ecclesie sit executione ordinis p̄uatus. redditus est impotens ad sacrificiū offerendū. Hoc aūt cedit sibi in detrimentū spūalis fruct⁹. qm̄ degradatis auferē executio quasi in ppetuū p̄dēnatis. Quinto p̄cōr manifestus:

Vt public⁹ vsurari⁹: t raptor: public⁹ q; dñs
Pcepit. Mat. vij. Nolite scm̃ dare canibus.
maxime aũt dak canib⁹ scm̃. Cũ hoc sacm̃
dak bis petor̃ibus manifestis p eu identiaz
facti. Sexto hystrio t magus. Vñ Cypri
anus scribit ad quẽdã. p dilectiõe tua ꝓsulẽ
dũ me existima sti, q̃ videak de hystrionibus. t mago illo q̃ apud vos ꝓstitut⁹. adhuc
in artis sue dedecore pseverat an talib⁹ sa-
cra cõio cũ ceteris xp̃ianis debeat dari. pu-
to nec maiestati diuine: nec euãgelice disci-
pline ꝓgruere vt pudor t honor eccle tã tur
pi t infami ꝓpagione fedef. hec ille. Etiã in-
cãtatores diuini sortilegi. arioli. expellũtur
a sacra cõione: nisi resipuerint. tũc em̃ pote-
rũt cõicare. Vñ in cõcilio cartaginensi legit
Scenicis atq; hystrionib⁹ ceteris q; hmõi p
sonis vel apostatis ꝓuersis ad deũ: recõcili-
atio nõ negef. Septimo fornicator: cõcubi
narius t pollutus. Talces em̃ sumẽtes corp⁹
xp̃i cõparauf iude xp̃m osculanti: q̃ruz ad
filitudinẽ criminis: quia vtriq; ex ligno ca-
ritatis deũ offendũt. Vñ Hieron. dicit sup
Mat. Si paues ꝓpõnis ab bijs q̃ vrozes
tetigerãt comedi nõ poterant. Quãtomag
panis q̃ de celo descendit nõ põt ab bijs qui
rõiu galib⁹ paulo ante belere amplexib⁹ cõ
tingi. t Leuit. xv. õr. Vir a quocũq; exierit
semen coitus ĩmundus eriet q; ad vesperã la-
uef aqua. Octauo homicidio involut⁹. nã
ẽ somniũ homicidiũ. puenit ex cã q̃ est petñ
uio: rale: impedit a sumptione bui⁹ sacramẽ
ti rõne sue cause. q̃ maxime apparet in bo
micidio volũtario: nõ sic aũt in casuali. No
no pus cibatus. Vñ Aug⁹. li. iij. Rñ sionũ
ad Januariuz dicit. Placuit spũiscrõ: vt in
honorẽ tãti sacramẽ. i pus in os xp̃iani dñi
cum corpus intraret q̃ ceteri cibi. Et hoc ẽ
ppter piculũ vomit⁹ t ebriatis. Que q̃-
q; ꝺtingũt ex hoc q̃ boies inordinate cibis
vtunf. Sicut t apls dicit i. Cor. xi. Alius
quidẽ esurit: alius aũt ebrius est. Itaq; cuz
cõueniris ad manducandũ. s. corpus dñi in
uicẽ expectate. Si q̃s aũt esurit domi man-
ducet. Super quo dicit gl. Si q̃s esurit t im
patiens non vult expectare alios: domi mã
ducet suos cibos. i. pane terreno pascaf. nec
post eucharistiam sumat. Secus est de infir
mis. Decimo irreligiosus qui inhoneste
tes cõmittit in ecclesia, s̃m illud. i. Cor. xi.
Nunquid domos nõ habetis ad manducã
dum t bibendũ? Aut ecclesiaz dei ꝓtemitis:
t confunditis eos q̃ non habent. Undeci
mo Odiosus q̃ alium odio iniquo despicit
Xp̃s em̃ q̃ est res hui⁹ sacramẽti: caritatem
preetigit in sumente. qñ ex caritate seipsuz
patri obtulit in sacrificiũ. t nobis se prebuit
in sacramentũ. Ideo õr. i. Cor. xi. Cõuenie
ntibus vobis in vnũ. s. locũ ecclesie. Sed aũ
dissentientib⁹: iam nõ est dñicam cenã man
ducare. Peccatũ em̃ sic indigne mãducan-
tium xp̃m in hoc sacramento: cõparaf petõ
occidetiũ xp̃m. Vñ sup illud. Quicũq; mã.
pa. vel bi. ca. do. indi re. e. cor. t san. do. dicit
glo. i. ac fi xp̃um occiderit puniet. perseqtur
em̃ xp̃m in mẽbris suis. Act. ix. Saule saule
q̃d me psequeris. Duodecimo vsus rõ-
nis ꝑuatus. Eadẽ em̃ rõ est de pueris recen
ter natis. t de amẽtibus q̃ nunq̃ habuerũt
vsuz rõnis. vnde talib⁹ nõ sunt sacra miste-
ria danda. Requirit em̃ q̃ aliqs ad hoc sa
cramentũ cũ deuotione t precedẽti sui exa
minatione accedat. s̃m illud. i. Cor. xi. Pro
bet aũt seipsum hõ t sic de pane illo edat: t
de calice bibat. sed hoc non põt esse in bijs q̃
carent vsu rõnis. Nec tñ p hoc aliqõ detri-
mentũ salutis patiunt. Dicit em̃ Aug⁹. scri
bens Bonifacio. Tũc vnusqsq; fidelium cor
poris t sanguinis dñi particeps fit. s. spũa-
liter: qñ in baptismate membrũ corpis xp̃i
efficitur. Decimoterrio a demone vexatus
Arreptiti em̃ q̃ ergumini dicunt t furiosi.
in q̃bus nondũ est vis demonis extincta. q̃
viget in eis cũ corporaliter ab ĩmundis spi
ritibus vexant: nõ est hoc sacramentũ exhi
bendũ. q; in eis nulla precedit mentis deuo
tio. Si aũt aliq̃n essent mẽtis cõpotes: nap
paret in eis aliqua hui⁹ sacramẽti deuotio.
non esset eis hoc sacramẽtũ negandũ. vnde
Cassianus dicit. Eis qui ab ĩmundis vexã-
tur spiritibus: cõionem sacrosancta a senio
ribus nostris nunq̃ meminim⁹ interdictaz

Decimoquarto ad aliã speciẽ videndam
eleuatus. Si em̃ miraculose corpus xp̃i in
altari sub specie carnis appeat: aut sanguis
sub specie sanguinis nõ est sumendũ. Dicit
em̃ Hieron. super Leuit. de hac q̃dem ho-
stia que in xp̃i cõmemoratione mirabiliter
fit. De illa vero quã xp̃s in ara crucis obtu-
lit. s̃m se nulli edere licet. Contingit em̃ qñ-
q; reale miraculum ad veritatem fidei cõpro
bandam. Exemplum. Sacerdos quidaz ve
nieng Bolsenam oppidũ non longe distãs
ab vrbe veteri. in qua ciuitate Urbanus pa
pa quartus cum curia residebat. dum cele-
braret missam inter verba ꝓsecrationis du-
bius in fide. visibiliter vidit hostiam in for
ma pietatis: t sanguinem superfluere in ca
lice. Cum autem cooperiret cum corporali:
apparuit forma pieratis in singulis partri-
bus corporalis. Cũq; nec sic occulture vale
ret coactus est populo assistenti miraculum
patefacere. Nõ vt populus cõperit. subito
peruenerunt vrbem veterẽ nunciantes Ro
mano pontifici mirabilia huius sacramen
ti. Stupente autem curia per summũ pon
tificem deliberatum est q̃ festum corporis
xp̃i per vniuersam ecclesiam celebraretur.
Impositq; sancto Thome de aquino ordi
nis nostri predicatoz: vt officium de corpo
re xp̃i cõficeret s̃m vsum oim ecclianz. q̃ nõ
t fecit. In cuius rei testimoniũ. In facie ec
clesie Bolsene depicti est miraculum sacer-
dotis celebrantis. post depictus est sanct⁹
Tho. sedens in cathedra circũstante curia
hui⁹ sacramẽti officiũ dictaus. vltimo depi
ctus est crucifixus alloquẽs scm̃ Thomaz
coram eo genuflexum. t dicẽs. bñ scripsisti de
me Thoma tc. ideo ecclesia hoc festum ce-
lebrat.

Quinto caro xp̃i vere ẽ

cibus comprehensoz. Hoc autem erit quã
do xp̃s se hoiem glorificatũ t verũ dei filiũ
Collecta omni multitudine sanctoz⁹ in coz-
poribus t spiritibus glificatis in fine mun
di oñdet. vt ipsum videant oẽs sicut est. s. in
diuiuare t humanitate glificatũ. In hac ce
na sunt ẽtuor. Primo loci altitudo. Esa.
lviij. Delectaberis super dño: t substollã te
super altitudinẽ terre: t cibabo te hereditа
te Jacob patris tui. Nam dñs loquẽs de co
mesturis secũ in celo altissimo. ait pr̃i. Joh.
xvi. Pater quos dedisti mihi volo vt vbi ego
sum: t illi sint mecũ: vt videant claritatẽ me
am quã dedisti mihi. Si hãc videre est hoc sa
cramentũ sumere. Secundo loci latitudo.
Baruch. iij. O israel magna est dom⁹ dei: t
ingens locus possessionis eius. magnus et
nõ habet finẽ. excelsus t immensus. Ter
tio loci pulchritudo. Eccl. xliij. Species celi
gloria stellarũ i. angeloz t hoim broz. Da.
xij. Qui ad iusticiã eruditi plurimos erũt
quasi stelle in perpetuas eternitates. Mul
to eniz pulchriores erunt ille stelle rõnales
celo empyreo infixe: q̃ sint hec materiales
in firmamento disponte. Quarto mansio
num multitudine. Joh. xiiij. In domo pr̃is
mei mansiones multe sunt. Et Esa. xxv. Et
faciet dominus exercituũ in monte hoc om
nibus populis cõuiuiũ pinguium: cõuiuiuz
vindemie: pinguiũ medullatorũ: vindemie
defecate. t precipitabit in monte isto faciez
vinculi colligati super omẽs populos. t te-
lam quã ordituz est super vniuersas natio
nes: precipitabit mortem in sempiternum
t auferet dominus deus oẽm lachrymam
ab omni facie: t opprobrium populi sui au
feret de vniuersa terra. In hac cena celesti
apponenf quattuor fercula. Primum fer
culum erit caro xp̃i glorificata: t hoc sensu
exteriori ꝓcipief. Nam bonũ t gl̃iosum erit
videre oculo corpali glorificato. xp̃i carnem
glificatã. Job. xix. Quẽ visurus sum egoipe
t oculi mei cõspecturi sunt. Secundũ erit
aĩa. xp̃i ab oñi penalitate in resurrectiõe li-
berata. t hoc percipiet oculo intellectuali.

Tertiũ erit gr̃a spũsancti qua ipsius xp̃i
anima s̃m oẽm plenitudinem fuit replera.
t hoc erit optimũ videre in ea gr̃am ꝓsum
matã lumine altiori. Quartũ erit ipsi xp̃i
diuina natura humanitate vnita. t hoc eriz
sup optimũ: q; q̃ videbit eũ videbit t patrẽ
ipsum gñantem. videbit t spũscm̃ ab vtro
q; ꝓcedentem. Joh. xiiij. Philippe q̃ videt
me: videt t patrẽ. De hac cena õr Hester. i.
Assuerus rex tertio anno imperij sui fecit
grande cõuiuiũ cunctis principibus t pue-
ris suis: vt oñderet diuitias glorie sue. mul
to tempore. s. centuz octoginta diebus. Per
hunc regẽ significat xp̃s. qui tpe legis gra-
tie: quod est tertium: faciet magnũ cõuiuiuz
scz eterne dulcedinis. oñibus sanctis: quod
erit gloriosum: designatũ per centum: t erit
in octaua resurrectionis generalis omniuz
designata per numerũ octogenariũ.

Sexto caro christi vere ẽ

cibus catholicoz. De quib⁹ dicit. Apocal.
xix. Beati qui ad cenam nuptiarũ agni vo
cati sunt. Nec cena fuit figurata p nuptias
factas in chana galilee. vt õr Joh. ij. chana
interpretat zelus. Galilea transmigratio.
Et xp̃us ꝓpter zelum t infinitã caritatem:
instituit sacramentuz corporis t sanguinis
sui. vbi panis t vinũ transmigrãt de vna sub
stãtia i aliã. põ. Tel⁹ dom⁹ tue comedit me. i.
comestibilẽ feẽ me. t Job. xiij. õr. Cũ dilexis
set suos q̃ erãt i mũda. in finẽ dilexit eos: t
cena facta. sup q̃ Aug⁹. li. rnsionũ ad ianua
riũ dicit. Saluator noster quo vehemẽtius

cōmendaret mysteriꝫ illius altitudinem. ylti muꝫ hoc voluit infigere cordib⁹ et memorie discipulorꝫ a quibus ad passionē discessurus erat. Propterea dixit discipulis suis Luce. xxij. Desiderio desideraui hoc pascha māducare vobiscū. quasi diceret. Ad māducandū vobiscū nō me induxit famis aut sitis anxi⁹ appetitus, sed imense charitatis affectus, vt p hanc finalē comestionē fitis memores dilectionis quā ad vos habui: p quā vobiscuꝫ comedi. meipm in cibus vobis dedi. memor illius bte delectatiōis mee cū patre ⁊ spiritu sancto: quā vobis in sacro cōicaui: vt eiusdē beatitudinis etiā vos fitis pticipes. vt sicut nunc in spe: ita in nouissimo etiā in re edatis ⁊ bibatis sup mensam meā in regno meo.

In hac cena nouissima ꝓposuit xp̄s suis fidelibus exēpla grandis sanctitatis. vt patet

Primo fomentuꝫ fraterne cōionis. s. cum familiaribus sobrie cōuiuare ⁊ raro. Vñ nō nisi semel xp̄s ante suā passionem legit̄ pcurasse cōmune cōuiuiū: ⁊ cū paucis quos elegerat ab initio: q̄bus reuelauit mysteriuꝫ regni dei. Secūdo exemplū interne humiliationis. Vñ Joh. xiij. dicit. Exēplum dedi vobis: vt quēadmodū ego feci vobis: ita ⁊ vos faciatis. Exemplus humilitatis ost̄dit in pedum ablutōne. Cēn. xiij. Afferā pauxillus aque ⁊ lauētur pedes vestri: reqescite sub arbore: ponāq; buccellā panis ⁊ confortet cor vestrum. Istaverba que dixit Abrahā angelis adimpleuit xp̄s in aplis. Cū surgit a cena: ponit vestimenta sua: mittit aquā in peluim lauat pedes discipulorꝫ. ⁊ hoc in signū humilitatis. Aug. Didicimus fratres humilitatez ab excelso: faciam⁹ inuicē humiles. q̄ō humiliter fecit excelsus. nec dedignet q̄ō fecit xp̄s facere xp̄ianus Tertio argumentū supreme dilectiōis: qñ corpus suū ⁊ sanguinē sub specieb⁹ panis ⁊ vini dedit discipulis. In argumentum dilectiōis corpus ⁊ sanguinē suum dedit amicis. s. fidelibus in cū credentib⁹. dedit inimicis. s. iude pditori nō figuraliter. sed realiter. Unde. iiij. Reg. vi. dicit. Q̄ vna mulier alteri dixit. Salua me dñe mi rex. mulier ista dixit mihi. Da filium tuū vt comedam⁹ eum hodie. Dedi ergo filiū meū ⁊ comedimus. Dixiq; ei die altera. Da filiū tuū vt comedamus eū. Que abscondit filiū suū. Mulier p̄ma est beata virgo q̄ dedit filiū suuꝫ in cibum ⁊ potum nature humane ne periret: si haberet vitam eternā. Quia sumptio xp̄i sub hoc sacro ordinat̄ ficut ad finez ad fruitionē patrie. Ubi angeli eo fruuntur. Et quia ea q̄ sunt ad finē deriuant̄ a fine. Inde est q̄ ista manducatio xp̄i qua eū sumimus sub hoc sacramento. deriuat̄ ab illa manducatiōe qua angeli fruūtur xp̄o in patria. Ideo dicit̄ homo māducare panē angelorꝫ. qz p̄mo ⁊ p̄nci paliter est angelorꝫ qui eo fruuntur in ꝓpria specie. Secūdaria aūt est hoīm qui xp̄m sub hoc sacramēto accipiūt. Sed natura humana est mulier que filiū suū cōtra pactū absco dit. qz sensum suū mortificare contēnit. Rex aūt ait mulieri. Nō te saluet dñs: vnde saluare te possum: de area: an de torcular? Nō fle rūdit xp̄us. qñ saluat de area granū tritici: se in cibum dando: ⁊ de torcular: de seuera vite sanguinē suū in potum qua fivinū prebendo

Quarto dicramentū externe, cohortatiōis Inuitabat enī ⁊ exhortabat fideles ⁊ catholicos ad humilitatē: ad charitatē: ad orōnez: ad aduersorꝫ patientem toleratione. vt patz in sermone plito: quē ad discipulos habuit. Ideo puerbi. viij. dicit. Justi sunt sermones mei. nō est in eis prauuꝫ quid neq; puersum recti sunt intelligentibus: ⁊ equi inuenientibus scientiam. Quinto documentū fraterne cōpassiōis. qñ in cena turbat⁹ est spū. misericordie iude cōpatiens. quē a sua malicia coherebat. mō p amorē ipsum amicū vocando. Mat̄. xxvi. Amice ad quid venisti: modo per pudorē: ipm cōmensalem habēdo, ibidez. q̄ intingit manū mecū in parapside. mō per timorē ei penam pditendo. ibidē. Ve autem hoī illi p quē fili⁹ hoīs tradet. modo per obsequiū ei humilitatis seruitiū impendēdo quādo pedes ei⁹ lauit. Augu. Non dedignatus est xp̄us iude pedes lauare: cui⁹ manꝰ videbat in scelere. modo per mysteriū ipm corpore ⁊ sanguine suo cōicando. Vñ xp̄s iudā cōicauit suo corpore sicut ceteros aplos. aliter exasperat⁹ sumptissent occasionē peccādi, Crisо. Particeps existēs misterioꝫ puersus nō est. vñ fit scelus ei⁹ vtriqz immanius. vl quia tali ꝓposito imbut⁹ adijt mysteria. tum qz audiēs meliora facr⁹ nō fuit: nec metu: nec beneficio: nec honore. Sexto monimentuꝫ eterne ppositionis. Cum.n. oporteat̄ semper orare: ⁊ nō deficere. Luce. xviij. Adxime tñ morte imminēte. vñ xp̄us instante captione sua. auulsus est a discipulis suis quantuꝫ est iactus lapidis: ⁊ positis genibus orabat pli⁹ tius fact⁹ in agonia. quibus etiā pditerat. vigilate ⁊ orate ne intretis in tēptationē. dās nobis exemplum; vt morte orōne pueniam⁹

Qualiter aūt catholici habere se debeant ad hoc sacr̄m. sciendum ꝙ quadruplex erat genus sacrificiorꝫ in veteri lege. Primū et pcipuū erat̄ holocaustuꝫ q̄ñ totū incensum. quia totū cōburebat̄ in honorē dei. ⁊ nihil ex eo comedebat̄. Unde cū sacrificiū offereba tur deo spāliter ad reuerentiā maiestatis ipsius. ⁊ amorē bonitatis ei⁹. ⁊ cōueniebat statui pfectionis q̄tum ad implerionē cōsiliorꝫ ideo totū cōburebatur. vt sicut totū aīal resolutum in vaporē surſum ascendebat: ita etiaz significaretur totuz hoīem ⁊ alia q̄ ipti⁹ sunt dei domio esse subiecta. ⁊ ei esse offerenda.

Secūduz erat hostia ꝓ peccato q̄ offereba tur deo ex necessitate remissionis peccati: et cōueniebat statui ꝓnitentiū in satisfactōe peccatorꝫ. tale sacrificiū diuidebat̄ in duas ptes Nam vna pars ei⁹ cōburebat̄. alia ꝺo cedebat in vsum sacerdotū: ad significandum ꝙ expiatio peccati fit a deo p misteriū sacerdotum. Tertiū erat hostia pacifica: p gratiarum actione. ⁊ cōueniebat statui ꝓficientiū in impletione mādatorꝫ: q̄ comedebat̄ in ipa die: sed vbiq; in hierusalē. Quartū erat hostia pacifica p voto ⁊ salute ⁊ ꝓsperitate offerēntium. ex debito beneficij accepti vel accipiēdi ⁊ ista diuidebat̄ in tres partes. Nā vna ps incendebatur ad honorē dei. alia pars cedebat in vsum sacerdotuꝫ. Tertia vero pars in vsuꝫ offerentiū: ad significandū ꝙ salus hominis ꝓcedit a deo mediantib⁹ ministris dei cooꝑrantib⁹ ipsis hoībus q̄ saluant̄. Inter oia aūt dona ⁊ beneficia q̄ deus humano generi iam per peccatū lapso dedit. pcipuū est ꝙ dedit filiū suū. Vñ dicit Joh. iij. Sic deus dilexit mundū vt filiū suū vnigenituꝫ daret. vt omis q̄ credit in ipsum nō pereat. sed habeat vitā eternā. ⁊ ideo potissimū sacrificiū est quo ipe xp̄s seipm obtulit deo in odorē suauitatis. vt dr̄ Eph. v. Et ꝓpter hoc omia alia sacrificia in veteri lege offerebant̄. vt ꝺ vnuz singulare ⁊ pcipuū sacrificiū figuraret̄ tāq; pfectū. p impfectū. Vñ aplus dicit Hebr. x. Q̄ sacerdos veteris legis easdez sepe offere bat hostias: q̄ nunq; possint auferre peccata. Xp̄us aūt vnā p petis obtulit in sempiternuꝫ In sacrificijs aūt diuinis nō offerebat̄ nisi de tribus generib⁹ aīalium quadrupedū. s. de genere boū: ⁊ ouiū: ⁊ caprarū. ⁊ hoc erat conueniens in figura xp̄i. quia vt glo. Leuit. p̄mo dicit. Xp̄us in vitulo offert̄ ꝓpter virtutem crucis. in agno ꝓpter innocentiā. in ariete p pter p̄cipatuz. in hyrco ꝓpter similitudiez carnis pecati. Prouidit aūt̄ lex paupertati offerentium. vt q̄ nō posset habere aīal quadrupes saltem offerret aūt̄. quā q̄ habere nō posset offerret panē. ⁊ si hoc habere nō possz saltem offerret farinaz vel spicas. Turtur significat castitatē. colūba charitatē. panis significat xp̄m q̄ est panis viꝰ. vt dicit Joh. vi. Qui quidē erat sicut in spica ꝓ statu legis nature in fide patrū. erat aūt̄ sicut simila in doctrina legis ꝓphetaꝝ. Est aūt sicut panis format⁹ post humanitatē assumptā. coctus igne. i. formatus spūsctō: in clibano vteri virginalis. qui etiā fuit coctus in sartagine ꝓ labores quos in mūdo sustinuit. in cruce vero quasi in craticula adustus. Per immolatiōez aūt hmōi aīalium designat̄ puritas mentis. quia vt dicit glo. Leuit. i. Vitulū offerim⁹ cū carnis superbiam vincim⁹. Agnū cū irrōnabiles motus corrigimus. Edum cū lasciuia superamus. Turturē dñi castitatez seruamus. Panes azimos cū in azimis synceritat̄ epulamur. In colūba significat̄ charitas ⁊ simplicitas mentis. Sal significat mortificatōez carnis. Thus significat deuotionē mētis. Nec enī est ꝓbatio quam docet aplus nos habere: dicēs. Probet aūt seipm hō ⁊ sic de pane illo edat. aliter enī indigne accedēs ad hoc sacramentū mules mala incurrit. Primo ma la cōscientia amplius amaricat. Job. xx. Panis ei⁹ in vtero illius vertet̄ in fel aspidis intrinsec⁹. i. sumptio panis sacramētalis malā cōscientiam no iustificat: sed cōdēnat. Secundo indigne sumens grauiꝰ indurat. ps de Juda in quē post buccellā intrauit sathanas. Job. xiij. Sic q̄ in criminibus. cōicant duri⁹ obscurant̄ quēadmoduz luna quāto magis soli appropinquat: tanto amplius obscuratur.

Tertio indigne cōicans diutius infirmat. Vñ aplus. i. Cor. xi. dicit. Jōo inter vos multi infirmi ⁊ imbecilles ⁊ dormiūt multi. Super quo dicit glo. Infirmi febrib⁹ ⁊ alijs morbis. Imbecilles longa inualitudine. ⁊ dormiunt multi somno mortis. Vñ cantat̄ pascha li tpe. Ab omni mortis impetu tuū defende populuz. Et. ij. Reg. vi. dicit. Q̄ viri Bethsamite mortui sunt. qz viderūt archā dñi. ⁊ Oza mortuꝰ est. qz ipam tetigit. Eodēmō cū quis accedit indigne ad hoc sacr̄m: corꝑ xp̄i glorificatū nō vnit sibi corꝑ polluti. sed rapit ab eo si q̄d habet cōueniens corpori glorificato sc̄z de vita: fortitudine: sanitate: castitate: ⁊ ceteris q̄ possunt inesse illi corpori polluto ⁊ naturalem dispositionem. Sic alia xp̄i glori

ficata rapit ab aia indigne cõicantis: siquid virtutis in se habebat. ⁊ diuinitas xpi rapit ab intellectu polluti: siquid fidei et sapientie prius habebat. Ideo talis sic derelict⁹ a xpo incidit in ea inconuenientia q̃ dicit Paulus.

Quarto indigne cõicans durius dãnat. i. Cor. xi. Qui em̃ mãducat ⁊ bibit indigne: iudicium sibi mãducat ⁊ bibit. glosa. i. dãnationem. Si em̃ p esu pomi veriti damnatus est adam cũ omni posteritate sua. ⁊ Balthasar qui in vasis templi vinũ indigne bibit: sequẽti nocte occisus est. vt dicit Daniel. v. Quãto magis dãnabitur qui indigne cõicat. Vñ aplus Heb. x. dicit. Quanto magis putatis maiora mereri supplicia. qui filiũ dei cõculcauerit ⁊ sanguinẽ testamenti polluti duxerit. Sup quo dicit Augu. in glosa. Ꝺ pm̃ conculcat qui libere peccat: ⁊ absq̃ timore. ⁊ q̃ eo indigne participat. Debet ira q̃ catholicus ad hoc sacramentũ suscipiendũ se ꝓdisponere q̃ drupliciter. Primo cum feruida sanctitate Nam reuerẽtia huius sacramẽti habet amorem timori cõiunctum. Timor reuerentie ad deũ dicit timor filialis. Et amore em̃ ꝓuocatur desiderium sumẽdi. et timore aũt cõsurgit humilitas reuerẽdi. vt. s. deuote ⁊ reuerẽter sumat. Augu. Accipe quottidie qđ quottidie tibi ꝓfit. sic viue vt quottidie merearis accipere. Secũdo cũ cõscientie limpiditate. scz vt purget ab oi peccato. Vnde Damas. li. iiij dicit. Ignis eius qđ i nobis est desiderij assumens eam q̃ ex carbone. i. hoc sacramento ignitionẽ: cõburet nostra peccata. ⁊ illuminabit nostra corda. vt participatione diuini ignis igniamur ⁊ deificemur. Tertio cũ cõtritiõis alacritate. Ambro. Quãta nãq̃ cordis cõtritione. quãto ⁊ quali lachrymarũ fõte. quãta reuerentia ⁊ tremore. quãta cordis ⁊ aĩe puritate. istud diuinissimũ sacramẽtũ est celebrandũ: vbi caro tua in veritate sumitur. vbi sanguis tuus in veritate bibit. vbi sũmis ima iũgitur. vbi sancto⁹ adest ꝓsentia angelo⁹. vbi idẽ est sacerdos ⁊ sacrificiũ mirabiliter ⁊ ineffabiliter. Quarto cũ fidei puritate credendo firmiter hoc esse verũ corp⁹ ⁊ sanguinẽ xpi. Augustin⁹ ꝓ ra felicianũ ait Hoc fides credat: intelligentia nõ exquirat: ne aut nõ inuentũ putet icredibile. aut inuẽtum nõ credat singulare. Vñ potentia creata hoc non potest. Sed solũmodo increata. Eusebius. Inuisibilis sacerdos visibiles creaturas verbo suo secreta potestate commutat ⁊ cetera.

Septimo caro xpi vere est

cibus Philosophor⁹. Vñ ps. Memoriã fecit dñs mirabiliu⁹ suo⁹ misericors ⁊ miserator dñs escam dedit timentibus se. Sciendus q⁹ due dñe. s. Philosophia cũ Paganis ⁊ Synagoga cũ iudeis: magnã habẽt dubitationẽ circa sacramentũ corporis ⁊ sanguinis xpi. Quibus sancta mater ecclesia occurrit: declarans veritatez eo⁹ que illis stupẽda ⁊ incredibilia videtur vt sic veritas predicamento⁹ huic sacramento non repugnet.

Circa predicamentum substantie dubitãt Philosophia ⁊ Synagoga. Quomodo pot esse q⁹ panis ⁊ vinũ tam subito transmutentur in substantiã corporis ⁊ sanguinis xpi. Ratio dubitationis est ista. Eorum q̃ sunt ꝑm se diuisa nunq̃ vnũ fit alterũ. Sicut albedo nũq̃ fit nigredo. Sed subiectũ albedinis fit subiectũ nigredis. vt dicit ꝓmo philosop. Sed ficut due forme contrarie sunt ꝑm se diuise. vtpote principia formalis differẽtie existentes. ita due materie signate fũt ꝑm se diuise: vtpote existentes principiũ materialis diuisiõis. ergo nõ pot esse q⁹ hec materia panis fiat hec materia qua individuatur corp⁹ xpi. ⁊ ita nõ potest esse q⁹ substantia hui⁹ panis cõuertatur in substantiam corporis xpi.

Sancta mater ecclesia ꝓmo⁹ respondet philosophie: dicẽs. hoc nõ esse impossibile. Vnde Eusebius dicit. Nouus tibi ⁊ impossibile esse nõ debet: q⁹ in xpi substantiaz terrena et mortalia cõuertũtur. Cuius ratio est. Quia nullũ agens naturale vel creatuz potest agere: nisi ad inmutationez forme. et ꝓpter hoc omnis conuersio que fit ꝑm legez nature est formalis. Sed deus est actus infinitus. vnde eius actio se extẽdit ad totã naturã entis. Non ergo solum potest ꝓficere cõuersionez formalem. vt. s. diuerse forme sibi in eodẽ subiecto succedant. Sed conuersionem toti⁹ entis. vt. s. tota substantia huius cõuertatur in totam substantiam illius. Et hoc agitur diuina virtute in hoc sacramẽto. Nã tota substãtia panis cõuertitur in totã substãtiaz corporis xpi. ⁊ tota substãtia vini in totã substantiam sanguinis xpi. Vñ hec cõuersio nõ est formalis: sed substãtialis. nec cõtinctur inter spẽs motus naturalis. sed ꝓprio nomine dicitur transubstantiatio. In natura em̃ satis similia his inuenimus. Nam viris humorem aqueum cõuertit in vinũ. similiter homo comedit panẽ qui tandem cõuertitur in carnẽ,

bibit vinũ q̃ cõuertit in sanguinẽ. Hanc similitudinem ponit Job. Damas. dicens. Si cut panis ⁊ vinũ transeunt in nutrimentũ in corpus hois ⁊ non in aliud corpus. sed in ipsum q̃ prius erat. ita panis ꝓpositionis. id est q̃ in altari ꝓponitur. ⁊ vinũ cũ aqua trãseunt in corp⁹ xpi q̃ prius erat. et hec duo. s. panis ⁊ vinũ nõ duo sunt: sed vnũ corp⁹ xpi. ⁊ in hoc fecit deus memoriã mirabiliũ suo⁹. scz creationis. quia sicut deus in ꝓncipio creauit celum ⁊ terrã ⁊ omnia que in eis sunt: solo verbo. ꝑs. Verbo dñi celi firmati sunt. et iterũ. qm̃ ipe dixit ⁊ facta sunt. ita facit deus in hoc sacramẽto. quia vt dicit Augu. Accedit verbum ad elementũ ⁊ fit sacramentum. Nõ est ergo incongruũ si verbũ diuinũ a sacerdote ꝓlatum accipit a deo maiorẽ virtutem q̃ natura. i. vis in ista rebus ꝓ quã in homine cibus ⁊ potus in carnẽ ⁊ sanguinẽ conuertuntur. Secũdo respondet synagoge il lud Ambro. li. de sacramẽtis. vt habet de cõse. di. ij. ca. Reuera mirabile ⁊c. Et hoc nobis adhuc superest vt ꝓbemus hoc nõ esse qđ natura formauit. sed qđ benedictio cõsecrauit. maioremq̃ vim esse benedictionis q̃ nature. q⁹ benedictione etiã natura ipsa mutatur Virgã tenebat Moyses: ꝓiecit eã: ⁊ facta ẽ serpens. Rursus apprehendit caudã serpentis ⁊ in virgẽ naturã reuertit. Vides ergo ꝓphetica gratia bis mutatã esse naturã: ⁊ serpentẽ ⁊ virgẽ. Currebant egypti fluuina puro aq̃rum meatu. subito de fontiũ venis sanguis cepit erumpere. Non erat potus in fluuijs. Rursus ad ꝓphete ꝓces cruor cessauit. i fluuina aquarũ natura remeauit. Si tñ valuit humana benedictio: vt naturã ꝓuerteret. qđ dicemus de ipsa cõsecratione diuina: vbi ipa verba dñi saluatoris operant. Nam sacramẽtũ istud qđ accipis xpi sermone cõficit. hec ille. Simile habet in formatiõe ade. Nam terra illa ex qua format⁹ est adã cõuersa est in carnem ⁊ sanguinẽ ipsi⁹. Ben. i. Etiã vxor lothe: uersa est in statuã salis. vt ꝑs Ben. xix. In nouo quoq; testõ: inter cetera miracula hoc fuit primũ. s. q⁹ aquã cõuertit in vinũ. vt patz Job. ij. Secũdo circa ꝓdicamentũ quãtitatis dubitãt philosophia ⁊ synagoga. Quomõ corp⁹ xpi tam magnũ sub tam pua hostia cõtineat. ⁊ quõ totus xpus fit sub qualibet parte spẽs panis vel vini. quia cũ corp⁹ xpi sit organicum habet ꝑtes determinate distantes. Est em̃ de ratione corporis organici determinata distantia singularũ partium abinuicẽ, sicut oculi ab oculo. et auris ab aure. Sz hoc non posset esse si sub qualibet parte specierũ esset totus xpus. Oporteret em̃ q⁹ sub qualibet parte esset quelibz pars. ⁊ ita vbi est vna pars esset ⁊ alia. ergo nõ pot esse q⁹ tot⁹ xpus sit sub qualibet parte hostie vel vini cõcurri i calice. Sancta mater ecclesia ꝓmo respondet Philosophie: dicẽs. q⁹ distinguẽdus ẽ: qr substantia corporis xpi est in hoc sacõ: ex vi sacramenti. cõtitas aũt dimensiua ex vi realẽ cõcomitantie. corpus xpi est in hoc sacramẽto ꝑ modũ substantie. i. ꝑ modum quo subãest sub dimensionibus. nõ autẽ ꝑ modum dimensionum. i. non ꝑ illuz modũ quo cõtitas dimensiua alicuius corporis est sub quãtitate dimẽsiua loci. Manifestũ est aũt q⁹ natura subẽ tota est sub qualibet ꝑte dimensionum sub quibus cõtinet. sicut sub qualibz ꝑte aeris est tota natura aeris: ⁊ sub qualibet parte panis est tota natura panis. ⁊ hoc indifferenter. siue dimensiones sint actu diuise sicut cũ aer diuidit⁹ vel panis secat⁹. vel etiam sint actu indiuise: diuisibiles vero potẽtia. et ideo totus xpus est sub qualibet parte spẽs panis etiã hostia integra manẽte. ⁊ nõ soluz cũ frangit. Qr aũt hoc fit possibile ꝓbatur. Nam ciuitates. castra. mõres cõtinent in parua pupilla oculi. quia nõ sunt in ea ꝑ modũ dimensionum suarum. Etiã in parua speculo vides maximarũ rerũ vt solis ⁊ lune quãtitates. Habes tuipe in parua pectore tuo magnaz celestiũ sapientiã. ⁊ terrestrium scientiã. Nõne in parua corpore cõtinet tota aia rõnalis sicut in corpore magno. ergo ⁊c. Secũdo respondet synagoge: dicẽs. Circũcluſus vndiq; erat populus hebreorum. hinc egyptijs vallatus. inde mari clausus. virgã leuauit moyses: separauit se aqua. ⁊ in muroz speciẽ congregauit arcẽ inter vndas via pedestris apparuit. quomõ tanta dimẽsio aquarũ potuit cõtineri in tam paruo loco mariz? Preterea Jordanis retrorsum cõuersus contra naturam in sui fontis redit ero⁹dii. tanta moles aquarum quõ potuit cõtineri a tam puo fonte. Sitiebat populus parus: terigit moyses petram: ⁊ aque de petra fluxit. Hec aut nõ habuit de se natura. sed benedictiõis gratia. In nouo quoq; testõ legit⁹ q⁹ xp⁹ nasces exiuit de clauso vginis vtero. quia transiuit per sureã portam dom⁹ dñi que clausa erat in ezechielis. vt Ezech. xliij. predixerat. et ꝑ in resurrectione exiuit de clauso sepulcro. ⁊ ad discipulos clausis ianuis introiuit. Si fortasse tibi

minus dignū videf illa credere attende q̄ corpus christi nō est sub hostia naturaliter sed sacramentaliter. ⁊ ideo non est ibi sic ut locatū in loco: nec est ibi sub dimensionib⁹ ppriis: sed sub dimensionib⁹ que prius fuerant panis ⁊ vini. ⁊ ideo cuz substātia de se inquantū substātia nō occupet locū: nisi inquātū est sub dimensionib⁹ quātitatis. pro pterea corpus xpi nō requirit locuz. nec occupat plus de loco sub sacro: q̄ dimēsiones panis sub quib⁹ velaf ⁊ regif: occupēt ⁊ requirant. Tertio circa predicamentū qualitatis dubitāt philosophia ⁊ synagoga. quo modo accidentia panis ⁊ vini. puta figura: color: sapor ⁊c. sint sine subiecto. Remoto em̄ ꝓri necesse est remoueri posterius. sed substantia est naturaliter prior accidente. vt phaf. vij. Methaphi. Cū ergo facta consecratione nō remaneat substātia panis in sacramento: videf q̄ non possint remanere accītia eius. Sctā mater ecclesia ꝓmo rīdet philosophie dicēs. Sēsu apparet facta cōsecratione oīa accidentia panis ⁊ vini remanere. Sō q̄dē rōnabiliter p diuinā ꝓuidentiā fit. Primo quidē: qz non est ꝓsuetum hominibus: sed horribile carnē hominis comedere ⁊ sanguinē bibere. ꝓponit nobis caro ⁊ sanguis xpi sumenda sub speciebus illoz que frequentius in vsu hoīs veniūt. s. panis ⁊ vini. Secūdo ne hoc sacramentū ab infidelibus irridef. duz sub specie ppria dīm nostrū manducarem⁹. Tertio vt duz inuisibiliter corpus ⁊ sanguinem dñi nostri sumimus. hoc pficiat ad meritum fidei. Nec tm̄ accidēcia in hoc sacramēto manent sine subiecto. q̄ dem virtute diuina fieri pōt. Cū cm̄ effectus magis dependeat a causa ꝓma: q̄ a causa secūda. pōt deus q̄ est ꝓma causa substātie ⁊ accidentis. p suam infinitam virtutē cōseruare in esse accidens subtracta substantia p quā ꝓseruabātur in esse tanq̄ per causam ꝓximā. Nam accidentia illa que inerant substātie panis post consecrationē remanent sine subiecto. Alia vero accidentia que inerant pani mediante quātitate: modo intunt ipsi quātitati sicut prius Unde sunt ibi sine subiecto ꝓmo. i. sine substantia: sed nō sine subiecto ꝓximo. Et licet in hoc sacramēto aliud fit: ⁊ aliud videatur non tamen est ibi vlla falsitas. In naturalibus em̄ videmus q̄ multa aliter apparent q̄ sint. Sol em̄ apparet quasi cubitalis rotunditatis: q̄uis multo sit maioris quantitatis. quandoq; etiam apparet rubeus: vel pallidus: qui tamen peregrinarum impressionū non est susceptiuus Remus in aqua apparet curuus seu fractus: q̄ tamen in rei veritate est rectus ⁊ integer. Etiam febritici dulcia videnf amara. Secundo respondet synagoge dicens. Nihil phibet aliquid esse ordinatum sm̄ cōmunē legem nature. cuius tamen contrariū est ordinatū sm̄ speciale priuilegium gratie. vt patet in resurrectione mortuoz ⁊ illuminatione cecoz. Nā marath fluuius amarissimus erat vt sitiēs populus bibere non posset. Moyses misit lignum in aquā: amaritudinez suam aquarum natura deposuit: quā infusa subito ḡtia temperauit. Hoc etiam significatuz est Ge neſ. xxvij. In Ysaac qui deceptus fuit visu: quoniā Jacob non cognouit. Olfactu estimans sentire odorem vestimentoz Esau: ⁊ erat odor Jacob. Gustu: qm̄ putauit se comedere de venatione Esau. Tactu: arbitrās se tangere manus Esau. Solo auditu non fuit deceptus. cum dixit. Vox Jacob est. ⁊ Ezech. xij. dicit. Tu fili hominis fac tibi vasa transmigrationis ⁊ transmigrabis p diem coram eis. transmigrabis autē de loco tuo ad locum alterum. in cōspectu eoz. ⁊ efferes foras vasa tua: q̄si vasa trāsmigrationis per diē in ꝓspectu eoz. In q̄b⁹ ꝓbis p vasa trās migrationis significāt accītia panis ⁊ vini q̄ xps sine subiecto esse fecit vocās ea q̄ nō sunt: tanq̄ ea q̄ sunt. Sub hjs trāsmigrat de celo ad altare ⁊ spēs ipsas sacramentales foras exhibet in ꝓspectu sacerdotū ⁊ fideliū: q̄ si vasa in q̄b⁹ latet ipse⁹ deꝰ ⁊ hoīs ꝓclaritas quēadmodū ibi sequif. In caligie effereris ⁊ facie tua velab. In nouo q̄z testō: xps adhuc mortalis exīs. oīdit se Petro ⁊ Jacobo ⁊ iohāni in mōte in habitu gloioso p trās figuratioēz. ⁊ tm̄ nōdū erat glīficat⁹ sm̄ corpus. Similer post resurrectioēz suā qm̄ corp⁹ suū erat glīosum: nunq̄ ampli⁹ habitū glie dimisser⁹: oīdit se duob⁹ discipulis cūtib⁹ i Emaus in habitu pegrini. ⁊ magdalene in hitu hortulani. nō ḡ mirū si sub velamīe accidētiū i sacro se occultat. Quarto circa p̄dicamentū relatiōis dubitāt philosophia ⁊ sygnagoga. quō eq̄liter tor⁹ xps est in q̄cā hostia siue pua siue magna. qm̄ equalitas fundaf sup vnitate quantitatis: ⁊ ita videtur q̄ determinata quātitas panis ⁊ vini ad materiā hui⁹ sacri req̄raf. ꝓcipue. qz vt dr. ij. de aīa. oīm̄ natura ꝓstantium rō ⁊ termin⁹ magnitudis est ⁊ augmēti. Sancta mater ecclesia ꝓmo rīdet Philosophie: dicens. Qz in oībus habētibus materiā. rō determiatiois materie sumif ex ordīe ad finē. sicut materia serre est ferrū: vt sit apta sectioni. Finis aūt hui⁹ sacramēti est vsus fideliū. Vñ oportet q̄ quātitas materie hui⁹ sacramēti deꝰ mineſ per cōparationē ad vsum fideliū. Nō aūt pōt esse q̄ determinef per cōparationez ad vsum fidelium qui nūc occurrunt: alioqn sacerdos habēs paucos prochianos nō posset consecrare multas hostias. Vñ sequitur q̄ materia huius sacramenti determinef p comparationez ad vsum fideliū absolute. Numerus aūt fideliū est indeterminatus. ideo materia hui⁹ sacramenti nō est determinata. Sicut nec numerus indiuiduoz in eadē specie est determinatus. etiā vnus pater nō determinatur ex se ad certū numerū filioz. Secūdo rīdet Synagoge dicens. Qz potestas ministroz ecclesie ad duo ordinatur. Primo quidem ad effectū ꝓpriū. Secūdo ad finē effectus. ⁊ hoc scōm nō tollit ꝓmū. vnde si sacerdos intendat cōsecrare corpus xpi. pter aliquem malū finē. puta vt irrideat vel venefitia faciat. ꝓpter intētionē mali finis peccat. nihilomin⁹ tm̄ ꝓpter ptātem sibi datā pficit sacramentū. vñ equalitas vel inequalitas huius sacramenti nō sumif penes materiā ei⁹ sed penes vsum fideliū. vñ in sequētia dicif. Sumūt boni: sumunt mali: sorte tm̄ inequali vite vel interit⁹. Modus est malis: vita bonis vides paris sumptōis. q̄ fit disp extrinsa. etiā māna: licet diffoꝛmiter colligeret: qz alij pl⁹: alij minus colligebāt. equaliter tm̄ apud omnes inueniebat. ꝗtum ad mensurā. in nouo quoq; testō: multiplicatio panū nō est facta p modū creatiōis. sed p additionē extrance materie in panes ꝓuerse. Unde Augu dicit sup Joē. Unde multiplicat de paucis granis segeres. Inde in manibus suis multiplicat q̄z panes. Manifestum est aūt q̄ per cōuersionem grana multiplicank in segeres. Et ly fuerit multiplicatio i materia: tm̄ in forma ⁊ substantia nō fuerūt nisi q̄nq; panes. Consimilē in hoc sacro nō est nisi vnū corpus xpi. ly materia panis multiplicef. Quinto circa p̄dicamentū actiōis: dubitāt philosophia ⁊ synagoga. quomō accidēcia sine subiecto nutriāt nō solū corp⁹ sumentis: sed etiaz aīam. ⁊ quomō possīt esse ad pīudiciū indigne sumenti. qm̄ vt dr in li. de gnatiōe. Ex eisdem nutrimur ex q̄b⁹ sum⁹. Spēs aūt sacramentales sunt accidēcia ex q̄bus hō non cōstat. Nō em̄ accidēs est paru substātie. ergo spēcies sacramētales nutrire nō possunt. Unde Ambro lib de sacramentis dicit. Nō iste panis est q̄ vadit in corpus. sed panis vite eterne q̄ aime nostre subam fulcit. Cū autez omne q̄ nutrit vadāt in corp⁹: apparet q̄ panis iste nō nutriat. Sancta mater ecclesia ꝓmo rīdet pbie: dicēs. Qz in ipsa cōsecratione miracl'ose daf quātitati dimēsiue omne id q̄ ad materiā ptinet. ⁊ ideo q̄d posset generari ex materia panis si esset totuz pōt generari ex pdicta quātitate dimensiua panis vel vini nō quidem nouo miraculo. sed ex vi miraculi ꝓius facti. ⁊ qz cib⁹ eo nutrit q̄ conuertitur in subam nutriti. vt dr. ij. de aīa. Species aūt sacramētales possunt cōuerti in substantiam aliquā q̄ ex eis generaf. Ideo per eandem rōnem possunt cōuerti in corp⁹ hūanum p quā possunt cōuerti in cineres: vel in vermes: ⁊ ꝓpter hoc nutriūt. Et ly spēs sacramentales nō sine suba: hñt tm̄ virtutē substātie. Sicut ꝓtras dimēsiua panis ⁊ vini retinet naturā ꝓpriā: ⁊ accipit miraculose vim ⁊ ꝓprietatez sube. Sicut em̄ in corpore humano calor naturalis cōsumeret humidū radicale: nisi cibus ⁊ potus extrinsecus sumeret ⁊ p cibū extrinsec⁹ sumptū deperditū restauret: aliter homo nō diu viueret. Ita quoq; spūaliter ad vitam gre cōseruandam ⁊ augēdam cibus spūalis necessarius fuit nobis.

Estus em̄ vitioꝝ ⁊ carnis cōcupiscētie ⁊ distractiones ⁊ grauamina mūdi: infestationes spūum malignoꝝ agūt cōtinue cōtra humorem nostre deuotiois. ⁊ ita impugnāt aiam nostrā q̄ ipsa debilitarecf ⁊ deficeret: nisi istō benedictū viaticuz sumeret: ⁊ cibū acciperet spūalez. Corpus aūt xpi p excellentiā scītatis ⁊ puritatis: ⁊ ꝓpter humorē diuinitatis, ita fuit spūale q̄ in ipso pfectissime cōcurrit ⁊ cōueniūt rō cibi p corporeitatē. ⁊ rō spūs p sanctitatē ⁊ puritatez. Idcirco placuit deo ptalem cibū corporalē reducere hoīem ad pristinam ⁊ pmariā puritatē. ⁊ finalē sanctitatem: vt morbo pcedenti cōgrueret medicina Nemo cm̄ ccidit a vita p cibuz corporalē a deo veritū: ab hoīe vsurpatū: diabolo suggerente. ideo fuit cōueniēs q̄ hō reduceref ad vitam p cibū spūalem a deo pstitū: ⁊ ab homine sumptū ipo dei filio mīstrante ⁊ operante. Et sicut in natura cibus corporalis nō solū nutrit ⁊ fortificat corpus. sed etiā alterat ⁊ delectat aiam mediante corpore. Etiā hoi

febricitanti: panis ⁊ vinū multotiēs sunt cā mortis: q̄ sanis pficiunt ad salutem. sic est de corpore xp̄i. Secūdo respondet synagoge dicēs. Q̄ simile exemplū habem⁹. iij. Reg. ij. Cū angelus dñi ministraret Helye fugie ti a facie Jezabel panē subcinericiū. de q̄ Helyas bis comedit ⁊ ambulauit in fortitudie cibi illi⁹ vsq; ad montē dei. Er. ij. palip. xxvi. habetur. Q̄ Ozias rex pcussus est lepra. q̄a obtulit sacrificiū q̄ sibi non licebat. Sunilit fructus paradisi quē primi parētes sumpse runt. in se quidē bonus fuit. Sed ipsis sumē tibus fuit causa mortis. ps. Fiat mensa eor cozā ipsis in laqueū ⁊c. vsq; ⁊ cum iustis nō scribātur. Jn nouo quoq; testō apti cōicaue runt digne cū xp̄o in cena. Ūn vsq; in diem resurrectionis nō comederūt. sed iudas indi gne cōicans laqueo se suspendit. Beñ. Cor pus xp̄i egrotis est medicīa pegrinantibus dicta. debilcs confortat. valētes delectat. lā guorem sanat. sanitatē seruat. Fit homo mā suetior ad correptionem: patientior ad labo rem: ardētior ad amorē: sagacior ad cautelā: fortior ad tutelā: ad obedientiam pmptior: ad gr̄arumactionē deuotior, hec ille. Sexto circa pdicamentū passionis dubitāt philoso phia ⁊ synagoga. Quō ad fractionez hostie nō frangit corp⁹ xp̄i. Nam eiusdē videt esse frangi ⁊ masticari. Sed verū corp⁹ xp̄i ē q̄ō manducat. ergo corp⁹ xp̄i est q̄ō frangit ⁊c.

Sancta mater ecclesia pmo respondet phi losophie: dicens. q̄ corpus xp̄i verū nō fran gitur. Tum quia est incorruptibile ⁊ impassi bile. Tum q̄z est totū sub qualibet pte. quod est cōtra rōnem ei⁹ q̄ō frangit. Sed fractio il la est subiectiue in quātitate dimēsiua panis sicut ⁊ alia accidētia. Et sicut spēs sacramen tales sunt sacramentuz corporis xp̄i veri. ita fractio hmōi specierū ē sacramētū dñice pas sionis q̄ fuit in corpore christi vero. Ūn fra ctio hostie ecia significat. Primo quidē ipaz diuisionē corporis xp̄i que facta est in passi one. Secundo distinctionē corporis mystici sm diuersos stat⁹. Tertio distributionē gr̄a rum pcedentium ex passione xp̄i. vt Dyoni. dicit. iij. ca. ecclesiastice hierarchie. Ūn talis fractio nō inducit diuisionē xp̄i. Sicut in na tura diuiso speculo nō frangitur imago que relucet in ipso. eriā diuiso corpore homis nō diuiditur aima rōnalis. Secūdo respondet synagoge: dicens. Licet hostia cōsecrata di uidatur in plures partes. tamen corpus chri sti manet integrū ⁊ illesum. Sicut de abrahā legitur Gene. xxij. Q̄ volens immolare filiū suū Jsaac positum super altari. nō Jsaac sed arietem iugulauit. Sic in fractiōe hostie nō corpus xp̄i frangitur. sed quātitas dimē siua. que ante consecrationē pani inerat. Jn nouo quoq; testamēto: duo discipuli cū qui bus xp̄s velut pegrin⁹ ambulauit in Emaus cognouerūt eū in fractione panis. ⁊ ipe eua. gb ocu. eoz. Septimo circa pdicamentum vbi: dubitant philosophia ⁊ synagoga. Quō idem corpus xp̄i numero sm idem esse pōt esse in diuersis locis, pura in diuersis altaris bus. Ūm locus specierū panis nō est vacu⁹. Natura em̄ nō patit vacuū. nec est ibi substā tia panis. sed est ibi solū corpus xp̄i. ergo cor pus xp̄i replet locū illū. sed oīe q̄ō repler lo cum aliquē est in eo localiter. ergo corp⁹ xp̄i est in hoc sacramēto localiter. Sancta ma ter ecclesia pmo respōdet philosophie: dicēs Q̄ corpus xp̄i nō est in hoc sacramēto sm p priuz modū quātitatis dimēsiue: sed magis sm modū substātie, oīe aūt corpus locatuz est in loco sm modū quātitatis dimensiue. in q̄tuz. s. cōmensuratur loco sm suā quanti tatem dimensiuā. Unde corpus xp̄i nō ē in hoc sacro sicut in loco: sed p modū substātie, eo. s. modo quo substātia cōtinetur a dimen sionibus. q̄ substantia corporis xp̄i succedit sube panis in hoc sacramēto. Et sicut substā tia panis nō erat sub suis dimensionib⁹ loca liter. sed p modū substātie ita nec substantia corporis xp̄i. Nec em̄ substātia corporis xp̄i ē subem illaz dimensionū: sicut erat substātia panis. ⁊ ideo panis rōne suarū dimensionū localiter erat ibi. q̄ cōparabat ad locū medi antibus ppriis dimēsionib⁹. Substātia aūt corporis xp̄i cōparatur ad locū illū mediā tibus dimensionibus alienis. Jta q̄ ecouer so dimensiones ppie corporis xp̄i compa rantur ad locū illū mediāte substantia. quod est cōtra rōnem corporis locati. Unde nullo modo corpus xp̄i est in hoc sacramento lo caliter. neq; locus ille in quo est corp⁹ xp̄i est vacuus. neq; eriā ppie est repletus substā tia corporis xp̄i q̄ nō est ibi localiter. Sz est est replerus speciebus sacramentoz q̄ habēt replere locū. vel ppter naturā dimensionuz. vel saltem miraculose: sicut ⁊ miraculose sub sistunt per modū substantie. Nam verbū vo cale ab ore loquētis vnū ⁊ solum pcedēs ad aures oīm audientiū defert. q̄ tamē ibidez remanet in corde pferentis. Eodem modo corpus xp̄i semp remanet in celo. ⁊ tñ vera

liter est in altari: ⁊ in ore oīs sumentis. Etiā lux solis cū vnica sit in plurib⁹ locis relucet. Similiter natura spēi vna exīs in: est in omni bus suis individuis. Secūdo respondet sy nagoge: dicens. Q̄ corpus xp̄i nō est in ꝫ sa cramento diffinitiue. q: tunc nō esset alibi q̄ in hoc altari: vbi cōficit hoc sacramentū. cuz tamē sit ⁊ in celo in ꝓpria specie. ⁊ in multis aliis altaribus sub spē sacramēti. Neq; etiaz est in hoc sacramēto circūscriptiue q̄ nō est ibi sm cōmensuratione ꝓprie quātitatis. Q̄ aūt nō est extra sup ficiē sacramēti: nec est in alia ꝑte altaris. nō arguit q̄ sit ibi diffinitiue: vel circūscriptiue. Sed q̄ incepit ibi esse p cō secratione ⁊ cōuersionem panis ⁊ vini. Mo ⁊ius cū simile hēat Nume. xi. Q̄ deus acce pit de spū moysi ⁊ dedit. lxxij viris. nec tamē priuauit moysen spū. Etiā. iiij. Reg. v. dicit. q̄ Helyseus exīs in cella: erat pñs i via qñ Gyezi puer suus accepit vestimenta ⁊ talē ta a Naamā curato a lepra. Jn nouo quoq; testamēto habetur. q̄ idem suppositū nume ro filij dei erat in celo i sepulcro: ⁊ in inferno post passionē ei⁹. Octauo circa pdicamen tum qñ: dubitant philosophia ⁊ synagoga. Quomō nō cōsumitur corp⁹ xp̄i. cū tñ conti nue fideles cōcipiant: ⁊ manducēt ipsum. Ūn vr dicit Jnnocē. iij in quadā decretali. X ps tunc tale corp⁹ dedit discipulis q̄le habuit. si xp̄us in cena habuit corpus passibile ⁊ mor tale. ergo corpus passibile ⁊ mortale discipu lis dedit. Sed tale corpus tandē cōsumitur cū manducāt. q̄ ⁊c. Sancta mater ecclesia pmo respondet philosophie: dicēs. q̄ idē ve rum corpus xp̄i erat: q̄ō a discipulis tūc in ꝓ pria specie videbatur ⁊ in specie sacramēti in mebatur. Nō aūt erat impassibile sm q̄ in ꝓ pria specie videbatur. q̄nimo erat passioni pa ratum vñ nec ipm corpus q̄ō in specie sacra menti dabat impassibile erat. impassibili tñ mō erat sub specie sacramēti q̄ in se erat pas sibile. Sicut em̄ visio recrit cōtractū corporis q̄ videt ad circūstantiā mediū visionis. ita passio recrit cōtractū corporis: q̄ patitur ad ea q̄ agūt. Corp⁹ aūt xp̄i sm q̄ est sub sacra mento nō cōparat ad ea q̄ circūstāt median tib⁹ ꝓpriis dimensionib⁹ q̄bus corpa se tan gunt: sed mediātib⁹ dimensionib⁹ spēruz pa nis ⁊ vini. ⁊ iō spēs ille sunt q̄ patiūtur ⁊ vi dent: ⁊ cōsumūtur nō aūt ipm corp⁹ xp̄i. Si cut em̄ ab vna sola candela infinite candele accendūtur. nec tñ lumē pme ꝛsumit: eriā a lie tm̄ hñt de lumie sicut pma eodē mō ē bie.

Secūdo rñdet synagoge dicēs. q̄ corp⁹ xp̄i ex diuturnitate māducatiōis nō cōsumit. sic nec lechitus olei: nec ydria farine defecerunt p tres annos ⁊ dimidiū de qua comederunt Helyas: vidua sareprana ⁊ fili⁹ ei⁹. vt dr iij. Reg. xvij. Jn nouo quoq; testō: sepē panes suffecerūt. iiij. milib⁹ hoim. ⁊ tñ supfuerūt ses prem sporte fragmentoz. vt dicit Mar. vij.

Nono circa pdicamentū Situs: dubitabāt philosophia ⁊ synagoga. quō corp⁹ xp̄i in ce lo taz subito descēdat in hostiā sup altari. cū sit tanta distantia vtriuslibz ab altero. Dicē em̄ ambro. li. de sacramētis. Q̄ illud sacramē tum xp̄i sermo ne ꝓficit. Sz sermo xp̄i succes siue pferf. q̄ hec cōuersio sit successiue. Sā cta mater eccl̄ia rñdet pmo pbie: dicens. Q̄ hec cōuersio est instantanea. Primo quidez. q: suba corporis xp̄i ad quā terminat ista cō uersio. nō suscipit maius nec min⁹. Secōo q: in hac cōuersiōe nō est aliqō subem qō succes siue ꝓparet. Tertio q: agit infinita virtute dei Nam in vltio instāti. platiōis verboz fit illa cōuersio tūc cū cōplet verboz significatio. q̄ est efficax in sacroz formis. Sicut em̄ lux se vbiq; diffūdit in instanti: ⁊ oculi subito in ruet celū: cū tñ sit maxima distātia inter ea. sic est in hoc sacramēto. Tertio rñdet syna goge: dicēs. q̄ exemplū hui⁹ habet Danielis xiij. de Habacuc. b. qui portat⁹ fuit ab angelo in ictu oculi a Judea in babyloné: ⁊ cibato da niele in monūto ipm reposuit in Judeā. Jn no uo quoq; testō dr q̄ pres corpoz humanoz fuīt in diuersis ptib⁹ mūdi diffse. ⁊ tñ in mo mento diuina virtute erit resurrectio corpoz vr habetur. i. Cor. xv. Decimo circa pdica mentum habitus: dubitāt philosophia ⁊ sy nagoga. quō nō apparet xp̄us in habitu glo rie in hoc sacramēto sicut est in celo. Cū ha bitus glie sit vna de dotib⁹ corpis glorificati. ⁊ xp̄s post resurrectionē habuerit corp⁹ gloz ificatū. videt q̄ in habitu gliose claritatis de beat apparere sub hoc sacramēto. Sancta mater ecclesia primo respondet philosophie dicens. Q̄ corpus christi non potest in pro pria specie videri nisi in vno loco. Unde cuz videatur in propria specie ⁊ adoretur in celo Jdeo sub propria specie non videtur in hoc sacramento sicut lux solis non potest videri ab oculo debili. quoniā excellens sensibile po situm supra sensum eorumpit sensum. vt dr iij. de aīma. Secūdo respondet synagoge:

dicēs q̄ etiā de⁹ nō apparuit in forma glie
suc. Nam in colūna ignis de nocte ⁊ in colū
na nubis de die p̄cedebat pplm̄ quē eduxit
de egypto. Similiter in forma nubis opie
bat tabernaculū testimonij. Uxor aūt Ada
ne dubitauit mori q̄ viderat dīm. In no
uo quoq; testamēto apparuit xp̄s post re
surrectionē suaz discipulis ⁊ Thome. ⁊ nō
in habitu glie. q̄ nō sustinuissent. sicut nec
in transfiguratione. Et sic p̄z q̄ caro xp̄i ve
re est cibus cōfortatiu⁹ metis ⁊ corpis nr̄i.
hic p̄ gratiā: rādem per gloriam. Amen.

Jn festo sci Barnabe apli. Sermo. xxxvij.

Octis ciuis sanctorū Eph. ij. ⁊ in epla p̄ntis solēniratis. Octus Aug⁹. li. x. de ciuita. dei dicit sic Nos ⁊ brī vna ciuitas sum⁹ dei. cui⁹ vna pars in nobis pegrinat. pars etiā illis opitulat. Sup quo talem moueo qōnem. vtrū octus Barnabas virtute summe caritatis meruit ascribi ciuis superne ciuitatis. ad istam qōnem rīdent duo doctores noui testamēti. Primus est octus Aug⁹. sup p̄s. liij. dicēs sic. Duas ciuitates faciūt duo amores. Nempe facit amor dei. Babyloniā facit amor seculi. Interrogat g̃ se q̄libet q̄d amet. ⁊ inueniet vbi sit ciuis. ⁊ si inueneret se ciuē Babylonie extūpet cupiditatē plāteat caritatē. Si aūt inuenerit se ciuē hierusalē colat caritatē. speret libertatē. hec ille

Secūdus est scūs Tho. quotliber de virtutibus in cōi. q. iij. art. i. dicēs sic. Octus dicit viij. politicoz. q̄ ad hoc q̄ alijs sit bonus politicus. requritur q̄ amet bonuz ciuitatis. Sicut aūt homo inq̄tum admittit ad participandum bonū alicuius ciuitatis efficit ciuis illius ciuitatis. ⁊ cōpetit ei virtutes q̄dam ad operandū ea q̄ sunt ciuiū ⁊ amandum bonū ciuitatis. Jta cū homo per diuinā gr̃am admittit in participatiōe celestis ciuitatis: que in visione ⁊ fruitione dei cōsistit. fit qua si ciuis ⁊ socius illius brē societatis q̄ vocat celestis hierlm. ꝑm illud Eph. ij. Estis ciues sanctoz ⁊ domesti dei. Unde homini sic ad celestia ascripto: cōpetūt quedam virtutes gratuite: q̄ sunt virtutes infuse. ad quarū debitā operationē p̄requirit amor boni cōis totī societatis. quod est bonum diuinū. qui est beatitudinis obiectū. Amare autem bonū alicuius ciuitatis contingit dupliciter. Uno modo vt habeat. Alio modo vt conseruetur. Amare aūt bonū ciuitatis vt habeatur ⁊ possideatur non pertinet ad virtutem politicam. sed ad quandam ty̆rannicam. Tyrannus amat bonū ciuitatis vt ei dñetur. quod est magis amare seipsum q̄ ciuitatez. Sibi em̄ ipsi hoc bonū cōcupiscit non ciuitati. sed amare bonum ciuitatis vt cōseruet ⁊ defendat. hoc ē vere amare ciuitatē quod bonū politicum facit. intantū q̄ aliqui propter bonū ciuitatis cōseruandū vel ampliandū se periculis mortis exponant. ⁊ negligant priuatum bonum. Sic ergo amare bonū quod a beatis participatur vt habeat vel possideatur: non facit hoīem se bene habētem ad beatitudinem. quia etiā mali illud bonū cōcupiscunt. Sed amare illud bonum ꝑm se vt permaneat ⁊ diffundatur ⁊ vt nihil cōtra illud bonū agat. hoc facit hominē bene se habentez ad illam societatem beatoz. Et hec est charitas qua ds deū ꝓpter se diligit. ⁊ primos qui sunt capaces beatitudinis: sicut seipsuz ⁊ que repugnat omībus impedimētis beatitudinis ⁊ in se ⁊ in alijs. Unde nunq̄ pōt esse cū peccato mortali q̄ est beatitudinis impedimentū. Tres aūt gradus possumus cōsiderare in caritate. Deus em̄ maxime ꝑ pter seipsum est diligēdus. Sūt em̄ quidaz q̄ libēter vel sine magna molestia separant̄ a vacatiōe diuīe ꝓtēplatiōis: vt terrenis negocijs implicent. ⁊ in his vel nihil vel modicū caritatis apparet. Quidā vo intrū delectant in vacatōe diuīe ꝓtēplatiōis q̄ eā de se nolūt: etiā vt diuīs obsequijs mācipētur ad salutē ꝓximoz. Quidā vo ad trū culmē caritat̄ ascēdūt q̄ etiā diuinā ꝓtēplationē. libet in ea maxime delectent: ꝑtermittūt. vt deo seruiāt in salutē ꝓximoz. ⁊ hec pfectio in Paulo apparuit q̄ dicebat. Ro. ix. Optabā anathema. i. separ⁹ esse a xp̄o ꝑ fratrib⁹ meis. Et Phil. i. Desideriū hīs dissolui ⁊ cū xp̄o eē multo magis melⁱ⁹. ꝑmanere aūt in carne: necessariū ꝓpt̄ vos. ⁊ hec pfectio ē ꝓprie apl'oz q̄ ꝑ tuēda salute aliox iustitiā rue. Uñ significant̄ p angelos in scala Jacob. ascēdentes q̄dem p ꝓtēplationē. descendentes vo p sollicitudinē quā de salute xp̄i ꝑ ximoz gerūt. hec Tho. Octus Barnabas fuit oibus speculū sanctitatis ⁊ exēplar religiosis. ⁊ in oīi ope suo virilis ⁊ strennus. omni moz bonitate cōspicuus. oīi gratia spūssancti plenus ⁊ omni virtute ⁊ fide p̄clarus. Unde Actuū. xi. dicitur. Barnabas erat vir bonus plenus spiritusancto ⁊ fide ideo est is ciuis sanctoz.

Est is ciuis sanctoz.
Salutari conuersione.
Supernali edificatione.
Singulari conuersatione.
Doctrinali eruditione.
Spirituali perfectione.

Primo octus barnabas est ciuis sanctoz. salutari cōuersione. Unde Act. iiij. dr. Joseph aūt qui cognominatus est Barnabas ab apl'is q̄ est interpretatū filius cōsolationis. leuites cyprius gñe cuz habueret agrū vendidit illū ⁊ attulit pretiuz ⁊ posuit ante pedes apl'oz. Nam amor dei nō deserit hoīem in p̄cīo lapsum. ſ circa ipsum oīdit quattuor. Primo suā potentiā dum a pcō ipsum liberat. offensa em̄ nō nisi p dilectionez tollitur: ſ per p̄cīm mortale hō offensam dei incurrit. Dicit em̄ q̄ deus p̄cōres odit in ꝑtuz vult eos ꝑuare vltimo fine quē his quos diligit ꝓparat. idco hō nō resurgit a pcō nisi per gr̃am dei per quā recuperat amicitia dei. Esa. xliij. Ego sum q̄ delco iniq̄tates tuas ꝓpter me. Et p̄s. Remisisti iniquitatē plebis tue: opuisti oīa p̄ccata eoz. Secūdo suā sapiam: dū vnū p̄ccatū sine alio non remittit. Uñ Aug⁹. li. de puīa. Sunt plures quos peniteat peccasse: ſ non oīno reseruāres sibi q̄dam in q̄bus delectent. non aliaduerrentes dīm simul mutum ⁊ surdū a demonio liberasse. Per hoc docens nos nunq̄ nisi de oībus posse sanari. Nā q̄daz impietas infidelitatē ē ab illo q̄ iust⁹ iustitia est: dimidiā sparevenia hūille

Tertio suā misericordiā. dū non est p̄cīm taz graue q̄d nō remittat. Unde Joel ij. dr. Benignus ⁊ misericors est ⁊ multe misericordie: ⁊ p̄nestabilis sup malicia. Uincere aūt deus ab hoīe: si homo veller peccatum delere: quod deus delere non vellet. sed hoc repugnat diuīe misericordie. Que dic Eze. xviij. Omniū iniquitatū eius quas operatus est: non recordabor amplius. Tāta em̄ est dei misericordia q̄ nemo desperare debet de venia. Primo non peccati infectōe dum xp̄s in cruce p Adam ⁊ semine suo patitur. Secundo non peccati cōtagione duz deus peperit. Niniuitis simul inuoluris.

Tertio non peccati magnitudine obiecti ua. dum Petrum blasphemū ⁊ negantem xp̄s respexit. Quarto nō peccati magnitudine intensiua. dum Paulo membra laniā tem xp̄us de celo conuertit. Quinto non p̄cōz publicatione dum Matheū euangelistaz fecit: publicanū in rēplo iustificauit: in domo Zachei habitauit. cum publicanis ⁊ p̄cōribus mādducauit. Sexto nō peccatorum palliatione. duz David cōfitenti culpā suam pepercit. Ezechie flenti vitā indulsit. Nabuchodonosoz cognoscēti pristinam dignitatem restituit. Septimo nō ꝓpter desperationē ꝓmissam correptionē nō seruando dum Pharaonē ⁊ egyptū sepe a plagis liberauit. Octauo non p̄cōz recidiuatione dū pplm̄ in deserto pcā remisit. ⁊ Petro legem tradidit: vt quotiens ds peccauerit totiens dimittat. Nono non p̄cōz turpitudine. duz deprehensam in adulterio absoluit

Decimo nō p̄cōz multitudine. dū a magdalena. vij. demonia expulit. Undecimo nō p̄cōz longa ꝓtinuatione. dū latroni paradisum tradidit. Duodecimo nō instrumētoz ⁊ tēporis ad pniam ꝓpatione. dū coz cōtritū sine lingua. sine sensu. sine tēpore. deus nō despicit. vt dicit psal. Hec sunt signa misericordie dei acceptāris p̄cōres ad gr̃am.

Quarto suam ꝓuidentiaz. dum p̄cōri infundit cōstantiam ad virtutē ⁊ penitentiā. cuius firmitatis ⁊ cōstantie in cōuersione salutari sunt quattuor signa. Primo elegit ꝓtenere res ꝓprias tpales: ne deū offendat. vñ ꝓpter vitandū scandalū vel turbationē hoīum suo dz cedere. ꝑm illud Matth. v. qui angariauerit te mille passus vade cū eo alia duo. ⁊ q̄ abstulerit tibi tunicā da ei ⁊ pallium. Secūdo eligit patriā ⁊ parētes deserere sicut fecit Abraam. Gen. xij. Tertio elegit ꝓpt̄ bonū delecrabile pene se subijcere. sicut fecit Joseph nolens vxori phutifaris consentire. Gen. xxxix. Quarto elegit mori succūbere. sicut fecit Susanna. Dani. xiij. Beatus barnabas cōuersus ad xp̄m dolvit de culpa. sperauit de venia. satisfecit de offensa despexit terrena. pfecit in gratia Unde glo. Act. ij. dicit. Destituendū ꝓbat. qō tāgere deuitat. ⁊ docet calcandū esse aurum qō gressibus apostoloz subdit.

Secundo octūs Barnabas est ciuis sanctoz supernali edificatiōe ad quā cōcurrit ꝓcipue quattuor. Prio fundamentuz veritatis obiectiue. i. veritas prima. Aliāt em̄ est primū in virtutib⁹ dirēcte per qō. i. ad deū accedit. Primus aūt accessus ad deū est per fidē. ꝑm illud Heb. xi. Accedentē ad deum oportet credere. Et sic

fides ponit fundamentū supnalis edificij. Ordinata em̄ virtutū cōgregatio per quandam similitudinē edificio cōparat. in q̄bus illud q̄ est primū in acquisitione virtutuz: fundamento cōparat q̄ primū in edificio iacet. ⁊ hoc est p̄mus lapis xp̄s aut qui est petra est tale fundamentū p̄m illud apli. i. Cor. iij. Fundamentū aliud nemo p̄t ponere p̄ter id q̄ positum est q̄ ē xp̄s iesus. q̄ q̄dem positū fuit a Petro. dicēte Mat. xvi Tu es xp̄s filius dei viui: ⁊ subdit. Super hanc petrā edificabo ecclīam meā. Secūdo fundamentū xp̄ianis subiectiue. s. humilitas. Nam si acciptat fundamentuz p̄fundo terre super quo ponit p̄mus lapis. sic humilitas est fundamentū spūalis edificij. quasi remouens im̄pedimentū edificio. Inc uantum. s. expellit superbiā: cui deus resistit: ⁊ p̄bat hoiem subditū ad suscipiendū influxuz diuine gratie. put cuiusq; inflationē superbie. Unde dicit Jaco iiij. Superbis deus resistit: humilibus aūt dat gr̄am. Et Aug⁹. li. de verbis dñi dicit. Cogitas magna fabricā cōstruere celsitudinis, de fundamēto p̄us cogita humiliatis. Manet xp̄s precipue nobis cōmendauit: q; per hāc maxime remouetur impedimentū humane salutis: q̄ p̄sistit in hoc q̄ homo ad celestia ⁊ spūalia tēdat: a q̄b⁹ impedit: dū in terris magnificari studet. Et ideo dñs vt impedimēto salutis auferret. exterioz̄ celsitudinē contēnendā. p̄r humiliatis exempla mōstrauit. Un Aug⁹. lib. de vera religione dicit. Tota vita xp̄i in terris per hoiem quē suscipere dignatus est disciplina moz̄ fuit: precipue humilitatē suam imitandā p̄posuit dicēs. Discite a me q; mitis sum ⁊ humilis corde. Et Greg. in pastorali dicit. q̄ argumentū redēp̄cionis nostre inuentū est humilitas dei. Et sic humilitas dicit spūalis edificij fundamēti. Tertio fundamentū virtutis firmatiue. inquantū remouet impedimentū credendi. ⁊ sic fortitudo dr̄ fundamentū: in q̄ruꝫ remouet inordinatū timoz̄ impedientē fidē. Unde super illud Luce xi. Dico vobis amicis meis Dicit glo. q̄ fortitudo est fidei fundamētū. Nam sicut in fundamento edificij materialio p̄nunt lapides solidioz̄es: sic et in fundamēto edificij spiritualis ponit fortitudo. Sm illud Greg. in mor. l. vt habef. xxiiij q. i. ca q; ex sola ecclesia catholica veritas cōspicitur apud se esse locum dñs perhibet. de q̄ videat. In petra moyses ponit vt dei faciē p̄cipiatur. q; nisi quis fidei soliditatē tenuerit diuinaz̄ p̄sentiam non agnoscit. hec ibi

Quarto fundamentū virtutis connexiue Nam ad rōnem fundamenti non solū requritur q̄ sit primū: sed etiam q̄ sit alijs partibus edificij cōnexū. nō em̄ esset fundamētum nisi ei alie partes edificij cohererent. Connexio aut̄ spūalis edificij est per caritatem. Sm illud. Col. iij. Super oīa caritatem habete que est vinculū perfectionis. ⁊ ideo fides sine caritate fundamētū esse nō p̄t: q; fides informis nō est fundamentuz sed fides formata. sicut dicit in glo. i. Cor. xiij. Format autem fides per caritatē. Un Aug⁹. li. de correptiōe ⁊ gr̄a. vt habetur de pnia dist. ij. ℌ hec ita caritas. dicit sic. Firmū fundamentū dei stat immobile habens signaculū hoc. scit em̄ dñs qui sunt ei⁹ boz̄ fides que p̄ dilectionez operat. p̄fecto aut oīno nō deficit: aut si qui sunt quoz̄ vita deficit: reparant anteqū vita finiat ista ⁊ delera iniquitate que intercurrerat vsq; in finem perseuerantia deputat. hec ibi. Beatus Barnabas fidei xp̄i veritatē magna stabilitate: humilitate. atq; caritate predicauit. Un Act. xiiij. dicit. Turbe q̄ erant in lystris vocabāt Barnabam Jouem. ⁊ Paulū mercurium. Sacerdos aūt Jouis qui erat ante ciuitatē thauros ⁊ coronas ferens ante ianuas cuz pplis volebat sacrificare eis. q̄ vbi audierunt apli Barnabas ⁊ Paulus scissis tunicis suis exilierūt in turbas clamantes ⁊ dicentes. Viri quid hoc facitis? Et nos mortales sumus similes vobis homines annunciantes vobis ab his vanis conuerti ad deū viuū qui fecit celum ⁊ terram ⁊c.

Tertio beatus Barnabas

est ciuis sanctoz̄ singulari cōuersatione. Un Prouer. xviij. dr̄. Uir amicabilis ad societatē magis amicus erit q̄ frater. Societas em̄ ⁊ conuersatio p̄cipue est vitanda. p̄s. Cū peruerso peruerteris. q; ppter p̄cm vni⁹ q̄q; tota societas p̄clitat̄. vt p̄s q̄druplici exēplo

Primū est de pplo dei ppt̄ p̄cm Nachor. tpe Josue. vt hr̄. xxiij q. ij. c. si ea. ⁊ c. si eccl'ia Et Moyses multos iussit occidi ppter societatē idolatrie. vt hr̄. xxiij. q. iiij c. q̄d crudele. Secūdū est de Saule. i. q. iiij ℌ Cōtra dñs ad moysen erīā de Jona ibidē. Tertiū ē de Juda xxiij. q. i. c. nō turbat. Quartū ē de Petro ⁊ Anania. xxiij. q. iij. c. q̄d xp̄s Et de Paulo q̄ tradidit hoiez sathane. xxiij. q. iij. ca. q̄d crudele. hec aūt societas malozz̄ est vitanda quo ad participationē p̄cozz̄. xxiij. q. iij c. ecce inquiūt ca. a malis. ca. recedite. Societas aūt bonoz̄ semp appetēda est. p̄sal. Cū sancto scūs eris: ⁊ cū viro innocente innocens eris. ⁊ cū electo electus eris Ad hanc aūt societatē exigunt quattuor q̄ ponit paulus. ij. Cor. i. dicēs. In simplicitate ⁊ sinceritate dei ⁊ nō in sapia carnali. sed in gratia dei cōuersati sumus in hoc mūdo.

Primū est q̄ habeant planā ⁊ innocentē conuersationē. ideo dicit in simplicitate. Secundū est q̄ in oīb⁹ que faciūt habeant respectuz ad deū. ideo dicit in sinceritate dei

Tertiū est q̄ querant eōem ⁊ non p̄priaz voluntatem. ideo dicit. non in sapientia carnali. Sapiētia em̄ carnalis ē qua homo sapiens sibi videt. Quartū est q̄ oīa ista a dei gratia recognoscant. ideo dicit. sed in gratia dei. Beatus Barnabas spreta conuersatione infideliuz a xp̄o baptizatus per apl̄os. ⁊ in euāgelio xp̄i eruditus p̄uersat⁹ est cū aplis. Unde Act. xi. dicit. Profect⁹ est aūt Barnabas Tarsum vt q̄reret Saulum. quē cū inuenisset perduxit Anthiochiā ⁊ annū totū conuersati sunt in ecclesia: ⁊ docuerunt turbā multam ita vt cognoiarētur primū Anthiochie discipuli xp̄iani ⁊c.

Quarto beatus Barnabas

est ciuis sanctoz̄ doctrinali eruditione Unde dicit. Mat. vlti. Euntes docete oēs gentes. ad quā exigunt quattuor. Primo magna auctoritas. Nemo em̄ debet mittere seipsum sed vocatus a deo. Non oēs habent officiū predicandi: sed tantū qui a domino ad hoc eliguntur. Si qui autem se dicant inuisibiliter missos probare debent hoc per miraculoꝝ operationem: vel per sacram scripturam. vt habetur extra de hereti. ca cum ex iniūcto. beatus Barnabas nō misit seipsum ad predicandū. Sz̄ p̄mo fuit missus a spū sancto. Act. xi. Dixit spūs sanctus apl̄is. Segregate mihi Barnabā ⁊ Saulum in opus ad q̄d assumpsi eos. Secundo fuit missus a toto apl̄oz̄ collegio. vñ subditur. tunc ieiunantes ⁊ orantes imponentesq; eis manus dimiserūt illos. Tertio fuit missus a totius ecclesie vniuersali cōcilio. Unde legit Act. xv. q̄ Jacobus episcopus Hierosolimitanis scripsit fratribus qui erant Anthiochie: diceus. Placuit nobis collectis in vnū eligere viros ⁊ mittere ad vos cum charissimis nostris Barnaba ⁊ Saulo ⁊c. Quarto fuit missus tanq̄ p̄pheta domini: quia ꝓpheticc spiritu claruit. cum esset plenus spiritusancto ⁊ fide. vt dicitur Actuz xi. Secundo magna veritate. Unde legitur. Act. xv. q̄ cum quidaz iudei ad fidem conuersi dicerent q̄ non sufficiebat fides sine lege Moysi. Paulus ⁊ Barnabas viriliter restiterunt: ⁊ constanter veritatem euangelicam predicauerunt. ⁊ contra illum errorem litteras ab apl̄is impetrauerunt. Tertio magna firmitas. cum enim iudei his q̄ dicebant a Paulo ⁊ Barnaba contradicerent: isti constanter dixerūt. Vobis oportebat primū predicari verbū dei. sed quoniā repellitis illud ⁊ indignos vos facitis ⁊ iudicatis vite eterne: ecce cōuertimur ad gētes. Sic em̄ precepit nobis dñs Act. xiij. Quarto magna virtuositas. Multos em̄ conuertit ad fidem. Actuū. xiij. Sequuti sunt multi iudeoꝝ ⁊ colentiuz̄ aduenarum Paulum ⁊ Barnabam qui loquentes suadebant eis vt permanerent in gratia dei Audientes autez̄ gentes: gauisi sunt. ⁊ glorificabant verbum dñi ⁊ credidcrunt quotquot erant preordinati ad vitam eternā.

Quinto beatus Barnabas

est ciuis sanctoz̄ spiritali perfectiōe. Sunt autem quattuor signa perfectionis que fuerunt in ipso. Primum est mentis exultatio. Unde dicitur. Actuū. xi. Miserūt Barnabam vsq; Anthiochiam. qui cuz̄ peruenisset ⁊ vidisset gratiam dei gauisus est: ⁊ hortabatur omnes p̄pposito cordis permanere in domino. Secundus est corporis mortificatio. Unde dicitur. Actuz̄ xiij. Erant autem in ecclesia que erat Anthiochie prophete ⁊ doctores. in quibus Barnabas ministrantes domino ⁊ ieiunantes

Tertium est miserorum benigna compassio. Unde dicitur. Actuz̄ xi. In his autem diebus superuenerūt ab Jerosolymis prophete Anthiochiam. Exurgens autem vnus ex eis nomine Agabus. significabat per spiritum famem magnam futuram in vniuerso orbe terrarū que facta ē sub Claudio. Discipuli aūt̄. pur quisq; habebat proposuerūt in ministerium mittere habitantibus in Judea fratribus: q̄d ⁊ fecerunt mittentes ad seniores per manus Barnabe ⁊ Sauli. Et sic floruit elemosyna temporali que consistit in necessariorum subministra-

tione. Similiter floruit elemosyna spūali q̄ est in offense dimissione quando Johanni q̄ cognominabatur Marcus offensam dimisit. Cū em̄ hic Jobes marcus discipulus Barnabe ⁊ pauli eos reliquisset rediēs ⁊ penitēs a Barnaba est iterū in discipulū assumptus vt dr̄ Actuū. xv. Quartū est aduersor̄ persecutio. Dec. xv. Cū charissimis nostris barnaba ⁊ Paulo hominibus q̄ tradiderunt animas suas p nōie Jesu xp̄i. Cuz em̄ pueniss̄et Cyprus ⁊ multos infirmos sanasset suppositio illis euangelio sancti Mathei. qō secū defe-rebat tandem er icns inde perueniens Paphum. maledicens q̄ templo ꝓpter insolēcias viror̄ ⁊ mulierū qui nudi currebāt sua festa celebrāres. nouissime deuenit salaminaz vbi peracto martyrio felicē spūs ōnio reddidit. propter qō factus est ciuis sanctorum in regno celorum. Amen.

In natiuitate sancti Johannis baptiste. Sermo. xxxviij.

Uisputas puer iste

q erit: Luce. i. ⁊ in euangelio p̄senti solennitatis. Beat⁹ August. sermone. xij. de natiuitate sancti Joh. baptiste. dicit sic. Sanctū Joh. baptiste natalē hodie celebramus. Qua p̄mus re proposita occurrit questio nō p̄terecunda. Quare natalez quo est ortus ex vtero Johanes: potius celebramus q̄ cuiuslibet apostoli vel martyris: vel patriarche vel ꝓphete. Si interrogamur quid respondebimus? Q̄tuz mihi videt: q̄tū meariū viriū mediocritate occurrit. Hec causa est. Discipuli dn̄i nati ⁊ p etatis accessum ad annos capaciores ꝓducti in discipulatū assumpti sunt ⁊ illoz fides postea dn̄o adhesit. sed nullius eoz natiuitas dn̄o militauit. Recordemur ꝓphetas. recolamus patriarchas. Nati sunt vt homies etatis accessu impleti spiritusancto ꝓphetauerunt xp̄m. Nati sunt vt postea ꝓphetarēt. Jobes autē dominuz xp̄um ipsa natiuitate sua ꝓphetauit. Hec ille. Et lib. l. Omel. omel. xv. dicit sic. Deniq̄ ḋa in magno sacramēto natus est Johānes ipsi⁹ solius iste eccl̄esia natalez dīe celebrat ⁊ natale dn̄i celebratur. sed tanq̄ dn̄i. Date mihi alium seruū ꝑter Jobem inter patriarchas. inter aplos, cui⁹ natalez dīe celebrat eccl̄esia xp̄i. Passionū dies plurimis seruis celebramus. natiuitatis die nemini nisi iobi. h̄ ille.

Sciendū q̄ ꝓnoiati in veteri testō anteq̄ nati: fuerunt septē. Primus fuit Jsaac. Un Ben. xv. dixit angelus ad abrahā. Qui egredi-et de vtero tuo ipsum habebis heredem.

Secūdus fuit Jsmael. Un Ben. xij. dixit angelus dn̄i ad Agar. Cōcepisti ⁊ paries filium: vocabisq̄ nomē eius Jsmael. Tertius fuit Samson. Un Judic. xiij. Angelus dn̄i apparuit vxori manue. ⁊ dixit ad eā. Sterilis es ⁊ absq̄ liberis: sed cōcipies ⁊ paries filiū vocabisq̄ nomen eius Samson. Quartus fuit Josias. Un. iij. Reg. xiij. Vir dei prophe ta addo venit de iuda in sermone domini in Bethel. ⁊ exclamauit ꝓtra altare. ⁊ ait. Altare altare. hoc dicit dn̄s. Ecce filius nascet domui Dauid Josias nomie tō. Quint⁹ fuit Cyrus. Un Esa. xly. Hec dicit dn̄s xp̄o meo Cyro cuius apprehendi dexteram. Sextus fuit Agag. Numeri. xxiiij. Dixit Balaā. extollet ur ꝓpter Agag rex eius ⁊ auferet regnū eius. Septimus fuit Jeremias. Un Jere. i. Dixit dn̄s. priusq̄ te formarez in vtero noui te. ⁊ anteq̄ exires de vētre sanctificaui te.

Quare aut̄ fuerūt prenomiati rō est, quia inveteri testō nullus fuit ꝓnoiatus nisi vt q̄ fuit ꝓmotor salutis vltis, aut quia speciale remouit impedimentū. Nā Jsmael ꝓnoiatur: quia fuit ꝓcursor Jsaac. in qua persecutione magis claruit virtus Jsaac. ⁊ in hoc fuit Isaac saluatoris figura. Samson ꝓnominatur. quia noie ⁊ actu fuit saluatoris figura. Josias religione ⁊ opere ꝓtestendit saluatorez. Cyrus fuit liberator ꝑsarū a babylonica captiuitate. Agag fuit causa trāslationis regis Saul. in quo significabat regni veteris in regnum xp̄i trāslationē. Jeremias aūt prefigurauit sanctificationē p xp̄m fiendā. s. p ei⁹ passionē. sm illud Heb. vlti. Jesus vt sanctificaret p suū sanguinē ꝑplm extra portā passus est. quā quidē passionē Jeremias verbis ⁊ mysterijs apertissime ꝓnūciauit. ⁊ suis passionibus expressissime ꝓfigurauit. In nouo aūt testō prenoiatur Jobes baptista ⁊ sanctificatur in vtero. Unde Luce. i. ca. dixit angelus Gabriel. Ne timeas Zacharia qm̄ exaudita est oro tua. ⁊ Helizabeth vxor tua pariet tibi filiū ⁊ vocab nomē ei⁹ Jobes ⁊ spū sancto replebitur adhuc ex vtero matris sue. quia figurabat xp̄m p baptismalem sanctificationem. i. Cor. vi. Sed abluti estis. sed sanctificati estis. Ad quem quidē baptismū Joh annes suo baptismo homies ꝓparauit. Et qui a vniuersi homines attendentes ad predicationez eius extimabant illū magnū

in Israel futurū mirabant dicentes in eius natiuitate. Quis putas puer iste erit?

Quis putas puer iste erit.
Sua annunciatione.
Sua conceptione.
Sua generatione.
Sua religione.
Sua reuelatione.
Sua predicatione.
Sua cōmendatione.
Sua cōsummatione.

Primo puer iste scz btūs

Johānes erit glorios⁹ in sua annūciatiōe Sciendū q̄ cum deus sit ipsa essentia bonitatis vnūq̄q̄ est deo attribuendus sm̄ sui oprimū. Oprimū autem in oīni genere ⁊ cognitiōe practica: qualis est rō gubernationis. in hoc cōsistit q̄ particularia cognoscant in q̄bus est actus. sicut medicus optimus est qui scit ⁊ cōsideat nō solū vniuersalia: sed etiā q̄ potest cōsiderare minima particularia. ⁊ idem ꝓz in ceteris. Unde oportet dicere q̄ deus omniū etiā minimoz habet rōnem gubernatiōis. Et hoc ꝓpter duo

Primo rone sue dignitatis. nam nō solus pertinet ad perfectionē terreni regis q̄ exercitores habeat sue gubernationis: sed etiā ad regis dignitatē. q̄ ex ordine ministrorū potestas regia redditur preclarior. Secundo ratione causalitatis. Nam cū per gubernationem res q̄ gubernantur sint ad perfectionē deducēde. tanto erit gubernatio perfectior q̄to maior ꝓfectio a gubernante reb⁹ gubernatis cōicatur. Maior autē perfectio est q̄ aliquid in se fit bonū ⁊ etiam fit aliis causa bonitat: q̄ si esset solūmodo in se bonum. Et ideo sic deus gubernat res vt quasdaz aliarū in gubernando causas instituat Sicut si aliq̄s magister suos discipulos nō solum scientes faceret. sed etiam aliorū doctores. Unde si solus deus gubernaret subtraheret ꝓfectio causalis a rebus ⁊ non totus fieret per ynū q̄ fit per multa. Jdeo ad gubernationē eccl̄ie sancte assumpsit deus ydoneos ministros. s. patres veteris ⁊ noui testamenti simul cum angelis. Inter quos precipuū elegit Johānem baptistam. cuius annunciatio est mirifica quadrupliciter.

Primo ex parte persone annūciantis. nā ab eodē angelo fuit prenūciatus quo ⁊ xp̄s sc̄s a Gabriele, Luce. i. Apparuit aut̄ Zacharie angelus dn̄i stans a dextris altaris

incensi ⁊ ait. Ne timeas Zacharia qm̄ exaudita est oratio tua: ⁊ Elisabet vxor tua pariet tibi filiū ⁊ vocabis nomen eius Johānes Ego em̄ sum Gabriel qui asto ante dn̄m: ⁊ missus sum loqui ad te: ⁊ hec nūciare tibi ⁊ euangelizare. Super quo Petrus damian⁹ in sermone dicit sic. Pensemus vir iste q̄n̄ ꝑ petrydamiano
meniat qui ⁊ a ꝓphetis ante predictus. ⁊ ab eodem quo dn̄s angelo nūciatus. Et Ambrosius in sermone dicit sic. Dic est cuius per angelum gabrielē prenunciat natiuitas nomen ⁊ meritum. Secundo ex parte tēporis cōuenientis. Nam solus pontifex intrabat in sancta sanctoz. Septimus em̄ mēsis quasi totus erat apud iudeos solēnis sicut ⁊ septimus dies. In prima em̄ die septimi mensis erat festum tubarum in memoriam liberationis Jsaac quādo Abraam inuenit arietē herentē cornibus: qō representabant per cornua quibus buccinabāt. Erat em̄ festus tubarū quasi quedā inuitatio vt prepararent se ad sequens festus qō celebrabat die decima. Et hoc erat festū expiationis in memoriā illius beneficij quo deus ꝓpitiat⁹ est peccato populi de adoratiōe vituli ad ꝓces Moysi. vt habet Numeri. xxix. Quo tēpore facta est ista annūciatio. Luce. i. Factum est aūt cuz sacerdotio fungerēt Zacharias in ordine vicis sue ante deum sm̄ consuetudinem sacerdotij sorte exijt vt incensum poneret ingressus in templū dn̄i. Et oīnis multitudo erat populi orans foris hora incensi

Tertio ex parte loci excellentis. Nam ad istum locū. s. sancta sanctoz solus pontifex intrabat. Illa em̄ pars templi que dicit sancta sanctoz. figurabat seculuz altius qō est spūaliuz substantiarū in quā partem solus summus sacerdos. ⁊ semel in āno introibat vt designaret q̄ hec est finalis perfectio hominis. vt ad illud seculuz introducatur. Ad hunc quippe sacratissimū locū Zacharias introierat. Luce. i. Et erat plebs expectans Zachariam ⁊ mirabant q̄ tardaret ipse in templo. Quarto ex parte miraculi subsequentis. Nam Zacharias q̄ non credidit vobis angeli factus est mutus. Zacharias em̄ considerans suam senectutem ⁊ vxoris sterilitatem dubitare cepit. ⁊ more iudeoz signum ab angelo requisiuit. Angelus autez ꝓ eo q̄ verbis suis non credidit ipsum taciturnitatis plaga percussit. Luce. i. Et dixit Zacharias ad angelum. Unde hoc sciam? ego em̄ sum senex ⁊ vxor mea ꝓcessit in die

bus suis. Et respondens angelus dixit ei. Ecce eris tacens ⁊ non poteris loqui vsq; in diem quo hec fient p eo q non credidisti verbis meis que implebunt in tempore suo. Consueuit enim fieri dubitatio ⁊ excusari quadrupliciter. Primo ppter pmissorum magnitudinē. sicut legitur de Abrahā. Cui eñ dñs sibi pmisisset q semen suū terram chanaan possideret. Dixit ad eum Abraam Dñe deus vnde scire possum q possessurus sum eam. Et respondens dñs Sume inquit mihi vaccam trienne ⁊c. Gen. xv. Secundo ppter nature impossibilitatē. sic patet in sarra. Cum eñ dixisset dñs: reuertens veniam ad te. ⁊ habebit sarra filiū: risit sarra post hostium tabernaculi dicens. Post q̄ consenui ⁊ dñs meus vetulus ⁊c. Gene. xviij.

Tertio ppter propriam fragilitatem. sicut patet in Gedeone qui ait. Obsecro mi dñe in quo liberabo israel? Ecce familia mea infima est in Manasse ⁊ ego minimus in domo patris mei. Et ex hoc signū petijt. ⁊ accepit. s. de vellere ⁊ pluuia. Iudi. vi. Quarto ppter voti firmitatem. sicut patet de beata virgine que ait angelo. Quomodo fiet istud: qm̄ virum non cognosco? Et respondens angelus dixit ei. Spūssanctus superuenier in te ⁊c. Luce. i. Quid est ergo q solus Zacharias ex eo q dubitauit plagaz in carnit cum ibi esset ⁊ magnitudo promissionis. Luce. i. Erit eñ magn⁹ coram dño ⁊c. ⁊ multos filioz israel ⁊c vsq; parare domino plebem perfectam. Etiam fuit ppria fragilitas quia talem filiū habere indignum se reputabat. Etiaz fuit naturalis impossibilitas cum essent senes ⁊ infecundi. Etiam tali operi non vacabant: q; erant ambo iusti ante deum incedentes in omnibus mandatis ⁊ iustificationibus dñi sine querela. ⁊ nō erat illis filius eo q esset Elizabet sterilis ⁊ ambo p̄cessissent in diebus suis. vt dicit. Lu. i. Dicit q̄ hec punitio primo accidit Zacharie quadrupliciter. Primo quoniā discredendo locutus est. ideo silentio plectitur vt tacendo credere discat. Secundo vt mai⁹ miraculum in natiuitate filij appareret. cuz enim in natiuitate Johannis loquela pareredditur miraculum miraculo cumulatur.

Tertio congruum fuit vt vocem amitteret quando vox nascebatur ⁊ legi silentium imponebatur. Quarto cum ipse a dño signū peteret ipsam taciturnitatem pro signo recepit. Et sic patet.

Secundo iste puer erit

glorioſus in sua cōceptione. Homo dicitur deificus participatione diuinitatis quadrupliciter. Primo dum deus animā sanctificat. Nam sm̄ Aug⁹ missio dei inuisibilis fit ad sanctificandum creaturam. Sic ergo in eo ad quem fit missio oportet duo considerare. scz in habitationē gratie. ⁊ innouationez quādam per gratiam. Ad oēs ergo fit missio inuisibilis in quibus hec duo inueniunt.

Secundo cum deus animā sibi gratificat. Nam super cōmunez modum quo deus est in creaturis per essentiam. presentiam ⁊ potentiam. Est vnus modus specialis qui cōuenit creature rōnali in qua deus esse dicit sicut cognitum in cognoscente: ⁊ amatus in amante. Et quia cognoscendo ⁊ amando creatura rationalis sua operatione attingit vsq; ad ipsum deum. Sm̄ istuz speciales modum deus non solum dicitur esse in creatura rationali: sed etiaz habitare in ea sicut in templo suo. Sic ergo nullus alius effectus potest esse ratio q deus sit aliquo nouo modo in creatura rationali nisi gratia gratum faciens. Tertio dum deus animā sibi assimilat. Nam anima per gratiam conformat deo. Unde ad hoc q deus inhabiter mentē nostram per gratiam oportet q fiat assimilatio illius ad deum per aliq̄ gratie donuz. Et quia spūssanctus est amor per donuz creaturis attendit missio spūssancti. Filius autem est verbum spirans amorem. Unde dicit Aug⁹. ix. de trini. Verbum q̄ insinuare intendimus cum amore notitia est. Filius ergo mittit in mentē nostram sm̄ talem instructionē intellectus quo prumpat in affectum amoris: vt dicit. Joh. vi. Omnis q audit a patre ⁊ didicit venit ad me. Et in p̄. In meditatione mea exardescit ignis talis autē noticia experimentalis: dicit ppria sapientia. i. sapida scientia. Quarto dum deus animā in gratia augmentat. Nam sm̄ p fectuz virtutis aut augmentū gratie fit missio inuisibilis. Unō Aug⁹. dicit. iiij. de trini. q̄ tunc cuiq; mittit filius cum a quo q̄ cognoscitur atq; percipitur q̄tum nosci ⁊ percipi potest. etiam p captu vel pficientis in deum vel perfecte in deo anime rationalis: sed tamen sm̄ illud augmentū gratie precipue missio inuisibilis attendit quando aliquis pficit in aliquem nouuz actum vel nouū statum gratie: puta cum aliquis proficit

in gratiam miraculoruz aut ꝓphetie vel in hoc q feruore caritatis exponeret se martyrio aut renunciet his que possidet: aut qō cunq; opus arduum aggrediatur. Beatus Johannes fuit deificus in sua conceptione his modis. Primo deus animā eius sanctificauit. dum per miraculū fuit generatus. Unde Maximus in sermone dicit. Decuit vt de matre sterili nasceret qui fecunditate virginis reuelabat. quatenus mirabilez partum mirabiliter natus ostenderet. Et Petrus damianus in sermone dicit. Cui enim meditanti natiuitatem Johānis non mox occurrit natiuitas xp̄i. presertim cum nascēdi Johannem de patre sene ⁊ sterili matre nulla exiterit cā alia q̄ vt mirabiliter nat⁹ precederet singulariter nascituruz. hec ille.

In cuius signum dixit angelus ad Mariam virginē. Et ecce Elizabeth cognata tua ⁊ ipsa concepit filiuz in senectute sua. Lu. i.

Secundo deus animaz eius gratificauit. dum a culpa originali fuit purgatus. Unde Petrus damianus in sermone dicit. Johannem ante legalis mandati quodcunq; remedium impleuit spiritussanctus ⁊ ipsuz qui noue gratie preco exiuit. ⁊ ad euadendum originale peccatuz supra legem supra humane conditionis ordines electio diuina prouexit. hec ille. Licet eñ circunciſio auferet originale peccatum. Johānes tamen illa non indigebat. cum esset a tali sorde ia⁹ immunis. Jerem. i. Ante q̄ exires de ventre sanctificaui te. Tertio deus aīam eius sibi assimilauit: dum fuit diuina gratia illustratus. ⁊ hoc q̄tum ad diuinoz cognitionem. Unde Maximus in sermone ait. Intantum autem in beato Johāne specialis prefulsit electio: vt ante mereret annūciare dñm: q̄ linguam qua annūciare posset acciperet. Deniq; Elizabeth vetus illa mulier: ⁊ noua mater venienti ad se beate Marie in ipso salutationis occursu ait. Ecce ex quo facta est vox salutationis tue in auribus meis exultauit in gaudio infans in vtero meo. Quid est hoc miraculi fratres? Que tāta nouitas gaudioz. vt habere se in vtero Elizabeth testaretur infantem qui necdum sentiendi ipsum sentiens dñicum iam sentiret aduentū. Vere puer iste oīm beatissimus parvulorum qui intra viscera materna adhuc conclusus adesse saluatorem mundi cecinit qui q̄ necdū sermōe poterat: ꝓphetico gaudio reuelauit. Null⁹ ignorat charissimi. omnem paruulum materno ab vtero ꝓdeuntē inter ipsa lucis exordia: mestis concrepare vagitibus. Solus baptista dñi vltra legez nascēriū natiuitatē suā leticie exultatiōe p̄uenit. Bō fille. Beata q̄go habuit tres filios.

Unū naturalē. s. sm̄ iesum quē de suis visceribus generauit. ⁊ hec est cognatio gñalis.

Aliū legalē s. Jobem cuāgelistā quē ex rescripto ⁊ mandato p̄incipis in filiū adoptauit. qū xp̄s ei dixit mulier ecce filius tu⁹. ⁊ hec est cognatio legalis.

Tertiū spūalē s. Jobes baptistā. quē p spūscm̄ in matris vtero baptizauit. Cū eñ Elizabeth salutasset Marie infans in vtero exultauit ⁊ spūscm̄ recepit ab originali purgatus fuit. Et sic plenitudine verbi virginei baptismū spūssancti recepit. Et btūs Jobes iā spūsancto repletus. Lu. i. Spūsancto replebit: adhuc ex vtero matris sue sensit filiū dei venire ad se. ⁊ pre gaudio in mris vtero tripudiauit. ⁊ motu saltauit quē voce nō potuit. Exultauit eñ ōsi gestiēs salutare ⁊ dño suo assurgere. Un Cryb. ait. Jō xp̄s fecit mariā salutare Elizabeth vt primo p̄cedēs de vtero mris vbi habitabat dñs p̄ aures Elizabeth ingressus descēderet ad Johānē vt illic eū vngeret in ꝓphām. Quarto de⁹ aīam ei⁹ in gratia augmentauit duz in mris vtero est letificat⁹. Un Petr⁹ damianus in sermone dicit. Precessit itaq; dñm p̄cessit ⁊ semetipsuz: qz cū necdū posset hoib⁹ verba deprimere potuit latentē in vtero virginis. s. regē celi maternis viscerib⁹ nūciare. Bō fille. Nam gram obtinuit qua suis meritis matri ꝓphetie spūs tradidit. Un Cryb. ait. Quis ꝓphārū esset ꝓpha: ꝓphaz facere potuit. Helyas q̄dē in Helyseū in ꝓphaz nō eñ illi ꝓphetandi gram donauit. Iste aut tē in vtero matris exultans diuini introitus scientiā matri donauit. ⁊ os illius in verbo confessionis aperuit vt cuius nō videbat p̄sona cognoscere dignaret. dic. vñ Bō mihi vt veniat mater dñi mei ad me. hec ille. ⁊ sic ps ⁊c.

Tertio puer iste erit glo-

riosus in generatiōe id est in natiuitate sua ex vtero. In qua fuerunt quattuor miranda. Primo matris prophetatio. Unde Ambrosius super Lucā dicens. Nomen filij per ꝓpheram didicit quod a marito nusquam discere nequiuit. Nam in circuncisione vocabant eum nomine patris sui Zachariam ⁊ dixit mater eius nequaq̄ sic vocabit Johānes. Luce. i. Secundo lingue p̄fis referas

tio. quia postulans zacha pugillares. mox vt nomē iobis scripsit. solutū est vinculū ligue ei⁹. Luc. i. Vñ ambro. Respicite iobem quā ambrosij
ta vis sit in ei⁹ vocabulo: cui⁹ nūcupatio reddit muto vocē. patri pieratē: ppho sacerdotē. Nisi em̄ erat tacens lingua: sterilis filio. p̄ natus⁹ officio. Ut vbi iobes nascit. fit repēte pater. pphēta. loquele vsus recipit. plē a sctō suscipit sacerdotē fūctio recognoscit. hec ille. Et maxim⁹ in sermōe dicit. Illud etiā q̄ stupendum q̄q magnificum q̄ Zacharias sacerdos p̄ futurus. pphete q̄ angelo loquēti nō credidit: vsum loquētis amisit donec promissione cōpleta natus nouī hois p̄co. p̄ne lingue vincula relaxaret. Os q̄dē q̄ angel⁹ clauserat. p̄missus ab angelo filius reseravit vt agnoscerct anxius senex per eū se sibi reddirum quē de se non crediderat nascīturū ne dubitaret vltra illū diuin⁹ vel. p̄missum vel natū fuisse. cui⁹ causa se. t amisisse. pbabat. t recepisse sermonē. hec ille. Tertio. pbetalis p̄nūciatio. Nā zacharias pater ei⁹ implet⁹ spiritusctō. pphetauit dicēs. Bñdict⁹ dñs deus israel. tc. Luce. i. Vñ Beda in omel. dic. Ip si etiā patri quē incredulitas mutū reddiderat ad salutandū noue p̄conē gr̄e os. t lingua reseruntur: nec solū facultas deū bñdicēdi restituitur. sed de eo etiā. pphetādi virt⁹ augef. hec ille. Quarto singularis exultatio. Nam angelus p̄dixerat. t multi in natiuitate eius gaudebunt. Luc. i. Vñ Beda in omel. dicit. Sencs ac diu infecūdi parētes dono nobilissime. plis exultant. Vñ merito sancta p orbē ecclia. hui⁹ trīmō post dñm etiā natiuitatis diem celebrare. p̄sueuit. q: sicut nato dño pastoribus apparens angel⁹ ait. Ecce euangelizo vobis gaudiū magnū q̄ erit oī populo. quia natus est nobis hodie saluator qui ē xp̄us dñs. ita etiā angelus nasciturū zacharie p̄dicens Johānem. t erit in. q̄ gaudiū tibi. t exultatio. t multi in natiuitate eius gaudebunt. hec ille. tc.

Quarto puer iste erit glorioſus sua religione.

Sciendū q̄ homo bonus seruus dei potest dici angelicus eo q̄ assumatur ad ordines angelor. nō quidē p natura. q: si cōsiderent angelor ordines solum p̄tum ad graduz nature. sic hoīes nullo mō assumi possunt ad ordines angelor. q: semper remanebit naturarū distinctio. Sed hoc p̄t fieri p gr̄am quadrupl⁹r. Primo p gratiaz gratū facientē. sicut p̄missit xp̄s Matth. xrij. Erunt hoīes sicut angeli dei in celo. Et Luce. xx. Filij resurrectiōis erūt equales angelis. Illud em̄ q̄ ex parte nature se habet vt materiale in rōne ordinis cōpletiuū vero est: q̄ est ex dono gratie q̄ dependet ex liberalitate dei: nō ex ordine nature. Et iō per donum gratie hoīes mereri possunt tantā gloriam q̄ angelis equētur sm̄ singulos angelor gradus q̄ est hoīes assumi ad ordies angelor. Secūdo p gr̄am gratis datā. Nam ordinibus angelor officia quedaz cōpetunt vtpote custodire. miracula facere. dem̄ones arcere. t hm̄oi. Sed ex quadam speciali dispensatione interdū sanctis cōcedit vel viuis vel mortuis officia hui⁹ exercere: vel miracula faciendo. vel demones arcēdo. vel aliq̄d huiusmodi. vt Augn. dicit li. de cura p mortuis agenda. Tertio p ministrationē. Uir⁹ em̄ angeli cū sit p̄ticulare agēs nō attingit totū vniuersum. sed sic attingit vnū q̄ non attingit aliud. ideo ita est hic q̄ nō est alibi. Creatura aūt corporalis p angelos administrat. Cū ergo aliq̄d est faciendū p angelū circa aliquā creaturā corpoream de nouo applicatur angelus ille corpori sua virtute. p̄a. Benedicite dño omēs angeli ei⁹ ministri ei⁹ q̄ facitis voluntatē ei⁹. Et terū angelis suis dē⁹ mandauit de te: vt custodiāt te in omib⁹ vijs tuis. Et beb. i. Omēs sunt administratorij spi. in ministr. missi. ppter eos qui hēr. api. salutis. Et homo hāc administratōez suscipit. Uñ. i. Cor. iiij. Sic nos existimet hō vt ministros xp̄i. t dispensatores misteriorū dei. Et. i. Petri. iiij. Dispensatores multiformis gratie dei.

Quarto p illuiatōez. Uñ Dyo. dicit. iij. ca. cele. hierar. q̄ reuelatiōes dinor pueniūt ad hoīes mediātib⁹ angelis. hui⁹ aūt reuelatōes sunt illumiatōes: iō hoīes illuminant ab angelis. Et sicut in actiōib⁹ naturalib⁹ agens. ordinat ad patiēs: ita in illumiatiōe. t locutōe humana doctor ordinat ad discipulum. t sic vn⁹ homo docet aliū. Beat⁹ Jobes baptista merito p̄t dici homo angelic⁹ bis quatuor modis. Primo p gr̄am gratū facientē quā adeptus est virtute humilitatis. t subiacentie qua noluit se pariticari superiori cū esset tante scitatis vt estimaret esse xp̄s. requisitus a iudeis humilit⁹ rndit dicens. Non sum ego xp̄us. t dixit se esse vocem xp̄i. Esa. xl. t Matth. iij. Ego vox clamātis i deserto. Etiā nec equali cū dixit. Nō sum elyas. cū tñ spū. t virtute fuerit Helye equalis. Uñ xp̄us dixit de eo. Matth. xi. Si vultis scire ipe est helyas. t angelus dixit Luc. i. Ipse p̄cedet illū in spū. t virtute helye. nec etiā inferiori. vt dixit. Non sum pphēta. cū tñ esset plus q̄ pphēta. vt testat de eo xp̄us. Matth. xi. ca. i. Et ideo habuit officiū seraphin p charitatis incendium. zelo em̄ dei velut helyas successus est. Secūdo p gr̄am gratis datā. quā adeptus est virtute puritatis. t innocentie. Nam septimo etatis sue anno corruptelā mūdi fugiens deserū petijt. vbi. xxv. annis heremiti eam vitā duxit. Luce. i. Puer aūt crescebat. t cōfortabat spū. t erat in deserto vsq̄ in diez ostensionis sue ad israel. Unde habuit officium cherubin p scientie plenitudinem. ppt quod dicitur Lucifer. Job. xxv viij. Quia fuit terminus nocris ignorātie. t initiū lucis gratie. Habuit etiam officiū potestatuz p quas potestates cōtrarie arcētur q̄ non potuerūt nocere sibi iam sanctificato. A nobis etiam arcebat cum ad baptismuz nos disponebat. Habuit etiam officiū virtutum p quas fiunt miracula que ipe circa se exhibuit. s. locustas. t mel siluestre comedens. pilis camelor indutus. tc. Tertio p mistrationē quā adeptus est virtute paupertatis. t indigentie mūdum penitus abnegās ne leui saltem macularet vitam famine posset. Unde habuit officium throno⁹ p iudicij equitatez. quia arguebat Herodē Johānes dicens. Non licet tibi habere vroꝛem fratris tui. Mar. vij. Etiaz habuit officium dñationum que docent nos erga subditos dīm gerere. Joānes aūt amabatur a subditis. q: omnis hierosolyma exibat et veniebat ad eū. Matth. iij. A regibus aūt timebatur. quia herodes metuebat Johannez sciens eū virū sanctū. t iustū. Mar. vij. Habuit etiā officiū p̄ncipatuū qui docēt nos superiores reuereri. Et Johānes de se dicebat. Qui de terra est de terra loquit. De xp̄o aūt dicebat. Qui de celo venit sup oēs est. Et iterum. qui post me venit. s. natūitate humana. ante me factus est. i. prelatus mihi dignitate diuina cuius nō sum dignus corrigiam calciamenti soluere. i. sacramentū incarnationis intelligere. Quarto p illumiationem quam adeptus est virtute austeritatis. t penitētie. Unde habuit officiū archaageloz p maioꝛ reuelationē. sicut quādo reuelauit sacramēta nostre redēptionis: dicens. Ecce agnus dei. ecce qui tollit peccata mūdi. Habuit etiā officiū āgelor p minoꝛ annūciationem. sez spectantiuz ad mozes. dicēs. penitentiam agite. tc.

Quinto puer iste erit glorioſus sua reuelatione.

Factū est aūt verbuz dñi super Johānem zacharie filiū in deserto. t venit in oēm regionē Jordanis: predicās baptismū penitētie in remissionē peccatoꝛ. vt dicit Luce. iij. Sciendum q̄ reuelatio. t manifestatio Johānis fuit quādo exiuit de deserto ad p̄dicandum baptismū penitentie in remissionē peccatoꝛ. Ille em̄ baptismus vt Beda dicit. erat quoddā inductiuū ad penitentiam. t quasi quedā protestatio qua p̄ fitebātur homies se penitentiā acturos. Uñ predicabat baptismū penitētie. i. inducentes ad penitētiam. que quidem penitentia induxit homies ad remissionē peccatoꝛ. Tota ei doctrina. t operatio Johānis erat preparatoria ad xp̄m. sicut ministri. t inferioris artificis est preparare materiam ad formā quaz inducit principalioꝛ artifex. Gratia aūt cōferenda erat hoībus per xp̄m. Sm̄ illud Joh. i. Gratia. t veritas per Jesum xp̄m facta est. Et ideo baptismus Johannis gratiā nō conferebat. sed solū ad gratiam pparabat quas drupliciter. Primo p doctrinam Johānis inducentem hoīes ad fidem xp̄i. Ideo quando vidit xp̄m venientē ad se: dixit. Ecce agn⁹ dei. Joban. i. Quem spūsancto reuelante cognouit. Unde etiaz discipulos suos ad xp̄m misit instruendos: dicēs. Tu es qui venturꝰ es. an alium expectamus. Matthei. xi. Secundo assuefaciendo homies ad ritum baptismi. Unde Augustin. in Enchiridion dicit. vt habetur de cōsecra. dist. iiij. Non regenerabātur vel renascebantur qui baptizabant baptismo Johannis. sed quodam p̄cursuo illi⁹ ministerio qui dicebat: parate viā dño. i. xp̄o in quo solo renasci poterant qui parabantur Hec ibi. Et grego dicit in quadam omel. q̄ ideo baptizauit Johānes vt p̄cursionis sue ordinem seruans qui nasciturū dīm preueneret nascendo. baptizando quoq̄ preueniret baptizaturum. Unde etiā xp̄m et reuerētia baptizare timuit. dicens. Ego a te debeo baptizari: t tu venis ad me: t dñs ad eū fine modo. vbi vt crisostomus dicit. Ostendit q̄ xp̄s postea baptizauit Johānem. Certū em̄ est vt hierony. dicit. q̄ sicut xp̄us baptizat⁹ fuit a Johāne in aqua. ita iohānes a christo erat in spiritusancto baptizādus. Tertio q̄ penitentiam preparādo homines. ad susceipiendum effectum baptismi xp̄i. Unde Beda dicit. q̄ quantum catheciminis nondum ba

prizatis prodest doctrina fidei tantuz ꝓfuit baptismus Johannis ante baptismuz xpi. Quia sicut ille predicabat penitentiam ⁊ baptismū xpi prenunciabat. ⁊ in cognitionē veritatis que mundo apparuit attrahebat. sic ministri ecclesie qui primo erudiunt. postea peccata eoꝝ redarguūt. deinde in baptismo xpi remissionē ꝓmittūt. Ideo Joh̄a. dixit. vt habetur Joh. i. Qui misit me baptizare in aqua ille dixit mihi. super quē videris spīm descendentem ⁊ manentē sup eū. hic est qui baptizat in spūsancto. ⁊ ego vidi ⁊ testimoniū perhybui. quia hic est filius dei. Inde est etiā q̄ baptizandi a Johanne cōfitebant̄ peccata sua. vt dr̄ Matth. iij. nō q̄ illa cōfessio peccatoꝝ fieret ad remissionē peccatorū statim per baptismū Johānis exhibendā ſ̄ ꝓdam per penitentiā cōsequērem ⁊ effectū baptismi xpi ad quem penitētia illa preparabat.

Quarto ad manifestatione diuinitat̄ xpi. Unde ipe Johānes dicit. vt habet Jo. i. Ut manifestet. ſ. xps in israel. ꝓpterea veni ego in aqua baptizans. Concurrentibus eñ turbis xpm annūciabat q̄ quidē sic facili⁹ factū est quasi per singulos discurrisset. vt Crisō. dicit sup Joh. Q̄ō ꝑz ex forma baptismi etus. dicit eñ Pau. Act. xix. Johes baptizat baptismo penitētie ppl̄m: dicēs in eū qui venturus est post ipsum. vt crederēt. hoc est in Jesum. Licet eñ xps venisset in carnē ⁊ ad baptismuz. nōdum tñ venerat in cognitionem hoīum. de cuius noticie aduentu Johannes intelligebat q̄ñ baptizabat. ⁊ hoc rōnabiliter quia in baptizando xpm: vidit celum apertū q̄ intellexit baptismo iam sāctificato p xpm apertum esse celum hoībus. q̄ō primo homi preclusum fuerat p̄ peccm̄. Uidit spīm sanctuz in specie columbe sup xpm baptizatuz. audiuit vocez patris. p̄estantis. Hic est filius⁹ me⁹ dilectus. Audiuit etiā xpm orantē. Unde figuraliter dicit Lu. iij. q̄ Jesu baptizato ⁊ orāte apertū est ei celum. i. oībus. ꝓpter eū. ficut ſi inparato diceret alicui. p alio pereti. Ecce b̄ beneficiū nō illi do: sed tibi. i. ꝓpter te illi. vt Crisostomus dicit super Matheum.

Sexto puer iste erit glorio-

sus in sua p̄dicatōe. Ipe nāq̄z suā p̄dicationez inchoauit a pnia dicēs. pnām agite. appropiquabit eñ regnū celoꝝ. Matth. iij. in q̄ p̄dicatōe quattuoꝝ generib⁹ hoīz dedit leges q̄bus bene viuerēt. Unī Ambro sup Luc. vt h̄ dis. lxxxvi. dicit sic. In singulis quoq̄z generibus hoīum cōueniēs tribuit serūs baptistaꝝ rīsum ynū oībus. oēs in cōe āmonēt vt cōferāt nō h̄nti. Misericordia eñ plēitudo virtutū est. ⁊ iō oīb⁹ est ꝓposita forma virtutis.

Primo pharisēis dedit legē pnie. dicēs. illō Matth. iij. Pgenies viperarū q̄s demōstrauit vobis fugere a futura ira? Facite g̃ fructū dignū pnie. ⁊ ne velitis dicere inter vos: patrē habem⁹ Abrahā dico eñ vobis. q̄z potes est deus de lapidib⁹ istis suscitare filios Abrahe. Jam eñ securis ad radicē arboris posita est. Omis g̃ arbor q̄ nō facit fructū bonū excidet̄. ⁊ in ignē mittet̄. Ego quidez baptizo vos in aqua in pniam. Et Lu. iij. ponūtur eadē ꝑba

Secūdo dedit mercatorib⁹ legē mie. dicens illud Luce. iij. Qui h̄z duas tunicas det non h̄nti: similiter ⁊ escas. Tertio officialib⁹ imperatoris dedit legē iusticie. dicēs illud Luc. iij. Nihil amplⁱ q̄ꝫ q̄ ꝓstitutū est vobis facias. ⁊ dis. lxxxix. ca. In singulis dicit sic. Ira publicanis ne vltra ꝓscriptū exigāt. Quarto militib⁹ dedit legē clementie. dicēs illud Luc. iij. Neminē cōcutiatis neq̄z calūniā faciatis. ⁊ cōtenti estote stipendijs vr̄is. Et dis. lxxxvi. ca. in singulis dicit sic. Militib⁹ ne calūniam faciāt ⁊ ne p̄dam rep̄hant. docēs idcirco ꝓstituti militie stipendiū. ne dum sumpt⁹ queritꝫ predo crassef. Hec ibi. ⁊ sic patet.

Septio puer iste erit glo-

riosus in sua cōmendatione. Sciendū q̄ in veteri testō fuerūt singulariter cōmēdati q̄tuoꝝ. Primo noe. cui dixit de⁹ Gen. vij. Te eñ vidi iustū coꝝ me ex oībus gentib⁹. Secūdo Moyses. de q̄ dixit de⁹ Num. xij. Si q̄s inter vos fuerit ꝓpha dñi in visione apparebo ei vel p somnium loquar ad eū. ac nō talis seruus me⁹ Moyses: qui in oi domo mea fidelissimus est. Tertio Dauid. de q̄ dixit de⁹ i. Reg. Inueni hoīem sm̄ coꝝ meum.

Quarto Job. de q̄ dixit de⁹ ad sathan. Job i. Num q̄d cōsiderasti seruū meū Job. q̄ non sit ei similis i terra. vir simplex ⁊ rectus ac timens deū ac recedēs a malo. In nouo quo q̄z restō fuerūt p̄cipue cōmendati quattuoꝝ.

Primo nathanael. de q̄ xps ait. Jo. i. Hic ē vere israelita in quo dolus nō est. Secūdo Petrus de quo dixit xps. Matth. xvi. Beatus es Symō bariona. quia caro ⁊ sanguis non reuelauit tibi. sed pater meus qui est in celis. Tertio centurio. de quo xps ait Matthei. viij. Amen dico vobis: nō inueni tantaz fidem in israel. Quarto Paul⁹. de quo xps

ait Actuz. ix. Vas electionis mihi est iste: vt portet nomē meū coꝝ gentibus ⁊ regib⁹ ⁊ filijs israel. Super omnes autē Johānes cōmendatur. Unde xps ait de ipso Matth. xi. Amen dico vobis: nō surrexit inter natos mulieruz maior Johāne baptista. Sup quo Augu. in sermone dicit sic. Magnus Johānes. cui⁹ magnitudini etiaz saluator testimonium perhibuit dicēs. Non surrexit inter natos mulierum maior Johāne baptista. p̄celit cunctis. eminet vniuersis. antecedit ꝓphetas. supergreditur patriarchas. ⁊ quisquis de muliere natus est inferior est Johāne. Dicet forsse aliquis. Si inter natos mulieruz Johānes maior est: maior est saluatore. Absit. Johānes eñ ex muliere. Xp̄us ex virgine natus est. Nec ille. Et Petrus damianus in sermōe ait. Johānes humor⁹ linea est meritorum. q̄tumcūq̄z cū apostolici senatus excellat auctoritas. q̄tumcūq̄z vel patriarchaꝝ fides in diuina agnitiōe ꝓficiat. vel oraculo ꝓpheraꝝ ad referanda archana cōualescat. q̄tumliber cumulet triūphantium gloria martyruz. q̄tumuis exfloreat vernās pudicitia virginū. vel in verbis vite se exerceat lingua doctorum. citra meram Johānis omnino cohibentur nihil perfectionis vltra progreditur. hec ille. Habuit enim perfectionem omniū sanctorum. Primo angelorum Malachie. iij. Ecce ego mitto angelum meū qui preparabit viam ante faciem meam.

Secundo patriarchaꝝ. quia assimilatur luceme. Joan. v. Ille erat lucerna ardens ⁊ lucens. Tertio ꝓpheraꝝ. Matthei. xi. Quid existis videre. ꝓpheram etiam dico vobis. plusq̄ꝫ ꝓphetam. Fuit eñ excellentior moyse ⁊ ceteris ꝓphetis. Johānes nāq̄z pertinet ad nouum testamentum. cui⁹ ministri preferūtur etiā ipſi moyſi. quasi magis reuelante ſpeculantes. vt habetur ii. Coꝝ. iij. Quarto apostoloꝝ. quia fuit missus a deo vt testimoniū perhiberet. Joh. i. Propterea assimilatur voci. cū dicit. Ecce vox clamātis in deserto. Quinto martyrum. quia pro iusticia mortē sustinuit. Sexto confessoꝝ. quia confessus est: ⁊ nō negauit. Septimo virginuz. quia virginitatem seruauit. Unde cātat ecclesia. Sexta terdenis alios coronāt aucta crementis duplicata quosdaz: trina cēteno cumulata fructu te sacer ornant. Et sic patet.

Octauo puer iste erit glo

riosus sua consummatione. Nam descendēs ad limbum confortauit sanctos patres q̄ ibi erant apportando eis bonum nūcium de aduentu saluatoris qui cito erat descēsurus ad eos liberandos. Unde cōfortati sunt ꝓpter quattuoꝝ. Primo quia ibi existebāt in tristicia. Secundo quia dei visione carebant. Tertio quia in loco tenebroso manebant. Quarto quia demouuz vicinitatem habebant. Et q̄uis ad limbum descenderit ei⁹ tramen passio ab ecclesia celebratur. Coꝝ enim qui ad limbuz descenderūt. fuit quadrupler differentia. Primo quidam spectabāt simpliciter ad vetus testamentū. sicut Abrahaz Moyses dauid ꝛc. Et istoruz solennitas nō agitur. Secundo quidam spectabant ad vetus testamentū q̄tuz ad tempus. sed ad nouum q̄tuz ad causam sicut pueri innocētes. Et ideo ꝓpter causam: eoꝝ obitus celebrat̄. sed propter tempus Alleluia subticetur. Tertio quidam spectabant ad nouuz testamentum ratione cause. quia pro iusticia moriebantur. ⁊ ratione temporis quia fuerunt finis veteris testamēti. ⁊ initium noui. vt Johannes baptista. ⁊ ideo eius obitus colitur. ⁊ alleluia cantatur. Quarto quidaz spectabant ad nouum testamentum rōne vniuersalis saluationis ⁊ noue institutionis. vt xps qui ad limbū descendit: vt inde educeret sanctos patres ſm illud Zach. ix. Tu quoq̄ in sanguīe testamēti tui emisisti vinctos de lacu in quo nō erat aqua. Inter quos patres immediate post xpm fuit Johānes baptista. cui data est sedes lucifer in celo in die ascensionis ꝓ sua gloria: ad quam nos perducat xps ihs meritis ⁊ intercessione beati Johānis baptiste in eternum regnaturos. Amen

In festo beati Petri apostoli. Sermo xxxix.

Ibi dabo claues re

gni celoꝝ. Matthei. xvi. ⁊ in euangelio p̄sentis solennitatis.

Beatus Johānes Apocali. iij. dicit sic. Ecce dedi coram te ostium apertum in celo. q̄ō nemo potest claudere quia seruasti verbum: ⁊ non negasti nomen meum. Super q̄ moueo talem questionem. Utrū beatus Petr⁹ celeste xpi fuerit pastor excellēcior: q̄ moyses synagoge dei rector: virtuosior. Ad istam questionem rsident duo doctores noui testi.

Prim⁹ est Innocē. pa. vt h̄ di. xxi. ca. decretis g̃. dicēs sic. Sūnoꝝ pōtificū ⁊ reliquoꝝ

sacerdotū institutio: in veteri testō est uncho
ats ⁊ in nouo pleni⁹ ꝓsummata. Sūmi etei
pōrifices ⁊ minores sacerdotes a deo sūt in
stituti p moysen: q ex pcepto dñi Aaron in
summu pōtificē. Filios ño ei⁹ vnxit i miores
sacerdotes. Simplr ño maiores ⁊ miores saer
dotū i nouo testō discretio. ab ipo xpo sum
psit exo. xxviii. q. xij. apl'os tāq maiores sacer
dotes. ⁊ lxxij. discipulos: qñ miores sacerdo
tes instituit. petrū ño qñ in sūmū sacerdotē
elegit. dū ei p oib⁹: ⁊ p oib⁹: claues regni ce
lor tribuit. ⁊ a se petra: sibi petri nome impo
suit atq; p ei⁹ fide se spāliter rogasse testat⁹
est. ⁊ vt ipse ceteros ꝓfirmaret sibi iniūxit di
cēs, Ego p te rogaui petre: vt non deficiat fi
des tua. ⁊ tu aliqñ ꝓsus ꝓfirma frēs tuos
Ibille. Secūd⁹ ē anacle⁹ pa. vt hr. dis. xxij.
ca. sacrosctā. Ro. ⁊ aplica ecclia. ñ ab aplis
ñ ab ipo dño saluatore nr̄o p̄marū obtinuit
ficut brō petro apl'o dixit, Tu es petr⁹. ⁊ reli
qua. vsq; solura ⁊ i celo. lx enī oēs eēnt apli
petro tñ excellum est a deo. ⁊ ipli inter se vo
luerūt idipm. vt reliq; oib⁹ pesset aplis ⁊ ce
phas, i. caput ⁊ pncipiū teneret apl'or⁹. q ⁊
eāde formā suis successorib⁹ ⁊ reliqs epis
tenēdā tradidert: ⁊ nō solū ꝑ i nouo testō ē
ꝓstituꝝ: ñ etiā in veteri fuit. Ubi scriptū est
Moyses ⁊ Aarō i sacerdotib⁹ ei⁹. i. p̄mi in
ter eos fuert. ꝑ ño aplica sedes: caput ⁊ car
do a dño ⁊ nō ab alio ꝓstituta ē. ꝑ ibi. Sci
endū q; flc in fūdatōe synagoge de⁹ pelegit
moysen: sic in nouo testō in fundatōe ecclie
xps pelegit brīm petrū apl'm: ñ moysi de⁹ pru
lit multa pulegia scitat⁹. ꝓformit aūt ⁊ btō
petro. Prio moyses assumpt⁹ ē de aqs a fi
lia pharaonis. Exo. ij. Et btūs petr⁹ a xpo
vocat⁹ est de mari. Mat. iiij. Scdo moyses
coronā regiā cū ydolo abijciēs ꝓfregit. Naz
cū filia pharaonis ipm eidē pñtasset. vt euz
sibi adopearet in filiuz. Pharao pcipies ei⁹
elegātia ⁊ pulcritudinē. coronā cū idolo scul
pro capiti suo iposuit: quā puer in terrā pi
ciens ꝓfregit. Sacerdos aūt ibi pīs clama
uit. Hic ē puer qē nob⁹ occidēdū de⁹ mōstra
uit. cūq; nitebar interficere. ñ ꝓfilio cuiusdā
sapientis allate fuerūt prune q̄syna cū titōe
ad os suū ponēs, sic linguā incēdit. qō de ce
tero sp locut⁹ fuit balbuticēs: sicq; liberat⁹ ē
a morte. Qō gestū diuinū ⁊ sanctitatis psa
gii: fuit puerili inocētie deputatū. Hec mgr
hist̄oriaz sup Exo. ij. Et btūs petr⁹ a xpo ac
cepit prātem sup oīa demonia expellēdi ca
s corpib⁹ hūanis. Mat. x. Tertio moyses
vidit deum in rubo ardente. ⁊ non cōbusto.
Exo. iij. Et btūs petrus vidit in monte Tha
bor xpm transfiguratū. ⁊ sup eū spūsctm in
specie nubis: ⁊ audiuit deū patrē in voce di
centem, Hic est filius meus dilectus Mat.
xvij. Quarto Moyses soluit calciamenta
pedū suoz ascendēs in montē. Exo. iij. ⁊ be
ato petro xps lauit pedes in cena Joh. xiij.

Quinto Moyses abnegauit thesauros
egyptioz. Heb. xi. ⁊ btūs petrus oīa ꝓpēpsit
⁊ secut⁹ est xpm. Mat. xix, Ecce nos reliqui
mus oīa ⁊ secuti sumus te. Sexto moyses
a deo missus est nūcius ad pharaonē vt di
mittat pplm dei Exo. iiij. ⁊ btūs petr⁹ missus
est a xpo ad predicandū gētibus. Mat. xvi.
Cures in mundū vniuersum predicare euā
gelīū oī creature. Septimo Moyses pha
raonē ⁊ egyptuz. x. plagis percussit. Exo. v.
Et btūs petrus accepit prātem a xpo curan
di languores ⁊ oēs infirmitates. Mat.

Octauo Moses duxit populū per de
sertuz in colūna ignis ⁊ nubis. Exo. xij. Et
beatus petrus deduxit pplm dei per spiritū
dei sanctū. quez acceperat in linguis igneis
Act. ij. Nono moyses mare in. ij. partes
diuisit populum dei ficco pede traduxit: ⁊
pharaonē cū egyptijs submersit. Exo. xiiij.
Et beatus Petrus xpm in naui recipe me
ruit, ⁊ super aquas ambulauit propijs pe
dib⁹. Mat. v. Decimo Moyses misterio
angelor vidit mānā ꝓparatū pplo dei. Exo.
xvi. Et btūs petr⁹ vidit miraculū de. v. pani
bus qb⁹ xps satiauit. v. milia hoīm in deser
to. ⁊ miraculū de. iiij. panib⁹ qbus xps satia
uit q̄tuor milia hoīm in deserto. Undecio
moyses aquā de petra eduxit. Exo. xvij. ⁊, b,
petrus accepit prātez a xpo cōficiēdi sacrm
corpis ⁊ sanguinis xpi. ỹn cui⁹ exēplū xps
voluit petrū interesse nuptijs: in qb⁹ aquaz
cōuertit in vinū. Mat. xxvi. ⁊ Joh. ij. Duo
decimo Moyses aqs amaras marath dul
corauit. Exo. xv. Et. B. petr⁹ stateré in ore
pisces iuenit. Mat. xvij. Decio tertio moy
ses vt iudicaret synagogā spūsctm a deo ac
cepit. Nūe. xi. ⁊ btūs petr⁹ nō solū accepit spū
sctm p se: ñ cū ponebat man⁹ sup aliquos
ipi accipiebāt spūsctm. Act. viij. Decimo
quarto moyses ꝓfirmauit testm p sanguis
agni aspsionē. exo. xiiij. ⁊ btūs petr⁹ ꝓfirma
uit nouū testm p fidelem ꝓfessionē dicens.
Tu es xps filī⁹ dei. Mat. xvi. Decimoquto
moyses deū ppt petrū ydolatrie ad ira. puo
catū suis pcib⁹ reconciliauit. exo. xxxij. ⁊ btūs

petr⁹ tria milia hoīz in pēthecoste sua ꝓdica
tōe ab erroze reuocauit. Act. ij. Decio sexto
moyses legē in tabulis lapideis pplo appor
tauit. Exo. xxxiiij. ⁊ btūs pe. legē xpi vsq; ad
montē ꝓdicauit. Joh. xx. Sicut misit me pr⁹ ⁊
ego mitto vos. Decio septio. moyses facie
ad faciē cū deo loquēs: splēdidā faciē suā po
pulo demōstrauit. Exo. xxxiiij. ⁊ btūs pe. fuc
tensus igni charitatis: lucens splēdore intel
lectⁿ. ꝓba xpi suscepit. Nā alijs abeūtib⁹ ipe
dixit intrepid⁹: dñe ad quē ibim⁹? verba vite
eterne hēs. Joh. vi. Decimooctauo. moyses
orauit dnz p pplo suo: ne deleret in deserto.
Nu. xiij. ⁊ p curatōe Marie sororis aarō ex
audit⁹ est. Nu. xij. ⁊ btūs petr⁹ cōtinue orauit
p pplo sibi cōmisso. qz pascēdas oues a xpo
suscepit. Joh. xxi. Etiā Eneā paliricū curauit
Act. ix. Tabitā suscitauit. vt dr ibidē. Deci
monono. moyses choze Datan ⁊ abiron. eo
rūq; cōplices seditionē suscitātes. vivos ad
infernū terra ipos absorbēre destinauit. Nu.
xvi. ⁊ btūs pe. Ananiā ⁊ Saphirā ad infer
nuz ꝺdēnauit. Act. v. Vicesimo. moyses sa
crificia qbus pplꝰ deū colereri stituit. Levit.
p totū. ⁊ btūs pr. post passionē dñi. anno se
quēti renuit sacerdotalē cathedrā in ptibus
oriētis. annis vij. vbi p̄mā missaz celebrauit
⁊ modū celebrādi tradidit cūctis fidelib⁹ xpi
anis. Plura aūt collara, sunt btō pe. q̄ non
fuerūt collara moysi. Primo moyses diffi
dit ad aquā cōtradictōis. ⁊ p illo pctō grauī
ter punit⁹ fuit. vt dr Nu. xx. Btūs Pe. negā
uit xpm ⁊ dñs respexit petrū. Mat. xxvi.

Secūdo moyses altitudines dīnoz myste
rioz ⁊ pcipue xpi vidit i figura. Exo. iij. Be
atus pe. in veritate. cui dictū est a dño. duc i
altū. Luc v. Sup quo dicit ambro. vt babet
xxiij. q. i. ca. non turbat. sic. Deniq; ⁊ si alijs
imparet vt laxent retia sua. soli tñmō petro
dr. duc in altū hoc est in ꝓfundū disputatio
nuz. Quid enī tam altū q̄m altitudinē diuitia
ruz sapie dei videre? Scire dei filiū: ⁊ pfessio
nez diuine gnatiōis assumere? hec ibi. Ter
tio moyses vidit claritatē xpi i trāsfiguratōe
Mat. xvij. Btūs pr. in resurrectōe. Lu. vlt.
Surrexit dñs vere ⁊ appuit symōi. Quar
to moyses fuit testis xpi p visionē ⁊ allocu
tionez in trāsfiguratōe. Luce. ix. Btūs pe. fu
it testis xpi p oīm sensuū certificationē in re
surrectōe Luc vlt. Jō. dixit. Act. x. Dedit eū
manifestū fieri nō omī pplo: ñ testib⁹ ꝓordi
natis a deo. nobis q̄ mānducauim⁹ ⁊ bibim⁹
cū illo post q̄ resurrexit a mortuis. Quinto
moyses lz vnxerit Aaron in sacerdotē. Exo.
xxix. nō tñ mutauit ei⁹ nomē. Xps aūt vnxit
brīm pe in sacerdotē. aliud sibi imponēdo no
mē. s. petr⁹. qō ꝓmo sibi imponendū ꝓmisit.
cū dixit Joh. i. Tu vocaberis cephas. qō ⁊ qu
terptatur petrus. Secūdo ꝓmissum imposu
it. Mat. xiij. ⁊ imposuit Symoni nomē petr⁹
Tertio impositū cōfirmauit. cū dixit Math.
xvi. Et ego dico tibi qz tu es petr⁹ ⁊c. Sexto
moyses cognom hūit ꝓprie. Petr⁹ aūt ꝓpa
le. habuit em triplex cognom. Dicit⁹ est em sy
mon iohanna. qō interptat dñi pulcritudo.
qz hūit pulcritudinē mor. Secūdo symō Jo
hānis. qō interpretatur cui donatū est. qz hūit
dona virtutū. Tertio symō bariona. qō inter
pretatur filī colūbe. qz habuit abūdātiā lachry
marū. Nā colūba gemitū hz ꝓ cantu. Septi
mo moyses nō interfuit miraculis xpi Bea
tus pr. oīa miracula xpi vidit Luce. xi. Beati
oculi q̄ vident q̄ vos videtis. Dico em vobis
q̄ multi reges ⁊ ppbe voluert videre q̄ vos
videtis. ⁊ nō viderunt. ⁊ audire q̄ audiūt: et
nō audierūt. Octauo moyses hūit spūsctm
soluz ad ppberizandū. Btūs pe. habuit spūs
sctm ad petā relaxādū. Joh. xx. Accipite spi
ritū sctm quor remiseritis petā remittūt eis
⁊c. Nono moyses vt regeret pplm indiguit
alioz auxilio. Nu. xi. Btūs pe. vt mundū ad
fidē xpi traheret Mathīā elegit i apl'oz col
legio. Act. i. Decio moyses vidit gliaz dei su
per tabernaculū descendentē. Exo. xl. Beat⁹
pe. vidit humanitatē xpi cū gliā in celū ascē
dentē. Act. i. Undecimo moyses pluribus
sanitatē impetrauit. Btūs pe. vmbra sui cor
poris infirmos sanauit. Act. v. Duodecio
moyses nemini celū aperuit. qz oīs pfes an
te passionē xpi ad limbū descendebāt. a quo
liberati sunt p ei⁹ passionē. Zach. ix. Tu quo
qz in sanguīe testī tui emisisti vinctos de la
cu in quo non erat aqua. Btūs pe. claues re
gni celoz a dño accepit. ppterea xps dixit el
vbū ꝓpositū. Tibi dabo claues regni celoz

Tibi dabo claues.

Prelationis.
Jurisdictionis.
Remissionis.
Discretionis.
Operationis.
Passionis.
Sublimationis.
Glorificationis.

Primo tibi dabo claues

Prelationis. Xpus enī beñ pertū summus pontifice fecit ⁊ vitariū suū instituit. qñ ei dixit Pasce oues meas. ad quā plationē pcurrunt quattuor. Primo pr̄ ipm elegit. Mat. Ipi. Caro ⁊ sanguis nō reuelauit tibi: sed pr̄ me⁹ q̄ est in celis. Secūdo filiū electū exaltauit. ⁊ maxie in duob⁹ ſ. in fide recta. qñ dixit. Vnē dicūt hoies esse filiū hois. Et petr⁹ rñdit. Tu es xp̄s filius dei. ⁊ in dilectiōe sincera: qñ dixit. Symō Iobis diligis me pl⁹ bis. et petr⁹ rñdit. Tu scis dñe: qz amo te. Tertio ꝑfirmauit electū ⁊ exaltatuz ꝑfirmauit. qñ in penthecoste ad robur se sibi effudit. ꝑs. Ego ꝑfirmaui colūnas ei⁹. Quarto tota trinitas electo exaltato ⁊ cōfirmato. prāerem plationis ei donauit. Ista aūt ptās est in pcōz remissione. Iob. xx. Quoz remiseritis pcā remittuntur eis. ⁊ lz dicat Luce. v. Quis pōt remittere pcā nisi sol⁹ de⁹. Tñ de⁹ remittit pcā per auctoritatē. Xp̄s p excellentiā: ⁊ sacerdos p ministeriū. Nā pcm facit in hoie tria. ſ. dei inimiciciā. deformē maculā: ⁊ obligationē ad pnam eternā iuxta illud Trenoz. ij. Quō obtexit in caligine. Ecce deformis macula. In furoze suo dūs filiā syon. Ecce dei inimicia. p iecit de celo in terrā uciliā israel. Ecce obligatio ad pnā eternā. Ista tria sol⁹ de⁹ tute cōtritōnis remittit. q̄ iol⁹ remittit offensā. lauat maculā. ⁊ dissoluit obligationē eternā. vt pz Luce. xv. In filio ꝑdigo. de q̄ dr̄ q̄ pr̄ occurrens est eū. qz remisit ei offensaz. ⁊ tota pna ipm induit. qz lauit maculā ⁊ ornauit ataīa. ⁊ q̄ mortuus fuerat: reuixit. qz absoluit ab eo penā eternā. Sacerdos aūt remittit peccata q̄tum ad alia tria. Nā pcō: tem a deo absolutum esse demōstrat: pene pñti ⁊ satisfactorie ipm ligat. ⁊ de ipa pena pte relaxat. Ista tria notauit Job. xi. in suscitatōe Lazari. Sol⁹ ei xp̄us ipm a mortuis suscitauit. tñ discipulis tria cōmisit. ſ. vt lapidē tollerēt: vt ipm solurent. ⁊ vt libere abire pmitterēt. Lapidē tollere est pnā purgatoriā in satisfactoriaz cōmurare. pcōrem soluere: est ipm absolutū esse a deo oñdere. Libere abire pmittere: est pnam aliquā libere indulgere. Que omia beatus petrus a tota trinitate accepit.

Secūdo tibi dabo claues

Iurisdictiōis. ſ. in excōicando ⁊ absoluendo. Iste aūt ligatiōes ⁊ solutiōes nō sunt in celo. qz ibi oēs sunt soluti. Nec sunt in inferno. qz ibi oēs sūt ligati. Sz sūt in mūdo. vbi sunt quidā ligati: ⁊ quidā soluti. In inferno q̄dez sunt oēs ligati ⁊ excōicati p illā sniaz Matth xxv. Discedite a me maledicti in ignē eternū. Jō sci eis nō loquent⁹. sed sp ab eis auertēt. ps. Auertisti nos retroꝛ sum post inimicos nr̄os nec pticipabūt cū eis in dino officio. de q̄ dicit Thob. xiij. Per omēs plateas hierl'm alla cantabit. Jpi aūt a rēplo dei erūt exclusi Apoc. vlt. Foris canes ⁊ venefici. Nec ipos saluabūt. i. saluarē eternā nō operabūt. imo fic dr̄ in ps. Lerabit iustus cū viderit vindictā. excluſi eriā erūt a pticipatōe sacroz: ⁊ maxie a pticipatōe panis vite. Matth. xv. Nō ē bonus sumere panē filioz. ⁊ mittere canib⁹. nō pticipabūt etiā sedi cū eis in mēsa. Esa. lxv. Ecce serui mei comedēt ⁊ vos esurietis.

Tertio tibi dabo claues

Remissiōis. Indulgentioꝛ largitōe. Sciendum. q̄ indulgentie valēt q̄tum ad forū ecclesie: q̄tum ad iudiciū dei: ad remissionē pene. Nō aūt quare valeāt iste indulgētie est vnitas corpis mistici: in q̄ multi in operibus sanctis supprogauerūt ad mēsurā debitoz suoz. ⁊ multas eriā tribulatiōes iniuste sustinuerūt patient⁹. per quas multitudo penarū preterat expiari. si eis deberet. quoz meritoz tāta est copia q̄ oēm penā debitā nūc viuētibus excedunt. ⁊ maxie ꝑpter meritū passiōis xp̄i. et sic ista merita passionis xp̄i ⁊ aliorū scōz: ac thesaur⁹ ecclie. Nō enī est iste thesaur⁹ de auro: argento vel lapidibus pciosis. sed de pcioso sanguine xp̄i: ⁊ aliorū scōz: ac de labore virginū: doctoz. ⁊c. hui⁹ aūt thesauri Petr⁹ ⁊ successores sui hñt claues. q̄ ipm ꝑ iusta causa exigit. pōt distribuere. ad quā exigūt quatuoꝛ. Primo auctoritas ex pte facientis. Secūdo charitas ex pte recipientis. Tertio pietas. ſ. ad honorē dei. qz pietas ē cul⁹ soli deo debit⁹. Quarto vtilitas. ſ. primi q̄ ad opera mie. Querit̄ primo ad q̄d valeāt iste indulgētie. Rñdet q̄ valēt ad pene remissionē. Exemplum. q̄s dr̄ stare in purgatorio ꝑ pctō nō satisfacto p. x. an. hīta ista indulgētia. x. annoz. satisfactū erit ꝑ pena illa. Si vo q̄s pl⁹ pticiparet de indulgētia: q̄ meruisset ꝑ pctis pnā tūc illa indulgētia valet sibi ad mai⁹ meritū: quo ad pmiū accidētale in vita eterna. vltra pmium essentiale. Querit̄. scdo. an eqlit̄ habeat indulgentiā stās in foro⁹ illi⁹ eccl'e: sicut distās p. c. miliaria vel vltra. Rñdet q̄ eqlit̄ ter hz indulgentiā vtercz. si distās hz maī⁹ pmiuz rone laboris in charitate assumpti: que labores nō sustinuit vicin⁹ eccl'ie. Queritur

tertio. q̄d optatur indulgentia a pena ⁊ culpa. Rñdet q̄ talis indulgētia valz ad b. q̄ talia sic decedēs nō tāgit penas ifernī nec purgatorij: sed subito volat ad celū. sic q̄ī est annus iubilei. vel de indulgētia de passagio fidelium cōtra infideles. ꝑ recuperatione terre scē. etiā. p ingressu religiōis. ⁊c. Querit̄ q̄rto. an iste indulgētie valeāt defūctis. Rñdetur q̄ indulgētia valz. ficut bulla ꝑuilegij sonat. Vñ indulgentia q̄cq̄ dat sub illa forma. Quicūq̄ iuerit: vel miserit ꝑtra infideles. bēat idulgentiaz plenariā. p se ⁊ pr̄e ⁊ mre defunctis. ⁊ tūc ille aīe exītes in purgatorio. hac ꝑditio ne implera statim volarēt ad celū. Cū. n. aīe exītes in purgatorio: sint membra huī⁹ nostri corpis mistici. ꝑpter charitatē cū q̄ decesserunt: capaces sūt oīm bonoz q̄ fiūt ⁊ q̄ facta sunt. Et sicut stomachus oīb⁹ membris corpis subam cibi distribuit: sic eccl'ia oīa merita tā pnīa q̄ ꝑterita suis membris distribuit. vnde si ueus pōt satisfacere ꝑ defuncto: sicut liber ꝑ incarcerato satisfacere pōt. vñ relaxabit̄ nec iudex est ininst⁹ sic acceptās vt pz. Queritur q̄nto. an vn⁹ indulgētia q̄ā acq̄rit: possit dare alteri viuo vel defūcto. Rñdet q̄ si in priuilegio sic cōtineat⁹. q̄ talis indulgētia possit acq̄ri: etiā nō eūib⁹ ꝑsonaliter. tūc illa indulgentia eis ꝑderit: alias nō. Nam priuilegium tñ valet q̄tum sonat ⁊c. Querit̄ sexto. an habeat indulgentiam q̄ nō facit elemosynā. Rñdet q̄ si in priuilegio sic ꝑtineat⁹. quicūq̄ pecuniam mand⁹ adiutrices ⁊c. Tūc nō dans nō est capax indulgentie. Querit̄ septimo. an intelligat⁹ dedisse. q̄ dedit panes. vinū. ova. lignum ⁊c. Rñdet q̄ sic. q̄ sp̄ ꝑsari ꝑditio ꝑsoaz. Bz facultatē eaz: pur q̄ q̄cq̄ cōmodi⁹ pōt

Quarto tibi dabo claues

Dilectiōis. Nā btūs petr⁹ fuit feruentior in amore xp̄i. Cui⁹ signa sūt q̄tuor. Primū ante passionē. q̄ ꝑpter eī⁹ amoꝛes oīa terrena dēpsit. Matth. xix. Ecce nos reliq̄mus oīa ⁊ secuti sum⁹ te. Quidā ei sūt p̄castinātes cōtra quos dicit. Ecce Quidā ad rēplo reponētes. cōtra quos dicit. Reliquim⁹ nō reposuimus. Quidā diuidētes cōtra quos dic. Dia. Quidā res suas exteriores reliq̄untes. si suas volūtates reriuēres. cōtra quos dicit ⁊ secuti sumus te. Secūdum signū fuit in passiōe q̄ secū mori voluit: q̄n dixit Luce. xxij. Paratus sum recū: ⁊ in carcerē ⁊ in mortē ire. Nō enī volebat mori ante eus. qz nolebat carere tam dilecti pntia: nec volebat viuere post eū quia nō reputabat vitā: sed mortē amarā. volebat aūt mori cū eo. qz b reputabat sibi gloriam ⁊ coronā. Tertiū fuit post passionez. qz sp fuit i lachrymis. hūit enī lachrymas doloris. eo q̄ mḡm negauit. Luce. xxij. Egressus foras fleuit amare. Vñ dicit Clemēs. ⁊ q̄ncūq̄ galli cantum audiebat lachrymas ēmittebat. hūit lachrymas cōpassionis. eo q̄ amicū mortuū videbat. Job xvi. Plorabit⁹ ⁊ flebitis vos. mūdus aūt gaudebit. hūit lachrymas deuotiōis. eo q̄ ad amicū videndū sp̄ se pabat. hūit lachrymas cōsolatiōis. Vñ dicit Clemēs: q̄ sp̄ in sinu sudariū ferebat. q̄ fluentes lachrymas detergebat. Sic enī i cō suendinez duterat flere. q̄ tota ei⁹ facies adusta lachrymis videbat. ps. Fuerunt mihi lachryme mee panes die ac nocte. Quartū signū fuit post resurrectionē. qz ipe ad monumentū cū iobe cucurrit. ⁊ ficut dicit Brego. Illi ꝑ ceteris cucurrerūt: q̄ ꝑ ceteris amauerūt. aliq̄n enī cucurrerūt sil⁹ aliq̄n iobes ꝑcucurrit citius petro aliq̄n petr⁹ citius iobe. qa prioz monumētū intrauit. p q̄ dat intelligi q̄ ambo dilexerūt xp̄m sapient⁹. Sed iobes magis dulciter. petr⁹ aūt magis ꝑstanter ⁊c.

Quinto tibi dabo claues

Operationis. Fuit enī ei⁹ opatio efficax sm virtutē. ⁊ b quadruplī. Primo sm virtutez credēdi. q̄n dixit. Tu es xp̄s filius dei viui. De ei⁹ fide dixit xp̄s Luce. xxij. Symon ecce satanas exp̄tiuit vos vt cribraret sicut triticū. Ego aūt rogaui ꝑ te petre: vt n deficiat fides tua. ⁊ tu aliq̄n cōuersus confirma frēs tuos. vbi hr̄ q̄ ei⁹ fides multū fuit a diabolo tēpenta. cū dr̄. Ecce satbanas ⁊c. Nostis enī vbi i uenit locū magis munitū. ibi maioꝛe exercet conatū. Eius fides fuit a xp̄o valde roborata. cū dr̄. Ego aūt rogaui ⁊c. Eius fides fuit oīb⁹ in exēplū data. cū dr̄. ⁊ tu aliq̄n conuer. ⁊c.

Secūdo sm vtutē sanādi. Nō solū enī sanabat sicut ceteri verbo oronis. Sz eriā verbo iussionis: sicut pz in sanatiōe Enee. Act. ix. Veruetiā vmbra corpis sui. vt dr̄ Act. vi. etiā impōe baculi sui sicut pz m discipulo iā p. xl. dies defuncto: q̄ ad impōnem baculi sui resuscitat⁹ ē. Tertio sm vtutez ꝑdicādi. Tā grose. n. ꝑdicabat: q̄ aliq̄n vna die tria milia hoium conuertebat. vt dr̄ Act. ix. Hoc est. n. grauiosū ꝑdicatoris. vñ Crisō. super Matth. dic. Testimoniuz studiosi agricole est messis fecūda assidua doctoris ecclie plena. Quarto sm virtutez orandi. Nam eius oro aliq̄n aperiebat celum. vt patz Actuz. x. vbi dicit. Q̄ super eū cecidit mentis excessus. ⁊ vidit

celuz apertū. aliqñ faciebat descendere spīm scīm sicut ꝑz Act. viij. In samaritanis. aliqñ expoliabat infernū. sicut qñ suscitauit de funcru: quē Symon magus suscitare nō potuit. aliqñ vincebat demonē sicut ꝑz in demone: q̄ symonē magū p aera deferebat.

Sexto tibi dabo claues

passionis. Passus est enī ꝓ nobis penā cum xp̄o. unde xp̄us ei dixit Job. vlti. Sequre me. Sap. xviij. Sibi pena huī cū dño afflict⁹ est Noluit aūt pati recte: ꝙ euersus ꝑpt quatuor causas quas ipsemet assignauit. Primo q̄: ꝓpter honorē dñi no reputabat se dignū. Secūdo q̄ xp̄s passus est ꝓpter mūdū redimēdū ꝙ debuit ad mundū respicere Ipse aūt patiebat ꝓpter acq̄rendū celū. ꝙ debuit ad celuz respectū hr̄e. Tertio ad significandū humani ḡnis lapsum. Xp̄s aūt semp rectus steterit nunq̄ p̄ pctm̄ cecidit. hō vero caput uentis in terra defixit: et contra deū recalcitrauit. Quarto ad inuendū q̄ hō murauerat amorē spūalē in mundanū. Nō enī rectus in cruce posit⁹ sic cruciatur illud q̄ erat dextruz efficit finistrum. Tunc igitur homo dexteram mutauit in finistram. quando amorē celestiū cōuertit in amorē mundanum.

Septimo tibi dabo claues sublimatiōis.

Nā in iudicio hiturus est magnā sublimitatē. q: sup tronos. xxij. sedebit et ceteros iudicabit. et illa talis sessio erit ad sue iudicis approbationē. p̄s. Ut faciat in eis iudiciū ꝺscriptū. Hec aūt sublimitas est ei ad quā tm plicē dignitatē. Primo ad eius imensum honorē. Prouerb. vlti. Nobilis in portis vir ei⁹: qñ sederit cū senatorib⁹ terre. Secūdo ad magnā demonū cōfusionē. i. Cor. vi. Nescitis qñ angelos iudicabimus. Tertio ad maiorē dānationē. ibidē. An nescitis. qñ scī de hoc mundo iudicabūt. Quarto ad bonoꝝ ꝺsolationē. scz qñ videbūt sanctī fratrē suū xp̄m esse iudicem et sororē suā virginē Mariā esse mediatricē et fratres suos apostolos esse intercessores et assessores et cetera.

Octauo tibi dabo claues

glorificatōis. Xp̄s cū fecit eū in suis dominibus ianitorē. Apoc. xi. Mz petātes claudē celū nubib⁹ rapire portas ei⁹. De cū hz q̄dru plicē domū. Primo hz ecclīam militātē in qua habitāt pegrini. Clauis huī dom⁹ est clauis indulgētie. pctōr igit volēti redire ad eccl'am p pniam: per⁹ apit hostiū cuz claue remissionis et indulgētie Job. vlti. quoꝝ remissis pctā remittunt eis. Secundo hz patriā celestē i qua habitāt filij. Clauis huī dom⁹ est clauis mie. Diabus ḡ scrōꝝ volēt ib⁹ intrare in domū celestis p̄ne aperit hostiū cuz claue mie. p̄s. Januas celi aperuit.

Tertio hz purgatoriū in q̄ habitāt debitis obligati. Clauis huī dom⁹ est clauis iusticie Nam iusticia dei requirit q̄ nullū malū remaneat impunitū. Diabus igit debēt⁹ intrare purgatoriū: aperit hostiū cū claue iusticie p̄s. Aperite mihi portas iusticie tē. Justi ei aliqñ qdā cremabilia secū portāt. Duas tres claues xp̄s tradidit petro. Un dist. l. c. ꝺ fide rādū dicit Greg. Cōsiderandū nob est: cur op̄s deus eū quē cūcte eccl'ie p̄ferre disposuerat. ancille vocē prime fecē t scipsuz negare permisit. q̄ nimirū magne actū pieratis discipline cognoscim⁹: vt is q̄ futurus erat pastor eccl'ie in sua culpa disceret q̄lis alios misereri debuisset. ꝓpus itaq̄ cū oīndit sibi. et tūc ꝓposuit ceteris vt ex sua infirmitate cognosceret q̄ misericors diter aliena infirma toleraret. h̄ ibi. Quarto hz infernū. in q̄ habitāt incarcerati. Clauis huī dom⁹ ē clauis mortis eterne. Diabus ḡ dānatis petrus nō aperit hostiū neq̄ claudit. Sz xp̄s apit hostiū et claudit vbi pcōres irreuocabiliter includit et clauē custodit. Apoc'al. i. Hz clauez mortis et inferni. Eiusdem. ix. c. Data est ei clauis putei abyssi. Rogemus dīm iesum christum tē. Amen.

In festo visitationis gloriose virginis Marie. Sermo. xl.

Uria abijt in mōtana

Lu. i. in euāgelio p̄ntis solēnitatis. Beus Ambr in omel. dic fic. Mariā q̄ añ sola in intimis penetralibus ꝺlabat nō a publico ꝺgintatis pudor. nō a studio asperitas mōtiū. nō ab officio plixitas itineris retardauit. In mōtana cū festinatōe ꝺgo officij mēor. iniurie ime mor. affectu vrgere nō seu. relicta prexit domo. Bille. Sup q̄ talē motuz qōnc. vtrū btā ꝺgo rōnabilr sposum suū ioseph reliqrit et cognate sue obsecta p̄sliterit. ad istā qōnem rident q̄tuor doctores: duo veteris testi: et duo noui. Prim⁹ est Dauid in psal. dicēs Ascensiones in corde suo disposuit in valle lachrymarū i loco quē posuit. Secūs bñdicit onē dabit legislator. ibūt de ꝺtute in ꝺtutez videbit deus deoꝝ in syon. Sō declarans Aug⁹. air. Deniqz in mōtana cū festinatiōe ꝺgo abijt et Elizabet salutata in ei⁹ misterio q̄si mēsib⁹ trib⁹ humiliter sterit. Terti⁹ hic fuit ꝺgius ascēsus: vt difficile rūperet triplex funiculus. Feruebat siq̄dē in q̄renda gr̄a caritat. Splēdebat in carne ꝺgnitas. in obsequio eminebat humilitas. h̄ Aug⁹. Secūdus est Salomon. Cant. iij. dicēs. Que ē ista q̄ ascendit p desertū sicut ꝺgula fumi ex aromatibus myrre et thuris: et vniuersi pulueris pigmentarij. Fuit enī btā ꝺgo virgula id ē flexibil ad pietatē: et ex aromatib⁹. q̄ fuit plena odoribus ꝺtim gr̄arū: et vniuersi pulueris pigmentarij: q̄ ocs gr̄as quas habuerit alij sancti particulariter: ipsa habuit vniuersaliter. Tertius est btūs Ambr. in omel. diecēs fic. Moralē est oībus vt q̄ fidē exigunt: fidem astruāt Et iō cū angelus abscondita nūciaret. vt astrueret exēplo senioris femine et sterilis. Accepit Marie virginis nūciauit: vt possibile deo oīe qō ei placuit assereret. Ubi h̄ audiuit Maria: nō quasi incredula de oraculo nec quasi dubitās de exēplo: h̄ q̄si leta. pvoto. religiosa. p officio: festina. p gaudio: in mōtana p rexit. Quo enī iam deo plena nisi ad supna ascenderet: et h̄ cū festinatione. q: nescit tarda molimina spūssancti gr̄a. hec ille. Quart⁹ est btūs Petr⁹ rauēnas in ꝺmōe dicēs fic. Deniqz mittit ad Elizabeth Maria: virgo ad sterilē: ad anuz iuuencula: vt ambe pio certamine sumāt pariterqz pcipiāt. altera de nouitate fidē. altera de necessitate virtutē. hec ille. Sciendus q̄ btā virgo abijt in mōtana ad visitandū Elizabeth. ꝓpter q̄tuor causas. Primo ppt caritatē q̄ more angelico in Maria virgine sursum tendebat. Un Petrus rauēnas in ꝺmone dicit fic. Accepto igit cōsensu ꝺginis vt sine virili semine ꝺciperet dei filiū. discessit angelus ab ea: visum vtiqz ꝺsuberabendo nō famulatū atqz celestia petit. quē ꝺgo sequit dū in montana ꝓgredit. Insup plane et vltra angelos: gr̄a supuenīcte puenit. Est ergo nimirū t in angelis caritas: q̄ supenitatē que Mariā puerit vsqz ad dexterā patris in excelsis. Nam sua fide ꝺcepit filiū dei Unde Petrus rauē. dicit. At ꝺo cui aliqñ dicti est. Spūssanctus supuenier in te. Deniqz veritas de terra orta est, et nō de angelica creatura: nec angelos: sed semē abrahe apprehendit. Manc inuenit gratiaz Maria virgo plena iam gratia. hec ille. Tertio ꝓpter humilitatē. Sandez enī humilitatē quā angelo Maria exhibuerat dicens. Ecce ancilla dñi: hoibus etiā exhibere curabat. ideo festināter abijt in montana et Zacharie domū intrauit vt Elizabet visitaret ac pregnāti vetule iuuencula ministraret. Un Ambr in omel. dicit fic. Didicistis virgines pudorez Marie: discite humilitatē. Uenit ꝑpinqua ad ꝑpinquioz ad seniorē. nec solū venit. sed etiā ꝑior salutauit. Decet enī vt quāto castior ꝺgo: sic tāto sit humil or. Nouerat deferre senioribus fic magistra humilitatis: i qua est ꝓfessio castitatis est et cā pietatis. est etiam norma doctrine. Conuenit enī q̄a superior venit ad inferiorē: vt inferior adiuuetur a maiore. hec ille. Quarto ꝓpter sanctitatem. Maria enīz venit ad Elizabeth et xp̄s ad Johānem vt ipsum sanctificaret. sicut etiā postea venit ad baptismū Johānis vt eū sanctificaret. Unde Petrus rauēnas in sermone dicit fic. Idcirco etiam Maria post cōceptū ad Elizabeth ꝓperat. q: iesus qui in vtero suo erat. Johānem adhuc parvulum in ventre matris sue positum sanctificare festinat. hec ille. Propter ista hodie Maria abijt in montana vt dic. ꝺbū. ꝓpositū

Maria abijt in montana.

Diuinorum.
Angelorum.
Celorum.
Patriarcharum.
Prophetarum.
Feminarum.
Creaturarum.

Primo beata virgo maria hodie abijt in montana

Diuinoz. s. sanctissime trinitat. Nam tota trinitas in ea suas excellentissimas ꝓprietates posuit. Primo pater posuit suam potentiā. Unde ipsa met dicit. Fecit mihi dñs magna q̄ potens est. Mirabilia enī que fecit pater in veteri testamento. excellentiora fecit in maria Mariā. Secundo filius fecit q̄si creauit celū et terrā tocūm ornatum eoz. maius fecit in Maria: cū in ea corpus minimū formauit in quo totus deus essentialiter continet. Ap'lus in quo habitat omnis plenitudo duinitatis eram corporaliter. Et ecclesia cantat. Quez celi capere nō poterant: tuo gremio contulisti, magnuz se

cit deus quādo liberauit hebreos sepius in manu fortis signis mirādis, maius fecit in ẏgine. qz totū genus humanū infernō deuicto per eiꝰ vnicū filiū redemit. magnuz fecit deus qñ pauit populū suū in deserto quadraginta annis: māna de celo, maius fecit in virgine quādo formauit panē verum. sez ſpm in eius vtero q̄ dicit. Ego sum panis viuus q̄ de celo descendi magnū fecit deus qñ eduxit mel de petra oleumqz de saxo durissimo. Sz maius fecit in virgine qñ a iesu xpo q̄ est petra spiritalis: fluxerunt aq̄ gratiaruz ⁊ oleū benignitatis ⁊ misericordie. i. Cor. x. Bibebant de spirituali cōsequente eos petra. petra aūt erat xp̄s. magnū fecit deus qñ iordanis cōuersus est in suū fontē: sed maius fecit in virgine qñ antiquus dierū ⁊ cunus eternitate vidit virginē ⁊ retrocessit ad infantiā dieiyni. Maximū miraculoꝝ fecit xp̄s: qñ in cena panē transubstātiauit in p̄ciū corpus: ⁊ vinū in p̄ciū sanguinē suū. pō. Memoriā fecit mirabilium suoꝝ misericors ⁊ miserator dñs escā dedit timentibꝰ se. Istud vero quo verbū caro factū est. est longe illo prestātius: cū sit fundamentū eius. p̄cipue qz carnē quā ab hoīe sumpsit in deum transformauit. Et tanto federe vtrāq; naturam cōseruit vt nec suprior minueret assumptio: nec inferior cōsumeret glificatio. Pro prerea btā virgo dicta est regina celi. psal. Astitit regina a dextris tuis ⁊c. Secūdus filius positus in ea suā sapiam. Unde de ipa dr. Elegit eā deus ⁊ preelegit eā: ⁊ habitare eam facit in tabernaculo suo. De aplis enim xp̄s dicit. Nō vos me elegistis: sed ego elegi vos, beatā aūt ẏginē non solū elegit: sed etiā preelegit. ⁊ vt oibus pōsset elegit: qz sic est deo vnita, qualiter nulla creatura est illi cōiuncta: q̄ soli deo reservata, soli deo est mirabilit copulata. Jdeo ipa air. Et radicaui in pplo honorificato: ⁊ in prēs dei mei hereditas illius. Naz p̄ eternꝰ nō hz radices: cui sit fōs ⁊ origo diuinitat. Filius ex p̄re velut ex radice p̄cedit. Spūs ẏo sctūs ex patre ⁊ filio p̄cedit. Beata virgo in suprēmo angelo radicauit. ⁊ mox vt creuit infra diuinitatez caput extulit. Sicqz ascēdit vt mater dei fieret. Propterea dicit. Et in partes dei mei hereditas illius. s. radicis quā radicaui ī populo meo. Unde nullus est digꝰ habitare in tabernaculo xp̄i: nisi Maria ẏgo. Que de castissimis ⁊ puris sanguinibꝰ suis fabricauit illud. Et sicut xp̄s in sole posuit tabernaculum suū. Sic ipsa in ipso sole posuit tabernaculū suū. ⁊ sicut vnicuiqz angelo sociatur vna aīa beata hoīm: sic in sede suprēmi angeli q̄ est xp̄s magni ꝓ filij angelus collocat virgo Maria. Cant. vlti. Que ē ista q̄ ascēdit per desertū deliciis affluens innixa sup dilectū suuz. Tertio spūsanctus posuit in ea suam clementiā. Nam spūsanctus ipsaz sanctificauit. pō. Sanctificauit tabernaculū suū altissimus. Ipsam fecundauit. Mat. i. Qđ em̄ in ea natū est: de spūsctō ē. Ipsam in gratia cōfirmauit. Luce. i. Spūsanctꝰ superueniet in te: ⁊ ẏtus altissimi obumbrabit tibi. Quā fecit hostiariā paradisi. que nos suis meritis in ipm introducit. Unde se ancillā noīans petrum in atriū pontificis introduxit. Job. xix. Jdeo cantat sancta mater ecclia. Tu regis alti ianua ⁊ porta lucis fulgida. Ipsam etiam fecit fenestrā celi p quā deus oculo misericordie nos respicit. Un cantaf. Intrent vt astra flebiles celi fenestra facta es. Cāt. ij. En ipse stat post parietē nostrū. i. post naturam nostram. respiciens per fenestram. i. per matrem suam ⁊c.

Secūdo Maria abiit in

montana Angeloꝝ. Offices em̄ eoꝝ dignitates: ⁊ oia eoꝝ ministeria ipsa vna ⁊ sola in se cōprehendit. Primo q̄dem angelorū officiū est ministrare: nūciare ⁊ custodire. si ipsa humano generi grām ꝑditā annūciauit ⁊ inuenit. cui dictū est. Jnuenisti gratiā apud deū. Jn ecclesia dei ministra ordinata fuit. Eccl. xxiiij. Jn habitatione sancta coram ipso ministraui. Animas nostras semp custodit sub alis sue pietatis ab insidijs demonis. Secūdo Angeloꝝ officiuz est seerete cōfilia dei scire: ⁊ maxime misteriū de incarnatione verbi cognoscere: qō q̄dem superiores angeli cognouerūt a deo imediate p infusam inspirationē medij cognouerūt a superioribꝰ p tradītā illuminationē. inferiores aūt cognouerūt ab aplis p predicationē. sicut dicit Ieroñ. Sed beata ẏgo cognouit p experientiā: ⁊ sanctissimā inuiscerationē.

Tertio virtutū officiū est miracula facere. nō aliquid de nouo creādo: sī deo ministeriū exhibendo. Sed beata virgo precipue ministerium exhibuit deo in maximo miraculoꝝ qñ angelo annūciante: ⁊ spūsancto operāte: ⁊ virgine credente mox verbuz in vtero: mox intra vterum verbum caro factum est. Luce. i. Beata que credidisti. qñ perfecti in te. que dic. sunt tibi a dño. Quarto potestatum officium est arcere demones. ne tantū nobis noceant quātum vellent. Beata virgo refrenauit ⁊ cōtriuit potestatē demonis Gen. iij. Ipsa ꝑteret caput tuū. i. suggestionē potestate ⁊ astutiā. Quinto p̄nciparū officium est regnis ⁊ p̄uincijs presidere, hostes cōprimere, bonos custodire. demones arcere. in tribulationibꝰ pregere. Beata virgo in oīni gente p̄nciparū gerit: hostes cōprimit: bonos custodit: demones cōterit: in tribulatione pregit. Eccl. xliij. Jn oīni gente ⁊ in oīni populo p̄marum habui. quo ad p̄imū: oim excellentiū ⁊ sublimiū colla calcauī. quo ad secundū ⁊ tertiuz, ⁊ p̄fundum abyssi penetraui. quo ad quartū. ⁊ in fluctibus maris ambulaui. quo ad q̄ntū. Jdeo cātat eccl̄ia. Maria mat̄ gr̄e mat̄ mīe tu nos ab hoste protege: ⁊ hora mortis suscipe.

Sexto dñationū officium est subditos sibi angelos purgare: illuminare: ⁊ perficere. Sed beata virgo a culpa purgauit affectiuam. ab ignorātia illuminauit intellectiuā. ab infirmitate p̄fecit operatiuā. Septimo tronoꝝ officium est vt sup eos deus ꝺescat ⁊ sedeat: ⁊ iudicia sua exerceat. Beata ẏgo est tronus misericordie: gratie: ⁊ glorie. misericordie pcōibus: gr̄e iustis: glie beatis. pō. Tronus eiꝰ sicut sol in conspectu meo: q̄ ad beatos q̄bus est ad magnā gloriam. Et sicut luna p̄fecta in eternū. quo ad iustos q̄ bus impetrat celestē gratiā. ⁊ testis in celo fidelis. quo ad pcōres q̄bus impetrat misericordia. Octauo cherubin officiū est plenitudinē scientie dei habere. Sed beata virgo transcendit oēm scientiā angelicam ⁊ humanam. modo audiendo per inspirationez modo videndo per ꝺ̄plationez. mō tāgendo per operationē. mō gustādo p affectiones: mō odorādo p deuotiones. Nono seraphin officiū ē ardere amore ⁊ caritate dei. Beata ẏgo maria plena fuit amore: dilectione: ⁊ caritate. Quia gratia dei coꝝ ipsius sursum eleuabat ad amorem celestium. p̄mouebat ipsaz ad dilectionem. eam totaliter vniebat dilecto p caritatem. ⁊ hic ps ⁊c.

Tertio Maria abiit in

montana celoꝝ. Recte em̄ beata virgo dicitur celum. p̄pter sui amplitudinem. qñ habuit amplum affectum ad diligendū. amplum vterum ad deum capiendum. amplum intellectum ad cognoscendum. amplum fi-

num ad compatiendum. Eccl. xxiiij. Ego mater pulchre dilectionis ⁊ timoris ⁊ agnitionis ⁊ sancte spei. Siquidem amplitudo caritatis amplisauit eius affectum. Jdeo dicitur. Mater pulchre dilectionis. Amplitudo diuinitatis ampliauit eius vteruz. Jdeo dicitur. Et timoris. Per hoc em̄ est dominus valde terribilis. amplitudo sapientie ⁊ veritatis ampliauit eius intellectum. Jdeo dicitur. Et agnitionis. Amplitudo pietatis ampliauit eius sinum. Jdeo dicitur. Et sancte spei. Unde Bernar. dicit ad beatā Mariam sicut ad medium, sicut ad causam rerū omniū. sicut ad negocium seculorum respiciūt vniuersi ⁊ qui habitant in celo. ⁊ qui in inferno. ⁊ qui nos precesserunt. ⁊ qui nos sequuntur. ⁊ nati natorum ⁊ qui ab illis nascentur. Qui in celo sunt vt restaurentur. Qui in inferno vt eripiantur. Qui precesserunt, pphete vt fideles inueniantur. Qui sequuntur: vt glorificentur. Hec ille. Dicit autem beata ẏgo celū ꝑpter quattuor. Primo quia est sol, Canti. vi. Electa vt sol. Sicut em̄ sol tres planetas supra se, ⁊ tres habet infra se, ⁊ ipse est medius. Sic beata virgo habet supra se tres in trinitate personas ⁊ infra se tres status saluandoruz. s. virginū continentiuz ⁊ coniugatoꝝ: ⁊ ipsa est in medio constituta. vt ipsam beatam trinitatem reconcilier tribus statibus saluandorum. Eccl. xxvi. Sicut sol oriens in mundo: in altissimis dei. Secundo quia est luna. Cantico. vi. Pulchra vt luna. Est enim pulchra vt luna in sui p̄ncipio: quoniam fuit in vtero sanctificata. ⁊ in sui medio, quoniam fuit sancte conuersata. cuius cogitationes semper fuerunt sancte: cuius affectiones semper fuerunt munde. cuius operationes semper fuerunt recte. Tertio quia est stella. Nume. xxiiij. Orietur stella ex Jacob. Est enim stella: quia in ea nullus fuit casus nec error. Inter apostolos enim fuit casus peccati. aut per infirmitatem mundanaz. sicut in Petro q̄ timore mortis christū negauit. aut per ignorantiam. sicut in Paulo qui dicit. Ignorans feci in incredulitate. aut per malitiam. sicut in Juda qui dilexit maledictionez: ⁊ venit ei. Beata virgo nullo istorum modorum cadere potuit. que dicit. Eccl. xxiiij. Jn me omnis gratia vite ⁊ veritatis. Jn me omnis spes vite ⁊ virtutis. Non enim cadere potuit per malitiam. Quia erat fundata super altitudinē diuine

gratie. Ideo dicit. In me omnis gratia vite. Nec p ignorantiā. qz erat fundata sup altitudinez diuine notitie, ideo dicit. Et veritatis Nec p infirmitatem. qz erat fundata sup altitudinē diuine potētie. Ideo dicit. In me omnis spes vite t virtutis. Quarto qz ē aurora. Cant. vi. Iste p̄greditur quasi aurora cōsurgens. Nam fulsit in ea lux aurore. quādo spūssanctus eam sanctificauit. qz nūc renebrā originalis peccati ab ea abstulit. ij. Reg. xxiij. Lux aurore oriente sole mane absq; nubib⁹ rutilat. Aurora autē semp crescit donec diem p̄fectū faciat. Sic btā virgo post suam sanctificationē in utero semp crcuit in mūdo Prouerb. iiij Semita iustoz quasi lux splendens, p̄cedit t crescit vsq; ad perfectū diem. Ipsa ēm fuit lux splendens in sanctificatiōe p̄cessit in spū sancti supuentione. Crcuit in filij cōceptiōe. Facta est perfecta dies in sui glorificatione. Et sic patet tc.

Quarto Maria abijt in

mōtana Patriarchaū. Omēs gr̄as t excellentias quas habuerūt patriarche. Quibus deo fuer̄ acceptī. multo excellentiꝰ habuit beata virgo vt ps. Primo Adam tanq̄ pm⁹ parēs humani generis habuit donū iusticie originalis p quā fuit in innocentia creatus. Beata virgo habuit solē t fontē iusticie per quē noccntes t pcōres ad statū sempiterne innocentie pducūtur. Adam cito p pcm̄ perdita iusticia de paradiso cecidit. quo casu totam posteritatē corrupit t ad mortē cōdemnauit. Beata virgo de massa corrupta cōcepta tantā gratie efficaciā obtinuit. vt p̄seruata innocētia ipsam vitam de celo traxerit ad terrā. p quā oibus credentibus vita ꝑpetua t innocentia cōdonaretur. Adam ꝑpter inobedientiam maledictionē pmeruit. Beata virgo ꝑpter obedientiam maledictionē illaz in benedictionē cōmutauit. Secundo abel virginitatē t martyrium a dño obtinuit. p̄per que primus iustus a xp̄o vocat⁹ est. ad quem respexit deus t ad munera ei⁹. Bene. iiij. Sed virginitas ei⁹ fuit infecūda. t martyrium ei soli p̄fuit. Beata virgo longe excellētiozem habuit virginitatē. qz cū fecūditate in cōcipiendo deum t hoiem t excellentiꝰ martyrium eius fuit. Luce ij. Tuam ipsius aiam ꝑpertransibit gladius. s. passionis Jesu christi

Tercio Enoch qui cuz deo ambulauit. t nomen dñi inuocauit. tandē in paradisum trāslatus est. Beata virgo nō solum nominis memoriam habuit. sed deus ipse se totum eidē visibilem ad cognoscendum pariterq; palpādum prebuit. per quam nomen dei in vniuersum orbem est mirabiliter diffusum. q̄ absq; deo quem mente t ventre gestabat. ambulare nequibat. in cuius vterum velut in paradisum transtulit se ipse deus. Quarto Noe. de quo ꝓphetice dictū est. Ipse p̄solabitur nos ab operib⁹ manuū nostrarū in terra cui maledixit dñs. Beata virgo consolata est totū genus humanū que genuit dñm oim consolatorem. In massa carnis humane subiecte maledictioni cōcupiscentie sola virgo produxit fructum viralis germinis. per quē liberati ab erroze idolatrie quo manuū nostrarū opera colebamus. celestem cōsolationem accepimus. qui cōsolatur nos in oni tribulatione nostra. mira p̄cerate t misericordia sua tc.

Quinto Melchisedech rex t sacerdos obtulit Abrahe panē t vinū. Beata virgo obtulit verbo diuino carnē t sanguinez in que panis t vinum substantialiter in sacramēto conuertuntur. Sexto abrahe promisit deus q̄ ex eo egrederetur in quo omēs gentes benedicerētur. Beata virgo illud semen sanctissimus ex se ꝓduxit. p qō in eternū benedictionem vniuersi orbis deduceretur. Bal. iiij. Abrahe dicte sunt ꝓmissiones et semini eius tc. Septimo Jsaac sua orōne ipetrauit conceptu Rebecce. que cōcepit gemellos. t ex illis duo populi ortī sunt. quoz maior seruiret minori. Beata virgo sua humilitate cōcepit xp̄m: gemine substantie. s. diuine t humane nature qui duos populos iudaicum t gentilem in vnā fidem collegit. Sed iudaicus populus sua perfidia reprobatus. seruit gentili populo tanq̄ maior mīori. Octauo Jacob vidit scalam cuius cacumen celum tangebat t dñm innixum scale. t angelos descendentes t ascendentes p eam. Beata virgo recte dicitur scala trium graduū. s. humilitatis. virginitatis t charitatis. cui dñs est innixus p incarnationē. Luce. i. Dñs tecū. p quā tanq̄ p medium descendūt angeli. t ascendūt homines predestinati. Nono Joseph pro salute fratrum suorum descendit in egyptum. vt rem̄ poze famis sua ꝓuidentia frumenti copiam distribueret. Beata virgo in mundo orta est vt salutem generi humano afferret. ps. Operatus est salutem in medio terre. vt tēpore famis gr̄e corpus xp̄i deuota cōione. velut frumentum tori mūdo saturitatē cōferret t ministraret. Decimo Moyses factus magn⁹

in terra egypti liberauit populū israel de manu pharaonis p sanguinē agni. Btā virgo verum agnum t immaculatū genuit ex suo purissimo sanguine: quē xp̄s in p̄cium redēptionis humani gn̄is in cruce deo p̄ri persoluit. Undecimo Josue solem in medio celi stare iussit. vt Gabaon confligeret. Beata virgo verum solem iusticie in medio veteri sui nouē mentibus stare ꝓmeruit. vt diaboli dominiū auferret. ꝑm illū p̄s. Suscepimus deus misericordiā tuaz in medio tēpli tui tc. Duodecimo Gedeon rorem in solo vellere cōspexit. terra sicca manente. btā virgo celestez imbrē. s. verbū dei invellere. i. in virginali vtero suo suscepit. t terra. i. caro eius integra t immaculata vicio cōcupiscētie carens ꝓmanſit. ps. Descendet sicut pluuia in vellus. Decimotertio Samson sanctificatus in utero tanto ardore muliere s dilexit: vt etiam sciēter in sinu vnius accubās se morti exposuit. Beata virgo amore castissimo deū ad se attraxit. in cuius sinu humanitatē nostrā suscepit vt p oibus hominib⁹ innocenter moreret. Decimoquarto David plus in celo q̄ in terra habitās. amore mulieris ad philisteum accessit intrepidus: ducentis preputijs aliā emit ꝑpter aliam virum sanctū occidi mandauit. in sinu speciosa iuuencule. omni castitate seruata randē obdormiuit. Beata virgo sua caritate deū fortissimū in certamen cōtra diabolū sumpta fundibula nostre humanitatis iactis q̄nq; lapidibus. s. q̄nq; vulneribus adduxit: quez acerrime deuicit tc. Decimoquinto Salomon nigram: sed formosam adamauit. qui tamen maxima sapientia floruit. Beata vīgo nigra humilitate: sed formosa virginitate cuius decorem cōcupiuit dñs deus sapietiā filij dei in vtero suo habitare coegit. cui⁹ amore delectar⁹ infima nostra petijt. Decimosexto Ezechias solem. x. gradibus regredi in horologio aspexit. Beata virgo verum solem iusticie a nouē gradibus angelorum ad decimū. s. hominū descendere in horologio veteri sui clare vidit. ps. Minuisti eū paulominus ab angelis tc.

Quinto Maria abiit in

montana ꝓphetarum. Dij ēm q mandoq; ꝓpheterabant de preterito: quandoq; de futuro: quādoq; de presenti occulto. Beata virgo ꝓphetauit de preterito: cum dicit. Suscepit israel puerū suuz. De futuro cum ait. Ecce ēm ex hoc beatam me dicent omnes generationes. de presenti occulto quando Johannez in utero Elizabeth exultasse cognouit. De qua ꝓphetarunt principaliter quatuor ꝓphete. Primo Dauid dicēs in ps. Ultrasti terram t inebriasti eam: multiplicasti locupletare eam. Nam deus beatā virginē in annūciatione per angelum visitauit t salutauit. spūssanctus eam inebriauit: qñ gratia ipsam repleuit t cōfirmauit. filius ipsam locupletauit quādo ex ea carnē assumpsit. Secūdo Esa. ix. dicēs. Ecce virgo concipiet t pariet filium: t vocabit nomen eius Emanuel. i. nobiscū deus. Tercio Jerem. xxxi. dic. Nouum faciet deus sup terrā. mulier circūdabit virū. Homo ēm circūdat qō ē suū ꝓximū: t nō alienū. virgo ēm sola puerū circundedit. qz tota xp̄i caro fuit sua ꝓpria. Omnis ēm figura ꝓficit ex pluribus lineis qz corp⁹ alioz pueroz formaf ex cōmixtione vtriusq; parentis. In virgine aūt fuit circūdatio. qz circularis forma claudit vna sola linea. t corp⁹ xp̄i formatū est ex sola carne virginis incorrupta. Illud etiā qō est circūdatū est ex oni parte clausum. Sola ē virgo circūdedit. qz in ꝓceptione t post partuz virgo permānsit. Quarto Zach. xi. dic. Aperi libane portas tuas. Libanus interpretat candidatio: t significat beatā Mariam que tota fuit candida. Et habet tres portas. sc̄z potentie. sapientie. t misericordie. Quidam ēm peccāt per infirmitatē. Istis aperit portā potentie: dādo eis vtutem resistendi. Quidā peccat p ignorantiā. istis aperit portā sapie: dādo eis lumen cognoscēdi. Quidaz peccant p certā maliciā. istis aperit portam misericordie dādo eis grām penitendi. Aperit ēm manū suā ad largiendū. Prouerb. xxi. Manū suā aperuit inopi i. xp̄o paupi. Cui sex opera misericordie exhibuit. Unde Bern. dicit. Beata virgo dei filiuz in utero suscepit. nudū carne vel etiā pānis operuit: esurientē pauit. sitientē lacte potauit. Infirmū per infantiam non solū visitauit. sed etiam oīa humana exhibuit. In carcere positum i. crucis patibulo ligatum visitauit: eius sepulture interfuit. hec ille. t sic patet tc.

Sexto maria abiit in mō

tana feminarū. Nam vt habet. ij. Esdre: iij. Hoc expressērūt illi tres iuuenes doctissimi qui soluentes qōnem eis ꝓpositam quid in rebus esset fortius, mori a spūsancto. cōue-

nienter scripserūt. Primus dixit. fortis est rex iusticie que tenet hoiem a paradiso exclusum. Secundus dixit. fortius est vinuz misericordie ierabūde que sup iusticiaz gradiens ad incarnandū deū disponit. Tertius dixit. Fortior est mulier beata ẋgo maria: q̄ effectualiter deū traxit de celo. ⁊ regez tenet in sinu. Veritamen fortissima est veritas q̄ de terra orta est. s. ex utero tante virginis: ⁊ celuz obstrusum reserauit potenter suo sanguine precioso in ara crucis in precium nostre redēptionis effuso. ⁊ per crucis vexillū superato humani generis hoste crudeli. ecce q̄ reuersuri ad ciuitatē Dei in terrenā cōuenientissime ꝓpherātes de illa hierusalem ciuitate celesti. venerant iusticiam: misericordiā extollunt. Mariā preponunt alitricem ⁊ ductricē regis eterni. Super oia vero adorāt veritatē increatā ex regina celoz nascendā. oñes eiñ benedictiões quas habuerūt dñe veteris testamēti. sparsim et figillatim. hec una virgo cōplexa est velut rosa triginta foliis exornata. Sciendū q̄ sicut viri veteris testamenti quasi stelle veri solis prenostrabant ortum ⁊ vitā. Sic omnes mulieres quomodocūq; laudib⁹ extollant. Marie virginis figurabant virtutes ⁊ mores perfectos. quaru bñdictiones a deo illis datas in seipsa complectit. Benedicta fuit in Eua benedictione generationis materne. illa eiñ fuit mater cunctoz in terra viuentiū. Hec virgo est mater cunctoz celū ascendentium. Matrimoniū q̄ppe terram. Virginitas vero reparat celuz. Benedicta fuit in Sarra benedictione gratificationis. que peperit risum. Hec gaudiū genuit in vniuerso mundo. Benedicta fuit in Rebecca bñdictione predestinationis. prudenterve dicās bñdictionē Jacob excluso Esau. Hec reprobaro antiquo populo hebreoz: populum xp̄ianoz benedictionib⁹ replenit. Benedicta fuit in Lya bñdictione actionis: cui septem ascribunt filij nati. tota misericordiam complectens. que septenario numero integrat. Hec circa xp̄m vniuersa misericor die opera fidelissime exhibuit. ⁊ circa nos ingiter exhibet. Benedicta fuit in Rachel benedictione cōtemplationis. que peperit augmentū virtutum in Joseph ⁊ dolorem seu redium vite presentis in Beniamin. hec in virtutibus profecit copulata Joseph viro suo: cum quo cmisit vota virginitatis. vt facilius diuina contemplaretur. fugiens corruptelam carnisq; dolorem auget ⁊ cumulat. Benedicta fuit in Arseneth benedictione dignificationis. que filia fuit phutiphares sacerdotis. Hec fuit ex pgenie sacerdotali ⁊ regali. que illum cōciperet qui erat rex ⁊ sacerdos. sm ordinem Melchisedech psal. Ego autem constitutus sum rex ab eo

Benedicta fuit in Maria sorore Moysi benedictione laudationis. que Pharaone submerso canticum dño decantauit. Hec autem denuncto hoste infernali: per incarnationem verbi canticum dño decantauit dicens Magnificat anima mea dñm ⁊c. Luce. i.

Benedicta fuit in Ethiopissa cōiuge moysi. benedictione dilectionis cui Moyses dedit annulum amoris ⁊ memorie. Hec autē signauit matrimoniū inter lucidissimū deuz ⁊ abhominabilem humanam naturaz. que tamen fuit formosa in virgine Maria. Cauti. i. Nigra sum sed formosa. Benedicta fuit in Thamar benedictiõe defensionis. quā signa donata ab infamia preseruauerunt. Huius autez virginis inauditum a seculis partum defendit apud multos suspectum annulus matrimonij contracti cuz sene. Armilla pudicitie comprobate ⁊ virga potestatis diuine. Benedicta fuit in Raab benedictione liberationis. que exploratores hebreos hospitio suscepit. Hec autez honesta stabularia liberatrix fuit populi non fuit: sed futuri Benedicta fuit in Asa benedictione irrigationis. que irriguū superius impetrauit. Hec autem rore celi obtinuit. Esa. xlv. Rorate celi desuper ⁊ nubes pluant iustū.

Benedicta fuit in Delbora. benedictione gubernationis. que sceptrum populi tenuit Hec autem populum dei electū summa prudentia gubernare regit. Benedicta fuit in Jaele. benedictione protectionis. que Sisaram clauo defixo in tempora eius occidit. Hec autem hostem antiquū clauo prudentie fue necauit. Bñdicta fuit in vxore manue benedictiõe sanctificationis. cui angel⁹ annūciauit sanctificationē Samsonis. huic autem annūciata est natiuitas ⁊ sanctificatio saluatoris. Benedicta fuit in Noemi. benedictione ꝑseruationis. que cuz esset amaro animo: preseruata est in lege dei. hec autem iuxta crucez angustiata preseruauit fidez iesu christi. Benedicta fuit in Ruth benedictione desponsationis. Que nupsit Booz viro antiquo. Hec autem virgo diuina dispensatione copulata est matrimonio

antiquo Joseph iusto. Benedicta fuit in Abicol benedictione deportationis. que de fenestra emisit Dauid persecutum a Saul. Hec autem spirituali decore aspectum in se trahit diuinū. ⁊ iesum desiderabilem in egyptum deportat fugientem persecutionem Archelai regis iude. Benedicta fuit in Abigail benedictione humiliationis. quā Dauid humilem cognoscens duxit vxorem. Hec autem sui humilitate facta est sponsa dei dicens. Ecce ancilla dñi fiat mihi scōm verbum tuū. Benedicta fuit in Abisagh. benedictione nutritionis. que antiquū Dauid fouet in lecto ⁊ pascit. Hec autem antiquū dierus gestat in gremio: quē lactat vbere de celo pleno. Benedicta fuit in Anna benedictione consecrationis. que filiuz suū Samuelem cōsecrauit deo ab infantia sua Hec autem puerum iesum in medio templi deo offert per Symeonem sacerdotem.

Benedicta fuit in Anna Tobie bñdictione deuotionis. que bonum maritalis societatis demum intrente viduitatis in deuz obseruauit. Hec autem vtrunq; oñi integrita te virginitatis obtinuit. Benedicta fuit in Bersabee benedictione obseruationis. que regnum impetrauit Salomoni. Hec autez velut fons ex quo oritur sapientia maior Salomone finem ponit legi dare in igne deferri Uria occiso. dū seruat legem veterem vt terminet: ⁊ ad regē regū tranſit sub quo fulget ler libertatis ⁊ gre s. noui testamenti ⁊c. Bñdicta fuit in Thecuite bñdictione mediatiõis. que mediauit inter Joab ⁊ Dauid ꝑ pessimo Absalone. Hec aūt mediauit inter deum ⁊ hoiem. quē deo reconciliauit.

Bñdicta fuit in Abelana bñdictione pusionis. que sui sagacitate puidit ciuitati sue per decapitatione Sibe. Hec aūt puidit humano generi per amputationez potestatis iniqui serpētis. Benedicta fuit in Judith benedictõe gubernationis. que amputauit caput holofernis ꝑ gubernatione ppli sui. Hec aūt sine gladio materiali. licet ẋbo dei gladio spūali totū genus humanū mira fortitudine gubernat. Bñdicta fuit in Hester bñdictione supationis. que aman cedentez pplm dei superauit. Hec aūt iusticie rectitudine diabolū genus humanū inuadentem subiugauit. Bñdicta fuit in Sarra tobie benedictione sanctificationis. cuius septez amatores non casti a diabolo necati sunt. Hec autē septē peccata mortalia; mortifica uit. Benedicta fuit in Sarrepta vidua bñdictione miserationis q̄ Helyam misericorditer hospitio suscepit. ⁊ pauit. Hec autē humanū gen⁹ caritatis viscerib⁹ suscepit. Benedicta fuit in Sunamite bñdictiõe redemptionis. q̄ vasis oleo plenis seipsam a crēditoribꝰ mariti redemit. Hec aūt sue gre plenitudine totū genus humanū ab obligatõe inferni absolut. Bñdicta fuit in Machabea felice bñdictione ꝓfortatiõis q̄ filios suos cōfortauit ad penā corporalē ꝑ legis dei defensione. Hec aūt oñes fideles xp̄ianos cōfortauit ad sustinenda tormenta ꝑ fidei veritate ostendenda. Ecce quomodo beata virgo rosa paradisi triginta foliis exornatur. Ut fideliter ei dicere valeamus.

Aue imperatrix angelox
Maria Dauid stirpe nata:
Gratia ⁊ salus beatorum
Plena tibi soli data.
Dñs recto: vniuersorum
Tecum mater illibata.
Benedicta tu splendor honox
In mulieribus vocata.
Et benedictus est o deus mox
Fructus: ples a deo sata.
Ventris tui secundans thox
Jesus: fac o virgo grata:
Christus nobis sit inuamen.
Nunc ⁊ in hora mortis Amen.

Septimo maria abiit in

montana creaturarū. Uū ipsa dicit Eccle. xxiij. Quasi cedrus exaltata sum in libano ⁊ quasi cypressus in mōte syon ⁊ quasi palma exaltata sum in cades. ⁊ quasi plantatio rose in Jericho. Primo bta ẋgo est cedr⁹ in libano. Nam odor cedroz que nascuntur in libano fugat serpentes ⁊ interficit vermes. ⁊ beata virgo fugat demones: ⁊ extinguit malas cogitationes. Licet enim fuerit pulchra a nullo tamen vnq̄ potuit concupisci. quia eius puritas corda intuentiū penetrabat: ⁊ motus illicitos extinguebat. Secundo bta ẋgo est cypressus in mōte syon. Nā cypressus ē tota medicinalis s. i. cortice folijs ⁊ fructu. Sic ꝑcꝺ fuit in ẋgine fuit medicinale. s. cortex. i. e terio: querlatio sera. ⁊ folia i. ẋba suauia. ⁊ fructꝰ. i. opa fructuosa. Ab eiꝰ cōuersatiõe suscepimꝰ ꝓsolationem A ẋbis eiꝰ deuotā instructionē. Ab eiꝰ fructu. i. filio saluationē. Tertio bta virgo est palma. Nam palma victoriā designat. ⁊ per

nienter scripserūt. Primus dixit, fortis est rex iusticie que tenet hoiem a paradiso exclusum. Secundus dixit. fortius est vinuz misericordie letabūde que sup iusticiaz gra dens ad incarnandū deū disponit. Tertius dixit. Fortior est mulier beata ꝯgo maria: q̄ effectualiter deū traxit de celo. ⁊ regez tenet in sinu. Veritamen fortissima est veritas q̄ de terra orta est. s. ex vtero tante virginis: ⁊ celuz obstrusum reserauit potenter suo sanguine precioso in ara crucis in precium nostre redēptionis effuso. ⁊ per crucis vexillū superato humani generis hoste crudeli. ecce q̄ reuersuri ad ciuitatē Dei in terrenā cōuenientissime ꝓpheratēs de illa hierusalem ciuitate celesti. venerant iusticiam: misericordiā extollunt. Mariā preponunt alitricem ⁊ ductricē regis eterni. Super oia vero adorāt veritatē increatā ex regina celoz nascendā. oñes cū benedictiōes quas habuerūt dñe veteris testamēti. sparsim et figillatim. hec vna virgo cōplexa est velut rosa triginta foliis exornata. Sciendū q̄ sicut viri veteris testamenti quasi stelle veri solis premonstrabant ortum ⁊ vitā. Sic omnes mulieres quomodocūq; laudib⁹ attollant. Marie virginis figurabant virtutes ⁊ mores perfectos. quarū bñdictiones a deo illis datas in seipsa complecti. Benedicta fuit in Eua benedictione generationis materne. illa eñ fuit mater cunctoz in terra viuentiū. Hec virgo est mater cunctoz celū ascendentium. Matrimoniū q̄ppe terram. Virginitas vero reparat celuz. Benedicta fuit in Sarra benedictione gratificationis. que peperit risum. Hec gaudiū genuit in vniuerso mundo. Benedicta fuit in Rebecca bñdictione predestinationis. prudenter vēdicās bñdictionē Jacob exclusō Esau. Hec reprobaro antiquo populo hebreoz: populum x̄pianoz benedictionib⁹ replenit. Benedicta fuit in Lya bñdictione actionis: cui seprem ascenbunt filij nati. torā misericordiam complectens. que septenario numero integrat. Hec circa x̄pm vniuersa misericor die opera fidelissime exhibuit. ⁊ circa nos ingiter exhibet. Benedicta fuit in Rachel benedictione cōtemplationis. que peperit augmentū virtutum in Joseph ⁊ dolorem seu redimi vire presentis in Beniamin. hec in virtutibus profecit copulata Joseph viro suo: cum quo emisit votum virginitatis. vt facilius diuina contemplaretur, fugiens cor ruptelam carnisq; dolorem auget ⁊ cumulat. Benedicta fuit in Arseneth benedictione dignificationis. que filia fuit phutiphares sacerdotis. Hec fuit ex pgenie sacerdotali ⁊ regali. que illum cōciperet qui erat rex ⁊ sacerdos. ſm ordinem Melchisedech psal. Ego autem constitutus sum rex ab eo

Benedicta fuit in Maria sorore Moysi benedictione laudationis. que Pharaone submerso canticum dño decantauit. Hec autem deuicto hoste infernali: per incarnationem verbi canticum dño decantauit dicens Magnificat anima mea dñm ⁊c. Luce. i.

Benedicta fuit in Ethiopissa cōuge moysi. benedictione dilectionis cui Moyses dedit annulum amoris ⁊ memozie. Hec autē signauit matrimoniū inter lucidissimū deuz ⁊ abhominabilem humanam naturaz. que tamen fuit formosa in virgine Maria. Canti. i. Nigra sum sed formosa. Benedicta fuit in Thamar benedictiōe defensionis. quā signa donata ab infamia preseruauerunt. Huius autez virginis inauditum a seculis partum defendit apud multos suspectum annulus matrimonij contracti cuz sene. Armilla pudicitie comprobate virga potestatis diuine. Benedicta fuit in Raab benedictione liberationis. que exploratores hebreos hospitio suscepit. Hec autez honesta stabularia liberatrix fuit populi non sui: sed futuri. Benedicta fuit in Asa benedictione irrigationis. que irriguū superius inpetrauit. Hec autem rozē celi obtinuit. Esa. xlv. Rorate celi desuper ⁊ nubes pluant iustū.

Benedicta fuit in Delbora. benedictione gubernationis. que sceptrum populi tenuit Hec autem populum dei electū summa prudentia gubernare regit. Benedicta fuit in Jaele. benedictione protectionis. que Sisaram clauo defixo in tempora eius occidit. Hec autem hostem antiquū clauo prudentie sue necauit. Bñdicta fuit in vxore manue benedictiōe sanctificationis. cui angel⁹ annūciauit sanctificationē Samsonis. huic autem annūciata est natiuitas ⁊ sanctificatio saluatoris. Benedicta fuit in Noemi. benedictione ꝑseruationis. que cuz esset amaro animo: preseruata est in lege dei. hec autem iuxta crucez angustiata preseruauit fidez iesu christi. Benedicta fuit in Ruth benedictione desponsationis. Que nupsit Booz viro antiquo. Hec autem virgo diuina dispensatione copulata est matrimonio

antiquo Joseph iusto. Benedicta fuit in Michol benedictione deportationis. que de fenestra emisit Dauid persecutum a Saul. Hec autem spirituali decore aspectum in se trahit diuinū. ⁊ iesum desiderabilem in egyptum deportat fugientem persecutionem Archelai regis inde. Benedicta fuit in Abigail benedictione humiliationis. quā Dauid humilem cognoscens duxit vxorem. Hec autem sui humiliate facta est sponsa dei dicens. Ecce ancilla dñi fiat mihi scōm verbum tuū. Benedicta fuit in Abisagh. benedictione nutritionis. que antiquū Dauid fouet in lecto ⁊ pascit. Hec autem antiquū dieruz gestat in gremio: quē lactat vbere de celo pleno. Benedicta fuit in Anna benedictione consecrationis. que filiuz suū Samuelem cōsecrauit deo ab infantia sua Hec autem puerum iesum in medio templi deo offert per Symeonem sacerdotem.

Benedicta fuit in Anna Tobie bñdictione deuotionis. que bonum maritalis societatis demum intrente viduitatis in deuz obseruauit. Hec autem vtrunq; oñi integritate virginitatis obtinuit. Benedicta fuit in Bersabee benedictione obseruationis. que regnum impetrauit Salomoni. Hec autez velut fons et quo oritur sapientia maior Salomone finem ponit legi dare in igne deferri Uria occiso. dū seruat legem vt vererem vt terminet: ⁊ ad regē regū transite sub quo fulget lex libertatis ⁊ gē s. noui testamenti ⁊c. Bñdicta fuit in Thecuite bñdictione mediatōis. que mediauit inter Joab ⁊ David ꝑ pessimo Absalone. Hec aūt mediauit inter deum ⁊ hoiem. quē deo reconciliauit.

Bñdicta fuit in Abelana bñdictione punitionis. que sui sagacitate puidit ciuitati sue per decapitatione Sibe. Hec aūt puidit humano generi per amputationez potestatis iniqui serpētis. Benedicta fuit in Judith benedictoe gubernationis. que amputauit caput holofernis ꝑ gubernatione ppli sui. Hec aūt sine gladio materiali. licet vbo dei gladio spūali totū genus humanū mira fortitudine gubernat. Bñdicta fuit in Hester bñdictione suparationis. que aman cedentez pplm dei superauit. Hec aūt iusticie recrudine diabolū genus humanū inuadentem subiugauit. Bñdicta fuit in Sarra tobie benedictione sanctificationis. cuius seprez amatorez non casti a diabolo necati sunt. Hec aūt seprē peccata mortalia; mortifica uit. Benedicta fuit in Sarepta vidua bñdictione miserationis q̄ Helyam misericoz diter hospitio suscepit ⁊ pauit. Hec aūt humanū gen⁹ caritatis viscerib⁹ suscepit. Benedicta fuit in Sunamite bñdictiōe redēptionis. q̄ vasis oleo plenis seipsam a creditorib⁹ mariti redemit. Hec aūt sue gē plenitudine totū genus humanū ab obligatōe inferni absolvit. Judicta fuit in Machabea felice bñdictione ꝓfortatiōis q̄ filios suos cōfortauit ad penā corporalē ꝑ legis dei defensione. Hec aūt oñes fideles x̄pianos cōfortauit ad sustinenda tormenta ꝑ fidei veritate ostendenda. Ecce quomodo beata virgo rosa paradisi triginta foliis exornatur. Ut fideliter ei dicere valeamus.

Aue imperatrix angelox
Maria Dauid stirpe nata:
Gratia ⁊ salus beatorum
Plena tibi soli data.
Dñs rector vniuersorum
Tecum manet illibata.
Benedicta tu splendor honox
In mulieribus vocata.
Et benedictus est o deus mox
Fructus: ples a deo sata.
Ventris tui fecundans thox
Jesus: fac o virgo grata:
Christus nobis sit iuuamen.
Nunc ⁊ in hora mortis Amen.

Septimo maria abiit in

montana creaturarū. Uñ ipsa dicit Eccle. xxiiij. Quasi cedrus exaltata sum in libano ⁊ quasi cypressus in mōte syon ⁊ quasi palma exaltata sum in cades. ⁊ quasi plantatio rose in Jericho. Primo btā ꝯgo est cedr⁹ in libano. Nam odor cedroz que nascuntur in libano fugat serpentes ⁊ interficit vermines. ⁊ beata virgo fugat demones: ⁊ extinguit malas cogitationes. Licet enim fuerit pulchra a nullo tamen vnq̄ potuit concupisci. quia eius puritas corda inuentiū penetrabat: ⁊ motus illiciros extinguebat. Secundo btā ꝯgo est cypressus in mōte syon. Nā cypressus ē tota medicinalis. s. cortice foliis ⁊ fructu. Sic q̄q̄d fuit in ꝯgine fuit medicinale. s. cortex. i. e terior: conuersatio sera. ⁊ folia i. ꝯba suauia. ⁊ fruct⁹. i. opa fructuosa. Ab ei⁹ cōuersatiōe suscepim⁹ consolationem A ꝯbis ei⁹ deuotā instructionē. Ab ei⁹ fructu. i. filio saluationē. Tertio btā virgo est palma. Nam palma victoriā designat. ⁊ per

beatam virginem de omibus aduersitatib⁹ tribulationib⁹:⁊ angustijs:⁊ reprationibus victoriam reportamus. Quarto btā virgo est rosa plantata in hierico.i.creata in mūdo ⁊ cantat sctā mater ecclesia. Virgo maria nō est tibi similis nata in mūdo inter mulieres:florens vt rosa:quam nobis concedat ihesus christus. Amen.

In festo sancte Margarete virginis ⁊ martyris.Sermo.xli.

Inuenta est vna pre

ciosa margarita.Matth.xiij.⁊ in euāgelio presentis solennitatis. Beatus Hiero.lib.i. cōtra Jouinianū.dicit sic.Apud iudeos gloria erat in pturitionibus.⁊ maledicta sterilis q̄ non habebat semen in israel.⁊ beatus cui⁹ erat semē in syō.⁊ domestici in hierusalez ⁊ in benedictione masculoꝝ ponebat.Nam vxor tua sicut vitis abūdans in latericb⁹ dom⁹ tue. Filij tui sicut nouelle oliuarū in circuitu mēse tue Ecce sic benedicet homo.hec ille. Sup quo mouco ralē questionē.Utrū btā margareta inuenerit eternaz benedictionē p virginalis pudicicie incorruptionē. Ad istā questionē rīdent duo doctores noui testamēti. Primus est brūs Augu.li de bono cōiugali:dicens sic.Non est impar meritū continētie in Jobāne qui nullas expertus est nuptias.Et iu Abraham qui filios genera uit.Illius em̄ celibatus ⁊ istius cōnubium p tēpoꝝ distributione xp̄o militauit. hec ille. Secund⁹ est beatus Hierony.li.ij.cōtra Jouinianū.dicēs sic. Eterū q̄s igno zet sub alta dispensatiōe dei omēs veteres sanctos eiusdē fuisse meriti cum⁹ nūc sunt xp̄iani.Quoniō aūt abrahaz placuit deo in cōiugio.sic nunc virgines placent deo in ppetua castitate hec ille. Sciēdum q̄ virginitas cōmendat quadruplicit.

Primo in hebreis legibus.hoc pz̄ primo in viris. Nā Abel qui prim⁹ inter iustos a dño cōmendatur.virgo fuit vt Augu.dicit lib.de mirabilib⁹ sacre scripture.Helyas ⁊ Helisē⁹ ⁊ multi filij pphetaꝝ fuerūt virgines.vt hieron y.dicit in epl̄a ad Eustochiū. Jeremias ac Daniel pphete dñi fuit virgo. Pz̄ scōo in mulierib⁹. Nā maria sororꝝ Aarō fuit xp̄o q̄ tū pphetauit.Filia Jepte fuit virgo.vt pz̄ Judi.xi.Et Leuit.xxi.Mandat dñs p moysen:q̄ summ⁹ sacerdos vxorē nō accipiat viduam:non repudiatam:nō sordidam:nō meretricem.sed vxorē accipiat virginē de populo suo.⁊ ibidem mandat sacerdotibus filijs Aaron q̄ nō contaminent in mortib⁹ ciuiuꝝ suoꝝ:nisi tm̄ in consanguineis ⁊ ppinquis. id est patre:matre:filio:filia:fratre et sorore q̄ non est nupta viro. Secūdo in paganis gentibus. Un Hiero.li.i.contra Jouinianū: dicit sic,Certe Romanus populus quanto honore sem pvirgines habuit.Hinc appareat q̄ cōsules ⁊ imperatorꝝ in curribus triumphantes q̄ de superatis gētibus trophea referebant.⁊ omnis dignitatis grad⁹ eis devia cedere⁹ solitus est.Referūt fabule arbalantam Calidoniam virginē semp in venatib⁹. semp in filuis nō tumentes vteros femineꝝ fastidia q̄ cōceptuū.sed expeditam ⁊ castaz amasse virtutē.Harpalicem quoq̄ virginē traciam.Ingnis poeta describit.⁊ reginam volscoꝝ Camillam quā Turn⁹ cui in auxiliuꝝ venerat laudare volens nō habuit q̄d ampli⁹ diceret.nisi virginez noīaret.O deus ita lie virgo.Calchocchos quoq̄ illa filia Leo virgo ppetua pestilentia patrie scribit spontanea morte soluisse.⁊ ephiginie virginis sāguis aduersos placasse ventos. Tertio in summis celestibus. Unde Hiero.li.p̄mo cōtra Jouinianū dicit sic,Nupte terrā replent virginitas paradisum. Qui em̄ in paradiso virgines pmanserunt:eiecti de paradiso copulati sunt.ejciūtur de paradiso:⁊ q̄ ibi nō fecerunt in terra faciunt.vt statim a pncipio cōditionis humane.virginitatem padisus ⁊ terra nuptias dedicarit. In omni tēpore sint vestimēta tua candida.Candor vestiū sempiterni⁹:virginitas est puritas.Hec ille.Cōplent etiā.viij.Zacharie de virgīb⁹ ecclesie pphetantis.Complebūtur infantib⁹ ⁊ pueris ludentib⁹ i platcis ei⁹. Iste sunt virgines de q̄bus in.xliij.ps.Scriptū est.Adducent regi virgines post eam.prime eius afferentur tibi in leticia ⁊ exultatione.adducētur in templum regis. Nam in resurrectōe mortuorum nō nubēt neq̄ nubent.sed similes erūt angelis.Nō angelus in celis.postea hoīes fuerint sunt.hoc virgines in terra esse ceperūt Si angeloꝝ nobis similitudo pmittitur.inter angelos aut̄ nō est sexus diuersitas.aut sine sexu erim⁹.q̄ angeli sunt.aut certe q̄ liquido comprobat,resurgentes in proprio sexu erimus,sed sexus nō fungemur officio.

Quarto in xp̄m sequentibus. Unde Hieronim⁹.lib.i.contra Jouinianū:dicit sic. Legamus Apocalipsim Jobis.⁊ ibi reperiemus agnum super montem syon.⁊ cū illo.cxliij. milia signatoꝝ habēria nomē eius ⁊ nomē patris eius scriptum in frontibus suis.q̄ cantant canticū nouū:⁊ nemo pōt dicere canticum illud nisi q̄ empti sunt de terra. Isti sūt qui cum mulieribus nō se coinquinauerunt. virgines em̄ pmanserūt.Hij sequūtur agnū quocūq̄z vadit.Empti em̄ sunt ex omibus p̄mitie deo ⁊ agno.⁊ in ore ipsoꝝ nō est inuētum mendacium.⁊ sine macula sunt de singulis tribubus excepto tribu Dan.p qua ponitur tribus Leui.iij.milia virginū signatoꝝ creditura dicunt.qui cū mulieribus nō sunt coinquinati.Hi sunt qui cantant canticū nouum.q̄ nemo potest cantare nisi qui⁹ virgo est.Hi sunt p̄mitie dei ⁊ agni sine macula. hec ille. Ad hoc aūt vt virginitas debūre sequatur xp̄m verū agnū:oportet q̄ omis virgo ip̄m in corde suo iugiter exaltet quattuor modis. Primo seip̄m humiliando. nam p pter defectū humilitatis reprobate sunt virgines fatue in scipis gloriantes.Matt.xxv. Ideo dicit ambro.li.de virginitate. Non solum predicanda est virginitas vt amet⁹, sed etiam admonēda est ne inflet⁹. Et Bern̄. sup missus est dicens. Pulera pmixtio virginitatis ⁊ humilitatis.nec mediocriter placet deo anima illa in qua humilitas cōmendat. virginitatē.⁊ virginitas exornat humilitatē.

Secūdo iesum xp̄m magnificando. Debet em̄ virgo magnificare deū cū beata virgine dicens. Magnificat anīa mea dñm.Luce.i. Tale est canticum q̄ cantant virgines seq̄ntes agnum.⁊ a nullo alio cantari pōt. Apoc. xiiij. Tertio iesum deū cōfitendo nullo modo virgo de se cōfidat.sed meminerit se in fictili vase thesaurū incomparabilē ferre. Unde hiero.in epl̄a ad Eustochiū dicit. Nolo tibi venire supbiam de virginitatis ppo sito.sed timorez:onusta nō incedis auro:latro vitandus est stadium est hec vita mortalibus hic cōtendamus vt alibi coronemur. Nemo em̄ inter serpentes ⁊ scorpiones tut⁹ ingreditur. hec ille. Quarto iesum solum honorando. Ambro.de bono virginitatis dicit. Virginitas nō quia virginitas:sed q⁹ deo dedicata ē honoratur. Un Valeri⁹ li.i.dicit. Q̄ in tēplo dee veste erat quedā virgo pulcherrima nomine Emilia que videns igne extinctū p negligentiam socie deam veste adorauit.⁊ oratione cōplera:velū q̄ in capite portabat foculo imposuit.statimq̄ ignis emicuit. Si ista virgo tantū illi idolo placuit quantum virgo xp̄icola deo vero placebit? Hec aūt virginitas maxime requirit verecūdiam. Un Bern. super cantica.sermone.lxviij. dicit sic. Nescio an quicq̄ gratius verecundia aduerti in moribus hoīm queat.que est oīm ornatus eximium.sed in reuerentie erate ampli⁹ pulcriusq̄ eniteſcit.Quid amabilius verecundo adolescente:q̄ pulera hec:⁊ q̄ splendida gemma mox.in vita ⁊ vultu adolescētis. hec ille. Cuius rōnem assignat Valerius.li.iiij.ca.vi dicens. Quia parens est omis honesta cōsilij. tutela omniū solenniū officioꝝ.magistra innocentie.cara primis. accepta alienis omni tempore:omni loco fauozabilem p̄ferēs vultum.hec ille. Et Tullius li.i.de officijs: dicit. Sine verecundia nihil rectum est neq̄ honestum. Et ambro.li.de virginitate dicit. Pudor individuus comes debet esse virginitati sine quo non pōt esse virginitas.⁊ lib.i.de officijs dicit. Ut in senibus grauitas:in iuuenibus alacritas.ita in iuuenibus adolescentibus verecūdia velut quadam dote cōmēdatur nature. Ad hanc aūt virginitatē cōseruandam requiruntur quattuor. Primo abstinentia. Unde Hiero.in epl̄a ad Eustochium dicit. Pudicicia tuta esse nō nisi p abstinentiam pōt. Et Orig.sup Leuit. dicit. Qui seipsum castrat ppter regnū celorum.id nō assequitur:nisi se a ciboꝝ affluentia resecet:⁊ nisi abstinentia vtaf ministra. Et Criso.sup Matth.dicit. Castitas sine comitib⁹ suis ieiunio ⁊ temperantia ciro labescit.q̄ si his q̄si āminiculis roborata fuerit, perfacile coronabitur. Ideo Valerius li.ij.ca,i.dicit. Q̄ vinus olim romanis feminis gnotus fuit.ne scz in aliq̄ dedecus p laberentur.Quia proximus a libero patre intēperantie gradus ad inconcussam venerem esse cōsuevit.Et Hiero.li.i.contra Jouinianū dicit.Esus carniuꝝ ⁊ potus vini.ventriscz saturitas.seminariuꝝ libidinis est. Unde ⁊ comicus.Sine cerere ⁊ quit ⁊ bacho friget venus. Adesse ergo debz ratio.⁊ rales ac rantas escas sumam⁹:quib⁹ nō oneretur corpus.nec libertas anime pregrouetur. Secundo castigatio carnis. Unde.i.Cor.ix.dicit.ap̄lus.Ego aūt sic curro ñ quasi in incertum.sic pugno non quasi aerē verberans sed castigo corpus meū ⁊ in seruitutem redigo.ne forte cū aliis predicauerī ipse reprobus efficiar. Exemplum de btō benedicto voluranti se iter spinas ⁊ vepres p illam grauem tēptationem carnis. Tertio sancta exercitatio. Unde Bzego.li.ij.mo:al̄. dicit,Sepe quem tēptationis certamē supa

re non potuit sua deteri⁹ securitas strauit. et dum lapsum se quisq; in ocio remittit. dissoluta mentem in ocio pstituit. Et Ouidius de remedio amoris. Odia si rollas piere cupidinis arcus. Contemptuq; iacent et fine luce faces. Quarto deuota oratio. Naz hoc genus demonioz. s. lasciuie nō ejicitur: nisi in oratione et ieiunio. Marci ix. Et Matthei xvii ca. Vigilate et orate vt nō intretis in tēptationem. Exemplum de bto Epofozo qui cum in carcere duabus puellis associatus esset: vt eum ad lasciuiam puocarent. sua oratione ipsas ad deum cōuertit. Has quattuoz virginitatis comites xps in se obseruauit

Primo abstinentiam: per hoc q; ieiunauit et esuriuit. Matth. iiij. vbi de lapidibus noluit facere panes cum melioz sit refectio mētis q; ventris. etiam stetuit quādo sedens sic sup fontem petiuit a Samaritana bibere. Jobis iiij. Secundo macerationē carnis. Esa. liij. Disciplina pacis nostre super eū tē. Et psal. Ut nō loquatur os meū opera hominū propter verba labioz: uz tuoz ego custodiui vias duras. Tertio sanctam exercitationē. Esa. lxi. Spiritus dñi super me eo q; unxerit me tē. Unde circuibat castella et ciuitates docēs in synagogis et predicās regnū dei. et sanās oēm languorem et oēm infirmitatē. Matth. iiij. Quarto deuotam orationem. Nam eo tēpore quo cepit predicare egressus abijt in desertum locum ibiq; orabat. Mar. i. Ipse etiam sedebat in deserto et orabat. Luce. v.

Nec autez virginitas facit quattuoz. Primo tēptationum pellit incendia. Exemplum de Joseph qui relicta veste apud dñam suaz sollicitantem ipsum de lasciuia virginitatem suā custodiuit. Etiam ypolitus fugiens amplexus lasciuos phedre relicto ense immaculatum se pseruauit. Secūdo sanctarū meditationum sensus acuit et ingenia. Unde apuleyus de deo socratis dicit. Artes alle sine scientie possunt ignozari sine erudescētia: vt rō pingendi: saltandi: cantandi: quas vir bonus pōt sine viruperatione contenuere. sed nescire bene viuere nū q; audebis dicere sine pudore. Nec ille. Quotiens ergo virgo nesciret bene viuere et de boc verecūdabitur. acuet ingenium ad honeste viuendū et hoc quidē plurimi secuti sunt qui scipsis deformanerūt. ne in lasciuiam plaberentur. Exemplum de spuma elegantissimo adolescente qui cuz mira sui specie sollicitaret oculos plurū illius femineorum. cū q; viris et parentibus earū se suspectum sentiret. faciei decorem vulneribus deformauit. Tertio carnalium cogitationuz luxum fugat et vitia. Exemplum de illa virgine Anthiocena pulcra nimiū. quam omnes cōcupiscebant. sed ipsa hominū aspectus fugiebat. Comperto aūt q; xpiana esset coacta est aut idolis imolare: aut lupanar ire. qō cum facere recusaret ad lupanar ducta est.

Ad ingressuz autē lasciuiozū certantiuz qs illaz primo stupraret. apparuit miles aspectu terribilis: cōfortans eam ne timeret. mutatis ergo vestib⁹ puella egredit. miles vero clausus in camera manet. Quidā autē aduenies militem virum esse et non puellam. exclamauit factum dolū. Ureq; igitur ad martyriū ducitur. et miles et puella. Sicq; ẏginitas cu stodita est. Ideo Ambro sup Beati imaculati dicit. Pudor plerūq; corrector est nr̄i. dum precipit nos pudere cōmissi: ne diutius pudeat deserere que erubescēda sunt admonet. Quarto nostroz actuū secura detestatio. Unde Valerius li iiij. narrat de Scipione. que cū esset. xxiij an capta Cartagine in hispania: omēs obsides quos peni in ea vbe clausos renebāt in suā ptātem redegit. simulq; virginē eratis adulte. Quam vt cōperit illustri loco inter celiberos natā. et indubili desponsataz. accersitis parentibus inuiolatā tradidit. aurūq; qō p redemptiōe allatū fuerat summe doris adiecit. Ambrosius in quodaz sermone. Solet citius mereri indulgentiā: q̄ verecundius deprecatur. Beata Margareta habuit hunc thesaurum virginitatis i magna custodia per carnis mortificationē. Apostolus. Qui autē sunt xpi carnem suā crucifixerunt cum vitijs et cōcupiscētijs: per sensuū cohibitionem Job. xxxi. Pepigi fedus cum oculis meis. p fugam et elongationē. i. Cor. vi. Fugite fornicationē. Talē thesaurū q̄suit Jesus xps in suis fidelibus quē inuenit i beata Margareta. Sicut dicit verbum ppositum. Inuenta est vna pciosa margarita.

Una pciosa margarita inuenta est.
A deo
Ab angelis.
A patriarchis.
A prophetis.
Ab apostolis.
A martyribus.
A confessoribus.
A virginibus.
A fidelibus.

Primo vna pciosa margarita inuenta est A deo. Nam pieras salvatoris apparet in eo q; negociatoz factus est: et in mundum venit negociari animas nostras. Unde simile est regnū celoz homi negociatori querenti bonas margaritas. In isto negociatoze sunt septem miranda. Primum est quia sua pciosa p vili precio tradidit. Augu. Venale habeo. Quid dñe? Regnuz celorum. Quo emit? Paupertate regnuz. dolore gaudium: labore requies. ignominia gloria: morte vita. Secundū est: qz nostra vilia care emit. Dedit eīm pciosum sanguinē suum p nobis. i. Petri primo. c. Nō corruptibilibus auro tē. redempti estis. sed pciosо sanguīe agni imaculati ie su rpi. Et. i. Cor. vi. Empti estis pcio magno tē. Ideo dedit seipm totum. Ephe. v. Tradidit semetipm p nobis.

Tertiū est. quia nihil babētib⁹ ad soluendū omia bona sua tradidit. Sicut pueri faciūt. pōs. Pro nibilo habuerunt terrā desiderabilē

Quartū est. quia nullī decipit. Ideo semp vltra sortē precii soluit. pōs. Que pcedunt de la. me. nō fa. irri. Aug. Nō de diligentib⁹ se promisit: merita oīm transcendit vota. Ro. viij. Non sunt cōdigne passiones huius tēporis tē. Quiurū est. quia de datis et acceptis strictam rōnem exigit. Luce. xv. Redde rōnem villicationis tue. Et Matth. xviij. Voluit rōnem ponere cum seruis suis. Sextū est quia seruos suos sup bonis suis negociari et lucrari volut. Luce. xviij. Negociamini dum venio. Septimū est. quia seruis suis ad negociandum bona sua dedit sm eoz qualitates. Matth. xxv. Et vni quidē dedit q̄nq; talenta. alij aūt duo. alij vero vnū vnicuiq; sm ppriam facultatez. Iste negociator venit in mundo isto vt sibi hanc margaritaz emeret. pro qua deiecit: a sam carnē: et sanguinem dedit. et ipsa omnē idolorum culturam fugit. Fuit cīm rore celesti generata: quia cor suum aperuit et rorem spūssancti suscepit et suggestioni diabolice se clausit. et sic pciosa margarita generata fuit. Aperuit nanq; ad deū suam memoriam: et ibi recepit dei cōtinuā recordationem. aperuit suā intelligentiaz: et ibi concepit dei recognitionem. aperuit suaz voluntatem: et ibi concepit dei amorem.

Secundo vna pciosa margarita inuenta est Ab angelis. Naz angeli custodierūt eam vt contereret suggestionem demonis. qui habet magnā potentiam, superbiam: astutiam: et experientiam. Unde dicit Apocal. xij. Proiectus est draco. Ecce potētia. magnus serpens. Ecce superbia. antiquus. Ecce experientia. qui seducit vniuersuz orbē. Ecce astutia. His armis pugnat demon contra beatam Margaretā. Sed ipsa protectione angelorz contriuit omia eius machinamenta. fregit enim eius potentiam quādo ipsum ei apparentem in specie draconis. virtute crucis euanescere fecit. Fregit ei superbiam qñ pedē sup collum eius posuit. Fregit eius astutiam quādo sibi in nullo nocere potuit. et quādo ipm coegit fateri q̄ idolo sibi apparuit. quatinus ei cōsuleret vt monitis pfidis obediret. Fregit eius experientiaz quia in nullo suis suggestionibus cōsentire voluit. pōs. Angel⁹ suis de⁹ mādauit de te tē.

Tertio vna pciosa margarita inuenta est A patriarchis qui domos ppias reliquerunt. vt Abraham. Genes. xij. Et de beata margareta dicit psal. Audi filia et vide et inclina aurem tuā et obliuiscere populum tuum et domū patris tui. et concupiscet rex decorem tuū. Ipsa eīm presentiens q̄ pater suus intendebat eam trahere ad culturam idoloum. eius societatem fugit. et ones sue nutricis pascebat. periculum est enim bonis habitare cum malis. pōs. Cum puerso pcuerteris. Quia mali sunt igne cōcupiscentie inflammati ideo boni sepius cōburuntur. i. Corinth. xv. Corrumpunt bonos mores colloquia prava. Mali sunt luxo auaritie inquinati. et ideo boni sepius inficiunt. mali sunt pice adherentis superbie infecti. et ideo boni sepius denigrant. mali sunt tenebris ignorātie obscurati. et ideo boni sepius obscurātur. Beata ẏ marga. noluit habitare cū malis: ne aut inflammaretur igne cōcupiscentie. aut inquinaretur luxo auaricie. aut inficeretur pice superbie. aut obscuraretur tenebris ignorātie.

Quarto vna pciosa margarita inuēta ē A ppbis nā ppbe marie floruerunt virtute humilitatis. vt clari⁹ dīna mysteria intelligerēt. Beā marg tāto humiliоr fuit i ospectu suiv. fulgidioz cēt i ospectu dei. Sepe ei rel lucide nigri hūt effectū sic ossidit. b. aug. li de ci dei. triplici exēplo. Nā ole⁹ lucidū: maculas nigras effūdit. argentū fulgidū lineas nigras rigit. Ignis splēdid⁹ nigra facit cūcta q̄ rangit. Sic sancti viri ppbere dei. licet luceant instar olei per pietatem. instar ignis per charitatem: instar argenti per fame sonoritа:

tem.tñi apud se nigrescebant p humilitates. Un Jeremi dixit. A a a dñe dr: ecce nescio loq:qz puer ego sum. Btā margareta cozaz se fuit humilis:vt deo fieret grādis.ps. Elegi abiectꝰ esse in domo dñi mei. magꝭ ꝙ habitare in tabernaculis pctoꝝ.Cū em̄ libri us eā sibi ꝛiugio copulare veller.magis voluit affligi cū pplo xpianoꝝ:ꝙ rpalis psperitatis habere iocunditatem.

Quinto vna pciosa mar

garita inuēta est ab aplis quoꝝ fidē imitata est.de hac fide dicit ps. Eloqa dñi eloqa casta argentū igne examinatū,pbatū purgatū septuplū.Ex quo elicit ꝙ fides catholica est casta per puritatē fincerā:qz nulla adulterina falsitate polluit:qō est ℨ fidē heretico rū. Est examinata p tribulationē imissam:qz nulla aduersitate frangit:qō est ℨ fidē instabiliū.est pbata p psperitatē mundanaz qz nulla psperitate mūdana allicit:qō est contra fidē auaroꝝ.Est purgata per spūssancti grām.qz septiformi dono spūssancti fulcit. qō est ℨ fidē maloꝝ xpianoꝝ.Btā margaretā hūc thesaurū fidei in corde suo fixit vt tyranni argumēta facile deuicerit.Cui cū diceret ꝙ nō ꝙuenit vt puella tā nobilis habeat deū crucifixū. Ipsa rñdit.Xps ꝙ redēptione nostra crucifixus asserit.sed nunc euz in eternum viuere affirmat tē.

Sexto vna preciosa mar

garita inuenta est A martyrib9 q ꝙ xpo occisi sunt,eius nāqz passio multū fuit passioni xpi cōformis.Xpus em̄ fuit denudatus in patibulo. Margareta spoliata in eculeo. Xpus fuit flagellat9 ad colūnā vt discipli nā p nobis portaret. Margareta tota fuit virgis lacerata:vt post hāc virā aliam disciplinā nō sentiret.Xps fuit pforatus clauis Margarita fuit lacerata vinculis.Xps passus est in patibulo:qō erat supplicium latronū. Margareta in eculeo qō erat supplicū malefactoꝝ.Xpus fuit totus sanguine plenus. Margareta fuit tota sanguine cruēta. Xpus passus est in aere: ad inuendu ꝙ est mediator dei ℨ hoim. Margareta passa est in aere:ad inuendū ꝙ est nostra intercessurit apud deū. Xpus in sua passione patri spiritū cōmendauit.ℨ p suis crucifixoribus intercessit.ℨ p oibus fidelibus exorauit. Dic ℨ margareta orauit deū p se.p suis occisoribus:ℨ p ipsam inuocantibus.

Septimovna pciosa mar

garita inuēta est a ꝛfessoribꝰ. Nā ipa ardēs caritate tota iuit adusta:ꝫ nō cōbusta. Un poterat dicē illud Eccl'.lij. In medio ignis nō sum estuata. Fuit em̄ in medio ignis: qz habuit carnē ꝓpugnātē. Sal'.v. Caro ꝛcupiscit aduersus spm̄. Demonē inflātē. Job. xli. Alit9 ei9 prunas ardē facit,hoiem sollicitantē.qz pfect9 eā in vxore accipe cupiebat. Pulchritudinē allicientē. q iā multas deceperat. Preuerb. vltꝛ. Fallax gīa ℨ vana pulchritudo. Supauit em̄ oīa ista ardētissima caritate.ppter qtuor q intrinsec9 habebat.

Primo grām afflantē. Dani iij. Fecit mediū fornacis qsi ventū rozis flantē. Scdo ꝛsciam delectantē. Prouer.xv. Secura mēs qsi iuge ꝙuiuiū. Tertio spē letificātē. Ro. xij. Spe gaudētes in tribulatiōe patiētes. Quarto carnē ꝛginea refrigerātē. Luce.i. Virtus altissimi obumbrabit tibi.

Octauovna pciosa mar

garita inuēta est a ꝛginib9. Nam thesaur9 ꝛginitatꝭ inuenit qtuoꝝ mōis. Primo dādo deo ꝓpriū affectū. vt.s. nihil diligat nisi celestez sponsum. Est em̄ zelotip9 ℨ nō vult cū adultero adamari.Esa. xxvij. Coangustatꝰ est stratū:ita vt alter decidat. Scdo dando deo ꝓpriū intellectū:vt.s. de nullo cogiter nisi de celesti sponso. ij. Coꝛ.x. In captiuitatē redigentes oēm intellectum in obsequiū xpi. Tertio dando deo ꝓpriū cēsum.scz bona sua non vane expendendo:sed pauperibus christi tribuendo. Matth. xix. Si vis perfectus esse: vade ℨ vende oīa que habes ℨ da pauperibus.ℨ habebis thesaurū in celo. Quarto dando deo ꝓpriam intentionem ℨ motum. Nam sicut imago dei in sanctis viris non inficitur.sic virginitas recta intentione inmonatur. secūde Corinthio.iiij. Licet is qui foris est homo noster corrumpatur.tamen is qui intus est renouatur de die in diem.

Nono vna preciosa mar

garita inuenta est a fidelib9. Nam magnas ꝛtures in sua passiōe oīdit ex qb9 multa infidelium milia ꝙuersa sūt ad fidē xpi nā i igne fuit posita.ꝫ nō adusta. In aere q: fuit i caleo suspēsa:nō tū in aio lesa. In aq qz iaculatis fuit posita ℨ permansit illesa. In terra:qz fuit terremotu concussa.factus est em̄ terremotus.ac si terra nō posset tm̄ facin9 sustinere.Terremotus fit quattuor de causis.

Primo in detestationem sceleris. Ose.iiij. Maledictum ℨ mendacium: furtū ℨ adulteriū inundauerūt,ppter hoc luget terra.

Secūdo in signū doloris. Tertio in signū ℨ cōcussionē timoris,ℨ sic fact9 est terremotus in passione xpi:vt doloꝛez oīderet ℨ custodes deterreret. Quarto in cōfusionē peccatoris q valde ꝛfundi dz.qū ad pceptuz dei insensibile elementū monet:ℨ ipe ad pniam nō cōmouet.Terremot9 ergo fact9 est in passione bē Marga.in tāti sceleris detestatōez in doloris ℨ ꝛpassionis oīonez,in timoris cōcussionē ℨ in pctoꝝ magnā cōfusionē. Un quidā seruꝰ sic dicit de ea.Beata marga.fuit timoris dei instantia p dita:religiōe compta cōpunctione pfusa.honestate laudabilis:patientia singularis:nihilqꝫ in ea ꝛtrariū xpiane religioni inueniebat odiosa patri suo.dilecta dño iesu xpo:cum quo viuit ℨ regnat i sempiterna secula.Amen.

In festo, sancte Marie Magdalene. Sermo. xlij.

Ides hanc mulierē.

℣ Luce vij.ℨ in euangelio ꝓsentis solennitatis. Crisost9,in omel'. de ꝓditione iude q incipit. Paucis hodie,dicit sic. Entre ꝓditionis tēpus: Meretrix unguentū supra caput dñi effudit. Grandes fidem:multā reuerentiā:mirandā correctionē ostēdit.ℨ qñ ꝓstitura lupanar exiuit tunc discipulus gehennā intrauit.Quādo illa meretrix sui corporis abdicabat.tūc ille preciū magistri sanguinis postulabat.hec ille. Super quo moueo talē questionē. Utruz beata maria magdalena post amissam virginitatē recuperauerit p pniam ꝓsitinā dignitatem.

Ad istā questionē respōdeo:ponēdo quattuor cōclusiones ex intentione sctoꝝ doctoꝝ.

Prima cōclusio est ista,Beata maria magdalena nō soluz mente:sed etiā corpore fuit corrupta. Pater testimonio christi dicentis. Matth.xxi. Amen dico vobis q publicani ℨ meretrices ꝓcedent vos in regno celoꝝ.Super q dic glo.interlinearis.publicani.vt Matheus,meretrices vt magdalena.Cirillus super illud Luce.vij Ecce mulier q erat in ciuitate peccatrix.dicit. Mulier aūt inhonestevite ꝓmens aūt fidelē affectū:venit ad xp̄m q ā ꝓcens veniā cōmissoꝝ sibi elargiri. Augu. sup ps.cxl.dicit sic. Illa mulier q erat in ciuitate peccatrix:venit ℨ accessit ad pedes iesu. Illa impudica quōdam frontosa ad fornicationem:frontoso ad salutē irrupit in domū alienā. Greg.in omel'.dicit sic. Quia em̄ hec mulier turpitudinis sue maculas aspexit:laauanda ad fontē mie cucurrit. Sanct9 Thom. ij.sen.dist.xx.articulo.viij. in respōn.dicit sic. Quidam dicūt ꝙ solū virgines ad ordines angeloꝝ assumunt.eo ꝙ cognata est āgelis virginitas.vt hiero.dicit. Alij vero electi decimū ordinem cōstituunt. Sed hoc nō videtur verū.cū multi nō virgines:vt Petrus ℨ magdalena:multis etiam virginib9 eminentiores sint. Speculuz ecclesie:in sermone. Nō veni vocare iustos tē.dicit sic. Nec maria in magdalum castellum marito tradit. Sz abeo hierosolimaz fugiens generis memor:legis oblita.vulgaris meretrix efficit. Et post ꝙ se fecit sponte turpitudinis,pstibulū facta est iure demonioꝝ delubruz. Secūda cōclusio est ista. Mex mulier peccatrix est: eadez q fuit sozor Lazari:ℨ q vnxit dñm vnguento.

Ista cōclusio est Hieronimi et Crisō. Sed Origenes dicit ꝙ nō est eadem:qō ꝓbat ex tribus. Primo ex tēpore,Nam sozor Lazari vnxit dñm ante sex dies pasce. vt habetur Job.xij. Illa vero peccatrix infra biduū ante paschā.premittit em̄ Matheus dñm dixisse. Scitis quia post biduū pascha fiet. Marcus aūt dicit.erat pascha ℨ azima p9 biduū.

Secundo ex loco. Nam illa peccatrix legit dñm vnxisse in domo Symōis leprosi. Magdalena vero sozor Lazari vnxit dñm in domo marthe.quia dicit ꝙ martha mist rabat.

Tertio ex facto. Naz illa peccatrix vnxit pedes dñi. Magdalena vero sozor Lazari:vnxit caput dñi recūbentis. Aug.aūt ℨ Greg. dicunt ꝙ fuit vna ℨ eadē mulier.quā quattuor euangeliste narrant dñm vnxisse. Sz bis hoc fecit. Primo quidē in ꝓncipio sue conuersionis.intermedio tēpore ꝓdicatiōis xpi qō Lucas narrat. Secundo vero hoc fecit imminēte xpi passione,qō tres alij euangeliste narrāt. Ad primū de dissonantia tēporis dicendū est ꝺm Augustꝰ ꝙ Jobes seruat ordinem hystorie. Matheus aūt ℨ marcus p recordationē interponūt. Nō prius fuerat factū immediate ante ꝓditionez iude q ex hoc facto credit occasionē habuisse. Ad secundum de dissonātia loci pōt intelligi:ꝙ eadez sit dom9 Symonis leprosi:etiā marie ℨ marthe.ita ꝙ Symō fuerit paterfamilias dom9 dī aūt leprosus,qz prius leprosus fuerat ℨ a

xpo curatus. Ad tertiuz dicit ꝺm Augu. ꝙ eadez mulier vnxit pedes ⁊ caput ipsius xpi recumbentis. Tertia ꝯclusio: beata Maria Magdalena p sui pniam nō potuit recuperare virginalem innocentiā. Istud declarat sā ctus Tho. iij. pte. q. lxxix. articlo. iij. dicēs. Homo p peccatū duplicē dignitatē amittit. vnā ꝙtum ad deū. s. qua cōpuratus erat inter filios dei p gr̄am. ⁊ hanc dignitatē recuperat p pniam. qō signat Luce. v. de filio ꝓdigo: cui pr̄ peniteri iussit restitui stolā pmā ⁊ annulu ⁊ calciamenta. Aliā vero dignitatē: amittit scōariā. s. innocētiā: de q̄ sicut ibidē legit. gliabatur filius senior: dicēs. Ecce tot annis seruio tibi: ⁊ mādatū tuū nunq̄ pteriui. Et hanc dignitatē penitēs recuperare nō pōt. Et eadez rō est: de recuperatiōe ꝺginitatis: ⁊ de recuperatiōe innocētie. Quia sup illud Amos. v. virgo israel cecidit nō. dicit glo. nō negat vt resurgat. sed vt resurgere virgo possit. qz semel obrrans ouis ⁊ si reportet in humeris pastoris nō hz tantā gliam: ꝙtam q̄ nū q̄ errauit. hec Tho. Et quotlz. v. dicit sic, In virginitate duo possum⁹ cōsiderare. Quoz vnū est ipsa integritas mētis ⁊ coꝛpis. ⁊ sic de⁹ pōt virginē reparare post ruinā. Pōt em̄ ⁊ mentez reintegrare p gr̄am ⁊ coꝛp⁹ cōsolidare p miraculuz. Alia aūt est cā integritatis ꝓdicte. s. qz mulier ꝺgo nō fuit cognita a viro. Et ꝙtū ad hoc de⁹ nō pōt virginē repare post ruinā. Nō em̄ pōt facere vt ea q̄ iam est cognita: a viro nō fuerit cognita: sicut nec de aliquo q̄ factū est: pōt facere q̄ factū nō fuerit. Poreō tia. em̄ dr̄i se extendit ad totū ens, vñ solū id a dei potentia excludit. qō repugnat rōni entis: ⁊ hoc est idē simul esse: ⁊ nō esse. ⁊ eius dē rōnis est qō fuit: nō fuisse. Vñ August. dicit xxij. cōtra Faustū. Quisquis dicit: si omps ē deus faciat vt ea q̄ facta sunt. facta nō fuerit nō videt se hoc dicere, faciat vt ea q̄ vera sūt eo ipso quo vera sunt: falsa sint. Et Hiero. vt habet. xxx. q. v. dicit sic, Luz de⁹ cetera possit. nō p virginē reparare post ruinā. hec Tho. Quōz em̄ penitēs recuperat aliq̄d maius. qz vt Grego. dicit in Omel' de. c. ouib⁹. Qui erraſſe a deo se cōsiderāt dāna pcedētia lucris sequētibus recōpensant. Maius ergo gaudium de eis fit in celo. qz ⁊ dux in prelio pl⁹ eū milite diligit: qui post fugā reuersus: hostem fortiter ꝓmit. q̄ illū q̄ nunq̄ terga prebuit: et nūq̄ aliq̄d fortiter fecit. Dis em̄ q̄ ꝺm ꝓpositum vocati sunt sancti. s. pdestinatis q̄ quoticuscūq; cadunt. finaliter tamē resurgūt. cedit in bonū. s. q̄ cadunt. nō quia semp in maiori gr̄a resurgūt. sed quia resurgūt i pmanēti ori gratia: nō quidē ex parte ipsius gratie: quia quāto gr̄a est maior: rāto de se est pmanentior. Sed ex pte hoīs qui tanto stabilio⁹ i gratia pmanet. quāto est cautior ⁊ humilior ⁊ feruētior. Dicit em̄ aplus Ro. viij. Diligētibus deū oīa cooperant in bonū. vbi dic. glangu. q̄ hoc adeo verū est. vt si quis hoz deu⁹ ient ⁊ exoꝛbitēt, hoc ipm deus faciat eis i bonum ꝓficere. nēpe ideo ꝓficit eis in bonū q̄ cadūt quia humiliores redeūt: qz et doctiores fiunt: hoc aūt cōrigit Bē ma. Magdalene p penitentiam suā. vñ Crisosto. dicit sic Sic ergo meretrix honestior effecta est virginibus. post q̄ em̄ accensa est pnia: exarsit in xpi amoꝛē. Et hec quidē q̄ dicta sunt a beato euangelista agebantur exteri⁹. Que vero reuoluebat ei⁹ intentio multo feruentioꝛa his erant: q̄ sol⁹ de⁹ inspiciebat. Dec ille. Quarta cōclusio beata ma. mag. virginitatē mētis ⁊ coꝛpis p sui penitentiā recuperauit. Istud declarat san. Tho. scōa scōe. q. clij. articlo. iij. dicēs sic, Uirg⁹ p pniam reparat: ꝙtum ad id q̄ est formale in virtute. nō aūt ꝙtuz ad id q̄ est materiale in ipa. nō em̄ fiās magnificus cōsumpsit suas diuitias p pniam petit: restituūntur ei diuitie. Et similiter ille q̄ peccādo virginitatē amittit p penitētiam nō recuperat ꝺginitatis materiā. Sed recuperat virginitatis ꝓpositū: scz perpetuo abstinendi a delectatione venerea: ad vacandū reb⁹ dīnis

Circa materiā aūt virginitat⁹ est aliquid q̄ miraculose reparari pōt diuinit⁹. s. integritas nūbi q̄ acciderit liter se hz ad virginitatem.

Aliud aūt est q̄ nec miraculo reparari potest vr. s. q̄ experi⁹ est voluptatē venereā fiat nō exptus. Nō ei pōt de⁹ facere vt ea q̄ facta sunt: nō sint facta. Dec Tho. Et. i. pte. q. xxv. articu. iiij. dicit sic, Dem coꝛruptiones mētis ⁊ coꝛporis: pōt de⁹ auferre a muliere coꝛrupta, hz ab ea auferri nō possit ꝙ coꝛrupta non fuerit sicut nec ab alio peccāte auferre pōt q̄ nō peccauerit. ⁊ ꝙ charitatē nō amiserit ⁊c. Bta ma. mag. p pniam hūit ꝓpositū firmatum voto integritatis seruāde. ⁊ p miraculū recuperauit integritatē mēbri. Cui⁹ signū est qz aspr̄imū herenū perijt. ⁊ in loco angelicis manib⁹ pparato: p. xxx. annos incognita mā sit. qualz aūt die septē horio canonicis ab angelis in ethera eleuabaf ⁊ celestiū agminuz gliosos ꝯcentus coꝛporalib⁹ etiā auribus audiebat. vñ dieb⁹ singulis his suauissimis dapibus satiata. ⁊ inde p eosdē angelos ad locum ꝓpium reuocata: coꝛporalib⁹ alimētis nullatenus indigebat: put narrat Egisipus in quodā tractatu. Sic aūt eleuari p angelos ē primilegiū virginū. vt pz de adam in statu innocentie. Desyseo ppheta: bta virgine: Johāne baptista: Paulo: Johāne euangelista: Thoma de aqno. Ergo beata maria magdalena veraciter recuperauit integritatez virginitatis: quantum ad aiam ⁊ coꝛpus. ideo ꝺr Uides hanc mulierez. s. p penitentiā recuperasse integre virginitatē: p qua adipiscenda tam lamentabiliter fleuit.

Uides hanc mulierem.
In statu offensionis.
In statu cōuersionis.
In statu satisfactionis.
In statu attractionis.
In statu ꝓtectionis.
In statu glorificationis.

Primo vides. i. considerās hanc mulierē. s. beatā mariā magdalenā: in statu Offensionis. Grauitas em̄ offensionis eius in tribus cōsistit. s. in peccatorum magnitudine. In peꝛ certitudine. In peccatorū multitudine. Magnitudo peccatoꝛ notatur cū dicit in euangelio. Et ecce mulier Certitudo peccatoꝛ notat: cū dicit. Que erat in ciuitate. Multitudo peꝛ notat: cuz dicit Peccatrix. Magnitudo peccatoꝛ ei⁹ causabat ex quatuoꝛ: que ipam induxerunt ad ruinam. Primo pulcritudo. Prouer. xi. Circulus aureus in naribus suis mulier pulcra ⁊ fatua. Secūdo diuitie. Tertio liber tas. dum. s. nō est sub lege viri. Quarto simplicitas: dum. s. nō hz ꝓuidentiā in se q̄ ad regimē vite sue: sed facile seducit vñ viri. ꝓcantes vel allicierēs mulieres. hūt septē ꝓdimenta ad seducendū eas: ⁊ qz sequūtur passiones sensus: facile vincūtur vt pz. Primū. pdimentum est: laudatio. procans em̄ laudat mulierem dicēs. Tu pulcroꝛ es oī muliere. Natura nō posset fingere aliā pulcrioꝛē. bta illa mr̄ q̄ te genuit: tā delicate nutriuit. Tota pulcra es amica mea. et macula nō est in te. Ecce Fauꝰ distillās labia tua: mel ⁊ lac sub lingua tua: q̄s nō arderet in amoꝛē tui Secūduz ē sem tibi loqui in secreto: bene esset tibi. Nihil mali. nec q̄ ad cōfusionē tui accedat: sed potius ad laudē ⁊ gloriam tui. Si scires ꝙ magna sunt que dicta fuerūt prīdie de te vehementer exultares. Etiā plures fuerūt q̄ male locuti sunt de te: q̄s ego dure increpaui. Tu credis quibusdā qui applaudūt tibi in faciez sed retro te pungūt. Tertiū pdimentuz est pmissio. procans. n. pmittit fidem amasie sue Ut tale negociū nō dicet alicui. ꝓpter honorem suū. ⁊ ꝙ nūq̄ alteri cōmiscebit. Sed caueat sibi mulier fragilis. quia ꝓximū cōsentit ei: diuulgabit eā p ciuitatē ꝙ talis est amasia sua: ⁊ hz cū ipsa oīne suū beneplacitus Nā quattuoꝛ sunt q̄ nō possunt celari. s. ignis Scabies: Tussis: ⁊ Amoꝛ. Ista seipsa manifestant nullo pquirēte. Quartū pdimentum est copulatio. Procans em̄ pmittit se illam ducere in vxoꝛem. Cū aūt satisfecerit libidini sue: ⁊ cognouerit eā gravidā: recusat illam ducere: Si aūt vir pmiserit eam ducere vxoꝛem: ⁊ secura fuerit copula carnalis: renetur eā ducere. Si aūt aliā duxerit ista reiecta nō est illa vxoꝛ ei⁹. sed cōcubina. vt patet.

Quintū pdimentum est Cōminatio. procans em̄ minaf inuēcule ꝙ nisi consentiat ei: diuulgabit eam meretricē p totā ciuitatez: et manifestabit cōuersationes eius: ⁊ ambasiatas quas mittit q̄busdā iuuenib⁹. Sicut fecerūt illi sacerdotes senes ꝓtra Susannā quā dē⁹ prexit p danielē. ppbam. Daniel. xiij. ⁊c. Sextū pdimentum est fictio. procans. n. fingit se esse diuitē: ⁊ ꝙ inducit eā velut not̄ lem. ⁊ dabit ei q̄cqd ipsa petierit. imo omia sua dabit arbitrio. ⁊ gubernationi sue. cū ipsa videatur prudētissima. ⁊ nō curat de dote eius. imo ipe vult eam dotare de suo. ⁊ renere matrem eius libentissime. Septimū pdimentum est Cōmissio. procans em̄ cōmittet alicui antique vt faciat talez ambasiatam tali iuuencule. ⁊ ꝙ ardet amoꝛe ipsius ⁊ tanꝙ desperatus occidet seipsum: nisi habuerit eā. Et donat illi antique multa: ⁊ plurima donaria mittit illi per istam antiquam' que cōfortabit eam. ⁊ ista iuuencula fidens in ista: cōsentiet illi procāti. Certitudo peccatoꝛ causatur ex hoc ꝙ mulier septem modis grauiter peccat. Primo oīnādo visum ⁊ faciē suam vltra debitum. Unde Cypria⁹ li. de habitu virginum dicit sic, Non virgines tantū: aut viduas. sed ⁊ nuptas: pura etiam omnes omnino feminas admonendas: ꝙ opꝰ dei ⁊ factuꝛz eius: ⁊ plasma: adulterare nullo modo debeant. adhibito flauo colore vel nigro puluere: vel ruboꝛe: aut quelibet lini⁹menta nociua coꝛrumpente medicamine. n. s

nus quidē deo inferunt qñ illud qđ ille formauit reformare conēdunt. Impugnatio ista est diuini operis quarcatio et veritatis deū videre nō poteris. qñ oculi tibi non sūt quos deus fecit: sed quos diabolus infecit. hoc ille. vnde mulierū fucatio: de qua Cyprianus loquit. est qđam species fictiōis q nō pōt esse sine peccato. Vñ Aug⁹. dicit i epla ad Possidū. Fucari fignēris quo rubicundior vel candidior appareat. adulterina falacia est: qua nō dubito etiā ipsos maritos se velle decipi. qbus solis pmittēde sunt femine ornari sm veniā: nō sm imperiū. Sciendū q nō semp talis fucatio est cū peccato mortali: sed iōlū qñ fit pter lasciuiā. vel in dei pētū. in qbus cautibus loqtur Cyprianus. Nam aliud est fingere pulchritudinē non habitā. et aliud est occultare turpitudinē ex aliqua cā. puenientē puto egritudine vel aliq̄ hmōi. hoc em̄ ē licitū: qz sm aplm. i. Cor. xij. Que putam⁹ ignobiliora esse mēbra corporis his honorē abūdantiorē circūdamus. Secūdo portando capillos alienos: aut vltra modū colendo suos. Unde. i. Pe. iij. dr. Sit nō extrinsec⁹ capillatura aut circūdatio auri: aut induimenti vestimētorū cultus. vbi dicit glo. Cypriani. Serico et pura indute xp̄m sincere induere non pñt. auro et margaritis ornate et monilibus: ornamenta mētis et corporis perdidērūt. hec ille. sed glo. ibidē dicit. Nō mulieres eor q i tribulatione erāt pētinebant viros: vt alijs placerēt se pulchre ornabāt. Nō fieri aplus phibet. In quo etiā caū loquit Cypri. Nō aūt phibet mulieri⁹ zonis auro ornari vt placeant viris: ne def eis occasio peccādi cum alijs. Vñ. i. Thi. ij. dicit apl's. Mulieres in habitu ornatō cū verecūdia et sobrietate ornātes se: nō in crinibus aut auro aut margaritis aut veste preciosa. Per qđ dat intelligi: q sobrius et moderatus ornat⁹ nō phibet mulieribus: sed superflu⁹: et inuerecūdus et impudicus. Etiā si nulla est mulier q velle dormire cū muliere mortua vt haberet capillos suos. quō ergo est ausa portare capillos mulieris mortue. Tertio dum est vanitatibus ornata: aspicere et aspici delectando. Nam mulieb⁹ cultus fcpe viros ad lasciuiā. puocat. Prouerb. vij. Ecce mulier occurrit tibi ornatu meretricio preparata ad capiendas aias: q laqueus venato⁹ est. hoc em̄ est dare viris incentiuū peccandi. et si quidem hac intentiōe se ornent vt alios puocent ad cupiscentiā mortaliter peccant. Unde Aug⁹. in epla ad possidiū dicit Nolo vt de ornamētis auri vel vestis: ppera beas in p[illegible]endo sniam: nisi in eos q neq̄ coniugare neq̄ coniugari cupiūt: cogitare deber quid placēt deo. Quarto vanas cātilenas decēdo. in qbus vba lascia et ad luxuriā prouocātia prinent. Naz corrūpunt bonos mores colloq̄a pua. vt apls dicit. Quinto facētijs vanis qñ et cū q non dz vtēdo. Mulier em̄ nō dz cuz viris loq ea per q⁹ vr posset ad lasciuiā puocari. dz em̄ p sui honestate esse taciturna et ad vocem viri pauere. Sexto molestata in pcm̄ cadēdo. tūc em̄ amissa verecūdia et pudicitia effrenate peccat. Jere. vi. Frons mulieris meretrīc facta est mihi. perperā noluisti erubescere. Septimo pseuerādo in pcō. Nam impi⁹ cū in pfundū venerit pcōz cōtēnit. ió dicit psal. Non me demergat tēpestas aq̄: neq̄ absorbeat me pfundū: neq̄ vrgeat sup me puteus os suū. Multitudo pcōz cātur et lasciuia et vanitate mulieris quā deus odio hz. sm i lud pb̄ Odistī obseruātes vanitates supuacue. Sūt em̄ due mulieres valde hrie. s. dña honesta: et dña vana. Dña honesta multuz fuit appreciata a viro suo: rōne fidelis dispēsatiōis. iuxta illud. Osee. ij. Sponsabo te mihi in fide. vñ vir frāgens fidē vxori grauius peccat quo ad deū. hz quo ad mundū. cuius offendat mulier q⁹ vir. qz supponit alienū filiū et priuat legitimos sua hereditate. Secūdo rōne fincere dilectiōis. Eph. v. viri diligite vxores vra sicut xp̄us dilexit ecclīam. Xp̄s aūt dilexit ecclīam ad ei⁹ saluationē. p ea sustinendo passionē. pter ei⁹ pcōz remissionē. Tertio rōne hrtualis dispositōis Apl. xij. Signū magnū appuit in celo. mulier amicta sole et luna sub pedib⁹ ei⁹. et in capite ei⁹ corona stellarū duodecim. Nā dña honesta est ornata hrtutib⁹ splendēs in conspectu dei tā q⁹ sol. s. fide. spe. et caritate. Dis em̄ eius fides. spes. et caritas est in deo magis q⁹ in viro. luna. i. vanitas mundi. est sub pedib⁹ eius: q ibāc apparentiā pulchritudinis et vanitatis vilipēdit. potius volens turpis apparere cuz honestate q⁹ pulcherrima et cū vanitate. Juxta illud. Fallax grā et vana est pulchritudo. Et sicut sol est pulchrior res mūdi: sic dña honesta est pulchrior res in domo viri sui. Eccl. xxvi. sicut sol oriēs in altissimis dei: sic mulier ornamentū est domus viri sui. et sic subtracto sole oia corruunt

perent. sic rota domus sine dña honesta est inordinata. Eccl. xxvi. Bta sup gīam mulier sctā et pudorata. In capite ei⁹ est corona stellarū. xij. pter. xij. Additiōes mulieris honeste. Primo est discreta. Prouer. xiiij. mulier sapiēs edificat sibi domū. Secūdo est immaculata. Eccl. xl. edificatio ciuitat⁹ confirmabit nomē: et sup hāc mulier immaculata cōputabit. Tertio ē hrtuosa. Ruth. iij. Scit oīs pplus te esse mulierē hrtutis. Quarto est sctā p pētū terrenoz. Judith. viij. Ora. p populo quia mulier sancta es. Quinto est sobria. Eccl. vi. Qui possidet mulierem bonā inchoat possessionē. Sexto est tacita in hīs. Eccl. xxvi. Mulier sensata et tacita non est imutatio erudite aie. Septimo est verecūda in signo. Eccl. xxvi. Mādata dei in corde mulieris sctē. Octauo est vera: ex ihīs mine. Judith. viij. Dña q locuta est vera sunt.

Nono ē cōcors cū viro suo. Eccl. vij. Mulier si est tibi sm aiam tuā nō pjcias illam.

Decimo est diligens in ope. Prouerb. xij. Mulier dilīgēs corona est viro suo. Unde cimo est obediēs viro suo. Ephe. v. Mulieres subditi sint viris suis. Duodecimo est misericors in elemosynarū exhibitiōe. Prouerb. xxix. Manū suā apuit inopi. et palmas suas extendit ad pauperem. Dña vana est multū detestanda a viro. Prouerb. vij. Et ecce mulier occurrit illi ornatu meretricio ppārata ad capiēdas aias: garrulas: et vaga. quietis impatiens: nec valēs in domo cōsistere pedib⁹ suis: nūc foris. nunc in plateis: nunc iuxta āgulos insidiās tē. vsq̄. et nescit q⁹ de periculo aīe illius agit. de hui⁹ vanitate pōt dici. Signū magnū apparuit in velo. i. in obscuritate mūdi. mulier amicta mole. cauda sub pedib⁹ ei⁹. et in capite ei⁹ corona stulticiarū. xij. Quāuis em̄ mulier pter honestatē licite possit aliqualē caudā deferre. s. quantū sufficere possit ad coopiendos talos: si inclinarē. sicut etiā qđā vñ fuit talari tunica in veteri testō. Excessus tñ caude in vno aut duob⁹ brachijs pāni est oīno phibit⁹ pter multa. Primo q⁹ hoc qđ superflue expēdit est pauperū. Bern. Clamāt nudi: clamāt famelici. qđ psunt tot muratoria extensa īpticis: aut plicata in mātīcis: Nostrū est qđ superest date elemosynā. Secūdo quia in hyeme cauda p cenū et lutū trahit: et sic pānus corrodit. Abacuch. ij. Ue q multiplicat nō sua. Usq̄ quo aggrauat cōtra se densum lutum: qz tu spoliasti gentes multas. spoliabunt te oēs q reliqui fuerint de populis. pter sanguinē hoīs. Tertio q⁹ cauda colligit pulueres: et inde generant vermes et tinee corrodētes pānum. Jaco. v. Uestimēta vestra a tineis comesta sunt et māducabit carnes vestras sicut ignis. Quarto cauda suscitat pulueres et offendit alios gdientes per viā. pb̄. In pulueē mortis deduxisti me. Tale incensum portigit dña vana tanq̄ clericus diaboli. Quinto cauda scopat vias et strātas. Maritus em̄ talis dñe vt faceret ei hmōi caudam. scopauit bona pauperum rapinis: vsuris: et stochis. Sexto ppē purgandā hmōi caudā: oportet tenere famulū vel famulā: q⁹ blasphemāt talem dñam: et interdū suscitant rixe in domo: si non sit bene mundata cauda. Septimo q⁹ tales famuli peccant in amissione tpis quo occupāt in purgatione caude: qō deberent extendere in op⁹ honesti⁹. et talis dña est cā: et ipa peccat mortal⁹. Octauo tal mlier assimilat accipitri q nō bñ volat ad rapinā nisi hēat pulcrā caudā. Nono talis mulier assimilat serpēti. pter fraudulentiā q eundo facit viā tortuosam: nc cognoscat quo vadat. Eccl. xxv. Cōmorari leoni et draconi placebit. q⁹ habitare cū muliere neq̄. Decimo cauda ista ē sella diaboli. exemplū. Sctūs Xeno dum semel iret post beatū Ambrosiū vidit quādā mulierē cū longa cauda incedentez: et cepit ridere. Reḡitus aūt a bro Ambrosio cur risisset: ait. Vidi quosdā demones dormīētes sup cauda talis mulieris. et dū ipsa transiret per viā lutosam eleuauit caudā: et demones in ea dormiētes cecidērūt in lutū. vñ alij demones sequētes illā mulierē valde risērunt. pterea risi. Sctūs Ambrosi⁹ orauit dñm vt videret que sctūs Xenophon viderat: et exaudit⁹ a dño eadez vidit. Undecimo cauda est receptaculū pulicum in qua recondūtur

Duodecimo sicut pauo hz gīam suam in cauda faciendo rotā: sic talis mulier in cauda maxime gloriat. Item dña vana est amicta mole: q⁹ maxīa ḡuitate peccati in sui vana exornatione. Esa. iij. Pro eo q⁹ eleuate sunt filie syon. et ambulauerūt collo extēto: et nutibus oculoz ibant. et cōpostro gdu incedebant et plaudebant manib⁹. et ambulabant pedibus. decalubit dñs verticem filiarū syon: et dñs crinē earum nudabit. In die illa auferet dñs ornamentū calciamentoz: et lunulas: et torques: et monilia: et armil

las: ⁊ mitras: diserimin alia: ⁊ perhiscelidas ⁊ murenulas: ⁊ olphato: iola: ⁊ faures. ⁊ annulos: ⁊ gẽmas in fronte pendentes: ⁊ mutatoria: ⁊ pallia: ⁊ linteamina: ⁊ acus: ⁊ specula: ⁊ fyndones: ⁊ vitras: ⁊ teristra. Et erit ꝑ suauj odore feror: ⁊ ꝑ zona funiculus ⁊ ꝑ crispanti crine caluicium. ⁊ ꝑ fascia pectorali cil' eiꝰ hec ibi. Nam in talibꝰ excessibꝰ offendit. xij. modis. Primo offendit deũ deformando sibi faciẽ: ⁊ formã a deo datã non ꝑpter occultandã maculã. s. si ecclriberiosa ꝛc. Sed ad vanitatẽ ⁊ lasciuiã ostendã: ⁊ tñc peccat mortaliter: nec põt cõicare. Secundo offendit xp̃m: occidẽdo alias quas ipse redemit dũ eas ad peccandũ ꝓuocat, vel erisam a bono exercitio distrahit. Tertio offendit beatã vginẽ q̃ summe diligit castitatẽ ⁊ humilitatẽ. detestat aũt lasciuiã ⁊ superbiam.

Quarto offendit angelos q̃ sunt dati hoibus ad custodiam eos impediendo a fructu ministerij sui. Quinto offendit seipaz omne ep̃os sibi datum ad salutez ⁊ pniam inaniter expẽdendo. Sexto offendit seipsam ꝑ indeuotionẽ ad missam stãdo. i. Cor. xi. Mulier oret velato capite ꝓpter angelos. i. vel ꝑpter sacerdotes q̃ talibus vanitatibꝰ contaminant. vel ꝓpter angelos. i. hoies stãtes ad missam. ⁊ diuina officia q̃ scandalisant. vel ꝓpter angelos q̃ assunt celebrationi misse ⁊ officioz. ps̃. Preuenerũt ꝓncipes ꝓiunctj psallentibus: in medio iuuencu'arũ tympanistrarũ. q̃ offendũt ex indeuotiõe harũ vanitatũ. Septimo offendit seipsam meritũ sue ꝺonis pdendo. Esa i. Cũ multiplicaueritis oꝛonem vram nõ exaudiã. Manus enim vre sanguine plene sũt. Octauo offendit seipsam multipliciter infamãdo vnde sicut fumus ignẽ: ⁊ palea in crinibus eo vẽditionẽ. sic vanitas in muliere meretricij. ⁊ lasciuã intrinsecã significat. Nono offendit primũ indebite alienũ retinẽdo. Nam si ꝺs creditoꝛ debeat habere aliq̃d a marito dñe vane nõ põt exigere ꝓpter superfluas expẽsas quas fecit maritus eiꝰ ꝑ ea. Decimo malũ exẽplũ dñe honeste prebẽdo. q̃ ꝓpter talẽ vanitatẽ visam dña honesta supata rẽptatiõe cõcupiscit eadẽ vel pilla vana. Undecimo sequit dãnum marito dñe honeste nõ portãtis vanitates: q̃ ꝓtinue apud eũ ꝓpter talis mulier, vsq̃quo oporteat pauperẽ maritũ sibi de similibꝰ vanitatibus ꝓuidere vñ sepe venit vsurarius: ne ob superfluitates expẽsarũ in maioꝛẽ pauperiem deueniat.

Duodecimo ꝓmittũ ad murmurãdum de ipsa ꝓuocãdo: aut tales vanitates displicẽt vñ in cõi ⁊ ꝑticularim detestãtur eiꝰ vanitates talis dña vana sepiꝰ excusat se dicẽs. ideo se pulcrã facere vt placeat viro suo. Sed ista ẽ excusatio in ꝑtis. q̃ vir eã magis videt in domo: q̃ extra domuz. Est enim mulier talis dissimilis tabernario: q̃ cũ duplex habeat vinũ in taberna. s. bonũ ⁊ malũ seruat bonuz ꝑ exñtibus quotidie in taberna. ⁊ malũ ꝑ forẽnsibus. Ista ꝛo dña vana dum erit domũ cupit placere forẽnsibus: in domo autez coꝛã viro suo est turpis ⁊ maculosa. in signũ q̃ nõ diligit eũ. In capite dñe vane est corona stulticiarũ. xij. ꝓpter. xij. malas eius cõditiones. Primo est superba. q̃ sequit ꝑpriam voluntatem ⁊ vult esse dña in domo. Eccl'. xxv. Mulier si ꝓnatum habeat in domo cõtraria est viro suo. Secũdo est odiosa ꝑ infamiã cõuersatiõis. Prouerb. xix. Per tria mouet' terra. ⁊ quartuz qõ nõ ꝓt sustinere. s. ꝑ odiosam mulierẽ cũ in matrimonio fuerit assumpta. Tertia est cupida. scz ꝑ amoꝛẽ terrenoꝝ. Zach. v. Ecce due mulieres egrediẽtes ⁊ habebãt alas quasi alas nului q̃ est rapacissimus. Quarto est luxuriosa. ij. Jere. In omni colle sublimi. ⁊ sub oi ligno frondoso ꝓsternebaris tu meretrix.

Quinto ẽ ebriosa. Eccl'. xxvi. Mulier ebriosa ira magna ⁊ ꝓtumelia. ⁊ turpitudo illiꝰ nõ cõtegẽt. Sexto est clamosa. Prouer. ix. Mulier stulta ⁊ clamosa plena q̃ illecebris ⁊ nihil oino scies: sedet in foribus domus sue super sellã in excelso vrbis loco vt vocet transeuntes per viã ⁊ pergẽtes itinere suo.

Septimo est crudelis. Eccl'. xxv. Nequitia mulieris immutat faciem eius: ⁊ obcecat vultum suũ tanq̃ vrsus. Octauo est incorrecta. Jeremi. iij. Frons mulieris meretricis facta est tibi noluisti erubescere. Nono ẽ fallax in sermone. Prouer. v. Ne intẽderis fallacie mulieris. Favus enim distillãs labia meretricis ⁊ nitidius oleo guttur eius. Nouissima aũt illius amara quasi absinthiũ: ⁊ acuta lingua eiꝰ sicut gladij biceps. Decimo est vaga. Prouer. vij. Garrula ⁊ vaga ⁊ quietis impatiẽs. Undecimo ẽ demoniaca. Luc. xiij. Erat mulier hñs spũm infirmũ. Duodecimo est fatua. Prouer. xi. Circulus aureus in naribus suis mulier pulchra ⁊ fatua. Cũ ergo Maria magdalena his vanitatibꝰ implicita fuerit per maxime deũ offendit. Jo vides hãc mulierem in statu offensionis.

Secundo vides hãc mulierẽ in statu quer-

tionis. Vñ Gregl. in omel'. hodierna dicit sic. Cogitãri mihi de marie penitẽtia. Flere magis libet q̃ aliq̃d dicẽ. Cuius intẽt vel fax eum pectus hui⁹ peccatricis lachrymis ad exẽplũ pnie nõ emolliãt: Confidenter enim q̃d fecit ⁊ noluit moderari q̃d faceret. Sup cõuiuantes ingressa est. nõ inuisa venit. inter epulas lachrymas fudit. Discite quo doloze ardeꝛ q̃ inter epulas nõ erubescit. hec ille. Ad ꝓfectuz pniam requrũtur quatuoꝛ. Primo q̃ sit vniuersalis. Pnia enim est q̃dam medicina aĩe infirme peccatis Curatio aũt coꝛpis nõ est salubris si aliqua ps maneat egrota. ita etiã pnia deyno petõ ⁊ nõ de oibus est inutilis aie. Jõ dixit. Ezechias. Esa. xxxviij. Recogitabo tibi oẽs annos meos in amaritudi. aie mee. Secũdo q̃ sit intensa. Aqua enim pnie nõ perfecte lauat aiam a sordibus petoꝝ: nisi ad intrinseca aĩe ingrediat. Jerem. iiij. Laua a malicia coꝛpus tuũ. Tertio q̃ sit penalis, Nam inuoluntarius coꝛpis quãto doloz est maioꝛ in exercitãdo saniẽ. ita in morbis mẽtis: pene sunt q̃dam medicine q̃bus aĩa sanat. ꝑs Oẽs ego in flagella paratus sum: ⁊ do. me. in cõ. m. semp. Quarto q̃ sit liberalis. qz sicut in ciuilibꝰ pena est satisfactoria si fit voluntarie accepta. Sic in moralibꝰ q̃to pnia ẽ magis voluntaria tãto est magis satisfactoria. Jõ modica pnia in hac mundo plus satisfacit. q̃ multa pnia in purgatorio cũ sit voluntaria. Sed pena purgatorij est violenter inflicta. ió dr Judi. v. Qui spõte obtulistis aias vras bñdicite dño. Perfectã pniaz impediũt qtuoꝛ. Primo scia indurata. Sue enim q̃daz aĩe ita dure sicut saxa q̃ nulla cõpũctiõe aut inspiratiõe valẽt immutari. sicut iudei ab initio fuerũt dure ceruicis. q̃bus dr. Ezech. xxxvi. Auferã a vob coꝛ lapideũ: ⁊ dabo vobis coꝛ carneũ. Tales ei ñ sũt apti ad pniaz ñ ad eternã reprobationẽ. Eccl. iij. Coꝛ durũ male bẽbit in nouissimo tẽ. Hoc impedimẽtuz nõ fuit i Magdalena. ió dr i euãgelio. Mulier. Nam mulier facile cõpatit infirmo. ꝓpter molliciẽ coꝛdis sui. vñ puerbialiter dr. vbi non est mulier: ingemiscit eger. ⁊ ꝓpter hoc do firmata. Nam cõsuetudo vertit in naturam: ⁊ ita in necessitates. sicut enim cibus malus põt nõ sumi. sed sumptus necessario nocet. ⁊ sicut egritudines inueterate sunt incurabiles. sic cõsuetudo peccãdi firmat habitũ malũ vt nõ possit tolli. Jerem. xiij. Si mutare potest ethiops pellẽ suã aut pardus varietates suas: ita vos poteritis benefacere cum didiceritis malũ. hoc impedimentũ nõ fuit. in Magdalena. ió dr in euãgelio. Erat. qõ est tpis ꝑteriti impfecti. q̃ pctiñ eiꝰ nõ erat inueteratũ: ñ facile sanabile. Tertio dissolio ꝓuocata. Naz pugna ꝓtinua est inter rõnes ⁊ passionẽ. inter intellectiuã ⁊ sensitiuã partẽ. Gal. v. Caro concupiscit aduersus spm̃ ⁊ spũs aduersus carnẽ. Hoc impedimẽtuz nõ fuit in Magd. ió dr in euãgelio. In ciuitate. s. hierlim: q̃ dr visio pacis. qz aĩa ꝑfecte cõtenta subiicit sibi passiones cõtrarias.

Quarto innocẽtia estimata. Si enim aliqs petoꝛ sua falsa opinione existimat se innocentẽ nõ flectit ad pniam. exẽplũ. Infirmꝰ nõ vult recipe medicinã q̃n existimat se nõ infirmari. vt ꝑs in frenetici ⁊ fatuis. Silr dr cõiter q̃ dꝰ nũ q̃ fecit de fatuo sapiẽtẽ. Nõ ẽ qz nunq̃ aliqs accessit ad xp̃m: q̃ diceret ⁊ estimaret se fatuũ: rogaret ꝑ sapia babẽda Jere. ij. dixisti. Innocẽs ego sum: absq̃ petõ ego sum. ꝓterea dic dñs. Ego iudicio ꝓcedã tecũ: q̃ vilis facta es nimis iterãs vias tuas. Hoc impedimẽtũ nõ fuit in Magd. ió dr in euãgelio. Peccatrix nõ enim reputauit se inocẽtẽ. ꝓcrãm pniaz ꝓcedũt q̃tuoꝛ. Prio diligẽs inuestigatio. Naveri penitentes diligenter inuestigãt quo possint xpi miseriam inuenire. Cant. ij. Surgam ⁊ circuibo ciuitatem. queram quẽ diligit anima mea. exemplum. Illi qui sunt dilecti a gratia alicuius principis: querunt quomodo valeant pristinam gratiã recuperare. vt patet de Semey qui cum prouocasset Dauid ad iram. quefuit diligenter vt in gratiam rediret. ij. Regl. xix. Sic Magdalena longa inuestigatione que fuit gratiam christi: quam tandem inuenit. ideo dicitur in euangelio. vt cognouit ꝛc. Secundo eligens preparatio, verus penitens post inuestigationẽ sollicite se debet preparare per bonum propositum ⁊ firmam voluntatem perseuerandi in bonum. Exemplum de filio prodigo, Luce. xv. Sic Magdalena postq̃ inuenit quez quereb at sufficienter se preparauit ad perficiendum q̃ nõ intẽdebat. ideo dicit in euãgelio. Attulit alabastrũ vnguẽti. volũtas enim ẽ sicut alabastrum per firmitatem; boni ꝓpositi. ꝓtinẽs

vnguctū ꝓciosum.s.gr̄am spūssancti.Esa.xi. Spūs dñi sup me,eo ꝙ unxerit me. Tertio erubescēs attritio. Naver⁹ penitēs veniēs añ cōspectū dei oia pspiciēt⁹ dz vehemēter erubescere. Verecūdia.n.est passio quā incurrit appetit⁹ de aliq̄ turpi.t maxīe in cōspectu honestoz.cū aūt fedit⁹ peri sit maxia t turpissima.t pūtia vult⁹ dei sit honestissima.iō pcator veniēs añ cōspectū dei p pn̄am.dz vehementer,erubescere,ꝓtra qō dr Trenoz. iij. Frons mulieris meretricis facta est tibi nolusti erubescere. Sic magdalena post ꝙ ꝓparata venit ante faciē xp̄i ducta pscia de pctis maximā habuit verecūdiā,vñ nō sterit ante pspectuz xp̄i sed q̄rebat se occultare.iō dr in euāgelio. Et stās retro.s.vultū xp̄i ferre non sustinens. Quarto inclinās humiliatio.nā pfecte penitēs dz seipm pfecte humiliare.qz ꝓtraria cōtrarijs curant. Dñe aūt petrū pcedit ex superbia cū null⁹ pecceт mortalit: nisi ex inobedientie cōtumacia dinoz pceptoz. Nu. xv. Ita q̄ pcecauerit p superbiā: pibit de popl̄o suo:qm̄ aduersus deū rebellie fuit. Sic magd. post ꝙ erubuit:seipam hūsliauit.iō dr in euāgelio. Sec⁹ pedes dñi.s.humiliter se pstern̄endo vt sic facili⁹ uiam a deo cōsequerētur. Perfectam pn̄iam cōcomitant quattuor. Prio cōfessio pura.nā sicut aqua mūda inq̄nāmēta carnis abluit.sic cōfessio pura sordes mētis diluit. ps. Dixi cōfitebor aduersū me iiu. me do.t tu.re.impi.pec.mei.qz ho in diluuio lachrymarū pcā nō solū dimittūtur. sī etiaz elonganf,iō sequif. Uerūtm̄ in diluuio aquaz multorū ad eū nō approximabūt. Hanc pfessionē hūit Mag quā signat pedū ablutō t ipa lauit pedes ihu. Jō dr in euāgelio. Lachrymis cepit rigare pedes ei⁹. Secūdo satisfactio pfecta de pctis iā pfessis. Nā sicut p cōfessionē abluit culpa.ita p satisfactionē q̄ fit in pn̄a dimittit pena t abstergit.puerb. iij. Liuor vulneris sanat mala.i.opus satisfactōis abstergeт penā ad quā pcor erat obligatus pfoluendā duri⁹ quidē in alio seculo: si nō pfoluerit in isto. hāc satisfactionē habuit Mag.quā signat pedū abstersio t ipa abstersit pedes ihu.iō dr in euāgelio. Et capill' capitis sui terfit lz em̄ p actū cōfessiōis abluatur culpa:nōrū pena. Alioq̄n frustra imponeret pn̄a post cōfessionē. Tertio recōciliatio assūmata post pfectaz satisfactionē. Nam post plenā satisfactionē aīa deo recōciliatur quia si talis tūc moreret statim ad celū assumeretur. Hanc recōciliationem habuit magdalena:quā signat actus osculationis. Jdeo dicit in euāgelio. Et osculabat pedes eius. Qui em̄ mutuo reconciliant,solent osculari. Un̄ Dauid qn̄ recōciliauit sibi Absalō osculatus est eū.ij.Reg.xiiij. Quarto cōsolatio amena post recōciliationē. De natura em̄ cuiuslibet actus virtuosi est,vt delectationē afferat post tristiciam sicut act⁹ vitiosus relinquit tristiciā post delectationē. Seneca. Extrema gaudij luct⁹ occupat. Salomō. Risus doloze miscebitur. Un̄ angelus bon⁹ in pnci pio visitationis sue cōturbat, sed postmodū letificat. Luce.i. Ecōtra aūt angelus malus, hanc cōsolationē habuit magdalena:quaz si gnat actus unctiōis. Jdeo dr in euāgelio. Et unguēto ungebat.vñ vehemēter exhilarata fuerat ex delectatiōe quasi ine briata spū. nullam verecūdiam patiebaf seipsam hominibus manifestando. Suā penitentiā nō occultando. Jn cōspectu cōuiuantiū ingrediendo.domuz alienā absq̄ licentia irruendo:quasi importuna cōuiuio.opportuna beneficio. Unde ex post sanctissimā duxit vitā.vt ps.

Tertio vides hanc mulierem in statu Sanctificationis.

Nā quia pecata multa habuit:ideo multipliciter satisfecit. Primo p opera pietatis t mie.qm̄ xp̄m pauit. Joh.xi. Fecerunt aūt ei cenam.s.martha.t Maria:xp̄m hospitio recepit. Luce.x. Intrauit iesus in quoddā castellū tc. Xp̄m in tribulatiōe positū visitauit. Joh.xix. Stabant iuxta crucē ihu:mater ei⁹.t maria magdalene. Xp̄o obsequium prebuit. Mar.xvi. Maria magdalene tc. Emerūt aromata vt venientes ungerēt iesum. Secūdo p opera humiliatis et pnie:qm̄ offenderat deū oculis:capillis:ore: ungueris iō in his oibus satisfecit.s.de oculis lachrymas emittendo.capillis pedes tergendo,ore pedes osculando: unguētis pedes unguendo. Brego.quot in se habuit oblectamenta.tot de se inuenit holocausta.cōuertit ad cumulū virtutū:numez criminū.vt totū seruiret deo in pn̄a quicq̄d deū cōtēpserat in culpa. Tertio satisfecit p opera liberalitatis t gratie. Nam xp̄o dedit munus a corde:cum dicit. Dilexit multum. Munus ab ore.cū dicit. Osculabaf pedes eius. Munus a manu.cum dicit Unguento ungebat. Munus ab obsequio.cum dicitur. Lachrymis cepit rigare pedes eius. Ista quattuor antiqui suis hospitibus exhibebāt. que phariseus xp̄o exhibere cōtempsit.s.munus a corde.q: recipiebant eos ex caritate. Hanc caritatez christo exhibere phariseus nō pōsit:q: paru dilexit. Jdeo dicit. Cui autem minus dimittit minus diligit. Exhibebatur munus ab ore.s.osculum in signū secuti hospitij. Jstud phariseus nō habuit: quia xp̄o obsculum nō dedit. Exhibebant mun⁹ a manu:q: ungebant caput ad refrigerium Jstud phariseus non habuit: q: caput xp̄i nō unxit. Exhibebant munus ab obsequio. q: lauabant eius pedes pre labore itineris. Jstud phariseus nō habuit:q: pedes christi non unxit.

Quarto vides hanc mulierem in statu attractionis.

Nemo em̄ potest venire ad deū nisi ab ipso trahaf. Joh. x. Nemo pōt venire ad me nisi pater q̄ misit me traxerit eum. Traxit aūt xp̄s Magdalenā q̄nq̄ funiculis. Primo sua amabili visione.in facie q̄dem xp̄i splendoz diuinitatis relucebat.q̄ ad se peccatores trahebat. Jeroñ. Certe fulgoz t maiestas diuinitat occulta in humana facie relucebat. Naz ad se trahere poterat suo aspectu. Hester. v. valde admirabilis es facies tua plena ē gr̄ia rum. Secūdo potenti dignatiōe. Si enim in magnete lapide hec virtus est: vt annulos t festucas sibi copulet:ꝙto magis dñs omniū creaturarū ad se trahere poterat quos volebat,vt dicit Hieroñ. Tertio internali inspiratiōe. Gregl.in omel. Quid miramur frarres? Mariā venientē an dñm suscipientem? Suscipientē dicam an trahentē? Dicā melius suscipientē t trahentē:qz nimirū ip se eā per pn̄iam traxit intus.t p misericordiam suscepit foris. Quarto odorifera cōuersatione. Cant.i. Trahe me post te:curremus in odorē unguentoz tuoz. Bern. Dino ꝓpter mansuetudinē q̄ in te predicatur dñe iesu:curremus post te:audientes qō nō spernas pauperē:peccatorē nō horreas nō publicanū supplicantē:nō peccatricē lachrymātē tc. Quinto devota oratione. Oratones em̄ sunt q̄dam funiculi per quos deus nos ad se trahit. Aug. Que trahat t quē nō trahat. Quare istum trahat:t illū non trahat. Noli velle inuestigare si nō vis errare. Non dū traheris:ora vt traharis tc.

Quinto vides hanc mulierem in statu ꝓtectionis.

Nam ipsa habuit sepē murmuratores ꝓtra se. Primus fuit phariseus. Jdeo dr in euāgelio. Videns aūt phariseus qui vocauerat eū tc. vsq̄: q: peccatrix est. Et iste murmurauit ex superbia.

Secūdus fuerūt scribe,ibidem. Un̄ ceperūt q̄dam qui simul accūbebāt dicere intra se qualis est hec tc.t isti murmurabāt ex inuidia. Tertius fuit Martha. Luce. x. Dñe nō est tibi cure ꝙ soror mea relinquit me solaz ministrare. Et ista murmurabat ex zelo vel laboris āgustia. Quartus fuit Judas Joh.xij. dixit ergo iudas. Quare unguentum istud nō venit.ccc. denarijs: t datus est egenis.t iste murmurabat ex auaricia quia fur erat. Quintus fuerūt discipuli. Mat.xxvi. Indignati sunt discipuli dicētes.vt q̄d pditio ista unguēti facta est.t isti murmurabāt ex indiscreta misericordia. Sextus fuerūt angeli. Joh.xx. Vidit duos angelos qui dicūt ei:mulier q̄d plorās? t isti murmurabāt ex letitia. Septimus fuit xp̄s. Joh.xx. qui dixit ei.noli me tangere.t iste murmurabat ꝓpter fidem magdalene imp̄fectā.vñ dixit ei.nōdum em̄ ascendi ad patrē meū.s.in corde tuo tc. Sed circa murmurationē phariseī sciendū ꝙ phariseus in corde suo murmurabat.ix.modis q̄bus xp̄us rīdebat ꝓr singulas partes euāgelij. Primo dicebat Jsta meretrix nō est vocata ad cōuiuiū nostrū q̄s ei hoc significauit:q̄s eam adduxit? Xp̄us rīdit dicēs. Ego q̄ in hūc mundū veni pctōres saluos facere ipaz inuitauī ipsaz vocauī cū dixi. Si q̄s stirverit ad me.t bibat. Non ergo temerarie si prudēter accessit Non em̄ domū tuā intrauī ꝓpter sumēdum tuū cibū:si ad reficiendū pctōres. t sanādū egrotos.q: meus cibus est vt faciā voluntatem p̄fis mei tc. Secūdo dicebat. Jsta mulier est vaga t instabilis.mouis ci⁹ ad salutem est violentus t nō multū deliberat⁹,vñ nō pseuerabit diu in hoc ꝓposito. Xp̄us rīdit dicēs. Dia y.ma mi⁹ di ꝓphīt, stabilis aīo ad fonē mie accessit.Lauāda nō deficet cassura in petrī.vñ dr i euāgelio. Ut cognouit ꝙ xp̄us.i salutē accubuisset in domo Symonis leprosi:ecce ꝙ fuit vocata attulit alabastrū.i.firmū ꝓpositū in gr̄a pseuerādi. Tertio dicebat. Jsta mulier fine rubore t verecūdia fronte meretrici.t p̄sumptuosa huc accessit. Xp̄s rīdit dicēs. Adnerte se prebuisse magnum scandalum rei⁹ cuitati erubescit cora nobis apparere.vñ humiliter accedēs star retro petens sibi indulgeri. Quarto dicebat. Jsta mulier non recō-

gnoscit peccatū suum: quia cum arrogantia neminē salutādo neminē reuerendo neminī inclinādo ad nos introiuit. Xps rīndit dicens. q; cognoscit petrī suū & se grauiter deum & hoīes offendisse: non salutat: non reuerēt hoīes quasi eos ad peccatū alliciēdo vt prius faciebat: sed mutat mozib⁹ miseri cordiam dei interpellat idco stat secus pedes dñi. Quinto dicebat. Nos habebam⁹ colloquia valde honesta ꝓpter q̄ augebat in nobis deuotio & cōsolatio: & ista mulier venit ad tribulandū nos. Xps rīndit dicens Gaudiū est angelis dei sup vno peccatore pniam agente q̄ super. xcix. iustis q̄ non indigent pnīa. vīi nō interrūpit cōsolationes nostrās: ꝙ sua pnīa nos letificat. ideo lachrymis pedes dñi lauat. Sexto dicebat. Ista mulier coinq̄nauit corpus suū viuēdo luxuriose cū mūdanis & dissolutis: modo aūt venit vt fornicet cū sacerdotibus & deo deuot⁹ Xps rīndit dicens. Non venit fornicari. cū abiecerit oīa inclinātia ad fornicationē: sed ꝙm legēvenit ad sacerdotes a peccatis suis mūdari. ideo capillis capit̄ sui tergit pedes dñi. humili obsequio eos deputat: quos⁹ ad peccatū prius cōponebat. Septimo dicebat. Ista mulier venit ꝓpter fallaciā & pditiones: sicut legit̄ .ij. Reg̃. xx. De Joab qui osculans amasa ipsum occidit. Forte aliqs ꝓmisit ei magnū thesaurū si nos in eius cōcupiscentiā adduxerit. Xps rīndit. Ista mulier ex deuotiōe osculat pedes dñi in signū reconciliatiōis q̄ eīi fuerat dei inimica. ideo osculat pedes dñi ad inuendū q̄ erat deo reconciliata. Octauo dicebat. Ista mulier ē fatua & imprudēs. nōne poterat expectare in aliā horā: & forte magis sobriā. Xps rīndit dicēs. Non est fatua: sed prudēs: q̄ scribit. Ne ardeas cōuerti ad dm̄ deū mum: & ne differas de die in diē. nec oz expectare horam magis sobriā. q̄ in quacūq̄ hora ingemuerit peroz & cōuersus fuerit ad dñm: oīm iniquitat⁹ eius quas fecerat nō recordabit. Ideo vnguēto pretioso vngit pedes dñi: & domus. i. eccl̄ia implera est ex odore vnguēti. Nono dicebat. Iste xps debet esse similis huic meretrici: q̄n si hic esset ꝓpheta sciret vriqs que & qualis est mulier que tangit eū q̄ peccatrix est. Xps rīndit dicēs. Symon habeo tibi aliq̄d dicere tē. vsq; recte iudicasti. vbi xps oīdit se esseverū deū q̄ venit odorare peccā. Vn̄ Petr⁹ rauēnas dicit Erras pharisee. lutus rāgit sol: & nō inuutat

solē. Medicū cū tāgit vulnera putredo non cozrūpit. Judicē q̄uis tāgat reus maculare nō pōt. io dixit xps mulieri. Remittūt tibi peccā. fides tua te saluaz fecit: vade in pace.

Sexto vides hāc mulierē

in statu glificatiōis. Nam xps de ea dixit. Zuī. & Maria optimā partē elegit q̄ nō auferet ab ea. in q̄ verbo denotauit xps ptē Marie fore maioris glie: q̄ partē Marthe in se ptē. Primo Maria elegit optimā partē. i. diuturniorē: q; vita ꝓplatiua h incipit: & in celesti patria pficiē q; amoris igne q̄ hic ardere incepit: cū ipsum quē amat videbit in amore amplius igne scit. Secūdo meliorē. i. ḋctiorē: q; vita actiua in labore corpis cōsistit. ꝓplatiua vo i ocio mēris. Joh. xi. Maria aūt domi sedebat. glo. Maria sedet q; i xpo mentis requie fruit. Tertio meliorē. i. digniorē: q; actiua corpe ministrat primo. Cōtēplatiua vo spū ministrat deo. ps. Mihi aūt adherere deo bonū est. Jsi. Contēplatiua vita est q̄ vacat ab oī negocio & in sola delectatiōe defigit. Quarto meliorē. i. pulcriorē. Rachel eīi erat pulcra facie. & Lya lippis erat oculis. Ben̄. xxxij. Die eīi ei⁹ vie pulcre. Quinto meliorē. i. securiorē: q; actiua incedit p viā vbi sunt pricula. ꝓplatiua vero p celū. Greg̃. Facilē euadit lagos in terris q̄ mentes hz in celis. Prouerb. xij. Oēs semite ei⁹ pacifice. Sexto meliorē. i. ꝑciosiorē & cariorē. q; actiua multoz ē. Cōtēplatiua vo paucoz: q̄ significatur est in archa Noe. q̄ inferius erat lata & supius in cubito ꝓsummata. Gen̄. vi. Septimo meliorē. i. iocūdiorē & deuotiorē: q; maria vngit martha pūgit. Nam xps in resurrectiōe sua ꝓmo marie apparuit. Mat. xxv. Secūdo more soliro eā alloquit⁹ est vt q̄n nō cognoscebat videndo cognoscere et audiendo: q̄n dixit ei. Noli me tangere. Tertio se palpā dū ei prebendo: q; mulieres accesserūt & retinuerunt pedes eius. Quarto officiū apl̄a tus ei iniūgendo q̄n dixit. Vade ad fratres meos & dic eis. Ascēdo ad patrem meū & patrem vestrū. deū meū & deū vestrū. Joh. xx. vt sic cognoscerent ipsa gaudia sue glificationis. per iesum xp̄m dñm nostrū. Amen.

Jn festo sancti Jacobi apl̄i. Sermo. xliij.

Sedeat vnus ad dex

teram tuā. Mat. xx. Et in euangelio pūtis solēnitatis. Ma

xliij. dicit. Duo erunt in lecto vnus assumetur & alius relinquet. Sup quo verbo mopteo qōnem. vtrū beatus Jacobus rōnabiliter assumptus fuerit ad spūalium dispensatiōne. qui xpo attinebat ꝙm temporales cognatiōne. ad istam qōnem respondent duo doctores eccl̄ie. Primus est brūs Aug⁹. super illud Jaco. ij. Nolite in personarū acceptione fidez habere dñi nostri iesu christi dicēs sic. Quis ferat si quis diuitem eligat ad sedem honoris eccl̄ie. cōtempto paupere instructiore & sanctiore. hec ille. Secundus est sanct⁹ Thomas scōa secūde. q. xliij. art. ij. dicēs sic. Circa consanguíncos distinguendū est. quia q̄ñq̄ sunt minus digni. & simpliciter: & per respectum ad donum cōe. & si sic digniozib⁹ preferant est peccatū personarum acceptionis in dispensatione spūalium. Quādoq̄ vero consanguínei sunt eq̄ digni vt alij. & sic licite possunt cōsanguínei absq̄ personarū acceptione alijs preferri. quia saltē in hoc precminent q̄ de ipsis maior fiducia haberi potest: vt vnanimiter secum negocia eccl̄ie tractent. hec Thomas

Sciendū q̄ ad dignitatem eccl̄iasticam potest quis assumi quattuoz modis. Uno modo attenta cōditione nō faciente ad causam ꝓpter quā sit dignus hoc dono. Exemplum. si ḋs ꝓmoueat petrū ad prelationem vel magisteriū q; est diues. vel q; est cōsanguíneus su⁹. & sic est petrī acceptionis personarū. Deutero. xvi. Non accipias cuiusq̄ p sonā nec munera. Cōsanguinitas eīi facit aliquē dignū ad hoc q̄ instituat heres patrimoniū. nō aūt ad hoc q̄ cōferat ei prelatio eccl̄iastica. Secūdomodo attenta conditione faciente ad causaz dignitatis vel debiti. Exemplū. si ḋs ꝓmoueat aliquē ad magisteriū ꝓpter sufficientiā suā. hic attendit causa debita & nō persona. & sic maioris dignitatis est ille qui magis abundat in spiritualibus bonis & gratie donis. Vn̄ glo. sup illud Eph. vi. Non est personarum acceptio apud deum: dicit sic. Judex iustus causas discernit nō personas. Tertiomodo attenta conditione boni cōmunis. Exemplum. ille qui est minus sanctus & minus sciens: pōt magis conferre ad bonum cōmune. ꝓpter potentiam vel industriaz secularem. & quia dispensationes spūalium principalius ordinant ad vtilitatez cōmune. ꝙm illud. i. Cor. xij. Unicuiq̄ datur manifestatio spiritus ad vtilitatem. ideo quādoq̄ absq̄ acceptione personarum in spūalium dispensatione. illi qui sunt simpliciter minus boni. melioribus pferunt: sicut crias & deus gratias gratis datas: q̄ñq̄ accidit minus bonis. Un̄ extra de offi. custodis. ca. vlti sup̄ ꝙ. sanctiozes. dicit ꝙ sufficit eligere bonū. nō aūt requirit ꝙ aliquis eligat meliorē: q; sic oīs electio pōssit habere calūniā. Quarto nō attenta libera litate assumentis. quādo. s. gratis dat alicui q̄ ei nō debet. & talis est collatio munerus gratie per que peroz es assumunt a deo. & in hac donatiōe nō habet locū acceptio personarum. q; apud deū nulla potest esse iniquitas vel petrī. Nam quilibet pōt absq̄ iniustitia de suo dare quāruz vult: & cui vult. ꝙm illud. Mat. xx. An nō licet mihi q̄ volo facere. Tolle q̄ tuū est & vade. & sic dixit xps Jacobo & Johāni filijs Zebedei. Sedere me cum ad dexteram vel ad sinistrā non est meū dare vobis: sed quibus paratum est a patre meo. q̄ exponit quadrupliciter. ꝙm Cryh. Nō est meū dare vobis: q; nō habeo illud a me: sed a patre. ꝙm Rabanus. Non est meū dare vobis: sine vestro merito & labore. ꝙm Remigiū. Non est meū dare vobis: talibus quales vos estis. s. superbis & ambitiosis: sed humilibus. ꝙm Hieronimū Non est meum dare vobis. ratione cognationis carnalis: sed electionis eternalis. Dicit autem Chrysostomus q̄ desiderare bonum opus bonum est quia est nostre voluntatis & nostra merces. desiderare primatum terrenū vanitas est. Desiderare primatū eccl̄asticuz vanitas & fatuitas ē. q; oz q̄ sit seruꝰ subditoz. desiderare pmatū celestē temeritas ē. desiderare ipm ex meritis pnīdētia ē. q; vo Jacob⁹ desiderauit remunerator celestē & glīaz ex meritis cū xpo interrogāri potestis bibē calicē quē ego bibitur⁹ sum. rīndit. possum⁹. io pr̄ xpo ait Sedeat vn⁹ ad dexterā tuā. p ꝓdestinatiōez eternā electiōis. ꝙm illud. Elegit nos in ipso aīs mūdi ꝓstitutoz

Sedeat vnus ad dexteram tuam,
Per electionem.
Per humiliationem.
Per assumptionem.
Per predicationem.
Per passionem.
Per glorificationem.
Per subuentionem.

Primo sedeat vnus ad

dexteram tuam per electionem. Diuina eīi

electio nō attendit ꝓsanguinitatem. vt ps in filijs zebedei. cognatis suis quos non elegit ad custodiam ecclesie. Sed petrū. nec etiam ad regnū sine martyrio quibus dixit. Nescitis quid petatis. multis enī cōminat dñs qui eligūt ad ꝓlationes ecclesie ꝓsanguineos p Abac. ij. ca. dicens. Ve illis q̄ edificant syon in sanguinib⁹. Figura iudic̄, xx. ca. de abimelech spurio qui volens regnare sup ysrahelitas ait. Considerate quia os vestrum & caro vestra sum. & ꝓnotus occidit lxx. fratres suos vno excepto. Secūdo diuina electio nō attendit nobilitatez. Baruch. iij. Ibi fuerunt gigantes noīati illi q̄ ab initio fuerūt statura magna. sciētes belli. nō hos elegit de⁹. Et. i. Cor. primo. Videte vocationē vestrā fratres quia nō multi sapiētes sm carnem. nō multi potentes nō multi nobiles. sed q̄ stulta sunt mūdi elegit deus vt cōfundat sapientes. Et que infirma sunt mundi elegit deus vt ꝓfundat fortia. & ignobilia mūdi & cōtemptibilia elegit deus &c. Tertio diuina electio nō attendit fragilitatē. Esa. iij. Dabo pueros ꝓncipes eor. & effeminati dñabunt eis. & coercuit populus. Exemplum lcuite a. xxv. annis & supra debebant ministrare in tabernaculo dñi vt dicitur Numeri iiij. Quarto diuina electio nō attendit Pusillanimitatem. Deutero. xx. Qui formidolosus ē & corde panido reuertatur. Quinto diuina electio reprobat superbiā vanitatē. vt ps̄ſſi choze Dathan & Abirō contra quos deseuit ira dei. quia post superbiaz & violentiam volebāt accipere summū sacerdotium. Numeri. xvi. & in Ozia. Qui percussus est lepra. q̄m presumebat a dolere incensum coz̄ dño. ij. Paralipo. xxvi. Sexto diuina electio reprobat falsitatē. Osee. iiij. Quia tu scientiam repulisti. repellam te ne sacerdotio fungaris mihi. Et Esa. xxij. Nec dicit dominus exercituū. Vade & ingredere ad eum qui habitat in tabernaculo ad Sobnam prepositum tēpli. et dices ei. Quid tu hic aut q̄ si quis hic. Quia excidisti tibi hoc sepulcruz excidisti tibi in excelso memoriale. diligenter in petra tabernaculum tibi. ecce dñs asportari te faciet sicut asportatur gallus gallinari⁹.

Septimo diuina electio reprobat cupiditatem. vt patet in Jasone. ij. Machab. iiij. Quia vero quedam istoruz erant in Jacobo. ideo xp̄us refrenauit petitionem eius. Est autem cōmendandus beatus Jacob⁹ ex diuina electione propter quatuor. Primo ratione religionis. Nam beata Anna habuit primū virum Joachim: de quo genuit beatam virginē marrem xp̄i quo mortuo accepit secūdum virum Cleophan: de quo genuit aliaz Mariā marrem Jacobi minoris. Joseph iusti. Symonis & Thadei. quo mortuo accepit tertiū virum Salome: de quo genuit tertiam Mariam marrem Jacobi maioris. & Johannis euangeliste. Nec autem propter xp̄m virum suum reliquit. Crisostomus. Non eam vicit maritalis affectus. quia ille temporalis erat maritus. iste autez eternus sponsus. Cognouit enī q̄ amplius prodesset marito suo si ꝓpter deum relinqueret virum: q̄m si ꝓpter virum relinqueret deum. Cuius religionē & ad xp̄m reuerentiam beatus Jacobus valde approbauit & ipsam in hoc bono ꝓposito confirmauit. suadens zebedeo patri suo vt super hoc non tristaretur: quoniam sic esset voluntas dei. cui nemo resistere potest. Secundo ratione vocationis. Nam vt dicit Mat. iiij. Ambulans Jesus iuxta mare galilee. vidit duos fratres Jacobum & Johannem fratrē eius cum zebedeo patre eorū reficientes rhetia sua & vocauit eos. Illi autem relictis rhetibus & patre secuti sunt xp̄m. Cum enī xp̄s sit lux mundi: qui sequitur eum illuminatur. Johan. viij Ego sum lux mundi. qui sequit me non ambulat in tenebris: sed habebit lumen vite. Tertio ratione annumerationis. Fuit enim tertius inter apostolos. Primus fuit Petrus. secūdus Andreas. tertius Jacobus. vt dicitur Matb. x. Qui etiam dict⁹ est Boanerges. i. filius tonitrui. vt dī Mar. iij. Quarto ratione sanctificationis. Xp̄us enim discipulos suos baptizauit. Joh. xiij. Jam vos mundi estis propter sermonē quē locutus sum vobis. Et iterum. Qui lotus est nō indiget nisi vt pedes lauet. in quo baptismo puritatem innocentie assecuti sunt. q̄uis in penthecoste plenius sanctificati fuerint per aduentum spūssancti psal. Ego aūt in innocentia mea ingressus sum.

Secundo sedeat vnus ad

dexteram tuam Per humiliationem. Unde Ambro. in quodam sermone dicit sic. Quisquis cupit diuinitatis tenere fastigia. humilitatis ima sectetur. Quicunq̄ vult fratrem p̄ venire regnādo. ꝓus illū ꝓueniat obsequendo. Sicut ait apl̄us. Honore inuicē p̄uenientes. Vincat cū officijs: vt posset cum vincere sanctitate. Nec ille. Sciendum q̄ mater Jacobi & Johannis: que vocata est Maria Salome. habuit opinionē regni ex hoc q̄d dominus dixerat. die tertia resurgam. Putauit enī cū illico regeneraturū & quidtate feinea pīria cupiit imemor futuroz. Ambitio enī filioruz eius apparuit in quattuor. Primo in submissione. Sagaces enīz fuerūt in hoc q̄ per se nō petierunt. sed matrem submiserunt. Tum ne ceteros ꝓdiscipulos scādalizarent. Criso. Si nos roganus magistrū fortitan ceterorum fratrum corda concutimus.

Tum vt facilius impetrarent. Criso. Jp̄e dominus qui maternos animos filioz misera tione impleuit. facilius exaudiet maternū affectum. Tum quia si nō discrete peterent: xp̄s sibi facilius indulgeret. Criso. Si reprehensibilis inuenta fuerit: facile merebitur veniam Ipse sexus excusabit errorem. Secundo in excusatione. Nam petere primatus ꝓ aliquo ipso ignorante tolerabile est. pro consentiēte reprehensibile est. ꝓse aūt vituperabile ē. Mi aunē vt excusaretur ab ambitionis nota marrem submiserunt: ne videretur ipsi petere. Tertio in responsione. nā xp̄us benigne ipsos reprehendit: dicēs. Nescitis quid petatis. Criso. Benigne quidez eos reprehendit. Non enī dixit. non sedebitis. ne duos cōfunderet. Nec dixit. Sedebitis ne ceteros irritaret. Matrez aūt noluit reprehendere. ꝓpter simplicitatem. antiquitatē & maternuz amorem. Sed dixit eis. poterstis bibere calicē quē ego bibiturus sum. Illi autem responderunt Possumus. Non intelligentes de calice passionis quem etiam nō poterant viribus suis bibere si gratia dei nō adiuuisset eos. Vō ps in passione xp̄i in qua omēs relicto eo fugerunt. Matb. xxiiij. Quarto in zelatione seu vindicatione. Nā zelo dñi inflammati voluerunt vt ignis descēderet de celo & cōsumeret samaritanos. Quib⁹ xp̄s dixit. Nescitis cui⁹ spiritus estis. Filius hominis nō venit aias perdere. sed saluare. Luce. ix.

Tertio sedeat vnus ad dex

teram tuā. Per assumptionē. Fuit enī beat⁹ Jaco. coz̄ xp̄o in vita sua valde gl̄osus per ei⁹ assumptionē quadruplr. Primo cū xp̄s habuerit. lxxij discipulos. & voluit eligere ad q̄daz singularia facta duodecim ex illis. iste fuit vn⁹ de illis. xij. q̄n in apl̄atum est assumptus. Secūdo si xp̄s voluit facere gratiam iiij. apl̄is in reuelatōe mysteriorz dei. iste fuit assumptus cū eis. Mar. xiij. Tertio si xp̄us voluit facere gratiā trib⁹. iste fuit vn⁹ ex illis, quia petrū Jacobū & Johānez assumpsit ad suā gloriosam transfigurationē. Matb. xvij.

Quarto si xp̄us voluit ostendere potentiā sue diuinitatis in miraculis coz̄ tribus apostolis: iste fuit vn⁹ ex illis. vt ps in suscitatione puelle archisynagogi. Luce. viij. Magna est ergo Jacobi cōmendatio ex assumptiōe.

Quarto sedeat vnus ad

dexteram tuā. Per predicationē. Vñ Mat. x. dicit. Jesus cōuocatis. xij. discipulis suis. dedit illis potestatez super oīa demonia vt eijcerent ea: & curarent omnē languorē & omnē infirmitatem. precipiēs eis & dicēs. Euntes predicate: dicētes. quia appropinquauit regnum celoruz. infirmos curate: mortuos suscitate: leprosos mundate: demones eijcite. Ibi. Beatus Jacobus post ascensiones dñi dum per Judeam & Samariam predicaret: in hispaniam tandem iuit: vt ibi verbuz dñi seminaret. vbi. ix. discipulos acq̄siuit. tandez modicum ibi ꝓficiens in Judeam rediit vbi quattuor magna fecit. Primo philetum cōuertit. nam cum in Judea ꝓdicaret. Hermogenes magus cū phariseis discipulum suuz nomine philetum misit ad Jacobum cōuincendum. Cūq̄ Jacobus Philetum rōnabiliter cōuicisset & multa miracula coram eo fecisset. s. cecos illuminando. infirmos curādo leprosos mūdando: mortuos suscitando: tādem philetus ad fidem xp̄i conuersus est.

Secūdo autem magicaz subuertit. Nā hermogenes predictus videns philetum ad fidem xp̄i cōuersuz iratus arte sua magica eū immobilem fecit: dicens. Videbimus si Jacobus tuus te soluet. Vō cuz philetus Jacobo per puerū nūciasset. misit ad eum Jacobus sudarium suū: dicens. Accipiat sudariū: & dicat. Dominus erigit elisos: & ipse soluit compeditos. Starimq̄z vt sudario tactus est solutus est a vinculis. Tertio demones accendit. nam hermogenes aduocans demones precepit eis: vt Jacobū cum philero ad se adducerent. volens se de ipsis vindicare. Venientes aūt demones vt iussa perficerēt in aere vlulare ceperunt. dicentes. Jacobe apostole miserere nobis. quia anteq̄m tempus nostrū adueniat ardemus. Nam angeli dei carbones ignis nos religatos tenent & cruciant. Quarto hermogenē ad pniam addux̄it. Nam hermogenes ligatus a demonibus ante Jacobus adductus est. a quo cum prerent demones licentiam seuiendi in eum. nō

s. aduenit Jacobus in hispaniam

cōcessit hoc Jacobus. sed ait Philero: vt bona p malis reddamus: tu hermogenē solue. Quo soluto. ait Jacob⁹ Hermogeni. Vade iber quo volueris. Non est eñ legis xpi. vt nimus quis cōuertatur. Ille autē profectus ras demonū sumpto baculo Jacobi abijt. t omnes libros artis magice ad iacobum adduxit. quos ille in mare pisci iussit. qbus proiectis Hermogenes penitentia ductus: fidez xpi suscepit. predicauit. t virtutes plurimas in xpi nomie fecit. vñ multos cōuertit.

Quinto sedeat vnus ad

dexteram tuā. Per passionem. Si eñ xpus intrauit in gloriam dei merito sue passionis. Luce. xxiiij. Sic oportuit xpm pati t ita intrare in gloriam suā. Eodēmodo fideles intrāt in gliam dei per passionē. Act. xiiij. Per multas tribulationes oportet nos intrare in regnum celoꝝ. Et Ro. viij. Si filij t heredes heredes quidē dei. coheredes aūt xpi. Si cñ compatimur vt t simul glorificemur. Beati Jacobi passio cōmendatur ex quattuor.

Primo ratione demōstrationis. Cū enim xpus p̄dixisset ei. Calicem quidē meū bibetis: vt sciret de quo calice loquebatur. tempore sue passionis vadens ad orandum vt oraret patrem assumpsit Jacobum cū Petro t Johanne: dicēs. Pater si possibile est transeat a me calix iste. Secundo rōne cōsolatiōis Inter eñ alios apostoli dispergerent p mundū ad predicandum. congregato cōsilio in hierusalem. Simbolum composuerūt. in quo q̄libz suū articulum posuit. Jacobus aūt tertiū articulum posuit: dicens. Qui conceptus de spiritusancto. Quos articulos vnanimiter predicauerunt. t scripturis sacris exposuerunt. vt pater in actibus apostolor.. p quorum tamen defensione mortem subire nō dubitauerunt. Tertio ratione miraculose operatiōis Nam cū duceretur ad decollandum: cōuertit Josiam qui fuē in collo eius iniecerat. quez etiā baptizauit. Cūq transiret p viā ad passionem. paraliticū in via iacentē p̄fecte sanauit. Quarto rōne p̄miationis. Nā primus inter ceteros aplos passus est capitis obtruncatione. licet etiā cū eo decollatus fuerit Josias. t sic primus inter eos p̄mia eternavidit.

Sexto sedeat vnus ad dex-

teram tuā. Per glorificationez. Nam ei⁹ anima sedet ad dexterā p contemplationem diuinitatis t humanitatis xpi. Eius autē corpus sedet ad dexterā. p miraculosam translationem. in qua ostendit miracula in quattuor elementis. Primo in aqua. q̄a discipuli mari se exponentes sine regimine tranquillū mare habuerūt. ps. In mari via tua t semite tue in aquis multis. Secūdo in aere. q̄a ventus sēdus eis flauit. qui eos in portuz deduxit. ps. Deduxit eos in portū voluntatis eoz. Tertio ūi terra. qui cum corpus in terra super vnuz lapidem posuissent. mox lapis cessit. t in sepulcrum se mirabiliter coaptauit Quarto in igne quia draconem igne spirātem virtute crucis. per meditū corpus ei⁹ fecerunt discipuli qui porrabant. ps. Conculcabis leonem t draconem.

Septimo sedeat vnus ad

dexteram tuaz. Per subuentionem. Nam in omni statu bea. Jaco. subuenit suis deuotis fideliter se inuocantibus. peccatoribus enim impetrat peccatoꝝ remissionez. Sicut refert Beda de illo q̄ peccatū in cedula scriptū. t remissionē p̄meruit. Morientib⁹ subuenit contra demonuz infestationē. Sicut patz in illo cui laboranti in extremis apparuit bea. Jac. t burdone vrens p lancea t saeculo mulierculē p̄ scuto demones effugauit. mortuos p tegit ne incurrāt eternā dānationem. Sicut refert Hugo de sancto victore. q̄ quidam vadens ad sanctū Jacobū: cū suasu demonis se ipsum occidisset. t ad infernū ducē fuisset. a brō Jac. liberatus est. Alios plures a diuersis infortunijs t periculis defendit. Sicut ps de illo qui liberatus est a custodia turris. t de illo qui iniuste suspensus celesti dulcedine refocillatus est: t patri redditus. t sic de multis ad gloriam sanctoꝝ sui. Amen.

In festo Sancti Dominici confessoris patris nostri. Sermo. xliij.

On pōt ciuitas abs

n cōdi supra montē posita. Matth v. t in euāgelio p̄ntis solemnitat Dauid pphēta in psal. dicit sic. Fundamēta ei⁹ in montibus sanctis diligit dñs portas syō sup omia tabernacula Iacob. Gloriosa dicta sunt de te ciuitas dei. Sup quo tale inouco questionē Utrū religiosoꝝ institutio bri Dominici ardentissime charitatis sit celebriozi portio chori angelici supne ciuitatis. Ad istaz q̄stionem ñdent tres doctores. Primus est bñs Hiero. cōtra Vigilantium: dicēs sic. Ei qui asserit eos melius facere q̄ vtunt rebus

suis t paulatim fructus possessionū pauperibus diuidunt: q̄ eos q̄ possessionib⁹ venūdatis semel omia largiuntur: nō a me eis: sed a deo rñ debitur. Si vis pfectus esse: vade t vēde oīa que habes t da pauperibus. t veni t sequere me. hoc ille. Secūdus est beat⁹ Augu. libro de ecclesiasticis dogmatib⁹: dicens sic. Bonū est facultates cū dispensatiōe pauperibus erogari. Melius est. p intentione sequendi dñm insimul donare et absolutū sollicitudine egere cū xpo. Tertius est sanctus Tho. iij. quorlz dicens sic. Maxime vtile est peccatoribus vt ad religionē transeant. pctōribus eñ duo sunt necessaria ad salutem.

Primo quidem vt de peccatis p̄teritis penitentiaz agant. Secūdo vt de cetero a peccatis abstineāt. Ad vtrūq aūt bon⁹ maxime operatur religio. Primo eñ status religiōis est status pfecte penitentie. ita q̄ nulla satisfactio adequari pōt penitentie religiosoꝝ. q̄ t se t sua totaliter deo dant. Unde p nullo peccato imponi potest homini p penitentia vt religionem introeat. Tamē in cōmutationem satisfactionis q̄rumcūq grauis cōsulitur religionis ingressus. vt p̄s. xxxiij. q. ij. cap. amouere. Ubi Stephanus papa quendam qui vxorē interfecerat induxit vt ingrediatur monasteriū t humiliatus sub manu abbatis cuncta obseruet q̄ sibi fuerint imperata. aliquin iniūgit ei grauissimā pniam si eligit in seculo remanere. Similiter etiam ad vitāda peccata plurimū valet religionis status. Difficile eñ est q̄ in seculo cōmorantes a rebus mūdi non illiciant. propter qō Matth. xix. sm expōnem Crisostomi. dñs dicit hoc esse impossibile. s. q̄ diues q̄ diuitijs inheret p amorem intret in regnū celoꝝ. Sed diues q̄ habz diuitias q̄ intret est valde difficile. Un eccl. xxxi. dicit. Beatus diues q̄ inuentus est sine macula. t huius difficultatem subdit dicens Quis est hic t laudabim⁹ eum: propter qō vt Greg. dicit. Sancti viri vt ab illicitis abstinent: etiā licita p̄termittūt. Et dñs dicit. Non veni vocare iustos: sed peccatores ad pniaz. Nam Matheū publicanū ad statuz pfectionis vocauit. Matth. ix. Sciendū q̄ religio p dicatoꝝ cōmendat quo ad q̄ruor. Primo q̄ ordinat p̄cipaliter ad docendum: p̄dicandum: t cōfessiones audiendū. Nā religio fratrum p̄dicatoꝝ ordinatur ad vtilitatē primorum ad obsequiū dei. ad cōseruationē diuini cultus. magis autem p̄curatur vtilitas proximoꝝ per ea q̄ pertinent ad spūalem animē salutem: q̄ per ea que pertinent ad sustinendum corporali necessitati. quāto spūalia corporalibus sunt priora. Nullū eñ sacrificium est magis deo⁹ acceptū q̄ zelus animarum. vt Grego. dicit sup Ezech. Secunde ordinatur principaliter ad studendum. Naz studium litterarum est necessariū religioni instituite ad predicandum. t ad alia hmōi exercendum. Unde aplus dicit Tito pmo. De episcopo ad cuius officiū hmōi actus pertinent. amplectentē euz qui sm doctrinam est fidelem sermonem. vt potens sit exhortari in doctrina sana. t eos qui contradicunt arguere. Comperit eñ huic religioni principaliter intendere studio litterarum pertinentiuz ad doctrinam que sm pietatē est: vt dicit Titū pmo. Alijs autem doctrinis intendere nō p tinet ad fratres predicatores. quorum tota vita diuinis obsequijs mancipatur. nisi inquātum ordinatur ad sacram doctrinā. vt patz in cōstitutionibus eorum. ca. de p̄dicatoribus. et caplo de studentibus. Tertio quia professio fratrum predicatorum est securior. Nam sancti patres qui hanc religionem instituerunt. nolentes hominib⁹ injecere dānationis laqueū: sed magis viam salutis ordinauerūt talē pfessionis formā in qua periculū eē non posset. Un pfessio eoz est cautissima t securissima forma. p̄fitendi qua nō p̄mittunt se seruari regulā: sed obedientiaz sm regulam. Unde et voto obligant ea q̄ ponūtur in regula tanq̄ p̄cepta. t q̄ plar⁹ sm regulē cis p̄cipere voluerit. Cetera vero q̄ nō cōtinentur in regula sub p̄cepto non cadunt directe sub voto. Unde ea p̄termittendo nō peccant mortaliter. vt patz in constitutionibus eorum. caplo de pfessione. Quarto q̄a religio fratrum predicatoꝝ nō obligat ad culpam. Nam pfessioni fratrum predicatorum nō contrariatur: nisi id q̄ō est contra p̄ceptū regule. Transgressio autem vel omissio aliorum: nō obligat nec ad peccatū veniale nec̄ mortale. ex suo genere. sed solum ad penam taxatam subtinendaz. Unde in constitutionibus eoruz in p̄ncipio dicit sic. Volumus t declaramus vt cōstitutiones nostre nō obligent nos ad culpam. sed ad penā tantum. nisi p̄pter p̄ceptum vel conc̄ptum. Ista religio figurata est per montem in quo Noth salvatus est. vt dicitur Gene vii. Propterea non potest ciuitas id est religio fratrum predicatorum absconditi. posita supra montez. id est firmitatē t altitudinem eterne salut. quā

beatus dñicus spiritusancto inspiratus ad
inuenit ⁊ instituit.

Non poterit ciuitas abscondi posita supra montem.

Diuinitatis supernorum.
Ordinabilitatis angelorum.
Maturitatis patriarcharum.
Intellectualitatis ppheta rum.
Noscibilitatis apostolo⁊.
Immobilitatis occiso⁊.
Caritatis confessorum.
Venustatis immaculato⁊.
Sublimitatis creatorum.

Primo beati Dominici

religio ⁊ vita nō pōt abscondi posita supra montem supernoꝝ. Nam bn̄s Dñicus pre
uisus est esse similis filio dei. Daniel.iij.ōz. Ecce ego video viros soluros quattuor ambulantes in medio ignis ⁊ nihil corruptōis in eis est. Et species quarti est similis filio dei. Tres viri in camino ignis ardēt̄is caritatis sunt pater. f. liius. ⁊ spūssancrus. Deutro.iiij. Deus noster ignis cōsumens est. ⁊ quartus est beatus Dñicus qui maxima ardebat caritate. Cterūtio in passione xpi hūc preuidit ardentē caritate: cum ait. Vere filius dei erat homo iste. Matth.xxvi. ⁊ Joh. Apocal.i. dicit. Vidi similem filio hominis Recte beatus Dñicus est similis filio dei. in mūdi cōuersione. sicut xpus fuit filius dei in mundi redēptione. Status mundi sunt quattuor. Primus fuit creationis. ⁊ tunc generatio filij dei fuit exemplar talis pductionis. psal. Omnia in sapientia fecisti ⁊c. Joh.i. Omnia per ipsum facta sunt. Secundus fuit redēptionis. ⁊ tunc generatio filij dei per virginē fuit exemplar. psal. Verūtamen deus redimet aiam meaꝝ de manu inferi cum acceperit me. Joh.i Gratia ⁊ veritas per iesum christū facta est. Tertius fuit cōuersionis. Luce.xiiij. Misit seruū suū hora cene dicere inuitatis vt venirēt sez per penitentiā: ⁊ tunc bn̄s Dñicus fuit exemplar. Unde cantat de eo. Mundū voeans ad agni nuptias hora cene paterfamilias seruū mittit ꝓmittens varias vite delitias. Ad hoc cōuiuiū tam pr magnificū elegit nunciuꝝ sanctū dñicum. Quartus erit innouatiōis. ⁊ tunc Enoch ⁊ Helyas erunt exemplar. Malach.iij. Ecce ego mittam vobis Helyam ppheta antecp̄ veniat dies dñi magnus ⁊ horribilis; ⁊ conuertet corda patrū ad filios: ⁊ corda filioꝝ ad patres eorum: ⁊ percutiam terrā anathemate. Apocal.xi. dicit. Dabo duob⁹ testibus meis ⁊ ppheta bunt diebꝰ mille ducentis sexaginta amicti saccis. Quia vero Beatus Dñicus fuit in tertio statu mundi. sez conuersionis. ideo vt mundus facilius cōuerteret, debuit in oīnibus esse similis filio dei. per ardentissimam caritatē. Primo in annūciatione. Sicut em̄ xpus fuit annūciatꝰ beate virgini per angelum dicentes. Ecce concipies in vtero ⁊ paries filium. Luce.i. Ad ostendēdam ꝓlis magnitudinē: quātum ad effectū humane redēptionis. Sic bn̄s Dñicus matri sue per spm̄ sanctū in specie catuli accensam faculam in ore baiulātis que totuꝝ mūdū illustrabat. monstratus est ad oīendū eiꝰ officiuꝝ p̄nū ad effectū hūane puerōis ꝑ illud. Lu. xvi. Sed ⁊ canes venebant ⁊ lingebant vlcera eius. i. predicatores vlcera peccatoꝝ: lingua medicinalis predicatiōis suauiter sanabant ⁊c. Secūdo in demonstratione. sicut em̄ xpus monstratus est gētibus quas ad se vocauit per apparitiones stelle. Unde dicit. Matth.ij. Vidimus stellam eius in oriente. ⁊ venimus adorare eū. Sic bn̄s Dñicus cuidā matrone dū ipsum se sacro fonte leuaret stellā lucidissimaꝝ in fronte gestans per spm̄ sanctū demonstratus est. Unde cantat de eo. Stella micans in fronte paruuli nouū iubar premōstrat se culi. Tertio in recōciliatione. sicut em̄ xpus venit in mundū vt ipsuꝝ recōciliaret deo patri per caritatem. Ro.v. Cum inimici essemus reconciliati sumus deo per mortē filij eius. Sic bn̄s Dñicus missus est in mundum vt recōciliaret ipsum filio dei qui venerat ꝓ mundum iudicare ⁊ finem peccatoribus imponere. ꝑ illud. Matth.v. Valet vltra vt mittatur. sicut patet in visione ostensa quibusdam sanctis viris. Quarto in predicatione. sicut em̄ xpus venit in mundum vt predicaret mysteriuꝝ regni dei. Luce.iiij. Alijs ciuitatibus oportet me euangelizare verbum dei. quia ideo missus sum. Sic beatus Dominicus missus est a deo ad predicandum. ꝑ illud. Gal. primo. Cum autez complacuit ei qui me segregauit ex vtero matris mee ⁊ vocauit per gratiam suam vt reuelaret filium suum in me vt euangelizarē illū in gentib⁹ cōtinuo nō acquieui carni ⁊ sanguini ⁊c. Quinto in institutione. Sicut enim christus elegit duodecim apostolos quibus tradidit regulam ⁊ formā viuendi ꝑ m charitatem. Luce.x. Quibus mandauit ꝓdicarent. Marc xvi. Sic beatus dominicus volens eligere regulam bene viuendi premissis orationibus ⁊ ieiunijs. cū duodecim fratribus nouum ordinem qui diceretur fratrum predicatorum instituit. quē a papa Honorio confirmari instanter petijt. ⁊ fic factum est. Sexto in refectione. Sicut em̄ xpus semel satiauit. iiij. milia hoīum ex septem panibus. Marc.viij. Et alia vice quinq̄ milia hoīm ex quinq̄ panibus. Joh.vi. Sic beatus Dominicus semel Bononie satiauit ⁊ vi. fratres ex vno pane multiplicato in manibus eius celesti benedictione. Iteruꝝ Rome impetrauit a deo panes sufficientes ad satietatem. xl. fratrū apportatos ministerio angeloꝝ. vt ꝑ ⁊c. Septimo in solutione. Sicut em̄ xpus misit petrū ad mare vt denariū in ore piscis inuentū daret ꝓ tributo. Matt. xvij. Sic beatus Dñicus nō habens vñ solueret pro nauigio: orauit ad dñm ⁊ apparuit denariꝰ in terra miraculose quē soluit naute.

Octauo in suscitatiōe. Sicut em̄ xp̄s adolescentem a mortuis suscitauit. Luce. vij. Et filiam archisynagogi. Matth.ix. Et lazarum quadriduanuꝝ. Joh.xi. Sic beatus Dñicus nepotem dñi stephani de fossa nona cardinalis suscitauit. ⁊ architectorem laborantem in ecclesia sancti Sixti diu mortuū sub macerie cadente suscitauit. Et tholose. xl peregrinos in flumīe submersos suscitauit. Nono in renūciatione. Sicut em̄ xp̄s vt cognouit quia venturi erant homīes ad ipm vt raperēt eū ⁊ facerent eū regem: fugit ab eis. Jo.vi. Sic beatus dñicus presentiens se electum epm Coceranensem omino renuit. ⁊ ab eis fugit.

Decimo in penetratione. Sicut em̄ xp̄s vt certificaret discipulos suos de veritate sue resurrectionis; intrauit ad eos ianuis clausis ⁊ multis argumentis se resurrexisse probauit. Jo.xx. Sic beatus Dñicus cū sero ad quoddam monasteriū declinasset orōne fusa clauso ianuis cū socio introiuit. etiā discedens a cōflictu hereticoꝝ cum quodā cōuerso cisterciensi. sero ad quandaꝝ ecclesiam declinauit. in quam ianuis clausis mox intrauit cum socio prece ad deum premissa. ⁊ fic patet ⁊c.

Undecimo in transsubstantiatione. Sicut enim xp̄s mutauit aquam in vinū in conspectu discipuloꝝ suoꝝ. Joh.ii. Sic beatus Dominicus in partibus Tholosanis cum multis fratribus iter faciens compatiens infirmitati eorum ob stomachi necessitates cū vino deficerent. iussit vas magnum impleri aqua: quam in vinum conuertit oratione fusa

Duodecimo in disciplinatione. Sicut enim xp̄us in fonte diuinitatis omnia didicerat. ita vt mirarētur iudei: dicentes. Quomodo hic litteras scit cum non didicerit. Joh̄. vij. Sic beatus dominicus requisitus a quodaꝝ doctore. in quib⁹ libris studuerat magnalia ⁊ secreta mysteriorū dei que predicabat. Respondit. In libro charitatis qui de omnibus docet. Decimotertio in superatione. Sicut enim xp̄us superauit dyabolum tēptantem eum vt de pinnaculo tēpli se deijceret. Matthei.iiij. Sic beatus dominicus dum quadā nocte deuotius oraret dyabolus de tecto ecclesie magnum lapidem iuxta eum ꝓiecit. vt etiam tangeret caputiuꝝ cappe eius. sed vir dei immobilis perseuerans in oratione dyabolum superauit. Nam subito voce horribili eiulans cōfusus abscessit ⁊c. Decimoquarto in miseratione. Sicut em̄ xp̄us fuit misericors. ita vt etiam iuuenem volentem se sęq̄ doctrine vt venditis omnib⁹ precium eorum pauperibus erogaret. Matth.xix. ⁊ Lu.xviij. Sic beatus dominicus cum palestre vbi studebat: fames valida esset: libros cū omi sua supellectili vendidit. ⁊ precium eorum pauperibus erogauit. ꝑ illud Job.xxxi. Ab infantia creuit mecum miseratio. ⁊ de vtero egressa est mecum. Decimoquinto in macerratione. Sicut em̄ xp̄us ieiunauit. xl. diebus et. xl. noctibus. vt dicitur Matth.iiij Sic beatus dominicus in partib⁹ Tholosanis vt abhereſi reuocaret quasdam matronas per totaꝝ quadragesimā in pane ⁊ aqua ieiunauit. ⁊ super nudam tabulam post longam vigiliā lassa membra reclinabat. quas tandē conuertit. Decimosexto in preseruatione. Sicut em̄ christus iussit petrum ad se venire illesuꝝ super aquas. Matth.xiiij. Sic beatus dominicus cum in partibus Tholosanis quendā fluuiū pedes transiret. libri eius in aquaꝝ ceciderunt. die aurē tertia piscaroꝝ quidam hamuꝝ ibi ꝓiciens. libros illesos extraxit nullam maculam habentes. Decimoseptimo in oratione. Sicut em̄ xp̄us in montem exiuit solus orare. Matth.xiiij. Sic beatus Dominicus continue in ecclesia pernoctabat vigilans ⁊ orans ⁊ tres singulis noctib⁹ de manu propria sibi dabat disciplinas cum catena ferrea. sez vnam pro se. secundam pro peccatoribus qui sunt in mundo. tertiam ꝓ ani-

bus que cruciabantur in purgatorio. Decimoocrauo in compassione. Sicut enim xps maxime cōpatiebatur peccatoribus eos benigne suscipiendo. qz non egent qui sani sūt medico. sed male habētes. Mdatb. ix. Sic beatus Dominicus super peccatis hominū mirabiliter compatiens quando appropinquabat ville vel ciuitati quam posset a longe videre totus i lachrymas soluebatur. Decimono in curatione. Sicut enim ad tactū fimbrie vestimenti xpi, mulier que. xij. annis fluxum sanguis patiebat salua facta est. Mdat. ix. Sic ad osculum manus Beati Dominici missam celebrantis restrictum est lubricum carnis in quodam scholari. Vicesimo in expulsione. i. demonum. Sicut enim xps ab obsessis corporib⁹ multa demonia expulit. Mdathei. xij. & Luce. viij. Sic beatus dominicus cum sibi presentarus esset quidaz multis obsessus demonijs. suo scapulari eum circa collum cinxit & liberauit. Vicesimo primo i fatigatione. i. itineris. Sicut enim xps fatigat⁹ ex itinere sedebat super fontem. ad quē confluebat multitudo populorum quibus predicabat. Johan. iij. Sic beatus dominic⁹ post laborem in itineris ad aliquē fontem declinabat & multitudo populoz ad eum exibat: vt audirent verbum dei. quos ad penitentiam conuertebat. Vicesimo secundo in consolatione. Sicut enim xps nouā instituens ecclesiam in sacramenti sui institutione preuidit multos ex discipulis suis retro abeuntes: et alios vocans ait. Nunqd & vos vultis abire. Qui dixerunt. Domine ad quem ibimus. Verba vite eterne habes. Johan. vi. Sic beatus Dominicus in principio sui ordinis super eum sancto spiritu dñi conuocatis fratribus ad capitulum predixit eis quosdam ex suis fratribus ab ordine egressuros. Ꝺ nō multo post rei probauit euentus, alijs remanentibus in ordine. Vicesimo tertio in conuersatione. Sicut enim xps cōmunem vitam duxit cū peccatoribus: adeo vt pharisei dicerent. quare cū publicanis & peccatorib⁹ manducat magister vester. Mdar. ij. Sic beat⁹ Dominicus saluo honestatis timore cū fratrib⁹ suis cōuersabat firma mētis equalitate, placida facie, magna benignitate, suaui eloquio mira cōirare. Vicesimo quarto in distinctione. Sicut enim xps designauit. lxxij. discipulos suos & misit illos binos ante faciem suam in omnez ciuitatem & locū quo erat ipse venturus. Luce. x. Sic beatus Dominicus fratres suos per totum mundum binos dispersit vt verbum domini predicarent. Vicesimo quinto in exhortatione. Sicut enim xps antequ ex hoc mūdo transiret ad patrem, hortatus est discipulos suos ad charitatem: humilitatem & paupertatem. Joh. xiiij. Sic beatus Dominicus instante vite termino. conuocatis. xij. fratribus conuentus Bonoñ. testamentum condidit: dicēs. Hec sunt qne vobis filijs hereditario iure possidenda relinquo. Charitatem habere. humilitatem seruare. paupertatem voluntariaz possidere &c. Vicesimo sexto in recreatione. Sicut enim xps cum discipulis suis cenam fecit. in qua passionem suā eis predixit. Mdatb. xxvi. Sic beatus Dominicus pauloante obitum suū Bononie quosdam compatriotas suos valde deo deuotos visitauit. predicēs eis dum adhuc esset san⁹. Scitote qz ante assumptionē dñe nostre sub moueboz ab hac vita mortali. Ꝺ rei probauit euentus. Nam parum ante assumptiōez domīe nostre obijt. Vicesimo septimo in dilatatione. Sicut enim xps in cena orauit p dilatatione xpiane religiōis: dicēs. Pater manifestaui nomen tuū hominibus quos dedisti mihi. nūc autē p eis rogo &c. Johan. xvij. et ad Petrū ait. Ego rogaui pro te petre: vt nō deficiat fides tua. & tu aliquando conuersus confirma fratres tuos. Mdatb. xxvij. Sic beatus dominicus i decū absorptus elcuatis manibus ait. Pater sancte tu scis quia libenter perstiti in voluntate tua & cos quos dedisti mihi custodiui: & conseruaui. quos in manibus tuis cōmendo. & consolans eos ait. Scitote me vtiliorez vobis fore mortuū q̄ viuū. quia ad patrem vado. Vicesimo octauo in reuelatione. Sicut enim instāte xpi morte Cēturio vidit gloriaz dei & ait. Vere filius dei erat homo iste. Mdatb. xxvij. Sic instante btī dñi ci obitu. quidā scholaris Bononie vidit i ecclesia scti Nicolai fratrū p̄dicatorum bnī dominicum sedentē in cathedra glīa & honore coronatuz sicut ipse eidem reuelauit & sic certificatus est. Vicesimo nono in operatione ſcz miraculoz. Sicut enim in morte xpi multa corpora sanctoz que dormierāt surrexerūt. Mdatb. xxviij. Sic in morte beati dñici multi mortui suscitati sunt. & multi alij a variis languoribus sanati sunt. vt pateret eius sanctas.

Tricesimo in incorruptione. Sicut enim corpus xpi in triduo quo fuit in sepulcro non vidit corruptionem. ps. Non dabis sanctū tuum videre corruptionem. Sic beati Dominici

corpus diu iacens in sepulcro s. per tecennium in die translationis eius integrum inuentuz est & incorruptum mira fragrantia odorifer⁹. Recte ergo Johānes dixit. Vidi similem filio hominis.

Secundo vita et religio

beati dominici non potest abscōdi posita supra montem Angelorū de quo dicit Ezech. xxviij. Tu signaculū similitudinis in delitijs paradisi dei fuisti. plenus sapientia. perfect⁹ decore. omnis lapis preciosus operimentum tuum. Tu cherub extentus & protegens posui te in mōte sancto dei. In medio lapidū ignitoz ambulasti perfectus in vijs tuis a die conditionis tue. Hec ille. Inter omēs angelos beata virgo tenet suprem⁹ locum. Juxta illud. Exaltata es sancta dei genitrix sup choros angeloz ad celestia regna & hoc per virginitatem & humilitatem. Signaculum autem huius similitudinis fuit beatus dominicus. psal. Mabitans in via immaculata hic mihi ministrabat. scilz per mundiciam virginitatis. que quidem fuit similis virginitati sancte Marie quantum ad quattuoz. Primo per integritatez. Sicut enim beata virgo babuit virginitatem mentis & carnis. Sic beatus Dominicus integritatem carnis habuit & puritatem mentis seruauit. vna enim sine alia non sufficit. Apocalip. primo. Vidi similem filio hominis: vestitum podere & precinctum zona aurea ad mamillas. Quia ipe beatus dominicus fuit angelicus per integritatem carnis. quoniam in petroze fuit cinctus per mundiciam cogitationis. et zona aurea per charitatem cordis. Secundo per dedicationez. Sicut enim beata virgo primo deo vouit & dedicauit suam virginitatem. vt haberur xxvij. q. ij. ℣ beata maria proposuit se conseruaturam voꝝ virginitatis in corde. Sic beatus Dominicus suam virginitatem deo deuouit & vendidit. Prouerbio. vltimo. Syndonem fecit & vendidit & cingulum tradidit Chananeo. Per syndonez que multis cuerſionibus ad candorem deducitur virginitas designatur. que multis macerationib⁹ habetur. Ista deo venditur quando ei dedicatur. Cingulum castitatis quo finus fluxibilū cogitationū restringit chananeo traditur. qz xpo velut zelatori sue spōse ipa virginitas denouet. Tertio p diffusionez. Sicut cū beata virgo. lz fuerit pulcherrima a nullo tū potuit cōcupisci. qz puritas ei⁹ in alios diffundebat. & oēs motus illicitos extinguebat Sic beati dñici virginitas oēm concupiscentie estum ex osculo manus sue a lubrico scholari extinxit. Hm illud Cant. v. Manus mee distillauerunt mirram. Quarto p confirmationem. Sicut enim beata virgo in annūciatione fuit confirmata in gratia vt nullum estuz libidinis senserit in conceptione christi. Luc. primo. Spūssanctus superueniet in te & virt⁹ altissimi obumbrabit tibi. Sic beatus dominicus in institutione sui ordinis cōfirmatus fuit in gratia: vt extunc nullum vnq̄ senserit stimulū veneree voluptatis: aut peccati mortalis ps. Ego confirmaui columnas eius.

In cuius signū beata virgo hunc habitum quē portant fratres predicatores eisdez tradidit. Cum enim ipsa sanasset magistrū Reginaldum virū peritissimum per sacram vnctionem & desideraret hunc ordinē ingredi. dixit ei beata virgo. Constans esto quoniaz vorum tuum implebitur. In cuius signū. ecce hic est habitus quem tu & fratres ordinis predicatoꝝ portabunt. Quo assumpto deuotior beato dominico q̄ reuerenter illum suscipiens: eo se & pfatū magistrū & fratres suos induit. Ꝺ p̄ciosum habitū Ꝺ venerandū pdigium Ꝺ celeste ministeriū. ¶ Regina celoz. q̄ in redemptionē mūdi verbū eternum p̄priā carne induit spūssancto sanctificante. eadem in reconciliationem seculi puritores diuini ꝺbi. p̄prio habitu induit spūssancto confirmante. Ꝺ cum quanta deuotione & reuerentia deber hic habitus portari. nulla religio pōt gloriari q̄ suum habitum a virgine matre celi⁹ missum assūpserit. Nec vacat a mysterio hic habitus. Cappa nigra mortificationem carnis designat. quia fratres predicatores debēt esse mortui mūdo. vt de eis dicak illud Coll. iij. Mortui enim estis. scz de mundo non curātes. & vita vestra abscondita est cū xpo i deo. Tunica alba significat puritatē mentis. quā debent habere si deū cupiunt videre. Mdatb. v. Beati mundo corde. quoniā ipi deū videbunt. Scapulare significat obedientiaz q̄ est iugū xpi. Mdatb. xi. Tollite iugum meum super vos &c. Usq̄z inuenieris requiem animabus vestris. Zona significat castitatē. Miero. Quattuoz virtute polleas. Quibus cūcta operib⁹ nitear: si cingulo castitatis careas. ꝺa p terrā necesse est trahas. Calciamēta significant sctoꝝ exemploz imitationes. Exo. xij. Calciamenta habebitis in pedibus vestris. Et Ephe. vi. Calciati pedes in preparatione

euangelij pacis.pedes eñ sunt anime affectiones.q calciant exemplus sanctoꝝ. Habet autē hec religio ad sui p̄fectionez angelos custodes.ꝟm illud. Esa.lxij. Super muros tuos hierlm cōstitui custodes. Nam quidam legista Bononi.intrasset ordinem predicatoꝝ.amici t parētes eiꝰ cucurrerūt ad cōuentum vt vi illum extraherent.Cūq; fratres pauidi vellent mittere ad milites patronos cōuentus:ait bēus Dñicus. Non indigemus auxilio humano:qm̄ circa conuentum video plusq̄ ducentos angelos ad nostri custodiā t p̄fectionē paratos.t aperto cōuentu t portis eccl̄ie, ꝯfessibus se dederunt.Territi t confusi ac nihil videntes inimici illi fratrum indulgentiā t misericordiā humiliter a bēo Dñico impetrauerūt. Jn se autem reuersi:fratrē illū legistaz in ordinis ꝓposito confirmauerūt:t plures eoꝝ ordinem intrauerūt. Jste eñ ordo p̄mōstratus est in quadruplici angeloꝝ ministerio.

Primo in custodiendo. Sicut eñ post expulsionē Ade t Eue de paradiso voluptat̄ positus est cherubin ad custodiendam viaz lignivite. Sic iste ordo post scelera summorum pontificū t hereses subortas collocatꝰ est in paradiso militantis ecclesie:ad custodiaz t p̄fectionē legis dei. Unde abbas Joachim super Jeremiā dicēs sic,Est t alia fletus que maledictione p̄uaricatiōis laz attulit,latina ecclia cuius folia tēporalia de q̄bus cōficit perizomata ad excusandas excusationes in peccatis,quibꝰ inhonestatē vite sue tam Adam summi pontifices: q̄ Eua ecclia subiectoꝝ operiant t in ligno ecclesiastice glorie miserabiliter se abscondant. Sz qz patrimoniū ihesu xpi qō acceperūt primi pontifices a p̄cipibus xp̄ianis quasi boni t mali sciētie lignū fuit. Boni quo ad sustētationem vite romani capituli tunc pauperis t mendici:t sollicitudinem spūaliuz tractandorum.Mali quo ad dispensationem eius t libidinē vite t abusum.cupientes gygantes fieri super terram: reipublice vtriq; famosi per totā latitudinem imperij xp̄iani non contenti lignis stipendijs aliisq; q̄bus vti licebat humiliter t honeste. Uxores sibi electarū plebiū opē luxuriantiū copulando. ad suggestionem serpentis alterius:doctorum carnaliū:t callidoꝝ cardinalium. Satis rinco ne aliquoꝝ consilio futurozū:peruerse viuentiuz tam simplices t infirmi: q̄ fortes t scioli temere contra p̄ceptuz dñi venientes fructū tēporaliū rei publice:quem norant in ligno instantis sciētie que nō edificat:sed detruit vsurpando.eijciant cominus de paradiso ecclesiastice dignitatis t fiant p̄fugi sup terrā,habitēt in terra Caym cōmotionis t ire.vestiti pellitijs ꝓfusionis pariter t ruboris.Collocatis interim Cherubin doctor veritatis ad custodiendā viaz lignivite obseruatiōis vtriq; regularis t spū alis nec dubiū paupertatis. q̄ t versatilem gladiū sermonis mistici sic in suis actibus habeātvt t zelū reprehensionis in alios feruida caritate diffundāt,hec ille. Secundo in subuertendo. Unde abbas Joachim vbi supra dicit sic,Sicut sodomā duo āgeli euerterunt:t synagogā similiter duo angeli Johānes t xp̄s.hic t nūc oportet vt duo angeli officiū p̄dicatiōis habētes in duobꝰ ordinibus designati in Mdoyse t Helya subuertant eccl̄iam clericoꝝ in spū. Et illa q̄dē dicebat Pentapolis. synagoga quoq; velut piscina ꝓbatica. q̄nq; portiabus cingebat t eccl̄ia latina patriarchatibus q̄nq; inuitatur.in q̄bus tanta est multitudo languētiuz vt nisi turbet imperiū nullus seq̄ poterit sanitatem. Motio aūt aque:motio ꝑsonarū in caritate saluent,ceteris in suis erroribꝰ derelictis,hec ille. Tertio in vlciscendo. Unde abbas Joachim.vbi supꝝ dicit sic. Jsti sunt septē illi angeli suas phialas effundētes:quorū vnus in terrā:alius in mare.tertiꝰ in fontes.quartus in solē.q̄ntus in sedē bestie.sextus in flumen eufraten.septimꝰ in aerē. Nā terra iudeos.Mare paganos. Fontes philosophos.Sol religiosos.Sedes hereticos Flumen tyrannos.Aer ecclesiasticos significant.Ecce qualiter vulnerandus est tribulationis angustijs ꝑsonarum.t specialiter ordo leuiticus torꝰ clerus:vt fiat quasi vnꝰ ex terre paupibꝰ vilissimꝰ t despectꝰ:t decore regie ac platice dignitatis indignꝰ.Sed ad doctores t oparios viros pacis i p̄mo cōsurgendos t mittendos in messem populi xp̄iani sermo ꝓuertit.vt quantū glorificauerit se romana ecclia ꝑlatura:t in delicijs fuerit ex doctrina,tm̄ dare sibi debeāt tormenti dilectionis a glia:t lucrus p̄ritionis a pena hec ille. Quarto in puerrēdo. hic eñ ordo est ille p̄mus angelus.vt dicit Apocal.vij. Qui tuba cecinit t facta est grando diuine dissipatiōis hominū t ignis.diuine inflammationis mixta sanguine,ꝑpter incorpora-

tionem dñice passionis.Quis ad sonū buius tube t ꝑ verba sua fracti t dissipati sūt errores:tanq̄ per grandinē p̄mitie fructuū Jnflāmati autem sunt homies t accensi ad caritatem dei,t per deuotam cōuersionem incorporati sunt in merito sanguinis christi q̄.Thimo.iiij. Jnsta oportune importune: argue: obsecra:increpa:in omni patientia t doctrina.

Tertio vita t religio bti

Dñici non pōt abscondi posita supra montem patriarcharuz. Unde abbas Joachim super Jeremiā.dicit sic. Ait eñ Matheus ab Abraaz vsq; ad Dauid generationes quatuordecim.totidem ab eo vsq; ad transmigrationē babylonis. Jtemq; totidem ab ea vsq; ad xp̄um. Significat eñ p̄ma statio eoꝝdem p̄mus statum a generationibus seculorum inchoatum.vtriq; ab Abraam in ꝑsona dei patris t ordine layeoꝝ.Secūda ꝟm statum inceptuz a xp̄o in ꝑsona filij t ordine clericoꝝ. Tertia tertium statū a diebꝰ nostris exortum in ꝑsona spūssancti t ordine spūalium contēplantiū dñm.t vsq; in finem seculi p̄togandum. Quāuis p̄imus in Johāne baptista finem habuerit t secūdus habiturus est exitum in Helya, quē oportet precurrere in finem secūdi status eiusdē. Alter in spū Jeremie: vt qō ille de excidio synagoge prediceret:iste in aperti t latina ecclia:q̄ t romanū imperiū p̄mō strenue exploratū,Sane q̄ vsq; ad Sedechiam ex parte transmigratio est migrata: nō frustra p̄scribit.qz t in nouo simile q̄d in ecclesia nō sine gemitu p̄stolak. Nā ab āno M.cc.t vltra,mihi suspecta sunt tēpora t mometa in q̄ nouo ordine famuelis exorto p̄conibus ophni t phinees sacerdotes t ꝓnifices dñi,quasi a rege babylonis a romano reipublice p̄cipe capti uenk. capiak ruat.t quasi alter mardocheus sub Aman cesse est ecclie ruinam p̄dicare t plangere ritualis doctrine ac vite pietas in future tribulationis aculeis nō absistat. Uerū in terram beniamin dolozis tantiq; discriminis renelenk in religionē t vitam extremi ordi ecclie generali,nulla est ambiguitas intelle

ctus,hec ille. Sciendū q̄ religio bri Dñici fundata est in culmine perfectionis t ꝟtutis sanctoꝝ patriarcharū.vt ꝑz discurrenti sacram scripturā. Primo in reformatiōe. vñ abbas Joachim vbi supꝝ dicit sic. Alicubi dictum est q̄ in septez tēporibus terminādus erat secundus status,ser ex eis datis ad labozem.septimo ad q̄item, ꝟm q̄ angelorū septenarius exigit.t in septem diebus fecit opera sua deus.licet tertius status generalē obtineat vsq; in finem seculi sabbatissimum. Uñ qz vult deus a laboribus seculi ecclias suam quiescere ne iusti pereāt cū fornicatoribus in diluuio gentiū futurarū p̄monet patenter p̄cones euāgelicos p̄dicare in toto orbe terrarū.vt salrem onera sua mittēca omnia abijciat vel deponat vt in sabbato penitentie requiescat. Nō qz futurus est vt quasi de babylone ad mōtana hierlm multi cōscendāt de seruitute seculi in spūs libertatem.t de cunctis finib⁹ t ecclijs xp̄ianis in occidente aquilonez diffusis ad spūales viram in viris euāgelicis reformandā. Ferentibus holocaustū quo ad votum.t victimā quo ad martyriū,sacrificiuz quo ad peccati gemitū.thus quo ad officij debitū.oblatione quo ad cōpassionis affectū. Ecce de aliquoꝝ cōuersione in ꝑmo facienda.Ille

Secūdo in ꝑpriatione. Unde abbas Joachim.vbi supra dicit sic. Necesse est vt viuāt hoies ꝟm spm̄ t detrahat ad nihilū superbia oīs carnis.qz vero oīs homo carnalicer viuens:corrūpit per malicia oēm terrā. Necesse est vt superueniat imperij carbaclism⁹ vt intelligatur qō dicit. Nō supra q̄ creditur omnia deuastabit. Jnde ego disperdam eos cum terra. Jn signum autem talis diluuij ne similis vtriq; tribulatio fiat vlterius t deletio omis carnis.ponet archus in nubibus celi qui inter dñm t hoiem federetur Archus predicatio dāda est celi nubibꝰ euāgelizantibꝰ regnū dei in spūali ecclia suscitādis.vt sit ꝑpiciatio in suadēda pnia vniuersis.hec ille. Tertio in pacificatione. vñ abbas Joachim vbi supra dicit sic. Nij sunt columba quaz spūs dñi alter Noe q̄ requies dicit,ꝑpter tribulationū impetus quibꝰ mūdus fornicatur absumitur emisit. t emittet ex archa:vt cessantibus aquis diluuij: gentium futurarum,que ad subleuandā archaz contemplantis ecclesie in sublime conuenient.t fornicatores clericos gygantesq; famosos p̄latos t alios de terra secularium

facientium irritam fidem suaz feruida seue
ritate subuertent ramos virentis oliue. scili
cet iusticie opera cum doctrine foliis lau
dis z pacis fecula reportet ad archam. hec
ille. Quarto in iustificatiõe. Unde abbas
Joachim. vbi supra dicit sic. Puto ego q si
cut olim elegit deus patres seniores. secun
do apostolos. ita z nunc tertio pueros eli
gat ad literam. pper eos quibus veteravi
luerunt ad predicandum regni euangeliuz
z excutiendum. Loth in ipsis pueris fide
libus per Abraam summũ pontificem po
pulum chaldeanuz influentijs scilicet cadu
ci seculi tabescentem conuersantẽq; cum fi
lijs sceleratis. z facientem iudicium de regi
bus Sodomoruz. scilicet prelatis adulterã
tibus verbum dei. Sed z pueri hebreoz in
huiusmodi pueris designati vestes z spolia
seculi in cultum diuinũ abijciunt. ramos ar
borum iustoz doctrinaz z vires imo propa
gines de secularibus auferunt. ferentes flo
res mundicie. z palmas victorie quo mun
dum calcant. diabolum superant. carnem fe
rant in iusticie operibus extollendo gratias
agunt z laudes dño Abrahe patri excelso
qui a filio subregminis vsq; ad coerigiaz ca
lige. de bijs que ad iusticiam pertinent veri
tatem impugnantibus nõ dimittant. Ex
horum siquidem ore predicatio laudis per
ficitur. duz non aliud in ore nunciant: q̃ in
conuersatione demõstrant. hec ille. Quin
to in dispensatiõe. Unde abbas Joachim
vbi supr̃ dicit sic. Uerũ quo ad hoc Joseph p̃
mogenitus Rachelis exaltat' est in egy
pto scripturarum somnia disserendo. quem
puto alium ordinez iuscitandum in mundo
dispensatoruz vtiq; verbi dei. hec ille. Sex
to in predicatione. Unde abbas Joachim
vbi supra dicit sic. Tribus beniamin qui ra
ptus est in mentis excessum. ordinem con
tem; lantium innuit. vt veluti speculatores
eximij ceteris fidelibus caueant ne a super
ueniente aquilonari malicia per reportem fi
dei a caritatis incendio refrigescant. Tales
confortari debent in media eccle. z crescere
nõ ram multitudine q̃ virtute: vt sint reue
ra filij gemini. Beniamite quo ad filij dei z
primi caritatem. Hierusalem eccia est col
lectio. scz layeorum quos confortore tenen
tur z roborare in fide. Techua est cetus cle
ricoz secularium inter quos clangendo buc
cina exponunt misteria scripturarum. Ver
ticarum ordo est regularium. super quos ve

xillum crucis assumpte debent ad perfectio
nis studiuz explicare. Unde reuera conjcia
tur q̃ ordo euangelicus suscitandus et no
no in Beniamin filius designatus exhorta
tionis habebit officium qua z per fidem lai
cos reuocet. z per doctrinã clericos excitet.
z per religionem remotos a seculo per me
rita vite spualis informet. hec ille. Septi
mo in miseratione. Nam patriarche sancti
floruerunt hospitalitate z misericordia. quã
maxime btus Dñicius obseruauit. Cũ esñ
quidam pper nimiã egestatem hereticoz
perfidie adhesisset. btus pater seipsum ve
nũdare disposuit: vt ex precio hereticis ve
nundatis liberaret. Superna vero clemẽtia
eius suffragio z lachrymis aliter prouidit.
O mira pietas z misericordia. vt ps.

Quartovita z religio be

ati Dominici nou potest abscondi posita su
pra montẽ ppheratum. Unde abbas Joa
chim super Jeremiam. dicit sic. Licet enim
nouus ordo predicantium ecclie oriatur. ta
men ordo ille initiatus est in pphetis: apo
stolis. z doctoribus. xertij tẽporis ecclastici
curstus z cognitus z electus z acceptatus
a deo. In vtero ergo ecclie formatus in fi
de est ordo doctoz quẽ prenouit deus a die
bus pristinis in seculoz finibus reuelãdus
Sanctificãdusq; in vulua spualis ecclie z
pfectione doctrine Et bene primo formaf
secũdo sanctificaf. q; primo in fide instruit
secũdo in religiosa conuersatione dicaf. Ta
les in primo pariet ecclesia generalis iaz se
nescens. Rectus ergo ordo formationis
eoz sanctificatõis z emissionis et vtero scri
bitur. q; fideles. q; spuales. q; obedientes.
fideles in doctrina. spuales in vita. obedié
tes etiam in pressura. hec ille. Sciendum
q̃ ordo predicatorum prenõstratus est in
pphetis. Primo in Moyse. vnde abbas
Joachim. vbi supra dicit sic. Sicut p Moy
sen z Josue cananeos dñs israelitis subie
cerat xpianis: per Paulum z Johãnẽ cuã
gelistã strauit ydolatras. Sic z nũc p duos
futuros ordines signatos in illis gẽtes in
credulas subigat z conuertat. Nam si fuerit
numerus filioz israel iudeoz pariter in xpi
anoz deũ videntiũ: imo scientiũ. reliquie in
cetitate relicte populi vtriusq; iterũ saluc fi
ant ad dñm. s. cõuertende. hec ille. Secun
do in Josue. Uñ abbas Joachim vbi supra
dicit sic. Ad ruinam Jericho mũdi superbie

que imperiũ denotat desolandũ reges mul
ti contra israelitas xpianos pugnabunt. a Josue qui in sublimi clipeũ
elevauit expectando auxiliũ nõ ab homine
sed a deo. Uiris ergo euãgelicis cauentib9
ante archam spualem vitã. nouale nouabis
cordiũ penitentiũ: vt faciem terre cõscientie
remoueãt: z de verbi dei semine spinas erro
ris extirpent. hec ille. Tertio in Dauid. vñ
primo Paralipo. xx. dicit sic. Factum est co
tempore quo solent reges ad bella pcedere
cõgregauit Joab exercituz z robur militie.
Et vastauit terram filioz Ammon. perrexit
q̃z z obsedit Rabath. Porro Dauid mane
bat in Hierlm quando Joab percussit Ra
bath z destruit eam. Tulit autem Dauid
coronam melcon de capite eius. glo. dicit sic
Joab bellũ inchoauit Dauid perfecit. X̃p̃s
enim bellum agit cũ predicatoz. ordo cõtra
mundi potentes scutũ fidei opponit. sed fi
nis certaminis z triumphi ad xp̃m refertur
qui operat in nobis velle z perficere. qui co
ronã quã dyabolo abstulit sibi aptauit. s. fi
deles q̃ quasi corona eũ ambiũt. vñ ps. Bñ
dicces corone anni benignitatis tue tc. h ibi
Quarto in Salomone. vñ. iij. Regl. iiij. di
cit sic. Regis pfecti necessaria mense regis
Salomonis cũ ingẽti cura p̃bebant in tpe
suo. glo. dicit sic. Ne q̃d desit in domo reg oz
do pdicatoz discurrendo. loquẽdo laborat.
vt in mensa dñi abunder. z inde nutriatur
fideles. h ibi. Quinto in Mardocheo. vñ
Hester. ij. ox. Duo eunuchi regis q̃ ianitores
erant z in palacij p̃mo limine residebãt vo
luerũt regem interficere: q̃ Mardocheum
nõ latuit. glo. dicit sic. Duo heretici z scisma
tici sunt q̃ fraudis z malicie venenũ gestan
tes cõtra veritatẽ cõfilianf. vt eam credenti
bus auferãt. z xp̃m. i. fidẽ xpi in ipis fideli
bus interficiãt. sed eoz iniquitatẽ ordo pre
dicatoz manifestat. vt innocentes saluẽtur
z illi iusta ultione puniant. hec ibi. Sexto
in Helya. Unde abbas Joachim super Je
remiã dicit sic. Potens est de' q̃ claudit celuz
ecclie. z claudurus est iterũz tẽporibus anti
xpi. aperire coꝛda simplicia: z dare predica
tionis pluuiã super terram vt sublatis z are
factis studijs in superbis: viris humilib9 da
ta est gratia. Ceteri velut oues in locis pa
lustribus z pascuis vberrimis collocentur.
hec ille. Et Eccl. xlvij. dicitur. Surrexit He
lyas quasi ignis z verbum illius quasi fac
la ardebat. Talis fuit beatus Dominicus
in se ardens per feruorem spiritus: vt alios
accenderet z illuminaret verbo sacre doctri
ne. Ideo ei dr illud. Esa. xlij. Dedi te in lucẽ
gentium vt sis salus mea vsq; ad extremuz
terre. per feruentes predicationem in eccliis
diffundendam. Unde abbas Joachim su
per Jeremiam dicit sic. Mulier vidue erant
in israel. ecclesie pastorales in populo. pia
no. z ad nullas earum missus est spiritua
lis Helyas malicie perscrutator: nisi in futu
ris viris euangelicis zelantibus legem dei
ad mulierem viduam sarrepranaz. Roma
nam ecclesiam in ytalia constituram: imo
sub toto impio latino diffusam. h ille. Se
primo in Helyseo. Unde abbas Joachim
vbi supra dicit sic. Certe vita contemplati
ua olim in veteri testamento viguit super
Helyam z Helyseo. z filijs ppheraꝛum in fi
lijs israel. Sed quia torcius caritb deficit
in eis gratia spualis. pper errores nephas
rie Jezabelis vita ipsa migrauit ad grecos
sub Paulo primo heremita. Anthonio z
alijs heremitis. inter eos quoq; reperti sũt
hereticarche z falsi religiosi vtriusq; sexus.
qui quia fornicati sunt a deo suo vita ipsa
cessauit ab eis z propagata est in benedicto
immo in nutrice seu sorore potius benedi
cti: quemadmodum in veteri in muliere vi
dua sarreprana Romanam ecclesiam desi
gnãte. Sed quia ibi fractum est capisterium
super mensam z regula monastica est diui
sa non potuerunt niti iciunijs: sed deliciis
epulisq; vacare. Unde z compulsa est spi
ritualis religio ipsa ad albos Cystercienses
cõfugere in quibus ex parte manet intacta
quousq; veniat q̃d perfectuz est post fractuz
tempus ecclesie. in quo velut in sabbato ces
set labor z seruitus. z detur cõtemplantib9
dñm sabbatismus. creabit dñs nouũ super
terram. scz ecclesiam femina circundabit vi
rum. spualis religio perfectos in nouitate
spiritus ambulantes. Virgo illa mater chri
stum peperit contra iura nature. Nunc ve
ro Romana ecclesia nouum ordinem viro
rum spiritualium complecteretur. z pariet in
vtero fidei. in gremio caritatis. hec ille.
Octauo in Esaia. vñ abbas Joachim vbi
supra dicit sic. Futurum est enim vt canes mu
ti clerici lupis latrare nõ potuerũt vesperti
nis. Missurus est dñs alios precones q̃ t
scias exuberẽ habeãt pastores babilõicos
in mercẽnarios lupos q̃z uersos valido cla
more q̃ fundãt. Hinc Esaias. Egeni z paupe

UNIVERSIDAD DE PR... BIBLIOTECA

res' querunt aquas ⁊ non sunt, lingua eorum sitiuit. Proinde dabo in supinis montium flumina. ⁊ in medio camporum fontes. Macte nus a pauperibus clericis ⁊ simplicibus subtracta est sciēcia dñi secularib⁹ in magistris, qui ⁊ si visi sunt scire ꝑ tēpore aliquid de doctrina ecclesie, tamē totū ad auariciā perahebant Unde tulerunt aurum meū ⁊ fecerunt inde Baal. Aurum est scriptura diuina quā ex decretorum ⁊ aliorum compositiōibus auferūt ⁊ in decretales ⁊ auaras sententias doctrinales q̄ transfundunt Sicq̄ necesse est vt lingua simplicium siti auaricie arcat, quam libera ⁊ ꝑfluo doctrina euangelica non irrigat.

Mec est illa sitis ⁊ siccitas arefacta cupiditas, de qua ⁊ si Samaritana ydropica bibe rit, supueniente aliam nō extinguit. Ergo nō solum supinis collibus ⁊ decliuis in alnis arefacta verticibus flumina concedentur, si etiā campis in mediis fontes erumpent, de quorum affluentia ortus sponse redderur irriguꝰ ⁊ abundanter bibet populus vniuersus.

Montes vtiq̄ sunt Prelati ecclesiastici⁊ magistri, in seculo sua gymnasia erigentes.

Supini colles viri religiosi sunt, quibus in spirituali vita doctores ꝑfluī promittuntur.

Sed ⁊ campi mundi fideles sunt in quorum medio p̄dicatores suscitabunt e ꝓmo. qui siccitatem in mundi sermonib⁹ auferant. Et diuinis eloquijs multiplicatis studijs inferant vberratem. Ad quā Esaias inuitat dicens. Omnes sitientes venite ad aquas. ⁊ q̄ non habēt argentū eam simplices q̄ edocti: indifferenter cōfluent ad gratiam vberratis videntes terrā ecclesiā in toto orbe diffusam repletam scientia dñi tanq̄ aque maris operientes. Mec ille. Nono in Jeremia. Unde Jeremie. xxviij dicit sic. Audiuit ademelech Ethiops vir eunuchus qui erat in domo regis, quia miss̄ent Jeremiā in lacū, locut⁹ est ad regem dicens. Domine mi rex male fecerunt viri isti oīa quecūq̄ per petrauerunt cōtra Jeremiam mittētes eū in lacum. Glosa dicit sic. Iste ethiops eunuchus qui timore ⁊ amore dei cōpunctus, ꝓphām eripuit. significat predicatores de gēnibus q̄ seipsos castrauerūt ꝓpter regnum celoꝝ. Qui vere charitatis instinctu inique oppressos studeant verbo ⁊ exemplo de fouea perditionis eruere. Quod ⁊ nemē eius testat. Ademelech eūm seruus regis interpretat, illius, scilicet de quo dicitur Rex magnus super omnes deos, cui ordo predicatorum seruit. Per verbum euāgelij gentes associando fidei, hec ibi. Et. xviij ca. dicitur sic. Surge ⁊ descende in domum figuli. ⁊ ibi annūciabis verba. Super quo abbas Joachim dicit sic. Domus figuli ecclesia est, ad quam futuri viri euangelici venire iubentur. Surge inquit a quiete spiritus ⁊ descende ad laborem doctrine verba dñi narraturus. vel certe tales in ꝓpheta isto surgunt a seculo fugiendo: descendunt peccatoribus cōpatiendo. In domum figuli visitādo, vt annuncient verbum domini predicādo. Mec ille. Decimo in Ezechiele. Unde Ezech. ij. dicitur sic. Et ecce manus missa est ad me in q̄ erat involutus liber, ⁊ expandit illum coram me. Super quo Grego. i. parte. super Ezech. dicit sic Sicut per prophetam predicatorum ordo sic per librum quē accipit scripture sacre pagine designantur. Liber autem involutus est, quia sacre scripture eloquiuꝰ est obscurū, qō ꝓfunditate sententiarū involuitur ne nō facile sensu omnium penetretur. Sed coram prophera liber expanditur, quia coram predicatoribus sacri eloquij obscuritas aperitur. Mec ille. Undecimo i Amos. Un Amos ix. ca. dicit. Comprehendet arator messorem ⁊ calcator vue mittentem semen. Glosa dicit sic. Per hos omnes significatur ordo predicatorum. Duodecimo in zacharia. Un zacha. xi. dicitur. In quadriga quarta erant equi varij ⁊ fortes. Isti equi sunt predicatores xp̄i per mundum portantes. ⁊ dicuntur varij nō tm̄ ꝓpter habitum sed etiam ꝓpter varietatem virtutū ⁊ dicuntur fortes. q̄ fortiter sciunt pugnare ⁊ se defendere. Et sunt i quadriga quarta, quia in prima fuit equi rufi. i. ordo martyrū. i secūda equi nigri. i. ordo confessorum. qui se per macerationem denigrauerunt. In tertia equi albi. i. ordo virginū In quarta equi varij. i. ordo doctorum. ⁊ predicatorum. Unde abbas Joachim super Jeremiam dicit sic. Ipsi sunt equi varij ⁊ fortes ad discurrendā terrā, designati vtiq̄ in moyse et helya, quorum vnus pharaonem ⁊ exercitum deiecit in mari rubro, alter domum achab cum Jezabele ⁊ sacerdotibus baal zelo diuino percuit. Mec ille. Decimoterrio i Symeone sacerdote magno. Unde Eccle. ca. dicitur sic In accipiendo ipsum stolas glorie ⁊ vestire eum consummatione virtutis. Glosa dicit sic. Ordo predicatorum accipiēdo stolam glorie ⁊ vestiendo se consummatione virtutis indicium dignitatis sue ⁊ certitudinem fidei, ⁊ vestimentum bone operationis.

demōstrat. hec ille. Decimoquarto in Nemia qui vr dicitur. Eccl. x'ix. Erexit muros euersos. Sic beatus Dñicus erexit ecclesiā dei pene collapsam ⁊ ab hereticis dissipatā

Decimoquinto in Johanne baptista qui fuit preco primi aduentus xp̄i. Et brūs dñi cus fuit preco secundi aduentus eius. s. ad iudicium. Unde abbas Joachim super Jeremiam dicit sic. Mō dicitur. cursor leuis explicans vias suas, potest hoc referri ad duos illos ꝓpheras futuros in mundum. qui discursu sollicitudinis vias seculi euangelizando verbum domini sine sarcina temporalium explicabunt. hec ille. Beatus enim Dñicus recte fuit ꝓphera tanq̄ futurorum prescius. Nam cum in partibus tholosanis quosdā hereticos ꝓuicisset. ⁊ illi essent incēdio adiudicati: spū ꝓphetico ꝓuidit vnū illorū Raymūdum noīe futurū seruū xp̄i. Un ꝓbibuit cū cremari: dicens. Adhuc iste magn⁹ erit hu⁹ xp̄i. ⁊ frat̄ p̄dicator. Mirum res post viginti annos detentus hereti, deo inspirante cōuersus est. ⁊ factus frater predicator: oprimo fine quieuit. Similiter dū cēt in ciuitate Segobia ⁊ veller ꝓponere verba dei. nobiles diu occupati circa litteras regales quas tunc acceperant: qua si extediari nolebant interesse predicationi. quib⁹ tamen beatus Dñicus ait. Nunc vsq̄ fratres mei terrenit mortalis regis audistis edicta, ergo ecclesiast immortalis audire māda ta. Indignatus autem nobilis quidam ait Nunquid verbosus iste detinebit nos tota die? ⁊ abiens domū suā murmurando ascēdit equum. Cui brūs Dñicus ait. Ecce nunc dñe receditis: sed ante finem anni equus vester ꝓpio carebit sessore, ⁊ ad turris veritre eleborarum presidium preoccupante interfectore nō poteritis peruenire. Nonduꝫ anno peracto, idem nobilis cum ꝓpio filio ac ꝑsobrino fuit a suis emulis atrociꝫ ꝑeꝓ⁹ dum ad turrem quā sibi edificauerat vt posset euadere festinaret. ⁊c.

Quinto vita ⁊ religio beati Dñici non potest abscondi posita supra montem apl̄oꝝ. Unde abbas Joachim super Jeremiā dicit sic. Nunc vsq̄ tertio loco suscitandi sunt viri alij euangelici apostolorū officium imitantes qui abeant predicando, fodiant cōscientias discutiendo, tollant lumbare de secularibus ⁊ carnalibus atribus, xp̄ianos quosliber reuocando, hec ille. Sciendum ꝙ apostoli habuerunt quatuor ꝓrogatiuas: quibus dotatus fuit beatus dñicus. Prima fuit electionis. Joh. xiij. Nō vos me elegistis: sed ego elegi vos Sic brūs Dñicus a christo electus est. Un abbas Joachim super Jereñ. dicit sic Primo tēpore semen Abrahe electū est ex oīm bus gentibus. Secūdo semen christi. i. apostoli ex indeis. Tertio eligendi sunt alij ex oīm iudea ⁊ gente. i. in oīm ecclesia de gentibus congregāda. sicut eñ illi fuerunt primitie israelitarū in primo statu. apostoli in secundo credentium. ita tunc in exordio tertij status non nulle primitie christianorum sanctificande sunt domino: ⁊ spargende in mundo. Si enim ad initia tertij oculos vertimus, ꝑfecto multi surgendi sunt euangelij emulatores qui ⁊ honeste viuent. ⁊ audaciter viciosa corda corripient. Ipsi dabūtur in ciuitatem quo ad religionis vnitatē: munitam apostolicis viribus. in colūnam recte vite ⁊ sane doctrine, ferream quo ad rigorem ⁊ in murum quo ad penitentiam. ereū quo ad predicationis officiū super oēm terram populi xp̄iani. hec ille. Secunda fuit confirmationis. ꝑsal. Ego cōfirmaui columnas eius. Et Luce. xxiij. Ego ꝓmissum patris mei mittam in vos. vos autem sedete in ciuitate quo aduscq̄ induamini virtute ex alto. Sic brūs Dñicus fuit cōfirmatus. Un abbas Joachim sup Jereñ. dicit sic. Dudū sub quarta apertiōe signaculi mulca fuit lericia recrotibus heremitarū ⁊ virginū: diu de mūdanis gaudijs tanq̄ transitorijs in monachoꝝ collegijs nullā cōsolationē amitterēt. Sed in scripturarū pascuis oblectamie non carerent: donec spūs ex alto veniēs corda simplicia sanctaq̄ instrueret. ⁊ vsq̄ ad interiora heremi velaminisq̄ mināret. Mō sub septimi apertione signaculi: ⁊ die septimo quo Moyses educit̄ de medio nebule que monte texerat sex diebus cōplendū nō ambigo. q̄ necesse est vt qō linguis igneis apostolis est oīm. plenior mysterio in futuris viris euāgelicis reuelandis in mundo tēpore isto sexto cōpleat. hec ille. Semel oīati brō dñico Rome in ecclia sancti Pet. i. apparuerūt apli Petrus ⁊ Paulus. Petrus dās ei baculū ⁊ Paulus librū: dicētes Vade ⁊ predica ꝙbū dr̄i: q̄ ad hoc ministeriū a deo missus es. ⁊ statim spūs sanctus in similitudinem lingue ignite apparuit super caput beati Dñici. Unde in gratia ⁊ sapie

tia confirmatus est. Tertia fuit predicatio nis, Mar. xvi. Predicate euangelium omni creature. Ad hoc autem officium instructus est ordo fratrum predicatorum, Unde abbas Joachim super Jeremiā dicit sic. Bēs consurgens de finibus terre sagittam t arcum arripiēs spūaliter significat viros cuā gelicos de mundo surgendos: t de cunctis ecclesie finibus cōgregandos. Contra filios seculares qui arrepto scuto fidei sagittaz verbi dñi in hostes crucis impellant rigore penitentie non obseruantes. Sed quia vox predicationis eorum audienda est vndequaq; merito quasi mare sonabit non tam ad plenitudinem scientie q̄ ad amaritudinem vite. Vñ dicit. Magna est velut mare cōtritio tua. Uerū note maris doctrina euangelica denotat. sicut scriptura veteris testamēti in terra q; t si cos oportebit veteris habere scientiam non tamen vitaz veterē predicabūt vt hoies peccatores non viuant amodo sm carnē: sed sm spm. b ille. Et brūs dñicus appuit in visiōe pape innocētio tan q̄ substēratoz ecclie romane. dū instaret p confirmatōe ordinis sui q̄ diceret ordo fratrū p̄dicatorū. Nā dicit papa vidit in sōnijs q̄ ecclia lateranē fis graue minabat ruinaz: t tremēs vidit ex aduerso q̄ brūs dñic' ne ipsa caderet humeris suppositis sustentabat. Euigilans autē intel'exit. q̄ beatus Dñicus tanq̄ vnus apostoloz ecclesiam dei sustentaret. Quarta fuit locutiōis. Act. ij. Loquebanturvarijs linguis apostolimagnalia dei. Et beatus Dominicus donū linguarū accepit a spūsancto nā de. Tholosa vadēs parisij quosdam peregrinos obuios habuit in via: diuersoz id'ematum.quibus euangelizauit Jesum sm eoz idomata. loquens eis.et intelligens eos.

Sexto vita et religio bea

ti dominici nō potest absc̄di posita sup̄ mōtem Martyrium. Unde abbas Joachim super Jeremiam dicit sic. Futurū est vt quēadmodum Judei contra xpm t discipulos fremuerūt ita nūc in spīu dñi t eius alumnos seuiant falsi xpiani tam laici q̄ clerici eoz q̄ salutis sermonibus nō intendant. Hec ille.

Secundum q̄ beatus Dominicus quartuor modis passus est martyrium. Primo ex voto. Nam assidue deum orabat et sibi hāc gratiam infundere dignaretur q̄ se totū aliquando saluti posset impendere p̄ proximorum. Secundo et itinere. Nam cū semel indicta esset generalis disputatio cōtra hereticos. et episcopus ciuitatis vellet cū pomposa societate p̄cedere. beatus dñicus ait. Non in confidentia hoīm. sed in auxilio dei congredi endum est. Armemus nos deuotis orationib⁹ humilitatis exemplis: t discalciatis pedibus Contra Goliath p̄cedam⁹. Annuētes itaq; viro dei. Dum diuina p̄ uideuria p quoddaz nemus ducerentur a quodam heretico p spinas t vepres diu ambulando. sanguine crurentabantur pedes eoz. Itaq; vir dei patientissime ferēs t in laudes p̄rumpēs, hortabatur omēs ad patientiā p̄mittens q̄ victoriā reportarent ex hostibus. Mirū p̄digiū. hereticus ille ad fidem xpi verā cōuertitur. t ceteri abiurata heresi ad gremiū ecclesie fideles redeunt. Unde abbas Joachim super Jeremiam dicit sic. Cum enī ecclesia generalis deficiet quo ad laborem t mundi superbia coruuer quo ad errorē. quia finis vniuerse carnis iam venit. ad dñm viri euangelici populum exhortaturi discurrēt. Nam riui erūt quo ad scientiam. currentiū quo ad obedientiam. aq̄rum quo ad abundantiaz. Tales aque euelli nequeunt p alicuius maliciam. hec ille. Tertio ex congressu. Cū enī in p̄dicatione multa contra hereticos adduxisset. t in libellū quendam redegisset. vni hereslarche libellum obtulit. vt ad rōnes fidei responderet. Qui libellum oblatum in ignem p̄iciens. tertio exiliēs ab igne illesum coram aliis hereticis cui denter cognouit. Statuta die beatus dominicus in ignē cū libello ingredicus. illis videntibus inultus exiuit. Unde abbas Joachim super Jeremiam dicit sic. Exibūt de septimo angelo tuba canente p̄dicatores eximij. quorum pars sub ferro cōprimetur a bestia infideli vt repleatur terra scientia dñi ad deum cognoscendum. Quarto ex aggressu. Transiens enī aliquando p locum vbi parate sibi erant insidie gaudenter laudans deum. Comprehensus est ab hereticis. Qui dixerunt ei. Tunq̄d tu mortis horroze concuteris. Quid actum⁹ eras si comprehēdissemus te? At ille. Rogassem vos ne repentinis me subito p̄meretis vulneribus: sed paulatim t successiue membra singula mutilantes. deinde oculis coram meis oculis detruncatis membrorum p̄riculis. ipsos oculos eruentes ad vltimuz seminiuū laceratumq; corpus sic p̄mitteretis in suo sanguine volutari. vel prosus ad libituz necaretis. Unde abbas Joachim super Jeremiā dicit sic. Moab t Amō duo filij lothqui nati sunt de incestu. duos ordines extremos in p̄timo reuelandos insinuāt. qs tanto durius afflictio seculi deprimet. quāto instantius cōtra ipm coetū veratio sub ecclesie fluctuatione cōsurget. Hec ille. Sicut enī Abraham liberatus est de Ur Caldeoruz predicans vnū deū p̄tra eos. Sic beatus dominicus euasit illesus ab incendio hereticoz cōscribens veritatē fidei aduersus eos. Et sicut Isaac portat ligna sue īmolationis. sic beatus dominic⁹ offert votum sue īteritionis Et sicut Jacob sentit molestias Esau in sua persecutiōe. Sic beat⁹ dñicus sentit insidias hereticoz in fidei defensiōe. Et sicut Joseph erat in agro vt fratres suos inueniat. Sic beatus dominicus iter vepres t spinas pedes sauciat. vt hereticos ad fidem conuertat. Et sicut Moyses ab explozatoribus calūniaz patitur. Sic beatus Dñicus ab ecclesie pastoribus repulsa dara affligit. Unde abbas Joachim sup Jeremiā dicit sic. Potest fieri vt p ligurias predicatione diffusa viri euangelici cōsequenter reuertantur in Galliam. vel certe ad omēs indifferenter tam clericos q̄ laicos p̄uertendos Sed pastores ecclesie futuros viros afflgetur ne predicare audeant v̄bum dei. Hec ille. De beato autez dominico cantat ecclia. Sitiebat seruus xpi martyriū sicut sitit cervus ad aque fluuiū.

Septimo vita t religio

beati Dñici nō p̄t absc̄ondi posita sup̄ mōtem cōfessoz. qui intellectū suū diuine sapiē dedicauerūt. vt eā ad salutē aliarum effunderent. Unde abbas Joachim sup Jerem. dicit sic. Viri illi euangelici circuibūt predicādo t considerādo opera singuloz scrutātes in lucernis verbi t operis dierum ecclesiazum uersam. Ipsi explozatores Jericho ecclie clericoz t subiectoz eoz. Et quia aliud p̄bant eos facere q̄ docere. muros eoz rectores in tuba exhortationis euertunt. t carnalia eorum studia t corrupta amara t languida ex verbo crucis euangelice sanas reddūt. hec ille. Sciendum q̄ professores habuerūt quatuoz prorogatiuas. quibus fuit dotatus brūs dñicus. Prima est abstinētie. Ecclesiastes. ij. Cogitaui a vino abstrahere carnē meam vt animū meū transferrē ad sapiaz. Brūs autē dñicus vt sapiam addisceret: vinū p̄r decennium nō bibit. Secūda est lachrymarum. psal. Fuerunt mihi lachryme mee panes die ac nocte. Precipuū aūt studiū beati dñici fuit vbiq; t oībus horis lachrymas fundere. p̄ peccatoribus: p̄ seruatione vince quā ipse super plāxerat. Uñ oī de eo q̄ claustrū t alearia lachrymis cōsecrabat. Et iterū. Per nox cū xpo. ppriū nō possidebat lectulū: p⁹ lachrymarū fluuiū vir bumi dās coepusculū. Tertia ē oīonis. glo. sup Thobiā. iij. dicit. Oratio lenit deū: lachryma cogit. hec mitigat. illa pūgit. Cum ḡdaz frater discretus t deuotus septē noctib⁹ vigilasset vt videret qualiter brūs dñicus oraret. asseruit q̄ in oīone modo stans. modo ingenuculās: modo p̄stratus in terram. modo eleuatis manibus in celū. modo extensis in similitudinē crucis modo cācellaris t iunctis manibus. modo inclinans. p̄funde deū orabat. Propter q̄ meritos sue oratiōis multa miracula fecit in vita. De Moyse enī legit in canone dist. xxxvi. ca. si quis sic. Est aliud opus q̄ facit Moyses. ad bella nō vadit. nō pugnat cōtra inimicos. Sed quid facit? orat. t donec orat vincit pplus eius. Si relaxauerit t demiserit manus pplus ci⁹ vincitur t fugat. Orat ergo sacerdos ecclie indefinēter vt vincat populus qui sub eo est. hostes inuisibiles amalechitas. qui sunt demones impugnantes eos qui pie voluntiuere in christo hec ibi. Hoc aduertens beatus Dñicus cum quidam frater Thomas apulus seduceretur a quibusdam sarellitis⁹ diaboli t cogeretur exire ordinem indutus vestibus secularibus cum eis ibat. Quo cognito beatus pater in ecclesiam intrauit ibi q̄ diutius orans fratrem illum ad ordinez reuocauit. Et sicut Moyses sua oratione a quas marath in dulcedinem conuertit. Sic beatus Dñicus in cremona coram Beato francisco in conuentu minoz aquam putei salsam t turbidam: in dulce t clarissimā permutauit. Et sicut Moyses quēdam deū blasphemantē lapidari fecit. Leuit. xxiij. Ubi sic habet. Ecce aūt egressus filius mulieris israelitidis t̄c. Cūq; blasphemasset nomen dñi t maledixisset ei adduc⁹ est ad moysen Miseruntq; eum in carcerez donec nossent quid iuberet dominus. Qui locutus est ad Moysen dicens. Educ blasphemum extra castra: et ponant omnes qui audierunt manus suas super caput eius: t lapident eum populus vniuersus t cetera. Sic beatus Dominicus quādam mulierem deum blasphemantem quinq; mensibus loquela pua

uit. Et sicut Helyas orauit & celum dedit pluuiam, & terra dedit fructum suū. Sic beatus dominicus apud Segobiam ciuitatez extra muros predicās in festo natiuitatis domini cū nondum esset seminatum ꝓpter sterilitatem terre, quia per annū & vltra non pluerat orauit dñz ꝓ fertilitate terre: & subito pluuia magna irrigauit terrā & extunc seminauerūt & messem vberem sequēti anno habuerunt. Et sicut Helyas in itinere fatigatus sua oratione panem a deo ꝑ meruit iij. Regum xix. Sic beatus dominicus rediens in italiā cuz fratre Johanne cēcurso inter alpes Lōbardie valde fatigato orauit ad dñm & impetrauit panem suauissimū miri candoris ad refectionem predicti conuersi. Et sicut helyseus suscitauit puerum sunamitis. Sic beatus dominicus ꝑ franciā vadens. Cu ꝙuenisset ad castruz castellionis: filium sororis capellani qui euz hospitio receperat a mortuis suscitauit oratiōe fusa ad dñm. Quarta est doctrine & veritatis. Eccle. xv. In medio ecclesie aperuit os eius, & implevit eū dñs spiritu sapientie & intellectus. Et de beato dñico dicitur. O lumē ecclesie doctor veritatis rosa patientie ebur castitatis, aquam sapientie ꝓpinastī gratis predicator gratie nos iunge beatis. Unde romanus pontifex ipm & successores eius instituit magistrū sacri palatij & mḡm stratorem hereticē prauitatis, post sedem apostolicam ꝛc.

Octauo vita et religio beati dominici nō potest abscondi posita supra montem virginū. Unde eius virginitas assimilatur lilio. ps. Justus germinabit sicut lilium & florebit in eternum ante dñm. Inter oīa aut̄ iustos qui tunc rēporis erant beatus dominicus fuit sublimior de quo dicitur in apocrifis Esdre. xiiij. Ex omnibus floribꝰ orbis eligisti tibi lilium vnuz, i. beū dñicum. In cuius signū cum quilibet sanctus deferat speciale signū quo digniras eius designatur vt beatus petrus claues. Paulus ensem sc̄z diuini verbi Juxta illud Assumite gladium spūs. qd̄ est verbū dei. Andreas crucem: petrus martyr palmam Thomas de aquino librum aptum cū radijs solis circūquaq; Erāciscus stigmata, & ita de aliis. Sic beat' Dñicus defert lilium. in viridario sancte matris ecclesie, quam alij sancti admirantes interrogant dicentes illud Cant. vi. Quo abijt dilectus tuus. i. xp̄s, O pulcherrima mulierum? Quo declinauit dilect⁹ tuus & queremus eū tecū? Et ipsa respondet dicens. Dilect⁹ meus descēdit in ortū suū ad areolam aromatis. i. ad religionem fratrū ꝓdicatorū. vt pascat in ortis sacre doctrine & regularis vite. & lilia. i. virtutes beati dñici colligat. qui recte defert lilium ꝓpter quattuor. Primo rōne coloris In eius em stipite est viriditas. ꝙ quā fides designatur. Jere. xv. Benedictus vir q̄ confidit in dño & erit folium eius viride. Viriditas quidē in folio est signū vite. & fidei cōfessio est signū spūalis vite. In foliis lilij ē candor. ꝙ quem carnis virginitas designat. In granis interioribꝰ est quasi auri splendor. per quē charitas xp̄i demōstrat. Cant. v. Dilect⁹ meus. i. beatus dñicus candidꝰ per virginitatem. rubicundus per charitatē. electus ex milibus. i. ꝓe alijs sanctis. Secūdo rōne odoris. Quo ad vitam odoriferoz. ij. Cor. i. Xp̄i bonus odor sumus. Et sicut in lilio sunt sex folia. sic beatus Dominicus sex odores emisit. Primus est odor constantie. vt a sancto ꝓposito nō posset moueri quocunq; modo.

Secundus est patientie. vt in aduersis nō cōturbaret̄ ps. Proba me dñe & tempta me

Tertius est gratiarū actiōis. Esa. xxv. Letabitur deserta & invia. & exultabit solitudo & florebit quasi lilium. Quartus est deuote orationis. ps. Dirigatur oratio mea sicut incensum in cōspectu tuo. Quintus est pietatis. vt inimicos instrueret. & ꝓ ipsis intercederet. Can. ij. Ego flos campi: & lilium cōuallium. Sextus est perseuerantie. Eccles. l. ca. Quasi lilia q̄ sunt in transitu aque. i. perseuerans in mūdo labenti. Tertio rōne vigoris Nam radix lilij est magni vigoris: qa valet cōtra tumorē splenis & significat humilitatē beati dominici contra superbiam seculi q̄ cū esset generalis magister ordinis predicatorū voluit rūcedere magisterio ne tale officium cui⁹ successoꝝ eius fieret perpetuū. ps. Dum militara est in puluere anima nostra. Quare rōne saporis. Nam succus lilij valet cōtra morsuz serpentis Sic succus beati dominici valuit cōtra rēprationem dyaboli apparētis in forma draconis q̄ nirebatur absorbere fratres qui erāt in societate eius vt ab eo discederent. quos tamē ad ordinem cōuertit. Similiter beatus dominicus tanq̄ lilium valuit ad clarificandum visum quo ad cecos quos illuminauit. Valuit ad faciē colorandā. quo ad leprosos quos sanauit. Valuit ad maturanda apostemata. quo ad infirmitates, febres ydropisim, & reliquas corporis passiones quas curauit. vt sibi dicat illud Judith xiij. Subueniſti ruine ante conspectum dei nostri.

Nono vita & religio beati Dominici non potest abscondi posita supra montem creaturarum. Assimilatur em brūs Dñicus quattuor generibus creaturarum. Primo celestibus. s. soli: lune: & stelle. Fuit em brūs dñicus tanq̄ sol ratione illuminatōis. Eccl. l. Quasi sol refulgens. Sic iste effulsit in templo dei. Nam duodecim radios maximos emisit. qui sunt duodeciz genera fratrum ordinis sui. s. Martyrū quoz primicerius fuit brūs Petrus martyr: quez secuti sunt fratres Dñicus socius eius frater Conradus Theutonicus frat̄ Guilhelmꝰ & frater Bernardꝰ de rupe forti. frater Stephanus de Narbona. frater Raymundus carboni. qui in castro Auinioneti diocesis Tholosane ab hereticis ꝓ fide xp̄i & obedientie sancte romane ecclie occisi fuerunt cātando Te deū laudamus. etiam alij multi.

Secundū est doctoꝝ quoz primicerius fuit brūs Thomas de aquino: quem secuti sunt frater Johānes parisiensis. frater Mercus natalis. frater durandus de sancto porciano. frater Durandellus. & alij plures.

Tertium est prelatorum. quoz primicerius fuit brūs Petrus de Tarantasia. dictus papa Innocentius dnus: quē secutus est beatus Nicolaus de Terui rio. dictꝰ papa Bñ dictꝰ vndecimꝰ. & brūs Johānes deverzell. electus summus pontifex: morte aūt ꝓuētus non fuit coronatus. Quartum est cardinalium quoz primicerius fuit brūs Hugo postillator totius biblie quez secuti sunt dñs Robertus anglicus. dñs Nicolaus de prato. & alij multi. Quintum est episcoporum: quoz primicerius fuit brūs Augꝰ. de Ungaria. quez secutus est frater Johānes de Saxonia. frater Johannes de Vincentia. & alij multi. Sextum est fratrū deuotorum. quoz primicerius fuit frat̄ Regynaldus sancti Guiani quem secuti sunt. frater Henricus Altisiodorēsis. frater Jordanis. Pelagius hyspanus. frater Petrus gonsalim hyspanus. frater Mauritius rolleran⁹. frater Dñicus de vallerica. frater Bernardus de carrio frater Gualterus Basilicensis. frater Bernardus de Vasconia. frater Johannes de Valentia. frater Ehabertus Lugdunensis. frater Dominicus Segobiēsis. frater Hysmardus papiensis. frater ambrosius Senensis. frater Jacobus de anagnia. frater Jacobus de venetijs. frat̄ Marcolinus Forliuiensis. frater Symon arriminensis. Hij oīes sunt beati & maximis clarent miraculis. & alij plures. Septimū est predicatorum: quoz primicerius fuit frater Guilhelmus paraldi. quem secuti sunt frat̄ Rao romanus. frater Nicolaus gozz. frat̄ Jacobus de voragine. & alij multi. Octauum est iurisconsultorum. quoruz primicerius fuit frater Raymundus de ꝑnna fortī. compilator decretalium. quez secuti sunt frater Johannes Colonicensis: compilator summe confessoruz. frater Brocardus theutonicus. frater Rogerius brixiensis frater Bartholomeus pisanus. frater volricus argentinensis. & alij plurimi. Nonum est hystoriographoz. quoruz primicerius fuit frater Uincentius Beluacensis compilator speculoz. hystorialis. naturalis. moralis: & doctrinalis. quem secuti sunt frater Martinus hyspanus cum cronica sua. frater Petrus de francia cum catbalogo summorum pontificum. frater Bartholomeus Tridentinus: cum legendis sanctorum. frater Rasilo. Frater Philippus ferrariensis cum suo mensali. & alij plures. Decimum est philosophorum & logicoz. quorum primicerius fuit Albertus magnus: quez secuti sunt frater Gratiadeus esculanus. frater Franciscus de prato. Frater Stephanus de reate. frater Nicolaus de Roma. & Frater Thomas de Anglia. & alij multi. Undecimum est moralium peritorum quoruz primicerius fuit frater Guido Arriminensis. quem secuti sunt frater Conradus esculanus. frat̄ Henricus Arriminensis. Magister Guido de Suetijs Bononiensis. & alij plures.

Duodecimum est grammaticorum: quoz primicerius fuit frater Nicolaus Trucech. quem secuti sunt frater Johannes Januensis cum suo catholicon. & frater Aberrinus de daria cum suo libro modorum significādi. & frater Dominicus hyspanus cum suo correctorio mense. & alij multi. Ecce quomodo beatus Dominicus tanq̄ sol emisit duodecim radios illuminatiōis totius mūdi. Eccl. xliii. Sol illuminans ꝓ oīa respexit Et abbas Joachim sup Jeremiā dicit sic. Sicut deficientibꝰ parētibus in deserto Gedeon Josue & Caleph, terrā sunt filij israel ꝓmul

lonis ingressi ita nunc sub euangelizantib⁹ testibus secuturis spiritualium intelligentiā asseqūtur. Vita em̄ illoꝝ ꝑpter vtrinsq; sciē tiam testamenti in melle simul & lacte versa bitur vt de verbis simplicibus ꝓficiat iustus et de eloquijs misticis stupeat eruditus hec ille &c. Ite beatus dominic⁹ assimilat lune Eccle. li c. Quasi luna plena in dieb⁹ suis lu ceat. & hoc rōne ꝓfectionis. Unde abbas Joa chim sup Jeremiā dicit sic. Ecce dolorē peni tentie necesse est innouari vbiq; ad vocez fi lij & ordinis oriturī. vt nō ercusef mūdus de gra. sed potius timeat de ruina ꝑualentibus malis in ecclesia quasi de iudea ipsius ꝓdica tio trāsibit ad gētes erroribus inuolutas: vt ibi granū frumenti. xpi euangelii & mortifi cetur & corruat: vt plurimū fructū ferat. hec il le. Ab ista luna ꝓcesserunt tres radij. i. tres ordines religiosi. Primus fuit sororꝝ inclu sarum. Quarū caput fuit monasteriū sororū de pruliano. Deinde secutum est monasteriū sororū de mōtargis. cui ꝓfuit beata anucia de iouiniaco. & monasteriuz sancte Agnetis de Bononia. cui ꝓfuit beata cecilia. Et mul ta alia monasteria clausa in quib⁹ floruerunt sanctissime dñe. Secūdus fuit fratrū de mi liria coadiutoꝝ sancti Dominici. quoꝝ ba bitum & religiones approbauit sedes apostō lica. in quo floruerūt plures sancti viri. Ter tius fuit sororū de penitētia beati Dominici quarum religionē cōfirmauit ecclesia roma na & multis priuilegijs dotauit. In quo flo ruerunt beata margareta filia regis vngarie. Beata Katherina de senis. beata Johanna de castello. beata bernuenta de ciuitate Au stria: & multe alie. Eccle. xlij. Vas castorum in excelsis in firmamēto celi resplendens glo riose. Luna aūt dicit vas castorum. Juxta il lud Virgilij. Casta fauc lucina: tuus iam re gnat apollo. Rursus beatus dominicus assi milatur stellerratione directionis. Eccl. li. ca. Quasi stella matutina in medio nebule & vo catur ista stella lucifer. quia precedit solez in ortu suo. Uñ abbas Joachim sup Jeremiā dicit sic. Sicut turbati sunt egyptij i fluctib⁹ rubei maris. vel in dei in ꝑncipib⁹ romani in ꝑrij. Sic & nunc turbato populo xpiano sub Alemanoꝝ principibus cōstituto. sonent ne cessario elationes persecutionū ascendentiū vndiq; & frumentiū in ecclesiam generalē. da tis alijs ad respirationem fidelium & conso lationem. quasi sole contemplantibus verita tis quoq; luna in cōmuni vita degen tibus. alijs quasi stellis predicantibus verbū dei de figuratis in moyse & helya & duob⁹ in monte ecclesie resplend⁹ & ordinibus affuturis. ad quoꝝ predicationē edificabitur ecclesia i spiritu. sed in carnaliter viuentibus attenua ta manebit. hec ille. Religio em̄ beati dñici est stella saluationis. sicut stella maris. Naz sororꝝ sancti Thome de funcra apparuit ei in somnis: dicens se: in purgatorio esse. sed post quindenam abinde liberari & euadere. Cuiq; ab ea quereret de fratre suo. Respodit q̄ iā in paradiso erat. Interroganti autem an ip se in breui migraret: vel saluaretur. Respon dit. Tu quidem si perseueraueris saluus eris sed aliomodo venies q̄ nos. Post quidem vero apparuit ei frater suus: nuncians ei sa lutem sororis sue. A quo cum quereret an ip se saluaretur. Respondit. Non oportet te q̄ rere frater de hac re. Tu em̄ in bono statu es Sed tene q̄ habes: & ꝑseuera sicut cepisti. Et scias ꝑ certo q̄ nulli aut pauci de ordine tuo dānantur &c. Secūdo vita & religio be ati dominici assimilatur terrestribus. s. para diso. arbori & currui. Primo assimilatur pa radiso terestri. de quo dicit Geñ. ij. Planta uerat aūt dom⁹ deus paradisum voluptā tis a principio in quo posuit hominē quē for mauerat. quia religionē beati Dñici ab eter no preuidit in ecclesia plantandam. In qua beatus dominicus formatus a deo. & in utero sanctificatus & a spiritu sancto i gratia cō firmatus. Quod ꝓz. quia in infantia depre hensus est sepe relicto lecto super nudam hu mum accumbere. in ea religione primus posi tus est. Potro fons egrediebatur a loco vo luptatis qui diuisus est in quatuoꝝ capita.

Iste fons est doctrina vere fidei. que egredi tur ab hac religione. Unde abbas Joachim super Jere. dicit sic. Oportebit Jesum trans ire per mediam Samariā ad suadendam fi dem latine ecclesie illibatam in filijs obedie tib⁹ & disseminantibus verbuz dei. Hinc mu lier Samarites loquitur cū Jesu Dum con stantinopolitana sedes redit ad ecclesie vni tatem. de qua necesse est vt hauriat aquas in vitam salientes perpetuam. non strim litterra lis scientie inferentes vt ecclesia coz que vi rum vsurpauerat alienuz. carnalem sre intel lectum redarguatur per virum euangelicuz & fidelem. & conuertatur in lumine romane ecclesie ꝓfectura. hec ille. Quattuoꝝ flumia sunt quattuor intellectus sacre scripture. quī bus irrigatur tota ecclesia. Secūdo assimi

latur arbori. i. cruci. Nam beatus Dominic⁹ defert crucem cuz crucifixo in manu sinistra. Juxta illud i. Coz. ꝑmo. Nos predicamus xpm crucifixum. iudeis quidem scandalum. gentibus aūt stultitiam. Tanto enim feruo re predicabat crucem christi vt ab sorꝑcha ritate tranſformaretur facie totusq; rubicūdus stillaret guttas sanguinis. Quēadmodum xpus in orto. Et sicut xpus sepius fuit disciplinatus ꝓpter peccatores. Esa. liij. Disciplina pacis nostre super eū. Sic beat⁹ dñicus omni die tres disciplinas cum corbe na ferrea sibi dabat vsq; ad sanguinis effusi onem in memoriam passionis xpi. qui ter di sciplinatus fuit. s. in templo in atrio prerozij in platea. Et sicut xpus baiulabat sibi crucez suam vt sanctificaret per suū sanguinem po pulum. Heb. xiij. Sic beatus Dominicus ba iulauit crucem xpi per ardnam penitentiam ana se plurimuz macerabet: vt hereticos & i fideles deo conseqaret. Juxta illud. Exeam⁹ ad eum extra castra ímproperium eius por tantes. Et sicut christus in cruce cuz lachry mis orabat pro peccatoribus. Heb. v. Cum clamore valido & lachrymis orans exaudi⁹ est ꝓ sua reuerentia. Sic beatus dominic⁹ vberrime flebat orans pro peccatorib⁹. Un de dicitur de eo. Crebros adhungens sedulis fletus o'arionibus. Et sicut de latere xpi in cruce pendentis ꝓfluit sanguis & aqua. Sic ex latere beati Dominici ꝓsiebat sanguis per disciplinam & aqua per lachrymarū exu berantiam. Unde abbas Joachim sup Jere miam dicit sic. Experabitis lucem. i. duos fu turos ordines in moyse & helya in montem ecclesie cum dño apparētes. qō sine aqueri tis veritati plorabit in abscondito aīma mea. Quia delebūt spūales viri de peccato ribus obstinatis & flebunt ex passionis debi to in abscondi o tempestatis plorans ꝓ mi seriis plorabit ꝓ spiritualibus tempramē tis deducet lachrymas ꝓ eternis miseriis quia captus est grex dñi in peccatis. hec ille. Et sicut xpus voluntarie seipsuz obtulit deo patri. Phi. ij. Factus obediens vsq; ad mor tem crucis. Sic beatus dñicus ꝓ obedien tiam voluntatem suam deo dedicauit & cor pus ꝓ ipsius passioni & martyrio liberer ob tulit. Uñ abbas Joachim sup Jere. dicit sic. Puto q̄ in ordine futuro infra metas secu li stat & initium tertij. & apertiōe sexti signa cui tria ista inueniētur: vt alij laborent ma nibus. alij predicēt populis. alij contemplē

pectora sua reuertebant hierlm. Sic beato dñico predicante plures hereticꝰ ad fidem xpi cõuersi sunt. pergens eñ cuz ẽpo oxoñ tholosam. deprehendit spũ ꝓpheticꝰ hospitem suũ hereticꝰ pauitate corruptũ. quem ad fidem xpi cõuertit. Et sicut xps in cruce sustinuit opprobria: qñ ꝓtereũtes blasphemabãt eũ ꝛc. Sic beatũ dñicũ contra hereticos disputantẽ irridebant aduersarij veritatis: sputa. lutũ. ꝛ hmõi vilia ꝓiacentes in eum. ꝛ a tergo ꝓ derisu sibi paleas alligantes. Vñ abbas Joachim sup Jercñ. dicit sic. Nõ aũt sequit de oꝛone Jeremie ad spirituales viros referendũ est. ꝓ xpo dñoꝛ ecclesia imꝓpiũ sustinentes. hec ille. Hanc arboꝛẽ crucis btũs dñicus velut seraphicus ardenti caritate succẽsus ascẽdit. in qua tot signa pfectionis oñdit. vt vere possit dicere illud Hylarij. xi. de trini. Cognouit me repertus ꝑm coꝛ tuũ Dauid. ꝛ dignus diuine sapientie munere Salomon. ꝛ viso dño Sabaoth Esaias. ꝛ ante formationez in vtero sanctificatus Jeremias. ꝛ occulti mysterij testis Ezechiel. ꝛ inclitus desideriozuz Daniel ipsoꝛ conscius. ꝛ electus ex publicano matheus in apostolũ. ꝛ reuelatione misteriozum celestium dignus Johãnes. ꝛ ex persecutoꝛe apꝰus vas electionis tue Paulus in ꝓfundo maris viuens. In tertio celo raptus in paradiso. hec ille. Hãc arboꝛẽ crucꝫ xpi firmauit btũs Dñicus in sua religione in cuius medio extensis brachijs ardes caritas ipsum posuit. vt innouaret memoriaz passionis dñice in coꝛdibus multoꝛ: que iã tradita erat oblitõi. hinc dicit. Eccl. xxxvij. Innoua signa. ꝛ muta mirabilia. quia eñ signuz dñice crucis ĩueteratum ꝛ abolitum erat apud ignaros ꝓpter defectum ꝛ̃bi dei. ideo obsecrat ecclia dicens. Innoua signa. multa ꝛ̃o mirabilia ꝛ stupẽda mysteria crucis xpi iam defluxerant. que ꝑ beatũ dñicũ sunt ĩnouata. i. renouata. Vñ abbas Joachim sup Jercñ. dicit sic. Cum eñ in mũdi area boni ꝛ mali pariter sũt cõmixti. nescio ꝙs de rãe ꝛ fusionis baratro possit vel dẽat exire: niſi sanioꝛi ꝛ filio plus mẽte ꝙ coꝛpe ꝓdẽ mittiẽ retrahat. ꝛ ad mõtana vite celestis eũ festinatiõe ꝓcẽdat. si qz necesse ẽ vt iustus eriã q̃ nõ rapuit exoluat: nõ dz ꝓinde palmes si a puerso sterilizꝫ ꝓcidat arescere: si flozere ybi vindictã in sui gliam viderit de malicia fieri petõris. Annũciate ergo ꝛ vos viri euangelici ĩn gentibꝰ positis e lõginquo ꝛ audirum facite cõuicinis. leuate signum crucis. predicate euangeliũ oñibus. ꝛ nolite celare exterminiuz mundi huiꝰ. hec ille. Habet aũt hec arboꝛ tres ramos. i inedio residet btũs dñicꝰ. in ramo dextro btũs Petrꝰ martyr. in sinistro btũs Thomas de aquino. Sicut in synagoga fuerũt tres patriarche. s. Abraaz. ꝛ iste significat btũ dñi cum rõne religionis. Ysaac. ꝛ iste significat btũ petrũ martyrem rõne ĩmolationis. Jacob. ꝛ iste significat btũ Thomã de aquino rõne contẽplationis. Isti sunt tres apli qui ascenderunt cũ xpo in montẽ thabor. s. petrus. ꝛ hic Dñicus. Jacobus ꝛ hic Petrus martir. Johãnes ꝛ hic Thomas de aquino q̃bus reuelatum est sacrm passionis xpi in oꝛto. ꝛ mysteriuz glorificationis in monte. Ista mysteria ꝓcipue sunt reuelata ꝛ fundata in oꝛdine predicatoꝝ. In cuiꝰ signum oꝛdo iste ꝓ alijs habet in suo sigillo crucifixum. qz fratres predicatores debent habere semp memoriã dñice passiõis. Ezech. ix. Signa thau sup frontes viroꝝ gementium ꝛ dolentiũ. Preterea in hostia cõsecrãda in toto oꝛdine predicatoꝝ est crucifixus. aut bnomẽ iesus in modũ crucis. Cant. viij. Pone me vt signaculũ sup coꝛ tuũ. qz vero manus sinistra vicinioꝛ est coꝛdi: ꝙ dextra. ideo vt p̃dicatores iugiter coꝛde mediteñt passionẽ xpi: ꝛ gliam eiꝰ cõicant cum manu sinistra. Lu. xv. Date anulũ in manu eiꝰ: ꝛ calciamenta in pedes: ꝛ occidite vitulum sagi natuz. ꝛ ij. Coꝛ. i Dedit pignus spiritus in coꝛdibus nostris. Hic eñ oꝛdo est vas electionis. de quo dicitur. Actuũ. ix. Vas electionis mihi est iste. vt porter nomen meuz coram gentibꝰ ꝛ regibus ꝛ filijs israel. Hec arboꝛ est cathedra in qua sedit Dauid. i. beatus Dñicus. de quo dicit. ij. reg. xxij. Dauid sedens ĩ cathedra sapientissimus ꝓn ceps inter tres. s. eoꝛuz qui residentˢ ĩ arbore crucis. de quibus dictum est. In hac cathedra sedit beatus Dominicus tanꝙ doctoꝛ docens quattuoꝛ genera hominum.

Primum genus est actiuoꝝ dicens eis illud. Beñ. xviij Laueñtur pedes vestri ꝛ requiescite sub arboꝛe. quos docet quattuoꝛ lectiones. Prima est vt ab estu viciozꝫ se ꝓpeant. sicut fecit Jonas sub cedera Jone. iij. capitulo. Secunda est vt contra fatigationem viciozum fortitudinem resumant. Sicut Helyas requieuit sub arboꝛe iunipeꝛo. ꝛ fortitudine resumpta ambulauit in fortitudine illa. vsqꝫ ad montez dei oꝛeb. iij. Reg. xx. Tertia est vt fructũ arboꝛis aspiciant ad cuiꝰ fructꝰ aspectũ ab ignitis dyaboli ꝛ̃pentionibus se expediant. sicut filij israel aspexerunt serpentẽ eneũ in palo. ꝛ a morsibꝰ serpentũ liberati sunt. Num. xxi. Quarta ẽ vt amaritudinẽ aduersitatis patienter ferãt. sicut fecit latro dexter: dicens. Nos quidẽ digna factis recipimus: hic aũt nihil mali fecit Luce xxiij. Secundũ genꝰ est ꝓemplantiũ. quos docet quattuoꝛ lectiones. Prima est vt semoti a terrenis actibꝰ securi habitẽt. Sicut dicit Daniel. iiij. Ar vidit arboꝛẽ magnam in cuius ramis aues celi. i contemplatiui moꝛabantur ꝛc. Secunda est vt deum videant. sicut fecit Zacheus qui vt deũ videret ascendit in arboꝛẽ sicomoꝝ. Luce. ix. ps. Respice in faciẽ xpi tui. Tertia est vt fructũ colligant et se illo satient. Cant. viij. Ascendam in palmã ꝛ apprehendam fructus eius

Quarta est vt ad deuotionẽ coꝛdis se exoꝛent. Sicut moyses q̃ percussit virga petrã: ꝛ fluxerũt aque in abundantiã. Exo. xvij. Sic percusse erant mulieres q̃ sequebant dñm ad crucem flentes. Tertium genus est iustoꝝ q̃ liganꝫ ad crucẽ. quos docet quattuoꝛ lectiones. Prima est vt peccatuz abhominãdo destruant. Sicut achiꝛ fuit ligatus ad arborem Judich. vi. Secũda est vt exemplo xpi se cõformẽt. Sicut beatus andreas ad exemplum xpi ad cruceꝫ ligari voluit. Tertia est vt deum homini recõcilient. Sicut xps affigi cruci voluit. Job. xij. Ego si exaltatus fuero a terra oñia trabam ad meipm. Quarta est vt ad xpi alios inuitent. Sicut fecit petrus. i. Petri. ij. Xpus passus est pro nobis. vobis relinquens exemplũ: vt sequamini vestigia eius. Quartũ genus est pctõrum. quos docet quattuoꝛ lectiões. Prima est vt peccata diluant in sanguine xpi ne mala cruce ꝓ eis subeant. Nam ꝓ castrum argia: suspendeꝫ gulosus in iferno. hec est crux pistoꝛis. Beñ xl. Pro superbia ꝓdẽnetur superbꝰ. hec est crux aman. Hester. iij. Pro negligentia flagellabiꝫ negligens. hec est crux filioꝝ Saul. ij. Reg. xxv. Pro ingratitudine puniẽt ingrati. hec est crux filioꝝ israel. Nu. xxv. Pro blasphemia dãnabitur blasphemꝰ hec est crux mali latronis. Johãnis ix.

Secunda est vt suam intentionẽ aqua gratie irrigent. Sicut Moyses percussit virga mare ꝛ diuise sunt aque. Exo. xiiij. Tertia ẽ vt viuacitatem fidei teneant. Sicut David processit cũ baculo contra philisteum. quem tandem deuicit. ꝑmo. Reg. xvij. Quarta ẽ vt firmiter in bono ꝑseuerent. Sicut iacob qui in baculo suo transiuit iordanem istum. Beñ xxij Et quia beatus dominicus illas lectiones docuit. Juxta illud Jere. xxxij. Ascende in libanum ꝛ in basan da vocem tuã ꝛ ad eransceuntes. i. ꝓ vite mundiciam ꝛ candidationem: ꝛ deuotam oratiõez ꝓdicauit. Ideo beatus Johãnes Apocal. vij dicit de eo. Vidi alterum angeluz ascendentẽ ab oꝛtu solis habentem signũ dei viui. ꝛ clamauit voce magna. Nam iste angelus est beatꝰ dominicus. vt dictum est supza. qui habet signũ dei viui. i. crucem xpi. Gal. ij. Xpo confixus sum cruci. ꝛ. vi ca. Mihi aũtez absit gloriari nisi in cruce dñi nostri iesu xpi. per quẽ mihi mũdus crucifixus ẽ: ꝛ ego mundo. Sicut autem xpus per sui passionem eduxit sanctos patres de limbo. Sic beatus dominicus per sui flagellationez in cruce maxima animaꝝ multitudinem liberauit a purgatorio. ꝛ hoc fuit ei specialis ꝓgatiua. Tertio assimilatur vita ꝛ religio beati dñici currui. Unde dicitur. iiij. Reg. ꝑmo. Ecce currus igneus ꝛ equi ignei. ꝛ ascendit. helyas per turbinẽ in celum. ꝛ helyseus leuauit palliũ Helye qõ ceciderat ei. Iste currus est currus charitatis: in cuius medio residebat btũs dñicus: qui aliq̃dõ visus est dum oꝛaret totus succensus igne. ꝛ ideo dicitur de eo. Ardebat quasi facula ꝓ zelo percunctiũ. Quattuoꝛ equi ignei quibus vehebatur sunt. Custodia innocẽtie. Eph. ꝑmo. Elegit nos ante mundi constitutionez vt essemus sancti ꝛ immaculati in cõspectu eius in charitate. Custodia mãdatoꝝ Deutero. xxxiij. In dextera eiꝰ ignea lex. Castificatio anime. i. Petri. vi. Castificantes animas vestras in obediẽtia charitatis. Predicatio veritatis. Eccle. xlviij. Verba eiꝰ quasi facula ardebant. pallium autem sui coꝛporis. qõ maxima charitate totũ sanguineuz ꝛ cruentatum erat ꝓpter assiduas disciplinas quas sibi dabat ꝓ saluez tam viuoꝝ in mundo ꝙ mortuoꝝ ĩ purgatorio. Heliseus. i. chorus ecclesie hodie accepit. per quod fiunt miracula plurima. vt ꝑz. Tertio vita ꝛ religio beati dominici assimulatur rationalibꝰ. s. homini. seruo ꝛ fratri. Primo assimilatur homini. Unde abbas Joachim super Jeremiã dicit sic. Sed quia suscitandus est itẽ noster Lazarus. ꝛ populus xpianus ad viram spiritus excitandus ĩsistenduz est ꝓcibus ꝛ

bonis operibus inmitendum p̄ viros euāgelicos in duabus sororibus designatos. si forte populus periturus ⁊ pessimus, verbū dñi audiat ⁊ amplius in viris nō putrescat. hec ille. Et Sibilla erithrea dicit sic. Erūtq; i diebus vltimis due stelle lucidissime quib⁹ cerni quatuor alia⁹ facies. Tubam priorib⁹ stelle resumment in paupertate ⁊ delectione serenes diuitias. vocaferabunt nomen agni ⁊c.

Qō quidem p̄monstrorum est cuidaz doctori legenti theologiam Tholose, cui visum est dum p̄cuideret lectionem. q̄. vij. stelle intrabant ad ip̄m. quarum vna maior ⁊ splendidior ceteris videbatur. q̄ ita in lumine crescebant p̄ totum mundum illuminabant. Cūq; post intrasset scholas ad legendum. ecce beatus dñicus cum sex fratribus eiusdē babitus ad p̄dictum doctorē accessit. Post colloquiū autē ipsor⁹ intellexit p̄dictus doctor visiones ⁊c. Item assimilat seruo. Unde Luce. xiij. dicitur. Misit seruū suū. ho. ce. di. inuitatis vt venirēt. Gregor. in glosa dicit sic. Hora cene finis est seculi. Unde aplus. Nos sumus in quos fines seculor⁹ deuenerunt. In hoc fine mittitur seruus. i. ordo predicatorū. ad inuitatos per legem ⁊ pp̄betas vt repulso fastidio ad gustandam cenā se p̄pararent. hec ille. Rursus assimilatur fratri. Unde Matth. iiij. dicitur. Vidit duos fratres, Blo. Unitatem fraterne dilectiōis approbauit. sine qua nullus in ordine p̄dicator⁹ admittit. hec ibi. Quarto assimilatur artificibus. s. fabro ⁊ figulo. De fabro dicit. Eccle. xxxviij. Faber ferrarius sedens iuxta incudes. Sup quo dicit glo. Ordo p̄dicator⁹ iuxta durum p̄sentis vite laborem qui spūalia arma fabricat. hec ibi. De figulo dicit ibidez sic. Figulus sedēs ad opus suū. Blo. Ordo predicator⁹ qui per diuersa officia ministeriū suū agunt. doctrinaz p̄m audītores temperant. qui fragiles infirmos verbis ⁊ exēplis formāt. vt vasa in honorem faciant. hec ibi. quia vero bonor⁹ laborum gloriosus est fructus. ppterea hodie scala celo p̄minens fratri reuelatur per quā pater transiens sursum ferebatur. Lingue manus studio scalam hanc erexit. quā virgo mater cū filio sursum vexit. eandē fulget in choro virginum doctor veritatis. serrum honoris geminum gerens cum beatis. Amen.

In festo scī Laurēcij marty. 8mo. xlv.

D Estinauit in corde

suo. ij. Cor. ix. ⁊ in epistola p̄scen

tis solēnitatis. Beatus maximus in sermōe huius diei dicit sic. Sanctum est ac deo placitum vt natale sancti Laurentij precipua veneratione veneremur. cuius radiantib⁹ flammis victrix in hunc quoq; die toto orbe xpi coruscat ecclesia. Hec ille. Super quo talem moueo questionem. Utrum beatus Laurentius diuinorum omnipotentiam demonstrauit qui tormentorum incendia superauit.

Ad istam questionem respondent tres doctores noui testamēti. Primus est beatus Ambrosius in sermone huius diei. dicēs sic. Fortissimum martyrem seuissima persecutio flamma superare non potuit. quia longe ardentius veritatis radijs mens eius accensa feruebat. hec ille. Secundus est beat⁹ Augustinus in sermōe huius diei. dicēs sic. Seuisti persecutor in martyrem conseuisti ⁊ auisti palmam dum aggeras penam. Nunq̄d non ad victoris gloriam ingenium ruum rexerit. quando in honorem tran fuerunt triū phi instrumenta supplicij. hec ille. Tertius e Hugo. libro soliloquiorum. dicēs sic. Hec sūt beneficia tua magna domine deus sanctificator⁹ sanctor⁹ tuor⁹ qui repleturus es inopiam merentium filiorum tuorū. quoniam facus es spes desperatorum. Tu corona spei. Que est corona preparata vincentibus. Tu saciet⁹ famelicorum. eterna danda esurientibus. Tu consolatio sempiterna que solum illis te tribuis qui pro consolatione tua cōsolationez huius mundi contēnunt. Nam qui hic consolantur tua consolatione indigni habentur. ⁊ qui hic cruciantur a te consolantur. ⁊ qui participant passionibus a te coronant. Tua enī dulcedo stephano lapides torrētes dulcorauit. Pro tua dulcedine ibant apostoli gaudentes a conspectu cōcilij ⁊c. Hanc vt gustauit petrus olim terrenor⁹ oblitus clamauit dicēs. Dñe bonū est nos hic esse ⁊c. Tua dulcedo cruciatus laurentio dulcē fecit. Hec est illa beatitudo dñe deus noster quam expectamus daturū te nobis. p̄ qua tibi domine p̄tinue militamus. pro qua mortificamur tota die. vt in tua vita viuamus. Hec ille.

Sciendum q̄ licet multa aduersa in mundo p̄tingant nō tñ dei oīpotentiam negant. Que quidē manifestat quatuor modis.

Primo per viā creationis q̄ soli deo cōpetit vt pz rōne auctoritate. exemplo. Rōne sic. Quāto enī aliqua cā est superior tāto ad plura se extendit. Nam in vno iudicio vnus officialis particularis potest solum illud q̄ spectat ad illud iudicium. Sed iudex vniuersalis se extendit ad instituendu⁹ ⁊ transmurandū ⁊ colligendū omēs officiales. Ita est de deo ⁊ alijs causis secūdis. Quodlz enī elementū pōt tñ illud q̄ est sibi s̄m sui naturā concessum. ⁊ quilibet planeta ⁊ quodlz celum. ⁊ q̄libet intelligentia. Deus aūt tanq̄ causa vniuersalis pōt omia que possunt ifte cause particulares simul ⁊ seorsum. ⁊ cū hoc istas causas instituit. ergo deus est oīp̄s. Auctoritate sic. Beñ. p̄mo. dicit. In principio creauit deus celū ⁊ terrā. Super quo dicit glo. Creare est ex nihilo aliq̄d facere. Exemplo sic pagani babylonij ignorantes deū oīpotentem adorabant idolum baal. Cunq; Daniel nō adoraret illud. dixit ad regez. Non adoro idola manufacta. sed deum viuentē. deum q̄ fecit celū ⁊ terrā ⁊ habet potestatē omis carnis. Cui⁹ rex. Nonne baal est deus viuens. q̄ tanta comedit ⁊ bibit per singulos dies ⁊c. Daniel. xiij. Ex hoc arguit q̄ baal non erat deus. quia indigebat auxilio boūm. De⁹ aūt noster nullo suffragio nostro indiget. p̄s. Dixi dño. deus meus es tu. q̄m bonor⁹ meorum nō eges. imo magis nostris necessitatib⁹ subuenit p̄ sui vniuersalem. p̄uidentiā. vt patet. quādo populum suū pauit in deserto. xl. annis. dando ei manna de celo. Exo. iiij. Et q̄m pluit eis carnes de celo. Exo. xvi. Et quādo dedit eis aquā de petra in abundantia. Exo. xvij. Et quādo cōseruauit vestimenta ⁊ calciamenta eor⁹ ne xl. annis cōsumerentur vetustate. Deutero. xix. Secūdo p̄ viā obseruationis. que soli deo competit. vt pz rōne. auctoritate. exemplo. Rationē sic. Nam opera artificialia ⁊ artifices indigent operibus nature. Ita natura indiget oper̄e creationis nō solum vt sit ⁊ vt p̄ster materiam rebus artificialibus. sed etiā vt cōseruet in esse. vt artificialia etiam cōseruentur in esse. Auctoritate sic. Heb. i. dicit. Portans omnia verbo virtutis sue. Et augn. iiij. sup Beñ. ad litterā dicit sic. Creatoris potentia ⁊ omnipotentis atq; oī tenentis virtus. Causa est subsistendi omis creature q̄ virtus ab eis que creata sunt gerē dis aliquādo si cessaret. cessarent omnes species omniūz natura cōciderent. Et Gregor⁹ dicit. Omnia in nihilum deciderent nisi manus omnipotentis ea ineſſe conseruaret. Sicut autem p̄sente sole aer illuminatur. quo absente obtenebratur. Sic p̄sente deo ⁊ p̄uidente omnia ineſſe ꝑseruantur. Qui si subtrahat sui p̄uidentiam cuncta adnihilantur.

Exemplo sit. Nam dij gentium quos coluerunt filij israel. in templo in hierusalem. non fuerunt dij omnipotentes. q⁹ non potuerunt seipsos conseruare. nec suos ministros. quia dij fuerunt cōminuti per Iosiā ⁊ ministri eorum occisi iiij. Reg. xxiij. Nec fuerunt dij oīpotentes. Dij troianorum qui fuerunt victi a grecis nec potuerunt iuuare troiam. vt ponit Virgilius p̄mo Eneidos. Similiter Heliseus p̄minuens Baal ⁊ cetera idola. ⁊ quadringentos quinquaginta pp̄betas eorum occidens. quos adorabant Achab ⁊ Iezabel. vt patet. iij. Regum. xviij. Tertio per viam cooperationis ⁊ defensionis. quia deus omnipotens est in omnibus omnia cooperans ⁊ defendens. vt patet. rōne. auctoritate exemplo. Ratione sic. Sicut anima rationalis est tota in toto. ⁊ tota in qualibet parte p̄ sui p̄sentiam. dando eis esse ⁊ in omnibus sensibus ⁊ potentijs per sui potentiam dando eis operationez. ⁊ suos ⁊ corporis actus cognoscens. Ita deus est in omnibus rebus per p̄sentiam. dando eis esse. ⁊ per potentiam. quia omēs creature obediunt ei et nō est qui possit resistere voluntati eius. Omia vero cognoscit. quia omia nuda ⁊ aperta sūt oculis ei⁹. ergo ⁊c. Auctoritate sic. Esa. xxvi. dicit. Omnia opera nostra operatus es in nobis domine. Jere. xxij. dicitur. Celum ⁊ terram impleo. Et Ambrosius li. de spūsancto dicit. Quis audeat dicere creaturam spiritū sanctū. q̄ in omnibus ⁊ vbiq; semper est. qō vtiq; deitatis est p̄prium. Exemplo sic. Naz deus omnipotens defendit suos cultores. Dij autem gentium suos cultores defendere nequiuerūt. Unde Virgilius. ij. Eneidos dicit. Q⁹ capta troia a grecis ⁊ igni data. Eneas vidit Priamuz ⁊ Hecubam centumq; nurus ipsor⁹. qui cucurrit ad rēplum vt implorare auxilium. Cunq; oraret occisus est voluntarius in sanguine proprio. Et. iiij. Regum dicitur. Q⁹ Senacherib rex syrie. dum obsideret populuz dei. angelus domini vna nocte occidit centum octoginta quinq; milia virorum. Ingressus aūt ciuitatē vt oraret deū suū a filijs suis interemptus est. Sed deus noster oīp̄s defendēdo pp̄lm suū pluit lapides de celo sup̄ inimicos oppimētes eū. Exo. ix. Silr rpe beliseī fecit strepitū i celo currum ⁊ equitū quo ininici populi sui cōcussi timore refugerūt oībus dimissis. iij. Reg. vij. Et defendens heliseū pp̄betā circūdatū ab inimicis volentib⁹ eū capere. ꝑpetuitate pcussit.

etiam defendens populū suū ꝓperantez in desertuz egyptios in mari submersit. Exo. xvi. Petrum quoqz per angelū suū a carcere liberauit. Act. xij. Quarto per viā puisionis. sm q̄ sui puidentia cuncta gubernabat. vt pz. rōne, auctoritate. exemplo. Rōne &c. Naz deus oīa cognoscit ⁊ vniuersalia ⁊ particularia. Cū aut̄ cognitio eius comparet ad res: sicut cognitio artis ad artificiata. necesse est q̄ oīa supponant suo ordini. sicut oīa artificiata subdunt ordini artis. Auctoritate sic. Sapi. viij. dicit. Attingit enī a fine vsqz ad finem fortiter. ⁊ disponit oīa suauiter. Et Aug⁹. in enchiridion dicit. Deus oīpotens nō sineret aliq̄ malum nisi adeo esset bonus: vt bñ faceret etiam de malo. Exēplo sic. Nam ioseph fuit venditus a fratrib⁹: ⁊ in egypto peregrinabat: ⁊ per malicia vxoris phutifaris incarceratꝰ fuit. tamē deus puidit ei de impetratiōe sōnioz. vt p̄ficeret toti egypto. Gen. xxxix. Similiter populus dei dura seruitia peragebat in egypto ⁊ deus puidit ei educens eū de egypto. Exo. xiij. Beatus Laurentius attendēs oīpotentia dei his quattuor modis inuictissimū pugilem xpi se ꝓstituit. vñ Aug⁹. in sermone huj⁹ diei dicit sic. Ad erudiendum dei populū nullo⁹ est vtilioz forma q̄ martyruz. eloquētia facilis fit ad exorandum. rō efficax ad suadenduz validioza tamen sunt exempla q̄ verba. ⁊ plus est opere docere q̄ voce. In quo excellentissimo genere doctrine beat⁹ martyr Laurentius q̄ gloriosa polleat dignitate. etiam persecutores ipsius sentire potuerūt: q̄ illa mirabilis animi fortitudo nō solū nō cederet: sed etiaz alios exēplo sue tolerātie roborare. hec ille. Et q̄ maximā gr̄am in supatione tormētorum a deo obtinuit. vt plus posset ipe q̄ torquebat: q̄ torqtores q̄ in eū seuiebāt. ió destinauit in corde suo fic̄ ꝓstāter psistere. imo deus ipse ab eterno destinauit i corde suo mittere btm Laurētiū in mūdū tanq̄ ecclie sue ministrū ⁊ martyrē dignissimū. cui⁹ exēplo ceteri fideles in fide firmarent ꝛc̄.

Destinauit in corde suo.
Eius generationem.
Eius nuncupationem.
Eius assumptionem.
Eius dispensationem.
Eius obcdientiam.
Eius victoriam.
Eius p̄eminentiam.

Primo deus ab eterno

destinauit in corde suo beati Laurentij generationē. Sciendū q̄ generatio electorum valde cōmendat. Sap. iiij. vbi dr. O q̄ pulcra est casta generatio cū claritate. īmortalis est enī memoria illius: qm̄ apud deū nota est ⁊ apud homies. Est enī generatio electoz cōmendabilis quo ad quattuor. Prima q̄ est pulcra quo ad naturā. de qua dicitur Job. viij. Interroga generationē pristinam: ⁊ diligenter inuestiga patrū memoriā Nec est enī illa qua oīs creatura obedit creatori suo. de qua dicit. Esa. lxiij. Nūquid ego qui generationē cunctis tribuo sterilis ero?

Secūdo q̄ est casta quo ad rectificationē de qua dicit in psal. Generatio rectoz benedicetur. Nec est enī illa qua creatura rōnalis sapienter ⁊ recte viuit. Eccl. xxiiij. Ag generationibus meis adimplemini. Tertio q̄dia est clara quo ad electionē. de qua dicit ꝑme Petri. ij. Vos estis genus electum. regale sacerdotium. gens sancta ꝛc̄. Nec enīz est generatio gratie: que ꝓprie cōuenit humilibus. de qua dicit in psal. Generatio ⁊ generatio laudabit opera tua ꝛc̄. Quarto quia est immortalis quo ad glorificationē. de qua dicitur. Prouerb. xxvij. Corona trib⁹uetur tibi in gr̄iatione ⁊ generatione. Nec est enī generatio amoris que conuenit primū diligentib⁹. de qua dicitur in psal. Nec est generatio querentiū dominū. Qui non solum generant naturaliter: sed ex gratia. ⁊ hij fuerunt quattuor. Primus fuit Ysaac qui natus est per repromissionē Gen. xviij.

Secūdus fuit Sanson. vt habet Judi. xiij.

Tertius fuit Samuel. de quo dicit. i. Regum. ij. Quart⁹ fuit Johānes baptista. vt habet Luce. i. Nos enī elegit deus ad maxima facta peragenda. Btūs Laurentius per singulare priuilegium gratie natus est Cum enī quidam nobilis dux in hyspania filiū non haberet: quē tamen matimo desiderio cupiebat ⁊ a suis diis impetrare nequiret: cōsuluit quēdā xpianū virū sanctissimum qui dixit ei. Scito te nunc̄ filium habiturum: nisi perfidie deorum abiuraueris: ⁊ re christianum fieri promiseris. Dō cum sp̄sponderet filium ex propria vxore suscepit. Diabolus autem hoc cognoscens fieri voluntate dei. ⁊ puerum natum futuruz seruum christi. ⁊ demoniorum acerrimum expugnatorem quattuor cautelis vsus est cō-

tra eum. Primo nocte quadā puerū de cuna accipiens longe asportauit ⁊ sub quadā lauro reposuit vt ibi fame periret. sed de⁹ ipsum a demonis in fidijs custodiuit. mittens angelos suos qui eū cibo celesti alerent ⁊ protegerent. Secundo per multa tempora ipse diabolus in persona pueri nati in cuna se posuit vbi se multipliciter deformē exhibuit. nūc gibbosum: nunc monstruosum: nunc oībus onerosum: ⁊ infestum se prebens. Tertio multas vexationes ⁊ molestias parētibus eius intulit. quas tamen patienter tolerabant putantes ipsum esse filiuz suū. Quarto ꝓ verecundia istud celantes ad fidem xpi venire non audebant. ⁊ sic p̄z primum.

Secundo deus ab eterno

destinauit in corde suo beati Laurentij nuncupationē. Deus enī puidit bto Laurentio quadrupliciter. Primo īmittendo sibi gratiam. Gen. xxij. Dñs prouidebit sibi de victima holocausti. i. dabit sibi gratiā que hoiem facit coram deo victimā holocausti. Secūdo īmittendo sibi fidei noticiā. Gal. iij. Prouidens aut̄ scriptura: q̄ ex fide iustificat gentes deus. Tertio īmittendo sapiam. Sap. vi. Qui vigilauerit ad illaz non laborabit: sed in oīi puidentia occuret illi. Per hanc enīz puidet sibi in habitu ne sit notabilis in locutione ne sit contēptibilis: in operatiōe ne sit reprehensibilis. Quarto īmittendo vbi dei efficaciā. ij. Cor. viij. Prouidem⁹ bona nō solum coram deo: sed etiā coram oīb⁹ hoīb⁹.

Propter istam quadruplicem puidentiam recte vocatus est Laurētius: quasi laurea reuera q̄ est corona de lauro facta. q̄ olim de hmōi ramis victores coronabant. Nec aut̄ arbor hz quattuor prerogatiuas. Primo ē cōtinua viriditate amena. Et btūs Laurentius viriditatē habuit per cordis munditiam ⁊ puritatē. Nam btūs Sixtus magn⁹ pbus ⁊ curie Romane legatus vir bonus ⁊ sanctus. ad p̄dicandum fidem xpi in Hyspaniā pergens deo disponente puerum sub lauro inuenit q̄ accipiens baptizauit ⁊ a lauro Laurentiū nuncupauit: ac nutriri faciens ipsum in spūalem filiuz adoptauit. Et sic habuit diuinam gratiam. Secundo est odore grata. ⁊ beatus Laurentius odorem sue sanctitatis longe lateqz diffudit. Cum enīz iam creuisset: bto Sixto ⁊ toti curie sue erat mirabiliter gratiosus. Audiuerat enīz quomodo Beatus Sixtus cum inuenerat: ⁊ in filium suū adoptauerat ⁊ hoc ꝓpter noticiam fidei qua plurimum pollebat. Tertio est victorie ostensiua: ⁊ btūs Laurentius prius omnes animi sui passiones deuicit. Cum enim quidam senescalcus curie beati Sixti Laurētio inuidens propter eius gratiositatem. calce ipsum percussit. imp̄roperans ei q̄ nec patris sui noticiam haberet. Immutatus aut̄ animo cepit cogitare ⁊ inquirere quis esset pater suus. ⁊ hoc cū multa sapiētia. Quarto est efficacia virtuosa: q̄ calculum frangit. surditati subuenit. fulmen non metuit. Et beatus Laurentius fregit eo: durum spūalem reddidit auditu. ꝓterit parentes a fulmine sententie reprobo⁹. Nam a bto Sixto recedens ibat per deuia ⁊ nemora vagabundus sero aut̄ superueniente ascendit quādaz arborem vt ferarum pericula euaderet. Medio vero nocte ipso vigilante deo sic p̄uidente maxima demonum multitudo sub arbore se coniecit ad sua figmēta ⁊ cōptamenta declaranda iurer quos vnus ait. Tot anni p̄terierunt q̄ dux Hyspanie filium habere non potuit. suasu autez cuiusdam xpiani a deo filium impetrauit. post cuius ortum ⁊ natiuitatez ipsum e cuna accepit: ⁊ sub quadā lauro posui quē btūs Sixtus inde transiens accepit ⁊ baptizauit. Ego vero in cuna me reposui: ⁊ multā deformitatē simulans molestus fui q̄ plurimis. Unde dux ⁊ ductrix ad fidē xpi cōuerti distulerunt. Alij demones hoc audientes: ipsum laudibus extulerunt. Mane autem facto abeuntib⁹ demonibus Laurentius letus ⁊ gratias agens deo. descendit et ambulauit quousqz ad palatium predicti ducis peruenit. Cūqz demones in cuna reppe risset: turpiter a domo effugauit Et narrans predicto duci singula que contigerant: se esse verū filium suū declarauit: ⁊ tandē patrem ⁊ matrē ⁊ maximā paganoꝝ multitudinez ad fidem xpi cōuerti. ⁊ fic p̄z secundum.

Tertio deus ab eterno de

stinauit in corde suo beati Laurentij assumptionem. Qualis debeat esse vita ⁊ conuersatio eoz qui ad ordines sacros ecclesie eliguntur ⁊ assumuntur. Declarat Jsidorus de vita clericoz. vt habet. xxiij. dist. capi. his igitur: dicēs sic Dijs igit̄ lege parcz cauet: vt a vulgari vita secluſi. a mundi voluptatibus se abstineant: non spectaculis: nō pompis interfint: cōuiuia publica fugiant priuata non tñ pudica; sed sobria colant. Usuri-

nequaꝝ incũbant: nec turpiuꝫ occupationi
bus lucroꝝ. neꝯ fraudibꝫ cuiuslꝫ studium
apperant. amorem pecunie quasi materiaꝫ
cunctoꝝ criminum fugiant. secularia officia
negociaꝯ abnuant. honoris graduꝫ per am
bitionẽ nõ suscipiãt. ꝓ beneficijs medicine
dei munera nõ capiant. pudorem ac vereꝯ
diam mentis simplici habitu incessuꝯ ostẽ
dant. Obscenitatem ꝛ membroꝝ ꝛ verboꝝ
fugiat operũ penitus exercenf. Castimoniaꝫ
quoꝫ inuiolati corporis perpetuo conser
uare studeant. senioribus debitaꝫ prebeant
obedientiã. Tales esse debent qui diui
nis cultibus sese mancipandos studẽt. hec
ille. Hmõi fuit beatus Laurentius spũsan
cto plenus qui deuotione ꝛ feruore diuini a
moris fuit totaliter inflãmatus. Unde po
terat dicere illud psal. Inflãmatum est cor
meum ꝛ renes mei cõmutati sunt ꝛ ego ad
nihiluꝫ redactus sum: ꝛ nesciui. vt iumentũ
factus sum apud te ꝛ ego semper tecum.

Sciendũ ꝙ iste amor diuinus extinguit ꝙ
druplicem amorem inordinatum. Primo
extinguit amorẽ carnalem. Jdeo dicit. Re
nes mei cõmutati sunt. Greg. Bustato spi
ritu deserpit oĩa caro. Jstum amorem car
nalem extinguit in beato Laurentio ignis
diuinus: qz virginitatem mentis ꝛ corporis
integre seruauit. Secundo extinguit amo
rem terrenum. Jdeo dicit. Et ego ad nihilũ
redactus sum. Qui eĩ munduꝫ despiciunt
nihil a mundanis hoĩbus reputanf. i. Cor.
iiij. Tanꝯ purgamenta huius mundi facti
sumus. Jstum amorem terrenũ extinxit in
beato Laurentio ignis diuinus: qz nihil ter
renũ cõcupiuit: imo cum esset filius nobilis
simi ducis hereditatem suã spreuit. in hoc si
milis Moy si. maiores diuitias estimãs the
sauro egyptioꝝ improperium xpi. Heb. xi.
Unde Eryb. dicit. Uere nõ habet super ter
ram qõ amet: qui domuꝫ celeste gustauerit.

Tertio extinguit amorẽ domesticũ. i. parẽ
tũ. Jdeo dicit. Et nesciui. Deuf. xxxiij. Qui
dixerunt patri suo ꝛ matri sue: nescio vos. ꝛ
fratribꝫ suis ignoro illos: ꝛ nescierũt filios
suos. Hij custodierũt eloquiũ tuũ. Jstum a
morẽ domesticũ extinxit in brõ Laurentio
ignis diuinus: qua patriã ꝛ parẽtes suos ꝙ
erãt in hyspania deseruit. Et ob amorẽ ꝑnci
pum aplorum Romã cũ brõ Sixto perrexit.
in hoc similis Abrahe qui egressus de ter
ra ꝛ cognatione ꝛ domo patris sui venit in
terram quam monstrauit sibi deus. Gene.
xij. Quarto extinguit amorem proprium
ꝛ priuatũ. Jdeo dicit. vt iumentũ factus ꝛc.

Qui eĩ seipsos despiciunt propter xpum
sunt iumentum xpi quoniaꝫ amor diuinus
animã deo cõiungit. i. Cor. vi. Qui adheret
deo vnus spũs est cum eo. Jstum amorem
priuatuꝫ extinxit in beato Laurentio ignis
diuinus: qz deuꝫ super oĩa dilexit. Treno
rum ꝑmo. c. De excelso misit ignẽ in ossibus
meis ꝛ erudiuit me. ꝓpter qõ brũs Sixtus
iu papam electus ꝛ coronatus ipsum fecit
suum archidyaconũ: ꝛ ordinauit: post quẽ
in Romana sede archidiaconus non fuit
xit. Et sic patet.

Quarto deus ab eterno

destinauit in corde suo beati Laurẽtij dispẽ
sationẽ. Sciendũ ꝙ brũs Laurentius ha
buit quadruplicem dispensationẽ. Prima
fuit predicationis. nã predicatoꝝ gratiosus
extitit: qz sub persecutioe decij Cesaris mul
ta milia gẽtiliũ sua predicatione cõuertit: q̃
tamẽ martyrio coronati sunt. i. Cor. ix. Dis
pensatio mihi credita est vt euangeliũ pre
dicans lucrifacerem eos q̃ sine lege erãt. Et
quantũ ad hoc assimilaf auro. Quãdo eniꝫ
lamina aurea subducta debet malleãdo cũ
argento incorporari. necesse est a tribus ma
xime precaueri. s. a puluere. vento. ꝛ humo
re. Consimiliter ſ aurum caritatis debet ad
iungi cũ argento sonore predicationis. opor
ter precauere a puluere terrene cupiditatis
Unde ysper libro de vita contẽplatiua. vt
habetur. i. q. ij. ca. sacerdos. dicit sic. Apostо
lus tamen qui sic euangeliũ dei predicauit
vt necessaria sibi suis manibus ministraret.
de se cõsidenter loquif. Ego autem nullo ho
rum vsus sum. Et quare diterit. Securus a
perit dicens. Expedit mihi magis mori ꝙm
vt gloriam meam quis euacuet. Euacuari di
cit gloriã suã ſ ab eis q̃bus predicabat vo
luisset accipere vite temporalis expensam.
Nolebat quippe in presenti laboris sui fru
ctum: sed in futuro recipere. hec ille. Opor
tet etiam precauere a vento humani fauo
ris ꝛ nũdane ambitionis. In hoc sequens
humilitatẽ xpi. q̃ postq̃ predicauit apostо
lis misteriũ regni dei: lauit pedes eoꝝ. ꝛ bea
tus Laurentius postq̃ euãgelizauerat pau
peribus regnum dei eorum pedes lauabat.
Oportet etiam precauere humorem noxiũ
propij amoris ne inuacuum gratiam dei re
cipere videatur. Et hoc fecit brũs Laurẽ

tius per oĩmodam sui dedicationem ad
deum sicut fecit Noe qui interpretaf dedi
cans ꝛ significat illos qui se totaliter deo de
dicant. ꝛ inuenit gratiam coram dño. Hẽ
ybi. ꝛ per iugem dei memoriã. sicut fecit Tho
bias. qui quia memor fuit dei in toto corde
suo non in parte dabat ei dñs gratiaꝫ. Tho
bie. i. Et per sollicitaꝫ sui custodiam. Secũ
da fuit gratie. Eph. iij. Audistis dispensatio
nem gratie q̃ mihi data est in vobis. nã gra
tiam quã brũs Laurentius a deo acceperat
fidelissime dispensauit. veniens eniꝫ ad do
muꝫ cuiusdam vidue q̃ multos xpianos in
domo sua absconderat: quã lõgus dolor ca
pitis detinebat liberauit eaꝫ per suã manuũ
impositionẽ. Rursus eadez nocte in domũ
cuiusdam xpiani veniens quẽdam cecũ ibi
dem reperit. ꝛ facto signo crucis eum illumi
nauit. Tertia fuit rei tẽporalis. vñ Prosp
vt habef. xij. q. i. ca. expedit. dicẽs sic. Expe
dit facultates ecclesie possideri. ꝛ ꝓprias ꝑ
fectionis amore contemni. Non eĩ ꝓprie
sunt ſ cõmunes ecclesie facultates. hec ille.
Que debent pauperibus distribui. vt subue
niatur eoꝝ necessitatibus. Sicut habef. xij.
q. ij. capi. aurum. ꝛ capi. gloria episcopi. Hoc
aũt attendens brũs Laurẽtius thesauros
ecclesie quos tradidit ei brũs Sixtus eccle
sijs ꝛ pauperibus fideliter dispensauit. iuxta
illud psal. Dãperstit dedit pauperibus: iusti
cia eius maner in seculũ seculi. Ipse eĩ dis
persit: qz pluribus ꝛdimisit ꝛ nõ vni. Disper
sit ꝛ nõ auare retinuit. Dedit ꝛ nõ vendidit.
Dedit libere sine spe mercedis: lucri: aut cõ
modi: aut obsequij. Dedit nõ dandum post
modum dereliqt. Pauperibus. s. xpi. nõ pa
rentibus: nõ amicis: nõ diuitib⁹. Quarta
fuit sacramentoꝝ. Uñ. i. Cor. iiij. dicit. Sic
nos existimet hõ vt ministros xpi. ꝛ dispen
satores misteriorum dei. brũs Laurẽtius ve
lut fidelis dispensator sacramenta ecclesie
magna caritate ministrauit. Nam cum lucil
lus cecꝰ ob nimiũ ploratũ ꝑmisisset se fidez
xpianã suscipe. istãter postulabat baptizari.
quẽ diligẽter examinãs. B. Laur. de articul
fidei. rãdẽ ipm baptizauit. Statimq̃ ꝙ cecꝰ
fuerat lumẽ recepit. ẽt mlti ceci veniebãt ad
eũ ꝛ baptizabãf ab eo ꝛ illuminabãf. Rur
sus baptizauit ypolitũ cũ familia sua nũero
xix. ꝓterea baptizauit Romanũ militẽ af
fectuosum vtecũ aqua. ꝛ sic ꝑs quartũ.

Quinto deus ab eterno

destinauit in corde suo beati Laurentij obe
dientiam in passione. Nam grauissima sup
plicia pertulit: vtpote quia super craticu
lam assatus fuit. Hoc genus martyrij fu
turum in beato Laurentio premonstratum
est quattuoꝝ modis. Primo in ducibus.
Unde moyses. Leuit. xi. dicitur. hec est lex
holocausti crematur in altari tota nocte
vsq̃ ad mane. ignis ex eo dez altari erit De
eius celsar dixit beato Laurentio: aut sacrifi
ca dijs: aut nox ista in te cum supplicijs ex
pendetur. Et beatus Laurentius ait. Bene
deo plane: quia hostia christi effici meruit.
ego me obtuli sacrificiuꝫ deo in odorem sua
uitatis. ꝛ ibidem dicitur. Omne sacrificiuꝫ
quod coquitur in clibano ꝛ quicquid in cra
ticula vel sartagine preparatur eius erit sa
cerdos a quo offertur. ꝛ de beato Lauren
tio dicitur. Meruit esse hostia christi leuita
Laurentius qui dum in craticula positus
assaretur non negauit dominum. ꝛ ideo in
uentus est sacrificium laudis. Ex. ij. Parali
po xxiiij. dicit sic. Surrexerunt autem cõtra
eum serui sui ꝛ occiderunt eum in leculo suo
ꝛ mortuus est. ꝛ ibidez. xxviij. ca. dicitur sic.
Assaueruntyase super ignem. Dauid in pã
dicit. Probasti cor meum ꝛ visitasti nocte:
igne me examinasti: ꝛ nõ est inuenta in me
iniquitas. ꝛ iterum. ossa mea sicut cremium
aruerunt. Salomon. Eccl. vlti. dicit. Libera
sti me a pressura flãme que circundedit me
ꝛ in medio ignis nõ sum estuatus. Et Can
ti. vlti. Aque multe non potuerunt in me ex
tinguere caritatem. Et Eccle. xxxviij. Va
por ignis exurit carnes eius. Job. xxij. dicit
sic. Probabit me quasi aurũ qõ per ignem
transite. Et. xxx cap. dicitur. Cutis mea deni
grata est super me: ꝛ ossa mea aruerunt ꝛc.

Secundo in ꝓphetis. Unde Jeremi. treno
rũ. ij. dicit. Succendit in Jacob ignem flam
me deuorantis in gyro. Ezech. xv. dicit. Ec
ce igni datum est in escam. vtramq̃ partem
consumpsit ignis. Proterea Laurentius
dixit ad Decium bylari vultu. Ecce miser as
sasti vnam partem: gyra a'liam ꝛ manduca
Et Nazian. ij. ōr. Clipeus fortiũ eius ignitus

Tertio in aplis. vñ Lu. xxiiij. ōr sic. Obtu
lerũt ei partem piscis assi. ꝛ Job. xij. dicitur
Nisi granum frumenti cadens in terra mor
tuũ fuerit ipsum solum maner. Si aurẽ ꝛc.

Quarto in doctoribus. Unde brũs Au
gustinus dicit. Laceratos artus ꝛ multa
verberũ sectione cõcisos. subiecto ꝑcipit ig

ne torreri: vt per crate ferream que iam de fer
uore cōtinuo vim in se haberet vrēdi cōuerso
rum alterna mutatione mebroꝝ: fieret cruci
atus vehementior: & pena ꝓductior. hec ille.
Et Maximus in sermone dicit sic. Nō enim
frēs. b. Laurēti⁹ breui vel simplici passione
perimitur. Nam q̄ gladio pauitur semel mo
ritur. Qui in flāmarum camino mergit vno
impetu liberat. Hic aūt longa et multiplici
pena cruciatur vt mors eius nō desit ad suppli
cium: & desit ad finem. Legimus beatos pue
ros in penarū suarū deambulasse flammis: et
igneos globos pedibus cōculcare. Vñ & be
atus Lau. nō minore gloria est ꝓferendus.
Siquidem illi in penarū suarum flāmis am
bulabant. Hic in ipso supplicij sui igne discu
buit. Illi vestigijs pedum conculcauerunt in
cendia: iste laterū suoꝝ diffusiōe restinxit. Il
li stantes in pena elevatis manibus orabāt
ad dñm iste prostratus in pena toto corpo
re dñm deprecatur. Hec ille. Beatus ambro
sius in sermone dicit sic. Beatum martyrem
Lauren. grano sinapis possumus cōparare.
qui diuersis attritus passionibus per totum
orbem gratia sui meruit fragrare mysterij. q̄
antea cōstitutus in corpore erat humilis ig
notus & vilis. postea ꝙ exactus lacergt⁹. eius
sus. vniuersis p totū mundum ecclesijs odo
rem, sue nobilitatis infudit. Hec ille. Sed in
sua passione xp̄s dedit ei quattuor cōsolatio
nes. de quibus dicit in ps. Nox illuminatio
mea in deliciis meis tē. Primo causabatur
ex diuini amoris dulcedine cū dicit. Nox illu
minatio tē. Tunc cū nox in deliciis vertitur
quādo tribulatio amoris dulcedine superat.
Vñ dicebat. Tormēta tua epule mihi sunt.
Secūda causabat ex securitate gratie. Vñ
subditur. Quia tenebre nō obscurabuntur a
te. Tunc tenebre nō obscurant q̄n quis in tri
bulatione positus p pcti caliginē nō obnubi
latur. Vñ securus dicebat. Deus meus color
ipsi soli seruio: & ideo nō timeo tormēta tua.
Tertio causabat ex serenitate conscientie.
Cū dicit. Nox sicut dies illuminabit. Nō q̄
dez sit q̄n tribulatio lucē cōscientie serenatur
Vñ dicebat. mea nox obscurū nō hz. sed oīa
in luce clarescūt. Quarto causabat ex certi
tudine glie. Ideo subditur. Sicut tenebre ei⁹
ita & lumē eius. Tunc lumē est sicut tenebre:
q̄n q̄s recipit multitudinē gaudioꝝ p̄m mul
titudinem passionū. Istam certitudinem ha
bebat beatus Laurenti⁹. qui dicebat. Gras
tibi ago dñe q̄ ianuas tuas ingredi merui tē.

Sexto deus ab eterno de

stinauit in corde suo beati Laurentij victori
am. Unde beat⁹ Augu. in sermone dicit sic.
Beatus Laurentius mansit in xp̄o vsq̄ ad
temptationē: vsq̄ ad tyrānicas interrogatio
nem: vsq̄ ad acerrimā cōminationem: vsq̄
ad perceptionem: in qua longa morte q̄s
bene manducauerat & bene biberat tanq̄ il
la esca saginārus & illo calice ebrius: tor̄men
ta nō sensit. nō cessit & in regnū successit. hec
ille. Fuit aūt adeo ꝓstans & fortis q̄ nō solū
tormentis nō succubuit. imo ex ipsis factus
est perfectior in timore. feruētior in amore. &
iocūdior in ardore De primo dicit Maxim⁹
in sermōe. Exrēditur sup flāmarum ignitos
globos & sepius versatur in latera. sed quā
to plus penarū patitur. tanto amplius xp̄m
dñm ꝓmeretur. Hec ille. De secūdo idē Ma
ximus dicit sic. Nouo admirationis genere.
alius illum torquet. & alij seuientes tormēta
perficiunt deuotiorem Laurentius saluatori
supplicia atrociora fecerunt. Hec ille. De ter
tio idem dicit sic. Cor eius tanta in fide chri
sti magnanimitate cōcaluit: vt despectis pro
pr̄ij corporis cruciatibus insanissimo tortori
suo triūphatis eius ignibus letus illuderet.
hec ille. Sciendū q̄ beatus Laurenti⁹ quat
tuor ignes fortiter superauit & extinxit. Pri
mus fuit carnalis ꝙ cupiscentie. Nam seqns
beatum sixtum ad martyriū: clamabat post
eum dicens. Quo ꝓgrederis sine filio pater.
Quo sacerdos sancte sine ministro ꝓperas?
Tu sine ministro nunq̄ sacrificiū offerre cō
sueueras. Quid in me displicuit pater meus
tuus: Nunqd degeneres me ꝓbasti? Experire
certe vtrū idoneū ministrum elegeris cui cō
misisti dñici sanguinis dispensationem. Cui
beatus sixtus respōdit. Nō ego te desero fili
ne q̄ derelinquo. Sed maiora tibi debent̄ ꝓ
fide xp̄i certamia. Nos quasi senes leuioris
pugne cursum recipimus te aūt̄ qua ſi iuue
nem manet gloriosior de tyrāno triumphus
post triduum ne sequeris sacerdorem leuita
De extinctione ignis carnalis cōcupiscentie
Maximus in sermone dicit sic Ecce beatus
Lau. transijt per ignē quo nō adustus inhor
ruit: sed illuminatus effulsit. arsit ne arderet.
& ne vereretur exustus est. hec ille. Secūdus
fuit ignis ardentis auaricie. Nam cū beatus
Sixtus ad decollandum ducerentur. Beatus
Laurentius clamabat post eum dicens. No
li me derelinquere pater sancte, quia thesau

ros tuos iaꝝ expendi quos tradidisti mihi
Beatus Aug⁹. in sermone dicit sic. Armat̄
gemina face homo pecunie cupidus: & veri
tatis inimicus: auaricia: vt rapiat aurū. im
pietate: vt auferat xp̄m. Nihil oprimes nihil
pficis humana crudelitas. Subrabit̄ imē
tis tuis materia mortalis. Et Laurentio in
celum abeunte tu deficis flammis tuis. hec
ille. Tertius fuit ignis materialis flamme
Nam milites audientes thesauros. Laurē
tiū tenuerunt & parthemio tribuno tradide
runt. Ipse aūt eum Decio p̄nauit. Cui De
cius cesar ait, Ubi sunt thesauri ecclie quos
apud te nouim⁹ esse absconditos? Qui cū
sibi nō rīderet tradidit eum Valeriano ꝓ
fecto: vt vel thesauros ꝓdat. & sacrificet ydo
lis vel diuersis eius faciat interire supplicijs
& tormētis. Cūq̄ noller Laurentius votis
eius annuere, dixit Decius. Afferat̄ lectus
ferreus vt reqescat in eo cōtumax laurētius
Ministri itaq̄ eū exuūt: super craticm ferre
am extendunt & primus suppositis eū cum
furcis ferreis comprimūt. Dixitq̄ Lauren
tius Valeriano. Disce miser: q̄a carbones
tui mihi refrigerū. tibi aurem eternū suppli
cium prestant: q̄ ipse dñs nouit q̄ accusq̄
non negaui eū. interrogatus xp̄m cōfessus
sum, assatus gratias ago. Et sic ꝓ astantib⁹
orans tandē emisit spm. Unde Maximus
ait. Corporali laborabat incēdio sed diuin⁹
ardor materiale restinxit ardorez. & Ambr.
dicit. Quāuis rex improb⁹ ligna subijceret.
incendia maiora supponeret. Tamen serūs
Laurentius has flāmas fidei calore nō sen
sit. Et Aug⁹. inquit. Superari caritas xp̄i
flāma nō potuit. & seguior fuit ignis qui fo
ris vsit: q̄ qui intus accendit. Quartus
fuit ignis furentis insanie. s. persequentiū q̄
frustrata est. Unde Maximus ait. Supera
tis flāmarum ministris omē mūdane insa
nie restinxit incendiū. & ad hoc vsq̄ diabo
lica ꝓfecit intentio. vt & vir fidelis ad deum
suū gloriosus ascenderit. & crudelitas ꝓsequē
tium cū suis ignib⁹ torpescat cōfusa. Furor
enī gentilis accensus craticulam parat igni
tam. vt indignationis flāmas ignibus vin
dicaret. hec ille.

Septimo deus ab eterno

destinauit in corde suo beati Laurētij pēni
tentiā. q̄ in quattuor manifestat̄. Primo
in miraculoꝝ operatione. s. in elongatiōe cu
iusdam trabis que in fabricam ecclesie sue
ꝺ purata erat. In refectiōe calicis cristallini
In suscitatione dñi Stephani iudicis roma
ni. In liberatione Hērici imperatoris. Se
cundo in vigiliarū institutione. Solus enim
inter martyres habet vigiliam. Sed vigilie
sanctoꝝ ꝓpter multas inordinatiōes. hodie
in ieiunia ꝓmutata sūt. Mos enī fuit antiq̄
tus: vt in festiuitatibus sanctoꝝ. homines cū vxo
ribus & filiab⁹ ad ecclīam conuenirent. & ibi
dem cū luminaribus pnoctarēt. q̄ vo mul
ta adulteria in hijs vigilijs fiebant. Secun
dū fuit vt vigilie i ieiunia ꝓuerterent. nomē
tñ vetus retentū est. vt non ieiunia: sed vigilie
appellarent. Tertio in octauarū celebrati
one. Ipse nāq̄ solus cū Stephano hz octa
uas inter martyres. sicut bīus Martinus
inter cōfessores. Quarto in indulgentiarū
distributiōe. Sūmus pontifex certificat⁹ de
visione cuiusdā monachi: monasterij sancti
Laurentij rome. & de cingulo sibi daro ꝙ be
atum Laurentiū. ad cui⁹ tactū surrexit. q̄dā
defunctus celebrata solēni missa dedit indul
gentiā oibus vere penitentib⁹ & cōfessis ec
clesiam predictā & oēs ecclias per totū orbē
dedicaras. in honorē sancti Laurētij: quar
ta feria deuote visitantib⁹ indulgentiā quat
tuor ānoꝝ & quattuor quadragenarum ad
laudem sancti sui. Amen.

In festo assumptionis glorioseVir
ginis Marie. Sermo. xlvi.

Aria optimā partē

m elegit Lu. x. & in euāgelio pñtis
solēnitatis. Damas. in ymone
hodierno dicit sic. hodie d̄go celesti cēplo in
uehit̄ sacra & aiata archa in cēplo nō manu
facto reponit̄. Colūba inocēs auolās et ar
cha. i. corpe quo deū suscepit pedib⁹ requiez
adinuenit. hec ille. Sup quo talē moueo qō
nē. vtrū btā v̄go p sui gliosaz assumptionē
obtinuerit beatitudinis oim sanctoꝝ fructuosaz
pfectionē. Ad ist̄ qōnem rīdēt tres docto
res noui testi. Primus est brūs Hieron. in ꝑ
mone hodierno dicēs sic. Legimus q̄ sepe
ad funera sepulturasq̄ scōz angelos aduc
nisse & ad exequas eoꝝ obseq̄a prestitisse. nec
nō & alias eoꝝ vsq̄ ad celos cum hymnis &
laudib⁹ ertulisse & eosdē multo lumie splen
duisse. Insup & adhuc viuētes in carne ibi
dē miri odoris fragrantiā psensisse Si igit̄
talia & tanta circa defunctos de⁹ dignat⁹ est
exhibere q̄to magis ei⁹ genitrici in die obi
tus sui credendū est celoꝝ militiā obuiā ad

ueniſſe, eāq; ingenti lumie circūfulſiſſe: t vſq; ad tronū glie p duciſſe. Nulli dubiū ē to-
tam illā celeſtē curiā ſupne hierlm ineffabi
li letitia exultaſſe. t tūc ioeūdatā fuiſſe ineſ-
fabili claritate. tuncq; cū iubilatione cōgra-
tulaſſe hec ille. Secūdus eſt brūs Bernar
dus in ſermone hodierno dicēs ſic. Vere in
plenitudine ſcōz dctentio ei⁹ cui nūq; de
fuit fides pkiarchaꝝ. nec ſpūs pphaꝝ nec
zel⁹ apl'oz: nec ſtātia martyꝝ: nec ſobrietas
pfeſſoz. nec caſtitas ṽginū: nec fecūditas ṽiu
gatoꝝ: nec puritas āgelozꝝ. h ille. Intm ei fu
it p nimia gre plenitudine pōderoſa q ſi ip
ſa ſola in vna ſtatera pōderet: t ceteri ange
li t oēs ſancti tā veteris q̄ noui teſtamēti i
ſtatera alia ponerent. ipſa pre nimia gre ab
undantia amplius pōderaret: q; oēs gtias
quas alij habuerūt pticulariter. ipſa habuit
vniuerſaliter. iō ipſa eſt lucerna ciuitatis ſuper
ne: qō notat cū dr. Maria. i. illuminatrix. vñ
illud gō dr de xp̄o pōr etiā de ea dici. Apoc.
xxij. Lucerna. i. illius ciuitatis ſupne ē agn⁹
Siliter lucerna eiuſdē ciuitatis eſt brā ẋgo
Maria. Vñ Bern̄. dicit. Marie pūtia tot⁹
illuminat ozbis: adeo vt t ipſa ſupna ciui-
tas claritate rutilet. ẋgince lāpadis illuſtra
ta fulgoꝛib⁹. hec ille. Tertius ē brūs Tho-
mas tertia pte. q. xxvij. arti. v. dicens ſic. In
rebus naturalib⁹. Primo q̄dem eſt pfectio
diſpōnis. puta cū materia eſt pfecte diſpoſi
ta ad formā. Secūdo aūt eſt pfectio forme
q̄ eſt potior. Nam t ipſe calor pfectior eſt q̄
pucnit ex forma ignis q̄ ille q̄ ad formam
ignis diſponebat. Tertio aūt eſt perfectio fi
nis: ſicut cū ignis hz pfectiſſime ſuas quali
tates cū ad locū ſuū pucnerit. t ſiliter in brā
ẋgine fuit triplex pfectio gre. Prima q̄dez
quaſi diſpoſitiua p quam reddebat idonea
ad h̄ q̄ eſſet mater xp̄i. t h fuit pfectio ſan
ctificationis. Secūda aūt pfectio fuit in brā
ẋgine ex pūtia filij dei in vtero eius incarna
ti. Tertia aūt pfectio eſt finis quā hz in gla
q̄ aūt ſcōa pfectio ſit potior q̄ prima: t ter-
tia q̄ ſcōa. pz per ordinē ad bonū. Nam pri
mo in ſua ſcrificatiōe adepta eſt gram incli
nantē eā ad bonū. In acceptione aūt filij dei
firmata eſt ei gra. firmās eā in bono. In
ſui vero glificatione. ſummata eſt ei⁹ gra
pficiēs eā in fruitiōe oīs boni. hec Thomas

Sciendū q̄ brā ẋgo eſt imperatrix t regi
celi. pter q̄tuoꝛ. Primo rōne. x pinctatis
Nam inter xp̄m t brām ẋginē eſt x pinqui
tas filiationis. deſponſationis t maternitat
Eſt em̄ filia dei. pū. Ipſe fundauit eā aliſſi-
mus. Ideo hz ad ipſaz paternū affectū. pū.
Audi filia t vide t inclina aurē tuā t̄c. vſq;
qm̄ ipſe eſt dn̄s deus tu⁹. Eſt etiā ſpōſa dei
Job. iij. Qui hz ſponſam ſponſus eſt. xp̄us
aūt eſt ſponſus. pū. Ipſe tanq̄ ſponſus p
cedens de thalamo ſuo. Ideo ad ipſam ha
bet amorem ſinceruz. Sapi. viij. Hanc ama
ui t exquiſiui a iuuentute mea t queſiui eaz
mihi ſponſam aſſumere. t amator facⁿ ſuz
forme illius. t etiam mater dei. pſalmi. Ho-
mo natus eſt in ea. Iō ſup ipſum habet ma
terne auctoritatis imperium. Et poteſt ſibi
tanq̄ mater filio imperare. hoc ſignatur. iij.
Regum. ij. Vbi Berſabee mater Salomo
nis imperauit ei dicens, Petitionem vnam
peto a te ne confundas faciem meam. Tūc
em̄ faciem ſuam confunderet quando illud
quod petit denegaret. Ideo rex ſibi reſpon
dit. Pete mater mea. Neq; enim fas eſt vt
auertam faciem meam a te. Secundo ra
tione dignitatis. Pſalmi. Aſtitit regina a
dextris tuis in veſtitu deaurato circunda-
ta varietate. vbi dignitas beate virginis de
claratur quo ad tria. Primo quo ad locū
cum dicitur. Aſtitit regina a dextris tuis.
Hoc ſignatur. iij. Reguz. ij. vbi dicitur. Po
ſitus eſt tronus eius que ſedit ad dexteram
eius. Secundo quo ad habitum. cum dici
tur. In veſtitu deaurato. Apocal. xix. Uxor
agni preparauit ſe t datum eſt ei vt coope
riat ſe byſſino ſplendido t candido. Pro-
uerbioꝝ vlti. Byſſus t purpura indumen-
tum eius. Pſalmi. Myrra t gutta t caſia
a veſtimentis tuis. Super quo dicit gloſa.
Hic laudat prophera ſponſam ab ornatu.
bis autem aromatibus odoꝛ virtutum aſſi
gnatur. qui odores nuptiali gaudio adhibē
tur vt in nuptijs fieri ſolet. habent aūt iſte
ſpecies aromatice bas ꝓprietates. Myrra
em̄ eſt amara t cōſeruat carnē a putredine
t vermes expellit. t iō myrra ſignificat car
nis mortificationez: que licet ſit carni amaa
ra: ñ pſeruat a putredine luxurie: t expellit
vermes male ꝯcupiſcentie. t ſic caſtitas cu
ſtodit. gutta expellit oñes inflamaras t tu
mores. t iō ſignat humilitatē q̄ cordis duri
ciaz cerat. Caſia in aquoſis loc̄ naſcit: t cre
ſcit t ſignat pietatē q̄ naſcit in cordib⁹ illoꝝ
q̄ ſunt cōpaſſibiles t deuoti. Iſte tres ſpēs
aromatice. i. virtutes. i. mirra caſtitatis. gut
ta humiliratis. t caſia pietatis. excellētiſſi
me in brā virgine fuerūt. Eius em̄ ẋginitas
fuit odoꝛifera āgelo hūilitas deo. pietas to
ti mūdo. byſſiimētū eſt aureū quo ad ꝑcio

ſtratē t fulgorē. Tertio quo ad obſequiū fa
mulatuz. cū dr. circūdata varietate. i. āgelozꝝ t
ſcōz vniuerſitate q̄ oēs btē marie ẋgini fa
mulant. vñ Gilbert⁹ epūs t martyr in ſuis
omel'. dic. Sol⁹ dn̄s ieſus xp̄s pōr ipſam ma
gnificare quatenus ab ipſius maieſtate lau-
dem accipiat t honorem. angelicis ſtipata
choꝛis, archangelozꝝ vallata turmis. thꝛono
rum vincinde poſſeſſa iubilationibus domi-
nationum circūcincta tripudijs. principatuū
circūſepta obſequijs. poteſtatum amplexata
plauſibus. virtutū gyrata honoꝛibus. cheru-
bin circū ſtātiata hymnificatiōib⁹. Seraphin
vndiq; poſſeſſa ineffabilibus cantionibus.
Apoſtolozum ſplendidiſſimus ordo: ineffa
bili laude ipſam extollit. Martyrū exercitus
oīmo de ſupplicat dñe tante. Cōfeſſoꝝ mul-
titudo innumerabilis cōtinuz ſibi perſonat
canticū. Virginū candidiſſima contio ingez
choream ad ſuā celebrat gloriam. Jnuite eti
am ſibi infernus vlulat t pcaciſſimi demo
nes conclamant. hec ille. Tertio rōne pote-
ſtatis. Ipſa em̄ tanq̄ imperatrix angelos in
miniſterū mittit: t ſecreta palatij celeſtis eis
cōmittit. Vñ Bern̄. in quodā ſermone dicit
ſic. Perſuader immo cōpellit nos celſitudo
tua credere vt regno filij tui beatiſſima virgo
Maria ita imperioſe p̄ncipaꝛis q̄ per an-
gelozum miniſteria tuis ſepe deuotis ſubue-
nias. Si em̄ angelus angelum mittit cōfidē
ter debet credere xp̄iana deuotio q̄ imperaa
trix angelozꝝ tanto magis habet angelos ad
obſequiū ꝓto differentius pre illis nomē be
reditauit. Si enim Joſue dux iſrael iuſſit ſo
lem ſtare quomodo nō omnia ſydera ad nu-
tum imperatricis glorioſe diſcurrunt. Si che
rubin t ſeraphin de fonte bibentes inferiori
bus angelis quedam archana reuelant: quā
to magis gloſa virgo de occultis filij ſui am
pletu eius deguſtato, myſteria angelis ſuis
copioſius effundit. hec ille. Etiam demones
tanq̄ prodiꝛores de palatio celeſti expellit.
Vñ Fulbertus Carnotenſis epūs dicit ſic.
Maria mater mie materna dignitate facta
eſt t erga ſuperos imperioſa charitate t ſu
per inferos p diſtrictionē. vbiq; p̄ma. vbiq;
magnifica. cui certe ꝓprius eſt t angelos ſa
ctos in miſterium mittere. t ad hūplacitum
ſuū inferoꝝ pacta ceſſare. Hec ille. Quarto
rōne auctoritatis. Tantā em̄ auctoritatē ha
bet in celeſti palatio q̄ oibus alijs ſanctis o
miſſis ad ipſam licet ab omni grauamie ap-
pellare. Primo ſiquis grauat a diabolo ad
ipſam appellare pōr ſicut ad imperatricem.
Exemplū de Theophilo depoſito a vicedomi
natu ab epō ſuo. Qui deſperatus diaboli ſer
uum ſe fecit. cyrographo propria manu ſcri-
pto t dyabolo tradito. Tandem in ſe recuꝛ-
ſus t penitens ad reginā celi appellauit. t ip
ſa omia irritauit. cyrographū Theophili red
didit t veniā. egram eidem promeruit.

Secūdo ſi quis grauatur a tyranno ad ip-
ſam appellare poteſt. ſicut ad reginā mūdi.
Exēplum de Baſilio cui Julianus apoſtata
vadens ad plium cum mūatus fuiſſet q̄ in
reditu ſuo ciuitatem eius deſtrueret. Sanct⁹
Baſilius ad beatam virginem appellauit.
Que militē quendā nomine Mercurium ſuſ
citauit qui ſup equū aſcendēs t ad Julianū
pgens lancea in eū directa ipm occidit. Unō
Gilbertus dicit ſic. Veniant ad brām Ma-
riam iuſti cū baſilio effectū celerem p̄cepturi
veniāt t petōres cū theophilo in auxilio ma
riam adepturi. hec ille. Tertio ſiq̄s grauat
a corpe ꝓprio ad ipſam appellare pōr. ſicut
ad reginā. Exemplum de Maria egyptiaca
q̄ multo tēpoꝛe carnali cōcupiſcentie inſeruı
uit tandem ad brām virginē cōfugit t appel
lauit. t ſic cōcupiſcentiam vicit t caſtitatem
ſeruauit. Quarto ſiquis grauatur a iuſticia
dei ad ipſam appellare poteſt. ſicut ad impe-
ratricem. Exemplum habetur Meſter. ij. Cū
enim rex Aſſuerus iudeis eſſet iratus regi
na Meſter ad eum placandum accеſſit. Cui
rex dixit. Etiam ſi dimidium regni mei petie
ris dabo tibi. Iſta eſt beata virgo cum qua
deus diuiſit regnū ſuum. Nam cum deus ha
beat iuſticiam t miam: iuſticiaz ſibi retinuit.
t beate virgini marie miſericordiā attribuit.
ideo ſiquis grauat a foꝛo iuſtitie dei appel-
let ad foꝛum mie dei. Deb. iiij. Adeam⁹ cū fi
ducia ad thꝛonū gre vt miaz cōſequamur et
gram inueniam⁹ in tpe opoꝛtuo. Et cū brā ẋ
go ſit thꝛon⁹ mie dei q̄ ſupexaltat iuſticiā dei,
Ideo maria optimā partem elegit.

Maria optimā partem elegit.
Legis diuinalis.
Legis naturalis.
Legis ꝓpheralis.
Legis ſapientialis.
Legis ſpualis.
Legis finalis.

Ꝑrio Maria elegit optimā ꝑtez leg dinalis. Sciēdū q̄ i lege dinali ꝓtinēt. vij. mirabilia q̄ brā ẋgo ꝑfectiſſīe hūit

Primo ignis eternꝰ. Heb.xij. Deus noster ignis cōsumēs est. Sicut cū ignis nullā permixtionē patit̄ ꝓpter sui puritatē, sed alia purificat. sic deus est tante puritatis ꝙ nullā impfectionē in se recipit q̄n potꝰ alia pficit. Hic ignis in ventre virginis. ix. mēsibus habitauit: quo tota fuit inflāmata, q̄ñ totā ipam diuinus amoꝛ impleuit. Hiero. Maria totā impleuerat spūsanctꝰ, totā incaluerat diuinꝰ amoꝛ. ita vt in ea nihil cēr ꝙ mūdanꝰ violaret affectꝰ. Et sicut aurū ad pfectam ignis liquescit. sic alia btē virgis ad pfectas ignis diuini tota liq̄facta fuit. Cant.v. Anima mea liq̄facta est. Vñ sctūs Odilo dicit sic. Credimus eā gaudijs interfuisse ascēsionis dñice, ꝛ in die penthecostes cū aplis spūsanctū accepisse. quā cōstat a cōceptiōe xpi plenissime habuisse. Ipsa em̄ diuinū ignem ꝛ spūsctū habuit ꝓ deuotā oratione. Ack. i. My omēs erāt perseuerantes in oratione cū Maria matre Jesu. Bern. supmissus est dicit sic. Ingressus est angelus ad eā. quo ingressus? Puto ꝙ in secretarū pudici cubiculi ybi fortassis illa clauso sup se ostio patrē suū orabat in abscōdito solēt nimirū angeli astare oratib⁹ ꝛ in eis delectari quos vident in oratione puras manus leuare. hec ille. Preterea ignez diuinū obtinuit ꝓ pfundam humilitatōem. ps. Qui emittis fontes in cōuallib⁹. i. gram pstas humilibus q̄ maxīe fuit hūilitatis. Luce. i. Respexit humilitatē ancille sue. Vñ Petꝰ Rauenat. sup missus est. dicit sic. Ecce quam vocauit angelus dñam. ipsa se cognoscit et fateꝰ ancillaz. quia deuotus anūꝰ infusis beneficijs crescit ad obsequiū ꝛ augetur ad gram. nō ad superbiam perrumescit. nō ad arrogantiam pflit. Hec ille. Rursus ignē diuinū ꝓmeruit ꝓ purificationem. ps. Cor mūdum crea in me deꝰ: ꝛ spiritū rectū innoua in visceribꝰ meis. quā purificationē ipa hūit cū deꝰ pr̄ ipaz sctificauit. ps: Sctificauit tabernackm suū altissimꝰ. i. ꝺceptōe sua: ꝛ ꝺceptōe xpi. Luc. i. Spūsctūs supuenier in te. Anselꝰ. Decebat vt illiꝰ hois ꝺceptio. i. Jesu xpi ꝛ ea mr̄e fieret: q̄ ea puritate niteret: qua maioꝛ sub deo neq̄t intelligi. Jtē ignē diuinū hūit ꝓ trāq̄llā mēꝫ deuotiōez. sic xps dixit aplis. Luc. vl. Sedete cīitate donec induami virtute ex alto. sedete. i. a superfluis curis quiescite. hanc vacationē habuit q̄ i suo thalamo clausa māsit. Bern. super missus est. dicit sic. Non est suspicādū ꝙ angelus apertū inuenerit ostiū marie: cui nimirū in ꝓposito erat. frequētias hoīm fugere. colloquia vitare. ne vel oratis silentiuz turbaret vel cōtinentis castitas turbaret. hec ille. Secūdo i lege diuinali ꝓtinet splēdoꝛ diuinꝰ. Heb. i. Qui cū sit splendoꝛ glie. Hic em̄ splēdoꝛ. ix. mēsibus in ea habitauit q̄ eā totam splendidam fecit ꝛ illuminauit. Apoc. xij. Signū magnuz apparuit in celo mulier amicta sole. i. splēdore. Nam ipsa dicit illud. Eccl. xxiiij. Penetrabo inferioꝛes ptes terre. ꝛ inspiciā oēs dormiētes: ꝛ illuminabo oēs sperātes in dño. Ipsa cū illuminat obscuros ad expellēdū tenebras peccati. ipsa etiā illumiat negligētes ꝛ tepidos Juxta illud. Eph. v. Surge q̄ dormis ꝛ exurge a mortuis ꝛ illuminabit te xps. Ipsa etiā illuminat in deo sperātes ꝛ sibi deuotos cōseruādo in lumīe gr̄e dei. Tertio in lege diuinali ꝓtinet thesaurꝰ sapie. Col. i. In quo sunt oēs thesauri sapie ꝛ scie dei absconditi Hic thesaurus sapie fuit in ventre virginis ix. mēsibꝰ q̄ eā sapiētissimā fec̄. Bern. Quid de deo nō sapiebat: in qua dei sapia latebat. Nam angelꝰ nescīuit explicare modū incarnatiōis xpi. ꝙ solū illō nūciauit. Bern. Spiritus sctūs supueniet. i. sup angelos ꝛ omēm creaturā in te veniet. ꝛ io me nō interroges q̄ sup me est ꝛ ad illud nō potero. Ascēde q̄ cu ꝛ ne stereris inter angelos: q̄ paululū cū ptranseris eos inuenies quez diligit aia tua. modū q̄ de spūsctō ꝺcipies deꝰ hus est ꝛ dei sapia. Xps in suo secretissimo cōsilio fie obūbrādo ꝓtegeꝛ ꝛ occultabit: vt mī sibi notus habeaꝫ ꝛ tibi. Scies vtiq̄: sed illo docente quo auctore. Non em̄ doceri pōt nisi a donāte. nec potest addisci nisi a suscipiente. Quis em̄ excepta fortassis illa que hoc sola experiri meruit intellectu capere possit. qualiter ille splēdoꝛ inaccessibilis. ꝰgineis se viscerib⁹ infuderit. Et forte dictum est. obūbrabit tibi: q̄ sola per se trinitas in sola ꝛ cum sola virgine voluit operari. soli datuz est nosse. cui soli datū est experiri. ac si dicat angelus. Quid a me requiris: qđ in te mox experieris: hec ille. Quarto in lege diuinali ꝓtinet eius misericordie. Ben. ij. Fōs egre diebaꝫ de loco voluptatis. Hic fons pertransit ad nos ꝓ beatā virginē sicut per aqueductum. Eccl. xxiiij. Ego quasi aqueductꝰ exiui de paradiso: ꝛ de delitijs misericordiaz dei. Per istū aqueductū fluūt aque gr̄aruz de celo in mūdū. Unde sequit. Diti rigabo ortū plārationū mearū. Bern. Aqueductꝰ est Maria. cuiꝰ nimirū summitas instar scale Ja cob celos tangit: imo etiā transcendit vt illū aquarū fontē que sup celos sūt attingere ꝓ possit. Natus est fons vsq̄ ad nos. q̄ descendit illa celestis vena per aq̄ductū. nō tñ fontis copiā nobis exhberās: ꝙ stillicidia gr̄e cordibus mentis attentis alij q̄dem plꝰ alij minus accipiūt. Plus eḋem aqueductus: vt ceteri de plenitudine nō plenitudinē ipsam accipiāt. Aqueductus est Maria q̄ plenitudinē fontis de corde patris accepit: ꝛ nobis illum nō ꝙ est: ꝙ put capere potuimus edidit. Quomodo hic noster aqueductus fontē illū attingit tā sublimē? Quō puras nisi vehemētia de fideriꝰ feruoꝛe deuotionis: puritate oronis. Quō maiestatē attingit inaccessam nisi pulsando: prēdo: que rendo. hec ille. Quinto in lege diuinali cōtinet niueus candoꝛ. Sapi. vij. Candoꝛ est em̄ lucis eterne ꝛ speculū sine macula. Hic cādo: puritatis refulsit in brā virgine. Cant. iiij. Tota pulcra es amica mea: ꝛ macula nō est in te. Cuiꝰ puritas nō est passa vllam impuritatem sibi ꝓmisceri. Sap. vi. Nihil in quinatū in illā inꝛoiuit. Non em̄ sibi se imiscuit petrū originale q̄ fuit i vtero a spūsctō sctificata: nec aliq̄ mortale q̄ fuit pfis potentia roboꝛata. nec aliq̄ veniale: q̄ fuit a splēdoꝛe filij illustrata. nec aliq̄ actuale: ꝺa fuit ab ignē spūsancti inflāmata. Vñ ꝙis esset pulcerrima a nullo tñ vnq̄ ꝓtuit ꝺcipisci. q̄ eiꝰ puritas aliozꝝ coꝛda medullitꝰ penetrabat. ꝛ in eis oēs motꝰ illicitos extinguebat. Hieroñ. in ꝓmone de assumptiōe dicit sic Jure sole ꝑhibet amicta q̄ luci illi in accessibili ꝛ immarcessibili videt immersa. Neq̄z ei ab illa luce victa est trāgi. ꝙ opiri magis ꝛ circūfundi: ꝛ trāq̄ ipso igne ꝺcludi. Hec ille. Sexto in lege diuinali cōtinet diuinꝰ odoꝛ. de q̄ ꝺr. Eccl. xxiiij. Ego q̄si vitꝫ fructificaui suauitatē odoris. hic odoꝛ fuit in brā ꝰgine. Ecc. xxiiij. Sic cynamomū ꝛ balsamū aroꝝatizās odoꝛē dedi. Naz cynamomū q̄ñ est bonuz ꝛ laudabile multiplicē hz ꝰtutē. ꝛ maxime ꝺvaler ad strauulnera labioꝝ. Que aūt sunt vulnera labioꝝ nisi pcā locutionū. ista locutionū vulnera sanatꝰ ego brā ex sua locutōe moderata. Omia em̄ ꝺba sua fuerūt vulnerū nostroꝝ medicina ꝛ nostrarum locutionuz exempla. Ipsa enim fuit discreta in queredo quando dixit. Quomodo fiet istud quoniam virum non cognosco. Fuit humilis in obediendo quādo dixit. Ecce ancilla domini fiat mihi ꝛc. Fuit curialis in salutando, quando salutauit Elizabeth. Fuit grata in regratiando quando beneficia dei recognoscens dixit. Magnificat anima mea dominum ꝛc. Fuit modesta in reprehēdēdo: quādo dixit. Fili quid fecisti nobis sic ꝛc. Non em̄ eū maledixit: vel turbata increpauit: sed cum modestia corripuit. Fuit pia in compatiendo: quando compassa est sponso cui vinum defuerat. Jdeo dixit. vinum non habent. Fuit sapiens in consulendo quando dixit ministris. Quodcūq̄ dixerit vobis facite. Canti. i. Curremus in odoꝛem vnguentoꝝ tuoꝝ. Et Eccle. xxiiij. dicit de se. Qua si balsamum non mixtum odoꝛ meus Est autem balsamum fruteꝛ duoꝝ cubitorum in quantitate. similis viti in stipite. In foliis autem similis rute. Unde potest dicere illud. Geneb. xl. Videbam coram me vitē in qua erant tres ꝓpagines crescere paulatim in gēmas ꝛ flores ꝛ vuas maturescere Per vitem intelligitur christus. Jobis. xv. Ego sum vitis vera. per tres ꝓpagines intelliguntur tres diuine persone. Nam in vtero virginis fuit christus velut vitis: ad cuius incarnationez conuenerunt: pater qui hanc incarnationem fecit. filius qui incarnatus ē spūsctūsancrus cuius virtute christus incarnatus est. In christo fuerunt tria. scz natura diuina. anima. ꝛ caro. velut gemme. flores. ꝛ vua. Septimo in lege diuinali cōtinetur suauis dulcoꝛ. Eccle. xxiiij. Spiritus meus super mel dulcis: ꝛ hereditas mea super mel ꝛ fauum. Hic dulcoꝛ fuit in beata virgine. Canti. ij. Fructus eius dulcis gutturi meo. Sicut em̄ Petrus xpi in transfiguratiōe tāta istius fructus fuit plenus dulcedine ꝙ in de nolebat discedere. psal. Gustate ꝛ videte quoniam suauis est dominus. Et Dauid ꝙ magna multitudo dulcedinis tue domine. Sic beata virgo in christi conceptione mira suauitate fuit repleta. vt omnibus memoriam suauitatis ꝛ dulcedinis sue eructauerit. Bernardus. Copiosissima caritate virgo Maria sapientibus ꝛ insipientibus debitricem se fecit. omnibus misericordie finum aperuit vt de plenitudine eius accipiant vniuersi. captiuus redemptionē. egeri rationem. tristis consolationem. peccatoꝝ veniam. iustus gratiam. angelus letitiam. deniq̄ tota trinitas gloriam. filij dei personа carnis humane substantiam. vt non sit qui se abscondat a caloꝛe eius. hec ille.

Quia vero beata virgo meruit esse mater

Primo ignis eternꝰ. Heb.xij. Deus noster ignis cōsumēs est. Sicut cū ignis nullā permixtionē patiꝫ ꝓpter sui puritatē, sed alia purificat, sic deus est tante puritatis ꝙ nullā impfectionē in se recipit ḋn potꝰ alia pficit. Nic ignis in ventre virginis. ix. mēsibus habitauit: quo tota fuit inflāmata, qm̄ totā ipam diuinus amor impleuit. Nicro. Maria totā impleuerat spūsanctꝰ, totā incaluerat diuinꝰ amor. ita vt in ea nihil eēt ꝙ mūdanꝰ violaret affectꝰ. Et sicut aurū ad pīntiam ignis liquescit. sic aīa btē virgis ad pīntiaz ignis diuini tota liqfacta fuit. Cant.v. Aīa mea liqfacta est. Vñ sctūs Odilo dicit sic. Credimus eā gaudijs interfuisse ascēsionis dñice, & in die pentbecostes cū aplis spūsanctū accepisse. quā cōstat a cōceptiōe xpi plenissime habuisse. Ipsa em̄ diuinū ignem & spūsctm̄ habuit ꝙ devotā orationē. Act.i. Hij omēs erāt perseverantes in orōne cū Maria matre Jesu. Bern. supmissus est dicit sic. Ingressus est angelus ad eā. quo ingressus? Puto ꝙ in secretarū pudici cubiculi vbi forte assis illa clauso sup se ostio patrē suū orabat in abscōdito solēr nimirū angeli astare orātibꝰ & in eis delectari quos vident in orōne puras manꝰ leuare. hec ille. Preterea ignez diuinū obtinuit ꝓ fundam humiliratōem. ps. Qui emittis fontes in cōuallibꝰ. i. gr̄am pstas humilibus q̄ maxie fuit būlliratis. Luce. i. Respexit humilitatē ancille sue. Vñ Petrꝰ Rauenas. sup missus est. dicit sic. Ecce quam vocauit angelus dñam. ipsa se cognoscit et fatet ancillaz. quia devotus anūꝰ infusis beneficijs crescit ad obsequiū & augetur ad gr̄am. nō ad superbiam perrumescit. nō ad arrogantiam. p̄silit Nec ille. Rursus ignē diuinū ꝓmeruit ꝓ purificationem. ps. Cor mū duz crea in me deꝰ: & spiritū rectū innova in viscerib⁹ meis. quā purificationē ipa hūit cū deꝰ pr̄ ipaz scīrica uit. ps: Scīficauit tabernackm̄ suū altissimꝰ. i. ꝑceptōe sua: & ī ꝑceptōe xpi. Luc. i. Spūs scīs supueniet in te. Ansel. Decebat vt illiꝰ hois ꝓceptio. i. Jesu xpi & ea mr̄e fieret: q̄ ea puritate niteret: qua maiꝰ sub deo nequit intelligi. Itē ignē diuinū hūit ꝓ trāḋllā mēt̄ deuotiōcy. sic xps dixit aplis. Luc. vl. Sedete ī citate donec induamī ꝑtute ex alto. sedete. i. a superfluis curis quiescite. hanc vacationē habuit q̄ i suo thalamo clausa māsit. Bern. super missus est. dicit sic. Non est suspicādū ꝙ angelus apertū inuenerit ostiū marie: cui nimirū in ꝓposito erat. frequētias holim fugere. colloquia vitare. ne vel orātis silentiuz turbaret vel cōtinentis castitas turbaret. hec ille. Secūdo i lege diuinali ꝓtinet splē doꝝ diuinꝰ. Heb. i. Qui cū sit splendoꝝ glie. Nic em̄ splēdoꝝ. ix. mēsibus in ea habitauit q̄ eā totam splendidam fecit & illuminauit. Apoc. xij. Signū magnuz apparuit in celo mulier amicta sole. i. splēdore. Nam ipsa dicit illud. Eccl. xxiiij. Penetrabo inferiores ptes terre, & inspiciā oēs dormiētes: & illuminabo oēs sperātes in dño. Ipsa cū illuminat obscuros ad expellēdū tenebras peccati. ipsa etiā illumīat negligētes & tepidos Juxta illud. Eph.v. Surge q̄ dormis & exurge a mortuis & illuminabit te xps. Ipsa etiā illuminat in deo sperātes & sibi devotos cōseruādo in lumīe gr̄e dei. Tertio in lege diuinali ꝓtinet thesaurꝰ sapie. Col.i. In quo sunt oēs thesauri sapie & scie dei absconditi Nic thesaurus sapie fuit in ventre virginis ix. mēsib⁹ q̄ ea sapientissimā fecē. Bern. Quid de deo nō sapiebat: in qua dei sapia latebat. Nam angelꝰ nescīuit explicare modū incarnatiōis xpi. & solū illō nūciauit. Bern. Spiritusctūs supueniet. i. sup angelos & omēm creaturā in te veniet. & tō me nō interroges q: sup̄ me est & ad illud nō potero. Discede g̃ tu & ne steteris inter angelos: q: paululū cū ptranseris eos inuenies quez diligit aīa tua. modū q̄ de spūsctō scipies deiꝰ tus est & dei sapia. Xps in suo secretissimo cōsilio sic obūbrādo ꝓteget & occultabit: vt tm̄ sibi notus habeat & tibi. Scies vtiq: sed illo docente quo auctore. Non em̄ doceri pōt nisi a donāte, nec potest addisci nisi a suscipiente. Quis em̄ excepta forte illa que hoc sola experiri meruit intellectu capere possit. qualiter ille splēdoꝝ inaccessibilis, ꝰgineis se viscēribus infuderit. Et forte dictum est, obūbrabit tibi: q: qō sola per se trinitas in sola & cum sola virgine voluit operari. soli datuz est nosse. cui soli datū est experiri, ac si dicat angelus. Quid a me requiris: qō in te mox experieris: hec ille. Quarto in lege diuinali ꝓtinet fons misericordie. Beñ. ij. Fōs egrediebaꝫ de loco voluptatis. Nic fons peruenit ad nos ꝑ beatā virginē sicut ꝑ aqueductum. Eccl. xxiiij. Ego quasi aqueductꝰ exiui de paradiso: & de deliciis misericordiarum dei. Per istū aqueductū fluūt aque gr̄arum de celo in mūdū. Unde sequit. Dixi rigabo ortū plātationū mearū. Bern. Aqueductꝰ est Maria, cuiꝰ nimirū summitas instar sce

le Ja cob celos tangit: imo etiā transcendit vt illū aquarū fontē que sup celos sūt attingere ꝑ ossit. Natus est fons vsqz ad nos. q: descendit illa celestis vena per aqductū. nō tm̄ fontis copiā nobis exuerās: & stillicidia gr̄e cordibus mentis attentis alij q̄dem plꝰ alij minus accipiūt. Plus eḋem aqueductus: vt cereri de plenitudine nō plenitudinē ipsam accipiāt. Aqueductus est Maria q̄ plenitudinē fontis de corde patris accepit: & nobis illum nō ꝯtulit est: & ꝑtulit capere potentes edidit. Quomodo hic noster aqueductus fontē illū attingit tā sublimē? Quō puras nisi vehemētia & fiderij: feruore devotionis: puritate oīonis. Quō maiestatē attingit inaccessam nisi pulsando: prēdo: querendo. hec ille. Quinto in lege diuinali cōtinet nubes candor. Sapi. vij. Candor est em̄ lucis eterne & speculū sine macula. Nic cādo: puritatis refulsit in btā virgine. Cant. iiij. Tota pulcra es amica mea: & macula nō est in te. Cuiꝰ puritas nō est passa vllam impuritatem sibi ꝑmisceri. Sap. vl. Nihil inquinatū in illā intrroiuit. Non em̄ sibi se immiscuit petrꝰ originale q: fuit ī vtero a spūsctō sctificata: nec aliq̄ mortale q: fuit ꝑfis potentia roborata. nec aliq̄ veniale: q: fuit a splēdore filij illustrata. nec aliq̄ actuale: ḋa fuit ab igne spūssanctī inflāmata. Vñ q̄uis esset pulcerrima a nullo tm̄ vnq̄ potuit ḋcupisci. q: eiꝰ puritas alioꝝ corda medullitꝰ penetrabat. & in eis oēs motꝰ illicitos extinguebat. Hieroñ. in ꝗmone de assumptiōe dicit sic Jure sole phibet amicta q̄ luci illi in accessibili & inaccessibili videt imersa. Neqz ci ab illa luce dicta est tāgi. & opiri magis & circūfundi: & tāq̄ ipso igne ꝰcludi. Hec ille. Sexto in lege diuinali cōtinet diuinꝰ odor. de q̄ ḋr. Eccl. xxiiij. Ego q̄si vitis fructificaui suauitatē odoris. hic odor fuit in btā ḋgine. Eccl. xxiiij. Sic cynamomū & balsamū aromatizās odorē dedi. Nay cynamomū q̄si est bonuz & laudabile multipliceꝫ hz ꝰtutē. & maxime ꝰtutes vulnera labioꝝ. Que aūt sunt vulnera labioꝝ nisi petā locutionū. ista locutionū vulnera sanat ego btā ex sua locutōe moderata. Omīa em̄ ḋba sua fuerūt vulnerū nostrorum medicina & nostrarum locutionuz exempla. Ipsa enim fuit discreta in querendo quando dixit. Quomodo fiet istud quoniam virum non cognosco. Fuit humilis in obediendo quādo dixit. Ecce ancilla domini fiat mihi &c. Fuit curialis in salutando, quando saluauit Elizabeth. Fuit grata in regratiando quando beneficia dei recognoscens dixit. Magnificat anima mea dominum &c. Fuit modesta in reprehēdēdo: quādo dixit. Fili quid feciſti nobis sic &c. Non em̄ eū maledixit: vel turbata increpauit: sed cum modestia corripuit. Fuit pia in compatiendo: quando compassa est sponso cui vinum defuerat. Idco dixit. vinum non habent. Fuit sapiens in consulendo quando dixit ministris. Quodcūq̄ dixerit vobis facite. Canti. i. Curremus in odorem vnguentorum tuorum. Et Eccle. xxiiij. dicit de se. Qua si balsamum non mixtum odor meus Est autem balsamum frutex duorum cubitorum in quantitate. similis viti in stipite. In foliis autem similis rute. Unde potest dicere illud. Beneb. xl. Videbam cotam me vidētē in qua erant tres ꝓpagines crescere paulatim in gēmas & flores & vuas maturescere. Per vitem intelligitur christus. Jobis. xv. Ego sum vitis vera. per tres ꝓpagines intelliguntur tres diuine persone. Nam in vetero virginis fuit christus velut vitis: ad cuius incarnationez conuenerunt: pater qui hanc incarnationem fecit. filius qui incarnatus ē & spiritussanctus cuius virtute christus incarnatus est. In christo fuerunt tria. scz natura diuina, anima, & caro. velut gemme. flores, & vua. Septimo in lege diuinali cōtinetur suauis dulcor. Eccle. xxiiij. Spiritus meus super mel dulcis: & hereditas mea super mel & fauum. Hic dulcor fuit in beata virgine. Canti. ij. Fructus eius dulcis gutturi meo. Sicut em̄ Petrus xpi in transfiguratiōe tāta istius fructus fuit plenus dulcedine ꝙ in de nolebat discedere. psal. Gustate & videte quoniam suauis est dominus. Et Dauid ꝙ magna multitudo dulcedinis tue domine. Sic beata virgo in christi conceptione mira suauitate fuit repleta. vt omnibus memoriam suauitatis & dulcedinis sue ereaturā. Bernardus. Copiosissima caritate virgo Maria sapientibus & insipientibus debitricem se fecit. omnibus misericordie sinum aperuit vt de plenitudine eius accipiant vniuersi, captiuus redemptionē, egeri rationem, tristis consolationem, peccatoꝝ veniam, iustus gratiam, angelus leticiam, denicq̄ tota trinitas gloriam. filij dei persona carnis humane substantiam. vt non sit qui se abscondat a caloze eius. hec ille.

Quis vero beata virgo meruit esse mater

del ⁊ thesauraria secretorum celestium. Ideo deus pater filius ⁊ spiritussanctus hodie volentes eam honorare super omnes creaturas conuocatis ad consilium quattuor dominabus quarum diffinitione cuncta agunt: ꝓponerũt. An beata virgo Maria hodie debeat assumi in celum cum corpore ⁊ anima.

Primo accessit domina iustitia dicens Justus es domine: ⁊ rectum iudicium tuum. Cum ergo valde honores corpora sanctorũ in terris, multo magis honorare debes corpus tue matris. In magno enim honore vis haberi crucem que christum ad horam portauit. Corpora sanctorum que fuerunt organa spiritussancti, imagines picras que sanctos representant Ergo magis debes honorare corpus beate virginis in quo christus nouem mẽsibus habitauit. ⁊ quod fuit spũssancti organũ ⁊ christi speciale domicilium. ⁊ totius trinitatis nobile triclinium. ⁊ in quo ymago dei illibata permanſit. in quo filius dei qui ẽ imago patris habitauit. per quas imago hominis que corrupta erat repara fuit. Simul eorum sanctorũ corpora integra ⁊ illibata cõseruas. Quorũdam vero corpora miraculorum gloria illustras. Quorũdam autem crebra visitatione fidelium magnificas. Quorũdam porro sepulcra auro ⁊ gemmis exornas. Quorũdam angelicis manibus sepulcris ꝓparatis exaltas. Cuz ergo corpus dñi nostri Marie non sit minoris dignitatis: immo maioris. ideo magi debet honorari. s. per assumptionem in celum. Secundo accessit domina potentia: dicens illud. Augu. Si in potestate saluatoris est de sanctorum capite capillum non perire. Est etiam ⁊ matrem suam in anima ⁊ corpore posse integram seruare: qõ si nullus dubitet: hoc est eum posse credat. credere dubitandũ non est etiã eũ velle. Similiter Jonã in ventre ceti preter naturalẽ vsum seruauit incorruptum sola misericordia. Mariã incorruptam preter naturã non seruabit gratia? Seruatus est Daniel in tremore rarissima fame leonũ. ⁊ nõ est seruanda maria dotata meritis dignitatum: quam in vita prae ceteris gratia sui conceptus honorauit. hec Augu. Qui ex ea nascens potuisti virginem relinquere. ergo in morte singulari saluatione ⁊ speciali gratia potes eam a putredine ⁊ pulvere alienam facere. Tertio accessit domina bonitas dicẽs. Boni filij est magis parcere matri ꝓ sibi. Tam bonus filius fuit christus ꝙ in hac vita mortali, ⁊ maxime in partu magis pepercit matri ꝓ sibi. qz tunc voluit matrez gaudere. Juxta illud. Dũ paris ⁊ gaudes: cantant celi agmina laudes Ipse aũt voluit flere. Juxta illud Sapiẽ. vij. Primã vocez similem oibus emisit plorans. Cũ ergo post hanc vitã sibi ipsi pepercerit ab illa sententia qua dictũ est, pulvis es ⁊ in pulverez reuerteris. ergo ad bonitatẽ filij primet ꝙ matrẽ excipiat ab eadez sua. Juxta illud ps. Non dabis sanctũ tuũ videre corrupcionez

Quarto accessit dña sapia: dicẽs illud prouer. ix. Sapiẽtia edificauit sibi domũ. Sapiens aũt architectus domũ pulcrã facit intus ⁊ extra. Domus vero beate virginis etiã in vita mortali fuit tota pulcra. ⁊ interi⁹ in aia per puritatẽ. ⁊ exterius in corpore p virginitatem. Si ergo in hac vita sapia dei edificauit sibi domũ pulcrã ad eandem sapiam pertinet. etiam post hanc vitã nõ diminuere: sed augere: vt fit pulcra intus in aia ꝑ felicitatẽ. ⁊ extra in corpore ꝑ immortalitatem. Juxta illud Cant. iiij. ca. Tota pulcra es amica mea ⁊c. His auditis deus pater clamauit ad beatam virginem: dicens illud. Cant. ij. Surge ꝓpera amica mea columba mea formosa mea. ⁊ veni. iam enim yems transijt. imber abijt ⁊ recessit. veni de libano spõsa mea. veni corona beris. Ubi dicit Aug. de sctõ victore. Jemis ⁊ imber est vita mortalis q̃ tanq̃ yems ad aggrediendum bonũ est pigra. ad pseuerandum est nubila. ⁊ tanq̃ imber est ad malum lasciua. Beata ergo rndit illud ps. Tenuisti manũ dexterã meã ⁊ in voluntate tua deduxisti me. ⁊ cũ gla susceptisti me. vñ Piero. in hymo. hodierno dicit sic. Regina celi hodie de pñti seculo ncquaq̃ eripit. securaq̃ de sua imarcessibili gla. celi palatiũ ingredit vbi vna cum turba ciuiũ supnoz. vbi dulcis societas angelorz. vbi post labores ⁊ erũnas felix ⁊ suauis refectio aiarũ. hec ille. Qua assumpta in se de trinitatis sanctissime collocata est. Unde Bern. dicit sic. Sublimis ista dies ⁊ splẽdor sole refulgẽs in qua regalis ad thronũ dei pñs vehit. ⁊ in ipsius trinitatis sede reposita naturã angelicã sollicitat ad videndum. Ille. Tunc de⁹ pater posuit coronã auream sup caput ei⁹ expssam signo sanctitatis. Eccl. xlv. De qua corona dr Apoc. xij. In capite ei⁹ coronam stellarũ duodecim. Que sunt. xij. bñficia q̃ nobis exhibet. Unde regina mũdi vocat Juxta illud. Aue mũdi princeps ⁊ regina.

Prima stella est la pfozus sublenatio Dañ. xi. Cũq̃ corruerint sublenabũtur auxilio pauulo. Auxilio bte virginis q̃ paula dr ꝓper ipsius humilitatẽ ⁊c. Secũda stella est fozdidoz lauatio. i. Reg. xxv. Ecce famula tua sit in ancillã vt lauet pedes seruoz tuoz. hec dixit Abigail ad dauid. i. Maria ad xpum. q̃ vult lauare cõscientias nostras intellectũ et affectũ a sordibus vitioz ⁊c. Tertia stella ẽ cecoz illumiatio. Eccle. xxiiij. Illumiabo oẽs sperãtes in dño. Quarta stella est desolatoz letificatio. Cant. i. Meliora verba tua vino. s. letificando. Quinta stella est tẽptatorum adiutorio. Eccles. xxiiij. Quasi platan⁹ q̃ haber folia ad modũ scuti exaltata sum in ꝓra aquas i. iuxta pplos baptizatos. Et ps. eã alloquit dicens. Apprehende arma ⁊ scutum ⁊ exurge in adiutoriũ mihi. effunde framẽ ⁊c. Sexta stella est obduratoz mollificatõ Nume. ij. Cũq̃ percussisset Moyses virga bis silicẽ. egresse sunt aque largissime. Virga est beata virgo. Juxta illud. Virgo dei genitrix virga est. silex est coz durũ. bina percussio sit qñ facit hoiem peccatorez declinare a malo et facere bonũ. a quo egrediũt aque lachryma rum largissime. Septima stella est mortuorum viuificatio. Eccle. xxiiij. In me oĩs spes vite ⁊ virtutis. Octaua stella est i aduersis roboratio. Esa. xxviij. Urbs fortitudinis nostre syon. i. beata virgo. Nona stella est vie salutis demonstratio. hec est colũna q̃ filios Israel introduxit in terrã ꝓmissionis. ps. Dedit nubẽ in ꝓtect. coz. ⁊ ignẽ vt luceis p noc.

Decima stella est in morte ꝓtectio. Eccle. xv. Obuiabit illi quasi mater honorificata.

Undecima stella est cõtra ignẽ purgatorij refrigeratio. Jere xviij. Nunqd de petra agri deficiet nix libani. i. refrigerium de maria post mortẽ nostram. q d. non. Duodecima stella est in vita celesti sue pñsentie delectatio. Judith. xv. Tu gla hierusalẽ. tu letitia israel. tu honorificẽtia populi nostri. ⁊ iõ eris benedicta in eternũ. Et sic patet quomodo Maria optimã ꝑtem elegit. legis diuinalis.

Secundo maria optimã

ꝑtem elegit legis naturalis. Sciendũ ꝙ inter cetera creata rõnalis creatura excellẽtiori quodã mõdo dñe quidẽtie subiacet in ꝓtuz ⁊ ipa fit dña quidẽtie ꝓtinens. ps. Ipsi fecerunt nos ⁊ non ipsi nos. Unde ⁊ in ipa principat rõ eterna per quã hz naturalem inclinationẽ ad debitum actũ ⁊ finẽ. ⁊ talis pticipatio legis eterne in rõnali creatura lex naturalis dr. Unde cuz ps. dixisset. Sacrificate sacrificiũ iustitie. quasi q̃ busdã qrentibus q̃ sunt opa iustitie. subiũgit multi dicũt quis ondit nobis bona? Cui questioni rñdens ait. Signatũ est sup nos lumẽ vultus tui dñe: quasi lumẽ naturalis rõnis q̃ discernimus quid sit bonũ ⁊ quid sit malum qõ pertinet ad naturalez legẽ nihil aliud sit ꝙ impressio diuini lumis in nobis. Cõtinet enim lex naturalis duo ꝓcepta. Primũ est negatiuum. s. Qõ tibi nõ vis fieri: alteri ne feceris. Secũdum est affirmatiuũ. s. Qcũq̃ vultis vt faciant vobis homes: ⁊ vos eadẽ facite illis. Bta virgo elegit optimã ꝑtem huius legis naturalis. qz ordinauit vitã suã ꝓtuz ad alios: sm ista duo ꝓcepta iustitie. Nam primuz ꝓceptum seruauit. qz nullum ynq̃ lesit. Unde Ambro. in li. de ỽginitate dicit sic. Nullum fuit solita ledere oibus bene velle. maioribus natu assurgere. equalib⁹ nõ inuidere. iacentiã fugere. rõnem sequi. amare virtutem Qñ ista vel vultu lesit pentes qñ discessit a pinquis. qñ fastidiuit humilẽ. qñ irritit debilem. qñ vitauit inopem. hec ille. Et Piero. in epla ad Eromatiũ ⁊ helyodoz dicit sic. Mãe irascentẽ nullꝰ vidit. banc maledicentẽ nullus audiuit. Dis sermo eius ita erat grã plenus vt cognosceret in lingua eius deus. hec ille.

Secũdum ꝓceptum seruauit qz oibus profuit quadrupliciter. Primo verbo. qz socias suas semp ad bonũ informabat. Piero. vbi supra. Sollicita erat circa socias suas. ne aliquid qua ex eis in aliq̃ sermõe peccasset. ne aliũde in iniurijs aut in supbia circa parẽ suã existeret. sine intermissione. bñdicebat deũ. ⁊ ne foret tasse in salutatione sua a laudibꝰ dñi tolleret fidẽ eam salutabat illa ꝑ salutẽ deo gras rñdebat. Nec ille. Ab ipsa enim primo ꝓcessit vt dum salutant⁹ hoies sancti deo gras dicant.

Secũdo ꝓfuit obsequio. qz trib⁹ mensib⁹ in obsequio helysabeth mansit. Ambro. vbi supra. ꝙ religiosa in ꝓpinquis fuerit. scriptura divina cõmemorat. Nam ⁊ humilior facta ẽt vt a deo se cognouit electã ⁊ statim ad cognatam suã in montana ꝓcessit. nõ vtiq̃ vt exemplo crederet q̃ iam credidera oraculo. bta inquit q̃ credidisti. ⁊ trib⁹ cuz ea mensib⁹ mãsit. Tanti aũt interuallo rpis nõ fides qrit sed pietas exhibet. Nec ille. Tertio ꝓfuit ꝓxali subsidio. Unde in persona sui dicit de muliere fort. Prouer. vlt. Manũ suã aperuit inopi: ⁊ palmas suas extendit ad pauperes Nam totum aurũ qõ magi obtulerũt pauꝑib⁹ tribuit ita ꝙ postmodũ in purificatione nõ habuit vñ posset emere agnũ. Piero. vbi supra. De

esca quā de manu angeli virgo accipiebat. ip sa reficiebatur. q̄ vero a pōtificib⁹ accipiebat: pauperibus erogabat. Quotidie videbant angeli loqui ei. ⁊ qua si charissimi obtpabant ei. hec ille. Quarto profuit exemplo. quia eius vita fuit omnibus sanctitatis speculum. ⁊ religionis exemplum. Ambrosius vbi supra. Sit nobis tanq̄ in imagine descripta vita Marie. de qua velut ex speculo refulget spes castitatis ⁊ forma vrtutis. Dic summatis exempla vitēdi: vbi tanq̄ in exemplari magisteria sunt ꝓbitatis expressa. que q̄d cogrigere, quid effugere quid tenere debeatis oñdunt. Prodire de domo nescia nisi cū ad ecclesiam cōueniret. ⁊ hoc ip̄m cū parēnbus et ꝓpinquis domesticis opposa securo foreñ sti pata comitatu. nullo rñ meliore custode q̄se ipsa q̄ incessu aspectuq̄ venerabilis. nō tam vestigium pedis tollereret q̄ gradum virtutis attolleret. hec ille. Et Hiero. vbi sup̄. In vigiliis iueniebatur prior. In sapia legis eruditior. In humilitate humilior. In carminibus Dauid ꝑstātior. In charitate gratiosior. In puritate purior. ⁊ in oi virtute perfectior. hec ille. Quia ḡ bēā virgo mūdū suis illuminabat exēplis. ió de ipa dr Eccle. xxvi. Sicut sol oriēs mūdo in altissimis deo. sic mulieris bone spēs in ornamentū dom⁹ ei⁹. Nam sol est xp̄us. mūdus est beata virgo. q̄ illuminata a deo illuminat totā ecclesiam militantē. Quō aurē bēā virgo dicat mūdus oñdit Cyprian⁹ dicens. Lego ⁊ intelligo q̄ virgo maria est q̄dam mūdus intelligibilis ⁊ admirabilis. cuius terra soliditas humilitatis. cui⁹ mare latitudo charitatis. cui⁹ celum altitudo conuersationis ⁊ cōtemplatiōis. cuius sol splendor intelligentie. cuius luna decor mūdicie. cui⁹ lucifer fulgor sanctitat̄. cuius arturus gratia sep̄tiformis. cui⁹ sydera aliarū virtutū ornamēta pulcherrima. Hec ille. Nam pfectiōes virtutum quas patriarche habuerūt in lege nature. Beata virgo plenius habuit. vt patet.

Adam velut primo parēti tot⁹ humani generis collata est a deo iusticia originalis per quam iustos homines generaret. sed p̄ culpā hac ꝓdita: suā posteritatē corrupit. ⁊ ad mortem cōdēnauit. Beata virgo seruata innocētia integrali vitam oim viuentiū. s. xp̄m solē iusticie: p sui obedientiā de celo traxit ad terram p̄ quē nocētes ⁊ pctores ad statuz supernalis iusticie. ⁊ vitam imortalem perducuntur. Uxori Noe simul cuz viro suo Noe collata est a deo sapia fabricandi archam per quā gen⁹ humanū ꝑseruatū est a vastitate diluuij. Beata virgo mira sapia fabricans corpus humanū Jesu xp̄o qui est archa sapientie dei. oēs electos in vna fide saluauit. Qui extra hanc archam inuentus fuerit peribit regnāte diluuio falsarū doctrinarū: vt pharisei. heretici. scismatici. apostate. obstinati velut cozui ex archa eiecti. Eue tanq̄ prime matri collata est a deo fecūditas integralis. per quam sine corruptiōe gen⁹ humanū ꝓpagaret. sed hec ꝓdita facta est ministra seductionis. mediatrix puaricatiōis ex se nasciturosq̄ transmittens ad inferos. Beata virgo virginali fecūditate ministrauit benedictū fructum humano generi velut minist̄a ꝓpiationis ⁊ mediatrix redēptiōis. ex sua ple natos dirigens ad superos. Enoch collata est a deo gr̄a ꝑseruationis. q̄ cū deo ambulans a peccatoribus segregatus. translatus est in paradisum. Bēā virgo copiosiozi scrificatione bñdicta est a deo q̄ nō solū ip⁹ fi⁹ oztū sanctificauit. sed etiā vitā deinceps ab oi pctō imunez cōseruauit q̄ vere fuit paradisus terrestris. in quo deus ipse translatus est. Cant. iiij. Ort⁹ cōclusus soror mea sponsa. ozus conclusus. fons signatus ⁊c. Melchisedech collata est a deo gr̄a bñdictionis. Dic eñ sacerdos dei summi obtuauit Abrahe regresso a cede regum. ⁊ benedixit ei offerens panem ⁊ vinum. Beata virgo eternā benedictionē nobis attulit. generans xp̄m regez ⁊ sacerdotem qui nobis ministrauit carnem suaz ⁊ sanguinem suum in sacramentū yisibile. sub speciebus panis ⁊ vini q̄b⁹ salubriter cōicam⁹. Abrahe collata est a deo gratia ꝓmissionis q̄ plis fecundirate dotatus miraculose. pater multarum gentium dictus est. Beata virgo superōis creaturas ad ineffabile mysteriū incarnationis dñice vocata pariter ⁊ electa. redēptoris oim mater dicta est: q̄ tam excelsaz. p̄lem genuit. p quā oīs hoim generatio spūalis ꝓcedit. Rebecce collata est a deo gratia electionis: q̄ deo disponente virū suū decepit vt abiecto Esau Jacob benediceret. Beata virgo singulari bñficio ⁊ ꝓilegio vitā absq̄ omni peccato ducens. peccati mortis pemptorem peperit. vite iusticieq̄ munus oibus oñdit: qui diuinitate occulta. dyabolo ejecto hoiem benedixit. Racheli collata est a deo gratia dilectiōis. ob cui⁹ formositatē ⁊ pulcritudinem seruiuit Jacob Laban. xiiij. annis.

Beata virgo mira ꝑfulsit pulcritudine. que plena fuit gratie. De qua dicit xp̄us Sapē.

vij. Quesiui mihi hanc sponsam assumere. et amator factus sum forme illi⁹. Cui seruiuit ⁊ obediens fuit triginta annis. vt patz. Isaac collata est a deo gr̄a ꝓdestinationis. qui sua oratione sterilitatē ab vxore sua abstulit. que geminos cōcepit. hic eternā ꝓdestinationem impleuit. q̄n volens benedicere filiū maiorē benedixit minorē. Beata virgo fecundationem sterilis Melisabeth edocta. meruit sua oratione salutē populoz concipere. s. Jesum xp̄m gemine substantie ⁊ vnius persone qui gentilem populum tanq̄ minorez preelegit in benedictione populo iudaico tāq̄ maiori.

Jacob collata est gratia venerationis qui scalam in via positus attingentē celū p quā angeli descendebāt ad eū cōfortandū ⁊ venerandum. ⁊ ascendebant dñm q̄z innixū scale vidit. Beata virgo p plenitudinē gr̄e facta ē scala p quā deus descendit ad hoiem vt homo ascenderet ad deū. quā angeli admirātes descendūt ad eā venerandū ⁊ eidē cōgratulandū ⁊ ascendūt p eius assumptionē ad ipsam honorandū cū xp̄o qui facit eam ꝓside re secum in celestib⁹. vt p̄z. Joseph collata ē gratia ꝓuisionis. qui fact⁹ est dñs egypti p uidit p̄ sepē annos vniuerse terre de frumēto. Inuitauit etiā fratres suos vt comederēt secū panē. Beata virgo electa regina mūdi a deo ꝓuidit humano generi ne morte eterna ꝑiret de frumēto cōcipiens xp̄m qui est granū frumēti. Inuitauit etiā omēs in xp̄m credentes vt in sacro panis xp̄o cōicent. Jux illud. Ego sum panis viuus q̄ de celo descendit ⁊c. Abel collata est gr̄a martyrij et passionis q̄ p̄mus hostiā obtulit deo p qua sanguinē suū fudit. ꝑrer quā iust⁹ a deo vocatus est. Bēā virgo suauissimā hostiā obtulit deo patri ⁊ toti mūdo. s. xp̄m. de quo dicitur. O vere digna hostia ⁊c. martyriū passa fuit. Juxta illud. Tuā ipsius aiam ꝑtransibit gladius. Sup quo Bern̄. dicit. Vere tuam o bēā mater aiam gladi⁹ ꝑtransiuit q̄n crudelis lancea filio iam mortuo latus aperuit. Ipsi⁹ nimirū iaz ibi aīa nō erat. sed tua plane aueli nequibat vt pluscp̄ martyrē re nō imento ꝓdicemus. in qua ꝑfecto sensuz corpee passionis causarer affectus cōpassionis. Hec ille Ecce quō isti. xij. patriarche salutabāt brām virginē: dicēres. Aue maria. vt cōstat ex priuilegiis litteris suoz nolim cōficēres cozonā. xij. lapidū ꝓciosoz quā xp̄s hodie eidē imposuit. ꝑs. Q̄n ꝑuenisti eā in bñdictionib⁹ dulcedinis. posuisti in capite ei⁹ cozonā de lapide ꝓcioso. Et hoc assumēdo cā in celū in corpe et aīa. Quā assumptōez ꝓuideret in figura dupleti. Prima est de fonte paradisi. Gen. ij. Fons ascēdebat de terra ad irrigandū superficiem terre q̄ inde diuidit in quattuor capita. Iste fons est bēā virgo. vt p̄z Dester. vi. q̄ ostendit. s. ꝑ hūilitatē crcuit in flumē maximuz. scz ꝑ pietatē. ⁊ in lucē. s. ꝑ puritatē. soleq̄z. s. ꝑ gnationē filij. cōuersus est. Iste fons ascēdebat de terra. s. militātis ecclesie. in assumptione ad irrigandū. i. illustrandū pad: sum triūphantis ecclie. q̄ sm Dyo. li. de angelica hierarchia semp̄ iferiores illumiantur a superioribus q̄ diuidit i quattuor capita. quattuor hierarchiarū. tritū celestiū ⁊ vni⁹ ecclesiastice.

Secūda est de archa Noe. Gen̄. ix. Iste archa quā fabricauit Noe q̄ interptat quietscēs ad habitandū in ea. est bēā virgo quā fabricauit de⁹ q̄ requieuit ab omi ope q̄ patrarat. Gen̄. ij. In hāc habitauit deus carnē nostrā assumēdo. Hec archa fuit eleuata in sublime a terra q̄n fuit in celū assumpta p quā saluatum est gen⁹ humanū. Bern̄. Filioli hec peccatoz scala hec mea hec maxima fiducia est. hec tota ratio spei nostre est. ne filius aut repelli aut sustinere repulsam? Quid ad maiā irrepider humana fragilitas? Nihil austerum nihil terribile. tota suauis est. Age gr̄as ei q̄ talem mediatricē benignissima miseratione ꝓuidit. hec ille. Ecce quō Maria optimam partem elegit legis naturalis.

Tertio Maria optimaz

partem elegit Legis ꝓpheralis. Sciendum q̄ bēā virgo vt spūs ꝓpheie mereret accipe ordinauit vitā suā quadrupliciter etiā aīi cōceptionē filij dei. Primo quo ad deum quia in sua adolescentia dū adhuc in templo cū suis coetaneis moraret. vitā suā valde ordinauit De cuius ordinatiōe dicit Hiero. ad Cromatium ⁊ helyodoz. Hanc regulā virgo beata seruabat vt a mane vsq̄z ad tertiā orationi insisteret. a tertia vsq̄z ad nonā textrino operi se occuparet. Interim a nona ab oratiōe nō recedebat quousq̄z illi angelus appareret. de cui⁹ manu escam accipere solebat. ⁊ semper in dei amore ꝓficiebat. Hec ille.

Secūdo quo ad eius interiora quia habuit fideles affectiones. cogitationes sanctas. ⁊ interiōes rectas. de eius sinceris affectionib⁹ dicit Ambro. li. de virginitate. Quid nobilius mēte dei? Quid splēdidius ea quā splendor elegit eternus? Quid castius ea que corpus sine corpo

ris contagione generauit? Nā de cereis viri-
turibus ci? quid loquar? Virgo erat nō solū
corpore sed etiam mente q̄ nullo doli ambi
tu sinceriū adulteraret affectuz. hec ille. De
ipsi? scris cogitatōib?. Idē dic sic. Virgo be
ata ab ipso ingressu angeli inuēta est domi in
penetralibus siue comite: ne quis intentio-
nem eius abrumperet ne q̄s obstreperet. Ne
q̄ em̄ comites feminas desiderabat. que bo
nas cogitationes comites habebat. q̄n etiā
tunc sibi minus sola videbatur cuz sola esset.
Nam quēadmodū sola cui tot adesset archā
geli? tot pphete. hec ille. De rectis ei? cogita
tionibus Idez dicit sic. Corde erat humilis,
verbo grauis. anio prudēs. loquēdi parcior.
legēdi studiosior. nō in incerto diuitiarū: sed
in prece pauperis spem reponēs. intenta ope
ri. verecunda sermone. arbitriū mēris solita
nō hoīem: sed deuz querere. hec ille. Tertio
quo ad sua exteriora. Ambro. vbi supra. Ni-
hil in ea rotuū in oculis. nihil in verbis pro-
cax. nihil in actu verecūdū. nō gest? fracti-
nō incessus solutior. nō vox petulātior. vt ip-
sa corporis species simulacrū fuerit mentis.
et figura pbitatis. hec ille. Quarto quo ad
conuersationē honestā qua ordinauit vitam
per prudentiā. fortitudinem. iusticiā. et tempe
rantiam. Ber. Virgo bta fuit fortis in ppo-
sito. tēperata in silentio. prudēs in interroga
tione. iusta in confessione. q̄ turbata est. fuit
verecūdie virginalis. q̄ nō est perturbata. fuit
fortitudinis q̄ tacuit et cogitauit fuit prudē-
tie. hec ille. Et Ambro. lib. de virginitate dicit
sic. Quid et equar cibor? parsymoniā officio
rum redūdantiā. alterū vltra naturā supfuis-
se. alterū ipsi pene nature defuisse. Illic nulla
intermissa tēpora. hic otinuata ieiunio dies.
Et si q̄n successisset reficiendi voluptas. cibus
plerūq̄ obuius q̄ mortē arceret. nō q̄ delitias
mīstraret. dormire non pius cupiditas q̄ ne
cessitas fuit. Et tñ cū quiesceret corpus vigi
labat anim? q̄ frequēter in somnis aut lectu
reperit. aut somno interrupto otinuat. aut di
sposita gerit. aut gerenda pnunciat. hec ille.
Propter ista em̄ beata virgo pmeruit spūs
pphetie q̄ in cantico suo pphetauit de pteri-
to dicens Suscepit israel puerum suū tc̄. Et
de futuro dicēs. Ecce em̄ ex hōc bām me dicēt
oēs tc̄. Et de pīti occultro. q̄n Johānē in ute
ro matris esse cognouit. Super chorōs pro
phetarū ipsam exaltari puiderūt in aia et cor
pore. Moyses in virge operatōe. Exo. xiiij.
Teus virgā tuā et extēde manū tuā sup ma-
re. et diuide illud. vt ingrediātur filij israel per
mediū ei?. Ista virga eleuata: est bta virgo:
q̄n fuit in celū assumpta. In cui? eleuatione
aprum est mare diuine mie pcōzibus. Per
istā virgā fuit pharao flagellat?. i. infideles.
Amalech debellatus. i. mūdani. Aaron con
firmatus. i. acti. Moyses sublimatus. i. cōtē
platiui. Aaron in nubis eleuatiōe. Nume.
xi. Eleuata est nubes de tabernaculo fede
ris. pfectiq̄ sunt filij israel per turmas suas
de deserto sin. et recubuit nubes de taberna-
culo Pharan. Ista nubes eleuata: est beata
virgo assumpta de ecclesia plenitudo temporis
cū qua xp̄us in morte pepigit fedus. et profi
ciscunt filij israel. i. videntes deum per fidez
de deserto sin q̄ interpretatur temptatio. q̄
de miseria huius vite proficiscuntur ad solitu
dinem Pharan. i. ad locum fructiferum: quo
niā quiescit in fructibus paradisi. quiescit au
tem in solitudine. quia sola in trono glorie ie
su xp̄i Ista nubes continebat diuinā presen
tiam. angelicā custodiam. dirigebat in itine-
ribus protegebat ab hostibus. Sic beata vir-
go continebat diuinam presentiam in incarna
tione. exhibuit angelicā custodiam in pe-
regrinatione. dirigit in itineribus in suis conuer-
satione. Protegit ab hostibus inuisibilibus
quos fugauit in sua sancta consummatione.

Balaam in virge pcussione. Nume. xxiiij.
Cōsurget virgo de isrl et pcutiet duces Moab
Ista virgo cōsurrexit. q̄ bta virgo in celum
ascēdit. et demones pcussit. Josue in arche
deportatiōe. Si q̄s em̄ desiderat vincere ho
stes malignos ad Mariā accedat. q̄ ipsa ē
archa q̄ precessit filios israel diuidēs aquas
iordanis vt transirent sicco pede. et deducen
tes eā p circuitū Jericho muri ei? illico cor-
ruerunt. Josue. iij. Bern̄. Precessit nos regi
na et ita gl̄iose sublimata est atq̄ suscepta.
vt fiducialiter sequant serui dn̄am. i. clamā
tes trahe nos post te in odorē vnguētoz tu
oz̄ curremus. hec ille. Vasti regina in sui
introductione. Hester. i. Precepit rex eunu-
chis vt introduceret reginā Vasti coram rege
posito sup caput ei? dyademate vt ostenderet
cūctis pplis et pncipib? illius pulcritudinē.
quia vniuersa agmina sctoz de figura in. vij. eunu
chis mādato iesu xp̄i regis eterni brāz̄ ingrē
ssummatā et pfectam omiz̄ rute et gr̄a in ce
lum bodie deduxerunt ad cōiuiū eternuz.

Hester in felici coronatōe. Hester. ij. Erat
em̄ formosa valde et incredibilis pulchritu-
dine oim oculis gratiosa et amabilis. Ducta

est ita q̄z ad cubiculū regis et adamauit eaz
rex plusq̄ omes mulieres. habuitq̄ gr̄am et
miam coram eo sup omes mulieres. et posuit
dyadema regni in capite suo: et posuit solū
eius sup pncipes quos habebat. hec ibi. Et
de bta ingine Bern̄. ait. Intuendū nobis ē
q̄to deuotionis affectu a nobis eā deus vo
luit honorari q̄ totius bonitatis pulcritudi
nē posuit in Maria. vt si q̄d spei si q̄d salu
tis si q̄d gr̄e in nobis est. ab ea nouerim? redū
dasse. hec ille. Noemi in salubri reuersione
Ruth. i. Venit Noemi de terra peregrinatio
nis sue ac reuersa est in Bethleem. Reddat
tibi deus p opere tuo et plena mercede reci
pias a dño deo israel ad quē venisti et sub cu
ius cōfugisti alis. hec ibi. Bta virgo bodie
reuersa est in bethleem celestē per corporalē
assūptam ybi antea fuerat peregrinationum et
meditationū frequentia: discedens a mun-
do. Judith in pphi precrione. Judith. xiij.
Vivit dns qui custodiuit me angelus eius
et hinc euntē et ibi cōmorantē et inde huc re-
uertentē et nō pmisit dns me ancillā suā co
inquinare: si fine pollutōe pcti reuocauit me
vobis gaudentē in victoria sua: et in exaltōe
mea: et in liberatiōe ytā. Et Judith magna
facta est in Bethulia et preclarior erat vni-
uersis terre israel. et erat pcedēs cū gl̄ia ma
gna. hec ibi. Et de bta ingine Bern̄. ait. Be
atam te dicent oēs generatiōes q̄ oibus ge
nerationibus gr̄am et gl̄iam inueniſti. In te
em̄ angeli leticiā: iusti gl̄iam. pcōres gr̄am
inuenīūt. hec ille. Septuagesime in sui exaltatio
ne. iij. Regū ij. Venit Bersabee ad regē Sa
lomonē. et surrexit rex in occursum eius oscu
latusq̄ est eam et sedit super tronum suum.
positusq̄ est tronus matris regis q̄ sedit ad
dxtē ram eius. hec ibi. Et de beata virgine
Bern̄. ait. Quātuz gratie in terris est adepta p
ceteris tñ in celis obtinet gl̄ie singularis. Fe
licia ipsius oscula labijs impssa lactētis. sed
nūq̄d nō feliciora cōfitebimur q̄ ab ore sedē
tis in dextera dei pris bodie in bta salutatōe
suscepit. cū ascēderit i thronū bodie epythe
lamiū canēs. osculef me osculo oris sui. hec
ille. Abigail in regis reconciliatōe. i. Regum
xxv. Festinauit abigail et ascēdit ad radicem
montis. Dauid ait. et viri eius descendebant
in occursum eius: q̄bus et illa occurrit. hec ibi
Et de beata virgine Bern̄. ait. Ad patrē rer
rebaris accedere o homo. territus solo audi
tu ad filiū fuge Jesum hunc tibi fratrē Ma-
ria dedit. sed forsitan etiam in ipo maiestatē
vereris diuinam aduocatam vis habere ad
ipsum. ad Mariam recurre. Paratur fiqui-
dem humilitas in maria. nec dubiū dixerim:
exaudietur et ipsa p sui reuerentia. hec ille.

Dauid in gaudio et exultatione. ij. Reg. vi.
Dauid et omnis israel deducebant archā dn̄i
cum gaudio. et erant cum eo septem chori. Ib
ibi. Per dauid signatur xp̄us. per. vij. choros
vniuersitas sanctoz qui omes beatam virgi
nem honorabiliter in celū deduxerunt tā q̄
archam que continuit manna celestis dulce
dinis quo nutriūtur filij israel fideles in de
serto huius mundi. Manet xp̄us per seipsum
venit reducere in ciuitatem et domū eternaz
cum benedictione et collocauit in throno se-
cum. Augustin?. Ubi posuit idem rex q̄ ex
te sumpsit. ibi posuit et te reginā ex qua sum
psit. hec ibi et in p̄s. Surge domie in requiez
tuam tu et archa sanctificationis tue tc̄.

Salomon in gratiarū ministratiōe. Cant.
i. Introduxit me rex in cubiculum suū. et hoc
vt ei ministret. Eccles. xxiiij. In habitatione
sancta coram ipso ministraui. Augustin? de
beata virgine ait. Per te hereditamus misē
ricordiam miseri. ingrati gr̄am. veniā pecca
tozes. sublimia infimi. celestia terreni. mortā
les viram. patriam peregrini. Quicq̄d per te
habemus. q̄z nō sufficit admirari est enarra
re difficile. Helyas in nubis eleuatione iij.
Reg. xviij. Ecce nubecula quasi vestigiū bo
minis ascendebat de mari. Beata virgo fuit
nubes que aridos rigat et fecundat steriles.
fructus ad maturitatē bte cōsummationis p
duxit. ppter sui humilitatē. Esaias in claritā
tis coequatione. Esa. xxx. Erit lux lune sicut
lux solis. quia claritas beate virginis debuit
esse similis claritati xp̄i in patria celesti tc̄.

Jeremias in aquile volatiōe. Jere. xlix. Ec
ce aq̄la volabat et ascendebat et expandebat
alas suas super terraz. Beata virgo est aq̄la
q̄ acutissimuz habuit visum fidei. ipsa quidez
volauit p mediū celū cōtemplando. Sed ho
dierno die ascēdit et volauit altius ceteris sā
ctis sicut aquila q̄ altius volare dicit. Augu.
Ut redderes gl̄ie pcōrem vsq̄ ad gl̄iam tu
gl̄iosa. pfecta es vt supno rege excepto nihil
te sit supans in superis. hec ille. Exechiel i
montis habitatione. Ezech. xi. Ascēdit gl̄ia
dn̄i de medio ciuitatis et requieuit sup mon-
tez q̄ est ad orientē vrbis. Bta virgo ascēdit
de medio ciuitatis. i. mūdane ad mōtem gl̄ie
supne vbi quiescit coronata floribus. xvi. rosa-
rum. In cui? corone anteriori pte sunt q̄tuor

rose in posteriori quattuor. in dextera quattuor. in sinistra ꝗttuor. ppter qō cārat ecclia. Et sicut dies verni circundabant eam flores rosarum. i. varicinia ꝓphetarum.

Quarto Maria elegit optimaz

ptem legis sapiēcialis. Sciendus ꝙ lex sapie est lex iesu xpi. in qua diligēter se exercuit btā virgo maria circa quattuor. Primo circa assiduā oīonem et gratiarum actionē. Act. i. Hij oēs erāt pseuerantes in oīone cū mulieribus ⁊ matre iesu maria. ⁊ glo. sup illō Luce. i. Exultauit spūs meus ⁊c. dicit sic. Totum interioris animi affectū. in agendis gratiarū laudib⁹ offero. totū qō viuo: qō sentio: qō discerno in eius magnitudinē ꝓemplandam ⁊ eius ꝓceptis obseruandis impendo. In ipso eīm exulto ꝙ terrena nō curo. ꝓsperitas me nō extollit: aduersitas me nō frangit sed illius sola spūs me⁹ delectat memoria a quo salus eterna speratur illi⁹ ꝑpetua diuinitate ferat. cuius cōceptione caro mea fecundatur. hec ibi. Secūdo circa sacroꝝ locoꝝ visitationem. Vñ scūs Ø dilio dicit sic. Si scire volumus qd dei genitrix post xpi resurrectionem antecēpit celos ascenderet agebat fine dubio loca natiuitatis. passiōis. sepulture. resurrectionis ascensionis frequēter visitabat ⁊ eis lachrymas fundebat. ⁊ oīes sui sanctissimi oscula imprimebat. hec ille. Et btūs Dieroñ. in sermone de assumptione dicit sic. Fortassis pre nimio amore in loco in quo filius eius natus. mo: tu⁹: ac sepul⁹ dicit. inerduz eā habitasse credim⁹ ꝙ q pijs pasceret internus amor obtutibus: nō ꝙ iā vīes cū mortuis ꝗrertur. Hoc eīm hēt imparicus amor: vt quē desiderat semp inenire se credat ignorat qppe iudicij. rōne multoriens caret. modum nescit. Amor eīm nō accipit de impossibilitate solatū: neq; de difficultate remediū hec ille. Terno circa apl̄oꝝ instructionem. Vñ Diero. vbi supra dicit sic. Ecce dño iesu ascendente in celū vacat virgo in schola virtutū. cōuersat cū senatoribus celi infra curiā padisi: sub disciplina spūssancti totiusq; magestatis diuine. Virgo beata intra chorū apostoloꝝ post ascensionem dñi Jesu intrans ⁊ exiens: familiarus de xpi incarnatiōe ac resurrectiōe cū eis cōtulit: quā sane beatissimā virginē: ⁊ si oīs discipuli venerati sunt. Johannes tamē amplius ⁊ specialius vsq; ad finem vite sue sibi deseruiuit. hec ille. Quarto circa cōmunem cōuersationeꝝ. Per speciales eniz ꝓrogatiuas gratie fuit conuersata cum apostolis cū Petro ꝙ diuinitatis ⁊ humanitatis cognitionē. Cum Paulo ꝙ altam cōtemplationem. Cum Andrea per precoz dialē ad crucem deuotioneꝝ. Cum Jacobo ꝙ virginitatis cōseruationē. Cum Johanne ꝙ maternalem affectionē. Cum Thoma ꝙ fortum operuz aggressionem. qñ dixit Joh. xi. Eamus ⁊ nos ⁊ moriamur cum illo. Cū Jacobo alphei. per eius in vtero sanctificationē. Cum philippo per precipuā cū xpo familiaritatem. Cum Bartholomeo per feruētez oratiōnē. Unde dixerunt demones. Bartholomee. incendūt nos oratiōes tue. Cuz Matheo ꝙ terrenoꝝ despectionez. Cū Symone per mandatoꝝ dei promptā executionē. Cuz Thadeo per mētis mūditiā ⁊ purificationē

Quia vero apostoloꝝ oīm in se coegit mesura. Jō circa ipsaz hodie nouez mirāda sunt exhibita indubitanter ab oībus catholicis recenda. Primuz est oīmoda consolatio scz per angelum a deo missum q eam reuerēter salutauit. Secūdum est apostoloꝝ omniū congregatio. s. per angelos qui eos per iudeā dispersos congregauerunt ad hostiū virginis.

Tertiuz est fine dolore cōsummatio. s. vt fine dolore moreref. Quartum est sepulture in valle iosaphat preparatio. similis sepulture xpi de nouo cōstructe. Quintū est exeqs rum deuotio. s. per iesum. ⁊ eos q cū eo adnerant ⁊ per apostolos. Sextum est christi ⁊ totius curie celestis obuiatio. scz post tres dies sue mortis. Septimū est indeoz perfecutio volentiū ferrum euertere ⁊ corpus illud cōburere. Octauū est miraculoz choruscatio circa eos qui manus ad ferendz applicauerunt. Nonuz est in anima ⁊ corpore simul assumptio ex eis que christus contulit apostolis super hoc. vt patet in legendis ex dictis sancti Cosme Johannis Damasceni. ⁊ Augustini.

Quinto Maria optimā

partem elegit legis spiritalis. Sciendum ꝙ angeli habent quattuor proprietates. scilicet caritatem. virginitatem. humilitatem. ⁊ ministerium. Eodem modo beata virgo tria prima habuit. Bern. Beata virgo in montana cum festinatione abijt: ⁊ hic fuit virginis ascensus: vt difficile rumperetur funiculus triplex. Feruebat liquidem in querenda gratia caritas. Splendebat in carne virginitas: ⁊ obsequio eminebat humilitas. hec ille

De ministerio ipsa dicit. Eccl. xxiij. In habitatōe sctā coram ipso ministraui. Proptera ipa hodie honorabilr celos ascēdit. Mieroñ. Quis illud cogitare sufficiat ꝙ gliose hodie regina mundi ꝓcesserit. Quāto deuotiōis affectu tota in eius occursum celestiū legionū ꝓdierit multitudo. Quātis ad tronū gīie cantiois fit deducta: ꝙ placito vultu: ꝙ serena facie: ꝙ diuinis amplexibus a filio fit suscepta. ⁊ super oēm creaturā exaltata. Hodierna die credendū est militiam celoz festiue dei genitrici obuiā aduenisse: eāq; ingēti lumine circūfulsisse. ⁊ vsq; ad tronū gīie cum laudibus ⁊ cāticis spūalib⁹ pduxisse. celestez quoq; militiā bierlm tūc ineffabili leticia exultasse. ⁊ iocūdatā ineffabili caritate ⁊ oī gratulatione iubilasse. hec ille. In ei⁹ aūt ascensu angeli infime hierarchie ꝓponūt qōnē angelis medie hierarchie: dicētes illud. Cant. iij. Que est ista q ascendit ꝑ desertū sicut virgula fumi ex aromatib⁹ mirre ⁊ thuris ⁊ vniuersi pulueris pigmētarij. Ø exponēs Mieroñ. de btā ꝛgine dicit sic. Sicut virgula fumi qz gracilis ⁊ delicata: qz diuturnis extenuata disciplinis ⁊ cōcremata tota incēdio pij amoris ⁊ desiderio caritatis. Virgula inqt fumi ex aromatib⁹: qz repleta multis erat virtutum odoribus manās ex ea fragrabat odor suauissimi⁹ in spiritib⁹ angelicis. Ascēdebat aūt de deserto pīris seculi ꝛga de radice iesse olim exorta. Sed mirabant electoꝝ aie ꝓ gaudio: q nā esset q etiā cūcroꝝ meritoꝝ ꝛtutib⁹ angeloꝝ vincceret dignitatē. hec ille. Hūc ascēsuz decoris admirātes āgeli medie hierarchie ꝓponūt qōnem angelis supioꝛib⁹ dicentes illud. Cant. vi. Que est ista q ꝓgredit quasi aurora cōsurgēs pulcra vt luna. electa vt sol. terribilis vt castroꝝ acies ordinata quasi aurora fuit virgo nascēdo. pulcra vt luna cōcipiēdo: ⁊ vt sol refulgens in corpe gloificato. Bern. Tota cōglomerat angeloꝝ frequētia. vt videat reginā sedentē a dextris ꝛtutis dei in vestitu deaurato in corpe semper glorificato circūdata varietate. hec ille. Cum de ascensum admirātes angeli supreme hierarchie ꝓponūt qōnē oībus electis. dicētes illud. Cant. viij. Que est ista que ascendit de deserto delitijs affluens innixa sup dilectum suū. Bern. Quid in delitias dixerim virginitatis decus: cū munere fecūditatis. humilitatis insigni distillantē simuz caritatis. misericordie viscera. plenitudinē gre. ꝓrogatiuaz glorie singularis. Hec est cuius salutationis vox ⁊ ipsos exultare facit i gaudio quos materna adhuc viscera claudūt. qp si paruuli nec dum nati aia liquefacta est. vt maria loquuta est. qd putam⁹ q nā fuerit illa celestiū exultatio: cū ⁊ voce audire ⁊ videre faciē. ⁊ ci⁹ btā frui pītia meruerit. hec ille.

Sexto Maria optimam

partez elegit legis finalis. Nam in vltima resurrectiōe beatificabunt nō solū aie: sed etiā corpora electoꝝ. Beatudo eī hz ꝗtuor ꝓtes Una est angeloꝝ. ⁊ hec est cōpleta. Secūda est aiarum: ⁊ hec est imperfecta. Tertia est electoꝝ in nouissimo die. Quarto est filij dei ꝑ tum ad corpus ⁊ aiam. vt hāc partē elegit beata virgo hodie. Nam euacuatū est celū quatuor vicibus. Primo qñ xpus descendit in vterus virginis. tunc eīm tota trinitas ⁊ oēs angeli associauerunt xpm in incarnatione. Secūdo qñ xpus instituit corpus ⁊ sanguinē suū sub sacro in cena. Tertio in die ascēsionis xpi. tūc eīm nullus angelus in celo remansit: sed omēs obuiauerūt sibi. Quarto in assumptione beate virginis ad gloriā dei. Ad quam nos perducat ⁊c. Amen.

Jn festo scī Bernardi abbat. sīno xlvij.

Decima fulgoris il

l luminabit te. Luce. xi. ⁊ in euāgelio hodierno. Apocal. xxi ōr sic. Unus de septē angelis oīdit mihi ciuitatem scām hierlm descēdentē de celo hītem claritatē dei. Et ciuitas illa nō eget sole neq; luna vt luceant in ea. Nam claritas dei illuminabit eā ⁊ lucerna eius. hec ille. Sup quo tale⁹ moueo qōnem. vtrū btūs Bernardus ecclesiam militantē vere illūminauit ꝑ sapiam quā a deo sincere impetrauit. Ad istā qōnē rñdem⁹ duo doctores. Primo est S. Jo. oīmō. Eccl. l. dicēs sic. Quasi stella matutina in medio nebule: ⁊ quasi luna plena in diebus suis lucet. ⁊ quasi sol refulgens. sic iste effulsit in tēple dei. Secūdus est Matheus v. ca. dicens sic. Neq; accendūt lucernā ⁊ ponūt eaz sub modio: sed super cādelabrū vt luceat oībus qui in domo sunt. Sciendū ꝙ inter babylonem ⁊ bierlm nulla pax est: sed guerra ꝛtinua. Unaquēq; eīm habet suū regē. Rex bierlm est xpus iesus. Rex babylonis est dyabolus. Xpus regnat cum iusticia. dyabolus cum malicia. Rex babylonis conat seducere per spūs immundos ministros suos quos potest de ciuibus bierlm vt faciat eos seruire

inquirati ad iniquitatem. Et sic eos ad babylonem trahat. Unde cum spūs miserico-
die cōstitutus speculator super muros hierusalem videret trahi vnūz de ciuibus suis nūciauit xpō regi captam predam in babylone duci. Xpus vero aduocauit spiritū timoris strennuū militem in talibus cui iussit reduceret ad se captam predam. Qui promptus exequi imperata concito hostes persequitur et facus est in auribus eoz sonus tanq̄ aduenientis spūs vehementis. Timor em̄ supeos intonuit et ad vocem virtutis eius omne robur hostium contremuit quos vtiq̄ in fugam conuersos, timor ipsos persequutus est et creptum conciuem reducebat ad propria. Unus autem ex aduersariis, s. spūs tristicie non erat cū eis quando venit timor cūq̄ ceteret socios taz turpiter fugientes eriuit ab insidijs in quib⁹ latebat, a quib⁹ audita causa fugę, quoniā timor obprobrijz induxerat super eos, nam timor et tremor venerunt super nos et contexerunt nos tenebre. ecce clō ganimus fugientes et manſimus in solitudine confortauit eos dicens: nolite expauescere, scio em̄ quid facto opus sit. Ego, et ero spiritus mendax in angulis semitaruz, amicuz me simulabo timoris. Noui hunc spiritū nō est vi aggrediendus sed simulatiōe. vos autem expectate finez. Fecit vt dixerat et capto viarum compendio timorem precessit reflectens q̄z iter per viam qua gradiebat obuiauit timori quem sub pretextu doloris concluis erepti iniquas, sed amica imitsens collo: quia seducere cepit. Timor vero simulationē non aduertēs velut ouis que perierat sequebatur spūs tristicie bono et innocenti animo. et nesciebat qm̄ de perditione ipsius agebat. ppe em̄ erat vt spūs tūnoris et conciuem homine in foueā desperationis precipitaret. psal. Tota die contristatus ingrediebar, qm̄ lumbi mei impleti sunt illusionibus: et nō est sanitas in carne mea. afflictus sum et humiliatus sum nimis rugiebam a gemitu cordis mei. Sed misericordia speculator hoc videns indicat xpō regi quid agat. Rex autem sibi to iussit vocari vnū de militibus suis, s. spem, quē cum equo desiderij et ense leticie in auxilium iuber accelerare timoris. Spes vero fidelissimus miles ad imperiū regis egredies cū peruenisset ad locum certaminis vibrans ensez leticie spūs tristicie effugauit. amboscz in terrā pstratos et deiectos erexit pō. Scōm multitudinem doloris in corde meo, solatio nes tue letificauerūt aiam meaz. Sicq̄ liberatū conciuē et impositum equo desiderij. pō Dñe ante te oīe desiderū meū. spes precedes trahebat fumiculū promissionū celestiū et timor sequēs vrgebat cū flagello facto de reticulis petōz supplicioz infernalium. Ibat igitur voluntarius equus hinc tractus et inde copulsus. pō. Ut iumentū factus sum apud te et ego semper recti. Sed in tam rapido cursu timendū ei fuerat ab incursu. Collegerūt iraq̄ milites babylonij, filiū dicētes. Quid facimus, qz hic homo sic euadit quē tā secuti possidebamus. Defecit gaudiū cordis nostri versus est in luctuz chorus noster: quō plausus inferni versus est in planctū. Cecidit corona capitis nostri ve nobis: quoniā per solos duos milites, s. timorē et spem factum est gaudium magnū in illa ciuitate bierlim super sui liberatione cōciuis. Quomodo periit ver sutia diabolice malicie. vnus aūt ex eis neq̄ ex ceteris, s. fraus cū sceleris huius esset opifex ppbanū intulit cōsiliū dicēs. Vos nescitis ppbanū nec cogitatis qs modus ad capiēduz quicq̄ nec cogitatis qs modus ad capiēduz eū sit. et captus difficilius eripiat. Vos ergo a longe me sequamini: ego me in angelū lucis tra̅sformabo vt ignaros mei tanq̄ aduenas et pegrinos docendi simulatiōe decipiā. Qui dicit illud psal. Educna ego sum apud te et peregrinus sicut oēs patres mei. In hūc itaq̄ modū fraude posita iter accelerāt per prestigiationē inertoz et vanā gliam arq̄ leritiaz cū conceptu primoz peccatoz exhortās eos ī mundū qd ne terigeris qm̄ non est tutū habitare cū scorpionib⁹. Sed misericordia speculatoz regi nostro xpō annūciat venire qdē hominē equo desiderij impositum: sed ipsum opteret preperare eo q̄ frenū et sella desit. hostes aūt a longe persequūtur. alijvero tanq̄ inuecterati malorū viarū cōpendia caprāt. Ecce nūc vnū video in quo armoz nostrorū lucet effigies: a nobis tū ille missus non est. Expedit talē mittere q̄ quidus illum interroget noster an fiat aduersarioz. Postea rex xpus cuius animū semper cura sollicitat animarū duos consiliarios eis mittit prudētiā. et tēperantiā. quoz temperantia quidē equo frenum discretionis imposuit, et spem moderatius incedere persuasit. Prudentia vero timorem incepitans et agruens improbitates eius de futuro cōmonuit: et equo sellam circumspectionis ap̄s fuit vt non caderet a sceleratore eius retro. sed appodiaretur confusione et meditatione preteritoz scelerum, stans quidem a dextris humilitatem, a finistris vero patientiam et equanimitatē. Preterea spes et timor dederunt calcaria. spes quidem in dextro pede posuit expectationē premij. timor vero in finistro pede metum supplicij. Facta mora cum aduesperasceret et inclinata esset iaz dies rursus congregati sunt hostes in multitudine ve dimicarent contra eos. Iraq̄ pauet timor et spes accelerat.

Prudentia autem reuocat eos ad consilium dicens. Videtis quia dies precessit: nox vero appropinquauit. et qui ambulat in tenebris nescit quo vadit. Porro adhuc grandis nobis restat via, neq̄ parua est hostiuz multitudo. Est autem miles quidā regi nostro fidelissimus, scz iustitia quem ego noui: habens castrum ppe nos positum: et ibi est firmissimus habitaculum quia in petra posuit nidum suum. Iraq̄ si placet diuertamus ad eum: quia bonū erit nos illic esse. Placuit omnibus consilium prudentie, et cum ab ea quesissent ducem itineris ait prudentia. Ratio armiger meus precedet nos. est em̄ gnarus viarum et notus iusticie: vtpote consanguineus eius. Sic igitur pcedente ratione: cetera q̄z subsequentibus antenenit rario et salutata iusticia nunciauit hospites aduentare. Justicia autem perquirit qui sint: vnde et ad quid veniant. Cuiq̄ rem cognouisset: hylari vultu surgens, cum paucis occurrit et obuiauit eis susceptamq̄ animam ab equo deposuit, et in penetralibus domus sue panidam collocauit. dicens illud psal. Quis est homo qui vult vitam: diligit dies videre bonos, phibe linguam tuam, et labia tua ne loquantur dolum. diuerte a malo et fac bonum. Interea quidem hostilis insequitur exercitus, et castrum vndiq̄ obsidens perquestigat si qs forte pateret ingressus et tanq̄ leo rugiens circuit querēs quē deuoret. tēoria figens, et excubias ordinans ne quis ingredi aut egredi valeat. vt mane facto instructis machinis muros diruāt et irruant super eos. Interim timor sollicitus et minime securus cōsilitores excitat et iusticiam conuenit de munitione loci et preparatione armoz scire, ne forte sustentationi deficiant alimēta. Justicia respondit. Sitis loci vt aduerse potestis saxosus est et inaccessibilis: nec arma: nec machinas inimicoz timet: sed q̄ aridus est et saxosus, paucos habet indigenas quos duro cibo panis ordeacei vtciq̄ sustentat: et nunc quidem supersunt nobis quinq̄ panes ordeacei et duo pisces. Timor ait, si hec quid sunt inter tantos? Capite ergo magis pauere et tedere: et arguens animaz q̄ ab eō descendisset: hoc sepius memorabat. Nouissima hominis illius esse peiora priorib⁹. Equus em̄ ille cursu preperi festinus aduolabat. nūc solius rōnis ductui cōmissus est. Si quidē ppe iam erat vt aduersus spem cōtraria sentientē timor insurgeret: sed tēperantia prudētiā aduocauit. Acer sita iraq̄ prudētia ipobitatē timoris obiurgās inqt. O timor in aduersarios tu⁹ mucro nūc deseniat. Nescis qz rex noster rex potētū est. dñs fortis et potens dñs potens in prelio. Eat igit nūcius q̄ suas et necessitates expōat. adiutoriū flagitet. et auxiliatorē adducat. timor ait. Quis ire poterit? Tenebre operiūt terrā. et muros obsidet hostiuz pugil multitudo. et nos ignari vie sumus tanq̄ in regionē longinquā positi. Aduocant igit hospitem suū iusticiā. Sidd inqunt potes adiuua nos. Quib⁹ illa ait. Bono ac forti aio estote: qm̄ est mihi fidelissim⁹ nūcius regi optime notus et curie. Oratio: q̄ in secreto nocris silentio, per occultas et sibi ignotas semitas archana celi penetrare: et cubiculū regis adire, et opportuna importunitate piū regis animū flectere: non indoctus est supplicatione miserabili laboratibus auxiliū solitus est imperrare. Eat iraq̄ ille si placet. ecce em̄ presto est. Cūq̄ rm̄ dissent offices placet. prudentia quid regi insinuet dicrāte. Justicia, bo vt fideliē agat et nevacu⁹ reuertat p̄cipiēte. ceteri sq̄z et marie timore vt iter acceleret deprecātib⁹ p occultos quos dā muri exitus ofo dimissus e. Ac ille hostiū cuneos peneträs securus: oī alite velocior. in momēto et in ictu oculi vsq̄ ad portas ciuitatis nouue bierlim puenit. quas cū clausas reperisset, pulsauit. tanitoribⁿ? q̄dem egre ferentib⁹ q̄ intē pestę noctis silētio cuitacē repleret clamoribus, et ipsi regi ipotum esse nō verebat. Ac ille pseuerabat pulsans et āpli⁹ loqbat. Aperite mihi portas iusticie et ingressus in eas cō fidebor: dño regi sm̄ multitudinē doloz meorum qui sunt in corde meo. Justicia enim me misit ad vos vt introducar ad regez quia ad ipsum habeo mandata que proferam. Dum hec gemit oratio expergefactus rex cū cōmilitonibus suis ait. Vox turturis audita est in terra nostra. Cūq̄ cognouisset ipsuz ee nūciū iusticie eū introduci pcepit. Iraq̄ oratio ingressa adorauit deum et dixit. Domine rex in eternum viue. Cui rex ait. Recta ne sunt omnia circa dominū tuuz et q̄ illius sunt? Ac ille

respondit. Recta dñe vestri gña. Postroynũ est necessariuz. Seruus ille vester a cozribꝰ inimicozum ad imperium regis ereptus diuertit ad militem vestrũ dñm meũ. Sed dñe mi rex terra illa australis ⁊ arens est ⁊ cibũ nõ habet. Det itaqꝫ dñs meus rex benedicti onem: ⁊ terra nostra dabit fructũ suũ. Sz cõgregati sunt hostes in multitudine vt dimicent cõtra nos. Da nobis dñe auxilium de tribulatione: qz nõ est alius q̃ pugner ꝓ nobis nisi tu deus noster. Ecce quez manus tua potenter de principibꝰ tenebrarũ eripuit. clamat ad te in toto corde suo. in suspirijs multis. in singultibus. in lachrymis vt mittas ei auxilium de scõ. et audi dñe placare dñe. attende ⁊ fac. ⁊ mitte liberatorẽ ⁊ ppugnatorem nequãdo dicant hostes vbi est deꝰ eius rapientes quẽ eripuit dextera tua. ⁊ fit captura nouissima prioꝝ prioze q̃ vtilitas est in sanguine tuo dum descendit in corruptionẽ. libera euz dñe vt cõfiteatur nomi tuo. qz in inferno nõ cõfitebitur tibi Tũc rex cuiꝰ natura bonitas est mortuos bis lachrymis ait. Quẽ mittem? Ad quem charitas ait. Ecce ego: mitte me. Rex aũt querebat de socijs. Charitas domesticam sibi rñdit sufficere familiã. vno rñi comite. s. btõ bernardo ci⁹ igne succenso cõtenta cui pre alijs reuelata sunt secreta celestia.

Quattuoz nãqꝫ precipue sibi reuelata fuerunt. Primo die natiuitatis dñice puer Jesus sibi apparuit quasi ieriũ ante oculos ei⁹ ex vtero matris nascens. Secũdo gloria beatorum. Nã cũ sancꝰ Malachias defunctus esset: ⁊ missa ꝓ defunctis cantaret ei⁹ gloria sancto bernardo reuelata ẽ. Tertio noticia futuroꝝ. multa cñ futura ꝓuidit. sicut ptz in Gerardo fratre suo cui suã conuersionem ꝓdixit. Quarto sciẽtia scripturarũ quã q̃dꝫ nõ habuit ꝓ magri eruditionẽ. Sed aut ꝓ oronem ⁊ meditationẽ. qñ q̃quid in scripturis didicerat maxie in agro ⁊ in siluis meditando ⁊ orãdo se accepisse cõfessus est. aut ꝓ diuinã reuelationẽ qz vt dicit in canticis. Duz q̃dã retineret q̃ aliaz didicerat. audiuit vocẽ dicentẽ sibi donec istud tenueris aliud nõ accipies. Itaqꝫ charitas nobili comite. s. beato bernardo. ⁊ ingenua familia. s. gaudio. pacientia. longanimitate. bonitate. benignitate. mansuetudine circũdata. velut dux insignis egredit. certusqꝫ de victoria signo triumphali erecto. primã ptransijt secũdam q̃ inimicoꝝ custodiam. Cũqꝫ puenisset ad portaz vitro ei aperta est. ad cuiꝰ ingressum facta est leticia magna in oppido. ⁊ cũ suadente gaudio vociferarent oẽs ⁊ acclamarent. exortus est inquiũt vox ista exultationis in auribus nostris in tabernaculis iustoꝝ de castris israel. Nõ sic fuit heri ⁊ nudiustertiꝰ. forteuenit eis auxilium ⁊ imperũ faciẽt in nos. Fugiamus israelem qñ dñs pugnat ꝓ eis contra nos. Interim charitas more suo igne succensa ordinari exercitũ iubet ⁊ portas aperiri. et inimicos in fugam cõuertit. aperte deuũciano. Vadam ad portas inferi. Sicqꝫ vno impetu vniuersus ꝓcedit charitatis exercitꝰ quos babylonij nõ ferentes fugiũt. sed nõ effugiunt. Cadũt cñ a latere timoris mille ⁊ a dextris charitatis. x. milia. vt aut arceretur deinceps ab inuasione ciuis hierlm. Btũs bernardus circa oppiduz iustitie domũ Clareuallẽsem: cisterciẽsis ordinis edificauit. in qua velut lucerna ardens effulsit ⁊ insidias inimicoꝝ cõfudit De quo Apoc. iij. dicit. Qui vicerit sic vestietur vestimẽtis albis ⁊ nõ delebo nomẽ eius de libro vite. ⁊ cõfitebor nomẽ ei⁹ coram patre meo. ⁊ coram angelis eius. Inducebat aũt btũs Bernardus vestimentis albis puritatis ⁊ innocentie. succensus igne charitatis. ad quã oẽs ciues hierlm accendebant. ꝓpterea dicit ꝟbum ꝓpositum. Lucerna fulgoris illuminabit te.

Lucerna fulgoris illuminabit te. O
Diues per liberalitatem.
Camalis per castitatem.
Fidelis ꝓ obedientie mobilitatẽ
Princeps per constantiam.
Inimice per patientiam.
Deuote per beniuolentiam.
Simplex per gratiam.
Laice per prudentiam.
Religiose ꝓ temperantiam.
Professe per subiectionem.
Apostata per reuocationem.
Temptate per exhortationem.

Primo btũs Bernardus

ficut lucerna fulgoris illuminabit te. o diues ꝓ liberalitatẽ. Sciendũ q̃ ꝓtum ad res tẽporales incidit qstio inter viros religiosos ⁊ mũdanos. Quid est melius an diuitias retinere vel ꝓtẽnere? Religiosi dicũt q̃ melius est diuitias retinere. Et sup hoc adducũt duas leges. Una euangelica. Matth. ix. Vade ⁊ vende oia q̃ habes et da pauperibus ⁊ habebis thesaurũ in celo. Alia aplicam. i. Thimo. vi. Qui volunt diuites fieri incidũt in tẽptationẽ ⁊ in laqueũ diaboli ⁊ desideria multa que mergunt hoiem in interitũ. Mũdani dicunt q̃ melius est diuitias retinere: qz multe elemosyne ide fieri pñt. Et adducũt sup hoc duas leges. Una euangelica. Luce. xvi. Facite vobis ami. de mam. iniq. vt cũ defe. reci. vos in eter. tabernacula. Aliam aplicam. ij. Cor. ix. Qui seminat in bñdictionibus de bñ. ⁊ mete ficut scriptũ est. Dispersit dedit pauperibus iusticia eiꝰ manet in seculũ seculi. Judex aũt ꝟpõ audiris allegatiõibꝰ vtriusqꝫ partis dat sniam interlocutoriã dicẽs illud. Matth. xix. Diues difficile intrabit in regnũ celoꝝ. Et in relligiõe de illis diuitibus q̃ totũ cor suũ in diuitijs posuerũt. Ideo monet pñs. Diuitie si affluant nolite cor apponere. Bern. sermone iij. sup cantica declarat dicẽs. Filij adã genꝰ auarum. q̃d vobis cũ terrenis diuitijs q̃ nec vere nec vestre sunt. Aurũ ⁊ argentum vere terra rubea est ⁊ alba quã solus hoim error facit aut magis reputat ꝓciosa. Deniqꝫ si vestra sunt tollite ea vobiscum. Camelus vnũ solũ pondus hz. diues duo. Unũ terrenaruz possessionũ: aliud peroz. primũ in morte deponit. Aliud velit nolit moriens retinet: nisi ante mortem deponat. Vere ergo diuitie nõ opes sunt: sed virtutes quas secuz cõscientia portauit in perpetuũ diues fiat. hec ille. Terrenas diuitias docuit btũs Bernardus ꝓtẽnendas quadruplicater. Primo secuti dereliquendo. Nam in burgundia castro fontanis ex nobilibus valde ⁊ religiosis parentibꝰ ortus est. Cuius mater vt ipsum partu ediderit, manibꝰ ꝓpriis deo obtulit. alienis vberibus ipsum nutrire refugiens: quasi cũ lacte materno matrem quodãmodo boni infundens ei naturam. quẽ cibis grossioribus pascens continuo ad berenũ transmisit qui anno. xxij. etatis sue cũ socijs pluribꝰ triginta ordinẽ cisterciensium est ingressus. Secũdo in fratris cõuersione. Nam cũ Bernardus fratres suos conuertisset. qui erant numero quattuor: vt domũ paternam egrederent. Guido primogenitus aduertens Uiuardum fratem suum minimũ adhuc puerũ in platea ludentẽ cum pueris. Eya inquit frater Uiuarde ad te respicit omnis terra possessionis nostre. Cui nõ puerliter puer rñdit. Vos q̃ celũ habebitis. ⁊ mihi solummodo terraz relinquitis. Non ex equo diuisistis. Modico itaqꝫ tempore cum patre remanserat. sed fratres postmodũ sequutus est. Tertio in sortis redargutione. Nã pater eius qui solus domi remãserat. ad monasterium beati Bernardi iuit. ⁊ ibidez post aliquod tempus in senectute bona decessit. Sortez autez in seculo nupta cũ diuitijs ⁊ delitijs seculi periclitarer fratres suos cũ comitatu ⁊ apparatu superbo visitatura ad monasteriũ venit. Quã btũs Bernardus grauissime increpauit q̃ esset retibe diaboli ad animas capiendas. ⁊ sterilis inuolutũ: ⁊ similia. Illa autem in lachrymas resoluta sic repente mutata est. vt in medio seculi viram duceret heremiticã: ⁊ ab oñi seculo ꝓsus se faceret alienã que tandem monasteriũ intrauit.

Quarto in fragilitij cõpassione. Nam cuz q̃dam abbas ꝓ vno cenobio construendo sexcentas marchas argẽti beato Bernardo misisset quas predones a fercẽtibꝰ vi abstulerũt ait. Benedictus deus qui nobis pepercit abonere sed ⁊ illis qui tulerũt leuius parcendũ est. Tum qz humana cupiditas sustulit. Tuz qz magna pecunia: magna tẽptatio fuit. Un potest merito dicere illud ps. Paraui lucernam xpo meo. Sicut cñ xpus habebat in dextera sua stellas septẽ. ⁊ erat in medio septez candelabroꝝ aureoꝝ. vt dicit. Apocal. i. Sic btũs Bernardꝰ erat velut lucerna in medio septẽ stellarũ. qñ conuertit patrem suũ ⁊ q̃s fratres suos ⁊ sororẽ suam ⁊c.

Secũdo btũs bernardus

ficut lucerna fulgoris illuminabit te. o carnalis per castitatem. Sciendus q̃ inter viros spũales ⁊ carnales incidit questio. Quid est melius. An castitatem seruare: vel matrimoniũ contrahere. Respondent viri spũales q̃ melior est castitas ꝓpter duas leges. Una est euangelica: per quaz suadetur matrimonia abijcere: ⁊ castitatem seruare. Matt. xix. Omnis qui reliquerit domũ aut patrez aut vxorem ꝓpter nomen meum centuplum accipiet ⁊ viram eternam possidebit. Alia est aplica. i. Cor. vij. Qui matrimonio iungit virginem bene facit. qui autem nõ iungit melius facit. Respondent viri carnales q̃ melius ẽ matrimoniũ ꝓpter duas leges. Una est euangelica. Matt. xix. Quos deus cõiunxit homo nõ separet. Nec autem ꝺiunctio facta fuit in paradiso. Gen. ij. Crescite ⁊ multiplicamini ⁊c. Alia est aplica. i. Thimo. v. Volo autem iuniores nubere ⁊ filios ꝓcreare. Judex ꝟo xpus super hoc dat sniam interlocutoriã dicens. Luce. xix. Filij huiꝰ seculi tradũt ad nuptias. Illi vero qui digni habẽtur illo seculo

neq; nubent neq; nubent: quasi dicat. Illi q̄ volunt habere cōsolationes suas in mundo: vxores ducant. Illi vero qui solum volūt placere deo vxores nō accipiant. Verū in epla ad Henricū senonēsem epm dicit. Quid castitate preciosius: que mundū de imundo concepтū semine, de hoste domesticum angelus deniq; de boue facit. Differunt quidem inter se pudicus homo t angelus. sed felicitate nō virtute. Sed t si illius castitas felicior: huius tamen fortior esse cognoscit. Sola est castitas que in hoc mortalitatis loco t tempore statum quēdam immortalis glorie representat. sola inter nuptiarum solēnia mortem beate illius vēdicat regionis. in qua neq; nubūt neq; nubuntur. prebens quodāmodo, terris celestis iam illius conuersationis experientiam. Vas interim fragile q̄, portamus, in quo t crebro periclitamur. tenet castitas in sanctificationem. t instar odoriferi balsami quo condita cadauera incorrupta seruantur sensus ipsa t artus continet t constringit ne dissoluantur in ocijs: ne corrumpant in desiderijs: ne carnis voluptatibus computrescāt hec ille. Castitatē meritis t carnis beatus Bernardus ꝓseruauit quadruplicitter. Primo per mortificationē. Cum cñ in quādam femina oculos diutius defixisset in scipso erubuit, t in stagnum gelidarum aquarū tandiu permāsit donec pene exanguis effectus per gratiā dei a calore carnalis cōcupiscentie totus refriguit. Secūdo per alienationē. Cuz cñ puella quedam in lectū eius se nudaz iniecisset. cū oñi pace t silentio ipse eidem cessisset in latus alterū se conuertens dormiuit. cū q; inobilis t alicuius persisteret. misera illa atq; impudentissima erubuit: t mirans audacie fugit. Tertio per excitationez. Nam matrona q̄daz in cuius domo hospitabat rebemēter in cōcupiscentiā eius exarsit. Cū q; impudenter ipsa lectum Bernardi quereret. vsq; tertio ꝓtin⁹ ille exclamauit. Latrones, latrones. Improba mulier sic repulsa vix tandez metuens desperatiōe demens cessauit. Quarto per excōicationem. Apud equitaniā mulier quedam a demone incubo pessimanter vexabatur fere sex annis. Quod vt sanctus dei comperit baculum suū mulieri tradidit in lecto ponendū. cui cz demon ad nubile nequiret accedere: graniter mulieri cōminabatur. Virautem dei conuocato populo accensas candelas in manibus tenente: demonem illum excōicauit. t accessum ad illam mulierem deinceps interdixit. sicq; mulier liberata est ab hmōi illusione. Ideo dicitur. Luce. xi. Sint lumbi vestri precincti. t luceme ardentes in manibus vestris.

Tertio btūs bernardus

sicut lucerna fulgoris illuminabit te. o fidelis per obedientie mobilitatem. Sciendum q̄ inter fideles quantū ad animam incidit questio. Quid ē melius: an habere fidez magnā an opera magna: Rident quidam q̄ melius est habere fidem magnā. t hoc ꝓpter duas leges. Una est euangelica. Mat. xvij. Si habueritis fidez sicut granū sinapis dicetis monti huic trāsi hinc: t trāsibit: t nihil impossibile erit vobis. Alia est apostolica. Heb. xi. Sine fide impossibile est placere deo. Rident alij q̄ melius est habere opera magna: propter duas leges. Una est ꝓpherica. psal. Labores manuū tuaruz quia manducabis beatus es t bene tibi erit. Alia est apostolica. Jaco. ij. Vis scire o homo inanis q̄ fides sine operibus mortua est. Abraam pater noster: nōne ex operibus iustificatus est. Iudex autem xp̄us dat sententiam interlocutoriaz dicens. Mat. vij. Non oīs q̄ dicit mihi dñe dñe intrabit in regnum celoz: sed qui facit voluntatem patris mei. Illi dicunt bis dñe. qui credunt corde t confitent ore. Isti non intrabunt nisi dicant tertio. i. opere. Unde sequit. Sed qui facit voluntatem patris mei. Ber. in sermone pasce dicit. Fide siquidem in dei filios adoptamur. fidem in nobis mundus odit atq; persequitur fide t vincitur. Porro fides sine operibus mortua est in semetipsa. Nec mirū videri poterit si nequaq̄ vincit qui nec viuit quidem. Queris q̄ nam sit viuida t victoriosa fides? Illa sine dubio per quā xp̄s habitat in cordibus nostris. X̄p̄us cñ vita t virtus nostra est. Tādiu xp̄s in nobis viuit: q̄diu viuit fides. Et post q̄ fides nostra mortua est quodāmodo xp̄us mortu⁹ est in nobis. Porro fidevivā opera attestātur. Sicut cñ corporis vitā ex motu suo dignoscimus: ita t fidei vitam ex operibus bonis. hec ille. Btūs Bernardus fidez cum operib⁹ docuit quadruplicitter. Primo per prestationē. cū cñ adhuc puerul⁹ gram dolore capitis egro ferret. veniērem ad se carminatricē vt dolorē suis carminib⁹ mitigaret. prestās fidez iesu xp̄i ipsuz liberare indignās repulit: q̄ statimo se plene sanatū inuenit. Secūdo per predicationē. Cuz semel populo predicaret. t oēs verba eius attente ac deuote susciperēt. eius animo talis irrepsit cogitatio. Vere nūc optime predicas: t ab oñibus libēter audiris t sapiēs ab oñibus reputaris. Aduertēs autem hanc esse maligna cogitationez. nutabat animo an ꝓcederet vel desisteret. Statim diuino cōfortatus auxilio ait cogitatori. nec per te incepi: nec per te dimittam. Sicq; securus predicationem vsq; in finem ꝓsequutus est.

Tertio per prohibitionem. Cum quoddam monasteriuz quod vir dei construxerat occupasset muscarū incredibilis multitudo. ita vt oñibus grauem molestiam inferrent. ille ait. Ego excōico eas. Mane autem oēs pariter mortuas inuenerūt. Quarto per exhortationez. Cum cñ vir dei exhortaret plures nobiles qui cum visitaturi aduenerāt: vt sacris diebus quadragesime a suis vanitatib⁹ t lasciuijs desisterēt. t ipsi non acquiescerent iussit eis propinari vinū dicens. bibite pocula animarū. Quo hausto subito mutati recesserūt. q̄ modicū tempus denegauerāt. totū tempus vite sue deo dedicauerūt. t̄c.

Quarto btūs bernardus

sicut lucerna fulgoris illuminabit te o princeps per constantiā. Sciendū q̄ inter dominos t seruos incidit questio. Quid ē melius: an domiari alijs: an subdi alijs. Respōdent humiles q̄ melius est subdi alijs, ꝓpter duas leges. Una est euangelica. Luce. i. Deposuit potentes de sede t exaltauit humiles. Nam lucifer querens locū altissimū cecidit. Adam de paradiso electus est. Pharao submersus est. Nabuchodonosor in bestias mutatus est. Alia est aplica. i. Petri. ij. Subiecti estote oñi humane creature ꝓpter deum q̄ sic est voluntas dei. Respōdent ambitiosi q̄ melius est dñari ꝓpter duas leges. Una est diuina. Gen. i. Faciam⁹ hominē ad imaginem t similitudinem nostram t presit vniuerse creature. Alia est apostolica. Ro. xiij. Que a deo sunt: ordinata sunt. qui ergo potestati resistit: dei ordinationi resistit. Judex autē xp̄s dat sententiā interlocutoriā dicens Luce. xxij. Reges gentium dñantur eorum t qui potestatē habēt super eos benefici vocantur. Vos autem non sic. Sed qui maior est in vobis fiat sicut iunior. t qui precessor ē sicut ministrator. Verū in epla ad Henricuz senonensem episcopū dicit. Multi non tanta fiducia t alacritate currerent ad honores si t se sentirent: t onere grauari meruerent. Nec cum tanto labore t periculo quātūlibet effecturent infulas dignitatum. Nunc vero quia sola attendit gloria non pena. parum esse clericum erubescitur in ecclesia. Se vilescere existimant t ingloriosi qui quocūq; eminentiori loco non fuerunt sublimati. hec ille.

Beatus Bernardus hanc ambitionem dignitatum contēnere docuit. quia cum a multis ciuitatibus electus esset in episcopum, s. Januē t Mediolani. Respondit se non eē suū: sed aliorum seruitio deputatum. Inter principes aūt t tyrānos ecclesiā persequentes fulsit per constantiam. sicut patet in duce eq̄tanie qui cum ecclesiam persequeret: vir dei post missam cum corpore christi ignea facie ad eum exiuit dicens. Ecce ad te venit filius virginis quem tu persequeris: resiste ei si vales, Statimq; ille ad pedes eius accessit. t ei in oñibus obediuit. Legitur. ij. Regum. x. q̄ Dauid misit nuncios ad regē Ammon. Sed illi dimidiā barbā eis raserunt t vestes preciderūt. Dauid aūt exercitū fecit t eos cōtriuit. Nunci⁹ Dauid sunt clerici t prelati. Filij Ammon sunt demones vel pncipes mali: due pres barbe sūt vita t sciētia: vel ordo t ecclia stica bēficia. Demones ergo dimidiā barbā radunt quādo tollūt vitam t dimittūt scientiā. Tyranni etiam medium barbam radunt quādo auferūt substantiam rēporalem t dimittūt eis ordinē clericalem. Sed Dauid q̄ interpretat manu fortis, i. bonus prelatus debet habere audacem animū vt tales nō timeat. imperiosum verbum vt eos reprehendat t excōicationi subijciat. t fortem manus vt per brachiū seculare ipsos coherceat. qui fecit btūs Bernardus. de quo ꝙz. Prouerb. xxxi. Non extinguet in nocte lucerna eius.

Quinto btūs bernardus

sicut lucerna fulgoris illuminabit te o iniuste per patientiam. Sciendum q̄ inter imperfectos t perfectos incidit questio. Quid est melius, an diligere amicum vel inimicuz? Respondent imperfecti q̄ melius est amare amicum, propter duas leges. Una est diuina, Leuit. xxvi. Persequimini inimicos vestros t corruent coram vobis cadent inimici vestri in conspectu vestro gladio. respicias vos t crescere faciam t multiplicabimini. Alia est euangelica. Unde dicit. Mathe. v. capi. Audistis quia dictum est antiquis. Diliges proximum tuum: t odio habebis inimicum tuū. Respondent perfecti q̄ melius

est amare inimicuz, ꝓpter duas leges. Una est euangelica. Luce. vi. Si diligitis eos qui vos diligunt: que vobis est gra? Nam & peccatores diligentes se diligunt. Et si benefeceritis his qui vobis benefaciūt: que est vobis gra? Siquidem & peccatores hoc faciunt. Alia est apostolica. Roma. xij. Si esurierit inimicus tuus ciba illum, si sitit potū da illi. hoc eī faciens carbones ignis congeres sup caput eius. Judex aūt xps dat sententiā interlocutoriam dicens illud Matthei. v. Ego autem dico vobis, diligite inimicos vestros, benefacite his qui oderunt vos, & orate ꝓ persequentibus & calūniantibus vos: vt sitis filij patris vestri q̄ in celis est &c. Bernardus super cantica dicit. Non abduci blanditijs: nec seduci fallacijs: nec inimicitijs frāgi toto corde, tota anima tota virtute diligere est, hec ille. Beatus bernardus inter inimicos cum ꝓsequentes fulsit per parientiaz. Nam patiēs genus solitus erat dicere tripartitus. ad iniurias verborum ad dāna rerū ad corporis lesionem. Hanc ipse his exemplis se habere probauit. Cum enim cuidam epō amicabiliter cum admonens quandam scripsisset epistolam: ille vehementer exacerbatus amarissimam ei rescripsit epistam. in principio dicēs Salutem. & nō spiritus blasphemie. rangō ex spū blasphemie illam scripsisset. Ad quē bernardus. Ego spū blasphemie me habere nō credo: nec maledixisse cuiq̄: nec maledicere me velle scio. ꝓsertim principi populi mei. Fuit etiam patiens ad contumelias verboz. Cū enim quidā eū in maxilla percussisset. vir dei circundantes adiurauit: ne illuz rangerēt sed in pace abire dimitterent.

Sexto beatus bernardus

Sicut luceria fulgoris illuminabit te o deuote ꝓ benivolentiam. Sciendus q̄ inter pastores & subditos maxima questio. Quid est melius an q̄ pastores se habeāt ad subditos seuerius. an q̄ eos regant benivolentius. Rūdent pastores q̄ debent esse seueriores ꝓpter duas leges. Una est divina. Eccle. vii. Noli querere fieri iudex: nisi virtute valeas irrumpere iniquitates. Alia est apostolica. Jaco. ii. Facti estis iudices cogitationū iniq̄rum. Rūdent subditi q̄ melius est eos regi ꝓ benivolentiā ꝓp duas leges. Una est euangelica. Job. x. Bonus pastor aiam suā dat ꝓ ouibus suis. Alia est aplica. Titū. i. Oportz epm̄ sine crimine esse, sicut dei dispensatorez hospitalem benignum, sobrium iustum sanctum. Judex aūt xps dat sententiam interlocutoriam: dicens illud Matth. xviij. Accedens Petrus ad Jesum ait. Dne quotiens peccabit in me frater meus & dimittā ei vsq̄ septies. Dicit ei iesus. Non dico tibi vsq̄ septies. sed vsq̄ septuagies septies. Bernard. sup cantica dicit. Discite subditorū vos magistros esse debere: non dnos. studere magis amari q̄ metui. & si interdum seueritate opus est: paterna sit nō tyrannica matres fouēdo patres corripiendo vos exhibeatis. Suspendite verbera: ꝓducite verba. pectora lacte pinguescant. nō typo turgeant. hec ille. Beat? bernardus inter humiles & deuotos fulsit ꝓ benivolentiā. Nam inter summos honores alterum sibi mutuatum hominē videbatur. sed potius reputabat absentem velut quod dam somniū suspicat?. Ubi vero inter simplices erat et amica sp licebat būilitate frui: ibi se esse iucunde gaudebat & in ꝓpriaz rediisse personam. Vincebat sane in eo sublimitatem noīs humilitas cordis: nec ipm̄ poterat tenere noīs humilitas corde: nec ipm̄ poterat tantū vniuersus erigere mundus: quātū seipm̄ deijcere solus. summus reputabatur absque omnibus. infimuz se reputans: & quem sibi omnes ꝓferebant: ipse nemini se ꝓferebat. Et? eī humilitas apparuit in quattuor. Prio in contemplatione quia in cella nouicioꝝ ꝓ annū habitans: nescivit an haberet testudinem. & intrās eccleā sepius nescivit tres in capite illius fore fenestras. Secundo in refectione: quia multam sibi indixerat abstinentiam. fagimen crudū ꝓ butiro nō discernens comedit. oleum ꝓ aqua bibit. pulmē tum ex foliis fagi confectum diu sumpsit.

Tertio in macratione. Vigilabat enim vltra possibilitatem humanam. cilicio insuper multo tēpore vsus est: quousq̄ occultuz esse potuit. in vestibus paupertas ei semper placuit. sordes vero nunq̄. Quarto in accusatione. vt patet ex responsione quam fecit demoni de beredirate celesti. quo iure illam obtinere crederet. Sicq̄ confusus demon turpiter ab eo discessit.

Septimo beatus bernardus

Sicut luceria fulgoris illuiabit te o simplex ꝓ grām. Sciendum q̄ inter doctores & discipulos incidit qstio. Quid est melius an q̄ doctores semp docent. an q̄ interdū desistant. Rūdent doctores q̄ nō semp debēt docere propter duas leges. Una est divina. Prouer. xxiij. In auribus insipientiuz ne loquaris: quia despicient doctrinā eloquij tui. Alia est euangelica. Matth. xv. Sine causa colunt me docentes doctrinas hoīm. Respōdent discipuli q̄ melius? est q̄ doctores a doctrina nō desistant ꝓpter duas leges. Una est divina. Eccle. vi. Fili a iuuentute tua excipe doctrinā: & vsq̄ ad canos inuenies sapiētiam. Alia est aplica. i. Thimo. iiij. Attende tibi & doctrine instā in illis. hoc eī faciens & teipsum saluū facies: & eos q̄ te audiunt. Inde aūt xps dat sententiam interlocutoriam. dicens illud Job. viij. Si vos mānseritis in sermōe meo veri discipuli mei eritis & cognoscetis veritatez: & veritas liberabit vos. Bernar. sup cantica dicit sic. O q̄ cōposituz reddit hoīem corporis statum: & mentis habituz disciplina. Ceruicem subnittit. supercilia & vultum cōponit. oculos ligat. cachīnos coherber. linguam moderat. gulam refrenat. irā sedat. incessum format. hec ille. Beatus bernardus inter simplices ad verba sua auidos fulsit ꝓ magnā grām. Unde mater eius vidit se in vtero gestare corulum totum candidum: in dorso subtuffum & latrantez. Ipse eī fuit catulus inquātus lingua ꝓdicatōnis sue vulnera petōz sanauit. fuit candidus inquantū puritatem meris & corporis seruauit. fuit subtuffus inq̄ntum igne zeli succensus fuit. fuit latrans inquātum tyrānos redarguit & hereticos a grege dei cōpescuit. Zach. iiij. Ecce candelabrum totum aureum: & lucerna eius super caput eius &c.

Octauo btūs bernardus

Sicut luceria fulgoris illuminabit te o laice ꝓ prudentiam. Sciendus q̄ inter laicos & religiosos incidit qō. Quid est melius: an seruire deo in seculo an in religiōe. Rūdent laici: q̄ melius est seruire deo in seculo. ꝓp duas leges. Una est euangelica. Johan xij. c. Ego vor veni in mundū vt omis qui credit in me in tenebris nō maneat. Non eī veni vt iudicem mundū sed vt saluū faciā mundum. Alia est aplica. i. Jo. i. c. Si aūt in luce ambulam?: sicut ipse est in luce. societatē habem? adinuicez & sanguis iesu xpi filij eius emūdat nos ab oi peccato. Rūdent religiosi q̄ melius? & relinquere seculū & seruire deo in religiōe. ꝓp duas leges. Una est divina. Luc. xxvi. Affligetis aīas vestras religione ꝓpetua. Alia est aplica. i. Jo. i. c. Si vis ꝓfectus esse vade vende oia q̄ hes & da pauperibus: & habebis thesaurū i celo: & veni & seq̄re me. Judex aūt xps dat sententiā interlocutoriā: dicēs illud Matth. xix. Dis qui reliquerit domū vel fratres aut sorores aut patrē aut matrē aut vxorem aut agros aut filios ꝓpter nomē meum centuplū accipiet & vitā eternā possidebit. Bern. in colloquio Simōis ad iesum dicit. Ecce nos reliquim? oia &c. Bene petre & nō ad insipientiaz tibi q̄ exulcauit vt gygas ad currendam viā: nec currentem sequi poteras oneratus. Nonne vtilis cōmutatio ꝓ eo q̄ super oia est oia reliquisse. Qui reliquere dispōnis oia: te quoq̄ inter relinquenda numera re memēto. imo vero maxime et ꝑcipaliter abnega temetipm̄: si desideras sequi eū q̄ ex inanitate ꝓpter te semetipm̄, hec ille. Btūs bernardus fulsit inter laicos quos ad religiōne cōuertit quadruplr. Primo inspiratione. ꝓpendens eī. nō esse tutū cohabitare serpenti fugā meditari cepit & ordinē cisterciēsium extūc ingredi deliberauit. Secūdo rōe sicut fratres suos carnales quos verbis salutaribus ad religionē adduxit. Tertio operatione, sicut ꝑs de Gerardo fratre suo in carcere posito quē miraculose extraxit ad ordinez induxit. Quarto in demōstratione. sicut ꝑs in quodā nūcio ab archiepō ad eū trāsmisso q̄ visa sanctitate viri dei seculo valefecit. & ordinem introiuit. Et sic ꝑs &c.

Nono btūs bernardus

sicut luceria fulgoris illuminabit te o religiose ꝓ tēperentiā. Sciendum q̄ inter parentes & filios incidit qstio. Quid est melius an q̄ filij ꝓpter obsequiū parentū remaneant i seculo. an eis derelictis religionē ingrediant? Rūdent parētes q̄ melius est q̄ filij remaneant in seculo ad obsequiū ipoz. ꝓpter duas leges. Una est euāgelica. Matth. xv. vos dicitis. Quicūq̄ dixerit patri vl matri munꝰ qōcūq̄ est ex me tibi ꝓderit & nō honorificabit patrē suū aut matrē suā irritum fecistis mandatū dei ꝓpter traditionē vram. Alia ē aplica. i. Thi. v. Si? aūt suoz & maxime domesticoz curā nō habet: fidē nō hz: & est infideli deterior. Rūdent filij q̄ melius? est religionē ingredi ꝓpter duas leges. Una est euāgelica. Mat. iij. Illi aūt statim relictis rebus? & pre securi sunt iesu. Alia est aplica. Heb. ij. Pēs habuimus carnis nostre quidē eruditores: & reuerebamur eos: nō multomagis obtemperabim? pri spirituū & viuem?. Judex aūt xps dat suam interlocutoriam dicēs illud

Matth.viij. Sequere me & dimitte mortuos sepelire mortuos suos. Bern. in quodā sermōe dicit. Si qd religiōis oritur qcunq; resistit. q cū q; repugnat. plane cū eg prius quulos israelitici gnis necare conat. animo cum herode nascentē psequitur salvatorē. hec ille. Beatus bernard⁹ nouitios carnalē affectū reliquere satagebat. Ut̄ dicebat eis. Si ad ea q intus sunt festinatis. hic foris dimittite corpa q de seculo attulistis. Soli spūs ingrediant caro nō pdest qcq̄. Religiosus. n. non dz portare ad religionē corpus. alē voluntatē. vt. s. pter ventrē pascendū ingrediatur nec dz portare corp⁹. i. carnalē parentū amorē. Ber. xij. Egredere de terra tua & de cognatione tua & de domo patris tui.

Decio btūs bernardus

Sicut lucerna fulgoris illuminabit te o pfesse p subiectionē. Sciendū q; inter deuotos incidit qstio. Quid est melius an seruire deo ex sola libertate an ex voti necessitate. Rndent q dam q; melius est seruire deo ex sola libertate & deuotione. & b. pter duas leges. vna est diuina. Eccle.xxxv. In oi dato hilarē fac vultū tuū. Da altissimo sm datū ei⁹. & in bono animo adinuentionē facito manū tuarū qm dñs retribuēs est. & septies mā reretribuet tibi. Alia ē aplica. ij. Cor. ix. Hilarē. n. datorē diligit deus. vnusqsq; prout destinauit in corde suo: non ex tristicia aut necessitate. Rndēt alij q; melius ē seruire deo ex voto. & b. pter duas leges. Una est diuina. Esa. xix. Colet eū in hostijs et muneribus & vota vouebūt dño & soluēt. Alia est aplica. Ro. vi. Obedistis aūt ex corde in eā formā doctrie in qua traditi estis. Iudex aūt xp̄us dat sniam inter locutoriā dicēs illud Matth.xij. Quicūq; fecerit voluntatē patris mei q; in celis est hic me frat̄ soror & mater est. Ber. li de precepto & dispēsatōe dicit sic Perfecta obedientia leges nescit termis non artat: nec cōtenta angustijs. pfessiōis largior uolūtate ferf in latitudinē charitatis. & ad omne q̄d iungitur spontaneo vigore liberalis alacritas animi cōmodū nō sibi erās in infinitam libertatē extendit. hec ille. Btūs Bernard⁹ pfessus virtutib⁹ & moribus. Seruauit em in vita sua tria & docuit. q; mortis derelinquit dicens. Tria vobis obseruanda relinq̄: q̄ ego p virtutē obseruaui. Neminī scandalus feci. Animo sensui meo q; alteri credidi. Lesus de ledente vindictam nūq; expetij. Ecce charitatē & humilitatē & obedientiā vob relinq̄.

Jn his. n. trib⁹ psistit summa religiōis, & sic ps.

Undecimo btūs bernardus

Sicut lucerna fulgoris illuminabit te o apostata p reuocationez. Sciendum q; inter innocentes & penitentes incidit qō. Quis magis obligat deo. & quis recipit maiorē gram a deo: an innocens an penitens. Rndent innocentes q; magis diligūtur a deo. pter duas leges. Una est diuina. Job. iiij. Recorda re obsecro te q̄s vnq; innocens periit. aut qn recti deleti sunt. Alia est apostolica. Deb. vij. Talis decebat vt nobis esset pontifex. scrūs innocens. impollutus. segregat⁹ a peccatoribus. & excelsior celis factus. q; nō habet quotidie necessitatē Quēadmodum sacerdotes prius p suis delictis hostias offere deinde p populo. Respondent penitētes q; magis diliguntur a deo. pter duas leges. Una est cuangelica. Luce. v. Nō veni vocare iustos: sed peccatores ad pniam. Alia est apostolica. Ro. ij. An ignoras qm benignitas dei ad pniam te adducit. Iudex aūt xp̄us dat sniam inter locutoriam: dicens illud. Luce. xv. Dico vob q; ita gaudiū erit in celo sup vno peccatore pniam agente: q; sup nonaginta nouē instis q; nō indigent pnia. Bernard⁹ dicit. O felix penitentiū humilitas. O bona spes cōfitentium q; potens es apud oipotentē. q; facile vincis inuincibilē. q; cito tremebundū iudicē cōuertis in pissimū patrē. hec ille. Beatus Bernar. apostatas reuocauit ad pniam & regressus deuotissimā egit suoz peccatoz penitentiam. Paret etiā de alio monacho sibi q; pinquo q̄d p eplam in imbre sine imbre scripta reuocauit &c.

Duodecimo btūs bernardus

Sicut lucerna fulgoris illuminabit te o rectē deus sicut lucerna fulgoris illuminabit te o apostata p exhortatione. Sciendum q; inter tribulatos & securos incidit qstio Quid ē melius: an q; seruiens deo. pbetur temptationibus: an q; pbetur cōsolationib⁹. Rndent tribulati q; melius est q; pbent tēptationib⁹. pter duas leges. Una est diuina. Eccle. iiij. Fili accedens ad seruitutē deiserta in timore & pepara aiam tuā ad tēptationes. Alia est aplica. Jaco. i. Btūs vir q; suffert tēptationē qm cū pbatus fuerit accipiet coronā vite quā repromisit deus diligentib⁹ se. Rndent securi q; melius est q; pbent cōsolationib⁹. pter duas leges. Una est diuina. ps. Cōsolationes tue le

tificauerunt aiam meam. Alia est apostolica. Phil. iiij. Omnia possum in eo qui me confortat. Judex aūt xp̄us dat sententiam inter locutoriam dicens illud Luce. xviij. Descendit hic. s. publicanus iustificatus in domū suam ab illo. s. pharisco. Ber. in quodā sermōe dicit sic. Fratres in hoc mūdo quasi in campo certaminis positi sumus. et q; ibi dolores aut plagas aut tribulationes nō suscepit in futuro glorie⁹ nō apparebit. hec ille. Beatus bernardus temptatos cōsolationibus & orationibus refouebat. Cū em quidam nouitius temptatus diceret mun⁹ amplius leuor: vir dei sic cū cōsolatus fuit. & p eo oranit q̄d ille ait. Nunq; amplius tristis cro. Etiaz cū quidam rusticus diceret se habere cor firmum & stabile in oōne. & ex hoc presumeret Bern. ait. Si diuicam orationē abisqylla cordis vagatione finire poterig iumentū cui infideo. ptinus tibi tradam. Te autē adiuro vt verum dicas. Vix dimidiā orationē diceret. & ecce importuna cogitatio illū exagitat. an sellam cū iumento habere debeat. & hoc ipm viro dei indicauit. & deinceps nō psumpsit. Unde de eo pōt dici illud Prouer. xx. Lucerna dñi spiraculum hominis hic p gram. tandem per gloriam. Amen.

In festo sancti Bartholomei apostoli Sermo. xlviij.

Rescit in templum

Resciz in templum sanctuz in dño. Ephe ij. & in epistola p̄nūs solēnitatis. Pocali. iij. ca. dicit. Qui vicerit: faciā illū columnam in templo dei mei. & foras nō egredief amplius & scribam sup eū nomē dei mei & nomē ciuitatis noue hierusalem. Sup quo talem mouet questionē. Utrū b. tūs bartholome⁹ p fruct̄uosam fidei pdicationē cōmeruit in tēplo dei edificationem. Ad istā qstionē rndent duo doctores noui testi. Primus est beat⁹ Augusti. sermone. v. de dedicatiōe ecclie: dicens sic. Quanta sanctos apostolos debem⁹ veneratione extollere. in q̄bus videm⁹ ecclesie fiduciā cōfistere. Ideo igit magnanimitas inuicta nomē sortita est fundamenti. q. d. sicut fundamentū in pmo loco edificij ponit. ita p eos pmittus religio xp̄iana initiū sumpsit per eos fides nouella surrexit. & quasi supra molem solidā vasta firmitate consedit. hec ille.

Secūdus est btūs theodor⁹ in sermōe hui⁹ dici dicēs sic. Vide bartholomeū lingue era

tro rōnalia rura sulcantē padisum & vineas dñi plantantē fluuas cuellere & sepes circūponere. Sed resp̄uit egroti medentē. orbi manuductentē naufragi gubernatorē. mortui viuificatorē. hec ille. Sciendus q; necesse fuit vtra legē antiquā dari legē nouam propter duodecim rōnes. Primo rōne iustificationis. Lex enim antiqua non iustificabat hominem. Gal. ij. Si data esset lex q̄ posset iustificare xp̄s gratis mortuus esset. i. frustra causa. Ideo dicit Johan. iij. Sicut Moyses exaltauit serpentem in deserto: ita exaltari oportet filium hois: vt omis qui credit in ipm nō pereat. sed habeat vitam eternā. Ex quo pz q; lex noua iustificat & salvat: Secundo rōne pfectionis. Sicut em nō sufficit homi q; fit natus ad humane spēi cōseruationez: sed oportet q; fiat vir erate perfectus: ita ad perfectam salutem nō sufficit status legis antique in quo genus humanū assimilatur puero sub pedagogo Gal. iij. Sed oportet q; cōstituatur sub lege noua. in qua sim apostoluz genus electū assimilat viro pfecto. q. d. seipso dicit. i. Corinth. xiij. Cum essem parul⁹ loquebar vt parulus &c. quando aut̄ factus sum vir euacuaui q; erat paruuli. Tertio rone. pmissionis. Nam lex antiqua nō promūrebat. nisi caduca. Nā Exo. iij. ca. quando deus dedit legez moysi. pmisit regnū chanaan. Lex aut̄ noua. pmittit eterna. que in exordio sue predicationis xp̄s manifestauit. Matth. iiij. Penitentiā agite: appropinq̄bit regnum celorum. Quarto rone. pbibitionis Nam lex antiqua nō pbibebat malum perfecte. quia. pbibebat solū manū i. iniuriam exteriorem Lex autem noua cohibet manus & aīm. vbi em illa dicit solū. nō occides. nō mechaberis ista clamat. Qui viderit mulierem ad cōcupiscendū eā iaz mechatus est in corde suo. Et qui odit fratrem suū homicida est Unde seruantibus leges antiquā & aspernantibus nouā iuxta blasphemiā pharisei xp̄us dicit. Matthei. v. Nisi abundauerit iusticia vestra plus q; scribarum & pharisei⁹ nō intrabitis in regnū celoz. Quinto rone dilectionis. Nam lex antiqua est lex timoris quo homo declinat a malo: vlterius non peccando Lex autem noua est lex amoris. quo remittit peccatum perpetratū. Un Luce. vij. dicit christ⁹ de magdalena. Remittūtur ei peccata multa. quoniam dilexit multum. Ideo Augusti. contra Faustū dicit sic. Parua dña legis & euangelij rimor & amor. Sexto rōe assimilatōis.

In lege veteri patres antiqui assimilant aia
libus terrestribus: patres vo noui testamenti
assimilant auibus celestibus. Un in parabo
la de nuptijs. Mat. xxij. dicit Xpus. Venite
ad nuptias. s. celestes. q2 tauri mei occisi sut. i.
pphete z patriarche veteris testameti: quoz
caput Abel: vltimus Johes baptista. Alti
lia. i. patres noui testameti. s. Xps Stepha
nus zc. Septimo rone inhesionis. Lex em
antiqua cotinet noua z noua cotinet in vete
ri. Ezech. i. Rota erat in rota. q2 sm Greg.
ibidez ecclia erat in synagoga. Octauo ro
ne saluatiois. Lex em antiqua no satiat que
admodu noua. q2 illa dat paleas z herbas:
ista vero dat frumentu. Unde Cryß. sup il
lud. Mar. iiij. Cum terra pducit ex se fructu
pmu fructificat herba: deinde spica: post spi
cam frumentu zc. dicit sic. Per herba intelli
gitur genus humanuz in statu legis nature.
Per spicam status legis scripture. Per gnu
status legis gratie. de quo grano dr Joh. xij.
Nisi granu frumenti. i. Xps cadens in terra
id est in cruce. mortuu fuerit ipsum solu ma
net s iustum z beatu. Sic aut mortuu fuerit
s. redimendo. multu fructu affert. s. saluando
genus humanu. Nono rone collatois. Lex
em antiqua dat in lapide. lex noua. i. spus vi
te datur in corde. Ezech. xxxvi. Auferam a vo
bis cor lapideu. s. legis atique. z dabo vobis
cor carneum. s. legis gratie. z spm meum po
nam in medio vestri. i. spiritusctm. Decimo
rone refectionis. Lex em antiqua est lex one
rosa. lex aut noua est lex suauis. Mat. xi. dic
Xpus. Venite ad me omes qui laboratis z
onerati estis: z ego reficiam vos. tollite iugu
meum super vos. i. legem noua. iugu em me
um suaue est: z onus meu leue. Undecimo
rone psentationis. Lex em antiqua pphetiza
do in pphetis figurando in figuris pmitte
bat ventura. Lex autem noua presentat pro
missa perfecta. illa in vmbra. ista in veritate
Illa pmittebat filium dei nasciturum: ista pre
sentat xpm natum. passum. resurrexisse. in ce
lum ascendisse. Mar. vlti. Illa fugit de egy
pto transiens mare rubrum: ista pertransies
in sanguine christi. Illa coluna ignis z nu
bis ducitur: ista spusancto. Illa suscipit man
na de celo: ista comedit corpus christi supra
celum. Illa bibit aquam de petra: ista aquaz
de latere christi. Illa transit per Jordanem:
ista per baptismum. Illa vadit ad patriam
terrestrem vbi non diu durat: ista ducit ad ce
lestem perpetuaz. Duodecimo ratione glo

rificationis. Nam status ecclesie dei sm Dy
onisi. de ecclesiastica hierarchia. constituitur
in triplici statu. scilicet in vmbra legis anti
que. In luce gratie legis noue. In splendore
glorie future. Et sicut perfectissimus est sta
tus glorie: ita perfectior est status gratie q
status legis antique. Hec enim mandabat
suos ad lymbum: ista vero transmittit ad ce
lum. In cuius signum baptizato domino a
perti sunt celi super eum ad insinuandum q
celum merito sue passionis aperitur baptiza
tis. Unde Stephanus primus martyr post
christum non vidit se descensurum ad lym
bum: sed ascensurum ad celum. Ideo clama
uit Actuum. vij. Ecce video celos apertos:
z iesum stantem a dextris virtutis dei. Be
atus Bartholomeus diligenter aduertens
tantam excellentiam noue legis ad christuz
accessit cuius se militem exhibuit: portans
insignia eius in clypeo corporis sui. scilicet
campum album per castitatem. Daniel. vij.
Vestimentum eius candidum sicut nix. Et
Tren. iiij. Candidiores niue nazarei eius ni
tidiores lacte. Portans in circuitu clipei sui
listam rubeam: per corporis sui passionem z
sanguinis sui effusionem. Apocalip. vij. Vi
di alterum angelum ascendentez ab ortu so
lis habentem signum dei viui. scz sanguinis
conspersionem in medio clipei. habens bul
lam auream per caritatis splendorem. Joh.
xv. Hoc est preceptum meum vt diligatis in
uicem: sicut dilexi vos. Fultus itaqz hoc cly
peo annunciauit opera dei mirabilia. necessa
ria. terribilia. z gloriosa. Unde dicit psalmi.
Annunciauerunt opera dei: z facta eius in
tellexerunt. Mirabilia opera dei iam facta:
quoad passionem. redemptionem. resurrectio
nem. ascensionem annunciauit. psal. Mira
bilia opera tua: z anima mea cognoscet ni
mis. Et Daniel. xiij. Placuit mihi predicare
signa eius quia magna. Et Thobie. xiij. Dis
persit vos inter gentes vt enarretis mirabi
lia eius. Necessaria opera dei quoad iustifi
cationes impiorum annunciauit. Ecclesiast.
xxxviij. Da locum medico: z non discedat a
te: opera enim illius sunt tibi necessaria. Et
i. Regum. xix. Opera illius bona sunt valde
Terribilia opera dei quoad puniciones ini
quoz annunciauit. vnde dicit ps. Dicite deo
q terribilia sunt opera tua dne. scilicet veni
enti ad iudicium. Exodi. xxxiij. Signa faciaz
que visa sunt sup terram. z cernat pplus iste
opus dni terribile. Gliosa opa dei quoad glifi

De sancto Bartholomeo aplo sermo XLVIII

cationez iustoz annuciauit. Eccle. xi. Glorio
sa z inuisa opera illius. Bern. q gloriosa di
cta sunt de te ciuitas dei. Oim vna erit ligua
iubilatio indefessa vnus affectus. amor eter
nus. Patebit veritas. implebit charitas. z e
rit integra corporis z anime societas. fulge
bit sicut sol humanitas glorificata. angeloru
z hoim vnu erit gaudiu. vnu colloquiu. vnu
couiuiu no languebit amor. no liquefiet dile
ctio. psentibus oibus bonis: nulla erit dilatio
nis afflictio. Hec ille. Ideo beatus Bartho
lomeus crescit in templum sanctum in dno.

Crescit in teplum sanctum in dno.

Per conuersionem.
Per imitationem.
Per assumptionem.
Per predicationem.
Per passionem.
Per glorificationem.
Per impetrationem.

Primo beatus bartholo

meus crescit in templum sanctum in dno per
conuersionez. Sciendum q vt dicit ps Co
uertentur ad dnm vniuersi fines terre. Con
uersio ista fit septez modis. Primo p pudo
rem z erubescentiaz. Joel. ij. Sol couertetur
in tenebras: z luna in sanguine. quia aia qua
do couertitur ad dnm p pudorem que habz
de peccato suo. sol. i. ratio couertitur in tene
bras. i. ad cosiderationez suoz petoz z luna
i. sensualitas in sanguinem. i. ad cofusionem
Roma. vi. Quem fructuz habuistis tunc in
quibus nunc erubescitis. Secudo per timo
rem z iusticiam. psal. Qui conuertit mare in
aridam. quia cosideratio amaritudinis distri
cti iudicij facit cor aridum ab humore pecca
ti. Tertio per spem venie. Exo. xv. Misit li
gnuz in aquas marath. que in dulcedine ver
se sunt. quia cu aia cosiderat passione christi
quam in ligno habuit: tunc affectiones eius
amare couertutur in spem diuine misericor
die. Quarto per amorem spiritualis leticie
Joh. ij. Gustauit aqua vinu factum. quia la
chryme amoris sunt signum leticie spiritua
lis. ps. Vinu letificat cor hominis. Quinto
per dolorem cotritionis ps. Qui couertit pe
tram in stagna aquarum z rupem in fontes
aquarum quod fit cu aima obdurata coner
titur ad deum per lachrymosam cotritionez
Sexto per ruborem cofessionis. Job. xxiij.
Lapis calore solutus in es conuertitur. quia
lapis est duricia anime peccatricis. es qd est

sonorum designat sonoritatem confessionis
Calor est dolor in confitendo. Septimo p
laborem satisfactionis. Daniel. iij. Fecit me
dium fornacis quasi ventum roris flante qd
fit cu anima euertitur ad deu p equam satis
factionem. Angelus significat gram. fornax
aiam peccatoris. ignis vehementiam tribu
lationis. refrigerium cosolationem que ple
ne satisfacienti cofertur. ij Corinth. pmo. Si
cut abundant passiones christi in nobis: ita
per christum abundat consolatio nostra.
Beatus bartholomeus ex nobilibus pare
tibus ortus s. rege indie diutino detentus ido
lorum errore: tandem audita fama z sancti
tate ac miraculis iesu xpi in Judeam venit:
vbi ad xpm conuersus ppetuo ei adhesit: et
magnam penitentiam p peccatis suis egit.

Secundo beatus bartho

lomeus crescit in templum sanctuz in dno p
imitationem. Sciendum q bartholomeus in
terpretatur filius suspendentis aquas. Dici
tur eni a bar qd est filius z tholos quod est
summitas: z moys qd est aqua. inde bartho
lomeus i. filius suspendentis aquas. i. dei q
mentes doctoru sursum eleuat: vt aquas do
ctrinarum inferius fundant. Et est nome sy
rum: no hebreuz. per quod notatur dignitas
eius. qua in filium dei adoptatus est. i. Thes
sal. v. Omnes eni vos filij lucis estis: et filij
dei no estis noctis neqz tenebraruz. quia he
reditatem illa qua christus naturaliter possi
det nos per ipm velut filij adoptiois partici
pamus. ps. Tu es qui restitues hereditatez
mea mihi. Et Roma. viij. Si filij z heredes
heredes quidem dei coheredes aute christi.
Sicut aut quis in possessionem terrene here
ditatis octo modis pot introire: ita in posses
sionem celestis hereditatis octo modis pot
introire. quibus modis potest in filium dei
adoptari p gram. Primo adoptatur quis in
filium per vite puritate z innocentia. ij. Cori.
vi. Immundu ne tetigeritis: z ego recipiam
vos et ero vobis in patre: z vos eritis mihi i
filios z filias. Tales eni q2 expresse imitant
illu filiuz naturale q est speculu sine macula.
Sapie. vij. Merentur in filios adoptari Deu
tero. xiiij Filij estote dni dei vestri. non vos
incidetis: nec facietis caluiciu sup mortuos.
scz per peccati coruptionez. per qd fit incisio
z plaga grauis in aima. z sequitur. qm popu
lus sanctus es dno deo tuo. Talibus eni co
petit primus modus intrandi in possessione

alicuius hereditatis.s.iure ppinquitatis. Numeri.xxvij. Hereditas dabitur eis q̄ proximi sunt ei, eritq; hoc filijs israel sanctū id est firmuz lege perpetua. Incorruptio aūt facit p̄ximuz dei. Sapien. vij. Spiritussanctus proper suā mūdiciā in alas sanctas se trāsfert, amicos dei ⁊ ppbetas cōstituit. Manc autez vite mūdiciam assequitur homo per baptismuz.i. Corinth. vi. Et hoc quod aliquādo fuistis.s. peccatores, sed ablati estis: sed sanctificati estis. Ad tales ergo iure ppinquitatis devolvitur hereditas. ps. Novit dñs dies immaculatoruz: ⁊ hereditas eoz in eternū erit.

Beatus Bartholomeus a xp̄o fuit baptizatus sicut ceteri apli. Joban xiij. Qui lotus est nō indiget nisi vt pedes lauet. Et iterum Jam vos mūdi estis. Post baptismū aūt seruauit innocentiam vite. Cum eñ Jndi quererēt ab idolo suo astaroth. Quis est iste bartholomeus, ait. Amicus est dei oīpotentis ⁊c. Etiam in die penthecostes accepit spūs sanctum. Act. i. Vos aūt baptizabimini spū sancto. Secūdo adopratur quis in filiū per fidei cōstantiaz. Gal. iij. Oēs filij dei estis per fidem in xp̄o iesu. Talis eñ merek introire in celestem hereditatē iure cōmutationis. Quia enim fides est de bis q̄ nō videntur. s. de eternis. que aurē videntur sunt tēporalia. ideo fides facit cōmutationem tēporaliuz p eternis. ⁊ hoc per pauperratē voluntariam. vt patet de Abrahām. Hebre. xi. qui fide obediuit in locū exire quē accepturus erat in hereditatem: ⁊ exinde nesciens quo iret. Et Jaco. ij. Nonne deus elegit pauperes in hoc mūdo diuites in fide ⁊ heredes regni q̄ repromisit diligentibus se. De ista cōmutatiōe dicitur Deutero. xviij. Non habebunt sacerdotes ⁊ leuite partē ⁊ hereditatem cū reliquo israel. dñs eñ ipse est hereditas eoz. Beatus bartholomeus hanc pmutationē fecit. Abac. ij. Ecce nos reliquimus oia ⁊ secuti sumus te ⁊c. Cū eñ filiam lunaticam regis indie sanasset: ⁊ rex ei multa preciosa donaria mādasset. mane seqnti i auroza clauso ostio apparens regi ait. Cur me rota die cū auro ⁊ argento que seruisti ista munera sunt necessaria his qui terrena requirūt. Ego nihil terrenum. nihil carnale desidero: qui hec omnia p̄ amorem dñi mei Jesu christi contempsi ⁊c. Tertio adopratur quis in filium per virtutem ⁊ iusticiam. i. Joban. iij. Omnis q̄ iusticiam facit ex ipso natus est. Jn hoc manifesti sunt filij dei ⁊ filij diyaboli. Dis qui non est iustus non est ex deo. Talis enim iustus meretur introire celestē hereditatē iure emptionis. ps. Justi aūt hereditabunt terram ⁊ inhabitabunt in seculum seculi super eam. Et Matth. v. Beati qui esuriunt ⁊ sitiunt iusticiam. Et Esa. lv. Omnes sitientes venite ad aquas. s. celestis glozie, quia rorrente vos lupearis tue porabis eas. Et qui nō habetis argentum pperate ⁊ emite. Beatus bartholomeus iusticie operibus intendit, quod eī corporis dispositio demonstrauit. sicut idolū berith nomine ptestatuz est dicens. Capilli eius nigri ⁊ crispi, caro ei candida: oculi grādes, nares equales ⁊ directe, barba plixa, habēs canos paucos, statura equalis, collobio albo. i. veste longa sine manicis, purpura vestitur. induitur pallio albo, q̄ō per singulos angulos gemmas habet purpureas. Vigintiser anni sunt ex quo vestes eius ⁊ sandalia nec veterascunt: nec fordidant: sicut nec filioruz israel: quozum vestimenta nō inueterauerunt. ⁊ pedes eorum non sunt attriti vt dicitur. ij. Esdre. ix. c. Quarto adopratur quis in filium per compassionem ⁊ misericordiaz. Eccle. iiij. In iudicando esto pupillis misericors: ⁊ eris tu velut filius altissimi obediens. Talis enim misericors meretur introire celestem hereditatem iure matrimonialis confederationis. Maritus eñ debet habere partem hereditatis vxoris. ⁊ econuerso. Uñ sm legem non licebat viro vxorem de alia tribu ducere: ne ad aliam tribum transiret hereditas. Numeri vlti. Qui ergo despōsauerit misericordiam filiam dei: iustum est vt hereditatem percipiat. Eccleſi. xliiij. Jlli viri misericordie sunt: quoruꝫ pietates nō defuerunt: et cum semine ipsoruꝫ perseuerat bona hereditas. Beatus bartholomeus misericordie operibus valde intentus fuit. Cum enim precepisset idolo Astaroth vt demon inde exiens idolum ipsuꝫ cōminuerer: statim exiens omnia idola rempli per scipsum cōfregit: deinde oratione fusa ab apostolo omnes infirmi p̄tinus curati sunt. ps. Tibi derelictus est pauper: orpha. tu eris adiutor. Conte. bta. peccata. Quinto adopratur quis in filium per tribulationū tolerantiaz. Hebre. xij. Quem eñ diligit dñs castigat. flagellat autem oēm filium quem recipit. Quis enim filius quem non corripit pater. q̄ si extra disciplinā estis cuius participes facti sunt omēs, ergo adulteri ⁊ non filij estis. Talis enim tribulatus ⁊ flagellatus acquirit hereditatē celestem sanc-

to ⁊ lancea. Hebre. vi. Non segnes efficiamini: verum imitatores eoz qui fide ⁊ patientia hereditabunt promissiones. Sic Abrahā longanimiter ferens adeptus est repromissionem. Beatus Bartholomeus in aduersitatibus et tribulationibus semper eodē vultu ⁊ animo letus ⁊ hilaris perseverabat. Act. v. Jbant apostoli gaudentes a conspectu cōsilij. q. d. hi sunt ⁊c. Sexto adoptatur quis i filium pr orationis instantiam. Roma. viij. Non enim accepistis spiritum seruitutis iterum in timore: sed accepistis spiritus adoptionis filiorum in quo clamamus. abba pater scz orando. Talis enim instanter orans acq̄rit hereditatem celestem solo desiderio. ps. Expecta dominū ⁊ custodi viam eius: ⁊ exaltabit te vt hereditare capias terram. Esaie lvij. Qui habet mei fiduciam hereditabit terram ⁊ possidebit montem sanctum meum. Beatus bartholomeus flexis genibus centies per diem orabat deum: ⁊ centies per noctem. Cum enim quidam demoniacus noie Seutius qui multo tempore obsessus fuerat a demone clamasset. Apostole dei Bartholomee incendunt me orationes tue Apostolus ait. Obmutesce ⁊ exi ab eo: statimq; liberatus est ⁊c. Septimo adopratur quis in filium per deuotam obēdientiam. Eccleſi. iiij. Eris velut filius altissimi obedicns. Et Roma viij. Qui spiritu dei. i. voluntate dei aguntur hi filij dei sunt Talis obedicō acquirit hereditatem celestem per seruitij remuneratiōnez Eccleſiastī xlv. Dedit dominus caleph fortitudinem vt ascenderet in excelsum terre loci cum ⁊ semen eius obtinuit hereditatem. Viderunt omnes filij israel q̄ bonum est obsequi sancto deo. Beatus bartholomeus humili obedientia seruiuit deo, quoniaz angeli dei cum eo ambulabant. qui nunq̄ cum fatigari nec esurire permittebant semper intendens his que dei erāt quomodo impleret.

Octauo adopratur quis in filium p̄ pacis observantiam. Mathei. v. Diligite inimicos vestros benefacite his qui oderunt vos. vt sitis filij patris vestri qui in celis est. Et iterū Beati pacifici: quoniam filij dei vocabuntur Talis pacificus acquirit celestem hereditatem sola gratia ⁊ dono. psal. Mansueti aūt hereditabunt terram ⁊ delectabūtur in multitudine pacis. Beatus Bartholomeus oīdit viam salutis cum periculo corporis sui inimicis Jesu christi. Cum enim pontifices templi idolo sacrificarent cepit clamare demon ac dicere. Cessate miseri sacrificare nobis ne peiora me patiamini. qui cathenis ignecis ab angelis iesu christi quem iudei cruci fixerunt religatus sum ⁊c. Et sic pater.

Tertio crescit in templuz

sanctum in domino per assumptiones. Quāuis enim in domo dei alij electi' sint lapides viui: tamen eorum merita in suis locis.

Juxta illud Urbs beata hierusalez dicta pacis visio que construitur in celis viuis ex lapidibus. Ephe. ij. Jn quo templo ⁊ vos coedificamini in habitaculum. dei in spiritusancto. Apostoli tamen sunt fundamenta huius domus. Apocali. xxi. Et murus ciuitatis habens fundamenta duodecim. ⁊ in ipsis nomina duodecim apostolorum ⁊ agni. Cum quia pre ceteris electis deo sunt ppinquiores per amicitiam. Johannis. xv. Jam non dicam vos seruos: sed amicos ⁊c. Tum quia a sole diuinitatis sunt illuminatiores. Numeri. xiiij. Apparuit gloria domini super tectū federis. Inter quos fuit beatus Bartholomeus: quē christus assumpsit ad duodecim mysteria. Primo ad sui sequelam. Matth. xi. Ecce nos reliquimus omia ⁊ secuti sumus te ⁊c. Secundo ad diuinorum cognitionez. Luc. viij. Vob datū est nosse misteriū regni dei Et Johānis. xvij. Pater manifestaui nomen tuum hominibus quos dedisti mihi.

Tertio ad miraculorum operationez. Mathei x. Conuocatis iesus duodecim discipulis suis dedit illis potestatem spirituum immundorum vt ejicerent eos et curarent omnem languorem ⁊ omnem infirmitatem.

Quarto ad euangelij predicationem. ibidez. Euntes autem predicate dicentes, quia appropinquauit regnum celoruz. Quinto ad mundi persecutionem. ibidem. Ecce ego mitto vos sicut oues in medio luporum. Cauete autem ab hominibus. Tradent enim vos in concilijs ⁊ in synagogis suis flagellabunt vos. Sexto ad redemptiōis humane ostensionem. Mathei. xvi. Cepit christus ostendere discipulis suis, quia oporteret eum ire in hierosolimam ⁊ multa pati a senioribus ⁊c.

Septimo ad humiliatis exhibitionem. Johannis. xiij. Si ego laui vestros pedes dominus ⁊ magister: ⁊ vos debetis alter alterius lauare pedes ⁊c. Octauo ad sacri mysterij celebrationem. i. Corinthi. xi. Hoc facite in meam cōmemorationem. Nono ad peccatoz remissionem. Johannis. xx. Accipite spiritū

sanctū: quoꝝ remiseritis peccata remittūtur eis. Decimo ad resurrectionis xpi testificationē. Act. iiij. Virtute magna reddebant apostoli testimoniū resurrectionis ihesu christi. Undecimo ad ascensionis xpi cōprobationem. Luce xxiiij. Educit aūt eos foras in bethaniā. ⁊ eleuatis manib⁹ benedixit eis. ⁊ factū est dum benediceret eis recessit ab eis ⁊ ferebat in celū. Et Act. i. Videntib⁹ illis eleuatus est ⁊c. Duodecimo ad spūssancti repletionē. Act. ij. Repleti sunt omnes spiritusancto: ⁊ ceperūt loqui variis linguis prout spūssanctus dabat eloqui illis. De brō autez Bartholomeo dr ꝙ oīa prouiderat oīa nouit. oīm gentiū linguas nouit ⁊ intelligit ⁊c.

Quarto btūs Bartholomeus crescit in templū sanctū in dño per predicationē. Sciendū ꝙ btūs Bartholomeꝰ a dño iesu xpo missus est ad predicationem Mar. vi. Euntes in mundū vniuersum predicate euangeliū oīi creature. Unde beatꝰ Theodorus abbas ⁊ doctor precipuꝰ in sermone hodierno dicit sic. Beatus Bartholomeus dū ad predicationē mitteref a dño audiuit. Uade discipule meus ad p̄dicationez eti ad pugnam, capax esto periculoz. Ego paternū opus cōsummaui: primus testis factus. Uos qō necessariū est implere. Imitare magistruz tuū. emulare dñm tuū. Sanguinem sanguinib⁹ pone carnib⁹ carnem trade quecūq; p te passus sustinui patere. Arma tibi sint benignitas in sudoribus māsuetudo inter maleficos, patientia in his q̄ pereunt. Non resultauit apłus: sed vt famulus fidelis dñi coacquiescens precepto: pgit gaudēs tā ꝙ lux mūdior teneb⁹osos illuminaret. tanꝙ sal terre vt genes insipidas saliret. tanꝙ agricola vt spūalem culturā perficeret. hec ille. In hac eñ predicatiōe quatuoz fecit. Primo habuit sollicitudinē operationis. Unde btūs Amb. in prefatione dicit sic. Discipulis xpi tui vnica diuinitate personaliter predicā tibus trinitatē tuā mundo mirabiliter dignatus es ostendere maiestatē. Inter quos beatissimū Bartholomeū magna virtutū prerogatiua colendū. benigna tui pspectio ad populū direxit longinquū: quē licet humana cōuersatione penitus remotū tibi in predicationū augmēto meruit consignare vicinum. Quantis preconiis apostolum mirabilem celebrandum: cui dum ad seminandum fidem proximoz corda non sufficerent populorum glacribus vestigijs extremos terrarum fines penetrauit indoz. hec ille. Tres eñ prouincias peragrauit. Unde btūs Theodorus dicit sic. Apostolus dei Bartholomeus primuz in lichaonia predicauit. postmodum in india. ad vltimum in albano vrbe. ſ. maioris armenie. hec ille. Tres eñ dicunt indie. Prima que ad ethiopiam ducit. Secūda que ad medos. Tertia que finem facit. ⁊ ad istam prexit. Esa. vi. Qui sunt isti qui vt nubes volant. Secundo habuit amplitudinē religionis: quia demonū cultura destruxit ⁊ dei cultum ⁊ religionē ampliauit. Sicut autez dixit btūs Augustinus libro de ciui dei. Tria genera deoz tradita sunt. Unū a poetis. Alterum a philosophis. Tertiū a principibus ciuitatū. Ui autem dū nullo modo sunt colendi. Uñ dicit psal. Simulacra gentiū argentum ⁊ aurum opera manuū hominū. Similes illis fiant qui faciunt ea. Omnia autez ista genera deoz beatus Bartholomeus destruxit. Unde Ambro. vbi supra. Templum ingressus demoniaci effecit illico vt nullum cultoribus demon preberet responsum. Oꝫ sublime sanctitatis eius miraculū: dum antiquū humani generis inimicū suū fecit in nichilum redigere simulacrum. Oꝫ digne exercitui numerandus celesti: cui⁹ vt miraculis fidez cōmēdaret certissimā angelus apparuit supra delapsus ab aula. Js igit̄ carbonatū demonem cunctis ostendens deformē salutiferam saxo dñicam impresserat cruceꝫ. hec ille. Tertio habuit plenitudinē dilectionis. quia beneficia dñi iesu plenissime cognouit. dilexit ⁊ nunꝙ obliuioni tradidit. que etiam regi Polemio mira claritate exposuit oñdēs ꝙ nostra redemptio facta est valde congruē ter: potenter: iuste: ac sapienter, vt patet in lectione. Cum ergo eidē sacramenta fidei prędicasset dixit regi ꝙ si baptizari vellet deum suum ligatum catenis ostenderet: qđ fecit Unde Ambro. vbi supra, Rex regina q; simul baptizant cum gente: vbiumq; duodecim accole te deum patrem corpore sequunt ⁊ mente. hec ille. Quarto habuit pulcritudinem intentionis. quia perseuerauit in doctrina verbi dei vsq; in finem. Unde beatus Theodorus vbi supra. Petrus apostol⁹ docet nationes: sed ⁊ Bartholomeus consequēter paria inuestigat. Petrus operat̄ p̄digia magna: sed ⁊ Bartholomeus facit miracula valida. Ad quot petr⁹ valet misteria capasce da: ad tot sufficit Bartholomeus penetrāda.

Equaliter secundat ecclias. equa lāce habēt ceterā diuina carismata. Die ex diuino duodenarij numero medius ab vtraq; parte sonum diuine sermocinationis dat sicut in cythara armonia, hec ille. Nam Matħ. x. Bartholomeus inter apłos numerat sextus. sed Act. i. numerat septimus, tanꝙ medius inter eos. Et ps ⁊c.

Quinto btūs Bartholomeus crescit in templū sanctū in dño per passionē. Sciendū ꝙ passio beati Bartholomei fuit valde similis passioni xpi. Xpus nāq; fuit expoliatus flagellat⁹ crucifixus. ⁊ sic mortuus. Sic btūs Bartholomeus fuit flagellatus. fuit crucifixus. fuit pelle sua expoliatus. ⁊ sic per capitis obtruncationē mortuus est. Canc. v. Inuenerūt mevigiles qui circuēūt ciuitatē. percusserūt me. ſ. flagellando. vulnerauerunt me. ſ. crucifigēdo ⁊ decollādo. tulerunt pallium meū. ſ. me excoriando. Fuit eñ circūdatus penis vndiq; ſ. sursum, quia fuit decollatus. deorsum: qz fuit in cruce pedibus affixus. A dextris ⁊ a sinistris: qz manibus in cruce fuit clauatus. Ante ⁊ retro: quia fuit flagellatus. In toto corpore: qz fuit excoriatus. Iste est homo de quo dicit. Luce. x. Qui ab hierlm in Jericho descendit. ſ. quando xps ipsum in mundū lunaticuz ad prędicandū misit. qui incidit in latrones. ſ. gētiles qui eū expoliauerunt excoriādo. plagas imposuerūt flagellando ⁊ crucifigēdo. ⁊ semiuiuum reliquerūt decollando. Tunc eñ fuit semiuiuus relictus. qz quoad corpus fuit mortuus: sed quoad animā corā deo viuus. Unde Ambro. vbi supra. Ad extremū vero tempłorum declaru pontificuz. Neophiti polemij frater tyrannus beatum apostolum oīm̄o dis in fide constantem cesum atq; excoriatum acerrimam fecit suscipere mortem. Qui tamen mortis viriliter perferendo discrimen glorioſi certaminis ad celeste gaudium secū reportauit triumphū. hec ille. Et btūs Theodorus vbi supra, Sanctus Bartholomeus indis predicauit. qui ⁊ euangelium sm Mathеum in propria eorum lingua eis tradidit. dormiuit in albano ciuitate magne armenie crucifixus deorsum habens caput. Petrus deorsum capite crucifigitur. Bartholomeus postꝙ viuens excoriatus est capite plectit. hec ille. Nam primo fuit crucifixus. deindeviuens excoriatus. tādem capite truncat⁹. Beatus Bartholomeus fuit excoriatus ꝓpter quattuor. Primo in signū feruide caritatis Solent eñ boies calore nimio estuantes deponere vestimenta. ⁊ qz beatus Bartholomeus igne amoris plenus fuit ideo propter christum pellem deposuit. Unde i. Regum xviij dicit ꝙ Jonathas diligebat Dauid q̄si animā suam, Nam expoliauit se tunica sua ⁊ dedit eā dauid. Sic btūs Bartholomeꝰ dono spūssancti repletus diligebat xpm quasi animā suā. ꝓpter qō nudauit se tunica ⁊ dedit eā Dauid quādo ꝓpter xpm excoriatus fuit. Secūdo in argumenti maioris puritatis. Solent eñ rami arboz qnando excoriātur albiores apparere. Sic btūs Bartholomeus pelle mortalitatis exutus in anima extitit magis purus. Joel. i. Ficum meam decorticauit: nudans expoliauit eā. albi facti sunt rami eius. Tertio in spem future immortalitatis. Solet homo libenter deponere vestē veterē ⁊ vestem induat nouaz. Baruth. v. Exue te hierusalem stola luctus ⁊ veratonis. ⁊ induere decore regio. Sic btūs Bartholomeus libenter pellē mortalitatis exuit qz se decorandū veste imortalitis agnouit. ſ. Macha. x. Jussit rex expoliari Jonathā vestimētis suis ⁊ induit eū purpura. i. carne gloſa: qđ erit in resurrectiōe generali. Quarto in odorē suauitatis. Solebat eñ sacerdos in veteri lege. vt dr, Leuit. i. Pellē hostie detrahere: igneq; suppositō ipsam in odorē suauissimū dño imolare. Sic sc̄ō Bartholomeo ē pellis detracta: qui igne caritatis succensus in odorē suauissimū est dño imolat⁹. Sapi. iij. Tanꝙ aurū in fornace ꝓbauit illos: ⁊ qsi holocausti hostiam accepit eos. ⁊ sic ps.

Sexto btūs bartholomeus crescit in templū sanctū in dño p glificationē. ſ. quoad aiam ⁊ quoad corp⁹. Quoad gliam aie. btūs Theodorus vbi supꝛ dicit sic Nūc gaude o bre brōz: ter bre Bartholomee qui es diuine lucis splendor. ſcē ecclie piscator rōnaliū piscīū. piture capture. dulcis fructus viuidi palmitis. vulnerator diaboli mūdi. suo latrocinio vulnerārio. Gaudeas sol orbis terre: cūcta illuminans: os dei: lingua ignita. sapia. princeps. fons ingiter sanitates emanans. qui mare meabilib⁹ gressib⁹ sancti ficasti qui terraz purpurā tuo cruore fecisti. qui ad celos cōmeasti. vbi in medio diuine aciei refulgens in splendore inmarcessibilis glorie splendens. in exultatione iocūditatis insatiabilis gaudes. hec ille. Quoad glorias

corporis dicit idem vbi supra. Proiecisse nã q̃ in pelagus corpus sanctũ. Adota est igit cum imperatu de regionibus armenie archa cũ quattuor aliis aliox martyrũ arcubis: que similiter dũ signa operarent cum ea fuerãt in mari picte. t per ramũ spaciũ maris quattuor bis precedentib⁹ t tanq̃ ministris obsequiũ quodãmodo apl̃o faciẽtib⁹ venerunt in partes scicilie in insulã que liparis nocat. sicut epo hostiensi qui tunc aderat reuelauit. Venit ad pauperculã thesaurus ditissim⁹ venit ad ignobilem preciosissima margarita venit ad mestissimã splendissimũ luminare. Susceptus est igit cũ multis hymnis: laudibus t candelis. t templum sibi magnifice fabricak. hec ille. Et sic p̃s tẽ.

Septimo brũs bartholomeus crescit in templũ sanctũ in dño per imperationẽ. Vñ brũs Theodozus vbi supra dicit sic. Post q̃ brũs apostolus migrauit ex hoc mundo neglexit occisozes: sed inuitabat miraculis perditos. t pdigijs admirtebat adtuersos. hec ille. Deus cũ glorificauit ipsum respectu nostri quadrupliciter. Primo qr factus est aduocatus peccatoz. Sicut ipse cui daz dcnoto suo apparuit dicẽs. Deus p multum tempus nostris precibus t meritis populo huic pcercit. Secũdo liberatoz dnoz. sicut p̃s in magistro quẽ ab insidijs diaboli liberauit. Tertio condẽnatoz reprobotum. sicut patet in Federico imperatore qui eiꝰ corpus de loco suo mouere voluit. Quarto reprobatoz munerũ ininstoz. sicut patz in muliere que oleum iniuste acquisitũ in lampades sancti Bartholomei infundere voluit sed nequiuit. Multis alijs miraculis chorusat. hic per gratiã. in celo p gl'iam. Amen.

In festo brĩ Augustini epi. Sermo. xlix.

Ie iste effulsit in tẽplo dei. Eccl'i. t in epla presentis solẽnitatis. Paulinus in quadam epla dicit sic. O beatissime Augustine vere sal terre quo pcordia nostra vt possint seculi errozes vanescere condiũtur. O lucerna digne super candelabrum ecclesie posita: que late ecclesiasticis vtrib⁹ de septiformi ligno pastum oleo leticie lumen effundẽs. densas licet bercticoz caligines discutis t lucem veritatis a confusione tenebrarum splendoze clarificis dmonis enubilas hec ille. Sup quo verbo moueo talem qõnem. vtrum ecclesiastica hierarchia splendidior fuerit ex brĩ Augustini miraculosa conuersione q̃ angelica hierarchia ex primi angeli gratiosa perfectione. Ad istam questionem respondent duo doctozes ecclesie. Primus est Petrus Damianus in quodam sermone dicens sic. Ipse est Augustinus vir beatissimus: nobilis genere: sed nobilioz moribus. spiritu superbie pauperrimus. misericordie affluens visceribus. miserozum consolator mirificus. christũ crucifixus sequens nudus mundo crucifixus in cuius ore non est inuentus dolus. a summo sacerdote sacerdos preelectus. se illi hostiam viuam incessanter offerens in ipso sonte pietatis suis affluenter lachrymis ab oĩi rubigine vicioꝝ immaculatus. nunc sanctoꝝ presulum stola indutus coronam martyrij multiplici laboze cõcertans. a postolox collegio meritis t gratia coequatus. summus dei nũcius. archangelox beatitudini consociat⁹ eterni regis thalamo p cui⁹ amoze sese mortificaverat t ad eius solam visionem estuanti desiderio pervenire desiderabat perpetuo locatus opere t verbo regiam viã in simuãs quil' uscũq; homibus. hec ille. Secũdus est Cassiodozus in plogo super ꝑalterium dicens sic. Est cñ facundissimus pater Augustinus litterarum omniũ egregius magister t qõ in vberrate rarum est. cautissim⁹ dispensator. Decurrit q̃pe tanq̃ fons purissimus nulla fece pollutus: sed in integritate fidei p seuerans nescit hereticis locum dare vnde se possint vlla colluctatione defendere. Totus catholic⁹: totus ortbodoxus inuenit⁹: t in ecclesia dñi suauissimo nitoze resplendens supni luminis claritate radiak. hec ille. Secũdum quod licet in oĩi opere dei reluceat iusticia t misericordia q̃ tamẽ principalioz est misericordia ꝓpter quattuor. Primo ꝓpter gl'iosam perfectionẽ. Nam sicut forma est nobilioz materia: pura aĩa q̃ corpus: ita pars est nobilioz t principalioz. Vñ aĩa est ps principalis ĥominis. Eodẽ modo in naturalibus: pars que tenet locũ forme ad effectum pducendũ est nobilioz t principalioz q̃ sit pars que tenet locũ materie: vt patet de sole q̃ in generabili bus rebus tenet locum forme quasi pater. terra vero tenet locum materie velut mater. vñ ficut pater t sol sunt nobiliores ad generationem: ita t principaliores. Nunc autem deus est nobilissimus actoz t operatoz. homo vero est subiectũ in quo agit qui tenet locũ materie. t huic homini conuenit diuina iusticia vt sibi proportionabiliter tribuat naturalia. Deus autem tenet locum forme. s. misericordie qua mouet aduersus hominẽ. Unde sicut sol est principalioz in generatione: sic misericordia est principalioz in diuina operatione. eo q̃ attendit penes deum inchoatiue: q̃ sit diuina iusticia que attẽditur penes hominem determinatiue. Unde Jaco. ij Misericordia superexaltat iudicium. Glo. i. preemminet in iudicio: quia licet deus sit tantũ iustus quãtum pius: tamen magis relucet in iudicio suo misericordia q̃ iusticia. quia est velut agens potentioz ad agendum per misericordiam: q̃ sit bonus velut patiens ad suscipiendum iusticiam. Unde clamat psal'. Misericordiones eius super oĩa opera eius. Nec mirum: quia quod est proprium alicui excedit oĩa alia minus propria t accidentia. vt patet de homĩe: qui cum sit animal rationale. eius proprie proprium est rationale. Unde magis proprie conuenit ei vti ratione q̃ restabilitate t alijs ꝓprietatibus t accidentibus Similiter licet deus sit iustus t misericors t multas alias habeat proprietates optimas tamen super oĩa opera suaviter misericordia. Unde Grego. in oratione dicit. Deus cui proprium est misereri semper t parcere.

Secundo propter miraculosam dei operationem. Licet enim in miraculis reluceat dei oĩpotentia: tamẽ magis relucet diuina misericordia qua mouetur ad miracula faciẽda Deus cñ previdens in nobis miseriã ignorantie infidelitatis ateq̃ malignitatis volẽs nos reducere ad felicitatem per doctrinas t bonos moꝛes: nobis prepositos viros optimos veteris ac noui testamenti: quorum doctrinam t exempla vt acceptaremus tanq̃ a deo transmissa. voluit ipsos facere diuinas operationes i. miracula. quibus moueremur ad acceptandum ipsoꝝ doctrinam t ad imitandum exempla: qõ cñ misericorditer deus ostenderit suam oĩpotentiã per miracula: vt educeret populũ suũ de miseria seruitutis. Pater. Nam vt populus hebreꝰ Moysi ĉreditmanus eius pollutꝰ t sanak. Ut eius virtus imitcr resplenduit facies eius sicut sol. Ut pharao populũ dimittat. dat q̃ Moyses decẽ principales plagas. Ut sciat viã eundi ad terram ꝓmissionis dak colũna ignis. Ut non videak ab inimicis nec estu affligak dat⁹ colũna nubis. Exo. xiij. Ut nõ pereat fame datur mãna de celo. Exo. xvi. Ut eius appetitus delectetur pluit super eos sicut pulue-

rem carnes. ibidem. Ne aquis deficientibus siti affligak: educit ei aqua de petra abundãter. Exo. xvij. Ut non capiak ab inimicis carens nauib⁹ ad transferendũ mare sibi diuiditur. Exo. xiiij. Ut populus egypti ipsum non insequak t molestus mare cõungitur t egyptus submergitur ibidem. Ut non pruriat ad nuditatez vestimenta t calcianeta xl. annis nõ sunt vetustate attrita. Deutero. xxix. Ut possit exire deserti ĥorridanis ei diuidit. Josue. xiij. Ut terram ꝓmissionis possit intrare t habitare. xxxij reges debellauit. Josue. xij. Tandem vt genus humanũ educeret de hoc seculo per miracula misericorditer ficut edutit populũ de egypto: multiplicauit miracula in nouo testamento. In creaturis intellectualib⁹ demonia expellendo. In creaturis celestib⁹ noctẽ illuminãdo nascens. diem obscurãdo moriẽs. In elemẽtis: vẽtos imperando: mare sedando. in terra mortuos suscitãdo. spũsanctũ in specie ignis mittẽdo. In creaturis rõnalibus infirmos sanãdo. ignaros doctorando. impios cõuertendo. In creaturis irrõnalibus cuiuscũq; generis. In ꝯbus oĩib⁹ miraculis licet nobis manifestet suam oĩpotentiã: tamen principalioz est sua misericordia qua motus fuit ad faciẽdũ miracula. s. vt nos misericordiꝰ educeret de ista miseria. Tertio ꝓpter virtuosam cõcatenatiõnẽ. Licet cñ deus ostenderit suam oĩpotẽtiam dando virtutes gratuitas sanctis patribus veteris t noui testamẽti: cñ hoc fecit magis misericorditer ꝓpter nos. vnde vt nobis ꝓponeret fidẽ sine qua impossibile est placere deo. Heb. xi. Dedit fidem quasi fonte. nascõs fidei aquã biberũt: t eã reposuit in patribus veteris t noui testamẽti. Ut aũt veluti p cõductũ possemus potare dedit eis ĥmonẽ sapie. qua sapia nos docerẽt archana diuina Ut aũt ista diuina possem⁹ capere t intelligẽ vasa tribuit ad bibẽdũ dũ eis dedit ĥmonẽ scie. p quã sciaz q̃ est cognitio creaturarũ tanq̃ visibilia dãdo nob exẽpla ducerẽt nos i cognitionẽ inuisibiliũ. Ut aũt hãc aquã fidei. sapie t scie possent oĩb⁹ effundẽt t oẽs possent bibẽ aurib⁹ t mẽte dedit eis donũ liguarũ q̃ dono oẽm logĥanc linguã t ydiomata t oẽs intelligebãt t elligẽdo bibebãt. Verbo hãc aquã bibẽtes delectabili⁹ degustarẽt dedit eis iterq̃ ratoꝝ ĥmonũ. q̃ interpratoẽ hoĩes intelligerẽt clari⁹ t delectarẽt dulci⁹. verbo hoĩes mũdi accipiẽtes hãc doctrinã aquã clarissimaz a deo i. ob ifusã. dedit eis testimõiũ diuia. s. ꝓphiaz

qua ꝑdicebāt futura discretionē spūum. qua pnunciabant occulta cordiū. grām sanitatū qua curabāt insanabiles infirmitates. virtutum grām. qua opabāt mira mortuos suscitando ⁊ signa de celo dando. Et hec oīa dō opatus est ꝑ̄m suā oīpotentiam. nō aliunde motus nisi p suaꝝ miam. qua vnicuiq; dedit manifestationē spūs ad vtilitatē miseroꝝ. i. Coꝝ. xij. Et sic diuina mia est magis nobis ad cōfidentiā ꝙ̄ iusticia ad timorē. Quarto ꝑpter grōsam cōuersionē. Nam Grego. i collecta dicit sic. Deꝰ qui oīpotentiā tuā parcendo maxime ⁊ miserādo manifestas. quia scz dū petā remittit oīndit se posse: ⁊ magnā oīndit potentiā dum hoīem remouet a miseria culpe ⁊ ipsum pmouet ad felicitatez. In quolibet enī peccato mortali tres miserie cōtingunt peccatorē. Prima est macula. dā p peccatū expellitur splēdor gratie ⁊ nitor virtutum quē solus deus potest refundere.

Secunda est deordinatio boīs in naturalibus dum rō puertitur a deo q̄ solum per deū potest iterum cōuerti. Tertia est reatus pene eterne. etiam transeūte actu peccati: quaz penam solus deus pōt remittere. Cum autē per suam miam mouetur ad iustificandū peccatorem: manifestat suā omīpotentiam. quoniam vt augustinꝰ dicit. maius est peccatorē iustificare: ꝙ̄ celum ⁊ terrā creare. Ratio est. quia celum ⁊ terra sunt creata ad generationem corporaliū ⁊ conseruationem. Impius autē iustificatur ad fruitionē supnaturaliū Generatio autē causata a celo ⁊ terra cessabit: salus autē iustoꝝ in eternum stat. Unde ꝙ̄ maius bonū est deus possessus eremaliter ꝙ̄ generatio corporaliū ꝛ̄poraliter: tāto maius est impium iustificare ꝙ̄ celū ⁊ terram creare. Ex quo patet ꝙ maius est opus diuine mie ꝙ̄ diuine iusticie. Beatus augustinus in adolescentia sua infectus erat quadruplici vicioꝝ macula. Primo erroꝛe infidelitatis. quia in secta manicheoꝝ q̄ xp̄m fātasticum fuisse affirmāt. ⁊ carnis resurrectionem negant incidit. ⁊ in ea p annos nouem dū adhuc adolescens esset in sua ciuitate carthagine nsi pmansit. Ad has etiā nugas perducus est vt arboꝛē ficꝰ plozare diceret cum ab ea ficus vel foliū decerpitur. Secūdo erroꝛe pbice vanitatis. Uñ in libro cōfessionū ipse dicit sic. Instituī aīm intendere in scripturis sacris: sed visa est mihi scriptura indigna quā tulliane dignitati cōpararez. tumoꝛ enim mentis fugiebat modū eius. Illa autē erat q̄ crescerez cū paruulis: sed ego dedignabar esse paruulus ⁊ tumidꝰ fastu mihi grandis videbar. Hec ille. Tertio erroꝛe terrene cupiditatis. Nam de carthagine romam ⁊ de roma mediolanum perrexit. vt rhetoricā vēderet ⁊ sue cupiditati satisfaceret. Unde ipse ait vt supra. Docebam artem rhetoricam et victoriosam loquacitatem. victus cupiditate vendebam. Quarto erroꝛe carnalis voluptatis. Unde ipse ait vbi supra. Exalabāt nebule de limosa concupiscentia carnis ⁊ scaturiza pubertatis: ⁊ obnubilabant coꝛ meū vt nō discerneretur serenitas dulcedinis a caligine libidinis. hec ille. Ab his erroꝛibus purgatus Augustinus magna misericordia dei. Unde ipse ait vbi supra. de deo loquēs. Euz te primū cognoui reuerberasti infirmitatem aspectus mei: radians in me vehementer: et cōremui amoꝛe ⁊ horroꝛe. ⁊ inueni me longe esse a te in regione dissimilitudinis tanq̄ audirem vocē tuā de excelso cibus sum grandium: cresce ⁊ māducabis me. nec tu me mutabis in te sicut cibum carnis tuez. sed tu mutaberis in me. hec ille. Primus aūt angelus fuit superbia. piectus fuit de celo ꝑs. Deiecisti eos dum alienarent. Unde angelica hierarchiam cōturbauit. Apocalip. xij. Factū est p̄lium magnū in celo ⁊c. Beatus vero augustinus sua miraculosa conuersione ecclesiasticam hierarchiā sublimauit. Unde Hieronymus in libro de duodecim doctoribus dicit sic. Augustinus epūs volans p montium cacumia quasi aquila: ⁊ ea q̄ sunt in montiū radicibus nō cōsideraus multa celoꝝ spacia terraruinq; fines ⁊ aquarum circulum claro sermone ꝓnunciat. Hec ille. Ergo sic iste est fulsit in templo dei.

Sic iste effulsit in templo dei.
Per conuersionem.
Per imitationem.
Per exhortationem.
Per dilectionem.
Per sapientiam.
Per prouidentiam.
Per vigilantiam.
Per refulgentiam
Per diligentiam.

Primo beatus Augustinus effulsit in templo dei per cōuersionem.

Sciendum q̄ ad ꝙuersionē nostrā ꝓncipaliter duo nos mouent. s. ꝓsperitas ⁊ aduersitas. Prouer. i. Uocaui ⁊ renuistis. extēdi ma-

num meā: ⁊ nō fuit qui aspiceret. Quia vero brūs Augustinus nō cōuertebat ꝑ bōficia dei. sicut in libro confessionū dicit. Deu mihi q̄ excelsus es in excelsis: q̄ pfundus in profundis: ⁊ nunq̄ recedis: ⁊ vix redimus ad te ⁊c. Ideo immissis flagellis cōuersus est ad dñm. Unde subdit. Uocasti ⁊ clamasti ⁊ rupisti surditatē meā. choruscasti ⁊ splenduisti ⁊ fugasti cecitatem meaz: fragrasti ⁊ duxisti spīm: ⁊ anhelo tibi. gustasti: ⁊ esurio ⁊ sitio te. tetigisti me ⁊ exarsi in pacē tuā. hec ille. Fuit autē flagellatus quattuoꝛ vicibus sicut in libro cōfessionū ipse refert. Primo stomachi doloꝛe. Cum enī adhuc iuuenis esset ⁊ nōdū baptizatus: graui torqueba stomachi doloꝛe ⁊ pene apperituz amisisset: sed pia mater eius vouit q̄ baptizaref: ⁊ sanarꝰ est. pater tamen ꝓhibuit ne baptizaref: ne iteruz fedaretur. Secundo corꝑis languoꝛe. Cū enī iuisset Romā validā incurrit egritudinez. ⁊ hoc mater nesciebat. qz si hoc vulnere feriref nunq̄ coꝛ eius sanaref. Tertio dentiū hoꝛroꝛe. Nam in primoꝛdio sue cōuersionis taz valido doloꝛe dentiū torqueri cepit. vt ad credendā opinionē Cornelij philosophi ducere tur q̄ summū bonū aīe in sapientia. summū vero bonū corꝑis in nullū sentiēdo doloꝛē poneret. Tam vehemēs autē ille doloꝛ fuit q̄ etiā loquelā amisit. Unde in tabulis cereis scripsit vt omēs p eo oraret. Ipse autez eū aliis genua flexit ⁊ statim sanatū se sensit

Quarto mortis panoꝛe. Cum enī quidā amicus eius obijsset: illius mozte coꝛ Augustini adeo cōturbatū est vt quicqd aspiceret moꝛs ei videref. Naz se semimoꝛtuū estimabat. Propter illa flagella cōuersus est ad dominū quattuoꝛ modis. Primo per verā cōfessionē. Nam sub quadā arboꝛe se ꝓiecit ⁊ dimisit habenas lachrymis. ⁊ ꝓruperūt flumina ex oculꝛ ei: ⁊ acceptabile sacrificiū deo. ⁊ iactabat voces miserabiles ⁊ plorabat amarissima ꝓ̄ritōe cordis sui. Secūdo p puram ꝓfessionē. vñ deo ꝓfitebat dicens. Recordari volo trāsactas feditates meas: nā amore amoris tui illō facio recolēs vias meas nᵈ̄ssimas. vt tu dulcescas mihi dulcedo nō fallax. dulcedo felix ⁊ secura. Nō solus aūt de b se accusabat: sed etiā de mūnis: sicut de eo q̄ cū puer eēt ad pila ludebat. ⁊ ad scholas nō nisi violēter ire volebat. ⁊ q̄ fabulas puerarū nimis libēter legabat. Et q̄ Didonē ex amore moꝛtuā flebat. ⁊ q̄ in ludis pueroꝝ fraudulētas victorias exercebat. Et de q̄dā arboꝛe piraꝝ qua pira furatꝰ fuerat. Tertio p plenā satisfactionē. ꝙ piciunia. oꝛones ⁊ elemosynas coꝛpales ⁊ spūales. docēdo indoctos. vñ oꝛ de eo. Post mortē mris reuersus ē Augustinus ad agros. ꝓpꝛios: vbi cū amicis ieuniis ⁊ oꝛonibꝰ vacās scribebat libꝛos ⁊ docebat indoctos. Quarto p sinceraꝝ affectionē. cuz enī tria a mūdanis hoibꝰ apperant. s. diuitie delicie ⁊ honoꝛes. Uir iste scīs tāte pfectōis extitit q̄ diuitias contēpsit. honoꝛes respuit voluptates abhoꝛruit. sicut ipse testat in lib. soliloquioꝝ. vt pz in fine legende.

Secūdo btūs augustinus effulsit in templo dei p imitationē.

Sciēdū q̄ excēpla sctoꝝ puocauerūt brūm Augustinū ad fidelē ꝙuersionē q̄druplicit. Primo exēplū brī Ambrosij ipsum aīauit ad ꝙuersionē. nā oī die dīuica eiꝰ ꝓdicationē audiebat. quē ambrosiꝰ pīne suscipiebat ⁊ clemēter tractabat. Mater eiꝰ etiā Ambrosiū q̄si angelū dei diligebat. sciēs q̄ p eū filius eiꝰ ꝙuerti debebat sicut ⁊ factū ē. Secūdo exēplū Simpliciani q̄ ipm aīauit ad sctē vite electionē. vñ ad ipꝰ prexit ⁊ estus suos sibi retulit. q̄s eēt aptus modꝰ vinēdi ab eo perijt. Uidebat eī ecclīaz plenā eē clericis. in q̄na aliꝰ sic alius sic ibat. Simplicianꝰ aūt viā salubrē eū docuit. Tertio exēplū Victorini q̄ ipm aīauit ad imitationē. vñ cū Simplicianꝰ ei narrasset quō victorinꝰ pbꝰ rome in foro statuā meruisset ⁊ quō xpianus factꝰ fuisset exarsit Augustinꝰ ad imitādū eū ⁊ cepit ꝙ̄ iste suspirare. Quarto exēplū brī Antonij q̄ ipm aīauit ad ecclesiastū ꝓfectionē. Cū enī q̄dā miles noie Pontianus de affrica venisset ⁊ vitaz ⁊ miracula brī antonij heremite narrasset: cepit Augustinus ingemiscere ⁊ ad alpiū exclamare. q̄d patimur? Quid audim? Surgunt indocti ⁊ celū rapiūt: ⁊ nos cū doctrinis nris in infernū demergimur. Exēpla sctoꝝ defunctoꝝ ipsum aīauerunt ad ardentē caritatē. sicut ipse dicit in lib. ꝓfes. Exēpla seruoꝝ tuoꝝ quos de nigris lucidos de moꝛtuis vinos feceras cogesta in sinū cogitatiōis mee vrebant ⁊ accendebant me valide.

Tertio btūs augustinus effulsit in templo dei p exhortationē.

Sciēdū q̄ ꝓpter q̄druplicē exhoꝛtationē ꝙuersus est brūs Augustin⁹ ad fidē catholicā. Primo ꝓpt doctrinā tullij. cū eī eēt āno. xij. ⁊ q̄dā libꝛū tullij q̄ hoꝛtēsⁱ⁹ oꝛ legisset: q̄ exhoꝛtatoꝛz

facit ad ꝓpbiam repẽte affectũ ei⁹ mutauit ⁊ imortalitatẽ sapiẽ ꝯpiuit. Secũdo ꝓpẽ doctrinã pauli. Nã cũ dicẽ aplicũ aplisq; ⁊ capitulũ qđ sibi ꝑmo occurrit legisset. ſ. In duinim dñs iesum xp̃m ⁊ cꝛcifixi a corde eꝰ oĉs dubietatis tenebre diffugerũt. Tertio ꝓpẽ doctrinã bti Ambro. cũ em̃ ei⁹ ꝑdicatoꝛ audẽ audiret ⁊ qđã vice ꝺ sectã manicheoꝛ diuti⁹ disputasset: erroꝛ ille a corde Augi penitꝰ ẽ ablat⁹. Quarto ꝓpẽ sollicitudinẽ materñã. q fiĉ cũ carne ꝯcepat mũdo caritaꝫ vi scerib⁹ postmodũ mlto scie lachrymaꝫ gcutꝛ xpo. Et cũ apud quẽdã ẽpm vberrime fleret ille ait. Impossibile ẽ vt fili⁹ tãtarũ lachrymaꝝ peat. vñ de ipsi⁹ uerſiõe certificata ẽ: ⁊ p epi rnfionẽ ⁊ p celestẽ reuelatiõez q̃ se vna cũ filio in quadã linea stãtẽ aspexit. Oĉ qđe cõpletũ fuit. cũ aduenicte paſcali tpe cũ eẽt anoꝛ. xxx. a bto Amb. baptizat⁹ ẽ sicut ⁊ ipe. vt ꝺ Zu. ii. vbi simul cũ bto Ambro. Te deũ laudam⁹ ⁊c. cõposuit. vt restat Honoꝛi⁹ in li. suo q ꝺ speculum ecclie. Et sic spem omẽm quã habebat in seculo dereliquit.

Quarto btũs augustinus

effulsit in tẽplo dei p dilectionẽ. Scẽduz q p⁹ baptismũ dũ adhuc eſſz laic⁹ incepit a feruẽti dilectiõe sicut ipse testat in li. ꝑfeſ. dicẽs sic. Sagittraueras tu coꝛ meuz caritate tua: ⁊ gestabã ẽba tua trãſſixa in visceribꝰ: ⁊ aspectꝰ dẽti a qualle plozatiõis ⁊ cãtãti cãticũ gdũ dederas sagittas acuras ⁊ carbones vastatoꝛes. Nec satiabar in illis diebꝰ dulcedie mirabili ꝺsiderare altitudinẽ ꝓsilij diui sup salute gñis hũani ꝺ ille. Quasi em̃ qđã coꝛcis redũdãs ab oculi ei⁹ lachrymę emanabãt. q q̃ tuoꝛ gña lachrymarũ habuit. Pro lachrymas cõpũctiõis p pctis ꝓpriis. ⁊ ꝺ ꝓncipio sue uerſiõis qñ sub qđã ficu se pjciẽs lachrymas amarissimas effudit. Job. i. Cũ eĉs subsicu vidi te. Secũdo lachrymas deuotiõis quas habuit p celestiꝰ desideriꝺ. ⁊ de qꝺ dicit in li. ꝑfeſ. Quãtũ ficui in hymnis ⁊ cãticis suis suane sonãt ecclie vocib⁹ cõmoꝛ acriter Voces igit ille influebãt aurib⁹ meis ⁊ eliq̃bat ueras tua ⁊ coꝛ meũ: ⁊ fluebãt lachryme ⁊ bñ mihi erat cũ eis. Tertio lachrymas latitatiõis q̃s bũit p mũdanis piculis. ordinatus em̃ in pbyterũ ⁊ postea in epm: ꝺsiderãs statum illi⁹ piculũ multuz fleuit. vñ dixit. In nulla re sentio mihi dñm sic irati: q̃ in b q̃ cũ ñ esſez dign⁹ pot ad remũ posuit me ad amplustre in apice regimis ecclie. Quarto lachrymas cõpassionis q̃s hũit p alienis miſeriis. Cũ em̃ barbari cũcta vastarẽt nec parcerent sexui. ordini vel etati Augustin⁹ lugubrẽ vitã duxit fuerũtq; sibi lachrymę ei⁹ panes die ac nocte. cũ alios videret occisos. alios effugatos. ecclias sacerdotib⁹ viduatas. ciuitates cũ incolis dissipatas.

Quito btũs augustinus

effulsit in tẽplo dei p sapiam. vñ in li ꝑfeſ. dicẽ sic. Mirabilis ꝓfunditas eloquiꝺ tuoꝝ quoꝝ ecce añ nos supficies blandiẽs paruul. Sed mira ꝓfunditas de⁹ mei⁹, mira ꝓfunditas horoꝛ est intẽdere in eã. Hãc aũt ꝓfunditatẽ sacre scripture inquãtũ hoĩ fuit possibile Aug⁹. scrutat⁹ est. ⁊ inde copiosiratẽ ꝛ ꝓpositionuz ⁊ sniarũ eduxit. Eccl. l. In dieb⁹ ipsi⁹ emanauerunt ꝓtes aquarũ: ⁊ q̃si mare adimpleri sũt sup modũ. Eius em̃ doctrina est solida ꝓpter quoꝛ ꝺditiões quas hꝫ. Primo hꝫ puriſſimã ꝛitatẽ. Nam cõparat fluẽ Greg. in epla ad ꝑfectũ affrice dicẽ sic. Bti augustini cõpatrioteꝝ vñ opuscula legite: ⁊ ad cõpararoz illi⁹ fimulagnis nfm furfurẽ nõ gratꝫ. Prouer. iij. Primi ⁊ puriſſimi fruct⁹ ei⁹. Sermones em̃ bti Aug. sũt puri: q; nullã hñe falsitatẽ. Sũt puriores: q; nullã hñt dubietatẽ. Sũt puriſſimi q; ꝺtinẽt veritatẽ. vñ Volusian⁹ dicit. Legi dei deest q̃quid Augustinũ ꝓtingit ignorare. Secũdo hꝫ altissimaz ꝓfunditatẽ. Job. xxxviij. Profunda fluuioꝝ scrutat⁹ est. rabdita ꝓduxit in lucẽ. Habuit em̃ celerẽ itellectuz ⁊ nobile ingeniũ, sicut ipse dicit in li. ꝑfeſ. Oĉs libros artiũ quas liberales vocãt: tũc neq̃ssimus cupiditatũ iniquarũ seruꝰ p meipsuz legi ⁊ intellexi. quoscũq; legere potui. Quicqđ em̃ est de arte disserẽdi ⁊ loquẽdi. q̃quid de dimẽsionib⁹ figurarũ ⁊ de musicis ⁊ de nũeris sine magna difficultate nullo hoĩm tradente intellexi. Scis tu dñe deus meus q̃ celeritas intelligendi ⁊ diſcẽdi acumen donũ tuũ est. hec ille. Cũ em̃ doctoꝛes alij habeãt spãlem modũ tractãdi ſcẽ Hieroñ. versat circa expones. Ambrosiꝰ circa spũales sensus. Gregorius circa instructões moꝛales. Augustinus nõ hꝫ spãles modũ: q; hꝫ oẽm modũ. vñ tractat de diuitate i li. de trini. De hũanitate xpi in li. cur. quõ. q̃ deus hõ. ⁊ in multis alijs. De duplici ciuitate. ſ. hierm ⁊ babylonica ⁊ earũ regib⁹ agit in li. de ciui. dei. De ꝛtutib⁹ seroꝝ rum in multis locis. De dignitatib⁹ angeloꝝ. De vicijs peroꝝ. De penis dãnatoꝝ. de gꝛia seroꝝ per diuersos libꝛos. Tractatus. epłas

subtilissime tractauit. Tertio hꝫ firmissimã soliditatẽ. vñ ꝓparat malleo. Ber. sup cant. Augustin⁹ hic est validissim⁹ malleus hereticoꝝ. Nam sicut malleus icrib⁹ suis firmat incudẽ. ferrũ domat ⁊ melodiã gñat: sic Augustinus doctrinis suis ecclias firmauit. Eccl. l. In vita sua suffulsit domũ: ⁊ in diebꝰ suis corroborauit tẽplũ. hereticos domuit ⁊ fugauit. ibidẽ. Qui curauit gentẽ suaz ⁊ liberauit eã a ꝑditiõe. Prosper in li. de vita ☧platius dicit sic. Sertus Augustin⁹ fuit in quotidianis diſputationib⁹ clar⁹ ⁊ in oĩ actiõe sua cõpositus. acer ingenio: suauis eloquio: secularis literature peritꝰ, in ecclasticis laboribꝰ oposius. in qõnib⁹ ꝺsoluendis acut⁹. In quincẽdis hereticis circũſpec⁹. In expositiõe fidei nre catholic⁹. In explanãdis ſcripturis canonicis cautus. hec ille. Tota em̃ ecclia deo laudat q̃ tam egregiũ doctorẽ sibi ꝺcessit. Vñ cantat. Magnus dñs ⁊ laudabilis valde: q̃ de tenebris gentiũ lumẽ ecclie sue vocauit Augustinũ. Quarto hꝫ dulcissimã suauitatẽ. iõ ꝓparat cibo dulcissimo, Greg. in epla ad Innocentiũ ꝑfectũ affrice dicit sic. Si delicioso cupitis pabulo saginari beati Aug. opuscula legite. Ubi vocat Greg. doctrinã Aug. pabulũ delicios um ⁊ saginatiũ. Dicit em̃ pabulũ q; satiat. delicios um: q; delectat. vñ cantat de eo. Tu de ẏbis saluatoꝛis dulcẽ panẽ cõficis Panẽ: q; satiat. dulcẽ: q; delectat. Vocat eũz pabulũ saginatũ q; ipinguat. vñ Cassiodoꝛ doctoꝛ eximius dicit sic. Brissim⁹ augustin⁹ in qbusdã libꝛis nimia est difficultate recõditus. in qbusdã planissimus. vt etiã paruulis ꝺbeat acceptus: cui⁹ opera tã suauia sũt: ob scura vero magnis vtilitatib⁹ farta pinguescunt. hec ille. ⁊ sic ꝑs eius sapia.

Sexto btũs augustinus

effulsit in tẽplo dei p. ꝓuidentiã. Nam ordinatus in pbrũ a bto Valerio yponensi epo mira scitate monasteriũ clericoꝝ instituit ⁊ cepit viuere ꝺm regulã sub sanctis aplis constitutã: ubi nullus aliquid ꝓpriuz habebat: sicomes in cõi viuebant. De cui⁹ monasterio x. epi fuerunt electi. Fratrib⁹ aũt suis quos canonicos regulares vocauit, regulã tradidit: sub qua multe religiones militãt. ſ. ꝑdicatoꝝ. heremitarũ. carmelitarũ. seruitarũ: alie plures. tandẽ in epm assumptus magna ꝓuidẽtia officium suũ exercuit. in quo se diligentissime obseruauit. Primo oĩm familiaritatẽ suspectã a se remouit. Vñ Greg. dicit. Legitur q bto Augustin⁹ nec cũ sozore habitare cõsensit dicẽs. Que cũ sozore mea sunt sozores mee nõ sunt. Secũdo oĩm ambitionẽ ⁊ pompam tam in vestimẽtis q̃ in vasis a se dimouit. Vestimẽta ei⁹ sua nec nimis nimiũ nec abiecta plurimũ: sed ex moderato ⁊ competenti habitu erant. Ipsum etiam dicisse legitur. Fateoꝛ de preciosa veste erubesco. Et ideo cum mihi dat: vendo eam. vt q; vestis non pot esse cõis: precio sit cõe. Vasa etiam aurea vel argentea nõ habuit: sed ligneis vel marmoꝛeis vsus fuit. nõ necessitatis inopia: sed ꝓpositi voluntatis. Tertio oĩm cupiditatem ⁊ auariciam a se submouit. Nullã em̃ villam vel agrũ emere vnq̃ voluit. Multas etiam hereditates sibi dimissas respuit. ⁊ ꝓpinquis mortuoꝝ uz dari fecit. Quarto ad pauperes magnam liberalitatẽ ostendit. adeo q̃ quãdoq; vasa dñica iubebat frangi ⁊ cõflari ⁊ capituis indigentib⁹ dari. Cũ vero pecunia sibi deficiebat hoc populo denũciabat: ⁊ ad eos erogandũ puocabat. Quito in cibo ⁊ potu magnã parcitatẽ habebat. Unde scribitur. Mensa frugali ⁊ parca vsus est. Et in libꝛo cõfeſ. dicit sic. Sic me docuisti dñe vt q̃cq; admoduz medicamenta: sic alimenta sumpturus accedam. In ipsa vero mensa lectionẽ potius q̃ epulationes diligebat. Detractiones preterea omo cõpescebat. Unde in mensa hos versus scripros habebat. Quisq; amat dictꝰ absentũ rodere vitaz. Hanc mensam indignam nouerit esse sibi. Unde si detractio ibi incidisset dicebat. q̃ aut tacerẽt aut ꝺsus illos deleret aut de mẽsa recederet. Sexto ad ꝓsanguineos nullã carnalitatẽ hũit. vñ ꝺ de eo. Cõsanguineis sic bñfecit: nõ vt diuitias haberẽt: sẽ ne nimis egerẽt

Septio btũs augustinus

effulsit in templo dei per vigilantiam. naz vt dicit Daniel. iij. Ecce vigil ⁊ sanctus qui de celo descendit. q: beatus Augustinus vigilauit q̃nq; modis. Primo per magnã cõpassionẽ. Cum em̃ lecto recũberet: ⁊ barbari oia vastarẽt amarissime fleuit. ⁊ quocaris fratribus ait. Ecce rogaui dñm vt animas ab istis piculis eruat. aut vob patientiaz tribuat. aut me de hac vita suscipiat. In isto autem tertio fuit exauditus. Secundo p magnã deuotionẽ. nã sepẽ psalmos pnales sibi scribi fecit: ipsosq; ꝺ parietẽ positos dcũbens legebat. ⁊ vberrime flebat. Tertio p magnã caritatẽ. Quidã em̃ eger ad ipsum egrotãtẽ venit

rogans vt sibi manū imponeret ⁊ sanitatem ꝓferret. Cū q̄z augu. se excusaret q̄ sibi ipsi sanitatē conferre nequiret: instabat ille dicens sibi p somniū dictū esse. Ad augu. accedat vt sanitatē recipiat. Ille manus sibi imponens p eo orauit ⁊ sanitatē recepit. Quarto per magnā puritatē. dicebat em̄ nullū q̄ncūq̄ excellentis meriti sine eucharistia ⁊ cōfessiōe de corpore migrare debere. qō ⁊ ipe in se voluit obseruare. Quinto p magnā pauperratem. Vñ dr̄ de eo. Testamentū nullū fecit. q̄ vñ faceret paup xpi nō habuit. Et sic cozam posit̄ fratrib⁹ ⁊ oratiō⁹ dormiuit cū p̄rib⁹ suis

Octauo brūs Augu. effulsit

it in templo dei p refulgentiā. Eius em̄ gl'ia p̄mōstrata est quattuoz modis. Primo q̄ illustratus est lumīe celestis claritatis. Quidam em̄ monachus in spū raptus vidit .B. augustinū. sup nubē lucidā sedentē. cui⁹ oculi quasi solis radij totā eccl'iam illuiabant. de quo odor nimi⁹ exalabat. Secūdo q̄ imersus est in pelagus infinite suauitatis vñ cuz q̄daz tractar⁹. b. augustinū in maturis legeretur: scrūs bernard⁹ parū ꝓ obdormiēs vidit quendā iuuenē. de cui⁹ ore tam imensus fluuius exibat: q̄ totā eccl'iā irrigabat. ps. Fluminis impetus letificat ciuitatē dei. cui reuelatum est hunc fore augustinū. Tertio quia collocatus est in culmīe dīne maiestatis. Cū em̄ q̄dam in eccl'ia bri petri pnoctans vidiss̄ sanctū gregoriū cū multis epīs pcessionaliter incedentē interroganit gregoriū si inter eos augustin⁹ erat. Ille rñdit. Augu. excellētissimū virū de quo queris altior lotus a nobis tenet. Quarto q̄ eleuat⁹ est in plenitudine excellentissime trinitatis. Cū em̄ quidā in spū rapt⁹ oēs sanctos in gl'ia cōspexisset: ⁊ augustinū, minime vidisset: rñsum est ei. Augustinus reside⁹ in excelsis: vbi dispuat de gloria excellentissime trinitatis.

Nono brūs Augustinus

effulsit in tēplo dei p diligentiā qua sibi deuotos iuuare pōt. ficut pz in multis quos a diuersis languoribꝫ ⁊ afflictōibus liberauit nā virginē quādam ypocrisem. ⁊ adolescentē quēdaz a demonio eripuit. Adolendinariuz a fleuginate falso liberauit. Puerū a vicio lapidis curauit. Prepositū cuiusdā eccl'ie a graui languore sanauit. Demonē in carta petā boīm scripta deferentē sibi ostendere coegit. si quid aduersum se cōscripsisset. qō vbi cōperit se aliq̄n cōpletoziū ee obliuione nō dixisse mox in eccl'ia debitū ꝓsoluens negligentiam suā abrasam de carthā inuenit. Et sic ps. Am̄.

In festo decollationis sancti Johannis baptiste. Sermo. l.

Oh̄anem sciebat vi

i rum iustum ⁊ sanctū. Mar. vi. ⁊ in euangelio p̄sentis solēnitatis Johānes crisosto. sup Math. dicit sic. Johānes schola virtutū magisteriū vite. sanctitat̄ forma. norma iusticie. virginitatis speculum pudicicie titulus. castitatis exēplum. penitentie via. peccator venia. fidei disciplina. Nec ille. Sup quo talem moueo q̄stionē. Utruz beatus Johannes iusto dei iudicio debuerit mori rēpozali supplicio. Ad istā questionē respondēt duo doctores noui testi. Prim⁹ est Johānes crisostom⁹ vbi supra: dicēs. Johannes maioz hoie. par angelis. legis suma euangelij sanctio. apostolozꝫ vox. silentiū prophetarum. lucerna mūdi. ꝓcursoz iudicis. rostrum medius trinitatis. Et hic tantus dat̄ in cestui. traditur adultere. adijcitur saltatrici. Ille. Secūdus est brūs Augustin⁹ sermone iij. huius diei dicens sic. Considerandum est quomō omp̄s deus electos suos dilectosq̄z famulos quos ad vitā regnūq̄z p̄destinauit eternū. intrīm in hac vita prauoꝫ patitur p̄secutione cōteri. tot ac tantis penarū mortiūq̄z generibus absumi. quātis perfectoꝫ viroruz passionibus. de his q̄ forte nobis aduersa cōtigerūt doceamus. ac potius discamus oīe gaudiū existimare: cū in rēprationes varias incidcrimus memoria retinētes: q̄ quē diligit castigat. flagellat autem oēm filiū quē recipit. Nam ⁊ si ꝑncipali sententia cōstat. q̄a in multis offendim⁹ oīs. quis rñ audeat dicere brūs Johānem actu vel dictu vel habitu vel motu peccasse. cui⁹ austeritatē indumēti: vel parcimoniā alimēti. euāgelica laudat hystoria. cui⁹ oīe qō loqtur aut veritati testimonium reddit: aut eos q̄ cōtradicūt redarguit. Cui⁹ opa iusticie q̄ nō amabāt veneratiōi habebāt. Quis in ei⁹ p̄coꝫdijs pcō loc⁹ esse poterat: quē ⁊ ante natiuitatē spūssācti cōsecrauit aduētus q̄s salē humane cōuersationis intuitu nō valuit a virtutis via vel ad modicum deflecti q̄ totā ab incunte puericia vitaz solitariā pegit. Et rñ talis ac tantus vir p̄sentis vite terminū post longā vinculoz afflictionez sanguinis effusionē suscepit. Ille qui libertatē supne pacis euāgelizabat ab impijs in vincula p̄uincit⁹. claudit⁹ obscuritate carcere

ris qui venit testimoniū phibere de lumine. quiq̄z ab ipsa luce q̄ xp̄us est lucerna ardēs ⁊ lucens appellari meruit. quo in natis mulierum maioz nemo est ad petitionē mulieruz turpissimarū capite plectitur ⁊ ipe cruore ꝓprio baptizatur. cui rede ꝓrozē mūdi baptizare. cui voce patris sup illū audire. cui spūssancti grām in eū descendentis videre donatus est. Sed nō erat graue imo leue ac desiderabile talibus tormēta ꝓ veritate tēporalia perpeti. que ꝑpetuis nouerāt remunerāda gaudijs. Optabilem habebant mortez. q̄ nature necessitate ineuitabili imineat. ꝓfesso xpi nomine cū palma vite perennis exape. Unde bene dicit apostol⁹. qō vobis datū est a xp̄o vt nō solum in eum credatis: sed etiā vt ꝓ illo patiamini. Quod ideo dicit donū eē xp̄i: vt p illo patiant electi. quia sicut idem dicit. nō sunt cōdigne passiones huius tēporis ad futuram gloriam. hec ille. Sciendū q̄ de dq̄ quid agit: iuste agit. ⁊ hoc. Primo premiando reprobos trīs tēporaliter. Licet em̄ in eis nō sit virtus charitatis dirigens eos in vtrāmq̄ beatitudinē: trīs facientes aliqua de genere bonoꝫ non finit deus p suaz iusticiā q̄ illa transeant sine p̄mio. Quia vero nō inueniunt p̄mia eterna in vita celesti: dat eis tēporanea i vita terrestri. Et sic p̄miauit obstetrices que noluerūt occidere infantes indeoruz iuxta mandatū pharaonis regis egypti: edificando eis domos cū tēporali ꝓsperitate. Exo. p̄mo. c. Eodēmodo p̄miauit Raab meretricē. que abscondit duos viros populi dei explorantes ciuitatē hierico. ꝓseruando eam a morte ⁊ ab incendio ⁊ domuz eius et domū patris sui. Josue. vi. Sic etiā p̄miauit infidelem Nabuchodonosoz. q̄ stumptibus suis ꝓ populi dei defensione pugnauit cōtra tres reges dādo ei illa tria regna. Ezech. xxv. vsq̄ ad. xxx. capl'z ⁊ vltra tē. Secūdo puniēdo reprobos tēporaliter. Nullū em̄ malū impunitū: ⁊ nullū bonū irremuneratū. ⁊ sic puniuit regem Nabuchodonosoz quādo fenuz vt bos comedit. Dan. iiij. Sic punit⁹ fuit balthasar eius filius aburens vasis templi dei ꝓ seruitio familie sue. Nam eadē nocte occisus est. Daniel. v. Sic puniuit Holofernem superbum per manū femine. Judith. xiij. Sic punit Achab ⁊ Jezabel vxorem eius: cuius sanguinem canes biberunt ⁊ domuz Achab in manū Jehu ꝑdendo offis reliquias eius. iiij. Reg. x. Sic puniuit Athaliam matrē Ochozie interficientem omne semen regium dum

No-yuel.

tem in Weremo. Petrus in crucis patibulo. Jacobum occisum Herodis gladio: cogito q̄ liceat deus cruciabit in inferno quos reprobat qui in hoc seculo affligit quos amat. hec ille. Licet enī baptismus habeat virtutē auferendi penalitates p̄sentis vite: nō tn eas aufert in p̄senti vita: sed ei⁹ virtute auferent ad iustis in resurrectione quando mortale hoc induet īmortalitatem. vt dicit. i. Corinth. xv. Et hoc rōnabiliter. Primo quidem. q; per baptismū homo incorporatur xp̄o et efficit membrum eius. ⁊ ideo cōueniens est vt id a gatur in mēbro incorporato: quod est actum in capite. Xp̄us aut̄ a principio sue ꝯceptionis fuit plenus gratia ⁊ veritate. habuit tam corpus passibile. quod p passionē ⁊ mortem est ad vitam gloriosam resuscitatū. Unde et xp̄tanus in baptismo cōsequitur gr̄am q̄tuz ad aiam. habet tn corpus passibile in quo p xp̄o posset pati. sed tandē resuscitabit ad impassibilem vitā. Unde apostolus dicit. Ro. viij. Qui suscitauit Jesus xp̄m a mortuis vivificabit ⁊ mortalia corpora nostra. ꝓpter inhabitantem spīm eius in nobis. Et subdit. he redes quidem dei: coheredes aut̄ xp̄i. si tamē cōpatimur: vt ⁊ simul glorificemur. Secundo hoc est cōueniens. ꝓpter spūalem exercitium. vt videlz cōtra cōcupiscentiam ⁊ alias passibilitates p̄sentis vite pugnans hō victorie coronā acciperet. Unī sup illō Ro. vi. Destruatur corpus peccati. dicit glo. Si post baptismuz viverit homo in carne habet cōcupiscentiam cui qua pugnet: ⁊ cā adiuuante deo superet. In cui⁹ figura dicitur Judic. iij. Hee sunt gentes quas dīs derelinquit vt erudiret in eis israelem. ⁊ postea discerent filij eorum certare cū hostibus ⁊ haberent cōsuetudinē preliandi. Tertio hoc fuit cōueniens ne homines ad baptismū accederēt ꝓpter impassibilitatē p̄sentis vite: ⁊ nō ꝓpter gloriam vite eterne. Unī apls dicit. i. Cor. xv. Si in hac vita tm̄ sperantes sumus in xp̄o miserabiliores sumus oīb⁹ hoīb⁹. Vear⁹ Johannes baptista q̄uis esset sanctificat⁹ in vtero matris: tamē martyriū sustinuit tēporale. vt sciret mūdus q̄ nō in gloria vana ⁊ p̄speritate hui⁹ vite sperabat: sed ignominiā ⁊ aduersitatem liberet tolerauit: vt cōformitatē sui ostēderet ad xp̄m q̄venerat p oīb⁹ hoīb⁹ mori. Sz nec xp̄us iobem gr̄ia p̄muuit quē p veritate instincte occisum intuite nouerat. Cū enī plura sint quibus aīa per carnē meretur: ⁊ sine carne mereri nō posset. sicut est contra carnales cōcupiscentias decertare. ieiunare. peregrinationes assumere ⁊ martyriū sustinere. Ideo beatus Johannes vt maiora p̄mia sibi conquireret: has passiones sustinuit Et tamen totus mūdus sciebat ipsum virum iustum ⁊ sanctum.

Sciebat cum virum iustum ⁊ sanctum,
Thronus diuinalis.
Chorus spiritalis.
Cetus patriarchalis.
Cuneus prophetalis.
Turba apostolorum.
Collegiū occisorum.
Agmen doctor̄.
Societas inuiolator̄.

Primo sciebat beatū Jo

hannem virū iustū ⁊ sanctū thronus diuinalis. Sciendū q̄ toti trinitas circa scitatez Johānis mirifica egit. Primo pater p suā potentiam celestib⁹ mysterijs ip̄m interesse pelegit. Nā celos apros vidit. vocē patris audiuit. filij diuinitatē agnouit. spīm sanctum in specie colūbe ꝑspexit. Unī Augu. lib. de fide ad petrū dicit sic. Quāuis patris ⁊ filij ⁊ spūs sancti sit vna natura: firmissime tn tene tres esse personas. patrē q̄ dixit. hic est filius me⁹ dilectus. ⁊ filiū esse sup quē vox patris insonuit. ⁊ spīm sanctū esse q̄ in specie columbe sup xp̄m baptizatū descendit. de q̄bus baptista preclectus testimoniū phibuit hec ille.

Filius p suam sapientiā cereris sanctis p̄timiozem eū sibi statuit. Xp̄us enī est ꝛbus dei. Johānes est vox dei. Job. i. Ego vox clamantis in deserto. Cereri sci sunt tuba dei. Osee. viij. In gutture tuo sit tuba. Xp̄s ē spōsus: Jobes amic⁹ sponsi. Joh. iij. Qui hz spōsam sponsus est: amic⁹ aut̄ spōsi q̄ stat ⁊ audit eū. gaudio gaudet ꝓpter vocē sponsi. hoc ḡ gaudium meū implet̄ est. Cereri sci sunt serui spōsi. Xp̄us est sol. Jobes lucifer. Job xxxviij. Nūqd̄ ꝓduces lucifer in tpe suo. Ceteri sci sunt stelle. Baruch. iij. Stelle vocate sunt ⁊ dixer̄t. assum⁹. Xp̄us est ignis. Deb. xij. De⁹ nr̄ ignis cōsumens est. Jobes facula ardens. Eccle. xlviij. Uerbū illi⁹ quasi facula ardebat. Cereri sancti sunt scintille. Sap. iij. Fulgebūt iusti ⁊ tanq̄ scintille in arūdineto discurrēt. Xp̄s fuit p̄ncep⁹: Jobes vero testis. Joh. i. Fuit hō missus a deo cui nomen erat Iobes. Hic venit in testimoniū vt testimonium phiberet de lumine. Nam testimoniuz perhibuit de xp̄o: q̄tum ad visum. de ei⁹ tactu

iestate. Joh̄. i. Et ego vidi ⁊ testimoniū phibui quia hic est filius dei. Quantū ad auditū de ei⁹ cū patre equalitate. quādo audiuit. hic est filius meus dilect⁹. Quantū ad tactū de ei⁹ humilitate. quādo xp̄m baptizauit. Matt. iij. Quantū ad olfactū. de eius odoris suauitate quando in carcere existens odorē virtutum eius p̄sensit. Matth. xi. Quantū ad gustum de ei⁹ summa delectabilitate. Esca enīz eius erat mel silvestre. Xp̄us fuit mel inquātum de⁹. ⁊ silvester inquātum in deserto mūdi venit. Addistice igitur Johānes mel silvestre comedebat: quia xp̄i incarnati dulcedinem degustabat. Spiritussanctus p suam clementiam donis celestibus ip̄m fecundauit q̄n in vtero matris sue ip̄m sanctificauit per gratie repletionem. Luce. i. Spūsancto replebitur adhuc ex vtero matris sue. Per gaudio sam xp̄i cognitionem. Ibidem. Exultauit in gaudio infans in vtero meo. per bonoz confirmationem. Esaie. lxix. Sub tegumēro manus sue ꝓtexit me. Per peccati purgationez Jere. i. Ante q̄ exires de ventre sanctificaui te i. mundaui te. In his enīm apparuit sanctitas Johannis tc.

Secundo sciebat beatum

Johānem virū iustū ⁊ sanctū chorus spiritalis. Angeloz. Nam in omni genere creature Jobes semp dignioribus cōparatur. Inter corporalia assimilatur corpori luminoso. sicut lucerne ardenti ⁊ lucifero radianti. Inter spiritualia assimilatur angelis q̄ inter spūs rōales nobiliores sunt. Matth. xi. Hic est enī de quo scriptū est. Ecce mitto angelum meū ante faciē tuā: qui ꝑparabit viā tuā ante te. Cū enī angelus habeat triplicē virtutē. s̄m Dyonisiū. s. purgatiuā. illuminatiuā ⁊ p̄fectiuam. ipe habuit virtutē purgatiuā. quia sicut dicit Luce primo ipe venit parare dño plebē ꝑfectaz. habuit virtutē illuminatiuā. qz luce quā a xp̄o recepit p̄lis infudit. habuit virtutē p̄fectiuā. quia quos malos inuenit ad pfectionis viā reduxit dū eos baptizauit ⁊ ad xp̄m mandauit. In angelo sunt quattuor perfectiones q̄ iohānis sanctitatem demōstrant.

Primo essentie puritas. ꝑs. Qui facit ag̃elos suos spūs. Substātia enī spūalis purissima est. de se. Tam purus enī est angelus q̄ a Dyonisio speculū purū vocat. Sic iobes tāte puritatis fuit q̄ oēs nostros impuritates in eo possumus speculari Ibi suphi possunt speculari deformitatem electionis sue. qz p

fundē se humiliauit. Ibi enī vane glorioſi deformitatē ambitionis. quia de pilis camelorum vestes portauit. Ibi auari deformitatē cupiditatis. quia omnia terrena contemp̄sit. Ibi gulosi deformitatem vorācitatis. qz valde abstinens fuit. Ibi immūdi deformitatez concupiscentie. qz virgo extitit tc. Secūdo feruens charitas. ꝑs. Qui facit ministros suos ignem vrentem. Sic iohānes tāta charitate ferbuit q̄ omia terrena cōtempsit. sicut homo ardens calore vestes graues deposuit. Cant. viij. Si dederit homo oēm substantiam domus sue ꝓ dilectione: quasi nihil despiciet eam. Ideo sibi pōt cōuenire illud Jere. xij. Reliqui domū meā. dimisi hereditatē meā. dedi dilectam aiam meā in manib⁹ inimicoz eius. Cuz enī esset filius summi sacerdotis ⁊ vnicus patris sui: ipe tamē domum paternam deseruit. hereditatē sibi debendaz cōtempsit. heremū intrauit ⁊ aniam suam ī mortem dedit. Tertio obedientie velocitas. Hebre. i. Omnes sancti administratorij spīrit⁹ in ministeriū missi ꝓpter eos q̄ hereditatem capiunt salutis. Sic Johannes velox fuit in obedientia ꝓceptoz. Fuit enīm sibi ꝓceptū aliquid magni honoris scz q̄ christum baptizaret. ⁊ de hoc humiliter se excusauit dicens. Ego a te debeo baptizari. Matt. iij. Fuit etiam sibi ꝓceptum aliquid magni valoris. s. vt hoies fugeret ⁊ desertum intraret vbi vitam suam innocenter cōseruaret ⁊ ꝓfinus obediuit. Luce. i. Fuit insuper sibi ꝓceptum aliquid magni ardoris. s. vt penitentiam mundo predicaret. ⁊ fideliter impleuit. Luce. iij. Factum est verbum dñi sup Johānem filiū Zacharie in deserto. ⁊ venit in omnem regionem iordanis p̄dicans baptismū ⁊ remissionē peccatoz. Quarto eterne glorie felicitas. Nam angeli semp vidēt faciem patris. Matth. xviij. Sic btūs iobes ad sup̄mum ordinē angeloz est assumptus. Si enīz de quolibet ordine aliqui ceciderunt. vt dicit Anselm. Et ordines angeli etiā reparari non pñt: nisi p hoies q̄ ad ordines illos assumuntur. vt dicit Grego Sed̄m vero celsitudinez sanctitatis q̄ habetur in hac vita: habet celsitudo felicitatis in alia vita. Jobes aut̄ post xp̄m ⁊ beatam virginē sup oēs sanctos fuit maioris sanctitatis. qz inter natos mulieruz non surrexit maior Johāne baptista. Matt. xi. Adderito in supremo ordine est collocatus scz seraphin qui interpretat ardēs. Et de Johāne dicit xp̄us. Ille erat lucerna ardens et

lucena. precipue aūt in sede luciferi. qz babuit oēm felicitatem quā habuisset lucifer si perstitisset. Nam habuit claritatez diuinitatis visionem: qz fuit deo maxime ppinquus. et iaz immediatius diuinas influentias recepit. et mediante ipso oēs alij. Insuper est omniū princeps sicut primus hierarcha post deum Precerea hz oēs pfectiones aliox ordinum vt ps in legenda de natiuitate eius tc.

Tertio sciebat beatū Jo

hannē virū iustuz t sanctū cetus patriarchalis. Sciendū q patriarche floruerunt quadruplici virtute. scz. Puritatis t mundicie. vt patet in Abel. Vite religiose. vt patet in Abraam. Humilitatis. pfunde. vt ps de Isaac t Jacob quādo seruiuit Laban viginti ānis Discretionis mature. vt ps de Joseph. Sic Johānes fuit maxime puritatis. Unde dicitur. Nesciens labez ninci pudoris. Maxime religiositatis. Unde dr. Intra deserti teneris sub omnis ciuiū turmas fugiens petisti. ne leui salez macularet vitā famine posses. Maxime humilitatis. Unde dicit. Prebuit birruz tegimen camelus arrub⁹ sacris. stropheū. i. zonam bidentes. cui latet haustū sociara pastum mella locustis. Maxime discretionis. Unde dicit. Hinc potens nostri meritis opimis pectoris duros lapides repelle asperos planans iter t reflexos dirige calles. Et propter hoc meruit esse precursor xpi in lymbo sanctis patribus gratiosum nunciū apportādo. Erant eīn in magna tristicia. Tum quia dei visione carebant. Tuz qz in loco tenebroso manebant. Tum qz ibi diu permanserant Tum qz demonū vicinitatē habebāt. sed Johannes eis annūciauit q cito lucem diuine visionis peciperent t ab eo loco xp̄s eos educeret t in celū eos collocaret.

Quarto sciebat eū virum

iustum t sanctū cuneus ppheralis. Sciendum q Johānes a xp̄o dr ppheta t plusq̄ ppheta. Mat. xi. Nam ppheterū q̄dam ppheterunt tantū de preterito. quidam de presenti occulto. t quidā de futuro. Johānes autem de oīni tempore habuit spīm ppheticum Unde dicit Job. i. Ipse est qui post me venturus ē. ecce ppheria de futuro. qui ante me factus est. ecce ppheria de preterito: cui⁹ nō sum dignus corrigiam calciamenti eius soluere. ecce ppheria de presenti occulto. Et Luce. i. dicitur de Johanne. Ipse precedet illuz in spiritu t virtute Helye. immo in maiori spiritu q̄ Helyas. Iu Helya quidez fuit spiritus simplex. In Helyseo duplex. In Johāne tripler. Helyas enim fuit plenus spiritu ppheticum in vita tantum. Helyseus vero invita t in morte: quia mortuus mortuum suscitauit. Unde dicitur de eo. Eccl. xlviij. Mortuum prophetizauit corpus eius Johannes autem fuit plenus spiritu sancto t spiritu ppheticum ante vitam hominibus cognitam. quia christum in utero cognouit. t in vita. qz christum digito demonstrauit. Joh. i. Ecce agnus dei. t post vitam quia existentibus in lymbo christum prenunciauit. Matth. xi. Tu es qui venturus es: an aliū expectamus tc.

Quinto sciebat eū virum

iustum t sanctum turba apostolorum. Sciendum q beatus Johānes fuit legatus christi t nuncius. sicut t sancti apostoli. quia fuit legatus a latere a deo missus immediate. vnde dicitur Jobis. i. Fuit homo missus a deo cui nomen erat Johānes. Felix legatus quē nō misit cupiditas: sed caritas. quia fuit missus a deo qui est caritas quem non misit sua sed aliorum vtilitas: quia venit vt testimonium perhiberet de lumine. per quem procurata est omniū pax. atq̄ tranquillitas. quia venit vt omnes crederent per illum. qui non predicabat seipsum: sed deum. quia non venit vt lux: sed vt testimonium perhiberet de lumine. Licet autem sic constanter predicaret doctrinam Christi. tamen incarceratus fuit ab Herode. vbi ostendit quattuor. Primo quo ad Herodem magnam constantiaz Unde dicit Crysost. Quod herodes illi faciebat pro iniuria suscipiebat Johannes pro beneficio. t ira illius quasi misericordia dei fouebatur: quia verum gaudium sanctorum est exire de mundo. Secundo quoad Christum magnam reuerentiam. quia sciens se eius famulum t nuncium misse discipulos ad Christum vt sciret si eum debebat prenunciare inferius: quemadmodum prenunciauerat superius. Tertio quoad discipulos magnam diligentiā. Cryb. Missus Johannes in carcere nō de suo periculo: ſ de discipulox salute sollicitus misit eos ad Christuz vt miracula sua viderent. que tot fecit vt paucox animas lucrarer. quia melior est apud deuz vnus iustus: q̄ totus mūdus peccatorib⁹ plen⁹

Quarto quoad se magnā sanctitatē t gratiam: qz mundū reputabat carcerem. esse autem in carcere p xp̄o reputabat paradisum. Crisost. Johānes natura homo. gratia angelus: quia carnis mi erat in co: nisi vitio sola. corpore tenebatur in carcere. aio aūt in celo. hec ille. Hec oīa apli seruauerūt. vt ps tc.

Sexto sciebat eū virum iu

stum t sanctum collegium occisorz. Sciendum q beatus Jobes fuit incarceratus p triplici veritate. s. p veritate iusticie quā defendebat qñ dixit herodi. Non licet tibi habere vxorē fratris tui. Pro veritate doctrine: quā predicabat. Unde Josephus dicit. q herodes videns ad predicationez Johānis magnā multitudinem conuenire timens tumultū ppli ipsum incarcerauit. pro veritate vite quā tenebat. Sicut eīn serpentes t buffones odorem vineariū fugiūt: t sicut nocrue lucē sol⁹ odiūt: sic iudei vitā Johānis imitari nō valēres ipsum odiebāt: t arti demonum attribuebant. Matth. xi. Venit Johānes nō manducans neq̄ bibens: t dicunt demoniū habet. Herodes eīn t herodias cōcubina ei⁹. filia herodiadis: t iudei in occisione Johānis cōmiserūt sex impietates. Prima fuit pposteratio nature. Celebrauit eīn diē natiuitatis sue q̄ fuit ad miseriā. cū potius deberet agere memoriam mortis. Eccle. vij. Memorare nouissima tua t in eternuz nō peccabis. Jō beatus Hieronymus dicit. Nullū aliuz legim⁹ celebrasse diē natiuitatis sue: nisi pharaonē t Herodē. vt quoz erat vna celebritas: vna esset impietas. Talis eīn solennitas cito deficit: qz ipsis mortuis nō est amplius celebrata. ps. Periit memoria coz cū sonitu. Secūda fuit saltatio puelle. cui⁹ impietatis ples fuerūt parentes. Ipsa puella q saltauit. Crisos. Ubi est saltatio ibi est diabol⁹. Neq̄ eīn deus gaudet nobis pedes vt cū camelis saltem⁹: sed cū angelis choreizemus. Ite ipsa mater q̄ sic docuit filiam. nō genuflexiones nō fletū. cū tū dicas Jeremie. ix. Docete filias vestras lamentū. Ite pater. s. Herodes. cui dr placuisse. malis eīn mala placēt. Ite simul discūbentes. contra q̄s dicit Eccle. ix. Cū saltatrice ne assiduus sis. Tertia fuit iuratio stulta. puerb. x. Labia iusti cōsiderant placita: t os impioz peuersa. Quare aūt iurauit Herodes se daturū puelle q̄quid petierit. Raba. rīdet. Ad hoc forte iurauit vt videret facere inuitus q̄ spōte faciebat. Non eīn hoc fecisset de amasia sua. q̄ in Johāne cōplcuit. Quarta fuit postulatio matris t puelle: q̄ petierūt caput Johannis. Quare aūt istud petierūt hiero. rīdet. Oprabāt habere in prāte linguā qua herodem arguebat. Quinta fuit decollatio iniusta. Nam Herodes misso speculatore iussit amputari caput Johānis i carcere. ij. Reg. viij. Querūt extinguere scintillā meā. Et. iiij. Reg. vi. Nunqd scitis q̄ miserit filij⁹ homicida de hic: vt p̄cidat caput meum. Et Eccle. xlvi. Male tractauerunt illū qui a ventre matris cōsecratus est ppheta. t Amos. v. Odio habuerunt corripientē in porta: t loquentē perfecte abhominati sunt. Et Apoc. ij. Antipbas testis me⁹ fidelis occisus est apud vos vbi Satbanas habitat. Sexta fuit spectatio temeraria: qz allatū est caput Johānis in disco. s. in catino: vt de ipso satiaret⁹ impiissima herodias. Hec aūt decollatio facta est p iusticie defensione. qz Jobes herodē de stupro arguebat. Facta est cū multa sui deuotiōe. qz deo se recōmendabat. Unde dicit. In medio carceris stabat Johānes t voce magna clamabat dicens Dñe deus me⁹ tibi cōmendo spiritum meū. Facta est cū multa patrū in limbo existentiū exultatione. Unde in euangelio Nicho demi legitur q eis dixit. Ego sum Johānes q̄ xp̄m baptizaui t digito demōstraui t descēdi nūciare vobis. quia nos in primo videbit. Esa. xlix. Dedi te in fedus populi vt diceres bis q̄ vincti sunt: exite. t bis q̄ in tenebris reuelamini. Facta est cū ecclesie veneratiōe. quia celebratur ab ea.

Septimo sciebat eū virū

iustū t sctū agnē docrorū. Sciendum q apud iudeos tres erāt opiniones de Johāne Quidam dicebāt ipm esse xp̄m propter nimiā sanctitatē t baptizandi auctoritatē. Alij dicebant ipsum esse helyam propter habitatiōez deserti. abstinentiā cibi. asperitatē indumenti: et feruorem zeli. Alij dicebāt ipsum esse Heliseum qui baptisma figurauit qñ Naaman septies in iordane lauari iussit. Credebāt isti Johānem fore helyseū. Tum qz baptizabat. Tum qz tantā plenitudinē spūssancti hēbat. Jobes aūt cōfessus est se nō esse xp̄m: neq̄ helyā. neq̄ helyseū: sed ait. Ego vox clamantis in deserto: dirigite viā dñi. Et vt dicit Isidorus li. etbimologiarū. Perfecta vox est alta: suauis t clara. Alta vt in sublimib⁹ sufficiat. Clara. vt aures adimpleat. Suauis. vt animis audictiū blandiat. Si aliqd ex bis defuerit: vox pfecta nō erit. Talis fuit vox pdicationis Johānis. Fuit eīn alta. qz p̄mus de

alijs ⁊ celestibus p̄dicauit.cū dixit Mat. iij. Penitentiā agite:appropiquabit enī regnū celoꝝ. Nunc̄ enī in tota sacra scriptura auditum fuerat nōiari regnū celoꝝ:nisi cū Johannes hoc ip̄m p̄mo nōiauit. Fuit etiā clara:quia doctrina p̄dicabat fidei veritatē.conuersatione magnā sanctitatem.passione magnanimitatē. Fuit suauis:maxime quādo locuebatur cū bonis.Crisо. Sermo Johānis seuerus ⁊ lenis. Nam cū populo iudeoꝝ viriliter ⁊ feruenter.cū rege audacter. cuꝫ ꝓpijs discipulis leniter loquebat.hec ille.Et sic pz.

Octauo sciebat beatū Johannem virū iustū ⁊ sanctū societas inuiolatorum.i.virginū. Sciendū q̄ beat⁹ Jobes vt virginitatē suā deo cōsecraret:exteri⁹ edebat locustas:interius edebat mel silueſtre:interi⁹ mel celeste.exterius bibebat aquā materialē interius spūalem.exterius induebat pilis camelozꝝ:interius indumētis virtutū.exteri⁹ habitabat in deserto:interius habitabat in celo Exterius habebat societatē ferarum: interi⁹ erat socius angelozꝝ. Nihil itaq; illi nocuit q̄ ab herode caput eius amputatū fuit. Quanta fuit gloria illius beati capitis: in quo erāt illi bea⁹ oculi q̄ spūs sanctuꝫ in specie colūbe cōspexerunt. Ille beate aures que vocē p̄fis audierunt. Ille beate nares q̄ toties fragrantia xp̄i odoramenta p̄senserunt. Illa beata labia que toties testimonia xp̄i ꝓtulerunt. Hoc caput mirabilia operatur. vt pz in legēda decollationis eius.hic per gr̄am tandem per gloriam. Amen.

In festo natiuitatis gloriosę virginis Marie. Sermo.li.

Ame gratia omnis vite. Eccles.xxiiij.⁊ in epla p̄sen solennitatis. Johānes Damas. in sermone de natiuitate beate virginis dicit sic. Hodie fit mundo salutis initiū. Jubilate deo omis terra:cantate ⁊ exultate ⁊ psallite. Exaltate vocē vestrā: exaltate ⁊ nolite timere. Edita est nobis mater dei de qua nascitur agnus dei:q̄ tollit peccata mūdi. Exultate mōtes ⁊ rōnalis creatura:⁊ respicite excellentiam spālis contemplationis. Sup quo tale moueo q̄stionem. Utrū beata virgo ab eterno mater dei dedicata fuerit ante natiuitatem ex vtero sanctificata. Ad istam q̄stionem rnder scūs Tho.iij. parte.q.xxvij.articulo p̄mo.dicens sic. De sanctificatiōe brē marie.q̄.s.fuerit sanctificata i vtero nihil in scriptura canonica traditur q̄ etiā de ei⁹ natiuitate nec mentionē facit. Sed sicut Augu. de ipſius assumptione rōnabiliter argumentatur q̄ cū corpore sit assumpta in celū:qđ tñ scriptura nō tradit.ita etiā rōnabiliter argumētari possumus:q̄ fuerit sanctificata in vtero. Rōnabiliter enī credim⁹ q̄ illa q̄ genuit vnigenitum a p̄e plenū gr̄e ⁊ veritatis.p̄ omnibus alijs maioza gr̄e p̄uilegia accepit. Unde legitur Luc.i.q̄ angelus ei dixit. Aue gratia plena. Innuim⁹ aūt qđusdā alijs boc priuilegialiter esse cōcessum vt in vtero sanctificarentur. Sicut Jere. cui dictum est Jere.p̄mo Antequā extires de vulua sanctificaui te.⁊ sicut Joh.baptista de quo dictū est Luce.i. Spūsancto replebitur adhuc exvtero matris sue. Unde rōnabiliter creditur q̄ bta virgo sanctificata fuerit anteq̄ ex vtero nasceret.f. hec Thomas. Sciendum q̄ beata virgo fuit q̄ dupliciter sanctificata. Primo in sui cōceptione.f.dum esset in vtero matris posita qđ p̄batur auctoritate:rōne:⁊ exemplo. Auctoritate quidē.q: p̄s. dicit. Sanctificauit tabernaculum suū altissimus. Et Cant.iiij. Tota pulcra es amica mea et macula nō est in te. Bern.ait. Neq; enī festis laudibus nascēs honorareturnisi sancta nasceret.est ita q̄ virgo regia veris honoꝝ titulis cumulata que p̄cuidubio sancta fuit anteq̄ nata. Hildefōsus rolletanus archiep̄s dicit. Si nō in mris vtero sanctificata fuisset:eius natiuitas celebrands nō esset. Rōne quidē.quia tam p̄ciosum thesaurū:ses dei filiū de⁹ pater in eius vtero non posuisset:nisi sanctus ⁊ mūd⁹ fuisset. p̄s. Domū tuaꝫ decet sanctitudo dñe. Et Damascē. dicit. Sanctus de⁹ nō nisi in sctis habitat. Et Anselm. dicit. Decuit vt illius hominis.i. Jesu xp̄i cōceptio et ea matre fieret: que ea puritate niteret.qua maior sub deo nequit intelligi. Exemplo nāq; patꝫ.quia Jeremias fuit in vtero sanctificat⁹:vt esset dignior ꝓphēta.multomagis beata virgo sanctificari debuit vt esset dignissima mater dei.etiā Johānes baptista fuit sctificat⁹ vt essꝫ dign⁹ xp̄m baptizare.⁊ ip̄z digito demōstrare. multomagis debuit bta virgo sanctificari vt essꝫ digna xp̄m de suis viscēribus generare. Secundo in spūssancti p̄uentione.Luce.i. Spiritussanctus sup̄ueniet in te. Tūc spūssanct⁹ ipsam.sic in gr̄a cōfirmauit:q̄ vlterius in nullū peccatum cadere potuit. Unde Bern. dicit.

Ego puto q̄ copiosior sanctificationis benedictio:q̄ in alijs sanctis ab vtero sanctificat⁹ in eam descenderit:q̄ nōsolū ipsius ortū sanctificauit.sed ⁊ vitā ei⁹ ab oī deinceps peccato immunem cōseruauit.qđ alteri nemini quidem in natis mulierū credit esse donatū. Denuit nāq; reginā virginum vt singulari priuilegio vitā absq; omi peccato duceret.que duꝫ peccati mortisq; pemptorem parareꝫ vite iusticieq; munus oībus obtineret. Hec ille. Et Augu.li de natura ⁊ gr̄a:dicit sic.⁊ allegatur a magro sniarum.li.iij. di iij. Excepta beata virgine maria.si omēs sancti ⁊ sancte cū hic viuerēt interrogari fuissent:vtrū sine peccato essent.oīes vna voce clamassent:si dixerimus quia peccatū nō habem⁹:ipsi nos seducimus.excepta inq̄ hac sancta virgine:de qua ꝓpter honorē dñi cū de peccatis agitur: nullā prorsus volo habere q̄stionem.hec ille

Tertio in filij dei cōceptiōe Tunc enī omni modo ad diuinos vsus tam mēte q̄ corpore fuit dedicata ⁊ tota luce diuinitatis resplenduit. Un Alcainus li de tri.dicit sic. Virgo quidē Maria lana mūdissima fuit ⁊ virginitate clarissima:q̄ sola digna esset in se filij dei recipere deitatē.sicut lana cōchilij:vt ex ea fieret purpura imperiali trinomodo maiestate digna:qnāq; nullus esset dignus inducre: nisi augusta p̄ditus dignitate. hec ille. Quarto in gloriosa sui assumptione. Tunc enī omēs penalitates depositur.q̄i tam in aīa q̄ in corpore glorificata fuit. Unde angeli admirantes dixerunt illud Canticoꝝ.vi. Que est ista q̄ progreditur quasi auroza cōsurgēs: pulcra vt luna.electa vt sol.Et quia sic mirifice p̄ oībus sanctis a spūritussancto fuit sanctificata. Ideo dicit. Ju me gratia omis .vite.

In me gratia omnis vite.
Celicalis.
Spiritalis.
Patriarchalis.
Prophetalis.
Humanalis.
Virtualis.

Primo in beata virgine fuit gratia omnis vite Celicalis. Sciendus q̄ bta virgo recte postensa fuit in lucis p̄ma rie creatiōe de qua dixit dñs Fiat lux. enī dixit lux ⁊ facta est lux. Sicut enī illius lucis creatio, solis creationē p̄cessit. Et p̄m quosdam ex ipsa corpus veri solis formatū est. Sic oꝛ bea te virginis veri solis.i. xp̄i formationē p̄cessit Eccle.xxiiij. Ego feci in celis vt oriꝛet lumen indeficiens:⁊ sicut nebula texi oēm carnem.

Secūdo beata virgo postensa fuit in stelle matutine nōiatione.de qua dicit Eccl.li.ca. Quasi stella matutina i medio nebule. Jsta enī stella plura habet nōia. Dicit nanq; venus:qz disponit ad amandū. dicit matutina: qz mane sequēs denūciat ad diem inchoandum. Dr lucifer.qz maiorē habet vim ad illuminandū. Dicit hesperus.qz nocte sequente respicit ad illustrandum. Bta virgo dr stella matutina ꝓpter ist os quattuoꝛ effectus. Jntra illud Eccle.xxiiij. Ego mater pulcre dilectionis ⁊ timoris ⁊ agnitionis ⁊ sancte spei. Ipsa quidē est venus.qz inflamat boies ad dei amorē.ideo dicit. Ego mater pulcre dilectionis. Ipsa est p̄ncipiū noue vite.f.leg xp̄i ideo dicit.⁊ timoris.qz timoꝛ est p̄ncipiū gr̄e ⁊ noue vite p̄o. Jnitius sapientie timoꝛ dñi. Ipsa est lucifer inquantū dat lucem agnitionis. Ipsa est hesperus inquātum respicit ⁊ illuminat peccatores q̄ sunt in tenebris culpe ⁊ q̄ ad hoc dicit mater sancte spei.et iā vocat stella maris que vulgariter dr Tramontana seu vrsa maior. Un Bern. dicit. Tolle corpus solare qđ illuminat mundum:⁊ vbi dies: Tolle Mariā maris stellam:⁊ qđ nisi caligo inuoluens ⁊ vmbra mortis:⁊ tenebre relinquūtur? Jn angustijs:in periculis:in dubijs: Maria nā cogita:mariā inuoca. Nō recedat a corde:nō recedat ab ore:ip̄am sequēs nō deuias. ip̄az rogās nō desperas:ip̄am cogitās nō erras: ipsa tenente nō corruis:ip̄a protegente nō metuis ip̄a duce nō fatigaris:ip̄a ꝓpitia peruenis. hec ille. Tertio bta virgo postensa fuit in lune diminutōe. Luna siquidē hz hoc ꝓpriū:q̄ crescit:sq; ad xiiij. die. quousq; in ipsa appareat imago hominis integra.⁊ vltra crescere nō pōt.sed postea decrescit. Eodem modo bta virgo creuit vsq; ad.xiiij. annū. qz in hac etate creditur xp̄m cōcepisse.⁊ tunc ip̄e qui est imago dei invisibilis in ei⁹ vtero vite ꝓfectus extitit.nō q̄tum ad creatē:sed quantum ad sapientiam ⁊ oīm gratiarū plenitudinem. Jere. xxxij. Nouū faciet dñs super terram. mulier circumdabit virū. Post q̄ autē intrā creuit:statim in sui reparatiōe decrescere cepit:quia non matrem dei.non reginam celi:non dominaz mundi.sed ancillam dei se appellauit dicēs. Luce.i. Respexit humilitate ancille sue. Quarto beata virgo postēsa fuit in celoꝝ distinctiōe. Sicut enī in p̄ma rerum creatione p̄mo formatuz est celū. Deī.

ꝓmo. In principio creauit deus celum. Vō distinxit in celū sydereū: cristallinū: ⁊ empyreum. Sic in mūdi recreatione ⁊ redēptione creauit btām virginē velut celuꝫ sydereum. Eccl'. xliij. Species celi. i btē ẏginis celestis gloria stellarū. i. gloriosa varietas virtutum Apocal'. xij. In capite eius corona stellaruꝫ duodecim. s. Seraphin. qz fuit igne diuini amoris totaliter inflāmata. Cherubin. qz fuit splendore diuine cognitionis ꝛoraliter illustrata. Tronoꝝ. qz fuit tota ꝫmente erāfilla ⁊ quieta. Dñationū. qz corꝑis suo ⁊ oīb⁹ vitijs dñata fuit. Uirtutū. qz gloria miraculoꝝ illustrata extitit. Potestatū: qz demonū porētiam refrenauit. Principatuū. qz de oīibus regnis ⁊ prouincijs prouidentiam magnam habet. Archangeloꝝ. qz de oīibus ciuitatibus ⁊ locis diligentiam grandem gerit. angeloꝝ: qz oīibus hominibus ⁊singulaꝛib⁹ personis curā ⁊ custo diā habet. Patruꝫ in lymbo de infernali carcere eos liberando Purgandoꝝ de purgatorio eos eripiendo. Fidelium in mūdo eos in viā salutis dirigēdo. Unde Bern̄. ait. Ecce inquit Maria: ex hoc beatam me dicent oīes generationes. Ecce intuentis ⁊ demonstrantis est aduerbiū: ac si dicat. Ecce iam video ꝺd futurū sit de me. Quis fructus ꝓceder ex me. Que ⁊ quanta bona: nō mihi soli. sed oīibus generationib⁹ ꝓuenient ex me. Nam ⁊ angelicarum generationū numerus ꝓ meū genitū reintegrabit: ⁊ boīm generatio in adam male dicta: ꝓ bñdictionez fructus ventris mei ad eternā bñdictionē regenerabit. Letare pater adam: sed tu magis eua exulta. qz sicut oīm fuistis parentes. Sic oīm fuistis perempto res. ⁊ qō infelicius est ꝓius ꝓremptoꝝ q̄ parētes. ꝓpterea curre eua ad Mariā: curre mater ad filiam. Filia ꝓ matre rideat. Filia matris obꝓbriū auferat. Filia patri ꝓ matre satisfaciat. qm̄ vir cecidit per feminā. Curre nūc matres ⁊ filie. currite oīes que parturimini ⁊ parturitis cū tristicia adite virgi nalē thalamū. adite si potestis sororis vestre pudicū cubiculū. hec ille. Ipsa eñ velut celū sydereū cōtinue mouet'. Nunc ad filiū ipsuꝫ ꝓ nobis exoꝝando. Nunc ad angelos ipsos ad nostrū ministeriū dirigēdo. Nūc ad brōs ipsos vt ꝓ nobis oꝛent exhoꝛtādo. Nunc ad nos oculos misēdie sue cōuertendo. iuꝫ illud Illos tuos misericordes oculos ad nos cōuerte. Sapi. vij. Oīibus mobilib⁹ mobilioꝛ est sapientia. Fuit etiam tanꝯ celum cristallinū. cuius forma est sperica magne capacitat. qz dei habitatio effecta. Juxta illō. Que celi capere nō poterant tuo gremio cōtulisti. fuit etiam tanꝯ celum empyreū. cui⁹ gloria inter ceteras creaturas fuit altioꝛ ⁊ sublimioꝛ. qz exaltata super choros angeloꝝ.

Secundo in btā virgine

est gratia oīnis vite ſpiritalis. Sciendū ꝙ dignitas ⁊ gloria btē virginis ꝓeostensa fuit in angelis quo ad quattuoꝛ. Primo in perfectione: sm̄ quā transcēdit angelos. Ezech. xxvi. Cedri nō fuerunt altioꝛes illa in paradiso dei. abieris nō adequauerūt summitatē ei⁹ Et platani nō fuerunt eque frondibus illius oīne lignū paradisi dei nō est assimilatuꝫ illi ⁊ pulcritudini eius. Licet eñ in angelis sint claritas: sapientia: ⁊ caritas. que perfectissime fulserunt in lucifero. Juxta illud. Oīnis lapis preciosus operimentū tuū. In maioꝛi tamē dignitate. Btā virgo istas ꝑfectiones habuit. Unde Bern̄. super missus est: dicit. Maria deū angeloꝝ ⁊ hominū audacter suum vocat filium dicens. Fili. quid fecisti nobis sic? Ecce Marie ꝓuilegium. Quis enim audeat angeloꝝ. denicꝫ descendit cum illis ⁊ venit in Nazareth: ⁊ erat subdit⁹ illis. Quis? Quibus? deus hoībus. Mirare ergo vtrūq; vel eligе ꝺd amplius mireris. Siue filij beatissimā dignationē: siue matris excellentissimā dignitatē: vtrūq; mirū. Vō femine deꝰ obtēperat humilitas absq; exēplo. Vō femina deo ꝓncipeꝰ sublimitas sine socio. hec ille

Secūdo in bñdictione. Nam Bern̄. xxij. Oꝛ Vō luctāte Jacob cū angelo: dixit ei angel⁹. dimitte me. Iā eñ ascēdit auroꝛa. ⁊ rīdit Jacob. nō dimittā te nisi bñdixeris mihi. ⁊ bñdixit ei in eodē loco. Ante natiuitatē ẏginis lucta erat ⁊ bellū inter āgelos ⁊ hoīes. offenderat ꝺppe homo deū ⁊ regē angeloꝝ. In natiuitate aūt virginis facta est pax ⁊ cessauit lucta. ⁊ ideo dixit. dimitte me. iam eñ auroꝛa ascendit. i. iam oꝛta est Maria: q̄ est ꝺe auroꝛa notē ꝑti finitos: ⁊ ꝺie gre inchoās Sicut eñ in auroꝛa descendit ros: sic in natiuitate btē Marie descēdit ros gre. Et quēadmodus angelus bñdixit Jacob. sic in natiuitate virginis data fuit bñdictio humano generi. Unde Joh̄es Damas. in sermone hodierno dicit. Dis lingua: ois etas: oīnisq; dignitas cū letitia natiuitatē btē Marie celebremus. Si eñ gentiles mendaci fabula demonū humanū intellectum surripientiū: ⁊ veritatem

ꝓbumbrantiū: festiuitates regū q̄z natalicia oīm̄ diuulgabant honoꝛe. nō minimum sepe pariētes detrimentū rerū vñ ducebant vitaz quāto magis oꝓoꝛtet natalitiū genitricis dei deuotissime celebꝛare per quā genus humanū erigit'. per quā prime parentis eue in gaudiū tristicia ⁊ in bñdictionē maledictio vertitur. Tertio in sanatione. Uñ Damas. in sermone hodierno dic' sic. Bande ꝓpherica pisćina: que cōdā semel in anno recipiebas angelum dñi mouentē aquā. aut ynū sanantē ⁊ ab infirmitate qua detinebaꝫ liberantem. Nunc aūt multitudinē celestium spūum habentē nobiscū te collaudantiū. te miraculoꝝ pelagus. fontem sanitatis totius oꝛbis non ministrum angelum suscipiēs. sed ipsum magni consilij angelum: qui nō descendit cū aliquo strepitu. sed tanꝯ benignitaꝫ pluuia in vellus oēm naturā languidā ⁊ ad corꝛuptionem ꝓcliuē: ad salutē ⁊ ad vitā erigit. hec ille Quarto in ꝓnūciatione. qz ꝓ minoꝛib⁹ negocijs sepe deus angelū mittere consuuit Sicut misit angelus Raphaelē rēpoze Tobie ad curationē infirmitatū. misit Gabrielē ad liberationē captiuoꝝ. vt dicit. Daniel. ix. Misit Michaelem ad expugnationē inimicoꝝ. vt habet. Apocal'. xij. Sic etiam ꝙruū fuit vt angelus mitteret ad ꝓnūciandam natiuitatē btē virginis q̄ conceptura erat illū qui veniebat ad curationē infirmitatum. ad captiuoꝝ liberationē ad hostiū expugnationem. Esa. lxi. Spūs dñi super me: ⁊ misit me vt mederer cōtritos corde. ⁊ predicarem captiuis indulgentiā: ⁊ die vltionis deo nostro Sic etiam angelus ꝓnūciauit conceptuz ⁊ natiuitatem virginis. Joachim viro btē anne. vt habet in legendis. ibi. Joachim nāq; ex galile ciuitē. vsq; diuinū ꝓmissum hylariter expectantes. ⁊ sic ꝑ secundū.

Tertio in btā virgine est

gratia oīnis vite patriarchalis. Sciendum ꝙ natiuitas btē virginis fuit multis figuris ⁊ enigmatibus ꝓeostensa. Primo in paradiso voluptatis in quo posit⁹ fuit Adam in statu innocentie. Sic btā virgo fuit oꝛtus delitiarū in quo positus fuit scōs adam. s. xp̄s. Uñ ipsa dicit Cant'. vi. Dilectus me⁹ descendit in oꝛtū suū ad aꝛeolā aromatum. Et Damas. in sermone hodierno dicit. Tu appellaris intellectualis eden sacratioꝛ ac diuiniоꝛ antiqua. In illa eñ terren⁹ adā habitauit. in te aūt dñs celi. hec ille. Secūdo in archa diluuij. de qua h̄. Bern̄. vij. Dixit dñs ad Noe. Fac tibi archā de lignis leuigat' mānsiunculas in ea facies. ⁊ bitumine linies eā intrinsec⁹ ⁊ extrinsec⁹. Ista archa ē btā ẏgo. vñ Damas. vbi supra dicit. Te archa ꝑfigurauit secundi mūdi ferens semina. Tu eñ xp̄m salutē mūdi genuisti: q̄ ꝑtū ꝺdē subduit. eiusq; inūdationes mitigauit. hec ille: Deus ꝑ ꝓcepit filio suo: vt faceret sibi hāc archā. qz eñ erāt rupti fontes abyssi. iō inundauerat diluuiuꝫ vitioꝝ. Osee. iiij. Maledictū ⁊ mēdaciū homicidiū: ⁊ furtū: ⁊ adulteriū inūdauerūt. Inundauerat eñ maledictū rupto fonte increduliatis, mendaciū rupto fonte falsitat', homicidiū rupto fonte credulitatis. furtū rupto fonte cupiditatis. adulteriū rupto fonte carnalis voluptatis. ꝓpter hāc inundationē dāmabat Dauid in ꝑs. Saluū me face deꝰ: qm̄ intrauerūt aq̄ vsq; ad aīam meā. Cōtra istā inundationē adhibuit deꝰ remediū. s. archam btām ẏginē fabricādo. in qua verus Noe. i. xp̄s ingrediēs mundū ab isto diluuio saluauit. Ista archa fuit de lignis leuigat'. i. cōplanatis. qz ab oī asꝑritate ꝑti immunis. Fecit in ea mansiunculas. s. ꝑñ ꝓ humilitatē. filio per fecūditatē. spūsancto ꝓ virginitatem. Liuit eā bitumine caritat', ne aque diluuij vsq; in eā subingrederēt. Tertio in arcu reconciliationis. de quo ꝺz. Bern̄. ix. Archū meū ponā in nubibus celi ⁊ erit fignū federis inter me ⁊ terrā. Ille eñ arcus ex quattuoꝛ elemētis contrahit colores. vt dicit Beda. Nam ex igne ꝓtrahit colorē rubeū. ex aere iacinctinū ex aqua ceruleū. ex terra viridem. Sic beata virgo fuit rubea: qz tota fuit igne diuini amoris inflāmata. Fuit iacinctina: qz semꝑ fuit i celestib⁹ cōuersata. Fuit cerulea: qz tota fuit ꝑe cōpassione liquida effecta. Fuit viridis: qz tota fuit in conuersione amena. Uñ Bilbertus carnotensis eꝑs dicit. Uirtutes marie deꝓmebāt in cogitatiōe ⁊ affectiōe cordis ineffabilem armoniā: quā ipsa creatrix ⁊ habitatrix eius dei sapia: delectabaꝫ audire Chozuscabat quoq; foris ⁊ in superficie sermonis ⁊ intus. Unde possent hoīes glorificare deū. ⁊ exempla virtutis accipere. hec ille Arcus etiā ille est sine chorda ⁊ sine sagitta ⁊ versus nos tenet cornua. Sic btā virgo est absq; chorda severitatis: qz ē tota mitissima ⁊ absq; sagitta cōminatioꝛis. qz est tota dulcissima. Bern̄. sup̄ missus est dicit. Quid humana fragilitas trepidat ire ad mariā? Nihil est in ea austeruz: nihil terribile. Tota suauis

est. hec ille. Duo cornua sunt gra & mia q̄ tenet versus nos, qz instus dat gram & in peccatoribus misericordiam. Maria mater gracie & mater misericordie. Quarto in tabernaculi Abrahe dispositione. Unde Damas. in sermone hodierno dicit sic. Tabernaculū quoq; Abrahe te euidenter exprimit. dei ꝓpe verbo qđ in vtero tuo habitauit. hūana natura occultū panem ꝓmittias sui qua si immaculato tuo sanguine obtulit. quodāmodo azimū & perfectū a spūsancto. in sua diuina existentia ꝓmanente. & in verā substantiā corporis sibi veniēte aīa rōnali & intellectuali. hō ille.

Quinto in scale Jacob preparatione. Un Damas. vbi sup̄ dicit sic. Hodie filius fabri qui fabricatus est aurorā & solem verbū patris per qđ oīa facta sunt: forte brachiū altissimi dei digito suo, s. spūsancto natura nostra iam habere: fabricauit sibi aiatam scalā cui⁹ basis in terra caput vero stabilitur in celo. in quo quiescit deus. Huius scale typum vidit Jacob. per quā de⁹ in terris visus est. & cum hoibus cōuersatus est. Hic est ille descensus hec est illa scala humiliatis cōuersatio inter hoīes agnitio eius data est hoibus. Intellectualis scala bta virgo. & terra eñ hz natiuitatem. caput aūt ad celum. Omnis ꝙppe mulieris caput est vir. Sed hec qm̄ virum nō cognouit. caput quoq; habet deū & patrez: qui cōtraxit in spūsancto & tanq̄ diuinū adhibite filium suū qui portat oīa verbo virtutis sue. Voluntate eñ patris non naturali ꝓcreatu de spūsancto: & Maria semp̄ ẏgine ꝓter naturā verbū caro factū est inconuertibiliter & habitauit in nobis. p spūsancm eñ fit ꝑfectio dei ad hoīes. Ar ẏo quēadmodū ille vidit p scale extremitatē celū terre ꝓiunctū. & p hāc angelos a'cēdentes & descendētes: & virū fortē & inuictū secū colluctātē. sic & tu mediatrix & scala facta descēsus dei ad nos. q̄ nr̄az suscepit infirmitatē sibi cōplectēs & vnies. dāsq; intellectū boī q̄ deū ꝑfiit intueri. ꝑiūxit distātia vñ angeli ad ipsam descēderunt & deo & dño ministrātes hoīes aūt angelica conuersatiōe sublimati ad celū rapiunt. Sexto in arche fabricatiōe. vñ Damas. vbi sup̄ dicit sic. Agnoscat se brissima ẏgo archā incōparabilē. Arcba eñ vndiq; coopta auro. mānaq; i sedhūs. lagena aurea: mēsa & oīa vetera in figura bui⁹ tanq̄ veri ꝓmittit. vmbra venerabāt vna aurea cādelabra: mensa. ẏga Aaron q̄ fronduit. patent & te bta virgo significauit. Ex te eñ dextra flāma verbuz ꝓfo. mūna celeste dulcissimū. nomē sup̄ omne nomi. eternū lumē & accessibile: celestis panis: vite fructus absq; culpa corporalit̄ ex te pullulauit. hō ille. Septimo in tabernaculi moysi ꝓstructiōe. vñ Damas. vbi sup̄ dicit sic. Cedat typicū tabernaculū qđ ꝓstruxit moyses in deserto & ꝓciosis lapidib⁹ multimoda materia. Hoc eñ tabernaculū bta ẏgo maria nō arte hūana varioq; labore artif. cū. factū dei receptaculū filiū dei in se susceꝑit. hec ille. Octauo in tabularū legis inscriptōe. vñ Damas. vbi sup̄ dicit sic. Nobilissim⁹ mons dei nascit: q̄ ꝑcellit oī colli. oīq; hūano cacumini: ac ꝑeminētie nature āgelice. vbi sine manib⁹ abscidi volut angularis lapis xps. Cui⁹ sanctior synai sublimitas: quā nec fum⁹ nec caligo: nec ꝑcella: nec terribilis ignis retigit. & spūsancti splēdor lucifluꝰ. Ibi eñ ẏbū dei scriptū i rabul' lapideis digito. i. spūsco. In hac āt ex spūsco ciuisq; sāguie ide verbū incarnatū est. & traditū seipsum nature nostre. effectiuū salutis antidotū. hec ille.

Quarto in bta virgine est

gra oīs vite ꝓpbetalis. Sciendū q̄ nativitas bte marie fuit a ꝓphis ꝓmissa. Balaam Numer. xxiiij. dic. Orietur stella ex Jacob & cōsurget ẏga de isrl & percutiet duces moab. Hec eñ stella est bta ẏgo q̄ ẏz stella. Un Aug⁹. in quodā sermone dic sic. Spē fidē magna apuit tui nois apertio & ad sublimitatē tue soliz ꝑces petōr inducit. Noie eñ dulcissimo Maria. i. stella maris diceris nob nāgnauigātib⁹ p b mare magnū & spaciosum inc̄ varios mutabilis moralitatis fluct⁹. speciosa mia tua. speciosius syderū sydere refulgetyt nos p te recuperare felicitat & ꝓducat in patriā. Fidenc̄ ꝓinde noio nomē tuū: qđ est oīi mel auri melos: cordi inbilus. qđ precē leuat. spē adiuuat desperantiū. hec ille. Et Bern̄. super missus est. dic sic. Ipsa ē illa nobilis stella oriēta ex Jacob cui⁹ radi⁹ vniuersum mūdū illuminat. cui⁹ splēdor ꝓfulget in supnis: & inferos penetrat. terras etiā ꝓlustrās & calefaciēs mētes magis q̄ cor. pora. fouet & nutrit: excoquit vitia. hec ille. Job. xxiiij. dic. Si subito apparuerit aurora: arbitrand⁹ vmbra mortis demones eñ velut latrūculi a ducētu auroze fugiūt: qz nativitas virginis ipsos fugauit: cuz ptā rem auferēdo. iux illud. Psa. iij. Ipsa ꝑteret caput tuū. vñ Fulbert⁹ carnotens epus dicit. Quid eñ est caput ꝑtis ꝑcrere: nisi ꝓnei palē diaboli sug̃gestionē resistendo superare? Bta q̄ Maria ei⁹ caput ꝑtriuit qz ẏginitatē & humilitatē: tā inexplicabiliter seruauit & tu sto diuit. hec ille. Dauid in psal⁹ dicit. Descender sicut pluuia in vellꝰ. bta ẏgo est illud vellus in qđ descendit xps velut pluuia. vñ Damas. in ꝑmone hodierno dic sic. Ubi ponem⁹ ppbaz ꝓconia: Nōne i te ẏgo bta si exore ex ponere voluerim⁹. Quid dauitic⁹ vell⁹ in qđ filius dei regis oīm: & ꝓncipalis & cōgnatus genitor: i ꝓpio. descēdit sicut pluuia: nōne tu liq̄do ẏgo: qua Esaias puide ꝓdixit: qđ habebit in vtero: & ꝑ et filiū deū nobiscū: & post ꝑ fuerit ꝑmanebit de⁹. hec ille. Salomon de q̄ ẏz. ij. Paral. ic. Fecit rex salomon soliū de ebore grande. & vestiuit auro mūdissimo. nō fuit tale soliū in vniuersis regnis. Istud soliū fuit bta ẏgo in q̄ sedit xps qđ & fecit sua sapia. Nelyas q̄ dicit. iij. Reg. xviij. Nubecula pua q̄si vestigiū hois ascēdebat de mari qz de gēte iudeoz amara ascēdit hodie nubecula. s. bta ẏgo sc̄ificata & refrigerata. Esaias qui dicit. xi. c. Egrediet virga de radice iesse: & flos de radice ei⁹ ascender. Ue eñ cantat ecclesia. Uirgo dei genitrix ẏga est. flos filii⁹ ei⁹. In virga designat ptās q̄ plagauit egiptios q̄ mare rubrū diuisit. q̄ aquā de petra eduxit flume. xx. Nemo q̄ desperet ex scriptura pari & currat festinant ad suffragiū ẏginis. a qua fluūt aque gratarū. Bern̄. Si gratz recōciliationis in veritate querim⁹: in ea est vt recōciliemur. Uere in q̄ oīs gra vite & veritatis. Adhuisti mo: rez: gra ei⁹ debet ribi vita. hec ille.

Jeremias q̄ dic. xxiij. c. Solij tui dñe recordare: ne irritū facias pactū tuū nobiscū. qua fidicat i ꝑsona gīis hūani. Recordare o pr̄ solij gre tue. bte ẏginis in qua sedit filii⁹ tu⁹ q̄ ẏz glia tua. ne irritū. i. vacuū facias pactuz tuū. i. ꝑmissionē tuā exaudiēdi ꝑces nras & vota nostra. meritis & intercessione genitricis filij tui. Ezechiel. de q̄ Damas. in sermōe hodierno dicit sic. Accedat & scrūs Ezechiel: et oñdat portā clausam p qua solus dūs trāsit & non aperiet vt ꝓdixit ppherice: & oñdat eorū q̄ ꝓdixit ex planatōez. pculdubio te oñdet qua de⁹ oīm ꝓfluens sumēsch carnē: nō aperuit portā ẏginitat. Manet eñ sigillū ꝑ seuerās in tactū. hec ille. Daniel q̄ dic. iiij. c. Uidebā & ecce arbor in medio terre. magna arbor: est fortis & ꝑcelsa et⁹ ꝓtingens celos. Arbor ista est gliosa ẏgo Maria. magna q̄ dem p humilitatē. celos. i. celestia cōtingens p ꝓplationē. Bern̄. Beata virgo celestem vitā gessit & cōuersationē habuit in celis arcanter illud anhelabat firmissima celo serena. hec ille. Et Damas. in sermone hodierno dicit sic. Benedicta q̄ placuisti dño. ad quez tua semp̄ intētio, ad quē tuū semp̄ desiderium vixebas cū nō tibi. nec eñ ꝑ te nata es. Un vivebas deo ꝓpt̄ quē in hūc mundū venisti. vt salutē afferres mūdo. vt antiquū dei ꝓsiliū incarnatiōis verbi. nostrq; saluatōis cōpleret. Cui⁹ affect⁹ diuin⁹ inuigilare collo quijs. & bis pasci tanq̄ oliua fructifera in domo dei q̄si lignū plātatū sec⁹ decursus aquaz spūs tanq̄ lignū vite qđ dedit fructuz suū in tpe suo ꝑdestruato a deo. deū incarnatū. vitā oīm. oculi tui sp ad dñz videtes lumē eternū incircūscriptū iaccessibile. hō ille. Esdras. iij. c. iij. dic. Sellū edificauit portā fontis. Sellū interpt̄ pacifico: & designat dei filiū: q̄ p suū sanguinē pacificauit q̄ in cel & q̄ in terris sūt ipse ed. ficauit hodie portā fontis. i. bta ẏginē p quā fons bonoz celestiū ad nos defluxit.

Joel. iij. c. dic. Egredietur fons de domo dñi. Bta ẏgo ē dom⁹ dñi: de q̄ egredietur xps fons sapie: q: fons sapie ẏbū dei excelsus. Naum iij. c. dic. In die frigoris oriet ē sol. qz bta ẏgo electa vt sol hodie in tpe legis antiq̄ nata ē. vñ oēs gaudēt. iux illud. Natiuitas tua dei genitrix ẏgo gaudiū annūciauit vniuerso mūdo

Hester. v. c. dicit. Judeꝰ noua lux oriri visa est. gaudiū: bonoz: & triūphū apō oēs ꝑplos Bta ẏgo est ista noua lux: qz ei⁹ vita inclita cūctas illustrat ecclas. est etiā fons ille de q̄ ẏz ibidē. vi. c. Fons paruꝰ creuit in fluuiū & in lucē solēq̄z ꝓuersus ē. Fuit ei fons pu⁹ in sua natiuitate. qđ creuit in fluuiū qñ spūsancꝰ supuenit in ipsam & in lucē solemq̄z cōuersus est. Un dei filius factus est per carnē assumptā etiaz virginis filius qui est verus sol iusticie.

Quito i bta virgine ē gratia oīs vite hūanalis. Sciēdū q̄ b nomen maria fuit sibi ab āgelo ꝑpositū. Lu. i. Nomē virginis maria qđ ē nomē magne auctat. Un Jobes Damas. i ꝓmōe hodierno dic sic. Cōstituam⁹ diē solēne in natiuitate bte marie genitricis dei. Letare āna sterilis q̄ nō paris: erupe clama q̄ nō ꝑturis. O felix copula ioachim & āne. e q̄b⁹ nata est ẏgo maria. ẏgo i ꝑtu ẏgo ꝑ ꝑtu. O filia pulcerrima. o filia dulcissima. O filiū natū inc̄ spias ex nobilissima & regia stirpe dauitica. p te regia ditat eccla sacdotio ꝑ te sit legi trāslatio. p te fuelat⁹ ips latēs sō cra sacdotali dignitate trāslata e tribu leui ad tribū iuda. o rosa nata e spis in dris q̄ diuio o dor ꝓplesti oīa. o sde filia dei mr. bis yēt &c.

& beate vlne q̄ cōplexe sunt te O sacerrima filia Joachim & anne. O sacerrimus fetus q̄ maternis portaris in brachijs. & prātes apostaticas abigis tremefactas. O ples sacerrima q̄ materno pendens ab vbere angelorum obsequijs honorāris. O soboles sanctissima parentū gl̄ia te generationes generationum beatificant hec ille. Istud nomen Maria cōponitur ex quinq̄ litteris: ppter q̄nq̄ beneficia q̄ beata virgo cōtulit mundo in sua natiuitate. Per. M. denotat q̄ ipa est mediatrix nostra s. inter deū & hoiem. ps. Suscepim⁹ deus miam tuā in medio tēpli tui. Per A denotatur q̄ ipsa est auxiliatrix nostra. Ber. Domina nra auxiliatrix nostra: tuo filio nos reconcilia: tuo filio nos reconcilia: tuo filio nos representa. Fac benedicta p gr̄am quā inuenisti p prerogatiuā quam meruisti p misericordiam quā peperisti: vt sicut te mediante filius tu⁹ dignatus est particeps fieri infirmitatis & miserie nostre. sic quoq; te intercedēte pricipel nos faciat gl̄orie & beatitudinis sue. hec ille. Per. R. denotat q̄ ipsa est restauratrix nostra Augu. Mater generis nr̄i penas tulit mūdo. genitrix dn̄i nr̄i saluē attulit mūdo. Aucrix peccati eua: auctrix meriti Maria: Eua occidendo obfuit: Maria viuificando. pfuit. percussit illa: sanauit ista. Hec ille.

Per. J. denotatur q̄ ipsa est illuminatrix nostra. ij. Reg. xxiij. Lux aurore oriēte sole mane absq; nubib⁹ rutilat. Nam in beata virgie fulsit lux aurore. Quādo in ventre matris fuit sanctificata. & tunc oēm nubē peccati originalis spūssanctus ab ea fugauit. q̄ omib⁹ sua beneficia cōtulit. Juxta illud Esa. xlix. Dedi te in lucē gentiū: vt sis salus mea vsq; ad extremū terre. Per. A. denotatur q̄ ipsa est aduocata nostra. Ber̄n. Aduocatam pmisit peregrinatio nostra: q̄ tanq̄ iudicis mater: & mater mie suppliciter & efficaciter nostra negocia ptractabit. Hec ille. Propterea cantat ecclia. eya ergo aduocata nra &c. Istud nomen Maria etiā cōponit ex q̄nq̄ litteris. q̄ ipsa est figurata p q̄nq̄ dñas veteris testamenti. quarū noīa incipiūt ab aliqua ls̄arum huī noīs. Per. M. denotat q̄ ipsa fuit figurata p Micol q̄ fuit vxor dauid regis & prophetie: & intrā ipsa placuit Dauid q̄ cum diu fuisset extra regnū iudeor̄ noluit redire irratus regnum: nisi prius p̄sentata esset sibi. vt dr̄. i. Reg. vlti. Sic btā virgo intrā placuit altissimo. q̄ filius dei exīs extra regnū mundi: noluit illud ingredi: nisi p̄us ipsa nasceret in mūdo. Micol em̄ interpretatur pietas: et ipsa fuit pietate plenissima. Per. A. denotatur q̄ ipsa fuit figurata p Abigail: q̄ etiā fuit vxor Dauid. Cum em̄ Nabal vir eius esset rusticus. & male respondisset nūtijs Dauid. ppposuit dauid ip̄m occidere: & oēm domum eius. ar vbi abigail cognouit. obuiauit dauid & verbis humilib⁹ ip̄m placauit. vt dr̄ p̄mo Reg. xxv. Sic beata v̄go cognoscens deum iratū cōtra genus humanū. sua maxima hūilitate ip̄m placauit. Per. R. denotat q̄ ipa fuit figurata p Rachel: q̄ fuit vxor Jacob: & genuit Joseph: q̄ interpretat saluator. vt hētur Gen. xxxij. Sic btā virgo genuit xp̄m saluatorem mūdi. Per. J. denotat q̄ ipa fuit figurata p Judith q̄ virtute castitatis occidit holofernē. vt dr̄ Judith. xiij. Sic btā virgo meruit sue humilis v̄ginitatis. interfecit luciferū p̄ncipē diabolor̄ cōterēdo ei⁹ p̄tātem & vim.

Per. A. denotat q̄ ipsa fuit figurata per abisach q̄ fuit electa sup omēs filias hierusalez tanq̄ pulcrior & delectabilior ad seruiendum & ministrandū regi Dauid. vt hr̄. iij. Reg. i. Sic btā virgo fuit electa sup oīs mulieres ad mīstrandū regi celesti. Eccle. xxiij. In habitatiōe scā cozā ip̄o mīstraui. Istud nomē apponitur ex lr̄is. v. designātib⁹ in btā virgie. virtures & pfectiones. v. lapidū p̄ciosorum. Per. M. denotat q̄ ipa est margarita: q̄ est lapis p̄ciosus pulcherrim⁹: & cōfortat cor in p̄culis. Sic btā virgo est refugiū nr̄m in p̄culis nostris. Per. A denotat q̄ ipa ē adamas q̄ hz virtutē recōciliatiuā. Sic btā v̄go recōciliauit humanū genꝰ cū deo. Per. R. denotat q̄ ipa est rubin⁹ siue carbūculus q̄ est valde splēdidus. & nascit in viscerib⁹ sapbiri hūris splendorē & colorē celestē. Iste saphirus est btā virgo. in cui⁹ viscerib⁹ patōe ip̄ūs sancti gn̄at⁹ est rubin⁹. s. Jesus xp̄s. Per. J. denotat q̄ ipsa est iaspis q̄ reddit hoiem ip̄sum ferentē tutū sine timore. Sic btā v̄go facit nos securos a demonib⁹. Per. A. denotatur q̄ ipsa est aletorius. q̄ facit hominem fortunatum ad habendos honores. Sic beata virgo cōtribuit nobis maios honores. Bernar. Si mariā diligenter inspicias: nihil strictis: nihil honoris: nihil splendoris: nihil gloríe. q̄ ex ipa non splendeat. hec ille.

Sexto in beata virgine ē

gratia omis vite virtualis. Sciendū q̄ cōuersatio et vita beate virginis fuit cū parentibus suis. fuit in templo. fuit cū angelo. fuit

tus sponso suo. fuit cū Elizabeth. fuit cū xp̄o filio suo. fuit cū cetu apostolico. fuit cum Johāne custode suo. Primo fuit cū parentib⁹ scz Joachim & Anna. q̄ eaz in timore dn̄i nutrierūt. toto ablactationis tēpe. s. triēnij quo nil mundanū nil terrenū cōcupiuit: sed spūs sanctus magnā abstinentiā ipsam docuit. a cibo: potu: somno. Eccl. iij. Cor sapiens & intelligēs abstinebit se a peccatis. Secundo fuit in tēplo: qr quarto anno etatis sue cū oblationib⁹ ad templū & parentib⁹ suis fuit adducta. que q̄ndecim psalmos graduales dixit. intra q̄ndecim gradus ascensionis tēpli. quos btā virgo sine humano: nō tñ sine diuino auxilio cōscendit: quā parentes ei⁹ p̄fecta oblatione cū ceteris virginibus in tēplo dimiserunt. Tertio fuit cum angelo. qz virgo quottidie in oīi sanctitate p̄ficiens: ab angelo visitabat: & visione diuina oīi die fouebat. a mane em̄ vsq; ad tertiā ofonib⁹ instabat. a tertia vsq; ad nonā terebat. a nona ad oratiōe nō cessabat: quousq; angelus apparens sibi escā ministrabat. Quarto fuit cuz sponso suo Joseph q̄ nupsit. xiij. etatis sue anno. vt habes in legendis. ibi. Quarto decimo aūt etatis sue āno pontifex &c. vsq; de ea nasciturū dei filiū nūciauit. Quinto fuit cum Elizabet cognata sua tribus mensibus Luce. i. Sexto fuit cū xp̄o filio suo. iens in egyptū & inde rediens vsq; ad nuptias in q̄bus aquā cōuertit in vinū. Luce. ij. & Joh. ij.

Septimo fuit cū cetu aplico ab ascensione xp̄i vsq; ad egressum eoz de hierlm. Act. i.

Octauo fuit cū Johāne custode suo: ante assumptionē eius in celuz. Jdeo Aug⁹. dicit. Toto affectu ad auxiliū btē virginis cōferamur. Oēs em̄ sua patrocinia ūploremus vt dū nos eam supplici obsequio frequentamus in terris. ipa nos per secula cōmendare dignet̄ in celis. Amen.

In festo sancti Mathei apostolo & euangeliste. Sermo. lij.

Jdit iesus matheū

Mathei. ix. & in euangelio presentis solēnitat. Beda in omꝰ. super Mathē dicit sic. Non est mirandum q̄ ad primaz dn̄i iubentis vocem. terrena q̄ curabat lucra reliquerit. opibusq; neglectis illius cōcomitatui quē nil diuitiarum habere cernebat adheserit. Ipse em̄ dns foris eum verbo vocauit. intus instinctu inuisibili vt sequeretur edocuit. infundens illius mēti gratie lumen spūale quo intelligeret q̄ is qui a tēporalibus auocabat in terris. incorruptibiles dare valeret thesauros in celis. hec ille.

Super quo talem moueo questionē. Utrūz beatus Matheus de theloneo vocatus fuerit. statim assumptus ad statuz perfectionis & apostolatus. Ad istam questionē respondent quattuor doctores noui testamenti.

Primus est beatus Hieronimus sup Matheum dicens sic. Matheus de publicano repente fit apostolus. Secundus est Beda super Lucam dicens sic. Matheus de publicano in apostolum de theloneario in euangelistam est repente mutatus. hec ille. Tertiꝰ est Ambrosius sup Lucā dicens sic. Tanta cupiditate sequēdi dn̄m ductus est. vt in nullo .p. sus huius vite respectū vel cogitationē sibimet reseruauerit. Siquidem ipse dominꝰ qui hunc exterius humana collocutione vt se sequeretur vocauit: intus diuina inspiratiōe vt mox vocantem sequeret accendit. ipse inuisibiliter quomodo obsequendus esset edocuit. Propter q̄ ille merito obedientie dum humana contēnens negocia deserit dīscor fidelis dispensator factus est. hec ille. Quartus est sanctus Thomas quolibz. v. dicēs sic Questio ista ex verbis euangelij determini potest. Si em̄ loquamur de apostolatu manifestum est ex verbis euangelij 9m narratiōnē Mathei. Marci. & Luce. q̄ dns post vocationez Mathei aliquāto spacio tēporis interiecto ex suis discipulis duodecim apostolos vocauit & elegit. inter quos vnus fuit Matheus. Et sic pz q̄ statim a p̄ncipio fuit vocatus ad discipulatum xp̄i. non autem ad apostolatum christi. nisi 9m preordinationē christi qui cum in apostolum sumendū dispōnebat. Et 9m hoc intelligēda sunt verba Hieronimi. Bede & Ambrosij supradicta. Si autem loquamur de pfectione euangelica. Sic manifestum est q̄ statim a principio vocatꝰ est ad statum perfectionis. dicit em̄ Luce. v. q̄ surgens relictis oīibus statim sequutus est eum. quod etiam ad discipulatum christi pertinebat. 9m illud quod dicitur. Luce. xiiij. Nisi quis renunciauerit oīibus que possidet: non potest meus esse discipulus. Summum em̄ in vita humana potest accipi dupliciter. Uno modo 9m comparationez status ad statū. 9m q̄ in humana vita vnus status est maior alio: & aliquis summus. & sic nihil phibet fieri aliquem repente summuz. id est

attingere ad statum summū. ⁊ hoc apparet tam in spirituali vita q̄ in seculari. Inueniūtur em̄ aliqui q̄ uis pauci statim a puericia ad statum religionis qui est perfectissimus conuolasse vel proprio arbitrio. Sicut btūs Johannes baptista. ⁊ beatus Benedictus. vel etiam deuotione parentum. sicut illi qui monasteriis traduntur a parētibus. Sic em̄ non oporet vt in seculari vita exerceat ante q̄ ad religionem transeat. Sicut etiam non oportet q̄ aliquis exerceatur in laycali vita ante q̄ clericus fiat. Similiter etiaꝫ aliqui repente assumūtur ad regnum: vel ab ipsa puericia. Sicut Salomon ⁊ Josias reges Juda vel etiam ex vltimo statu. Sicut Saul. Et Ecclesiastes. vi. dicitur. Quod de carcere cathenisq; quis interdum ad regnum ingreditur. Alio modo potest accipi summum p̄m comparationem graduum: qui sunt perfectio vnius hominis. Et sic dicit Gregorius. q̄ nemo repente fit summus. Dicit enim Augustin⁹ super canonica Johānis. q̄ caritas nō mox vt nascitur perfecta est. Nam vt perficiatur nascitur. cum fuerit nata nutritur. cum fuerit nutrita roboratur. cum fuerit roborata perficitur. hec Thomas. Sic ergo beat⁹ Matheus subito de statu peccati conuersus est ad statum virtutis ⁊ perfectionis euangelice. q̄ Jesus vidit Matheum scilicet interna inspiratione. Unde Beda in omelia hodierna dicit sic. Ex lectione euangelica audiuimus. q̄ sedentem in theloneo Matheum. ac temporalibus curis intentum. repente dominꝰ miseratus vocauit. ⁊ de publicano iustum. De theloneario discipulum fecit. quem etiam p̄ficientibus ciusdem gratie incrementis. De cōmuni discipulorum numero ad apostolatus gradum promouit. Hec ille. Nec autem omnia conuenerunt beato Matheo. q̄ vidit Jesus Matheum.

Vidit Jesus Matheum.
Obedientem.
Distribuentem.
Euangelizantem.
Conuincentem.
Suscitantem.
Erudientem.
Subuenientem.

Primo vidit iesus Matheum obedientem.

Unde Beda in omel. hodierna dicit sic. Vidit inquit Jesus hominem sedentem in theloneo Matheū nomine. Vidit autem non tam corporeo intuitu: q̄ interne miserationis aspectu. quo ⁊ Petrum negentem vt reatum suum agnoscere ac deflere posset aspicere dignatus est. quo populum suum egyptiaco seruitute depressum vt criperet respexit. dicens ad Moysen Videns vidi afflictiones populi mei qui est in egypto ⁊ gemitum eius audiui. ⁊ descendi liberare eos. Vidit ergo hominem miserans est cum qui humanis tantum studijs detinebat: nec duꝫ euangelico nomine dignus extiterat. Vidit sedentem in theloneo pernitacem videlicet animo lucris temporalibus inhiantem. Et relictis omnibus surgens sequutus est eum. Intelligens ergo Matheus quid sit veraciter dominū sequi relictis omnibus sectatur. Sequi enim imitari est. Ideoq; vt paucos christum non tam gressu q̄ affectu cōsecrari potuisset. reliquit propria qui rapere solebat aliena. Perfectamq; nobis abrenuntiantis formam tribuens non solum lucra reliquit vectigalium. Uerūetiam rationes imperfectas atq; incompositas dereliquit. Hec ille. In hoc notatur in Matheo obedientie velocitas. Pro hac velocitate obedientie q̄dam occasionem erroris sibi assumpserunt. sicut recitat Hieronimus in originali sup matheum dicēs sic. Arguit in hoc loco Porphirius ⁊ Julian⁹ augustus. vel imperitiam hystorici mentientis. vel stulticiam eorum qui statim sequuti sunt saluatorem quasi irrationabiliter quēlibet vocantem hominem sint sequuti cum tante virtutes tantaq; signa p̄cesserint que apostolos ante q̄ crederent vidisse non dubium est. Certe fulgur ipse ⁊ maiestas diuinitatis occulta que etiaꝫ in humana relucebat facie. ex primo ad se videntes trahere poterat aspectu. Si enim in magnete lapide hec esse virtus dicitur. vt anulos ⁊ festucas sibi copulet quanto magis dñs omniuꝫ creaturarum ad se trahere poterat quos volebat: hec ille. Ubi assignat sex causas quare beatus Matheus tam velociter sequut⁹ est christum. non ex animi sui leuitate sed ex diuine virtutis bonitate. Primo quia fuit vere dei virtuosa operatione conuersus. Secundo quia fuit interna inspiratione affat⁹.

Tertio miraculoꝫ operatione permotus. Quarto splēdore faciei illustratus. Quinto gloriosa magistrate electus. Sexto preventi virtute attractus. Quidem enim conuertuntur ad christum ad vnem dei vocem. sed ad interiorem inspirationem. Quidam vero non conuertuntur nisi habeant duas. scilicet interiorem inspirationem ⁊ exteriorem exhortationem. Quidam autem non conuertuntur nisi cum illis duabus habeant tertiaꝫ scilicet diuitiarum largitionem. Quidam rādem non conuertuntur: nisi cum illis tribus habeant quartam. scilicet diram flagellationem. ⁊ tunc flagellari ad deum currunt. psal. Multiplicate sunt infirmitates eoꝝ postea accelerauerunt. Beatus Matheus subito sequutus est christum gressu corporis. affectu mentis. ⁊ effectu corporis. Unde Ambrosius dicit. Sequebatur Matheus christum letus ⁊ alacer: ⁊ eruebabat dicens. Jam nō publicanuꝫ gero. iam non porto leui. Exui leui post q̄ christū indui. hec ille.

Secundo vidit iesus Matheum distribuentem.

Unde Beda in omlia hodierna dicit sic. Factum est autem discumbente illo in domo. multi publicani ⁊ peccatores venientes discumbebant cum Jesu. vnius publicani conuersio. multis exemplū penitentie tribuit. Non enim dubitandū est quia publicani ⁊ peccatores esse deflerant q̄ cum Iesu discumbebant. Non enim si in peccatis perseuerare decernerent ei qui fine peccato est conuesci auderent. Matheus ipse cōuiuium illi magnum parauit. Congruam quippe beneficijs celestibus vicem rependit. vt a quo perbēnia bona sperare. illi sua temporalia commodaret. cuiq; coꝝporalibus reficeret epulis. quo ipse donante gustum spiritualis acceperat suauitatis: Nec hoc tantū ei corporaliter exhibuit. sed multo gratius illi conuiuium in domo pectoris sui per fidez ac dilectionem parauit. hec ille. Ecce q̄ magna liberalitas beati Matthei circa christū. quia statim fecit ei conuiuiū magnum in domo sua. Fuit enim magnum quadrupliciter.

Primo ratione voti. quia cum magno affectu ⁊ desiderio ipsum recepit. Secundo ratione misterij. quia illud fuit indicatiuuꝫ magni misterij. Quod exponit glo. super Lucā dicens. Qui domicilio christum interno recipit maximis delectationibus exuberantium pascitur voluptatum. Iraq; dominus libenter ingreditur. ⁊ in eius qui crediderit recumbit affectu hec ille. Tertio ratione documentorum. quia ibi magna documēta exhibuit christus qui dicit se venisse ad medendum ⁊ sanandum: cum ait. Non egent qui sani sunt medico: sed qui male se habent. Item ad misserendum. cum ait misericordiam volo et non sacrificium. Etiam ad vocandum. Cum ait. Non veni vocare iustos. sed peccatores ad penitentiam. Unde Beda in omelia hodierna dicit sic. Hoc est bonorum operuꝫ spirituale cōuiuiū quo diues populus egerit. pauper epulatur. Et erat turba publicanoꝝ ⁊ aliorum qui cum ipsis erant recumbentes. Uidebant publicanū a peccatis ad meliora cōuersum locum inuenisse penitentie. ⁊ ob hoc etiam ipsi non desperant salutem. Hec ille.

Quarto ratione imitatorum. quia magni discumbentes imitari sunt scz christus. discipuli eius. ⁊ pharisei. Unde Beda vbi supra dicit sic. Murmurabunt scribe ⁊ pharisei discentes ad discipulos eius. Quare cum publicanis ⁊ peccatoribus manducatis ⁊ bibitis? Cōuiuantibus cuꝝ domino publicanis. pharisei murmurantes de iciunio gloriantur. vbi primo quanta sit legis ⁊ gratie distantia declaratur. quia qui legem sequuntur iciunementis famem patientur eternam. Qui vero verbum in interioribus anime receperunt alimenti celestis ⁊ fontis vberrate recreati. esurire ⁊ sitire non possunt. hec ille. Quando em̄ pharisei murmurabant q̄ ad hominē peccatorem diuertisset. Matheus vsus est magna patientia. Fuit enim patiens: quia pharisei dicebant ipsuꝫ esse peccatorē q̄ erat iustificatus. publicanū q̄ erat mūdat⁹. p̄nia xp̄i indignū q̄ taꝫ dign⁹ erat effect⁹. Si ad ista in nullo fuit cōmot⁹. Non in aīo exulla turbatione. Non in signo ex vlla tumultuositatis ostentione. Non in ore ex vllo impatienti sermone. Non ex facto ex vllo iniurioso ope ⁊c.

Tertio vidit iesus Matheum euāgelizantē.

Unde Beda in omelia hodierna dicit sic. Nec solū p̄dicādi. veruetiā scribendi euāgeliū ministeriū cōmisit illi dominus. vt q̄ terrestriū curā omiserat. celestiū esse talentoꝝ dispēsator inciperet. Nō ob id vtiq; puideria superna fieri disposuit vt nullum enormitas peccatoꝝ. nullū numero fratꝝ scelerum a sperande venia reuocaret. cū hūc tantis mundi nexibus absolutum tam celestem factū cōspiceret vt cōiacto cum angelicis spiritib⁹ vocabulo euangelista noiaret ⁊ esset. hec ille. Euangelium beati Matthei est valde commendabile propter quattuor.

Primo ratiōe prefigurationis. Nam inter quattuor euangelistas Matheus fuit prefigurat⁹ in forma hominis. vt patet. Ezech. i.

ꝛ Apoc.iiij. In ꝓncipio eñ euangelij sui oñ-
dit xp̄i incarnatione. In medio ꝓdicationez.
In fine passionē. Unde Beda in omelia su-
per matheū dicit sic. Nuic eñ speciali ꝓuile-
gio datum est vt incarnationis dñice myste-
ria que cuncti a seculo ꝓphete ꝓnebant. ip-
se ꝓmus oim iam facta descripserit. ꝛ creden
tibus legēda transmiserit. Secūdo rōne in-
structionis. fuit eñ p xp̄m imediate instru-
ctus. Joh xv. Omnia q̄ audiui a patre meo
nota feci vobis. Qui etiā oia miracula xp̄i vi-
dit. Tertio rōne revelationis. Fuit eñ a vir-
gine in specialem familiarē assumptus q̄ suā
genealogiam sibi revelauit. ꝛ cubiculū suum
imaculatum. ideo tanq̄ fidelis notarius ait.
Liber generatiōis Jesu xp̄i ꝛc. Et iterū. Cū
esset desponsata ꝛc. Ca. Quarto rōne opa
tionis. Nam beat⁹ barnabas istud euangeliū
in magna reuerentia habuit: q̄ ipm secū
portauit vt q̄ demonibus ꝓtegeret. sup infir
mos posuit vt sanarētur secū in sepulcro po-
ni iussit: vt securius morerē. Unde Johan
nes cōsobrinus Barnabe ait. Sanctus aūt
barnabas dum ad ꝓdicationis officiū per di
versas vrbes pagraret. hoc euangeliū secum
portabat. vbiq̄ sup infirmos ponebat: qui
cōtinuo sanabantur. a quocūq̄ languore de-
tinebant. Hec ille. Hoc euangeliū abbreui-
auit beat⁹ Marcus euāgelista. q̄ Matheus
descripsit incarnationē dñi ex stirpem regiā
Regis aūt est nō esse fine comitum obsequo.
Etiam ecclesia valde frequenter recitat euā-
gelium beati Matthei. Unde Beda in ome-
lia hodierna dicit sic. Pulcro vero prefagio
Matheus q̄ doctor gentiū erat futurus in ꝓ-
ma sua cōuersatione peccantiū post se gregē
ad salutē trahit. ꝛ euangelizandi officium q̄n
pficiente merito virtutum erat expleturus a
ꝓmis iam fidei sue rudimentis incipit. Non
eñ solum q̄ verbo fratrē suū erudit. sed etiā
qui exēplo ad meliora cōuertit. doctoris mi-
nisterium gerit. Hec ille. Licet aūt Paulus
ecclesiam dei supra modū expugnauerit. Da
uid adulteriū ꝛ homicidiū ꝑpetrauerit. Ma
theus in cetis turpibus inuenerit. eñ istos pe
nitentia valde deo placuit. vt nō solū dñs eo
rū culpas ignosceret. sed in eis etiā dona sua
multiplicius cumularet. Nam semissimū per-
secutorem fecit fidelissimū predicatorē. Ma
ulterius ꝛ homicidam fecit ꝓpheram. lucris
inhiantem ꝛ cupidum fecit euangelistam et
apostolum. Ideo ergo horum cuius dicta no-
bis frequentius recitantur: vt nullus qui cō-
uerti voluerit desperet de venia. Quādo tā-
tos in culpa tales conspicit fuisse in gra ꝛc.

Quarto vidit Jesus ma

theum cōuincentem. Unde Crisō. sup Ma
theum dicit sic. Matheus sanctoꝝ quidez ꝑ-
cipue eñ peccatoꝝ euangelista fuit qui nō tm̄
sermone sed etiā ipsa vite sue correctione pre
catoribus euangeliū predicauit. Nunq̄ enim
in theloneo cōstitutus qui pecunias colligere
perituras cōsueuerat. eā evangelista fierē vt
sermones in eternū mansuros ꝛc. riberet: ni
si exemplo suo peccatores ad penitentie mi-
serico: diam inuitaret. qui aliquādo fuit cau
sus terrenarum longorbeca rōnum nunc est
diligentissimus dispensator spūalium prece
ptorum. Tunc quidē multos paupores fecit
fraudando pecuniā. nūc aūt innumerabiles
divites fecit ꝓdicando iusticiā. hec ille. Pre
dicauit eñ euangelium iuxta mandatuꝫ xp̄i
quē dupliciter. Primo sapiēter oia figmē
ta demonū detegendo. Nam magi volebant
tanq̄ dij adorari. ꝛ ido duos draçones ignē
spirantes miserunt. Sed beat⁹ mathe⁹ signo
crucis demones fugauit. Sacerdotes idolo
rum sibi voluerunt sacrificare. Sed ipe docu
it soli deo esse sacrificandū. ꝛ oia q̄ attulerūt
respuit. ꝛ inde ecclesias edificari ꝓcepit ꝛc.

Secūdo prudenter ꝛ discrete. quia cū eis op
tio darē. vt aut Ephigeniā virginē regi vxo
rem daret aut mortē subiret. predicauit pru
denter ne virgo alteri q̄ deo in sponsam co
pularetur. magis eligens mori q̄ virginem
violari. Tertio fideliter. q̄ bonoꝝ dñi sui
sibi noluit vsurpare nec sacrificiuꝫ q̄ sibi im
pendere volebant acceptare. quia licet quis
multos cōuertat nō tamē hoc sibi ascribat. sed
divine virtuti. Matth. x. Non eñ vos estis q̄
loquimini. sed spūs patris vestri q̄ loquitur
in vobis. Quarto cōstanter. quia nec pro
missis potuit emolliri. cum rex dimidium re
gni sui sibi dare ꝓmitteret. nec minis deter-
reri. nec supplicijs superari. sed missam devo
te perficiens mortem accepit ꝓ nomine dñi
sui Jesu xp̄i ꝛc.

Quinto vidit Jesus ma

theum Suscitantē Filium eñ regis mortuū
plangebatur ab oibus: in qua suscitatiōe fue
runt quattuor. Primo magoꝝ impotentia
qui cū suscitare nequerunt sed fugerunt re
gi q̄ in deoꝝ. Mortiū raptus esset. Et ideo si
mulacrum ꝛ templuꝫ sibi edificaret. Secūdo oratiōnis efficientia. Nam Eunuchus re

gine candacis aduocauit apostolū. Qui fusa
ōne ad dñm: illū ꝓtinus suscitauit. Ter-
tio cōuersionis instantia. Nam quicq̄d ei alla
tum fuit in auro ꝛ argento in ecclesiam fabri
candam expendi voluit. q̄ intra triginta die-
rum spaciū cōsummata fuit. in qua apostol⁹
triginta annis sedit ꝛ totam egyptuꝫ
ad fidem cōuertit. Unde beda in omelia ho
dierna dicit sic. Qualis matheus fuer⁹ fit. do
cet ipsa gens ethyopum: quā de vltimis ter-
re finib⁹ ad ecclesie sancte societatē predicā-
do conuertit. ablutāq̄ fonte baptismatis de
fusca formosam reddidit q̄ nigredine vitio-
rum illam exuit. ꝛ ornatu virtutū illam deco
rauit. hec ille. Quarto miraculoꝝ refulgen-
tia. Nam multos mortuos suscitauit. cecos
illuminauit. leprosos mūdauit. regē cū vxore
ꝛ omni populo baptizauit.

Sexto vidit Jesus Ma

theum Erudientem. Unde Beda in omelia
hodierna dicit sic. Matheus interpretat ad
ditus sive assumptus significans. q̄ assum-
ptus est per dilectionem a dño. ꝛ addit⁹ ad
numerū grad⁹ apostolici. hec ille. In sua eru
ditione ostendit se habere quadruplicē digni
tatem. Primo angeli. in eo q̄ multa predi-
cauit de gloria paradisi terrestris a quo ho
mo electus fuerat ꝛ per xp̄m ad paradisum
celestem fuerat revocatus. quasi ipe esset an
gelus cherubin m illo collocatus. Secūdo
apostoli. quia inꝛ. xij. apostolos ꝓnumeratus
est. vt ꝑz Luce. ix. ca. Mar. iij. ca. Tertio eu-
angelistē. qui fuit figuratus inter quattuoꝝ a
nimalia oculis vndiq̄ plena. deum assidue
laudantia. Apoc. iiij. Quarto martyris. ꝓ
fide xp̄i moriēdo. ꝛ ꝓ eius veritate sanguinē
suū fundendo. Ita q̄ iste quattuoꝝ ꝓpriete-
tes in nullo simul inueniūtur. Cherubin eñ
fuit angelus. sed non apostolus nec euange
lista. nec martyr. Petrus fuit apl⁹ ꝛ martyr
sed nō euangelista. Johannes fuit apostol⁹
et euangelista. sed nō martyr. Stephan⁹ fuit
martyr: sed nō aplus nec euangelista. Ma-
theus aūt fuit angelus. apostolus. euange-
lista. ꝛ martyr. vt ꝑz in eius legenda.

Septimo vidit Jesus ma

theum Subuenientez. Uñ quattuoꝝ modis
subuenit. Primo benedicendo. Nam intrez
pidus ꝛ cōstans ad patientiā oēs ꝛ cōstan-
tiaꝫ cōfortauit. et Ephigeniā coꝝ se ex imo
re prostratā cū ceteris virginibus plusq̄ du-
centis benedixit. Secūdo defendendo. Cū
eñ rex misisset spiculatorem qui matheū iux
ta altare stantē ꝛ orantem occideret. popul⁹
cucurrit ad domū regis ipaz incēsurus cū oi
familia eius: sed aplo apparuit presbyteris
ꝛ clericis catholicis vt populum retraherent
qō ꝛ fecerunt. apostoli martyriū cū gaudio
celebrantes. Tertio preseruando. Cū enim
rex animū Ephigenie inflectere nequiret to
tam eius domū igne copioso vallauit vt eaꝫ
cum ceteris virginibus ꝛcremaret. apostolus
aūt eisdem apparēs oēm ignem ab eius do
mo excussit. Quarto informando. Nam ig
nis in domū regis irrumpens solo rege cuꝫ
vnico filio cuadente: camera consumpsit. Sta
timq̄ filius eius arreptus a demonio crimina
patris confitens ad sepulcrū apostoli ꝓpera
uit. Pater vero turpissimus leprosus effect⁹
ꝛ insanabilis manu ꝓpria se gladio iterem it
Apparuit aūt aplus ꝓpho admonens vt fra
trem ephigenie ab ipo apło baptizarum. re-
gem sibi cōstitueret. Qui ꝑ annos septuagi
ta regnauit ꝛ s⁹ ū suū sibi substituens xp̄ia
num cultum magnifice ampliauit. Et totam
Ethiopie ꝓuinciaꝫ ecclesijs xp̄i repleuit. mes
ritis ꝛ intercessione beati apostoli. Amen.

In festo angelorum. Sermo. liij.

Obis angeli videt

v Matthei. xviij. ꝛ in euangelio pre
sentis solennitatis. Beatus ber
nard⁹ sup cantica sermōe. v. dicit sic. Angel⁹
curat satagitq̄ in liberrate spūs administra-
re officiū pietatis futurorꝝ bonoꝝ. ꝓpinqui
moralibus alacrēq̄ sese ministrū exhibent:
vtpote suis ineternū futuris ciuibus ꝛ cohe
redibus supne iocūditatis. Hec ille. Super
quo talem mouco questionez. Utrū cuilibet
hoi vnus angel⁹ deputet ad virtutē quo secu
rius assequat eternā salutē. Ad istā q̄estiō
nident tres doctores noui testi. Primus est
btūs Piero. exponēs illō Matth. Angeli eo
rum semp vident faciē patris: q̄ dicit sic. Ma
gna est dignitas animarum: vt vna quēq̄ bēat
ab ortu sue nativitatis in custodiā sui ange-
lum delegatū. Secūdus est btūs Augu. lib.
Soliloquiorꝝ. ca. xxiij. dicens sic. Diligūt nem
pe angeli cives suos per quos sue ruine scis
suras instaurari expectāt. Ideoq̄ magna cu
ra ꝛ vigilanti studio assume nobis oibus bo
ris ꝛ locis succurrentes ꝛ ꝓuidentes neces-
sitatibus nr̄is: ꝛ sollicite discurrētes inꝛ nos
ꝛ te dñe. gemitus nostros et suspiria nostra

referentes ad te. vt impetrēt nobis faci'ē tue benignitatis ppitiationē: t referāt ad nos de fideratam tue gr̄e benedictionē. Ambulant nobiscum in oibus vijs nostris: tmāt t exeunt nobiscū arrēte. cōsiderantes q̄ pic q̄ bo neste in medio prane nationis cōuersemur. quāto studio quanto oz desiderio queramus regnum tuū t iusticiam ei⁹. quanto timore t tremore seruiamus tibi t exulremus in letitia cordis nostri. adiuuāt laborātes: pregūt quiescentes. horrantur pugnantes: coronāt vincentes: congaudēt gaudentibus: cōpatiūtur p te inq̄ patientibus. Grandis est eorū cura de nobis: t magn⁹ feruor dilectiōis eorga nos. t hoc totū ppter honorē tue inexti mabilis charitatis qua dilexisti nos. Diligūt em̄ quos tu diligis: custodiūt quos custodis odiunt quos odisti. hec ille. Tertius est sācrus Tho. pre i. q. cxiij. articulo. iij. dicens sic. Homo in statu vie istius cōstitutus est quasi in quadam via qua tendere dz ad patriaz. in qua quidē via pericula multa homini imminent. tam ab exteriori q̄ ab interiori. sm illud ps. In via hac qua ambulabā: absc̄derunt superbi laqueuz mihi. Et ideo sicut hominibus p̄uiam nō tutā ambulantibus dantur custodes ita t cuilibet homi q̄ diuiatoz est custos āgelus deputat. Quādo aūt iam ad terminū vie puenerit. iam nō habebit custodem. sed in regno habebit angeluz coronātem: in inferno demonem punientem. hec ille. Sciendus q̄ in rebus agendis cognitio et affectus homis multipliciter variari t deficere possunt a bono. t ideo necessariū fuit q̄ hominibus angeli ad custodiā deputarentur per quos regularent t mouerent ad bonuz Unde pono octo cōclusiones. Prima conclusio. licet homo possit seipm custodire p liberū arbitriū t p naturale cognitionē legis naturalis: tamē adhuc est sibi necessaria custodia angelor. Patet quia per liberū arbitrium potest aliqualiter homo malū vitare. sed nō sufficiēter. quia infirmat circa affectū boni ppter multiplices aie passiones. Similiter etiā cognitio vtis legis naturalis q̄ hoī naturaliter adest aliqualit dirigit hoiem ad bonum sed nō sufficienter. qz in applicādo vtia principia iuris ad pticularia opera cōtingit hominē multipliciter deficere. Vñ dicit Sapien. ix. Cogitatōes mortaliū timide t incerte prudentie nre: t ideo necessaria fuit homi custodia angelor. sm q̄ dicit in ps. Angelis suis dē mādauit de te vt custodiāt te in oib⁹ vijs tuis t̄c. Secūda cōclusio. hz multi hoies pereant in peccato cadētes: nō tñ p̄uantur custodia angelor. Patet. qz sicut hoies a naturali instinctu boni discedunt ppter passionem peti. ita etiā discedunt ab instigatiōe bonor angelor. q̄ fit inuisibiliter p hoc q̄ hoies illuminant ad bene agendū. Unde q̄ hoies pereunt nō est impurandū negligētie angelor: sed malicie hoim. Tertia cōclusio. licet adam in statu innocentie nullis angustiare tur piculis. tñ habebat angelū sibi ad custodiam deputatū Pater qm̄ homo in statu innocentie nō patiebat aliq̄ periculū ab interiori. qz interi⁹ erat ocia ordiata sed iminebat ei periculū ab exteriori ppter insidias demonum. vt rei pbauit eventus. t ideo indigebat custodia angelor. Quarta cōclusio. pueris in materno vtero existentib⁹. t extra vterum angelus ad custodiā deputat. Patz qz puer q̄diu est in materno vtero: nō roraliter est a matre separatus. sed p quandā colligationē q̄dāmō est adhuc aliquid eius sicut fructus pendens in arbore est aliq̄d arboris. iō angelus q̄ est custodia matris: custodit. plem in vtero mris exīstrem. si in natitate q̄n separatus est a mre angel⁹ ei ad custodiā deputat. Quinta cōclusio. hz pueri non illuminent p modū doctrine: tñ mox nati custodiuntur ab angelis. Pz qz offm custodie ordinat quidē ad illuminationē doctrine: sicut ad vltimū t p̄ncipalē effectū. nihilomin⁹ tñ hz multos alios effectus q̄ pueris cōperūt. s. arcere demōes t alia nociuēta tam corporalia q̄ spūalia. phibere.

Sexta cōclusio. hoies pscīti t etiā infideles t antixp̄s: hñt angelos sibi ad custodiā deputatos. Patet. qz hoies pscīti t infideles t antixp̄s fic nō p̄uāt interiori auxilio naturalis rōnis. ita etiā nō p̄uāt exteriori auxilio totī nature hūane diuinit⁹ cōcesso. s. custodia angelor. p quā t si nō iuuētur q̄tum ad hoc q̄ bonis o pibus vitā eternā mereant. iuuāt tur tñ q̄tū ad h̄ q̄ ab alijs malis retrahuntur q̄bus fibi pīs t alijs nocere p̄nt. Nā t ip si demones arcent p bonos angelos ne nocent q̄tum volūt. Septīa cōclusio. xp̄s nō indiguit custodia angelor. Patet. qz xp̄us sm q̄ hō imediate regulabat a xp̄o dei. vñ non indigebat custodia āgelor. Et iterū sm aiaz erat ꝓphensor. sed rōne passibilitatis corpis erat viator. t sm h̄ nō debebat ei āgel⁹ custos tanq̄ supior. sed angel⁹ minister tanq̄ inferior Unde dr Matth. iiij. Qr accesserūt angeli t ministrabāt ei. Octaua cōclusio. Angelus custos nūq̄ totaliter dimittit hoiem custodiū Patet qz custodia angelor. est quedā executio diuine puidentie circa hoies facta. Sz nec hō necessaria aliqua totalit diuine puidentie subtrahit. In q̄ntū em̄ aliq̄d ꝑticipat de esse intellectiue vel puidētie entiū. sed rōi dei sm ordinem sue puidētie dr hoiem derelinquere inquantū p̄mittit hoiez pati aliquē defectū culpe vel pene. Sic angel⁹ custos nunq̄ totaliter dimittit hoiez. sed ad aliq̄d interdū eū dimittit. pur. si nō impedit q̄n subdat alicui tribulationi. vel etiā q̄n cadat in peccū sm ordinē diuinor iudiciorum. t sm hoc dr Jere. li. Ex psona angelor. Curauim⁹ babylonē t nō ē curata derelinquam⁹ ergo eā. t Esa. v. Auferā sepem eius. t erit in conculcationē. glo. i. angelor custodiā. vñ angeli eor custodes nō impediēr ur q̄n tribulationib⁹ subdcrētur. Et sic cuilz hoi deputat vn⁹ angelus ad custodiā Jō dic verbū ꝓpositū. Vobis angeli videt. i. ad vestrā vtilitatē angeli vos custodiūt. sm ordinē diuine ꝓuidētie quā necesse ē ꝓpleri i hoib⁹.

Vobis angeli videt.
Ad militandum.
Ad cōsociandum.
Ad custodiendum.
Ad ministrandum.
Ad presentandum.
Ad consolandum.
Ad deportandum.

Primo vobis angeli vident. i. vigilant ad instirandum. Job. xxxviij.

Numqd nosti ordinē celi t pones rōnez eius in terra. Ut i dicit q̄ rōe naturali secreta angelor scire nō possum⁹. sed p reuelationē diuinem vt paul⁹. aut p erudītionē humanaz. vt Dyo. q̄ a paulo vsq̄z in tertiū celū rapto erudit⁹ est. Dyo. aūt vi. Cele. hierar. distinguit tres hierarchias āgelor. In p̄ma ponit tres ordines. s. Seraphin p̄mos. Cherubin medios. Thronos vltimos. In media vero ponit Dñationes quidē vt p̄mos. Uirtutes vt medios. Potates vt vltimos. In vltima vero p̄ncipatus vt p̄mos Archangelos vt medios. Angelos vt vltimos. Cuius assignatiōis rō est. qz hierarchia est facer p̄ncipatus. In nomine aut̄ p̄ncipatus duo intelligūtur. s. ipse p̄nceps. t hic est vnus puta de⁹. nō solū angelor. sed etiā oim hoim. t tot⁹ rōnalis creature q̄ sacror. ꝓticeps esse pōt: t multitudo ordinata sub p̄ncipe. t sic vna hierarchia dicit sm q̄ multitudo vno t eodē mō pōt gubernationem p̄ncipis recipe. q̄ vero nō p̄nt hm eūdē modū gubernari a p̄ncipe ad diuersas hierarchias ptinent. Sicut sub vno rege sūt diuerse ciuitates q̄ diuersis regūtur legib⁹ et ministris. Angeli aūt diuinas illuminationes p̄cipiūt in intelligibili puritate. iō in eis distinguit triplex hierarchia. quia superiores angeli hñt vbriorez cognitionē veritatis q̄ inferiores. Hec aūt vtis acceptio cognitionis sm triplicem gradū in angelis distinguit. Nā rōnes rerū de q̄bus angeli illuminant. p̄nt cōsiderari tripliciter: Primo sm q̄ p̄cedūt ab vno p̄ncipio q̄ est de⁹. t iste mod⁹ cōuenit p̄me hierarchie: q̄ immediate ad deū extēdit: t in vestibulis dei collocat. vt dicit Dyo. vij. c. Celest. hierarchie. Secūdo vo ꝓpt hui⁹ rōnes dependent ab vtibus causis creatis q̄ iam aliquo mō multiplicant. t hic mod⁹ cōuenit scōe hierarchie. Tertio aūt modo sm q̄ hui⁹ rōnes applicant singulis reb⁹. t ꝓpt dependēt a p̄ncipijs causis. t hic mod⁹ conuenit terrie hierarchie. Ad p̄maz hierarchiā ptinet cōsideratio finis. sm q̄ accipit rōnes rerū in ipo deo. t hec cōtinet tres ordines. s. Seraphin: Cherubin: Thronos. qz in respectu ad finē p̄nt cōsiderari tria. Nā primo aliqs cōsiderat finē. scdo vo p̄fectam finis cognitionē accipit. tertio vo intentionē suā in ipo defigit. t qz de⁹ est finis creaturarū sicut due ē finis exercit⁹. vt dr. xi. metha. Pōt aliqua similitudo hui⁹ hierarchie in rebus hūanis inueniri. Nā quidā sunt q̄ hñt dignitatē. vt p̄ seipos accedere possint ad regē vel ducē. valde familiariter. quidā vo sup hoc hñt vt eriā secreta ei⁹ cognoscāt. Alij vo sup hoc hñt vt sp circa ipm inhereāt. quasi ei cōiuncti. hāc similitudinē accipere possum⁹ i ordinib⁹ p̄me hierarchie. Nā throni eleuant ad hoc q̄ deū familiariter in seipsis recipiāt. sm q̄ rōnes rerū in ipo imediate cognoscere p̄nt. Tomē em̄ thronor. dr p cōuenientiā ad materialia sedes in q̄b⁹ cōsideranf quasi tuor. Primo situs qz sedes sup terrā eleuātur. t sic throni eleuant vsq̄z ad hoc q̄ i deo imediate rōes rerū cognoscūt. scdo firmitas: qz i sedib⁹ mālib⁹ aliq̄d firmiter sedet. Throni aūt cōuerso firmāf i deo. Tertio suscepti bilitas: qz sedes suscipit sedētē. t ea deferri pt sic throni suscipiūt deū i seipsis. t cū q̄dāmō ad inferiores defluūt. Quarto capacitas. qz sedes ex vna p̄te est apta ad suscipiendū sedentez. sic throni p̄ p̄mptitudinē sūt apti ad suscipiē dus deū t famulandū ipi. Vñ Greg. dic. sic. Throni dei sūt hi q̄ tāta ditat gr̄a replent vt

in eis dñs sedeat ⁊ per eos iudicia sua decernat. Cherubin vo supeminentē diuia secreta cognoscūt. Nomē em cherubin iponit a q̄dā excessu scie. Vñ interpr̄at plenitudo scie. qđ Dyoñ. expōit p̄tū ad q̄ttuor. Prio q̄dē p̄ eū ad pfectā dei visionē. Scđo ad plenā suscepcionē diuī luis. Tertio p̄tū ad b̄ q̄ ipi ꝓpo bo rēplanf pulcritudinē ordis rep a deo deriuā tā. Quarto p̄tū ad b̄ q̄ ipi pleni exītes b⁹ cognitōe ēt ea copiose in alios effundūt. vñ Greg. dic sic. Cherubi plenitudo scie dr ⁊ sb limitora illa agmia cherubī vocata sc. q⁹ tāto pfectiori plena sūt scia p̄to claritatē dei vicini⁹ rēplanf. Seraphī vo excellūt in b̄ qđ ē oīm supmū. s. ipsi deo vniri. Nomen em seraphin nō imponit em a caritate: si a caritat ex cessu quē impōrat nomē ardoris vel incēdij vñ Dyoñ. vij. c. Cele. iere. Exponit nomē seraphin sm ppietates ignis in q̄ est excessus caliditat. In igne aūt tria ꝓsideram⁹ Primo q̄ est sursum: ⁊ q̄ est actiu⁹: p qđ significat q̄ ille ordo indeclinabilit mouet in deū. Scđo vrus actiua ei⁹. q⁹ est calidus cū quadā acuitate ei⁹. q⁹ est maxie penetrativ⁹ in agēdo. ⁊ ptingit vsq̄ ad ima. ⁊ iterū cū quodā excedēti feruore. ⁊ p b̄ significat actio hmōi angelor quā in subditos potenf exercēt eos in similē feruorē excitādo ⁊ totaliter eos p incēdiū purgando. Tertio ꝓsideraf in igne claritas ei⁹. ⁊ hi angeli b̄nt in seipsis ineringuibilē incē etiā alios pfecte illuīando. vñ greg. dic sic. Seraphin vocanf illa agmia q̄ ex singulari ppinq̄rate cōditoris sui iucōparabili ardēt amore. Ad secūdā hierarchiā ptinet dispōsitio vtis de agendis sm causas rerū vtles. ⁊ hec ptinet tres ordines: qrū ad rōnes gubernatōis ptinēt tria. Prio diffinitio eorū q̄ agēda sunt. qđ ē ppriū dñationū qr dñi est solū pcipe de agēdis. ió greg. dic. Dō q̄dā angelor agmia p eo q̄ eis cetera ad obedieīdū subiecta sunt: dñationes vocanf. Nomen dñationū significat tria. Primo quādā libertatē q̄ est a seruili odiōe ⁊ pedestri subiectione: sicut plebs subijcif: ⁊ a tyrānica oppssiōe quā etiā interdū maiores patiūf. Secūdo quādā regidā ⁊ inflexibilē gubernatōs. q̄ ad nullū seruilē actū inclinaf. neq; ad statū aliquē seu actum subiector⁹ vel oppssor⁹ a tyrānis. Tertio apprtinū ⁊ pticipatōes veri dñij qđ est in deo. sicut sunt regales curie dñi. ⁊ ite dñatiões iperār diuia misteria alijs angel⁹. sicut innuit. Zach. v. vbi vn⁹ angel⁹ iperauit alteri dicēs. Curre ⁊ loqre ad puerū istū ⁊c

Scđo ad rōnē gubernatiōis ptinet p̄bē sacultatē ad iplendū qđ ptinet ad vtutes sm q̄ vtus ipo: rat quēdā excessu fortitudis. ⁊ sic dic Dyoñ. Q⁹ nomen vtutū significat q̄ndā virilē ⁊ incōcussam fortitudinē. Prio q̄ dē ad oēs apparitiões diuias eis pueniētes

Secundo ad suscipiendum diuina. ⁊ ita significat q̄ sine aliquo timore aggrediuntur oīa q̄ ad eos pertinent. qđ videt ad animi fortitudinem pertinere. Isti em sunt velut iusticiarij in domo regis quor est ardua operari. Unde Greg. Virtutes vocanf illi spūs per quos signa ⁊ miracula frequentius fiūt.

Tertio ad rōnem gubernationis ptinet ordinare qualiter ea que p̄cepta vel diffinita sunt ipleri possunt vt alij exequanf. ⁊ hoc pertinet ad p̄tates. Nomen em p̄tatis ordinationē quādā designat. sm illud apli. Ro. xiij. Qui p̄tati resistit dei ordinationi resistit. ⁊ ideo Dyoñ. dicit. Q⁹ nomen p̄tatum significat quādam ordinationē circa susceptionē diuinor ⁊ circa actiões diuinas. q̄s supiores in inferiores agunt. eos sursum ducēdo. Ad ordinē g̃ p̄tatū ptinet ordiare quō a subditi fiāt agēda. ēt p has arcentur mali spūs. sic ꝑ p̄tates terrenas arcētur malefactores. vñ greg. P̄tates vocanf hij q̄ b̄ potēr̄ius p̄ce ceteris perceperūt vt eor ditiōi p̄tates aduerse subiecte sint. Ad tertiā hierarchiā ptinet applicatio dispōnis ad effectū q̄ est executio opis Executio vo angelicor misteriorum ꝓfitit in ānūciādo diuina. ⁊ hec hierarchis ptinet tres ordines. In executōe em cuiuslibet act⁹ sunt q̄dam quasi incipiētes actionē: ⁊ alios ducētes. sicut in cāru pcērores: ⁊ in bello illi q̄ alios ducūt ⁊ dirigūt. ⁊ b̄ ptinet ad p̄ncipatus Nam p̄ncipari. vt Greg. dicit. Est inter reliquos p̄riore exitere. quasi primi sint in executione eor q̄ impanf. Et ideo Dyoñ. dicit Q⁹ nomen p̄ncipatū significat ductiuum in ordine sacro. Illi em q̄ alios ducūt primi inf eos exītes. p̄ncipes ppie vocanf. sm illud ps. Preuenerūt p̄ncipes ꝑiuncti psallentib⁹ Hij em etiā bonis spiritib⁹ p̄ncipanf. ⁊ad loca determiata vel negocia regis spāliter deputanf p modū legator. Alij sūt q̄ maiora nūciāt ⁊ hij archāgeli dicunf. sicut gabriel q̄ nūciauit beate virgini incarnationem filij dei. Alij vero sunt q̄ simpliciter exequūtur. ⁊ hij angeli dicuntur qui immediate nobis aliqua nūciant per modum cursor⁹ ⁊c.

Secundo vobis angeli vi

dent ad cōsociandū. vñ Matth. xxij. dr. Erūt hoīes sicut angeli dei in celo. Nam p donus gr̃e hoīes mereri possunt tantā gl̃iam. vt angelis equent sm singulos ag̃elor gradus: qđ est hoīes assumi ad ordines angelor. Unde Greg. sup Ezech. dicit sic. Sunt nōnulli qui parua capiūt. sed tm̄ b̄ annūciare fratrib⁹ nō desistūt. Isti em in angelor numerū currūt. Nam q̄dam simplices ⁊ illiterati ꝓbo ⁊ exemplo p̄tum p̄nt alios edificant: ⁊ isti assumūtur ad ordines angelor. Quidā aūt magna intelligūt ⁊ sollicite alios admonēt: ⁊ isti assumunf ad ordinē archangelor. Greg. Sūt q̄ electorum merita trāscendūt: ⁊ electis fratrib⁹ p̄ntipanf: ⁊ hij cū p̄ncipatib⁹ meritū sortiūtur. Siquis illi q̄ bn̄ rexerūt plonam suā: assumūtur ad ordinē angelor. Qui bn̄ rexerūt ciuitatē suā vel eccl̄iam: ad ordinē archāgelorū. q̄ vero bn̄ ꝓuinciā suā: ad ordinē p̄ncipatuū Quidā aūt expellūt de corporib⁹ ⁊ aiab⁹ alioruz demones ⁊ petā. isti assumūtur ad ordines p̄tatum. Greg. Sūt q̄ malignos spūs vrute oriōis ⁊ vi accepte p̄tatis fugāt. ⁊ hij cū p̄tatib⁹. Quidā signa ⁊ miracla operantur: ⁊ isti assumūtur ad ordines virtutū. Greg. Sūt q̄ mira faciūt signa ⁊ valenf operanf: ⁊ hij cū virtutib⁹. Quidā oibus in se virtus dominanf. ⁊ isti assumūf ad ordinē dñationū. Greg. Sūt q̄ in semetipis oīb⁹ virtus dñanf vt ipso iure mū dicī: hij inter hoīes voceuf. Un ad moysen dr. Ecce ꝓstitui te dñm pharaonis. ⁊ hij cū dñationib⁹. Quidā sunt valde spuales. ⁊ ió de alijs iudicare p̄nt. i. Cor. ij. Spūalis bo iudicat oīa: ⁊ ipe a nemie iudicaf. isti assumūf ad ordinē thronor. Greg. Sūt in q̄bus velut in throno suo dns p̄sidens alior facta examinat. p q̄s dū sct̄a ecclia regif plerūq; de q̄busdā suis actib⁹ infirmis: oīs electi iudicanf: ⁊ hij cū thronis. Quidā dei ⁊ pximi charitate flagrāt: isti assumūtur ad ordinē cherubin. Greg. Sūt q̄ dei ⁊ pximi charitate amplior ceteris pleni sunt. ⁊ hij meritor suor sortē inter cherubin numeruz acceperūt. q⁹ cherubin plenitudo scie dr. ⁊ iuxta paulū. Plenitudo legis ē charitas. Quidā sunt in igne amoris cōcrsi. ⁊ in solo dei desiderio anhelāres: isti assumūtur ad ordinē seraphin. Greg. Sūt q̄ supne cōtplationis amore accensi in solo cōditoris sui desiderio anhelant. nihil in hoc mundo iā cupiūt. solo eternitat amore pascunf. terrena queq; abiiciūt. cūcta tpalia mēte trāscendūt. amāt ⁊ ardēt: arcte in ipo suo ardore reḡescunt: amādo ardēt. loquēdo accendūt. ⁊ quoscūq; ꝓbo tā gūt: ardere p̄tin in dei amore faciūt: q̄ isti nisi intra seraphin numerū: sortem sue vocationis acceperunt. Nec ille. Et sic ps ⁊c.

Tertio vobis angeli vi

dēt ad custodiendū. Un Ber. tractās illō ꝓbum. Angelis suis de⁹ mādauit de te ⁊c. dicit sic. Magna dilectio charitat. Quis. qđ⁹ de q̄ ⁊ qđ mādauit. Siq̄dez de⁹ mādauit. ⁊ angel suis mādauit. ⁊ de te hoīe mādauit. ⁊ vt custodiant te in oīb⁹ vijs tuis mādauit. Quantas reuerentiā dz tibi b̄ ꝓbū inferre: afferre deuotionē: offerre fiduciā: reuerētiā p p̄nīa. deuotionē p benivolētia: fiduciā p custodia. In q̄ uis diuersorio in q̄us angulo reuerētiā exhibe ag̃elo tuo ne audeaf illo p̄nte qđ me p̄nte non auderes. b̄ ille. Effect⁹ angelice custodie circa hoīez ē q̄druplex. Prim⁹ eſt remotōis scz remouēdo ne hō cadat in malū culpe. ⁊ b̄ facit angel⁹ trib⁹ modis. Primo increpādo petrū ꝑeritū. vt ab eo hō ꝑcedat. vt ps Judic. ij. vbi cū angel⁹ filios israel de p̄uaricatiōe increpasset: ipi eleuauerūt voce cū fletu ⁊c. Secūdo eripiēdo a petō p̄ni. vt ptz in eductiōe Loth ⁊ vroris ei⁹ de sodomis. i. de petā ꝑsuetudie. Gen. xix. Tertio impediēdo petrū futurū ne fiat. vt ps. Nu. xxij. in balaā q̄ ad male dicendū isr̄ pgens ab angelo impedit⁹ est

Secūdus est ꝑfectiōis. s. in bonū gr̃e ⁊ hoc facit angel⁹ in aīa trib⁹ modis. Primo oīe ipedimentū ad bonū removēdo. vt ps Exo. xij. vbi angel⁹ ꝑcussit ꝓmogenita egypti. Secūdo pigritiā excitādo. vt ps zach. iiij Angelus dñi excitauit me quasi hoīem q̄ excitaf a sono. Tertio in via pnie ducēdo ⁊ reducēdo vt ps Thob. v. vbi angel⁹ duxit Thobiā ⁊ reduxit. Terti⁹ eſt iustificatiōis. ⁊ b̄ facit ag̃elus trib⁹ modis. Primo mouēdo ad cōtritiones. vt ps Thob. xi. vbi ad documentū angeli de felle p q̄ intelligit cōtritio: liniuit p̄ri ocu loo. s. cordis. Scđo purgādo labia ad cōfessiones. vt ps Esa. vi. Ubi p angelū labia Esaie purganf. Tertio gaudēdo ad satisfactiones. Luce. xv. Gaudiū eſt angelis dei sup vno pec catore pniam agente. Quartuu eſt ꝑtectionis ne. s. hō toriens vel in tor mala cadat ad quor diabol⁹ incitat. ⁊ hoc facit angel⁹ tribus modis. Primo ꝑtem demonis refrenādo

ps Thob. viij. vbi angelus relegauit demones in deserto superiori. ⁊ Apoc. xx. Angel⁹ ligauit demonē ⁊ misit eū in abyssum ⁊c. Scdo pau piscentiā debilitādo. vt ps Señ. xxxij. vbi angelus terigit nerui femoris Jacob ⁊ emarcuit. Tertio memoriaz passionis xpi nostris miēribus imprimēdo. vt ps Ezech ix. Signa thau sup frontes viroz gementiū ⁊c.

Quarto vobis angeli vi-

dēt ad ministrandū. Heb. i. Oēs sunt adminis stratorij spūs. in misteriū missi. ppter eos q̄ hereditare capiūt salut. Ber. Dne q̄d est hō. q̄ inouisti ei. aut fili⁹ hoīs. q̄ reputas eū. Denicq̄ mittis eiu nigenitū tuū. imittis spīm tuū ꝓmittis vultū tuū ⁊ ne quid vacet in celestibus ab ope sollicitudis illos etiā brōs spūs ppter nos mittis in misterium nr̄m. Nec ille. Seraphin eū mittūtur ad cordiū inflāmationez. vt ps. iiij. Reg. ij. In angelis q̄ in curru igneo ⁊ equis igneis apparuerunt. Et Esa. vi. Volauit ad me vn⁹ de seraphin. Cherubin mittūtur ad sciaz eruditionē. vt ps Apoc. x. In angelo q̄ hēbat librū in manu. ⁊ Apo. xviij. In angelo a cui⁹ claritate terra illumiata est. Throni mittūtur ad iudicij ꝓformationez. bñe eū informare iudices vt legē intelligant. vt dr Act. viij. Accepistis lege in dispositiōe angeloz. Dnationes mittūtur ad sensuū sub dnio rōnis subiugatiōez. vt ps Señ. xvi. Vbi angel⁹ dixit agar ancille vt ad dnaz suā rediret. ⁊ se sibi humiliaret. Virtutes mittuntur ad miraculoz operationē. vt ps Thob. xl. In angelo Raphaele q̄ Thobiā illuminauit. ⁊ filiū a deglutiōe piscis eripuit ⁊c. Potestates mittūtur ad demonū ⁊ tēptationū repressionem. vt ps. Exo. xiij. vbi angelus dñi ꝛ repulit se inter egyptios psequētes filios Israel. ⁊ ipm exercitū. Principatus mittūtur ad pncipū instructionē. vt ps Dañ x. Ubi pnūtur tres pncipes. s. pharaz. grecoz. ⁊ iudeoruz. quos oēs angel⁹ dñi instruxit ⁊c. Archāgeli mittūtur ad singuloz rectoz eruditionē. ⁊ ad secretoz maioz reuelationez. Un Gabriel archangelus Zachariā pontificē docuit ⁊ natiuitatē xpi virgini annūciauit. Luce. i. Angeli mittūtur ad singulariū psonarū corroborationē. defensionē. ⁊ reuelationē. vt ps iij. Reg. xix. vbi angelus portauit helye subcinericiū panē ⁊ vas aq̄ ⁊ comedit ⁊ ambulauit in fortitudine cibi illi⁹ vsq̄ ad montem dei oreb. Et sic ps ⁊c.

Quinto vobis angeli videt

ad ꝓsolandū. q̄z ipi sunt tribulatoz cōsolatores. Zach. i. Angel⁹ loq̄bat in me vba ꝓsolatoria ⁊ bona. ⁊ Thob. v. Fortj aio esto tc. et Apoc. vij. ōr. Vidi q̄tuor angelos stātes super quattuor angulos terre. tenētes quattuor ventos terre ne starēt sup terrā. Sūt. n. q̄tuor angeli. ppter q̄druplex misteriū gre ꝓfortātis hoīes. q̄ stāt sup quattuor angulos terre. q̄z refrenāt q̄tuor malas affectiōes seu passiones aie. ex q̄b⁹ oīs tribulatio ⁊ tēptatio cōsurgit ad pcipitandū hoīes in pctis. Nā q̄liber hō est q̄si q̄daz ciuitas in q̄dro posita. i cuius quolz angulo est vna porta. Prim⁹ angulus est ad orientē. Scdus ad occidētez. Tertius ad meridiē. Quart⁹ ad aq̄lonē. In q̄libz porta sunt duo angeli. s. vn⁹ bon⁹. ⁊ vn⁹ mal⁹. bon⁹ ad gubernationē ⁊ pcessū mal⁹ ad exercitiū ⁊ defensū. angel⁹ bon⁹ dat vt hoīem erudiat ⁊ dirigat ꝓtra fallacia. exhortet ⁊ iciter ad bonū cōtra blādicias. ⁊ defendat ab oppssione cōtra violētia. angel⁹ mal⁹ dat ad pugnā. vt cū hoīe ꝓgrediat. Et fiat de sciebat q̄ hō p tēptatione in pcessū erat deiciēdus. Ira etiā sciebat q̄ p liberū arbitriū resistere poterat tēptatoi. Hoc aūt reqrebat cōditio nature hominis vt ꝓprie voluntati relinq̄ret. sm illud Eccle. xv. Deꝰ reliqt hoiez in manu ꝓsilij sui. Un Aug. dicit. xi. sup Señ. ad lkam. Nō mihi videt magne laudis futurū fuisse hoiez. si ꝓpterea posset bene viuere. q̄z nemo male viuere suadebat cū tñ natura posse ⁊ in prāte hēret velle nō cōsentire suaderi. hec ille. modus pugne b est. Prima porta est orientalis. p quā diabol⁹ nititꝛ subuertere aiam ⁊ secum trahere ad infernū quā expugnat p pmā animi passionē. s. p gaudiū. p q̄ oīa pcā mūdani gaudij ⁊ vane leticie ꝓgrediūtur cū aia. di centia illud Sap. ij. Venite g̃ ⁊ fruamur bonis q̄ sunt ⁊ vtamur creatura tanq̄ in iuuentute celeriter. vino pcioso ⁊ vnguentis optimis nos impleam⁹. ⁊ nō ptereat nos flos tēporis. Coronem⁹ nos rosis anteq̄ marcescāt nullū pratū fit q̄ nō ptereat luxuria nostra. nemo sit exꝑs luxurie nr̄e. vbiq̄ relinq̄m⁹ signa leticie. q̄m hec est ps nr̄a ⁊ b est sors nostra. hec ibi. Asmodeꝰ q̄ pest huic vano gaudio instruit quattuor acies vt aiaz expugnet. In ꝓma ponit ludos vanos. histriones. scenas. cantꝰ. choreas. sonos lasciuos instrumentoz musicaliū. hostiludia ⁊c. In scda ponit vanitates iuuenū. ornatus vestiū. fucatiōes mulierū. cantilenas amoris. pcatiōes mulierum. ⁊ pcipue adolescentularuz. ambaūaras

vetularū bonaria vtriq̄ facta. In tertia ponit cōmessatiōes. ebrietates. ipudicicia in gestibus. scurrilitatē in locutionib⁹. incpā leticiā. saltatiōes. imūdicias. In q̄rta ponit fornicatiōes. stupra incest⁹. adulteria. abusus vxoruz. sodomias. sacrilegia. s. cū monialib⁹. Angelus bon⁹. s. Raphael refrenat ⁊ retinet tēptatiōes diaboli ꝓfortando aiam p dolorez ⁊ misticiā sm deū. q̄m illumiat mentē vt ipsa doleat cognita veritate. vt ps Thob. viij. vbi dr q̄ raphael religauit demoniū in deserto superiori. imittit aūt iste angel⁹. iiij. radios splēdoris. s. cognitōez sui. q̄ mēs humana ploraz ꝓspiciens in se dei imaginē deformatā. culpe subiugatā. gre ꝑuatam. glie exulatā. infernо obligatā. Cognitōez pcā cōspiciēdo in se pcatoz. turpitudinē. misitudinē. magnitudiez. ingratitudinē. cognitionē mūdi cōspiciendo q̄ gaudia mūdi alliciūt. decipiūt. fastidiūt. deficiūt. cognitōez dei cōspiciendo. q̄ de⁹ est creator. redemptor. iustificatoz. glificatoz. Un bernar. Clamat mūdus. ego deficio. clamat caro. ego inficio. clamat dem⁹. ego decipio. clamat ꝑs. ego reficio. Vide g̃ quem seqris. Ex his splendoribꝰ lumē refulsit in tabernaculo mentis. vñ ozat rremoz ad deū iustū. ⁊ amoz ad deū piū. Dic ãgel⁹ clamat mūdi ꝓsperitas. luxurie. auaricie. superbie. desperatiōi. ⁊ oīs occupationi. Clamat aūt dicēs illō Apoc. xviij. Cecidit. cecidit Babilō ciuitas illa magna. mater fornicationū. q̄ a vino ire fornicatiōis sue potauit oēs gētes. In his ꝓbis clamat oīa mūdana gaudia ꝓtēnenda. Primo auaricia. cū dicit Cecidit ce. Ba. q̄ interꝓrat cōfusio. ⁊ significat mūdi facultatē qua mūdani oculos suos statuūt declinare in terrā quos ad celū de⁹ creauit erectos. Auaricia eñ cecidit. q̄z pterit figura huius mūdi. i. Cor. vij. dicit aūt bis cecidit q̄. cadit corp⁹ auari p mortē ⁊ corporalē. ps. Dormierūt somnū suū ⁊ nihil inuenerūt oēs viri diuitiarū in manib⁹ suis. Cadit aia auari p mortē eternalē. Luce xvi. Mortuus est diues ⁊ sepultus est in inferno. Clamat. q̄ ꝓtēnenda superbia ⁊ mūdanaz gliam. cū dicit Ciuitas illa magna. Superbus nanq̄ magnū se reputat. ⁊ veritū superbis deꝛesistit. Ja. iiij. vñ ad superbos ōr. Jere. vi. Ecce ego ad te superbe dicit dns exercituz. q̄z veniet dies tuus. tps visitatiōis tue. ⁊ cadet superb⁹ ⁊ corruet. ⁊ nō erit q̄ suscitet eū. Clamat. iij. cōremendam carnis ꝓpter concupiscentiam. cū dicit Mater fornicationuz ⁊c. q̄z vinū sup modū potatum mentē allienat. sic nimia delectatio visibiliuz creaturarū aiam a deo separat. ⁊ hec est turpissima ⁊ spūalis fornicatio qua aia a viro suo. s. deo recedēs creature se sociat. ⁊ ipsam plus suo creatore diligit. Osee. iiij. Fornicati sunt ⁊ nō cessauerūt. q̄m dñm reliquerunt in nō custodiendo. Scda porta est occidentalis p quā dyabol⁹ q̄rit primere aiam. ex pugnādo ipam p scdam ai passionē. s. p dolorem mūdi p quā oīa tristabilia ⁊ dolorosa seculi cōgrediūtur cū aia. sicut ipsa dicit⁹ ps. Dolores inferni circūdederūt me. ꝓcucurrerunt me laquei mortis. Abadō siue exterminās. diabol⁹ dionis. vt ōr Apoc. ix. Instruit. iiij. acies vt aiam expugnet quas sobes vidit ibidē. dicēs. vidi eqs in visiōe. ⁊ q̄ sedebāt sup eos bēbant loricas igneas. ⁊ iacinctinas. ⁊ sulpbureas. In ꝓma acie ponit indignationes. odia. suspitiōes. duricie mētis. voluntatis puersitatē. pfidiā vindictā. In scda ponit susurrationes. detractationes. semitationes. discordie. cōtentiōes. cōmelias. blasphemias. rebelliōes. pcuratiōes. filioz inobedientias. iras. rixas. maledictiōes. In tertia ponit guerras. homicidia. incēdia. In q̄rta. pdationes. immeras. violētias. papuz. incarcerationes. inocētū. euersiōes ciuitatū. castroz. villarū ⁊c. In q̄rta ponit prialitates. secras. pditiōes. fauores malos. crimiationes. bonoz. iniq̄ testimonia. falsa iudicia. ꝓpterea Ecc⁹. iiij ōr. Uerti me ad alia q̄ sub sole gerūt. ⁊ vidi calūnias. ⁊ lachrymas innocentuz. ⁊ ꝓsolatoz neminē. nec posse resistere eoz violētie cūctoz auxilio destitutos ⁊ laudauī magis mortuos q̄ viuentes. ⁊ felicioz vtroq̄ iudicaui q̄ necdū nat⁹ est nec vidit mala q̄ sub celo fiūt. b ibi. Angelus bon⁹. s. Mich. refrenat tēptatiōz diaboli p gaudiū sps bz deū. q̄z extollit mēte ad gaudia spūalia. dicēs. Gaudete in dño semp. iterum dico. Gaudete. b ei spūale gaudiū iciat ad amoꝛē dei. ad leticiā ꝓscie ad ꝓfectum nem gre broz. vt ps Dañ. iij. vbi angel⁹ dñi cū tribus pueris in fornace descendit et fecit mediū fornacis quasi ventū roris flantē. immittit aūt iste angelus. vij. splēdidos radios gre ad aiaz ꝓfortandā. pue dr Apoca. x. Vidi angelum fortē descendentē de celo amictū nube ⁊ iris in capite ei⁹ ⁊ facies eius sicut sol erat. ⁊ pedes eius tanq̄ columna ignis ⁊ habebat in manu librum apertum. Hec ille.

Primus radius est gratia fortificans contra aduersa cū dr Vidi ange. fortē. q̄z. n. aduersa frangūt aiam. ideo angelus fortificat animaz. ps dr ãgelo q̄ ꝓfortauit Deū. Judic. vi.

Secūdus est gra humilians sub manu potenti volūtatis diuine. Cū dicit. descē. de celo qz facit aiam humilē ad roleranda aduersa.

Tertiꝰ est gra ꝓtestās de impatiētia habita in aduersis cū ōr amictū nubē. In nube ei ꝙ pluit aquā designat lachrymā doloris. pō. Fuerūt mihi lachrymē. die ac no. Quartus est gra timorās. cū ōr. Iris in ea. eiꝰ. naz iris timorē incutit. Quintꝰ est gra letificās t iocūdās. cū ōr. Et facies eiꝰ sicut sol. qz sol totū mundū letificat. Sextus est gra instāmātis. cū ōr. Pe. eiꝰ tāq̄ colū. ig. qz inflāmat affectū ad gaudiū eternoꝝ. Septimꝰ ē gra illuminās. s. aiam de ꝓteritis ꝓtibꝰ t futuris vijs ꝑtis pegrinatiōis t ꝓscie sue. qz hēbat in manu sua lib. ap. i ꝓsciaz. Tertia porta ē meridionalis ꝑ quā diabolus ḡrit subingare sibi aiam. ꝑ terrā animi passionē. s. ꝑ spem ꝑ sumptuosam. Esa. xxviij. Posuimꝰ mēdaciuz spez nr̄az. t ꝓtecti mēdacio sumꝰ. Behemot diabolus vane spēt. qz est bestialis vt aiaz expugnet instruit. iiij. acies. In ꝑma ponit oblationē dei. votoꝝ fractionē apostasiaz a fide vel religione: murmurationē ꝛ deū: indignā cōiocationē: ꝓteptū sacoꝝ ecclie. defensionem pcōꝝ: admonitionū derisionē. In scōa pōit scandalizare ꝓmū: innocētes malo exēplo corū pere. verecūdari de pauperibꝰ attinentibus t amicis ꝓsuetudinē peccandi: recidiuationē tenere officiū ad qđ hō nō est ydoneꝰ gliari in malicia. In tertia ponit elationē: irreuerentiā: vanā gliam iactantiā: ypocrisim: curiositatē: nouitatū ꝑsumptionē. In q̄rta ponit secularē gloriā: fastuz pōpā: dignitatū ambitionē: cōminationē: alioꝝ derisionē: pdigalitatē: auariciā: in diuitijs: ꝓfidentiā. ꝓpter ea ōr. Eccl. vi. Est t aliud malū qđ vidi sub sole t qđ frequns apud hoies vir cui dederit diuitias t substātiā t honorē t nihil deest aie ei⁹ et oib⁹ q̄ desiderat nec tribuit ei ptātē deꝰ vt cōedat cū eo: sꝫ hō exne⁹ vorabit illud. Byanitas t magna mibia ē. Angelꝰ bonꝰ. s. azarias refrenat tēptatoēz diaboli ꝑ timorē dei. qz sp inducit aiaz ad timēdū deū. Apoc. xiiij. Vidi alterū angelū volārē p medium celi: bītē euāgeliū eternū: vt euāgelizaret sedēt⁹ sup terrā t clamauit voce magā dicēs. Timete deū t date illi honorē. qm̄ vēit hora iudicij ei⁹. inmittit aūt iste angelꝰ. iij. splēdores i aia. Primꝰ est dei timor. dic illud. Apoc. v. Magna t mirabilia opa tua deꝰ opa: iuste t vie sunt vie tue rex seculoꝝ. Quis nō timebit te dne: t magnificabit nomē tuū: Et Eccl. xv. Qui timet deū faciet bona tē. ps. Cōtritio t infe. mvi. e. xvi. pa. nō cog. n. est. ti. dei. an. oc. eoz. Scōa ē dei honoz. iō ōr. date illi honorē. Proū. vij. Honora dñm t valeb⁹. Tertiꝰ ē iudicij pauoꝝ. cū ōr. venit ho. iud. eiꝰ. Job. xxi. In die pditiōis fuit malꝰ rad die furoꝝ ducet⁹ tē. Quarta porta ē septētrionalꝰ ꝑ quā diabolꝰ nititꝰ subuertē aiaz ꝑ q̄rtā animi passionē. s. ꝑ timorē mundanū. ps. Trepi. ti. v. n. e. t. Sath. dyab. de ꝑsperatiōis vt aiam expugnet. instruit. iiij. acies. In ꝑma pōit pplexitates: agnite ꝓtra deserrionē: vite ꝑtis dilectionē: pauptatē ab hoiatione: medacia: piuria: toꝝ pozē circa diuina pcepta. In scōa ponit amoꝛez pccādi. horoꝛē satisfaciēdi. ꝓitatē cordis nimiā ve recūdiā. In tertia pōit ꝓsuetudinē malā. icre dulitatē ignoratiā. exēplū delinquēdi alioꝝ. gnitatē pcti. In q̄rta ponit spē diu viuēdi. dilatione pnie timorē recidiuādi. ꝑsumptionē de mia dei. Jere. ij. Despaui nequa q̄ faciā. fic ꝓfundit⁹ fur qñ cōprehēdit⁹: sic ꝓfusa ē dom⁹ isr̄. Angelus bonꝰ. s. gabriel refrenat tēptationē diaboli ꝑ diuinaz spez dic illud. Eccl. ij. Respicite filij natiōes hoim: t scitote qz nullus spauit i dño t ꝓfusus ē. pmān in mādatis eiꝰ t derelict⁹ est. Quis inuocauit eū t despexit eū: qñ piꝰ t misericors ē deꝰ t remittet i tpe tribulatiōis pcā: t precoz ē oibꝰ exercentibꝰ se i ꝛitate. Ꝫ ibi. vt ps Dañ. x. Ubi cū daniel cognisset. terigit angelꝰ dicēs. Noli timē. pax tibi. ꝓfortare t esto robust⁹. de isto angelo ōr Apoc. viij. aliꝰ angelꝰ venit t stetit añ altare hīs thuribulū aureū t data sunt illi incensa multa. t accepit angelꝰ thuribulū t ꝑplenit illō de igne altaris t misit in terrā Ꝫ ibi. i mittit āt iste angelꝰ in aiam tres splēdores. Primꝰ ē spei credentis. s. credē misteriū passionis xpi. q̄ est altare dcitaz. ꝑm hūanitatē. scōs ē spei ꝓuidentis. s. qꝫ deꝰ ꝓuideat hūanis defectibus merito passiōis xpi. s. guerris pestilētijs. fame. tē. Jere. xvij. Spes mea tu in die afflictōis mee. Tertiꝰ est spei incēdentis. dicēs. vt tibi ve niat ignis dei. Iste ignis non est timendus. Luce. xij. Ignē veni. mi. in terrā tē.

Sextovobis angeli videt

ad pītandū. vñ Ber. sup cant. dicit sic. Dilcurrit angelus medi⁹ inter dilectū t dilectā. vota offerēs. referēs dona. excitat istā. placat illuz. Ꝫ ille. Angeli eñ sunt nr̄i pīratores q̄ drupler. Primo oones nr̄as deo pītando. Thob. xij. Cū orabas cū lachrymis: t sepelie bas mortuoꝝ ego obtuli oronem tuā dño.

Secūdo coꝝ deo ꝓ nobis allegando. Job. xxxiij. Si fuerit ꝑ eo angelus loquens vnuz de milibus vt annūciet homini equitatē misereb⁹it eiꝰ. Exemplū Zach. i. Rndit angelus dño t dixit. Dne exercituū: vsq̄quo tu non miserebaris hierlm t vrbiū iuda q̄bus iratus es: Iste iam annꝰ. lxx. est. Tertio sniam dei renūciando. ꝑz Dañ. ix. vbi ōr ꝙ Gabriel ad eū volans dixit. Ab exordio precū tuarum egressus est sermo. i. snia a deo ꝑm glo. Ego añ veni vt indicarē tibi: qz vir desideriozꝝ es sez pcā esse dimissa. Quarto salutatione anime reuelādo. Esa. lv. Jn leticia egrediemini t in pace deducemini tē.

Septimovobis angeli vi

dent ad deportandū. Sūt eñ aiarū nostrarū in celū portitores quadrupliciter. Primo ab insidijs diaboli preseruādo. Judith. xiij. Elisit dñs qz custodiuit me angelus eiꝰ t hinc eunte t ibi cōmorante: t inde huc reuertentes Et Beñ. xxxij. Cum Jacob Esau valde timeret angelos sibi obuios habuit: ipsuz adiuuare patos: t ait. Castra dei sunt hec. Secūdo via ꝓparādo. Malach. iij. Ecce ego mitto angelū meū q̄ ꝓparabit viam ante faciem tuā. Tertio per viam ꝓparatā in celū baculando. Exo. xxiij. Ecce ego mitto angelum meū q̄ custodiat te in via t inducat in terraz quā ꝓmisi patribꝰ tuis. Quarto in celū col locando. Luce xvi. Factū est vt moreref mē dicus: t portaref ab angelis in sinū abrahe. ad quē nos perducāt feliciter. Amen.

Jn festo scti Hieronimi ꝓfes. Sermo. liiij.

Exit in me spūs sa

v pientie. Sapi. vij. t in epla ꝓsentis solēnitatē. Salomō Sap. vij. dicit sic. Neminē diligit deus nisi euz qui cū sapientia inhabitat. Sup qm talem moueo qōnem. vtrū btūs Hieronimus obtinuerit sapiē donū in numero doctoꝝ q̄ vitam scolasticā tenuit merito pfectoꝝ. Ad istam questionē rīdent quattuoꝛ doctoꝛes noui testamenti. Primus est btūs Augustin⁹ in quadam epla dicēs sic. Scūs Hieronim⁹ presbyter. greco. latino. hebreo q̄ eloquio eruditꝰ in locis sanctis atq̄ in litteris sacris vsq̄ ad decrepitam vitē etatē. cui⁹ nobis eloquij ab oriente in occidentē instar solis lāpas resplēduit. hec ille. Secūdus est btūs Prosper in cronicis suis dicēs sic. Hieronimus presbyter in Bethleem totus iam mūdo darus habitabat egregio ingenio t studio vniuerse ecclesie seruiens. Tertius est Jsidoꝛus li. ethimologiarū dicēs sic. Hieronim⁹ triū linguarum peritus extitit cuius interpretatio ceteris añferk qñ t verboꝝ tenacioꝛ t perspicuitate snie clarioꝛ atq̄ vpote a xpiano interprete verioꝛ. Quartus est btūs Seuer⁹ discipulus sancti Martini in dyalogo dicens sic. Hieronimus preter fidei meritoz doctrinā virtutū: nō solum latinis atq̄ grecis: sed etiā hebreis ita litteris instructus est: vt se illi in oñi scia nemo audeat cōparare. cui ingenio ad uersus malos pugna: perpetuū q̄ certamen Oderūt eū hereticiq̄ cos nō desinit impugnare. Oderūt clerici q̄ vitā eoꝝ insectat. t crimina. sed plane eū boni oñes t mirant t diligunt. Nam q̄ eū hereticum esse arbitrant insaniūt. Totus semp in lectione. totus in libris est: non dic: nō nocte requiescit. aut legit aliquid semp: aut scribit. hec ille. Sciendum q̄ vt docz sctūs Thomas secūda scōe. q. xlv. Ad sapientē ptinet ꝓsiderare cām altissimā per quā de aliis certissime iudicat. t ꝑm quā oñia ordinari oportet. vt ōr in principio metaph. Causa aūt altissima dupliciter accipi pōt vel simpliciter vel in aliquo genere. Ille qui cognoscit cāz altissimā in aliquo genere t per eam pōt de oñibus q̄ sunt illius generis iudicare t ordinare. ōr esse sapiēs in illo genere vt in medicina vel architectonica. ꝑm illud. i. Coꝛ. iij. Vt sapiens architectus fundamentū posui. Ille aūt qui cognoscit cām altissimā simpliciter q̄ est deus ōr sapiēs simpliciter. inquantum pregulas diuinas oīnia pōt iudicare t ordinare. Minoꝛ aūt iudiciū cōsequit⁹ hō ꝑ spūsscrū. ꝑm illō. i. Coꝛ. ij. Spūalis hō iudicat oñia: qz sicut ibidē ōr. Spūs scrutat oñia scrutat etiam ꝓfunda dei. t sic sapientia est donū spūssancti. Sapia autem sumitur quadrupliciter. Primo est sapiēs male operationis. de qua Jacobi. iij. ōr. Non est ista sapiētia de sursum descēdens: sed terrena animalis t diabolica. Bonū eñ ōr dupliciter. Uno modo qđ vere est bonū t simpliciter pfectū. Alio modo dicit aliquid eē bonū ꝑm quādam similitudinē qđ est in malicia pfectū. sicut ōr bon⁹ larro. vt ptz ꝑ pbm. v. metaph. Et sicut circa ea q̄ sunt vere bona inuenit aliqua altissima cā q̄ est summū bonū qđ est vltimus finis ꝙ cuius cognitionez hō ōr vere sapiēs. Jta etiā in malis est inuenire aliquid ad qđ alia referunt sicut ad vltimū finē per cuius cognitionē hō ōr eē sapiēs

ad male agendū. ℈m illud Jerem. iiij. Sapientes sunt vt faciant mala. bñ aūt facere nescierunt Quicūq; enī auertit a fine rectō: necesse est q̄ aliquē finē indebitū sibi p̄stituat. q̄ oīe agens agit ꝓpter finē. Unde si p̄stituat sibi finē in bonis exterioribꝰ terrenis vocat sapientia terrena. Si aūt in bonis corporalibus: vocat sapiētia animalis. Si autē in aliqua excellentia: vocat sapientia diabolica ꝓpter imitationē superbie diaboli. de quo ōr Job xli. Ipse est rex sup vniuersos filios superbie. Secūdo est sapientia intellectualis acquisitionis. s. que acquirit humano studio de qua ōr Jerem. ix. Non glīet sapiens in sapientia sua. Sicut de ijs que ad castitatē pertinent per rōnis inquisitionē recte iudicat ille qui didicit sciam moralē. Cognitio enī diuinoꝝ q̄ habet p̄ inquisitionē rōnis pōt haberi cum peccato mortali. ℈m illud. Roma. i. c. Veritatē dei in iniustitia detinēt. Tertio est sapientia supernalis dilectionis. sapiētia enī importat quādam rectitudinē iudicij. ℈m rōnes diuinas per quādam ꝓnaturalitatē ad ea de q̄bus est iudicandus sicut recte iudicat de castitate ille q̄ habet habitū castitatis. vñ Dyosi. ij. de diui. no. dicit q̄ Jerotheus pfectus est in diuinis: nō solum discēs sed etiaz patiens diuina. Dmōi aūt ꝓnaturalitas ad res diuinas fit p̄ caritatē q̄ vnit nos deo. ℈m illud i. Coz. vi. Qui adheret deo vnus spūs ē cum eo. ℈ ℈m hoc quidā tñ sortiunt de recto iudicio rami in p̄explatione diuinoꝝ q̄ etiaz in ordinatione rerū humanarū ℈m diuinas regulas q̄tum est necessariū ad solutē. ℈ hoc nulli deest sine pcō mortali existi per gr̄am gratū facientē. q̄ natura nō deficit in necessarijs multo minus gr̄a. Ult ōs. i. Job. ij. Unctio docet nos de oīibus. Quarto est sapientia diuinalis eruditiōis. Quidā enī altiori gradu p̄cipiunt sapiē donū. ℈ q̄tum ad p̄explationē diuinoꝝ inquātū. s. altiora q̄daz misteria ℈ cognoscunt ℈ aliis manifestare pñt. Etiā q̄tuz ad directionē humanoꝝ ℈m regulas diuinas. inquantū pñt ℈m eas nō solum seipsos sed etiā alios ordinare Et iste gdus sapiē nō est in oīibus habētibus gr̄am gratum facientē. sed magis ptinet ad gr̄as gr̄is datas quas spūssanctus distribuit put vult. ℈m illud. i. Coz. xi. Alij p̄ spūmsanctū dat sermo sapiētie. de qua ōr Jacobi. iij. Que de sursum est sapia. primo q̄dem pudica est. deinde pacifica. modesta. suadibilis bonis ꝓsentiēs plena misericordia ℈ fructib⁹ bonis. iudicās sine simulatione. Sapia enī que est donum spūssancti. primo est pudica. qua si virgo corrupcelas peccati: deinde aūt pacifica. Nā hoi per pudicitiā a corruptelis recedēti. primo occurrit q̄ ℈tus ex se pōt modū in oīibus teneat: ℈ sic dicit modesta Secundo vt in his in quib⁹ ipse sibi nō sufficit alioꝝ monitis ac quiescat. ℈ sic ōr suadibilis. Tertio vt bonis alioꝝ nō repugnet. ℈ sic dicit bonis cōsentiens. Quarto vt defectibus p̄simi cōpatiat in affectu ℈ subueniat in effectu. ℈ sic dicitur plena misericordia ℈ fructibus bonis. Quinto vt caritative emendare peccata satagat. ℈ sic dicit iudicans sine simulatione. ne. s. correctionē pretendens odiū intēdat explere. hec Thomas. Bꝛūs Hieronim⁹ in epla ad albigensem dicit de seipso sic. Nihil a puericia ita vitare conat⁹ sum vt animū tumentem ℈ erectā cernicē dei contra se odium puocantē Ego eriaz ossia tura timeo. In monasterio hospitalitati ex corde intendimus. ℈ oēs ad nos venientes preter hereticos leta fronte suscipimus ac veniētiū pedes abluim⁹. hec ille

Ista aūt faciebat ꝓpter sapiē donuz. Ideo dicit. Venit in me spūs sapientie.

Venit in me spūs sapientie,
Intelligentiarum.
Poeriarchorum.
Prophetarum.
Apostolorum.
Occisorum.
Confessorum.
Immaculatoꝝ.

Primo in me venit spūs

sapientie intelligentiarum. i. angeloꝝ. Unde ipse de seipso dicit, Ipsaz quoq; cellulā meā quasi cogitationū ꝓscium pertimescebā ℈ mihi iratus ℈ rigidus solus deserta perebaz ac penetrabā. Ecce mihi testis est dñs post multas lachrymas nōnunq̄ videbar mihi inter esse agminib⁹ angeloꝝ. hec ille. Religio enī est tanq̄ celū in qua religiose viuentes monachi sunt sicut āgeli dei si cū obseruēt quatuor. Primo vire bonitatem. Cū enī in religione est sanctitas vite: tūc est deo gratum habitaculū. Adar. xviij. Ubi sūt duo vel tres congregati in noīe meo ibi sum in medio eorum Est angelo magnū solatium. psal. Preuenerunt principes. i. angeli cōiuncti psallentibus. i. religiosis deuz laudantib⁹. in medio iuuencularū. i. feruentium animarū tympanistriarūq;. i. corpoꝝ mortificatoꝝ. Et hominis magnum p̄sidium. Prouerb. xviij. Frater qui adiuuat a fratre quasi ciuitas firma. Et Eccl. iij. Melius est esse duos simul q̄ vnū. Est diabolo magnum tormentuz. Unde dicitur de congregatione sanctoꝝ terribilis vt castroꝝ acies ordinata, Cant. vi. Secundo mentis iocunditatem que causat in religiōe a gr̄a societate per ꝓcordē ℈ pacificā dilectionem. discretam gubernationē. Eccl. xxv. In tribus beneplacitū est spiritui meo que sunt grata cora deo ℈ oīibus hoibus concordia fratruz. amor ꝓximoꝝ. vir ℈ mulier. i. platus ℈ subditi bene sibi cōsentientes. Tertio corpoꝝ vnitatē. p̄ subtractionē diuisionū. Discordie enī ℈ diuisiones cānt aliq̄ndo ꝓpter auaritiā. i. Thimo. v. Radix oīm malorꝝ est cupiditas. Aliq̄n ꝓpter superbiā. Prouerb. xiij. Inter superbos semp iurgia sunt Aliq̄n ꝓpter carnalem cōcupiscentiam. Jacobi. iiij. Unde bella ℈ lites in nobis. Nōne ex concupiscentijs nostris que militant in membris nostris. Contra primū in religione est votū paupertatis. cōtra secundū est votum obedientie. contra tertium est votum castitatis.

Quarto lingue modicitatem. Jacobi. i. Si quis putat se religiosum esse non refrenans linguam suam. huius vana est religio. Nam per silentiū occidit diabolus. vt patet. Judi. iij. De Jaele. per quā designat religiosus q̄ occidit sisaram. i. diabolum in silentio. Et Judit que erat ante thorum holofernis. orans lachrymis ℈ motu labioꝝ in silētio. Judith xiij. Bꝛūs Hieronimus Bethlem rediens monasteriū construxit. in quo per sexaginta sex annos permansit velut prudens aial ad psepe oñi vbi fecit quattuor. Primo corp⁹ suū macerauit iciunando: orando. scribendo vt stratu suo iacens funiculo ad trabez suspenso. supinus se manibus leuaret. vt scilz officium monasterij put poterat exhiberet.

Secundo hospites leta facie suscipiebat. ℈ eis necessaria ministrabat. Tertio multos ibidē discipulos coadunauit in scō ꝓposito p̄firmabat. Quarto bibliotecā suā quā summo studio sibi ꝓ diderat clausā alioſq; libros iterū religens. diē i. ciuꝫ ducebat ad vesperū Sicq; angelicā vitā vsq; ad extremū p̄duxit.

Secūdo venit in me spūs

sapientie patriarcharū qui nō apparente via preceptoꝝ in lege moysi predicta nec semita consiliorꝝ in euangelio preostensa tamen terram ꝓpriam dimiserunt. parētes reliquerūt quinetiam viā peruenīdi ad celū scrutari ceperunt. Heb. xi. Abraam obediuit exire in locum accepturus hereditatē nescīs quo iret Bꝛūs Hieronim⁹ habuit more patriarchaꝝ opera lucida ab oīi amore terreno purgata Sūt enī quedā terrena in q̄bus homo ḥz solum administrationē. sicut sunt bona ecclīastica. ℈ ista relinq̄re est magna pfectio. Sūt q̄dam que hō possidet hereditaria successiōe sicut sunt bona paterna. ℈ ista relinquere est pfectio maioz. Sūt q̄dam que hō possidet p ꝓpriū studiū ℈ operationē. sicut sunt bona ꝓpria manib⁹ acquisita. ℈ ista relinquere est pfectio maxima. Bꝛūs Hieronim⁹ fuit tante pfectionis q̄ reliquit oīia bona ecclīastica. q̄ cū esset cardinalis officio ℈ bñficio cessit. Reliquit bona paterna: q̄ oēm hereditatē paternā deseruit: ℈ ob amore apl̄oꝝ. Romā venit ℈ reliquit oīa bona que ꝓpriis manib⁹ acquirere potuisset ℈m q̄ ipse dicit in plogo sup Job. Si aut fiscellā iunco texerē aut palmarū folia cōplicarē in sudorem vultus mei comederē panē. ℈ vētris opus sollicita mēte tractarē. nullus mozderet: nullus reprehēderet Nūc aūt q̄ iuxta sniam saluatoris volo operi cibū q̄ nō perit. erroz mihi gemin⁹ infligit. hec ille. Dido p̄triarcharū flozuit q̄druplici virtute plenus spū sapie. Primo fidelitate vt p̄z de Abraam. de quo ōr Heb. xi. Fide Abraam obtulit Isaac cū tēptaret: ℈ unigenitū offerebat q̄ susceperat repromissiones ad quē dictū est. q̄ in Isaac vocabit tibi semen arbitrās: q̄ a mortuis suscitare eū potēs est de⁹. Bꝛūs Hieronim⁹ reipsum obtulit deo in sacrificiū q̄n in syriā pfect⁹: heremū petijt. ℈ ibi p̄ quattuor annos artissima pnia se afflixit. sicut ipse dicit in epla ad Eustochiū. Habuit enī durū habitaculū. Unī ait. quotiēs in heremo ꝓstitutus ℈ illa vasta solitudine que exusta sol ardoꝝ horridū monachis p̄stat habitaculū. putaui me romanis interesse delicijs. Habuit durū habitus. Unde ait. Horrebant sacco membra deformia squalida cutis situm ethiopice carnis adduxerat. Habuit durū lectū. Unī ait. Quotidie lachryme. q̄tidie gemit⁹. ℈ si q̄n repugnante somn⁹ imines op̄ pressisset. nuda humo vix ossa herētia collidebā. Habuit durū cibū ℈ potū. vñ ait. De cibo ḥo ℈ potu taceo. cū etiā languētes aqua frigida vtant ℈ coctuz aliq̄d accepisse luxuria sit. Ideo dicit in psal. Sacrificiū deo spūs contribu. coz contri. ℈ hu. de⁹ nō despi. Secūdo obediētia. vt p̄z de Jsaac q̄ nolēs volūtatez

dei q̄ cederetur nō refugit: non acclamauit. sed vtro se obtulit Beatus Hieronym⁹ seip̄z tum continue macerabat. Unde ait. Diē cre bro cōiunxi cū nocte nec prius pectoris cessa bas verberibus q̄ a dño rediret tranquillitas.

Tertio patientia. vt ps in Jacob qui duras fratris sui Esau patiebatur psecutiones q̄s eñ patienter tolerauit. Beat⁹ Hiero⁹ magnā passus est a deo psecutionē ꝛ flagellationem sicut ipse ait in epla ad Eustochiū. Nam cuz esset adolescens sculare s sciētias nimis ar denter legebat. Et circa hoc peccabat q̄dru pliciter legendi. Primo quia totuz temp⁹ tali lectio ni dabat. de die Tulliū. de nocte legens Pla tonem. Secūdo quia lecturus Tullioz iciu nabat lecturus aūt euangeliū nō abstinebat Tertio quia post lachrymas penitentie le gebat libros seculares scientie. cū potius tūc sacri libri ei fuissent legendi. Quarto quia stilum sacre scripture vilipendebat. ꝛ ei tullia nam eloquentiā preponebat. Jdeoq̄ domi nus graui euz infirmitate pcussit: ꝛ cum sibi exequie pararentur illico ad tribunal iudicis est perductus. Ubi a iudice cuius cōditiōis esset interrogatus xp̄ianuz se esse rndit. Cui iudex Mentiris. Ciceronianus es nō xp̄ia nus. tandem ꝓmittens q̄ de cetero litteras seculares nō legeret ad corpus reducus est Unde dicit sup epl̄am ad Gal. Plus q̄ xv. anni sunt ex quo nūq̄ in manibus meis gē tilium litteraruz quilibet auctor ascendit: sed si quid forte olim obrepit dum loquimur velut enriqui per nebulam somni recordamur.

Quarto castitate vt ps in Joseph q̄ duras carnis molestias a dña sua ꝓcussus nunq̄ p buit in voluntate consensuz. Beatus Hiero nymus post multam vite asperitatē in carne sua nōnūq̄ sentiebat rebellionem. Und ait. Pallebāt ora ieiunijs ꝛ mēs desideriis estu abant. ꝛ in frigido corpore et carne ꝓ mortua tinue flebā ꝛ repugnantē carnē domandam inedia subigebam. hec ille. Et sic patet.

Tertio venit i me spiritus

sapie Prop̄barum. Magna eñ dignitas est esse ꝓpheram. i. prenūciatorē sacroz dei. in ter quos ꝓphas est multiplex genus. Pri uī sunt fideles i docēdo. vt Samuel. i. Reg. vij. Cognouit oīs ppls q̄ Samuel ꝓpha es set dñi. Secūdi sunt abstracti a delitijs car nis. vt Nathā Ecc̄s. xlvij. Surrexit Nathan ꝓpha quasi adeps separatus a carne. Ter tij sunt mundi vt Jeremias. Jere. i. Sanctifi caui te. ꝛ ꝓpheta in gentibus dedi te. Quar ti sunt charitate ardentes. Ecc̄. xlviij. Surre xit helyas ꝓphet̄a quasi ignis ꝛ verbum ip sius quasi facula ardebat. Quinti sunt cons templatiui. vt Ezech. xlij. Ezechiel vidit cons pectum glorie quā ostendit illi in curru che rubin. Sexti sunt orationibus vacantes. vt Daniel. Daniel. ix. adhuc me loquente in oratione ꝛc. Septimi sūt humiles. vt Jonas Jone. iij. Surrexit Jonas ꝛ abijt in Ninuē vt Jobes baptista. Luce. i. Beatus Hiero nymus ampliori spiritus ꝓphetie flozuit qui tanta sapientia officiū eccl̄iastic̄i instituit. Cum eñ olim in eccl̄ia dei vnus quisq̄ cane ret quod volebat. Theodos⁹ imperator Da masum papam rogauit vt alicui viro docto ecclesiastic̄i officiū cōmitteret ordinandum Ipse ergo sciens Hieronymū in lingua latī na. greca. ꝛ hebrea ꝓfectum ꝛ in omi scientia summū eidē officium ꝓdictuz cōmisit. Die ronym⁹ igitur psalteriū p ferias distinxit. et vnicuiq̄ ferie nocturnū ꝓprium assignauit. ac gloria patri in fine cuiuslibet psalmi dicen dum instituit. Demū epistolas ꝛ euangelia p anni circulum decantanda ceteraq̄ ad offi cium pertinentia rōnabiliter ordinauit. Di uīt illud de Bethleem ad summū pontificē stq̄ illud de Antiochia ad eosdē. Sanctus Hieronimus oīes vel pene oīes qui ante illū de doctrina sacra scripserunt. legit. Et Hieronym⁹ ad Nepotianū dicit sic. Diui nas scripturas sepius lege. imo de tuis ma nibus sacra lectio nunq̄ deponat. Tertio dicit medirando. psal. In lege dñi medita bitur die ac nocte. Quarto dicit cōferen do. Unde in epla ad Aug. dicēs sic. Tristes hoc dicrauim⁹ vt mererentur cōpletus mos ꝛ collatione mutua doceremus aliq̄d vel dis cerem⁹. Quinto dicit abstinēdo. q̄ ma gnam abstinentiā faciebat ꝛ corpus suū ie iunijs macerabat. vt sic spūsanctū ad erudi tionē aciperet. sicut apl̄s. Act. i. Etiā lingua rum perfectionem habuit. s. hebree: grece: la tine. Insuper intentus erat predicationi ꝛ ex hortationi sacrarum scripturarū. Unde ipse

Job. xiij. Jn h cognoscēt oēs q̄ mei estis di scipuli si dilectiōz habueritis adinuicē. Quar ta est mentis illuminatio. Joel. ij. Filij syon exultate q̄ dedit vobis doctorē iustic̄ie. scilz spūsanctū. n. Juxta illud. Job. xiij. Docebit vos oīa. ꝛ suggeret vobis oīa. Quinta est linguarū ꝓfectio. Act. ij. Ceperunt loqui apl̄i varijs linguis. put spūsanctus dabat eloqui illis. Sexta est predicatiōis inflam matio. Act. iiij. Adhuc loquente Petro ceci dit spūsanctus sup oīes q̄ audiebāt verbū

Septima est infirmitatis corroboratio. A postolus. Spūs adiuuat infirmitatē nr̄am Unde per hunc spūm apl̄i vicerunt dāna re rum. cōtumelias verboz. passiones corpoz Btūs Hieronim⁹ oīa tpalia reliquit. ma data xp̄i ꝛ consilia adimpleuit. caritate succē sus fuit. Unō Aug⁹. in epla ad Hieronimū dicit sic. Cum hoīem xp̄iana caritate flagrā tem. atq̄ mihi fidelem amicū. fratrē meū sen tio. Hequid ei consilioz meoz cogitationūq̄ committo. nō homini cōmitto: sed illi in quo manet vt talis sit. Deus eñ caritas est. ꝛ qui manet in caritate in deo manet. hec ille. Etiā spūsanctus ipsum docuit: multipliciter eni didicit. Primo audiendo: q̄ audiuit doua tum in gramatica. Uicto: inum in rethorica. Gregorii nazanzenū in theologia. Unde in epla ad Heliodoz ipse dicit sic. Dum. essem iuuenis miro dilectō ferebar ardore. nec iur ta quoruūdā presumptionem ipse me docui. Audiendo autez plus ꝓficimus q̄ legendo Et super epl̄am ad Gal. ipse dicit sic. Scri ptura edificat lecta: sed magis ꝓdest si de le ctis vertat in voces. Secūdo didicit legēdo Unde Aug⁹ contra Julianū dicit sic. San ctus Hieronimus oīes vel pene oīes qui ante illū de doctrina sacra scripserunt. legit. Et Hieronim⁹ ad Nepotianū dicit sic. Diui nas scripturas sepius lege. imo de tuis ma nibus sacra lectio nunq̄ deponat. Tertio didicit medirando. psal. In lege dñi medita bitur die ac nocte. Quarto didicit cōferen do. Unde in epla ad Aug. dicēs sic. Tristes hoc dicrauim⁹ vt mererentur cōpletus mos ꝛ collatione mutua doceremus aliq̄d vel dis cerem⁹. Quinto didicit abstinēdo. q̄ ma gnam abstinentiā faciebat ꝛ corpus suū ie iunijs macerabat. vt sic spūsanctū ad erudi tionē aciperet. sicut apl̄s. Act. i. Etiā lingua rum perfectionem habuit. s. hebree: grece: la tine. Insuper intentus erat predicationi ꝛ ex hortationi sacrarum scripturarū. Unde ipse ait ad Rusticū monachum. Ama scientiaz scripturarum ꝛ carnis vicia non amabis. Et Aug⁹. ad Hieronimū scribēs ait. Credis eñ me si tacueris errorem meū quez forte inues nies in dictis meis ꝛc. Et iterum. Nihil equi dez molestius fero in oīnibus angustijs me is quas patior in difficillimis questionibus meis q̄ longinquā tue caritatis absentiam. cum si fieri posset quotidie te presentem ha bere vellem. hec ille. Etiam multas aduersi tates perpessus est. Preterea sicut apostoz li fuerunt cardines mūdi coadiutores xp̄i in dispensatione euangelij. Sic btūs Hieroni mus dum esset annoz. xxix. in Romana ec clesia cardinalis presbyter ordinatus est. vt summi pontificis esset coadiutor: sicut ꝛ fuit Et sic patet ꝛc.

Quinto venit in me spūs

sapientie occisoz. i. martyrum. de quib⁹ dicit Math. v. Beati qui persecutionē patiunt ꝓ pter iusticiam. q̄m ipsoz est regnum celoz. Btūs Hieronimus passus est magnam per secutionem. q̄ cum quoruūdaz clericoz ꝛ mo nachoz vicia reprehenderet ei insidias para uerunt ꝛ per vestem mulieb̄rem sibi turpiter illuserunt. Unde Seuerus ait sancto Hiero nimo. Jug̃ aduersus malos erat pugna. Od derunt eū heretic̄: q̄ eoz impugnare non de sinit. Oderunt eū clerici: q̄ eoz vita insectat ꝛ crimina. Jstas autē persecutiones ferebat quadrupliciter. Primo patienter. Un ipse dicit. Maleficum me garriunt. sed scio ad re gnum celoz peruenire per infamiā ꝛ bonaz famam. Secūdo graranter. Un ait in epla ad ascellam. Gratias ago deo q̄ dignus ha bitus sum quem oderit mundus. Tertio de sideranter. Unde dicebat. Utinam ob domi ni mei nomen atq̄ iusticiam vniuersa me in fidelium turba persequat. Quarto perseue ranter. Unde dicebat. Utinam in obprobri um meū solidius exurgat hic mūdus. tantuz vt merear a xp̄o laudari. ꝛ sue pollicitatiōis sperare mercedem. Grata ira q̄ de sideranda ꝛ ptatio eius. cuius premiū a xp̄o speraf in celo. neq̄ maledictio grauis est que diuina laude mutat. hec ille. Jdeo autem istas per secutiones tolerabat q̄ sciebat verum xp̄ia nū ista pati debere. Unde ad Helyodoz ip se ait. Erras frater erras si putas xp̄ianum vn q̄ psecutionē nō pati: ꝛ nūc maxime op pugnaris si te oppugnari nō sentis. In bis oīnibus cōfugiebat ad iesuz ꝓ quē oīa vin

tebat. Unde dicit in epla ad Custochiū. Ita q̄ oīi auxilio destitutus ad ieſum iacebam pedes rigabam lachrymis. crine tergebam vtilium laboꝝ occupatione ꝛc.

Ecce venit in me spūs

Sapientie cōfessoꝝ. ꝛ precipue doctoꝝ coꝝ. ſ. qui docēt verbo ꝛ exemplo. Inter doctores eſt quadruplex differentia. Primi ſunt doctores guloſi qui docent virtutes ꝛ abſtinentiam ſoloverbo. Uñ ipſe dicit in epla ad Meliodoꝝ. Delicatus magiſter eſt q̄ plenoventre de ieiunijs diſputat. Secūdi ſunt doctores formidoloſi qui nouerūt alios animare ad pugnam ipſi rñ ad certamen deſcendere formidant. Tertij ſunt doctores delirioſi q̄ in cruētato milite reprehendūt formidinem ꝛ ignauiā. Unde in epla ad Pammachium dicit ſic. Delicata doctrina eſt pugnāti icrus dicere de muro. ꝛ cum ipſe vulneribus ſit cruentū militē accuſare formidinis. ḥ ille. Quarti ſunt doctores virtuoſi. qui q̄ alios docēt ſuo exemplo edificant. ſicut xps qui prius cepit facere poſtea docere Sic beatus Hieronim⁹ xp̄m doctorem inſtincte imitat⁹ eſt. vt nihil ſermone docuerit q̄ ipſe prius opere nō cōpleuerit. preter cōuerſationez quā ſanctā habuit plura opera cōpoſuit ylra traductionē biblie in qua plurimū deſudauit Etiam circa expoſitionē ſcripturarum inſoꝝmarionem moꝝ. deuaſtationem herenco:uz aſſidue intentus de numero illoꝝ eſt de quibus dicit. Daū. xij. Qui ad iuſticias eruditi plurimos erūt quaſi ſtelle in ppe. eternitates

Septimo venit in me ſpi

ritus ſapientie. immaculatoꝝ. i. virginū. Uñ Luce. xi. dicit. Si oculus tuus fuerit ſimplex totū corpus tuū lucidum erit Ipſe cñ virginitatē ſeruauit illibatā. Quāuis aūt in epla ad Pāmachiū dicat. Virginitatē in celū prefero. nō q̄ habeo ſed q̄ magis miroꝝ q̄ nō habeo. Hoc cñ in humilitate dixit. Ideo cñ virginitatem ſe habere nō reputabat. q̄ carnis incentiua ſepe ppeſſus fuerat. Unde in epla ad Ruſticū monachū ait. Ue nobis q̄ quotiens cōcupiſcim⁹ totiens fornicamur Et cōtra Iouinianū dicit ſic. Illa virginitas hoſtia xp̄i eſt cui⁹ nec mentem cogitatio. nec carnem libido maculauit. hec ille Preterea Sapi. vij. dicit. In malivolam aiam non introibit ſapientia: nec habitabit in corpe ſubdito peccatis. Quoꝝ ſapientiā nobis preſtare dignet ieſus xp̄s. Amen.

In feſto ſancti Franciſci confeſſoris. Sermo. lv.

In chriſto ieſu valet

i nova creatura. Gal. vi. ꝛ epla preſentis ſolēnitatis. Gregorius omelia ḡma ſuper iſto verbo dicit ſic. Nō eſt magni meritis ſi q̄d foris erga nos agatur in corpore: ſed magno opere penſandū eſt quid agat in mente. Nam preſentē mundū deſpicere. tranſitoria nō amare. mentem mediſtrus in humilitate deo ꝛ primo ſubſternere. contra illatas contumelias patientiam ſeruare. cuſtodita patientia dolore malicie a corde replere. egenis ꝓpria tribuere. aliena minime ambire. amicum in deo diligere. propter deum ꝛ eos qui inimici ſunt amare. de afflictione ꝓprii lugere. de morte eius q̄ inimicus eſt non erubeſcere. hec eſt nova creatura in xp̄o ieſu. hec ille. Super quo ralem moneo queſtionē. vtrum btūs Franciſcus p voluntariam abdicationē temporalis poſſeſſionis ade ꝓtus fuerit ſummā perfectionē xp̄iane religionis. Ad iſtam q̄onem reſpondent tres doctores noui teſtamēti. Primus eſt btūs Gregl. iij. moraliū dicens ſic. Sunt nō nulli inſtoꝝ qui ad cōprehendendū culmen perfectionis accincti dum meliora ꝛ altiora appetunt interius q̄cta derelinq̄ūt exterius

Secundus eſt btūs Hieronimus in epla ad Paulinū dicens ſic. Socrates ille thebanus homo quōdaꝫ diuiſſimus cū ad philoſophandū athenas pergeret. magni auri pondꝰ abiecit. nec putauit ſe poſſe ſimul diuitias ꝛ vꝛtutes poſſidere. Tu q̄ xp̄icola nudū xp̄m nudꝰ ſequere. Terti⁹ eſt btūs Thomas ſecūda ſecūde q. clxxvi. arti. iij. dicens ſic. Duplex eſt beatitudo ſiue felicitas. Una perfecta q̄ā expectamus in futura vita. Alia aūt imperfecta ḥm quam aliqui dicunt in hac vita beati. Preſentis autem vite felicitas eſt duplex. Una quidem ḥm vitam actiuam. Alia vero ḥm vitam contemplatiuā. vt patet per Phm. x. ethicoꝝ. Ad felicitatem ergo vite actiue que conſiſtit in exterioribus operationibus diuitie inſtrumentaliter coadūnāt. quia vt phs dicit. i. Ethi. Multa operamur per amicos per diuitias ꝛ ciuilē potentiā. ſicut per quedā organa. Ad felicitatez aūt ꝓtemplati uevite nō multū operant⁹ ſed magis impediunt. inquantū ſua ſollicitudine impediūt animi quietem que maxime neceſſaria eſt contēplanti. ꝛ hoc eſt q̄ phus dicit. x. Ethicoꝝ. Qz ad actiones multis opus eſt: contemplāti vero nulla talium. ſ. exterioꝝ bonoꝝ aut operationū neceſſitas: ſed impedimenta ſunt ad ſpeculationem. Ad futuram vero beatitudinem ordinat⁹ aliquis per caritatem. ꝛ qz voluntaria paupertas eſt efficax exercitiū perueniendi ad perfectam caritatem Ideo multum valet ad celeſtem beatitudinem cōſequendā. Unde ꝛ dñs Math. xix. dicit. Vade ꝛ vende oīa q̄ habes ꝛ da pauperib⁹ ꝛ habebis theſaurum in celo. Diuitie autem habite per ſe quidem nare ſunt perfectionez caritatis impedire principaliter alliciendo animū ꝛ diſtrahendo. Unde dicitur Mat. xiij. q̄ ſollicitudo ſeculi ꝛ fallacia diuitiarum ſuffocat verbum dei. quia vt Gregoꝝ. dicit. Dum bonum deſiderium ad coꝝ intrare non ſinunt. quaſi aditus ſtatus vitalis vetant. et ideo difficile eſt caritatem inter diuitias conſeruare. Unde dicit Math. xix. Qz dines difficile intrabit in regnum celoꝝ. q̄ quidem intelligendum eſt de eo qui actu habet diuitias Nam de eo qui affectum in diuitijs ponit dicit hoc eſſe impoſſibile. ḥm expoſitionē Cryſoſto. cum ſubdit. Facilius eſt camelum per foramen acus tranſire q̄ diuitem intrare in regnum celoꝝ. Et ideo non ſimpliciter dicitur dines eſſe beatus: ſed qui inuētus eſt ſine macula. Eccleſ. xxxi. Et hoc quia rez difficilē fecit. Unde ſubditur. Quis eſt hic ꝛ laudabimus eum? Fecit enim miracula inuita ſua. vt ſcilicet inter diuitias poſitus diuitijs non amaret. Abrenunciatio autem ꝓpriarum diuitiarum comparatur ad elemoſinarum largitionē. ſicut vniuerſale ad particulare. ꝛ holocauſtum ad ſacrificiū. Uñ Gregl. dicit ſuper Exech. q̄ illi qui ex poſſeſſis rebus ſubſidia egentibus ſubminiſtrāt in bonis q̄ faciunt ſacrificiū offerūt: qz aliquid deo imolant ꝛ aliquid ſibi ſeruant. Qui vero nihil ſibi reſeruāt offerūt holocauſtū q̄ eſt maius ſacrificio. Unde Hieroñ. cōtra vigilantiū dicit. q̄ aūt aſſerit eos melius facere q̄ vrunt rebus ſuis. ꝛ paulatim fructus poſſeſſionum pauperibus diuidunt: non a me ſed a deo reſpondetur. ſi vis perfectus eſſe. Et poſtea ſubdit. Iſte quem tu laudas ſecundus ꝛ tertius gradus eſt quem ꝛ nos recipimus. cum modo ſciamus prima ſecundis ꝛ tertijs pferenda. ꝛ ideo ad excludendū errorē vigilātij Dicit in libro de eccleſiaſticis dogmatib⁹. Bonū eſt facultates cum diſpenſatione pauperibus errogare. melius eſt ꝓ intentione ſequēdi dñm inſimul donare. ꝛ abſolutum ſollicitudine egere cum chriſto. hec Thomas. Beatus Franciſcus ꝓneſcens q̄ ſtatus religionis eſt quoddā exercitiū ꝛ diſciplina per quā peruenit⁹ ad perfectionem caritatis. ad q̄ō dem neceſſariū eſt q̄ aliquis affectum ſuum totaliter abſtrahat a rebus mūdanis. Dicit eñ Auguſti. libro confeſ ad deum loquens. Minus te amat quicquid aliquid amat: q̄ō non propter te amat. Unde ad perfectionem caritatis acquirendam primum fundamentum eſt voluntaria paupertas. vt aliquid abſq̄ ꝓprio viuat. Propterea ipſe abdicatis oīibus lucris ꝛ cupiditatibus terrenis chriſtū ſequutus eſt. ꝛ deponendo veterē hoiem cū actibus ſuis induit novuz hoiem qui ḥm deū creatus eſt. Ideo ipſe in xp̄o ieſu eſt per ſui cōuerſionem noua creatura.

In xp̄o ieſu valet noua creatura.
Filiationis.
Regenerationis.
Aſſimilationis.
Nunciationis.
Confeſſionis.
Imitationis.
Sanctificationis.
Caſtificationis.
Uſtrationis.
Sublimationis.

Primo in chriſto ieſu va

let noua creatura. i. btūs Frāciſcus rōne filiationis. Uñ Apoc. i. dr. Vidi ſimile filio hois ꝛ iſte eſt btūs Frāciſcus q̄ eſt fili⁹ dei p adoptionē. Filiario eñ adoptioñis eſt q̄da ſtructura naturalis filiatioñis. Fili⁹ aūt dei naturalit ꝓcedit vt verbū intellectu ale⁹ cū ipſo p̄ce exūs. huic aūt ꝛbo p̄t aliq̄s aſſimilari q̄tuor modis. Primo ḥm rōnē forme nō aūt ḥm intellectualē ip ſi⁹. ſicut forma dom⁹ exteri⁹ cōſtituere aſſimilat ꝛbo mētali artifici ḥm ſpēz forme non aūt ḥm intellectualē. q̄ forma domus in materia nō ē intellectual. ſicut erat i mēte artificis. ꝛ ḇ mō q̄libet creatura aſſimilat ꝛbo eterno cū ſit facta p verbū. Secūdo aſſimilat creatura ꝛbo eterno nō ſolū ḥm rōnē forme: ſi ēt ḥm intellectualē ipſi⁹. ſic ſcia q̄ ſit in mēte diſcipuli aſſimilat ꝛbo q̄ō ē in mente mgri. ꝛ ḇ modo creatura rōnalis etiā ḥm ſuā naturā aſſimilat verbo dei. Tertio mō aſſimilatur creatura verbo eterno ḥm vnitatem quam habet ad patrem. q̄ō quidem ſit

per ffam ⁊ charitatem. Vñ dñs orat Joh. xvij. Sint vnū in nobis sicut ⁊ nos vnū sum⁹ Et talis assimilatio ꝙuenit solū habenti charitatem. Eph. i. Predestinauit nos in adoptionem filioꝝ dei. Quarto mō assimilatur creatura ꝓbo eterno ꝑ participationē eterne hereditatis inq̄tuꝫ ex bonitate dei admittitur ad participationem suoꝝ bonoꝝ. i. beatitudinis diuine que cōsistit in fruitione dei. ꝙ quā ipe deus beatus est: ⁊ p seipm dines inquātum. ſ. seipso fruitur. hec aūt dicit here ditas alicuius ex quo ipe est dines. ⁊ ideo inquātum deus ex sua bonitate admittit homines ad beatitudinis hereditatem dicit eos adoptare. Ro. viij. Si filij ⁊ heredes: heredes quidē dei. coheredes aūt xpi. Nō autem ꝑticipamus gliam xpi: nisi pi⁹ cōformemur illi in passiōe. Vñ subditur Si cū cōpatimur vt ⁊ simul glorificemur. Sicut etiam ipse dicit Luce vlti. Sic oportuit xpm pati ⁊ ita intrare in gliam suā. ⁊ loquitur de fidelib⁹ admissis ad participationem glie sue qui ꝑmo passioni sue assimilantur. Bal. iiij. Vbi sit de⁹ filium suū: vt adoptionē filioꝝ dei recipere mus. Et quia vnūquodq; perfectum est qñ finem coniungit suo ꝓncipio. Ecclesia xpi in sui ꝓncipio habuit xpm passum. ita in fine ip sius habuit btm Franciscū crucifixum. ⁊ in b assimilatur filio homis. Et sicut xpus subiecit sibi mundū ꝑ signū crucis in quo pependit. vbi quādoq; vulneribus exceptis diabolī prātem cōfregit. Sic beatus Frāciscus ſ signū crucis maxima charitate dilexit. Esa. xi. Leuabit signū in nationes ⁊ ꝯgregabit ꝓfugos israel ⁊ dispersos iuda cōgregabit a q̄tuor plagis terre. Quia em̄ memoria dñice passionis tradita erat obliuioni vt illā innouaret in cordibus oim. ideo semper ferebat crucem in manu. Juxta illud Ecc. xxxvij. In noua signa inuta mirabilia. Cū em̄ inuenerata essent signa xpi apud iguaros expediebat vt btus Franciscus ea innouaret cui dictuꝫ est a dño. Cant. viij. Pone me vt signaculuꝫ sup cor tuū: ⁊ vt signaculū sup brachiū tuū. Innouauit aūt signū crucis quadruplr.

Primo ex prectione. Nā visus est munir⁹ duobus ensibus in modū crucis. Ita ꝙ diabolus in cor suū non poterat ascendere nec a superiori ꝑ aliquā vanā spem. nec ab inferiori ꝑ vanū timorē. nec a dextris ꝑ inordinatā letitiam: nec a ſnistris per inordinatam tristiciam seu dolorē. Etiā si diabolus volebat in ipsum introire a superiori per fraudulentiam ibi incidebatur ense sapie. Si ab inferiori per cōcupiscentiā. ibi incidebatur ense castitatis ⁊ cōtinentie. Si a dextris per ꝓspe ritatis ⁊ cōtinentie. Si a dextris per ꝓsperitatem ⁊ auaritiā ibi incidebatur ense largitatis ⁊ temperātie. Si a ſnistris per aduersitatem ⁊ impatientiam. ibi incidebatur ense magnanimitatis ⁊ patientie. Secundo ex inductione. Quidam em̄ ex diuina reuelatione vidit crucē auream ex ore sancti Francisci ꝓcedentem cuius summitas celu ⁊ tangebat. ꝓpter qđ angeli inducebant in magnaꝫ admirationes. ꝑfunditas eius penetrabat terram. ꝓpter qđ demones inducebant in magnam cōfusionem. Brachiū dextrū ꝓtendebatur ad austrum ꝓpter qđ fideles in dei amore feruentes: inducebantur ad deuotionem. Brachium ſniſtrū ꝓtendebatur ad aq̄lones. ꝓpter qđ peccatores in dei amore frigidi inducebantur ad cōuersationem. Tertio extinctione. Quidam em̄ vidit in fronte sancti Frācisci signū thau. colorꝫ varietate distinctum. qđ eius fronten: miro venustabat ornatu. Hoc signo litteras sigillabat. Etiam hoc signo peccata remittebat. ⁊ infirmos sanabat. Unde cuidam cū baculo figurā thau in se habente a postema fregit ⁊ sanat⁹ fuit.

Quarto ex benedictione. Cum em̄ quadaꝫ vice a capitulo ꝓuinciali corporaliter defuisset. visus ē a quodam in spiritu ibi cōsistere ⁊ in modum crucis fratres benedicere. Jusu ꝑ appropinquante hora mortis eius ī modum crucis manibus cancellatis fratres benedixit. sicut Jacob cancellatis manibus benedixit filios Joseph. vt habet Gen. xlviij. Immutauit aūt mirabilia passionis xpi ex impressione vulneruꝫ xpi in corpus ei⁹. Unde ipse dicit Gal. vi. Ego stigmata dñi ihesu in corpore meo porto. Multus aūt impressionis stigmatum causa fuit quadruplex.

Prima vehemens imaginatio patet. Nam Piero. in glo. Gen. xxx. ca. dicit. Q̄ quedam mulier ethiopem peperit ꝓpter visionē cuius dam imaginis q̄ in camera sua erat. Similr ꝑbus li. de animalibus dicit ꝙ cū quedam gallina vicisset gallum ex imaginatione victorie crista ⁊ calcaria sūt ei exorta. Beat⁹ Frāciscus in visiōe qua vidit seraphin sex alas hītem ⁊ inter alas effigiez hois crucifixi. tam forti imaginatione motus est ꝙ vulnera passiōis xpi in ipm impressa sunt. Secda vehemēs compassio. Amor em̄ dñice passionis accendit tam fortiter cor sancti Frācisci. vt cū de illa cogitaret ex compassione totus liquefieret ⁊ vix a lachrymis contineret. Ideo in carne sua mirabilia fecit. Prouerb. vi. Numq̄d pōt homo abscondere ignem in sinu suo: ⁊ vestimenta eius nō ardeant. Unde ex dextro latere eius tanq̄ lancea trāfixo: sepe sanguis exibat qui tunicā ⁊ femoralia ipi⁹ rēsperge bat. Alias em̄ sanguinē nō emisisset si vera stigmata nō habuisset. Tertia vehemēs admiratio. Augustin⁹ contra Julianum dicit. ꝙ omes Jacob ex quadam admiratione virgarum fetus varios cōcipiebant. Btus Franciscus videdo seraphin crucifixū admiratione ⁊ stupore nimio replebatur. vñ dolor sensibilis in eo causabatur. Cum em̄ quidā frater eius scapulas cōfricaret vulnus lateris tetigit. ad cuius tactū p̄ dolore fortiter clamauit. Quarta vehemens meditatio. Ecc. xij. Frequens meditatio carnis afflictio est. ps. In meditatōe mea exardescet ignis. Btus Frāciscus xpi passionē meditari non cessabat. Deutero. vi. Meditabaris sedens in domo tua. ideo ſtigmata passionis xpi sibi impressa sunt. vt ps ex multoꝝ fidelium attestatione: qui tam in vita q̄ in morte illa viderūt ⁊ tetigerunt ⁊ osculati sunt. Papa Greg. certificatus fuit. clericus dubitās in manu sua vulnus sensit miles deuot⁹ literalit⁹ sauciat⁹ est. cū

Secūdo in xpo Jesu valet

noua creatura. ſ. btus Frāciscus rōne regenerationis. Est em̄ differentia inter filiū dei naturalez. ⁊ filiū dei adoptiuū. Filius em̄ dei naturalis est genitus nō factus. filius aūt adoptiuus est factus. ſm illud. Joh. i. Dedit eis potestatē filios dei fieri. Dicit em̄ q̄ñ filius adoptiuus esse genitus ꝓpter ſpūalem regenerationē q̄ est gratuita nō naturalis. Jaco. i. Voluntarie genuit nos verbo veritatis. Et hylarius dicit sup Matth. ꝙ sup Jesum baptizatuꝫ descendit spūs sanctus. ⁊ vox patris audita est dicentis. Hic est filius meus dilectus. vt ex his q̄ cōsūmabātur in xpo. cognoscerem⁹ post aque lauacrū ⁊ de celestibus ꝓmissis sanctū ī nos spm̄ aduolare. ⁊ paterne vocis adoptione dei filios fieri. hec ille. Per baptismū aūt nō solum efficimur filij dei: sed etiā in numero sanctoꝝ angeloꝝ cōputamur q̄ et ipsi filij dei dicūtur. Job. xxxviij. Ubi eras cū me laudarēt astra matutina ⁊ iubilarent filij dei. ꝓpterea ficut xpus ante pmū ad uentū suū q̄ fuit mie ꝑmisit angelū. ſ. Johānem baptistam. sic ante secūduꝫ aduentum suū. ſ. iustitie ꝑmisit alterū angelū. ſ. scm̄ Frā

ciscum. De quo Apoc. vij. dicit. Vidi alterū angelum ascendentē ab ortu solis habentem signū dei viui. Iste angelus fuit btus Franciscus q̄ habuit quattuor excellentes ꝓpietates angeli. De qbus ps. dicit. Qui facit angelos suos spūs ⁊ ministros suos ignem ardentem. Prima ꝓpietas angeli est obediētie velocitas. Jdeo dicit angelos suos. i. nūcios Beatus Franciscus habuit obediētie ꝓpōtitudinem. vt patet in executione mandatoꝝ q̄ deus ꝓcepit sibi que fuerunt quattuor.

Primo vt aduersa letanter susciperet. ⁊ ista letāter suscepit quia mallebat de se audire vituperiū q̄ laudis p̄coniū. Et cum pueri post eum currerent ⁊ lutū ꝓjicerent. ipse semp ad omia paticns fuit. ps. Obprobria exprobrātium tibi ceciderunt sup me. Secūdo vt se ipsum cōtēneret: dicens. Francisce amara p dulcibus sume. ⁊ teipsum contēne si me cupis agnoscere. ⁊ hoc impleuit. q̄ se peccatorē maximū reputauit. Unde fratri interroganti quā de se opinionē haberet. Respondit. vt deoꝝ mihi maximus peccatoꝝ. i. Thimo. i. ca. Xpus venit in hunc mundū peccatores saluos facere quoꝝ prim⁹ ego sum. Tertio vt suam ecclesiam repararet: dicens. Francisce vade repara domū meā ⁊ ipse verbo ⁊ exēplo ⁊ opere compleuit. i. Thimo. iij. Scias q̄ modo oportet te in domo dei conuersari.

Quarto vt in deo tm̄ ⁊ non in alio sperare t dicens. Quis potest tibi melius facere, dñs an serui⁹, dines an pauper. Et ipse oēm spez suam posuit in deo: dicens illud ps. Jacta cogitatum tuum in domino ⁊ ipse te enutriet.

Secūda ꝓpietas angeli ē essentie puritas Tanta fuit puritas corporis beati Francisci vt oia q̄ in ipso sunt sancta fuerunt. Matt. vi. Si oculus tuus fuerit simplex totus corpus tuū lucidū erit. vt ps in singulis partib⁹ eius.

Capilli eius fuerunt sancti. quia cū dom⁹ quidam rueret. ille accepit modicū de capillis sancti Frācisci ⁊ in scissuras posuit ⁊ domus firma pmansit. quaz nimirū sancti viri capill⁹ fragilis stabiliuit. Oculi ei⁹ fuerunt sancti. a qbus deuotas lachrymas emisit tas assiduas vt infirmitatem incurreret oculoꝝ. Cuiꝫ moneretur vt sibi a fletu parceret. Respondebat. Non est ob amorē luminis quod cōbabem⁹ cui visus expellenda interne visitatio lucis. Aures eius fuerunt sancte. q̄ vocem diuinā audiuerunt: vt dictū est. ⁊ angelis cam iubilationez. Cū em̄ semel egrotaret angeli sibi dulcissimū edidere concentū. ex qua

subilatione aia eius gaudia fuit. & corpus sanatum. Os eius sanctum fuit. quia verba q̄ ex ore ipsius procedebāt tante virtutis fuerūt q̄ si quez benedicebat erat benedictus. vt p̄z in illo qui vocem suā a salubri ꝓposito impediebat cui vir sanctus suam benedictionē misit dicens. Fili nunc tempus est misericordie postea equitaris. Ad quod verbū ille fuit ꝓtinus ītauratus. Saliua eius sancta fuit. q̄ cum quedam puella fuisset lumine oculoz p̄uata & vir dei de spuro suo eius oculos linisset. mox fuit curata. Manus eius sancte fuerunt: q̄ fuerunt xp̄i stigmatibus cōsecrate ita q̄ ea q̄ tangebat sancta erant. Sepe enīz panis ab eo tactus infirmos comedētes sanabat. Ungues eius sancti fuerunt. Cum enī q̄dam frater temptaret de vnguibus viri dei quos habere cupiebat. ille in spiritu b cognoscens dixit ei. Veni fili p̄cide vngues meos. Ille aut̄ cū leticia iussa complens ꝓ reliquijs ipsius p̄ciosas seruauit. & ꝛōptatione omni fugata cōsolationem multā recepit

Scriptura eius sancta fuit. Cū enī quidam frater temptaretur cogitauit q̄ si de scriptura patris sancti haberet oēm ꝛōptationez vincer. Dō ille in spū recognoscens vocato illo fratre quasdam laudes dei in cedula scripsit. sibiq̄z dedit. vnde omis ꝛōptatio euanuit.

Pedes eius sancti fuerunt. q̄ xp̄i stigmatibus cōsecrati. Cū cīn oues & boues in prouincia reatina pestis cōsumeret. quidā asperges illa aīmalia aqua quā ex lotione pedum eius seruauerat mox oīs illa pestilentia fugata fuit. Cor eius sanctum fuit. vtpote lateralī vulnere xp̄i dedicatum ab omni labe peccatī nitidum. Chorda eius sancta fuit. Cū. s. in carne sua motus aliquis cōcupiscentie insurgeret. ille castitatis amator chordā se fortissime verberabat dicens. Eya frater asine: sic decet te manere: sic subire flagellum. Unde cū quidam chordam qua vir dei fuerat accinctus cū devotione seruaret. eam sepe in aquam intingebat. & oēs infirmi de aqua illa porantes sanabantur. Tertia ꝓpietas angeli est magna humilitas. ideo dicit & mīnistros suos. Fuerūt enī in beato Francisco q̄t tuor gradus humilitatis. Primus fuit laudes boīm fugere. Nam cuidam fratri precepit vt cū populus ipsum laudaret ipse in euz verba vilitatis inferret. Secūdus fuit de se semper timere. Ut cum a populo beatificaretur dicebat. Nolite me laudare tanq̄ securū. adhuc filios & filias habere possum rediens ad seculuz nemo laudand⁹ est cui⁹ incert⁹ est exitus. Tertius est inferiorib⁹ obedire. magis enī volebat subesse q̄ ꝓesse. Ūn cū esset generalis cessit officio & guardiani volum tari parebat. Et socio cū quo ire solitus fuerat obedientiam ꝓmittebat. Quartus fuit obꝓbria boīm spernere. Unde cū tpe vernali indutus pāniculis oīoni tremēs insistere. dixit ei quidā vt de suo sudore vnā sibi nam tam venderet. Ille rīndit. Nō tibi sed dño meo vendo. Quarta ꝓpietas angeli ē fer uens charitas. Ideo dicit ignez vicentē. Charitas. n. beati Francisci fuit in feruenti oīone ad deū cuius feruor apparuit in quattuor.

Primo in peccatoz remissione cū quadam die oīās peccata sua desleret. a spūsancto certificationē accepit q̄ dñs ꝑcā sibi sua remisit. Secūdo in subita mutatione. Cū enī serat. Secūdo in subita mutatione. Cū enī quadam die ꝓ quodam abbate instanti⁹ oraret subito tantā ille sensit mutationē & mentis dulcedinez: q̄tam in vita sua nūq̄ fuerat expertus. Tertio in assidua contemplatiōe. qz Jesum toto corde tota virtute cōemplās celū inspiciens terrā videre dedignabatur dicens. Oculi mei semp ad dīm: q̄n ipse euellet de la. pe. meos &c. Quarto in diaboli confusione. Cū enī cingerē Assisij & totā illā regionem draco videret absorbere: vir dei oratiōne & statim euanuit. Et sic patet &c.

Tertio in xp̄o Jesu valet

noua creatura. i. b⁹ Francisc⁹ rone Assumptionis. sm̄ quā dignitates atq̄z ꝓfectiones sanctoz patriarchaꝝ excellentissime in se habuit. vt parebit. Adam ex innocentia. de q̄ dicit⁹ Gen. ij. Faciamus hoīem ad imaginem & similitudinē nr̄am: & ꝓsit piscibus maris & volatilibus celi. Cui data fuit ꝓ socia volūtaria pauptas. q̄n dicit⁹ est ei. De ligno scientie boni & mali ne comedas: licet ꝓmo angelo data fuit ꝓ socia vera humilitas.

Ordo enī diuine ꝓuidentie hoc exigit vt sē per inferiora ꝓ superiora gubernent. Unde cū homo fit sup̄ cetera aīalia. vtpote ad imaginem dei factus ꝓueniēter eius gubernationi cūcta aīalia subdūtur. Dō aut̄ ex cupiditate paupertatem reliquit. ideo q̄ am innocentie amisit. B⁹ Francisc⁹ hāc innocētiam ꝓ voluntariam pauptatem xp̄m sequendo recuperauit. Patet q̄ in statu innocentie ante inobediētiā boīs nihil ei repugnabat q̄ naturaliter deberet ei esse subiectum. Dia aut̄ naturaliter sunt hoī subiecta. sed inobedientia coz ad hoīem subsecuta est in penaz eius. Unde vocē boīs fugiunt se contractari nō ꝓmittūt. & viso hoīe a cantu desistūt & sena arcp̄ nociua homini fiūt. Bō aut̄ Francisco obediebāt q̄ & vocata veniebant. & se ab ipso tangi ꝓmittebant. & iussa contrabāt & iussa subticebant. & siluestria māsuefiebant. vt habetur plene in legenda. Unde obedientia aīalium ad b⁹m Franciscū nō fuit leuitaris in viro dei. sed exemplar puritatis primi boīs in statu innocētie. vt p̄z &c. Abel ex hostia. Deb ri. Fide plurimā hostiā Abel q̄ Cayn obtulit deo ꝓ quā testimoniū ꝓsequut⁹ est ee iustus. testimoniū ꝓhibente munerib⁹ ei⁹ deo Nam ignis de celo descendebat & hostiā cōsumebat. B⁹ Franciscus oīa sua in reparatione ecclesiarū xp̄i distribuit. s. sci Damiani. sancti petri & sancte Marie de angelis in portiūcula quā summe dilexit: in qua virtuose ꝓfecit. Quidā vir sanctus vidit innūeros boīes cecitate ꝓcussos facie in celū directa & genibus flexis in hui⁹ ecclesie stare circuitu. q̄ omēs elcuatis manibus lachrymantes a deo petebāt miam & lumē. Et ecce vehemēs de celo splendor aduenit se per omēs diffundens & gram largiens. Hoc ex multiplicatione genuit enī tres filios quos in archā in duxit a q̄bus genus humanū est multiplicatum. vt dicit Gen. ix. B⁹ Francisc⁹ in archam ecclesie tres sanctissimos ordines inchoauit s. fratrū minoz. dñarū inclusarū. et fratrū de pnia. & ab his multiplicat⁹ est numerus saluandoz in celesti gria. Abrahā ex ꝓmissione q̄ patrē patriā & cognationē derelinquit. vt benedictionē hereditate possideret. filiū g̃a genuit q̄ in gentē magnā crenit. Beatus Franciscus oēm paternā hereditatem respuit. Cōuocatus enī ante epm Assisij de ꝓpositis oibus vestimētis & femoralibus cetera q̄libus. restituit ea patri. solo cilicio q̄ vtebatur sibi reseruato dicens. Usq̄ nunc te vocaui patrē in terris. amodo aut̄ securus dicam. p̄r noster q̄ es in celis. penes quez oēm thesaurū reposui. & oēm spem collocaui. & cū itate relicta securus & liber secretū solitudinis petijt. solus & silens. Ysaac ex imolatione cui sacrm crucis xp̄i reuelatum est q̄n pat⁹ in mōte ipm immolare voluit. Gen. xxij. B⁹ Franciscus certificat⁹ fuit a dño Jesu xp̄o sex vicibus de eo q̄ sibi diceret in ꝓma visione. s. q̄ dux in militia xp̄i futurus armis celestibus & signo crucis decoraretur. Primo in ꝓncipio sue cōuersionis: q̄n xp̄us sibi apparuit & cōpassiui gladio doloris mentes eius transfixit. Luce. ij Tuam ipsius aiam ꝓ transibit gladius. Secūdo q̄n audiuit crucifixum ei dicentem. Vade repara domū meā.

Tertio q̄n frater Siluester vidit crucē auream ex ipsius ore ꝓcedentē. Quarto q̄n frater Pacificus vidit gladios in modū crucis viscera viri dei transfigentes. Quinto quā do frater Monaldus vidit virū dei sm̄ figuram crucis in aere subleuatū. Sexto quando in monte alueine frater Illuminatus conspexit seraphin in modū crucifixi virū dei stigmata impressisse: vt xp̄i crucē ꝓprijs humeris baiularet. et ardenter ꝑdicaret. Jacob ex benedictione q̄. xij. filios velut patriarchas genuit. quos etiam in fine vite sue benedixit. Gen. xlix. B⁹ Franciscus verus supplantator mūdi nouā xp̄o religionē inchoās duodecim frēs tanq̄ duodeci patriarchas a deo missos secuz assumpsit. quoz nōia sunt hec. Petrus carbanij. Egidius. Sabatin⁹. Adoric⁹. Pacificus. Leo. Siluester. Ruffinus. Johānes de scō cōstantino. Bernardus de viridante. Guilhelmus anglicus. Masi⁹ de marignano. Per istos enīz vite sanctitate & exemplo ac regimine ordo iste floruit. Joseph ex interpretatione qui vitē cū trib⁹ ꝓpaginibus florere interpretatus est. Gen. xl. c.

Beat⁹ Franciscus tanq̄ vitis fructificauit. Ecc. xxiiij. Ego quasi vitis fructificaui suauitatem odoris. s. sancte vite. & flores mei. s. decrine euangelice ꝓduxerunt fructum honoris & honestatis. Hec vitis. s. b⁹ Francisc⁹ in ꝓmo ordine ꝓduxit tres ꝓpagines. s. sanctam Clarā. sanctam Agneteam filiā Oterchi regis Boemie. & sanctam Salome de domo regis Polonie. In tertio ordie ꝓduxit tres ꝓpagines. s. b⁹m petrū pectinariū de Senis. beatū Lucensem de podio bonizi. & sanctum Eleazarū. In hoc tertio ordine quo ad dñas ꝓduxit. s. sanctaz Elesabeth filiā regis Ungarie. beatam Emiliānam de florentia. & beatam Michelinam de pensauro. vt p̄z &c.

Beniamin ex electione Nam beatus Frā̄ciscus recte comparatur Beniamin propter decē singularia. Primo in ortu Beniamin mater eius emoritur. Gen. xxxv. Sic in ortu conuersionis beati Francisci mater omnis carnalitatis extinguitur. Secundo Beniamin diuersum a patre & matre nomē imponi

tur. Unde mater non vocauit eum Beniamin: sed filius doloris, pater vero vocauit eū Beniamin i. filium dextre. Gen. xxxv. In beato Francisco fuit maxima observantia penitentie & austeritas vite: tamen faciūt in celis filiū dextre. licet hic videāt dolore ingere re. Tertio Beniamin. i. minim⁹ & paruulus Gen. xliij. In brō Francisco fuit summa humilitas: non aut̄ de numero eor̄ de quibus Bernardus dicit. Quidam volūt esse humiles sine despectu, pauperes sine defectu, bene induti sine solicitudine, bene pasti delicate sine labore, alijs adulantes, alijs detrahentes mordaces vt canes, dolosi vt vulpes, superbi vt leones, intrinsecus vt lupi rapaces, mellis dulcedinem. i. inanis glie & latentis lasciue fugentes vt vtil. q; volunt esse sine auctoritate iudices, sine visu testes postremo falsi accusatores, & ideo veritate carentes. Nec ille.

Quarto Beniamin a patre tenerius diligit. Gen. xliij. & beatū Franciscū tenerius dilexit Iesus xp̄s. vt p̄s ex impressione stigmatum.

Quinto Beniamin in egypti sed non sine custodia iude ingredit. Gen. xliij. Brūs Franciscus mira caritate ab opere contēplationis descendit ad opera fraterne sustentatiōis sē per comite diuina cōfessione. Sexto in ingressu Beniamin in egyptū, Symeon a vinculis soluitur. Gen. xliij. Brūs Francisc⁹ ab operibus iniquitatis a vinculis peccator̄ nos bo & exēplo homines reuocauit. Septimo cyphus argenteus in sacco beniamin abscōdit. Gen. xliij. In brō Francisco incorruptio admirande castitatis que per argentū albū designat reperit. Octauo Beniamin cū maloz⁹ munerib⁹ remittit. Gen. xlv. vbi dr. q̄ Joseph dedit singulis fratrib⁹ binas stolas si Beniamin dedit. ccc. argēteos cū q̄nq; stolis optimis. Brō Francisco dñs dedit magnifica donaria. s. recepit em̄ ccc. argēteos. i. tres aureolas: p tribus votis religionis. & q̄nq; stolas optimas. i. q̄nq; plagas quas nō solū in corde: sed etiā in corpe suo portauit. Nono Beniamin rapiēs p̄da describit. Gen. xlix. Brūs Franciscus sua sonora p̄dicatiōe & vitatis magnā p̄dā ad domus dei addaxit & quotidie adducit p sue religionis p̄fessores. Decimo Beniamin ciuitatē hierm in sorte recepit. Josue. xviij. Brūs Franciscus, pter euāgelicā p̄fectionē artissime paupratis accepit in sortem hierm celestē, vñ dr. Deut. xxxiij. Beniamin amātissimus dño habitabit cōfidenter in eo tota die quasi in thalamo morabit, & inter humeros eius requiescit. & sic p̄s tē.

Quarto in xp̄o iesu valet

nona creatura, i. brūs Franciscus rōne nūciationis q̄ debet sanctis ppbis. vñ scūs Thomas. iij. pte. q. vij. arti. viij. dicit sic. Prophetia dicit quasi p̄cul fans: vel p̄cul videns, inspectum. s. cognoscit & loquit que sunt p̄cul ab hoīm sensibus. Sicut etiā Aug⁹. dicit. xvi. cōtra Faustum. Est aut̄ cōsiderandū q̄ nō potest dici aliquis ppheta ex hoc q̄ cognoscit & annūciat ea que sunt alijs p̄cul cum quibus ipse non est. & hoc est manifestū & sm locus & sm tempus. Si esi aliqs in gallia exīs, cognosceret & annūciaret alijs in gallia exīstibus ea q̄ tunc in syria agerent, ppheticum essz. sicut Helyseus de Giezi dixit. iij. Reg. v. Quomodo vir descendebat de curru & occurrerat ei. Si vero aliquis in syria exīstens ea que sunt ibi annūciaret nō esset hoc ppheticū em̄ cū. Et ideo apparet sm tēpus, ppheticū em̄ fuit qō Esaias prenūciauit. q̄ Cyrus rex p sarum templū dei esset reedificaturus. vt p̄s Esa. xliij. Non autem' fuit ppheticus q̄ Esdras hoc scripsit cuius tempore factum est. Si ergo deus aut angeli vel etiam beati cognouerunt & annūciāt ea q̄ sunt p̄cul a nostra noticia nō p̄tinēt ad ppheticū. qz in nullo nostrum statū attingūt. qz ppheticus est eor̄ que sunt p̄cul a cōi hoīm sensu cū q̄bus ppheta cōuersat & cōloat in statu vie. hec Thomas.

Brūs Franciscus floruit spū, ppherie multipliciter. Primo p̄dicens dñm Mugolinum eē hostiensem futurū summū pōtificez qō qō rei p̄baut eu⁹tus, qz in summū pōtificē electus vocat' est Gregoriꝰ nonꝰ. Secūdo dū esset captus a pisinis & carceri mācipat' letāter ait. Adhuc sanctus p totū mūdū ad orabor. Tertio dū esset apud damiatā quā xp̄ianor̄ obsidebat exercit⁹ p̄dixit socio suo & vniuersis xp̄icolarū exercitui, nō pspe succedere ipsis si belli attēptarent ogressum qō rei p̄baut eu⁹tus. Quarto dū p̄dixit militi cuidā q̄ eū ad p̄andū inuitauerat, subitū casum mortis p̄monēs ipsum vt ꝓsiteret. & dominū suā disponeret q̄ ita vt cōpleuit mox sps exalauit. In ipo em̄ fuerūt pfetiōes ac progatiue ppbar̄ veteris testi vt p̄s. Moyses i gubernatōe qz assumpt⁹ de aqis. s. mūdane vitat: spū dei afflat⁹: ppls in deserto pauit pane celit⁹ misso Jnsup eduxit aquā de petra i deserto: vt ppls sitiens biberet. Preterea ieiunauit. xl. diebus & totidem noctibus discalceatus montē conscendit: vt legē dñi acciperet quam bis accepit. vt patz Exo. & Numeri in multis locis. Beatus Franciscus seculi vanitate magis elegit affligi cū ppło dei q̄ temporalis peccati habere iocunditatē maiores diuitias estimās thesauro patris sui inp̄operium xp̄i. Heb. xi. Hic p vallem spolitanaz cū fratribus suis trāsiens diurno labore lassatus in quadaz solitudine cū illis subsistit. Cuncz fame deficerent nec modus p̄sidendi succurreret. diuina pudente clementia: affuit angelus panē eis deferens & subito enanuit. Similiter cū vir quidam ad modū pauper suo asello virū dei p montana veheret: & pre lassitudie vie asperioris siti deficeret subito vir dei de iumento p̄siliens genuflexus in terrā extensis in celū manib⁹ orauit ad dñm & ecce mox de saxo durissimo aqua p̄fluxit de qua abundanter refocillatus est. Preterea discalciatus vir dei montē quendam cū duobus socijs spūsancto ducente p̄scendit. vbi ieiunans in pane & aqua. xl. dieb⁹ & xl noctib⁹. cōscribi fecit regulā quā sibi & fr̄i diuin⁹ sps in flamma ignis suggesserat. Quā cū de mōte descendens seruandā suo vicario cōmisisset. & ille paucis elapsis diebus per incuriam amisisse p̄teretur. Iterū in montez sanctus dei rediit. eamcz instar p̄rioris ex ore dei suscipiens illico reparauit. ad cui⁹ obseruantias fratres induxit. Ecc. xlv. Dedit illi cor ad precepta: & legē in. & dis. do. ia re. & iudi. s. israel.

Josue in deportatiōe q̄ ait ad sacerdotes. tollite archam federis. & illā deportauerunt auxilio dīno & nō humano. Josue. iij. Brūs Frāciscus cū in quadā deuastata eccl'ia in pucia masse apud montē casalem orauerit: intellexit p spūsanctū sacras ibidē reliquias remānsisse. quas cū p̄cepisset fratribus suis sacerdotibus ad locū honorabiles deferri. iussa vi di negligentes die altera archam reliquias rum in loco sublimiori altaris reposuerant divina virtute oculis suis cōspexerunt & cuius iussis nō paruit bō paruit deus. Jlli autez in obedientie veniā p̄meruerunt. Gedeon in cōflictatiōe cui dixit dñs. Jn viris q̄ lambuerunt aquas manu liberabo vos & tradā madiam in manu tua. Judic. vij. Beat⁹ Franciscus cū paucis fratribus q̄ aquam reportauit cōsolationū nō nisi ad necessitatē sumsit & multa mēdicitate hostes ppli dei deuicit. Unde ecclesia cantat de eo. Carnē mūdicz cōtemptus hostes malignos p̄trās. Dauid inunctione, quē Samuel iussu dei vnxit in regem sup israel q̄ acceptis q̄nq; lapidibus de torrente interfecit philisteū & abstulit opprobrium et israel. i. Reg. xvi. & xvii. ca. Beat⁹ Franciscus accedēs ad papam Innocentiū tertiū, p cōfirmatione ordinis sui spū dei affatus, pposuit hanc parabolam de diuite rege cū muliere formosa & paupe contrahente & e prole suscepta preferente' regis imaginez & educanda de mensa ipsius. quā sic interp̄tatus est, Non est dubitandū q̄ fame peant eterni regis filij qui ad imaginez regis xp̄i p spūsancti virtutē de paupere matre nati per spm̄ pauperis sunt in religione paupercula educandi. Cognita itaqz voluntate dei sūmi pontifex velut alter Samuel ordinē scī Frāciscī de spectū atqz abiectū velut dauid cōfirmauit. p̄s. Elegi abiect⁹ esse in domo dei mei ma. q̄. ha. in tab. peccator̄ tē. vsqz q̄ sperat in te. qui sumpto signo crucis. & v. stigmatibus velut. v. lapidib⁹ potentiam diaboli cōfregit.

Salomon in fabricatione, q̄ fabricauit tres domos. s. templum, domū saltus, & domū filie pharaonis. ij. Reg. viij. Brūs Frāciscus tres domos spūalis edificij fabricauit. s. fratrum minor̄, dñarum inclusarū. & fratrū de penitentia. in q̄bus factus est omibus causa salutis eterne. vt oēs hij ordines dicere possint illud Thobie xij. Bonis operib⁹ per eus repleti sumus. Et sic cultū dei valde ampliauit. Asael in curritatiōe, postro Asael cursor velocissimus erat quasi vnus ex capreis que morant in siluis. Brūs Francisc⁹ velut Asael i. plasmatō dei ꝓtum ad nouā religionē sibi diuinitus ostensam pcursor eterni iudicis velocissimus, ppter depositionē ponderis tēporalium rerū quas fiv⁹ ex caprcis acutⁿ visu ppherico in siluis huiⁿ mūdi regnū eternū indefesse p̄dicauit. Helyas in subuectiōe qui in curru igneo translat⁹ est in celū. iiij. Reg. ij. Brūs Frāciscus in ciuitate Assisij semel predicaturus in ecclesia cathedrali, fere media noctis hora in orto canonicor̄ orans cū quibusdaz ex socijs suis premonstrat⁹ est in curru igneo & splendente quē viri israelite. s. fratres sui ordinis sequerētur. Nam⁹ currus igneus mirandi splendoris per ostiū dom⁹ transiuit. huc atqz illuc p domicilia terrio se conuertit. supra quē globus lucidus residebat q̄ solis brīs aspectum nocte clarefecit in globi medio brūs pater residebat sagnis irradiat⁹ fulgoribus & ardoribus inflammatus. qz ꝓba ignita p̄cedebat. Jurta illud p̄s. Ignitū eloquium tuū vehementer. & seruus tu⁹ dilexit

illud ꝛc. Helyseus in operatiõe. Nam Helyas ascendens in celũ dimisit pallium suum in terra ꝑ quod helyseus operatus est mirabilia. vt ps. iiij. Reg. i. Beatus Franciscus accepto pallio xpi. i. stigmaribus sup carne sua post ascensionẽ xpi in celũ mirabilia operat⁹ est. Cum repore hyemali ꝑ lasitudine corporis subuectus asello cuiusdã paupis sub cripdine cuiusdã pminentis rupis pnoctaret supueniẽte algore ⁊ niuibus. homo ille murmurabat quẽ vir sanctus sacris manibus cõtingens mẽte ⁊ corpore confortauit cibo calore atq; dormitione suaui. Et sicut deus aperuit cor pueri ad videndũ montẽ plenũ eq̃rum ⁊ curruũ igneoꝝ in circuitu Helysei. sic deus aperuit oculos fratrũ simpliciũ ad preces beati Francisci. vt intelligerẽt magnalia dei q̃ secreta cõscientiarũ ꝓdicatorum fratrũ cepit rimari. ⁊ de pfectu ordinis multa futura predicere. ex q̃bus valde cõfortati fuerũt.

Job in eleuatione. vnde ipe dicẽ penuki. ca. Ad ꝓceptum tuũ eleuabitur aqla. ⁊ in arduis ponet nidum suum. Beatus Franciscus vehit aquila eleuabatur ad celestia ꝑ sanctam meditationem. ꝑcipue vero in illa seraphica visione in qua precepit ei q̃ sibi apparuerat ꝙ pleraq; archana sibi reuelata nunq̃ dum vineret cuiq̃ aperiret. ij. Cor. xij. Audiuit arcana verba q̃ non licet hoi loqui in celũ raptus ꝛc. Esaias in deuotione q̃ valde afficiebatur ad incarnationem xpi. de qua abundãter ⁊ copiose ppheauit. vt nõ solus ppheta: sed etiam euangelista credatur. Un. ix. ca. dicit. Parvulus datus est nobis ⁊ filius natus ẽ nobis ꝛc. Beatus Franciscus anno tertio ante obitum suum memoriã natiuitatis xpi ad deuotiones excitandam apud castrũ greccij disposuit agere inira celebritate. Iracũdi licentia a summo põtifice obtenta iussit parari ꝑsepiũ. apportari fenũ. bouẽ ⁊ asinũ adduci. Concurrentibus vndiq; populis. nox illa splendens ⁊ solẽnis efficitur. Stabat vir dei coram ꝑsepio lachrymis perfusus. ⁊ dũ missa celebraretur dñs Johannes de greccio in spiritu prexidit ꝙ beatus pater quendã puerum valde formosum ambobus cõplexans brachijs excitabat a somno. Unde mirabilit tunc populis ꝓdicauit de xpi incarnatione.

Jeremias in predicatiõe. cui dicit. xxiij. c. Ascende in libanum ⁊ in basan da vocẽ tuã. ⁊ ad transeũtes. Beatus Franciscus ascendit ad vire mundicia ⁊ ad feruores oratiois. deinde clamauit ad transeuntes peccatores increpando eos clamore ꝓdicationis. Qui hesitauit aliunde cõferens cũ fratribus suis. ⁊ dicens. Quid inquit fratres consulitis: q̃d laudatis. An ꝙ oroni vacem. an ꝙ predicãdo discurraz. Reuelatum est sibi a dño ꝙ ꝓdicationi operam daret. et angelus dñi dixit ei predictum verbum Jeremie. Ezechiel in de signatione. qui dicit. xxviij. ca. Tu signaculum similitudinis plenus sapientia et pfectus decore in deliciis paradisi dei fuisti.

Beatus Franciscus fuit signaculum similitudinis dei propter feruentẽ amorem. quod patet ex corporis eleuatiõe. Unde cũ oraret sepe visus est totus a terra subleuari. q̃ eleuatio corporis significabat eleuationẽ mentis. Etiam patet per alienationem mẽtis. Sancti enim viri in mentis excessum rapti exteri⁹ insensibiles redduntur. quia ab amoris vehementia ex toto interius absorbentur. Unde cum semel sanctus Frãciscus transiens per burgum a populo cõprimeretur insensibilis per omnia visus est. ij. Cor. xij. Scio hominẽ in xpo siue in corpore siue extra. c. n. ꝛc. Daniel in cõfortatione. qui dicit. iiij. ca. Uidebã ⁊ ecce arbor in medio terre ⁊ altitudo ei⁹ nimia arbor magna ⁊ fortis. ⁊ pceritas ei⁹ contingens celum latitudo illius vsq; ad terminos vniuerse terre. folia eius pulcherrima: ⁊ fructus eius nimius. ⁊ esca vniuersoꝝ in ea.

Beatus Franciscus diuinam cõsulens pvidentiam sup ordinis sui cõfirmationeꝝ cũ adiret sedem apostolicam hac confirmatus est visione. Uidebat siquidem arborem celsi tudinis magne ad quã cũ appropinquasset ⁊ sub ea stans ipsius altitudinem miraretur subito tantũ diuina virtute leuabatur in altũ vt cacumen contingeret arboris eiusq; summa facillime curuaret ad ima. Huius visionis prefagium vir spũsancto plenus intellexit referri ad cõdescensionẽ apostolice dignitatis exhilaratus est spũ. fratribusq; suis in dño confortatis iter cum eis ad curias romanam aggressus est. Osee in cõuersatiõe q̃ dicit. ij. ca. Ducã eã in solitudinẽ ⁊ loquar ad cor ei⁹. ⁊ canet iuxta dies iuuentutis sue ⁊ iuxta dies ascensionis sue de terra egypti.

Btus Franciscus a diebus cõuersationis sue solitudinem cupiebat. vbi crebrius cũ deo loquebatur. Rogatus eñ a dño Leone cardinali sancte crucis vt secum aliquãtulũ moraretur in vrbe acquieuit. humiliter ⁊ deuote qui per totam noctem vexatus a demonib⁹ ⁊ grauiter verberatus. socio suo in mane ꝛ

referens ait. Melius iudico eũ qui ponit in exemplum alijs fugere curias ⁊ humiliter inter humiles in locis cõuersari humilibus. vt sustinentes penurtã fortes efficiat similia sustinendo ꝛc. Joel in ꝓdicatione. q̃ dicit. ij. ca. Similis ei nõ fuit a ꝓncipio: ⁊ post eum nõ erit vsq; in annos generationis ⁊ generationis. Ante faciẽ eius ignis vorans ⁊ post eum exurens flamma. quasi ortus voluptatis terra coram eo. Beatus Frãciscus in paupertate nõ habuit similẽ. vt ps q̃ cõsecuturus cuius dño Hostiensi prius hostiatri ꝑ elemosynã petenda mẽdicauit. propter quã pauperatez velut ignis pplos accendebat ad charitatez dei sua ꝓdicatione. sed neq; poterat phiberi a ꝓdicatione q̃n velut flãma exurerer quoscũq; ad verbum dei audiendũ. vt ps q̃n venit imolam ad ꝓdicandum cui cum phibuisset epus ciuitatis turbato aĩo ne ꝓdicaret. vir dei iterum rediens ad epm visa est facies eius accensa vt ignis. ⁊ verba eius tanq̃ flãma exurens. Uõ epus intelligens fore pdigiũ dei illico ei cõcessit licentiã ꝓdicandi ꝛc. Amos in orõne. q̃ dicit. ix. ca. Uidi dñm stantẽ sup altare ⁊ dixit. Percute cardinem ⁊ cõmoueantur supliminaria. Beat⁹ Franciscus valde intentus fuit orõni adeo vt visibiliter xp̃s viderit ⁊ cum eo familiariter locutus fuerit. Unde cũ semel Assisij oraret. epus ciuitatis quadam curio fitate ductus intrauit cellã seu oratoriũ ipsius qui statim mutus effectus ẽ. ⁊ paraliticus donec p virũ dei liberatus est.

Midicheas in annũciatione q̃ dicit. iij. ca. Ego repletus sum fortitudine spũs dñi iudicio ⁊ virtute vt annũciem Jacob sceleus suũ. ⁊ israel pctm̃ suũ. Btus Franciscus replet⁹ spũ. pphetico annũciauit fratri Leonardo de Assisio socio suo elationẽ quã mente gerebat ꝙ non de pari ludunt parentes sui cũ parentibus illius fratris. Etiã annũciauit rebellionem cuiusdam fratris cõtra vicariũ suum dum teneret capitulũ ꝛc. Naum in cõsolatione. q̃ dicit. ij. ca. Ecce sup montes pedes euãgelizantis ⁊ annũciantis pacẽ. Beat⁹ Frãciscus multos cõsolabatur qui semidesperati videbant. vt ps de illo fratre q̃ nõ nisi nutibus cõfitebatur. ⁊ de illis duobus q̃ venerãt ad beremitoriũ greccij. vt benedictionẽ a viro dei reportarent q̃ tandem cõsolati abierunt.

Aggeus in electiõe. qui dicit. ij. ca. Er ponãte qua si signaculũ. q̃ te elegi dicit dñs exercituum. Beatus Frãciscus electus fuit a dño vt esset signaculum paupertatis Jesu xpi. vt patet ex sa'utatione quam fecerunt sibi ille tres dñe dicentes Benecueniat domina paupertas. Zacharias in mensuratione qui dicit. ij. ca. Leuani oculos meos ⁊ vidi: ⁊ ecce vir ⁊ in manu eius funiculum mensoriũ. Iste vir est beatus Franciscus q̃ cingitur funiculo ad mensurandum ꝛc.

Quinto in christo Jesu

valet nona creatura. i. btus Franciscus rõne confessionis. Interrogati cñ discipuli a xpo quem ipm esse crederent. dixit Petrus. Tu es christus filius dei vivi. ex qua confessione meruerunt esse principes mundi ⁊ ianitores celi. vt dicitur Mathei. xvi. In quib⁹ fuerũt quatuor dignitates quas deus contulit beato Francisco. Primo nomis mutatio. Petrus enim ante vocationem vocabatur Symon. postea vocatus est a xpo petrus. hm illud Joban. i. Intuitus autez Jesus Symonem dixit illi. Tu es Symon filius Johãna. tu vocaberis cephas quod interpretat⁹. Petrus. Beatus Franciscus ante cõuersionẽ suam vocabatur Johannes filius Petri bernardonis. Sed post cõuersionez suam vocatus est a xpo in ecclesia Franciscus quando crucifix⁹ dixit sibi. Francisce vade repara domuz meam. Cuius mutationis quadruplex fuit causa. Prima ratione officij ad q̃ erat assumptus. Nam diuina pidentia sibi bõ nomen imposuit. vt ex singulari ⁊ insuero nomine opinio ministerij eius toti citius innotesceret orbi. Secũda rõne affectus virtuosi. quia per ipsum ⁊ filios suos quos regenerat⁹ erat in xpo. multos seruos peccati ⁊ diaboli xpus debebat facere francos ⁊ liberos.

Tertia rõne magnanimitatis in eode. Nam Frãci a feritate sũt dicti. q: inest eis naturalis feritas ⁊ est magnanimitas aĩoz: quã feritatez ondit btus Frãcisc⁹ in illo fratre inobediente cui⁹ ea puritiũ fecit in ignẽ poni. Quarta rõne honestat⁹ in cõuersatione. Unde enim Frãciscus dicit signa quedã instar scutiũ que Rome ante consules ferebant q̃ erãt in terroꝛẽ ⁊ in honorẽ. sic sermo Frãcisci instar scutis vitia incidebat ꝛc. Sedo legis xpi obseruatio. Cũ Petr⁹ dixit ad iesum. Ecce nos reliquim⁹ omia ⁊ sequuti sum⁹ te. Mathẽ. ix.

Btus Frãcisc⁹ legez xpi obseruauit ota ea ap'lis relinq̃ndo iõ pauperatẽ ꝑplexat⁹ ẽ qua drupli. Dixo volũtarie. Cũ ei q̃dã dicerent. i. q̃ xps dixerit apl'os sine auro ⁊ argẽto ⁊ calciamẽtis mutebat vt dr Mat. iij. ⁊ Luc. x.

subito ad omnia implenda se accinxit. Secundo humiliter. Libentius enim vescebatur elemosynis hostiarum que fitis ꝙ sponte oblatis vtpote asserens illum panem esse angelicum qui dabatur inspirationibus angelorum psal. Panem angelorum manducauit homo pro de militibus assiliatibus q̄ venerunt p eo quos in via mendicare exhortatus est.

Tertio perseuerater. Cum enī ab aliquo elemosynam impetrasset ab eo petebat licentiā vt licite posset si magis egen⁹ occurreret ero gare. vt patet de paupe dñi ipse rediret a Senis cui dedit pallioli quo sup habitū erat a mictus dicēs ipsum esse illius q̄ eo pauperior erat. Quarto regulariter. Cū enī frater Bernardus p̄mus beati patris socius: eius vestigia sequi disposuisset, ambo intrauerūt ecclīā sancti Nicolai mane post quor deuotas orationes. btūs pater aperuit librū euāgelio rū in cuius p̄ncipio erat. Si vis pfectus esse vade vende omnia que habes ꝛc. In secūda apertōe eiusdē libri erat. Nihil tuleritis in via ꝛc. In tertia erat. Qui vult venire post me abneget semetipsum ꝛc. Hec est ait vir sancꝰ vita ⁊ regula nostra: oīmq̄ q̄ voluerint nostre societati cōiūgi. Pater de illo quē noluit accepeare ad ordinez suū. qui bona sua legauit paretib⁹ suis ⁊ nō pauperib⁹. ⁊ sic de multis alijs. Tertio ecclesie xp̄i sustētatio. apli xp̄i fuerūt fūdamēta ecclie sue. Apocal. xxi. Murus ciuitatis habēs fundamēta duodecim. ⁊ in ipsis noīa duodecim apostolorum. Sic cum summus pontifex laterauensem basilicā subito minari ruinam conspiceret vidit sanctū Franciscū dorso suo suppositō sustentare. Eccle. ix. Ciuitas parua ⁊ pauci in ea viri. scz merito. licet multi sūt numero. venit cōtra eaz rex magnus. i. diabolus. Inuentusq̄z est in ea vir pauper ⁊ sapiens ⁊ liberauit vrbē p sapiētiā suā. Quarto spūssancti repletio qz repleti sūt omnes spūsancto. Actuū. ij.

Btūs Franciscus repletus fuit spūsancto multipliciter. Primo ad pctoꝝ remissionem. Cum enī quadā die in quodaz solitario loco ānos suos i amaritudine recogitās deploraret. scrispūs i eū supueniēte leticia certificat⁹ est de remissiōe plenaria oīm pctoꝝ. Scdo ad corpis calefactionē. Interrogat⁹ enī quō eū tunica tā tenuis a frigore posset tueri: rndit. Si ignis sanctispūs nos interi⁹ calefaceret. caro nra exteri⁹ frig⁹ nō sentiret. psal. Iusti marū est cor meū ꝛc. Tertio ad oculoꝝ cognitionez. Un Senis cuidā doctori theologie quēdā secretū conscientie illius scrupulus revelando explicuit. ⁊ salubriter cōsulendo resecauit. Quarto ad secretoꝝ celestium predicationem. Nam spūssanctus apl̄os diuina misteria perdocuit. ⁊ oīm linguarū scientiam dedit ad diuulgationē legis xp̄i. Btūs Franciscus secreta celestia orando spūsancto suggerente didicit. Querētibus aliqñ fratribus an sibi placeret q̄ frati iaz recepti ad ordinē intenderēt studio sacre scripture rndit. mihi quidē placet: dū tamen exemplo xp̄i q̄ magis orasse legit q̄ legisse. orationis studiū nō omittant. ⁊ exemplo apl̄oꝝ. de quib⁹ dicit. q̄ erant pseuerātes in oratione. ⁊ factus est repente de celo sonus tanq̄ aduenientis spūs vī. Etiam multarū linguarū noticiam miraculose ad eptus est. qui semper cū ardore spīritus repleret. ardentia verba foris eructans gallice loquebat ꝛc.

Sexto in christo iesu valet

noua creatura. s. btūs Frāciscus rōne imitationis. Feruenti enī caritatis mēdio gloriosum sanctoꝝ martyruz emulabat triumphū in quibus nec amoris flāma extingui nec fortitudo potuit infirmari. Desiderabat enim ipse eadem caritate succensus per martyrij flāmam hostiam dñi se offerre viuentem. vt ⁊ vicem xp̄o p nobis morienti rependeret. ⁊ ad diuinū amoꝝ ceteros pnocaret. Ardor martyrij apparuit in eo ex quattuor. Primo quia sexto conuersionis sue anno de fidelio martyrij flagrans ad predicandum fidē xp̄ianam ⁊ penitentiam saracenis ⁊ aliis infidelibus ad partes syrie transfretare disposuit. Sed impeditus volūtate dei in Sclauonia remansit aliquādiu predicaturus. Verū quia martyrij fructus adeo coꝝ eius allexerat vt pretiosam p xp̄o mortē super oīa ꝓ tutum merito peroptaret versus marrochiū iter arripuit. vt ibi xp̄i euangeliū predicaret. Siquo modo ad cōcupitam palmā attingeret. Cū autem in hyspaniā peruenisset grauī corrept⁹ infirmitate redire ad ꝓpios lares coactus est. Secundo qz tredecimo cōuersionis sue anno ad partes syrie pergens in saracenos accurrit qui eum crudeliter tractauerunt afficientes cōuitijs. affligentes verberibus. ⁊ vinculis alligātes: fame ⁊ siti cruciantes. Tertio qz p ducē est ad soldanū multa ꝛstātia ꝛture animi ac feruoꝝ spūs ꝓdicto soldano deū trinū ⁊ vnū ⁊ saluatoꝝ oīm iesum xp̄m predicauit. p cui⁹ fidei veritate hoc

habak soldanū vt iuberet ignē copiosum incēdi. ⁊ ipsum cū sacerdotib⁹ paganis immitteret in ignē si ipse illesus exiret agnosceret xp̄ianē fidei veritatē ⁊ ad fidē xp̄i cū populo suo cōuerteref. sinaūt peccatis suis ascriberetur.

Quarto qz ordinem suū ideo instituerat vt fratres sui p fide xp̄i mori non formidarent. Dic enī ordo super ceteros ordines passur⁹ est psecutionē ob defensionē fidei. sicut figuratur in passione pueroꝝ. ij. Machab. vij. vbi dicit. Rex accensus ira in hūc crudelius super oīes deseuit. Per istuz miuimus fratrē defiguraf ordo fratrum minoꝝ. super quos tyrannus illeuitimus q̄ tunc ēporis imperabit exardescet ⁊ stridet sanguinē illoꝝ. Un abbas Joachim super Jerem. dicit sic. Dic est Beniamin in cuius partu mater emoriē. dacū apparuerit ordo ille fratrū minoꝝ in tpe sexto romana eccl̄ia inter angustias regis vltimi expirabit. hec ille. ⁊ sic pz ꝛc.

Septimo in xp̄o iesu va-

let noua creatura. s. btūs Frāciscus rōne sanctificationis. Unde Apocal. v. dicit. Vidi librū signatum sigillis septem. Dic liber est beatus Franciscus ꝓpter sapiētiā quā missus est predicare que consistit in verbo ⁊ in opere. signat autem sigillis septem ꝓpter septē cōditiones summe ac diuine sapientie q̄ fulsit in eo. Que notant Jaco. iij. vbi dr. Que autem de sursum est sapientia. Primū qui dez publica est. deinde pacifica. modesta. suadibilis. bonis ꝑsentiens. plena misericordia ⁊ fructibus bonis. Mas conditiones habuit btūs Franciscus. Primo fuit pudicus. complens illud q̄ dicit. i. Thimo. iij. Dyaconos pudicos simīliter oportet esse. btūs Franciscus mulierū familiaritates colloquia ⁊ aspectus que multis occasio sunt ruine sollicitus euitari iubebat. vnde ipse nullam recognoscebat in carne ꝛc. Secundo fuit pacificus primos in se discordes pacificans. cui pōt dici illud. i. Reg. xvi. Pacific⁹ ne est ingressus tuus? ⁊ ait. pacificus. Unde de ipso cantat. Uere paci sociat longinquos a salute. ⁊ fratrib⁹ suis dulcis pater dicebat. Ite annūciate hominibus pacem predicate penitentiam in remissionem peccatorum ꝛm euangelium Jesu christi. Tertio fuit modestus in moribus similis Onie. de quo dicitur. ij. Machab. xv. Erat autem Onias vir bonus ⁊ benignus verecundus visu. modestus moribus. eloquio decorus. ꝓpterea dicebat btūs pr̄ filijs suis. Estote in tribulatiōib⁹ parētes in. o. fonib⁹ vigiles. in laboribus frēnui. i. sermonibus modesti. in moribus graues. ⁊ in beneficijs grati. quia pro hijs omnibus vobis regnuz ꝓparatur eternum. Quarto fuit sua dibilis alijs predicando ⁊ ad beate viuendū consulendo. nouūq̄z ordinem instituendo. q̄ dum peteret eius confirmationez a summo pontifice ⁊ quibusdam cardinalibus nouum ⁊ insolitum quid videretur. Tunc dominus Johannes de sancto paulo episcopus Sabinensis ⁊ cardinalis spiritu dei inflammatus ait. Si petitionem huius pauperis tanq̄ nimis arduam nouamq̄z refellimus. cum pateat sibi confirmari formam euangelice vite caucendum est nobis ne in christi euangeliū offendamus. Nam si quis intra euāgelice pfectionis obseruantiā ⁊ vorum ipsius dicat contineri aliquid nouū aut irrationabile vel impossibile ad seruandum. contra ipsum euāgelij autorem blasphemare cōuincitur. Ecce quomodo regula eius est suadibilis sicut lex iesu christi ꝛc. Quinto fuit consentiens bonis per obedientiam ⁊ humilitatē. Cum enī quereref ab eo quis esset verus obediēs. coꝝ ꝓpris mortui similitudinem ꝓposuit. q̄ nō nebiē ⁊ stabit caput q̄z inclinabit: quocūq̄z illud collocaueris non murmurans nec reclamans. ⁊ ait socio suo. Non mihi videor frat minor nisi fuero in statu quē tibi descripsero Ecce prelatus existens fratrū. vado ad capitulum predico ⁊ cōmoneo fratres. Et in fine dicit contra me. Non cōuenis nobis qz illiteratus es. clinguis. ydiota. ⁊ simplex tandē ejcior cum obprobrio vilipensus ab oīnibus Dico tibi. Nisi eodem vultu. eadem mentis leticia. eodem sanctitatis ꝓposito hec verba audiero: frater minor nequaq̄ sum. In prelatione casus. in laude precipitium. in humilitate subdi: anime lucrum est. Sexto fuit plenus misericordia. Cum enī semel paueri cuidam elemosynā imp⁹tune petēti ex fratribus durius rndiret. precepit beatus Franciscus vt ad illius pauperis pedes se mutuum ꝓsterneret ⁊ pclamās se culpabilem orationis suffragium postularet ⁊ veniam. Quod cum ille fecisset humiliter adiecit beatus pater. Dū pauperez vides speculū tibi ꝓponit christi ⁊ matris eius. Septimo fuit plenus fructibus bonis quo ad sanctos fratres huius ordinis qui vita ⁊ miraculis claruerunt. Frater Bernardus de quintauale primus filius sancti Francisci Frater Sil-

uester. Frater Electus. Frater Leo confessor sancti Francisci. Frater Guilhelmus de anglia. Frater Angelus de rege. Frater Masseus de marignano. frater Ruffinus confanguineus bñ Clare. frater Guido de Senis. frater Egidius de cappotijs. frater Valentinus de narnia. Hij vndecim cū bñ Francisco iacent in ecclesia assisij. In ecclia de angelis, iacent hij sanctissimi viri vita ⁊ miraculis clari frater Petrus carbanij qui fuit socius beati Francisci. Quarum socij beati Francisci: quoꝝ nomina scripta sunt in libro vite. frater Jacobus qui vidit animā beati Francisci in specie stelle. frater Johannes simplex cum quo est coꝛ beati Francisci in signū dilectiōis collocatū. In perusio iacēt hij sanctissimi viri vita ⁊ miraculis splendidissimi. s. frater Egidius de Assisio q̄ fuit tertius socius beati Francisci. frater Conradus de offida. frater Ventura laicus. frater Nicolaus de Assisio laycus. In Tuderto iacent hij sanctissimi viri vita ⁊ miraculis clarissimi s frater Guilhelmus. frater Rogerij frater Petrus de galliculo ⁊c. In monasterio sancte Clare ibidē iacet frater Jacobus benedicti de Tuderto. In loco de Tuderto iacet frater Egidius de regno magne sanctitatis vir ⁊c. In loco de sancta illuminata iacent frater Centrialbem. frater Johannes de suellino. In loco de amellia iacet frater symon de Corsciano clare vite ⁊c. In loco de interanne iacent frater Petrus de pado. frater Symon de campo regali. In spoleto iacet frater Theobaldus p̄clare sanctitatis vir In loco de Spoleto iacet frater Symon de collazano nobilis genere ⁊ vita. In monte luco ꝓpe spoletum iacet frater Anthonius de pisis doctoꝛ legum. In Eugubio iacet frater Thomas de Eugubio magne sanctitatis vir. In ciuitate castelli iacet frater Jacobꝰ laicus qui maximis clarer miraculis. In burgo sancti sepulcri iacet frater Raynerius laicus ⁊c. In fulgineo iacet frater Matheus In ecclesia sancti Feliciani iacet frater Hermannus In pisquia iacet frater Johannes de vallibus qui multis clarer miraculis. In Narnia frater Matheus. In Nursia frater Anthonius. In Cassina frat' Partr reatinꝰ In Perquara frater Paulus. In Spello frater Andreas. In bithonio frater Johannes de laudibus. ⁊ frater Johannes laycus vir sanctissimus. In menano frater Nicolaus dictꝰ pater vester. Hij omēs in quincia sancti Francisci. In quincia romana iacent hij sanctissimi viri vita ⁊ miraculis clari. In Roma apuꝺ aram celi frater Sabbatinus de p̄mis socijs beati Francisci. ⁊ frater Junipe⁊rus. In loco de pillio frater Andreas de ania nepos Alexandri quarti. In ciuitate ostense frater Theobaldus de Assisio. In pisperno frater Leonardus de fulgineo. In vrbe veteri frater Odoricus. frater Ambrosius de massa. frater Seuerinus. In Thoscanella frater Guilhelmꝰ de cozdela. In preceno frater Thobias qui spū ꝓpherico fuit plenꝰ. i Viterbio frater Soldanerius. In monte cōpatrū frater Angelus de monte leone. frat' Raynaldus reatinus. In quincia Tuscie iacent hij sanctissimi viri vita ⁊ miraculis clari. In Florentia frater Humilis de perusio. frater Acrunsus laycus. frater Joseph. In loco de fecrona frater Guido. In Aretio frater Benedictus de Aretio. In Massa frat' Bernardus. In castro florentino frater Donatus de Ferraria q̄ claruit spū ꝓpherico. In monte Aluerne frater Guilhelmus de redcopbano. frater Clemens. frater Johānes de firmo qui habuit spiū ꝓpherie. In pupio frater Jacobus barlotarius. In mōte alcino frater Philippus laycus. De florētia fuerūt hij sanctissimi viri frater Rolandinus. frater Franciscus de maleficijs. frat' Johes parcēs pn⁹ gñalis p⁹ scīm Frācisc̄m. In Cortonio frat' Guido. in colūbario frat' Guido de bolsena In quicia Bononie iacēt hij scīissimi viri vita ⁊ virtutibus clari. In bononia frat' Nicolaus. frater Boninus. frater Matheus de fuētia. frater Guido sparis. frater Guilhelmus de cortilunio laicus. In Mutina frater Gerardus magn⁹ predicator. ⁊ ideo deuotissim⁹. In arriinino frat' Johānes baiontij. ⁊ frater Andreas ⁊c. In prouincia sancti Anthonij vlra sanctum Anthonium iacent hij sanctissimi viri scs in Padua frat' Lucas socius sancti Anthonij. frater q̄ identius. In Coneglano frater Lucas laycus. in Mantua frater Beneuentus. In Vrbino frater Odoricus. In Venetijs frater carissimus de clugia. frater Bētilis martyr de marchia. frater Pouerellus laycus qui est sepultus ibidem in ecclesia. In quincia Marchie iacent hij sanctissimi viri vita ⁊ virtutibus clari. In Camerano frater Johannes de parma. In sancto Seuerino frater Benūdia. In Syro'o frater Petrus de monte culo. In esculo fratrer Conradus. In fabria

no frater Franciscus. In Auximo frat' Brancianus. frater Cathalan⁹. In racboneto frat' Benencuntus. In sancto Marino Frater Dominicus. frater Boncompegnus. frater Berganus. frater Gracian⁹. frater Petrus de montevlmi. In loco de Murro frat' Matheus. In loco miliani frater Jacobus de Falerono. In Scorancto frater Sanct⁹. In eadem quincia sunt frater Paulus. frater Lucidus. frater Matheus de monte rubiano. ⁊ alij plures quoꝝ memoria est in libro instorum. Hij sunt fructus quos noua plantula scilicet beatus Franciscus in orto ecclesie produxit. De quibus p̄ dici illud Eccle. xxiiij. Fructꝰ honoris ⁊ honestat. De hꝰ ordine fuerūt sūmi pōtifices duo. s. dñs nicolaꝰ ꝑpa q̄rt⁹ ⁊ dñs Alexander q̄nt⁹. Cardinales fuerunt plurimi quoꝝ primus fuit dominus Bonauentura de Balneo regio. Episcopi fuerunt multi: quoꝝm primus fuit sanctꝰ Ludouicus filius regis Francie. Doctores theologie fuerunt ꝑplures. scilicet Richardus de media villa. Adam godam. Johannes scotus. Varro. Guilhelmꝰ ockam. Petrus aureoli. Landulphus. Franciscus maronis. Nicolaus de Lira ⁊c.

Octauo in christo iesu va

let noua creatura. scilicet beatus Franciscus ratione castificationis. Unde Bal'. v. dicit. Qui autem sunt christi carnem suam crucifixerunt cum vicijs ⁊ concupiscentijs. qz enim in seculo multipliciter contraxit inmundiciam ideo necessaria fuit ei q̄druplex lotio. Prima fuit religionis per quam homo consequitur plenariam remissionem suoꝝ peccatorū. Unde sanctus Thomas secūda secunde. q. clxxxix. arti. iij. dicit sic. Horum religionis ei fit perpetuū est maius ꝙ vorum peregrinationis terre sancte quod est temporale. Et sicut Alexander⁹ tertius dicit. vt habef extra de voto ⁊ voti redemptione. Reus facti voti aliquatenus non habef qui temporale obsequium in perpetuaꝝ nosciturꝝ religionis obseruantiam cōmutare. Rationabiliter autē per ingressum religionis aliquis consequit remissionem omniū peccatoꝝ. Si cñ aliquibus elemosynis factis homo potest statim satisfacere de peccatis suis. ℈m illud. Danieꝰ. v. Peccata tua elemosynis redime. Multo magis in satisfactionem pro omnibus peccatis sufficit qualiquis se totaliter diuinis obsequijs manciper per religionis ingressum

que excedit omne genus satisfactionis etiā publice penitentie. vt habetur. xxx. q. ij. capite. Ammonere. sicut etiam holocaustum excedit sacrificium. vt Grego. dicit super Ezech. Unde in vitis patrum legitur ꝙ candē gratiam consequuntur religiones ingredientes quam cōsequūtur baptizari. Hec Thomas.

Beatus ergo Franciscus post vanam illā conuersationem suam in seculo religionem ingressus quā crucifixus ei demonstrauit p internam inspirationē consequutus fuit plenariam peccatoꝝ suoꝝm remissionem. sicut postea certificatus fuit. Secunda fuit expiationis. Unde Numeri. xxxi. dicit. Qui non potest iguem sustinere aqua expiationis sanctificabit. q: qui non pōt sustinere grauē penitentiā. p peccatis suis ad lachrymas veniat per quas lauet oculos ꝙm ad puroꝝ intentionem in deum. Job. ix. Laui oculos meos ⁊ ecce video. Lauet coꝛ ꝙm ad depositiones málarū cogitationū. Unde Jere. iiij. Laua a malicia coꝛ tuū israel. Lauet manus quantū ad detestationem male ablatorum psal. Lauabo inter innocentes manus meas. Et Jaco iiij. dicit. Emundate manus peccatores. Lauet vestimēta quantū ad honestam cōuersationem. Josue. iij Lauentvestimenta sua: ⁊ sint parati in diem tertium.

Bñs Franciscus lachrymis suis lauit oīa hec adeo vt lumen oculoꝝ videret amissse. vt dicere posset illud Trenoꝝ. ij. Defecerunt pre lachrymis oculi mei. Tertia fuit mortificationis. Bal'. vi. Mihi mundus crucifixꝰ est ⁊ ego mundo. Jdeo potest dicere illud. Cant⁹. v. Oculi mei sicut columbe que lacte sunt lote. Oculi coꝛdis beati Frācisci fuerūt oculi columbe per sanctam simplicitatez. sed lacte lotꝛi fuerūt propter custodiaz castitatis. Si cñ aliquādo sensisset stimulū carnis statim seipsum denudarum imergebat in foueā nine plenam: aut glacie. modo cuꝝ chorda se graniter verberādo. modo cibos ne palatuꝝ allicerent aqua frigida vel cinere permutādo Bal'. iij. Mortificate mēbra vestra q̄ sunt super terrā. Quarta fuit dilectiōis. Deū. xlix. Lauabit in vino. s. diuini amoris stolā suam Magis cñ diligebat eū q̄ asperꝝ ipsuꝝ increpabat. q̄ eū q̄ sibi blādiebat. vt ps̄ de illo q̄ dixit sibi. Via pr̄ dñm vt mitius tecū agat. manū cñ suā plus debito sup te grauare videf. Quo audito vir sctūs cū ciulatu exclamans ait. Nisi nossem in te simplicem puritatem tuum ex nunc abhorrerem cōsortiuꝝ. qui aus

sus fueris circa me diuina iudicia reprehensibilia iudicare. Ipse etiam in corrigendis culpis dilectionem cum seueritate temperabat vt patz in illo fratre cuius caputium in ignē mitti iussit qđ ñ illesum exiliuit. Et sic ps̄ t̄c.

Nono in christo Jesu vale

net noua creatura. s. btūs Franciscus rōne vi fitationis ꝺm illud Luce. i. Visitauit nos oriens ex alto. Sicut enī xp̄us ad nos venit ad nostri redemptionē. Sic btūs Franciscus ad nos missus est ꝓpter legis euangelice reparationem. vt quilibet nostruz possit dicere illud Job. x. Visitatio tua custodiuit spūs meum. Et hoc ꝓpter multam conformitatem t assimilationē vite beati Francisci ad vitam xp̄i in multis. vt patet. Primo in illuminatione. Nam sicut xp̄o in hunc mundū ingrediente nox illuminata est. Sicut dicit Luce ij. Ecce angelus dñi steterit iuxta illos: t claritas dei circafulsit illos. Sic beato Francisco causa predicationis iter agente iuxta paduz tenebrosa noctis supuenit obscuritas. Cuiꝯ pericula viarum essent multa ꝓpter fluuium t paludes. dixit socius ad virū sanctū. Ora pater vt de instantib⁹ periculis eruamur. Et ecce nutu viri dei tanta lux supna virtute eis effulsit vt quasi luce solis ad locū hospitij cū laudibus t hymnis felices puenerūt. Et sic ps̄ t̄c. Scdo in annūciatōe. Nā sicut xp̄o in hunc mūdum ingrediente angeli annūciauerūt pacē mūdo. Luce. ij. Facta est cū angelo multitudo militie celestis laudantiū deū t dicentiuz. Glia in altissimis deo t in terra pax hoibus bone volūtatis. Sic btūs Frācīscus in omni p̄dicatione sua pacē annūciabat dicens. Dñs det vobis pacē. quā salutationez dño reuelante didicerat. Esa. lij. Ꝯ pulcri super montes pedes annūciantis t p̄dicantis pacē: annūciantis bonū. p̄dicantis salutem.

Tertio in reclinatiōe. Nā sicut xp̄o nascēte in hunc mundū reclinatus est inter aīmalia Esa. ij. Cognouit bos possessorem suū t asinus p̄sepe dñi sui. Sic btūs Frācīscus visus est reclinasse xp̄m in p̄sepio qñ fecit repsentationem p̄sepij t̄c. Quarto in obuiatione Nā sicut xp̄o fugiente in egyptū obuiauit latronib⁹. quos oīno a feritate inutauit. Mathei ij. Sic btūs Frācīscus in p̄incipio sue cōuersiōis ciuitatē reliquens securus t liber p silua quandā iter faciens obuiauit latronib⁹ quos inutauit dicēs. Preco sum magni regis quē liberū dimiserūt. Quinto in subiectione. Nā sicut xp̄s hz esset de⁹ t dñs oīm voluit subiici parentib⁹ suis. Luce. ij. Descendit cū eis t venit Nazareth t erat subdit⁹ illis. Et paul⁹. Nihil differt a seruo cū sit dñs oīz. Sic btūs Frācīscus nō tam ꝑesse voluit ꝯ subesse nec tam ꝓcipere ꝯ parere. Vñ generalis cedens officio guardianū petijt. cui⁹ voluntati ꝓ oīa subiaceret. Etiā fratri cū q̄ ibat semp obedientiā seruabat. Sexto in disputatiōe. Nā sicut xp̄us duodenarius in tēplo inuent⁹ fuit in medio doctoz. Luce. ij. Inuenerunt eū in tēplo sedentē in medio doctoz audientē illos t interrogantē eos. Sic btūs Frācīscus. xij. anno sue cōuersionis. Senis i terrogatus a quodā doctore theologie de q̄busdam q̄stionibus difficilib⁹ tanta claritate doctrie dīne sapie patefecit archana vt ve hementer ille stuperet. Septimo in vocatione. Nā sicut xp̄us vocauit apl̄os de vanitatibus seculi. vt habetur Job. i. t Matth. iiij. c. Sic btūs Franciscus vocauit nutu t spū dei duodecim viros ad religionis euāgelice, obseruantiā. nō vno momēto sed vicissim. vt supra dictum est. Octauo in cōuersione. Nā sicut xp̄us ostendit gl̄iam suā cōuertendo aquā in vinū in nupt̄is. vt ō. Job. ij. Sic beatus Franciscus cū apud beremū sancti Urbani grauissime egrotaret. t vinū postulass. allata a fratrib⁹ suis aqua signoꝯ crucis' edito mor in vinū cōuersa est. ad cui⁹ gustū plene cōualuit et sanatus est. Nono in sanatione. Nam sicut xp̄us descendens de monte sanauit leprosum tangēs manuz ei⁹. vt dicitur Matth. viij. Sic btūs Franciscus dū equitaret p planitiē Assisij obuiauit cuidā leproso statimq̄ de equo p̄siliēs in oscula ei⁹ ruit peniamq̄ illi porrexit. Illū aūt a morbo quē cancrum dicūt suo osculo sanauit. Decimo in tēptatione. Nam sicut xp̄us ieiunauit. xl. diēb⁹ t totidē noctib⁹ postea fuit a dyabolo tēptatus. Mat. iiij. Sic btūs Franciscꝰ post ieiuniū. xl. dierū quod celebrauit a festo Epiphanie vsq̄ ad. xl. fuit tēptatus a diabolo dicente sibi exiteri in ozōne. Null⁹ est petrō: cui peniteri de⁹ nō idulgeat: sed nimis se affligēti veniā denegat. Vir sanct⁹ hanc suggestoez vicit ꝓ sapiam t discretionē. cognoscēs ꝙ p hoc volebat ipm a feruoze abducere. i. Joh. iiij. Nolite oi spiritui credere, sed ꝓbare spūs si ex deo sunt. Etiā tēptauit ipm de auaricia qñ in via sacculū plenū denarijs reperit. sed nullatenus accipere acquieuit. Tandem a socio molestatus aperiri iussit, t ecce serpens

inde exiliens cū ipso euanuit. Phil. iij. Oīa arbitrat⁹ sum vt stercora. vt xp̄o lucifacerē.

Undecimo in predicatione. Nam turbis irruentib⁹ in iesum vt audirent verbū dei ipse stabat secus stagnum genezareth t ascendit in vnā nauez t docebat de nauicula turbas. Lu. v. Sic btūs Franciscus dū semel Baiete in maris littore predicaret turbis irruentibus pre deuotione in vnā herentē littori nauicula. p filijt solus. que seipsam nulla ope lōgius a terra. p traxit. tādiu autem fixa in fluctibus mansit. quousqz vir sanctus turbis expectantibus in littore p dicauit. Finito sermone data qz bñdictōe populis nauicula p prio ductu ad locum suū remeauit. Duodecimo in multiplicatione. Nam xp̄s in deserto multiplicauit panes q̄nqz sibi oblatos vt ex illis satiarent q̄nqz milia hoīm. vt dicit. Job. vi. Sic btūs Franciscus dam nauem quoruda mercatoꝝ conscendens cum socio paupere elemosynā sibi diuinitus oblatā adeo multiplicauit vt oīnibus in naui existentib⁹ p mēsem suffecerit alias nihil habētibus. Decimotertio in receptione. Nam xp̄s libēter peccatores recipiebat t cū eis māducabat. Vñ pharisei murmurabant dicētes, q: hic peccatores recipit t māducat cū illis. Lu. xv. Sic btūs Franciscus spū dei afflatus aduertens quēdam ex fratribus suis nimietate abstinētie pene deficere. Unde tētatione diaboli fratri illi periculum imminebat. pius pastor: licet esset nox vocauit fratrem apposuit panem. prior qz comedit t ad manducādū fratrē illū inuitauit. Unde vt dixit fratribus nō cibus: sed caritas illum comedere coegit. etiam illū militem cōuertit qui cum ad prandium vocauit. vt sup dictuz est. Decimoquarto in oratione. Nam xp̄us docuit discipulos suos orare dicēs. sic ergo orabitis. Pater noster qui es in celis sanctificet nomen tuū t̄c. Matth. vi Sic btūs Franciscus rogantes fratres orare āmonuit dicens. Cuz orabitis dicite. Pater noster qui es in celis sanctificet nomen tuum t̄c. Et ad oīes ecclesias dicite. Adoramus te xp̄e t benedicimus tibi: q: per crucem tuā redemisti mundum. qō illi obseruabant fideliter. Quindecimo in perfectione. Nam xp̄us legem euangelicam maxime perfectionis tradidit discipulis suis dicens. Nolite possidere aurū neqz argentuz neqz pecuniam in zonis vestris. non peram in via: neqz duas tunicas: neqz calciamenta: neqz virgam. Mat. x. Btūs Franciscus eandem regulam tradidit fratribus suis. vt patet in regula sua. Unde cum quidam fratres sui versus partes syrie transfretassent: quidam sacerdos pierate cōmotus pecuniā eis obtulit p necessario victu. quibus recusantib⁹ ministrauit necessaria singula t̄c. Decimosexto in operatione. Nam xp̄s mittens discipulos suos in mundū dedit eis virtutē operandi miracula. vt dicit. Mat. x. Qui etiam confirmabat legem suaz multis miraculis. Vñ dicit Marc. i. Stupebant super doctrina ei⁹. Erat enī docēs quasi potestatē habēs. btūs Franciscus regulam suā confirmauit multis miraculis. vt ptz in legenda. ptz etiam ex visione diuina de micis quib⁹ pascebat fratres suos. Septimodecimo in informatiōe. Nā xp̄us informauit discipulos suos fugiendus ocium t verba otiosa. De oīi enī verbo otioso qō locuti fuerint hoīes reddent rōnem in die iudicij t̄c. Mat. xij. Btūs Franciscus ocium docuit esse fugiendū. t rebellē carnes t pigram disciplinis cōtinuis t fructuosis laboribus domandā. crebris cedendam flagellis. t vili pabulo sustentādas. Unde dixit volo fratres meos laborare t exercitari ne otio dediti per illicita corde aut lingua vagentur. Et sicut xp̄s non habuit lectū in quo dormiret: sed aut sup terrā aut asserem dormiebat sicut in nauī dormiuit qñ mare fuit tempestuosum. Mat. viij. Sic btūs Franciscus super nudam humū lassato corpusculo sedens dormiebat. ligno vel lapide ad caput posito

Decimooctauo in correptione. Nam sicut xp̄s corripuit discipulos suos inter quos orta fuit cōtentio quis eoz videret esse maior dicens eis. Qui p̄cessor est in vobis erit sicut ministrator. Luce. xxij. t Mat. xx. Sic beatus Franciscus hac de causa voluit vocari fratres suos fratres minores t prelatos sui ordinis dici ministros vt verbo euāgelij vte ref qō obseruare p̄miserat. Cūqz dñs Hostiensis q postea fuit Gregorius nonus exāret ab eo an fibi placeret ꝙ fratres sui ordinis p̄mouerent ad ecclasticas dignitates. Rndit. dñe minores ideo dicti sunt ne p̄sumant fieri maiores. Decimonono in trāsfiguratione. Nā sicut xp̄s hz vt cōfortaret discipulos suos in lege quam eis tradiderat oñdit gl̄iam suā in transfiguratione corp̄is sui coram eis. Mat. xvij. Sic btūs Franciscꝰ vt alios ret fratres suos ad obseruantiā regule. rapt⁹ supra se in quodā secretissimo loco assumpt⁹ tribus socijs fratribus suis. t in quoddā mi

randus lumen totus absorptus: que circa se
& filios suos futura erãt clare cõspexit. Post
hoc reuersus ad fratres ait. Cõfortamini in
dño nec& qz pauci estis cõtristemini quia in
magnã multitudinẽ faciet vos crescere deus
suecp benedictiõis gra multiplicater dilata-
bit. Vigesimo in deportatione. Nam sicut
xps magno honore & laudibus venit hierlm
vbi receptus est cum gaudio. Mdr. xxi. Sic
btus Franciscus de loco nocerie Assisiũ per
soles nucios ad hec affisinatis populi de-
uotione transmissos reductus est. Vigesi-
moprimo in honoratione. Nam sicut turba
strauit ramos arbor & vestimenta sua in via
vt honorẽ dño exhiberet Job. xij. Sic quidã
vir de assisio cruditus a dño cũ p ciuitatẽ ob
uiabat ꝙ francisco deportabat palliũ sternebat
ꝙ sius pedibus vestimentũ dicens eũ dignũ
tali honore qui in ꝓximo ab oĩb9 foret ma
gnifice honorãdus. Vigesimosecũdo in cõ
mendatione. Nam sicut xps in cena cõmẽ
dauit gregẽ suũ patri. vt dicit. Job. xvij. Sic
btus ꝙ franciscus antio spũ precatus est dñz
p filijs. cui rñsum est a dño. Ego vocaui ser
uabo & pascam. & alijs excidentib9 alios sub
rogabo. ita vt si nati non fuerint faciaz illos
nasci. Et ꝙlibetcũqz fuerit impulsibus pauper
cula hec religio cõcussa salua semp a meo nu
mine permanebit. Vigesimotertio in cõfor
tatione Nam sicut xp̃s in orto orabat patrẽ.
& apparuit ei angelus mira claritate confor-
tans eum. Luce. xxij. Sic btus Francisc9 in
quodã nemore clamorosis gemitib9 diuinaz
p peccatorib9 interpellans clementiã. deplo
rans eriã quasi coram posita dñicam passio
nẽ vsus est nocte orãs manibus ad modum
crucis extensis toto corpore subleuatus a ter
ra & nubecula quadã fulgente circũdatus vbi
incerta sibi occulta diuine sapiẽtie reuelata
sunt quasi prefagia quedã future exaltatiõis
Vigesimo quarto in exprobratione. Nam
sicut xp̃us in ciuitate hierlm in domo Anne
& Caym be multipliciter fuit derisus. Mdrb.
xxvi. Sic beatus Franciscus in principio sue
cõuersionis extẽs de fouea in qua aliquãdiu
latuerat & abiecto pondere versus ciuitatem
Assisi. viam aggressus est. Quem cũz ciues
cernerent facie squalidum & mente mutatuz
ac per hoc alienatum putarent a sensu luto
plateariũ & lapidibus impetebant & tanq̃
insano & demenți clamorosis vocib9 insulta
bant. sed vir dei tanq̃ surdus ptransibat pa
ter aũt eius p tractũ domi primo verbis ꝺ̃n
de verberib9 afflixit. Vigesimoquinto in fla-
gellatione. Nam sicut xp̃s fuit grauissime fla
gellatus in pretorio pilati. Job. xviij. Sic be
atus Franciscus exiẽs in domo cuiusdaz
cardinalis fuit atrociter a demonibus verbe
ratus. Vigesimosexto in deductione. Nam
sicut xp̃s fune ligato ad collũ baiulans sibi
crucẽ deductus est ad locũ supplicij. ybi tamẽ
salutifera verba astãtibus dixit. Job. xix. Sic
btus Franciscus spũs dei inflãmatus in pla
tea ciuitatis Assisij populo soleniter cõuoca
to cũ multis fratribus quos secũ addxerat.
maiorẽ introiuit eccliam. sunecp ad collũ li-
ligato. nudus cũ femoralibus solis in oculis
oĩm se trahi precepit vsqz ad lapidem in quo
malefactores plectendi ducebant. Sup quẽ
consendẽs licet quartanarius esset & debilis
acerbi frigoris tẽpore. cum multo vigore ani
mi predicauit. Vigesimosexto in crucifi
xione. Nam sicut xps in monte caluarie cru
cifixus fuit impressus in corpus eius quinq; vul
neribus. Job. xix. Sic btus ꝙ franciscus in mõ
te alueme ex visione crucifixi seraphici quinq;
vulnera in corpus suum excepit. Vigesimo
octauo in nudatione. Nam sicut xps nudus
in cruce remansit vsqz ad mortem. Job. xix.
Sic btus Franciscus morti appropinquãs
ad sanctã Mariaz de portiũcula portari se fe
cit. vbi super nudam humũ in modum crucis
se totum nudum in spũs feruore pstrauit. fa
cieq; leuata ad celum. pũillũ. Voce mea ad
dñm clamaui & exaudiuit me. Me expectãt iusti do
nec retribuas mihi: eorando dixit. sicq; expi-
rauit. Vigesimonono in penetratione. Naz
sicut xps ianuis clausis ad discipulos intra-
uit. eosq; salutauit. & benedixit. Joh. xx. Sic be
atus Franciscus in arelatẽsi capitulo cui in
teriuit sanctus Anthoni9 de padua mira dei
virtute visibilis apparuit in aere subleuatus
extensis velut in cruce manib9 benedicens fra
tres. Nouus miraculi genus &c. Trigesimo
in apparitione. Naz sicut xps defecẽdu in ho
spitiuz emaus in forma peregrini vbi ad mẽ
sam cũ duob9 discipulis sedit. Luce. xxiij. Sic
btus Fraciscus in die pasce cũ mora faceret
in heremitorio quodaz valde secreto memor
illius qui discipulis cunb9 in emaus ipso die
in specie peregrini apparuit a suis fratrib9 vt
peregrinus & pauper elemosynã petijt. Quã
cũ accepisset humiliter sacris eos informauit
eloquijs ꝙ transeuntes per mundi desertuz
tanq̃ peregrini & aduenevericq; hebrei patria
dñi. i. transitũ ex hoc mundo ad pẽm in pau

pertate spũs ꝓuinue celebrarẽt. Propter qd̃
mira consolatione spũs replen sunt fratres.

Decimo in christo iesu va

leriouia creatura. s. btus Franciscus ratione
sublimationis. Eius eñ gloria fuit preosten
sa quadrupliciter. Primo in sede sublimi vi
dit eñ quidam frater socius beati Francisci
sedem vnam in celo ceteris dignioreꝫ precio
sis ornatam lapidibus. & oñi gloria refulgẽ
tem cui dictus est. Sedes ista humili seruaꝫ
Francisco. Secundo in stella vidit eñ quidam
socius eius animã illam sanctissimam
sub stelle prefulgide a candida subuectaz nu
becula. sup aquas multas in celum recto tra
mite sursum ferri. Tertio in luna plena. Vi
dit eñ quidam socius eius animã illam san-
ctissimam instar lune plene valde lucide in ce
lum astolli. diuersis circũdatam fulgoribus.
Quarto in sole refulgente. Vidit eñ qdaz
socius animã illam sanctissimã in specie so-
lis quẽ duodecim lucidissimi radij circunda-
bant. Ideo dicit. Eccl'. li. Quasi stella matu
tina in medio nebule: & quasi luna plena in
diebus suis lucet. & quasi sol refulgẽs. sic iste
effulsit in templo dei. Et Job. xxxi. Vidi solẽ
cum fulgeret. & lunam incedentẽ clare. & leta
tus suz in abscõdito. Ecce quomodo in xp̃o
iesu valet noua creatura. s. btus Franciscus.
hic per gratiã. randẽ p gloriam. Amen.

In festo scti Luce euãgeliste. Sermo. lvi.

Ignus est operan

d us mercede. Luce. x. & in euan
gelio pñtis solẽnitatis. btus
Paul9 apls. i. Cor. iij. dicit sic. Unusquisq;
ppriã mercedẽ accipiet sin ppriũ laborem.
Sup quo talẽ moueo qõnẽ. vtrũ btus lucas
sin suã virtuosaz operationẽ meruerit vite eter
glificationẽ. ad istã qõnẽ rñdent duo doctoꝛ
res noui testi. Primo est Matheus. xx. dicẽs. Voca operarios & redde illis mercedez
suam. Secundus est Paulus. Ro. iiij. dicẽs
Et ꝺ operaꝫ merces nõ imputaꝫ sin gram sed
sin debitum. Sciendũ ꝙ circa meritũ vite
eterne. ponit sctus Tho. prima secũde. q. cxv.
cõclusiones ardtuor valde necessarias. Pri
ma cõclusio est. Homo inquãtũ per ppriam
voluntatẽ cooperaꝫ gre dei sibi infuse mere
a deo mercedẽ suoꝝ laboris & operis. Patet. qz
meritũ merces ad idẽ referunt. Id eñ mer
ces dicit qd̃ alicui recõpensaꝫ ꝓ retributiõe
operis vel laboris quasi quoddã precium ipsi9
Unde ficut reddere iustũ precium ꝓ re acce-
pta ab aliquo est opus iustitie. ita eriaz recõ
pensare mercedẽ opis vel laboris est actꝰ iu
stitie. Justitia aũt est equalitas quedã. vt ôz
v. ethi. Ideo simpliciter est iustitia inter eos
quoꝝ est simpliciter equalitas eoꝝ vero quo
rũ nõ est simpliciter equalitas nõ est simpli-
citer iustitia: sed quidaz modus iustitie. sicut
est quoddam ius paternũ vel dñatiuũ. vt ibi
dem dicit. Et ideo in his in qbus est simpli-
citer iustũ ẽ eriã simplr rõ meriti & mercedis
Jn qb9 aũt ẽ sin qd̃ iustũ ẽ rõ meriti ꝟs qd̃. in
ꝗtũ ibi saluaꝫ rõ iustitie. Sic ei filiꝰ merꝫ a
liqd̃ a patre & seruꝰ a dño. Manifestum est
aũt ꝙ inter deum & hoiem est maxima ineq̃
litas. Jn infinitũ eñ distant & totus bonum
hois est a deo. Unde nõ ẽ iustitia sin oĩno-
dam equalitatẽ ñ sin ꝓportionẽ quãdaz. in
quãtũ. s. vterq; operaꝫ sin modũ suum. Mo-
dus aũt & mensura humane virtutis est a deo
Et ideo meritũ hois apud deũ esse non pot
nisi presupposita diuina ordinatiõe s. vt hõ
id cõsequaꝫ a deo per suam operationẽ qua
si mercedẽ ad qõ deus eiꝺrutẽ operãdi dedit
per liberum arbitrium sic res naturales hoc
consequũtur per proprios motus & operatio
nes ad qõ a deo sunt ordinate. Unde Je
remie. xxi. dicit. Et merces operi tuo. scilicet
si dei ordinationez impleueris. Secũda cõ
clusio est. Nemo sine gratia dei potest mere
ri vitam eternam. Patet. quia homo potest
considerari sin duplicem statum. scilicet sin
statum nature integre qualis fuit in Adam
ante peccatũ. & sic nõ potest mereri absq; gra
via eternã. s. ꝙ pura naturalia. rõ est qz meri
tum hois dependet ex preordinatione diui
na. Cetus autem cuiuscunq; rei non ordina
tur diuinitus ad aliquid excedens proportio
nem virtutis que est principium actus. Nec
enim est ex institutione diuine puidencie
vt nihil agat vltra suam virtutem. Vita au
tem eterna est quoddam bonum excedens
proportionem nature create qz eriaz excedit
cognitionẽ & desiderium eius. sin ꝓbat Cor.
ij. Nec oculus vidit nec auris audiuit nec in
cor hominis ascendit. Ideo nulla creatura
est sufficiens principium actus meritorij vi
te eterne nisi addatur aliquid supernatura-
le. diuinum quod cõmuniter gratia dicitur.
Secundo potest considerari homo sin sta
tum nature corrupte. sicut est in nobis ante
reparationem gratie. & sic dico. quemo sine

gratia potest mereri vitam eternā ꝓpter impedimentum peccati. Cum enī peccatū sit quedam dei offensa excludens a vita eterna. nullus in statu peccati existens vitā eternā pōt mereri: nisi prius deo reconcilietur dimisso peccato. quod fit per gratiam. Ro. vi. Gratia dei vita eterna. Ex quo infringunt octo errores qui notantur in clementinis de hereticis. c. ad nostrā. Primus est ꝙ homo in vita presenti tantū & talem pfectionis gradū potest acquirere ꝙ redderetur penitus impeccabilis. & amplius in gratia pficere nō valebit. Nam vt dicunt. Si qs in gratia semper posset pficere. tunc posset aliquis perfectior xpo inueniri. Secūdus est ꝙ no oportet hoiem ieiunare aut orare post ꝙ gradū perfectionis huius fuerit assequutus. quia tunc sensualitas est tam pfecte spiritui & rōni subiecta. ꝙ homo poterit libere corpori suo cōcedere quicqd ei placet & licet. Tertius est ꝙ illi q̄ sunt in predicto gradu pfectionis & spiritu libertatis non sunt subiecti alicui obedientie humane. nec tenentur ad aliqua ꝓcepta ecclesie. quia vt asserunt vbi spūs dñi ibi libertas. Quartus est ꝙ homo in vita presenti tantam beatitudinem posset assequi ꝑ hoc ꝙ gradū pfectionis sicut eam obtinebit in vita beata.

Quintus est ꝙ q̄libz intellectualis natura in se est ita beata ꝙ non indiget lumine gl̄orie ipam eleuante ad deū videndum & cognoscendum & amandum. Sextus est ꝙ exercere se in actibus virtutū est actus hominis imperfecti. & ꝙ perfecta vita licenciat a se virtutes &c.

Septimus est ꝙ mulieris osculum cuz ad hoc nō inclinet natura est mortale peccatuz. Actus autē carnalis cū ad hoc natura inclinet nullum peccū est. & maxime cū tales actū exercens de hoc tentatur. Octauus est ꝙ in eleuatiōe corporis dñi nostri Jesu xp̄i nō debet talis assurgere. nec ei reuerentias exhibere asserentes ꝙ esset quid imperfectionis fi quis a puritate & altitudine sue cōtemplationis tūi descenderet. ꝙ circa mysteriuz seu sacramentum eucharistie: aut circa passionem humanitatis xp̄i aliqua cogitaret hec ibi.

Tertia conclusio est. homo in gra constitutus pōt mereri vitam eternaz de condigno. Opus enī meritoꝝ iū hominis cōsideratur dupliciter. Uno mō ꝑ ꝙ procedit ex libero arbitrio. & ꝑ substantiaz opis. & sic nō pōt ibi esse cōdignitas ꝓpter maximā inequalitatē. sed est ibi congruitas ꝓpter quandā equalitatem ꝓportionis. Videt enī cōgruū vt homini operanti ꝑ suā virtutez. deus recōpenset ꝑ excellentiā sue virtutis. Alio mō ꝑ ꝙ procedit ex gra spūssancti. & sic est meritorium vite eterne de cōdigno. Sic enī valor meriti attenditur ꝑ virtutē spūssancti mouentis nos in vitā eternā. ꝑ illō Joh. iiij. Fiet in eo fons aque salientis in vitā eternā. Attendit etiā pcium opis ꝑ cōdignitatē gr̄e ꝙ quam homo cōsors factus diuine nature adoptatur i filiū dei cui debet hereditas ex ipso iure adoptionis. ꝑ illud Ro. viij. Si filij & heredes. Est enī spūssanctus pignus hereditatis nr̄e. ij Cor. i. Quarta conclusio. gra in nobis est ꝓncipium meriti & mercedis principalius ꝙ charitatē ꝙ per alias virtutes. Actus enī humanus habet rōnem merēdi ex duob⁹. Primo quidē & ꝓncipaliter ex diuina ordinatōe. ꝑ ꝙ actus dicit esse meritorius illius bōi ad qō bō diuinitus ordinatur. vt dicit ꝓma conclusio. Secūdo vero ex parte liberi arbitrij. scz inquātuz hō habz ꝑ ceteris creaturis vt ꝙ se agat volūtarie agendo. Et ꝓtum advtrūq̄ assistit ꝓncipalitas meriti penes charitatē ꝓ assistit ꝙ ꝓper duo. Primo qz vita eterna in dei fruitione consistit. Joh. xvij. Hec est vita eterna vt cognoscant &c. Motus aūt humane mentis ad fruitionez diuini boni est ꝓprius actus charitatis. ꝙ quā oēs alij actus aliarū virtutū ordinantur in hūc finē. ꝑ ꝙ alie virtutes imperantur a charitate. ideo meritū vite eterne ꝓ̄mo ptinet ad charitatē ad alias autē virtutes ptinet ad charitatē ad alias autē virtutes scōdario ꝑ ꝙ earū actus a charitate ipam tel scōdario ꝑ ꝙ earū actus a charitate ipam Joh. xiij. Si qs diligit me diliget a pr̄e meo & ego diligā eum & manifestabo ei meipsum.

Scōo qz illō qō est amore facim⁹ maxime voluntarie facim⁹. Un etiā ꝑ ꝙ ad rōnez meriti requritur ꝙ sit voluntarij ꝓncipaliter meritū charitati attribuit. Fidei enī actus non est meritorius nisi fides ꝙ dilectione operet. vt dicit Bal. v. Sil⁹ actus patiētie & fortitudis nō est meritorius nisi qs ex charitate hec opetur. ꝑ illud. i. Cor. xiij. Si tradidero corp⁹ meū ita vt ardeā charitatē aūt nō hūero. nihil mihi ꝙ deest hec Tho. Btūs Lucas maxia floruit charitate quadruplr. Primo qa fuit plen⁹ spūscō. vt dicit Piero. in ꝓlogo sup Lucam. Qui semiat in co charitatē. ꝑ illud Ro. v. Charitas dei diffusa est in cordib⁹ nr̄is ꝙ spiritūscī q̄ dat⁹ est nobis. Scōo qz arsit de fiderio sociabat xp̄o pegrino. ꝑ Greg. Unde Luce. xxiiij. dicit. Nonne cor nostrū ardens erat in nobis dum loqueret nobis in via et aperiret nobis scripturas. Tertio quia obscuꝝ charitatis in xp̄o in via exhibuit. ꝑ Greg. cum dixit. Mane nobiscum dñe qm̄ aduesperascit &c. Luce. xxiiij. Quarto quia gaudiū ceteris discipulis pre. tristicia & timore in cenaculo clausis retulit. ꝑ Greg. Et surgentes eadem hora regressi sunt hierusalem &c. vsq; ibi regressi sunt hierlm &c. vsq; in fractione panis. Cum enī sacramentū dominici corporis & sanguinis sit mysteriū maxime charitatis quo xp̄s coīcauit post resurrectionem suā Lucam & Cleopham. signum est ꝙ hūj duo discipuli ardebant summa charitate. ꝙ quos charitas dei & ꝓximi designatur. Un meruerūt videre xp̄m iam in carne glorificatū. Jō dr. Dignus est operari mercede.

Dignus est operarius mercede.
Supernorum.
Angelorum.
Prophetarum.
Apostolorum.
Confessorum.
Doctorum.
Immaculatorum.

Primo dignus est operarius. s. beatus Lucas. mercede Supernorū.

Sciendum ꝙ potissimū in lege noui testamenti est gra spūssancti. q̄ datur ꝑ fidē xp̄i Et ideo ꝓncipaliter lex noua est ipsa gratia spūssancti que datur xp̄i fidelibus. Ro. iiij. Ubi est gloriatio tua? exclusa est ꝙ quā legē. Factoꝝ? nō. sed per legem fidei. Ipsam enī fidei gratiam legem appellat. Et expressius Ro. viij. dicitur. Lex spūs vite in xp̄o Jesu liberauit me a lege peccati & mortis. Un augustin⁹ dicit in libro de spū & littera. ꝙ sicut lex factoꝝ fuit in tabulis lapideis. Ita lex fidei scripta est in cordibus fidelium. Et ibidē dicit. Sunt leges dei ab ipso deo scripte i cordibus ipsa pūtia spūssancti. Habet tamē lex noua quedam q̄ sunt dispositiua ad gratiam spūssancti & ad vsum huius gratie pertinētia que sunt quasi secūdaria in lege noua. de quibus instituit oportuit fideles xp̄i tā circa credenda ꝙ̄ circa agēda. Ro. i. Non enī erubesco euangelium. Uirtus enī dei est in salutez omni credēti. ꝓpterea necessariū fuit vt christus eligeret quosdam q̄ euangelium cōscriberent: ꝓtum ad ea q̄ pertinent ad gr̄am spiritussancti. vel sicut dispositiua ꝙ̄tum quidē ad intellectū per fidē per quam dat gra spiritussancti: sicut pertinentia ad diuinitatem et humanitatem xp̄i. ꝙ̄tum vero ad voluntatē: sicut pertinentia ad contemptum mundi. per quem hō fit capax gratie spiritussancti. quaz mundus. id est mundi amatores capere nō potest. Joban. xiiij. Uel sicut ordinantia huius gratie vsum qui est in operibus virtutuz ad que multipliciter scriptura noui testamēti exhortatur. Inter ceteros autez ad hoc ministerium electos. s. beatus Lucas assumptus est qui fuit vnus de septuaginta duobus discipulis quos christus immediate genuit in esse fidei. vt Greg. dicit. Ecclesia apportabat dum hodie legit euangelium. Luce. x. ca. Designauit dominus & alios septuaginta duos discipulos. & misit illos binos ante faciē suaz in omnem ciuitatem & locuz. quo. erat ipse. ven. Cōuenienter autem ad christi euangelium conscribendū assumptus est. qz Lucas interpretatur consurgens vel eleuans vel lux. Ipse enim consurrexit ab amore mundi omnia tē poralia relinquendo: et eleuauit se in amorē dei cum a christo fuit electus. vt de eo dicatur illud Ecc. xv. c. Elegit eum ex omni carne & dedit illi coz ad precepta & legem vite & discipline docere Jacob testamentum. & iudicia sua israel. ꝓpter quod fuit lux mundi co ꝙ mundum illuminauerit vniuersuz. Mathei. v. c. Vos estis lux mundi. Lux autez mundi est sol qui habet in situ sublimitatem. Ecc. xxvi. Sol oriens in mūdo in altissimis dei. In aspectu delectabilitatem. Eccle fiest es. xi. Dulce lumen & delectabile est oculis videre solē. In motu velocitatem. ij. Esdre. iiij. ca. Abasgna est terra & excelsum est cēlū. & velox cursus solis. In effectu utilitatem. quia ꝑ philosophum. homo generat hominē & sol. Sic beatus Lucas habuit sublimitatez per celestium contemplationem. Luce. xi. Beati oculi qui vident que vos videtis &c. Delectabilitatem per dulcem conuersationem. Juxta illud. Nostra conuersatio in celis est. Velocitatem per feruentem predicationem qui per totam Syriam verbuz dei predicauit. vbi ꝙ̄ plurimos populos ad fidē xp̄i cōuertit. Utilitatem per euangelij cōscriptionē. quod quidem est autenticum quattuor modis. Primo patris eterni preordinatione. Jere. xxxi. Ecce dies veniunt dicit dñs. & feriā domui israel & domui Juda fedus nouū. nō ꝑ pactum quod pepigi cum patribus eorum &c. Sed hoc erit pactum quod feriam cū domo israel. Post dies illos dicit dom⁹. dabo legem meam in visceribus eorum. vbi loquitur de doctrina euangelica. Secundo filij super

ni corroboratione. Luce. xxi. Celum ⁊ terra transibunt, verba autem mea non transibũt. quoniam usq; in finem seculi sunt duratura. Mar. b. xxiiij. Predicabitur euangelium hoc regni in vniuerso orbe. ⁊ tunc veniet consummatio. Nam predicatio euangelij xpi poterit intelligi duobus modis. Uno modo quãtus ad diuulgationez noticie xpi. ⁊ sic predicatũ fuit euangelium in vniuerso orbe etiam tẽpore apostolorum. vt Crisostomus dicit. et sm hoc quod additur. ⁊ tunc erit consummatio. intelligitur de destructione Hierusalem. de qua tunc ad litteraz loquebatur. Alio modo potest intelligi predicatio euangelij in vniuerso orbe cum pleno affectu ire sc̃z p in qualibet gente funderetur ecclesia. quod quidez erit post persecutionem antixpi. Sicut Augustinus dicit in epistola ad Esichium. Nondum est predicatum euangelium in vniuerso orbe sed hoc facto veniet consummatio mundi.

Tertio spiritussancti inspiratione. Unde Hierony. in prologo super Lucam dicit. Sancto instigãte spiritu in achaia hoc scripsit euangelium. Quarto ecclesie xpi approbatione qui iussit illud legi p omnes ecclesias. Uz ergo beatus Lucas fuit operari⁹ xpi missus ab eo in messem suã. Jdeo dignus est remunerari mercede supernoz. s. beatifica visione patris ⁊ filij ⁊ spiritussancti. ⁊ gaudijs oium beatorum.

Secundo dignus est operarius. s. beatus Lucas mercede Angelorũ.

Unde Apoc. xiiij. dicitur. Vidi alterũ angelum volantem p mediũ celum habentẽ euangelium eternũ vt euangelizaret sedentib⁹ sup terram ⁊ super omnẽ gentem ⁊ tribum ⁊ linguaz ⁊ pplm dicẽs voce magna. Timete dñm ⁊ date illi honorem q; venit hora iudicij ei⁹. Et adorate cũ qui fecit celuz ⁊ terrã: mare ⁊ oĩa que in eis sunt. ⁊ fontes aquarũ. hec ibi. Iste eñ angelus fuit beatus Lucas. quia sicut in angelo tanq̃ in speculo relucent archana diuine sapientie. Sic in beato Luca relucent sacramẽta fidei catholice. Uere eñ dicitur angelus ꝓpter quattuor. Primo ratõe revelationis. Nam vt dicit Dyo. iiij. ca. Cele. hierar. diuina debent ferri ad homies mediãtibus angelis. Unde lex vetus data fuit per angelos in manu mediatoris. Gal. iij. Et stephanus dicit Act. vij. Accepistis legem in manu mediatoris. Licet eñ sol⁹ ꝓncipis sit sua auctoritate leges instituere. tñ q̃nq; legẽ instituta p alios promulgat. Et ita de⁹ sua auctoritate legẽ instituit. sed p angelos promulgauit. ita etiã vt ordine quodaz doctrina xpi ad omẽs puenirent: ipse discipulos suos immediate docuit. qui postmodũ alios ꝛbo ⁊ scripto docuerũt. Proue. ix. Misit ancillas suas ꝓuocare ad arcẽ. Jdeo beat⁹ Lucas q̃ legem xpi nobis ꝛbo ⁊ scripto tradidit. est velut angelus medi⁹ inter deum ⁊ nos. Fm illud Malach. ij. Legẽ xpi. s. requirũt ex ore ei⁹. qz angelus dñi est exercituũ est. Scdo rõe annũciationis. Nã vt dicit Dyo. iiij. ca. cele. hierar. Diuinũ ielu benignitatis mysteriũ. angeli p muz edocti fũt. postea p ipsos ad nos coguũ rionis gra transiuit. Sic ergo diuinissimus Gabriel Zachariã quidẽ docebat ꝓphaz eẽ futurũ ex ipso. Mariã aũt quõ in ipsa fieret thearchicũ ineffabilis dei formatiõis mysterium. Sicut aũt solus angelus virgini hec sacramẽta annũciauit. sic solus Lucas hec mysteria nobis reuelauit. Unde Hiero. in prologo sup Lucã dicit sic. De hinc in ꝓncipio euangelij sui Zobis natiuitate ꝓsumpta cui euangeliũ scriberet. ⁊ in quo electus indicaret. cõrestans in se cõpleta esse q̃ essent ab alijs inchoata ꝛc. Tertio rõne cognitiõis. Nã corpus xpi est panis angelor. ps. Panẽ angelorum mãducauit hõ. quoz beatitudo est in plena degustatiõe ipsius p beatificã cognitionem. Sic beat⁹ Lucas velut angelus degustauit ꝓmo hũc panẽ in quo plene cognouit sacramentũ dñice resurrectionis. Luc. xxiiij. Cognouerũt dñm in fractiõe panis. Quarto rõne inuitatiõis. Unde Apoc. xix. dicit. Uidi vnũ angelum stantẽ in sole ⁊ clamauit voce magna oĩbus auibus q̃ volant p medium celũ: dicens. Uenite ⁊ cõgregamini ad cenã dei magnã ꝛc. Iste angelus est beatus Lucas q̃ stat in sole i. in plena ⁊ ꝑfecta cognitiõe sacramẽti eucharistie sup omẽs euãgelistas. qz eam̃ri eucharistie sup omẽs euãgelistas. qz sacramẽtum eucharistie in quo fuit summa benignitas demonstrata. diligentissime i suo euãgelio pertractauit. ideo dignus fuit pasci tali pane velut mercede angelorum.

Tertio dignus est operarius mercede Prophetarum.

Sciendũ q̃ ꝓphete assistant dñm Lucã quattuor. Primo euangeliste. Unde Esa. vli. dr. s. tim⁹ ad syõ dicet. Ecce assum. ⁊ hierlim euãgelistam dabo. Recte beatus Lucas fuit euangelista q̃ opus euãgeliste ꝓplenit in Thimo. iij. Tu vero vigila in oĩbus labora. Opus fac euangeliste.

Uõ quidẽ est euangelium ꝓdicare. Esa. xl. c. Super montẽ excelsum ascende tu q̃ euangelizas syon. Exalta in fortitudine voce tuã q̃ euangelizas hierlim. Exalta noli timere. Dic ciuitatib⁹ iude. Ecce deus vester ꝛc. Op⁹ euangeliste est euangeliũ scribere. Opus euangeliste est sm euangeliũ viuere. Beatus Lucas euangeliũ ꝓdicauit in Syria. in Archaia. in Bithinia in Alexandria. Unde fuit ꝑs alexandrinus euangeliũ scripsit. Sc̃ds euangelia vsque imitat⁹ xpm. q̃ cepit facere ⁊ postea docere. Act. i. Secũdo assimilatur boui. Ezechie. i. Facies bouis a sinistris ipsoz quattuor. Et Apoca. iiij. Secũdum aĩal fortissime virtutis. Inter cetera sancta aĩalia brũs Lucas p bouez siue virtutẽ designat. Bos eñ ꝓtum ad ꝓtum oz cõmendatur. Primo ꝓtum ad sacrificiũ quia deo in sacrificiũ in rẽplo immolabat. Sic brũs Lucas. dr̃ bos rõne sacrificij. qz circa tẽplum semp immorans fuit. ⁊ in ꝓncipio sui euangelij. agendo de Zacharie immolatiõe. ꝑ sortis in rẽplo annũciatione ⁊ Marie in templo purificatione. Jn medio agendo de xpo duodẽne in rẽplo remanẽte. ⁊ postmodũ in templo ꝓdicante. Jn fine p discipulos dñi in rẽplo laudantes cõsumando. Secũdo bos cõmendat quo ad incessum qz nõ saltãdo vadit. sed mature incedit. Unde Greg. sup illõ Ezech. i. Planta pedis quasi planta pedis vituli. dicit. i. mature incedens. fortis ⁊ diuisa. Sic brũs Lucas in suo euãgelio incessit mature introducẽdo ꝓcursores regis. postea cõceptionẽ regis. De cõceptiõe. ꝓcessit ad nativitatez de natiuitate ad infantiã. de infantia ad pueritiã. de pueritia ad iuuentutẽ. deinde ad suã cõsummationẽ. Jncessit fortiter. quia alij euangeliste fortiter incꝑerunt sed nõ fortiter finierũt. quia Mathe⁹ ⁊ Zobes nihil agunt de ascensione. Marcus nihil de infantia ꝓmittere. Lucas aũt omia ista ꝓsequitur. Jncessit diuisim. qz narrationez ꝓcursoris et regis nõ cõmiscuit. sed diuisim posuit. Agẽs eñ de annunciatione ꝓcursoris accedit ad annũciationẽ regis. Agens de natiuitate ꝓcursoris. accedit ad natiuitatẽ regis. Agens de predicatione ꝓcursoris. accedit ad predicationẽ regis. Tertio bos cõmendatur quãtum ad mansuetudinem. qz fugo, ꝓcessus stimulo agitatus. clamoribꝰ lacessitus nõ murmurat. nõ reclamat. Sic beat⁹ Lucas ꝓcessus iugo pnie. agitat⁹ stimulo ꝓsecutiõis tyranni et lacessitus clamoribꝰ iniurie nõ murmurauit. sed patientiã seruauit. Fm illud. Nõ murmur resonat nõ q̃rimonia ꝛc. Quarto bos cõmendatur ꝓpter ad laborem ⁊ vtilitatez. Est enim aĩal valde laboriosum ⁊ vtile.

Sic beatus Lucas fuit laboriosus ⁊ vtilis describendo viã ⁊ formã pueniendi ad vitaz eternam. Est eñ liber suus. s. euangelij. de q̃ dicit Ezech. ij Liber erat scriptus intus ⁊ foris. ⁊ scripte erant in co lamentationes. ⁊ carmen. ⁊ ve. Die liber euangelij bti Luce ẽ scriptus intus ꝑ ꝓfundi mysterij occultationez ⁊ foris ꝑ hystorie aptionem. in quo cõnectit lamentum passionis. carmen resurrectionis. ⁊ ve creme dãnationis. vt ps. xi. ca. vbi misrꝛ ve ponũtur. Tertio assimilat medico. Unde Coll. iiij. dicitur. Salutat vos Lucas medicus charissimus. Recte eñ fuit medicus. de quo Ezech. xlvij. dicit. Erunt fructus eius ẽ cibum: ⁊ folia in medicinã. quia in euangelio suo ponit vinguẽta ꝑciosa ⁊ suauia que sunt exẽpla peccatoz cõuersoz. sicut de Magdalena. de Matheo publicano. de filio ꝓdigo. de publicano. de Zacheo. de latrone cõuerso. Jdeo Hiero. in ꝓlogo sup actus apostolorũ dicit. Lucam ita diuina subsecuta est gra vt nõ solum corporibus: sed etiã aĩabus eiꝰ ꝑficeret medicina. Et Ecc. xxv. Unguentarij faciet pigmenta suauitatis. ⁊ vnctiones faciet sanitatis. Quarto assimilatur fluuio sm illud Ecc. xxxiiij. Ego quasi fluuius dorix. Exiui de ꝓdiso dei mei. Dorix interꝑatur medicamentũ. ⁊ signat q̃ euangeliũ bti Luce est splendidũ ⁊ medicinale lumine fidei. ⁊ medicina charitatis. Un̄ sicut Naamã syrus immundꝰ fuit a lepra in fluuio. vt dr̃. iiij. Reg. v. c. Sic Lucas docet in euãgelio suo qualit̃ peccatoz dz curari a lepra. s. mobedientie que fuit Symonis. Luc. vij. Superbie ⁊ ingratitudie. sc̃z decem leprosorum. Luce. vij. Et sic ps ꝛc.

Quarto dignus est operarius. s. brũs Lucas mercede apl̃oz. Unde

in sermone qui legitur de eo in ecclesia dicit sic. Lucas inter angelor. ⁊ apostolorum choros atq; candentia virginũ lilia. ⁊ immarcessibiles martyrũ rosarum flores corruscat. Ipse eñ coruscat inter apl̃os quattuor modis

Primo rõne euangelice narratiõis. Cũ eñ brũs Lucas nõ fuerit in oĩbus actibus ⁊ miraculis xpi sm̃ euangeliũ scripsit. fm quod a postolis qui ꝑcunctes fuerant sibi intimauerũt ⁊ retulerũt. sicut ipe in ꝓlogo suo insinuat dicens. Sicut tradiderũt nobis q̃ ab initio ipsi viderũt ⁊ ministri fuerũt sermonis. Uisum est

ꝛ mihi assequuto a principio oīa diligēter ex ordine tibi scribere optime Theophile. vt cognoscas eorum verboꝝ de quibus eruditꝰ es veritatem. Secūdo rōne apostolice operationis. Nam actus apostoloꝝ cōscripsit vt animaret nostram operatiuam ad meritoriā actionem ostendendo qualiter apostoli fuerūt fortes ad bene operādum ꝛ ad quodlibꝫ aduersum sustinēdum. Unde Hieroñ. in prologo super Lucam dicit. Cui Luce non īmerito etiam scribendoꝝ apostoloꝝ actuū potestas in ministeriū datur. q legētibus ac recōrentibꝰ deum breui volui sermone comprehēdere q̄ plurius aliquid fastidientibꝰ pdidisse

Tertio rōne lucide apparitionis. Nam eiꝰ euangeliū predare approbat btūs Paulus quādo ad cōfirmationem dictoꝝ suoꝝ Luce euangeliū adducit. Unde Hieroñ. lib de viris illustribus dicit. Quidam suspicantur quotiens cūqꝫ Paulus in epistolis suis dicit. ꝟm euāgeliū meū. de luce significare volumie qz ipse dicit. ij. Cor. viij. Misimus fratrē nostrum scilicet Lucam. ꝟm glo. cuius laus est in euangelio per omnes ecclesias. Etiam vt Hieroñ super epla ad Heb. in plogo dicit. Hanc epistolam ferē apostolus ad hebreos conscriptā hebraica lingua misisse cuius sensum ꝛ ordines retinens. Lucas euangelista post excessum beati Pauli apli greco sermone composuit. Quarto rōne fidelis associationis. Nam Paulo in oīibus tribulationibus semp adhesit ꝛ ab eo nunq̄ discedens eidem in predicationis subsidiū fuit. ij. Thi. iiij. Lucas est mecum solus. In hoc q̄ dicit mecum. scilicet tanq̄ adiutor ꝛ defensor. Notatur qualiter sibi subsidium prestitit. in hoc q̄ dicit solus. notat q̄ constanter eidē adhesit. ij. Cor. viij. Ordinatꝰ est. s. Lucas ab ecclesijs comes peregriniatiōis nostre in hanc gr̄am que ministrat a nobis ad dñi gr̄iam ꝛ destinatā voluntatem nostram.

Quinto dignus est operarius. s. btūs Lucas mercede occisorum.

Uñ in sermone q̄ legit de eo per oīes ecclesias dicit sic. Martyrium suo corpori assiduis lamentationibus crebrisqꝫ vigiliis membra sua macerās ipse induit. Xps cū elegit lxxij. discipulos q̄ deus accepit de spū Moysi. ꝛ dedit septuaginta duobus viris qui regerent populum cum Moyse. vt dicitur Nume. xi. Etiam septuaginta duas palmas inuenerūt filij israel in deserto. Unde dicitur. Exodi. xl. Preterea mundus diuisus est in septuaginta duas linguas. quibus discipuli christi debebam predicare euangelium. Unde Damas. papa. vt habet. distin. lxviij. ca. Cor episcopi. dicit sic. Non amplius q̄ duos ordines unt discipulos dñi esse cognouimꝰ. i. duodecim apostoloꝝ ꝛ septuaginta duoꝝ discipuloꝝ. ꝛ Anacletus papa. vt dicit distin. xxi. ca. in nouo. dicit. Uidentes autem ipsi apostoli messem esse multam ꝛ operarios paucos rogauerunt dñm messis vt mitteret operarios in messes suam. Unde ab eis electi sunt septuaginta duo discipuli. hec ibi. Inter quos fuit btūs Lucas q̄ fuit datꝰ ab vniuersa ecclia comes btī Pauli ad predicādum verbū dei. Dicit enī multas psecutiones flagella ꝛ ꝟbera atq; acerrima tormēta cuꝝ btō paulo p nole xpi pssus ē. vñ ōr i collecta. q̄ cruci mortificatoꝝ iugiter i suo corpe p tui nois amore portauit

Sexto dignus est operarius. i. btūs Lucas mercede doctoꝝ. vñ btūs Hiero. in epla ad Paulinū dic. Sicut aq̄ ba sua aīe languētis sunt medicina. ꝛ in ꝟmone q̄ le gif p oēs ecclias de eo ōr sic. Btūs Lucas velut insignis lucifer ab oriētalib⁹ renitēs nob lumē fidei ꝛ celestis itineris patēter scādere callē demōstrat. ꝛ btūs Amb. sup Luc dic sic Lucas oēs sapiēs putes. euāgeliū suū plectit historia. docuit ei naturalia cū de spūsco dñica incarnatōe extitisse reserauit. vñ ꝛ Dauid naturalē docēs sapiaz ait. Emitte spīm tuū ꝛ crea. ꝛc. Jrē cū docuit tenebras ī xpi passione fcās. terrā tremuisse solē radios abstraxisse. docuit moralia cū in ipis bitudinib⁹ mores docuit. docuit rōnabilia cū ait. Qui fidelis ē in mīmo ꝛ in magno fidel ē. sine hac triplici sapia. ipsa fides. ipm misteriū trinitat⁹ ee nō pot b̄ est naturali. rōnali. morali. hec Amb

Septimo dignus est operarius. i. btūs Lucas. mercede īmaculatoꝝ rum.

Sciendū q̄ btūs Lucas īmaculataz habuit vitā quadrupliciter Primo per īnocentiā. Hieroñ. in plogo super actus apstoloꝝ dicit. Sine crimine domino maluit seruire.

Secundo per continentiam. Idem vbi supra. Paulū sequutus est ap̄m vsqz ad cōfessionē fidei in ꝟginitate pmanēs. Tertio p intelligentiā. Nam secreta ineffabilia q̄ angelus ꝛ sola ꝟgo scieb at: solus Lucas disseruit Unde Bern. ait. Ideo conceptus Elizabeth nunciat Marie vt dum nunc p̄cursoris nūc

saluatoris edocetur aduent⁹. rerū rēpus ꝛ oz dinem tenens. ipa postmoduz melius Luce scriptori ac p̄dicatori euangelij referet veritatem. q̄ pene de oībus a principio celitus fuerat instructa mysterijs. hec ille. Unde etiā beatus Lucas ꝟm Damascenum. imaginē beate virginis depinxit que rome habetur.

Quarto p pseuerantiaz. Hieron ym⁹ vbi supra. Lucas octoginta ꝛ. iiij. agens etatis annos: in Bithinia de seculo noscitur emigrasse. Unde meritis suis nos adiuuat. quia cuz xpiani a turcis essēt obsessi apparuit eis vir quidā lucidus ꝛ coruscus. dicens se esse Lucam euangelistam p̄cipiens xpianis vt contra hostes ad bella p̄cederent. Sed cum illi trepidarent ante eos se posuit et victoriā magnam fecit. ij. Machab. xv. Hic est fratruz, amatoꝝ ꝛ ppli israel. hic est q̄ ꝛc. Amen.

In festo sancte Ursule virginis ꝛ martyris. Sermo. lvij.

Attraxerunt cū spō so ad nuptias. Matth. xxv. ꝛ in euangelio p̄sentis solennitatis.

Beatus Bernardus sermōe. xxxij. sup cantica. dicit sic. Magnis spiritib⁹ magn⁹ occurrit sponsus. ꝛ magnificabit facere cum eis. e mittens lucē suā ꝛ veritatē suā. eosqꝫ adducens ꝛ deducēs in montē sanctū suū ꝛ in tabernacula sua. Regē in decore suo videbut oculi eius q̄ imitatus est pueritem se ad speciosa deserti. ad flores rosarū ꝛ lilia cōuallium. ad amena orto rum ꝛ irrigua fontiū ad delitias cellarioꝝ ꝛ odoramēta aromatū. postremo ad ipsa secreta cubilia. Isti sunt thesauri sapientie ꝛ scientie penes sponsum absconditi. hec vite pascua. hec nuptie preparate in refectionem aiarum sanctarū. Beatus vir qui implcuit desideriū suū ex ipsis. hec ille. Super quo talē moueo q̄stionē. Utrū btā Ursula collegio sue societatis obtinuit aureolā decorate xpo virginitatis. Ad istam q̄stionē rñdent tres doctores noui testi. Primus ē btūs Augustin⁹ in glo. sup illud Exo. xxv. c. Facies aliā coronā aureolā ꝛ c. dicens sic. Ad rā agno concinūt. q̄ sequūtur agnū quocūqꝫ ierit. Secundus est Beda. in glo. sup illud Esa. lvi. Hoc dicit dñs Eunuchis q̄ tenuerit fedus meū dabo eis in domo mea locū ꝛ nomen melⁱus a filijs ꝛ filiab⁹ dicēs sic. Propriā gr̄iam excellentem q̄ signat. Tertius est sanctus Thomas. iiij. sentē. distī. xlix. dicens sic. Omne meritū actui virtutis debetur a charitate imperato. Virginitas aūt ꝟm hoc ad genus virtutis ptinet. ꝟm q̄ ppetua incorruptio meritis: ꝛ corporis sub electiōe cadit. Et iō illis tm̄ virginibus aureola debet que ppositum habuerunt virginitatis ppetuo conseruande. siue hoc ppositum voto firmauerint siue nō. Et hoc dico ꝟm q̄ aureola ppie accipitur vt premiū quod dā merito debitū quānis hoc ppositum aliquādo fuerit interruptum. integritate tamē carnis manēte dūmodo in fine vite inueniaf. quia virginitas mētis reparari potest q̄uis non virginitas carnis. hec Tho. Sciendū q̄ q̄ vult intrare cū spōso iesu xpo ad celestes nuptias p duode cim portas q̄ sunt duodecim dona gr̄arum: oportet q̄ ingrediatur. Unde Apoc. xxi. dicitur. Uidi ciuitatē sanctaz et habebat murū magnū ꝛ altū: hītem portas duodecim. Iste murus est angeloꝝ custodia. q̄ indignos p̄hibent ab ingressu illius ciuitatis. Porte ciuitatis sunt dona gr̄arum q̄ nobis suggeritur: p que ingredimur ciuitatem illā. Ab oriente porte tres. Prima est conrēptus bonoꝝ temporalium. Deutero no. i. Paruuli de quibus dixistis q̄ preda hostiū foret. ipsi ingrediantur terrā. Unde supdi nō intrant. Esaie xxxviij. Hoc dicit dñs de rege assirioꝝ nō intrabit ciuitatē hāc. Et Matth. xviij. Nisi efficiamini sicut paruuli nō intrabitis in regnū celoꝝ. Secūda porta est cōfessio peccatoꝝ. ps. Introite portas eius in cōfessiōe. Exemplum de latrone cōfitente. cui dictū est Luce xxij. Hodie mecuz eris in paradiso. Tertia porta est satisfactio delictoꝝ. Esa. xxvi. Apertite portas ꝛ ingrediat gens illa. s. q̄ facit iudicium de seipsa. puniendo se p̄ peccis. Exemplum de Zacheo Luce xix. de bis tribus portis dicit. Ezech. xlviij. Ab oriente porte tres Porta Dan. Porta Beniamin. Porta Joseph. Dan interpretatur faciens iudiciū. ꝛ significat eū qui nō querit ppriam gr̄iam. Johan. viij. Ego gr̄iam meā non quero. Beniamin interpretatur filiꝰ dextre. ꝛ significat cōfitentem. ps. Ade fuscepit dextera tua. s. p cōfessionē. Joseph interpretatur additamentū ꝛ significat satisfacientes qui addit opera bona in compensationem malorꝝ. Ab austro porte tres. Prima est castitatis mundicia. Apoc. xxi. Nihil coinquinatum ꝛ abhominationem faciens intrabit in illam. Exemplum de Aaron. Exo. xxviij. Facias femoralia quibus vrentur filij israel. qñ ingressuri sunt ta-

bernaculum. Et Nu. xxv. Purificati intrabit castra. Secunda porta est ciborum abstinētia. Leuit. x. Vīne quod inebriare potest nō bibes tu et filij tui: quando ingredīmini ostia tabernaculi testimonij. Ezech. xliij. Vinū nō bibet omnis sacerdos: quando ingredīmur ad atrium interius. Tertia porta est operū innocentia. Proue. xxx. Stellio manibus nititur: et morat in edibus regis. De istis tribus portis dicitur Ezech. xlviij. ca. Ab austro porte tres. Porta Zabulon. Porta Symeō Porta Isachar. Zabulon interpretatur habitaculum pulcritudinis. ecce castitas. Symeon interpretatur exaudibilis. ecce abstinētia. Isachar interpretatur vir mercedis. ecce sancta exercitatio. Ab aq̄lone porte tres

Prima est sustinentia psecutionum. Hebr. iiij. Ingrediemur enim in requiē nos qui credimus Ec. ij. Reg. v. Cecus et claudus non intrabunt in templum dīni. Secūda est patientia tribulationū. Luce. xxiij. Nonne fic oportuit xp̄m pati. et intrare in gloriam suā.

Tertia est diligētia offensionū. i. inimicos diligendo. Eph. i. Ambulate in dilectione sicut et xp̄us dilexit vos. De istis tribus portis dicitur Ezech. xlviij. A septentrione porte tres. Porta Ruben. Porta Juda. Porta Leui. Ruben interpretatur prouidens principium. ecce persecutio propter fidem. Juda interpretatur glorificans. ecce patientia. Leui interpretatur appositus. ecce charitas que debet apponi tribulatiōibus. persecutionibus. hostibus. Ab occidente porte tres.

Prima est elemosynarum largitio. ps. Introibo in domū tuā in holocaustis ꝛc. Proverb xviij Donū hominis dilatat viam eius et ante principes spaciū ei facit. Ideo excludit avarus. Matthei. xix. Facilius est Camelum per foramen acus intrare q̄ divitem intrare in regnū celoꝝ. Secunda porta est passionis xp̄i meditatio. Gen. xxiij. Ingredere benedicte dīni quod fuit dictū helyeser. quod interpretatur dei mei sanctificatio. Debre. ix. In secundo tabernaculo solus pontifex introibat nō sine sanguine. Tertia porta est bonorum celestium adeptio. Hebreo. vi. Confugimus ad tenendam spem quam sicut anchoram habemus animę tutam ac firmam. et incedentem vsq̄ ad interiora velaminis vbi precursor introuit p nobis Jesus

De istis tribus portis dicitur Ezeche. xlviij.

Ab occidente porte tres. Porta Neptalim Porta Gad. Porta Asser. Neptalim interpretatur dilatauit me. ecce pietas. Gad interpretatur temptatio. ecce passio christi. Asser interpretatur beati erunt. ecce spes. Ideo Apocalip. vlti. ca. dicitur. Beati qui lauant stolas suas vt sit potestas eorum in ligno vite. et per has portas intrent in ciuitatem. Beata Ursula festinauit ingredi in ciuitatem summi regis per has portas cum collegio sue sotietatis. ps. Adducentur regi virgines post eam. proxime eius afferētur tibi in letitia et exultatione adducentur in templum regis. Ipsa autem velut regina astitit a dextris eius in vestitu deaurato circundata varietate. q̄m inclinauit aurem suas ad legem xp̄i et oblita est domuz patris sui ideo concupiuit rex speciem eius. quia vero ipsa cum sodalibus suis parate erant. propterea intrauerunt cū sponso ad nuptias.

Intrauerunt cum sponso ad nuptias.
Vocatione.
Reuelatione.
Sanctificatione.
Visitatione.
Laudatione.
Associatione.

Primo iste beate virgies

intrauerūt cum sponso Jesu xp̄o ad nuptias Vocatione. Unde Apoc. iiij. dicit. Vidi et ecce ostium aptum in celo. et vox p̄ma quam audiui tanq̄ tube loquentis mecum dicens Ascende huc. et ostēdam tibi q̄ oportet fieri. X̄pus em̄ ad suas nuptias vocauit beatam Ursulam. cui ostēdit qualiter se debeat p̄parare tanq̄ virgo prudēs et nō vt virgo fatua In euangelio em̄ hodierno designant duę stulticie anime fatue. Prima stulticia est q̄ virgines fatue necessaria saluti aie nō sumpserūt. Vñ dicit. Fatue aūt nō sumpserūt oleū secum. i. gratuā dīois quo ad deū. Luce. vij. Oleo caput meum nō vnxisti. spūalis exultois. Matt. vi. Tu aūt cū ieiunas vnge caput tuū. i. mentē spūali letitia pugnaturus cū diabolo ne grauar fastidio capiaris ab eo. Pietas et mie. Jere. xli. Noli nos occidere q̄ habem thesauros in agro. i. cōsciētie frumenti sez charitatis. et mellis. i. dulcedinis eterne. et olei. i. cōpassionis ad paupes. Secūda stulticia earum fuit: quia mendicare voluerunt a aliorum meritis dicentes. Date nobis de oleo vestro ꝛc. Querere em̄ aliorum merita q̄ virtutes sufficiunt ad salutē est magna fatuitas Unde subditur. Ne forte nō sufficiat nobis et

Ezech. xiij. Tres viri isti. Noe. Daniel. et Job Si fuerint in medio eius. non liberabunt filios et filias: sed ipsi soli liberabuntur. Tertia stulticia earum fuit. quia operari voluerunt quando non potuerunt. Unde dicit. Dū autem irent emere venit sponsus. Apocalip. x. Jurauit angelus per viuentes in secula q̄ tēpus amplius nō erit. i. ad meritorie operandum. quia vt dicit Apoca. i. Dedit illi tēpus vt penitentiam ageret et non vult penitere a fornicatiōe sua. Quarta stulticia earū fuit: quia tarde venerunt. Unde dicitur. Nouissime veniunt. et relique virgines. i. valde tarde quia porta iam clausa erat. i. sententia firmata vt nullus reproborū ingrediatur. Quinta stulticia earum fuit. cecā presumptio. quādo dixerunt. Dīne domine aperi nobis. Dūm vocāt cui seruire noluerunt. Malach. i. Si ego dominus: vbi timor meus: Petunt sibi aperiri ianuam celi cui noluerunt aperire ostium cordis. Cant. v. Vox dilecti mei pulsantis. aperi mihi soror mea ꝛc. Beata Ursula nō fuit de numero virginum fatuarum. sed de numero prudentium deducendo secū nobilē famulatum quinq̄ puellarum. Unde. i. Reg. xxv. dicitur. q̄ cum Abigail pergeret obuiam Dauid: quinq̄ puelle iuerunt cum ea. Sic beata Ursula veniens ad sponsum suum xp̄m decorum et fortem assumpsit in comitatu suo quinq̄ puellas. Prima est domina mūdicia. qua animam suam ab omni macula peccati per baptismū mūdauit. Cant. iiij. Tota pulcra es amica mea et macula non est in te. Nā in Britānia rex quidam xp̄ianissimus fuit: nomine Nothus qui quandam filiam genauit: et eam baptizari in fide iesu christi fecit et Ursulā nominauit. Secunda est domina fides. qua credidit mysterium sancte trinitatis. et mysterium xp̄i quo ad redemptionem generis humani. Jere. iij. c. Patrem vocabis me et post me ingredi non cessabis. Vñ cum rex anglie peteret a patre beate Ursule ipsam copulari vnigenito suo. pater eius cepit pluribus aduersari. Cui quia xp̄i fide insignita cultori idolorū tradere indignum duceret. Cum quia ipsam nullatenus consentire cognosceret. Cum quia regis ferocitatem plurimū formidaret. Tertia est domina sapientia. qua fallacias mundi conuincebat. Judith. xi. Abrahantur omnes ad sapientias eius. Nec autem mirabili morum honestate sapientia et pulcritudine pollebat. ita q̄ eius fama vbiq̄ volabat. Quarta est domina cōstantia metis. qua sperauit adiuuari a deo in omnibus aduersitatibus. psal. Dominus firmamentū meum et refugium meum. Deus meus adiutor meus et sperabo in eum. Ipsa autem diuinitus inspirata suasit patri vt predicto regi assensum preberet. Quinta fuit domina orationis instantia. qua orabat vt ad fidem christi animas perditas reduceret. primo Abdachabeoꝝ. iij. c. Non in multitudine exercitus est victoria belli. sed de celo est fortitudo.

Exemplum. Exo. xvij. ca. Quando Moyses leuabat manus vincebat populus. Et Hester. xiiij. dicitur Hester autē confugit ad dominum putans periculum quod imminebat. Ista autem orans dominum audiuit vt in sponsione matrimonij hanc conditionem poneret. Q̄ ipse rex cum patre decem virgines electissimas sibi ad solatium traderet. et tam sibi q̄m alijs mille virgines assignaret. et comparatis tricenbus inducias triennij sibi daret ad dedicationem sue virginitatis. et ipse iuuenis baptizatus in his tribus annis in fide instrueretur ꝛc.

Secundo iste sancte virgines intrauerunt cū sponso ad nuptias

Reuelatione. scilicet angelorum qui vigilant super nostra custodia. Ysaie. lxi. Super muros tuos Jherusalez constitui custodes tota die et nocte non tacebunt. Et Cant. iij. Inuenerunt me vigiles. Circa istam custodiam angelorum pono quatuor conclusiones.

Prima conclusio. Angelus potest immutare sensus hominis. exteriores non cogendo liberrimum eius. Patet. quia aliquādo apparet angelus homini assumēdo corp̄a ærea. et in materia visibili immutat sensus hominis. Nam angeli apparuerunt Abrahe ad ilicem mambre in corporibus assumptis. Geneseos. xviij. Etiam immutat sensus interiores opplando aliquas arterias ne potētia vitua ad organum perueniat. vt patet Geneseos. xix. c. de illis duobus angelis qui percusserūt Sodomitas ecciam. Et. iij. Regum. vi. ca. De angelo qui excecauit Syros volentes capere Helyseum. vt patet. Secunda cōclusio. Angelus potest immutare fantasiam et imaginationem hominis non cogendo voluntatem eius. Et hoc pōt monstrari tripliciter.

Primo in somnis dormiendo. quia sicut homo potest in seipso fabricare imaginationes rerum quas vidit. sicut freneticus patitur velut somniādo multas imaginationes con

citatas per passiones febriles. Sic angel⁹ in
fanta sia hois dormientis pōt fabricare fan
tasticas ⁊ ymaginarias visiones. q̄ dicuntur
somnia cōmouendo spūs ⁊ humores. vt ps
de āgelo q̄ apparuit in sōnis Joseph. Mat.
i. ⁊. ij. c. Secūdo operando secrete inter som
nū ⁊ vigilam: qn̄ facit vt vigilando dormire ⁊
dormiendo vigilare. vt ps de angelo q̄ suscī
tauit Petrum in vinculis dormientem quez
a carceribus liberauit. Act. xij. Tertio per
ymaginarias visiones. ponēdo hoiem in ex
tasi manifestando archana dei. sicut fecit Jo
hanni dum esset in insula Pathmos vbi ha
buit reuelationē fideoꝝ in ecclesia dei. Ter
tia cōclusio. Angelus apparens hominī cor
poraliter illuminat intellectū eius spūaliter.
Pater de angelo q̄ instruxit Abraam de imo
latione Ysaac. Gen. xx. Et de angelo Thobie
q̄ eū duxit ⁊ reduxit: ⁊ de vxore ducēda ⁊ co
gnoscenda: ⁊ de hereditate sibi debenda: ⁊ de
illuminatiōe patris salubriter instruxit. Tho
bie v. ⁊ vltra. Quarta cōclusio. angelus in
directe agēs in volūtarē hois libertatē ei⁹ nō
tollit. ps qz soluz disponit incitādo humores
⁊ vapores ac spūs ad fabricationē ymagina
tionuz q̄bus oīdit mala futura intellecturi q̄
voluntas disponat recedere a peccatis vt ma
la vitent. vel persuadent bona. p̄missa vt vo
luntas inclinet ad seruandū diuina mādata.
vt p̄missa adipiscat. Unde Jeremi. li. dicit q̄
angeli dei confortauerūt babylonios mino
⁊ p̄missis qui rñ noluerūt acquiescere ꝓpter
qō angeli clamauerunt. Recedamus. qz cu
rauimus babylonē ⁊ nō est curata. Jdeo cū
angelus Eleuterio futuro sponso brē Ursule
apparuit iuuenis illa cōditiōe quā brā Ursu
la sibi exposuit accepta apud patrē īstituit.
⁊ primus baptizatus accelerari cuncta q̄ vir
go petierat imperauit. Unde angelus reue
lauit quattuor. ¶ Primo electionez. s. ꝓsponsi
brē Ursule per regenerationē baptismalem
⁊ sui voti de numero virginū adimpletionē.

Secundo reuersionem. Nam angelus do
mini reuelauit brē Ursule: q̄ post visitatōez
sanctoꝝ apostolorum Rome virgines Co
loniam integro numero redirent. palmam
martyrij percepture. Tertio associationem
Nam ipsa nocte qua beate virgines Roma
venerunt angelus domini reuelauit pape cy
riaco vt eis se associaret cum pluribus prela
tis eccle. Quarto obuiationē. Nam cū illa
sera societas a roma rediret āgelus dñi reue
lauit Eleuterio vt spōse sue obuiaret cū ea in

colonia palmam martyrij percepturus.

Tertio brē virgines intra

uerunt cū sponso. s. iesu xp̄o ad nuptias sanctificatione. Iste em̄ virgines habuerūt quat
tuor impedimenta sue virginitatis. s. iuuētu
tem. diuitiarū abundantiā. nobilitatē. ⁊ cor
poris pulcritudinē. q̄ cōiter fallunt mulieres
Ad custodiā aūt hui⁹ virginitatis habuerūt
quadruplicem ambitū muroꝝ. s. frequētatio
nē ieiuniorꝝ. Joel. ij. Conuertimini ad me in
toto corde vestro in ieiunio ⁊ c. Protractionē
vigiliarū. Mat. xxiij. Vigilate qz nescit̄ qua
hora dñs vester venturus est. Asperitatē ve
stimentorꝝ. ps. Posui vestimentū meū cilicī
um. Un Judith. Jeiunabat oībus diebꝫ vīs
super lumbos suos ciliciū. Exercitationē ope
rū bonorꝝ. Bern. Voluntas facit ysum. vsus
exercitiū. exercitiū in oīm̄ labore vires submi
nistrat. hec ille. Talis fuit defensio brē Ursu
le cui assignatū fuit maximū collegium virgi
num. Nam ad ipsam vndiq̄ virgines cōflu
unt. vndiq̄ viri ad tam grande spectaculum
currūt. multi epi ad ipsam cōueniūt vt secuz
pergāt inter quos fuit Pātulus baſilien. epūs
Etiā Gerasina regina Sicilie cuz quattuor
filiab⁹ suis Babilla Juliana Victoria Au
rea. ⁊ Adriano filio suo vsq̄ in britāniā naui
gauit. Singulis g̃ ꝓparatis iux̄ cōdictuz brē
Ursule secreta cordis sui. brā vrsula cōmilito
nib⁹ suis reuelat. ⁊ in nouā militiā sepōs sci
ficat. nūc ieiunijs nūc vigilijs īntēdūt. vestes
molles abijciūt vilioribꝫ ⁊ aspioribꝫ ꝛtegūt.
mō belli preludia incboāt. mō currūt. mō dis
currūt. iterdū bellaplerū q̄fugā fimulāt. oīq̄
gñe ludoꝝ exercitate. nihil qō aīo occurrebat
relinq̄bāt ira cerū. ficq̄. b. vrsu. oēs illas vgines
ad fidē xp̄i ꝙuertit. ⁊ i lege xp̄i mira deuotōe
ac sciritate īstruxit. qui sp̄sicus cidē suggessit.

Quarto iste virgines in

trauerūt cū spōso iesu xp̄o ad nuptias visita
tionē. q̄ ē in gubnatōe familie siue reipublice
Ad rei āt publice gubnatōez exigūt. iiij. sic dic
Caro. ⁊ refert Aug⁹. li. v. de ciui. dei dicens sic
Plurima maiores nr̄os magnos fecerunt. s.
domi idustria. foris iusticia. aiūs i ꝺsulēdo li
ber. nulli delicto obnoxi⁹. Prio q̄tū ad do
mesticos magna idustria. qz vt dr. ij. Tbi. v.
Qui suoz ⁊ maxie domesticoz curā nō hz fi
dē negauit. ⁊ ē infideli deterior. Exēplū Tho
bie. x. Appbendentes parētes filiā suā osculā
tere maritum: regere familiam: gubernare
domū: ⁊ seipam irreprehensibile exhibere.
Beata vrsula domū suam feliciter guberna
uit. Nam matrē sponsi sui. ⁊ Eleuteriū spon
sum suū: sororē suam: ⁊ Daciā matrē suam
ad fidem xp̄i cōuertit. Secūdo q̄tum ad
forenses iusticia. Job. xxix. Justicia indu⁹
sum. Job. vij. Nolite ergo facies iudicare: sed
iustū iudiciū iudicate. Beata vrsula habuit
iusticiā que dei sunt deo reddendo. que cesa
ris cesari tribuēdo. Antee em̄ q̄ a domo pa
terna egrederet ab oīibꝫ temporalib⁹ se ex
pediuit vt xp̄o liber⁹ vacaret atq̄ cōmilito
nes suos sic peragere hortabatur. Tertio
quantū ad reprehensionē ⁊ cōsultationē. anim⁹
liber: vt nec timore nec amore: nec odio:
nec munere a veritate discedat. nec veritatez
taceat. Jsidor⁹. Jniqui iudices errant in ve
ritate iusticie: dum intendūt in equalitatem
psone. Beata vrsula fuit liberi animi in cō
sulendo papē cyriaco et papatui renūciaret
quod ⁊ fecit. Secut⁹ est autē ipm vincenti⁹
presbyter cardinalis. ⁊ Jacob⁹ de britānia
archiepūs antiochen⁹. ⁊ Adurici⁹ epūs leui
tane vrbis. ⁊ Follari⁹ epūs lucensis. ⁊ Sulpi
tius epūs rauēnensis. ⁊ Clemēs epūs. ⁊ mar
cellus epūs grecie: ⁊ neptis sua constantia. ⁊
alij plurimi. Quarto quantū ad innocenti
am anim⁹ nulli delicto subiacer⁹. Tulli⁹. Age
ne tua oratio tibi cōtraria fiat: qz pondus est
pudoris grauissimi propria voce confundi.
Greg. Duru est vt qui nescit tenere mode
ramina vite. ꝓprie iudex fiat vite aliene. Be
ata vrsula habuit animū innocentia predi
tum: qz nō se armauit armis carnalib⁹: sed
spūalib⁹. Nam cū ipa puenisset cū cōmilito
nibus suis. ꝓspere vsq̄ coloniā. inde ad vr
bem baſileam ibidē relictis nauib⁹ romam
pedestres venerunt sanctoꝝ apl̄oꝝ limina
visitature: vbi que nondū renate erāt i xp̄o
baptizate sunt ⁊c.

Quinto iste virgines in

trauerunt cum sponso iesu xp̄o ad nuptias
laudatione: qua int̄ psecutiones ⁊ aduersa
laudauit dñs. Un Judic. v. dicit. Noua bel
la elegit de⁹. ⁊ vere noua. ꝓpter ꝑsonas bel
lantes. i. Cor. i. Infirma mūdi elegit de⁹ vt
confundat fortia. Est em̄ q̄druplex gen⁹ no
ui belli. Primū contra seipm. Matb. xvi.
Si quis vult venire post me abneget semet
ipm ⁊ tollat crucē suam ⁊ sequat̄ me. Istud
gen⁹ belli assumpsit beata vrsula cū cōmili
tonibus suis: nō solū regnū mundi ⁊ omnē
ornatum seculi contemendo. ꝓpter amorem
dñi iesu xp̄i: sed etiā ꝓpriā voluntatē ipsi de
dicando. Secundū contra parētes ⁊ ami
cos. Matb. x. Non veni mittere pacē sī gla
dium. veni em̄ separare filium aduersus pa
trem: ⁊ filiam aduersus matrē suam: ⁊ nu
rum aduersus socrū suā ⁊c. Et Hieron. Si
pater in limie hostij iaceat: ⁊ mater sparsis
crinib⁹ vbera quib⁹ te lactauit ostendat. per
calcatū perge matrē: ꝓ calcatā perge matrē
⁊ opertis oculis ad crucē xp̄i cuola. Opus
em̄ pietatis est in hac re esse crudelē. hec ille
Beata vrsula ⁊ cōmilitones sui relictis pa
tribus: matrib⁹. fratrib⁹. amicis: secuta est ie
sum xp̄m. Tertiū gen⁹ est cōtra illatas in
urias tacere. Josue. vi. Non clamabis ⁊ nō
audiet̄ vox tua: nec⁊ vllus tumult⁹. Greg.
Glosiosus ē iram tacēdo fugere q̄ rñden
do superare. Matb. v. Ego aūt dico vobis
nō resistere malo: sed si quis te percusserit in
vnā maxillā prebe ei ⁊ alterā. Beata vrsula
dū esset rome cū cōmilitonib⁹ suis oēm gra
tiam quaz in curia romana habuerat ab eo
tempore quo cyriacus papatui renūciauit
amisit. Naz cardinales reclamauerūt maxi
me: qz ipsum delirare dicebant. eo q̄ relicta
pontificat⁹ gloria post quaz daz mulierculas
fatuas ire vellet. vñ nomen eius de cathalo
go pontificum abraserūt. Quartū gen⁹ est
vulnera patienter tolerare. Matb. x. Ecce
ego mitto vos sicut oues in medio luporū.
Beata vrsula cuz cōmilitonib⁹ suis a roma
coloniā redijt. ⁊ ipaz iam ab hunis siue vn
garis obsessam inuenerūt. quos barbari vi
dentes sup eas cū clamore nimio irruerūt:
⁊ quasi lupi seuientes in oues tota illā mul
titudinē occiderūt. Beata vrsula ꝓncipem
hunoꝝ vicit ⁊ confudit sua mansuetudine
prudentia: patientia: ⁊ ofone: qz vidēs ei⁹ mi
ram pulchritudinē obstupuit ⁊ cōsolans eā
sup necē virginū. p̄misit sibi q̄ eā in cōiugē
duceret. Illa vo deū laudans istū penitus
spreuit. Qui contēptū sevidēs directa sagit
ta eam transfixit: sicq̄ martyriū cōsūmauit
Cordula aūt vna ex virginib⁹ cū nocte latu
isset timore preterita in crastinū se vltro offe
rens martyrij coronā suscepit. Et sic patet
laudabile iesu xp̄i in supplicio sctārū v̄ginū.

Sexto iste virgines intra

uerunt cū sponso iesu xp̄o ad nuptias asso
ciatōne: qz associāt agnū sequēdo ipm quo-

tunc⁊ ierit. Apoc. vij. Hij sunt q̄ venerūt de tribulatiōe magna ⁊ lauerunt stolas suas ⁊ dealbauerūt eas in sanguine agni. ido sunt ante thronū dei ⁊ seruiunt ei die ac nocte in templo ei⁹ ⁊c. vsq⁊ ab oculis eor⁹. Intrauerunt em̄ in pulchritudinē celestē quā concupierunt. vbi est q̄druplex pulchritudo mirabilis. Prima est regis celestis. Esa. xxxiij. Regem in decore suo videbūt. Apoc. i. Facies ei⁹ sicut sol lucet. Secūda est ciuiū beatorum. Matb. xiij. Fulgebūt iusti sicut sol in regno patris eor⁹. Phil. iiij. Reformabit corp⁹ humilitatis nostre ⁊c. Tertia ē pacifice societatis. Esa. xxxiij. Sedebit populus meus in pulchritudine pacis ⁊c. Quarta ē ciuitas celestis. Numeri. xxiiij. Q̄ pulchra tabernacula tua israel ⁊c. p̄s. Q̄ dilecta tabernacula tua ⁊c. Ad quā hodie pducat beata virgo cū angelor⁹ societate. iij. Regi. x. Ingressa est regina saba in hierl̄m cum multo comitatu indura decore regio decorata corona regia: cibū regis comedens: habitans in regali palacio ⁊ inemor⁹ suor⁹ deuotorum. vt p̄z in visione cuiusdā virginis ex numero istarū q̄ deuotū suū religiosus dulciter cōsolata est hic p gr̄am ⁊c. Amen.

In festo sanctor⁹ apostolorum Symonis ⁊ Jude Sermo. lviij.

Ecundū propositū

Secundū in ope expulsionis. s. p̄mor⁹ parēs vocati sunt sancti. Roma. viij. ⁊ in epla p̄sentis solēnitat. Beatus Aug. li. lxxiij. q̄stionū dic sic. Ad misericordiā pertinet vocatio: ad iusticiā pertinet beatitudo eor⁹ q̄ venerūt vocati: ⁊ suppliciū eor⁹ q̄ venire nolu⁊t. hec ille. Sup quo verbo talē moueo questionē. Utrū in sanctor⁹ Symonis ⁊ Thadei electione iusticia fuerit cū misericordie rone. Ad istā questionem respondent duo doctores noui testamenti.

Prim⁹ est beat⁹ Aug. li. iij. contra pelagium. c. ij. dic sic. Sicut nulla est acceptio psonarū q̄ sic ali⁹ honorat⁹ vt ali⁹ debito modo fraudet⁹. Sic etiā cū sm̄ ppositū dei ali⁹ vocatur ali⁹ nō vocat⁹. Vocatio dicit gratuitū bonū cui⁹ boni est vocatio ipa p̄incipiū. Nō vocato aūt redditur malū q̄ rei sunt oēs ex eo q̄ p vnū hoiem petrū intrauit in mūdū hec ille. Secūd⁹ ē sanct⁹ Tho. pre. i. q. xxi. dicēs sic. Nō pōt aliq̄d fecere de⁹ q̄ sit non cōdecēs bonitati ⁊ sapientie sue. ⁊ q̄ decēt in rebus creatis facit sm̄ q̄uenientē ordinē ⁊ ppōnē facit in quo cōsistit rō iusticie sic oportet in oīni ope dei esse iusticiā. Sicut cui⁹ ordo cōgruus familie vel ciuitatis gubernare: demōstrat iusticiam in regimine. Ita ordo vniuersi q̄ apparet tā in reb⁹ naturalib⁹ q̄ voluntariis demōstrat iusticiā dei. Un Diony. dic. viij. c. de diuinis noib⁹. Oportet videre in b̄ esse verā dei iusticiā q̄ omib⁹ tribuit ppria sm̄ vnuscuiusq̄ existentiū dignitatē: ⁊ vnūscuiusq̄ naturaz in ppio saluat ordine ⁊ vtute. Ea aūt que alicui nature debent de⁹ ex abūdātia sue bonitatis largi⁹ dispēsat q̄ exigat ppōrtio rei Idem⁹ em̄ est q̄ sufficeret ad p̄seruandū ordinē iusticie q̄ divina bonitas affert que oēm ppōrtionē creature excedit: ⁊ sic in q̄libz ope dei apparet misericordia. hec tho. Sicendū q̄ in q̄libz ope dei ē iusticia ⁊ mia. Primo in ope creatōis in q̄ apparet iusticia: q̄ducēdo res de nō esse ad ee facit q̄ q̄uenit rei de⁹ ⁊ tāto maior ē mia q̄to dat nobili⁹ ee ad cē. ⁊ tāto maior ē mia q̄to vilior. Secūdo in ope expulsionis. s. p̄mor⁹ parētū de padiso in q̄ apparet iusticia: q̄ subtraxit ab eis de⁹ id q̄ debitū erat integritati cōpetebat. s. loc⁹ padisi terrestris. ppt̄ petrū ipor⁹. Gen. iij. Emisit eū de⁹ de padiso voluptat⁹ Apparet ēt mia: q̄ si hō post petrū de ligno vite comedisset in miseria hui⁹ vite diuti⁹ p̄ stiriss⁹. Tertio in ope redēptiōis in q̄ apparet iusticia: q̄ de⁹ fecit q̄ erat cōueniens sue bonitati. scz sūme se cōicando creature pynionē p̄sonalē. Apparet ēt mia: q̄ p hoc abstulit miseriā nr̄am. Titū. iij. sm̄ suā misericordiaz saluos nos fecit. Quarto in ope adimplet̄ois in q̄ apparet iusticia q̄ iudeis atrēdit q̄ p̄misit. Rom. xv. Dico em̄ iesum xp̄m ministrū fuisse circūcisiōis ad cōfirmādas p̄missiones patrū. Apparet ēt mia: q̄ ex sup abūdanti gr̄a p̄misit. Quito in ope cōuersiōis in q̄ apparet iusticia q̄ implenit scp̄turas ⁊ ppbetias de q̄uersiōe gētiū. Apparet ēt mia: q̄ ex mera liberalitate dei q̄uertit se sūt gētiles ad fidē xp̄i. Rom. xv. Gētes aūt sup mia bonorificare deū. Sexto i ope iusticatōis in q̄ apparet iusticia dū culpas relaxat p̄ dilectionē. Apparet ēt mia: q̄ dilectōne misericordie infundit. sic de magdalena legit Luc. vij. Dimissa sūt ei petā multa qm̄ dilexit multū. Septio in ope gubernationis in q̄ apparet iusticia. q̄ de⁹ cōpescit afflictiones aliq̄ leuia in eis purgāt. ⁊ ab affectu terrenor⁹ magis in diuina erigūtur. sm̄ illō Greg. Malū q̄ nos in b̄ mūdo punit⁹ ad deū ire copellit. Octauo in ope liberatiōis in q̄ apparet iusticia: q̄ de⁹ a iustis liberabit bona rēporalia q̄ nō sūt simpliciter hois bona. imo sepi⁹ auertūt hoiem a bn̄ faciēdo. Apparet ēt mia: q̄ bona spūalia cedūt in pfectū hois q̄ advitā eterna. Nono in ope punitōis in q̄ apparet iusticia: q̄ mali merent̄ pnā eternā i inferno. Apparet etiā mia nō quidē totaliter relaxās ⁊ aliqliter alleuiās dū punit citra cōdignū. Decio in ope glorificatōis in quo apparet iusticia: q̄ de⁹ dat electis gloriā eternā p bonis opib⁹ Matb. xx. Dō iustū fuerit dabo vobis. Apparet etiā mia: q̄ cū de⁹ fit excellentissim⁹ dator p̄ supabundātiā sue bonitat⁹ oportet q̄ semp ei⁹ datio in bonis superexcedat p̄portionē reapitis. Un apls ait. Nō sunt condigne passiones hui⁹ tp̄is ad futurā gloriaz q̄ revelabit̄ in nobis. Beati apli symon ⁊ iudas hodierna die igne spūssancti inflāmati xp̄i dei feruentissime p̄dicauer⁊t. sm̄ q̄ xp̄s eis mādauerat dicēs. Euntes docete oēs gentes. Matb. vltī. quib⁹ etiā dixit illō Matb. ij. Filij emulatores estote legis: ⁊ date alas vras p testamēto patrū ⁊ accipiet̄ glias magnā. Un fuerūt figurati p duos oliuas quo ad splēdorē sanctitat̄. Zach. iiij. Dij sūt due oliue. etiā p duos gladios q̄ ad feruorē predicatiōis. Luc. xxij. Ecce duo gladij hic. ⁊ p duos calathos q̄ ad dulcorē glie celestis. Jer. xxiiij. Ecce calathi duo pleni ficis positi ante rēplū dn̄i. Quia xp̄o ad ista fuer⁊t electi bij duo apli. ppterea sm̄ ppositū dei vocati sunt sancti ⁊c.

Secūm ppositū dei vocati sunt sancti per

Sapientiam.
Justiciam.
Modestiam.
Obedientiam.
Noticiam.
Intelligentiam.
Vigilantiam.
Diligentiam.
Audaciam.
Solertiam.

Primo secm̄ propositum

dei vocati sunt sancti bij duo apli p sapientiam. Bern̄. Inuenisti plane sapientiā si priorsis vite defleas peccata: si hui⁹ seculi delicias paruipendas, si eternā beatitudinē toto desiderio concupiscas. Inuenisti sapientiā si tibi bona singula sapiūt, put sunt, hec ille. Sapientia q̄ruor effect⁹ habet singulares.

Prio a carnalitate eruit. Prouer. ij. Si intreuenerit sapientia cor tuū ⁊ scia aie tue placuerit consiliū custodiet te vt eruaris a via mala ⁊ ab hoie q̄ perversa loquit ⁊ a muliere puersa vt ambules viam bonaz ⁊ calles iustor⁹ custodias. Secūdo a vanitate arguit. Prouer. i. Sapientia foris p̄dicat dicēs Usquequo paruuli diligitis infantiā ⁊ stulti ea q̄ sibi sunt noxia cupiēt ⁊ imprudētes odibunt scientiā: couertimini ad correptionem meā. En pferā vobis spūs nouū. Tertio in spūali edificio confirmat Matb. vij. Omis q̄ audit vba mea ⁊ facit ea assimilatur viro sapienti q̄ edificat domū suā supra petrā. ⁊ descēdit pluuia diabolice temptationis: ⁊ venerūt flumina temporalis tribulationis: ⁊ flauerūt venti cōtumeliose locutionis: ⁊ irruerūt in domū illā ⁊ nō cecidit. fundata em̄ erat sup firmā petrā. Quarto singula ordinat. Sap. viij. Disponit oia suauiter affectū per letriciā de reb⁹ diuinis. p̄s. Signatū est sup nos lumen vult⁹ tui dne dedisti letriciā in corde meo. effectū p bonā operationē. Matb. vij. A fructib⁹ eor⁹ cognoscetis eos. Auditū p vbi dei deuotōne. Job. viij. Qui est ex deo verba dei audit. Affatus p doctrine xp̄i predicationē. Matb. xij. Bonus homo de bono thesauro cordis sui pfert bona. Symon ⁊ iudas hāc sapiam q̄to fuerunt xp̄o viciniores tāto magis adepti sūt Sicut q̄to q̄s est soli, ppinquior tanto pl⁹ de luce pcipat. Isti aūt apli fuerūt germani xp̄i. q̄ anna mortuo ioachi accepit cleophā fratre ioseph ⁊ genuit ex eo aliā filiā quā ftmilit̄ mariā vocauit, ⁊ alpheo post modū in pūgē sociauit. Hec ār maria ex alpheo viro suo quattuor filios genuit. scilicz Jacobum minorem. Joseph iustū qui ⁊ Barsabas dictus est. Symonem ⁊ Judam qui ⁊ dictus est Thadeus. quia xp̄o sanctificati fuerunt per gratiam.

Secundo secm̄ propositū

dei vocati sunt sancti bij duo apostoli per iusticiam. Bernardus super cantica dicit sic. Staturam dedit dominus homini rectam. fortitan vt ista rectitudo corporea exteriorīs viliorīs figmēti hoiem interiorē qui ad imaginē dei fact⁹ est spūalis sue rectitudinis seruande āmoneret. Quid em̄ indecentius

q̄ curuū recto corpore gerere animū: hec ille. Et Ouidi⁹ in metha.li.i.dic̄ sic. Pronaq; cū spectrent alia cetera terrā. Os homi sub lime dedit celūq; videre iussit: ⁊ erectos ad sydera tollere vult⁹. hec ille. Unde dñs ait Matḥ.vi. Nisi abundauerit iusticia vestra plus q̄ scribarū ⁊ pharisęoꝝ non intrabitis in regnū celoꝝ. Nec autē iusticia est viuere ꝑm statuta noue legis. Principalitas legis noue est gr̄a spūssancti: que manifestat q̄ druplicit. Primo in fide p dilectionē operante. Secūdo in sacramētis p que in gr̄am introducimur. ⁊ hoc ipe dñs instituit per se ipm s.baptismū: eucharistiam: ordinē ministroꝝ uoue legis: instituēdo apl̄os. ⁊ lxxij. discipulos: ⁊ pniam: ⁊ matrimoniū indiuisibile: cōfirmationē etiaꝫ ꝓmisit p spūssancti missionē. ex ei⁹ etiā institutōe apl̄i leguntur oleo infirmos vngendo sanasse. vt habetur Mar.vi. Que sunt noue legis sacramenta.

Tertio in confessione fidei: que habz necessariam cōuenientiaꝫ ad interiorē gr̄am que ⁊ fide p dilectionē operāte cōsistit. Matḥ. x. Qui confitebit me coram homib⁹: cōfitebor ⁊ ego eū coram patre meo. ⁊ qui neg. me coram homib⁹ neg. ⁊ ego eū coram patre meo.

Quarto in obseruātia legis xp̄i. Matḥ.x. Nolite possidere aurū neq; argentū ⁊c. Hec enī precepta dñs dedit apl̄is tanq̄ moralia instituta. ⁊ possunt intelligi dupliciter. Uno modo ꝑm Aug̃ li. de consensu euāgelistarū vt nō sint ꝑcepta sed ꝓcessiones. Concessit enī eis vt possent pgere ad officiū ꝑdicationis sine pera ⁊ baculo: ⁊ alijs hmōi tāq̄ habentes prātem necessaria vite accipiēdi ab illis quib⁹ ꝑdicabāt. Uñ subdit. Dignus ē enī operari⁹ cibo suo. nō autē ꝑccat ſ̄ supererogat q̄ sua portat: ex quib⁹ viuat in ꝑdicationis officio nō accipiēs sumptū ab his q̄bus euāgelium ꝓdicat sicut paulus fecit.

Alio modo pnt intelligi ꝑm alioꝝ expositionē sanctoꝝ. vt sint quedā statuta temporalia apl̄is data p illo tpe quo mittebantur ad ꝑdicandū in iudea ante xp̄i passionem. Indigebant enī discipuli q̄si adhuc paruuli sub cura xp̄i existentes accipere aliqua instituta specialia a xp̄o: sicut ⁊ quilibet subditi a suis ꝓlatis ⁊ ꝑcipue q; erāt paulatim instruendi ⁊ exercitandi vt tempore alio sollicitudinē abdicarēt: p q̄ reddebantur idonei ad hoc q̄ euangeliū per vniuersum orbem ꝑdicarent. Jn his quattuor vocati fuerunt hij duo apostoli.

Tertio scdm ꝓpositum

dei vocati sunt sancti hij duo apl̄i per modestiam. Col̄ iij. Induite vos sicut electi dei: ⁊ sancti ⁊ dilecti: viscera miserioꝝdie: benignitatē: humilitatē: ⁊ modestiā. Modestia enī versatur circa oia q̄ relinquunt moderanda. ⁊ hec sunt q̄tuor. Primū est mot⁹ animi ad aliquā excellentiam quē moderat humilitas. Secūdū est desiderium eoꝝ que ꝑtinent ad cognitionē. ⁊ hoc moderat studiositas que opponit curiositati. Tertiū est honestas in his que ꝑtinent ad corporales mot⁹ ⁊ actiones vt scz decent ⁊ honeste fiant. Quartū est q̄ ꝑtinet ad exteriores apparatū: puta in vestib⁹ ⁊ alijs hmōi. Ut aūt euāgelica ordinat hoiem ad modestiaꝫ scz ne opa ꝓtris faciat ꝓpter inanē gl̄iam. Unde ꝓponit tria ad que oia alia reducuntur. Nam oia q̄ aliq̄s facit ad refrenandum seipm suis cōcupiscentijs reducunt ad ieiunium. Quecunq; vo fiunt ppt̄ ꝓximi dilectionē reducunt ad elemosynā. Quecunq; vero ppt̄ dei cultū fiunt reducunt ad orationem. Jn his aūt maxime seruāda est modestia: q̄ p hoc hoies solent maxime gloriam venari. ⁊ hoc p ypocrisim. Jdeo lex euangelica in his valde detestat ypocrisim. vt patz Matḥ.v. que vt bene cognoscat. Sciēdū q̄ vigintiquinq; sunt genera ypocritarum.

Primi dicunt Babaculi q̄ geminēdo ⁊ suspirando petūt pecⁿ suū vt videant ab hominib⁹ qui dū hec agūt in corde suo trufantur. Matḥ.xxiij. Omnia sua opa faciunt vt videantur ab hominib⁹. Secūdi dicunt mē gasanctī q̄ frequenter osculantur imagines sanctoꝝ ana si videant eas velle comedere. Luc̄.xi. Ue vobis ypocrite q̄ edificatis monumēta ꝓpheraruū. Tertij dicunt Bzaracicli q̄ se deuotos volētes ostendere q̄si audiūt aliq̄d de deo man⁹ q̄si gaudēdo erigūt ad celum adeo vt videant deū de celo velle rapere Matḥ.xxiij. Ue vobis ypocrite q̄ comeditis domos. vi. ꝓcones longas ꝓfones ⁊c. Quarti dicunt Boccasuta: qui volētes videri taciturni ad sibi dicta nō rñdent sed labijs ꝓtēsis spatulas ꝓtrahūt ⁊ gestu loquunt. Luc̄. xi. Ue vobis ypocrite q̄ tulistis clauem scie ⁊ ipi nō introistis. Quinti dicunt Capirotti qui totū studiū ponūt vt portent collū rotundum ⁊ caput pcliuū vt appareāt homib⁹ humiles. Matḥ.xxiij. Ue vobis ypocrite qui circuitis mare ⁊ aridā vt faciat pselitū. Sexti dicunt Capuceri q̄ vtunt capuceis ptensis vsq; ad medietatē nasi: vt fingāt se mortuos mūdo ⁊ nihil mūdi velle videre cū tñ oia aspiciāt. Matḥ.xxiij. Ue vobis ypocrite q̄ mūdatis q̄ de foris est: intus aūt pleni estis rapi. ⁊ in. Septimi dicunt Laudate qui ad oia opa sua vel audita vt videantur in corde gerere deū: dicunt, laudet de⁹: cuz tamē corde blasphemāt: sicut fecit ille q̄ fracto flasconе ⁊ effuso vino dixit. sit laus xp̄o sed nō de isto. Matḥ.xv. Ypocrite bene prophetauit de vobis Esa. dicēs. Populus hic labijs me honorat: cor aūt eoꝝ lōge ē a me.

Octaui dicunt Spiritelli qui nolūt nisi de spū loqui. ⁊ cū quodā stupore ⁊ admiratōe vt magni spūales videantur. Matḥ.xxiij. Ue vobis ypocrite duces ceci q̄ dicitis, qui cunq; iurauerit ꝑ tēplū nihil est, q̄ aūt iurauerit in auꝝ.tem. de ⁊c. Noni dicunt mēgaterra qui incuruant ad terrā illā ꝓ osculādo sepi⁹ ficut quidaꝫ faciūt in ecclesijs. vt magni humiles videant. Matḥ.xxiij. Ue vobis ypocrite q̄ estis vt monumēta q̄ non appareāt. ⁊ ho. amb. sup̄ nesciunt. Decimi dicunt Jubilare: q̄ in cōuiuijs post q̄ impleti sunt iubilant ⁊ cantāt quasdā cantilenas vulgares q̄ prius vētre vacuo nullas laudes dicebāt Luc̄.xi. Ue vobis ypocrite qui diligitis primos recubit⁹ in cenis ⁊c. Undecimi, dicūtur Balla in xp̄o: q̄ tales laudes cantando vel eas audiendo: vel in ꝑdicationib⁹ quasi iubilando saltant: ⁊ sepe sedendo ad terraꝫ conant ꝑ put̄ ꝓtrahere vt magna de deo sentire videant. Eccl̄i.i. Ne fueris ypocrita in conspectu hoim qm̄ accessisti maligne ad deū: ⁊ cor tuū plenuꝫ est dolo ⁊ fallacia ⁊c.

Duodecimi dicunt Pouerelli: q̄ maximā paupertatē ꝓtendūt in vestitu: cū tñ nulla indigentia patiant: oia videnſ cōtemnere vt oia habeāt. alios boꝝtant ad contēptū rerū vt eis dispensent. Job.viij. Spes ypocrite peribit: q; sicut tela aranearū fiducia ei⁹. Nā sicut aranea seipam euiscerat vt faciat telā qua capiat muscas. sic isti mīra frigoꝝ a sustinent sua paupertate q̄ est velut tela ad acquirendas diuitias. Tredecimi dicunt mel in bocca: q̄ vt angeli videant ⁊ dicant vtunt verbis dulcib⁹ ⁊ mansuetis: ⁊ tñ seruant verba in corde. Job.xx. Cū em̄ dulce fuerit in ore ypocrite malū absc̄dat illud sub lingua sua. parcat illi ⁊ nō derelinquat illud: ⁊ celabit in gutture suo. panis ei⁹ in vtero illi⁹ ⁊c.

Quartidecimi dicunt sanctarelli: q̄ magnā abstinentiā ostendūt coraꝫ alijs vt ieiunantes ⁊ scti appareāt. cū tñ deuorēt pauperum in abscōdito: puta capones ⁊ alia cibaria delectabilia. Matḥ.vi. Non critis sicut ypocrite tristes ⁊c. Quintidecimi dicunt obedientes: q̄ ex obediētia oia faciūt: oscułantur se mutuo ex obediētia: ⁊ alia turpissima faciūt q̄ causa honestat̄ omitto, vt patz de societate barilotti bononie q̄ omnia habebat cōia: vxores: filias: diuitias. Apocal̄.ij. Odisti facta nicholoitarū q̄ ego odi hoc habes bonū ⁊c. Sextidecimi dicūt aīe simplices: q̄ asserūt hoiem venire posse ad statum innocētie in quo fuit adā. ⁊ p simplicitatē illam oia eis licent nec aliq̄d imputat eis ad pcm̄. allegātes illud Matḥ .x. Estote simplices sicut colūbe. Uñ.i. Thimo.iiij. In diebus nouissimis discedēt quidā a fide attendentes spiritib⁹ erroꝝ is ⁊ doctrinis demoniorum in ypocrisi loquētiū mēdaciū ⁊c. De cimi septimi dicunt Sarabayte. de quib⁹ dicit beat⁹ bñ dicēs in ꝓncipio regule: q̄ sunt gen⁹ detestrimū q̄ nulla regula approbati expergētia magistri. adhuc operib⁹ seculo seruāres fidē. mentiri se deo p tonsurā nosc̄unt q̄ bini aut certe singuli sine pastore nō dominicis sed suis inclusi ouilib⁹. p lege eis est desideriorū voluptas: cū quicquid purauerint vel elegerint hoc dicunt sanctū. ⁊ q̄ nolunt hoc dicunt nō licere. hec ille. Decimooctauꝫ dicunt girouagi. de quib⁹ dic̄ beat⁹ benedictus vbi supra. q̄ tota vitaꝫ suā p diuersas ꝓuincias aut terras ḡtenus dieb⁹ p diuersoꝝ cellas hospitant semp vagi ⁊ nunq̄ stabiles. ꝓprijs voluptatib⁹ ⁊ gule seruientes illecebris. de quoꝝ miserrima cōuersatione melius est silere q̄ loq̄. hec ille. Decimi noni dicunt bigbardi. de quib⁹ dicit extra in clem̄. de bereti. ca. ad nostrū. qui tenet q̄ homo in vita ꝑsenti ad tantā perfectionē potest venire q̄ fieri omīno impeccabilis: ⁊ tunc licebit ei quicq̄d voluerit ⁊c. Uigesimi dicunt angelici: qui fingunt se amare celestia: ⁊ simulant magno zelo conuersiones peccantiū. Matḥ.xxiij. Ue vobis ypocrite

qui decimatis mentam ⁊ anetum ⁊ ciminū ⁊ reliquistis que grauiora sunt legis iudicium ⁊ misericordiā ⁊ fidē ⁊c. Vigesimipimi dicunt apostolici: q̄ fingunt se vitā apostolicam seruare tanq̄ oues incedentes oia mimora pcā cetero⁹ aggrauātes q̄si vite aliorum sint correptores. Matth.xxiij. Ypocrite duces ceci colantes culicē: camelū aut̄ glutientes ⁊c. Vigesimiseptimi dicunt rimores q̄ fingūt se timere deū in oīi facto: cū potius timeāt mundum. Eccli.xxxiij. Contriti sunt in syon pcōres posse dicit tremor ypocritas. Vigesimitertij dicunt iusti: q̄ fingunt exteri⁹ se seruare legē dei ⁊ con filia ieſu xpi in euāgelio. Matth.xxiij. Ve vobis ypocrite q̄ similes estis sepulchris dealbatis que a foris apparēt hoib⁹ speciosa int⁹ vo plena sunt ossib⁹ mortuo⁹ ⁊ oīi spurcitia. Sic ⁊ vos a foris quidē apparetis hoib⁹ iustitius aut̄ pleni estis ypocrisi ⁊ iniq̄tate. Vigesimiq̄rti dicūt cōscientiati q̄ oīe leue pcīm aggrauant: ⁊ oēs arguere volūt de omni minimo. Matth.vij. Ypocrita eijce pmū trabē de oculo tuo ⁊ tūc videbis e.f.⁊c. Beati apli Symo ⁊ Thade⁹ magnā modestiā habuerunt p cōuersatiōis honestatē. Matth.v. Sic luceat lux vestra coram hoib⁹ vt videāt opa vestra bona ⁊ glorificēt patrē vestrū qui in celis est. Vñ legit̄ in ecclesiastica hystoria. Q̄ cū Judas ad Abagarū regē venisset vidit rex in vultu ei⁹ quendā mirū ⁊ diuinum splendorē. Ille eñ splendor significabat ei⁹ opera luminosa.

Quarto scōm propositū

dei vocati sunt scti p obedientiā. Bern. in q̄dam sīmōe dié sic. Perfect⁹ obedies mora nescit nec mādatū pcrastinat: parat aures audituī oculos visui: linguā vocī: manū opi: pedes itineri. ⁊ sic totū se colligit vt ex toto mādatū adipleat imperātis. hec ille. In lege cuāgelica dñs dedit ꝓ filiū obedientie q̄n dixit: sequaf me quis scḋmur: nō solū imitādo opa fi etiā obediēdo mādat ipi⁹. Sm illō Job.x. Oues mee vocē meā audiūt ⁊ scḋmūtur me. Symon aūt interpretat obediēs ⁊ ipe fuit ver⁹ obediēs in executōe mādator. In cui⁹ figura oēs creature sibi ⁊ Thadeo obediebāt. Prio demones q̄s de corporib⁹ obsessis eijciebant. Secundo hoies quor corpa curabāt ⁊ alias a pcīs ⁊ errorib⁹ purgabant. Tertio puincie ⁊ ciuitates. Nā in das pmo in mesopotamia ⁊ ponto pdicauit. Symon ho in egypto in quib⁹ multos pplos ad obedientiā ⁊ fidē xpi cōuerterunt. Quarto elemēta. Nam mare septies aquas mortuos reddidit q̄s Symon resuscitauit. Aer cū esset sereⁿ in cor⁹ morte in tēpestatē magnā ꝓuerſus fuit. Ignis celestis ponti fices ydolor⁹ combussit ⁊c.

Quinto scōm propositū

dei vocati sunt scti hij duo apli per noticiā. Matth.x. Cū aūt tradēt vos nolite cogitare quō aut q̄d loq̄mini. dabit eñ vobis in illa hora q̄d loq̄mini. Nō eñ vos estis q̄ loq̄mini. sed spūs patris vī q̄ loquit̄ in vobis. Bti apli Symon ⁊ thade⁹ clarā noticiā habuerūt spūsco suggerēte in die pēthecostes q̄n in igneis liguis sup eos venit. Vñ ambo in pfidē venerūt. ⁊ cū Abadach duxit regis babylonie scz Xersis eos int⁹rogasset de gñe: cōditōe: ⁊ causa aduēt⁹, rūderūt. Sī gen⁹ q̄ris hebrei sum⁹. si ꝑditionē serui ieſu xpi. si causa: saluā vr̄e causa huc venim⁹ ⁊c

Sexto scōm propositū dei

vocati sunt scti hij duo apli p intelligentiā. Nā precognoscentes demonū malicia atq̄ astutiā qua totū mūdū p idolatriā sibi subiugauerant mira sapientia vsi sunt. sicut dī. i. Macha.ij. Symon frater vester scio q̄ vir cōsilij est. ipm audite semp: ⁊ ipe erit vobis pater. ⁊ iudas fortis virib⁹ a iuuentute sua ipe vobis ꝓnceps militie: ⁊ ipe agat bellū ꝓpuli. Fuerūt eñ magne sapientie in cōuincēdis demonib⁹ q̄ hoies impugnabāt q̄nor modis. Prio p fraudulentiā dando falsa resp̄sa. Sed apli hāc malicia detegebant. modo ne p simulacra loquant. phībēdo modo ne p simulacra loquant. phībēdo modo vt resp̄sa dent permittēdo. Ezech.xiij. Videt vana ⁊ diuinat mendacia dicētes: ait dñs de⁹. cū dñs nō miserit eos. Secūdo per violentiā trahēdo ad diuersa supplicia. Sz violentia trahēdo ad diuersa supplicia. Sz apli hanc violentiā refrenabāt. Vñ dux tā tam pōtiā in eis vidēs ait. dijs nostris potentiores vos video. Tertio p prestigia p terriores vos video. Tertio p prestigia p q̄ludificabāt hoim sensus ⁊ corda. Sz apli dam aduocatis abstulissent loquelā gressus ⁊ visum apli signū crucis in cor⁹ frontibus fecerunt ⁊ magi talia vlterius facere nō pre sumpserunt. Quarto p simulachra fingētes in eis esse diuina numina. sed apli hec simulacra frangi faciebāt. Vñ ad eor⁹ pceptum duo ethyopes nudi ⁊ nigri de simulacris exeūtes ea pmū⁹ ꝓfregerūt. ⁊ sic p⁹ ⁊c.

Septimo scōm propositū

dei vocati sunt scti hij duo apli p vigilantiā q̄ apparuit circa q̄tuor. Prio in pfusione scī magor⁹ ⁊ pontif. cuz ydolor⁹ quos cōfuderunt in ꝓpheratiōe exit⁹ belli q̄ erat pacis in crastinū. Secūdo in pseuratiōe. q̄ cum dux pontifices idolor⁹ vellet incēdere. apli phibuerūt dicētes. Nos missi sum⁹ nō vīe res occidere ſi mortuos vivificare. Tertio in electōne: q̄ cū angel⁹ dixisset eis. Unum ex duob⁹ eligite aut bor⁹ repentinū interitū aut vestrū martyriū. rūderūt. Grauda ē dei misericordia vt ⁊ istos conuertat ⁊ nos ad martyrij palmā pducat. Quarto in vltīe q̄ cum magi serpētes venire fecissent: apli eos i magos ꝓuerterūt. q̄ eor⁹ carnes lacerabant ⁊ venena diffundebāt. Magnū q̄dez dolorē senserūt in carnis laceratiōe. maiorē in veneni reuocatōe. maximū in sua cōfusione. Unde recedere coacti sunt ⁊c.

Octauo scōm propositū

dei vocati sunt scti hij duo apli p diligentiā quā oīderūt in quattuor. Prio subueniēdo in corpe ⁊ aia sanitatē integrā cōferēdo sicut p⁹ in abagaro rege edisse: cuijudas sanitate corporis ⁊ aie impetrauit. Secūdo subueniendo in reb⁹ ⁊ in pīonis bella cōpescendo. sicut p⁹ in duce babylonie cōtra indos pgente q̄s suis o̊onib⁹ pacificarūt. vt p⁹ etiā in ciuitate edissa ybi epla saluatoris legit̄: ⁊ hostes aut cōfugiūt aut componūt. Tertio subueniēdo ⁊ in innocentia ipaz cōseruādo. sic p⁹ in q̄dā dyacone scō de q̄dā muliere impregnata infamato: que apli miraculose ab infamia defendert. Quarto subueniēdo in tribulatōe magna morbos. ⁊ pestilentias auferēdo. p⁹ q̄ cū due tigrides per terrā discurrerēt ⁊ oēs occiderent: apli eas mansuetissimas reddiderūt. Et sic p⁹ ⁊c.

Monoscōm propositū dei

vocati sunt scti hij duo apli per audaciaz. i. Macb. ij. Filij emulatores estote legis ⁊ date aias vras ꝓ testamēto patrū ⁊ accipietis gliam magnā. Bti apli potē⁹ voluerūt mortem sustinere q̄ fidez deserere. seruātes illud Matth.x. Nolite timere eos q̄ occidūt corp⁹ aiam aūt nō ꝑnt occidere. Nā pontifices scī pli in apostolos irruerunt: ⁊ eos ptim⁹ truci dauerunt ⁊c.

Decimo scōm propositū

dei vocati sunt sancti hij duo apli p solemnitatē. Nam rex corpa aplor⁹ ad vrbē suā trāstulit ⁊ in eor⁹ honorē ecclias mire magnitudinis fabricauit ⁊c. Amen.

In festo omniū sanctor⁹ Sermo. lix.

Psalm. Regnum est regnum

i celor⁹. Matth.v. ⁊ in euāgelio hodierne solemnitat⁹. Beat⁹ Aug. in epla ad diosc⁹ dic sic. Tāta ē vis aie tam portētē fecit de⁹. aiam: ⁊ de ei⁹ plenissima beatitudine q̄ in fine tēp⁹ sanctis ꝓmittit. redundat in inferior⁹ naturā q̄ est corp⁹: non britudo q̄ intelligentis ⁊ fruent̄ est. ꝓpria. Sī plenitudo sanitat⁹ q̄ incorruptōnis ē vigor. hec ille. Sup q̄ tale inouco q̄stionē. Utrum aie scor⁹ a corpib⁹ exute iam pfectialit videant in regno celor⁹ diuinā essentiā facialr Ad istā q̄stionē rūdent q̄tuor doctores noui testameti. Prim⁹ est beat⁹ Greg. li. iij. dialo. dicēs sic. Nosse velim si nūc ante resurrectionē corpor⁹ in celo valeāt recipi aie sanctor⁹. Hoc neq̄ de oib⁹ iustis possum⁹ asserere. neq̄ de oib⁹ statim negare. Nā sunt quorumdā iustor⁹ aie q̄ a celesti regno q̄busdam māsionib⁹ adhuc differunt. In q̄ dilationis dāno. q̄d aliud immittit nisi q̄ pfecta iustitia aliq̄d min⁹ habuerit. Et tū luce ꝑstat clarius: q̄ pfector⁹ iustor⁹ aie mox vt huj⁹ carnis claustra exeūt: in celestib⁹ sedib⁹ recipiūtur. q̄ ⁊ ipa virtus p se arrestat dicēs. Ubi cūq̄ fuerit corp⁹ illic congregabunt̄ aq̄le. Si igit̄ aie iustor⁹ sunt in celo. q̄d est q̄ in die iudicij. p iusticie sue retributōe recipiēt. Hoc eis numerus crescit in iudicio⁹. q̄ nunc animarū sola: postmodus vero ⁊ corporum beatitudine perfruuntur. Unde in ipa carne gaudeant in qua dolores pro dño crucia tus q̄ ptulerunt. Pro hac quippe geminata gloria eor⁹ scriptū est. In terra sua duplicia possidebūt. Hinc etiā de sanctor⁹ animabus ante resurrectōis dié sc̄pīū ē. Date sunt illis singule stole albe ⁊ dictū est illis vt requiesceret tempus adhuc modicum: donec impleatur numerus conseruor⁹ ⁊ fratrū eorum. Qui itaq̄ nunc singulas acceperūt: bi nas in iudicio stolas habituri sūt: q⁹ modo

animarū tantūmodo. tūc autē aiarus simul
t corpora glia lerabunt. Fit in electis quid-
dam mirabili: qz nō solū eos agnoscunt qs
in hoc mūdo nouerāt: sed velut visos ac co-
gnitos recognoscūt beatos quos nunq̄ vi-
derant. Naz cū antiquos patres in illa eter
na hereditate viderint eis incogniti p visio
nem nō erant: quos in ope semp nouerunt
Quia eñ illic boies cōi claritate deū cōspi-
ciunt. qđ est qđ ibi nō sciant vbi scienē oīa
sciunt: hec ille. Secūdus est beat' Hiero.
in sermone de assumpcōne beate ỳginis. di
cens sic. Perseuerate in ofonib' vnanimit'
viuentes: quousq̄ intrare possitis gaudia
eterne vite: quo beata ỳgo felicit introiuit.
alternantib' hymnidicis angelor chorīs:
infra pascua eterne viriditatis. vbi vna dul
cissima societas oīm supnor ciuiū: vbi solē
nitas angelor: vbi post labores t erumnas
seculi hui' felix t suauis ē refectio animarū
hec ille. Terti' est beat' Ambro. in quodā
sermone dicēs sic. Videns nos vel de eter-
ni tremore iudicij: vel de futura beatitudine
cogitātes illam euangelicā possit assumere
xpi vocē. pat rogo vt vbi ego sum: t illi sint
mecū. t nos quādoq̄ ex hoc seculo migra-
turos: patron' noster in sedē t in sinū suum
velut abrahām pculiares recipiat. t in illo
die incolumes oues suas ler' pastor agno-
scat. hec ille. Quart' est beat' Aug. li. sup
putationum: dicēs sic. Sit ipe rex regū i me
dio tui: vt pueri ei' in circuitu ei' hymnidici
angelor chori. Ibi societas supnor ciuium
ibi dulcis solēnitas oīm ab hac trīsti pegri-
natione ad tua gaudia redeuntiū. Ibi ppbe
tarū puidus chorus ibi iudex apl'or nume
rus. ibi innumerabiliū martyrū victor exer
citus. ibi sanctor cōfessor sacer cōuentus.
ibi veri t perfecti monachi. ibi sancte mulie
res q̄ voluptates seculi t sexū infirmitat cō
tempserūt. ibi pueri t puelle q̄ annos suos
moribus excesserūt. ibi sunt oues t agni qui
lam hui' volupta laqueos euaserunt. Exul
tent oēs in pp̄ijs mansionib' dīs par est
gloria singulor. si cōis est letīcia oīm plena
t pfecta. Ibi regnat charitas: qz de' est ibi
oīa in oīb': quē finc fine vidēt. t semp vidē
do in ei' amore ardēt: amāt t laudant. oīne
op' eor laus sine defectōne sine labore. Fe
lix ego t vere felix im̄ortuū: si post iter bu
ius corpusculi audire meruero illa cātica ce
lestis melodie: que cantant' ad laudē regis
eterni. ab illis supne patrie ciuib' beatorū q̄
spirituū agminib'. Fortunat' ego t nimirū
beat': si meruero illa cantare t assistere regi
meo: deo meo: duci meo: t cernere ipm i glo
ria sua: sicut ipe polliceri dignat' est dicens
Pater volo vt quos dedisti mihi sint mecū.
vt videāt claritatē meā quā habui apud te
ante cōstitutionē mūdi. Et alibi. Qui mihi
ministrat me sequat'. t vbi ego sum: illic t mi
nister meus erit. Et iterū. Qui diligit me dilig
getur a patre meo: t ego diligā eū: t ego ma
nifestabo ei meipm. hec ille. Sciendus q̄
dupler est iudiciū. Unus gīnale t finale qō
fiet simul de oīb' hoīb' sm totū hoiem q̄tū
ad aiam t corp' publice cora toto mūdo. t
hoc erit post resurrectionē solū. De isto iudi
cio dicit Esa. iij. Dñs ad iudiciū veniet cum
senatoribus pp̄li sui. Dan. vij. Veniet temp'
q̄le nō fuit: ex quo gētes esse ceperūt. t in rē
pore illo saluabit' pp̄s tuus: t multi de bis
q̄ dormierāt in pulvere terre euigilabūt. alij
in vitā eternā. alij in opprobriū: vt videant
semp. Joēl. iij. dī. In diebus illis cū cōuerte
ro captiuitatē iuda t hierlm: congregabo oēs
gentes t deducā illas in valle iosaphat: qz
ibi sedebo vt iudicē oēs gētes. Sap. iij. dici
tur. Justor aīe in manu dei sunt: t nō tāget
illos tormentū mortis: visi sunt oculis in-
sipientiū mori: illi aūt sunt in pace. Aliud est
iudiciū particulare t ocultū: qō fit de q̄libet
hoie q̄tū ad aiam post mortē corporis. de q̄
Ecc. xxxviij. dī. Memor esto iudicij mei: sic
erit t tuū: mihi heri: tibi hodie. Et isto iudi
cio q̄libz iudicat' in morte sua. nō sm totū
hoiem q: de finit esse: si sm p̄cipaliorē ptē.
scz aiam q̄ nō definit esse sm quā solaz p̄ncī
palit' attendit' totū inceritū vel demeritū que
stati p̄miat' vel punit' aīa vl'e iudiciū. Dō p
bat' qdruplicit'. Prio aucte sacre scripture.
Matb. iiij. Bti mundo corde qm ipi deū vi
debūt. Luc. xi. Pueri mei mecū sūt i cubili.
Glo. interli. Pueri sūt apli q̄ sunt i cubili. i.
in etna requie cū xpo. Luc. xxiij. Hodie me
cū eris in paradiso. Sup q̄ Aug. dicit Ubi-
cūq̄ sit paradisus ds̄q̄ bror: ab illo ibi ē q̄
vbiq̄ ē. Job. xvij. Pat q̄s dedisti mihi: volo
vt vbi ego sum t illi sint mecū: vt videāt cla
ritatē meā. Matb. xvi. Qui crediderit t ba
ptizat' fuerit salu' erit. Et. i. Pet. i. dī. Cre
dentes aūt exultabit letīcia inenarrabili et
glorificata: reportātes finē fidei vre aiarus
salutē. Et. xi. Cor. iij. Nos oēs revelata fa
cie gloriā dñi speculantes in eandē imagi-
nem transformamur a claritate in claritatē:

tanq̄ a dñi spū. glo. i. claritate fidei ad clari
tatē spei. Jaco. i. dī. Bt̄us vir q̄ suffert tem
ptationē: qm̄ cū pbat' fuerit accipiet coro
nā vite quā repromisit deus diligentibus se.
Apoc. vij. dī. Vidi turbā magnā quā dinu
merare nemo poterat ex oīb' gentib' tribu
bus pplis t linguis stātes añ thronū. t in
ospectu agni amicti stolis albis t palme in
manib' eor clamātes voce magna t dicē-
tes. Sal' deo nr̄o q̄ sedet sup thronū t agno.
Scdo aucte sctor doctor. Bregi. libro. iiij.
dyalo. dic sic. Predicatores post q̄ de corpo
rib' transeūt nequaq̄ p morarū spacia sic
antiq̄ pres a celestis patrie pceptōe diffe-
runt. Modo vero cū de carnis colligatione
trāseūt in celesti sede recipiūt. Paulo ante
stante q̄ ait. Scim' qm̄ si terrestris domus
nr̄a huius hitatiōis dissolua': edificationē
hēmus ex deo domū nō manu facta: eternā in
celis. hec ille. Aug. exponēs illud ps.
Deus mihi qz incolat' me' plōgat' est. dicit
sic. Sicut patria illa hierlm vbi oēs boni q̄
cūq̄ inde pegrinant' inter malos: nec rece
dere a malis p̄nt. vbi cuz redierint: t ad so
cietat' angelor vbi sunt vñ pegrinant. vbi
oēs sctī t iusti q̄ fruunt ỳbo dei sine lectio
ne sine lr̄is. Dō eñ nos per paginā scriptu
rarū. p facie dei illi cernūt. hec ille. Bern̄. ad
Eugeniū dic sic. Quid op' est scalis tenēti
ā soliū. Creatura celi illa est q̄ tz iā soliuz.
pstō hīs p q̄ potī' ista intuef. f. creaturas
p ipm creatorē. q̄ videt verbū: t in ỳbo fa
cta p verbū. Nec op' hz ex his q̄ facta sunt
factoris noticiā mēdicare. hec ille. Beda su
per illud. Centū cubitos lar'gitur hic dic sic
Quicūq̄ p̄missionis filij in hac vita pegri
nantes bona operant': mox egressi de corpe
in celesti vita recipiunt. hec ille. Tertio au
ctoritate canonis. Nā ex de celebra. missa. c.
Cū marte. dī sic. De scīs oīb' sciēdū est q̄
nō indigeāt orōnib' nr̄is. p eo q̄ cū sint p
fecte beati oīa eis succedūt ad votū. t ex de
bap̄smo t eī effectu. c. maiores. dicit sic.
Per sacrū bap̄smū xpi sanguine rubricat'
culpa remittit': vtrat picalū: ad regnū celo-
rū puenit': cui' lanuaz xpi sanguis fidelib'
suis misericordit' reseravit. Ibidē. c. debitū.
dī sic. Jude seipm baptizās si ptinuo decef
tisset ad patriā ptin' cuo lasset. Et ex de rel'.
t vene. san. dī sic. c gliosus de' in scīs. De'
scōs suos celestis efficit beatitudis posses
sores. t de pe. di. vij. c. q̄ egerit. dī sic. Quicū
q̄ bñ post p̄niam vixerit: ficut ante p̄niam
viuere debuit. post reconciliationē q̄cūq̄ de
funct' fuerit ad deū vadit: ad requiē vadit:
t regno dei nō p̄iudicabit. t de ofe. di. v. c. spūs
scrūs. dī sic. Baptismi regnatio p se saluat
mox in pace beati seculi recipiendū. Quar
to aucte eccle. Nam de aplis cantat sic. Jsti
sunt triūphatores t amici dei: q̄ pretenentes
iussa p̄incipū meruerunt p̄mia eterna: mō
coronant' t accipiunt palmā. Et iterū. Jsti
sunt viri sci quos elegit dñs i charitate nō
ficta: t dedit illis gliam sempiternā. De vno
martyre cantat sic. Hic est vere martyr qui
p xpi noīe sanguinē suū fudit: q̄ minas iu
dicū nō timuit: nec terrene dignitatis gliaz
que fluit: si ad celestia regna feliciter pe-
uenit. Et iterū. Hic nēpe mūdi gaudia t blan
dimenta noxia caduca rite depūtās peruc
nit ad celestia. De plurib' martyrib' cārat
sic. Gaudēt in celis aie sctor qui xpi vesti
gia sunt secuti. t qz p ei' amore sanguinem
suū fuderūt: ideo cū xpo regnant inetern̄.
Et iterū. Terrore victo seculi: penisq̄ spreq̄
corpis mortis sacre cōpēdio vitā beatam
possident. De vno confessore cantat sic. Jste
sctus digne in memoriā vertit hoīm q̄ ad
gaudiū trāsijt angelor. Et iterū. Cū ange
lis celestib' letus potitur p̄mijs. De ỳgini-
bus cantat sic. Veni sponsa xpi accipe coro
nam quā tibi dñs pparauit ineternū. p cu
ius amore sanguinē tuū fudisti: t cū ange
lis in paradisum introisti. t iterū sanguine
fuso meruit sacrata scandere celū. De oīb'
scīs cantat sic. O q̄ gliosum est regnū in
quo sancti amicti sunt stolis albis: t sequū
tur agnū quocūq̄ ierit. Et iterus. Semora
tā caligine lumē cernūt in luminc nūc reue
lata facie regē cernūt in gl̄ia. Jsta ppterea
inducta sunt: qz greci t quidā hereticī voca
ti Ratari dixerūt q̄ aie sctor quantūcūq̄
pfector vel purgator nō videbūt deū facie
ad faciē vsq̄ ad diem vniuersalis iudicij. p
pter illud Matb. xx. Cū sero. i. finis mundi
factū esset: dixit dñs. i. pater. vinee. i. eccle.
pcuratori suo. i. xpo. Voca operarios. i. ele
ctos ad iudiciū. t redde illis mercedē. i. pre
miū celestis gl̄ie. Nō attendentes q̄ euan-
gelista loquit de cōpleta t vltima mercede
quo ad aiam t corpus que reddetur in vni
uersali iudicio. Nūc aūt celebramus festus
omnium sanctorum propter mercedē quā
a deo recipiunt quo ad iudicium particula-
re sm animam. de quo dicitur. Ipsorum est
regnum celorum.

Ipsorum est regnum celorum
Inchoatiue.
Promissiue.
Sanctificatiue.
Ordinatiue.
Refectiue.
Ueneratiue.
Magnificatiue.

Primo ipsoꝝ est regnū

celoꝝ inchoatiue. Sciendū ꝙ inchoatio regni celoꝝ in electis est ex diuina p̄destinatione. Eph. i. Elegit nos in ip̄o ante mun-di ꝯstitutionē. Predestinatio aūt est ratio trāsmissiōis creature rōnalis in finem vite eterne. Uñ predestinatio aliquoꝝ in salutē eternā p̄supponit ꝙ de⁹ illoꝝ salutē velit. Ad hoc aūt ꝯcurrunt quattuor. Primo diuina dilectio. inquantū vult alicui bonū vi-te eterne. Quia diligere est velle bonū ali-cui. Sap. xi. Diligis oīa q̄ sunt: ⁊ nihil odi-sti eoꝝ q̄ fecisti dn̄e. Scd̄o electio. inquātū hoc bonuꝫ vite eterne aliq̄b⁹ vult pre alijs. Nā volūtas ei⁹ qua bonū vult alicui diligē-do est cā ꝙ illud bonū ab illo pre alijs ha-beat. vñ Damas. lib. ij. dicit. Oportet nosse ꝙ oīa quidē p̄cognoscit de⁹: nō aūt oīa pre-destinat. Tertio grē collatio. Ita eniꝫ p̄de-stinatur a deo salus alicui⁹ vt etiā sub ordi-ne p̄destinationis cadat quicq̄d hoīem p̄-mouet in salutē. puta orōnes. pp̄rie: vel alie-ne: vel alia op̄a bona: sine q̄b⁹ hō salutē nō ꝯsequit̄. vñ p̄destinatis conādū est ad orā-dū ⁊ bñ op̄andū: q̄r p̄ ista p̄destinationis effect⁹ certitudinal̄r implet̄. Jō dr̄. ij. Pet. i. Satagite vt p̄ bonā vr̄am op̄ationē certā vr̄am vocationem ⁊ electionē faciatis. hoc aūt nō p̄t fieri nisi per grām. Threñ. vlti. Cōuerte nos dn̄e ad te. s. p̄ grām. ⁊ ꝯuerte-mur p̄ bona. s. op̄a. Quarto interna voca-tio. Roma. viij. Quos p̄destinauit: hos ⁊ vocauit. De q̄ vocatiōe dr̄ Joel. ij. Uocate cetū: ꝯgregate pp̄lm: scrificate eccliam: co-adunate senes: ꝯgregate p̄uulos ⁊ sugen-tes vbera: egrediat̄ sponsus de cubili suo: ⁊ sponsa de thalamo suo. vbi notant̄ octo or-dines p̄destinatoꝝ. Prim⁹ est angeloꝝ qui lꝫ nunq̄ fuerint miseri: tñ eis cōpetit p̄de-stinari. Mot⁹ eñ nō accipit speciē a termi-no a quo: s̄ a termio ad quē. nihil eñ refert quantū ad rōnem dealbationis vtrū ille q̄ dealbat̄ fuerit niger vl̄ pallidus vel rubeus. Et similiter nihil refert quantū ad rōnem p̄destinatiōis vtrū aliq̄s p̄destinet̄ in vitā eternā a statu miserie vel nō. vñ oīs colla-tio boni supra statū ei⁹ cui ꝯfert̄: ad miam p̄tinet. Ideo dicit Aug. Predestinatio est p̄positū miserendi. vocatio angeloꝝ est ex officio eoꝝ. s. illuminādi: purgādi: p̄ficiēdi: ⁊ ministrādi. iō dr̄. Uocate cetū. i. angelos. vñ eccl'ia. Cetus oēs angelici. Scd̄s ordo est patriarcharū. quoꝝ vocatio est ex fidei veritate. Heb. xi. Fide plurimam hostiam abel q̄ȝ caym obtulit deo ⁊c̄. per totū. Sen-sus maturitate. Cōuersatiōis ꝑuitate. Lo-cutionis honestate. Eccl. xliiij. Laudemus viros gl'iosos ⁊ parētes nr̄os in gn̄atione sua. Multā gl'iam fecit dn̄s magnificentia sua: a seculo dn̄antes in potestatib⁹ suis: ho-mines magni virtute ⁊ prudētia sua predi-ti ⁊c̄. per totū. ideo dicitur. Congregare po-pulū. s. p̄tiarcharū. a quib⁹ ppl's dei descēdit. Terti⁹ est ordo p̄phetarū. quoꝝ vocatio ē ex vite scitate. Eccl. xlv. Dilect⁹ deo ⁊ hoi-bus moyses ⁊c̄. per totū. ex p̄phetie clarita-te. ij. Pet. i. Nō eñ volūtate humana alla-ta est aliq̄n p̄phetia: s̄ spū scō inspirati lo-cuti sunt scī dei hoīes. Ideo dicit̄. sanctifi-cate eccl'iam. quemadmodū dicit dauid in ps̄. Cōgregate illi scōs ei⁹ qui ordiauerūt testamētū ei⁹ sup̄ sacrificia. Quart⁹ ordo ē aplo'ꝝ. quoꝝ vocatio est ex missiōe spū scī sup̄ eos. Act. ij. Ex scrificatiōe ip̄oꝝ q̄r fue-runt ꝯfirmati in grā. ps̄. Ego ꝯfirmaui co-lumnas ei⁹ ex p̄dicatione ip̄oꝝ. ps̄. In oēꝫ terrā exiuit sonus eoꝝ. ex ꝯfirmatione mi-raculoꝝ. Marc. vlti. Illi auteꝫ p̄fecti p̄dica-uerunt vbiq̄ȝ dn̄o cooperante ⁊ sermonem confirmante sequentibus signis. ideo dicit̄. Canite tuba in syon. Quint⁹ ordo est mar-tyrum. quorum vocatio est ex victoria resi-stendo dyabolo. Jacobi. iiij. Resistite dya-bolo ⁊ fugiet a vobis. Ex victoria a perse-cutoribus patiendo. Prouerb. xvi. Melior est patiēs viro forti. Ex victoria corp⁹ mor-ti exponendo. Hebro. xi. Lapidati sunt: secti sunt: in occisione gladij mortui sunt. Ideo dicitur. coadunate senes. i. martyres: quoꝝ senectus fuit in sensus maturitate. Sapie. viij. Cani sunt sensus hominis. Sextus or-do est confessorum. quorum vocatio est ex diuine scripture fideli expositione: interna deuotione: ex passionis christi iugi medita-tione. ps̄. In lege domini fuit voluntas ei⁹. ⁊ iterum. Os iusti meditabitur sapientiaꝫ. Ideo dicitur. Et sugentes vbera. Deutero. xxxij. Ut sugeret mel de petra. Septimus ordo est virginū. quarū vocatio est ex puri-tate virginalis mūdicie. Apoc. xiiij. Virgi-nes enim sunt ⁊ sequuntur agnū quocūq̄ȝ ierit. ex puritate cōuersationis sancte. Ma-thei. v. Sic luceat lux vestra coram homini-bus. ex puritate spiritualis mundicie. i. Co-rinth. iij. Templum dei estis. Ideo dicitur. Congregate paruulos. i. virgines puras ve-lut paruuli. Octauus ordo est electoꝝ oim̄ quoꝝ vocatio est ex ciuilitate: ex familiari-tate: ex hereditate. Ephe. ij. Jam non estis hospites ⁊ aduene: sed estis ciues sanctoꝝ ⁊ domestici dei. ex diuina filiatione. Rom. viij. Si filij ⁊ heredes. Ideo dicitur. Egre-diatur sponsus. i. xp̄s. ad beatificandos ele-ctos. ⁊ sponsa. i. congregatio electorū. egre-diatur de thalamo huius habitationis ad deum laudandum ⁊c̄.

Secundo ipsorum est re-

gnum celorum promissiue. Sciendū ꝙ pre-destinatio electoꝝ est certissima ⁊ infallibi-lis. s̄m illud glo. Roma. viij. Quos presci-uit ⁊ predestinauit ⁊c̄. dicentis. Predesti-natio est preparatio ⁊ presciētia beneficio-rum dei qua certissime liberantur quicunq̄ȝ liberantur. Ideo ad designandum hanc cer-titudinem dicitur Apoc. iij. Tene quod ha-bes ne alius accipiat coronam tuam. Sup quo dicit Aug. Alius non est accepturus nisi iste perdiderit. Corona vite eterne dici-tur esse alicuius dupliciter. Uno modo ex predestinatiōe diuina: ⁊ sic nullus coronā suā p̄dit. Alio modo ex merito gratie. Qd̄ enim meremur quodāmodo nostrum est. ⁊ sic suam coronam aliquis perdere potest per peccatum mortale sequens. Alius autē istam coronam amissam accipit inquantū loco eius subrogatur. Non enim permittit deus alios cadere quin alios erigat. s̄m il-lud Job. xxxiiij. Conteret multos: ⁊ innume-rabiles ⁊ stare faciet alios pro eis. Sic eñ in locum angelorum cadentium substituti sunt homines: ⁊ in locum iudeorum genti-les. Substituitur autem aliquis in statum gratie: ⁊ quantum ad hoc coronam caden-tis accipit: quia de bonis que alius fecit in eterna vita gaudebit. In qua vnusquisq̄ȝ gaudebit de bonis tam a se q̄ ab alijs factꝫ. Ideo dicitur Jaco. i. Beat⁹ vir qui suffert temptationem: quoniaꝫ cum probatus fue-rit accipiet coronā vite quā repromisit de⁹ diligētib⁹ se. Hāc aūt p̄missionē ꝯfirmauit xp̄us in morte p̄ testm̄. ps̄. Disposui testm̄ electis meis. ⁊ hoc octo generib⁹ electoꝝ vt pꝫ in euāgelio hodierno. Primo p̄ testm̄ p̄-mittēs legauit angelis regnū celoꝝ si pau-pertatē spūs obseruarēt dicēs. Beati pau-peres spū: q̄m ip̄oꝝ est regnū celoꝝ. Paup̄-tas spūs est humilitas per quaꝫ angeli oīa cōtēpserūt ⁊ soli deo adheserūt. Scd̄o p̄ testm̄ legauit patriarchis regnū celorum si mansuetudinē obseruarent dicens. Beati mites: q̄m ipsi possidebūt terrā. Hanc man-suetudinem obseruauit Noe in fabricatiōe arche. Abrahā in p̄egrinatiōe. Ysaac in im-molatione. Jacob in p̄secutione. Joseph in venditione ⁊c̄. Tertio p̄ testm̄ legauit pro-phetis regnū celorum si lugerent peccata pplo'ꝝ dicēs. Beati qui lugēt: q̄m ipsi cōso-labunt̄. hūc luctū habuit moyses q̄n ī ado-ratione vituli orauit cū lachrymis ad dn̄m dicēs. Aut p̄ce eis hāc noxā: aut dele me de libro tuo ī quē me scripsisti. Exo. xxxiij. Ha-buit Esayas dicēs. lxi. c. Cōsolarer oēs lu-gentes ⁊ ponerē fortitudinē lugētib⁹ syon: ⁊ darē eis coronā p̄ cinere. oleū gaudij p̄ lu-ctu. palliū laudis p̄ spū meroris. habuit Je-remias dicēs. ix. c. Quis dabit capiti meo aquā: ⁊ ocl'is meis fontē lachrymarū ⁊ plo-rabo die ac nocte interfectos filij ppl'i mei. Habuit Daniel dicens x. c. In diebus illis ego daniel lugebā triū hebdomadarū die-bus ⁊c̄. Quarto per testamentum legauit apostolis regnum celorū dicens. Beati qui esuriunt ⁊ sitiunt iusticiā: q̄m ipsi saturabū-tur. Hanc iusticiam. s. fidei ampliande pro qua mori sitiebāt: predicauerūt apl'i. Ibāt eñ apl'i gaudētes a ꝯspectu concilij: q̄m di-gni habiti sunt p̄ nomine iesu ꝯtumeliā pa-ti. Quinto per testamentum legauit marty-ribus regnū celoꝝ si obseruarent misericor-diā dicens. Beati misericordes: q̄m ip̄i mi-sericordiā ꝯsequent̄. hanc misericordiā ha-buit beatus Stephanus qui orauit pro la-pidatoribus suis dicens. Dn̄e ne statuas il-lis hoc peccatuꝫ: quia nesciunt quid faciūt. Habuit beatus Laurentius qui thesauros ecclesie dispersit ⁊ dedit pauperibus. Sexto p̄ testamentū legauit ꝯfessoribus regnū ce-lorū si obseruarent mundiciā cordis dicēs Beati mundo corde: quoniā ipsi deuꝫ vide-bunt. Hāc mundiciā habuit btūs Dūicus qui in puericia sua relicto lecto sup̄ nudam terrā accūbebat: qui virginitatē suā a cuna

bulis dño ꝓsecrauit. habuit bñs Thomas de aquino q̄ nunq̄ habuit alicuⁱ mortalis criminis in uolūtate ꝓsensum. Septimo p testm̄ legauit uirginibⁱ regnū celoꝝ si obseruarent pacē mentis: dicēs. Beati pacifici qm̄ filij dei uocabunt. Nunc pacē habuit beata Katherina q̄ multa pace ꝙterrit q̄nquaginta oratores. ꝛ Porphyriū cū ducentis militibⁱ ꝛ reginā ad fidē xpi. Habuit beata Agnes que filiū prefecti uolentē eam corrūpere suscitauit a mortuis. Octauo p testm̄ legauit oibus electis regnū celoꝝ si obseruarent patientiā dicens. Beati qui persecutionē patiunt ꝓpter iusticiaz: q̄m ipsoꝝ est regnū celoꝝ. De ista dicit Greg. sup Ezech. omel. vij. Tribus modis virⁱ patientie exerceri solet. Alia nāq̄ sunt que a deo: alia que ab antiquo aduersario: alia que a ꝓximo sustinemus. A ꝓximo nāq̄ persecutiones: dānа: ꝛ cōtumelias sustinemus. Ab antiquo aduersario temperamenta. A deo aūt flagella toleramⁱ. Sed in his oibus modis uigilanti oculo semetipaz debet mens circūspicere ne ꝓtra mala ꝓmi ꝓtrahaꝫ ad retributionē mali ne ꝓtra tēpramenta aduersarij seducatur ad delectationem uel consensum delicti. ne contra flagella opificis ꝓrorumpat ad excessum murmurationis. Hec ille.

Tertio ipsoꝝ est regnū

celoꝝ sanctificatiue. Sciendū q̄ oēs hoīes naturaliter desiderāt beatitudinē. ꝟm illud Boetij. Dis mortaliū cura quā multipliciū studioꝝ labor exercet. diuersoquidē calle ꝓcedit ad unū tū beatitudinis finē nititur ꝓuenire. Sed circa subiectū beatitudinis diuersi errores processerūt. Epycurei em̄ posuerunt subiectū beatitudinis esse corpus: ꝛ hoc in uoluptatibⁱ corpis. Stoyci posuerunt subiectū beatitudinis esse aiaz: ꝛ hoc in uirtute animi. Dauid ꝓphēta posuit subiectū beatitudinis totū hoīem dicēs in ps. Rex meus ꝛ deus meus: beati qui habitāt in domo tua dñe. Totus em̄ hō in corpore ꝛ in anima beatus erit. Nā corpus in ꝓsenti patitur quadruplicē defectū. s. mortalitatē: obscuritatē: ponderositatē: ꝛ grossitiē. Et quantū ad hos quattuoꝛ defectus glorificabitur q̄druplicitur. vt dicitur. i. Cor. xv. Quia passibilitas tranſibit in immortalitatem: ideo dicit. Seminatur in corruptione: resurget in incorruptiōe. Obscuritas trāſibit in claritatē: ideo dicit. Seminaf in ignobilitate: resurget in gloria. Ponderositas trāſibit in agilitatē: ideo dicit. Seminaf in infirmitate: resurget in uirtute. Grossities tranſibit in subtilitatē: ideo dicit. Seminatur corpus animale: surget spirituale. Etiā beatificabitur quantuz ad omnes sensus. Visus beatificabitur in dei uisione. Nā color albⁱ est diuinitas xpi: color niger est sua humanitas. ex his duobus resultat vnⁱ color in vna persona xpi qui est viridis. Luce. xxiij. Si in viridi. i. in persona xpi hoc faciunt. ꝛ iste color est delectabilis ad videndū. Auditus beatificabitur in dei allocutione. Cant. ij. Sonet uox tua in auribⁱ meis. uox em̄ tua dulcis. Esa. li. Gaudiū ꝛ letitia obtinebūr: inuenietur in ea gratiarū actio ꝛ uox laudis. Odoratus beatificabiſ in carnis xpi odoratione: que est tanq̄ rosa odorifera. Eccli. l. Quasi flos rosarū in diebus uernis. Si em̄ corpora sanctoꝝ suauissimū odorē redolent: quanto magis corpus xpi redolent: quanto magis corpus xpi

Gustus beatificabitur in plena dei delectatione quaz sentiet ex carne xpi dulcissima. Job. xxxi. Dixerūt uiri tabernaculi mei. quis det de carnibus eius vt saturemur? Tactus beatificabitur in persone xpi contrectatiōe Si enim tanta uirtus erat in tangendo personam xpi in hac uita: in osculando pedes eius q̄d erit in celo? Cant. ij. Dextera illius amplexabitur me. Etiaz beatificabitur anima quantū ad intellectum in quo erit perfectissima scientia. Nā sciētia nostra in hac uita patitur triplicem defectum. vt dicitur. i. Cor. xiij. Est em̄ obscura: ideo dicit. Videmus nunc per speculum in enigmate. Est imperfecta: ideo dicit. nunc cognosco ex parte. Est a sensibilibⁱ accepta: ideo dicit. Cuz essem paruulus: sapiebam ut paruulus. In patria uero nostra sciētia erit clara: ideo dicit. Tunc autem cognoscam facie ad faciē. Erit perfecta: ideo dicit. Tūc autem cognoscam sicut ꝛ cognitus sum. Erit ab ipso deo infusa: ideo dicit. Euacuī que erāt paruuli. Etiam beatificabitur quātum ad affectiuā in dei bonitate. Sapie. viij. Venerūt mihi omnia bona pariter cū illa. Aug. Quanta erit ibi felicitas: ubi nullum erit malum: nullum latebit bonum. Appetitiua beatificabitur in dei societate: quia erit in fonte. ps. Apud te est fons uite. ꝛ iterum. Satiabor cum apparuerit gloria tua. ꝛ iterum. Inebriabuntur ab ubertate domus dei.

Quarto ipsoꝝ est regnū

celoꝝ ordinatione. Sciendū q̄ dominⁱ dei q̄ est gl̄ia celestis est magna ꝛ bñ disposita q̄ dupliciter vt notat Baruch. iij. Primo est magna: ideo dic. O israel q̄m magna est domus dei ꝛ ingens locⁱ possessionis ei⁹. Secundo est longa sine fine. iō dicit. magnⁱ ꝛ nō habens finē. Tertio est alta sine mēsura. ideo dicit excelsus. Quarto est ampla ꝛ spaciosa sine mō. ideo dicit. imensus. Et ly sit tante magnitudis: est trīs ordinatissima. Instar em̄ domus regalis: multas ibi fecit deⁱ mansiones. Job. xiij. In domo patris mei mānsiones multe sunt. s. oratoriū. atriū. cellariū. ꝓfistoriū. cenaculū. uiridariū. ꝛ cubiculū. In oratorio sunt angeli dei laudē cōtinue decantātes ꝛ dicētes illō Esa. vi. Sanctus sctūs sctūs: dñs deus exercituⁱ ꝛc. In atrio sunt patriarche pauper sustentātes. Est em̄ atriū locⁱ in quo pauper recipiunt Abrahā recepit angelos hospitio: ꝛ Loth similiter ꝛc. In cellario sunt ꝓphete a deo ꝛ xpi ardentissime sitiētes. Esaye. lxiiij. Urina disrūperes celos ꝛ descendēres. ps. Veni ad liberandū nos dñe deus uirtutū ostende faciē tuaz ꝛ salui erim⁹. Moyses Exo. iij. Obsecro dñe mitte quez missurus es. Et qz sic ardentissime sitiebāt: ideo plenissime satiati sunt. Cāt. ij. Introduxit me rex in cellaz uinariā. In consistorio ubi cāe audiunt ꝛ sniē ꝓferunt: sunt apli. Matth. xix. Sedebitis sup sedes duodecim: iudicātes duodecim tribⁱ israel. In cenaculo ponūtur martyres. qz em̄ fuerūt tribulati: afflicti fame ꝛ siti affecti: iō ibi plenissime satiabūtur. Luc. xxij. Edatis ꝛ bibatis sup mēsam meā in regno meo. In uiridario sunt ꝓfessores q̄ fuerūt uiridariū dei: in quib⁹ fuit rosa patiētie. vñ de beato Dñico cantaf. O lumen ecclie: doctor ueritatis: rosa patientie liliū mūdicie. vñ de beato Thoma de aquino cantaf. Militantis doctor ecclie uirginali florens mundicia. Et de ꝓfessoribⁱ dicit ps. Justus germinabit sicut liliū: ꝛ uiola humiliatis ꝓfunde. In cubiculo sunt uirgines tanq̄ sponse. Mesther. ij. Ducta est ad cubiculum regis. ps. Astitit regina a dextris tuis in uestitu deaurato circundata uarietate.

Quinto ipsoꝝ est regnū

celoꝝ refectiue. Sciendū q̄ omnes ordines sanctoꝝ multiplici iure assecuti sunt celestē gl̄iam: ideo meruerūt ūnitari ad conuiuiū ꝛ refectionez regni celestis. Primo angeli acquisiuerunt eā per feudariā possessionē. Quāuis em̄ suā beatitudinē ꝛ cōfirmationem meruerint eo q̄ alijs superbientibⁱ ad deū toraliter sunt cōuersi: tenentur tñ seruare feudū ꝛ tributū regi ꝛ familie regis. quia obligaf deo assistere ꝛ nobis ministrare. Dan. vij. Milia miliū ministrabant ei. Ecce tributū familie regis. Et decies centena milia assistebāt ei. Ecce tributū regis. Isti uocaf ad conuiuiū eternū. Mesther. i. Assuerus. i. deⁱ qui est beatitudo ꝛ gloria sanctoꝝ tertio anno imperij sui. i. in statu gl̄orie post statū legis mosayce ꝛ gratie euāgelij fecit grande conuiuiū cunctis principibus suis. i. angelis. ps. Preuenerūt principes. i. angeli coniūcti psallentibus. Secundo patriarche acquisiuerūt eā per edificationez. Nā edificauerūt sibi mansionem celestē de auro dilectionis diuine. de argento dilectionis proximi. de lapidibus pretiosis. i. operibus meritoriis. i. Cor. iij. Super edificat super fundamentū hoc: aurū. argentū ꝛ lapides pretiosos. Elemosyna dū datur est q̄si terra: plūbū ꝛ saxū. Sed in celo terra conuertitur in aurū. plūbū in argentū. saxū in lapidez pretiosum. Aug. sup ps. Laudas mercatorē qui uendit plūbū ꝛ emit aurum ꝛ non laudas illū qui erogat pecuniā ꝛ acquirit iusticiā ꝛ gl̄iam. Isti uocantur ad cōuiuiū eternū. Ideo dicit ꝛ pueris suis. i. patriarchis qui iuxta etates mūdi fuerunt in cius puericia. Tertio prophete acq̄ fuerūt eā ꝓ opis locatione ꝛ seruitij retributiōez. vñ dr Matth. xxi. q̄ paterfamilias locauit uineā suā agricolis suis. i. sanctis ꝓphetis. Et Eccli. xlvi. dicitur. De dit dominus ipsi caleph fortitudinē ꝛ usq̄ in senectute permansit illi uirtus ut ascenderet in excelsuz terre locū. semen ipsius obtinuit hereditatem: ꝛ uiderunt omnes filij israel quia bonum est obsequi sancto deo. Isti uocaf ad conuiuiū eternū. ideo dicit. Fortissimis prisarū. i. sanctis ꝓpheris qui fuerunt fortissimi ad defensionē legis ꝓ qua morti non dubitauerunt. Ut Esayas secr⁹. Jeremias uinculatus. Ezechiel lapidatus. Daniel in lacum leonum missus ꝛc. Quarto apostoli acquisiuerunt eam per emptionez. Matth. xix. Ecce nos reliquimus omnia. Ecce precium. Centuplum accipietis ꝛ uitam eternam possidebitis. Ecce comparatum pre-

mium. Isti vocantur ad eternū conuiuium Ideo dicit. ꝛ medozum inclytis. i. apostolis equatis vite ꝛ fidei ihesu xpi. Quinto martyres acquisiuerunt eā per violentiā ꝛ dire prionē. Matb. xi. Regnū celoꝝ vim patiē ꝛ violenti rapiunt illud. Rapuerunt enim de manibus dei regnū celoꝝ: thesaurū desiderabilē: vitā beatoꝝ. Amb. Aggrediamū dñm ꝛ moze latronū suis eū spoliare niramur. Lupin⁹ illi auferre regnū: thesauros: ꝛ vitā. Sed ille tā duces est vt non abnuat non resistat: aggrediamur inq̄ eū non sistet: non ferro: non saxo: sed mansuetudine bonis opibus: charitate, hec ille. Isti vocātur ad conuiniū eternū, ideo dicit. ꝛ p: efectis prouinciarū. i. martyrib⁹ qui pfides ꝛ pfectos p: ouincia rum non timuerunt. Sexto confessores acquisiuerunt eā per beredita riā successionē. Fuerunt em̄ pacifici. ꝛ ideo filij dei. Matb. v. Beati pacifici: qm̄ filij dei vocabuntur, ꝛ qz filij: ideo heredes. Roma. viij. Si filij ꝛ heredes ꝛc̄. De illa hereditate dicit ps̄. Nouit dñs dies imma culatoꝝ ꝛ hereditas eoꝝ in eternū erit. Isti vocantur ad cōuiniū eternū. ideo dicit. In uitauit eōs pplm. s. doctoꝝ: monachoꝝ: religiosoꝝ: anachoritarū: rēplarioꝝ: prelatoꝝ subditoꝝ ꝛc̄. Septimo virgines acquisiuerunt eā per gratuitā donationē. Sunt enim sponse xpi: ꝛ ad sponsum spectat omia sua spōse gratis donare. Unde cantat ecclia. Veni sponsa xpi accipe coronā quā tibi dominus preparauit in eternū. Iste vocantur ad conuiniū eternū. ideo dicit. Fecit conuiuium femina rū in palatio. s. regni celestis.

Sexto ipsoꝝ est regnum

celoꝝ veneratiue. Sciendū q̄ in celesti gloria est admirabilis chorea p ingressum sanctoꝝ ad intuitū diuinitatis: ꝛ egressum ad respectū humanitatis ihesu xpi. Job. x. Ingredietur ꝛ egredietur ꝛ pascua inueniet. Et sicut in choreis mundi est vnus ducens tota chorea. s. sponsus. ita in illa celesti chorea xps tanq̄ sponsus ducit ꝛ precedit illā sanctā societatē oim electoꝝ. Apoc. vij. Agnus qui in medio throni reget eos. Et ducet eos. xiij. Sequuntur agnū quocūq; ierit. Sed illa sanctissima chorea nō vadit ad sinistram sicut chorea mundi: quia non pergit ad sinistram infernū: sed ad dexterā dei. Prouer. iiij. Vias que a dexteris sunt nouit dominus. i. approbat. Que autē a sinistris sunt puerse sunt. Jn hac chorea fit cantus mirabilis: ꝛ a christo incboante ꝛ a quolibet ordine sanctoꝝ figillatim prosequente ꝛ respondente. Primo christ⁹ cantat sue dulcissime matri illud Job. ij dicēs. Quid mihi ꝛ tibi est mulier. i. mihi est diuinitas ꝛ humanitas. Tibi est ⁹ginitas ꝛ fecūditas: mihi sublimitas. tibi humilitas: nunc mihi claritas: tibi iocunditas: mihi sanctoꝝ societas: tibi eoꝝ in sestituitas. ad hoc beata virgo respondet dulcissimam cantilenā Luce. i. dicens. Magnificat anima mea dominum ꝛc̄. Secundo cantat christus angelis illud ps̄. Benedicite domino omnes angeli eius: potentes virtute facientes verbum illius ad audiendam vocem sermonū eius. Benedicite domino omnes virtutes eius: ministri eius qui facitis voluntatem eius. ad hoc respondent angeli dulcissimam cantilenam Apoc. vij. dicentes. Benedictio ꝛ claritas ꝛ sapientia ꝛ gratiarum actio: honor ꝛ virtus ꝛ fortitudo deo nostro in secula seculoꝝ. i. tibi christe splendor patris sit benedictio in incarnatione. claritas in natiuitate ꝛ apparitione. sapientia in predicatione. gratiarum actio in redemptiōe mozte ꝛ passione. honor in resurrectiōe. virt⁹ in ascēsione. fortitudo in iudicij summatiōe. Tertio cantat xps patriarchis cantilenā quā cantauit moyses in visione rubi. Exod. iij. dicēs. De⁹ abrahā: de⁹ ysaac: de⁹ iacob: de⁹ patrū vros misit me ad vos. Hoc nomen e mihi in eternū: ꝛ hoc memoriale meū in generatiōes sempiternas. Ad hoc rñdēt patriarche cantilenā dulcissimā Apoc. vij. discentes. Salus deo nro q̄ sedet sup thronū ꝛ agnō. Quarto cantat xps ppheris cantilenā deuotissimā Exo. xix. dicēs. Vos ipi vidistis q̄ fecerim egyptijs: quo portaueri vos sup alas aquarū. Vos eritis mihi regnum sacerdotale ꝛ gens sctā. Ad hoc rñdent ppbete illud Apoc. v. Dign⁹ es dñe accipere librū ꝛ soluere sigilla eius: qm̄ occisus es ꝛ redemisti nos in sanguine tuo: ꝛ fecisti nos deo nostro regnum ꝛ sacerdotes. Quinto cantat christus apostolis suauissimam cantilenam Luce. xxij. dicens. Vos estis qui permansistis mecum in temptationibus meis: ꝛ ego disposo vobis sicut disposuit mihi pater meus regnum vt edatis ꝛ bibatis super mensaz meā in regno meo ꝛ sedeatis super thronos iudicantes duodecim tribus israel. Ad hoc respondēt apostoli illud Job. vi. dicentes. Dñe ad quem ibimus? verba vite eterne habes: ꝛ nos credimus ꝛ cognouimus qz tu es xp̄s filius dei. Sexto cantat xps martyribus cantilenaz dulcissimā Matb. v. dicens. Beati qui persecutionē patiūtur propter iusticiā: qm̄ ipoꝝ est regnū celoꝝ. Ad hoc respondent martyres illud. ij. Thimo. iij. dicentes. Et si mortui sumus ꝛ conuiuemus sustinuim⁹ ꝛ regnabimus. Septimo cantat xps pontificibus cārilenā amenissimā. i. Deut. ij. dicēs. Vos estis gen⁹ electū: regale sacerdotium: gens sancta: pplus acquisitionis. i. gen⁹ electū pr eternā predestinationē. regale sacerdotiū p subditoꝝ precionē. gens sancta p virtutū pfectionē. pplus acq̄sitionis p exemploꝝ edificationē. Ad hoc rñdent pontifices illud ps̄. dicentes. Transluim⁹ p ignē. s. aduersitatis. ꝛ aquā. s. p̄speritatis. ꝛ eduxisti nos i refrigerū. s. eterne felicitat. Octauo cantat xps doctoribus cantilenā iocundissimā Matb. v. dicens. Vos estis sal terre: vos estis lux mūdi. s. p ōdimētū sacrū eloquioꝝ in expositiōe fidelissima. Ad hoc rñdent doctores illō ps̄. dicēres. Sicut audiuimus: sic vidimus in ciuitate dñi virtutū in ciuitate dei nr̄i. Nono cantat xps anachoritis religiosis ꝛ monachis dicens illud Matb. xi. Venite ad me oēs qui laboratis ꝛ onerati estis: ꝛ ego reficiā vos. s. plenitudine celestiū gaudioꝝ. Ad hoc respondent predicti illō ps̄. Dic est dñs deus noster in eternū ꝛ in seculū seculi: ipe reget nos in secula. Decimo cantat xps virginibus cantilenā iocundissimā Sapie. vi. dicens. O q̄ pulchra est casta generatio cū claritate. nā virgines hñt claritatē incorruptiōis. vidue claritatē deuotiōis. nuptes claritatē successionis, ꝛ oēs pariter hñt claritatē odorifere fame ꝛ bone opinionis. Ad hoc rñdēt virgines ꝛ nuptentes illud Cant. i. Oleū effusum nomē tuū, iō adolescentule dilexerunt te nimis. Undecimo cantat xps oib⁹ electis cantilenā iocundissimā Matb. xxv. dicens. Venite bñdicti p̄tis mei. s. p gr̄e adoptionē. possidete regnū qd̄ vob paratū ē ab origine mūdi. s. p eternalē predestinationē. Ad hoc rñdent electi illud. i. Thimo. i. Regi seculoꝝ imortali: inuisibili soli deo ꝛ honor ꝛ gl̄ia i secla seculoꝝ amē. Isti sūt hymni de qb⁹ ps̄. dicit. Hymn⁹ oib⁹ sanctis ei⁹ vr patuit.

Septimo ipsoꝝ est regnū

celoꝝ magnificatiōe. Sciēdū q̄ sancti i gl̄ia ꝓtinue laudant deū: ꝛ in resurrectiōe dabit lingua ad ip̄m laudādū. Eccl. li. Dedit mihi dñs linguā mercedē meā ꝛ in ipa laudabo eum. Et Esa. xliij. Pplm istum formaui mihi: laudē meā narrabit. vñ q̄ntū ad istū officiū credit q̄ ibi lingua remanebit. Remigi⁹ dicit q̄ tūc oīs lingua cessabit ꝛ sola lingua hebrea q̄ fuit lingua ade remanebit Aug. li. xxij. de ciui. dei dic. Vacabim⁹ ꝛ videbim⁹: videbim⁹ ꝛ amabim⁹: amabim⁹ ꝛ laudabim⁹. Ipse de⁹ erit finis desideriozꝝ nr̄oꝝ q̄ sine fine videbit: sine fastidio amabit: sine fatigatiōe laudabit. hec ille. vñ ps̄. inuitat oēs scōs ad laudandū deū dicēs. Laudate dñz de cel: laudate eū in excelsis. Primo ad āgelos dic. Laudate eū oēs angeli ei⁹ ꝛc̄. Scōo ad p̄iarchas dic. Laudate eū sol ꝛ luna: laudate eū oēs stelle ꝛ lumen. ps̄ de ioseph dicēte Gen. xxxvij. Vidi solē ꝛ lunā ꝛ stellas vndecim adorare me: q̄ oēs fuerūt p̄iarche. Jnsup abrahe dictū est. Numera stellas celi si pores: sic erit semē tuū. Gen. xv. Tertio ad ppheras dic. Laudate eū celi celoꝝ: ꝛ aq̄ oēs q̄ sup celos sunt laudēt nomē dñi. Prophete em̄ sua cognitiōe penetrauerūt celos ꝛ pueneruṫ vsq; ad celū trinitat. q̄z ppbetie fuerūt nob obscure. ps̄. Tenebrosa aq̄ in nubib⁹ aeris. i. obscura intelligētia un ppbet. Quarto ad aplos dic. Ipse dixit ꝛ facta sunt. i. aplos elegit. ꝛ facti sunt doctores gētiū. ipe mādauit. s. vt irēt in vniūsum mūdū p̄dicaturi. Mar. vlti. ꝛ creata sunt. s. p spūscti missionē. ps̄. Emitte spm̄ tuū ꝛ creabunt ꝛc̄. Quinto ad euāgelistas dic. Statuit ea ineternū ꝛ in seculū seculi. i. ea q̄ ꝓtinent i euāgelio Apoc. xiij. Vidi alterū āgelū volātē p medium celū hñtē euāgeliū eternū vt euāgelizaret sedētib⁹ sup terrā ꝛc̄. Preceptū posuit ꝛ non ꝓteribit. i. celū ꝛ terra transibūt: verba aūt euāgelij nō transibūt. Luce. xxi. Sexto ad martyres dicit. Laudate dñm de terra. i. q̄ passi estis martyriū in corpore formato de terra. Matb. x. Nolite timere eos qui occidūt corp⁹. dracones ꝛ oēs abyssi. i. vicistis ꝛ superastis. Septio ad cōfessores dic. ignis grando niz glacies spūs procellaruz q̄ faciūt verbuz eius. Nam cōfessores qui obseruāt verba legis dei. Eccli. xliij. Non est inuentus similis illi qui ꝑseruaret legē excelsi ꝛc̄. Sunt ignis ex puritate ꝛ subtilitate sciētie. grando diuitias ꝛ voluptates seculi cō

primendo.nix ex honestate quersatois.gla
cies ex mortificatiõe carnis.ſpūs pcellarii
id est rẽpestas ex mortificatiõe viciorum.
Octauo ad doctores dic. Montes t oes
colles ligna fructifera t omes cedri. Nã do
ctores fideli sacre scripture expõe.ſut mon
tes in sensu ſcali.colles i sensu morali.ligna
fructifera in sensu allegorico, cedri in sensu
anagogico. Nono ad anachoritas dic. Be
ſtie t vniuersa pecora serpentes t volucres
pẽnate.i. vos anachorite q vicistis bestias
id est mor bestiales carnis.t vniuersa pe
cora.i.rẽptamẽta mũdi.serpẽtes.i.tẽ pratio
nes dyaboli.q velut volucres p celestẽ cõ
uersationẽ pẽnate p simplicitatẽ mentis.pſ.
Quis dabit mihi pẽnas ſic colũbe t vola
bo t requiescã:laudate deũ. Decimo ad re
ligiosos t monachos dicit. Reges terre t
oes ppli principes t oes iudices terre i.vos
q instruxistis in lege dei sapiẽtes t potẽtes
mũdi.ſ.reges:pplos:principes t iudices ve
ſtris sermonib⁹:exhortationib⁹: sanctitate
vite:t bonis moríb⁹ laudare eũ illis dñm.
Undecimo dic ad virgines, Juuenes t vir
gines laudẽt nomẽ dñi: q virginitatẽ suã
deo deuouerũt. Duodecimo ad viduas dic.
Senes laudẽt nomen dñi.i.qui sunt in sta
tu viduitatis tc. Decimotertio dicit ad cõ
iugatas. Cũ iuuenib⁹.ſ. viri is iugate lau
dent nomen dñi. Decimoq̃rto ad oes elec
tos pcipue pnitẽtes dicit. Cõfessio ei⁹ su
per celũ t terrã:iõ exaltauit cornu ppli sui.
q: pnia celũ pnetrat t terrã pdib⁹ ꝺculcat
Una vero scri hac die laudãt deũ:iõ t nos
ipm in scris laudare debem⁹. pſ. Laudate
dñm in scris ei⁹.t hoc ſm oēs ordines san
ctor. Primo debem⁹ laudare beatã virginẽ
Jõ dicit. Laudate eũ in firmamẽto virtut⁹
ei⁹. Nã firmamẽtũ virtut⁹.ſ. fidei fuit beata
ẽ go.q: ceteris tiubãtib⁹ hora passiois xpi
ipa sola pmã fit firma in ẽrute fidei. Eze
chiel.i. Firmamẽtũ qõ erat iminens capiti
animalii.i.xpo capiti aplor:q̃si aspectus lapi
dis saphiri.p firmitatẽ fidei ipam honora
mus.pcõres nõ celebrãt festũ brẽ virgis
hodie:ſi astaroth q interptat exprobratio.
q: vacant diuinationib⁹ t magicis artib⁹.
Scõo debem⁹ laudare angelos.ideo dicit.
Laudate eum in virtutibus eius.id est pro
gloria angelicis spiritibus data. Per humi
litatẽ eũ ipsos honoramus. Eccl.iij. Ada
gna potentia dei solius t ab humilibus ho
noratur. peccatores non celebrant festum
angelor:sed luciferi p suphiã. Job.xl. Ipſe
est rex sup oẽs filios suphie, Tertio debe
mus laudare patriarchas.ideo dicit. Lau
date eũ ſm multitudinẽ magnitudis ei⁹.l.
p gl̃ia patriarchis collata in quib⁹ relucet
magnitudo t multitudo diuine bonitatis ex
quib⁹ ortus est xp̃s. quos de lymbo eduxit:
t ad celum deduxit. Gal.iij. Abrahe dicte
sunt pmissiones tc. Zach.ix. Tu quoq; in
sanguie testamenti tui eduxisti vinctos de
lacu.pſ. Ascẽdens in altũ captiuã duxit ca
ptiuitatẽ.per miam ipos honoramꝰ. Heb.
xiij. Mo spiralitaꝫ nolite obliuisci. Per hãc
em quidã placuerũt deo. Pcõres nõ cele
brant festũ patriarchar̃:ſi mãmone p au a
riciã. Matth.xvi. Nõ potestis deo seruire t
mãmone. Ofto debem⁹ laudare pphetas.
iõ dicit. Laudate eũ in sono tube.i. p gl̃ia
pphet̃ collata.q̃ fuerũt tube dei. Esa.lviij.
Clama ne cesses: quasi tuba exalta vocem
tuã.p pẽpũ mũdi ipos honoramꝰ. Heb.
xi. Circuierũt in melotis:in pellib⁹ caprinis
egẽtes:angustiati:afflicti. Pcõres nõ cele
brant festũ pphetarũ:ſi beelphegor:q̃ inter
ratur vestiũ⁹ sicut vani glorioſi. Eccli.xi.
Jn vestitu ne vane glorieris vnq̃. Quin
to debem⁹ laudare aplos,iõ dicit. Laudate
eũ in psalterio.i.p gl̃ia aplis collata. q̃ fue
runt psalteriũ dece chordarũ.i. pceptor dei
que pdicauerũt in vniuerso mũdo. pſ. In
psalterio dece chordarũ psallite illi.cãrate ei
canticũ nouum.ſ.incarnatiõis passiõis:re
surrectiõis xpi.p zelũ saluris fraterne ipos
honoramꝰ. Matth.vi. Diligite inimicos ve
ſtros. pcõres nõ celebrant festũ aplorum
ſi beelzebub q̃ est dẽ muscarũ. sicut detracto
res. Matth.x. Si patrẽfamilias beelzebub
vocauerũt:quanto magis domesticos ei⁹.
Sexto debem⁹ laudare scos innocentes.
iõ dicit. Laudate eum in cythara.i. p gloria
scis innocẽtib⁹ collata. Cythara em dulcit
sonat:ſi quid dulcius q̃ innocenter viuere:
Apoc.xiiij. Vocẽ quã audiui sicut cythare
dor cytharizantiũ in cytharis suis. p inno
centia ipos honoramus. pſ. Innocẽtes t
recti adheserũt mihi. peccatores non cele
brant festũ innocentũ: sed astarten q̃ inter
pretatur plasmationis superfluitas. sicut ob
ſtinati. Septimo debemus laudare marty⁹
res. ideo dicit. Laudate eum in tympano. q̃
ſicut tympana fuerunt extensi martyrio. t
in pellibus percussi resonabãt fidei xpi Jere.
xxxi. Virgo isrl adhuc ornonaberis tympa

nis tuis p patientiã ipos honoramus. Vñ
dicit. Nõ murmur resonat.nõ q̃ri. ſi cor.ta.
in.bñ cõſ.cõser.patientiã.pcõres non cele
brãt festum martyrũ:ſi martis dei belli p ira
cundiã. Jac.iiij. Litigat t belligerat.ſ.duel
lis t ludis vacãdo. Octauo debem⁹ lauda
te põtifices:iõ dic t choro. Etiã religiosos:
iõ dic. Laudate eũ in chordis. Jnsup doctores:iõ dic.t organo.qui suis doctrinis suas
melodias ꝺederũt. Per abstinẽtiã ipos
honoramꝰ. Cor.vi. In fame t siti.in ieiu
nijs multis.pcõres celebrant festũ baal:q̃ inſ
pretat deuotatio: sic gulosi. Phil iij. quorũ
deꝰ venter est. Nono debem⁹ laudare ẽgi
nes.iõ dic. Laudate eũ in cymbalis bene
sonantib⁹.etiã rotũ collegiũ elector:iõ dic.
laudate eũ in cymbalis iubilatiõis. Per cõ
tinentiã t puritatẽ ipos honoramꝰ.i. Thes
sal.iiij. Sciat vnusq̃sq̃ vestrũ vas suũ possi
dere in sanctificatiõe t honore. pcõres cele
brant festũ asmodei:sicut voluptatẽ secan
tes. Sap.xi. Nullũ pctm̃ fit q̃ nõ ptranseat
luxuria nra. Cõcludit q̃ dicẽs. Ois spūs tã
celestis q̃ terrestris laudet dñm. Amen.

Alius sermo de oĩb⁹ scris q̃ est Ser.lx.

Erces vestra copio

m sa est in celo. Matth.v. t in euã
gelio tc. Bear⁹ Greg. in omel.
de distinctõe noue ordinũ angelor dicit sic.
Distincte cõuersationes boĩm singulor ordinũ angelor digniratib⁹ cõgruũt: t in eor
sorte vel ordine per cõuersatõnis similitudi
nem deputant. hec ille tc. Sup quo moueo
talem q̃stionẽ. Utrũ electos assumi ad ordi
nes spirituũ beator sic cõueniat:vt decimũ
ordinẽ poni seorsum nõ deceat. Ad istã que
ſtionem rñdent q̃tuor doctores noui testa
menti. Prim⁹ est bear⁹ Aug. in enchiridi
on. t allegat a magro sentẽtiarũ lib.ij. dist.
ix.c.x. dices sic. Supna hierl̃z mater nra dei
ciuitas, nulla ciuiũ suor numero sitate frau
dabitur:aut vberior:l copia fortasse regna
bit. Nec em numerũ aut sanctor boĩz aut
immũdor demonũ nouim⁹. in quor locus
succedentes filij catholice matris:q̃ sterilis
apparebat in terris in ea pace de q̃ illi eccl̃i
derũt:sine vllo tempis termino pmanebũt
Sed illor ciuiũ numer⁹:sine q̃ est: siue q̃ fu
it:siue q̃ futur⁹ est:in cõtemplatõe ei⁹ artific
est q̃ vocat ea q̃ nõ sunt tanq̃ ea q̃ sunt. hec
ille.. Secũdus est bear⁹ Greg. vt allegat
a magro eadẽ dist.ca.ix. dices sic. Superna
illa ciuitas ex angelis t hoĩb⁹ cõstat. ad quã
credim⁹ humani generis tantus ascendere
quantos illic contigit angelos remã fisse vt
scriptũ est. Scitote numerus populor: iuꝛ
numerũ filior dei. hec ille. Terti⁹ est magi
ſter sentẽtiarũ eadẽ dist.c.viij. dices sic. Ap
paret de homib⁹ nõ esse formandũ decimus
ordinẽ tanq̃ nouẽ sint angelor: t decim⁹ ho
minũ. Sed hoies p qualitate meritor sta
tuendos in ordinib⁹ angelor. Ꝺõ ergo le
gitur decim⁹ ordo cõpiendus de homib⁹. Lu
ce.xv. sup illud. Aut q̃ mulier habẽs ꝺrag
mas dece tc. Ex tali sensu dictũ accipi pot.
q: de homib⁹ restaurabit q̃ in angelis la
psum est: de quib⁹ tot corruerũt. vnde posset
fieri decim⁹ ordo, ppt q̃ dicit aplus. Re
staurari oia in xpo que in celo sũt: t que in
terris. q: p xp̃s redempti est gen⁹ humanũ
de quo fit reparatio ruine angelice. tñ non
min⁹ saluar ex homo: etiã ſi angel⁹ non ceci
disset. hec magister. Quar⁹ est Origenes
sup lib. numeror omel.xix. dices sic. Aguũt
angeli die festũ letantes sup his q̃ refugiẽ
tes consortia demonũ p exercitia virtutũ an
gelicis festinant sociari consortijs. hec ille.
Sicut autẽ diuersa sunt merita sanctor. sic
diuerse sunt vie t porte quib⁹ intrant in illã
ciuitatẽ dei. Unde Iohes Apoc.xxi. dicit sic
Ostẽdit mihi angel⁹ ciuitatẽ sanctã hierl̃m
ꝺescendentẽ de celo habentẽ claritatẽ dei:t
hẽbat murũ magnũ t altũ hũs portas duo
decim. Ab oriẽte porte tres. ab occasu porte
tres. a meridie porte tres. ab aq̃lõe porte tres
tc. Qui em intrauerit ĩ hãc ciuitatẽ p viã q̃
respicit ad orientẽ nõ fuerũt assumpti ad or
dines angelor. sed exaltati fuerũt sup eos:
eo q̃ maior gloria debebat. Per pmã por
tam intrauit xp̃us, Ezech.xliij. Ecce gloria
dei israel ingrediebat per viaꝫ orientalẽ. Et
Marci vlti.c. Dñs quidẽ iesus assũpt⁹ est
in celũ:t sedet a dextris dei. Per secundas
portas intrauit spũssanct⁹ post q̃ ꝺescendit
super aplos in linguis igneis. Ezech.xliij.
Maiestas dñi ingressa est templũ per viã
porte que respiciebat ad orientẽ. Per tertiã
portam intrauit virgo beata. Ezech.xliij.
Conuerti me ad viam porte sanctuarij exte
rioris q̃ respiciebat ad orientem t erat clau
sa. Per hanc introiuit virgo beata que fuit
clausa per virginitatem in conceptione xp̃i.
Ideo cantat sancta mater ecclesia. Exalta
ta est sancta dei genitrix super choros ange
lorũ ad celestia regna. Si aũt queraꝫ mod⁹

exaltationis patet per illud qđ dicitur de ea Elegit eam deus ⁊ preelegit eam. ⁊ habitare eam facit in tabernaculo suo. In cuius figura dicit. iij. Regl. ij. Surrexitq; rex in occursum eius ⁊ sedebit ipa super thronum regis. Ceteri aute electi assumuntur ad ordines sanctoꝝ angelorum. sicut dicit christus Matth. xxij. Erunt homies sicut angeli dei in celo. Propterea dicunt verba ppo fita. Merces vestra copiosa est in celo. Sūt autem nouem ordines angelorum. vt declarat magister sententiaruꝝ lib. ij. dist. xj. ci. dicēs sic. Nouem esse ordines angelorum scripturis promulgat. scz angelos: archangelos: principatus: potestates: virtutes: dominationes: thronos: cherubin: atq; seraphin. Et inueniuntur in istis ordinibus tria terna esse: ⁊ in singulis tres ordines: vt trinitatis similitudo in eis insinuet impressa. Unde Dionysius tres ordines angelorum esse tradit. trinos in singulis ponens. Sunt em tres superiores: tres mediꝰ tres inferiores. Superiores: seraphin: cherubin: throni. Mediꝰ dominationes: principatus: potestates. Inferiores virtutes: archangeli: angeli. hec magister. Ad istos assumunt nouem ordines hominuꝝ electoꝝ. Unde sciendum qꝫ de quolibet ordine angelorum multi ceciderūt Sicut declarat magister sententiaruꝝ. vbi supra. c. vi. dicēs sic. Ob ira distincti fuerint a pmo: dio sue condītionis isti ordines. videtur testimonio auctoritaꝫ insinuari que tradit de singulis ordinibus aliquos cecidisse. De ordine nāq; superiori luciferille cecidit quo nullus dignior conditus est. Apostol⁹ etiam principat⁹ ⁊ potestates tenebrarum nominat: ostendens de ordinib⁹ illis cecidisse: qui cū in malis ministeriū exercent: non tamen penitus nominibus ordinū suoꝝ priuati sunt. hec magister. Et intelligit qꝫ a principio creationis isti ordines fuerunt distincti non donis sed datis. i non gratuitis sed naturalib⁹. Prius ergo fuerūt distincti naturalibus postea gratuitis. ꝺm illud Matthei. xxv. Dedit vnicuiq; ꝺm ppriam facultatem. Jn locum istoꝝ cadentium successerunt homies electi: ⁊ iste sunt mansiones de quib⁹ dicit xp̄us Joh. xiiij. In domo patris mei mansiones multe sunt. Super quo dicit Greg. li. iiij. dialogoꝝ sic. In domo patris mei mā̄siones multe sunt. Si em disparretributio in illa beatitudine eterna nō esset vnam potius mansionem qꝫ multas saluator appellaret. multe ergo mansiones sunt in quibus ⁊ distincti beatorum ordines: pper meritorum consortium cōmuniter lētē tur. ⁊ tamen vnum denarium oīes laborā tes accipiunt. qui in multis mā̄sionibus distinguntur. Quia ⁊ vna est beatitudo quaꝫ illic percipiunt: ⁊ dispar remunerationis qualitas: quā per merita diuersa sortiuntur. hec ille. Cum ergo nouem sint ordines angelorum. ideo nouem sunt ordines hominū electorum: qui ad illos assumpti sunt: quos per ordinem videamus.

Primus ē ordo seraphin

qui interpretātur ardentes. de quibus dicit Greg. in omelia de distinctione nonē ordinum sic. Seraphin ardētes vel incēdentes vocantur: que quia ita deo conuncta sunt: vt inter hec ⁊ deū nulli alij spiritus interfint ⁊ tanto magis ardent quanto hunc vicinius ⁊ tanto magis ardent quanto hunc vicinius vident. hec ille. Ab isto ordine cecidit lucifer. Unde magister sententiaruꝝ lib. ij. dist. vi. ca. i. dicit sic. De maioribus quidē corruerunt: inter quos vnus fuit lucifer: omnibus alijs cadentibus excellentior. nec inter stantes aliqs eo fuit dignior. sicut testimonijs auctoritatum monstratur. Unde Esaias. Quomodo cecidisti de celo lucifer qui mane oriebaris ⁊c. Qui non vn⁹ ordo sed vn⁹ spūs accipiend⁹ est. Qui teste Jsido. postq̄ creatus est. eminentiaꝫ nature: profunditate cordis scientie sue perpendens in suum creatorem superbiuit: inrantū qꝫ se deo equare voluit. Unde in Esa. dicit. Jn celum conscendam. i. ad dei equalitatem. super astra celi. i. super oīes angelos. exaltabo solium meū ⁊ ero similis altissimo. Similis quidem deo esse voluit: non per imitationem iusticie: sed per equalitatem potentie. hec magister. Jn locum luciferi successit ordo patriarcharuꝝ. de quibus Greg. vbi supra. dicit sic. Sunt nōnulli qui superne contemplationis amore accensi in solo cōditoris sui desiderio anhelant. nil iam in hoc mundo accipiunt. solo eternitatis amore pascunt. terrena quoq; abijciunt: cuncta temporalia mente transcendunt: amant ⁊ ardent: atq; in ipo suo amore requiescunt: tamādo ardent: ⁊ quos ꝺbo tangunt ardere protinus in dei amore faciunt. Quid ergo istos nisi seraphin dixerim. Quoꝝ cor p⁹ in igne conversum lucet ⁊ vrit hec ille. Tali nempe charitate accensi erant patriarche. Unde Aug. li. de laudib⁹ charitatis: dicit sic. Jn charitate pauper est diues Sine charitate oīis diues est pauper. Nec in aduersitatibus toleratꝫ in prosperitatib⁹ temperat. in duris passionibus fortis est. in bonis operib⁹ hylaris est. in temporalibus ditissima. inter bonos fratres letissima. inter falsos patientissima. in abel per sacrificium leta. Jn noe per diluuiū secura. in abrahe primarōe fidelissima. in ysaac imolatōe obedientissima. in iacob persecutōne mitissima in ioseph venditione patientissima. hec ille. Conabatur aut lucifer extinguere hanc charitatem in patriarchis accendendo mentis cupiditatē. vt patet de cayn: esau: ⁊ de pastoribus abrahe ⁊ loth. vt dicitur Gene. xiij. Propterea dicit. i. Thimo. vlti. Qui volunt diuites fieri incidunt in temptationem ⁊ in laqueum diaboli: ⁊ in desideria multa que mergunt hoīem in interitū ⁊ perditionem. Ut aute possent se defendere a laqueis lucifer habuerūt vnā societ scz dominā innocentiam. de qua dicit pō. Non priuabit bonis eos qui ambulant in innocentia. Et iterum. Perambulabam in innocentia cordis mei in medio dom⁹ mee. Propter hanc dixit abrahā ad loth. Ne queso sit iurgium inter me ⁊ te. fratres em sumus. Gen. xiij. Et de Jacob dicit Gen. xxv. Porro iacob erat vir simplex: ⁊ habitabat in tabernaculis ⁊c. Jnduebantur aute vestimentis aureis dilectōnis dei ⁊ proximi. iuxta illud Job xl. Circunda tibi decorem in sublime erigere esto glorios⁹: ⁊ speciosis induere vestimentis. Cum his vestimentis ascendunt patriarche ad domum dom̄i: per portam que respicit ad meridiem. iuxta illud Apoc. xxi. A meridie porte tres. per primā portam intrant patriarche. Nam sol in medio ardet. Et qꝫ patriarche ardebant charitate. iuxta illud Matth. xij. Ignē veni mittere in terrā: ⁊ quid volo nisi vt ardeat? Ideo intrauerūt regnū celoꝝ per hanc portā. Venientes autem ad pedes sanctissime trinitatis cantauerunt illud pō. Benedicat nos deus deus noster benedicat nos deus: ⁊ metuant eum oīes fines terre. Quos gratissime acceptauit ⁊ coronauit eos corona diuitiarum celestium q̄ est apud ipam. iuxta illud Prouer. viij. Mecum sunt diuitie ⁊ gloria. de hac corona dicitur Prouer. xiij. Corona sapientū diuitie. Sic aute coronatos deputauit oratorio in quo stant seraphin laudantes deū continue. Juxta illud Esa. vi. Vidi dominū sedentem super solium excelsum ⁊ elevatū ⁊ plena erat domus a maiestate eius: ⁊ ea que sub ipso erant implebant templū. Seraphin habant super illud: sex ale vni: ⁊ sex ale alteri. ⁊ clamabāt alter ad alterū. Sanctus sanctus sanctus: dns deus exercituū: plena est oīis terra gloria ei⁹. Jn eo de oratorio stant patriarche: cantātes illud pō. Beati qui habitant in domo tua dne: in secula seculoꝝ laudabunt te. Habuerunt aute istā mansionē per feuduꝝ obseruantes fidelitatem ⁊ obedientiam deo. vt declarat Paul⁹ Heb. xi. Tunc domina paupertas assecurauit eos de sua gloria dicens. Beati pauperes spiritu: quoniā ipsoꝝ est regnum celorū Super quo Aug. lib. de verbis dñi dicit sic Hij sunt pauperes spiritu: qui quando faciunt aliquid boni deū laudant. Et Hugo libro de claustro aie dicit sic. Pauperes spiritu sunt: qui licet affluant diuitijs: corda tñ nolunt apponere. Et sic p⁹ pmus.

Secundus ordo est cherubin

qui interpretant plenitudo scientie. De quibus dicit Greg. in omel. vbi supra. Superiora illa agmina. ideo cherubin vocata sunt. Quia tanto perfectioꝝ scientia plena sunt quanto claritatem dei vicinius contemplantur: vt ꝺm creature motum: eo plene omnia sciant. quo visioni conditoris super meritū dignitatis appropinquant. Ab isto ordine cecidit sathan. de quo dicit Luce. x. Videbam sathan quasi fulgur de celo cadentem. Et assimilatur fulguri propter luminositatem. quia in eo vigebat lumen intellectus: quod est obscuratum in casu eius Jn locum sathan successit ordo prophetarum: propter lumen diuinarum reuelationum eis factarum. Unde Gregorius in omelia vbi supra dicit sic. Quia vero cherubin plenitudo scientie dicitur. ⁊ paulo docēte didicim⁹. qꝫ plenitudo legis ē dilectio ⁊ charitas. Omnes qui dei ac proximi charitate ceteris amplius pleni sunt: meritorum suoꝝ sortem: inter cherubin numeros perceperunt. hec ille. Hij autem fuerunt prophete qui dicit illud. i. Corint⁹. ij. Nobis autem reuelauit deus per spiritum sanctum suum. Que enim sunt dei nemo nouit nisi spiritus dei. Et. ij. Pet. i. Non em voluntate hūana allata est aliqn̄ pphetia.

Sed spūscō inspirati locuti sunt sancti dei homies. Conabaf autē sathan retringuere hanc sapientiā in ppheris peruertendo lo-cutōis spīatē ꝛ hec est temptatio fraudulē tie. Act.v. Anania cur temptauit sathanas cor tuū mētiri te spūscō. Jō sathan dicit illud.ij. Reg.xxij. Ero spūs mendax in ore oīm ppheraū ꝛc. Ut aūt possent se defen-dere a laqueis sathan habuerūt vnā sociaz scz dñam prudentiā de qua Prouer.ix.dr. Relinquite infantiā ꝛ viuite ꝛ ambulate p viam prudētie.quib⁹ ipa dicit illud Eccli.ij. Qui timetis dñm diligite illum ꝛ illumina buntur corda vestra. Jnduebatur aūt vesti mentis lucidissimis sapientie. Roma.xiij. Jnduamur arma lucis sicut in die honeste ombulem⁹. Et ps. Decoreꝫ induisti amict⁹ lumine sicut vestimēto. Cū his vestimētis ascendūt ppbere ad domū dñi p scalaz portā que est ad meridiē. qm̄ sol in meridie matime lucet. Et qz ppbere lucebāt lumine sapiētie. Phil.ij. Jnter quos lucetis sicut lu minaria in mūdo:verbuz vite cōtinētes ad gloz in die xpi. iō intrauerūt regnuz celoz p hanc portā. Uenientes autē ad pedes san ctissime trinitatis cantauerūt illud ps. De⁹ misereat nostri ꝛ bñdicat nobis: illuminet vultū suū sup nos ꝛ misereat nostri. Quos gratissime acceptauit:ꝛ coronauit eos coro na preciosa. de q̄ dr Eccli.xxv. Corona senū multa peritia ꝛ gloria illoruꝫ timor dei. Sic autē coronatos deputauit cancellarie. Sūt eñ ran̄ cancellarij curie celestis.ps. Lin gua mea calam⁹ scribe velociter scribentis. cantātes illud ps. Beat⁹ bō quē tu erudie-ris dñe ꝛ de lege tua docueris eū. Habuefr aūt ista mansionē p edificationē.i. Cor.iij. Superedificat sup fundamentū hoc:aurum: argentū:lapides pciosos. Tunc dña man-sucra assecurauit ppbetas de sua gloria di-cens. Beati mites qm̄ ipi possidebūt terraz de qua Aug̃l li.ij.de doctrina xpiana: dicit sic. Miteſcere est nō cōtradicere diuine scri pture siue intelligere si aliq̄ vicia nostra per curit siue nō intelligere:quasi nos melius ꝛ breui⁹ sapere ꝛ percipere possem⁹. hec ille. ꝛ sic patet secundus.

Certius ordo est throno-

rum in quib⁹ sedet de⁹ ad iudiciū exequen-dum. Unde Greg. in omelia vbi supra dic sic. Throni quoq̄ illa agmina sunt vocata. quib⁹ ad exercendum iudiciū seipm oīnipo-tens deus presidet. Ab isto ordine cecidit belial qui interpretat absq̄ iugo vel absq̄ domino de quo dicit.ij. Cor.vi. Que con-uentio xpi ad belial.q̄si dicat nulla, quoniā omne iudiciū dedit pater filio. Joh.vi. Sed tale iudiciuz fugit belial:quia est p̄uatio sui principatus. Jn locum belial successit ordo apostoloꝝ.de quib⁹ dicit Matth.xix. Cum sederit filius homis in sede maiestatis sue sedebitis ꝛ vos sup sedes duodecim iudica tes duodecim tribus israel. Unde Greg. in omelia vbi supra dicit sic. Sunt nonnulli q̄ dum sibimetipis vigilanti cura dominant. dum se sollicita intentione discutiūt diuino timori semp inherent hoc in munere virtuꝫ accipiūt vt iudicare recte alios possint:quo-rum profecto mentib⁹ dū diuina cōtempla tio presto est.in his velut in throno suo do minus presidens:aliorum facta examinat: ꝛ cuncta mirabiliter de sua sede dispensat. Quid ergo isti nisi throni conditoris sunt? hec ille ꝛc. Conabaf autē belyal extingue re rectitudinē iudicij in apostolis:extingue-do fidei claritatē.quoniaz vt dicit.i. Pet.ij. Aduersarius vester diabolus tanq̄ leo ru giens circuit querens quē deuoret: cui resi stite fortes in fide. Et Apoc.i. Esto fidelis vsq̄ ad mortē. Contra illam temptationez sollicitus erat paulus.i. Thessal.iij dicens. Misit ad cognoscendam fidem vestram ne forte temptauerit vos is qui temptat: ꝛ in anis fiat labor vester ꝛc. Ut aūt possent se defendere a laqueis belial habuerunt vnaz soclam s. dominā veritatem:dicentes illud Prouer.viij. Ueritatem meditabif guttur meū ꝛ labia mea detestabunt impiū. Indu-ebant aūt vestimētis iusticie.iuxta illō Job xxix. Justicia idut⁹ sū ꝛ vestiuit me sic vesti mētū:ꝛ diademate iudicio meo.et Esa.lxi. Induit me dñs vestimēto salutis ꝛ indumē to iusticie circundedit me. Cum his vestimē tis ascendunt apostoli ad domum dñi per tertiam portam ad meridiem. Nam sol in meridie est in medio celi. ꝛ apostoli fuerunt in ecclesia dei sicut sol in medio celi. Matth. v. Uos estis lux mundi ꝛc. Uenientes au tem ad pedes sanctissime trinitatis canta uerunt illud Apoc.vij. Salus deo nostro q̄ sedet super thronū ꝛ agno. quos gratissime acceptauit ꝛ coronauit eos corona aurea. de qua dicit Prouerb.xvi. Corona dignita tis senectus que in vijs iusticie reperitur. Sic autem coronatos deputauit cōsistorio

vbi cause audiunt ꝛ sententie diffiniuntur. Sap.iij. Fulgebunt iusti ꝛ tanq̄ scintille in arundineto discurrēt. Judicabunt natiōes ꝛ dominabunt populis. Habuerunt autez istam mansionem per emptionem. Matth. xix. Ecce nos reliquim⁹ oīa ꝛ secuti sum⁹ te.quid ergo erit nobis? Jesus aūt dixit. Cē mplum accipietis ꝛ vitā eternam possidebi tis. Tunc apostoli cantauerūt illud ps. Be ati qui custodiunt iudicium ꝛ faciunt iusticī am in oī tempore. Statimq̄ domina libe ralis assecurauit eos de sua gloria:dicens, Beati qui esuriūt ꝛ sitiunt iusticiā:quoniaz ipsi saturabunt. Super quo Richardus li bro de contemplatioe dicit sic. Justicia per fecta inbet inimicos diligere:parentes ꝛ p pria queq̄ relinquere.illata mala patienter ferre.oblatam gloriā vbiq̄ declinare.hec il le. Sed hec oīa obseruauerunt apostoli. ꝛ sic patet tertius ꝛc.

Quartus ordo est domi-

nationum. de quib⁹ Greg. in omelia vbi su pra dicit. Ea angelorum agmina que potius preeminent pro eo q̄ eis cetera ad obediē dum subiecta sunt:dominationes vocantur. Ab isto ordine cecidit beemoth: qui interp retatur bestia.de quo dicit Job.xl. Beemoth cenum quasi bos comedet:ipse est p̄ncipiū viarum dei ꝛc. Jn locum beemoth successit ordo martyruꝫ. de quib⁹ dicit Heb.xi. San cti per fidē vicerūt regna:operati sunt iusti-tiam:adepti sunt repromissiones. Un Gre gorius in omelia vbi sup dicit sic. Sunt nō nulli qui sic in semetipis cunctis vitijs oīi bus desiderijs dominant vt ipo iure mun dicie dij inter homies vocentur. Quid ergo isti nisi intra numerū dñationū currūt. hec ille. Habuerunt autē hanc mundicia p mar tyrium.iuxta illud Apoc.vij. Lauerunt sto las suas ꝛ dealbauerūt eas in sanguie agni Conabaf aūt beemoth extinguere in mar tyribus operis dei assiduitatem per incon stantiam ꝛ apostasiam a religione xpi per culturam ydoloruꝫ. Juxta illud Eccli.ij. Fi li accedens ad seruitutem dei sta in iusticia scz religionis xpi ꝛ timore ꝛ ppara aiam tuam ad temptationē scz tyrannoruꝫ indu centium ad ydolatriam. Ordo martyrum ran̄ constans ꝛ firmus in obseruantia re ligionis xpi.dicit illud Job.xxvij. Justifica tionem meam quā cepi tenere non deseraz nec enim reprehendit me cor meum in oī vita mea ꝛc. Ut autem possent se defende re a laqueis beemoth.habuerunt vnam so ciam.scz dominam patientiam. Juxta illud Jacobi.i. Beatus vir qui suffert temptatio nem. Quoniā cum probatus fuerit accipi et coronam vite. Et Augustin⁹ libro de pa tientia dicit sic. Uirtus animi que patiētia dicitur tam magnum dei donum est:vt etiā ipsius qui nobis eam largitur patiētia pre dicetur. Sancti martyres libenter pro xpo martyrium sustinebant:ꝛ cum multa patiē tia. Jnduebantur autem vestimentis ma gnanimitatis.de quibus dicitur Esa.lij. Cō surge cōsurge induere fortitudine tua syon: induere vestimentis glorie tue. Et Prouer bioꝝ vlti. Fortitudo ꝛ decor indumentum eius. Cum his vestimentis ascendunt mar tyres ad domum domini per primam por tam que respicit ad occidentem.quoniā tūc sol ruber. Et de martyribus dicitur. Quare rubrū est indumentū tuū ꝛ vestimenta tua sicut calcantium in torcular. Esa.lxiij. Ve nientes autem ad pedes sanctissime trinita tis cantauerunt illud Apocal.vij. Benedi ctio sapientia claritas ꝛ gratiarum actio: honor virtus ꝛ fortitudo deo nostro in se cula seculorum Amen. Quos gratissime acceptauit ꝛ coronauit eos corona de lapi de preciosso.iuxta illō ps. Posuisti i capite ei⁹ coronā de lapide pciosso. Sic aūt corona tos deputauit cenaculo. Unō Apoc.ij.dr. Uincēti dabo edere de ligno vite q̄ ē in pa radiso dei mei. Et Luce.xxij. dicitur. Edatis ꝛ bibatis super mensam meaz in regno meo.cantātes illud Eccli.xlviij. Beati sunt qui te audierunt:ꝛ in amicicia tua decorati sunt. Habuerunt autem istam mansionem per expugnationem ꝛ victoriam. Matth.x. Estote fortes in bello ꝛ pugnate cum anti quo serpente:ꝛ accipietis regnum eternum Cūc domina persecutāria assecurauit mar tyres de sua gloria dicens. Beati qui lugēt quoniam ipsi cōsolabunt. Super quo Ber nardus in sermone dicit sic. O vere glorio sa societas.o sanctum conuiuium.o de fide rabiles epule: vbi nimirum anxietas nulla nullum poterit esse fastidium quinimmo sa cietas summa ꝛ summum erit ibi desiderū hec ille, ꝛ sic patet quartus ꝛc.

Quintus ordo est princi

patuum. de quibus Gregorius in omelia vbi supra:dicit sic. Principatus quoq̄ vo-

tantur qui ipsis quoq; bonis angelorum spiritibus presunt qui subiectis alijs dum que eq; sint agenda disponunt eis ad explenda omnia ministeria principantur. Ab isto ordine cecidit beelzebub: qui interpretatur princeps muscarum, de quo dicitur Luce.xi. In beelzebub principe demoniorum eijcit demonia. Et Matth.x dicitur. Patrem familias beelzebub vocauerunt. In locum beelzebub successit ordo confessorum. scilz sacerdotum doctorum t predicatorum. De quibus dicitur Malachie.ij. Labia sacerdotis custodiunt scientiam: t legem requirunt ex ore eius. quia angelus domini exercituum est. Unde Gregorius in omelia vbi supra: dicit sic. Sunt nonnulli qui acceptis virtutibus etiam aliorum mores t merita transcedunt. Cuncq; t bonis meliores sint: electis quoq; fratribus principantur. Quid ergo isti sortem suam nisi inter principatuum numerum acceperunt: hec ille. Ideo dicitur Eccli.xlv. Finees filius eleazari placuit deo israel. Ideo statuit illi testamentum pacis: t principem sanctorum t gentis sue: vt sit illi t semini eius sacerdotij dignitas in eternum. Conabatur autez beelzebub extinguere intentionis finceritatem a sanctis confessoribus: t hec est temptatio vane glorie. Matth.vi. Attendite ne iusticiam vestram id est opus bonum faciatis coram hominibus. Ut autē possent se defendere a laqueis beelzebub: habuerunt vnam sociam scilz dominam obedientiam. Juxta illud Ace. v. Oportet obedire deo magis q̄ hominibus. Et.i. Regum.xv. Melior est enim obedientia q̄ victime. In principe requiritur vt obediat legi dei: aliter priuatur principatu, vt patet de Saule rege israel, qui priuatus fuit regno propter inobedientiam. Unde sequitur ibidem. Pro eo q̄ abiecisti sermonem domini abiecit te dominus ne sis rex. Super quo Gregorius lib.xxxv. moralium dicit sic, Obedientia sola virtus est q̄ menti virtutes ceteras inserit: inserta q; custodit. Melior est obedientia q̄ victime. Obedientia victimis preponitur: quia per victimas caro aliena: per obedientiam vero caro t voluntas propria mactatur. hec ille. Induebantur autem vestimentis temperātie refrenantis. Juxta illud Exod.xxix. Applicabis quoq; filios Aaron t indues tunicis lineis: cingesq; baltheo: imponesq; eis mitras. eruntq; sacerdotes mei religione perpetua. Hoc est indumentū album quod redit carnem mundam. Sm illud Apocal.iij. Suadeo tibi emere aurum ignitum probatum vt locuples fias t vestimentis albis induaris: vt non appareat cōfusio nuditatis tue. Ista verba dicta fuerunt episcopo Laodicie. Cum his vestimentis ascendunt confessores ad domum domini per secundam portam que respicit ad occidentem. quoniā tunc sol humectat, sic confessores erant humidi per discretionem. Unde Bernar. super Cantica: dicit sic. Discretio omni virtuti ordinem ponit: modum tribuit: decorem t perpetuitatem confert. Est ergo discretio animi virtus quedam moderatrix virtutum ordinatrixq; affectuum: t doctrix morum. Tolle hanc t virtus vicium est, hec ille. Et Paulus dicit. Probate spūs si ex deo sunt. Uenientes autem ad pedes sanctissime trinitatis cantauerūt illud Eccli.xxxvi. Scōm benedictionem Aaron da populo tuo vt sciant omnes: quoniam tu es deus conspector seculorum. Quos gratissime acceptauit et coronauit eos corona aurea. de qua dicitur Eccli.xlv. Corona aurea super mitram eius expressa signo sanctitatis: gloria honoris: t opus fortitudinis. Sic autem coronatos deputauit viridario. Juxta illō Canti.vi. Ascēdi in ortum meum: vt viderem poma convallium t inspicerez si floruisset vinea t germinasset mala punica. Per ista poma significantur sacerdotes propter odorem sanctitatis. Juxta illud.ij. Corinth.ij. Christi bonus odor sum⁹. Per mala punica significātur predicatores verbi dei. vt habetur dist. xlij.ca. sit rector. cantantes illud Prouerb. xx. Beati qui ambulant in simplicitate sua. quoniam beatos post se filios derelinquēt. Habuerunt autem istam mansionem p dominationem. Sm illud Romā.viij. Cum illo omnia nobis donauit. Et Matth.xxiiij. Fidelis seruus t prudens quem constituit dominus super familiam suam: vt det illis in tempore tritici mensuram. Tūc domina cōtinentia assecurauit confessores de sua gloria: dicens. Beati qui persecutionem patiūtur propter iusticiam. quoniam ipsorum est regnum celorum. Super quo Gregorius libro.xxvi. moral. dicit sic. Sanctorum mētes eterne vitatis premia prestolantes: ex aduersitatibus vires sumunt. quia crescente pugna gloriosiorem sibi non ambigunt manere victoriam t coronam. Electorum enim desideria dum premuntur aduersitate proficiūt sicut ignis flatu premitur vt augmentetur t vnde quasi extingui cernitur inde roborātur. hec ille.

Sextus ordo est potestatum. de quibus Gregorius in omelia vbi supra: dicit sic.

Potestates vocantur hij qui hoc potentius in suo ordine perceperunt: vt eorum ditioni virtutes aduerse subiecte sint: quorum potestate refrenantur. ne corda hominum tantū temptare valeant quantū volunt. hec ille. Ab isto ordine cecidit beelphegor: qui est priapus simulacrum ignominie de quo dicitur Josue.xxij. Peccastis in beelphegor: t macula hui⁹ sceleris in vobis permanet. Et Osee.ix. dicitur. Ipi intraverunt ad beelphegor t abalienati sunt in cōfusione t facti sunt abominabiles sicut ea que dilexerunt. In locum beelphegor successit ordo sanctarum virginum. de quibus pā. Adducentur regi virgines post eam: proxime eius afferentur tibi in leticia t exultatione adducentur in templum regis. Unde Gregorius in omelia vbi supra dicit sic. Sunt nōnulli qui etiā de obsessis corporibus malignos spiritus fugant: eosq; virtute orationis t accepte potestatis eijciūt. Quid itaq; isti per meritum suum nisi inter potestates celestium spirituum sortem accipiunt: hec ille. Istud patet de Sarra iuuencula vxore thobie iuniotis. Thobie.viij. Conabatur autem beelphegor extinguere in virginibus corporis puritatem. t hec est temptatio fornicationis t luxurie. Jacobi.i. Unusquisq; temptatur a concupiscentia sua abstractus t illectus. Ideo dicitur Ephe.v. Fornicatio t omnis immundicia non nominetur in vobis sicut decet sanctos. Ut autem possent se defendere habuerunt vnam sociam scilz dominam pudiciciam. que dicit illud Bal. vi. Spiritu ambulate t desideria carnis nō perficietis. Et Johānes Cassianus in collatione abbatis pastoris: dicit sic. Maior est virtus: maior est gratia internam libidinem carnis extinguere: q̄ nequitias demonum extrinsecus irruentes signo domini ac virtutis altissime subiugare. Maius enim miraculum est de propria carne fomitē eradicare luxurie: q̄ de alienis corporibus immundos spiritus effugare. hec ille, t vt dicit Tullius libro de officijs. Pudicicia est virtus non solum imperum libidinis coercens: sed t signa cohibens. Induebantur autē vestimentis sanctitatis. de quibus dicitur. Eph. iiij. Deponite vos sm pristinam conuersationem veterem hominē qui corrumpitur sm desideria renouamini autem spiritu mentis vestre: t induite nouum hominē qui sm deum creatus est in iusticia t sanctitate veritatis. Cum his vestimentis ascendunt virgines ad domum dñi per tertiam portam que respicit ad occidentem: quoniam tunc sol refrigerat. Sic spiritus sanctus refrigerabat imo extinguebat ardorem concupiscentie in sanctis virginibus. Unde cōmuniter dicebant. Benedico te pater domini mei ieſu xp̄e quia per filium tuum ignis extinctus est a latere meo. Et Eccli.xviij. dicit sic. Ardorem refrigerabit ros. Uenientes autem ad pedes sanctissime trinitatis cantauerūt illud pā. Dominus virtutem populo suo dabit: dominus benedicet filias suas in pace. Quas cum audiret vocauit eas: dicens illud Canti.iiij. Veni de libano sponsa mea veni de libano veni coronaberis. Cuncq; populus accessissent coronate sunt corona florum. de qua dicit Esa.lxij. Eris corona glorie in manu domini: t dyadema regni in manu dei tui. Quia complacuit domino habitare in te t gaudebit sponsus super sponsam t gaudebit super te deus tuus. Sic autem coronatas deputauit cubiculo siue thalamo suo. iuxta illud Hester.ij. Hester ducta est ad cubiculum regis. que dicunt illud Can. iij. Inueni quem diligit anima mea. Tenui eum nec dimittam donec introducā illum in domū matris mee: t in cubiculum genitricis mee. cantantes illud pā. Beati immaculati in via: qui ambulant in lege domini. Habuerunt autem istam mansionem per dotationem. Sm illud Benecō.xxx. Ditauit me deus dote bona. Et Exod.xxij. Redder ei iuxta modū dotis quā virgines accipere consueuerunt, Tunc domina castitas assecurauit virgines de sua gloria dicens. Beati mundo corde qm̄ ipi deum videbūt. Super quo Augu. lib.xij. de ciuitate dei dicit sic. Ibi tota virtus est videre quod amas: t summa felicitas amare qō videas. vbi vera vita in suo fonte bibit: vbi veritatis omnis visio clarissime aperit. hec ille, t sic patet sextus.

Septimus ordo est virtu

tum, de quibus Grego. in omel', vbi supra dicit sic. Virtutes vocantur hij nimirū spiritus per quos signa ⁊ miracula frequenter fiunt. Ab isto ordine cecidit leuiathan qui interpretat persequens eos, de quo dicitur Esa.xxvij. In die illa visitabit dñs in gladio suo duro ⁊ graui ⁊ forti super leuiathan serpentē vectem ⁊ super leuiathan serpentē tortuosum. In locū leuiathan succedit ordo penitentiū, de quib⁹ Greg. in omel. vbi supdicit sic. Sunt nōnulli q̄ mira faciunt signa valenter operant. Quid ergo isti nisi ad supernarū virtutū sortē ⁊ numerū congruunt hec ille. Penitentes aūt mira faciunt signa cum ad deum cōuertunt. vt ps de maria magdalena: latrone in cruce ⁊ prodigo. Unde Bernū. in sermone dic sic. Quid mai⁹ miraculum q̄ tot iuuenes: tot adolescentes: tot nobiles: vniuersiq̄ quos hic video velut in carcere aperto tenent sine vinculis solo deti timore confisi q̄ in tanta afflictiōe perseuerent penitentie vitra virtutē humanā supra naturā contra consuetudinē. hec ille. Conabatur aūt leuiathan extinguere in penitentibus verā penitentiā: suadendo peccati impunitatē. iuxta illud Prouerb.xxix. Peccantem viruz iniquū inuoluet laqueus: ⁊ iust⁹ laudabit atq̄ gaudebit. Et ps. Narrauerūt vt absconderēt laqueos dixerūt quis videbit eos. Hij aūt fuerunt demones. de quib⁹ dicit Job.iij. Parati sunt suscitare leuiathā Ut vero possent se defendere habuerūt vnā sociā. scz dñam sollicitā. que dic illō Eccl.v. Ne tardes cōuerti ad dñm: ⁊ ne differas de die in die. Subito em̄ veniet ira illi⁹ ⁊ in tēpore vindicte disperdet te. Induebant aūt vestimentis humilitat⁹ ⁊ asperitatis dicentes illud ps. Ego aūt cū mihi molesti essent induebar cilicio: humiliabā in ieiunio aiam meā. Et emplū Jone.iij c. Peruenit verbū ione ad regem ninue ⁊ descendit de solio ⁊ abiecit vestimenta sua ⁊ indut⁹ est sacco ⁊ sedit in cinere. Cum his vestimētis ascendunt penitentes ad dñm dñi: per pmā portam que respicit ad aquilonē. Naz ab aquilone pandetur oīe malū. Jeremi.i. Sol em̄ ab aquilone serenatur. Et Eccli.iij. dicitur. Sicut i sereno glacies solūtur peccata tua. Uenientes aūt ad pedes sanctissime trinitatis cantauerunt illud Deut.xxiij. Benedicat nos dominus deus noster in omni opere nostro in terra ad quā ingredimur possidendam. quos letissime accepauit ⁊ coronauit eos corona eterna que dicit eis illud i. Pet.v. Percipite imarcessibilez eterne glorie coronam. Sic aūt coronatos deputauit cellario: vt perciperent gustum dulcedinis eterne. dicēs eis illō ps. Gustate ⁊ videte quoniam suauis est dñs: beatus vir qui sperat in eo. Qui dixerunt illud Cañ.ij. Introduxit me rex in cellam vinariā ordinauit in me charitatē. cantantes illud ps. Beati quoz remisse sunt iniquitates: ⁊ quorum tecta sunt peccata. Tunc domina clementia assecurauit penitentes de sua gloria dicens Beati estis cum maledixerint vobis hoies ⁊ dixerint oīe maluz aduersum vos mentientes propter me. gaudete ⁊ exultate: ecce em̄ merces vestra copiosa est in celo. Unde Hieron⁹ super illud ps. Beat⁹ vir qui non abijt: dicit sic. Beat⁹ vir q̄ non docuit: nec fecit: nec cogitauit mala. Non stetit non perseuerauit in delicto, sed per penitentiā ad melioza conuersus est. hec ille.

Octauus ordo est archā

gelorum, de quib⁹ Gregori⁹ in omel. vbi supra dicit sic. Qui summa annunciant archāgeli vocantur, hinc est q̄ ad mariam virginem non quilibz angelus sed gabriel archāgelus mittitur. hec ille. Ab isto ordine cecidit beelsephon qui interpretat vetustas de uozans ascen sionē speculi. de q̄ dicit Exod. xiij. Uniuersus exercitus erat contra beelsephon. In locuz beelsephon succedit ordo contemplatiuoz. de quib⁹ dicit Greg. vbi supra. Sunt nōnulli q̄ duz largitaz munere refecti secretoz celestium summa capere valent ⁊ nunciare. Quid ergo isti nisi intra archangeloz numerū deputant. hec ille. Sed cōtemplatiui solius contēplatiōis studio ardescunt vt contēplari diuina secreta queuius possint. de quoz vita Greg. sup Ezechiel. dicit sic. Contemplatiua vita est charitatem dei ⁊ pximi: tota mente retinere ab exterioz: i actione quiescere: soli desiderio cōditoris inherere: vt nihil iam habere libeat, sed cōculcatis curis oīb⁹ ad videndū sui conditoris faciem anim⁹ inardescat. hec ille. Conabat aūt beelsephon extinguere diuinam contemplationē: in contemplatiuis assumendo angeli equitatem. de quo dicit ij. Cor.xi. Transfigurat se in angelum lucis Non est ergo mirum si ministri eius transfigurentur velut ministri iusticie. Unde sepius decipiūt homines sub appatentia boni ⁊ recti. Ut autem contemplatiui possent se defendere a laqueis istoz habuerūt vnā sociā. s. dñam intelligentiaz. que dicit illud Prouer.i. Audiens sapiens sapiētioz erit. Et intelligēs gubernacula possidebit. Hec em̄ dat intellectū scripturarū ad cognoscēdam veritatē. vt ps de xpo q̄n rēputatus fuit a demone vt habetur Adarb. iiij. Induebātur aūt vestimentis gloriosis. Juxta illud Eccl.xlv. Induit eū dominus stolā glorie. Et Daniel.xij. Qui docti fuerint fulgebūt q̄si splendor firmamēti. Cū his vestimentis ascendunt ad domū domini per secundam portā que respicit ad aquilonē. quoniā stella aquilonaris. s. trāsmontana est fita in alto. Sic contemplatiui in alto contemplationis ⁊ speculatiōis sunt. Juxta illud Phil. iij. Nostra aūt conuersatio in celis est. Uenientes aūt ad pedes sanctissime trinitatis cantauerūt illud ps. Bloriabunt in te oēs qui diligunt nomen tuū: quoniā tu benedices iustis. Domine vt scuto bone voluntatis tue coronasti nos. Quos letissime accepauit ⁊ coronauit eos corona sapiētie. de qua dicitur Eccli. l. Corona fratrum quasi plantatio cedri in monte libani. Sic autez coronatos deputauit depositarie. quibus dixit illud i. Thimo. vi. Depositū custodi deuitans prophanas vocū nouitates: ⁊ oppositiones falsi nominis icientie. Quā quidem promittentes circa fidē exciderunt. cantantes illud Baruch. iiij. Beati sum⁹ Israel: quoniā que deo placent nobis manifesta sunt. Dabuerunt aūr istā mansionē per hereditationē. iuxta illud Eccli. iiij. Sapientia filijs suis viram inspirat: ⁊ suscipit exquirentes se: ⁊ preibit in via iusticie: ⁊ qui diligit illam diligit vitā. ⁊ qui vigilauerint ad illam complectentur placozē eius. qui tenuerunt illā vitā hereditabunt. ⁊ quo introibit benedicetur deus. Tūc domina religiosa assecurauit contemplatiuos de sua gloria dicens. Beati pacifici: quoniā filij dei vocabuntur. Super quo Greg. in pastorali dicit sic. Si filij dei vocantur qui pacē faciunt: proculdubio sunt sathane filij qui pacē confundunt. hec ille. Sed contemplatio ducit ad veram pacem. ergo ⁊c.

Nonus ordo est ange

lorum, de quibus Greg. in omel. vbi supra dicit sic. Hi qui mínima nūciant angeli vocantur. Ab isto ordine cecidit māmona. de quo dicitur Adarb. vi. ⁊ Luce. xvi. Non potestis deo seruire ⁊ mammone. In loco māmone succedit ordo actiuoz. de quibus Greg. vbi supra dicit sic. Sunt plericq̄ qui parua capiunt: sed tamen hec eadez parua quantū prevalent nunciare fratribus non desistunt. Isti itaq̄ in angeloz numerū currunt. hec ille. ⁊ Luce. xvi. dicitur. Facite vobis amicos de mammona iniquitatis vt cū defeceritis recipiant vos in eterna tabernacula. De vita istoz actiuoz Beda super illud. Intrauit iesus in quoddā castellū. dicit sic. Actiua vita est panē esurienti tribuere verba sapientie nescienti docere: errantes corrigere: ad humilitatis viā superbientem proximū reuocare: infirmantis curā gerere que singulis quibusq̄ ex prediant vt sibi est possibile dispensare. ⁊ cōmissis nobis qualiter subsistere valeant, puidere. hec ille, Isto modo actiui faciunt sibi amicos de māmona iniquitatis. i. de diuitijs huius seculi neq̄ ⁊ iniqui. Conabatur autem mammona extinguere in actiuis benignitatē decipiendo per rēporalia vanitatē. ꝑm illud Sap̄, xiij. Creature dei in odiū facte sunt: ⁊ in temptationem anime hominū ⁊ in muscipulā pedibus insipientiū. Ut aūt possent se defendere a laqueis māmone habuerunt vnam sociā. s. dominā pietatē. que dicit illō. i. Thimorthei. vi. Secrare iusticiā fidē: piecratem: charitatē. ⁊ Prouerb. xxi. Qui sequitur iusticiā ⁊ misericordiā: inuenict vitā ⁊ gliam Induebantur aūt vestimentis clementie miserantis ad eroganda beneficia. Col. iij. Induite vos sicut electi dei sancti ⁊ dilecti viscera misericordie: benignitatis: humilitatis: modestiā: patientiā supportantes inuicem: ⁊ donantes vobis inuicem ipsis ⁊c. Cum his vestimentis ascendunt actiui ad domū p tertiā portā que respicit ad aquilonē. quoniam stella aquilonaris in nocte lucet. Sic actiui lucent in nocte huius seculi per elemosynā subueniendo pauperibus. Thobie. iiij. Elemosyna ab oī peccato ⁊ a morte liberat ⁊ non patietur animas ire in tenebras. Fiducia magna erit coram deo elemosyna: omnibus facientibus eā. Uenientes autem ad pedes sanctissime trinitatis cantauerūt illud ps. Benedices corone anni benignitatis tue: ⁊ campi tui replebunt vbertate. Quos gratissime acceptauit ⁊ co

ronauit coꝛona mihi coꝛdie. Juxta illō ps. Coꝛonat te in miseꝛicoꝛdia ⁊ miseꝛationibus. Sic autem coꝛonatos deputauit atrio Est enim atriuꝫ locus in quo pauperes recipiuntur. ⁊ quia actiui in hac vita recepeꝛunt pauꝑes suis elemosynis: ideo dicitur Thobie. xij. Elemosyna a moꝛte liberat: ⁊ ipa est que purgat peccata: ⁊ facit inuenire vitam eternam. Cantantes illud ps. Beati omnes qui timent dominum: qui ambulāt in vijs eius. i. in opeꝛibus miseꝛicoꝛdie. Juxta illud ps. Uniuerse vie domini miseꝛicoꝛdia ⁊c. Tunc domina miseꝛicoꝛdia assecuꝛauit actiuos de sua gloꝛia dicens. Beati miseꝛicoꝛdes: quoniam ipsi miseꝛicoꝛdiam consequentur. Ecce quomodo oꝛdines homium electoꝛum assumuntur ad oꝛdines sanctoꝛum angelouꝝ. Ad quos nos peꝛducat ieſus chriſtus. Amen.

In die moꝛtuoꝝ seu aiaꝝ. Sermo. lxi.

Qui audient vocem filij dei. Joh. vi. ⁊ in euāgelio hodierno ⁊c.

Belial q̄ est inimicus fidei xp̄iane beri sero ⁊ h̄ mane audiens pulsari cāpanas vehemēti⁹ solito: videns hoīes vtriuſq; sex⁹ deuotissime cōcurrere ad eccl̄ias: aꝛcp̄ pecunias: cādelas: pane: frumentū ⁊ alia offerre in templo dñi: pleroſq; cernēs iacere supꝛa sepulchꝛa defunctoꝛū: legere oꝛōes: psalmos: ac multa alia pietatis deuotiōis exeꝛcaꝛū opa facere mirabat̄ de tanta cōmotiōe eo q̄ p̄ eoꝝ anni circulū p̄ter q̄ illa die filia nō vidisset ⁊ veniēs in similitudinē cuiuſcā doctoꝛis oꝛtū ⁊ medicine ad aīam catholicā ⁊ deuotā q̄ fuit ab ea q̄d sibi ista vellēt. Fraudulēter interrogat vt tandē decipiat. cui aīa ve lut simpleꝛ rīdit. Hodie est dies aiaꝝ ꝫm eccl̄ie institutionē in q̄ multa pietatis opa solimus. p caꝝ liberatione a purgatoꝛio. Tūc ait belial. O stulta ⁊ insipiēs: q̄ facile odis credis. Sagax modus est iste exoꝛquēdi a te pecunias. Jsti sacerdotes q̄ semꝑ cupiditati student hoc adimenerunt. ⁊ qō ꝓuus est statuerūt vt ꝛe spoliarent pauꝛis bonis tpalibus que magno laboꝛe ⁊ sudoꝛe acq̄siuisti me decipe nequeūt q̄ bñ intellexi sacrā scripturā sicut ipi. Stupuit aūt aīa in verbis belial ⁊ quasi ꝓturbata discedebat dicens. qñ sancti viri hoc iusserant. Belial volens animaꝫ seducere ait. Si placet ego plane ostendā tibi animā nihil esse post moꝛtē coꝛpis. Uerū q; delectaris in testimonijs sacre scripture q̄ est fundamētuꝫ fidei relictis rōnib⁹ naturalib⁹ ecce adduco duas auctoꝛitates veteris testi. Prima est Eccl̄s. iij. vbi dr̄ sic. Dixi in coꝛde meo de filijs hoīm vt ꝓbaret eos de⁹ ⁊ ostenderet filios esse bestijs. Idcirco vnus interit⁹ est hoīm ⁊ iumēntoꝝ ⁊ eq̄ vtriuſq; conditio. Sic moꝛit̄ hō: sic ⁊ illa moꝛiunt̄. flāt spirant oīa ⁊ nihil hꝫ hō iumento amplius. Cuncta subiacent vanitati ⁊ oīa pgūt ad vnū locū. de terra facta sunt ⁊ in terrā pariter reuertūtur. Quis nouit si spūs filioꝝ adā ascēdat sursum: ⁊ si spūs iumentoꝝ descēdat deoꝛsum: Et ꝛēpehendi nihil esse melius q̄ letari hoīes in opeꝛe suo ⁊ hāc esse partē illi⁹. Quis enim eū adducet vt post se futura cognoscat: hec ibi. Scōa est Sapie. ij. vbi dr̄ sic. Exiguū ⁊ cū tedio est tp̄s vite nr̄e ⁊ non est agnit⁹ q̄ reuersus sit ab inferis. Quia ex nihilo nati sum⁹ ⁊ post hoc erim⁹ tanq̄ nō fuerimus. Extincta⁹ cinis erit coꝛp⁹ nr̄m: ⁊ spūs diffundetur tanq̄ mollis aer: ⁊ tranſiet vita nr̄a tanq̄ vestigiū nubis. ⁊ sicut nebula dissoluetur q̄ fugata est a radijs solis ⁊ a caloꝛe illi⁹ aggrauata. ⁊ nomē nr̄m obliuionē accipiet p tp̄s: ⁊ nemo habebit memoꝛiā opeꝛū nr̄oꝝ. vmbꝛe enī tranſit⁹ est tp̄s nr̄ū. ⁊ nō est reuersio finis nr̄ q̄m cōsignata est ⁊ nō reuertit̄. hec ibi. Ecce habes exp̄sse q̄ post hāc vitā moꝛtalē nō restat alia vita immoꝛtalis vt fingūt hi sacerdotes. Hꝫ exterrent te hmōi ꝛbis ꝓdicantes guitarē ⁊ discurritare penarū purgatoꝛij vt exhauriant bursam tuā. Quib⁹ auditis aīa vehemēter cōmota est: ⁊ adhesisset tēptatiōi belial nisi angel⁹ dei sibi reuelasset vt ad mēsam suā sctām ecclesiam ꝓfugeret. Que hoc mane veniēs ad ecclesiam quasi rota exanimis ⁊ ꝛepidans vix potuit loqui. Cūq; cāa mestitie reqꝛeret: sctā ecclia assumpta fiducia sic oꝛsa est. Est mihi dubiū maximū q̄ tota nocte ꝛtractans pplexā ac suspensam me reliquit. Obsecro te vt illud planū mihi facias ne a tua fide ⁊ deuotōe deuiem. Dubiū meū est istud. vtrū post hāc vitā sit alia vita immoꝛtalis in q̄ detur aīe ꝓ merit̄ retributio eq̄lis. Cui sctā mr̄ ecclia dixit illō Cant⁹. v. Veni in oꝛtū meuꝫ soꝛoꝛ mea sponsa. s. xpi ibi ꝛe docebo ⁊ dabo tibi poculū ex vino cōdito: ⁊ mustū malogranatoꝝ meoꝝ. Cui nec ambe descēderūt in istud viridariū in quo erat fons sapie, circa quē erāt quattuoꝛ oꝛdines sapiētissimoꝝ viroꝝ. Quos sctā mr̄ ecclia benigne ⁊ vultu placido saluauit. Illi aūt assurgentes ei mirabant̄ aduentū ei⁹. Ac illa dixit. Puella hec nouiter ad me venit anxia sup dubio quodā q̄ vehemēter exercet mentē ei⁹. qꝛ vero q̄ notū ē dei manifestū est vob. Roma. i. Declarate dubiū vt exercitatioꝛ fiat in lege dñi. Seniores illi rogauerunt sctām mr̄em ecclesiam vt adesset sue eoꝝ. ⁊ si q̄d veritatis dixisset approbaret. si q̄d aūt falsitat⁹ dānaret. Diffiuitū est q̄ vt ambe. s. mr̄ ⁊ filia remanerēt circa fontē ꝓdictuꝫ. In ꝓmo oꝛdie stabant poete hystoꝛiographi magni reges pagani q̄ ꝓmo in sapia floꝛuerūt. q̄ ruminantes dubiū puelle diffinierūt esse aliā vitā immoꝛtalē post istā. in q̄ erat ꝛetributio ꝓ meritis puta ꝓmia vel pene ꝓdecentes. Primꝰ fuit Uirgili⁹ q̄ ꝓfirmauit ꝓdictā sniam dicens Ego mīra dixi de inferno purgatoꝛio ⁊ cāpis elisijs ⁊ ceteris. in q̄b⁹ aie defunctoꝝ ꝓ q̄litate collocant̄ meritoꝝ. ⁊ hoc in lib⁹. vi. Eneydos. vñ inf̄ cetera dixi. Facilis descēsus auerni: si reuocare gradū supaſq; euadere ad auras. hoc op⁹ hic labor est ⁊c. Secundus ē Ouidi⁹ ꝓfirmat eādē sniam dicens. Ego multa dixi de penis q̄s patiūtur aie in inferno. vt ꝑ lib. v. Methamo: phoseos. vbi in. xv. ⁊. ix. eiusdē introduxi deum loquēte de aīa herculis sic. Eteruū est a me qō tractr. ⁊ expers aeꝛcp̄ immune necis ⁊c. Tertiꝰ fuit Seneca q̄ ꝓfirmās eādē sniam dixit. In oīb⁹ tragedijs meis multa declaraui de penis inferni: ⁊ p̄cipue in ꝓma vbi adduxi Theseū redeūte ab inferno loquentē cū Amphitrione de q̄tuoꝛ qōnib⁹. vñ dixi Quisq̄s est placide poꝛes diſcq; vite. fuat innocuus manꝰ ⁊ incruentū mutis imꝑiū regit: aīeq; p̄cip: longa pmēsus diu. Felicis cui spacia vel celū petit: vel leta felix nemoris elisij loca. Certꝰ inclusos ex loc⁹ nocētes vrgē ferr fama impios. Supplicia vinclis scua ꝓpꝛuis domant. ⁊ in fine operis dixi. Modte carent aie ⁊c. Salustiꝰ inf̄ hystoꝛicos ꝓfirmat eādē sniam dicēs in plogo Catilinarij ⁊ etiā in libꝛo de republica dixi. Nā diuitiarū ⁊ fame gl̄ia: fluxa aeꝛcp̄ fragilis ē: virt⁹ clara eternaq; habet̄. ergo ꝓclara facies magne diuitie ad hoc vis coꝛpis breui dilabunt. Ingenia ⁊ egregia facinoꝛa sic aīa imoꝛtalia sunt. hec ibi. Etiā in Catilinario induxi Cathonē ⁊ Cesarē in vna oꝛōne multa de penis aiaꝝ sepotaꝝ loquētes vt ꝑ ⁊c. Valeri⁹ hystoꝛie⁹ lib. i. c. de miraculis ꝓfirmat eādē sniam fere p totā illā rubricā Et lib. ij. Rubrica. i. Indos adducit quoꝝ femie certāt moꝛi cū maritis vt in alia vita cū eis fruant̄. Et ibidē dicit. Immoꝛtales eē aīas: mos gallos approbat: q̄ pecunias mutuatas apud inferos se receꝑturos sperant. ⁊ lib. iij. vt satis pōt patere. Lucanus coꝛdubensis hystoꝛicus potius q̄ poeta in multis locis idē affirmat. Didim⁹ rex pragmanoꝝ ad Alexandrū magnū sic scribit. Quapꝛopter nimiū vecoꝛdes vos ⁊ miserabiles iudicam⁹ qui oꝛiginē vr̄am esse celestē nō suscipit⁹: magnāq; cū deo hr̄e cognationem. ⁊ in alia epla dicit sic. Nos non sumus hui⁹ mūdi incole: si aduene: nec ita in oꝛbē terraꝝ venim⁹ vt ei obeat ꝓsistere si trāsire, ꝑeram⁹ enī ad patriū larē: nullis delicioꝝ poderib⁹ pgrauati. Nuda q̄ppe ascie fronte pꝛogredimur: vt expediti ac faciles spacium ꝓpꝛopter nimiū decurramus itineris. hec ille. ergo ⁊c. Cyrus maioꝛ rex moriens conuocatis filijs ait. Nolite arbitrari o filij mei charissimi me cum a vobis discessero nusq̄ sut nullum foꝛe. Nec enim dum essem vobiscum animum meum videbatis: sed cum esset in hoc coꝛpoꝛe ex his rebus quas apō vos gerebā adesse intelligebatis. Eundē q̄ esse creditoꝛe etiam si nullū videritis. Hoc refert Tulli⁹ libꝛo de senectute. ⁊ Xenophō pbus idē prius recitauit vt paꝛet. ergo ⁊c. In secūdo oꝛdine stabant pbi moꝛales. naturales astrologi. medici. q̄ scōo in sapientia floꝛuerūt. ⁊ oīno ꝓcedes cū ꝓioꝛibus eandē sententiaꝫ cōfirmauerūt vt patebit. Trimegist⁹ Mercuri⁹ maxim⁹ greco⁹ ⁊ moralis ad Asclepiū sic scribit. Cū iracq; aīad uerteret deus hoīem nō posse oīm rerū esse diligentē nisi eū mūdano integumēto ꝓtegeret. rexit eū coꝛpoꝛea domo: taleſq; oēs esse ꝓcepit exꝛtraq; natura i vnū ꝓfundēs miscuitq; quātuꝫ satis esse debuisset Jtaq; hominē ꝓformat ex animi ⁊ coꝛporis. i. ex eterna ⁊ moꝛtali natura vt ita ꝓformatum vtriq; sue origini satisfacere posset ⁊ imitari aeꝛcp̄ oꝛare celestia ⁊ incolere aeꝛcp̄ gubernare terrena. Sis ergo humana aīa est imoꝛtalis. hec ibi. Ecce expꝛesse conformat se ꝓbis ⁊c. Lucretius moralis hos versus composuit. Cedit idem retro de terra quod fuit ante in terra. Hꝫ q̄ missuꝫ est ex etheris oꝛis. Id rursum celi fulgentia templa receꝑtat. Aristoteles moral⁹ lib. ethic. tali⁹

felicitatē describit. q̄ impossibile ē eā habere i hac vita. ꝛ lib. de pomo exp̄sse declarat aiaz bñaā eē imortalē ꝛc. Tulli⁹ moral⁹ lib. de somno scipionis dicit sic. Cōstat certū esse in celo definitū locū vbi bti sempiterno euo fruant. Illi viuūt q̄ e corpis vinculis tanq̄ e carcere euolauerūt. Hra vero que dr̄ vita mors est. Et in oꝛōne p marco marcello dicit sic. Quāq̄ iste tu⁹ anim⁹ his angustijs q̄s natura nob ad videndū dedit ꝛentus fuerit: semper tñ imortalitat̄ amoze flagrauit. Nec em̄ hec tua vita dicēda ē q̄ corpe ꝛ spū ꝓtinetur. Illa inq̄ illa vita ē q̄ vigebit memoria seculoꝝ oīm quā posteritas alet: quā ipa eternitas semp tuebit. Duic tu in seruias: huic te ostrēs o3. ꝛ in fine libri de senectute dicit sic. Sapientissime q̄sq̄ eq̄ssime aīo moriē: nec eū vixisse pniteat q̄ ita vixit vt nō frustra se natū existimet: ꝛ ex hac vita discedit tanq̄ ex hospitio nō ex domo. Cōmoradi em̄ diuersoriū natura nob dedit nō habitandi. O p̄darū illū diē cū ad illud diuinū pficiscar aiarū cōciliū: cuiq̄ ex hac turbe colluuioe discedā. Profisciscar em̄ ad viros sapientes: ꝛ pcipue ad catonē meū cuius corp⁹ a me crematū est. q̄ nemo vir melior nat⁹ est: nemo pietate p̄stitit. Et lib. i. de tusculanis qōnib⁹ dicit sic. Nulla ē celeritas q̄ possit cū animi celeritate cōparere: q̄ si pmaner incorrupt⁹ suiq̄ similis necesse est ita ferat vt penetret ꝛ diuidat oē celū hoc. eaq̄ ei demū sedes naturalis erit cū ad sui simile pnerrauerit: in quo nulla re egēs alef. ꝛ sustentabit eisdē reb⁹ q̄b⁹ ꝛ astra sustentant. cuiq̄ corpis facib⁹ ad oēs cupiditates inflāmari solcam⁹ pfecto bti erim⁹ cū cupiditarū ꝛ emulationū erptes fuerim⁹ totoq̄ nos in ꝛeplādis pspiciēdisq̄ reb⁹ ponemus. q̄ ꝛ natura ineſt mētib⁹ nris insatiabilis q̄dā veri videndi cupiditas. Qua pcipue visione fruent: q̄ cū has terras incolētes caligine circūfusi erāt: tñ acie mētis cōspicere cupiebāt. hec ibi. Ecce q̄ exp̄sse cōcordat cū ceteris. Lactāti⁹ moral⁹ lib. iij. refert q̄ catho cupiditate vite imortal⁹ seipz pemit vt ad celū aīa ei⁹ ascenderet. Silr ꝛ alij pl̄es idē fecerūt. q̄ ꝛc. Seneca moralis lib. de imatura morte apte hoc confirmat. Et lib. de nālib⁹ qōnib⁹ i pncipio. fr̄e epla. iij. epla. lvij. dic. Scoyci existimāt aīam bois pondere magno ꝛc. ꝛ colligit ita q̄ de illo. s. aīo an possit imortalis eē hoc q̄de certū habe ꝛc. epla. lxxxvij. loquens de scipione ait. Animū quidē eius esse in celo ex quo erat mihi pluadeo. Epla. xci. Sapia pacifauet ꝛc. Multa de hoc dicit ꝛ valde clare magis q̄ alibi vt p3. q̄ ꝛc. Quintilian⁹ moralis q̄ quarta dicit sic. Si quis sciat quis sit finis bonoꝝ: quevera felicitas: nunq̄ sibi videbitur p̄matura morte periturus. hec ille. ꝛ sic patet ꝛc. Pytagoras pbs naturalis: dixit pri⁹ apud grecos: imortales esse aīas ꝛ descēdere de celo. ꝛ ió lac p̄mo sugere: q̄ p lacteū circulū p̄mo trāsit descēdēs. ꝛ est ibi initiū impij infernal⁹. ꝛ sup̄ totuz ptinet ad deū. b̄ refert Piero. li. i. ℈ Jouinianū. ꝛ macrobi⁹ sup̄ lib. de somno scipionis vt p3. q̄ ꝛc. Empedocles pbus nālis dicit. Future felicitatis appetitu: nihil ē felici⁹ vt refert Aristo. lib. de vegetabilib⁹. Qui ēt amoze imortalitat̄ hñde seipm in ardentē specū iecit vt recitat Zacc. li. iij. c. Dyogenes pbs natural⁹ dixit se descēsurū ad infernū p morte. Qui cupiditate imortalitat̄ seipm occidit. vt refert Piero. li. ij. ℈ Jouinianū. ꝛ Lactātius vbi sup̄. Archita tharētin⁹ pbus nālis dixit mentē nostrā esse quo ddā diuinū numen: ꝛ sic imortalitatem sortiri. vt refert Tulli⁹ libro suo de senectute. ergo ꝛc. Apuleius pbus naturalis lib. de deo socratis dicit sic. Moies sunt rone plaudētes. oꝛone polentes. immortalib⁹ aīs gaudētes. vt ibi p3. Plotinus pbus naturalis dicit sic. Fugiēdū est ad clarissimā patriā vbi patēt oīa vt refert Aug. li. ix. de ciui. dei. c xvi. q̄ ꝛc. Leno pbs naturalis dicit morte esse gl̄iosam vt dic̄ Sen̄. i epl̄is. Qui seipm interfecit vt post morte btūs viueret. vt refert Lact. vbi supra. Plato pbs nālis in tymeo suo dicit. Post oē corp⁹ aīas i finu p̄is eterni reuerti. ꝛ lib. ij. dicit tot animas eē quot sunt stelle ꝛ lege imortalitat̄ hr̄e. ꝛ in phedone introducit socratē disputārē de imortalitate aīe ꝛ de penis ifernī. Aristoteles pbs nālis li. ij. de aīa dic̄ sic. Sepac̄ b ab h. i. aīa a corpore: sicut pretuū a corruptibili. ꝛ iij. de aīa dic̄ q̄ aīa separa hz aliū modū intelligēdi q̄z vt est consumcta. Porphirius pbs naturalis dicit sic. Non est mirū aīam q̄ substantia incorporea est: posse separari a corpore cū ignis qui ē suba corpea corruptibilis a ligne quib⁹ est vnit⁹ possit separi ꝛ reuerti in suā materiā sine sui corruptiōe vt refert Galien⁹ lib. de spmate. ergo ꝛc. Macrobi⁹ astrolog⁹ sup̄ lib. de somno scipionis dic̄ sic. Due sunt porte in zodiaco: scilz duo tropi

ca: videlicz capricorn⁹ ꝛ cancer p quas aie nre descēdūt de celo ꝛ post morte ascendūt. Descendūt q̄dē p cancrū: ió dr̄ porta hoim. Ascendūt p capricornū: ió dr̄ porta deoꝝ. q̄ natura imortalitat̄ deoꝝ hinc assequuntur. Cū veniūt ad leonē descendēdo: ꝺditionis future auspicank exꝺiuz. Per cetera vero aīalia q̄ sunt signa zodiaci trāseuntes pdunt cognitionē seu oblitiscunk eoꝝ q̄ habebant in celo quasi ebrie ex visis diuersis. Verū cū venit p saturnū ac̄rit ratiocinationis naturā ꝛ intelligentiā. In ioue vim agēdi. In marte animo sitatis ardorē. In sole sentiēdi opinādiq̄ naturā. In venere desideriū ꝛ voluptatū mor⁹. In mercurio p nunciādi ꝛ interp̄tādi virgore. In luna plantandi ꝛ auguriādi. Sic demū post mortem corpis p eas dē reuerrit vias ꝛ signa. hec ille. ergo ꝛc. Eucēna medic⁹ dic̄ q̄ aīe a corpore sepate vrunk q̄si p organo aliq̄ pte celestis corpis cui corp⁹ humanū oꝛ esse conforme ad hoc q̄ pficiak aīa rōnalis q̄ est similis moroꝝ⁹ celestis corpis q̄si aīe redeant ad cōpares stellas vt p3. Galien⁹ medicus lib. de spermate dicit sic. Sicut lux solis q̄ incorruptibilis ē cōples suū hemisperiū nulla partic decisionē vel diuisionē: sic ꝛ aīa q̄ incorruptibilis est. Sicut etiaz lumen solis qō incorruptibile est ab aere ꝛ ab oī intelligēcia oculoꝝ sepak sine corruptione: sic aīa q̄ incorruptibilis ē sepak sine corruptiōe a corpe. hec ille. Ecce qualiter isti pagani exp̄sse dicūt aīam cē imortalē ꝛ accipre retributionē. In tertio ordine stabant pfes veteris testi q̄ rectio in sapia flozuerūt ꝛ cū p⁹ioꝝ⁹ pcedūt imortalitatē aīe ꝛ retributionē in alia vita p merita ꝛc. Moyses Numeri. xvi. dicit sic. Dilupta est terra sub pedibus Chore Dathan ꝛ Abyron: ꝛ apiens os suū deuorauit illos. descēderūtq̄ viui in infernū opti humo ꝛc. Dauid i ps. dic̄ sic. Sic̄ oues i inferno posti sunt: mors depascet eos. Introibit vsq̄ in pgenies patrū suoꝝ: ꝛ vsq̄ in eternū no videbit lumē. Et loquit̄ de lumie gl̄ie iuxta illud ps. Cūm apud te est fons vite: ꝛ in lumie tuo videbimus lumē ꝛc. Salomon Sap̄. v. dicit sic. Videtes turbabunk timore horribili: ꝛ mirabunt in subitatō insp̄ate salutē gemētes p̄ angustia spūs: dicēt intra se pniam agentes. Hi sunt q̄s habuim⁹ aliq̄n in derisum ꝛ in similitudinē ꝛ iproperij. Nos insensati vitā illoꝝ estimabam⁹ insaniā ꝛ finē illoꝝ sine honore. Ecce quō cōputati sunt int̄ filios dei ꝛ int̄ scōs sors illoꝝ ē. q̄ ergo erraui⁹ a via veritat̄: ꝛ iusticie lume nō luxit nob: ꝛ sol intelligentie nō est ortus nobis. Lassati sumus in via iniq̄t⁹ ꝛ pditionis. Talia dixerūt in inferno hi q̄ pceceauerūt ꝛc. Job rex. xxi. c. dicit sic. Tenēt tympanū ꝛ cytharā ꝛ gaudēt ad sonitū organi. ducūt in bonis dies suos ꝛ in pūcto ad inferna descēdūt. q̄ dixerunt deo. recede a nob: scīaz viarū tuarū nolum⁹. Et loquit̄ ḣra eos q̄ negāt aīe imortalitatē ꝛc. Esaias pphet⁹. v. c. dicit sic. Cythara ꝛ lyra ꝛ tympanū ꝛ tybia ꝛ vinū in cōuiuijs vr̄is ꝛ op⁹ dñi non respiciū: nec opa manuū ei⁹ ꝺsideratis. ꝓpterea captiu⁹ ductus est pp̄l⁹ me⁹ q̄ nō habuit sciam. p pl̄ea dilatauit infern⁹ aīaz suā ꝛ aperuit os suū absq̄ vllo termio ꝛ descēdēt fortes ei⁹ ꝛ populus ei⁹: ꝛ sublimes gl̄iosiq̄ ei⁹ ad eum: ꝛ dep̄ssus ꝛc. Sacrificabit in iusticia. hec ibi. Item pphet⁹. ij. c. dic̄ sic. State: state: ꝛ nō est q̄ reuertat̄. diripite argentū: diripite aurum: ꝛ nō est finis diuitiarū ex oīb⁹ vasis desidera bilib⁹: dissipata ē ꝛ scissa ꝛ dilacerata: ꝛ cor rabescēs ꝛ dissolutio genicloꝝ ꝛ defectio i cūctis renib⁹ ꝛ facies oīm sicut nigredo olle. hec ibi. Ubi pphet⁹ alloquit̄ ꝓmo superbos moriēres dicēs. State: state. i vos qui ꝓsueuistis in mūdo tā porētissime stare ꝛ q̄ si soli in terra hītare. state. i. de mūdo exire nolite: si flatū ꝛ spm̄ ꝓtinete. pphet⁹ rñdet dicēs. Et nō est q̄ reuertat. i. nemo est qui possit spm̄ ꝓtinere. Scōo alloquit̄ diuites dicēs. diripite argentū: diripite aurū. i. vos diuites q̄ pgitis ad regionē ignotā: deferte aurū ꝛ argentū vobiscū vt in vr̄is necessitatib⁹ vob⁹ puideatis. pphet⁹ rñdet dicēs. Non est finis diuitiarū ex oīb⁹ vasis desirabilib⁹. i. moꝝ nō est deputata vt diuitie deferank: aut vasa argētea portenk. Quid q̄ fiet de visto diuite auaro: ꝛ q̄d erit de diuitijs ei⁹? rñdet pphet⁹ dicēs. Dissipata ē. s. suba ei⁹ a parētib⁹. Scissa est. s. ei⁹ caro a ꝛ̄nib⁹. Tercio alloquit̄ luxuriosos ꝛ gulosos dicēs. Vos luxuriosi habuistis reues iflāmatos igne cupie: si tūc deficiēt ꝓcrematī igne gehenne. ió coꝛ vr̄m rabescet: ꝛ in stupoꝛe nimiū queret. p̄s. Elia coꝛ in malis rabescebat. vos gulosi būistis genua impinguata si tūc dissoluent pre fame ꝛ siti in inferno. Quarto alloquit̄ oēs iā dictos dicēs. ꝛ facies omniū vestrū erūt nigerrime p nimis

ignis adustiõe. iuxt illõ Esa. xiij. Facies cõ buste vult⁹ eoꝝ. Et Thren. iij. Denigrata est sup carbones facies eoꝝ. Et Baruch. vi. Nigre sunt facies eoꝝ a fumo ꝛc. Ecce quó scrĩ pñarche veteris testi ꝓfirmãt sententiã primoꝝ. In ꝗrto ordie stabãt pñare che nouĩ testi q̃ ex reuelatione spũsĩari ꝓfir mauerũt q̃ dicta erant a pñozib⁹ quasi vn⁹ spũs loquer̃ p oza cũctoꝝ iã adducto. Petr⁹. ij. canonica. ij. c. dic̃ fic. Nouit deus pios de tẽptatiõe eripe: iniquos vero i die iudicij cruciãdos reseruare. magis aũt eos q̃ post carnẽ in cupia ĩmũdicie ãbulãt ꝛc. Paulus Phil. ij. dic̃ fic. In noĩe iesu oẽ genu flectat cele. terre. ⁊ infernoꝝ ꝛc. Judas q̃ ⁊ chade⁹ in canonica. ij. c. dic̃ fic. Ue illis q̃ via cayn abierunt. ⁊ errore balaã mercede effusi sunt q̃b⁹ ꝓcella tenebrarũ ꝓseruata est in eternũ ꝛc. Mathe⁹. xxv. c. dicit fic. Jbũt hi in supplicĩũ eternũ iusti aũt in vitã eternã. Marc⁹. xiij. dic̃ fic. Tũc mittet angelos suos ⁊ congregabit electos a q̃tuor vẽtis celi ꝛc. Lucas. xvi. dicit fic. Factũ est aũt vt moꝛer̃ men. ⁊ por. ab an. i fi. abra. Mor. ẽ di. ⁊ se. ẽ in infer. Jo. Apoc. xiiij. dic̃ fic. Bti mortui q̃ in dño moriũt ꝛc. Tũc scã mr ecclia approbauit si. iam oĩum istoꝝ sapientũ dices. qñ ille auctoritates in cõtrariũ adducte fuerũt boĩm epycureoꝝ. quem modũ dr Sap. ij. Dixerũt ipij apud se non recte cogitantes ꝛc. Et Eccl. xij. dr fic. Reuertat puluis in terrã suã vñ erat: ⁊ spũs redeat ad deũ q̃ dedit illũ. itaq̃ filia mea non est q̃ dubites ãpli⁹. Facrũ ẽ dũ loq̃rent redeuntes ad ciuitatẽ: ecce vox filij dei dicẽtis ad eos qui in purgatorio erant iuxta illud Math. xi. Uenite ad me oẽs q̃ laboratis ⁊ onerati estis. s. satisfaciẽdo in purgatorio p pcis vris ꝓdignã patiẽtes pnã: ⁊ ego refriciã vos. Scrã mr ecclia oñdit aias sine numero ascendentes in celũ ipi anime deuote ⁊ mirabatur ⁊ glificabat deũ: cui occurrẽs Jobes euãgelista dixit. Mortui. s. aĩe mortuoꝝ post expletã satisfactionẽ p pcis suis audiẽt vocẽ filij dei. s. eas ad gliam paradisi vocantis. ⁊ sic remãsit aĩa in puritate fidei quã sctã mater ecclia predicat ⁊ disso luta est omnis perplexitas mentis eius.

Mortui audient vocem

Purgationis.
Acceptationis.
Satisfactionis.
Intentionis.
Punitionis.
Liberationis.
Diminutionis.
Uiuificationis.

Primo mortui audient

vocẽ purgatiõis. Dia fidelis ⁊ deuota petit a sctã mr̃e ecclia q̃lis vox ẽ ista purgatoꝝ. Nõ em̃ possum⁹ intelligẽ quõ post hãc vitaꝝ sit purgatio aiarũ. Rõ ẽ: qz sic̃ se hꝫ charitas ad pmiũ eternũ: ita se hꝫ pcm̃ mortale ad suppliciũ eternũ. Qz illi q̃ moriuntur in pcõ mortali statim deputant̃ ad suppliciũ eternũ in inferno. ⁊ illi q̃ moriunt̃ in charitate statim vadũt ad pmiũ eternũ. Confirmo rõnẽ. qz in epla hodierna legit fic. Bti mortui q̃ in dño. i. in charitate moriuntur. Imõ iã dicit spũs vt requiescant a laboribꝰ suis. ⁊ hr Apoc. xiiij. Illi q̃ nõ mor: iunt̃ in dño nõ audiũt vocẽ purgatiõis. Illi aut̃ q̃ moriunt̃ in dño audiũt vocẽ glificationis. Qui sunt q̃ isti mortui q̃ audiũt vocẽ purgatiõis? Rñdet sctã mr ecclia dicẽs. Filia mea vt ite lligas q̃ sunt illi mortui q̃ audiũt hãc vocẽ: adure q̃ p pcritionẽ debitã culpe nõ tollit ex toto reat⁹ ⁊ obligatio pene. nec etiã semp venialia dimissa mortalib⁹ rollũtur: ⁊ iusticia dei hꝫ exigit vt pcm̃ p pnã debitã expiet̃. Jõ illi mortui audiũt vocẽ purgatiõis q̃ nõ habuerũt sufficiẽtẽ cõtritionẽ de pcis suis. vel post absolutionẽ factã a sacerdote in pfessiõe sacrali nõ debite satisfecerunt: vel cũ veniali pctõ mortui sunt. ⁊ p isto adduco rõnem ⁊ auctr̃e. Rõ est ista. qz malũ nõ pot̃ eẽ purũ absq̃ cõmixtiõe boni sic̃ bonũ summũ ẽ absq̃ cõmixtiõe mali. iõ illi q̃ ad beatitudinẽ q̃ summũ bonũ ẽ: trãsferendi sunt. debẽt eẽ ab oĩ malo purgati. propter hꝫ os fi exeũt ab hoc seculo nõ oĩno purgati q̃ purgent̃ in alĩq̃ loco. ⁊ isti sunt q̃ audiunt vocẽ purgatiõis. Auctras hr. ij. Machab. xij. vbi dr. Sctã ⁊ salubris est cogitatio p defunctis exorare vt a pcis soluãtur. Sz p defunctis q̃ sunt in paradiso nõ ẽ oradũ: qz illi nullo indigẽt. Nec ẽt p illos q̃ sunt in inferno: qz illi a pcis solui nõ pñt. Ergo post hãc vitã sunt aliq̃ a pcis nõdũ soluti q̃ solui pñt. ⁊ tales hñt charitatẽ sine q̃ nõ fit remissio pctoꝝ. qñ vt dr Proũ. x. Uniũsq̃ delicta operit charitas. vñ ad mortẽ eternã nõ deueniẽt. p eo q̃ dr Job. xi. Qui credit i me nõ morietur in eternũ. Nec ẽt ad gliam inducẽnt nisi purgati. qz nihil ĩmũdũ i illã intrabit. vt ps Apod. vlti. ⁊ aliq̃ purgatio restat post hãc vitã. Sic ⁊ filia mea cõfitere ⁊ crede q̃ mortui audiẽt vocẽ purgatoꝝ. ⁊ subito Greg. nyren⁹ occurrens aie dixit fic. Si aliq̃s xpo amico ꝓsentiens in hac vita purgare pcã mĩn⁹ potuerit post trãsitũ hinc: p purgatorij ignis ꝓpationẽ expiabit. Hoc p dicam⁹ dogma ꝓpriaq̃ suãres ⁊ ita credim⁹ Hoc ẽt vniũsal⁹ ecclia ex p defunct̃ exorãs vt a pcis soluant̃. ⁊ ille. Tũc aĩa deuota cõuersa ad scrãm mr̃em ecclĩam dixit. Confiteoꝝ sincera mẽte q̃ mortui audiẽt vocem purgatiõis ⁊ festinant a laboꝝe opationis ad meredũ: nõ aũt a laboꝝe passiõis ad purgãdũ. vñ hñtes charitatẽ q̃diu purgant̃ ipediunt̃ ne advita eternã pueniãt. ppt̃ eas ĩ dictas. Sz qui⁹ ãrioꝝ sup alio dubio q̃ mihi ex dict̃ tuis occurrit. ⁊ vbi ẽ loc⁹ iste purgatiõis. Sctã mr ecclia rñdit. Istud nõ pot̃ sciri nisi ex spãli reuelatõe facta p spñsctm aliq̃b⁹ filijs meis. Et iussit scrõ Greg. vt declararet dubiũ maxime q̃ erat pastor ecclesie ⁊ sibi cõmissa fuerat cura aie fidelis. q̃ assumpta licẽtia loq̃ndi dixit. Loc⁹ purgationis est duplex. vn⁹ ꝺm legẽ cõem. ⁊ sic locus purgatorij est loc⁹ inferior inferno ꝑũ eius ita q̃ idẽ ignis ẽ q̃ ⁊ iustos ĩ purgatorio purgat ⁊ dãnatos in inferno cruciat. Iz dãnati ꝺm q̃ sunt inferiores merito: sic ẽt loco inferiores ordinandi sint. Sic em̃ sub eodem igne aurũ rutilat ⁊ palea fumat: ita sub eodẽ igne pctoꝝ cremat̃ ⁊ elect⁹ purgat̃ Alĩ⁹ est loc⁹ purgatiõis ꝺm dispẽsationẽ: ⁊ sic q̃ndã in diũtis loc⁹ aliq̃ punit̃ sunt⁹ ad viuoꝝ ĩstructionẽ vel ad mortuoꝝ subuẽtionẽ vt viuẽtib⁹ eoꝝ pena ĩnotescẽs p suffragia ecclie miriget̃. Sic̃ Germa⁹ epus capuan⁹ Pasca fuĩ q̃ in balneis purgabat̃ inuenit. ⁊ sic de multis alijs. Ut aũt cessauit loqui anima deuota remanẽte sufficienter in fide confirmata: ⁊ gratias egit.

Secundo mortui audiẽt

vocẽ punitiõis. Dia fidel⁹ ⁊ deuota ꝓsa ad mr̃em suã. s. scrãm ecclesiam petit q̃lis ẽ ista vox punitiõis. Admiroꝝ valde quõ aie electorũ puniant̃ in alia vita. qñ pena purgationis ordinat̃ directe ꝛ pcã venialia vel ꝛ rea tũ q̃ ẽ effect⁹ culpe. Sz venialib⁹ cũ sint leuissima debeat̃ pena valde leuis. Ex̃m vt dicit Num. xv. Scds mẽsurã delicti sic erit ⁊ plagarũ mod⁹. q̃ illa pena purgatiõis erit valde leuis. ẽt reat⁹ nõ itẽdit nisi culpa itẽdat. Sz in electo cui est tã culpa dimissa nõ pot̃ culpa itẽdi. q̃ reat⁹ suꝰ nõ. crescit i morte. Sz i hac vita ille reat⁹ nõ merebat̃ gr̃uissimã pnã. q̃ pena quã elect⁹ patiet̃ p hanc vitã nõ erit gr̃uior oĩ pena tpali. Tũc sctã mr ecclia dixit. Filia mea volo te scire q̃ pena purgatorij excedit oẽs pnã hui⁹ vite. Nõ declaro rõne ⁊ auctre. Rõ ẽ ista. qz in purgatorio ẽ duplex pena. s. pena dãni inq̃ntũ retardant̃ ille aie a dĩna visiõe. ⁊ pena sensus. pur ab igne corpali puniunt̃. Quo ad vtrãq̃ pnã mĩma pena purgatorij excedit maxima pena hui⁹ vite. Nã q̃nto aliq̃d magis desideratũ absentia ei⁹ ẽ molestior. Et qz affect⁹ q̃ desiderat̃ sũmus bonũ. s. bntudo eterna p hãc vitã ĩ aĩab⁹ electis ẽ inte fior ⁊ maior. qz ille affect⁹ nõ retardat̃. ppt̃ gẽdinẽ corpis. Et qz ĩmũ⁹ fruẽdi sũmo bono iã aduenisset nisi aliq̃d ĩpediret. iõ de ista tardatõe maxie dolẽt. Sic̃ ẽt cũ dolor nõ sit lesio: ꝑ sensus lesiõis. tãto aliq̃s magis dolet de aliq̃ lesiõe q̃to ẽ magis sensitiuus. Exẽplũ. lesiões q̃ fiũt i loq̃ maxie sentiuis causant maximũ dolorẽ. ⁊ qz tor⁹ sensus corpis ẽ ab aĩa: iõ si ĩ ipaz aiaz aliq̃ lesiuũ agat oz de necessitate q̃ aĩa maxie affligat. Sz aĩa purganda parit̃ ab igne corpali. iuxt illõ. s. Cor. iij. vbi dr sic. Dies cñi dñi declarabit qz i igne reuelabit̃ ⁊ vniuscuiusq̃ op⁹ q̃le fuerit ignis probabit. Si cui⁹ op⁹ mãserit q̃ supedificabit mercedẽ accipiet. Si cui⁹ opus arserit detrimentũ patiet̃. Ipse aũt saluꝰ erit: sic tñ q̃st p ignẽ. hec ibi. Jõ pena purgatorij ꝑtũ ad penã damni ⁊ sensus excedit omnem penam huius vite. Auctoritas est Aug. ⁊ hr in canone dist. xxv. ℌ. aplus. vbi dr sic. Qui fructũ querimonie in aliud seculũ distulerit prius purgabit̃ igne purgatiõis. Hic ignis ⁊ si nõ sit eternus miro tñ mõ cruciat. Supatur ci ab eo oĩs pena quã hõ passus fuerit vel pati potuerit ĩ hac vita hĩbi. Hijs auditis aĩa deuota subiro adhesit huicvere determinatiõi dicens. Opinor ego q̃ acerbitas illius pene nõ est trãsi ex ꝑtitate pcti ꝑtũ ex dispositiõe puniti. qz idẽ pctm grauit punit̃ ibi ꝑ hic. Sicut ille q̃ ẽ melioris cõplexionis magis punit̃ cisdẽ plagis impositis q̃ ali⁹. ⁊ tñ uidet̃ vtriq̃ easdẽ plagas p cisdẽ culpis inferes iuste fac̃. Sctã mr ecclia rñdit. Filia mea deuota recte ymaginaris qz q̃nis aĩa sit mĩn⁹ passiua q̃ corp⁹: tñ ẽ magis cognoscitiua passionis. ⁊ vbi est maior passionis sensus: ibi ẽ maior dolor etiã si sit minor passio. Tũc aĩa deuota dixit sctẽ mr̃i ecclie. Cognosco ex verbis dictoꝝ tuo-

rū quis est iudex in hac punitiōe. qz tpō in tra illud Job. vi. Pater oē iudiciū dedit fi lio: quis punit. qz aīa negligens. Sz nescio q̄ sint ministri iusticie. s. an ille aīe puniantur pena purgatiōis p angelos bonos: vel per dēmones tanq̄ p mīstros. Obsecro te de clara istud. Sctā mater ecclia rīdit. Fīlia mea vt mēs tua sit certior: scito q̄ sic post diē iudicij diuina iusticia succēdet ignem q̄ dāuari in pperuū punient: ita etiā nūc sola diuina iusticia electi post hāc vitā purgan tur. Nō em̄ dēmones sunt ibi mīstri: qz inīm stū est vt q̄ de aliquo triūphauit: subijciatur ei post triūphū. Sz illi q̄ sunt in purgatorio de dēmonib⁹ triūphauerūt sine pcō mortali decedentes. iō non subijciunt eis puniendi p eos. neq̄ etiā angeli boni sunt ibi mīstri: qz oēs suos nō tā vehemēt affligerēt. Sz tñ possibile est q̄ eos ad loca penarum deducant: sicut dedurerūt lazarū ad lymbū scōz patrū q̄ erat loc⁹ penalis. vt ps Luc. xvi. Etiā ipi dēmones q̄ de penis hoīm letā tur: eos comitant & assistūt purgādis. Tū vt de eoz penis sciant. Tum vt in eoz exi tu a corpore aliquid sui in eis reperiāt. Sca timq; animā tuora procidit ad pedes san cte mīis ecclie dicēs. Sup inīmicos meos prudentem me fecisti: gratias tibi.

Tertio mortui audient

vocē acceptatiōis. Dīa fidelis & tuota pe tit a sctā mr̄e ecclia qualis est ista vox acce ptatiōis. Cui sctā mr̄ ecclia rīndet dicēs q̄ illi q̄ sunt in purgatorio hñt rectū cor. q̄ re ctitudo ꝓfitit in hoc vt electi volūtatē suā diuine volūtati ꝓformēt. Ideo cū de⁹ velit eos puniri inbet eis vt ipi volūtarie illā pe nā sustineāt & acceptēt. & qz libent eā susti nent & acceptār: iō audiūt vocē acceptatio nis. Tūc aīa dicit. Miror quō acceptāt pe nā illā acerbissimaz vt pri⁹ dixisti: q̄m nulli petit liberari a pena quā volūtarie sustinet & acceptat. Sz illi q̄ sunt in purgatorio pe tunt liberari ab illis penis. vt Greg. in dya logo narrat. ergo non audiūt vocē accepta tionis sustinēdo illas penas volūtarie. Cui sctā mr̄ ecclia rīndet dicēs q̄ illa pena duo ꝓfidерank. Prio q̄ est afflictiua: & sic displi cet volūtati. Quia ex hoc sumit rō pene q̄ volūtati ꝓriat. Scdo q̄ est purgatiua: & sic placet volūtati. qz q̄uis p pēnā nullū bonū eis accrescat: tñ fine pena ad summū bonū puenire nō pñt. Exēplū. corpalis medicia inq̄ntū ē amara nō placet: & inq̄ntū sanatiua acceptat & p ea pciū soluit. Et hec volū tas vocat voluntas mixta. sicut explicat pbs. iij. etbi. de piectiōe merciū in mari. Nā talis piectio vt ē merciū pditio multū dis placet volūtati. & inq̄ntū ē saluti occasio ac ceptatur. Et tūc volūtas nō assumit penaz: imo vellet ab ea liberari. & eaz supportat. & sic dō acceptari. Et hoc mō pena purgato rij ē volūtaria. qz oīs sapiēs vult illud fine quo nō pōt puenire ad finē intentū. Sz il li q̄ sunt in purgatorio sciūt se nō posse pr uenire ad glīaz nisi pei⁹ puniant: iō audiūt vocē acceptatiōis. Tūc aīa dixit. Sup oēs docētes me intellexi. qz doctrinā tuā q̄sui.

Quarto audient vocem

liberatōis. Fidelis & tuota aīa petit a sctā mr̄e ecclia qualis est ista vox liberationis Cui sctā mr̄ ecclia rīndet dicens. Pena pur gatorij est grauior q̄ vllibz pena hui⁹ mūdi vt iā dixi tibi. Sz p pēnā satisfactoriā quā aliqs in hac vita sustinet liberatur a debito pene. iō multo fortiꝰ p pēnā purgatorij libe ratur ab oī debito pene. Cū ergo aliqs com pleuerit pēnā suā in purgatorio tunc audiet vocem sue liberatiōis. Tūc aīa fidelis ait. Nō bñ intelligo hāc liberationē. qz Greg. dicit. Talis in iudicio q̄stitus: ꝓfert qualis de corpe exiuit. q̄m vt dr̄ Eccli. x. Lignū vbi ceciderit ibi erit. Si ergo aliqs ex hac vita erit cū peccato venialī in iudicio cū venia li erit. Et ita p purgatoriū nō liberat a cul pa venialī. etiā qz culpa actualis nō deletur nisi p̄ contritionē. Sed post hāc vitā nō pōt haberi contritio que est act⁹ meritorij. qz ibi nec est meritū nec demeritū. cū fin Dama. hoc sit hoīb⁹ mors q̄ ē āgelis casus. Et sic nō intelligo qualis est ista vox liberatiōis. Cui sctā mr̄ ecclia rīndet dicēs. Quicūq; ē debitor alicui⁹ p hoc a debito absolutur q̄ debitū soluit. Et qz reat⁹ nihil est aliud q̄ de bitū pene p hoc aliqs a reatu absoluitur q̄ pēnā sustinet quā debebat. & fm hoc pena purgatorij a reatu liberat. & hec est vox libe rationis. Similiter culpa venialis in eo q̄ cū gratia decedit. post hanc vitā dimittitur per ignē purgatorij. Quia pena illa aliqua liter volūtaria vt dixi tibi. virtute gratie ha bebit vim expiādi omnē culpā que fimk cū gratia stare potest. Remissio em̄ culpe ve nialis est ex volūtate informata gratia que erit in aīa separata existēte in purgatorio.

Unde venialis culpa nō mutat statū hoīs: qz neq̄ tollit neq̄ diminuit charitatem: fm quā mensurat quātitas gratuite bonitatis aīe. iō talis erit in iudicio q̄ ad charitatē q̄ lis erat q̄n exiuit ab hoc corpe. Similit post hanc vitā nō pōt esse meritū respectu p̄mij essentialis: & respectu alicui⁹ p̄mij accidenta lis pōt esse q̄diu manet hō in statu vie ali quo modo. Iō in purgatorio pōt esse act⁹ meritorij quantū ad remissionē culpe venia lis. Tunc aīa fidelis ait. liberat ne vn⁹ alio titius ab illis penis. Sancta mr̄ ecclia rīn det dicēs. Quedā venialia sunt maioris ad herentie q̄ alia. fm q̄ affect⁹ magis ad ea inclinat & fortiꝰ in eis figit. Et qz ea q̄ sunt maioris adherētie tardiꝰ purgant. iō q̄dā in purgatorio diuti⁹ q̄ alij corquent. fm q̄ affect⁹ eoz ad venialia fuit magis ītensus In purgatorio sunt duo scz acerbitas pene & diuturnitas. Acerbitas pene rīndet q̄titati culpe. Diuturnitas rīndet radicationi culpe in subiecto. vñ pōt cōtigere q̄ aliquis in purgatorio diuti⁹ moret: q̄ min⁹ affligit. et ecōuerso. scz qz magis adhesit minori pcō venialī aut qz maiori min⁹ adhesit. Tūc aīa fidelis & tuota grās egit sancte matri eccle sie dicēs. Super senes intellexi quia doctri nam tuam quesisti.

Quinto mortui audient

vocē satisfactionis. Fidelis & tuota aīa pe tit a sancta matre ecclia. Qlis ē ista vox satisfactiōis. Cui sancta mr̄ ecclia rīndet dicēs Offices fideles p charitatē vnitis sunt vnius corpis mistici mēbra. sicut apls. i. Cor. xij. loquit de mistico corpe ad similitudinē cor poris hūani. In corpe vo hūano natura p vnū mēbrū supplet indigentiā alteri⁹. Cuz ergo grā sit portio q̄dā natura. grā in corpore mistico per vnū mēbrū pōt supplere alteri⁹ indigentiā. Hinc est q̄ suffragia mēbroz ec clesie pñt pdesse cōmēbris indigētib⁹. quia vero p mortez cōmēbra eiusdē corpis ce nō desinūt. pñt pdesse etiā defunct. Un Aug dicit. Non est negandū spūs defunctoz pie tate suoz viuentiū posse releuari. Sed hāc releuationē sentiūt & cognoscūt aīe in pur gatorio existētes. iō mortui audiēt vocē sa tisfactiōis. Tūc aīa fidelis ait. Valde dubi to quōviui pñt satisfacere p mortuis. Quia ad iusticiaz dei ptinet vt vnicuiq; retribuat p merit. pō. Tu reddes vnicuiq; iuxta opa sua. Et in epla hodierna dr̄. Opa em̄ illoz sequunt illos. Sed impossibile ē iusticiā dei deficere. q̄ impossibile ē q̄ mortui ex opibus viuoz iuuent. q̄ & tc. Sancta mr̄ ecclia rīn det dicens. Acr⁹ viuoz pñt valere ad duo.

Primo ad aliquē statū acq̄rendū: sicut per opus meritoriuz hō acq̄rit statū beatitudi nis. Secūdo ad aliq̄d ꝓsequēs statū. hō p aliquē actū meret aliq̄d p̄mij accidentale. vel dimissionē pene. ad vtrūq; ist⁹ acr⁹ vi uentiuz pōt valere duplicit. Uno modo p viā meriti. alio mō p viam ofonis. Iste due vie differūt p hoc qz meritū innitit iusticie: & ofatio impetrat primum ex sola liberalitate ei⁹ q̄ orat. dico q̄ q̄ op⁹ viuētis nullo mō po test valere defuncto ad statū ꝓsequēdū p vi am meriti. vt scilz ex his q̄ viuēs facit defun ctus mereat vitā eternā. Ratio ē qz sors glo rie reddit fm mēsurā accipiendi. Unusq̄sq; aūt ex suo actu disponit & nō ex alieno: & vo co dispositionē dignitatē ad p̄miū. Per viā vero ofonis act⁹ viuētis pōt valere defuncto ad statū ꝓsequendū. scz cū defunct⁹ est i pur gatorio qz adhuc ē in via. Ratio ē. qz impe tratio ofonis ē fm liberalitatē dei q̄ orat. iō ad oīa illa impetratio ofonis se pōt extēdē. q̄ ptāt diuine subsunt ordinare. Secūdo di co q̄ q̄tū ad aliq̄d ꝓsequēs vel accessoriuz ad statū op⁹ viuentꝭ pōt valere defuncto nō solū p viā ofonis: & etiā p viā meriti ꝓpter tres rōnes. Prima rō est rōne dilectōis: qz oēs q̄ inuicē charitate cōnectunt aliq̄d emo lumentū ex mutuis opib⁹ reportant: tñ fm mēsurā status⁹ vniuscuiusq;: qz in patria vnus quisq; beat⁹ de bonis gaudebit alteri⁹. vnde articul⁹ fidei est. sctōz cōione. Secūda rō ē rōne intētiōis. qz viuēs aliq̄ opa specialiter ad b̄ facit vt talib⁹ ꝓsint. vñ ista opa q̄dam modo efficiunt eoz. p q̄b⁹ fiūt: q̄ste eis a faci cnte collata. Terna ē rōne satisfactiōis. Nā op⁹ q̄d ꝓ aliq̄ fit efficit ei⁹. p q̄ fit. Similiter op⁹ q̄d est ei⁹ q̄ mecū est vnus: est q̄dāmō ēt meū. vñ nō est ꝓra diuinā iusticiā si vn⁹ pci pit fructū de opib⁹ factis ab eo: q̄ est vnū se cuz in charitate vl ab opib⁹ p se factis. Hoc etiā fm hūanā institutionē ꝓtingit: vt satis factio vni⁹ p alio accipiat. q̄ & tc. Tūc aīa de uota grās egit matri sue dicēs. Quā dulcia faucib⁹ meis eloq̄a tua. s. m. o. mco & tc.

Sexto mortui audient vo

cem diminutiōis. Dīa fidelis & tuota petit a sctā mr̄e ecclia. Qlis est ista vox diminuti onis. Cui sctā mr̄ ecclia rīndet dicēs. Pur

gatio aīe p penas purgatorij nō est aliud q̄ expiatio reat⁹ ipedies a peceptiōe glie: t qz p pnā quā viuēs sustinet p defuncto pōt reat⁹ defūcti expiari. iō p viuēte satisfactionē diminuit pena i purgatorio qz vo defunct⁹ sentit hanc reuelatiōnē a pnis, ppter ea audit vocē diminutiōis. Tūc aīa deuota ait. ex dicto tuo videt secd q̄ nulla sit pena purgatorij: qz pena purgatorij ē finita: pm ea q̄ iaz dixisti. Si g̃ p suffragia viuēciū aliq̄d de pena diminuit: cm potuit suffragia multiplicari: q̄ tota pena tollet: t ira dei remanebit ex toto impunitū: t nulla erit pena purgatorij: qđ videt diuine iustitie repugnare. Sancta mater eccl'ia rīndet dicēs. Quāuis aīe post mortē nō sint simpl'r in statu vie sic erāt añ tm q̄tū ad aliq̄d adhuc sunt in via. s. in q̄tū eoz pgressus adhuc retardat ab vltima retributōe. iō pm b̄ earū via ē circūsepta vt nō possint vlterius p aliq̄ opa trāsmutari pm statū felicitat⁹ t miserie. iux illō Job. xix. Semitā meā circūsepit t transire nō possum. Sed q̄tū ad b̄ nō ē circūsepta q̄n q̄ ad b̄ q̄ deuenit ab vltima retributiōe: possint ab alijs iuuari: qz pm b̄ adhuc sunt in via. Ad̄ p3 ratione t aucte. Ratio ē ista: qz charitas q̄ ē vinculū vniēs mēbra eccl'ie: nō solū ad viuos se extendit: sed ad mortuos q̄ in charitate decesserunt. Charitas em̄ nō finit p vitā corpis l. Coz. xiij. Charitas nūq̄ excidit. Sic⁹ etiā mortui i memorijs hoīm viuūt. iō viuētes pūt dirigere intentionē suā ad eos. t sic suffragia viuoz pūt valere defūct⁹ duplr sic t viuis. Prio ppt charitat⁹ vnionē. Secūdo ppt intentionē ad eos directā. Tamē ista suffragia nō sic eis valēt vt stat⁹ coz mutet de miseria ad felicitatē: si valēt, ad diminutiōez pene. Exēplū. si hō portaret graue on⁹: t alij submitteret humeros suos oneri. pm⁹ leui⁹ portaret: t tot hoīes possent eū iuuare q̄ ex toto diminueret ei⁹ pena. Vñ nō ē inconueniēs si multiplicat suffragijs pena in purgatorio existētium adnihilet. Nō em̄ sequit q̄ petā remaneāt i punita: qz pena vni⁹ p alterio suscepta alteri cōpurat. Auctoritas est Aug'li. de cura p mortuis agēda dicē sic. Nō parua ē vnitās ecclie q̄ in hac p̄suetudine claret auctas: vt i altar⁹ sacerdot⁹ q̄ dño deo offerunt ad ei⁹ altare. locū suū hēat ēt cōmendatio mortuoz. b̄ ille. Ista p̄suetudo ab ipis apl'is ducho⁹ aut. vt dicē Damas. i q̄dā hōlie de suffragijs mortuoz sic. Misteriozq̄ cōsecij discipl'i saluatoris t sacri apl'i in tremēdis t viuificis misterijs memoriā fieri eoz q̄ fidelit dormiēt sanctorū. Nocidē p3 p Diony. vlt. c. ecc'liastice ierarchie. vbi ritū cōmemorat q̄ in pmitiua ecclia p mortuis orabatur. vbi etiā Diony. asserit suffragia viuoz mortuis pdesse ad diminutionē pene. g̃ tc. Tūc aīa fidel' ait. Gras tibi ago nūc imaculata: qm̄ lucerna pdib⁹ me. hbū tuū t. l. s. m.

Septimo mortui audient

vocē intrōis. Aīa fidel' t deuota q̄uersa ad matrē suā ecclīam ait. Qualis est ista vox intrōis. Cui ecc'la mr ecc'lia rīndet dicēs Iusticia hūana exēplar a iustīcia diuina, si in iustīcia hūana si aliq̄s p aliq̄ debitū soluit eū solū absolut. cū g̃ viuēs p aliq̄ defuncto suffragia facit q̄dāmō soluit debitū ei⁹. p q̄ facit. videt q̄ illi soli, pssint rōne intrōis ad defunctū direcē: cū aūt debitū soluit fuerit, p debito ei⁹ sentiet se reuelari a pnis: t ista ē vox intrōnis. Tūc aīa deuota. Admiror valde de ista pticularitate: qz lumē spūale ē magis cōcabile q̄ lumē corpale. Sz lumē corpale. s. cādele: q̄uis accēdat, p vno tm̄ eqlit oīb⁹, p dest q̄ simul cōmorant: q̄uis p eis cādela nō accēdat. g̃ cū suffragia sint q̄dā spūalia lumina: q̄uis p vno specialit fiāt: nō magis valēt ei q̄ alijs i purgatorio existētib⁹. etiā sequit q̄ pauper essent deterioris p̄ditōnis q̄ diuites: qz p pauperib⁹ n̄ rot fiūt suffragia q̄t p diuitib⁹. Sexta mat ecc'lia rīndet dicēs. Valoz suffragioz pōt pēsari ex duob⁹. Primo ex vtute charitat⁹ q. facit oia bona cōia t sic suffragia magis valent et q̄ est charitate plen⁹. q̄uis p eo specialit nō fiant. Et b̄ mō suffragia p fideran⁹ pm q̄ afferūt quādam interiorē p̄solationē. put vn⁹ i charitate existens delectat de bonis alteri⁹ post mortem q̄tum ad diminutionē pene. Secūdo valēt suffragia ex b̄ q̄ p intrōnē viuent⁹ applicātur defuncto. t sic satisfactio viuētis defūcto cōpurat. t sic nō est dubiū q̄ magis valēt ei, p q̄ specialit fiūt: imo sic soli sibi valet: qz satisfactio, pōt ad dimissionē pene ordinat. Vñ q̄tū ad dimissionē pene pcipue valet suffragiū ei, p q̄ fit. In q̄tū g̃ suffragia sunt q̄dam satisfactōes p intrōnē facientē in alterum trāslatē: nō sunt similia lumini. q̄ magis solutioni cuiusdā debiti. Nō est aūt necesse vt si debitū, p vno soluat⁹ q̄ ex b̄ alioz debitū soluatur. etiā nihil, phibz diuites q̄tū ad expiationē pene melioris forte cōditōnis q̄ pauperes. Tūc aīa deuota ait, Quid g̃ fiet de illis suffragijs specialib⁹ que supsunt his pro quib⁹ fiūt. Sancta mat ecc'lia rīndet dicens Si aliq̄d de specialib⁹ suffragijs supsit his p quib⁹ fiūt. s. vt eis nō indigeat p diuinā misericordiā alijs dispensat, p quib⁹ nō fiūt: si eis indigeāt. vt p3 p Damas. in hmōe de dormientib⁹ sic dicērē. Det⁹ tanq̄ iust⁹ cōmeret⁹ impotēti possibilitatē: tanq̄ suscipies vere defectuū cōmutatiōnē negociabit. q̄ quidē negociatio attendit penes b̄ q̄ id qđ deest vni alteri supplet. Et veri simile ē q̄ ista cōmutatio fiet, p paupib⁹ q̄ orauerūt, p illis in hoc seculo, p quib⁹ specialit fiūt. Tūc aīa deuota gras agēs dixit. Vnificasti me pm̄ hbū tuū

Octauo mortui audient

vocē viuificatōis. Aīa fidel' t deuota petit a sancta mr ecc'lia. Qualis ē vox viuificationis. Cui ecc'lia mr ecc'lia rīndet dicēs. Suffragia ecc'lie, p defunct⁹ fūr q̄si q̄dā satisfactōes viuentiū vice mortuoz. t pm b̄ mortuos a pena absolūr quā nō soluerūt. q̄ soluta liberi t purgati ascēdūr in celū vocati a xp̄o ybi s̄ūma felicitate gaudēt t brifice viuificant. Ido mortui audiūt vocē viuificatiōis. Tunc aīa deuota ait, Si ista suffragia existētib⁹ in purgatorio valerēt vt tu dicis: maxime ea videretur valere q̄ fūr ad eoz imperiuz facta. si hoc nō semp valēt. sic ti aliq̄s moriēs dispōnit rot suffragia, p se fieri. q̄ si facta cēnt sufficerēt ad rotā pena abolendā. Posito g̃ q̄ hmōi suffragia differāt q̄usq̄z pnā cuaserit tūc ista suffragia nihil ei, pderūt. qz nō pōt dici q̄ ei, p sint ante q̄ fiant. p. st q̄ aūr fiunt eis nō indiget. q̄ iam pnas euasit. g̃ suffragia existētib⁹ in purgatorio nō valēt. Sexta mat ecc'lia rīndet dicēs. Suffragia valēt ex duob⁹. s. ex ope operante: t ex ope operato. Et voco op⁹ operātis nō solū ecc'lie sacrm: si effectuz accidētē ex operātē. Exēplū ex collatiōe eleemosynarū p̄sequit⁹ pauperū relevatio: et eoz ōro, p defuncto ad deū. Similit op⁹ operans pōt accipi vel ex parte p̄ncipalis agentis: vel ex parte exequentis. Dico g̃ q̄ q̄dāmō mortis dispōit aliq̄ suffragia sibi fieri pmiū suffragioz plene p̄sequt⁹: etiā ante q̄ fiāt: q̄tū ad efficaciā suffragij q̄ erat ex ope operante p̄ncipal' agēt⁹. si q̄tū ad efficaciā suffragioz q̄ est ex ope operato vel ex ope operante et requentis: nō cōsequit fructū ante q̄ suffragia fiāt. Tunc aīa deuota ait, Credo firmit esse verū qđ dicis: si nō plene intelligo. Sancta mat ecc'lia rīndet dicēs. Opus suffragij qđ, p altero fit pōt cōsiderari duplicit. Uno modo pm qđ est meritoriū vite eterne: qđ habz inquārū, p̄cedit ex radice charitat⁹. t sic qz iste b̄ mō dispones suffragia ē in charitate. iō ista opa sūr meritoria vite eterne: nō respectu pmij essential⁹: qz b̄ sibi debet rōne charitat⁹. si respectu pmij accidentalis ad qđ ordinat⁹ q̄uis ista opa nūq̄ fierēt. sp tñ iste sic dispōnēs habebit illō pmiū accidētale. Alio mō pōt cōsiderari op⁹ suffragij: pm qđ est satisfactoriū: qđ bz inq̄tū est expiatiuus pene per modū cuiusdā recōpēsatōis q̄ in satisfactione attendit. t sic tale op⁹ absoluit eū a debito pene: qz in tali recōpēsatōe attendit eq̄litas iustīcie. Et si pus cōingat ipm a pena purgari: quo ad hoc fraudabit fructu suffragiorum: qz nō absoluent eū ab illa pena. nec erunt satisfactoria: sed solū meritoria vt dixi. Tunc anima deuota ait. Quare iste patitur in purgatorio si adhibuit diligentiaz vt solu⁹erentur ista suffragia: q̄uis executores neglexerint t tardauerint solutionē eoz. Sancta mat ecc'lia rīndet dicēs. Non est inconueniens q̄ aliq̄s defraudet in tēporalib⁹ p culpam alteri⁹, pena sūr purgatorij: est temporalis: iō nō valet sibi ad diminutionē pne i purgatorio: ex quo nō soluunt. Sz q̄ruz ad ea nō requiruntur nulli⁹ defraudari pōt: nisi p ppriā culpā: t qz iste cā nō cōmisit. ido pro illis remunerabit in celo. ita q̄ si ciro fuisset soluta ista suffragia: fuissent satisfactoria: et qz tardata est solutio coz iam fiunt meritoria. Aduerte filia mea: qz negligentia solut⁹ onis suffragioz redū dabit in illos executores quos culpa iste fit dispones defraudat. Exemplū. Ad⁹iles qđā in bello Karoli magni cū mauris pugnatur⁹ rogauit cognatus suū vt si in bello moreret⁹: equū suū venderet t preciū pauperibus erogaret. Euenit mortuo cū equus nimis placeret fratri: eū sibi retinuit. Post modicū temp⁹ is defunct⁹ ei tanq̄ sol fulgēs apparuit dicēs. Cognare bene p octo dies me fecisti pati penas in purgatorio: ppter equū cui⁹ preciū vt diceras pauperib⁹ nō dedisti. Et ipune nō feres. Modicē em̄ diaboli ferēt aīam tuā i infernū: t ego purgat⁹ vado in regnū dei. t ecce subito in aere auditus est clamor leonū: vt sonat: t ipm̄ t ipm̄ de medio abstulerūt. Tu g̃ filia mea noli tardare in solutōe suffragioz: maxime ista die, p aīabus existētib⁹ in purgatorio: ne dereri⁹ tibi contingat. Statūm aīa deuota reuerēter inclinās: gras agens sancte mr ecclie di

ptē illud ps. Inclinaui cor meū ad faciēdas iustificationes tuas in eternū: quo ad sublationē aiarū in purgatorio existentiū ppt̄ retributionē. scz earū. Cuius sacerdos in fine misse alte dixisset. Requiescāt in pace. aia dei uota in spū vidit infinitā multitudinē aiarū de purgatorio ereuntiū qs comitabant angeli vsq; in celū: & ait vere nūc socio: qz mortui audiēt vocē filij dei. hic p gram: tandem per gloriam. Amen.

In festo glorioſissimi confessoris sancti Leonardi Sermo. lxij.

Ardus mea dedit

odorē suū. Can. i. Beat⁹ Bernardus sup isto vbo. admonet vlv. su p Can. dicit sic. Bon⁹ būilitat odor q̄ de hac valle plozatiois ascēdēs: pfusis circū quaq; vicinis regionib⁹. ipm q̄s regū accubitū grata suauitate respergat. Est q̄ppe nardus būilis herba quā calide ferūt esse naturę hij q̄ herbarū vires curiosius explozauerūt. Et ido p hāc video: mihi nō incōuenienter hoc loco vbrū būilitas accipe: si q̄ sctī amoris vaporib⁹ flagrat. Odor deuotio est: odor bona opinio q̄ ad oēs puenit: vt sis bonus odor xpi: in oi loco spectabilis in oib⁹: amabilis in oib⁹: cui⁹ būilitas tanq̄ nardus sparsa in odorē suū: amore calēs: deuotōne vigēs: opinione redolēs. hec ille. Sup quo talem moueo qstionē. Utrū beat⁹ leonard⁹ pfecti or fuerit solidtariā vitā eligēs: q̄ socialē in cōi degens. Ad istā qstionē rñdent tres doctores nouī testamēti. Prim⁹ est Isido. li. iij. de summo bono dicēs sic. Sancti viri fundatus seculo renūciantes: ita huic seculo mortuntur vt soli deo viuere delectent: quanto q̄ ab hui⁹ seculi cōuersatōe se subtrahūt: tanto interne mētis acie p̄sentiā dei & angelice societat frequentiā p̄plant. Quidā etiā corporalit separari desiderāt ab iniqs vt eoz⁹ nō inuoluāt delictis. Nonulli & si nō corpali discessu: spuali tñ ab eis intētōne recedūt: q̄ & si cōes sint quersatōe: discreti tñ sūt corde vel ope. Et ls̄ sepe in medio carnaliū vitam deg̃. pregat electoz tñ satis rarū est: vt qs inter seculi voluptates positus a vicijs maneat illibat⁹: in q̄b⁹ & si nō cito implicet: aliq̄n tñ attrabit. Nec q̄ enī diu tut⁹ esse pōt q̄ piculo plenū⁹ est. Bonū est corpaliter remotū esse a mūdo & multo & melius voluntate: vtrūq; vo pfecte. Ille igit pfect⁹ est q̄ huic seculo & corpe & corde pfect⁹ est atq; discret⁹. Quāger vt ait Job cōtemnit ciuitatē: & monachi cōmunē secularium ciuiū cōuersatōnē. hec ille. Secūdus est beat⁹ Bern. sup Can. dicens sic. Quēta aia sola esto vt soli vni seruies teipam quesq; tibi ex omib⁹ elegisti. Fuge publica fuge & ipos domesticos: secede ab amicis & intimis etiā ab illo q̄ tibi ministrat. nihil tibi turbis. secede ḡ mente: nō corpe. Deus enī spūs non cozpis regit solitudinē q̄q; & corpe nō occupe te separas: cū oportune potes pferri pte onis de cetero tibi indicit̄ sola mētis solitudo & spūs. an nescis te verecūdū hre spōsum q̄ nequa q̄ suā velit tibi indulgere presentiā p̄sentibus ceteris: Sola es in quāta cūq; hoim vseris frequentia. Tātū caueas aliene quersatōis ee aut curiosi⁹ explozator aut temerari⁹ iudex. hec ille. Tert⁹ est sanctus Tho. scda scde. q. clxxviij. arti. viij. in rñsione pncipali dicēs sic. Illud q̄ est solitariū e p se sufficies sibi, hoc aūt e cui nihil deest q̄ pertinet ad rōnē pfectī. & ió solitudo cōprit cōtēplanti q̄ iam ad pfectū puenit. Q̄ dē cōtingit duplicit. Uno mō ex solo diuino munere. Sic ps de Jobe bapti. q̄ fuit repler⁹ spūsctō adhuc ex vtero mris sue. vñ adhuc puer essz erat in deserto. vt dr̄ Luc. i. Alio mō p exercitiū vtuos⁹ act⁹. Sm illud Heb. v. Perfectoz e solid⁹ cib⁹. s. eoz q̄ p cōsuetudine exercitatos hñt sensus ad discretionē boni & mali. Ad exercitiū aut̄ hui⁹ intionē boni & mali. Ad exercitiū autē hui⁹ iuuatur bō ex alioz societate dupliciter. Uno mō q̄tū ad intellectū vt instruat̄ in his que sunt cōtēplanda. Un Hiero. dic ad rusticū monachū: mihi placet habeas sacrū conuentiū: nec teipe doceas. Alio mō q̄tuz ad exēplo & correptiōe alioz. qz vt Greg. dicit li. xxxi. moral. sup illō Job. Cui dedi in solitudine domū. Quid ꝑ, dest cozpis solitudo: si solitudo defuerit cordis? Et ió vita socialis necessaria e ad exercitiū pfectionis. Solitudo aūt cōperit iam pfectis. Un Hiero. dicit ad rusticū monachū. Solitariā vitā mirāmur pendim⁹: quā semp laudam⁹ & de monasterijs hmōi: volum⁹ egredi milites q̄s hereditat̄ dura rudimēta ñ treāt. q̄ spēm sue cōuersatiōis m̄to tpe didicerint q̄ oim fuerūt mirabiles nimi vt pmi oim fierent q̄s nec esuries nec sitis nec frigora nec ardor solis: nec fames nec sitis: nec nuditas: nec infirmitas: nec aliq̄n supauit: q̄ pauptate lerē. q̄z habit⁹ sermo vl incessus: doctrina vtutū est hec ille. Sicut ergo id q̄ iam pfectū est: ps eminet ci q̄ ad pfectoē exercet: ita vita solitarioz si debite assumat̄: preeminet vite sociali. hec thomas. Sciendū q̄ vita solitaria q̄druplicit̄ assumit̄. Prio. ppt̄ animi leuitatē q̄n societatē hūanā nō fercdo: & hoc ē de stiale: qz hō naturalit̄ est aīal sociale. vt dr̄. i. pollit̄. & Sen. epla. lvi. dic sic, Qui res & homines fugit est ille. s. quē cupiditatū suarū infelicitas reliquit q̄ alios felicioz⁹ videre nō potuit q̄ se velut tūidus atq; iners aīal oblicuit metu. Ille sibi nō viuit & q̄ō est turpissimū vētri: somno libidini. Nō sibi viuit q̄ nemini. Ꝺ ille. Secūdo ppt̄ audaciā. s. ab scz pcedēti vtutū exercitio: & talis vita ē periculosissima: nisi p diuinā gram suppleat: qō ī alijs p exercitiū acq̄rit. sic ps de his anthonio. dicto. Un Greg. li. xxviij. moral. dicit sic. In pcipiti pedē ponit: q̄ mēsurarū suarū limitē nō attrēdit: & plerūq; amittit q̄ petit: q̄ audacit̄ ea ad q̄ tingē nō valet: ruit pere festinat. hec ille. Tertio ppt̄ inobedientiā. s. disciplinā alioz fugiēdo. Nā actu obedire alijs ē his q̄ exercitati nō sunt in vtutibus necessariū: qz indigēt alioz directōe ad pfectionē capticā. Un Hiero. ad rusticum monachū dicit. Nō facias q̄ vis: comedas q̄ iuberis: habeas q̄tū accepis: subijciaris cui nō vis seruias fratrib⁹: prepositū monasterij timeas vt dñm: diligas vt parentem.

Quarto ꝓpter sapientiam. scz totaliter diuinis rebus inherendo. Ideo dicit Augu. lib. xix. de ciuita. dei. A studio cognoscende veritatis nemo ꝓhibetur: q̄ō ad laudabile pertinet ocium. Contemplande igitur veritati vacāduz ē ad quāplurimū valet solitudo. Unde q̄ solitariam vitam agunt multū vtiles sunt generi humano. vt dicit Augu. lib de moꝛib⁹ eccle. de his loquens q̄ pane solo q̄ eis per certa intervalla tempoꝛ affertur: & aqua contēti: deserti⁹simas terras incolunt: perfruentes colloquio dei cui puris mentibus inheserunt. vident autē nonnullis res humanas plusq̄ oportet deseruisse: nō intelligentib⁹ q̄ nobis eoz animi in oionibus profuit: & vita ad exemplū quoꝛ corpoꝛa videre nō finimur. Quia ꝛo beat⁹ leonardus hoc modo vitā instituit: vt animū suum transferret ad sapientiā dei porti⁹ contēplandam spūsctō in heremū duct⁹ vitā sua cum magna sanctitate & plebis attractione peregit. vt vere dicere possit. Nardus mea. i. cōuersatio mea humilis & feruens: dedit populis odorē suauissime deuotionis per conuersionem multoꝛ ad iesum xpm.

Nardus mea dedit odorem

Letificationis spiritalis.
Educatōis patriarchalis.
Orationis prophetalis.
Narrationis doctrinalis.
Animationis virtualis.
Regulatiōis sapientialis.
Delectationis virginalis.
Vocationis eternalis.
Sanctificatiōis diuinalis.

Primo beatus Leonardus dedit odorē letificatōnis spiritalis: qm̄ ex odore sue sanctissime cōuersationis letificauit angelos eoz officia in se assumens. & hoc q̄duplicit. Primo em̄ angeli sunt immateriales: qz spūs carnē & ossa nō habentes. Sic beat⁹ leonard⁹ in iuuētute sua fuit immaterialis p̄ abstinentiā: carnis passiones & concupiscentias nō sequēs: & bonos moꝛes apprehendēs. Antiqui em̄ gētiles suos filios in iuuētute bonis moꝛib⁹ informabāt. Tuz scripturis liboꝛ. tū picturis gestoꝛ. tū figuris signoꝛ. Nā pueros suos tam litteris q̄m moꝛib⁹ informādos tradebāt meliꝛib⁹ philosophis. vñ Traian⁹ Plutarcū Nero Senecā: Alexander Aristotelē: magnos habuerunt. Etiā vt dr̄ sup Juuenalē lib. i. Nobiles romani sic disposuerāt oī die suas occupationes: q̄ summo mane oēs simul adibant archus triūphales: in q̄b⁹ anteecessoꝛes sui pingebant cū armis & pbiratib⁹ quib⁹ deuicerant hostes: vt iuuenes illis visis accēderent ad vtutes ex his picturis. deinde ibāt ad templū apollinis vbi erat dom⁹ sapientie. postea iudices descendebant ad foꝛū vt audirēt causas: & senatoꝛes ad capitoliū vt de cōi vtilitate reipublice tractarēt: & sic tps suū vsq; ad nonā expendebāt. Un vsq; ad hanc hoꝛā meretrices prostibula sua egredi nō audebāt: ne forte delectationib⁹ libidinosis tam iuuenes q̄m senes turbarent. ppter ea meretrices apud eos dicebant nonarie. vt refert Aug. & Macrobi⁹ li. i. saturnaliū dicit q̄ apud romanos pueri nobiliū q̄dam vtebant veste q̄ dr̄ pretexta: & inde vocabāt̄ pretextati: & habebāt in pectoꝛe suo quandam bullā auream habentē figurā cordis humani q̄ bulla erat semirotūde figure. pretexta erat de purpura q̄ est rubei coloꝛis: vt pudoꝛe sue nobilitat̄ a vicijs se subtraherēt: & cordis imaginē ante pect⁹ poꝛtabāt: vt seminuicē intuēres: se foꝛe boīes cogitarēt si corde pstarēt. His modis beat⁹ leonard⁹ suas

iuuentutē bonis moꝝb⁹ informauit. Nam postq̄ eua fit iuuenemēta puerilia adolescens fact⁹ iuxta ꝓsuetudinē parētele regali nolu it implicari militia. ſ spū diuino tact⁹ potius voluit seq̄ archiepi Remigij vestigia. cuius salutaria monita nō vt surdus audito⁹ intē debat: verū vt prudēs futur⁹ seminator: i se cretariū cordis reponebat. iuxt illō Eccl. xij. Memēto creatoris tui in diēb⁹ iuuētutis tue Secūdo angeli sunt intellectuales pleni sci entia t virtute q̄ hoies illuminant ad bñ vi uendū. Act. xij. Angel⁹ dñi astitit t lumen refulsit in habitaculo carceris: percussoq; late re petri excitauit eū dicēs. Surge velociter Petr⁹ dormiēs in carcere ē petr⁹ irretitus mala ꝓsuetudine. Jacet inq̄ duos milites q̄ sunt mors t demon, mors infidiar corpri t demon aie. Uincet catheuis duabus q̄ sunt amor delitiandi t pudor reuelādi. t duo cu stodes ante ostiū custodiebant carcerē: qui sunt ꝑsumptio venie: t plixe vite cōfidētia ne bō p ꝓfessionis ostiū exeat. Jō o iuuent⁹ q̄ plurimū sic vincit est arti⁹ castigāda. Eccl xxx. Curua ce ruicē ei⁹ dū iuuenis ē. Qui cū parcit ꝛge odit filiū. Prouer. xij. Sed beat⁹ leonard⁹ iuuētutē suā domabat abstinentia esce t pot⁹: vigilijs: disciplinis. dicēs illud i. Cor. xix. Castigo corp⁹ meū t in seruitutē redigo illā. Tertio angelus ē motor orbis a q̄ causat t producit q̄dā p generationē pce dit ad esse. ꝑs ꝛ angelo q̄ descēdebat ſm tē pus in piscinā t mouebat aquā: post cuius motiōnē q̄ p⁹m⁹ in piscinā descēdisset sanaba tur. vt dr Job. v. Juuēt⁹ cū fluit vndiq; ꝑ concupiscētias velut aq̄. t in diuersas infir mitates petōr corruit: nisi angel⁹ diuine gr̄e moueat eas parci⁹ substrādo: assuefaciēdo eā sobrietati, ſm illō i. Thim. ij. Juuenes si militer hortare vt sobrij sint. Un Aug. li. ix. ꝓfessionū narrat de q̄dā matrona cui cura q̄ rumdā iuuencularū nobiliū cōmissa fuerat, erat q; illi in eis cohercēdis scrā seueritas: t in docēdis sobria prudentia q̄s adeo mode rate alebat: vt si extra mēsam exardescerēt fitr: nec aquā bibere sinebat: peccatis malam cōsuetudinē dicēs. Modo aquā bibis: q; in prāte vinū nō habes: cum ad maritū veneri tis facte dñe cellarior aq̄ sor debit: sed mos potādi pmanebit. Sz beat⁹ leonard⁹ q̄nis claris parētib⁹ fuerit orē⁹ vt pote q̄ collatera les Clodouei regis frācie pmatū militie i pa latio regio obtinebāt: quē rex leuās de sacro fonte alēdum suscepit. ꝓposuit i corde suo ne polluerer de mensa regine cēq; de vino pot⁹ ei⁹. ꝓtaminare ſ legumia ad vescēdū: t aquā ad potādū elegit. Cui dedit de⁹ scia z disciplinā t sapiam i oīa ꝙbo q̄ scisciterer ab eo Un porerat dicē illō angeli. Thob. xij. Cum essem vobiscū videbar q̄dē vobiscū mādu care t bibere: ſ ego cibo t potu inuisibili vtor Quarto angeli sūt custodes hoim. vñ Dri gen. sup lib. nu. omel. xvi. dic sic Adest vnis cuiq; nr̄m ēt mīmis q̄ suit i ecclia dei. angel⁹ bon⁹ angel⁹ dñi: q̄ regat: q̄ moueat: q̄ guber net: q̄ p actib⁹ nr̄is corrigēdis: t mibatōib⁹ exposcēdis q̄tidie videat faciē pris q̄ in cel⁹ est. hec ille. Un iuuēt⁹ ē mīri iudicāda: ſi ali quādo labit in peccr̄: etiā ſi frequent pecca uerit nō ē desperādū. vt ꝑs de Paulo q̄ dicit Act. xxvi. Et q̄dē vitā meā nouerūt a iuuē tute q̄ ab initio fuit in gēte mea i hierosoly mis. nouerūt iudei ꝑsciētes me ab initio tē. Sz beat⁹ leonard⁹ sciēs q: angel⁹ suus man dauit de ipo: vt ipm custodiret i oīb⁹ vijs su is cautissime ābulauit: fugiēdo ꝓsolatōes se culi: t tēptatoīb⁹ resistēdo diaboli. Utq; an gelos letificaret: cauit cor offēsas i his ma xime se exercēdo q̄b⁹ eos nouerat delectari Dec aūt placēt eis q̄ in eo iuenerūt. vt est so brietas: castitas: paupras volūtaria: creber in celum gemit⁹: t sup hec oīa charitas t pax quā ab eo exigebant.

Secūdo beatus Leonar-

dus dedit odorē educatōis patriarchal. q̄m ꝓuersatio ei⁹ fuit filijs ꝓuersatōi patriarcha rū. Prim⁹ em patriarcha fuit Adā cui cō tulit de⁹ innocētiā quā dū peccauit nihil ei no cuit. Nihil eriā hodie nocet illis q̄ innocētiā seruāt. Eccl. vij. Qui custodit pceptū nō ex piet q̄q̄ mali. Aug. Quid times hoiem: o hō in sinu posit⁹? Tu te sinu illi⁹ noli cadere q̄d ibi patiaris ad salutē tibi valebit ſi ad pniciē. Nā inocētia ē armatura dr: quā ſi ha bueris tu cū tuis i saluo eris. Job. xxij. Inno cens saluabit. Eius dē. iij. Quis vnq̄ innocēs perijt? Innocētia em ē vestis sine q̄ nemo i trat celū. pō. Quis ascēdit in mōtē dñi: aut q̄s stabit in loco scō ei⁹. t rīdet. Innocens manib⁹ t mūdo corde. Beat⁹ leonard⁹ hāc innocētiā. t baptismalē diligētissime ꝓserua uit: q̄ ad ꝙttuor. Primo q̄ ad deū dei gr̄az non offendēdo nec diminuēdo p aliqui⁹ pcti mor talis ꝓsensu: nec dei gr̄az p ambitionē fibi usurpādo: ſ hūiliter se tractādo. Secūdo q̄ ad seipz ꝓsciam suā mūdā seruādo, Tertio q̄ ad

ꝓximū: ne exēplo suo malo corrūperet ꝓxi mū: ſ bona famā sic pupillāris oculi, sui custo diēdo. Quarto q̄ ad bona tpalia: ipa a se vo luntarie abdicādo. Secūd⁹ patriarcha fuit noe: cui ꝓtulit de⁹ sapiam ꝓseruādi gen⁹ hu manū. Sap. x. Cum aq̄ deleret terrā sanauit sapia p pceptibile lignū iustū gubernās. Be at⁹ leonard⁹ mult⁹ egrotātib⁹ p totā gallias ad eū cōfluentib⁹ gr̄a recumpande sanitat⁹ in noie dñi. p signū crucis saluter reddebat insup eis efficā spūalē t corpalē tribuebat. Tert⁹ patriarcha fuit Abrahā: cui ꝓtulit de⁹ fideli tatē religionis i pegrinatōe. vt ꝑs Ben. xij. Egredere de terra t de cognatione tua: t veni in terrā quā mōstrauero tibi. Beat⁹ leonar dus recedēs a frācia seminādo ꝙbū dei pue nit aurelianū: extra quā ciuitatē iuenit venie rabilē virū noie Maximinū: cui aliquādo tē pore adhesit in q̄dā cenobio solitariā vitam agens vbi plurimū ꝓfecit. Quart⁹ patriar cha fuit Joseph: cui ꝓtulit de⁹ liberatē capti uozū i dura deteōne. vt ꝑs Ben. xlij. Qui cū missus eēt i carcerē de⁹ tantā gr̄am donauit Joseph i aspectu dñi carceris q̄ tā carcerē q̄ inclusos ei⁹ custodie deputauit vñ pincernā liberauit. Sap. x. In vinculo nō derelict illū: donec afferret illi sceptrū regni. Beat⁹ leo nard⁹ b ipm a rege frācie obtinuit vt oēs q̄ in carceribus detinebant ſi eos visitare voluis set oīno soluerent. Sciebat em ſ captiuz istud ꝙbū euāgelicū. In carcere erā t venistis ad me: t q̄d vni ex mīmis meis fecistis mihi fecistis. Intātū em de⁹ eū magnificauit q̄ ſi q̄s in carcere positū innocasset nomēue eius pot⁹ ca thenis liber fiebat: nec q̄spiā eū ipedire vale bat. mlti ēr de longinquis regionib⁹ ex carceri b⁹ seu vinculis p ipz liberari eū requirebāt. l. vbi haberet bospitiuz: cui cōpedes catheuarū q̄ pondera afferebāt: t ad pedes ei⁹ pcidētes deo immensas gr̄as referebant.

Tertio beatus Leonar-

dus dedit odorē ꝙonis ꝓphetal. Ei⁹ em cō uersatio fuit filijs ꝓuersatōi ꝓphetarū. vt ꝑs in ꝙttuor ꝓphet. Prim⁹ fuit moyses: cui cō tulit de⁹ gr̄az hūiliter. Deb. xi. Fide moyses grādis effect⁹ negauit se ee filiū filie pharaonis: magis eligēs affligi cū pplo dei q̄ tpalis peccati hre iocūditatē: maiores diuitias estimans thesauro egyptioz ihesperiū xpi. Be at⁹ leonard⁹ dedit odorē hūiliat. de q̄ Greg. sup Ezech. dicit sic. Ecce odor filij mei sicut odor agri pleni, flos viole redolet: q: ꝓtus humiliū q̄ vltima loca tenētes: p hūiliatē se a terra i altū nō subleuāt celestis regni purpu rā in mēte seruāt. Ā ille. Cū em vir dei puigil meditaret i lege dñi die ac nocte: diuulgaba tur opinio ei⁹ apd vniuſos in triplici ꝓnōe. Quapropt rex frācie ipm ad se accersiri per honoratos legatos iussit. Cui t dixit. Leo nard⁹ hō dei depcor te vt nusq̄ discedēs in palatio meo mecū maneas: q̄usq; insula pō tificale put dign⁹ es suscipias. Erat em iam cleric⁹ hūilis t mānsuet⁹. Cui sctūs leonard⁹ rīdit. Si ꝑm iura parētū meor regib⁹ fran cie militare voluissem: t tua aula nō medio cris fuissem. Verū q: magis elegi abiect⁹ fui re deo meo q̄ i sublimitate posit⁹ regi obtēpe rare t reno. ista largire eis q̄ cupiūt in sat⁹ fa cerit: solitarie laudare nomē dñi. Relict em terrene dignitat⁹ fastigia: t sic aufugit. Se cund⁹ ppba fuit Helyas q̄ vitā solitariā eli gens venit ad mōtē dei Oreb t mānsit in spe luca. iij. Reg. xix. Qui erat vir pilosus t zo na pellicea accinct⁹ renibus. iij. Reg. i. Cui ꝓtulit de⁹ gr̄am austeritat⁹. l. in mortificatiōe carnis. Beat⁹ leonard⁹ galea salut⁹ t scuto fi dei decent armat⁹ ꝙst eqtaniā pceßat iter initū: trādēq; intrauit quādā siluā cui nomē est pauū: q̄ sat⁹ erat abūdās t plena ferarū, ibiq; ꝓstruxit oratoriū i noie sctē dei genitri cis marie: vbi pmāsitq;nkto tpe vitā solitari am agēs: coarctās scipz strictissimo cibo ma cerās corp⁹ ieiuniis: oronib⁹ t vigilijs. Ter ti⁹ ppba fuit Helyse⁹: cui ꝓtulit de⁹ gr̄am po testat. l. miracula faciēdi. Nā sanauit fontē aquarū Jerico: ita vt i eis nō eēt vltra mort neq; sterilitas. vt dr. iiij. Reg. ij. Beat⁹ leo nard⁹ i silua i q̄ morabat pcepit ficcā scro bem fieri i modū putei t trās sup invocauit nomē dñi. ad cui⁹ pces cōfesti pute⁹ recepit aquā indeficiētē q̄ incolis potū pstat vsq; i pntē diez: cū tñ pri⁹ nō haberēt aquā: nisi fluuium vizzennā: q̄ distat vno miliario ab oratorio ꝓdicto q̄ sitū cū mōticuli ꝓtice.

Quart⁹ ppba fuit Daniel: cui ꝓtulit deus gratiā benignitat. Nam cū missus esset a ba bylonijs in lacū leonū nihil ei nocuerūt: sed feritatē eor in benignitatē conuertit. vt ꝑs Daniel. xiiij. t per ppbetā Abacuch mira culose illi pulsum est. vt dicit ibidē. Beat⁹ leonard⁹ in silua nemorosa habitans: nihil mali a feris passus est: ſ mānsuescētes benig ne ipm visitabant t ei alludebāt donec ab eo licentiarent. cui de⁹ multo tempe per an gelū suū glinēta semel in die ministrauit.

Quarto beatus leonar

dus dedit odorē narratiōis doctrinalis. i. p̄dicatiōis ap̄los: qui in oēm terrā exiuit son' eor̄ & in fines orbis terre verba eor̄. Sciēdū q̄ ap̄li habuerūt q̄tuor p̄rogatiuas. Pria fuit ēminentia dignitat̄: qz fuerūt p̄ncipes eccl̄ie militant̄ assessores ei⁹ iudic⁹: pastores dn̄ici gregis. Vñ Bern. Tales decebat hūani gn̄is pastores: & doctores constitui q̄ dulces essent & potētes & sapientes, dulces vt me blādet mihi cor dic⁹ suscip̄erēt: potētes vt fortit̄ p̄tegerēt: sapientes vt ad via & p vi-am q̄ ducit ad ciuitatē p̄ducerēt. Sanct⁹ leonardus maximā fidelīū multitudinē ex finitimis & longinq̄s puincijs sua p̄dicatiōe & vite sctitate ad se attraxit: quā pietate amabilis: charitate laudabilis: amplectēs foue-bat velut gallia pullos suos sub alis. q̄s ad monebat dicēs. Laborate ppter ihesum manib⁹ fic̄ fecerī ap̄li sc̄i: vt bēat̄ q̄ lpaup̄ib⁹ largiri pos sīt̄ p noīe xp̄i. Secūda fuit ēminētia sctitatis: vñ ppt̄ eor̄ maximā sctitatē & gr̄aꝝ plenitudinē vita & uersatio xp̄i in eis rāq̄ in speculo relucebat. Ebrȳs. sup. Matth. dic̄ Adhesit xp̄us ap̄los q̄si sol radios suos: q̄si rosa odorē suauitat̄ sue. q̄si ignis scintillas suas disp̄sit: vt fic̄ sol in radijs suis apparet sicut rosa in odorib⁹ suis sentit̄. fic̄ ignis in scintillis suis aspicit̄. sic in illoꝝ virtutib⁹ xp̄i potētia cognoscat̄. Bear⁹ leonard⁹ alacris erat in exhortat̄ōe: dulc̄ & hūilis in simone. simplex & pudic⁹ in ore one: veridic⁹ in pmissi one munific⁹ & hylaris in elemosynarū largitiōe: modest⁹ in reddēda rōne. Tertia fuit ēminētia ptātis. Aug. ap̄lis dedit de⁹ potestatē sup̄ naturā vt eaz curarēt sup̄ demones vt eos fugarēt: sup̄ elemēta vt ea mutarent: sup̄ aias vt ipas a pcis solueret. super mortē vt ipam p̄tenēret. sup̄ angelos vt corpus dn̄ici p̄fecrarēt. Sanct⁹ leonard⁹ hūbis & operib⁹ q̄tū poterat xp̄i nomē exaltabat: demonia fugabat: cecis visū: surdis auditū claudis gressum reddebat: infirmantib⁹ q̄cūq; vnā⁹ ad se venīēbi⁹ remedia salut̄ p̄stabat. Erat dū i hac mortali vita degebat. Quarta fuit ēminētia virtutū. Aug. ex̄abiectissimis: ex ipitissimis. ex pauc̄issimis: notabili tāt̄: illuminat̄: multiplicat̄. Cultissima eloq̄a p̄clarissima ingenia: copiosissima agmina: acutoꝝ: facundoꝝ: atq; doctoꝝ subiunxit. Sanct⁹ leonard⁹ quis multitudinē populi aufugerit & solitariā vitā adamauerit: diuino tm̄ instinctu cōueniebāt ad eū infinita de billīū agmina: p quē curabant exp̄ed̄i no mē sctūm ei⁹ p tota eq̄tania: oēz britanniā p vnūsam germaniā: q̄plures cū ipo remanebāt vt soli deo vacarēt. q̄s instruebat viuere ex agricultura: potius q̄ secularib⁹ rapinis & fraudib⁹ irretiarēt vñ doctrīa ei⁹ fuit aplica

Quinto beatus Leonar-

dus dedit odorē aiarōis victual. i. sctōz martyrū. Sciēdū q̄ sctī martyres fidē p̄ q̄ aīose pugnauer. q̄druplr ornauer. Pro charitate inflammādo. i. Cor. xiij. Si habuero oēz fidē ita vt mōtes trāsferā: charitatē aūt̄ nō habeā nihil m̄ p̄dest. Charitas em̄ ē forma fidei. Secūdo sactis manifestādo q̄ robur habēt ex passiōe xp̄i. Job. iij. Nisi q̄s renat⁹ fuerit ex aq̄ & spū n̄ pōt introire i regnū dei. Tertio opib⁹ viuificādo. Jac. ij. Fides sine opibus mortua est. Quarto feruent̄ p̄dicādo. Mar. vl. Eūtes in mūdū vniūsum p̄dicate euāgeliū oi creature. q̄dā em̄ mortui sunt p xp̄o. ppt̄ fidē quā susceperūt. q̄dā. ppt̄ fidē quā p̄dicauer. q̄dā. ppt̄ fidē quā nō negauerūt. q̄dā. ppt̄ corruptores fidei q̄s arguer. q̄dā q̄ corruptoꝝ fidei nō p̄sensēr. q̄dā q̄ fidē defendēr. Sanct⁹ leonard⁹ hūus eq̄tanīā dirigēs iter suū trāsiuit p biturīcā: nulla ten⁹ rimore passiōis se occultās: & tanq̄ miles egregi⁹ armis fidei accinct⁹ nomē dn̄i virilit̄ p̄dicabat. Erat em̄ i his p̄tib⁹ adhuc satis nouella xp̄ianitas: q̄ nōdū p̄nit⁹ extincta erat p baptismū seua gētilitas. vñ ls nō fuerit mort⁹ p fide xp̄i: tn̄ palmā martyrij nō p̄didit. Bre. gl. omel. xxxv. dic̄ sic. Si adiuuāre nos dn̄o hūtē patiēt̄ie huare p̄cedim⁹ & i pace eccl̄ie viuim⁹: martyrij palmā tenem⁹. & ille. Tota em̄ vita bti leonardi fuit martyriū p noīe xp̄i. Quēadmodū Bern. i q̄dā hmone dic̄. Ō martyriū grauis est q̄ inter epulas esurire: inter vestes multas et p̄ciosas algere: pau p tate premi inter diuitias quas offert mundus quas ostentat materna lignus q̄s ad fideratet nr̄ appetit⁹: p̄p̄ea pauperib⁹ pariter & martyrib⁹ regnū celoꝝ promittit: qz pau p tate quidē emit: & in passione pro christo absq; dilatione percipitur. hec ille.

Sexto beatus Leonar-

dus dedit odorē regulatōis sapientialis. i. cōfessoꝝ & doctoꝝ. Sciendū q̄ homo tenetur ad confitendū veritatē fidei q̄druplicit. Primo dū de⁹ vilipēdit. nā p̄fiteri fidē nō semp nec in oī loco est de necessitate salut̄: & certo loco & tpe q̄n. s. p omissionē hui⁹ cōfessiōis retraheret honoꝝ debit⁹ deo & vtilitas p̄mis impendēda. Exēplū. si q̄s inter rogatus de fide taceret: & ex hoc crederetur vel q̄ nō hēret fidē vel q̄ fides nō esset vera vel q̄ alij p ei⁹ taciturnitatē a fide retraherent. in his casib⁹ confessio fidei ē de necessitate salut̄. Rom. x. Corde creditur ad iusticiā oꝝ aūt confessio fit ad salutē. Scdo dū fides ptemnit. Nā finis fidei sicut & aliarū virtutū referri dz ad finē charitatis: q̄ est amor dei & p̄ximi. & iō q̄n honor dei vel vtilitas p̄ximi hoc exposcit vt fides p̄fiteat: nō dz hō ptem⁹ esse vt p fide suā veritati diuine inuigarur: si dz exteri⁹ p̄fiteri. Tertio dū fidelis puerit̄. Nā in casu necessitat̄ vbi fides p̄clarat̄ q̄libet tenet̄ fidē suā alijs p̄palare. vt ad instructionē alioꝝ fidelīū siue confirmationē vel ad reprimēdū fidelīū insultationē. Quarto dū infidelis cōuert̄. Nā si turbatio infidelīū oriat̄ ex confessiōe fidei manifesta absq; vtilitate fidei vel fidelīū: nō ē laudabile in tali casu fidē publice cōfiteri. Vñ dn̄s dicit Matth. vij. Nolite sctm̄ dare canibus: neq; mittat̄ margaritas vras añ porcos: ne forte p̄culcēt eas p̄dib⁹ suis: & conuersi disrūpat vos. Ex quo sequit̄ q̄ p̄dicātes q̄ cogūt audeos ire ad p̄dicatōes suas ex q̄b⁹ nulla sequit̄ subuersio si potī⁹ scandalū grauit̄ peccāt. Sz si vtilitas aliq̄ sparet circa fidē aut necessitas cogeret: tūc tentat turbatiōe infidelīū dz hō fidē publice cōfiteri. Vñ Matth. xv. dr̄ q̄ pharisei audito hoc scandalizati sunt. Rndit dn̄s. Sinite illos. s. turbari. Ecce sunt & duces cecoꝝ. Sctūs Leonard⁹ vt fidē xp̄i p̄firmaret reginā a piculo part⁹ liberauit p̄cib⁹ reg̃ francie q̄ ad nem⁹ nobiliacū seu pauū distās ciuitate Lemonica decē militarib⁹ venādi cā descenderāt. Cūq; rex & regina ciphos aureos pateras q̄ argēteas: vestes purpureas auro rextas: aliaq; ornamenta q̄plurima eidē p munere p̄sentassent: vir dei oīa respuēs ait. Audi me rex. donū dei nullaren⁹ pr̄emia cōpar: si p̄cio fidei fidelīb⁹ admīstrat. admonuitq; regē vt hec cū cūcta pauperib⁹ erogaret. Tūc rex volens illud nem⁹ eidē donare nō acq̄uit vir dei: si tantū expetijt quātū vna nocte cū asello suo circuiret. tui rex libentissime annuit. vbi monasteriū quoddam construxit &c.

Septimo btūs Leonar-

dus dedit odorē delectatiōis virginalis. i. virginitatis. Sciendū q̄ virgīt̄as dz q̄tuor ex cellētias. Pro est sponsa regis eterni. Amb. Pulchritudinē q̄s pōt maiorē estimare de eor̄ ei⁹ q̄ amat a rege: pbat a iudice: dedicatur deo: semp sponsa: semp inupta. Sco assimilat̄ angelis. Amb. Virgitas p̄ditiōnē hūane nature supgredit̄ per quā hoīes angelis sociant̄. Maior em̄ est victoria virginū q̄m angeloꝝ. Angeli em̄ sine carne viuunt: virgines vero in carne trūphant. Tertio est illustrior in vniūsis fidelib⁹. Cypri. Virgitas est flos eccl̄iastici germis: decus atq; ornamētum gr̄e spūalis: lētia indoles laudis atq; honoris: opus integrū atq; incorrupt̄ū: dei ymago: rursus ad sctimoniaz dei illustrior porcio gregis xp̄i. Quarto est excellentior mrimonio. Aug. Bño sius elegit in carne vitā tā imitari āgeloꝝ q̄m ex carne numerū augere mortaliū. Est em̄ vberior felicior atq; fecūditas nō vētre grauescere si mēte grandescere. Ille parit filios doloris: ista filios gaudij & exultatiōis. hec sile. Sctūs Leonard⁹ attendens q̄n nuptie terrā implēt: virgitas p̄disiz: virgitatē suā deo deuouit in manibus sct̄i Remigij archiep̄i Remensis: cuius discipulus a puericia extitit. Quam vt illibatam conseruaret: vitaz solitariaz semper amauit ne forte in seculo manens castitatem suam macularet.

Octauo btūs Leonar-

dus dedit odorē vocationis eternalis. qua sc̄z eternal⁹ p̄destinat⁹ erat a deo in sortez electoꝝ dignā vocatione suā faciens. Scīe dū quoē bonū a deo hoīb⁹ collatū post peccā ade cadit sub merito xp̄i nō solū em̄ p delicto ade satisfecit: si etiā totū p̄destinatiōis effectū in vno quoq; hoīe p̄meruit. Rom. v. Nō sic delictū ira & donū. Si em̄ vni⁹ hominis delicto multi mortui sunt. s. pcō originali: multomagis gr̄a dei. & donū in gr̄a vni⁹ hoīs iesu xp̄i in plures abundauit. Ecce dicit multomagis. qz in plures effect⁹ & magis digne q̄m fuerit pena p culpa. Et dicit. Nō sicut pcm̄ p vnū ita & donū. s. in vnū effectū illud pcm̄. Nā iudiciū quidez ex vno in condēnatiōnē: gr̄a aūt ex multis in iustificationē. s. delictis actualib⁹: vel in non electi. Si em̄ vni⁹ delicto mors regnauit p vnum multomagis abūdantiaz gr̄e et donatiōis & iusticie accipientes in vita regnabūt p vnū

lesum xp̄m. vbi aplus noīat q̄ruor pdesti-
natiōis effect⁹.s.abūdantiā gr̄e:donatōis:
iusticie:t vite.s.eterne. q̄ referunt ꝑmo ad
gr̄am baptismalē scō ad iustificatiōez ab
actualibus.tertio ad pseuerātiā. q̄rto ad fi
nale ꝑmiū beatificū. Silr Roma.viij. Cir
ca finē deducit quō p xp̄m electi cōsequnt
oēs pdestinatiōis effect⁹ q̄ sunt septē. Pri
mus est remissio pcti originalis p gr̄am ba-
ptismalē. Jō dicit. Quos pdestinauit hos
t vocauit. Scōs est iustificatio p fidē iesu
xp̄i. siue veteris siue q̄ ia venit. vbi nō est ba
ptism⁹ in adult⁹. Jō dicit.quos vocauit:hos
t iustificauit. Rom̄.iij. Justificati gratis p
gr̄am ipius: p redēptionē q̄ est in xp̄o iesu
quē xp̄posuit de⁹ ꝑpiciatorē p fidē in sangui
ne ipius.i.p fidē de passiōe ei⁹ ad oñstionez
iusticie siue.s.qua recompensationē exegit p
culpa ꝓpter remissionē pcedentiū delictoꝝ
vt sit ipe iustificās eū q̄ ex fide est iesu xp̄i.
Terti⁹ est augmētū gr̄e in sacramētis.s.cō-
firmatiōis eucharistie: ordis: extreme vn-
ctionis. in quoꝝ exercitio ꝓfert gr̄a t auge
tur iusticia ex merito xp̄i a quo rā efficaciā
q̄ institutionē hñt. Jō dicit.quos iustifica
uit:hos t magnificauit. Quart⁹ est collatio
prime gr̄e in ꝓuersiōe t ꝑtitiōis meritorie
q̄ resurgat ad maiorē gr̄am q̄ penalis in
ꝑtitiōe sit simul satiffactoꝝ t meritorius.
Jdco dicit. Si de⁹ p nobis:q̄s contra nos?
Quint⁹ est ꝑseuerātia a pctō victoria in rē
pratiōe:finalis ꝓseuerāria t omis excessus
inperogatiōis. Jō dic. Quō nō etiā cū illo
dīa nob donauit. pā. Dedit dona hoib⁹.i.
nō solū gr̄. m:ſ etiā spūsscti dona. Sextus
est acceptatio q̄ in fine nō imputaf ad mi-
seriā defectū illa q̄ oēs q̄ſ deficiūt a perfe
ctione iusticie ad quā in ꝓcto mortꝫ deue-
nisse tenent. Jō dic. Quis accusabit aduer
sus electos dei. De⁹ q̄ iustificat q̄s est q̄ cō
demnet. Septim⁹ est aptio ianue celestis
mo:te quippe sua vno verissime sacrificio
q̄d culparū erat abstulit. Jō dic. Xp̄s ie
sus q̄ mortu⁹ est. imo q̄ t resurrexit q̄ ē ad
dexterā dei.q̄ etiā interpellat p nob. Sāguis
eī⁹ iesu xp̄i fiduciā nob ꝑstat eterne salut.
Heb.x. Hñtes fiduciā in introitu scōꝝ in
sanguīe xp̄i. Scūs Leonard⁹ hos pdesti-
natiōis effect⁹ plenissime in se hūit. Bapti
zatus eī⁹ fuit a beato Remigio archiepo
Remensi.t a Clodoueo rege francie de sa
cro fonte suscept⁹. ab eodē archiepo erudi
tus in fide ꝓfirmat⁹. clericꝰ etiā ordinat⁹ est
q̄ tanq̄ fidelis agricola. vbiq̄ semia bat ver
bū dei. tandē spūscrō suggerēte solitariā vi-
tā assumpsit. aut fratri suo sctō Licardo re
tulit. Cūq̄ i nemore q̄ō a rege ipetrauerat
cū duob⁹ monachis hospitaref: mlti ex ei⁹
genealogia. imo septem familie ex suis ad
ip̄m venerunt cum vxoribus suis venditis
possessionibus t predijs eorum vt christo
famularentur:quos acceptauit.

Nono brūs Leonardus

dedit odorem scrificatiōis dīnalis.i. gl̄iose
brītudis in celo. Sciēdū q̄ brītudo dr̄ qua
drupl̄r. Primo eēntiale ꝑmiū q̄ ꝓsistit in
fruitione diuine essentie clare vise.t tale pre
miū vocaf aurea. qz ꝑncipaliꝝ respicit cha
ritatē q̄ ꝑ aurū signaf. ps. Astitit regina a
dextris tuis in vestitu deaurato.t Eccl.xlv.
Corona aurea sup caput ei⁹. Scōo ꝑmiuz
accidēt ale.i.gaudiū q̄ nō est de deo clarevi
so:ſi de creatura relucēte in dīna essentia. qz
perfectioꝝ brūs pla videt. ꝑm illud.i. Cor.
xv. Stella differt a stella in claritate. Tā in
tellect⁹ plus ꝑticipās de lumīe gl̄ie ꝓfect⁹
videbit deū. plus aūt ꝑticipat de lumīe glo-
rie qui plus hz de charitate qz vbi est maior
charitas:ibi est maius dēsideriū. q̄ō facit de
sideranter aptū t paratū ad susceptionem
de siderati.vñ q̄ plus hz de charitate:p fect⁹
eū t plura in eo videbit. Tertio gaudiū de
aliquo actu aīe ꝓportāte excellēter victoriā
habitā meritorie in pñti.t boc vocaf aureo
la. q̄ lz sit act⁹ aīe:tñ in corp⁹ p aliq̄ figuz
cuidēs illi corrūdens redundabit. Quarto
actus excellētis victorie in pñti pōt esse in
materia triplici ꝑm triplicē pugnā quā ha-
bemus.s.ō carnē mūdū t dyabolū. Cōtra
carnē excellētis victorie est ꝰgīras q̄ ꝑtuo
se respuit oēs venereas delectatiōes tā licī-
tas q̄ illicitas. Cōtra mūdū est excellens
victoria p martyriū ō malos hoies mūda
nos q̄ bonos ꝓsequunt t ꝓtēnūt. Contra
dyabolū q̄ falsis suggestionib⁹ nos conat
seducere. pfectissima victoria ē pdicatio fi
ue doctrina q̄ hō non solū semetip̄m bñ re
git:ſi alios corrigit t instruit. vñ bis trib⁹
generib⁹ hoīm.s.ꝰgib⁹ martyrib⁹ t docto-
ribus:tres aureole deputant. ꝓpt tres act⁹
excellentis victorie. Scūs Leonard⁹ hos
q̄tuor grad⁹ brītudis hz in celo. Prio visio
nē dīne eēntie. qz vixit oīb⁹ diēb⁹ vite sue in
tuitione dei cū ꝑfectū reuerētia suiꝰ odito-
ri suo sine q̄rela. dicēs illō.i. Thim.iiij. Bo-
nū certamē certaui: cursuz ꝓsummaui: fidē
seruaui in reliquo reposita ē mihi corona iu-
sticie quaz redder mihi dñs in illa die iust⁹
iudex. Scōo gaudiū accidēt ale quo reuela
tū est clericō ecclie sue vt aliā ecclīam hono
rabiliorē fabricaret in q̄ scrissimū corp⁹ ei⁹
collocaret. Qō pz per miraculū niuis. Ter
tio aureolā p quā crebra t innumera mira
cula p eū fiūt. vt pz in legēda. t ꝑcipue libe
rationis a catbenis t carceribus. Quarto
aureolā ꝰgratis. qz fuit ꝰgo mēte t corpe
martyr volūtarie: doctoꝝ pdicatione verbi
dei. ppt q̄ oīa de⁹ scrīm suū mirificauit. Cui⁹
rei restis sum ego mgr Leonard⁹ de Utino
ordis pdicatorū: q̄ febrib⁹ pestiferis oppſ
sus me huic sctō deuouī. ꝓponēs hūc libruz
cōpilare ad bonorē ip̄ius cui⁹ meritī t inter
cessiōe mox ꝑstine sanitati restitut⁹ fui. Sic
ergo nardus mea dedit odorē suū. Amen.

In festo sancti Martini episcopi t cō
fessoris. Sermo. lxiij.

Enedictionē oium

b gentiū dedit illi dñs. Eccl.xlviij.
t in epla hodierna. Brūs Au
gusti lib. de diffinitiōib⁹ dic sic. Nullū credi
mus ad saluā nisi deo inuitāre venire. nul-
lū inuitatū saluā nisi deo auxiliante opari.
nullū nisi oratē auxiliū ꝓmereri. nullū vo-
luntate dei pire:ſi ꝓmissu ei⁹ omia accidere.
hec ille. Sup quo moneo talē qōnē. Utrū
ex puris naturalib⁹ sine gr̄a gratū faciente
infusa brūs martin⁹ ꝓmeruit aḡ vitā eternā
mēte incōfusa. Ad istā qōnē rñdēt duo do
ctores noui testi. Primus est Hugo lib. i. de
sacramētis ꝑte.x. dicēs sic. Tria sunt q̄ ad
aduentū xp̄i t postea ad saluā obtinēdaz
necessaria fuerūt.s. fides:t fidei sacra:t bo
na opa. Nec tria ita coberēt vt salutis effe
ctū hr̄e nō possint ſi simul nō fuerint. Quia
nec fides meritū hz ſi dū pōt opari negligi
tur:nec bonū op⁹ est aliq̄ō ſi sine fide inue-
nitur. Et rursus. fides opans hoīem sancti
ficare nō sufficit ſi eā q̄ in sacramētis dei cō
stat scrificatiōe accipe ꝓtēnit. hec ille. Se-
cundus est Ysidor⁹. vt bī. xxiiij. q. iij. §. qui-
dā be retici. vbi reprobat opinionē Pelagij t
multoꝝ eū sequentiū q̄ dixit q̄ ex puris na
turalib⁹ possum⁹ asseq̄ vitā eternā t mereri
sine gr̄a. Et vnūquodq̄ ex sua natura pōt
adipisci suū finē ꝓpter quē factū est ſi est p
fectū, aliter frustra esset factū ſi ad illū finē
ꝑuenire nō posset. Sz finis creatōis hoīs
est vt hēat vitā eternā vt dic⁹ mgr̄ sniarum
lib. ij. dist. i. c. vi. Fecit de⁹ rōnale creaturā q̄
summū bonū intelligeret: intelligēdo ama
ret: amādo posset ꝑ: ꝑ posse dēdo frueref.
Cū g̃ finis hoīs sit frui deo q̄ō est vita eter
na: videf q̄ p ea q̄ data sunt hoī in creatio
ne q̄ sunt de essentia sue nature hō possit cō
sequi hūc finē. Sz istud fundamētū nō ar-
guit q̄ ab⁹ gr̄a dei hō possit hr̄e vitā eter
nā. Licz em̄ oīs creatura ꝓcera ex suis na
turalib⁹ possit adipisci suū vltimū finē natu
ralē. Sicut Lincoñ dic. i. poster. iozū. c. xvij.
q̄ natura est ꝓfectior q̄ ꝓfect⁹ pōt in suum
finē. Nō tñ est verū de fine supnaturali. Si
aūt hō faciat q̄ntū in se est: t oīa sua natu-
ralia ponat ad inueniēdū summū bonū q̄ō
est de⁹ hūc ipe de⁹ misericors t affluens gr̄a
sua gr̄am ei infunder: t sup labor hūc fact⁹
in gr̄a mereb hr̄e vitā eternā ꝑm suas latas
ꝓmissiōes. Exēplū de sctō Tob q̄ nō fuit sub
lege circūcisiōis vt dicit Aug⁹ de obitu
patriarcharū. t tamen saluatus est. Verū
tamen fuit preceptum Ecclī. xvij. q̄ omnis
masculus circūcideref: t aīa cui⁹ preputij
caro circūcisa nō fuerit ꝑiret de populo dei
Ad propositū. beatus martinus oēm suum
conatū adhibuit vt inueniret deū. Nā cum
esset annoz. xij. inuitis parentibus ad eccle
siā catholicā ꝓfugit: secq̄ catbecuminū fieri
postulauit. Et tunc deus tantam gratiam
mēti eius infundebat vt heremum intrare
dispone ret: quod et fecisset nisi carnis infir
mitas obstitisset. Licet aūt militaueri⁹. sctō
ad vigesimū annū ussus a Juliano cesare
tñ imunis fuit ab his vicijs q̄b⁹ illud hoīm
genus implicari solet: t nulla sanctitatis
opera faciebat. Cuz em̄ esset annozum. xv.
t ad militandum ꝛgeretur vno tñ seruo
contentus: cui seruiens sepius ministrabat
t calciamenta sepius detrahebat atq̄ ter-
gebat. vt vere de eo dici ꝑsit. benedictio-
nem omnium gentium dedit illi dominus.

Dominus dedit illi benedictionem
Angelorꝝ per ministerij fidelitatem.
Patriarcharum per fidei sinceritatem.
Prophetarum per intellectus claritatem.
Apostolorum per affectus charitatem.
Martyrum per patientie inuincibilitatē.
Confessorum per misericordie pietatem.
Virginum per continentie puritatem.
Omnium per iusticie equitatem.
Religiosoꝝ per obseruantie facilitatem.
Prelatorum per virtutum honestitatem.

Primo dns dedit bene

dictionē angelor scō martino in ministratiōne fideli. Bēs enī sunt administratorij spiritus. vt dr Heb. i. Nā ille est minister fidelis q̄ volūtatē dni prudēter intelligit: fideliť cōplet ꝛ pficit: ꝛ iratū placare nouit. Sed angeli in pncipio sue ꝓuersiōis ad deū qui mali angeli apostauerūt a deo ꝛ ceciderūt de celo: cui volūtatē dni intellexerūt. ió fideliť ad ipm ꝓuersi sunt ꝛ ei⁹ irā fideli ꝛ humili obsequio placauerunt. Juxta illud Prou. xi. Ubi superbia ibi ꝓtumelia. s. q̄ ad malos angelos. ꝭ ubi hūilitas ibi sapia. s. quo ad bonos. Bnūs martin⁹ tanq̄ bon⁹ minister deo fideliť ministrauit cū intellexit volūtatē dei dicentis. Nisi q̄s renat⁹ fuerit ex aq̄ ꝛ spūsco nō pōt introire in regnū dei. Joh. iij. Unde cū eēt annor decē ꝛ octo baptizare se fecit: ꝛ relicta milicia ad scm Hylariū Pictauēsem epm prexit: ꝛ ab eo accolit⁹ est ordinatus, accoliti aūt ministrāt in ecclia militante sicut angeli in ecclia triūphāte. Sūt enī nouem ordines in ecclia militāte. s. q̄ntę mineres ꝛ q̄tuor maiores, quemadmodū sunt nouē ordines angelor in ecclia triūphante. vt hr. xxiij. di. c. psalmista. Et. xxi. di. c. Seriatim. ꝛ. lxxvij. distin. c. i. ꝛ. xxi. disti. c. cleros. Idco beatus martinus habuit benedictionem. id est officium angelorum.

Secūdo dns dedit sancto

martino bñdictionē pfiarcharū p fidei firmitatē. de qua Bern. in quodā sermone dic. Multi aū salvatoris aduentū deū oipotentē tenētes ꝛ diligētes sue salutis gratiā. pmissor cernētes in pmissiōe fidelē sperantes certissimū redemptorē in hac expectatiōe salvati sunt. Iz q̄n qualiť ꝛ quo ordine salus repromissa fieret ignorarēt. hec ille. Etiā de ipor fide exprsse loquit⁹ Paulus Heb. xi. Bz maior fuit fides beati martini q̄ puinciā galliarū ab hostib⁹ liberauit. Nā irruētib⁹ intra gallias barbaris: Julian⁹ cesar ꝛ eos pugnaturꝰ pcunias militib⁹ erogauit. At martin⁹ nolēs deinceps militare donatiuū recipe noluit: sed cesari dixit. xpi miles ego sum: pugnare mihi non licet. Indignat⁹ Julian⁹ dixit q̄ nō religiōis gr̄a: ꝭ metu belli iminētis militie renūciaret. Cui martin⁹ intrepid⁹ rīdit. Si hoc ignauie nō fidei ascribit: crastina die aīe acies inermis astabo: ꝛ in uoce xpi signo crucis nō clipeo ꝓtect⁹ aut galea: hostiū cuneos penetrabo secur⁹. Uī cū custodiri iubeť vt inermis sicut dixerat barbaris obijceretť. Bz die sequēti hostes legationē miserūt: sua oīa seqz dedētes. vī nō est dubiū meritis sancti viri talē victoriaz sine sanguīe datam esse. ergo ꝛc.

Tertio dns dedit sancto

martino bñdictionē ꝓphetarū in intelligētie claritate. Triplex inuenit ꝓphetia. vna de ꝓterito, sicut illa. In pncipio creauit deꝰ celū ꝛ terraz. Beñ. i. Alia de futuro. vt illa Esa. vij. Ecce virgo ꝛcipiet ꝛ pariet filiū. Alia de psenti occulto, vt illa Joh. i. Ecce agn⁹ dei ecce q̄ tollit pcā mūdi. Jō Grego. sup Ezech. dicit sic. Recte ꝓphet⁹ dr non qr pdicit futura: ꝭ qr pdit occulta. Bz bnūs martin⁹ pdixit occulta. Cū enīz reqreret a quodā pauper dixit Brixi⁹ ei⁹ dyacon⁹. Si illū delirū queris, pspice a longe. Ille est enī q̄ quasi amēs celuz respicit. Cū ergo pauper a martino q̄ ꝓterierat accepisset: vir sanctus Brixiū ad se vocās dixit. En ego tibi delirus videor brixi? Qui cū ille p verecūdia se dixisse negaret: ait martinus. Nōne aures mee ad os tuū erāt qñ hoc enim⁹ loqbaris Amen dico tibi q̄ quia a domino obtinuit mihi in epatu succedas. ꝛ statim ꝓphetauit de futuro dicēs. Scito te multa i epatu aduersa passurū, Quod rei ꝓbauit euent⁹.

Quarto dns dedit sancto

martino bñdictionē apl̄oz in affect⁹ charitate. Sicut enī apl̄i trib⁹ vicib⁹ spūm scm receperūt. s. ad faciendū miracula. vt dr Actheī. ꝛ. Ad relatādum pcā. vt hr Joh. xiiij. Ad confirmāda corda. vt hr Act. ij. Sic beatus martinus recepit spiritū sancti q̄ super caput eius in specie ignis apparuit. ió par apostolis appellatur. Nōne magna miracula fecit quando tres mortuos suscitauit ꝛ peccata relaxauit: dum gentiles multos conuertens eis veniam obtinuit: ꝛ spiritum sanctum in igne visibiliad confirmationē accepit. pā. Spiritu oris eius omnis virtus eor ꝛc. Nā apostoli eū frequenť visitabant tanq̄ cōparē suū vt sāt patere pot.

Quinto dns dedit scō

martino bñdictōnē martyr in patie inuincibilitate. Unde Gregorius omelia. xxxiij. dicit sic. Si adiuuante nos domino virtutē patiētie seruare ꝓtedim⁹ ꝛ in pace ecclie viuimus martyrij palmā tenem⁹. Hec ille.

Nam ille dicit sapiēs pugnator: q̄ scit inimicor in fidias declinare: ꝛ aduersarios expugnare ꝛ per ipas hostiū man⁹ de hostib⁹ triumphare. Sicut fecerūt seri martyres: q̄ de manib⁹ hostiū meruerunt coronā martyrij Quis enī fabricauit coronaz stephano: nisi man⁹ lapidantiū? Quis laurētio nisi man⁹ assantiū? Quis andree ꝛ petro nisi manus crucifigentiū. Idco Eccli. xxix. dr. Melior ē sapia q̄ arma bellica. Syrt Greg. in omel dicit. Hos fine ferro ꝛ flāma martyres esse possum⁹: si patientiā in aīo veraciť custodimus. Jstud declarat Jsidorus li. ethimol. dicens sic. Duo sunt martyrij genera. Unum in apta passione. alterū in occulta animi virtute. Nam multi hostis in fidias ꝛ brute tolerantes: ꝛ cūctis carnalib⁹ desideriis refistētes p hoc q̄ se oiporēti deo in corde martyrauerūt etiam pacis tpe martyres facti sunt. Sanct⁹ martinus vtroq̄ gne martyrij martyr vere pōt dici. Quo ad pmū gen⁹ ps. Cū esset accolit⁹ ordinat⁹: monet⁹ a dño p sopore⁹ vt parētes suos adhuc gētiles visitaret pfect⁹ ergo multa aduersa passurū se esse p dixit. Nā inf alpes incidit in latrones. Cui q̄z vn⁹ securim in caput ei⁹ vibrasset ictū ferietis dextere sustinuit alacriť. vinctis tñ post tergu⁹ manib⁹ vni eor custodiēdus tradiť. Percūcrāti ꝛo latroni an rimuisset. Rūdit se numq̄ fuisse ira securū, q: sciret mibi cordiam dei maxime in cēpationib⁹ affuturā: incipienscq̄ latroni pdicauit: ꝛ ipm ad fidē cōuertit: perueniensq̄z ad parētes suos: matrē cōuertit. Sed cū heresis arriana pullularet per totū orbem ꝛ martinus solus obsisteret publice cens⁹: ꝛ de ciuitate eiect⁹ est. Cū autem hellebori gramen venenatū inter alias herbas sumpsisset in cibū: vicinā mortē sentiens: oē piculum ꝛ dolorē brute oionis fugauit. Etiaz cū martin⁹ semel in veste hispida nigra ꝛ pendulo pallio circūtect⁹: super asellū pcederet equis de cōtra venientibus expauefactis militāres in terrā salti pcipiti se dederūt: ꝛ martinū arripiētes graviter verberauerūt. Ille aūt mutus cedentib⁹ tergā pbebat: ꝭ magis illi furebāt: eo q̄ ille q̄ſi nō sentiēs verbera illata pcēnere videbat ꝛc. Ecce quot aduersa illi cōtigerūt. ió cantat de eo. O aīa sanctissima quā ꝛ fi gladi⁹ persecutoris nō abstulit: rñ martyrij palmā nō amisit. Quo ad secundū gen⁹ martyrij fuit multre austeritatis in scipo prout refert Severus in epistola ad Eusebium, vt patet in legenda aurea ꝛc.

Sexto dns dedit sancto

martino bñdictionē cōfessor in mibi cordiepietate. Uñ Aug. de ymone dñi in monte: dic sic. Beati illi qui subueniūt miseris: q̄ſi eis rependet vt per mibi cordē dñm de miseria liberent. Nā idipm videt instū: vt q̄ a potentiori iniuria vult subiunct inferiorē in quo est ipe potentior. hec ille. Et Greg. in pastorali dic sic. Charitatis ꝛ pietatis miracula amate: q̄ tanto securiora sunt q̄to occultiora: de quib⁹ apud deū eo maior fit retributio: quāto apud hoies minor est gl̄ificatio, sed ista pietas bz tres partes. Prima est dare parē de supfluo ꝛ parē retinere. Luc. xij. Quod superest date elemosynā ꝛc. ꝛ hec est magna. Secunda ē dare oia supflua ꝛ retinere necessaria. i. Cor. vij. Qui vtuntur hoc mūdo: tanq̄ nō vtentes sint ꝛc. ꝛ hec ē maior. Tertia est dare etiā necessaria sicut fecit vidua. vt habet Luc. xxi. ꝛ hec est maxima. Hanc tertiā partē pietatis habuit beatus martin⁹ qui parē clamidis necessarie pauperi in porta Ambianen⁹ fuz dimisit. Alia vice etiā pauperē nudū induit ꝓpria tunica cū ad eccl̄iam ꝓgeret missaz celebraturꝰ. vt patz in legenda. Multe etiā assiduitat⁹ fuit ꝓn orando, vt pz in legenda sua ꝛc.

Septimo dns dedit san

cto martino bñdictionē virginū in cōtinētie puritate. Uñ Jsido. li. iij. de summo bono dicit sic. Quidā in iuuētute luxuriose viuētes: in senectute cōtinētes fieri delectanť ꝛ tunc eligunt castitati seruire cū libido cōtēpserit eos seruos habere. Nequaq̄ī i senectute cōtinentes vocandi sunt: q̄ luxuriose in iuuentute vixerūt. Tales nō habēt ꝓmiū: qr labor is certamē nō habuerūt. Eos enī expectat gloria: in quib⁹ fuerunt gloriosa certamina, hec ille. Triplex est cōtinētie puritas. s. cōiugalis: vidualis: ꝛ virginalis. Beat⁹ martinus fuit virgo mēte ꝛ corpe. Patet auctoritate ꝛ exēplo. Auctoritas est ecclie cantans, Qui ꝛ vitro purior: lacte candidior: carne quoq̄ monstrat⁹ est gēma sacerdotum. Exemplū est istud. Cū martin⁹ in cella sol⁹ sederet, ꝛ Severꝰ ꝛ Gallus ei⁹ discipuli ꝓfozib⁹ expectarēt. subito mirabili cōcussi borore plures in cella audiūt colloquētes. De quo cuz postmodū martinū requisissent: ille ait, Dico vobis ꝭ q̄so nulli dicatis. Agnes

Tecla: & Maria ad me venerūt: nec tantus ista dic ꝙ plurices me visitant: quin ꝛginitatē meam dño consecraui ꝛc.

Octauo dñs dedit beato

martino bñdictionē militū in iusticie exhtate Vñ Aug⁹ li. de ꝛbo dñi dicit sic. Militare nō est delictū: ꝙ ꝑ predam militare petiū est. Nec rēpublicā gerere criminosus est: ꝙ iō agere rēpublicas vt familiarē potē augeas videt esse dānabile, ꝓptercā qdā stipendia sunt militib⁹ cōstituta: ne dū sumpt⁹ querit predo crassef. hec ille. Regulā militū dicta uit Johānes baptista. que habz tria capitula. Dicit em Luc. iij. Interrogabant eū milites dicētes. Quid faciem⁹ & nos: ꝛc. Johānes aūt rndit eis. vt nemini iniuriā facerēt. Jniuria vero trib⁹ modis inferꝛ. Aliquādo in psona ꝑ oppressionē. iō ponit ꝑmū capitulū dicēs. Neminē ꝓcutiat. Aliqn in fama ꝑ falsi nois impositionē. iō ponit secundū capitulū dicēs. Nec calūniā faciat. Aliqn i rē pali substātia ꝑ spoliatōnē. iō ponit tertiū capitulū dicēs. Estote contēti stipēdijs vr̄is Beat⁹ martin⁹ hāc regulā cū oīb⁹ suis capitulis diligētissime obseruauit: cum adhuc esset miles. Primū capitulū obseruauit: qz pauper adiuuit vt dictū est: cū vni clamidē diuisit. pō. Adiuuit pauperē de inopia. Secundū capitulū obseruauit: qz pupillos & oꝛphanos adiuuit. Vñ dr̄ ꝙ cura illi erat assistere laboꝛantib⁹: alere egentes: opes ferre miseris pō. Tibi derelict⁹ est pauꝑ oꝛphanotu eris adiutor. Patz de leproso cui beatus martin⁹ obuiās ipm osculat⁹ est & bñdixit. Statimqz mūdat⁹ est. pō. Adiutoꝛ in oportunitatib⁹ in tribulatōe. Tertiū capitulū obseruauit: qz nō aliena rapiebat: ꝙ ꝓpria donabat. Vñ nihil sibi ꝓet ꝗtidianū victū seruabat: ꝙ oīa ꝙ hꝫ poterat ꝓpaupib⁹ erogabat ꝛc.

Nono dominus dedit beato martino bñdictionē religiosoꝛ in obseruantie facilitate. Vñ Hiero. sup pō. dic sic.

Sicut martyres laudāt dñm pure in regione viuoꝛ: ita & monachi q die ac nocte psallunt deo debēt eandē puritatē habere martyrum. Sic̄ dē ipi martyres sūt. Qd em faciunt angeli i celo: hꝫ faciūt monachi in mūdo terreno. hec ille. Angeli dei i celo tria faciūt. Primo pauperatē spūs obseruāt. secūdo castitatē. tertio obedientiā. sic monachi hꝫ oīa obseruare debēt. Beat⁹ martin⁹ fuit monach⁹ duotissim⁹. Naz extra ciuitatē Turonēsem duob⁹ fere miliarib⁹ mōasteriū cōstituit vbi cū. lxx. discipul⁹ in mixta pauptate & abstinētia vixit. vbi nemo vinū nouerat nisi quē infirmitas coegisset. vbi molliꝰ habit⁹ ꝓ crimine erat ꝛc. Passus est aūt Martin⁹ graues ꝓsecutiōes a demonib⁹ cū essz in monasterio. vt ꝓz in legenda.

Decimo dñs dedit beato martino bñdictionē platoꝛ in ꝛbutū bone state. Vñ Aug⁹ in q̄dā ꝑmo. dic sic. Nihil ē in hac vita & maxime ꝓ rpe difficili? laboꝛ sine: & piculosi? q̄ epi aut ꝓbyteri officiū. Sz apd deū nihil beati? si eo mō militet: q̄ noster impatoꝛ iubet. hec ille. Modū autez exposuit Paulus. i. Thim. iij. dicēs. Oportet epm esse ornatū: doctoꝛez hospitalē. Beat⁹ martin⁹ obseruauit ista tria. Quia oī ꝛbute fuit ornat⁹: fuit doctoꝛ assiduus: & ad pauꝛes liberalissim⁹. Jō plebs turonica eū fibi ordinari epm ꝓtist. Nū q̄ cathedra vsus est: mlte fuit cōpassiōis erga delinq̄ntes. vt ꝓz in eī legēda. Tandē virtb⁹ corpis cepit destitui. cōuocatisq discipul⁹ indicauit se resolui. vt dr̄ in legēda. Cuiꝰ spñ deo redeūtis ceꝛ: vult⁹ ei⁹ tanq̄ iam glificat⁹ resplenduit: ac choꝛ angeloꝛ ibidē cōcinēs a mult⁹ audit⁹ fuit: eiusq exequijs sanct⁹ Ambrosius miraculose interfuit. vt ꝓz in legēda de btō martino. Beat⁹ Amb. dic sic. Beat⁹ martinus ꝓphani erroꝛis tēpla destruxit: vexilla pietat⁹ erexit: mortuos suscitauit: ab obsessis coꝛpib⁹ demonia sena exclusit: acyarijs laborantes lāguoꝛib⁹ salut⁹ remedio subleuauit. qz ita ꝓfecer⁹ inuēr⁹ est vt ꝛpz texisset in pauꝑe & veste quā egen⁹ acceperat: mūdi dñz iduisset. O felix largitas quā diuinitas operat. O clamidis gl̄iosa diuisio q̄ militē texit & regē. O inestimabile donū qō vestire meruit diuinitatē. Digne huic dñe ꝓfessiōis tue ꝑmia cōtulisti. Digne ei arrianoꝛ subiacuit feritas. Digne amoꝛe martyrij ꝑsecutoꝛis coꝛmēta nō timuit. Quid erit ꝓ oblatōe integri coꝛpis receptur⁹ q̄ ꝓ ꝗritate vestis ex igue vestire deū meruit & vidē. Sic ꝙrāt⁹ ꝛ̄ ꝛtulit medicinā: vt alios supplicātib⁹ ꝛ̄ aliof visu salnarer. hꝫ ille. Obtinuit aūt a dño vt q̄cūqz ei⁹ suffragia exposceret maxime moꝛbo ꝛtifero laboꝛās si ūt ei⁹ vigilia in pane & aq̄ ieiunaret: ꝓfectā sanitatē ꝑ illo āno impetraret. Et ego mgr̄ Leonard⁹ de vtino oꝛdinis ꝑdicatoꝛ in alemania experiēria hꝫ di

dici fore verū & in mult̄ ꝙalie ciuitatib⁹ idē ꝑdicaui. vnde in dicto iciumo in pane & aq̄ in vigilia sci martini stati cessauit rēpestas illa grauissima pestilētie vñ bñdictionē oīm gentiū dedit illi dñs ꝛc.

In festo sancte Katherine virginis & martyris Sermo. lxiij.

Jrginē castā despōdi exhibere xp̄o. ij. Coꝛ. xi. & in epl̄a hodierna. Beat⁹ Amb. li. de ꝛginitate dic sic.

Pulchꝛitudinē q̄s pōt maioꝛē existimare ꝛginis decoꝛe q̄ amat a rege: pbat a iudice: dedicat dño: cōsecrat deo. hec ille. Sup q̄ moueo talē q̄stionē. Utrum btā Katherina sit ceteris ꝛginib⁹ gl̄ioꝛ q̄ sola fuit xp̄i sponsa familiaꝛior. Ad istā q̄stionē rndent tres doctoꝛes veteris restamēti: q̄ in figura ꝑuidēres gl̄iam btē Katherine magnis laudib⁹ eā extulerūt. Primo ē Dauid in ps. dicēs sic. Adducent regi ꝛgines post eā: ꝓxime ei⁹ afferent tibi. q̄si dicat Beata katherina inf ꝛgines est ꝓmiceria q: in ei⁹ cōuersione apparuit xp̄o visibiliter eā despōsans: qō nulli alteri ꝓcessit. Secūdus est Salomon. Prouerb. vlt. dicens sic. Multe filie ꝛgregauerūt diuitias: tu aūt sup ꝛgressa es vniuersas. q̄si dicat. Inter cetera filias dei q̄ spirituales diuitias ꝛgregauerunt. Beata katherina ceteras ꝛgines post ꝛginē gl̄iosam sup gressa fuit. Terti⁹ ē Ezechiel⁹ interpres q̄ in li. Hester. ij. dicunt Adamauit eā ꝛ plus ꝙ oīs mulieres, habuitq̄ gratiam & miam coꝛā eo sup oēs mulieres: & posuit diadema regni in capite ei⁹: & fecit ꝑparari conuiuiū ꝑmagnificū cunctis ꝓncipib⁹: ꝑ ziuctōe & nuptijs ei⁹. hec illi. Hester interpt̄at eleuata. Sed inf ꝛgines nulla fuit eleuatioꝛ btā katherina. Nā si filia nobilis nubat regi: assumit⁹ ad regiā maiestatē Exēplū ꝙz in Hester quā rex assumpsit voluit esse reginā: cū tñ eēt de hūili ꝓgenie. Sz btā katherina cuz esset regina ꝑm carnē: facta ē regina celi. ꝓpt̄ despōsationē ei⁹ cū filio dei. Intelligēdū ꝙ despōsatio est q̄druplex. Prima carnalis. de q̄ Joh. ij. dr̄. Vocat spōsum architriclin⁹. Secunda sacramētalis ꝑ fidei signaculū: q̄ contrahit in baptismate. Osee ij. Spōsabo re mihi i fide. Tertia spūalis q̄ fit ꝑ passionis sacrm: & ista fuit cōtracta in xp̄i passione. Osee. ij. Spōsabo re mihi i iusticia & iudicio. Quarta ꝛtualis q̄ fit ꝑ ꝛginitatis votū: & ista ꝓtrahit in thalamo coꝛ scientie. Osee. ij. Sponsabo te mihi in mia & misationib⁹. Uirginitatē em̄ seruare nō est ꝛtutē hūane: ꝙ misatōnis diuine btā katherina ꝑmā despōsationē omīno renuit cū hoie terreno: ꝙ illā habuit cū hoie celesti. vt ꝓz Bap. ij. Felix sterilis & incoinq̄nata que nescisti thoꝛū in delicto. Secū dā despōsationē habuit ꝑ fidei signaculū: qñ in ꝙerflone sua baptizata fuit. Tertiā habuit ꝑ passiōis sacrm: qō ꝓ noīe iesu sustinuit. Quarta habuit ꝑ ꝛginitatē votū qō spōte emisit. Vñ cū Maxent⁹ imꝑator ꝛginē loqref dicens O ꝛgo gl̄iosa iuuētuti tue ꝓsule: & post regnā in palacio meo secūda y ocabeꝛis: & ima gine tui in medio ciuitat̄ fabꝛicata: a cunct̄ velut dea adoꝛaberis, Rndit ꝛgo. Desine talia dicere: q̄ scelus sit etiaz cogitare. Ego me xp̄o spōsaz tradidi. Jlle gl̄ia mea: ille amoꝛ meꝰ: ille dulcedo & dilectio mea ab ei⁹ amoꝛe: nec blādimēta: nec toꝛmēta me potuit reuocare: carnē & sanguinē meū xp̄o offerre desidero: sicut ipse ꝑ me scipm obtulit. Ipe em̄ dr̄ me⁹ amoꝛ me⁹: pastoꝛ & spōsus vnic⁹ me⁹ ꝛc. Jō ipamet de se dic. Uirginē castā despondi exhibere scz me xp̄o: vt dicit verba ꝓposita ꝛc.

Uirginē castā despōdi exhibere xp̄o.
Per conformitatem.
Per nobilitatem.
Per docibilitatem.
Per stabilitatem.
Per fecunditatem.
Per locupletabilitatē

Primo beata Katherina exhibuit se xp̄o tanq̄ ꝛginē castā spōsaz ei⁹ ꝑ oformitate.

Fuit em̄ deo similis ꝑm naturam. Sicut em̄ nō pōt esse matrimoniū inf species differētes: puta inf angelū & hoiem nec inf hoiem & pecudē: ita nec inf virū & mulierē: rōne similitudinis specifici. Sic inf deū & aiam nostrā debz esse similitudo q̄ attenditur in q̄ntz, scz in simplicitate: pluralitate bonitate ꝑtialitate: incoꝛruptibilitate. Omnes aūt aīe sūt filie deo. Prio em̄ dr̄ nō est coꝛp⁹ ꝙ spūs. Joh. iij. Sic aīa nō est coꝛp⁹ sed spūs. Unō Aug⁹. li. vij. sup Ben. ad litteraz. ca. xxvij. dicit sic. De anima quā deus inspirauit homini in cuius faciem insufflando: nihil confirmo: nisi quod ex deo sit. hec est: vt non sit substantia dei ex ꝛ sit incoꝛporea. i. q̄ non sit coꝛpus sed spūs. Et li. de diffinitione aīe dicit sic. Anima est substantia

creata: inuisibilis: incorporea: immortalis: deo simillima: imagine habes creatoris sui. Sic ergo ē similis deo in simplicitate. Secundo est similis deo in pluralitate. Nam si est in deo est substantie vnitas ⁊ psonaruꝫ pluralitas. Sic in aīa sunt potētie diuerse. s. memoria: intelligētia: ⁊ voluntas in vna substantia aīe. vt dicit magr̄ sentēciarū li. i. dist. iij. Tertio est similis deo in bonitate. Nam deus est ita bonꝰ ꝙ nihil est eo melioꝰ. sic in creaturis nihil est aīa melioꝰ. Vñ Aug⁹. li. de quantitate aīe. ca. xxiij. dicit sic. Anime aūt natura: nec terra: nec maria: nec sydera: nec luna nec sol: nec quicq̄ omīno qđ tangit: aut his oculis videri pōt. nō deniqꝫ ipm qđ oculis videri nō pōt. s. celū melioꝰ esse credendū est: imo hec oīa longe deteriora esse q̄ est q̄libet aīa creata: rō cōuincit. Deus ergo solꝰ colendꝰ est: qui solus auctor eiꝰ est. Quarto est similis deo in p̄sentialitate. Sicut em̄ deo nil secretiꝰ est ⁊ nil p̄sentiꝰ. sic aīa nil secretiꝰ ⁊ maxime in corpe nil p̄sentiꝰ: cū rorū moueat corpꝰ qđ moriēdo nil tibi manifestius. Vñ Aug⁹ vbi supra. Quis em̄ iuste stomachet ꝙ agēdo arcq̄ ministrādo corpi aīa data sit: Vñ ei⁹ p̄sentia patet p oēs sensus significādo: corpꝰ viuificādo: vegetando ⁊c.

Quinto est similis deo in incorruptibilitate. Sicut em̄ fine deo nihil eē pōt: sic fine aīa nō est hō: imo corrūpit corpꝰ. Jōo Bern̄. in meditationibꝰ exclamat dicēs sic. O aīa insignita dei imagine: decorata similitudine: desponsata fide: dotata spū: redēpta sanguīe: depurata cuꝫ angelis: capax beatitudinis: heres bonitatis: rōnis particeps. qđ tibi cū carne nūq̄ mai⁹ sterqliniū inueniſti. hec ille. Aīa ergo colēs deū sup oīa est filius deo. Sed aīa gentilis ⁊ pagani subijciēs se ydolis: nō est filius deo nec sponsa eiꝰ. Similiꝫ aīa xp̄iani auaricie dedita: q̄ ē ydoloꝝ seruitꝰ: ⁊ aīa gulosi: cui deꝰ venē: ⁊ aīa cuiuscūq̄ peccatis nō ē deo filius nec eiꝰ sponsa. Iz aūt sic adultera uerit. iuxt illō Jerem̄. iij. Tu aūt fornicata es post amatores tuos xū deꝰ vocat eā dicēs illō Cañ. vi. Reuertere reuertere sunamitis: ⁊ ego suscipiā te. Et tūc similitudo dei deformata in aīa renouat. Vñ Bern̄. sup Cañ. dic sic. Pauprate: mansuetudine: ⁊ fletu renouat in aīa similitudo q̄dā trinitatis: imago eternitatis oīa tē porralia cōplectēs: dū paupertate futura merēt: māsuetudine p̄sentia sibi vendicat: luctū penitētie p̄terita recuperat. hec ille. Pro cuius intellectu sciendū ꝙ aduenīt diuine inspirationis in aīam p̄mo eā imutat p dolorē ⁊ cōpūctionē dū ignis prauī amoris p̄fundit: ⁊ lux prauī intellectꝰ abscondit. Sicut aduenīente luce solis lux lune ⁊ aliarū stellarū abscōdit. pō. Renuit p̄solari aīa mea: memor fui deī ⁊ delectatꝰ sum ⁊ exercitatꝰ sum: ⁊ deficit spūs meꝰ. vñ aīa peccatrix stat suspensa ⁊ desinit peccare O q̄lis mutatio. pō. Dec mutatio dextere excelsi. O factū mirabile. pō. A dño factuꝫ est istud: ⁊ est mirabile in oculis nr̄is. Secundo peccatrices aīam sic suspensam claudit infra se: ⁊ in sui cogitatione facit ipsam stare stupefactā. Exēpluꝫ pri⁹ ipa currebat sicut flumē post mūdana tpalia peccando variis cogitationibꝰ. Nūc aūt stat clausa in suis cogitationibꝰ. Sic flumē Iordanis stetit dū filij israel portarēt archā dñi. Tertio peccatrice aīam stupefactā vulnerat: ⁊ in de fiderium amoris dei atq̄ virtutis ipam in flammat: ita vt quasi appareat liquefieri. pō. Factum est cor meum tanq̄ cera liquescens. Quarto peccatricem animam p̄cutit ⁊ ad rugitū ⁊ gemitum pronocat cognoscens p̄priū peccatū quo creatorem suuꝫ offendit. pō. Rugiebam a gemitu cordis mei. Sic vocauit balaam volentem ire ad maledicendum populo dei. Nume. xxij. Sic vocauit petrum quando ipsum respexit scꝫ illuminando intellectuꝫ eius. Matħ. xxvi. Sic vocauit paulum quando subito circumfulsit eum lux de celo. Actuum. ix. Et petrū vinctum cathenis duabus. vnde angelus domini astitit⁹ lumē refulsit in habitaculo carceris: percussoq̄ latere petri excitauit eū dicens. Surge velociter ⁊c. Actuū. xij. Jō Bernardus in sermone dedicationis ecclesie dicit sic. Aie desiderāti dño festinꝰ occurrit celestis roꝛe circūfusus: vnguēt optimis delibutꝰ aīam recreat fatigatā. esurientem reficit. aridā impugnat. facies terrenorum oblitā. etiā suū pius īmemorē. hec ille. Sic vocauit scām Katherinā q̄ ꝑsciam suam q̄druplici sentiebat cōpūctioe mouderi. scz pudore geminoꝝ: ⁊ gemino metu. Deū cogitabat factorē suū: cogitabat ⁊ bñfactorē. cogitabat p̄sem: cogitabat dñm. ad oīa reā se cognoscebat: plāgebat p singula. Ad p̄mū ⁊ vltimū rñdebat timoꝛ eiꝰ: ad duo medīa pudoꝛ. ppterea ꝑscia eiꝰ semp̄ ī pena erat ⁊ nūq̄ secura donec sponsuꝫ suū inueniꝛ cui desponsata est p̄ fornicatē in sua ꝯuersione ⁊c.

Secundo btā katherina

exhibuit se xp̄o tanq̄ virginē castam sponsam eius p nobilitatē. Habet em̄ aīa humana hanc nobilitatē. qz cū sit a deo creata: est a nobilissima ꝓgenie ꝓducta ⁊ sibi ꝓpinq̄ Vñ Aug⁹. li. de quātitate aīe. ca. xxiij. dicit sic. Quēadmodū fateoꝛ dicendū aīam humanam non esse qđ deus est. ita p̄sumendū nil inter oīa q̄ creauit: deo eē ꝓpinquius. Ab hac nobilitate nemo excludit: qz oēs in diuina creatione includunt. inxta illud Eze chi. xviij. Oēs aie mee sunt. Sed ista nobilitas p̄dicꝫ per petrū. Sicut Aug⁹. sup Beñ. ad litterā declarat sic. Sicut deꝰ oēm creaturā: sic aīa oēm creaturā corporalē dignitate nature precellit. Dis aīa aut xp̄i sponsa: aut diaboli est adultera. hec ille. Et lib. iij. de ciuita dei dicit sic. Bonꝰ etiā si seruiat: liber est: malus aūt si regnet seruus est: nec vniꝰ dñi. sed qđ grauius est: rot dñoꝝ quot vicioꝝ rū. Forte dicis. Ego sum de vili semine. aīa mea nō poterit xp̄o desponsari. Rñdeo: ꝙ nobilitas est duplex. s. materialis parentele diuitiaruꝫ: ⁊ hec est corporis. de qua pbs. i. retho. dicit. Qđ quātūcūq̄ magna sit ínformis est. Jsta nō est nobilitas: quā petit sponsus. s. xp̄s. Alia est nobilitas mentis p̄ virtutem: que ꝺm pbm. ij. rheto. ꝺr gñositas. Vñ Dieroñ. in epla ad cellantiā dicit sic. Sola apud deū libertas est: nō seruire pctis. Nobilitas est summa apud deū: clarū esse virtutibus. Nam ille apud deū p̄cest potioꝛ: non quē nobilitas generis: nec dignitas seculi. Sed quē deuotio fidei ⁊ vita sancta cōmendat. hec ille. Ideo p̄bus primo politicoꝛ dicit. Qđ nihil aliud ꝙ virtus ⁊ malicia: determinant seruū ⁊ liberū. Cum autem tu possis adipisci virtutes potes esse nobilis. vñ Bern̄. ad eugeniuꝫ dicit. Genus aplꝰ nō aliunde nobile ꝙ moꝛ ingenuitate ⁊ animi fortitudine. hec ille. Sed btā Katherina habuit vtrāqz nobilitatē. s. corporis. Vñ dixit Maxentio imperatori. Confiteoꝛ meam progeniem nō tumore iactantie. sed humilitate amoꝛe. Ego em̄ sum Katherina costi regis filia. Hanc aūt nobilitatē corporis deo dedicauit per virginitatem. vt clarior esset ei⁹ nobilitas. vñ Cryb. sup illud Mat. iiij. Patrem habemus. Abrahā dicit sic. Quid ei pdest ei quē sordāt mores: gñatio clara? aut quid nocet illi gñatio vilis: quē mores adornāt nobilitāt. Ipsi em̄ se vacuū ab oibus bonis actibus oñdit qui gloriaf in patrib⁹. Quid ꝓfuit cham ꝙ fuit Noe filius: nōne separatus de medio filioꝝ: q̄ ꝺm carnē frater erat natus ꝺm animū factus est seruus. Nec familia eius scrā: potuit defendere impios mores: aut qđ nocuit abrahe ꝙ patrem habuit tharā lureoꝝ deoꝝ cultoꝛē. Nōne separatꝰ a genere suo postmus est in caput fidelīū: vt iam nō ꝺr filius petroꝝ sed pater sctoꝝ. Nec potuerūt ei⁹ gloriā sordidare patrū errores hec ille. Sic btā Katherina ne gentilitas ⁊ ydolatria parentū sordidaret eius nobilitatē: cōsecrauit eā xp̄o. vñ post predicta verba dixit imperatoꝛi. Quāuis in purpura sim nata: ⁊ liberalibus disciplinis nō mediocriter instructa: hec tñ oīa p̄ xp̄m ⁊ ad dñm ieſum ꝓfugi. etiā habuit nobilitatē mentis p virtutum adeptionē. sicut Aug⁹. lib. de ꝺgnī. dic Dñica virgo debet cognoscere ꝗbus preceptis debeat insistere: vel a quāto vitijs debeat abstinere: fi yuit etiā in seculo posita cū deo manere. ⁊ cū eodē post vire huiꝰ resolutionē in claritate ecclesti regnare. hec ille. Sz btā Katherina habuit multa retrahētia ipsam a ꝺgnitate: que ꝺture mēris supauit.

Primo habuit iuuenturē. erat em̄ decem⁊ octo āno⁹. iuxt⁹ aūt multis est cā lasciuie. Eccl. ix. Adolescētia ⁊ voluptas vana sunt: sed istud nō nocuit. qz maturitatē cordis seruauit. Sap. iiij. Cani sunt sensus hominis: ⁊ etas senectutis vita imaculata. Secundo būit pulcritudinē. Vñ de ea ꝺr. Qđ erat in credibilis pulcritudinis ⁊ oīm oculis admirabilis videbat. pulcritudo aūt in iuuencula est cā ruine. Eze. xvi. Dñs fiduciā in pulcritudine ei⁹ fornicata est: si istud nō nocuit qz innocētiā suauit q̄ pulcritudo interior pōs Dis gīa ei⁹ filie ei⁹ ab intus in fundꝰ in aureis. s. lucidis. Tertio habuit rerū abūdantiā: qz p̄ri suo q̄ rex erat in diuitijs magnis successit. Talis aūt abūdātia est multis cā ruine. psal. Prodijt quasi ex adipe iniq̄tas eoꝝ ⁊c. Sz istud nō nocuit: qz tēperātiā seruauit. Prouerb. xiij. Est diues cū nihil bēat ⁊ est pauper cū in multis diuitijs sit. Quarto habuit libertatē. qz sui ⁊ suoꝝ dñā remāserat. Talis aūt libertas est cā ruine in iuuēcula. Eccl. xij. Filie tibi sunt. seruā corpus illarum ⁊ nō ostendas faciem tuū hylarē ad illas. Sed istud nō nocuit: qz timoꝛem dñi custodiuit. Prouerb. xxxi. Mulierem timēs deum ipsa laudabitur. Quinto habuit oblationē muneris: qz tyrānus dixit ei. Recōde

ꝺꝺ in corde tuo qꝺ̃ moneo: ⁊ noli dubijs resꝓndere sermonibꝫ. Nõ re quasi famulã posꝺ fidere cupim⁹, sed regina potens ⁊ electa decore i regno meo triuꝑhabis. Multe aũt sũt quas nõ decipit iuuent⁹: nec pulcritudo: si manenꝫ oblario. Ecce. viij. Munera dederunt amatoribꝫ suis, Sed istud nõ nocuit. qz constãtiã mẽtis obseruauit. Uñ ipa ñdit impatori. Attende ⁊ tu obsecro: ⁊ iudicij examine veridica sanctione decerne: quẽ magis eligere debeo, Aut potentẽ eternũ, glorioſum, ⁊ decozũ aut infirmũ. moztalẽ, ignobilẽ: ⁊ diffozmem. Sciebat enĩ ꝙ hmõi munera dabant cõcubinis, ⁊ nõ ſpõſis. Geñ. xxx. Filijs autẽ cõcubinarũ largit⁹ est munera. Sexto habuit nobilitatẽ inuitãtis. Nobilitas enĩ amatoꝛuꝫ facilꝫ inclinat aios puellarũ. vt ps de dauid ⁊ Berſabee. ij. Reg. xi. Iſte aũt erat imperatoꝛiõ nobilis ⁊ ſublimis. ſed istud nõ nocuit. qz cõtinentiã custodiuit. Eius enĩ nobilitatem cõparatione ſponſi celeſtis vilipẽdit. Eccl. xlviij. In dieb⁹ suis nõ ptimuit ꝓncipẽ. ⁊ potentia nemo vicit illã. nec supauit illã ꝯ buzaliqꝫ: qz cõtinentiã dilexit. Septio hũit cõmũicatiõnẽ supplicij. Imperatoꝛi. dixit ei. Quãuis arte magica regnaz mozi feceris ñ refipueris: ꝓma in palatio meo eris. Modic igiꝭ aut dijs ſacrificia offeres: aut caput amittes. Multe aũt inuẽcule sunt q̃ respuũt munera ⁊ nobilitatẽ initãtis ⁊ cõſcuntur ꝓpter supplicia. Dañ. xiij. Sic faciebatis filijs ſrael. Et ille timentes loq̃bantur vobis Sed istud nõ nocuit qz magnanimitatẽ seruauit. Uñ imꝑator ñdit. Fac q̃ aĩo acceꝑti paratã enĩ meꝫ videbis ad oſa ſuſtinẽda. vnõ mũnas eĩ cõcẽꝑſt. i. Job. ij. Adolescẽtes vicistis maligñ. Octauo habuit corꝓis nuditatẽ qz tyrãnus furoze repler⁹ iuſſit eã ſpoliarã scoꝛpionibꝫ cedi: vt sic nuditas ꝓfusionẽ cozꝓis q̃ mẽtis ꝓcer. xvi. Melioꝛ ẽ pariens viro fozti. ⁊ q̃ dñatur aĩo ſuo expugnatoꝛeyb⁹. Nono hũit loci obscurissimi i clusionẽ: qz tyrãnus siceclaz in obscurissimo carcere iuſſit tradi. vt loci ob⁹ scuritas virgiez deterreret. Job. vij. Nũqd mare sum ego aut cetꝰ. qz circũdediſti i me carcere. Sed istud nõ nocuit qz regina ingrediẽs carcerẽ: vidit eũ inextimabili claritate fulgentes. Sapien. xviij. Sanctis autem tuis maxima erit lux.

Decimo habuit famis longeue afflictionẽ. Nam imperatoꝛ iuſſit vt in carcere dieb⁹. xij. continuata fame cruciaret. vt sic eã ad se inclinaret quẽadmodũ Ruth: obstinato anio decemit ꝓgere cum Noemi. qz facta erat fames in terra. vt habet Ruth. i. Et sicut ꝓdigus prẽ fame adhesit vni ciuiũ regionis illi⁹ tẽ. Luce. xv. Sed istud nõ nocuit. qz xp̃us pboꝫ dies missa de celo candida columba: celesti eã cibo refouebat. vñ ipsa ad oꝝonis suffragiũ cõfugit. Job. v. In vastitate ⁊ fame ridebis. ⁊ bestiã terre nõ formidabis. Ecce q̃t modis inꝑugnabatur ei⁹ virginitas. Jõ ambroſi⁹ de viduitate dicit sic. Supgradit virgines condicio humane nature: ꝑ quã boies assimilant angelis in puritate. Maioꝛ est tamen victoꝛia virginũ q̃ angeloꝝ. Angeli enĩ sine carne vincẽdo militant. virgines vero in carne triũphant. hec ille. Magna itaq; sollicitudie ⁊ virtute ꝓseruauit nobilitatẽ suã tẽ.

Tertio beata katherina

exhibuit se xp̃o tanq̃ virginẽ castã sponsam ei⁹ per docibilitatẽ. Nõ enĩ fuit sui cõſilij: sed alieni. sapiẽs ⁊ discreta. Sapiens in mozib⁹ ⁊ discreta. sciens discernere inter virtutes: et vitia: inter mal⁹ et minus. Hoc enĩ est salutare studium. Uñ Criſo. li. i. de nugis curialiuꝫ ⁊ vestigijſ phoꝝ dicit sic. Omnino iniquũ est nobilioꝝ ingenia studijs deh onestari minorib⁹. ⁊ eos quos grauioꝝ et ardua expectãt officia: voluptatis ⁊ vanitatis occupatiõib⁹ agitari. hec ille. Jdeo Jſido. lib. ꝓmo de summo bono dicit sic. Quid ꝓdest in humanis ꝓficere doctrinis: ⁊ inanciscere in diuinis: ca duca sequi figmẽta: ⁊ diuina fastidire mysteria? Caucndi sunt ergo tales libri: ⁊ ꝓpter amoꝛem scripturarũ sancrarũ vitandi. hec ille Cuius rationẽ assignat Cyprianus epla secũda de disciplina ⁊ habitu virginiz: dicens sic. Disciplina i. scriptura sacra. custos spei. retinaculum fidei. dux itineris. fomes ac nutrimentũ bone indolis. magistra virtutis: facit semper in xp̃o manere. ingiter bene viuere: ad ꝓmissa ecclestia: ⁊ eterna diuinaq; ꝓmia ꝑcnire. hec ille. Sed brã Katherina studijs humanarũ litterarum erudita nõ cõtentabatur. donec. xiiij. etatis sue ãno sanctarum scripturarũ ꝓfunda mysteria cognosceret. vñ nullo docente sed spũsctõ suggerente. multa de creatione ⁊ dño oĩm intellexit. Desiderabat enĩ scrãrũ scripturarũ eruditionẽ: q̃ naturã laudabilez eximie reddit: cũ sapiciaꝫ

tioꝝ fieret atq; ornatioꝝ. Aduertit sctissima virgo qꝫ ibi prudens inuenit. vñ sapictioꝝ fi arꝫ ibi bellatoꝝ reperit. vñ animi virtute roboꝝ ref: ibi ꝓceꝑ accipit quõ ꝑ ꝓꝑos sub equalitate cõponat: nec aliqua in mũdo põt esse fortuna quã litterarũ scrãrũ nõ augeat gloꝛia noticia. Tanrã enĩ sapiam spũſſanct⁹ mẽti ei⁹ infudit: vt oĩs alias ꝛgines exceſſerit Hoc enĩ põt patere ꝑ multa. Primo qz alie virgines habuerũt aliquã sapiam a deo infusam. hec aũt etiã fuit studijs oĩm liberaliuꝫ artiũ erudita. que maioꝛe ei⁹ sapiam in cõuincendis errozibus indicebãt. Secundo qz alie ꝛgines habuerũt sapiam regẽdi seipsas. Nec aũt hũit sapiaz qua se oĩ moꝛ honestate cõposuit. q̃ oꝛ ethica seu moralis Qua familiã suaz q̃ sibi magna relicta fuit: laudabiliter rexit. ⁊ hec oꝛ yconomica. qua vbes regni sui sapienter disposuit. ⁊ hec oꝛ politica siue ciuilis aut etiã regnatiua. Terꝛio: qz alie virgines habuerũt sapiam q̃ ad simplicẽ eruditionẽ. hec aũt ꝑfectio nes sillogisinoꝝ allegoꝛice: methanoice dibte. ⁊ mistice cuz cesare disputauit. Quarto qz alie ꝛgines habuerũt sapiam in ꝓdicando. Nec aũt habuit sapiam ⁊ prudentiã. vñ dixit imperatoꝛ. Est apud nos puella sensu ⁊ prudentia incõparabilis tẽ. Quinto qz alie virgines habuerũ sapientiã in conuincẽdis errozibus Nec aũt habuit sapientiaz ⁊ eloquentiã. vñ dixit Cesar. Audiuim⁹ tuã eloquẽtiã: ⁊ mirati sumus tuã ꝓudentiam.

Sexto qz alie ꝛgines habuerũt sapiaz in demonstrãdo veritatẽ fidei. Nec aũt habuit sapiam ⁊ cõuincendi efficaciam. vnde dixerunt Rethoꝛes cũ ꝙbus disputabat. Nulꝫ vnq̃ aure nos stare potuit. q̃n cõtinuo vinceꝛef. hec aũt puella sic nos in admiratione cõuertit: vt contra ipsam dicere aut oĩno ne sciamus aut penitus formidemus. Septimo qz alie virgines habuerũt sapiam in cõuertendo boies fluplices ⁊ illiteraros. Nec aũt habuit sapienriã cõuertendi q̃nquaginta rethoꝛes ⁊ pbos electos ex toto oꝛbe.

Octauo qz alie virgines habuerũt sapiam in puertẽdo boies ꝑplares. Haũt habuit sapiẽtiã in puertẽdo reginas ⁊ ꝓncipes. sicut vxoꝛe Adꝛeñ: ⁊ Poꝛphiriũ ꝓncipẽ milit: ũ

Nono qz alie ꝛgines hũerũt sapiam in rñdendo sibi obicet. Haũt hũit sapiam in arguẽdo. nã cũ oꝛatoꝛes dicerẽt deũ fieri boies aut pati foꝛe ipossibile ꝛgo ẽt hã gẽilib⁹ ꝓdictũ eẽ oñdit. nã plato astruit deũ circũꝛotũdũ: ⁊ decurratũ. Sibilla q̃z sic ait. Felix ille de ligno q̃ pẽdet ab alto. Decio qz alie ꝛgines habuerunt sapiam in erẽplis scitratis. hec aũt habuit sapiam mirifice prãtis. vnõ Cesar dixit. Nec oẽs sapiẽtes ꝓfitant: ⁊ deos nr̃os demões eẽ affirmat. Jraq; ꝛgo cũ oꝛatoribꝫ disputaret sapiẽtissime ⁊ deos rõnibꝫ ꝓfis ꝓfutaret potẽtissime vobstupefacti illi ⁊ q̃d dicerẽt nõ inenieres muti penit⁹ sunt effecti. Jõ Lu. xxi. dic xp̃us sic. Ego dabo vob̃ os ⁊ sapiam. cui nõ poterũt resistere oẽs aduersarij vñ. lz aũt. b. Resset adolescẽtula: nõ rñerat ei⁹ doctrina despicienda. vñ glo. sup illõ. Eccle. xliij. Sis de seniozib⁹ qui iudicant ab adolescentibꝫ ⁊ eris eruditꝰ in oĩbus tẽ. dicit sic. Qui cõgrua disciplina vniuqq; arguit: eruditũ se ⁊ ꝓbabilẽ doctoꝛẽ in cõspectu cũctoꝝ oñdit. Nec est eras iuuenilis in doctoꝛe despiciendus: quã vita ⁊ discretio cõmẽdat venerãda. hec ibi. apparet itaq; ex his oĩb⁹ q̃mõ. b. Rathe. exhibuit se sponsã xp̃i ꝑ docibilitatẽ.

Quarto bta katherina ex

hibuit se xp̃o tanq̃ virginẽ castã spõſam ei⁹ ꝑ stabilitatẽ. Sunt. n. quedam anie deo infirme: q̃ mima rẽtatione a deo recedunt ipsius legẽ negligentes. Nõ sic faciebat susanna diacens. Adelius est mihi incidere in man⁹ hominum: q̃ derelinquere legẽ dei mei Danie. xiij. Quedam ꝑ modico fumo vane glorie. Quedam ꝑ cupiditate pecunie. quedam ꝑ minimo verbo a deo recedunt. Quedaz sunt ſtabiles: modo hinc modo illinc se diuertentes. Modic eligũt vnũ statũ: eras alĩ: rotus mũdus nõ sufficit eis. vna die petit vt obtineant lachrymas cũ magdalena. alia die sũt in cõuiuio cũ herodiana. vna hoza leuãt oculos ad xp̃i vulnera cũ maria ⁊ Jobe. alia hoza cũ hebreis in deſro ad idola vanitatib⁹ plena. Uno tpe delectãt videre ꝓximũ. alio q̃q; tpe videdo affligunt. Modo volũt actiua: modo ꝓplatiua. In die ꝑhẽt aures ũ ecclia dño vbo. q̃cito exeũt: ociosi⁹ imo detractoꝛio. Ecce ꝓpa ñstabilitas. In se sunt peroꝛes: ⁊ volũt reputari oratoꝛes. Sũt velut arena in litoꝛe maris: vt pulvis añ faciẽ vẽti. ſ. b. R. cogitabat ꝗnioꝛe eẽ culpã post veniã renouatũ vulnꝰ ꝑ dolore p⁹ curã. boies ꝑ⁹ fordidari p⁹ gꝛam. Cogitabat ingratũ eẽ q̃ p⁹ veniã ꝓcat. sanitat⁹ indignũ: q̃ semetipm postq̃ sanatus est vulnerat. nec mũdari deberet. q̃ semet ipsum post gratiã sordidat. Cogitabat enim qualis debebat esse sponsa xp̃i ꝑ stabilitatez;

considerando qd dñs requirat ab ea: ⁊ tūc
attendit ad illud ps̄. Ego autem in iusticia
apparebo conspectui tuo. Nam volens ac-
cedere xp̄m sponsum suū cum iusticia perfe
ctua: ostendit se preeligendam ab eo: quaʒ
xp̄s ipse suis manibus fabricauit ⁊ firmam
eam fecit b'm dispositionem corporis sui.

Primo fuit alta per donum sapientie con
templando diuinitatē xp̄i. ps̄. Satiabor cū
apparuerit gloria tua. Secundo fuit ꝓfun
da per donū sciencie contēplando humilita
tem eius per incarnationem in virgine.

Tercio fuit lata per caritatem ad dexteraʒ
ꝓsperitatis eū diligendo ad sinistram ad-
uersitatis euʒ amando. Quarto fuit inte
gra in oībus membris per obedientiam:
obseruando singula eius precepta ⁊ cōsilia

Quinto habuit caput per prudētiā pulcre
capillatū mundis ⁊ sanctis cogitationibus

Sexto fuit tota pulcra nō habēs in se ma-
culam per innocentia baptismalē ⁊c̄. Se-
ptimo fuit recta per veritatē vite: non decli-
nans ad obliquitatē alicuiꝰ malicie. Octa
uo fuit proportionata: in intellectu per vir-
tutes intellectus: ⁊ in affectu per virtutes
morales. Nono fuit robusta per fortitu-
dinem in aggrediendis arduis. s. qn̄ fuit po
sita super rotas. Decimo fuit cōplexiona-
ta optime per iusticiā fidei quāvsq ad mor
tem defendit. Undecimo fuit colorata co
lore roseo p tēperantiā quā imperator vidit
splēdidiorē cū educeret e carcere. Duode-
cimo fuit amicabilis p benignitatē in appe
titu subueniens indigētibꝰ ⁊ miseris. De-
cimotertio fuit venerabilis p modestiaʒ in
ingressu. vitās lasciuiā discursus. Decimo
quarto fuit honestat admirabilis i ꝓspectu
declinās oculoꝝ petulantiā. Decimoqnto
pgit ad tēplū cū spōso vt deū exoret p latriā
abijciens ydolatriā. Decimosexto pgit ad
desertū. i. ad carcerē p abstinentiā. vt cū xp̄o
vicat tēptatiōes diaboli. Decimoseptimo
ascēdit in mōtē cū xp̄o sponso suo p viā cō
tēplatiuā meditādo. Decimooctauo descē
dit de mōte p vitā actiuā: opibꝰ mie insisten
do. vt pʒ. Decimonono. ambulauit sup̄ ma-
re cū xp̄o: carnales sensus superādo ⁊ calcā
do. Uigesimo. iuit cū xp̄o p mūdū ꝑsecutio
nes ⁊ labores p patientiā tolerādo ⁊ susti-
nendo. Uigesimoprimo preiit in hierl'm cuʒ
xp̄o p magnanimitatē digna magno hono
re faciēdo. Uigesimoscd̄o egressa fuit ad
ortū cū xp̄o in orone feruēti ꝑsistendo ⁊ cū
magna deuotiōe. Uigesimotertio ducta est
ad anā cū xp̄o. i. ad imperatorē: dulciter se ex
cusando de magicis artibꝰ. Uicesimoqrto
ꝑtata est caiphe cū xp̄o. i. imperatori. verita
tem fidei sine iactantia ꝯfitendo. Uicesimo
qnto ligata fuit ad colūnam cū xp̄o: frequen
tes disciplinas suscipiēdo qn̄ scorpionibꝰ fla
gellabatur. Uicesimosexto adducta fuit ad
herodē cū xp̄o. i. ad. l. oratores: derisiones ab
eis sustinēdo. Uicesimoseptio deducta fuit
ad Pilatū cū xp̄o. i. ad cesarē: capitalē sniām
audiēdo. Uicesimooctauo exiuit extra por-
tam cū xp̄o boni publici priuationē letanter
admittēdo. vt pʒ. Uicesimonono ascendit
crucē cū xp̄o. iniurias ⁊ carceres p defensiōe
fidei patiēdo ⁊c̄. Tricesimo. vestibꝰ spoliata
fuit cū xp̄o. qn̄ imperator iussit eā spoliari pro
prijs vestibꝰ ad confusionē. Tricesimoprimo
Blasphemias oīm sustinuit cū xp̄o: patiens
linguis gentiliū vituperari. Tricesimoscd̄o.
Felle potata est cū xp̄o. patiēs dolorē dolore
acerrime grauari ⁊c̄. Tricesimotertio. Cupi
ebat ad xp̄i expirationē: a corpe separi dicēs
qcūq tormēta potes cogitare ne differas. qr
carnē ⁊ sanguinē meū xp̄o offerre desidero si
cut ip̄e ⁊c̄. Tricesimoqrto. optabat ire ad li
bum cū xp̄o: cupiēs iustis ⁊ iniustis exēplis
⁊ meritis cōicari. Tricesimoqnto resurrexit
cū xp̄o: qn̄ i vita fuit trāsformata. ps̄. Reflo
ruit caro mea. Tricesimosexto. ascendit i ce
lum cū xp̄o. qn̄ post eiꝰ passionē ⁊ martyriuʒ
i gloria fuit collocata. Tricesimoseptio spō
sū cū xp̄o. qn̄ p ip̄aʒ nob̄ fuit gr̄a impetra
ta: dicēs. Jesu rex bone obsecro te vt qcūq
passiōis mee memoriā egerit: seu in exitu aie
vel in quacūq necessitate me inuocauerit tue
ꝓpitiatōis ꝯsequat effcm̄. Factaq ē vox de
cel' dicēs. huic q passionē tuā celebrauerit op
tata ꝑsidia ꝓmitto de cel'. Tricesimooctauo
Mundū acqsiuit cū xp̄o dū sua scitas mira-
culoꝝ celebratōe manifestat. Tricesimono
no. veniet ad resurrectionē quā expectās xp̄i
vocē audire: magna fiducia ꝑstolat. Qua-
dragesimo. apparebit gloriosa in iudicio vni
uersali: dum ei sedes ad iudicandū cū xp̄o p̄-
paratur. Ecce qliter btā katherina fuit firma
⁊ stabil' seqns vestigia xp̄i: tāq̄ spōsa spōsuʒ

Quīto btā katherina exhi

buit se xp̄o tāq̄ uirginē castā sponsā eiꝰ. p fe-
cunditatē. Mulier eni pōt dici fecūda: eo q
habet mentis cōsensum versus virū suū ꝑpa
ratum: habetq cōplexionē humilē ⁊ idoneā.

exēplū btā v'go ꝑbuit deo ꝯsensum ⁊ spū-
sctō ꝑpata sic fuit fecundata. eodē mō aīa
p ꝯsensum sursuʒ deʒ tēdere in deū ⁊ ab ip̄o
suscipe ꝑclarū semē gr̄e q fecundet. vtrūq
aūt est necessariū. s. vt ꝑpemꝰ mentes nr̄as
ad v'tutes p bonū ꝓpositū sursum leuādo
⁊ dñs dabit semen gr̄e quo fecundat. Sic
fecit btā Katherina cuiꝰ fecūditas spūalis
appuit qn̄ filios sapientes xp̄o sponso suo
gn̄auit. Conuertit eni qnqginta oratores, re
ginā. Porphiriū ⁊ ducentos milites ad fi
dem xp̄i. Cū aūt dolerēt q sine baptismo
decederēt: ⁊ ne v'go eos mortuos spūaliter
gn̄aret: ait illis. Ne timeatis: qr effusio vr̄i
sanguis vob̄ baptismꝰ reputabit ⁊ corona.
⁊ sic gn̄auit eos spūalr ip̄os ꝯfortās ⁊ ad
martyriū ꝯstātes efficiēs: ⁊ de fide xp̄i dili
gent' instruēs. Similr gn̄auit spūalr regi-
nā q nimio eiꝰ amore succēsa cū ꝑncipe mi
litū noīe Porphirio ad carcerē v'gis ꝓpa-
uit. Incipiensq v'go eterna ei gaudia ꝑdi
cauit: ⁊ ad fidē ꝯuertēs martyrij coronā ei
ꝑdixit. Que cū omia Porphiriꝰ audiuisset
ad pedes v'gis ꝓcidit: ⁊ cū ducētis militi-
bus fidē recepit. Sʒ hi oēs decollari iuben
tur: ⁊ p martyriū xp̄i regnant. Multos ali-
os gn̄auit xp̄o spūalr: doctrinis miraculis
⁊ exēplis. iuxta illud Apoc. iiij. De throno
ꝓcedebāt fulgura coruscatōes ⁊ tonitrua
Thronꝰ eni est btā Katherina in cuiꝰ aīa
deꝰ reqeuit. a q ꝓcedebāt voces ⁊ tonitrua
ꝑdicationū. fulgura miraculoꝝ. ⁊ corusca
tiōes exēploꝝ. pʒ i orōe p ꝯfractōe rotarū.

Sexto btā katherina ex

hibuit se xp̄o tanq̄ v'ginē castā sponsaʒ eiꝰ
p locupletabilitatē. Nā iste sponsus ē valde
diues, qr in ip̄o sunt omēs thezauri sapie ⁊
scie dei absconditi. imo ē summꝰ thezaurus
quo genꝰ hūanū est redēptū. Quid g̃ habe
mus diuitiarū quo merito acceptari valea
mus: Intra nos inqramꝰ. Dicat vnaqueq
aīa. Quid retribuaʒ dño p oībꝰ q retribuit
mihi: Interrogemꝰ alios si in nob nihil in-
uenimꝰ. Sicut sunt apl'i quoꝝ vnꝰ portauit
yndiā: aliꝰ ethyopiā. Martyres ꝓpriū san
guinē. Cōfessores ꝓpriā linguā. Uirgines
scīmoniā. Magdalena vnguētū. vel saltē
portentꝰ cū latrone miam postulādo. vel cū
Petro lachrymas fundēdo. vel cū Maria
Johe Magdalena dolorē mētis ad pedes
cruc. vel cū Dauid v'bū triū syllabarū. scʒ.
peccaui. Qd̄ si lingua cares coteras in cor
de ⁊ sufficit. ps̄. Cor cōtritū ⁊ hūiliatū deꝰ
nō despicies. Sic g̃ aīa ꝑmunita ꝑmiabit
a xp̄o. Sʒ btā Katherina in desp̄satōe sui
cū xp̄o portauit magnā dotē vt pʒ. Primo
portauit dotē charitat. qn̄ xp̄m sup oīa di-
lexit. Xp̄s aūt acceptauit hāc dotē augen-
do eiꝰ doteʒ p sui visitationē. Sicut eni ad
trāsitū iohis euāgeliste xp̄s venit cū disci-
pulis suis: sic dū btā Katherina eēt in car-
cere xp̄s cū multitudie angeloꝝ ⁊ sctōꝝ ad
eā descendit. Joh. xiiij. Si qs diligit me ser.
me. ser. ⁊ pr̄ me. ⁊c̄. Scd̄o portauit dotē cō-
temptꝰ mūdane delectatiōis. qn̄ mūdi oble
ctamenta ꝯtēpsit. xp̄s aūt acceptauit hanc
dotē augēdo eiꝰ doteʒ p spūalē refectionē.
Sicut eni Magdalenā pauit spūalibꝰ refe
ctionibꝰ: sic btē Katherine in carcere existē
ti p colūbā cōtinue ministrauit. ps̄. Panē de
celo ꝑstitisti ei. oē. d. s. in se hn̄tē. Tertio por
tauit dotē magne scītat. qn̄ se totā dedica
uit deo. Xp̄s aūt acceptauit hāc dotē augē
do eiꝰ dotē p petitionū exauditionē. Sicut
eni exaudiuit Blasiū ⁊ Margarethā vt q-
cunq in noīe ip̄oꝝ aliqd a deo peteret: ob-
tineret. Sic btā Katherina idē petijt ⁊ ip̄e
trauit. ps̄. Clamauit ad me ⁊ ego exaudiā.
Quarto portauit dotē magne perfectiōis.
qn̄ fuit valde ꝑfecta in suo sanguie volēs
baptizari. Xp̄s acceptauit hāc dotē augen
do eiꝰ dotē p celi reserationē. Sicut eni Ste-
phanꝰ vidit celos aptos: sic btā Katherina
cui vox de cel' dixit. veni dilecta mea spōsa
mea. Ecce tibi celi ianua apta. Luc. ij. Celi
apti sunt sup eā. Quinto portauit dotē vir-
ginitatis. qn̄ ip̄a fuit v'go deo consecrata.
Xp̄s aūt acceptauit hāc dotē augēdo eius
dotē p angeloꝝ ꝯsolationē. Sicut eni angeli
ꝯsolabant scm̄ Martinū i eiꝰ obitu: sic āge
li btē Katherine i sui obitu obseqa ꝑstiterūt
Eccli. xxvij. Uolatilia. i. angeli ad sibi silia
. i. ad v'gies ꝯueniūt. Sexto portauit doteʒ
excellētis ꝑdicatiōis. qn̄ fuit de nūero sctō
rū ꝑdicatoꝝ. Xp̄s aūt acceptauit hāc dotē
augēdo eiꝰ dotē p lact emanationē. Sicut
eni Paulꝰ ꝓpt' sui feruentē ⁊ purā ꝑdicati
onem dedit lac p sanguine cū decollaret: sic
btā Katherina cū decollata fuisset de eiꝰ cor
pore lac p sanguie emanauit. Thren. iiij. Ni
tidiores lacte. Septimo portauit dotē luci-
de fame ⁊ ꝯuersationis. qn̄ famosa erat ⁊
magne reputatiōis. Xp̄us aūt acceptauit
hāc dotē augēdo eiꝰ dotē p diuine lucis cor
ruscationē. Sicut eni petrꝰ in sui martyrio

magna luce emicuit: sic btã Katherina in carcere tenebroso exñti magna claritas resplẽduit. Act.xvj. Lumẽ refulsit in hitaculo carceris. Octauo portauit dotẽ magne sapictie.qm̃ hũit sapiam hũanã t dinã. Xpo aũt acceptauit hãc dotẽ augẽdo ei9 dotẽ p sepulchri veneratiõnẽ. Sic̃ eñ angeli ppauerũt monumẽtũ marmoreũ btõ Clemẽti in mari: sic angeli corp9 btẽ Katherine ad montẽ synai itinere plusq̃.xx. dierũ deduxerũt: t ibi honorifice sepeluerũt.quia in eo monte in q̃ de9 moysi sapiaz suã dedit. Esa. xi. Erit sepulchrũ ei9 gl̃iosum. Nono portauit dotẽ magne mie t pietat.qm̃ extirit valde pia t misericors. Xpus aũt acceptauit hãc dotẽ augẽdo eius dotẽ p miraculi illustrationẽ. Sic̃ eñ de corpe bri Nicolai oleũ emanat: sic de mẽbris ꝯgineis btẽ Katherine oleũ emanat. ps̃ Sic̃ oleũ in ossib9 ei9 ad figmãdã miam ei9. Decimo portauit dotem magne fructuo sitat.qm̃ hũit fructũ virginũ: martyrũ: t pdicatoꝝ. Xpus aũt acceptauit hãc dotẽ augẽdo ei9 dotẽ p mioꝝ glificationẽ. Sic̃ eñ ioBes baptista trecẽtena ꝺmia hũit. Juxta illd. Serra terdenis alios coronant: aucta crementis duplicata quosdã terna cẽteno cumulata fructu te sacer ornãt. Sic btã Katherina trecẽtena ꝺmia a deo recepit. s. ꝯginũ: martyrũ: t pdicatoꝝ. Ex his oib9 ps̃ rñcio ad dubiũ. s. q̃ btã Katherina est cereus ꝯgib9 gliosior: cũ sit sponsa dei familiarior in gloria eterna. Ad quam nos perducat tc̃. Amen.

In dedicatione ecclesie scti Petri martyris de Utino. Sermo. lxv.

Odie salus huic do

b nui a deo facta est. Luc.xix. t in euãgelio tc̃, Btus Aug̃. t. de ciui. dei dic̃ sic. Uerũ sacrificiũ est oẽ op9 qõ agit̃ vt scta societate inhereamꝰ deo. Sup q̃ talẽ moueo qõnẽ. Utrũ scitas xpiane religionis sit in cerimonijs dedicationis. Ad istã qõnem rñdẽt duo doctores noui testi. Prim9 est Richard9 de scõ victore in exceptionib9. pte scõa dicẽs sic. Multi aũt estimant in hoc edificio spũali p scitatẽ contineri: q̃ tñ ab ipo lõge p puitatẽ sunt remoti. Extra ipm q̃ppe sunt immundi. fornicarij: ebriosi: feneratores: auari: rapaces: odiosi: mẽdaces: t q̃ fratri suo fatue dicũt: t q̃ mulierẽ ad ꝺcupiscẽdũ accipiũt. Nõ eñ sunt illius edificij lapides q̃ charitat̃ nõ sunt pticipes. Talẽ ꝯgitã frẽs agam9 vt dom9 dei lapides eẽ possim9. hec ille. Scõs est sanct9 Thomas. ij. ij. q. lxxxi. arti. viij. dicẽs sic. Nomen scitaris duo videt iportare. s. mũditiã t huic significatiõi cõperit nomẽ grecũ. Dicitur enĩz agios q̃si sine terra. Alio mõ videtur iportare firmitatẽ. vñ apõ antiquos sctã dicebant q̃ legib9 erãt munita vt violari nõ deberẽt. vñ t dr̃ aliq̃d scm̃ qz est in lege firmatũ. Põt etiã ꝺm latinos hoc nomẽ scrũs ad mũdiciã ptinere. vt intelligat̃ sanctus q̃si sanguie tinct9. eo q̃ antiqtus illi q̃ purificari volebãt sanguie hostie tingebãtur. vt Jsidor9 dicit libro ethimologiarũ. t vtracz̃ significatio cõperit vt attribuat̃ bis q̃ diuino cultui applicant̃. ita q̃ nõ solũ homines: ſ etiã tẽpla t vasa t alia hmõi sanctificari dicantur ex hoc q̃ cultui diuino applicantur. hec ille. Sciendũ q̃ cult9 dei duo respicit. s. deũ q̃ colit̃: t hoies colẽtes. Jpe q̃ de9 q̃ colit̃ nullo corpali loco claudit̃. Unde ꝑ ipm nõ oportuit fieri tabernaculum aut templũ seu eccliam. Sz hoies ipm colentes corpales sunt: t ꝑ eos oportuit speciale tabernaculũ vel tẽplũ seu eccliam institui ad cultũ dei ꝑ duo. Prio vt ad hmõi locũ cõueniẽtes cũ hac cogitatiõe q̃ deputaret̃ ad colendũ deũ cũ maiori reuerẽtia accederẽt. Scõo vt p dispositiõe hui9 loci significarent̃ aliqua ꝑtinẽtia ad excellentiã diuinitatis vel hũanitatis xp̃i. Et h̃ est q̃ Salomon dicit. iij. Reg̃. viij. Si celũ t celũ t celi celoꝝ te cape no ꝑt: quãto magis dom9 hec quã edificaui tibi. Et post ea subdit. Sint oculi tui apti sup domũ hãc de qua dixisti. Erit nomẽ meũ ibi vt exaudias orõnem serui tui t ꝑpli tui isrl̃. Ex quo ps̃ q̃ dom9 sanctuarij nõ est instituta ad h̃ q̃ deũ capiat q̃si localr̃ hitanrẽ: ſ ad hoc q̃ nomẽ dei inhiret ibi i. vt notitia dei manifesterur ibi p ea q̃ fiũt t diamt ibi. t q̃ ꝑ reuerẽtiã loci orõnes fierẽt ibi magis exaudibiles ex deuoõe orantiũ. Scrificatio aũt tabernaculi vel tẽpli seu eccliẽ t vasoꝝ ei9 h̃z duplicẽ cãm. Primo litteraliter vt in nomine reuerẽtia habeat̃ q̃si p hmõi ꝺsecratiõnẽ diuino cultui deputatũ. Scõo figuraliter vt per hmõi sanctificationem significaretur spiritualis sanctificatio viuentis tabernaculi. scilicet fidelium ex quibus constituitur christi ecclesia. cui hodie salus a deo facta est.

Hodie salus huic domui a deo facta est

Per inchoationem.
Per institutionem.
Per dispositionem.
Per emundationem.

Hõ bodie salus huic

domui a deo facta est ꝑ inchoationẽ consecratiõis ecclie vel altaris. Nã in qlibet etate t apõ qualibet boim nationes semp fuit aliqua sacrificioꝝ oblatio in signum debite subiectiõis t honoris dei: vt patet. Primo adã sicut t alij iusti sacrificiũ obtulit ꝺm sui tpis cõgruentiã. vt ps̃ p Greg̃. q̃ dicit q̃ apud antiquos ꝑ sacrificioꝝ oblationes remittebat̃ pueris originale ptm̃, nõ tñ de oibus iustoꝝ sacrificijs fit mentio in scriptura: ſ solũ de illis circa que est aliquid speciale. Põt tñ esse rõ quare adã nõ legit̃ sacrificiũ obtulisse: q: in ipo noiat̃ origo pcti. ne fiml̃ etiã in ipo significaret̃ sanctificationis ꝓncipiũ. De quo dr̃ Sap̃.x. Sapiẽtia eduxit illũ a delicto suo tc̃. Secũdo abel. dr̃ eñ Beñ.iij̃ q̃ ea ym obtulit de fructib9 terre munera dño: abel aũt de ꝓmo genitis gregis sui: t de adipib9 eoꝝ tc̃. Tertio Noe. dr̃ eñ Beñ.viij. Edificauit noe altare dño: t obtulit sup illud olocausta dño Quarto abrahã. Beñ.xij. Edificauit abraham altare dño: t invocauit nomen ei9 ibi. Quinto iacob. dr̃ eñ Beñ.xxviij. Tulit lapidẽ t erexit in titulũ fundẽs oleũ desup. Nã hmõi oblatiões sacrificia t olocausta offerebãt antiq̃ añ legẽ et quadã devotõe ꝓprie volũtatis ꝺm q̃ eis videbat̃ conueniens vt in reb9 quas a deo acceperãt quas in reuerentiã diuinã offerẽt. protestarent̃ se colere deũ qui est oĩm ꝓncipiũ t finis. Serro moyses ꝺsecrauit tabernaculũ dñi cũ magna solẽnitate. Exodi. xxx. Septimo aaron obtulit sacrificiũ deo in odorẽ suauitatis in tabernaclo. Eccli. xlv. Hi eñ sacra quedã instituerũt: q: videbat̃ eis ꝓuenire vt in reuerẽtiã diuinã essent aliqua loca ab alijs discreta diuino cultui mancipata tc̃. Octauo dauid. dr̃ eñ Eccl̃. xlv. Dauid fecit stare cantores ꝓtra altare: t in sono eorũ dulces fecit modos. dedit in celebrationib9 dec̃ t ornauit ꝑa vsq̃ ad cõsummationez vite vt laudarẽt nomẽ dñi sanctũ t ampli ficarent mane dei sanctitatẽ. Nono Salomon. dr̃ eñ. iij. Reg̃. ix. Sacrificauit domũ hãc quã edificaũit vt ponerẽ nomẽ meũ ibi in sempiternũ. Decimo Zorobabel. dr̃ eñ Eccl̃. xlix. Zorobabel t iesus iosedech̃ ꝺse bus suis edificauerũt domũ: t exaltauerũt templũ scrm̃ dño paratũ in gl̃ia sempiterna tc̃. Undecimo iudas machabeꝰ rẽpluꝝ ꝑphanatũ a gẽtib9 mũdauit. ij. Machab. x. Duodecimo Johãnes. Apoc̃. xxi. Vidi ciuitatẽ scrãm hierl̃m nouã descendentẽ de celo a deo patã sicut sponsam ornatã viro suo.

Secũdo hodie salus huic

domui a deo facta est ꝑ institutionẽ ꝺsecrationis ecclie vel altaris Nã apud syriã in ciuitate Berith. anno dñi septuagentesimo ũquagesimo post miraculũ de sanguine effuso miraculose ab ymagine scti saluatoris iudei synagogas in ecclias ꝺsecrarũt: t ex tũc hic mos inoleuit vt ecclie ꝺsecrarentur q: ante tñ altaria ꝺsecrabant̃. vt dr̃ in legẽda exaltatiõis scẽ crucis. Ecclia eñ ꝺsecratur ꝑter quattuor. Primo ꝑter dyabolice potestatis expulsionẽ. ps̃ p miraculũ q̃ refert beatus Greg̃. in dyalogo vt ponit̃ in legẽda dedicatiõis. Scõo ꝑter orationuꝝ exauditionẽ. iij̃. Reg̃. viij. Quicuncz̃ rogauerit in loco isto exaudies in loco habitaculi tui in celo. t cũ exaudieris, ppitꝰ eris tc̃. in legẽda dedicatiõis. Tertio ꝑter laudũ per solutionẽ q̃ fit in septez horis canonicis. vt dr̃ ibidẽ. Quarto ꝑter sacramẽtoꝝ mini strationẽ. q: in ecclia sacra mũistrantur t continentur. vt dicitur ibidez. Ex quo fit vt confugientes ad eccleſiam saluentur.

Tertio hodie huic domui

salus a deo facta est ꝑ dispositionẽ quantũ ad ea q̃ exigunt̃ ad ꝺsecrationẽ. Nota in legenda dedicatiõis. ℌ. ij. Videndũ est de ecclesia qualiter consecretur tc̃.

Quarto hodie salus huic

domui a deo facta est ꝑ emũdationẽ. preciput̃ post q̃ ꝓphanatur. Nota in legenda dedicationis. ℌ. iij. ꝑ quos ꝓphanat̃ tc̃. vsq̃ q̃ altaria fulgent tc̃. Amen.

Finiuntur sermones aurei de sanctis Leonardi de Utino, impssi Lugduni p mgr̃m Johannem Trechsel alemanuz. anno dñi m.cccc.lxv. vt dicit in fine sequẽtis tabule.

Tabula

Incipit tabula ꝑm ordinem alphabeti ꝓ ꝯ vtilis: ad facilit̄ inueniēdas materias in hoc volumine specialit̄ pertractatas. Nam ꝑmonū ordinē ⁊ numerus ab aliis nescio q̄ negligētia ꝓtermissum: in frontib⁹ singulor̄ folior̄ posuim⁹: ⁊ mēbra cuiuslibet ꝑmonis maiorib⁹ characteribꝫ distinxim⁹: vt nullus sit querentib⁹ inueniendi labor.

Aron floruit virtute

a honestat̄. ser. xxv. mēbro. i. i me.
Aaron predicatio. sermo. xxviij. membro. i. folio. rose. x.
Abel floruit ꝟtute ỹginitatis, sermo. xxviij membro ꝑmo in ꝓncipio.
Abel vidit incarnatiōē xp̄i in trib⁹. sermone. v. mēbro. secūdo in ꝓncipio.
Ablatio est triplex. ser. xxvij. mēb. i. in fine.
Abrahā vidit incarnationē xp̄i. ꝑmone. v. membro secundo in medio.
Abrahe religio. ser. xxviij. mē. i. fo. rose. iiij.
Abraham floruit ꝟtute fidei. sermone. xxv. membro ꝑmo post ꝓncipiū.
Acie intellect⁹ ⁊ cuiuscūq; entis dependet a deo quo ad duo. sermo. xxvij. post ꝓncipi.
Actus human⁹ habet rōnē mercedi ex duobus. ser. lvi. ante finē ꝯclusione. iiij.
Actiui habuerūt socīā vnā scz dñam pietatem in vestimenꝫ clemētie miserandꝫ ascēdentes ad domū dñi. ser. lx. mēb. ix.
Actiuor̄ cant⁹ coronatio: ⁊ ip̄or̄ assecuratio dicto ꝑmone. lx. in fine.
Aduent⁹ diuine inſpiratōis in aiam q̄ ⁊ q̄t faciat. sermo. lxiij. mēb. i. post mediū.
Adoratōis coronā portauit iesus. sermone xxxi membro q̄nto ꝯ totū
Ad ꝓlarōnē ꝯcurrūt q̄tuor. ser. xxxix. mē. i.
Ad dignitatē eccl̄iasticā pōt q̄s assumi q̄tuor modis. ser. xliij. post ꝓncipiū.
Adoptat̄ q̄s in filiū dei octo modis. sermone. xlviij. post ꝓnci. vsq; ad finē.
Ad sedē magistralē spectāt q̄tuor. ꝑmone xvij. membro secūdo circa finē.
Affectū disponit sapiēcia ꝯ leticiā de rebus diuinis. ser. lviij. mēb. i. circa mediū.
Affectus siue amor dei circa hoiem lapsum q̄tuor ondit. ser. xxxvij. mēb. i. ꝯ totū.
Affect⁹ xp̄i ad sanctū Johānē euangelistā q̄tus fuit. sermone. vij. in ꝓnci.
Agatha habuit ỹginitatē cōmēdabilē ꝓpt̄ q̄tuor. sermo. xvij. mēb. i. post ꝓnci.
Agatha magnā būit stabilitatē. ꝟbidē mē. iij. ꝯ to. quā ēt tyrān⁹ conat⁹ ē subūtē. ibid.

Alphabetica

Agatha fuit nobis data ꝯ pietatē in aduocatam quattuor modis. sermōe. xvij. mēb. vi. per totū. Cui⁹ simplicitas ꝓs ex q̄tuor
Ibidem. mēb. iiij. ꝯ totū.
Agathe charitas ꝓs ex q̄tuor signis. ꝑmone. xvij. memb. secūdo ꝯ totū. Tres puritas ei⁹ etiā ex q̄tuor. ꝓs ibidē. mē. iij. ꝯ totū.
Agathe miraculor̄ ptās patet ex quattuor sermo. xvij. memb. vij. ꝯ totū.
Agnes tanto in gl̄ia erat excellentior q̄to iesu xp̄o in ỹginitate erat conformior. sermone. xij. in ꝓnci.
Agnes seruauit ỹginitatis integritatē. sermone. xij. memb. i. ante mediū.
Agnes fuit ornata gēmis ỹtutū q̄drupliciter. Ibidem memb. ij. ꝯ totū. Unde superauit eum q̄ famam eius polluere voluit.
Ibidē membro. iiij. circa mediū.
Agnes multiplex fuit passa supplicius. Ibidem membro. v. ꝯ mediū vsq; in finē.
Agnes multis claruit miraculis. sermone xij. membro. vi. ꝯ totum.
Agnes inseparabilit̄ vnita fuit xp̄o. ꝑmōe xij. membro. vij. ꝯ totum.
Agnes quid ꝯ excellentias sue virginitatis meruit. sermone. xij. in fine.
Agnus paschalis fuit figura sacramēti corporis xp̄i quo ad tria. sermone. xxxvi. membro secūdo in ꝓncipio.
Agni paschalis q̄s fuerit effectus. Ibidem
Ambitio filior̄ Zebedaie salome apparuit in q̄tuor. ꝑmōe. xlij. membro. ij.
Ambitio dignitatū spnēda est. ꝟ. xlvij. mē. iiij
Ambrosi⁹ excessit dauid qui humilitate floruit. sermo. xxv. mēb. i. post mediū.
Ambrosi⁹ vita excessit oēs naturales in virtute. Ibidē mēb. ij. ꝯ totū.
Ambrosij gesta excedūt oēs antiquor̄ mores. Ibidē membro tertio.
Ambrosij lumē inextinguibile. Ibidē. mē. iiij.
Amicos diligere an sit melius q̄ inimicos sermone. xlvij membro. v. in ꝓn.
Amor ex charitate ad ꝓximū cognoscit ex multis signis. ser. xvij. post ꝓn. vsq; ad finē.
Amor duplex. ij. fac̄ caritates. ꝟ. xxxvij. i ꝓn.
Amor dei circē hoies. iiij. oñdit. ibi. m. i. ꝯ to.
Amor diuin⁹ extinguit q̄druplicē amorē inordinatū. ser. xlv mē. iij. post ꝓnci.
Anima post mortē statim ꝓmiat. aut punit an reuniuersale iudiciū: q̄d ꝓbat ex q̄tuor sermone. lix. post ꝓnci.
Anima electi letificabit̄ q̄tū ad intellectus affectū ⁊ appetitū. ser. lix. mēb. iij. in fine.

Anima q̄d sit: & quō deo fiat similis. 9mōe lxiij. membro i. post p̄nci.
Anime scrōz corporib⁹ exute p̄sentialit an videāt in celis diuinā essentiā facialit. sermone. lix. i p̄n. vbi ponit q̄tuor ꝺclusiones
Anime mortuorū quō purgabunt: & quib⁹ nō prosunt oīones & suffragia viuoz. sermone. lxi. memb. i. p totū.
Anime electoz quō puniunt in purgatorio & q̄re pena purgatorij excedit oēm penam hui⁹ vite. Ibidē memb. ij.
Anime in purgatorio voluntarie sustinēt & acceptāt penā purgatorij. Ibi. mē. iij. p to.
Anime mortuoz in purgatorio tandē audient vocē liberatōis. Ibidē memb. iiij.
Anime defunctoz p̄ū releuari pietate viuoz: sentiuntq; & cognoscūt hmōi releuatiōem. Ibidē. membro. v. in p̄nci.
Anime mortuoz sentiūt vocem intentiōis Ibidē memb. vij. in p̄nci.
Anime mortuoz audiēt vocē viuificatōis. Ibidē memb. viij. in p̄ncipio.
Ancilla q̄druplex. ser. iij. mē. v. in medio.
Andreas fuit p̄m⁹ de discipulatu iobis ad xp̄m cōuersus. ser. i in p̄nci.
Andreas disponebat per doctrinā ioh̄anis ad tria. Ibidē post p̄nci.
Andree dignitas. Ibidē mēb. i. & ij.
Andree p̄fectio ē in duob⁹. Ibiō mē. iij. i fi.
Andree & petri q̄lis fuerit fractnitas. Ibidē memb. iij. añ finē. Et circa cū xp̄s fecit q̄t tuoz. ibidē. memb. iiij.
Andreas q̄d interp̄tat & quō fuit p̄imus in officio p̄dicatōis. ser. i. mem. ij. in p̄nci.
Angelus ē motor orbis. ser. lxij. mē. i. i medō.
Angelus ante cōfirmationē habuit fidē de futura beatitudine. ser. v. post p̄n. ꝺclusiōe. i.
Angel⁹ depurat hoī ad custodiaz a p̄ncipio natiuitat⁹ ei⁹. ser. liij. i p̄n. p octo ꝺclusiōes.
Angel⁹ pōt immutare sensus hois exteriores 9mo. lvij. memb. ij in p̄nci.
Angel⁹ pōt immutare fantasiā & imaginationem hois nō cogēdo volūtatē ei⁹. & hoc triplicit. ibidem ꝺclusione secūda.
Angel⁹ apparēs hoī corpalit illumiat intellectū ei⁹ spūalit. ibidē ꝺclusiōe. iij.
Angel⁹ indirecte agens in volūtatē hois liberatē ei⁹ nō tollit. ibidē ꝺclusiōe. iiij.
Angel⁹ in peginatōe scētē vsule q̄tuor reuelauit. ibidē in fine.
Angeli sunt immaterialeꝫ. ser. lxij. mē. i. i p̄n.
Angeli sunt intellectuales. ibidē añ medīū
Angeli sunt custodes hoīm. ibidem.

Angeli acq̄ fuerūt celestē gloriā p feudariā possessionē. ser. lix. mem. v. in p̄n.
Angeli habent q̄tuoz p̄perates q̄s habuit & virgo maria. ser. xlvi. mē. v. in p̄nci.
Angeli sunt nostri p̄sentatores q̄druplicit ser. liij. mem. vi. Et aiaꝝ nostraꝝ in celuz portatores. ibidē mem. vij.
Angeloz secreta naturali rōne nō possum⁹ cognoscere. ser. liij. mem. i. in p̄n.
Angeloz quot sint chori & quō interp̄tent & qui ceciderīt de quolibz illoz. 9mo. lx. in membris 9m ordinē.
Anna venit in tēplū in spū ad p̄nūciandū: & p̄nunciauit q̄tuoz. ser. xv. memb. iiij.
Anthoni⁹ actōis sue merito potiē est regni dei brauio. ser. xi. in p̄nci.
Apostoli acq̄ fuerūt celestē gloriā p empti onē. ser. lix. memb. v. circa medīū.
Apli habuerūt sociā scz ẏritatē in vestimēt̄ iustitie ascēderes i domū dñi ser. lx. mē iij.
Apli dei sūt fundamēta dom⁹ dei. ser. xlviij. membro. iij. in p̄ncipio.
Apl̄oz cant⁹ coronatio: & assecuratio in eo rum glia. ser. lx memb. iij. in fine.
Appellare licet ab oī grauamie ad gliosam ẏginē. ser. xlvi post medīū vsq; in finē.
Archangeloz ordo octau⁹ q̄lis sit & q̄ de eo ceciderit. ser. lx. mē. viij in p̄nci.
Arithmetica exp̄mit sanctam trinitatē. ser. xxxv. memb. vij. circa medīū.
Ars militans acq̄rit quadruplicit. ser. xxvi. memb. iij. p totum.
Ascensio xp̄i in celuz an fit nobis vtilioz q̄m sua corpalis p̄sentia. ser. xxxiij in p̄nci.
Ascēsio dñi ē q̄druplex ibidē. a med̄. in finē
Ascēsio xp̄i facta ē angelis videntib⁹ in q̄b⁹ fuerūt quatuoz. ibidē memb. i.
Ascensio xp̄i facta ē videntib⁹ patriarchis & pphetis. ibidē memb. ij. & iij.
Ascēsio xp̄i fuit vtilis iustis ꝑpt q̄tuoz. ibidem mēb. v. p totū. Et ꝑpt q̄tuoz mūdi dicē tollēdos. ibidē memb. vi p totū. Alia de ascensione re q̄re in littera. Z.
Assūptio Marie ẏgis p̄uisa ē in figura duplici. ser. xlvi. memb. ij in fine.
Assūptio Marie ẏgis. in aia & corpe sup̄ choros pphetarū puisa ē a multi. ibidē mē bro. iij. a p̄ncipio vsq; in finē.
Assūptio Marie q̄ gliosa fuit: & q̄ in ea sacra sunt. ibidē memb. v. post p̄nci. in finem

Assumptio bti Jacobi fuit gratiosa q̄drupliciter. ser. xliij. memb. iij. p totū
Astronomia exp̄imit sctam trinitatē. ser. xxxv. memb. vij. post mediū
Auctoritas bti petri apli q̄d exigat. sermo. xviij. membro. ij.
Augustin⁹ in iuuētute habuit q̄druplicem vicioz maculā. ser. xlix. in fine.
Aug⁹ quadrupl⁹ fuit flagellat⁹: & quattuoz modis ad dñm cōuersus. ibidē memb. i.
Aug⁹ electi⁹ in cp̄m sex seruauit. ibidē mēb. vi. post p̄ncipiū. Et de monasterio q̄ ipe ꝺstruxit vide ibidē in p̄ncipio
Augustini doctrina ē solida. ibi. mī. v. p to.
Aug⁹ vigilauit q̄nq; mōis. ibi. mī. vi. p totū
Augustini glia fuit p̄mōstrata quadrupl⁹ ibidē mēb. viij. & de ei⁹ diligētia vide mī. ix.
Augustinū ad fidelē ꝺfusionē scrōz exēpla puocauerūt q̄drupl⁹. ibidē mēb. ij. p totū

Aprismus ē tripler.

b sermo. xxvij. memb. i. in fine

Baptism⁹ scti iobis gram nō ꝺferebat: sed quoddā inductiuū ad pniam. ser. xxxviij. memb. v. in p̄ncipio
Baptism⁹ scti iobis gram nō ꝺferebat: sed ad eā q̄drupl⁹ disponebat. ibidē p totum
Baptism⁹ hz ẏtutē auferendi penalitates p̄n tis vite si non in p̄nti vita eas auferat. sermo. l. circa finē
Baptism⁹ dō ab eucaristia. 6. xxxvi. p⁹ p̄n.
Barnabas fuit ad p̄dicādū missus a quattuoz. ser. xxxvij. memb. iiij. post p̄ncipium. De quo pla vide in mēbris sequētibus.
Bartholome⁹ vñ dō. ser. xlviij. memb. ij.
Bartholome⁹ venit in tēplū in dño per fructuosam fidei p̄dicationē. ser. eodē in p̄n.
Bartholome⁹ assumpt⁹ fuit a xp̄o ad. xij. mysteria. ser. eodē. mē. iij. q̄ si p totū
Bartholome⁹ qualit⁹ fuit ꝺuersus: & de nobilitate eius. ibidē mēbro. i. p totū
Bartholome⁹ obtinuit glificationeꝫ q̄ ad aiam & corp⁹. ser. eodē. mēbro. vi. p totum
De⁹ etiā glificauit cū quadrupl⁹. mēb. vij.
Bartho. excoriat ꝑpt q̄tuoz. ibi. mē. v. Et passio ei⁹ assimilat passioi xp̄i. ibidē in p̄nci.
Bartho. arma q̄ fuerint: q xp̄s ipi dixerit: q in passiōe suauit. ibidē memb. iiij.
Beatitudo dī q̄druplex. ser. lxij. mē. ix. p to.
Beatitudo hz. iiij. ptes. ser. xlvi. mē. vi. in p̄n.
Beatitudo pfecta q fit. ser. xi. mē. iiij. in p̄nci.
Beatitudo pfecta. iiij. hz. ser. xxij. post p̄nci.
Beatitudo ē ꝑpetua ꝑpter ex. ibidē post p̄n.

Beatitudo ē duplex. ser. lv. post p̄ncipiuz. vbi plura alia dicunt de felicitate
Beatitudis sufficientiā q̄s ꝺsequat. sermone xxix. in p̄ncipio
Beemoth conabat extinguere in martyribus opis dei assiduitatē. ser. lx. memb. iiij.
Beelzebub q̄d conat. ibidē memb. v.
Belial q̄d conat. ibidē memb. viij.
Belzephon q̄d conat. ibidē mē. iij. post p̄ncipiū
Belial ꝑbat nō ee vitā imortalē post hanc vitā. ser. lxi. in p̄nci. q̄ reprobat ibidem.
Beelphegor q̄d conat. ser. lx. memb. vi.
Bñdict⁹ an viderit diuinā essentiā. sermo. xxij. in p̄nci. & pla de eo p totū
Bñdictio angeloz in quo ꝺsistit: & q̄s eam habuerit. ser. lxij. memb. i. p totū
Bñdictio est triplex. ser. xxij. p⁹ p̄n. in fine.
Bñdictio angeloz ē in hoīm custodia: circa quos quattuoz faciunt. ibidē memb. i.
Bñdictiōes patriarchaꝝ: apl̄oz: martyꝝ & aliozꝝ habuit bñdict⁹ vt ondit sermone xxij. in variis mēbris
Bernard⁹ ecclīam militantē vere illumināuit. ser. xlvij. in p̄nci. vbi de bello int hierl'z & babylone vide circa mediū
Bernard⁹ docuit fidē cū opib⁹ quadrupl'r ser. xlvij. memb. iij. post mediū
Bernard⁹ uertit laycos ad religionē quadrupl'r. ibidē memb. viij. in fine
Bernard⁹ magnā habuit glām int simplices ad sua ẏba auidos. ibidē memb. vij.
Bernard⁹ reuocauit apostataras ad pniaz ibidē memb. xi. De beniuolētia eius vide memb. vi. & de ꝺstantia memb. iiij.
Berñ. rēptaros ozōne fouer. ibidez. mē. xij.
Berñ. cast⁹ mente & corpe q̄druplr. mēb. ij.
Bernardo q̄tuoz reuelant. ser. xlvij. in fi.
Blasi⁹ an sciuerit se adeptū fuisse pfectiōez gre. ser. xvi. in p̄ncipio
Blasi⁹ relict⁹ e patrū suū corpalit in spūlitatez figiēs. ibidē memb. ij. in fine
Blasi⁹ approbauit fidei veritatē dupl'r. ibidem memb. iij. in fine
Blasi⁹ multa patit. ibidē memb. iiij. in fine
Blasi⁹ añ mortē deū iplorat. ibidē mēb. vi.
Bon⁹ pastor circa oues subditas dz suare q̄decim. ser. xviij. memb. iij. p totū
Bonū cuitaꝫ dupl'r amat. ibidez post p̄n.

Aput eccl'ie est chri

c stus per gratiam. sermone. xxxi. in p̄ncipio

Capilli capiđ xp̃i sunt oēs electi. ibi. p⁹ p̃n.
Charitas se extendit ad viuos ⁊ ad mortuos. ser. lxi. memb. vi. in medio
Charitaꝫ cū ei⁹ familia effect⁹. ꝺ. xlvij. i fi.
Charitas q̃d ⁊ q̃s eā pfecte hz. ꝺ. xij. sñ. iij.
Charitas facẽ. iiij. incẽdia. ser. xij. memb. ij.
Charitate emiſ btitudo. ser. xvij. in p̃nci.
Charitatis amor. req̃re amor charitatis.
Caſtitas militat ꝺ̃ ꝓpiſcẽtiam quattuor modis. ser. iiij. memb. iiij. p totū.
Caſtitateꝫ ſeruare vtrū meli⁹ ſit q̃ mr̃imoniū intrare. ser. xlvij. memb. ij.
Celū ẽ euacuatū q̃ter. ser. xlvi. membro. vi.
Celū dr̃. iiij. modis ser. xxxv. membro. iij.
Certamẽ q̃druplex ser. xiij. mẽ. v. ad finem
Certamia caſtitatis duriſſima. ser. ij. sñ. ij.
Certitudo pcōz cauſaꝫ ex hoc q̃ mulier ſeptẽ mōis pecẽt. ſermo. xlij. membro. i.
Cherubin ſcōus ordo q̃d int̃rp̃taf: ⁊ qui inde eciderūt. ser. lx. memb. ij. in p̃ncipio.
Creature inſenſibili nō debeꝫ honoꝛ niſi rōne rei rōnalis dupl⁹r. ser. xxx. in p̃ncipio.
Creaturaꝝ pductiōe euacuatū ẽ crucꝫ ſcandalū. ibidẽ membro. iij. per totū.
Circumciſio quid ſit: ⁊ quare xp̃us voluit circumcidi. ſermo. ix. poſt p̃ncipiū
Circa electos cōfiderank. iiij. ꝺ. xxxiꝺ⁹ p̃n.
Ciuitas dei. xij. hz portas. ſer. lx. poſt p̃nci.
Ciuitas duplex. ſermo. xxvi. in principio.
Cōfeſſoꝛes acq̃ſuerūt celeſtẽ gl̃iam p hereditariā ſucceſſionẽ. ſer. lix. m̃. v. p⁹ med̃.
Cōpreh̃ſoꝛes q̃tuoꝛ b̃nt in vita btā. ſermone. xxxiij. membro. x.
Cōfeſſoꝛes habuerūt ſociā vnā. ſ. obedientiā in veſtimẽtis ⁊ pantie refrenātis aſcẽdentes ad domuꝫ dñi. ſer. lx. membro. v.
Confeſſoꝛ cant⁹: coꝛonatio: ⁊ de ipoꝛ gl̃ia aſſecuratio. ibidem in fine.
Cōfeſſoꝛ b̃ndicto cō fiſſit in mñe pietate. ſermone. lxiij. membro. vi. per totū
Cōfeſſoꝛ q̃tuoꝛ ꝓgatiue. ſer. xliiij. m̃. vij
Cō filio inſtoꝛ factū ẽ ſacr̃m incarnatiōis dñice. ſer. xxiij. membro. i. p totū.
Cōſtātia nccria ẽ ad q̃tuoꝛ. ſer. xij. mẽ. v.
Cōtēplatiui habuerūt ſociā vnā: ſc̃z intelligentiā in veſtimentꝭ gl̃ioſis aſcẽdētes ad domū dñi. ſer. lx. memb. viij. poſt p̃ncipiū
Cōtēplatiui docenk a ſpūſcto mulip⁹r. ſermone. xxxiij. memb. xi.
Contēplatiuoꝛ cant⁹ coꝛonatio ⁊ gl̃ie aſſecuratio. ſer. lx. membro. viij. in fine
Continẽtie puritas eſt duplex. ſermo. xiij. membro. vij. in medio
Cōuerſio qua ꝺs cōuertit ad dñm fit ſeptẽ modis. ſermo. xlvij. mẽb. i. p totū.
Coꝛona vite eterne dicit eſſe alicui⁹ dupl⁹r. ſermone. lix. membro. ij. in p̃ncipio. Et ſermone. xix. poſt p̃ncipiū.
Coꝛona Marie. xij. habz ſtellas ſignificantes. xij. bñficia q̃ nobis ꝓfert. ſer. xlvi. mẽ. i.
Coꝛona ieſu ſeptuplex. ſer. xxxi. p. vij. mẽb.
Coꝛp⁹ humanū quātū ad q̃ttuoꝛ defectus quos hic hz glorificabit. ſer. lix. mẽb. iij.
Coꝛp⁹ humanū beatificabit quātū ad oēs ſenſus. Ibidẽ in medio.
Coꝛp⁹ xp̃i fuit p̃figuratū p̃ mānā quo ad ſex. ſermo. xxxvi. membro. i.
Coꝛp⁹ xp̃i eſt cib⁹ angeloꝝ. Ibidẽ in med̃.
Coꝛp⁹ xp̃i ẽ cib⁹ electoꝝ. Ibidẽ. mẽb. ij.
Coꝛp⁹ xp̃i ẽ cib⁹ pb̃oꝝ: Ibidẽ. mẽb. vij.
Coꝛp⁹ xp̃i in reſurrectiōe fuit glorioſum triplici rōne ſermo. xxiiij. in p̃nci.
Coꝛpis xp̃i dubia circa decẽ p̃dicamenta ⁊ ſolutiōes. Ibidẽ. memb. vij. p totū.
Culpa venialis nō mutat ſtatū hoīs. ſmōe lxi. memb. iiij. in medio.
Cult⁹ dei duo reſpicit. ſermo. vlti. ad finẽ.
Chorea admirabilis in celeſti gl̃ia quō ſit ⁊ a quo ducak. ſermo. lix. mẽb. vi. in p̃n.
Crux xp̃i eſt nobis cauſa beatitudinis. ſer. xxx. in p̃ncipio.
Crux eſt multiplex. Ibidẽ. mẽ. viij. ⁊ ix.
Crucis ſcandalū an digne euacuek ſi oꝛone latrie adoꝛek. ſermo. xxx. poſt p̃nci.
Cruce xp̃i ſcandaliꝛari ſunt plures: ⁊ b̃ ſm quendā p̃ticulare reſpectū. Ibidem.
Crucis xp̃i ſcandalū euacuatuꝝ ẽ dininitaꝫ oſtenſione. Ibidẽ. memb. i. p totū.
Crucꝭ miſteriū figuratū i decẽ. Ibidẽ. mẽ. v.
Crucis xp̃i ſcandalū euacuatū eſt in xp̃i incarnatiōe. Ibidẽ memb. vi. p totū. Et etiā mediatoꝛis redēptiōe. Ibidẽ memb. vij.
Crucis ſignū innouauit ſanct⁹ Franciſcus q̃druplicit. ſer. lv. memb. i.

Aliud liberatio. ſermone. xxviij. mẽ. i. fo. roſe. xvij.

Dauid floꝛuit virute bñlitatis. ſermone. xxv. memb. i. poſt mediū.
Deſpōſatio eſt q̃druplex. ſer. lxiij. poſt p̃n.
Deſtructoꝛ ãtichriſti q̃s ſit. ſer. xxxij. mẽ. iiij.
Deꝰ regit eccl̃iam p angelos. Ibiꝺ. poſt p̃n.
Deus ſepe de malis bona elicit. ſermo. xvij. membro. vi. in p̃nci.
Deus maxime ꝓpter ſe eſt diligẽdus. ſmone. xxxvij. ante finẽ.

Deus vltra creationẽ reꝝ voluit p̃ncipaliꝰ quatuoꝛ eẽ in mũdo ad ei⁹ pulchritudinẽ. ſermo. xx. paulo poſt p̃ncipiū.
Deus q̃cq̃d facit iuſte facit. ſer. l. poſt p̃n.
Deus mittit beatos ſpūs in miniſteriū noſtrū. ſer. liij. memb. iiij. p totū.
Dei ſubſtātia a quib⁹ in hac vita poſitis viſa eſt. ſer. xiiij. in p̃nci.
Deuꝫ cognoſcẽ poſſum⁹ naturali rōne ſuggerẽte. ſer. xxxv. cōclu ſione. i.
Deuꝫ pfecti⁹ cognoſcim⁹ ſpūſctō per gr̃am influente. ibidẽ cōclu ſione. ij.
Deū incarnari fuit cōgruū ꝓpt̃ remotiones mali. ⁊ hoc ꝓpt̃ q̃ttuoꝛ. ſer. xxiij. poſt p̃nci.
Deū incarnari fuit cōgruū ꝓpt̃ pmotiones hoīs in bono. ibidẽ ante mediū. Alia de hac materia req̃re in xbo Incarnatio.
De quolibet angeloꝝ ordine eciderūt. ſer. lx. in fine.
De xp̃o teſtificãda q̃tuoꝛ. ſer. xxvij. mẽ. ij.
De actu virtuꝫ dupliciꝰ loq̃ poſſum⁹. ſermone. xxvij. poſt p̃ncipiū.
Diabol⁹ ex natiuitate xp̃i terrebaꝫ in hero de pluſq̃ herodes. ſer. x. memb. iij.
Diabol⁹ conat⁹ eſt fidem xp̃i impugnare q̃druplicit. ſer. xxviij. poſt p̃nci.
Diabol⁹ vſus quattuoꝛ cautelis cōtra ſcīm laurentiū. ſer. xlv. memb. i.
Diaboli cōditiōes q̃ ſunt. ſer. xxij. mẽb. i.
Dialectica exꝑmit ſanctã trinitatẽ. ꝺ. xxxv. memb. vij poſt p̃nci.
Difficili⁹ eſt diu manere ĩmobilez q̃ ſubito motu moueri ad aliq̃ arduū. ſermõe. xiij. poſt principium.
Dilectio ⁊ ſigna ei⁹. ſer. vij. poſt p̃nci.
Diſcretio q̃d ſit: ⁊ circa q̃ ſit neceſſaria. ſer. xi. memb. iiij. p totum.
Diſcipline effectus. ſer. xlvij. memb. vij.
Diſtinctiõe angeloꝝ euacuatū eſt crucꝭ ſcandalū. ſer. xxx. memb. ij. p totū.
Diuerſitas ſtatuū in eccl̃ia ad tria pertinet. ſermo. xx. mem. ij. p totū.
Diues quō ſe debet habere: ⁊ quō duo habz ; pondera. ſer. xlvij. memb. i. poſt p̃nci.
Diuitias vtrū tenere vl̃ cōtenere ſit melius ibidẽ in p̃ncipio.
Diuitias cōtinẽdas eẽ. ibidẽ paulo poſt.
Doctoꝛes legis iudaice viderūt incarnatio nem xp̃i. ſer. v. memb. iiij. in p̃nci.
Doctoꝛes an ſemp debeãt docere. ſer. xlvij. membro. vij. in p̃ncipio.
Doctoꝛes petri apli fuerūt tres ſapientiſſimi. ſer. xviij. memb. ij. poſt p̃nci.
Doctoꝛ q̃tuoꝛ ſūt differẽtie. ſer. liiij. mẽ. vi.
Doctrinalis cruditio ſeu inſtructio q̃tuoꝛ exigit. ſer. xxxvij. memb. iiij.
Dñicus fuit filius filio dei p ardẽtiſſimā charitatẽ in. xxx. ſer. xliij. memb. i.
Dñicus ſeruauit xp̃ginitatez q̃ eraꝛ filio xp̃i nitati Marie in q̃ttuoꝛ. ibidẽ. mẽb. ſecũdo. in p̃n. In cui⁹ ſignū btā xp̃go dedit ipis p̃dicatoꝛib⁹ illū q̃ adhuc poꝛtãt bitū. ibidẽ
Dñic⁹ habuit quatuoꝛ apl̃oꝝ ꝓrogatiuas. ibidẽ mẽ. v. p totū. Et quattuoꝛ cõfeſſoꝛuꝫ ibidẽ memb. vij. poſt p̃nci.
Dñicus emiſit ſex odoꝛes q̃s ſer. lilij folia ſignant. ibidẽ memb. viij. circa mediū.
Dñic⁹ q̃druplex martyriū patiꝰ. ibi. mẽ. vi.
Dñic⁹ aſſimilabaꝫ quattuoꝛ creaturarū generib⁹. ibiꝺ mẽ. ix. Vñ docuit. iiij. gña hoīz mẽ. codẽ poſt me. de q̃ pl̃a in xbo religio.
Dom⁹ dei eſt magna ⁊ bñ diſpoſita quadruplicit. ſer. lix. memb. iiij. in p̃nci.
Dom⁹ dei habet multas mãſiones. ſ. oratoriū: atriū: cellariū: cõfiſtoriū: cenaculū: viridariū: ⁊ cubiculū. ibidẽ poſt p̃nci.
Dom⁹ dei q̃druplex. ſer. xxix. memb. viij.
Dominari alijs an ſubdi ſit meli⁹. ſermone xlvij memb. iiij. in p̃nci.
Dona ſpūſſancti cui⁹ xtrut̃ ſint ⁊ qualis p̃fectionis. ſer. xxxiiij. p totū.
Dona eccl̃ie a deo collata ſunt ſeptẽ. ſermo. xxvij. poſt p̃ncipiū.
Dubitatio quadruplex ſolet excuſari. ſmo. xxxviij. memb. i. poſt mediū.
Due ſunt xtutes quātū ad meritoriā operationẽ. ſer. xxvij. memb. ij.
Duo ꝓcurrūt ad bonū operandū. ſermone xxxij. memb. ij. in p̃nci.
Duo ꝓcurrūt ad fidẽ. ibidẽ: memb. iiij.
Duo maximl pcōres mirabilit̃ ſunt querꝛi ſermone. xiij. memb. vi. in p̃nci.
Duo p̃ncipaliꝰ nos mouẽt ad cõuerſiones noſtrã. ſer. lix. memb. i. in p̃nci.
Duo p̃clari duces gẽtiles. ſer. xxvi. mẽ. v.
Duo decim ſunt gradus errãtiū in eccl̃ia q̃s cõfutat ſanct⁹ thomas. ſer. iiij. memb. ij.
Duplex eſt coꝛreptio. ſer. xviij. memb. iiij.

Eccleſia ſcta ſignificat per mulierẽ. Apoc. xij. ſermone. xx. memb. i. in. p̃n.

Eccl̃ia ſcta ſignificat p ſponſam. Apocal. xxij. ibidẽ memb. ij in p̃nci.
Eccl̃ia conſecrat ꝓpt̃ quattuoꝛ. ſer. vlti. mẽb. ij. per totum.

Ecclesia dei est picta in officio ecclesiastico multiplici colore. ser. xxi. mēb. ij. in medio.
Eccliē fides dz eē vna. ser. xviij memb. ij.
Eccliam conar⁹ est diabol⁹ impugnare multiplicit. ser. xx. mēb. iij. in p̄nci.
Eccliam. xij. patres veteris testamenti illuminauerūt sua sapia. ser. vlti. memb. i.
Edificiū ex quib⁹ fit. ser. xxi. mēb. i. in p̄nci. Et q̄d fit fundamētū. ibidē in medio.
Edificatio supnalis quattuor req̄rit. 9moē xxxvij. memb. ij. per totum.
Effect⁹ sacramēti eucharistie sunt ꝺcē multum mirabiles. ser. xxxvi. memb. ij.
Effect⁹ sapie sūt quattuor. ser. lviij. mēb. i.
Effect⁹ gr̄e gratū facientē sunt q̄nq̄ sermōe xxvi. ante p̄mū membrū.
Effect⁹ angelice custodie circa hoīez ē quadruplex. ser. liij. memb. iij.
Effectū sacramēti hz corp⁹ xp̄i i eo q̄ sumit. et hoc duplr. ser. xxxvi. memb. iij.
Effectū sacrificij habz corpus xp̄i in eo qui offert. ibidem.
Efficacis orationis ꝺditiones sunt quattuor. ser. xi memb. vi. p totū.
Efficaciter loq̄ pertinet ad gr̄am 9monū triplicit. ser. xxxiiij. memb. viij.
Eleazari passio. ser. xxviij. mēb. i. in fine.
Electio diuina nō attēdit 9sanguinitatē: nobilitatē: nec. sermo. xliij. memb. i.
Electio diuina reprobat supbiā: falsitatē: et cupiditatē ibidē ante mediū.
Elemēta sūt quattuor. et i ipīs splēdet imago trinitat⁹. sermo. xxxv. memb. iij.
Elephantes vincūt draconē quadrupliciter ser. xxvi. memb. iiij. p totū.
Elisabeth mat⁹ iobis baptiste vidit incarnationē xp̄i. ser. v. memb. iij. in fine.
Enoch iustificatio. ser. xxviij. mēb. i. in p̄n.
Episcop⁹ dz hr̄e. iij. ser. ij. in p̄nci.
Episcopi officiū est maxie periculosum difficile et laboriosum. ibidem
Ep̄m oportet esse ornatū doctrinē et hospitalem. ser. lxiij. memb. x.
Essentialia attributa appropriari diuinis personis cōuenienter ē ad fidei manifestationē sermo. xxxv. memb. i. in p̄nci.
Esdre recedificatio. ser. xxviij. mē. i. circa finē
Esus carnis cū sanguie dissuadet. iiij. auctoritates legis dei. ser. xxvi. post p̄nci.
Esum carnis cū sanguie iubēt q̄ttuor auctoritates legis xp̄i. ibidē. Et paulo post ponunt solutiones auctoritati.
Etas quadruplex. ser. iij. memb. vi.
Euacuatū est scād. lū crucis xp̄i virtutū moderatōe. ser. xxx. mem. viij. Item pcōris reconciliatione. ibidē mem. ix. et alijs modis i mēbris sequentibus.
Euangelistarū descriptiones et figure q̄ sunt sermo. xxvij. mem. ij. in fine.
Eucharistie cōmunicatio an sit de necessitate salutis. sermone xxxvi. in p̄ncipio.
Exaltatiōis corona p̄tranit iesus. ser. xxxi. membro quarto p totum
Excellentia virginitat⁹ vltra matrimoniū p̄z ex septē. sermōe. iij. ante p̄mū mēbrū
Exēplū de sacramēto corp⁹ xp̄i: de institutione festi eiusdē. ser. xxxvi. mēb. iiij. Et dubia de corpe xp̄i circa oīa ꝺdicamenta. req̄re ibidē mēbro septimo p totū
Exēplū de quadā matrona cui quarūdā inuenciularū cura fuit cōmissa. ser. lxij. mēb. i. post p̄ncipium.
Exemplū de milite mortuo in bello Karoli magni. ser. lxi. mem. viij.
Exhortatio quadruplex erat quare beatus Augustin⁹ fuit cōuersus. sermōe. xlix. mēbro tertio p totū
Ezechie sanatio. ser. xxviij. mē. i. in medio
Ezechiel reuelatio. ibidē paulo post.

Acile est martyrem

f celebrādo venerari: ſ difficile ē eiusdē fidē et patientiam imitari. sermone. xiij mem vi. in p̄nci.

Fallacie diaboli vincunt a seruis viris sicut dracones ab elephantib⁹ quadruplr. ser. xxvi. membro quarto p totū.
Famā cōseruare volēs debet hr̄e sex cōditiones. ser. xij. mem. iiij.
Fame aie sunt q̄nq̄ stultitie. ser. lvij. mē. i.
Fides sine opib⁹ mortua ē: et q̄ sit viuida fides. ser. xlvij. mem. iij. in medio.
Fides ē facta ppt̄ q̄ttuor. ser. iij. mē. i. p to.
Fides ē lux aie. ibidē in p̄nci.
Fides ē quadruplex: et q̄ illuminat mentē ad videndū deū. ser. iij. mem. i.
Fides trinitat⁹ req̄rit ad credendū misteriū xp̄i explicite. ser. xxxv. in p̄nci.
Fides trinitat⁹ occulta erat ante xp̄i aduentum. ibidē ꝺclusione. iij. Sed post aduētū ei⁹ est manifestata. cōclusione q̄rta
Fidei sinceritas ꝺsistit in sex. ser. xij. mē. v.
Fidei veritas q̄ ad credulitatē impedit quadruplicit. ser xvi. mem. iij.
Fidei veritatē cōprobauit sanctus blasius ibidem in fine.

Fideles intrāt gliam dei p passionē ſ. xliij. memb. v. in principio
Fidē magnā hr̄e an opa magna vtrum fit melius. ser. xlvij. memb. iij.
Fidē explicitam habere de mysterijs xp̄i tenentur oēs post xp̄um gratie reuelate. ser. v. conclusione. iiij.
Fiducia mala quor fit et bona. ser. xiij. mēbro. iij. post principiū
Filij⁹ dei duplex. ser. lv. memb. ij.
Filij an ppt̄ obsequiū parentū debeāt manere in seculo. ser. xlvij. memb. ix.
Finis ꝺsideratio pertinet ad primā hierarchiā. ser. liij. memb. i. in p̄nci. Et dispositio vniuersalis de agēdis ad scōam. ibidē in medio. Et applicatio dispositiōis ad effectū ad tertiā. ibidē in fine
Fons aque ꝺfluxit a ꝺdic⁹ bt̄i nicolai. ser. ij. memb. x. in fine
Fortis q̄s dr̄ filitudinarie multis modis. ser. xiij. añ mēbra
Fortis q̄s vere dicat. ibidē infra
Formatione hominis qui extenso corpore et brachijs gerit similitudinem crucis: eua cuatū est scandalū crucis. ser. xxx. memb. iiij. per totū
Fortis est rex: fortis⁹ est vinū: fortior est ad hec mulier et. ser. xl. memb. vi.
Fortitudo iustor⁹ q̄d sit. ser. xiij. in p̄ncipio
Fortitudo gratuita pōt attēdi circa q̄ttuor ibidē memb. vi. p totū
Fortitudis principalior actus est sustinere q̄ aggredi pericula propter tria. sermo. xiij. post principiū
Fucatio nō semp est petrn̄. ser. xlij. memb. i.
Fundamentū hūane saluatiōis est mysteriū diuine incarnationis. ser. v. in p̄ncipio
Franciscus per velūtariā abdicationē temporalis possessionis adeptus fuit summaz perfectionem christiane religionis. ser. lv. in principio
Francisc⁹ habuit stigmata xp̄i ppt̄ q̄ttuor cās. ibidē memb. i.
Francisc⁹ habuit q̄ttuor excellentes angelorum ꝓpr̄ietates. ibidez memb. ij. post p̄nci. Et sanabat infirmos comedētes panes ab eo factos. ibidē
Frācisc⁹ repleꝛ spūsctō flouit spū. pphetie multiplr. ibidē memb. iiij.
Frācisc⁹ habuit ardorē martyrij. ibidem memb. vi. p totū
Frācisc⁹ dr̄ liber septē sigillis signat⁹. ppt̄ septē ꝺditiones diuine sapientie. ibidē mēbro. vij. in principio. De plantula que est franciscus: et de fructibus quo ad sanctos fratres sui ordinis. ibidē
Frācisci gl̄ia fuit p̄costēta q̄druplr. ser. lv. memb. x. p totū. Et omnia que in eo erāt sancta erāt. ibidē memb. ij.
Francisci feruor in oratione eius apparuit in q̄ttuor. eodē memb. ij. in fine. Et⁹ eriaz lotio post vanā in mūdo ꝓuersationē fuit quadruplex. ibidē memb. viij.
Francisci vita fuit filis vite xp̄i in. xxx. ser. lv. memb. ix. p totū
Francisco de⁹ quattuor p̄cepit. ibidē mēb. i. De dignitatib⁹ ei⁹ vide memb. iij. et. v.

Alilea quō interp̄tat

g

Gaudiū q̄s genuerit inyniūſo mūdo. ser. xl. memb. vi. circa mediū
Gaudij filios pturit ꝺgitas. ser. lxij. membro. vij. ante finē
Gaudiū emif dolore. ser. xli. memb. i.
Georgi⁹ fuit munit⁹ quattuor armor gen̄e ribus. ser. xxvi. memb. i. in p̄ncipio
Georgij quadruplex martyriū ibidē mē. v.
Georgi⁹ pfect⁹ in glificatiōe. ibidē mēb. vi.
Georgij g̃ra q̄ra fuerit. ser. xxvi. i p̄ncipio
Geometria exprimit sanctam trinitatē. ser. xxxv. memb. vij. in medio
Gedeon vidit incarnatiōez xp̄i. ser. v. mē. iij.
Gedeonis liberatio. ser. xxvij. mē. i. in me.
Gña sacrificiorū veteris testi sunt q̄ttuor. ser. xxxvi. memb. vi.
Gña fratrū ꝺdicator sunt duodecim: quorū q̄libz hz suū p̄micerū. ser. xliij. me. ix.
Gña ppbar sunt q̄ttuor. ser. xi. memb. vij.
Genera habentiū vanā conscientiaz sunt quattuor. ser. xvi. memb. i.
Gñatio electoz cōmendat⁹ quo ad q̄ttuor ser. xlv. memb. i. in p̄ncipio
Generationes ab abraham vsq̄z ad dauid tot fuerunt quot a dauid vsq̄z ad transmigrationē babylonis. et ab ea vsq̄z ad xp̄m totidē. ser. xliij. memb. iij.
Gñari nō solū naliter ſ etiaz ex gr̄a fuerūt q̄ttuor. ser. xlv. memb. i.
Ben⁹ ppbarū multiplex. ser. liiij. memb. iij.
Gentiles antiq̄ suos filios in iuuentute bonis moꝛib⁹ informabant. ser. lxij. memb. i.
Gēriles habuerūt q̄ttuor ꝺ q̄ paul⁹ assumpsit alia q̄ttuor. ser. xiij. memb. v.
Gēriles q̄druplices viderūt iuuenē sedentē in dexteris. ser. xxiij. memb. vij.

Gubernatiõis rõ tria exigit. ser. liij. mẽb. i.
Gubernatõis oim hz dr̃ rõnem ppt duo. ser xxxviij. memb. i.
Gloria collata xp̃o est maior q̃ gl̃ia adep
te vt pz ex duodecim p̃ulegijs vtriusq; ser.
xxxi. memb. ij. p totũ
Gr̃a ppheraliã q̃druplex. ser. lxij. mẽb. iij.
Gr̃a in ꝓuersiõe scꝫ pauli fuit maior q̃ in
ꝓuersiõe latronis in cruce vt ꝓbat ex duo
decim. ser. xiij. memb. iij.
Gr̃a ꝓfirmatiõis fac̃ tria. ser. xv. post p̃nci.
Gr̃a põt sumi q̃druplr̃. ser. xxvi. post p̃uci.
Gr̃a ẽ a trib⁹. ibidẽ in fine
Gr̃a est nob p̃ncipiuꝫ meriti p̃ncipaliꝰ p
charitatẽ. ser. lvi. añ mẽbra
Gr̃e q̃nq; effect⁹. ser. xxvi. añ mẽbra
Gradus religiõis sunt. iiij. ser. xi. memb. i.
Grad⁹ coꝝ q̃ ceciderũt põt assignari multi
plex. ser. xix. añ mẽbra
Grad⁹ ascẽdendi in deũ sunt octo. sermone
xxvij memb. ij. in p̃ncipio
Grad⁹ i charitate dei q̃t sunt. ser. xxxvi. ĩ fi.
Grad⁹ errãtiũ sunt. x. q̃s scr̃us thomas de
aq̃no ꝓfatur. ser. xx. memb. iij.
Grad⁹ coꝝ q̃ ad ꝓphetiã ptinẽt est triplex
ser. xxvij. post p̃ncipiũ
Grãmatica exprimit scr̃ãm trinitatez. ser.
xxxv. memb. vij in p̃ncipio
Gregoriꝰ an debuit cẽ ꝓfectior vt eccl̃ie re
gimini eẽt aprior. ser. xxi. in p̃ncipio
Gregorii fuit scrꝰ fidelis mlt̃is modis vt
oñdit ibidẽ p mẽbra
Gregorii interpretat vigilãs quo ad quat
tuor. ser. xxi. memb. ij.

Abitus duplicẽ ma

h gnitudinẽ bñe pt. ser. xxvi. pr̃ p̃n.
Delye abstinẽtiã excessit btus
ambrosiꝰ. ser. xxv. memb. i.
Delye susc̃itatio. ser. xxviij. mẽ. i. in medio.
Delyzei subuẽtio ibidẽ paulo post
Hereditas celestis octo modis põt haberi
fic̃ t krestris. ꝟ. xlviij. mẽ. ij. post p̃ncipiũ
Hereditatẽ quam xp̃us naturaliꝫ possidet
nos p ipm vt filij adoptiõis pticipamus
ibidẽ memb ij. in p̃ncipio
Herodes incarcerauit iobem baptistã vbi
q̃ttuor oñdit. ser. l. memb. v.
Herodes herodias t filia herodiadis t iu
dei ser cõmiserũt ipietates in occisiõe io
annis baptiste. ser. l. memb. vi.
Herodes misit scr̃m iobem decollari ob iu
sticie defensionẽ, ibidẽ in fine
Hoies p donũ gr̃e mereri p̃nt angelis ad
equari p singulos gradus. ser. liij. mẽb. ij.
Hoies ipugnabant a demonib⁹ quattuor
modis. ser. lvij memb. vi.
Homo quilibet est quasi quedã ciuitas in
quadro posita in cui⁹ quolibet angulo est
vna porta: t in q̃libꝫ porta sunt duo angeli
vn⁹ bon⁹ t alij mali⁹, t etiaꝫ q̃ttuor acies
in q̃libet porta t̃c ser. lij. memb. v.
Homo tenet ad ꝓfitendũ veritatẽ fidei q̃
druplr̃. ser. lxij. memb. vi.
Homo pudic⁹ t angel⁹ differunt felicitate
ß nõ vtute. ser. xlvij. memb. ij.
Homo ante statum peccati habuit fidẽ ex
plicitã de incarnatione dominica. ser. v. in
ĩ ncipio. ꝺclone. ij.
Homo quidã gentilis vidit incarnationez
xp̃i. ibidẽ memb. vi. ante finẽ
Homo erat exclusus a celo: inclusus ĩ lym
bo: ꝺclusus in exilio: reclusus in dispendio
vñ liberat̃. ser. ix memb. ij.
Homo certificari põt de gr̃a t scr̃itate p vi
ginti ꝺiecturas. ser. xvi. post p̃ncipiũ
Homo q̃uis scr̃us t bñs gr̃az tñ nõ est se
cur⁹ et septẽ. ibidẽ añ mẽbra
Nõ dr̃ deific⁹ quadruplr̃. ibidez memb. iiij.
Nõ fi. ꝑpa volũtate coopat̃ gr̃e sibi infuse
meret mercedẽ. ser. lvi. post p̃ncipiũ
Nõ in gr̃a ꝓstitur⁹ põt mereri vitã eternaz
de ꝺigno. ibidẽ ꝺclone. iij.
Numilitas apparere potest ĩ quattuor. ser
mone. xlvij. membro. vi. in fine. Et sermo
ne. xviij. ante membra
Numilitas q̃d sit: t q̃ sint eius signa. ser. xl.
memb. iij. p totũ.
Nũlitas ẽ fundamẽtũ. rec̃re edificiũ
Nũliteꝫ gradꝰ sunt q̃ttuor. ser. lv. memb. ij.
Numiliañe dr̃ edificauit eccl̃iam suã supr̃
petrã. s. dñi pr̃rũ. ser. xviij memb. v.

Acobvidit incarna

t tionẽ xp̃i. ser. v. m̃. ij. post mediũ
Jacob ꝓẽplario. ser. xxviij. m̃. i.
Jacob obtinuit triplicẽ bñdictiões in deser
to. ser. xxij. memb. ij.
Jacobus rõnabit⁹ ad spũaliũ dispensatio
nem fuit assumpt⁹. ser. xliij. in p̃ncipio.
Jacob⁹ ex dña electiõe ppt q̃ttuor est cõ
mendandus. ibidẽ memb. i. in medio
Jacobi t iobis mr̃ habuit opinionẽ regni.
ibidẽ memb ij. in p̃ncipio
Jacobi ꝑduratio t miracula p̃cipue in iu
dea. ibidẽ memb. iiij. p totũ

Jacob⁹ oñdit miracula in q̃ttuor elemẽtis
ibidẽ memb. vi. vbi etiã de subuẽtiõe eius
Jacobi passio cõmẽdat ex. iij. ibidẽ mẽ. v.
Jacobi minoris sanctitas religionis pz ex
quattuor. sermo. xxix. membro. i. Eiusdez
conuersionis dignitas patet ex quattuor
ibidẽ membro. ij. post p̃ncipiũ.
Jeremie p̃nũciatio. ꝟmo. xxvij. membro. i.
Jeronymus obtinuit sapientie donum in
numero doctoꝝ. ser. liij. in p̃nci. vbi quid
ad sapientẽ p̃tinet etiã videbis.
Jeronymus in adolescentia circa sc̃ias
seculares peccauit q̃druplr̃. ibidẽ mem. ij.
Jeronym⁹ ꝺgitatẽ ꝺuauit. ibidẽ mẽb. vij.
Jeronymũ multi oderũt quoꝝ psecutorem
ferebat q̃druplr̃. ibidẽ membro. v.
Johãnes baptista fuit annũciat⁹ mirifice
ꝑter quattuor. sermo. xxxviij. membro. i.
Johãnes baptista fuit mirifice sanctificat⁹
a tota trinitate, sermo. l. memb. i.
Johãnes baptista fuit incarcerat⁹ ꝑ tripli
ci veritate. ser. l. membro. vi.
Johannes baptista in oi gñe creaturarum
semp dignioꝝ cõpat̃. ibidez membro. ij.
vnde eius sanctitas demonstratur q̃ttuor
angeloꝝ ꝓfectionib⁹. ibidẽ.
Johãnes baptista dicitur a christo prophe
ta t plusq̃ prophet⁹. ibidẽ. memb. iiij.
Johãnes baptista ꝓpos⁹ est omnibus for
ma virtutis. sermo. xxxviij. memb. vi.
Johannes baptista habuit ꝓfectiões oim
sanctoꝝ ibidẽ memb. vij.
Johannes baptista edebat locustas vt vir
ginitatẽ deo conseruaret. ser. l. meb. viij.
Johannes baptista an temporali supplicio
mori debuerit. ser. l. in p̃ncipio.
Johãnis baptiste natiuitatẽ t nõ alterius
scr̃i celebramus. sermo. xxxviij. in p̃nci.
Jobis baptiste gñatio quattuor habuit in
se miracula. ser. xxxviij. memb. iij.
Johãnes cuãgelista fuit ꝑ charitatẽ inflã
matus. sermo. vij. memb. v.
Jobis cuãgeliste dilectio q̃a fuerit in cõ
paratione dilectiõis qua xp̃us petrũ dile
xit sermone. vij. in p̃ncipio.
Jobis cuãgeliste gñatio qualis fuit, ibidez
mẽb. i. Eiusdẽ reuelatio, ibidez memb. ix.
Jobis euangeliste tumulationis quattuor
opiones. ibidẽ memb. vi. Eiusdẽ familia
ritas cũ xp̃o. codẽ sermone membro. iiij.
Johãni cuãgeliste fuit collata gr̃a quadru
plicis p̃uilegij in sua vocatoue, sermone
vij. membro ij. per totum.
Joseph purificatio. ser. xxxiij. m̃. i. post p̃nci.
Joluc expugnatio. ibidem infra.
Josue ampliatio. ibidem circa medium.
Josue vidit incarnationẽ xp̃i, ser. v. memb.
iij. post medium.
Jude cõfessio. ser. xxviij. memb. i. post p̃nci.
Jude machabei reductio. it idẽ circa finez.
Judeoꝝ q̃druplex differẽtia vidit iesum t
inuenẽ sedentẽ a dextris. ser. xxiij. mẽb. x.
Judiciũ duplex. ser. lix. in medio añ mẽbra
Justificatio p̃nitẽtis requirit sex. sermone
xxxiij. memb. xvi. ꝑ totũ.
Justi q̃ttuor bñt in se. ser. xiij. membro. ij.
Justus ex fide vivit. ser. xi. memb. ij.
Juuentus fluit ꝑ ꝺcupiscẽtias sicut aq̃. ser.
lxij. memb. i. post mediũ.
Jgnis celi est charitas. ser. xiij. memb. ij.
Jhesus est nomẽ: aduerbiũ: ꝓnomẽ: verbũ
piũctio: interiectio: t participiũ. sermone
ix. membro. iij. in p̃ncipio.
Jhesus hoc nomen fuit etiã aliis impositũ:
sed sub alia rõne. ibidẽ post p̃ncipium.
Jhesus q̃re vocat⁹ fuit xp̃s. ibidẽ mẽbro. iij.
Jhesus potauit corona sanctificationis: t
quo fit fact⁹ scr̃us. ser. xxxi. memb. i.
Jhesus appuit post resurrectionẽ mulieri
bus quadruplicib⁹. ser. xxiij. memb. viij.
Jhesus appuit discipulis suis quadruplr̃
codẽ sermo. xxiij. memb. ix.
Jhesus certificauit discipulos suos. ibidez
Jmploratio inferioris scr̃i q̃nq; est efficac
cioꝝ. sermo. xvi. memb. v. in p̃nci.
Jncarnatio xp̃i p̃uisa est a multis. sermo
ne. v. verbigratia a patriarchis, membro
ij. A prophetis. membro ij. Ab apostoꝰ
lis. memb. v. A paganis. memb. vi. ꝑ to.
Jncarnatio dei fuit congrua ꝓpter duo.
sermo. xxiij. post p̃ncipiũ.
Jncarnatio dei facta fuit iustorum consilio
patriarcharũ t prophetarũ. ibidẽ mem. i,
vbi plura valde pulchra bñtur de Dauid
t consilio inter misericordiam veritatem
t iusticiam coram trinitate.
Jncarnatio dei facta est angeloꝝ mĩnistes
rio, ibidem memb. ij. Virginis obsequio,
memb. iij. t etiã deuotoꝝ. memb. iiij.
Jncarnatione xp̃i viderunt iudei. sermone
v. memb. iiij per totum.
Jn cena celesti sunt quattuor. in q̃ etiã. iiij.
apponenꝫ fercula. ser. xxxvi. memb. v.
Jn cena dñi xp̃i ꝓposuit fidelibus exẽpla
grandis sanctitatis multipliciter. ibidem
memb. vi. post p̃ncipium.

In huerstione salutari sunt ꝗtuor signa. sermone.xxxvij.membro pmo in fine.

Indigne cõicans multa mala incurrit. sermone.xxxvi.membro.vi.

Indulgẽtie ꝯtũ:quo:ꝛ qb⁹ valeãt:ꝛ plura alia de ipis, ser.xxxix.membro.iij.

Inepta sunt ad suscepriõẽ sacri eucharistie.xliij.gña hoim.ser.xxxvi.mem.iiij.

Infidelitas guilfilinũ ẽ pcũ.ꝑ.xxvij. mẽ.i.

Infidelitas gentilium est maxima:sed maio: est indeorum.ibidem.

Iniuria trib⁹ mõis infert. ser.lxiij.mẽ.viij.

In mũdo quadruplex defectus fuit per xpi ascensionez amor⁹.pmo.xxvi. memb.vi.

Innocentia huari p.rest quo ad quattuor. ser.lxij.membro.ij.ante medium.

Innocẽtia ꝗdruplex. pmo.viij. membro.i.

Innocẽtes i nũero martyꝝ iure cõpurant p.iiij. rõnes. ibidem in pncipio p.torum.

Innocentes associati sunt agno.ibi.mẽ.iij. ꝛ sunt pmitte dei in.iiij.ibidẽ membro.iiij.

Innocentũ canticũ.iiij.ꝓtinet.ibi.memb.ij.

Innocentũ matres fuerunt martyres ppt quattuor.ibidem membro.vi.

In purgatorio quidã diuti⁹ morquentur ꝯ al.j. pmo.lxi.membro.iiij.ante finem.

In purgatorio sunt duo.s. acerbitas ꝛ diuturnitas,ibidem ante membra.

Inteme charitatis pcio meruit sctã Agacha esse in celo.pmo.xvij.in pncipio

Inuenire xpm qd est.sermo.i. membro.iij.

In veteri testamento fiebat oblatio de seminibus aialiũ.pmo.xv.membro.ij.

Atherina exhibuit

l2 se spõsaꝫ xpo.pmo.lxiij.mẽ i. Et a deo vocata sensit suã conscientiam quadruplicã morderi compunctione.ibiõ ante mẽbra.

Katherinã multa retrahebãt a virginitate:que tamẽ virtute uentis superauit.ibidẽ memb.ij a medio vsqꝫ in finẽ.

Katherina excessit omnes virgines in sapientia.ibi memb.iij.post pncipiũ.

Katherina exhibuit se sponsam xpo p stabilitatẽ.ibi membro.iiij. Unde probatur ꝙ fuerit firma ꝛ stabilis vestigia christi sequens.ibi post pncipium.de fecunditate vide ibi.membro.v.per totum. Et de loquelabilitate ibidem membro.vi.in pnci.

Katherinam solam spousam christi familiariorẽ fuisse probant tres doctores veteris testamenti.ibidem in pncipio.

Katherine rñsio ad maxentiũ imperatorẽ vide ante membra.

Karacter ꝙ ipsum⁹ aie sacerdotis decorat animam eius pluꝫꝯ lux solis solem.pmone.xviij.memb.vij.in pncipio. Plura de eadẽ materia vide ibidẽ eodẽ mẽ.p totũ.

Aborcũ duce ptitus

l videt militib⁹ eẽ mior.ꝑ.iiij.rñ.vi

Lachrymaꝫ.iiij.gña.ꝑ.xlix.rñ.iiij

Lapides materiales ꝛ spirituales quales sint.pmo.xxix.membro.iij.

Laus pseuerãtie in ꝙ pfitat.ꝑ.xiij.mẽ.iiij.

Laudare deũ oẽs scti inuitant per psũ. dicẽtem. Laudate dñm ꝛc. ser.lix.memb.vij.

Laurus arbor vñ dr Laurẽtius:quattuor habet prerogatiuas.sermo.xlv.memb.ij.

Laurenti⁹ habuit dispensationẽ quadrupli cẽ.ser.xlv,mẽ.iiij. Qui quattuor constant superauit.ibidem membro.vi. Plura vade pulchra de eo inuenies in toto ser.xlv.

Leonardus habuit gram ꝯtuor pñciarchatũ quoꝝ quare habuit libertatẽ captuoꝝ sermone.lxij.membro.ij.

Leonardi puersatio fuit similis puersationi ꝓpheraꝝ.ibi.mẽ.iij. Plura de eodẽ.ꝑ.liij.

Leuiathan conabaf extinguere verã penitentiã penitẽtiũ.ꝑ.lx.mẽ.vij.in medio.

Lex noua pncipalr est ipsa gña spũsseri q datur xpifidelibus.ser.lvi.memb.i. De eadem re vide pmo.lviij.membro.ij.

Legis diuinalis sunt septez mirabilia que btã virgo pfecte in se hñt.ꝑ.xlvi. memb.i.

Legis naturalis duo precepta virgo maria pfectissime seruauit.sermo.xlvi.memb.ij.

Legi circũcisionis xps se subiecit ,ppter ꝗtuor.pmo.ix.membro.i.

Legẽ nouã dari vltra antiquã fuit necesse ppter.xij.rõnes.pmo.xlviij.post pncipiũ

Liber vite capiẽ sex modis.ꝑ.xxv.post pn. De quo ꝙs sex modis deleri põt.ibidẽ i fi.

Liber vite figt predestinationẽ,ibidẽ in pn.

Liberalitas pfecta q̃ sit ꝛ qb⁹ cõmẽdetur, sermo.iij.memb.iij.in pncipio.

Liciti⁹ vno rpe põt esse illiciti⁹ alio tempore sermone.iij.post pncipiũ.

Liliũ recte deferr scris dñicus ppter quattuor causas.sermo.xliij.memb.viij.

Lingua post extremum iudiciũ remanebit ad officiũ laudandi deũ:ꝙ sola hebrea pm Remigiũ.ser.lix.memb.vij.

Longanimitas ꝙ dicaf.ser.xvij. memb.iij.

Longanimitas mala est quadruplex ibidẽ

Longanimitas bti vincẽtij in .iiij. ibidem.

Lucas charitate floruit.ser.lvi. añi mẽbra.

Lucas dign⁹ fuit mercede angeloꝝ:ꝙ etiã dicif angelus ppter ꝗtuor.ꝑ.lvi. mem.ij.

Lucas assimilaf bouꝝ ꝙ cõmendaf ex ꝗtuor.ibidẽ memb.iij.post pncipium.

Lucas est dign⁹ mercede aplorꝝ inꝛ quos ꝗtuor modis dicif chorruscare. ibidẽ mẽ. iiij.pla de mercede ei⁹ in mẽbris seqntib⁹.

Luce euãgeliũ est autẽticũ.ibidẽ memb.i.

Lucia magis meruit ꝟgitatẽ seruando ꝙ meruisset cũ sponso suo mrimonialiter comorando.sermone.iij.in principio.

Lucia curã habuit de mre.ibidẽ rñ.iiij. multa vide pulchra de ea p totũ pmo.iij.

Lucifer deo volnit eẽ filius.pmone.lx.mẽ.i.

Lumẽ inextinguibile ꝙs sit.ꝑ.xxv. in pnci.

Luminaria ꝛ mitra viderũt inuenẽ sedentem a dextris. pmo. xviij.mẽbris.xi.ꝛ xij.

Luna figt errãtes in eccliã.ser.xx.mem.iij.

Lux mũdi est sol.sermo.lvi.membro.i.

Lux eccliẽ ꝙs dici meruit. pmo. iiij. mẽ.iij.

Lux est sacra,ppter ꝗtuor.ser.iij.memb.i.

Lux est creaturaruꝫ maxima ꝛ celo empyreo coextensa.ibidẽ membro.ij.in fine.

Agi dicũtur venisse

m ab oriẽte inatitate xpi ꝑ.x.rñ.iij Magistralis sedes exigit quattuor.pmo.xviij.memb.ij.

Magnimdo peccatoꝝ causaf ex quattuor sermone.xlij.membro.i.circa pncipium.

Maior in regno celoꝝ ꝙs sit. ser.xxxij.rñ.i.

Maiez in regno patriarcharũ est sanctus michael.ibidẽ mẽ ij. In regno propheraꝝ.memb.iij. In regno christianoꝝ mẽb. iiij.In regno paganorum membro.v.In regno electoꝝ membro.vi.ꝛ maior in regno sanctoꝝ.ibidẽ memb.vij.p totũ

Maiestatẽ dei viderũt ꝗtuor gña hominũ in veteri testõ ꝛ tot in nouo.ser.vi.mẽ.iij.

Mãmona conabaf extinguere i actuis benignitatẽ.sermo.lx.mẽ.ix.post pncipium

Maria componitur ex quinqꝫ litteris propter ꝙnqꝫ beneficia que ipa contulit mũdo.sermone.li.memb.v.post princi. Item ppterea qz est figurata per quinqꝫ dñas veteris testamẽti.ibidẽ in medio.ꝛ qz hꝫ ꝛtutes ꝙnqꝫ lapidũ pciosoꝝ.ibidẽ in fine

Maria habuit in se excellentissimas ppietates totiꝰ trinitatis.ser.xl.memb.i.

Maria de qua ꝓphete ꝓpheraverunt etiã propheraꝝit.ser.xl.memb.v.p totũ.

Marie bñdictiones hñtur ibidẽ mem. vi. Et etiam eius virtutum prefigurationes

Maria quasi cedrus exaltata est in libano quasi cypressus in monte syon:quasi palma in cades. ꝛ quasi plãtatio rose in hiericho. pmone.xl.membro.vi.per totum.

Maria fuit sanctificata in vtero matris. ꝛ quot modis fit scrificata. pmo. li. in pnci.

Maria fuit postensa in multis. ibidẽ.rñ.i.

Maria habuit in se oẽm gñaz vite spiritualis,ibidem membro.ij.p totũ.

Marie nomẽ ipositũ ẽ ab angelo.ibi rñ.v.

Maria fuit conversata cũ mulẽ. ꝑ.li.rñ.vi. Plura de natiuitate ei⁹ habenf ibidẽ

Maria excellentissime habuit gratias ꝛ excellẽtias patriarcharũ.ser.xl.rñ.iiij.p to.

Maria quõ fit scrificata.ser.xv. in pncipio

Maria fuit purgata a quattuor. ibiõ.m.i.

Marie puritas excellit puritatẽ oĩs creaturẽ,ibidẽ consequenf ante mẽbra.

Maria qsr fuerit assumpta.ser.xlvi.in pn.

Maria est imperatrix ꝛ regina celi ppt ꝗtuor.ser.xlvi.ante membra per totũ.

Maria an fuit assumpta in corpe ꝛ in anima ibidẽ mẽbro.i.post pncipiũ.

Maria ꝓfuit omnibus quadruplr. ibidem memb.ij. Plura pulchra vide ꝓnter.

Maria meruit spiritũ ꝓphetie ppt ꝗtuor etiã añi filij dei cõceptionẽ.ibidẽ.mẽb. iij.

Maria habuit duodecim puellas ꝛtuosas eã instructes.ser.xxiij.memb.iij.

Maria intrauit p terriã portã in ciuitatem dei.ser.lx.post pncipium.

Maria tres habuit filios.s. naturalẽ,legalem.ꝛ spũalẽ.pmo.xxxviij.memb.ij.

Marie visitatio fuit rõnalis.ser.xl. in pn. Fuit pfecta,ppt ꝗtuor.ibidẽ ꝓnter.

Marie dignitas ondif quo ad tria.sermone.xlvi.in medio ante membra.

Maria magdalena post amissam ꝟginitatem quõ recupauit pristinã dignitatem. pmo. xlij. p ꝗtuor pulchras ꝛclusiones.

Marie magdalene satisfactio. ibidẽ.rñ.iij.

Maria magdalena ꝙnqꝫ funiculis tracta fuit a xpo.ibidẽ memb.iiij.

Maria magdalena babuit ꝓtra se septem murmuratores.ibidẽ memb.v. in princi.

Marie magdalene gloria fuit maior ꝙps marthe in sepẽ.ibidẽ memb.vi.

Marcus supreme veritatis cepit cognitionem per miraculosam sui illustrationem. sermone.xxvij.in pncipio.

Marcꝰ fuit vtil⁹ brõ paulo ibidẽ memb.ij.

Marci passio fuit valde acerba ꝓpter ꝗtuor. ibidē membꝝ. iiij. ꝑ totū.
Marci suffragia mlti ipetraueꝛ. ibi. mī. vi.
Margaretha ꝑ ỽgīalis pudicicie incoꝛrupcionē meruit eterne vite benedictionem sermone. xli. in ꝓncipio.
Margarethe passio assimulaꝫ passioni xp̄i ibidē mēbꝝ. vi. plura de eadē ibidē.
Margarita ꝓciosa inuenta est ab angelis. sermone. xli. membꝝ. ij. Ā patriarchis. membꝝ. iij. Ā prophetis. mēbꝝ. iiij. Ab apostolis. membꝝ. v. Ā martyribus. membꝝ. vi. Ā pfessoꝛibus. membꝝ. vij. cē.
Martinus conuertit latronē eum percutiē tem. ser. lxiij. mēbꝝ. v. ante mediuꝫ. Ubi circa finē aliud exemplū de eiꝰ patiētia.
Martinꝰ ỽgo mēte ꝛ coꝛpe. ibidē mēb. vi.
Martini exequijs interfuit beatꝰ ambroſiꝰ Et plura alia de eodem valde pulchra vide sermone. lxiij. mēb. x. post ꝓncipium
Martyres amauerūt fidē xp̄i quadruplr. sermo. lxij. membꝝ. vi. ꝑ totū.
Martyres acq̄ſtuerūt celeſtē gl̄iam ꝑ violentiā ꝛ direptionē. ser. lix. membꝝ. v.
Martyres habuerunt vnā sociā. ſ. patiam in vestimentis magnanimitatis aſcēdentes ad domū dn̄i. ser. lx. membꝝ. iiij.
Martyꝝ cantus: coꝛonatio: ꝛ aſſecuratio de ipoꝝ gl̄ia. ibidē in fine.
Martyrū benedictio consistit in patientie ỽuincibilitate. ser, lxiij. membꝝ. v.
Martyrū gr̄a in veteri testamēto sunt ꝗtuor ſicut in nouo. ser. vi. membꝝ. v.
Martyriū maxime oñdit ꝓfectionē charitatis. ser. xiij. membꝝ. ij.
Martyriū ꝑ fide xp̄i ſuſceptū incōpabilit̄ pferendū est ỽginitati. ser. xxviij. post p̄n.
Martyrij duo sunt gr̄a. ser. lxiij. membꝝ. v.
Martyrij etiaꝫ gr̄a sunt quattuoꝛ. ser. vij. mē. vi. ꝛ ser. viij. mē. v. ꝑ totū.
Mathe⁹ in sua vocatiōe obediuit facilit̄ nō ex animi leuitate: ſ ex dei bonitate. sermone. lij. membꝝ. i. post ꝓncipiū.
Mathe⁹ ſuſcitauit filiū regis: in qua ſuſcitatione fecē q̄tuoꝛ. ser. lij. membꝝ. v.
Mathei conuiuiū q̄d fecerat saluatoꝛi fuit magnū quadruplr. ibidē membꝝ. ij.
Mathei euāgeliū est cōmēdabile ꝓpter q̄tuoꝛ. ibidē membꝝ. iij. per totuꝫ. Quid ipse ipſius a ieſu xp̄o predicauit. ibidem mēbꝝ. iiij. per totum.
Mathe⁹ inter ꝓtaſ assumptus cuiꝰ quadruplex dignitas ē in eruditiōe, ibidē mē. vi.
Mathei subuētiō ē q̄druplex. ibidē mē. vij.
Mathias fuit multū dilectꝰ a xp̄o. sermone xix. membꝝ. iij.
Mathie scritas ꝓz ex q̄tuoꝛ. ibidē mēb. i.
Mathie electio ad apostolatū fuit matura ꝓpter quattuoꝛ. ibidē membꝝ. ij.
Mathie martyrij accerbitas ꝓz duplr. ibiō membꝝ. iiij. per totū.
Mathie miracula. ibidē membꝝ. v.
Mechanici docētur a ſpiritu ſancto. ſermone. xxxiij. membꝝ. xij. per totū.
Medicina exprimit ſcām trinitatē. ſimone. xxxv. membꝝ. vij. circa mediū.
Melchiſedech geſſit figuram ſacrificij xp̄i. ſermone. xxxvi. membꝝ. iij.
Meriti ꝓncipalitas conſiſtit penes charitatē. ser. lvi. aī mēbꝝ. ꝛ ꝛone quarta.
Michael inſtruit eccl̄iaꝫ dei. ser. xxxij. i ꝑn.
Michael est maioꝛ in regno archangeloꝝ: patriarchaꝝ: ꝓpheraꝝ: cē. ſermo. xxxij. in diuerſis membꝝis.
Michaelis ſigna fidelibus oſtenſa quibuſ verū deū esse cognoſcere ꝓterant ſunt plura. ser. xxxij. membꝝ. v. poſt ꝓncipiū.
Michaelis dignitas ibidē in ꝓncī. De eodem plura require in ỽbo. Maioꝛ.
Militū bñ dictio ꝓſiſtit in iuſticie equitate ſermone, lxiij. membꝝ. xiij. ꝑ totū.
Miniſtri iuſticie in purgatoꝛio qui ſint. ſermone, lxi. membꝝ. ij. in fine.
Miniſterio angeloꝝ facta est incarnatio xp̄i ser. xxij. membꝝ. ij. Et virgis obſequio ibidem membꝝ. iij. in ꝑn.
Miraculoꝝ opatio est gr̄e gratū facientis manifeſtatio. ſermo. xix. membꝝ. v.
Miſericordia est ꝓncipalioꝛ iuſticia ꝓpē quattuoꝛ. ser. xlix post ꝓncipiū.
Miſericordie indulgentis cognoſciē maioꝛitas ex magnitudine peccat. ſermo, xiij. membꝝ. vi. in ꝓncipio.
Miſerie que contingunt peccatoꝛi in quo libet peccato ſunt tres. ser. xij. aī mēbꝝa
Miſſa triplici lingua cantaꝫ. ser. xxi. mē. ij.
Myſteriū incarnatiōis dn̄ice factū est iuſtoꝝ ꝓfilio. ser. xxij. membꝝ. i. ꝑ totū.
Myſteriū xp̄i explicite credi non pōt ſine fide trinitatis, ser, xxxv. ante mēbꝝa.
Myſteriū xp̄i fuit poſt peccatum explicite creditum quo ad tria. ſermone. v. concluſione. iij. ante membꝝa.
Moderatione virtutū euacuatum est ſcandalum ſancte crucis. ſermone. xxx, mēbꝝ viij. per totum.

Moyſes floꝛuit ỽtute ꝑietaꝫ quē exceſſit ſcīus ambroſiꝰ. ſer. xxv. membꝝ. i.
Moyſi contulit deus multa ꝓuilegia in fundatiōe ſynagoge que contulit bt̄o petro in fundatiōe eccl̄ie. Cui plura que nō fuerūt collata moyſi dꝰ cōtulit. ser. xxxix. poſt ꝓncipiū vſq; ad finē
Moyſi dilectio. ſer. xxviij. mēb. i. poſt ꝓnci.
Monachi tria faciunt in terra q̄ angeli faciūt in celo. ſer. lxiij. membꝝ. ix.
Moꝛiē aliq̄s ꝓpē fidē multiplr. ſer. lxij. mēbꝝ. v. poſt ꝓncipiū
Mulier gr̄e dī fecunda, ſer. lxiiij. mēbꝝ. v. in ꝓncipio
Mulieres contrarie ſunt due: quarum vna in capite eius habet coꝛonam duodecim ſtellarum ꝓpter duodecim conditōnes mulieris honeſte. ſermone, xlij. membꝝ. i. circa mediū
Multitudo pcoꝝ cauſatur ex laſciuia. ſer. xlij. membꝝ. i.
Murmuratio phariſei in coꝛde ſuo fuit noue modis q̄bus xp̄s rīdebat ibidē mēbꝝ. v. poſt ꝓncipiū
Muſica exprimit ſcām trinitatē. ſer. xxx v. membꝝ. vij. circa mediū

Athan repḧēſio. ſer.

n xxviij. membꝝ. i. folio roſe. xij.

Natiuitas xp̄i certificata ē boī teſtimonio miraculoꝝ in quadruplici genere. ſer. v. membꝝ. vij. in fine
Natiuitas xp̄i non debuit omnibus cōmuniter manifeſtari: ꝛ hoc ꝓpter tres rōnes ſer. x. poſt ꝓncipiū
Natiuitas xp̄i triḃ⁹ gn̄ib⁹ hoīm fuit manifeſtata. ibidē ꝙnter
Natiuitas xp̄i fuit paſtoꝛitus manifeſtata per apparitiones viſibiles quattuoꝛ de cauſis. ibidē membꝝ. i. in ꝓncipio
Natiuitas xp̄i fuit manifeſtata tribus magis ꝑ ſtellā. ibidē
Natiuitas veri meſſie reꝓbatur magis ꝑ dyabolū decē rōnibus. ad quas ipi magi rīdent. ibidē membꝝ. ij.
Natiuitas xp̄i terruit ꝛ turbauit valde herodē ꝓpter tria ibidē membꝝ. iij.
Natiuitas bt̄ē virgis fuit multis figuris p̄ oſtenſa. ſer. li. membꝝ. iij. ꝑ totū
Natiuitas gl̄iose virgis fuit a ꝓpheris ꝓmiſſa. ibidē membꝝ. iiij. ꝑ totū
Natura dīna ꝓbaꝫ esse ꝓiuncta ỽmane in natiuitate xp̄i. ſer. v. membꝝ. i.
Nardus est herba ỽmilis ꝛ calida. ſer. lxij. in ꝓncipio
Neceſſaria ad iuſtificationē penitentis ſunt ſex. ſer. xxxiij. membꝝ. xv.
Neemie deuotio. ſer. xxviij. mēb. i. circa finē.
Negociatoꝛ quercns bonas margaritas ſe ꝓtem bz in ſe mirāda. ſer. xli. membꝝ. i.
Nemo pōt vitā eternā ſine gr̄a dei ꝓmereri. ſermone. lvi. poſt ꝓncipiū. concluſione ſecunda. Et ibidem vide conſequenter de octo erroꝛibus qui ex hac concluſione infringuntur
Nemo dz deſperare ꝓpē magnitudinē mīe dei. ſer. xxxvij. memb. i.
Nil iꝑdit quēq̄ placere deo. ſer. xix. in ꝑn.
Nicolaꝰ gratioſe fuit gī̄atus ꝓpē quattuoꝛ ſer. ij. ꝛ membꝝ. ij. ꝑ totū
Nicolaꝰ fuit gratioſe educatꝰ quo ad quattuoꝛ. ibidē membꝝ. iiij. ꝑ totuꝫ. Et gratioſe electꝰ. ibidē membꝝ. vij.
Nicolaꝰ habuit ſcītatē ỽite in quattuoꝛ. ibidem membꝝ. vi. poſt ꝓncipiū
Nicolai dignitare in ſacerdotio: ꝛ in amicicia dei ſublimitatē. ſer. ij. in ꝓncipio
Nicolai emigratio fuit gratioſa ꝓpē quattuoꝛ. ibidē membꝝ. ix. ꝑ totū
Nicolai tumulatio fuit gratioſa ꝓpē quattuoꝛ. ibidē membꝝ. x. ꝑ totū
Nicolai tūba erat marmoꝛea. ibidē
Nicolai miraculoꝝ opatio fuit multiplex. ſer. dicto videlz ſcō. membꝝ. xi. ꝑ totū
Noe ꝑſeuratio ſer. xxviij. mē. i. folio roſe. iij.
Noe vidit incarnationē xp̄i in archa federis. ſer. v. membꝝ. ij.
Nobilitas quoruplex. ſer. lxiij. membꝝ. ij.
Nobilitas ꝙuenit aīe ỽmane ꝑ creationem ibidē in ꝓncipio
Nobilitas amaroꝝ facilr inclinat animuꝫ puellarū. ibidē poſt mediū
Nobiras cauſaꝫ ex quattuoꝛ: ꝛ ideo ponit̄ q̄druplex. ſer. ij. membꝝ. iij.
Nobilitas ē triplex: ꝛ vnde veneti maxime dicunt nobiles. ſer. xxvij. membꝝ. v.
Nobilis verꝰ dz in ſe hr̄e ſex virtutes. ibidē poſt ꝓncipiū ad longū
Nobiliū gen⁹ est triplex in ꝛtra triplicē nobilitatē. ibidē
Nomē ieſus fuit ꝓpoſituꝫ xp̄o a multis. ſer. ix. membꝝ. iij.
Nomē ieſus q̄bus lr̄is ſcribit̄. ꝛ q̄d q̄libet ſignificat. ibidē circa mediū
Nomen ieſus fuit xp̄o impoſitū ꝓpter multiplicē noīs effectū. ibidē poſt mediū

Nomẽ thronoꝝ dr̃ p cõueniẽtiã ad materia
les sedes.in quibus quattuor consideran
tur.ser.liij.membꝝ.i,añ mediũ
Nomẽ dñationũ tria figr̃.ibidẽ
Nomen ẋgĩtaꝫ sumiꝫ q̃drupl'r.ser,xij.post
mediũ añ mẽbra
Nomiari in veteri testõ anteq̃ natiꝫ sunt se
prem:ꝛ vnus in nouo.Et quare id fit.ser
mone.xxxviij.post pncipiũ
Noui belli est q̃druplex genꝰ.ser.lvij mẽ.v.
Numerꝰ duodenariꝰ dr̃ signat pfectionẽ.p
pter q̃ttuor,ser.i.membꝝ.iij.
Nũerꝰ pdestinatoꝝ ẽ certꝰ.ser.xix. in pnci.
Nuptie facte in chana galilee erant figura
sacramẽti corꝑis christi.sermone.xxxvi.
membꝝ.vi.in pncipio

Bediẽs velocit̃ q̃s

o dici põt multipl'r.ser.liij. mẽb.i.
Obediẽtia fuit nona int̃.xij.pu
ellas btẽ ẋgis.ser,xxiij.membꝝ.iij.
Obedia corꝑis glioſi ad virã beatã q̃dta
fit.ser,xxxij post pncipiũ
Oblatio melchisedech fuit potissima figu
ra sacramẽti corꝑis xp̃i quo ad q̃ttuor,ser
mone.xxxvi.membꝝ.iij.in pncipio
Oblatio sacrificioꝝ in signũ debite subiecti
onis dei fuit in q̃libet erate: ꝛ apud quasli
ber hoim natiões.ser,vlti.membꝝ.i.
Offensiõis grauitas pncipal'r ꝓsistit ĩ tri
bus.ser.xlij.membꝝ.i.in pncipio
Officiũ angeli assumit̃ quadrupl'r. ser.lxij.
membꝝ.i.p totũ
Officiũ eccliasticũ q̃s instituit.ser. liij.mẽ
brꝝ.iij.ante finẽ
Officioꝝ flue statuũ ĩ eccl̃ia diuersitas ad
tria ptinet ser.xx.post pncipiũ
Opotentia dei demonstrat̃ quattuor mo
dis.ser.xlv.post pncipiũ
Opatio dr̃ efficax ẽm ẋtutes q̃drupl'r.ser.
xxxix.membꝝ.v.p totũ
Opatiõe ẋtuosa meret̃ q̃s glificationem
vite eterne.ser.lvi.in pncipio
Opio de illis q̃ refurrexerũt cũ xp̃o est du
plex.ser.xxiiij.membꝝ.vi.
Opiones de scõ iobe baptista apud iude
os fuerũt tres.ser.l.membꝝ.vij.in pncipio
Oprimũ in omni genere q̃d fit.ser.xxxviij.
membꝝ.i.in pncipio
Opus viuẽtis põt pdesse defuncto.ser.lxi.
membꝝ.v.post pncipiũ
Opus vire triplex.ser.xxiiij.membꝝ.ix.
Opus euangeliste quid sit, sermone, lvi.
membro tertio
Ordo patriarcharũ floruit quadruplici vir
ture.ser.liiij.membꝝ.ij.post pncipiũ
Ordo minoꝝ tres habuit summos ponti
fices plures cardiales:episcopos ꝛ docto
res,ser.lv.membꝝ.vij.in fine
Ordo patriarcharũ successit in locũ lucife
ri.ser.lx.membꝝ.i post pncipiũ. Ordo pro
phetarum successit in locum sathan. ibidẽ
membꝝ. ij. Ordo apostolorum in locũ be
lial.ibidẽ membꝝ.iij. Ordo martyrum in
locum beemoth.ibidem membꝝ.iiij. Ordo
pfessoꝝ scoꝝ sacerdotũ ꝛ pdicatoꝝ in lo
cũ beelzebub.ibidem membꝝ.v. Ordo san
ctarum virginuꝫ in locum beelphegor.ibi
dem membro sexto. Ordo penitentium
in locũ leuiathan.ibidẽ membꝝ.vij. Ordo
cõtemplatiuoꝝ in locũ beelzephon. ibidẽ
membꝝ.viij.Et ordo actiuoꝝ successit i lo
cũ mãmone.ibidẽ membꝝ.ix.
Ordo pdicatoꝝ q̃lis fit,ser.xliij.p totum.
Ordies angeloꝝ sunt nouẽ in q̃bꝰ inueniũ
tur tria terna.ser.lx.ante mẽbra
Ordies in eccl̃ia militãti sunt nouẽ q̃cad
modũ nouẽ ordies angeloꝝ,ser.lxiij.mẽ
brꝝ.i.in fine
Origo ascẽsiõis in celũ q̃ fit,ser,xxiij. pau
lo ante membra

Otiẽtia pauperũ nõ

p pibit in finẽ.ser,xij. membro.vi.
Patiẽtiã hr̃e debemꝰ inter inimi
cos.ser,xlvij.membꝝ.v.
Pastoꝝ põt corꝑaliꝫ q̃ndꝫ modis gregem
suũ derelinq̃re.ser,xvi.membꝝ.vi.
Pastoꝝ.xv.dꝫ seruare circa oues subditas
ser,xvij.membꝝ.iij.p totũ
Pastores quõ debeant se hr̃e ad subditos
suos.ser.xlvij.membꝝ.vi.in pncipio
Patriarche acq̃ fuerũt celestẽ gl̃iam p edi
ficationẽ.ser.lix.membꝝ.v.
Patriarche habuerunt sociaꝫ innocẽtiã in
vestimẽtis aureis ascẽdẽres ad domũ do
mini.ser.lx.membꝝ.i.in medio
Patriarcharũ cantꝰ coronatio ꝛ assecura
tio de ipoꝝ gl̃ia.ibidẽ in fine
Patriarcharũ bñdictio in quo ꝓsistat. ser,
lxiij.membꝝ.ij.p totũ
Paulus habuit in se q̃ttuor angeloꝝ ppri
etates.ser,xiij.membꝝ.i.
Paulus ante sui ꝙuersionẽ dicebatur sau
lus.Et synagogã q̃druplr emulabat̃,ibi
dem membꝝ,iiij.p totũ

Pauli visio in raptu fuit in aliq̃ filiis visionꝫ
beatoꝝ.ser.xiij,in fine ante mẽbra.
Paupras habeẽ q̃druplr.ser,lv,mẽb.v.
Peccatoriꝰ duo sunt necessaria ad salutẽ
sermone.xliij,post pncipiũ.
Pena põ duobꝰ modis ꝓfiderari.ſ.lx.mẽ.iij
Pena defuncti diminuit̃ p viuẽtꝫ satisfacti
onẽ:ſi nõ totaliꝫ tollit̃.ibidẽ mẽ.vi.
Penitẽtes habuerũt sociã scz dñam sollici
tam in vestimẽtꝫ hũilitaꝫ aspernitaꝫ ascen
dentes in domũ dñi.ser.lx.mem.viij.
Penitentiuz cantꝰ coronatio ꝛ assecuratio
de ipoꝝ gl̃ia.ibidẽ in fine.
Penitẽtia pfecta req̃rit q̃ttuor.ſ.xlij.mẽ. ij
Penitẽtiã pfectã impediũt q̃ttuor.ibidem
Penitẽtiã pfectã ꝓmitãt̃.iiij.ibiꝺ circa fi.
Penitẽtibꝰ sex sũt necessaria ad iustificati
onẽ.ser,xxxiiij.membꝝ.xv.
Perfectꝰ fit q̃s duplr.ser,lxij.post pn.
Perfectoꝝ exercitiũ adiuuat̃ ex aliꝝ socie
tate dupliciter.ibidem.
Perfectꝰ seruꝰ xp̃i q̃d dꝫ hr̃e.ser.ij.mem.v.
Perfectio ẋa habeẽ ĩ q̃ttuor.ibidẽ post pn.
Perfectoris q̃ttuoꝝ gr̃ia.ser.xxxvij.membꝝ.v.
Perseuerãtia ꝓsistit ĩ q̃ttuor.ſ.xiij.mẽ.iiij.
Petrꝰ fuit ecclie xp̃i pastor excellentioꝝ q̃m
moyses synagoge.ser,xxxix.in pnci.
Petrꝰ exaltat̃ sup̃ angelos.ser.xvij.mẽb.i.
Petrꝰ crucifigiẽ cuerse,ser,xxxix.mem.vi.
Petri sublimitas in iudicio ibidẽ mẽb.vij.
Petri amoꝝ in xp̃m.ibidẽ mẽb iiij.
Petri opatio fuit efficax.ibidẽ.mem v.
Petrũ quõ xp̃s plꝰ dilexit in q̃ttuor q̃m ioh̃a
nem.ser.xviij.ante mẽbra
Petrꝰ martyr pdicatoꝝ supauit certamina
diaboli q̃ttuoꝝ modis.ser,xxviij añ mẽb.
Petrꝰ martyr dicit̃ rosa.xxx.folioꝝ.ibidem
membꝝ.i. Idem dicit̃ flos pulchritudinis.
ibidẽ ꝓsequent̃.Idez a deo martyr cõsecra
tus pdixit quattuoꝝ.ibidẽ folio rose.xxiij.
Idẽ xp̃m imitat̃ ẽ in trigĩta pfectiõibus,
ibidẽ membꝝ.ij.vide plura p totũ.
Piceas q̃d fit ꝛ q̃d faciat.ẽmone.iij,mẽb.
iij.in pncipio
Populꝰ scoꝝ venit in spũ in tẽplũ ad agen
dum deo gr̃as.ser.xv.mem.v.
Potestatũ ordo quõ interp̃tat̃: ꝛ q̃ de eo ce
ciderũt.ser.lx membꝝ.v.
Puelle beatam ẋgĩnẽ in annũciatiõe insoꝝ
mãtes sunt̃ duodecim.ser,xxiij.mẽb.iij.
Pugna alicuiꝰ qualiꝫ põt appellari fortissi
ma.ser.iij.membꝝ.vij.
Puritas ẽ quadruplex,ser.xv.post pn.

Phlippꝰ p scythiã cuãgeliũ xp̃i pdicãs q̃et
tuoꝝ mirãda fecit.ser.xxix.mẽb.iij.
Phlippꝰ ꝛ iacobꝰ cõputant̃ int̃ aplos qua
druplicit̃.ibidẽ mem.v.
Phlippi scitas pꝫ ex quattuoꝝ.ibidẽ mẽ.i.
Jtẽ eiꝰ bonitas pꝫ ex q̃ttuoꝝ.ibidẽ mẽb.ij:
Jtẽ eiꝰ passio fuit multiplex ibidẽ mẽb iiij.
Philosophia cxpmit̃ sanctã trinitatẽ.ẽmo.
xxxv.membꝝ.vij.
Phinees defensio.ser.xxviij.mẽb.i.post pn.
Plenitudo quadruplex ser.vi.membꝝ.ij.
Precepta dei dara aplis p̃nt intelligi duplr
sermone.lviij.membꝝ.ij.
Predestinatio q̃d p̃supponat:ꝛ quot ad eã
cõcurrãt.ser.lix.mẽb.i.
Predestinatoꝝ octo ordines.ibidẽ ꝓsequnt̃
Predestinatoris effectꝰ.ser.lxij.mẽb.viij.
Predestinatio electoꝝ per quã cor̃ scitas
cõfirmat̃ req̃rit q̃ttuoꝝ.ser.xix.mẽb.i.
Predestinatio ꝓsideraꝫ duplr.ser.xxxi.post
pncipiũ ad longum.
Prelatoꝝ bñdictio cõsistit in ẋtutũ hones
stare.ser.lxiij.membꝝ.x.p totũ.
Principatuũ ordo quõ interp̃tat̃: ꝛ q̃ de eo
ceciderũt.ser,lx.membꝝ.v.in pnci.
Prodimẽta ad seducẽdũ mulieres sũt septẽ
sermone xlij.membꝝ.i.
Professi tria debẽt seruare. ser.xlvij.mẽb.x.
Prophete habuerũt sociã prudẽtiã in vesti
mentis luciditatis ascẽdẽres ĩ domũ dñi
sermone.lx membꝝ.ij in medio.
Prophetarũ cantꝰ coronatio ꝛ assecuratio
de ipoꝝ gl̃ia.ibidẽ post mediũ.
Prophetarũ bñdictio ꝓsistit in intelligẽtie
claritate,ser.lxiij.membꝝ.iiij.p totũ.

Quadruplicit̃ inueni

q tur vestigiũ trinitat̃ in q̃libet cre
atura.ser.xxxv,membꝝ.viij.
Quattuoꝝ sunt ordines veteris testamenti
ser.i.ꝛ mẽb i.circa mediũ.ꝛ q̃ttuoꝝ noui re
stamẽti.ibidẽ consequunt̃.
Quattuoꝝ modis aliq̃ scitificant̃.ser.ij.m.i.
Quattuoꝝ ad angelos pr̃inet̃ q̃ spũsanctꝰ
docuit eos.ser.xxxiij.membꝝ.i.
Quatuoꝝ nos impediũt a fructu redẽptõis
a quibꝰ debemꝰ egredi ser,xxxi.mem.iij.
Quattuoꝝ cõcurrit̃ ad bonũ publicũ agen
dum.ser,xxi.in medio ante membra.

Quattuor ỹtutes viderũt iuuenẽ sedentes ad dextris. ser. xxi. ij. membꝫ. i. Itẽ quattuor angeli similit. ibidẽ membꝫ. ij.

Quattuor p̃rogatiue apl̃oꝝ. ser. xliij. mẽb. v. Similit ⁊ pfessoꝝ. ibidẽ membꝫ. vij.

Quattuor fuit q̃ maiores nostros magnos fecerũt. ser. lvij. membꝫ. iiij.

Quattuor respicit modestia. ser. lvij. mẽ. iij.

Quattuor sunt angeli ob quadruplex mĩi sterij gr̃e cõfortant̃ homies. sermone. liij. membro q̃nto in p̃nci.

Questio vtrũ innocens an penitẽs magis obligef deo: ⁊ vter coꝝ maioꝛẽ gr̃am recipiat. ser. xlvij. membꝫ. i. per totũ.

Questio an meli⁹ sit q̃ seruiẽs deo probetur tẽptatiõib⁹ vel ꝓsolatiõib⁹. sermone. xlvij. membro. xij. in p̃nci.

Que sint consideranda in acceptõe alicuius ad episcopatũ. ser. xxi. post p̃nci.

Questio an ad gr̃ias hũani post lapsus reparationem cõgruũ fuerit subsecꝫ verbi dei incarnatõnẽ. ser. xxiij in p̃n.

Questio an mulier peccatrix q̃ vnxit pedes x̃pi sit soror lazari. ser. xlij. post p̃nci.

Questio an ecclesiastica ierarchia splẽdidioꝛ fuerit ex beati augustini cõuersione: q̃ angelica ierarchia ex primi angeli gratiosa pfectione. ser. xlix. in p̃n.

Questio an sanctitas x̃piane religionis sit cerimoniis dedicatiõis. ser. vlti. in p̃nci.

Quinq; effect⁹ gr̃e. ser. xxvi. ante mẽbra.

Rationes eorum de

r quib⁹ angeli illuminant̃ p̃nt triplicit cõsiderari. ser. liij. mem. i.

Rapt⁹ fuit paul⁹ ad visionẽ diuine essentie sermo. xiiij. post p̃ncipiũ.

Rapt⁹ mẽtis hũane ad ꝓtemplationẽ diuine veritat̃ fit quattuor modis. ibidẽ.

Rapt⁹ pauli fuit sicut moysi. ibidẽ.

Rasura capitis sc̃ti petri quo facta est ⁊ q̃re ꝓsequent̃ obseruata. ser. xvij. membꝫ. vi.

Recõciliandi deo q̃ modi antiquit⁹ fuerunt ⁊ quo cõsummati sunt. ser. ix. membꝫ. i.

Reconciliatõe peccatoꝝ euacuatũ est scãdalũ crucis. ser. xxx. membꝫ. ix.

Redemptõis coronã q̃s portauit. ser. xxxi. membro. iij. in p̃nci.

Regimen venetoꝝ int̃ politias x̃pianoꝝ p̃cualer. ser. xxvij. membꝫ. v.

Regnũ celoꝝ octo generib⁹ electoꝝ ẽ a deo legatũ. ser. lix. membꝫ. ij. post p̃n.

Regnũ dei habet̃ duplr. ibidẽ membꝫ. vij.

Regnũ dei octo modis acq̃rit̃. ⁊ quo beat⁹ anthoni⁹ acq̃fuerit. ser. xi. post p̃nci.

Regula certitudinis. iiij. hꝫ ca. ser. xxvi. mẽb. ij.

Religio ordinat̃ ad quattuor. ser. xi. mẽb. i.

Religio p̃dicatoꝝ cõmendat̃ q̃ ad quattuor sermo. xliij. añ mẽbra. In mẽbris añt eius|dem ꝼmonis valde mꝛa ⁊ pulchra habẽt

Religio ⁊ vita bti dñici assimilat̃ rõnalib⁹ diuersis. ser. xlvij. membꝫ. ix. in fine.

Religiose viuẽtes ⁊ quattuor obseruãtes sunt sicut angeli dei. ser. liij. mẽb. i.

Religiosoꝝ b̃dictio ꝓfitit in obseruantie facilitate. ser. lxiij. mẽb. ix.

Relinq̃nd⁹ ẽ carnal⁹ affect⁹. ser. xlvij. mẽ. ix

Res pot. iiij. modis ꝓsiderari. ser. xxxv. m̃. i.

Resurrectio x̃pi fuit gl̃iosa q̃tũ ad q̃ttuor. ser. xxiiij. post p̃nci. Et fuit ꝑ varijs reuelata vt ps ibidẽ in mẽbris positis

Rhetorica exp̃mit sanctã trinitatẽ. ꝼmone xxxv. membꝫ. vij. post p̃nci.

Retributõis corona portat̃. ser. xxxi. mẽ. vi.

Rosa rubens q̃s dicat̃. ser. xxviij. in p̃n.

Rosa. xxx. folioꝝ ỹtutũ. ibidẽ. membꝫ. i.

Salomon flouit vir

r tute sapie ⁊ charitat̃. ꝼ. xxv. m̃. i. Salomonis gubernatio. sermone. xxviij. membꝫ. i. folio rose. xviij.

Samuelis illuminatio. ibidẽ. fo. rose. xv.

Samsonis mortificatio. ibidẽ fo. rose. xiiij.

Sancti p̃es in lymbo ꝓfortanf ꝑ q̃ttuor. ser. xxxviij. mẽb. viij. p totũ.

Sanctificatio fit q̃druplicit. ser. ij. mẽb. i.

Sapientia multiplex in apl̃is. ser. liij. in p̃n.

Sapientia sumit̃ q̃druplr. ibidẽ. post p̃n.

Sathan conabat̃ extinguere sapiam in ꝓphetis. ser. lx. mẽb. ij. in medio.

Satisfactio fit duplr. ser. xxiij. post p̃n.

Seraphin ordo quo interptat̃: ⁊ q̃ ex eo ceciderit. ser. lx. membꝫ. i.

Seruire deo vbi fit meli⁹. ser. xlvij. mẽb. viij.

Seruire deo vtrũ fit meli⁹ cum voto an sine voto. ibidẽ membꝫ. x. in p̃nci.

Septẽ disponũt hoiem ad susceptionẽ spiritus sc̃ti. ser. xxxiiij. membꝫ. xij.

Similitudo int̃ deũ ⁊ aiam nostrã attendit̃ penes q̃ncq; ser. lxiij. membꝫ. i.

Symeon venit in templũ ꝑ gl̃ificationes quadruplicẽ. ser. xv. membꝫ. iij.

Symeonis onie filij interptatio. ser. xxviij. membꝫ. i. folio rose. xxviij.

Symon interptat̃ obediẽs cui ⁊ Thadeo creature obediebãt. ser. lvij. membꝫ. iiij.

Symonis ⁊ iude vigilatia appuit circa q̃t tuoꝝ. ser. lvij. membꝫ. vij. Eoꝝdẽ diligẽtia appuit circa q̃ttuoꝝ. ibidẽ mẽ. viij. pla pulchra de eisdẽ vide ibidẽ in mẽbris.

Socialis vita q̃b⁹ necessaria est ad exercitiũ pfectiõis. ser. xi. membꝫ. iij. in medio.

Societas tota periclitat̃ q̃nq; ꝓpter pctm vni⁹. ser. xxxviij. membꝫ. iij. in p̃ncipio

Societas bona q̃ttuoꝝ req̃rit. ibidẽ in fine

Soliraria vita q̃b⁹ cõuenit. ser. xi. membꝫ. i.

Scientia nostra in hac vita patit̃ triplicẽ defectuꝫ. ser. lix. membꝫ. iij. Erit aũt in patria clara: ꝓfecta: ⁊ a deo infusa. ibidẽ

Subiectũ ptudis a diuersis diuersimode est posituꝫ. ser. lix. membꝫ. iij. in p̃ncipio

Sublimitatẽ magnã q̃s habebit̃ i iudicio. sermo. xxxix. membꝫ. vij p totũ

Suffragia quo valẽt. ser. lxi. mẽ. vi. in p̃nci. Et q̃ op⁹ suffragij factũ ꝑ aliquo pot̃ dupliciter ꝓsiderari. ibidẽ in medio

Suffragioꝝ valor ꝓbat̃ ex duob⁹. ibi. m̃. vij

Sponsa aduenĩẽte die ꝛesponsationis dꝫ seornare multiplr. ser. xij. membꝫ. ij.

Spũs scũs intrauit p scdam portã in ciuitatẽ dei. ser. lix. post p̃ncipiũ

Spũs scũs varios varia docet vt declarat sermone. xxxiiij. p singula mẽbra

Spũs ꝓphetie q̃s mereri pot̃ ꝓpter q̃ttuor ser. xlvi. membꝫ. iij. in p̃ncipio

Stat⁹ mũdi sunt q̃ttuoꝝ. ser. xliij. membꝫ. i.

Stella magꝫ apparẽs q̃lis fuit. ser. x. mẽb. i.

Stephanus dr nat⁹ in celo. ⁊ alia multa in ꝼmone. vi. inuenies. ⁊ ꝑcipue qualis fuit visio eius. in p̃ncipio

Abernario mulierva

t na est dissimilis. ser. xlij. membꝫ. i. Tacitumitas est comes rpantie sermone. xi. membro. v. in fine

Tacẽtꝫ hoĩs btificabit̃ in psone x̃pi ꝓtectatione. ser. lix. membꝫ. iij.

Temperantia qualis virt⁹ sit: ⁊ que sint ei⁹ comites. ser. xi. membꝫ. v.

Tẽperatio ẽ q̃druplex. ser. xi. membꝫ. ij.

Temptat⁹ est btus anthoni⁹ quattuor modis. ibidem ꝓnter

Temptatio siue pscutio ecclie a dyabolo ꝑcipue ꝑ adã est multiplex. sermone. xvi. membro. iiij post p̃ncipium

Tꝑus hoĩs refectiõe indigẽtiũ est triplex sermone. xxxvi. membꝫ. iiij. in p̃ncipio

Terremot⁹ solet fieri ꝓpt quattuor causas sermone. xli. membꝫ. ix. post p̃ncipiũ

Tolerande sunt aduersitates propt quattuoꝝ. ser. xiij. membꝫ. vi. post principiũ

Thomas apl⁹ quo interptat̃: ⁊ an magꝫ nob ꝓfuerit ei⁹ tarditas ad veritatẽ fidei q̃ aliorum credulitas. sermone quarto in principio.

Thomas apl⁹ sanauit multos q̃druplicit sermone. iiij. membꝫ. v. ꝑ totũ

Thomas apl⁹ puertit quattuor gñia hoĩꝫ. ibidẽ ꝓnter

Thome apl⁹ x̃ps quattuor oñdit. sermõe quarto añ mẽbra circa mediũ

Thome apli firmitas fuit magna. ibidem membꝫ. vi. ꝑ totũ. vbi pla de eo

Thomas de aq̃no obtulit multos libros in quibus ipe excellit duodecim sapientes ve teris testi. ser. xx. membꝫ. i.

Thomas de aq̃no fuit lux mũdi advievalo rez. ibidẽ membꝫ. iij.

Thomas de aq̃no fuit q̃druplici corona coronat⁹. ibidẽ in fine

Translatiões q̃ inueniunt̃ in sacra scriptura sunt quattuoꝝ. ser. vij. membꝫ. viij.

Tres sunt ỹtutes ad boni inchoationes ⁊ tot ad mali expultionem: ⁊ due ad meritoriã actionẽ. ser. xxvij. membꝫ. ij.

Tres sunt species p̃cipãdi inter quas tertia est optima ꝓpter quattuor rationes ser. xxvij membꝫ. v. ante mediũ. Ubi multa de eisdẽ speciẽb⁹. ⁊ de venetoꝝ p̃cipatu ꝓnter dicuntur

Tres fuerũt apli de terra x̃pi. andreas petrus ⁊ philipp⁹. ser. i. membꝫ. iiij.

Tres viri in camino ardẽtis charitat̃ qui sunt. ser. xliij membꝫ. i. in p̃ncipio

Trinitas diuinarũ ꝑsonarũ figurata est in ꝓphetis. ser. xxxv. membꝫ. v.

Trinitas sc̃a exprimit̃ ꝑ varias scientias. ibidẽ membꝫ. vij. ꝑ totũ

Trinitatis fides exigit̃ ad explicite credendũ mysteriũ x̃pi. ser. xxxv. in p̃ncipio

Trinitatis fides occulta erat ante aduẽtũ x̃pi. ibidẽ ꝛclone tertia

Trinitat̃ fides manifestata ẽ post aduẽtũ x̃pi. ibidẽ ꝛclone quarta

Trinitat̃ mysteriũ nouerũt ꝓphete. ibidẽ membro. vi. ꝑ totũ

Trinitat̃ mysteriũ docẽt apli. ibidẽ mẽbro ix. ꝑ totũ

Trinitat̃ mysteriuꝫ ꝓfiguratũ est a q̃ttuor ꝓphet̃ p̃cipalib⁹. ibidẽ membꝫ. xi.

Trinitat̃ fides ẽ nob nccria triplr. ibidem membꝫ. xij. post p̃ncipiũ

Trinitatis mysteriū ostendūt tria miracula,ser.xxxv,memb.x.p totū

Triplicit aliqđ cognoicit.ser.xvi. post p̄n.

Unitas est multū de

testāda,ser,xlij,memb.i.

Unitas q̄ ꝓfitit in excessu caude mulierū,phibet ꝑpt multa,ibidē.3n q̄bus excessib⁹,xij,offendunt,ibidē

Unitas hꝫ in capite suo coronā.xij. stultetiarū.ibidē in fide

Unitatē supbie reprobat diuina electio.ser.xlij,memb,i,añ mediū

Uerbo dei p̄ q̄s q̄druplr assimilari.ser.lv.memb.i.in p̄ncipio

Uestigiū sctē trinitat relucet in q̄libꝫ creatura qdruplr.ser.xxxv,memb,viij.

Uiatoꝝ ad refectionē sacramēti corporis xp̄i vocatoꝝ est triplex dīa.ser.xxxvi.mēbro.iiij.post p̄ncipiū

Uictoria virginū est maior q̄ angeloꝝ.sermone.lxiij.mē.ij.ꝛ ser.xvij.memb.i.

Uincēri⁹ fuit ver⁹ xp̄ian⁹ quattuor modis.ser.xiij,memb.i.in fine

Uincēri⁹ habuit ꝓtārīā ex plurib⁹ auxiliis ser.xiij.memb.v.in fine.Et de quadruplici ei⁹ certamine vide ibidē

Uincēti btitudo oñdit ibidē memb. viij.

Uirgo oppssa p violētiā nō amittit aureola ꝯgitat.ser.xj.memb.vi.in fine.

Uirgo xp̄m in corde suo iugiter exaltat q̄tuor modis.ser,xli.post p̄ncipiū

Uirgitas cōpat luci.ser.ij.memb,ij.

Uirgitas hꝫ q̄tuor excellētias.ser.lxij.mēbro.vij.p totū

Uirgitas cōmēdat q̄druplr. ser.xli. p⁹ p̄n

Uirgitas rep̄rit maxie ꝓcūdiā.ibidē

Uirgitas ꝓseruāda rep̄rit q̄tuor ibidē

Uirgitas q̄tuor fecit.ibidē

Uirgitas ē diligēda,ppt̄ q̄tuor.ß.xij.mē.i.

Uirgitat thezaur⁹ inuenit q̄tuor modis.ser.vij.mē.iij.p totū

Uirgitates ꝓfecrate in sacramento matrimonij sunt q̄tuor.ibidē

Uirgitat q̄tuor comites xp̄s in se suauit.ser.xli.post p̄ncipiū

Uirgines acq fiuerūt celestē gl̄iam p gratuitā donationē.ser.lix.memb.v.in fine

Uirgines sctē habuerūt sociā vnā.s.prudentiā in vestimēt scitat ad domū dñi ascēdentes,ser.lx,memb,vi.

Uirginū sanctarū cant⁹ coronario ꝛ de ipārum gl̄ia assecuratio,ibidē in fine

Uirginū bñdictio ꝓfitit in ꝓtinentie puritate.ser,lxij.memb.vij.p totū

Uirtutes theologice sunt tres.ser,xxxv.mēbro.xij.in p̄ncipio

Uirtutes theologice sunt nob necessarie q̄ ad trinitatē.ibidē vlq; ad finē

Uita solitaria assumit q̄druplr.ibi.p⁹ me.

Uita solitaria an perfectior sit sociali, ser.xlvij.añ mēbra p totū

Uitā imortalē ē post hāc vitā.pb ât multi ser.lxi.post p̄ncipiū

Uita spūalis est ꝓformis vite corpali. sermone.xxxvi.statim añ mēbra

Uita eterna nō pōt acq̄ri ex puris naturalibus vt pbat.ser.lxiij.in p̄ncipio

Uita eoꝝ q̄ ad sacros ordines eliguntur q̄lis debeat ee.ser.xly,memb.iij.

Uocatō aplorū a xp̄o facta ꝺprauat p ꝓphriū triplr.cui⁹ pbatiões improbantur pulchre ser.i.in p̄ncipio

Uolūtati dei perfecte obedit quo ad quattuor.ibidē in fine

Uolēs ad celestes nuptias cū iesu xp̄o ingredi p.xij. portas ingrediat q̄ notat ser.lvij.post p̄nciplū

Uocatio alicui⁹ ad apostolatū qualr sit facta.ser.lij,añ mēbra p totū

Uox ꝓfecta q̄lis sit.ser.l.memb.vi.

Una res sequit aliā triplr.ser.i. añ mēbra

Ursula collegio sue societat meruit aureolam ꝺdicare xp̄o ꝯgitat. sermone.lvij.in p̄ncipio

Ursula habuit secū famulatū q̄nq; puellarū ser.lvij.memb.i.post p̄ncipiū

Usus rei q̄d iportat.ser.xxvij.in p̄ncipio

Utrū electos assumi ad ordies angelorū sic ꝙueniat vt decimū ordinē seorsum poni nō ꝺceat.ser.lx.in p̄ncipio

p̄us tanq̄ sponsus

in chorea celesti ducit ꝛ precedit sanctam societatē oīum electoꝝ.ser.lix.memb,vi.

X̄p̄us in chorea cantat dulcissimam cantilenam cuilibet ordini sanctorum: ꝛ a quo liber ordine vicissim respondetur. ibidem post p̄ncipium

X̄p̄us intrauit p primā portā in ciuitatem dei.ser.lix.post p̄ncipiū

X̄p̄us ē vita ⁊ virt⁹ nra.ser,xlvij,memb.iij.

X̄p̄us iesus venit in tēplū in spū ad oblationē.ser.xvi.memb.ij.in p̄nci.ꝛ hoc ꝑpter quattuor.ibidem

X̄p̄s post suā ascensionē multis sanctis apparuit sermone.xiiij.mem iij.

X̄p̄s antep̄ ascēdit venit ad discipulos ad cenaculū vbi fecit quattuor. Et deinde cū comitiua cxx.hoīm venit ad mōtem oliueti vbi etiaz quattuor fecit.sermone. xxxiij. membro quarto.

X̄p̄s manducat ad refectionē vite spūalis sermo xxvi ante membra.

X̄p̄s cōuersat⁹ fuit recte ꝛ p̄m legem ꝑpter quattuor.ser.lx.ante membra.

X̄p̄s ascendit in celū ꝑpria ⁊tute,sermone xxxiij.ante membra.

X̄p̄i ascensio iustis fuit vtilis ꝑpt quattuor ibidem memb.v.p totū.

X̄p̄i ascensio facta est videntibus purgatis quos de lymbo eduxerat.ibidem mēb.vij.

X̄p̄ianus verus q̄s fit.ser.ij memb.vi.

X̄p̄ianus volens suscipere sacramentum corporis christi ꝺbz se ꝑparare quadrupliciter.ser xxxvi. memb.vi in fine.

X̄p̄iani viderūt gloriā dñice incarnatiōis. sermone.v.memb.vij.

Oseph quomodo

interpretat.ser.lvij post p̄nci.

Yosephvidit gloriam dñice incarnationis ser.v.memb.ij.

Ydoloꝝ pontifices suscitauerūt seditionē in populo in morte sancte agnetis. sermone xij memb.v.in fine.

Ydola egypti subuersa sunt i natiuitate xp̄i sermo.v memb.vij.in fine.

Ydolatrantiū consuetudo. sermone.xxxvi. post p̄ncipium.

Ymago diuina adeo offuscat in peccatoribus q̄ vix a deo cognoscit.sermone.ij.mēbro.ij.in fine.

Ymago trinitat est in angelis q̄ ad quattuor.ser.xxxv.memb.ij.p totū.

Ymago dei est in ipa natura angeli impressa.sermo.xxxiiij.memb.i.in p̄n.

Ymaginatio vehemēs fuit causa impressionis stigmatuz in corp⁹ seti francisci.ser.lv. memb.i post p̄nci.

Ymolario agni paschalis figurabat ymolationē xp̄i.ser.xxxvi.memb.ij.

Ypocritarū.xxv.gn̄a.ser.lviij.memb.iij.

Ypocritarū fiducia.ser.xiij.memb.iij.

Ysaac vidit gloriā diuine incarnatiōis.ser.v. memb.ij.circa mediū.

Ysaac professio.sermone.xxviij.membro p̄mo.folio rosc q̄nto.

Ysaias seu esaias vidit gloriā incarnatiōis xp̄i.ser.v.memb.iij.circa mediū.

Zacharias prophe-

ta vidit gl̄iaz dominice incarnatiōis.ser.v.mēb.iij.in fine.

Zacharias pat iobānis baptiste vidit etiaz hanc gl̄iam.ibidē.memb.iiij. in fine.

Zacharias pat iobānis baptiste qz dubitauit plagā incurrit.ser.xxxviij.memb.i.

Zabulon quō interp̄tat.ser,lvij. añ mēbra.

Zorobabel dicit edificasse templuz dñi.serylti.memb.i.circa finē.

Zorobabel restaurario.sermone.xxviij.mēbro p̄mo:folio rose.xxv.

Finis tabule.

Aurea de sanctis Utini preconia vatis
Decꝫ incarnati solenni lumine verbi
Lugduni impressit Trechsel bñ terſa labores
Anno dñi. MD.cccc.xv. die.xiij. Martij

Huius operis.a.b.c.d.e.f.g.h.i.k.l.m.n.o. p.q.r.s.t.v.x.y.z.A.B. quaterna.E.D. terna.E.vero q̄ternū est.

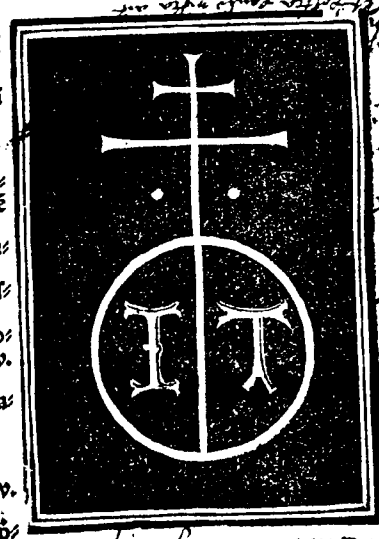

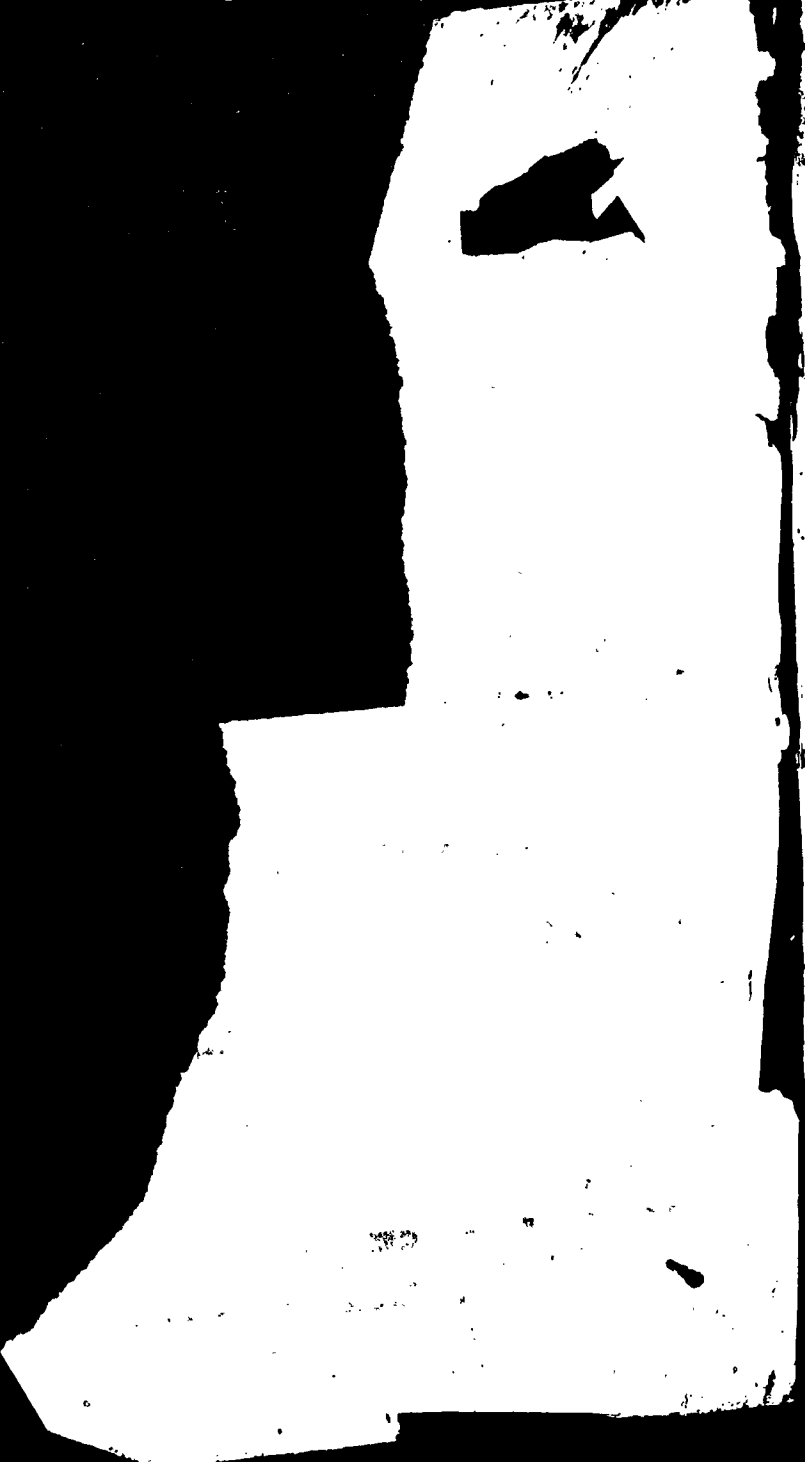

[illegible] murmuraciones et detractione [illegible]

[illegible] detractor [illegible]

[illegible] tanquam detractor [illegible]

[illegible] detracción [illegible]

[illegible] pesca [illegible] el tercero [illegible]

[illegible] et a viam, david [illegible]

[illegible] de [illegible]

patente [illegible] le compara [illegible] el sepulcro [illegible]

[illegible] el detractor [illegible]

del proximo [illegible] le compara al [illegible] donde [illegible] entendra [illegible]

[illegible] muchas veces [illegible] en tierra [illegible]

[illegible] el detractor [illegible] el proximo nada [illegible]

[illegible] porque alli [illegible] encuentra [illegible] detractores y [illegible]

que [illegible] quenta daniel en el cap. [illegible]

[illegible] tres [illegible] y assi el murmurando [illegible]

[illegible] testimonio. 2º descubre secretos [illegible]

[illegible] y publica [illegible] secretos. lo tercero [illegible]

[illegible] saben [illegible] de [illegible] su proximo [illegible]

[illegible] la honra y dize que [illegible] le llevan las [illegible]

se [illegible] carnes assi como el detractor la honra [illegible]

[illegible] del proximo con la murmuracion [illegible] tanto que [illegible]

los [illegible] del proximo porque de deshonrar el [illegible] proximo

[illegible] alla [illegible] del tal y assi [illegible]

[illegible] y por esso dize david sepulcrum patens [illegible]

[illegible] de esta manera dicha compara a la tierra [illegible]

[illegible] sepulchrum patens [illegible] el detractor hace [illegible]

[illegible] proximo la honra porque le quita [illegible]

[illegible]

[illegible] et [illegible] [illegible]

[illegible]